

ES65
.5.T78
v.2

Bible. N.T. Greek. 1857. 17. 1. 1857.

The Greek New Testament

10 5

DR. TREGELLES'S GREEK TESTAMENT.

PART II.

LUKE AND JOHN.

INTRODUCTORY NOTICE.

THIS portion of my Greek Testament, completing the Gospels, reaches the hands of those Subscribers who, at their own desire, receive the work in portions, after much more delay than I could have wished.

In these Gospels I have had the advantage of using Card. Mai's edition of the Vatican MS., and in some part also the *second* edition of the same text, which is considerably amended: it was my intention to have given now a comparison of the text of that MS., as edited by Mai, with the preceding and somewhat contradictory collations. But as the MS. brought into notice by Tischendorf, the Codex Sinaiticus, is likely to be published without any great delay, I judge that it will be better for me to bring the addenda and corrigenda of importance into *one list*, instead of dealing with them piecemeal. Indeed, if I were now to say, such and such readings of B, as given by Mai, *decide* in favour of some reading, which I ought therefore to put into the text, I might find that the Codex Sinaiticus possesses sufficient weight to turn the doubtful scale. I therefore content myself, for the present, with noting such points for my own use, trusting that I may be able more completely to bring them forward at a proper time, for the use of students of the Word of God.

As *this* part of my Greek Testament may be employed, perhaps, by those who have not the Introductory Notice to the two former Gospels *at hand*, I give here not only the account of any *new* materials, but also a general list of the MSS., etc., cited, and an explanation of the marks and abbreviations used in the text, margin, and notes.

MARKS AND ABBREVIATIONS.

I. IN THE TEXT.

* indicates an *addition* to the *common text*.

† indicates an *omission* of something found in it.

‡ indicates a reading adopted varying from it.

" marks the *close* of a reading commenced by * or ‡.

Words between brackets in the text are such as I judge to be of very doubtful authority.

Citations from the Old Test. are denoted by a different Greek type.

The numbered sections in the Greek text are those of the Vatican MS. (found also in Ξ of St. Luke), being probably the most ancient notation of the kind.

§ indicates where some MS. or version begins after a defect; a similar reference in the margin shews *what* document it may be.

¶ shews where a MS. or version is defective.

II. IN THE LEFT-HAND MARGIN.

At each opening of the book is given a conspectus of all the authorities employed in that particular portion: the notation of the MSS. according to the list given,

appearing on the first page, and the versions on the other.

When a document breaks off in any part of the opening, it is enclosed in a parenthesis; thus (C) or (Theb.). when it is defective at the beginning of the two pages, but commences in some part of the opening, it is enclosed in brackets; thus [L], [Goth.].

‡ after the notation of a MS. is sometimes employed to indicate that it is much mutilated in that part.

§ with the notation of a MS. or version, as §Z, or §Theb., indicates that the document in question begins after a hiatus at the place in the text where the same mark occurs.

¶ with the notation of a MS. or version, as ¶D, or ¶L, indicates that such a document breaks off where such a mark is placed in the text.

Of the old Latin copies, *a b c* alone are specified in the margin in detail; the rest being only cited as auxiliaries.

A reading given in the margin without any mark, is an *alternative reading*; that is, one as to which the authorities are divided between what stands in the text and what is thus placed in the margin. These alternative readings may, in some cases, require a more detailed consideration;

some additional ones may need to be specified, and more definite conclusions may at times be given.

Words in brackets in the margin imply that they are somewhat doubtful.

A reading bracketed in the text and marked "*om.*" in the margin is exceedingly doubtful.

A possible or not improbable addition is given in brackets in the margin.

The Ammonian sections, Eusebian canons, and ancient chapters, not being any peculiarities of this edition, do not here require any special explanation.

III. IN THE NOTES.

The reading discussed is first stated: the authorities which support any reading *follow* it, when the balance of evidence is given in detail.

*, †, ‡ are used as denoting the same readings to which they would apply in the text.

⊕ indicates the common Greek text.

Elz. the Elzevir edition of 1624.

St. or *St. 3.* the edition of Robert Stephens of 1550: this edition and the Elzevir are specified when they differ. *Occasionally* a reference is made to Stephens's 4th edition, 1551.

"*Contra*." is used as introducing the statement of evidence opposed to some variation which had been mentioned.

"*vv.*" the versions in general, or *all* that have not been cited for some special reading.

Latt. The Latin copies in general.

A reference inclosed in a parenthesis implies that it *nearly* accords with the reading to which it is appended; the variation, when needful, being specified.

(*Latt.*) indicates that nearly all the Latin copies, all in fact not cited for some other reading, so read.

"*rel.*" (*reliqui*), is used exhaustively; that is, as including all the MSS. and versions not cited for something different.

s after the notation of a MS. (as *Bs*) implies that the fact of such a reading does not rest on express testimony, but that it is gathered *e silentio collatorum*.

"*ut vid.*" (*ut videtur*) implies that such is apparently the reading of the authority; though, for some reason, absolute certainty cannot be obtained.

When authorities are inclosed within brackets, it implies that for some reason they cannot be quoted on either side. So, too, "*n.l.*" (*non liquet*).

An authority, if defective (where it might be expected to be found), is marked "*h.*" or "*hiat.*"

Occasionally the abbreviation of the name of some collator is given, as shewing that the citation rests on his authority.

So, too, abbreviations after versions indicate particular editors, or else refer to MSS. which have been collated.

After the notation of a MS., * denotes *a primâ manu* (thus *C**), and then a numeral shews what the reading is of the same MS. when corrected: thus *C¹* would imply that the correction was made by the *original* writer; *C²* by a corrector; *C³* by a third hand or second corrector; *C** would signify simply that the reading (especially an *erasure*) was an alteration.

The balance of evidence is given so far as it appeared to be necessary: at times, *all* the documents are cited *in detail*; at times, the whole *on one side* are given, with a sufficient indication *what* may be placed in the opposite scale. In doing this, such versions are cited on each side, respectively, as may be at all regarded *in pari materiâ*. At times, some subordinate authorities are specified with-

out being included in a general "*rel.*" for special reasons, such as their having been incorrectly quoted for something different.

In all cases of variation, all the Patristic authorities within the specified limits (that is, as far as Eusebius inclusive) have been given, so far as they are known to me; so that these only appear at times as *against* a variation. A few things of this kind will have to be mentioned separately.

LIST OF AUTHORITIES.

These are all the ancient Greek MSS. that are known and accessible; a few excellent later copies; all the versions up to the seventh century; all the Patristic citations to Eusebius inclusive. In the following list I give, in general, hardly more than the *names* of the documents; more was stated in the former Introductory Notice; while for particulars I must again refer to the account which I gave in Horne's "Introduction," vol. iv. The *additions* which I have annexed to the re-issue of that vol. (also published *separately* by Messrs. Longman and Co.) contain some notices which I consider important.

(i.) MSS.

(*a.*) *The Uncial MSS. of the most ancient class; that is, those prior to the seventh century.*

A. Codex Alexandrinus.

B. Codex Vaticanus. Besides the collations of Bentley, Birch, and Bartolucci, and the corrections noted by Rulotta, our knowledge of this MS. has been greatly increased by the appearance of Cardinal Mai's editions; the larger of which (with the date of 1857) was issued in 1858, the smaller (and more correct) in 1859. The former of these has been used for the Gospels of St. Luke and St. John, the latter also in the latter Gospel. For a fuller account, I must refer to my *additions* to Horne, vol. iv. pp. 760—763. Addenda from Mai's editions, as bearing both on the notes and the text of St. Matthew and St. Mark, must be given at a future time.

N. Codex Sinaiticus. I have stated some particulars respecting this MS. in *additions* to Horne, pp. 758, 9, and 775—784. We are indebted to Prof. Tischendorf for rescuing this precious document from the obscurity in which he found it in the monastery of St. Catharine, at Mount Sinai; and now that it has been deposited at St. Petersburg, we look to the same scholar and explorer for a printed edition of its text: certain specimens he has already given in the *Notitia* which he has published: from that volume the readings in John xxi. have been taken. It appears undoubtedly to belong to the fourth century; the text is of much the same character as might have been expected from the portion of the Old Test. previously known: it contains very ancient readings; though the state of the text, as proceeding from the first scribe, may be regarded as *very rough*. Tischendorf calls this MS. N; to this, however, some have objected, from the inconvenience which it would involve in critical works, from having to use type of a fount so wholly different; thus, though in St. John xxi. I have used N, it is only as a provisional designation.

D. Codex Bezae or Cantabrigiensis: [D] used in places where a more recent hand has supplied defects.

II. Fragmenta Palimpsesta Tischendoriana: now at St. Petersburg.

N. Codex Purpureus.

Frag. Nitr. Fragmenta Nitriensia: a small Palimpsest portion of St. John's Gospel, of about the fifth century, in the British Museum.

P. Codex Guelpherbytanus A.

Q. Codex Guelpherbytanus B. This MS. has been re-examined by Tischendorf, who gives in his Greek Test. (1859) many readings not noticed by Knittel; they have been thence taken by me; though the contents are specified out of Knittel, for want of other and more exact information. Tischendorf has just edited the text of Q in his "Monumenta Sacra," vol. iii.

R. Codex Nitriensis. This Palimpsest MS., discovered by Dr. Cureton amongst the Syriac treasures from the Nitrian monasteries, was edited in 1857 by Tischendorf. In "additions" to Horne, pp. 761, 5, I have given some corrections of his readings; and I have also referred, in a foot-note, to some of the painful statements which Tischendorf put forth on the subject of this MS., in the supposition that I had treated him with want of fairness. I do not wish to repeat these things; I only say, that *even if* I had been mistaken as to anything which I said on the subject of this MS., Tischendorf advisedly allowed me to continue in my mistake, if such it was; and I wish that I could satisfy Tischendorf that I had rather give him the credit of anything that he has done, than even *seem* to claim anything for myself that does not properly belong to me.

T. The Borgian fragments and those formerly belonging to Woide are certainly parts of the *same* MS. The part of T at Rome, containing Luke xxii. 20—xxiii. 20, was collated for Dean Alford by his brother, Bradley H. Alford, B.A., scholar of Trinity College, Cambridge; and this collation was kindly communicated to me for use in my Greek Testament.

Z. Codex Dublinensis. (Contains only portions of St. Matthew.)

(b.) *Later Uncial MSS. of special importance.*

L. Codex Regius 62. In the Bibliothèque at Paris.

Ξ. Codex Zacynthius. This Palimpsest MS. contains large portions of the first eleven chapters of St. Luke, with a Catena, in Uncial letters as well as the text. It belongs to the British and Foreign Bible Society, who received it as a present from the late General Macaulay, in 1820: it was given to him in the island of Zante, in the preceding year. I learned its existence from a letter from Dr. Paul de Lagarde, of Berlin. I was permitted to use this MS. at my own abode, and thus I was able to transcribe the Biblical portion line for line; the whole of which is now printed with the Alexandrian types lent for the purpose by the Trustees of the British Museum: its publication will, I trust, take place as soon as Messrs. BAGSTER have made all the needful arrangements. This appears to be the only document known with a Catena in Uncial letters as well as the text; it is also the only MS. containing the same division of chapters as the Vatican MS., and that, too, similarly numbered. From the form of the letters in the Catena, I thought that the MS. must be as late as the *eighth* century; those, however, of the sacred text would suggest a higher antiquity, such as the *sixth* century. The general absence of accents and breathings seems hardly compatible with the later date; and the compressed forms of the Greek letters sometimes in P shews that they may have been so used long prior to the eighth century. The value of this MS. does not depend on its age, but on the goodness of its text. The MS. was unknown to me when St. Luke began to be printed: the following are the readings which should be noticed in the first chapter and the beginning of the second. i. 5. *om. του* before βασιλ. *om. η* before γυν. γυνη αυτω. 7. *ην η* Ελισ. (ver. 10—18 fin. lacuna). 20.

πλησθησονται. 21. *εν τω* ναω αυτου. (lacuna ver. 24—27 αυτη). 28. *om. ο* αγγελος. (lacuna ver. 28 ειπεν—μη φοβ. ver. 30 and ver. 33 *init.*—35 *fin.*). 36. *συνειληφεν* γηρει. 37. *του* θεου. 41. *τον* ασπ. της Μαρ. η Ελισ. 42. κραυγη μεγ. 44. *εν* αγαλλ. το βρεφ. (*as rec.*) 50. *εις* γενεας και γενεας. 56. *ως* μπας. 59. *τη ημ. τη* ογδ. 61. *ειπαν* εκ της συγγενειας. 62. *οτι* αν θελοι. 63. *om.* το before ονομα. 66. *ταις* κορδιας (lacuna ver. 66 και χειρ—77 *init.*) Chap. ii. 1. *om.* δε. του απογραφ. 2. Κυρηνου *ut vid.* 3. *εαν* του πολιν. 4. Ναζαρετ. The final re-examination and transcription of Ξ shewed some inaccuracies in my first collation; chap. ii. 8 it *omits* της νυκτος. 35. *om.* δε. *om.* αν. vii. 11. *om.* ικανου. 33. *μητε* 1^ο, μη.

X. Codex Monacensis.

Frag. Mosq. Portions of St. John's Gospel, with a Catena; edited by Matthæi. Of the ninth century apparently.

Δ. Codex Sangallensis.

Υ. Codex Barberinus, containing a portion of St. John's Gospel. Of the eighth century.

Θ. Fragmenta Tischendoriana.

(c.) *Certain important MSS. in Cursive Letters.*

1. Codex Basileensis.

33. Codex Colbertinus 2844.

69. Codex Leicestrensis. Mr. Scrivener has collated this MS. very carefully; the results are added to his edition of Cod. Angiensis.

(d.) *The later Uncials containing the Gospels.*

E. Codex Basileensis.

F. Cod. Borellii.

G. Cod. Seidelii I.

H. Cod. Seidelii II.

K. Cod. Cyprius.

M. Cod. Campianus.

S. Cod. Vaticanus 354.

U. Cod. Nanius.

V. Cod. Mosquensis.

W. Fragments of St. Luke at Paris.

F^a. A few fragments.

Γ. } Two MSS. obtained by Tischendorf; now in the
Α. } Bodleian.

Fragmentum Neapolitanum rescriptum.

Fragmentum Sinaiticum.

(ii.) ANCIENT VERSIONS.

Latin.

Vulg. The version of Jerome. *Am.* A reading of the Codex Amiatinus (the authority generally followed). *Vulg. Cl.* The *Clementine* text. Other abbreviations refer to particular copies.

The old Latin. *a. b. c. d. e. ff¹. ff². g¹. g². i. k. l. m.* are the references to particular copies thus designated; of these, *a. b. c.* alone are specified in the contents of each page.

Syriac.

Syr. Crt. The Syriac version discovered and edited by Dr. Cureton. The actual publication of Dr. C.'s volume has enabled all to use it; unfortunately, however, it has been criticised by those who do not understand the subject, and who have actually regarded its merits as defects. The peculiarity of the text of St. Matthew is evident; and this should be connected with the fact, that Syriac writers say that *this* version of the first Gospel was made from the original Hebrew text of the Evangelist. The heading of St. Matthew's Gospel contains something peculiar, which has been variously explained. Dr. Cureton

translates, "The *distinct* Gospel of Matthew"; and others have given other renderings: one of these is, "The Gospel of Matthew *explained*"; perhaps this may be illustrated by the use of the cognate word in the Old Test.: in Neh. viii. 8 we read, "So they read in the book of the law of God *distinctly*"; now this word מִבְּרָר has been understood to imply an interpretation from the ancient Hebrew into the vernacular Aramaean; it may be used in the same sense in the heading of the Curetonian St. Matthew, to imply a metaphrase from one form of Hebrew into pure Syriac: this may be expressed by *dampharsho*.

Syr.Pst. The Peshito Syriac.

Syr.Hel. The Harelean Syriac. * and † signify passages or words added or oblized by a reviser.

Syr.Hier. The Jerusalem Syriac Lectionary.

Memph. The Memphitic version.

Theb. The Thebaic.

Æg. iii. A *third* Egyptian version quoted in part of St. John: the locality in which it was used seems undecided.

Goth. The Gothic.

Arm. The Armenian.

Æth. The Æthiopic.

(iii.) EARLY CITATIONS.

These are all given by the abbreviated names of the writers, and such a reference to their works as will be, by means of the former list, intelligible to those accustomed to Patristic citations.

Enough has now been stated to make the references in this part of my Greek Testament intelligible. I do not again repeat the principles of criticism which I believe to be true: I have often done this already, and it may be needful for me to do it again. I trust that my labours, now carried on for many years, have been, in measure at least, under the guidance of God, and that they have been followed by His blessing. I have sought to serve Christ in serving His Church, in labour connected with the text of Holy Scripture, the testimony of the Holy Ghost. There was a time when it seemed hopeless to gain the attention of those whom I wished to direct to a true apprehension of the value of ancient evidence as applied to the Sacred Text: *now*, not only has a hearing been gained, but there is a response for which I cannot be too thankful. In proof, I may refer to Dean ALFORD's fourth edition of the Gospels, and to the avowed principles of the Rev. B. F. WESTCOTT and the Rev. F. J. A. HORT, as to the Greek New Testament which they have in preparation: to both of these I must acknowledge my obligations for many acts of kindness; the latter has furnished me with valuable added references to Patristic citations, and other corrigenda; all of which will, I trust, be used in their places. I thus see far more likelihood of the adoption of true principles of textual criticism, than I could a few years ago have thought probable. In the result I must unfeignedly rejoice; even though my Greek Testament and the labour of my life becomes merely one of the almost unnoticed steps by which the Hall of Truth is entered. Reverential Christian men of more learning, more sagacity, and more richly endowed with critical materials, may be able to accomplish more than I have done or ever can do; but thus much will remain to me (and surely it is enough), that I have honestly and prayerfully toiled in the right direction, and that this toil has not been wholly unsuccessful.

I am now prevented from drawing up my list of Subscribers; I can only again thank *all* who have aided me: I have the satisfaction of knowing that many are aware to *whom* (though unnamed) thanks are especially due from me, and from all who in any way profit by my labours.

I cannot allow the Gospels to leave my hands without expressing my obligations to Mr. WILLIAM CHALK, whose care and attention have been most valuable to me in reading all the proof-sheets with the copy. When I first planned the preparation of a Greek New Testament, Mr. CHALK proposed to undertake the reading of the proof-sheets; and now, after more than twenty years, he renders me this service, which he will, I trust, continue till the completion of the work.

I now place this second portion of my Greek Testament in the hands of my friends. I hope, by the blessing of God, that a farther portion may be issued before any great interval shall have elapsed.

S. P. T.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

AB[C]D[P]E. α
L X Δ.
1. 33. 69.
EF[H]KMSUVΓA.
Vulg. α. b. c.
Syr. P. H.
Memph. [Theb.]
Goth. Arm. Æth.

§ P
§ C
§ Theb.
§ H
¶ Theb.

¶ H

1 ¹ Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ^{§α} ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, ² καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς ἀντόπται ^{§β} καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ³ ^{§γ} ἔδοξεν καμοὶ παρηκολουθηκóτι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοὶ γράψαι, κράτιστε ^{§δ} Θεόφιλε, [¶] ⁴ ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

2 ⁵ Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου [†] βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ [†] γυνὴ [†] αὐτῷ [¶] ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. ⁶ ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι [†] ἐναντίον [¶] τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς [¶] ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι. ⁷ καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι [†] ἦν [ἦ] Ἐλισάβετ [¶] στείρα, καὶ ἀμφοτέροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. ⁸ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ

^{1(1,10.)} Quoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem quae in nobis completae sunt rerum, ² sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi viderunt et ministri fuerunt sermonis, ³ visum est et mihi asseento a principio omnia diligenter ex ordine tibi scribere, optime Theophile, ⁴ ut cognoscas eorum verborum de quibus eruditus es veritatem.

⁵ Fuit in diebus Herodis regis Iudaeae sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abia, et uxor illi de filiabus Aaron, et nomen eius Elisabet. ⁶ Erant autem iusti ambo ante deum, incedentes in omnibus mandatis et iustificationibus domini sine querella. ⁷ Et non erat illis filius, eo quod esset Elisabet sterilis et ambo processissent in diebus suis. ⁸ Factum

Inscriptio
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ
in ACDLXΔ. 1. 33. EKMSsU.
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ
in BF.
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ἉΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓ.
Γ.
ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ
69.

ΛΟΥΚΑΣ in A** (om. Δ*.)
(In codicibus PR inscriptio non legitur.)

1. επιχειρ. 1. (postea ἀνταξασθαι L.)
— πεπληροφορημένων] πληρο φορημένων
sic Δ.
— εν] om. F.
2. καθως ABPR. rel. Orig. iv. 315^a. |
καθ' α Δ. Eus. H.E. iii. 4 (91). D.E.
120^d.

2. παρεδοσαν BDPR. rel. Orig. iv. | -δω-
καν K. Eus. D.E. | -δωσαν AX.
— γενομενοι] om. XΓ. | Contra, rel. Iren.
202. 227. Orig. iv. Eus. H. E. D. E.
(γενομενου C.)
3. καμοι] add. et spiritno sancto b. add.
et spiritui sancto g¹. Goth. | Contra,
Vulg. c. e. f. ff. (hiat a.) Orig. int. Hier.
iii. 933^{e. f}.
4. ὧν] των D*. (seq. καταχηθης Δ*.)
5. βασιλεως] † praem. τον σ. ACDP.
rel. [h. H.] | om. BRL.
— ονοματι] ονομα E.
— γυνη] † praem. η σ. APRL. rel. | om.
BCDX. 1. 33. [h. H.]
— αυτω BC*DL(X). 1. 33. Am. Fuld.
For. c. ff. g¹. d. | † αυτου σ. AC³PR. rel.
Vulg. Cl. b. e. f. g². (h. a.) Syr. Hel. vv.
rel. ut vid.

5. το ονομα] om. το A.
— Ελισαβετ AB³CPR. rel. Am. a. (alibi)
e. (h. a. b. c. et verr. 40, 41, 57). | Ελει-
σαβετ B* semper. | Ελεισαβεθ D.
-beth Vulg. Cl. Fuld. (Am. ver. 57). c. f.
Syr. Hel. -bel b. (similiter fere habent
postea).
6. εναντιον BC*X. | † ενωπιον σ. AC³
DPR. rel. Orig. iii. 934^b. (e schedis
Grabii et Combefisii).
7. ην η ΕΛ. (B)DLXΔ. 33. Latt. (h. a.)
Goth. Æth. | † η ΕΛ. ην σ. ACPR.
rel. Syr. Pst. & Hel. Memph. Arm. (Ελ-
σαβεθ D.) | om. η B. 69. [h. F.]
— ταις] om. 1.
— ησαν] ante προβεβ. D. e.

3. omnia a principio Cl. | 5. uxor illius Cl. |
Elisabeth Cl. et infra.

A B C D (P) (R).
L X Δ.
1. 33. 69.
E (F) (G) (H) (K) M S U V
Γ Λ.
[Frag. Sin.]
8. *ἐναντίον*.

¶ F

§ H

¶ P

§ G

¶ R

§ Fr. Sin.

^a Mal. 4: 5, 6.

17. Ἡλεία.

ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἡμετέρας αὐτοῦ
ἐναντι τοῦ θεοῦ, ⁹ κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχεν
τοῦ θυμιάσαι ¶ εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου.
¹⁰ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον
ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ¹¹ ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγε-
λος κυρίου ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ
θυμιάματος. ¹² καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ
φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. ¹³ εἶπεν δὲ πρὸς ^δ αὐτὸν
ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη
ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ ^δ γεννήσει
υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.
¹⁴ καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἁγαλλίασις, καὶ πολλοὶ
ἐπὶ τῇ ^δ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. ¹⁵ ἔσται γὰρ
μέγας ἐνώπιον [τοῦ] κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ
μὴ πίνει, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ
κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν.
¹⁷ ^a καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύ-
ματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέ-
ρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων,
ἐτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. ¹⁸ καὶ εἶπεν
Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Κατὰ τί γνώσομαι
τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή μου

est autem cum sacerdotio fun-
geretur in ordine vicis suae
ante deum, ⁹ secundum con-
suetudinem sacerdotii sorte
exiit ut incensum poneret in-
gressus in templum domini;
¹⁰ et omnis multitudo erat po-
puli orans foris hora incensi.
¹¹ Apparuit autem illi angelus
domini stans a dextris altaris
incensi: ¹² et Zacharias turbat-
us est videns, et timor inruit
super eum. ¹³ Ait autem ad
illum angelus, Ne timeas, Za-
charia, quoniam exaudita est
deprecatio tua, et uxor tua
Elisabet pariet tibi filium, et
vocabis nomen eius Iohannem,
¹⁴ et erit gaudium tibi et exul-
tatio, et multi in nativitate
eius gaudebunt: ¹⁵ erit enim
magnus coram domino; et
vinum et sicera non bibet, et
spiritu sancto replebitur ad-
huc ex utero matris suae; ¹⁶ et
multos filiorum Israel con-
vertet ad dominum deum ipso-
rum: ¹⁷ et ipse praecedet ante
illum in spiritu et virtute He-
liae, ut convertat corda patrum
in filios et incredibiles ad pru-
dentiam iustorum, parare do-
mino plebem perfectam. ¹⁸ Et
dixit Zacharias ad angelum,
Unde hoc sciam? ego enim
sum senex, et uxor mea pro-

8. *ἐναντι* BDPRL. rel. | *ἐναντίον* ACΔ
X. 69. FM. | *ἐνώπιον* K.
— *του* om. 1.
— *θεοῦ* κυρίου 33. e. *Æth. Iren.* 185
edd. dominum deum c. ff. | Contra.
Vulg. b. f. g¹. (h. a.) rel. *Iren.* 185 edd.
et edd.
9. *τον θυμ.* το θυμ. C.
— *εἰσελθὼν* -θιν L.
— *κυρίου* ABC³PR. rel. vv. *Iren.* 185. |
θεοῦ C²D Gr.
10. *ην του λαου* BC³PRLXΔ (33.) EF
W¹st. MSUVΓA. Am. Fuld. For. Goth.
(Gap. W¹st. sed qu. H. ejus specimen
ad W¹st. missum erat.) | ‡ *του λαου ην*
Σ. AC²D. 1. 69. K. Vulg. Cl. e. f. g².
Syr. Hcl. Memph. Arm. *Æth.* [b. c. ff. g¹.
Syr. Pst. h. a.] || (του) περ 33.)
— *τη ὥρᾳ* της ὥρας 69.
13. *εἰπεν* δε ABCPR. rel. Vulg. g¹. Syr.
Hcl. rel. | *και ειπεν* D. (b. c.) e. (ff.)
[h. a.] Syr. Pst.
— *διότι* ABC²DR. rel. *Orig.* i. 220⁴. iii.
570³. | ὅτι C²Δ.

13. *αγγελος* add. domini c. ff. g¹. l. Arm.
— *Ζαχαρίας* R*. ff. g².
— *Ελισάβετ* *Orig.* i. 220⁴. iii. iv. | -βεδ
D.
— *γεννησει* *Orig.* i. iii. | *γεννη* Δ. | *γε-
νησει* C. *Orig.* iv. 112^b.
— *υἱόν σοι* ABCR e spat. rel. Goth. *Orig.*
i. iii. iv. | *σοι υἱόν* Δ. Latt. Syrr. Pst. &
Hcl. Memph. Arm. *Æth.* | om. σοι
D Gr. 1. Theb. Mnt. *Orig. Int. Hier.*
iii. 936^f.
— *καλεσης* ΓA sic. (non Δ.)
— *Ιωαννην* sic B saepissime. D. | ‡ *Ιω-
αννην* Σ. AC. rel.
14. *χαρά σοι* ABCR. rel. Latt. rel. | *σοι*
χαρά D. Goth. Arm. *Æth.* *Orig. Int.*
iii. 936^f.
— *επι* εν 69.
— *γενεσει* ABCDLΔEHKMSUVA |
‡ *γεννησει* Σ. X. 1. 33. 69s. GΓ.
15. *μεγας* μεγαρ D*.
— *τον* BDXΔ. rel. | om. ACL. 1. 33.
ΓΤζ.
— *κυριον* θεου 69. F W¹st.

15. *πληθησετε* (i. e. -ται) *επι εκ* L.
— *εκ* εν K*. (corr. * ut vid.) in utero c. l.
in ventre e.
16. *επι* *Orig.* iii. 570^e. 936^f. (e sched. Grah.
et Comb.) | *προς* 1. U.
17. *προελευσεται* ABD. rel. *Orig.* iii.
570³. iv. 112^b. e. | *προσελ.* CLV. | *πο-
ρευσεται* F W¹st.
— *αυτου* κυριου Δ. (populo *Tert.* de
anim. 35).
— *Ἡλιου* AB(*RI)CD. rel. *Orig.* iii. iv.
| *Ἡλεία* B. Bch. Mai(*RI). Ἡλία L.
— *πατερων* Hipp. Ant. 46 (22). *Orig.* iv.
112^b. e. 132^e. | *ανθρωπων* 69.
— *κυριω* praem. τω AK. | *Contra, Orig.*
iv. 82^b. 112^b.
— *κατεσκευασμενον* LEKΓA.
18. *τον αγγελον* αυτου C*. ut vid.
(corr. 2).
— *τι* τινος A*.

10. populi erat Cl. | 15. siceram Cl. | 17. in-
credulos Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

¶ Fr. Sin.

21. ἐν τῷ ναῷ αὐ-
τόν.

26. Ναζαρέθ,

προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ
παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆ-
σαι πρὸς σε καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. ²⁰ καὶ
ἰδοὺ ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος [¶] λαλῆσαι ἄχρι
ἥς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας
τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν και-
ρὸν αὐτῶν. ²¹ καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχα-
ρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ.
²² ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἔδύνατο [†] λαλῆσαι αὐτοῖς. καὶ
ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ. καὶ
αὐτοὶς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. ²³ καὶ
ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας
αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²⁴ μετὰ δὲ ταύ-
τας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ,
καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα ²⁵ ὅτι
Οὕτως μοι πεποίηκεν [†] κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέιδεν
ἀφελεῖν [†] ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις.

³ ²⁶ Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος
Γαβριὴλ [†] ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ
ὄνομα Ναζαρέτ, ²⁷ πρὸς παρθένον [†] ἐμνηστευμένην
ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου [†] Δαυεὶδ, καὶ τὸ
ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. ²⁸ καὶ εἰσελθὼν [ὁ

cessit in diebus suis. ¹⁹ Et
respondens angelus dixit ei,
Ego sum Gabriel qui adsto
ante deum, et missus sum lo-
qui ad te et haec tibi evangeli-
zare: ²⁰ et ecce eris tacens et
non poteris loqui usque in diem
quo haec fiant, pro eo quod
non eredidisti verbis meis, quae
implebuntur in tempore suo.
²¹ Et erat plebs expectans Za-
chariam, et mirabatur quod
tardaret ipse in templo. ²² E-
gressus autem non poterat
loqui ad illos; et cognoverunt
quod visionem vidisset in tem-
plo: et ipse erat inmens illis,
et permansit mutus. ²³ Et fac-
tum est ut impleti sunt dies
officii eius, abiit in domum
suam. ²⁴ Post hos autem dies
concepit Elisabeth uxor eius, et
occultabat se mensibus quin-
que, dicens, ²⁵ quia sic fecit
mibi dominus in diebus quibus
respexit auferre obprobrium
meum inter homines.

²⁶ In mense autem sexto
missus est angelus Gabriel a
deo in civitatem Galilaeae cui
nomen Nazareth, ²⁷ ad virgi-
nem desponsatam viro cui no-
men erat Ioseph, de domo
David, et nomen virginis Ma-
ria. ²⁸ Et ingressus angelus

18. καὶ ἡ γυνὴ] om. καὶ 1. | Contra, Orig.
iv. 118^d.

19. παρεστηκως Orig. iv. 132^e. | παρ-
εστω D.

— ἐνωπ. του θεου] ante dominum b.c. ff.
g¹. (Contra, Vulg. a.e.f.)

20. ἥς ἡμέρας Orig. iv. 118^d. | ἡμέρας ἥς
D. Latt.

— πληρωθησονται ABC. rel. | πλησθη-
σονται D. Orig. iv. 118^d.

21. προσδοκων] προσδεχομενος D.

— ἐν] ἐπὶ D.

— χρονίζειν] χρονιάζειν A.

— αυτον εν τῷ ναῷ ACDX. rel. Vulg.
c.e. ff. g¹. Goth. ut vid. Arm. | εν τῷ
ναῷ αυτον BL. (om. αυτον a.b.)

22. εδυνατο AB* Bch. Rl. Mai. K. | † ηδυν.
ς. B²CD. 33. sic rel.

— αυτοις om. 69.

— επεγν.] ενεγν. W^c. | μοx ορακεν Δ.

— διεμενε] διεμεινε D. Latt. Syrr.
Pst. & Hel. Memph. | διαμενε D.
W^c.

23. εγενετο] om. Syr. Pst. Æth.

23. επλησθησαν] επληρωθησαν 1. F W¹st.
(επληθ. W^c.)

— απηλθ.] praem. τοτε D.

24. μετα δε] και μετα D.

— ταυτας τας ημερας] τας ημερας ταυ-
τας D. 69. E. Memph. | Contra, rel.

— Ελισαβετ] -βεδ D. (vid. ver. 5).

— αυτου] Ζαχαριου Mmg. litt. rubr.

— εαυτην Orig. iii. 938^f. (e sebed. G. et
C.) | αυτην L.

25. ουτος Γςιc(Δαρ. Tf.)

— κυριος] † praem. ὁ ς. AB. rel. | om.
CDL. 33.

— επειδεν ABCL. 1s. 33. rel. | εφειδεν
DAW^c. εφιδεν X. 69.

— ονειδος] † praem. το ς. AB²C. rel.
| om. B* Rl. Mai. DL. 1.

— μου] add. απ' εμου BRl. (non habet
Mai.)

26. τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ABC. rel. Vulg.
d.f. g¹. Orig. Int. iii. 938^e. | τῷ ἕκτῳ
μηνὶ D Gr. e. Petr. Alex. ap. Routh. iv.

29. (eodem autem tempore a.b.c. ff.
In ipso autem tempore Iren. 185.)

26. ὁ αγγ.] om. ὁ 69. Eus. D.E. 329^b.

— απο BL. 1^r. 69. W^c. Syr. Pst. Goth.
| † απο ς. ACD. rel. Syr. Hel. ut vid.
Arm. Eus. D.E.

— του θεου Eus. D.E. | om. του 69.
(domino b.c. ff.)

— της Γαλιλαιας Eus. D.E. | Γαλιλαιαν D.

— ὄνομα Ναζαρ. Eus. D.E. | om. D.

— Ναζαρετ St. 3. Bs. Bch. Mai. L. 33s.
Kss. e. | Ναζαρεθ Elz. Bs. Bly. C. 1. 69.

EGHMUVTA. Vulg. b.c.f. Memph.
Goth. Orig. Int. iii. 938^e. Eus. D.E.

(b. a.) | Ναζαραθ AA.

27. ἐμνηστευμένην AB* Rl. Mai. L. | † μεμ-
νηστευμένην ς. B²CXA. rel. Eus.

D.E. | μεμνησμένην D.

— ονομα L.

— οικου] add. και πατριας CF W¹st. L.
1. Eus. D.E. (vid. cap. ii. 4). | Contra,

rel. vv. (et Theb.) Orig. Int. iii. 938^e.
28. εισελθων] ελθων A* (corr.¹) | εισ-
ηλθεν L.

23. facti sunt Am.

A B C D.
L (X) Δ.
1. 33. 69.
E[F]GHKMSUVI
A[F^a].
28. om. εὐλογ. σὺ
ἐν γυν.

^b Esa. 7: 14.

^c Esa. 9: 6.

^d Mic. 4: 7.

36. συνειληφέν

¶ X

ἄγγελος] πρὸς αὐτὴν εἶπεν, Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ
κύριος μετὰ σοῦ, [εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.]
29 Ἡ δὲ ἔπ' ἐπὶ τῷ λόγῳ ἔδιεταράχθη καὶ διελογί-
ζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. 30 καὶ εἶπεν ὁ
ἄγγελος αὐτῇ, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εὔρες γὰρ χάριν
παρὰ τῷ θεῷ. 31 καὶ ἰδοὺ συλλήμνη ἐν γαστρὶ,
καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.
32 οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται,
καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον· Δαυεὶδ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον
Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ
ἔσται τέλος. 34 Εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον,
Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, Πνεῦμα ἅγιον ἐπε-
λεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει
σοι, διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς
θεοῦ. 36 καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου, καὶ
αὐτὴ ἔσυνειληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος
μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρα, 37 ὅτι οὐκ
ἀδυνατήσει παρὰ τοῦ θεοῦ πᾶν ῥήμα. 38 Εἶπεν

ad eam dixit, Have, gratia plena: dominus tecum: benedicta tu in mulieribus. 29 Quae cum audisset, turbata est in sermone eius, et cogitabat qualis esset ista salutatio. 30 Et ait angelus ei, Ne timeas, Maria: invenisti enim gratiam apud deum. 31 Ecce concipies in utero et paries filium, et vocabis nomen eius Iesum: 32 hic erit magnus et filius altissimi vocabitur, et dabitur illi dominus [deus] sedem David patris eius, et regnabit in domo Iacob in aeternum, 33 et regni eius non erit finis. 34 Dixit autem Maria ad angelum, Quomodo fiet istud, quoniam viam non cognosco? 35 Et respondens angelus dixit ei, Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus altissimi obumbrabit tibi: ideoque et quod nascetur sanctum vocabitur filius dei. 36 Et ecce Elisabet cognata tua et ipsa concepit filium in senecta sua, et hic mensis est sextus illi quae vocatur sterilis: 37 quia non erit impossibile apud deum omne verbum. 38 Dixit autem

28. ὁ ἀγγελος post εισελθ. ACD. rel. Vulg. a(nt) vid. h.c.e.(sic.) Syr.Hel. Goth. Æth. | om. BL. 1. Memph.edd.et MSS. Arm.Zoh. (contra, MS.mg.) | post αυτην Δ. 69. F Wst. f.f.h. Syr.Pst. Arm.Usc.

— προς αυτην | add. ευγγελισατο αυτην και Α. α.(b.)e.f.f.l. Syr.Hel. | om. Vulg. c.f. Syr.Pst. (om. mox χαιρε κεχαρ. b.)

— ευλογημενη συ εν γυναιξιν ACDXΔ. 33. rel. Latt. Syrr.Pst.&Hel. Goth. Æth. Eus. D.E. 329^c. Tert. de Virg. vel. 6 disert. (vid. ver. 42.) | om. BL. 1. Syr.Hier. Memph.(sic.) Theb.Mnt. Arm.

29. ἡ δε AB.Mai.CD². rel. | om. B.Ble. | ην δε D*.ut vid. || † add. ιδουσα Ξ. AC. rel. Fuld. a.b.c.e.f.f.g¹.l. Syrr. Pst.&Hel. Memph. W. Goth. Æth. (cum audisset Vulg. Cl. et Am.) | om. BDLX. 1. Memph.(Schw.) Theb. (Mnt.) Arm.

— επι τη λογω διεταραχθη B(D) LX. 1. Arm. (εταραχθη D.) | † διεταραχθη επι τη λογω ταυτου Ξ. AC³. rel. (Latt.) Syrr. Pst. & Hel. (Memph.) (Theb.Mnt.) (Goth.) Æth. (om. αυτου BDLX. 1. Wc. Memph. Theb.Mnt. Arm.) | in introitu ejus a.b.(c.)f.f.g¹.l.

Goth. (Contra, Vulg. c.f.) | διεταραχθη tantum C*.

29. διελογιζετο | add. εν ιαντη DX. 33. F Wst. Syr.Hel.mg. Goth. | add. postea λεγουσα X. 33. F Wst. Syr.Hel.mg. | Contra, rel.

— ποταπος | ποδαπος D* | add. αν D. — ειη | om. 1. | ει L. 69.

— ποταπος.... ουτος | Vulg. c.(e.) | quod sic benedixisset eam a.b.f.f.l. qualis esset haec (ista g¹.) salutatio (add. et g¹.) quod sic benedixisset eam f.g¹. Goth.

30. και ειπεν | ειπεν δε 1.

— ὁ αγγ. αυτη ABL. rel. Vulg. c.f.f.g¹. | ὁ αγγ. προς αυτην C. e. Cypr. 289.

| αυτη ὁ αγγ. D. 69. b.f. Syrr.Pst.& Hel. Æth. (h. a.)

— Μαριαμ Eus. D.E. 339^c. | Maria D. Iren. 185.

— τη θεω Eus. D.E. | θεου 1. (Domino Orig. Int. iii. 939^c.)

31. συλληψει.... τεξι 33. 69. | Contra, Eus. D.E. c. Mel. 32^d. in Ps. 57^d. Marcel. ap. Eus. 10^c. (συλληψη Orig. iv. 433^d.)

32. ουτος Orig. iv. 433^d. Eus. D.E. 339^c. 353^a. c. Mel. in Es. 57^d. ad Steph. xv. 251. Marcel. ap. Eus. | αυτος X.

34. ειπεν δε Vulg. c.e.f.m. Syr.Hel. Memph. rel. | και ειπεν D. a. [Syr.Pst.]

34. Μαριαμ ABC²D². rel. | Maria C* ut vid. D*. c.

— πως... γινωσκω | ecce ancilla Domini, contingat mihi secundum verbum tuum b. (et om. in ver. 38).

— τουτο | το L. || praem. μοι B.mg. (Beh.) mau.rec. (Mai.) C³X. 1. 33. 69. F Wst. M. Syr.Hel. (Memph.) Theb. Arm. (Æth.) Greg. Thaum. 4^a. | non habent AB³C³D. rel. Latt. m. Syr.Pst. Goth. Eus. D.E. 329^c.

35. ὁ αποκρ. ὁ V.

— επι σε | om. Syr.Pst.

— υιο Petr. Alex. Routh. iv. 47. | διοτι Α* ut vid.

— γεννωμενον Hipp. Phil. vi. 35. (194). Greg. Thaum. 4^a. Petr. Alex. Eus. D.E. 329^c. | γενομενον XI T³f. γενομ. 33. 69. U. || add. εκ σου C*. 1. 33. Vulg. Cl. a.c.e.m(bis). Syr.Pst. Arm.ed. Æth. Iren. 216. Hipp. Phil. vi. 35 (194). Greg. Thaum. 4^a. Tert. adv. Prax. 26. Cypr. 289. (praem. Hil. 128^d.) in te Syr.Pst.MS. Tert. adv. Marc. iv. 7. | non habent ABC³D. rel. Am. b.f.f.g¹.l. Syr.Hel. Syr.Hier. Memph. Goth. Arm.MSS. Orig. Int. iii. 951^b. Dion.

32. om. deus Am. | 35. nascetur ex te Cl. | 36. senectute Cl. | sextus est Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

δὲ Μαριάμ, Ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥήμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

Maria, Ecce ancilla domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Et discessit ab illa angelus.

§ F

42. φωνῇ μεγ.

§ F^a.¶ F^a.

4³⁹ Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, ⁴⁰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἡσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. ⁴¹ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν τὸν ἄσπασμόν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, ⁴² καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ μεγάλη, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. ⁴³ καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς με; ⁴⁴ ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἄσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. ⁴⁵ καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου.

³⁹ Exsurgens autem Maria in diebus illis abiit in montana cum festinatione in civitatem Iuda, ⁴⁰ et intravit in domum Zachariae et salutavit Elisabet. ⁴¹ Et factum est ut audivit salutationem Mariae Elisabet, exultavit infans in utero eius, et repleta est spiritu sancto Elisabet, ⁴² et exclamavit voce magna et dixit, Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. ⁴³ Et unde hoc mihi ut veniat mater domini mei ad me? ⁴⁴ Ecce enim ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo. ⁴⁵ Et beata quae credidit quoniam perficientur ea quae dicta sunt ei a domino.

5⁴⁶ Καὶ εἶπεν Μαριάμ, Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον, ⁴⁷ καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου, ⁴⁸ ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεί-

⁴⁶ Et ait Maria, Magnificat anima mea dominum, ⁴⁷ et exultavit spiritus meus in deo salutari meo, ⁴⁸ quia respexit humilitatem ancillae suae: ecce

Alex. ap. Griesbach. Petr. Alex. Eus. D.E. Tert. adv. Prax. 27.
36. Ελισαβετ Eus. ad Steph. i. 225. | -βεθ D. 69*. Orig. Int. iv. 466*.
— συγγενης BC*Xsic. rel. Eus. ad Steph. i. 221. | συγγενης AC³DLΔ. 69. EGH. Syr. Hel. mg. Graecē. (vid. Eus. ad Steph. i. 225. συγγενιδα.)
— συνελθφεν BL. Latt. Memph. | ‡ συνελθφνια Ξ. ACD. rel. Syrr. Pst. & Hcl.
— γηρη AB. Bch. Mai. CDLXΔ. 1. 33. 69. EFHst. GHKMUVTΛ. | ‡ γηρη Ξ. Ss.
— μην] prae. ὁ A.
— εστιν] om. 1.
37. ἀδυνατησῃ 69.
— παρα του θεου B(D)L. (post ῥημα D. Æth.) | ‡ παρα τω θεω Ξ. AC. rel. | παρα θεω 1.
38. om. ad ῥημα σου b (vid. in ver. 34). e.
— ειπεν δε] και ειπεν D. a. (Contra, Latt. rel. Syr. Hel. [Syr. Pst.])
— Μαριαμ ABC². rel. | Μαρια C*D.
— απηλθεν] απεστη D. discessit Vulg. b.c.e.f. ff. g¹. (hiat a.)
39. αναστασα δε Eus. ad Steph. i. 225. | και αναστασα AK.
— Μαριαμ Eus. ad Steph. | Μαρια D.
— εν ταις ημεραις ταυταις] om. Γ.

39. ταυταις Eus. ad Steph. | εκειναις H* ut vid. Memph.
— Ιουδα Eus. ad Steph. | Juda Vulg. Judaeae b.e. (ff.) l. (h. a.) Æth. Judae c.f. Orig. Int. iii. 939*.
40. Ελισαβετ Orig. Int. iii. Eus. ad Steph. i. 225. | -βεθ D.
41. τον ασπ. της Μαρ. η Ελισ. BC*DL. 1. 69. Latt. (h. a.) Arm. Orig. iv. 148*. Orig. Int. iii. 939*. Cyr. 288. | ‡ η Ελισ. τ. ασπ. τ. Μαρ. Ξ. AC². 33. F Ksic. rel. Syrr. Pst. & Hcl. Memph. Goth. Æth. (Ελισαβετ D.)
— το βρεφος εν τη κοιλια αυτης Orig. iv. 149*. Orig. Int. iii. (εν αυτη Theb. Mut.) | εν τη κοιλια της Ελισαβετ το βρεφος αυτης D. || βρεφος] add. prae gaudio Syr. Hel. mg. in gaudio Orig. Int. iii. 942*.
— Ελισαβετ ad fin.] -βεθ D. | Contra, Orig. iv.
42. ανεφωνησεν ABD. rel. Orig. iv. 149^{a,b}. | ανεβοησεν C. 33. 69. F.
— κραυγη BL. Orig. iv. 149^{a,b}. bis. | ‡ φωνη Ξ. ACD. rel. Latr. Syrr. Pst. & Hcl. (Orig. iv. 149^b. in interpr.)
— συ] σοι LH.
43. ελθρη] ελθον Δ.
— προς με] προς εμε B.
44. εν αγαλλιασει] post το βρεφος AC²Δ

EGHKMSUVTA. e. Syr. Hel. Memph. Goth. (Æth.) Orig. iii. 938*. (e sch. G. et C.) Orig. Int. iii. 944*. | Contra, B C*DL. 1. 69. Fs. Vulg. b.c.f. ff. g¹. (h. a.) Arm. Orig. ii. 496*. iv. 82*. Orig. Int. iii. 936*. 940*. | om. 33. | ante εκκιρτησεν Syr. Pst. (add. μεγαλη.)
44. κοιλια μου] καρδια μοι M.
45. και Orig. iii. 930*. | om. C*ut vid. (hab. C²).
— μακαρια] add. es a.c.e.f. | Contra, Vulg. b. ff. g^{1,2}. Orig. iii. (add. tu Æth.)
— αυτη Am. Orig. iii. | tibi Vulg. Cl. a. b c.e.f. ff. g^{1,2}. l. Æth.
46. Μαριαμ ABC². rel. Memph. | Μαρια C*D. Vulg. c.e.f. g¹. "glorificat Dominum Maria" Tert. de An. 26. | Elisabet a.(b.) l. Iren. 235. "Invenitur beata Maria sicut in aliquantibus exemplaribus reperimus prophetare. Non enim ignoramus quod secundum alios codices, et haec verba Elizabeth vaticinetur." Orig. iii. 940*. interprete Hieronymo.
47. επι Orig. iii. 941*. (e sch. Gr. et Comb.) | εν D.
48. επεβλεψεν] add. κυριος D. | Contra, Orig. Int. iii. 941*.

45. quae credidisti Cl. | sunt tibi Cl.

Α Β C D [R].
L Δ.
1. 33. 69.
(E) F G H K M S U V Γ
Δ.

νωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν
μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί· ⁴⁹ ὅτι ἐποίησέν μοι
†μεγάλα" ὁ δυνατός· καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
⁵⁰ καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς †καὶ γενεὰς" τοῖς
φοβουμένοις αὐτόν· ⁵¹ ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι
αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας
αὐτῶν· ⁵² καθείλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψω-
σεν ταπεινούς· ⁵³ πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ
πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς· ⁵⁴ ἀντελάβετο
Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, ⁵⁵ καθὼς
ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ
τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα· ⁵⁶ Ἐμείνεν δὲ
Μαριὰμ σὺν αὐτῇ †ὥς" μῆνας τρεῖς· καὶ ὑπέστρεψεν
εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

Β ⁵⁷ Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν
αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν· ⁵⁸ καὶ ἤκουσαν οἱ περί-
οικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος
τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ·
⁵⁹ καὶ ἐγένετο ἐν †τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ" ἦλθον περι-
τεμεῖν τὸ παιδίον· καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν· ⁶⁰ καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ
μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται †Ἰωάννης".
⁶¹ καὶ †εἶπαν" πρὸς αὐτήν ὅτι Οὐδέίς ἐστίν †ἐκ τῆς
συγγενείας" σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ.

enim ex hoc beatam me dicent
omnes generationes, ⁴⁹ quia fe-
cit mihi magna qui potens est,
et sanctum nomen eius, ⁵⁰ et
misericordia eius in progenies
et progenies timentibus eum.
⁵¹ Fecit potentiam in brachio
suo, dispersit superhos mente
cordis sui: ⁵² deposuit potentes
de sede et exaltavit humiles,
⁵³ esurientes implevit bonis, et
divites dimisit inanes. ⁵⁴ Sus-
cepit Israhel puerum suum
memorari misericordiae, ⁵⁵ si-
cut locutus est ad patres nos-
tros, Abraham et semini eius
in saecula. ⁵⁶ Mansit autem
Maria cum illa quasi mensibus
tribus, et reversa est in domum
suam.

⁵⁷ Elisabeth autem impletum
est tempus pariendi, et peperit
filium. ⁵⁸ Et audierunt vicini
et cognati eius quia magnifica-
vit dominus misericordiam
suam cum illa, et congratula-
bantur ei. ⁵⁹ Et factum est in
die octavo venerunt circumci-
dere puerum, et vocant eum
nomine patris eius Zachariam.
⁶⁰ Et respondens mater eius
dixit, Nequaquam, sed voca-
bitur Iohannes. ⁶¹ Et dixerant
ad illam quia nemo est in cog-
natione tua qui vocetur hoc

48. αὐτου] αὐτης Δ*. corr.¹.
49. μεγαλα BD*L. | †μεγαλεια Ξ. A.
rel. (-λια CD². 33. E*KU*ΤΓ.Γ. Psalt.
Turic.) || add. ὁ θεος D. | Contra, Orig.
Int. iii. 941^e.
50. εἰς γενεας A (in Lucae textu) BCDL.
33. rel. Am. Fuld. a.b.c.e. Syrr.Pst.&
Hel. Memph. Goth. Arm. Orig. Int.
iii. 941^e. | εἰς γενεαν 1. 69. FM. Psalt.
Turic. f. ff. (g¹). l. Aeth. | απο γενεας
A in fine Psalterii. Vulg. Cl. Theb.
Mnt.
— καὶ γενεας BC*L. Am. Fuld. Syr.Pst.
Memph. | καὶ γενεαν 1. 69. FM. Psalt.
Turic. f. ff. (g¹). l. | †γενεων Ξ. A (hic)
C²D. 33. rel. a.b.c. Syr.Hel. Goth.
(Aeth.) Orig. Int. iii. | εἰς γενεαν A
in fine Psalt. (Vulg. Cl.) Theb. Mnt.
(Arm.) | καὶ γενεων A. (om. e.)
51. διανοια] διανοιας EFH.
55. εἰς τον αιωνα A (hic) BDLΔ. 33. rel.
Iren. 185. | εως αιωνος A (in Psalt.) C.
1. 69. FMS. Psalt. Turic.
56. Μαριαμ] Μαρια D.
— ὥς BL. 1. | †ὥσει Ξ. AC. rel. || om.

- D. 69. a.b.c. ff. g¹. l. Memph. MS. Theb.
Mnt. Orig. Int. 942^e. | Contra, Vulg.
c.f. Memph. edd. et MSS. rel.
57. τη Orig. iii. 942^f. (e sch. G. et C.) |
της 69.
— χρονος add. καὶ 69. | Contra, Orig. iii.
58. οἱ συγγ. om. οἱ D.
— αὐτης] om. L. (αὐτου 69*. corr.¹.)
— αὐτη] αὐτης 69.
59. εγενετο] add. δε Γ. Memph.
— εν] om. DL.
— τη ἡμερα τη ογδοη BCDL. 33. 69.
(Latt.) Arm. | †τη ογδ. ἡμ. Ξ. A. rel.
a. (ut vid.)
— ηλθαν D*.
— εκαλουν] ελαουν 1.
— Ζαχαριαν] -ρια Γ.
60. κληθησεται] κλησεται L. || add. το
ονομα αὐτου C*D. Memph. MS. & W.
| Contra, ABC²L. rel. Memph. Schw. &
MSS. Theb. Mnt. rel.
61. επαν DLΔ. 1. | †επον Ξ. ABC.
rel.
— ὅτι] om. 1. a.b.c. ff. g¹. l. (Contra,
Vulg. f.)

61. εκ της συγγενειας ABC*LΔ. 33. A.
Memph. Aeth. | †εν τη συγγενεια Ξ.
C²(D. rel. Latt. (om. ff².) Syrr.Pst.
& Hel. Goth. Arm. (εν τι συγγενεια
D.)
— τη ονοματι τουτω] το ονομα τουτο D.
62. το τι αν] ο τι ο αν D.
— θειλει V.
— αυτο BD. 33. 69. FG. | †αυτον Ξ.
ACL. rel. Latt.
63. πινακιον ABC²L. rel. Orig. iv. 118^e.
| πινακιδα C* ut vid. D. (ΠΙΝΑΚΙC
Memph.) vid. Orig. iii. 570^b.
— λεγων Orig. iv. | om. D. e.
— εστιν] εσται C. 1. U. Syr.Hel.mg.
Orig. iv. 86^a. | Contra, ABD. rel. vv.
Orig. iv. 118^e.
— ονομα] †πραμο. το Ξ. AB CD. rel. |
om. το B* Mai L. Orig. iv. bis.
— αυτου] αυτω L. Orig. iv. 86^a. (Contra,
118^e.)
— και θανα. παντ.] praem. και παρα-

50. a progenie in progenies Cl. | 54. recorda-
tus misericordiae suae Cl. | 59. vocabant Cl. |
patris sui Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
63. *πινακίδα*

⁶² ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί αὖ θέλοι κα-
λεῖσθαι ἑαυτόν. ⁶³ καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν
λέγων, Ἰωάννης ἔστιν ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐθαύμα-
σαν πάντες. ⁶⁴ ἀνεψύχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παρα-
χρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν
θεόν. ⁶⁵ καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περι-
οικούντας αὐτούς· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὄρεινῃ τῆς Ἰουδαίας
διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ⁶⁶ καὶ ἔθεντο
πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες,
Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ * γὰρ χεὶρ
κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ.

66. ἀκούοντες

§ R
¶ E *

7 ⁶⁷ Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύ-
ματος ἁγίου καὶ ἔπροφήτευσεν λέγων, ⁶⁸ Εὐλογη-
τὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ
ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ⁶⁹ καὶ ἤγειρεν
ἑκέρως σωτηρίας ἡμῖν ἐν ὁίκῳ Δαυεὶδ καὶ παιδὸς
αὐτοῦ, ⁷⁰ καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων
ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, ⁷¹ σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν
ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς,
⁷² ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνη-
σθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, ⁷³ ὅρκον ὃν ὤμοσεν
πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν
⁷⁴ ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυσθέντας λατρεῖν
αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ

74. ἐχθρῶν [ἡμῶν]

nomine. ⁶² Imnebant autem patri eius quem vellet vocari eum. ⁶³ Et postulans pugilarem scripsit dicens, Iohannes est nomen eius. Et mirati sunt universi. ⁶⁴ Apertum est autem ilico os eius et lingua eius, et loquebatur benedicens deum. ⁶⁵ Et factus est timor super omnes vicinos eorum, et super omnia montana Iudeae divulgabantur omnia verba haec, ⁶⁶ et posuerunt omnes qui audierant in corde suo, dicentes, Quid putas puer iste erit? Etenim manus domini erat eum illo.

⁶⁷ Et Zacharias pater eius impletus est spiritu sancto et prophetavit dicens, ⁶⁸ Benedictus deus Israel, quia visitavit et fecit redemptionem plebi suae, ⁶⁹ et erexit cornu salutis nobis in domo David pueri sui, ⁷⁰ sicut locutus est per os sanctorum qui a saeculo sunt prophetarum eius, ⁷¹ salutem ex inimicis nostris et de manu omnium qui nos oderunt, ⁷² ad faciendam misericordiam cum patribus nostris et memorari testamenti sui sancti, ⁷³ iusiurandum quod inravet ad Abraham patrem nostrum, daturum se nobis ⁷⁴ ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati serviamus illi ⁷⁵ in sanctitate et iustitia coram

χρημα ελυθη ἡ γλῶσσα αὐτοῦ D. a. b. g^l.
| Contra, rel. Vulg. c. e. f. ff. Orig. iv.
118^e.
64. ἀνεψύχθη δὲ] add. και F.
— παραχρημα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ AB
(C). rel. Vulg. (c.) (e.) f. ff. Goth. rel.
Orig. iv. 118^e. | om. D. a. b. g^l. l. | om.
αὐτοῦ C* (add. C³). e. | παραχρ. καὶ
ελυθη ὁ δεσμος τῆς γλῶσσης αὐτοῦ I.
65. καὶ ἐγένετο] ἐγένετο δὲ AK.
— ἐπὶ πάντας φόβος ABC. rel. a. rel.
Orig. iv. 114^a. | φόβος μέγας ἐπὶ παν-
τας D. b. c. | timor super omnes Vulg.
e. f. l. Syrr. Pst. & Hel. Arm. (add. audi-
entes hacc Arm.)
— αὐτοὺς Orig. iv. | αὐτον D. Goth.
— πάντα Orig. iv. 114^b. 115^b. | om. L.
Syr. Pst. Æth.
66. ἀκούσαντες ABL. rel. | ἀκουοντες CD
Gr. Memph. MS. Goth. Arm. (om. e.)
— τῇ καρδίᾳ ABC. rel. vv. | ταις καρ-
διαῖς DL. e. Arm. ap. Gb.
— αὐτῶν] αὐτῶν B (teste Vercellonio
in supplendis.)
— καὶ γὰρ BC* DL. (Latt.) Syr. Hel. mg.

Memph. Goth. Æth. | * om. γὰρ Ξ.
AC** rel. e. Syrr. Pst. & Hel. txt. Arm.
66. ην] om. D. l. | ante χεῖρ I.
— μετ' αὐτοῦ] μετ' αὐτων 69^e. (corr.
mg.².)
67. ἐπροφήτευσεν AB* Mai CL. 1. 33.
(ἐπροφητ. A.) | ‡ προφητ. Ξ. B². rel.
Eus. in Ps. 570^c. (προφητ. B⁴ qu. Tf.
Wc.) | εἶπεν D.
— λεγων] om. D. | Contra, Orig. Int.
iii. 943^a. Eus. in Ps.
68. κύριος Vulg. Cl. e. f. Iren. 186. Orig.
Int. iii. 943^a. Eus. D. E. 353^b. | om. Am.
Fuld. a. b. c. ff. g^l. l. Eus. in Ps. 570^c.
— ἐπισκέψατο A. (add. nos Arm.)
69. οἰκῳ] † praem. τῷ Ξ. AR. Psalt. Tu-
ric. rel. | om. BCDL. 1. 33. 69. M.
Memph. Goth. Eus. D. E. 353^b. in Ps.
570^c.
— παιδὸς] † praem. του Ξ. ACR. Ps.
Tur. rel. Eus. D. E. in Ps. | om. BDL.
70. τῶν ἁγίων Orig. iii. 798^a. Eus. D. E.
353^b. in Ps. 570^c. | om. τῶν D.
— ἀπ' αἰῶνος] † praem. των Ξ. ACR.
Ps. Tur. rel. Latt. Syrr. Pst. & Hel. | om.

B. Ech. Mai. LD. 33. 69. Wc. Orig. iii.
798^a. Eus. D. E. in Ps. || προφητῶν αὐτοῦ
ante των ἀπ' αἰῶνος D. a. b. e. f. ff. g^l.
Syr. Pst. & Hel. (Memph.) Iren. 186. |
Contra, Vulg. vv. Eus. D. E. in Ps.
(in utroque loco c.)
71. ἐξ] ἐκ χειρὸς D. (om. mox.) | Contra,
Iren. 186.
72. μετὰ των] μετ' αὐτων Δ.
— καὶ μνησ. | om. και D. | Contra, Iren.
185. Orig. Int. iii. 943^a.
74. ἀφοβῶς Orig. iii. 943^f. (e sched. Gr. et
Comb.) | -βος R¹ Wc.
— ἐχθρῶν] † praem. των Ξ. ACR. Ps.
Turic. rel. | om. B. Ech. Mai. DL. 1. 33.
69. Orig. iii. | praem. παντων των K.
|| † add. ἡμων Ξ. ACDR. Ps. Tur. rel.
(Latt.) Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth.
Arm. Usc. Æth. Orig. iii. | om. BL. 1.
69. e. Arm. Zoh. Iren. 186. Orig. Int.
iii. 943^a. c.
— λατρ. αὐτῷ τ. ἡμερ. ἡμων ver. 75]
om. G.

66. Quis, putas Cl. | 67. repletus Cl. | 68. do-
minus deus Cl. | plebis Cl. | 71. oderunt nos Cl.

A B (C) D [P] (R).
L Δ.
1. 33. 69.
[E] F G H K M S U V T
Λ.

75. πάσας ταῖς ἡμέραις

77. ἁμαρτ. ἡμῶν,

78. ἐπισκέψεται.

πάσας τὰς ἡμέρας[†] ἡμῶν. ⁷⁶ καὶ σὺ * δὲ" παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, ⁷⁷ τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ⁷⁸ διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ⁷⁹ ἐπιφάναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. ⁸⁰ Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξωσ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ipso omnibus diebus nostris. ⁷⁶ Et tu puer propheta altissimi vocaberis: praeibis enim ante faciem domini parare vias eius, ⁷⁷ ad dandam scientiam salutis plebi eius in remissionem peccatorum eorum ⁷⁸ per viscera misericordiae dei nostri, in quibus visitavit nos oriens ex alto, ⁷⁹ inluminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. ⁸⁰ Puer autem crescebat et confortabatur spiritu, et erat in desertis usque in diem ostensionis suae ad Israel.

II. Δ'

8¹ Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. ² αὕτη[†] ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. ³ καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν[†] ἑαυτοῦ πόλιν. ⁴ ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας[¶] ἐκ πόλεως Ναζαρέτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν[†] Δαυεὶδ[¶] ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι

¹ Factum est autem in diebus illis exiit edictum a Caesare Augusto ut describeretur universus orbis: ² haec descriptio prima facta est praeside Syriae Cyrino: ³ et ibant omnes ut profiterentur singuli in suam civitatem. ⁴ Ascendit autem et Ioseph a Galilaea de civitate Nazareth in Iudaeam civitatem David quae vocatur Bethleem, eo quod esset de

75. πασας τας ημερας ACDR. Psalt. Tur. rel. a. Iren. 186. (πασας ημερας Orig. iii. 943f.) | πασαις ταις ημεραις BL. (Latt.)

— ἡμῶν[†] praem. της ζωης Ξ. 1. 69. [E] HMSG. Arm. Orig. iii. 943f. | om. A h. l. et in fin. psalt. BCDRLA. 33. F KUVW. Ps. Tur. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Æth. Iren. 186. Orig. Int. iii. 943c.

76. ουδε A in fin. Ps. BCDRL. 33. Memph. | *om. δε Ξ. A hic. Ps. Tur. rel. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Goth. Arm. Æth. Iren. 186. Orig. iv. 117*. Orig. Int. iii. 943c.

— κληθήσει, προπορεύσει Γ.
— προ προσωπου ACDR. Ps. Tur. rel. Iren. 186. Orig. iii. 943f. (e sched. Gr. et Comb.) | ενωπιον B. Orig. iv.

77. αυτων BDLA. 33. 69. rel. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Schw. Goth. Arm. edd. Æth. Iren. 186. | ἡμων A (hie et in fin. Psalt.) CR sic. 1. MU. Ps. Tur. Theb. Arm. MSS. meorum Fuld. * g². (i. e. "m" ad fin. voc. "remissionem" bis ser.) om. Tol. Memph. W.

78. δια σπλ. ελ. θεου ημων[†] om. F. (σπλαγχνα RK Tf. σπλαγχνα L¹* Tf.)
— επισκεψατο ACDR. Ps. Tur. rel. Latt. Syr. Hel. Arm. Usc. Æth. Iren. 185. 313.

| επισκεψεται B. Bch. Blc. Mai. Goth. Arm. Zoh. (fut. Syr. Pst. Memph.) επισκεψαται B. Bth. επισκεψαιται L sic. (seq. ἡμας ἡλιος Arm.)

78, 79. ανατολη εξ υψους επεφαναι L. (conspexit nos Oriens ex alto et apparuit his qui in tenebris et umbra mortis sedebant et direxit pedes nostros in viam pacis. Iren. 185.)

79. επιφαναι[†] add. φως D.

— κατευθηναι Λ.

80. ηνξανεν[†] ηνξανετο D*.

— τοις ερημ. V.

1. δε Eus. D. E. 341b. | om. A.

— Αυγουστου[†] Αυγουστου C* Δ. Goth. || add. του L. 33. Eus. D. E. | Contra, Eus. in Ps. 542°, 543°. (a Caesare rege Æth.)

— απογραφεσθαι Eus. in Ps. 542°, 543°. | απογραφασθαι 1. 69. Eus. D. E. (om. ad απογραφεσθαι ver. 3. e.)

2. απογραφη[†] praem. η Ξ. ACR. rel. Memph. Theb. Eus. in Ps. 542°, 543°. (ἀπογραφῆς οὐσης ἰν τῇ Ἰουδαίᾳ τότε πρώτης ἐπὶ Κυρηνίου Just. Tr. 78.) | om. BD. Eus. D. E. 341b. cod. et ed.

— εγενετο[†] ante απογρ. πρωτη D. Orig. Int. iii. 945c. | Contra, Eus. D. E. in Ps. 542°, 543°. (om. b. [a.])

2. ἡγεμονευοντος Eus. D. E. | ἡγεμονουοντος Δ. | ἡγεμονουσαντος Eus. in Ps. 543c. | (quae facta est sub etc. Orig. Int. iii. 944d.) | mox της Συριας om. Syr. Hier.*

— Κυρηνιον CDR. 1. 33. rel. Just. Tr. 78. Ap. i. 34. 46. Eus. D. E. in Ps. | Κυρηνιον Α. (Κυρινιον 69. Κυρηνιον V.) | Κυρεινον B. Bch. (*Mai). Latt. Orig. Int. (Κυριν. B². Mai.) | Κυρηνας Syr. Hel. mg. Graecē. KYPINOC Theb. Mt. KYPINOC Memph.

3. εαυτου BDL. Eus. D. E. 341d. | †ιδιαν Ξ. ACR. rel. Syr. Hel. mg. Graecē.

— πολιν ABC³R. rel. Eus. D. E. | χωραν C*. | πατριδα D.

4. της Γαλ.] om. της Δ.

— Ναζαρετ St. 3. Bs. Bch. Mai. L. 33s. [E] KSS. a. e. Just. Tr. 78. | Ναζαρεθ Elz. Bs. Bth. D. 1. 69. FGHMUVFA. Vulg. b. c. (f.) Memph. Goth. Eus. D. E. 341d. ad Steph. i. 226. | Ναζαραθ ACA.

— την Ιουδαίαν Eus. D. E. ad Steph. | γην Ιουδα D. (a.) e.

— εις 2°] om. Δ.

— δια το ειναι.... κ. πατρ. Δα.] post εν-

80. in deserto Am.
2. a praeside Cl. | 4. in civitatem Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
§ E*
¶ C
c Matt. 2:1.

αὐτὸν § ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς † Δαυεῖδ⁵, ⁵ ἀπογράψα-
σθαι σὺν Μαριὰμ τῇ † ἐμνηστευμένῃ[¶] αὐτῷ † οὐ-
ση ἐγκύω. ⁶ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ⁶ ἐκεῖ,
ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, ⁷ καὶ ἔτεκεν
τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν
αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν † φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν
αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

B' γ 9⁸ Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυ-
λῶντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ
τὴν ποίμνην αὐτῶν. ⁹ καὶ [ἰδοὺ] ἄγγελος κυρίου
§ P ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς·
καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβέσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι
ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ,
¹¹ ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὃς ἔστιν χριστὸς
κύριος, ἐν πόλει † Δαυεῖδ⁵. ¹² καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ
σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον * καὶ[¶]
12. [τὸ] σημεῖον κείμενον ἐν † φάτνῃ. ¹³ Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο
§ F σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλήθος[¶] στρατιᾶς † οὐρανοῦ,
13. οὐρανοῦ αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων, ¹⁴ Δόξα ἐν

domo et familia David, ⁵ ut
proficeretur enim Maria despon-
sata sibi uxore praegnante.
⁶ (2, 5.) Factum est autem cum
essent ibi, impleti sunt dies ut
pareret, ⁷ et peperit filium su-
um primogenitum, et pannis
eum involvit et reclinavit eum
in praesepio, quia non erat eis
locus in diversorio.

⁸ (3, 10.) Et pastores erant in
regione eadem vigilantes et
custodientes vigilias noctis su-
pra gregem suum. ⁹ Et ecce
angelus domini stetit iuxta
illos, et claritas dei circumfulsit
illos, et timuerunt timore mag-
no. ¹⁰ Et dixit illis angelus,
Nolite timere: ecce enim evan-
gelizo vobis gaudium magnum,
quod erit omni populo, ¹¹ quia
natus est vobis hodie salvator,
qui est Christus dominus, in
civitate David. ¹² Et hoc vobis
signum: inveniatis infantem
pannis involutum et positum in
praesepio. ¹³ Et subito facta
est cum angelo multitudo mili-
tiae caelestis laudantium deum
et dicentium, ¹⁴ Gloria in altis-

κυν sub fin. ver. 5. D. | Contra, *Eus.*
D.E. ad Steph.
5. απογραφασθαι BCL^Ξ. rel. *Iust.* Tr. 78.
Eus. D.E. 341^d. (ad Steph. i. 226. ante
εις πολ. Δ.) | απογραφασθαι AD. 33.
(vid. ver. 1.) | απογραφασθαι Δ.
— Μαριὰμ *Eus.* D.E. | Μαρία D. *Eus.*
D.E. eodd. ad Steph.
— ἐμνηστευμένη AB**Beh.* RL^C*D*L^Ξ. |
† μεμνηστ. Ξ. B²C²D²man. rec. rel. *Eus.*
D.E. ad Steph. (om. a.b.c.)
— αὐτῷ ?om. B.ap. RL (habet *Mai.*) ||
† add. γυναῖκι Ξ. AC²ut vid. rel.
Vulg. a.b.c. ff. Syr. Hel. Goth. Æth.
Eus. D.E. ed. (sed qu.) | om. BC²ut vid.
DL^Ξ. 1. *Perus.* ef. Syr. Pst. Memph.
Theb. Mnt. Arm. *Eus.* D.E. eodd. ad
Steph. (mox εγνω B.ap. RL.)
6. ἐγένετο δε εν τω ειναι αυτους εκει *Eus.*
D.E. 342^a. (avt. ειναι) | ὥς δε παρεγι-
νοντο D.
— ἐπλήσθησαν *Eus.* D.E. | ἐτελεσθησαν
D.
7. αὐτῆς] om. b.c. ff. g¹ l. | * Contra, Vulg.
a.e.f. g².
— φάτνῃ] † praem. τῇ Ξ. Δ. rel. *Eus.*
D.E. 342^a. ed. (vid. ver. 16.) | om. AB
DL^Ξ. Goth. Arm. *Eus.* D.E. eodd.
(φατνηδῆ? Oti Δ.)

7. διότι] διο F*.
— αὐτοῖς] om. a.b.c. e. ff. l. | Contra, Vulg.
f. *Eus.* D.E.
8. καὶ ποιμένες AB. rel. Vulg. c. Syr.
Hel. vv. *Eus.* D.E. 342^a. | ποιμένες δε
D. a.b.c. ff. g¹. Syr. Pst.
— χωρὰ τῇ αὐτῇ Vulg. e. Syr. Hel. vv.
Eus. D.E. | αὐτῇ χωρὰ 33. 69. F. a.b.
c. f. ff. g¹. (Syr. Pst.) || χωρὰ] χαρὰ D*
Gr. || τῇ αὐτῇ] ταυτῇ D*.
— φυλακὰς] praem. τας D. | Contra,
Eus. D.E.
— τὴν ποίμνην *Eus.* D.E. | τῆς ποίμνης
1. | τῇ ποίμνῃ EH.
9. ἰδου AD. rel. Vulg. a.b.c. ff. Syrr.
Pst. & Hel. Memph. | om. BL^Ξ. e. g¹.
Syr. Hier. Theb. Mnt. Goth. Arm. Æth.
Eus. D.E. 342^a.
— κυριον 1^o.] om. F. e. (Dei Syr. Pst.)
— δοξα] δοξαν Δ*.
— κυριον 2^o. ABP. rel. a. vv. (θεου Ξ.
Vulg. c.e. Syr. Hel. mg. *Eus.* D.E.)
| om. D. b. ff. l.
— φοβον μεγαν ADP. rel. vv. *Eus.* D.E.
| φοδρα B. (add. id. Memph.)
10. γαρ] om. P. | Contra, *Orig.* iv.
15^a. *Orig.* Int. iii. 945^d. *Eus.* D.E.
342^b.
— ευαγγελιζομαι EK.

10. εσται] add. και D. | Contra, *Orig.* iv.
Eus. D.E.
11. ος] ο F.
— κυριος *Orig.* iv. *Eus.* D.E. | *Jesus*
d. Cypr. 288. *Jesus Dominus* c. Do-
mini Syr. Hier.
12. το ADP. rel. *Eus.* D.E. 342^b. | om.
B^Ξ.
— σημειον] add. εστω D.
— εῖρησητε Λ.
— καὶ κείμενον BPL^Ξ. 1. 33. S. Vulg.
b.c.e.f. g¹ l. Syrr. Pst. & Hel. Memph.
ed. et MSS. Goth. Arm. Æth. *Orig.*
Int. iii. 950^d. *Eus.* D.E. | om. D. |
* om. και Ξ. A. rel. a. Memph.
MS.
— φάτνῃ] † praem. τῇ Ξ. F² Ks. (vid.
ver. 16.) | om. ABDPL^Ξ Δ. 1. 69. EF*
GHM Tf. SUVTA. Goth. *Eus.* D.E.
(h. 33).
13. ουρανοῦ B**Mai* D*. | † ουρανοῦ Ξ.
AB² *Mai* D² P. rel. *Iren.* 186. *Eus.* D.E.
163^b. 342^b.
— αιουντων *Eus.* D.E. bis. vid. *Orig.* iv.
15^a. | αιουντων D*.

5. praegnate Am. | S. super gregem Cl.

A B D (P) [R].
L (Ξ) [X] Δ.
1. 33. 69.
EGHMSUVIΓA
[F^a].
14. εὐδοκία

ὑψίστοις θεῶ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις † εὐ-
δοκίας."

10 ¹⁵ Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν
οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, [καὶ οἱ ἄνθρωποι] οἱ ποιμένες
εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ
καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ κύριος
ἐγνώρισεν ἡμῖν. ¹⁶ καὶ † ἦλθαν" § σπεύσαντες καὶ
† ἀνεῦραν" τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ
βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. ¹⁷ ἰδόντες δὲ † ἐγνώ-
ρισαν" περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ
τοῦ παιδίου τούτου. ¹⁸ καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες
ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων
πρὸς αὐτούς. § ¹⁹ ἡ δὲ † Μαρία" πάντα συνετήρει τὰ
ρήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ¶
²⁰ καὶ † ὑπέστρεψαν" οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ
αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον
καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. ¶

11 ²¹ § Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ πε-
ριτεμεῖν † αὐτόν," καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς,

simis deo, et in terra pax in
hominibus bonae voluntatis.

¹⁵ Et factum est ut disces-
sunt ab eis angeli in caelum,
pastores loquebantur ad invi-
cem, Transeamus usque Beth-
lem et videamus hoc verbum
quod factum est, quod domi-
nus ostendit nobis. ¹⁶ Et vene-
runt festinantes, et invenerunt
Mariam et Ioseph et infantem
positum in praesepio. ¹⁷ Vi-
dentes autem cognoverunt de
verbo quod dictum erat illis de
puero hoc. ¹⁸ Et omnes qui
audierunt mirati sunt et de his
quae dicta erant a pastoiibus
ad ipsos: ¹⁹ Maria autem con-
servabat omnia verba haec
conferens in corde suo. ²⁰ Et
reversi sunt pastores, glorifi-
cantes et landantes deum in
omnibus quae audierant et vi-
derant sicut dictum est ad
illos.

²¹ Et postquam consummati
sunt dies octo ut circumcide-
retur, vocatum est nomen eius

14. ἐν ἀνθρ.] praem. καὶ Syrr.Pst.&Hcl.†.
Memph. || om. ἐν Vulg.Cl. a.b.c.e.
f. ff. l. Orig. Int. iii. 946^{e.d.} Iren. 186.
Hil. 802^a. | Contra, Am. For. g^l. rel.
Orig (ter.) Greg. Thaum. Eus.(bis.)
vid. infra. Orig. Int. iii. 946^f.

— εὐδοκίας A in hoc loco. B* Mai D. Latt.
Goth. Iren. 186. Orig. Int. Hieronymo
iii. 946^{e.d.f.} Hil. 802^a. "Gloria in altis-
simis Deo, et in terra pax, eum... his
sermonibus glorificaverunt: qui suo
plasmati hoc est hominibus suam be-
nignitatem salutis de caelo misit." Iren.
187. "Pax enim quam non dat Do-
minus super terram non est pax bonae
voluntatis." Orig. Int. iii. 946^f. | † εὐδο-
κία Ξ. A in Hymno matutino. B* Mai PL
ΞΔ. Psalt. Turic. 1. rel. Syrr.Pst.&Hcl.
(et mg. Graecē.) Memph. Arm. Aeth.
Orig. i. 374^d. ii. 714^b. iv. 15^b. Greg.
Thaum. 6^d. Eus. D.E. 163^c. 342^b. (h.
33.) Sed ex his, vera Origenis lectio
(ut ab Hieronymo interprete liquet) est
εὐδοκίας; quae vox quoque in vv. for-
sitan tanquam gen. appositionis lecta
est.

15. ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι
ABP. rel. (σ.) Memph. Goth. (Orig.
iv 15^b.) Eus. D.E. 342^b. (? om. ἀπ' αὐτ.
a. vid. Irici.) | οἱ ἀγγ. ἀπ' αὐτ. εἰς τὸν

οὐρ. D. (Aeth.) | ἀπ' αὐτ. οἱ ἀγγ.
εἰς τὸν οὐρ. 33. 69. Vulg. (b.c.e.)
f. (ff.) g^l. (l.) Syrr. Pst. & Hcl. Arm.
Orig. Int. iii. 947^d. (angelus b.c.e. ff.
l.) | ἀπ' αὐτ. οἱ ἐκ τῶν οὐρανῶν ἀγγ.
P.

15. καὶ οἱ ἄνθρωποι ADP. rel. Syrr.Hcl.
Goth. Aeth. | om. BLΞ. 1. Latt. Syrr.Pst.
Memph. Theb. Mnt. Arm. Orig. Int. iii.
Eus. D.E. (et illi c.)

— εἶπον ADP. rel. c.e. vv. Orig. Int. iii.
Eus. D.E. (εἶπαν LΞ.) | ἐλαλουν B.
Vulg. f. (h. 33.) | loquebantur ad in-
vicem et dixerunt a.b. ff. (g^l.) l.

— ἀλλήλους Eus. D.E. | ἑαυτοὺς 69.

— ἐξ om. Ξ.

— ἕως Eus. D.E. | ἐν A. || add. εἰς P.

— ἴδωμεν Eus. D.E. | εἰδομεν P(M.)

— γεγονός γεγονώς D*. (γενομενον
Eus. D.E.)

— ἦμιν om. Γ.

16. ἦλθαν B* Tf. Mai LΞ. | † ἦλθον Ξ.
AB²DP. rel. Eus. D.E. 342^c.

— σπεύσαντες Eus. D.E. | σπευδόντες
D. | πιστευσαντες Ξ.

— ἀνεῦραν B(* Rl. Mai). (εῦραν LΞ.) |
† ἀνευρον Ξ. AB²PR. rel. | εῦρον D
(LΞ.) 1. 69. Eus. D.E.

— τε] om. D. Latt. Syrr.Pst.&Hcl.
Memph. Eus. D.E.

16. Μαριάμ] Mariam D. Eus. D.E. cd.

— τη φατιν] om. τη H. Goth. Arm. |
Contra, Eus. D.E.

17. δέ] om. Ξ.

— ἐγνώρισαν BDLΞ. rel. Eus. D.E.
342^c. | † διεγνώρισαν Ξ. APR. rel.

— τουτον ABPR. rel. Vulg. b.c. ff. g^l.
Syrr.Hcl. Theb. Mnt. Goth. Eus. D.E.
| om. D. 1. A ap. Tf. a.e. f. Syrr.Pst.
Memph. Arm. Aeth.

18. οἱ ἀκουσαντες ἐθαύμασαν ABP. rel.
Eus. D.E. 342^c. (om. οἱ 1.) (εθαυμαζ.
E* ut vid.) | οἱ ἀκονοντες εθαυμαζον
D Gr. e (f)

19. Μαρία BDR. Memph. W. & MS. |
† Μαριάμ Ξ. AP. rel. Memph. Schw.
& MS.

— πάντα συνετηρει ABPR. rel. Eus.
ap. Tf. | συνετ. παν. DX. Latt. Syrr.
Pst.&Hcl. Aeth. | (παντας 69. συνε-
τηρη U.)

— ταυτα] om. B.

— συμβαλονσα K*.

— αυτης] εαυτης R. 33.

20. ὑπεστρεψαν AB. Bch. Mai. DP(R) LX
Δ. 1. 33. (69). EF Wist. GHKMSUVΓ

14. om. in ante hominibus Cl. | 15. quod
fecit dominus et ostendit Am. | 21. circum-
cideretur puer Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
f Lev. 12:4.

¶ Ξ

Ex. 13:2, 15.

§ F^a

h Lev. 12:8.

¶ a

25. ἀνθρ. ἦν Γ

26. πρὶν ἢ s. πρὶν
[ἦ] ἀν

¶ R

τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

12 ^{22 f} Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον ἡ Μωσέως, ἡ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, παραστήσαι τῷ κυρίῳ, ²³ καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι ἡ Πᾶν ἄρσεν διαγοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται. ²⁴ καὶ ἡ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ κυρίου, ἡ Ζεῦχος τρυγόνου ἡ δύο νεοσσὺς περιστερῶν.

13 ²⁵ Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὃ ὄνομα Συμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ πνεῦμα ἡ ἅγιον ἐπ' αὐτόν. ²⁶ καὶ ἦν αὐτῷ κεκηρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον ἡ πρὶν ἂν ἴδῃ τὸν χριστὸν κυρίου.

²⁷ καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, ²⁸ καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας

Iesus, quod vocatum est ab angelo prius quam in utero conciperetur.

²² Et postquam impleti sunt dies purgationis eius secundum legem Mosi, tulerunt illum in Hierusalem ut sisterent eum domino, ²³ sicut scriptum est in lege domini quia omne masculinum adaperiens vulvam sanctum domino vocabitur, ²⁴ et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege [domini], par turturum aut duos pullos columbarum.

²⁵ Et ecce homo erat in Hierusalem cui nomen Symeon, et homo iste iustus et timoratus, expectans consolationem Israel, et spiritus sanctus erat in eo: ²⁶ et responsum acceperat ab spiritu sancto, non visurum se mortem nisi prius videret Christum domini. ²⁷ Et venit in spiritum in templum: et cum inducerent puerum Iesum parentes eius ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo, ²⁸ et ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit

A(ap.Tf.) (ὑπετρεψαν R. οἱ πεστρ. 69.)
| † ἐπεστρεψαν Ξ.

20. καθως] add. και Γ.

— ελαληθησαν Δ*.

— ad fin.] add. ab angelis Syr.Hier.**.

21. ἐπλήσθησαν ABR. rel. Eus.ad Steph. xvi. 252. | συνετελεσθησαν D. | ἐπλήρωθησαν 33.

— ἡμέραι] praem. ai D. 33. 69. (Eus.ad Steph.) | Contra, ABR. rel.

— οκτω] om. Eus.ad St. || praem. ai D. — του περιτ.] το περιτ. X. | Contra, Eus. ad Steph. xvi. 252.

— αυτον ABRLΞΧΔ. 1. F Wst.KSUA. a. Syr.Hel. Memph. Goth. Arm. Orig. Int. iii. 947^a. Eus. ad Steph. | † το παιδιον Ξ. D. 33. rel. e. Syr.Pst. (Æth.) Orig. Int. iii. 947^a. | αυτο το παιδιον Γ. | (nt circumeideretur Am. Fuld. For. Per. b.c.f. ff. g¹. l. | add. puer Vulg. Cl. g².)

— και ante εκλ. ABR. rel. e. Syr.Pst.& Hel. Memph. I.MS. rel. | om. D. 69. Latt.(exe. e.) Memph.W.et Sch. Orig. Int. iii. 947^a. (Contra, infra.)

— εκληθη] ωνομασθη D.

— τη κοιλια] κοιλια μητρος D.

22. αι] om. B.Sch.(habent Rl. et Mai.)

— του] om. B*Rl.Mai.Bch.

22. αυτων St. 3. ABR. rel. Syr.Pst.& Hel. Memph.Schw. Theb.Mul. Goth. Arm.Zoh. Æth. Orig. Int. iii. 947^a. (diserte non "ejus") 948^f. | αυτου D. Arm.Usc. | αυτης Elz. | eius Latt. | om. Memph.W. Iren. 187.

— Μωσσεως BDRΞΧΔ. 33. 69. KV. | † Μωσσεως Ξ. AL. rel.

— αυτον] οι γονεις το παιδιον Ιησουν X.

— παραστησα L.

— τη ante κυριω] om. D.

23. νομω] praem. τη DF Wst. l. | Contra, ABR. rel.

— τη ante κυριω] om. D.

24. του δοουναι] το δοουναι A.

— εν τη νομω κυρ.] om. Γ.

— τη νομω BDL. | * om. τη Ξ. ARF^a. rel.

— νεοσσους ADRL. rel. | νοσσους BE GHSAVAF^a.

25. ιδων] om. D. Syr.Pst. Goth. Æth. | Contra, rel. Syr.Hcl. vv.

— ην] post ανθρ. B. Vulg. b.f.l. (Syr. Pst.) | Contra, ADR. 1.sic. Msc. rel. Per. a.c.e. Syr.Hcl. | om. F Wst.

— Συμεων] Συμεων B.Bth. e.sil. Vulg. Cl. c. | Contra, AB.Mai.D(RSv-
mai...sic). rel. Am. Fuld. a.b.ef.

25. ευλαβης] ευσεβης ΚΓ. Syr.Hel.mg. ut vid. Arm.

— του Ισρ.] τη Ισρ. L. 1.

— ην ἅγιον ABRLXA. 33. 69. EGHK MSUVFA. e. | † ἅγιον ην Ξ. D. (Latt.) (Syr.Pst.&Hel.) Goth. Arm. | om. ην 1. Æth.

26. και ην αυτη κεκηρηματισμενον ABR. rel. Vulg. a.f. Syr.Hcl.(et κεκηρηματισμενον mg.) vv. ut vid. (κεκηρηματισμενον 69.) | κεκηρηματισμενος δε ην D Gr. b.c.(e). ff. g¹. l. (Iren. 203.) [Æth.] | et dictum erat illi Syr.Pst. | responsum acceperat Orig. Int. iii. 949^a.

— ὑπο] απο L.

— πριν αν BF Wst. | † πριν η Ξ. AD. 1. rel. | πριν 69. | πριν η αν R(L)X. 33. (πρινηα L.)

— ιδη] ιδειν 69. K. (ιδει Γ.)

— κυριου] κυριον A. b.c. Memph. | Contra, Vulg. a.e.f. ff. g¹.

27. εἰσαγαγεῖν] εἰσαγεν A.

— εἰθισμενον (ηθισμ. AX. 33. V.) | ιθος D.

28. αυτο] αυτον 69. MUA.

24. om. domini Am.

A B [C] D.
L [E] X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΛ.

§ 12

[αὐτοῦ], καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν, ²⁹ Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ³⁰ ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ³¹ ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, ³² φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ. ³³ Καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ ὁ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. ³⁴ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν, καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ οὗτος κείται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, (³⁵ καὶ σοῦ [δὲ] αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία,) ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

Δ

14 ³⁶ Καὶ ἦν Ἄννα προφηῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ὁ μετὰ ἀνδρὸς ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς· ³⁷ καὶ αὕτη χήρα ἕως ἑτῶν ὀγδοή-

decum et dixit, ²⁹ Nunc dimittis servum tuum, domine, secundum verbum tuum in pace, ³⁰ quia viderunt oculi mei salutare tuum, ³¹ quod parasti ante faciem omnium populorum, ³² lumen ad revelationem gentium et gloriam plebis tuae Israel. ³³ Et erat pater eius et mater mirantes super his quae dicebantur de illo. ³⁴ Et benedixit illis Symeon, et dixit ad Mariam matrem eius, Ecce positus est hic in ruinam et resurrectionem multorum in Israel et in signum cui contradicetur: ³⁵ et tuam ipsius animam pertransibit gladius, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.

³⁶ Et erat Anna prophetissa, filia Phanel, de tribu Aser: haec processerat in diebus multis, et vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua, ³⁷ et haec vidua usque ad annos

28. αὐτον AD. rel. Vulg. c.e.f.g¹. Syrr. Pst.&Hel. Memph. Goth. Arm. Aeth. Iren. Int. 40. 205. | om. BL a.b.l. Iren. Gr. 40. [ff.]
— εὐλογησεν] ηυλογ. DG.
31. ἡτοίμας Δ.
— παντων των λαων Eus. D.E. 61^a. 429^b. (om. των 1.) | παντων των εθνων Eus. in Ps. 223^d. | παντος του λαου Psalt. Turicense.
32. εις αποκαλυσιν] ad laetitiam Syr. Hel.mg.
— εθνων ABL. rel. Iren. 187. 205. 235. edd. et cdd. Eus. D.E. bis in Ps. 49^e. Hil. 59^b. | om. D. | oculorum b.e. Iren. 235. MSS.
33. ο πατηρ αυτου και η μητηρ BDL. 1. Vulg. g². Syr.Hel.MS.mg.(ap.Adler.) Memph. Theb. Mnt. (Arm.) Orig. iii. 951^f. diserte (esch. G. et C.) et ap. Cram. in loc. Orig. Int. iii. 950^b. 951^{b.c}. (diserte.) (sic Hieron. qui addit, "Licet tu mira impudentia haec in Graecis codicibus falsata contendas, quae non solum omnes pene Graeciae tractatores in suis voluminibus reliquerunt; sed nonnulli quoque e Latinis, ita ut in Graecis habetur, assumerint. Nec necesse est nunc de exemplariorum varietate tractare, quam omne et Veteris et Novae Scripturae Instrumentum in Latinum sermonem exinde translatus sit, et

multo purior manare credenda sit fontis unda, quam rivi." Adv. Helvidium 6. (ii. 213). (parentes ejus Syr.Hel.mg. ed.) | ὁ πατηρ και η μητηρ Σ. AX. rel. a.b.c.e.f. ff. g¹. l. Syrr. Pst. & Hel.txt. (ed.) Memph. MS**. Goth. Hil. 612^b. (Joseph autem pater ejus ac mater ejus Aeth.) (praem. ὁ Δ.) || † add. αυτου post μητηρ Σ. AL. a.b.c.e.f. ff. g¹. l. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Hil. 612^b. | om. B. Bthly. Mai. D. 1. 33. Vulg. g². Orig. Int. iii. ter.
33. επι] add. πασι 1. Syr.Hel.
34. εὐλογ.] ηυλογ. Γ.
— Μαριαμ] Marian D. Memph. W.
— αναστασιν] praem. εις D. Vulg. Cl. Orig. Int. iii. 951^e. 952^b. | Contra, rel. Am. rel. Hipp. Fr. (26.) Orig. iv. 396^c. Orig. Int. iii. 950^b. 951^d. Eus. D.E. 385^b. in Ps. 76^e. Tert. de car. Chr. 25.
— πολλων] add. εθνων των Orig. iv. 396^c. | Contra, Eus. D.E.
35. δε AD. rel. a.(c.)c. Syrr. Pst. & Hel. Orig. ii. 622^b. | om. BL. Vulg. b.f. ff. g¹. l. Memph. Arm. Aeth. Orig. Int. iii. 950^f. 951^e. 952^{b.c}.
— αναποκαλυφθωσιν] ανακαλυφθωσιν D.
— εκ ABL. rel. Vulg. c.f. Syr.Hel. Memph. Orig. Int. iii. 950^f. 951^e. 952^e. | om. D. a.b.c. ff. Syrr. Pst. Arm. MSS. Aeth. Hil. 261^a.
36. ην] om. D. b. Syrr. Pst. | Contra, rel. Latt. m. vv. Orig. Int. iii. 953^b.

36. προφητις ABD. rel. | προφητης L. 1. 33. EKUF. Memph.
— αυτη] και αυτη D. m. (Syr. Pst.) | Contra, rel.
— πολλαις] αυτης Syr. Pst. Aeth.
— μετα ανδρος ειη επτα B.Bch.* Mai (RL) LΞXΔ. 33. 69. G. Vulg. a.e.f.g¹. 2. m. Syr.Hel. Memph. Goth. (Aeth.) (add. του ante ανδρος B. Bthly. et ap. RL. B² Mai. | add. αυτης B² Mai (RL) suo Vulg. b.c.e.f.g¹. | Contra, a. [ff.]) | ειη επτα μετα ανδρος ADK. ff. Syr. Pst. Iren. Gr. 40. | † ειη μετα ανδρος επτα Σ. 1. rel. b.c. Arm.
37. αυτη sic, spiritum lenem habent ETf. KMUT sic. (ipsa c.) αυτη Gs. rel. (om. Arm.)
— εως ABLΞ. 33. Vulg. f. ff. g¹. 2. Memph. Theb. | † ως Σ. X. rel. Syrr. Pst. & Hel. Arm. | om. D. a.b.c.e.l. Goth. Aeth.
— τισσων] -ρον Δ.
— αφιστατο (αφιστα B* Mai RL) || † add. απο Σ. AX. rel. "a" Hil. 62^c. | om. BRL. Bch. Mai. D Gr. LΞFW tst. Memph.
— ιερου] ραου D.
— νυκτα] νυκταν 69. ATf. | νυκτας II*.
— ημεραν] -ρα AITf.
38. και αυτη AB. Bch. Mai DLΞXΔ. 33. Memph. (Aeth.) | και † αυτη η αυτη Σ. 1. 69. rel. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Goth.

34. et in resurrectionem Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

κοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἡ τοῦ ἱεροῦ, νη-
στεύσας καὶ δεήσασιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν.
38 καὶ ἡ αὐτὴ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα ἀνθρωπολογεῖτο τῷ
ἡ θῶ", καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχο-
μένοις λύτρωσιν ἡ Ἱερουσαλήμ.

15 39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἡ πάντα" τὰ κατὰ τὸν νόμον
κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς ἡ πόλιν
ἡ εαυτῶν" Ναζαρέθ. 40 τὸ δὲ παιδίον ἡῤῥανεν, καὶ
ἐκραταιοῦτο ἡ πληρούμενον ἡ σοφία", καὶ χάρις θεοῦ
ἡν ἐπ' αὐτό. 41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ'
ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα.

16 42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἔτων δώδεκα, ἡ ἀναβαινόν-
των" αὐτῶν [εἰς ἡ Ἱεροσόλυμα] κατὰ τὸ ἔθος τῆς
ἑορτῆς, 43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑπο-
στρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν ἡ Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερου-
σαλήμ, καὶ οὐκ ἡ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς" αὐτοῦ. 44 νομί-
σαντες δὲ αὐτὸν ἡ εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἡλθον ἡμέρας
ὁδόν, καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ

octoginta quattuor, quae non
discedebat de templo ieiuniis
et obsecrationibus serviens noc-
te ac die. 39 Et haec ipsa hora
supervenienti confitebatur do-
mino et loquebatur de illo
omnibus qui expectabant red-
emptionem Hierusalem.

39 Et ut perfecerunt omnia
secundum legem domini, re-
versi sunt in Galilaeam in civi-
tatem suam Nazareth. 40 Puer
autem crescebat et confortaba-
tur plenus sapientia, et gratia
dei erat in illo. 41 Et ibant
parentes eius per omnes annos
in Hierusalem in die sollemni
paschae.

42 Et eum factus esset anno-
rum duodecim, ascendentibus
illis in Hierosolimam secun-
dum consuetudinem diei festi,
43 consummatisque diebus cum
redirent, remansit puer Iesus
in Hierusalem, et non cognov-
erunt parentes eius. 44 Exis-
timantes autem illum esse in
comitatu, venerunt iter diei, et
requirebant eum inter cognatos

§ C
42. om. εἰς Ἱεροσό-
λυμα

Arm. || (τη seq. ante αυτη B. Bily.,
Contra, Bch. et Mai. om. τη Δ.)
38. θεω BDLΞX*(Tyf.) a. Syr. Hel. mg.
Memph. | † κυριω ς. AD. rel. Vulg.
b.c.e.f.f. Syrr. Pst. & Hel. txt. Goth.
Arm. Æth.
— προσδεχομένοις] δεχομένοις FVlst.
— Ἱερουσαλήμ] † prae. en ς. AD. rel.
Syr. Hel. | om. en B. Bch. Mai. Æ. I. Vulg.
a.b.c.e.f.f.g^{1.2}. Syrr. Pst. Memph. Theb.
Mnt. Goth. Arm. Æth. Iren. 187. |
(Israel Vulg. Cl. a.g¹. | Contra, Am.
Fuld. For. b.c.e.f.f.g².)
39. ἐτέλεσαν] -σιν H.
— πάντα B. Mai. LΞXFWlst. | † ἀπαντα
ς. AD. rel.
— τα κατὰ ABEX, rel. | om. τα DLΔ.
Iap. Tyf. 69. Arm.
— κυριον] om. I. Γ.
— ὑπέστ. ADL. rel. | ἐπιστ. B. Mai. Æ.
— πολων] † prae. την ς. AD²Ξ. rel. |
om. B. Bch. Mai D¹. I.
— εαυτων ABD*LΞXΔ. 1. 33. 69. EGK
MUVT sic. | † αυτων ς. D²HSΛ.
— Ναζαρεθ Elz. B. Bch. (*Tyf. Mai.) DΞ.
69. EGHMUVTA. Vulg. b. c. f. Memph.
Goth. Eus. ad Steph. xvi. 252. | -ρατ
Δ | -ραθ Δ. e. | Ναζαρετ St. 3. B²Tf.
Mai LX. 1. 33. KSs. a.
— ad fin.] add. καθως ερεθη (ερηθη²) δια
του προφητου ότι Ναζωραιος κληησει-
ται D. a.

40. παιδιον] add. Ἰησους D.
— ηῤῥανεν και εκραταιουτο Vulg. a. f. ff.
g^{1.2}. Orig. Int. iii. 953^{b.d.e.} 954^{b.c.} | εκρα-
ταιουτο και ηῤῥανε (-νετο*) D. b.c.e.
|| † add. πνευματι ς. A. rel. f. Syrr.
Pst. & Hel. Goth. Æth. (vid. i. 80) |
om. BDL. Vulg. a.b.c.e.f.f.g^{1.2}.l. Syr.
Hier. Memph. Theb. Mnt. Arm. (vid.
Clem. exc. Theod. 984.) Orig. Int. iii.
953^d. 954^e. (add. sancto Æth.)
— σοφια BL 33. | † σοφιας ς. AD. rel.
— επ' αυτο ABL. rel. | -επ' αυτω X. 69.
KU. | επ' αυτον M. | εν αυτω D Gr.
41. και επορευοντο] επορευοντο δε και D.
— οἱ γονεῖς αὐτου Vulg. e. f. | Joseph et
Maria a. b. c. ff. g¹. l. (add. mater eius c. ff.)
— κατ'] κατὰ D.
— τη ἑορτ.] prae. en D. Latt. (exc. a.)
Syrr. Pst. & Hel.
42. ετων AB. rel. Vulg. c. e. f. ff. g¹. Orig.
Int. iii. 954^f. | αυτω ετη DL. a. b. l. Arm.
— δωδεκα] δεκαδυο I. (αβ. pro more D.)
— αναβαινοντων αυτων AB. Bch. Mai
LX. 33. K. († αναβαινων αυτων ς.
ΔΕ. rel.) (Latt.) vv. | ανεβησαν οἱ γο-
νεις αὐτου χοντες αυτον D. (c. e.)
— εἰς Ἱεροσόλυμα AC. rel. Latt. Syr. Hel.
Goth. Arm. Æth. | om. BDL. Syr. Pst.
Memph. Theb. Mnt.
— ἑορτης] add. των αζημων DX. a. c. e.
| om. rel. Vulg. b. f. vv.
43. τελειωσαντων] τελεισαντων D.

43. ὑπεμεινεν ABC. rel. | απεμεινεν DX.
1. 33.
— Ἰησους] prae. ὁ 69.
— ὁ παῖς] ante Ἰησους D. Vulg. c. f.
Memph. Æth. | Contra, rel. b. Syrr.
Pst. & Hel. Goth. Arm. (om. a. e.)
— εν] εἰς Γαρ. Tyf.
— Ἱερουσαλημ] Ἰηλ E.
— ἐγνωσαν οἱ γονεῖς B. Bch. Mai. DL. I.
33. Vulg. a. e. Syr. Hel. mg. Syr. Hier.
Memph. Theb. Mnt. Arm. || † ἐγνω-
σωθη και ἡ μητηρ ς. AC. rel. b. c. f.
(ff.) g¹. Syrr. (Pst.) & Hel. txt. Goth.
Æth. | (εγνω] ἐγνωσαν Δ.)
44. νομισαντες δε ABC. rel. Vulg. (a.)
Syr. Hel. Memph. Schw. | νομιζοντες δε
XA. (om. δε Memph. W. Arm.) | και
νομισαντες D. | [b.c.e.f.f. Syrr. Pst.
Goth.]
— ειναι εν τη συνοδια BDL. I. 33. Latt.
(Memph.) (Æth.) | † εν τη συνοδια
ειναι ς. AC. rel. Syr. Hel. (Goth.) |
[Syr. Pst. Arm.]
— ἡμερας] post ὁδον D. Latt. Syrr. Pst.
& Hel. [e.]
— ανεζητον] ἐζητουν MF. (vid. Orig.
iii. 955^f. e sched. Gr. et Comb.)
— συγγενειαν ABCD. rel. | συγγενειαν
LXΔ. 1. 33. 69. A.

38. redemptionem Israel Cl. | 42. om. in ante
Hier. Cl.

ABCD.
L[Ξ]XΔ.
1. 33. 69.
(E)F]GHKMSUVI
Δ.

† τοῖς γνωστοῖς· ⁴⁵ καὶ μὴ εὐρόντες † ὑπέστρεψαν εἰς
Ἱερουσαλὴμ † ἀναζητοῦντες αὐτόν. ⁴⁶ καὶ ἐγένετο
† μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζό-
μενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν
καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· ⁴⁷ ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ
ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν
αὐτοῦ. ⁴⁸ καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπεν
πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, τί ἐποίησας
ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου ἀγὼ ὀδυνώμενοι
ἐζητοῦμέν σε. ⁴⁹ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τί ὅτι
ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου
δεῖ εἶναί με; ⁵⁰ καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ
ἐλάλησεν αὐτοῖς. ⁵¹ καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ
ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς.
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ⁵² καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἡλι-
κία καὶ σοφία καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

§ Syr. Cr.

51. Ναζαρέτ,

— [ταῦτα]

52. σοφία καὶ ἡλι-
κία

et notos, ⁴⁵ et non inuenientes
regressi sunt in Hierusalem
requerentes eum. ⁴⁶ Et factum
est post triduum inueniunt
illum in templo sedentem in
medio doctorum, audientem
illos et interrogantem: ⁴⁷ (4, 2.)
stupebant autem omnes qui
eum audiebant super prudentia
et responsis eius. ⁴⁸ Et videntes
ammirati sunt, (5, 10.) et dixit
mater eius ad illum, Fili, quid
fecisti nobis [sic]? ecce pater
tuus et ego dolentes quaereba-
mus te. ⁴⁹ Et ait ad illos, Quid
est quod me quaerebatis? ne-
sciebatis quia in his quae patris
mei sunt oportet me esse?
⁵⁰ Et ipsi non intellexerunt
verbum quod locutus est ad
illos. ⁵¹ Et descendit cum eis
et venit Nazareth, et erat sub-
ditus illis: et mater eius con-
servabat omnia verba haec in
corde suo. ⁵² Et Iesus profi-
ciebat sapientia [et] aetate et
gratia apud deum et homines.

44. καὶ τοῖς γνωστοῖς] om. L*.

— τοῖς γν.] † praem. εν Ξ. C³D. rel. f.
Arm. | om. ABC*L. 33. 69. KMTfS.
(Latt.)

45. εἰρόντες] ἐδρισκόντες D. || † add. αυ-
τον Ξ. AC³. rel. a.b.f. Syrr.Pst.&Hel.
Memph. Theb. Goth. | om. BC*DL.
1. 33. Vulg. c.e.f.f.g¹.2.l. Arm. Aeth.
— ἀναζητοῦντες BCDL. 1. 33. 69. |
‡ ζητοῦντες Ξ. AX. rel.

46. ἐγένετο] om. F Wist.

— μετὰ BL. 1. 33. | ‡ μεθ' Ξ. ACDX
Δsic. rel.

— καθεζόμενον (Greg. Thaum. 6^d.) | om.
G. | καθημένον D. 1. (ante εν τῷ ἱερῷ
D.)

— ἐμμεσω ALU.

— καὶ ἀκου.] om. καὶ D. Latt. Memph.
Theb. | Contra, rel. Orig. Int. iii. 39^a.

— ἐπερωτῶν H*. | ἐπερωτῶντα X.

47. πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ | ad fin.
ver. 69. | om. οἱ ἀκου. αυτ. B.

48. εἰπεν πρὸς αυτ. ἡ μ. αυτ. BCDLX. 1.
(a.)c.f. Syr.Pst. Goth. Arm. Aeth. | ‡ πρ.
αυτ. ἡ μ. αυτ. εἶπεν Ξ. A. rel. (dixit
mater ejus ad illum Vulg. b.c. Memph.
ad illum dixit mater ejus Syr.Hel.)

— ἐποίησας] -σιν Δ*.

— ἰδὼν ὁ πατ. σ. καγω Vulg. c.f.g¹. Syr.
Pst.MS. rel. | om. a.b.f.f.l. | nam et pro-
pinqui tui et ego e. (οἱ συγγενεῖς σου
? C*ut viil.) | ecce ego et pater tuus Syr.
Pst.impr. | ecce pater tuus et propinqui

et ego Syr.Hel. (?C*.) | ecce nos Syr.
Crt.

48. καγω ABD. rel. | καὶ ἐγω C*ut viil.
L. 1. 33. 69.

— ὀδυνώμενοι] add. καὶ λυπούμενοι D.
a.e.f.f.g¹.l. Syr.Crt. | Contra, Vulg. b.c.
Syrr.Pst.&Hel. rel. Orig. Int. ii. 251^a.

— ἐζητοῦμεν] ζητοῦμεν B.

49. καὶ εἶπεν] εἶπε δὲ 69. (om. καὶ Syrr.
Crt.&Pst.)

— ὅτι ἐζητεῖτε] ὅτε ζητεῖτε Δ.

— ᾔδειτε ABC. rel. Vulg. g¹. vv. Orig.
Int. iii. 953^b. 955^e. | οἶδατε D. a.b.c.e.f.
f.f.l. Iren. Gr. et Lat. 92. Orig. Int. iii.
954^f. Tert. adv. Prax. 26. | ἰδῆτε 69.

— εἶναί με ABC. rel. | με εἶναί D. 1. 69.
Latt. Iren. Orig. Int. iii. 953^b. 954^f.
955^e. (956^{a,b}.) Tert. adv. Prax. 26.

50. καὶ αὐτοὶ ABC. rel. (Latt.) Syr.Hel.
rel. | αὐτοὶ δὲ D. e. Syrr.Crt.&Pst.
Memph. Orig. Int. iii. 956^a.

— ἐλάλησεν] εἶπεν 1. Syrr.Crt.&Pst.

51. καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν] om. b.l.

— καὶ ἦλθεν ABC²L. rel. Latt. Syrr.
Crt.Pst.&Hel. rel. (ab init. ver. Aeth.)
Orig. Int. iii. 956^d. | om. C*DF Wist.
Memph.

— Ναζαρέθ Elz. B*RL.MaiD. 1. 69. E
GHMUYA. Vulg. b.c.e.f. Memph.
Goth. Orig. Int. iii. | Ναζαρέτ St. 3.
B*RL.MaiLX. 33. KsSs. a. | -παθ C²Δ.
| -πατ A. | (n. l. C*.)

— καὶ ἡ ABC*L. rel. (Latt.) Syr.Hel.

Goth. Arm. | ἡ δὲ C³D. 69. EGHM.
e. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Orig. Int.
iii. 956^a. Eus. ad Steph. i. 223.

51. πάντα τὰ ῥήματα BCLXΔ. rel. Vulg.
b.c.e.f.f.g¹. Orig. Int. iii. 956^a. | τὰ ῥήμ.
πάντα D. (a.) | τὰ ῥήμ. ἀπαντα AK.
(πάντα συνετ. τὰ ῥήμ. Eus. ad Steph.)
| om. τὰ ῥήματα S.

— ταῦτα ACL. rel. Vulg. b.c.f.f.g¹.
Syrr.Crt.Pst.MS.&Hel. (Memph.) Goth.
Aeth. Orig. Int. iii. 956^a. Eus. ad Steph.
| om. BDM. a.e. Syrr.Pst.impr. Arm.
— εν τη] praem. συμβάλλουσα sic X.

52. Ἰησοῦς] praem. ὁ A. Orig. iii. 214^d.
605^e.

— προέκοπτεν] προεκοπται D. (-ππει
M*ap.Tf.) || add. τη B. | add. εν τη
L. Orig. iii. 214^d. | non habent ACD.
rel. Orig. iii. 129^e.

— ἡλικία καὶ σοφία DL. a.b.c.e.l. Syrr.
(Crt.)&Pst. (Syr.Hier.) Memph. (Orig.
iii. 129^e. προέκοπτεν ἡλικία προεκοπτε
σοφία.) Orig. Int. ii. 673^e. iii. 35^a. Vic-
torinus (an Orig.?) ap. Hieron. iii. 425.
(vid. Routh. iii. 462.) [Aeth.] | ‡ σοφία
καὶ ἡλικία Ξ. ABC. rel. Vulg. f.f.g¹.
Syr.Hel. Goth. Arm. (in coll. Rieu).
Orig. iii. 214^d. Orig. Int. ii. 250^f.

— ἀνθρώποις] praem. παπα D. | Contra,
rel. Orig. iii. 129^e. 214^d.

46. interrogantem eos Cl. | 48. filii Am. |
om. sic Am. | 50. ad eos Cl. | 52. om. et 2°. Am.

Vulg. a. b. c. E' 17
Syr. [C] P. H. 5
Memph. γ
Goth. Arm. Æth. 111.

1 || Matt. 3:1-12.

|| Mar. 1:2-8.

§ F

¶ E

|| Esa. 40:3-5.

§ E

17 ¹ Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας
Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος τῆς Γαλιλαίας
Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρ-
χούντος τῆς Ἰουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ
Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος, ² † ἐπὶ
† ἀρχιερέως Ἀννα καὶ Καϊάφα, ¹ ἐγένετο ὁ ῥῆμα θεοῦ
ἐπὶ † Ἰωάννην τὸν † Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ.
³ καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν † περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου
κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
⁴ ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαίου τοῦ προ-
φήτου †, ¹ Φωνὴ βοῶντος, Ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐταίμασθε
τὴν ὁδὸν κυρίου· εὐθείας παιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
⁵ πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται ὁ καὶ πᾶν ὄρος καὶ βου-
νὸς ταπεινωθήσεται καὶ ἔσται τὰ σκόλια εἰς † εὐθείας
καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας· ⁶ καὶ ὄψεται πᾶσα
⁷ ὁ σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. ⁷ Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἔκπο-

¹ (6, 3.) Anno autem quinto-
decimo imperii Tiberii Caesa-
ris, procurante Pontio Pilato
Iudaeam, tetrarcha autem Ga-
lilaeae Herode, Philippo autem
fratre eius tetrarcha Itureae et
Trachonitidis regionis, et Ly-
sania Abilinae tetrarcha, ² sub
principibus sacerdotum Anna
et Caiapha, factum est verbum
dei super Iohannem Zachariae
filium in deserto, ³ (7, 1.) et
venit in omnem regionem Ior-
danis praedicans baptismum
paenitentiae in remissionem
peccatorum, ⁴ sicut scriptum
est in libro sermonum Isaiae
prophetae, Vox clamantis, In
deserto parate viam domini,
rectas facite semitas eius:
⁵ omnis vallis implebitur et
omnis mons et collis humili-
abitur, et erunt prava in directa
et aspera in vias planas, ⁶ et
videbit omnis caro salutare dei.
⁷ (6, 5.) Dicebat ergo ad turbas

1. ἐε] om. XHK* (add. l.) Arm. Orig.
Int. iii. 956^c. 957^b. Eus. D.E. 365^d. 398^d.
428^c. | Contra, MSS. rel. Latt. Syrr.
Crt. Pst.

— πεντεκατῷ Ι.

— Καίσαρος] add. Αυγουστου X. | Con-
tra, Orig. Int. Eus.

— ἡγεμονεύοντος ABC. rel. Syrr. Crt. Pst.
& Hel. Eus. D.E. 398^d. | επιτροπεν-
ουτος D. Eus. D.E. 365^d. 428^c. (pro-
curante Latt.)

— τετραρχούντος ter. (sic Syr. Hel. mg.
Graecè.) Eus. D.E. 365^d. | τετραρ. C.
ter. (ΤΕΤΡΑΡΧΗC ter. Memph.)

— καὶ τετρ. τῆς Γαλ.] om. D Gr. | Con-
tra, Orig. Int. iii. 957^c. Eus. D.E. 365^d.

— τῆς Γαλ. Ἡρωδ. BCL sic. rel. Orig. Int.
iii. Eus. D.E. 365^d. | Ἡρωδ. τῆς Γαλ. AK.

— Ἰουραίας] Idumaeae Memph. W. et
MS. | (τερ. τ. Ιουρ. bis D Gr.)

— καὶ τετραχονίτιδος K. e. (Memph.
ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΤΗΣ.)

— Ἀβιληνῆς Syr. Pst. Arm. Eus. D.E.
(Ἀβιλλινῆς AB. Goth.) | Ἀβιλλινῆς C
ΔΜV. Vulg. c. g. ². Syr. Hel. mg. Gr.
Memph. | Ἀβιλλινῆς D*. a. b. (e. f.).
(ff.) | Ἀβιλλινῆς D**. | Sabilaues
Æth. [Syr. Crt.] || (τῆς Ἀβιλλινῆς τε
I., et supra lin. -η- et -τετραρχούντος ab
ipsa prima manu ut vid.)

2. ἐπὶ ABCDLXΔ. 1. 33. 69. EGHKM
Tf. SUVTA. Eus. D.E. 365^d. 398^d. |
† ἐπὶ Ξ.

2. αρχιερεως ABCDLXΔ. 1. 33. 69. E
FH¹st. GHKMSUVTA. b. e. Æth. Eus.
D.E. bis. | † αρχιερων Ξ. Orig. Int.
iii. 957^c. (Latt.) Memph. Goth.

— Anna] Ara H.

— Καίσαρα ABLΔ. rel. Am. Fuld. Memph.
Eus. D.E. bis. (Καίσαρα i. e. Καίσαρα
Syr. Hel. mg. Graecè.) | Καίσα CD.
Vulg. Cl. a. b. c. f. Orig. Int. iii. 957^c.
(Caipha c.)

— θεον] κυριον Vulg. c. Clem. 407. Orig.
Int. iii. | Contra, Orig. iii. 957^c. (e sch.)
iv. 127^c. Eus. D.E. 428^c.

— ἐπὶ Clem. 407. Eus. D.E. 428^c. Orig.
iv. | πρὸς Δ. Orig. iii.

— Ζαχαρ.] † praem. του Ξ. 1s. 69. G.
Eus. D.E. | om. ABCDLXΔ. 33. EFH
KMSUVTA. Clem. 407. Orig. iv. 127^c.
|| add. "et praedicabat" loc. Syr. Crt.
(om. in ver. seq. κηρύσσων et καὶ ἡλ-
θεν.)

3. πᾶσαν] † add. τὴν Ξ. CD. rel. Memph.
Eus. D.E. 428^c. (h. 33.) | om. ABL.
Orig. iii. 719^b. 957^c. (e sched. Gr. et
Comb.) iv. 127^c.

— εἰς ἀφ. ἁμαρτ. Vulg. c. e. f. Orig. iii. iv.
Eus. D.E. | om. a. b. ff. l.

4. ὡς ABD. rel. Orig. iv. 127^c. | καθως
C. Eus. D.E. 428^c.

— βιβλιον ACD. rel. Orig. iv. Eus. D.E.
| βιβλιον B. || add. των E* ut vid.

|| (βιβλιον λογων] prophetia Syr. Crt.)
— προφητον] † add. λεγοντος Ξ. AC.

33. rel. f. Syrr. Pst. & Hel. Goth. Æth.
| om. BDLD. 1. (Latt.) Syr. Crt.
Memph. Arm. Orig. iv. Eus. D.E.

4. κυριον] praem. του A. | Contra, BC
D. rel. Orig. iv. Eus. D.E.

— αυτου ABC. i. rel. Syr. Hel. vv. Orig.
iv. sic diserte non τοῦ θεοῦ ἡμῶν. |
ὡμων D Gr. | Deo nostro Syrr. Crt. &
Pst. Dei nostri Iren. 184.

5. φαραξ AL* XII.

— εὐθείας BD Gr. Ξ. Vulg. a. b. c. ff. g. l. Arm.
Iren. 184. cdd. Orig. iv. 127^d. μετὰ τοῦ
ἀντι ἐνκοῦ, εἰς εὐθείαν, πεποιημέναι
πληθυντικόν, εὐθείας. Orig. iv. 127^c.
Orig. Int. iii. 958^a. iv. 693^c. | † εὐθειαν
Ξ. AC. rel. e. f. Syrr. Crt. & Pst. Goth.
(Æth.) Iren. 184. cdd. Orig. iv. 118^c.
sic in ed.

6. ver. sic in Syr. Crt. Et revelabitur glo-
ria Domini, et videbit eam simul omnis
caro, quia os Domini locutum est. Ex
Esa. xl. 5.

— του θεου ABC. rel. Iren. 184. Orig. ii.
638^f. 812^c. iv. 127^d. in Prov. ap. Mai
p. 48. Orig. Int. iii. 958^d. iv. 694^a. 496^d.
Hil. 114^a. | κυριον D. Æth.

7. ουν ABC. rel. (Latt.) Syr. Hel. Memph.
ed. | δε D. 1. 69. e. f. Memph. MS.
Goth. | et (ante) Syrr. Crt. & Pst. Arm.
Æth.

A B C D.
I (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
[E I F] G H K M S U V T
A.
8. ἀξιους καρποὺς
¶ Ξ

ρευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, Γεννή-
ματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
μελλούσης ὀργῆς; ⁸ ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξιους
τῆς μετανοίας· ⁹ καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα
τῶ Ἀβραάμ. ⁹ ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν
τῶν δένδρων κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν
καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
¹⁰ Καὶ ἐπρωτῶν αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες, Τί οὖν
† ποιήσωμεν; ¹¹ ἀποκριθεὶς δὲ † ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ
ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, [§] καὶ ὁ ἔχων
βρώματα ὁμοίως ποιείτω.

18 ¹² Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ
† εἶπαν πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, τί † ποιήσωμεν;
¹³ ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ

quae exiebant ut baptizarentur
ab ipso, Genimina viperarum,
quis ostendit vobis fugere a
ventura ira? ⁸ Facite ergo
fructus dignos poenitentiae, et
ne coeperitis dicere, Patrem
habemus Abraham: dico enim
vobis quia potest deus de lapi-
dibus istis suscitare filios Abra-
hae. ⁹ Iam enim securis ad
radicem arborum posita est:
omnis ergo arbor non faciens
fructum exciditur et [in]
ignem mittitur. ¹⁰ Et
interrogabant eum urbae di-
centes, Quid ergo faciemus?
¹¹ Respondens autem dicebat
illis, Qui habet duas tunicas
det non habenti, et qui habet
escas similiter faciat.

¹² Venerunt autem et publi-
cani ut baptizarentur, et dixe-
runt ad illum, Magister, quid
faciemus? ¹³ At ille dixit ad
eos, Nihil amplius quam con-

7. οχλοις Orig. iv. 128^a. disertè. | om. 1.
— βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτου] “ad eum”
tantum Syr.Crt. (ad eum baptizari
Syr.Pst.)
— ὑπ' (Latt.) Syr.Hcl. Orig. iv. 128^a. |
ενωπιον D. b.e.l.
— γεννηματα X.
— ὑμιν] ante ὑπέδειξεν DA. | Contra,
Eus. D.E. 428^d. in Ps. 388^b.
8. καρπους ἀξιους ACΞ, rel. (Latt.) plur.
Syr.Crt.Pst.&Hcl.mg. Arm. Orig. Int.
iii. 959^{c.d}. 960^a. Eus. D.E. in Ps. ἀξιους
καρπους B. Orig. iv. 128^b. (diserte πλη-
θυντικῶς.) | καρπον ἀξιον D. e. Syr.
Hcl.txt. Memph. Goth. Æth. (vid.
Matt. iii. 8).
— ἀρξησθε Orig. iii. 145^a. (iv. 128^c. di-
serte) 272^d. Orig. Int. iii. 959^{d.e}. 960^a. |
δοξητε L. (Æth.) vid. Matt. iii. 9. |
δοξησθε Psic. (Aap.Tf.)
— εν ἑαντοις f. Syrr.Pst.&Hcl. Orig. iii.
iv. 128^c. | om. Latt. Syr.Crt. Arm.
Orig. iv. 272^d. | αυτοις D*Gr. Æth. |
εν αυτοις L.
— πατερα] prae. ὅτι L. 33. Syrr.Crt.
Pst.&Hcl.* Arm. Orig. iii. iv. 272^d.
— εχωμεν X.
9. ηδη δε] et ecce Syr.Crt. ecce autem
Syrr.Pst.&Hcl. Arm. ecce Orig. Int.
iii. 959^d. 960^b.
— δε και ABC. rel. c. Syr.Hcl. (quoniam
jam Æth.) | om. και D. (Latt.) Syrr.
Crt.&Pst. Memph. Goth. Arm. Orig.
Int. iii. bis. (vid. Matt. iii. 10).

9. ουν Orig. iv. 128^d. 129^a. | δε c. Memph.
| om. b. Arm.
— δεινδρον Iren. Orig. iv. bis. | om. Δ.
— καρπον καλον Vulg. Cl. b.c.e.f.g¹.
Memph. Æth. Orig. Int. iii. 959^c. 960^b.
| καρπους καλους D. Syrr.Crt.&Pst.
| καρπον tantum Am. Fuld. For. Per.
aff. Iren. 279. MSS. Orig. iv. 128^d. 129^a.
τὸ μὲν γὰρ μὴ ἔχων καρπὸν οὐδὲ καλὸν
ἔχει καρπὸν. Orig. iv. 128^d.
— πυρ Orig. iv. bis. | prae. το 69.
10. επρωτων Vulg. af. Syrr.Crt.Pst.&
Hcl. (-του X. -των XTf. 69.) |
-τησαν D. b.c.e.ff.
— λεγοντες] om. Syr.Crt.
— ουν Vulg. af. ff. g¹. Syrr.Pst.&Hcl.
Memph.ed. (Goth.) Arm. | om. D.
b.c.e. Syr.Crt. Memph.MS. Æth. Orig.
Int. iii. 960^c.
— ποιησωμεν ABCDLXΔ. 33. 69. FH
MSVΓA. Goth. Æth. | †-σωμεν Ξ. I.
GKU. Latt. Orig. Int. iii. || add. ινα
σωθωμεν D. (b.g¹.l.) Syr.Crt. | Contra,
rel. Orig. Int.
11. αποκριθεις δε] om. Syr.Crt. | ὁ δε
αποκριθεις U.
— ελεγεν BC*LX. 1. 33. 69. Vulg. c.f.l.
| † λεγει Ξ. AC²D. rel. (dixit a.b.e.g¹.
Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Goth.)
— μεταδοτω τῷ μεταδωτο L. | μεταδό-
τω K. | μεταδωτω τῷ U. (det unam
ex eis Syr.Crt.)
12. τελωναι] addl. ὁμοίως D. a. | Contra,
Orig. Int. iii. 959^d. 960^c.

12. βαπτισθηναι] add. ὑπ' αὐτου CXK.
Syr.Hcl.†. Memph.MS.mg. Orig. Int.
iii. 959^d. 960^c. | Contra, ABD. rel. vv.
rel.
— και] supra ser. 69*.
— ειπαν C*D. | † ειπον Ξ. ABC³. rel.
— διδασκαλε] om. Syr.Crt.
— ποιησωμεν ABCDLΞXΔ. 33. 69. FH
KMVΓA. Goth. Æth. | †-σωμεν Ξ. I.
GU. Latt. (?S.) || add. ινα σωθωμεν D.
13. ὁ δε om. Syr.Crt.
— προς αυτους Vulg. c.g¹. | αυτοις D.
(a,e,f. (om. b,f.))
— μηδεν] μηθεν ΛΔ.
— πλεον ABD. rel. | πλειον C. | om. V.
|| add. πρασσετε D. sic et om. post
ὑμιν a.b.c.e.f.f.g¹. Æth. | prae. id.
Syrr.Crt. (om. postea) & Pst. | non ha-
bent rel. Vulg. f. Syr.Hcl.
— το] om. L*.
— πρασσετε AB(C). rel. Vulg. f. Syr.
Hcl. vv. (πρασσετε C.) | om. hic
(Latt.) Syr.Crt. Æth. | πρασσειν D.
Syr.Pst. vid. supra (id. post πλεον
Clem. 306.)
14. επρωτων ABLΞ(X). rel. Vulg. a.e.
f. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. (-των X.) | -τη-
σαν CD. b.c.f.f.g¹.
— δε] om. C. Fuld.
— αυτον] om. D. c.

8. quia potens est Cl. | 9. fructum bonum
Cl. | excidetur Cl. | om. in Am. | mittitur Cl.
| 13. quam quod const. Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. (C.) P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
14. ποιήσωμεν

διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ¹⁴ ἐπηρώτων δὲ αὐ-
τὸν καὶ στρατενόμενοι λέγοντες, [†] Τί ποιήσομεν καὶ
ἡμεῖς; καὶ εἶπεν [†] αὐτοῖς, Μηδένα διασείσητε
μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκείσθε τοῖς ὀψωνίοις
ὑμῶν.

stitutum est vobis faciatis.
¹⁴ Interrogabant autem eum et
milites dicentes Quid faciamus
et nos? Et ait illis, Neminem
concutiatis neque calumniari
faciatis, et contenti estote sti-
pendiis vestris.

§ E 19 ¹⁵ Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζο-
μένου πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ [§] τοῦ
[†] Ἰωάννου, μή ποτε αὐτὸς εἴη ὁ χριστός, ¹⁶ ἀπεκρί-
νατο ὁ [†] Ἰωάννης ἅπασιν λέγων, Ἐγὼ μὲν ὕδατι
βαπτίζω ὑμᾶς. [†] ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ
οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων
αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ
πυρί. ¹⁷ οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακα-
θαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς
τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ
ἀσβέστω. ¹⁸ Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν

¹⁵ Existimante autem populo
et cogitantibus omnibus in
cordibus suis de Iohanne, ne
forte ipse esset Christus, ¹⁶ (10,
11) respondit Iohannes dicens
omnibus, Ego quidem aqua
baptizo vos; veniet autem for-
tior me, cuius non sum dignus
solvere corrigiam calcamentor-
um eius, ipse vos baptizabit
in spiritu sancto et igni: ¹⁷ (11,
52) cuius ventilabrum in manu
eius, et purgabit aream suam,
et congregabit triticeum in hor-
reum suum, paleas autem
comburet igni inextinguibili.
¹⁸ Multa quidem et alia ex-

14. λεγοντες] add. αυτη Syr.Crt.
— τι ποιησ. ante και ημεις BC*LΞ. 1. 69.
Vulg. b.c.e.f.l. Syrr.Crt.&Pst. | † post
ς. AC³. rel. a. Syr.Hel. Memph.
Goth. Arm. Æth. || om. και ημεις D.
— ποιησωμεν AB.Mai. 1. GKU. Latt.
| ποιησωμεν B.Bch.CDLΞXΔ. 33. 69.
FHMVTA. Goth. Æth. (? S.) || add.
ινα σωθωμεν D.
— και ειπεν (Latt.) Syr.Hel. Memph.ed.
rel. | om. και b. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
MS. | ὁ δε D. e.
— αυτοις BC*DLΞ. 1. 33. Vulg. a.b.c.e.
f.l. | † προς αυτους ς. AC³. rel. || add.
μηδενα αδικησητε Δ.
— μηδε] μηδενα H. Syrr.Crt.&Pst.(etra,
Hel.)
15. προσδ. δε.... π. τ. Ιωαννου] et homi-
nes qui illum audiebant cogitabant in-
ter se et dicebant Syr.Crt.
— του λαω Δ.
— περι του Ιωαν.] om. Syr.Crt.(supra).
| post του Ιωαν Syr.Pst. || om. του DΞ.
1. 69. Eus. Theoph. 140. | Contra,
Orig. iv. 132^a.
— μη ποτε Orig. iv. Eus. Theoph. | μη-
τι 1.
— ηη Orig. iv. Eus. Theoph. | ιι L. 69.
16. απεκρινατο ὁ Ιωαννης ἅπασιν λεγων
AC(Ξ)Δ. rel. (a.) Syr.Hel. Goth. (om.
ἅπασιν ΓΤΥ.) (om. δ ante Ιωαν. 69. E.
om. ὁ Ιωαννης a.b.l. Syr.Crt. Arm.)
| απεκρ. λεγων πασιν ὁ Ιωαν. B. e.
Orig. iv. 132^a. | απεκρ. πασιν λεγων ὁ

Ιωαν. L. | απεκρ. ὁ Ιωαν. λεγων πασιν
K (απασιν²). Vulg. (b.) f. ff. (Æth.)
[c.] | απεκρ. ἅπασιν ὁ Ιωαν. λεγων
X. (1.) 33. Memph. (πασιν BΞ. 1. K*.
non G.) | om. ἀπ. λεγ. Eus. Theoph.
140. | ειπινους τα νοηματα αυτων
ειπεν D. | dixit illis tantum Syr.Crt.
| respondit Iohannes et dixit illis Syr.
Pst.
16. μεν ὑδατι βαπτιζω υμας Vulg. ff.
Syr.Hel. Æth. Orig. iv. 132^a. (id. post
υμας Syrr.Crt.&Pst. Memph. Goth.
Orig. Int. iii. 961^{d.e}.) | υμας βαπτιζω
εν ὑδατι D. 1. 69. e.(f.) | μεν υμας ὑδ.
βαπτ. Eus. D.E. 428^d. [a.b.c.] || add.
εις μετανοιαν CD. a.b.c.(e.) ff. g¹. Syr.
Hcl.mg. MS. (vid. Matt. iii. 11.) |
Contra, ABL. rel. Vulg. f.l. Goth.
vv. Orig. iv. 132^a, 133^b. disertē. Orig.
Int. iii. Eus. D.E. μόνος Ματθαῖος
τούτῳ προσέθηκε τό, Εἰς μετόνοιαν
Orig. iv. 133^b.
— ερχεται δε ὁ ABC. rel. Orig. iv. 132^a.
Eus. D.E. | ὁ δε ερχομενος D. l. Orig.
iv. Eus. D.E. || om. δε V.
— μου] εμου C. || add. εστιν D. l. || add.
ὀπισω μου L. Eus. D.E. | add. id. post
ερχ. δε Syr.Pst.impr. (Orig. Int. iii.
961^e.) | non habent rel. Syr.Pst.MS.
Orig. iv.
— ικανος] add. κυφας 69. M. (vid. Mar.
i. 7.) | Contra, Orig. iv. 132^a, 135^c. di-
serte.
— των υποδηματων Orig. iv. 132^a, 136^d.

diserte. | του υποδηματος D. Syr.Hel.
Memph. Clem. 679. (sed vid. 241.) vid.
Joh. i. 28. (calceamenta portare a.b. ff.
l. Arm. αξιος τα υποδηματα βαστα-
σαι Eus. D.E. | Contra, Vulg. e.
e.f.)
16. αυτου Vulg. c.e.f. Orig. iv. 132^a. |
om. D. a.b. ff. l. Arm. Eus. D.E. |
αυτων sic Δ.
17. και διακαθαριε AD. rel. vv. Iren. Gr.
(ap. Epiph.) 17. vid. Orig. Int. iii. 359^f.
963^{e.b}. (vid. Matt. iii. 12.) | διακαθαραι
B. (a.) (e.) Memph. Arm. Iren. Lat. |
τὸ γὰρ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλω· καὶ συνάξει τὸν
σῖτον κ. τ. λ. Heracl. ap. Clem. Ec. Pr.
995. e Matt. et Luc. ut vid. | και καθα-
ριε Δ sic.
— ἄλωνα] αρωλα 69.
— συναξει Iren. Heracl. ap. Clem. Orig.
Int. iii. (post σιτον D. Syr.Pst.) | συ-
ναγαγειν B. e. Arm. vid. supra.
— σιτον] praem. μεν D. 69. EGA. |
Contra, Iren. Orig. Int. iii.
— την et αυτου 2°. ABC. 69 sic. rel.
Memph. Schw. rel. Iren. Orig. Int. iii.
963^b. | om. D. Orig. Int. iii. 359^f.
Memph. W. & MS.
— αβεστω B*RL.
18. ἑτερα] αλλα 69. txt. (corr. mg.)
— παρακαλων] παραινων D.

17. purgavit Am.

A B (C) D. $\overline{\alpha\beta}$
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΓ
Δ.

^k Matt. 14: 3.
Mar. 6: 17.

20. [καὶ] κατεκλ.

¶ Ξ

$\overline{\gamma}$
¶ Matt. 3: 13-17. ^a
¶ Mar. 1: 9-11.

¶ C

¶ F

εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. ¹⁹ k ὁ δὲ Ἑρώδης ὁ τε-
τραρχῆς ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἑρωδιάδος τῆς
γυναικὸς [†] τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων ὧν
ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἑρώδης, ²⁰ προσέθηκεν καὶ
τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν καὶ κατέκλεισεν τὸν [†] Ἰωάννην ἐν [†]
φυλακῇ. ¶

20 ²¹ 1[†] Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα
τὸν λαόν, ¶ καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσ-
ευχομένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανόν, ²² καὶ κατα-
βῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῶς εἶδει [†] ὥς
περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γε-

hortans evangelizabat popu-
lum: ¹⁹ (12, 2.) Herodes autem
tetrarcha cum corripetur ab
illo de Herodiade uxore fratris
sui, et de omnibus malis quae
fecit Herodes, ²⁰ adiecit et hoc
supra omnia et inclusit Io-
hannem in carcere.

²¹ (13, 1.) Factum est autem
cum baptizaretur omnis popu-
lus, et Iesu baptizato et orante
apertum est caelum, ²² et de-
scendit spiritus sanctus corpo-
rali specie sicut columba in
ipsum, et vox de caelo facta

19. τετραρχῆς] τετραρχης C. Memph.
— ὑπ' αὐτοῦ] ὑπο Ἰωαννου FM. mg. Tf.
Syr. Pst. Memph. | Contra, Lucif.
205.
— του ἀδελ.] † praem. Φιλίππου Σ . A
CX. 33. K. Syrr. Pst. & Hel. Memph.
Arm. MSS. \mathcal{A} Eth. | om. B. Bch. Mai DL
 Ξ Δ. 1. 69. EFGHMSUVΓΔ. Latt.
Goth. Arm. ed. Lucif. 205.
— ὁ Ἡρ.] om. Syr. Pst. e. l. | om. ὁ X.
20. καὶ 1^ο. Vulg. c. e. f. | om. B. Bch. (sed
habet ap. Mai et Vcln.) a. b. l. Lucif.
205.
— καὶ κατεκλείσεν] om. καὶ B (ap. Vercel-
lonium) D Ξ . b. e. Eus. H. E. iii. 24 (117).
| Contra, AC. rel. Lucif. || ἐνεκλίσε D.
— φυλακῇ] † praem. τῇ Σ . AC. rel. |
om. BDL Ξ . 1. KMA. Goth. Arm. Eus.
H. E.
21. δὲ] om. 69.
— ἀνεωχθῆναι] ανοιχθῆναι D.
22. σωματικῶς] -ως K Tf.
— ὥς BDL. 33. Orig. iv. 150^c. | † ὥσει
 Σ . A. rel. vid. Eus. ad Steph. suppl.
270.
— ἐπ' f. | eis D. Latt.
— ἐξ] ἐκ του D. | απ' Δ.
— οὐρανόν] οὐρανῶν 69.
— γενέσθαι] add. προσ αὐτον 69. Δ.
|| † add. λεγονσαν Σ . A. rel. f. ff. ^g.
Syrr. Pst. & Hel. Goth. Arm. \mathcal{A} Eth. | om.
BDL. Vulg. a. b. c. e. l. Memph.
— συ εἰ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπ. ἐν σοι ἐνδοκ.
AB. rel. Vulg. e. (f.) ff. ^g.
Eus. ad Steph. suppl. (270.) 271. codices Graeci
antiquiores apud Aug. (vid. infra.) |
υἱός μου εἰ συ ἐγὼ σημερον γεγεννηκα
σε D. a. b. c. ff. ^g. l. eadem habent Justi-

nus tanquam dicta post baptismum
Jesu. Tr. 88. 103. (βαπτιζομένῳ τῷ
κυρίῳ ἀπ' οὐρανῶν ἐπήχησε φωνὴ
μάρτυς ἡγαπημένον, ὅς μ. εἰ σὺ ἀγα-
πητός, ἐγὼ σήμ. γεγένν. σε Clem. 113.)
Method. de Conv. Virg. 112. Lact. Inst.
iv. 15. Hil. 42^b. 961°. 1094^a. "Illud
vero quod nonnulli codices habent se-
cundum Lucam, hoc illa voce sonuisse
quod in Psalmo scriptum est, Filius
meus es tu, ego hodie genui te; quam-
quam in antiquioribus Codicibus Grae-
cis non inveniri perhibetur, tamen si
aliquibus fide dignis exemplaribus con-
firmari possit, quid aliud quam utrum-
que intelligendum est quolibet verbo-
rum ordine de caelo sonuisse?" Aug.
de Cons. Evv. ii. (c. xiv.) 31. (ed. Bass.
iv. 59.) vid. et Enchir. xlix. 14 (xi. 591).
(καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λε-
γοῦσα, Σὺ μου εἰ ὁ υἱὸς ὁ ἀγαπητός, ἐν
σοὶ ἠδδόκησα καὶ πάλιν, Ἐγὼ σήμερον
γεγέννηκά σε. Ev. Ebion. ap. Epiph. 30.
13.)
22. σοι] ϕ X. f. Memph. W. Goth. Eus.
ad Steph. suppl. 270. (Contra, 271.)
— ἐνδοκ. B. 1. 33. 69. FIVst. KMUA.
Eus. ad Steph. bis. | † ἡνδοκ. Σ . ALX.
rel.
23. καὶ αὐτός ἦν † Ἰησοῦς (A) BLX. 33.
(rel.) Goth. Orig. Int. iii. 965^d. καὶ αὐ-
τός ὁ Ἰησ. ἦν Eus. ad Steph. iii. 228.
et ipse Jesus erat Vulg. a. b. c. e. f. ^g.
Syrr. (Pst.) & Hel. Arm. καὶ αὐτός ἦν et
ἀρχόμενος ante ὁ Ἰησοῦς Eus. ad Steph.
suppl. 270. († ὁ Ἰησ. Σ . A. rel. | om.
ὁ B. Mai DLX. 33. U.) | ἦν δὲ Ἰησοῦς
D. Clem. 407. Hipp. ap. Mai. vii. 74 (ὁ

Ἰησ.). Jesus autem erat Iren. 148.
Memph. [\mathcal{A} Eth.] || (ἦν) οὐν 69.)
23. ἀρχόμενος ὥσει ἐτῶν τριακοντα BLX.
1. 33. (69.) Vulg. b. c. ^g. l. (Memph.)
(Hipp.) Orig. iii. 406^e. Orig. Int. iii.
966^a. Eus. ad Steph. iii. (αρχ. ὁ Ἰησ.
ὥς ἐτ. τριακ. Eus. ad Steph. suppl. 270.)
| † ὥσει ἐτῶν τριακ. αρχ. Σ . A (D.)
rel. a. Syr. Hel. Goth. (Arm.) quasi
natus annorum triginta Syr. Pst. quasi
incipiens triginta annorum Iren. 148.
|| ἀρχόμενος] om. e. f. Syr. Pst. \mathcal{A} Eth.
add. εἶναι 69. Syr. Hel. mg. (etra., txt.)
(τριακοντα ὡν αρχ. Mmg. Tf.) || ὥσει]
ὥς D. 69. Hipp. Eus. ad Steph. | om.
Γ. || ἐρχόμενος ἐπὶ τὸ βάπτισμα ὥς
ἐτῶν X' Clem. 407.
— ὡν υἱός ὥς ἐνομιζέτο BL. 1. (a.) Eus.
ad Steph. iii. 228. et suppl. 270. υἱός ὡν
ὥς ἐνομιζέτο Orig. iii. 965^d. c sch. Gr. et
Cmbf. (om. ὡν 69. Goth.) ὅς ἦν υἱός
ὥς ἐνομ. Afric. ap. Eus. H. E. i. 7 (23).
sed qu. om. υἱός. | † ὡν ὥς ἐνομιζέτο
υἱός Σ . AX. 33 sic. rel. Vulg. (f.)
Syr. Hel. Memph. Arm. \mathcal{A} Eth. | ὥς
ἐνομιζέτο εἶναι υἱός D. (b.) c. e. ff. ^g. l.
et existimabatur filius Joseph Syr.
Pst.
— 1ωσηφ] praem. του B. Bch. 1. HΓ.
Afric. Eus. ad Steph. iii. et suppl. |
Contra, AB. Mai DLXΔ. 33 sic. rel.
Orig. iii. 965^d.

|| In D. pro hac genealogia fere eadem
nomina leguntur usque ad David quae
mutato ordine dedit Matthaeus; sic

18. populo Cl. | 20. super Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

νέσθαι †, Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ
† εὐδόκησα."

est, Tu es filius meus dilectus,
in te complacuit mihi.

²³ (14, 3.) Et ipse Iesus erat
incipiens quasi annorum tri-
giuta, ut putaretur, filius Io-
seph, qui fuit Heli, qui fuit
Mattat, ²⁴ qui fuit Levi, qui
fuit Melchi, qui fuit Iannae,
qui fuit Ioseph, ²⁵ qui fuit
Matthathiae, qui fuit Amos,
qui fuit Naum, qui fuit Esli,
qui fuit Naggae, ²⁶ qui fuit
Maath, qui fuit Matthathiae,
qui fuit Semei, qui fuit Iosec,
qui fuit Ioda, ²⁷ qui fuit Io-
hanna, qui fuit Resa, qui fuit
Zorobabel,
qui fuit Salathiel, qui fuit
Neri, ²⁸ qui fuit Melchi, qui

^m || Matt. 1: 1-17.
I Chr. 1: 1, seq.
2: 1, seq.
3: 1, seq.
Ruth 4: 18-21.
Gen. 5: 6, seq.
11: 10, seq.
26. Μααθίου

21 ²³ Καὶ αὐτὸς ἦν † Ἰησοῦς † ἀρχόμενος ὡσεὶ
ἐτῶν τριάκοντα, ὡν † υἱός, ὡς ἐνομιζέτο, ^m Ἰωσήφ,
τοῦ † Ἠλεί, ²⁴ τοῦ Ματθαῖ, τοῦ † Λευεί, τοῦ † Μελ-
χεί, τοῦ † Ἰανναί, τοῦ Ἰωσήφ, ²⁵ τοῦ † Μαθθαθίου,
τοῦ Ἀμώς, τοῦ Ναούμ, τοῦ † Ἐσλεί, τοῦ Ναγγαί,
²⁶ τοῦ Μααθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ † Σεμείν, τοῦ
† Ἰωσήχ, τοῦ † Ἰωδά, ²⁷ τοῦ † Ἰωανάν, τοῦ Ῥησά,
τοῦ Ζοροβάβελ,

22 τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ † Νηρεί, ²⁸ τοῦ † Μελχεί,

υἱὸς Ἰωσήφ του (add. εγενετο man. rec.)
Ἰακωβ του Μαθθαν του Ελεάζαρ του
Ελιουδ τ. Ιαχηρ τ. Σαδωκ τ. Αζωρ τ.
Ελιακειμ τ. Αβιουδ τ. Ζοροβάβελ τ.
Σαλαθιήλ τ. Ιεχονιου τ. Ιωακειμ τ.
Ελιακειμ τ. Ιωσηα τ. Αμωσ τ. Μανασ-
ση τ. Εζεκια τ. Αχας τ. Ιωαθαν τ.
Οζεία τ. Αμασιου τ. Ιωας τ. Οχοζιου
τ. Ιωραμ τ. Ιωσαφάτ τ. Ασάφ τ. Αβιουδ
τ. Ροβοαμ τ. Σολομων τ. Δαυειδ.

23. Ἰωσήφ] add. του Ιακωβ Arm. || add.
id. post Ἠλεί E. || In codice E. ordo
nominum valde perturbatur. Libria-
rius in legendis columnis archetypi
ejus erravit; ita ut nomina novo ordine
se excipiant. ver. 24. τ. Λευ. τ. Μελχ.
τ. Ιαν. post τ. Μααθ. ver. 26. tunc τ.
Λευι (e ver. 29) ad τ. Μελια (ver. 31).
postea τ. Ματταθιον (ver. 26) ad
Μαθατ (ver. 29). Tunc τ. Ναχηωρ (ver.
34) ad τ. Καταν (ver. 36) deinde τ.
Μαιναν (ver. 31) ad τ. Θαρα (ver. 34)
deinde τ. Λαμεχ (ver. 36) ad τ. Ενωσ
(ver. 38); postea τ. Αρφ. τ. Σημ, (In
cod. V. nomina inde a ver. 23 usque ad
ver. 33 maxime perturbantur.)

— τ. Ἠλεί AB. 1. 69. EGHMSΓA. Eus.
ad Steph. suppl. | om. c. | † του Ἠλί
ς. Memph. LX. rel. Eus. ad Steph.
iii.

24. του Ματθατ ABD. rel. Memph.
(Μαθθατ B* conjicit Tf. sed silent RL
et Mai.) | om. c. Afric. diserte (τρίτος
ἀπὸ τέλους Μελχί) Eus. ad Steph. bis.
(vid. et Ambr. in Luc. lib. 3.) | του
Μαθθαν LXA. 1. 69. KMtatUVF. Syr.
Hcl. (vid. Matt. i. 15.) | τ. Ματταθ M

mg. litt. rubr. | τ. Μαθα 33. Mathat
Vulg. Cl. Mattat Am. Mattheae a.
Matthi b.e. Mathi f. Matathia Arm.
Matthiae ff.g¹.l. Mati Æth.

24. τ. Λευι B. 1. 69. ΓFA. (τ. Ηλευι
B* Mai.) | † τ. Λευι ς. A. rel. Memph.
| om. Afric. diserte. Eus. ad Steph. bis.

— τ. Μελχι AB. Bthly. Mai. LΔ. 1. 69. EG
HMSΓA. | † τ. Μελχι ς. X. rel. Memph.
Afric. Eus. ad Steph. bis. | om. B. Bch.

— τ. Ιανναι BLΔ. 33. 69. Am. b. ff. l.
Syr. Pst. Janne c. f. Jane g². Jonae
Æth. | † τ. Ιαννα ς. A. rel. Arm.
IANNH Memph. (Añne MS.) | τ. Ιω-
αννα 1². E* Tf. A. τ. Ιωανναι 1 Wist.
| τ. Αννα X. Anne a. Annae e. | τ.
Ιωανναν Γ. | τ. Ιανναν II.

— τ. Ιωσήφ] τ. Ιωανναν V². | Jose f.

25. τ. Μαθ τ. Αμωσ] om. a. b. c. e. l*. |
Contra, Vulg. f. ff. g¹. l*.

— τ. Μαθθαθιον B* RL Mai. Matθ. B² (sic
Bthly.) Vulg. f. | † τ. Ματταθιον ς. Δ
LΔ. Syr. Hcl. Memph. Goth. Æth. | τ.
Ματαθθιον XTf. | τ. Μαθθιον 33. IIV.
ff. Syr. Pst. Arm. | τ. Μαθθαθιον G.
— τ. Ναουμ] Natum e. Anum ff. Na-
vum g².
— τ. Εσλεί ABA. 1. 69 ut vid. EGHMS
ΓA. | † τ. Εσλί ς. E. rel. Vulg. c. g¹.
Syr. Pst. & Hcl. Arm. | τ. Εσλιμ L. f.
Memph. Goth. Æth. (Seddi a. Sedi
b. ff. Aedi e.)

— τ. Ναγγαί Syr. Hcl. | τ. Ναγαι A.
Syr. Pst. (Æth.) τ. Ναγγε U. Memph. |

τ. Ναγιμ sic Δ. Nance a. Maggae
b. (c.) Nagges f. | τ. Αγγαι F Wist. |
Σαλμων V².

26. τ. Μααθ ff. g¹. Memph. ed. rel. | τ.

Maar. 69. f. | Maθ Memph. MS. Ma-
thath g². | om. a. b. c. e.

26. τ. Ματταθιον AB Mai X. rel. Memph.
| τ. Ματαθιον B. Bch. (et Bthly. s) L.
(Syr. Pst.) Arm. ed. | τ. Μαθθιον 69.
II. (Metgathiu Syr. Hcl.)

— τ. Σεμείν BL. b. e. Goth. Σεμειν
Memph. | τ. Σεμει AXEGHMSV* ΓA.
| † τ. Σεμεί ς. Δ. rel. Vulg. c. f. ff. g¹. 2.
Syr. Pst. & Hcl. Arm. Æth. (Semeja
a.) | Λευι Vman. rec.

— τ. Ιωσήφ BL. 1. 33. 69. Γ. Am. b. (c.)
e. (ff.) g¹. 2. Memph. Arm. | † τ. Ιωσήφ ς.
A. rel. Vulg. Cl. a. f. Syr. Pst. & Hcl.
Memph. MS**. Goth. Æth. (Oseae l.)

— τ. Ιωδά BL (X.) 33. 69. Γ. Am. g¹.
Memph. MS. Goth. (Iωδ X.) | τ. Ιωαδα
1. | † τ. Ιουδα ς. A. rel. Vulg. Cl. a.
(b.) c. e. f. ff. g¹. 2. Syr. Pst. & Hcl. Memph.
Arm. Æth.

27. τ. Ιωανναν ABA. 33. 69. EGA. rel.
Syr. Pst. & Hcl. | τ. Ιωαν U. (Arm.)
Æth. | τ. Ιωανναν LX. 1. VI. | τ. Ιαναν
H. | † τ. Ιωαννα ς. KMSs. Vulg. a
(vid. Irici.) c. e. f. (ff.) g¹. 2. Goth. (Jonae
b.)

— τ. Ρησα] τ. Ρησσα 69. | Sarec e.

— τ. Ζοροβάβελ] τ. Ζορομπαβελ AA.

— τ. Νηρει ABLA. 1. 69. EGHMSΓA. |
† τ. Νηρι ς. X. rel. Memph. (Meeri
c. Nerim f.)

28. τ. Μελχι ABLA. 1. 69. EGHMSΓA.
| † τ. Μελχι ς. X. rel. Memph.

22. complacui Cl. | 23. ut putabatur Cl. |
Mattat Am. | 24. Janne Cl. | 25. Matathias Cl.
| Nahum Cl. | Hesli Cl. | Naggo Cl. | 26.
Mahath Cl. | Mathathias Cl. | Joseph Cl. |
Juda Cl.

A B D.
L[Ξ](X) Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΔ.

του † Ἀδδεῖ, του Κωσάμ, του † Ἐλμαδάμ, του Ἡρ,
29 του † Ἰησοῦ, του Ἐλιέζερ, του Ἰωρεῖμ, του
† Μαθθάτ, του † Λενεῖ, 30 του Συμεών, του Ἰούδα,
του Ἰωσήφ, του † Ἰωνάμ, του Ἐλιακεῖμ, 31 του
Μελεά, του † Μεννά, του Ματταθά,

32. Σαλά

33. τ. Ἀμιν., τ. Ἀρ-
νεί, τ. Ἐσρών,

23 του Ναθάν, του † Δανειδ, 32 του Ἰεσσαί,
του † Ἰωβήδ, του † Βοός, του Σαλμών, του
Ναασών, 33 του Ἀμιναδάβ, του Ἀράμ, του
Ἐσρώμ, του Φαρές, του Ἰούδα, 34 του Ἰακώβ, του
Ἰσαάκ,

36. Καϊνάμ

24 του Ἀβραάμ, του Θάρα, του Ναχώρ, 35 του
† Σερούχ, του Ῥαγαῦ, του Φάλεκ, του Ἐβερ, του
Σαλά, 36 του Καϊνάν, του Ἀρφαξάδ, του Σήμ, του
Νῶε, του Λάμεχ, 37 του Μαθουσάλα, του Ἐνώχ,

fuit Addi, qui fuit Cosam, qui
fuit Helmadam, qui fuit Her,
29 qui fuit Ihesu, qui fuit Elie-
zer, qui fuit Iorim, qui fuit
Matthad, qui fuit Levi, 30 qui
fuit Symeon, qui fuit Inda, qui
fuit Ioseph, qui fuit Iona, qui
fuit Eliachim, 31 qui fuit Melea,
qui fuit Menna, qui fuit Mat-
thata,

qui fuit Nathan, qui fuit
David, 32 qui fuit Iesse, qui
fuit Obed, qui fuit Booz, qui
fuit Salmon, qui fuit Naasson,
33 qui fuit Aminadab, qui fuit
Aran, qui fuit Esrom, qui fuit
Phares, qui fuit Iudae, 34 qui
fuit Iacob, qui fuit Isaac,

qui fuit Abraham, qui fuit
Tharae, qui fuit Nachor, 35 qui
fuit Seruch, qui fuit Ragau,
qui fuit Phalec, qui fuit Eber,
qui fuit Sale, 36 qui fuit Chal-
nan, qui fuit Arfaxat, qui fuit
Sem, qui fuit Noc, qui fuit La-
mceh, 37 qui fuit Matthusale,

28. τ. Αἰδέι ABA. 1. 69. EGHMSΓ. |
† τ. Αἰδέι Ξ. A. rel. Memph. | τ. Ανέι L.
Asdi e. | τ. Αἰάι X.

— τ. Κωσαμ] Cosae b. Caese e.

— τ. Ελμαδάμ B.Bthly.s.Blc.Mai.L. 33.
Am. (a.) (c.) ff. g^{1,2}. (Vulg. Cl.) Memph.
| † τ. Ελμωδάμ Ξ. AX. rel. f. Syr.Hel.
Æth. | τ. Ελμωδα 69. | τ. Ελμωδαν Γ.
| Hermadam b. (Goth.) Etmadam e.
Elmudad Syr.Pst. (Arm.)

29. τ. Ἰησου BL. 33. 69. Vulg. a.b.c.e.f.
g^{1,2}. (Syr.Hel.) Memph. Arm. | † τ.
Ἰωση Ξ. A. rel. Syr.Pst. (Æth.) |
Ἰωσηχ X. | τ. Ἰησω 1. Γ. | Joses Goth.
Zoses ff. ap. Sabat. praem. filius Jozes
ff. ap. Blanch.

— τ. Ελεαζαρ 69. Arm. Æth.

— τ. Ἰωρεμ] τ. Ἰωραμ 1. τ. Ἰωραμ Γ.
f. g². Syr.Pst. Arm. Æth. | τ. Ἰωριμ
33. UV. Memph. | τ. Ἰωρεμ 69. (Ioria
Syr.Hel.txt. Iotham Syr.Hel.mg.)

— Μαθθατ B*RII.Mai. (Maθar E.) |
† τ. Μαθθατ Ξ. B²Δ. rel. Memph. |
τ. Ματθαθ A. 33. K. | τ. Ματθθ sic. L.
| τ. Μαθθα 69. b. | τ. Μαθθαν 1. Γ.
Syr.Hel. | τ. Ματθαθίου X. | Matitha
Syr.Pst. (Arm.) Matthatae a. Mattha-
tam e. Matal e. [Goth.]

— του Λενεῖ.... του Ματταθα ver. 31]
om. 69.

— τ. Λενεῖ ABL. 1. GHΓA. | † τ. Λενεῖ
Ξ. Δ. rel. Memph. | τ. Λεμι X. | om. b.

30. τ. Συμεων AB.Mai. rel. Am. Fuld.
c.f. Memph. | τ. Συμεων Bs.Bthly. Vulg.
Cl. a.e. | Symae b.

— τ. Ἰουδα Memph. | τ. Ἰουδαί Δ.

30. τ. Ἰωναμ B.Mai.Bthly.s.1.Γ.c.e.g¹. Syrr.
Pst.&Hel. Memph.MS. Arm. | Iona
Vulg. a.g². | † τ. Ἰωανν Ξ. L. rel. Syr.
Hel.txt. Memph. (Æth.) | τ. Ἰωαναν AΔ
EA. | τ. Ἰωανναν K. | Iona b.f.f. [Goth.]
— τ. Ελιακιμ 33. Memph.

31. τ. Μελεῖ om. a.b.e.l. | Contra, Vulg. c.
(Mele f.) g^{1,2}. | Melsivae ff. | Melthi Arm.

— τ. Μεννα BLX. 33. Vulg. c.g^{1,2}.
Memph.Schw. Arm. (Mani Syr.Pst.)
| τ. Μεναν 1. Γ. (Μενναν Memph.W.)
| om. A. | † τ. Ναυαν Ξ. Δ. rel. f.
Syr.Hel. Goth. Æth. | Enam a.e.
Enan b. Cenam ff.

— τ. Ματταθαν 1. Goth. | τ. Ματαθα
X. | τ. Ματταθα B.Mai.

— τ. Ναθαν] τ. Ναθαμ B. (Natam c.e.)
— Δανειδ sic habent hic ABDLΔ. 1. (G)H.
(Δανειδ sic G.) | Δανιδ EMVA. Memph.
| † Δαβιδ Ξ. ut semper. | add. Solo-
monis Æth. sic.

Placet hic recensere quibus in aliis
locis hoc nomen siue compendio in
codicibus Gracis legitur.

Δανειδ semper B²D ct D Epistolarum.

Ξ. Luc. i. 27, 32. ii. 4 bis.

E. Actorum (ii. 29).

C. Heb. iv. 7. et 2 Tim. ii. 8.

T. Joh. vii. 42 bis.

Δανιδ saepe B².

E. man. tcc. Luc. i. 69. ii. 4 (1°).

Γ. Luc. i. 32. ii. 4 bis. 11. xx. 41, 42.

F. Epp. Rom. iv. 6. xi. 9.

G. Epp. Rom. iv. 6. xi. 9.

Δαδ semper ubi extant NPQRZX. 33.
69. FKU.

H. Actorum. Cod. Tf. Actorum (vii.).
J Epp. (G Act.)

Sic fere ACLΔ. 1. EGHIMΓA. E. Act.

Sic etiam Ξ Luc. ii. 11. F. Epp. et
G. Epp. 2 Tim. ii. 8.

Δανιδ hic G.

32. τ. Ἰωβηδ AB.Bthly.LXΔ. 33. 69. FWtst.

MUT. c. Memph. Æth. (τ. Ἰωβεδ B.
Beh. τ. Ἰωβηλ B.Mai.) | † τ. Ὠβηδ Ξ.
Dman.rec. 1. E. rel. Vulg. f. Goth.
| τ. Ὠβηλ DGr*. | Obeth a.b.e.f.f. g¹.

— τ. Βοος ABDLX. 33. 69. Mtxt. a.b.e.
Arm. | † τ. Βοοζ Ξ. Δ. 1. rel. Vulg.
c.f. ff. g¹. Goth. | Βοεζ Memph.

— τ. Σαλμων AD. rel. Memph. | τ. Σα-
λα B.Bch.Blc.&Mai. Æth. | τ. Σαλ-
μων 1. Arm.ed.

— Ναασων X. (Νασων Memph.) | add.
Adami Æth.

33. τ. Αμιναδάβ A(D)L. rel. (τ. Αμιναδαβ
D.) τ. Αμινάδαμ 69. M²S. Syr.Hel. | τ.

Αδμειν sic loco τ. Αμιναδαβ B.Blc.Mai.
Syr.Hel.mg.MSS. || addunt τ. Αδμειν B.
Beh.L. Memph. | add. τ. Αδμυ X. τ. Αδ-
μιν 69. τ. Αδμηχ Arm. τ. Αλμειν Γ.

— τ. Αραμ ADΔ. 1. 33. EGHKMSUV
Δ. Vulg. a.e.f.f. g^{1,2}. Syrr.Pst.&Hel.
ed. Goth. Æth. | τ. Αρπει B(L)(X)Γ.
Syr.Hel.mg.MSS. Memph. Arm. (-νι
LX.) τ. Αρπῖ 69. Arm. || add. τ. Αλμει
τ. Αρπει 1. | add. τ. Ἰωραμ ΔFWtst.K

28. Cosan Cl. | Elmudan Cl. | 29. Jesu Cl. |
Mathat Cl. | 30. Eliakim Cl. | 31. Mathatha Cl. |
33. Aram Cl. | Esron Cl. | 34. Abrahah Cl. |
Thare Cl. | 35. Sarug Cl. | Phaleg Cl. | Heber
Cl. | 36. Caiman Cl. | Arphaxad Cl. | 37. Ma-
thusale Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. [Theb.]
Goth. Arm. Æth.

¶ X

IV. ^z ^{ue} ^β
Theb.
¶ Matt. 4: 1-11.
¶ Mar. 1: 12, 13.
¶ ^ε

° Deut. 8:4.

τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, ³⁸ τοῦ Ἐνώς,
τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ θεοῦ.[¶]

qui fuit Enoch, qui fuit Iared,
qui fuit Malelehel, qui fuit
Cainan, ³⁸ qui fuit Enos, qui
fuit Seth, qui fuit Adam, qui
fuit dei.

¹ (15, 2.) Iesus autem plenus
spiritu saneto regressus est ab
Iordane, et agebatur in spiritu
in desertum ² diebus quadra-
ginta, et temptabatur a diabolo.
(16, 5.) Et nihil manducavit in
diebus illis, et consummatis
illis esuriit. ³ Dixit autem illi
diabolus, Si filius dei es, dic
lapidi huic ut panis fiat. ⁴ Et
respondit ad illum Iesus, Scrip-
tum est quia non in pane solo
vivit homo sed in omni verbo
dei.

25 ¹ [§] ⁿ Ἰησοῦς δὲ [†] πλήρης πνεύματος ἁγίου[¶]
ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἦγετο ἐν τῷ
πνεύματι [†] ἐν τῇ ἐρήμῳ ² ἡμέρας [†] τεσσαράκοντα[¶],
πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου.[¶] καὶ οὐκ ἔφαγεν
οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν
αὐτῶν [†] ἐπέινασεν. ³ [†] εἶπεν δὲ[¶] αὐτῷ ὁ διάβο-
λος, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ
ἵνα γένηται ἄρτος. ⁴ καὶ ἀπεκρίθη [†] πρὸς αὐτὸν[¶]
* ὁ[¶] Ἰησοῦς [†], Γέγραπται ὅτι[¶] Ὁὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ
ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, [ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι
θεοῦ].

MSVA. b.(e.) Syr.Hcl.ed. | add. τ.
Ωρον Æth.
33. τ. Εσρωμ Am. a.c.e.ff.g¹.². Memph.
| τ. Εσρων B. Vulg.Cl. b. | τ. Ασρων
D. (τ. Εζρωμ E.)
— τ. Φαρες] om. A.
34. τ. Ισαακ] τ. Ισακ D*. a.b.c.e.
— τ. Αβρααμ] τ. Αβρααν B.Bch.
— τ. Θαρα] τ. Θαρρα X. 1. 33. 69. Syr.Hcl.
Memph.W.(contra, Schw.) | (Jarae e.)
35. τ. Σερουχ ABLXΔ. 1. 33. 69. E
FWist.GHKMSUVΓA. Am. a.c.f.ff.
g¹.².l. Syr.Hcl.ixt. Memph. Goth. Arm.
| τ. Σερουκ D. b. | † τ. Σαρουχ Σ. |
Saraq Vulg.Cl. Syrr.Pst.&Hcl.mg.MS.
| Seruth c.
— τ. Παγαν] τ. Παγαβ LV. (Syr.Hcl.)
— τ. Φαλεκ BDLXΔ. 33. V. Am. b.c.e.
(f.)ff.g¹.) Syr.Hcl. Memph. | τ. Φα-
λεγ A. 1. 69. EGHKMSUGA. Vulg.
Cl. a. Syr.Pst.
36. τ. Καϊναν AX. rel. Memph. | τ. Καϊ-
ναν BL. 1. 33. Æth. | τ. Μαϊναν 69**.
(Thamon e.) | om. D.
— τ. Λαμεχ AB. rel. Memph. | τ. Λα-
μεκ DXM. | τ. Λαμαχ 69.
37. τ. Μαθουσαλα] τ. Μαθθουσ. B*.Mai.
| τ. Μαθασαλα 33. | τ. Μασαλα K.
— τ. Ιαρέδ B²D. rel. Vulg. f. Memph.
rel. | τ. Ιαρετ B*RI. Iaret a. | τ. Ιαρεθ
AK. b.c.g¹. | τ. Ιαπατ B*.Mai. Alet e.
— τ. Μαλελεήλ BD. rel. Memph.ed. rel.
| τ. Μελ. AA sic. Memph. MS.
— τ. Καϊναν] τ. Καϊναν L.ff. Memph.MS.
38. τ. Σηθ] τ. Σημ A. l.
— ad fin.] add. "generationes LXXV."

Cod. Lat. Harl. (litteris paullo minori-
bus). "Lucas genealogiam, quae est
a generatione Domini nostri usque ad
Adam LXXII. generationes habere
ostendit" Iren. 219. (nonnulli hunc
numerum in LXXU. s. LXXV. e con-
jectura mutaverunt.)

1. πλήρης πνεύματος ἁγίου BDLΞ. 1. 33.
E(FWist.)K. (Latt.) Syrr.Pst.&Hcl.
Memph. Theb. (Æth.) Orig. Int. iii.
966^e. bis. | † πνευμ. ἁγ. πληρ. Σ. AΔ.
rel. e. Goth. Arm. | (πληρης] add.
ων FWist.)

— εν τῷ πν.] om. b. | a spiritu Vulg.Cl.
a.c. | in spir. Am. e.f.ff. Syr.Hcl.
— εν τῇ ἐρημῳ BDL. Fuld. a.b.g¹. Theb.
| † εἰς την ἐρημον Σ. AΞΔ. rel. Vulg.
(et Am.For.)c.e.f.ff.g². Memph.rel. Eus.
D.E. 92^b. (vid. Matt. iv. 1. Mar. i. 12.)

2. τεσσαράκοντα AB*RI.Mai.LΔ. | † τεσ-
σαρακοντα Σ. B²D. rel. || add. και νυκ-
τας τεσσαρακοντα Γ. Æth. (vid. Matt.
iv. 2.) | Contra, Eus. D.E.

— ὑπο Eus. D.E. | απο Δ*.
— διαβολου Eus. D.E. | σατανα D (e.)
sic in ver. 3. e.

— και ουκ εφαγεν ουδεν] om. B.LxT.Tf.
(etra, Mai.Rl.)

— ουδεν] add. ουδε επιεν 69. A. Arm.
— επεινασεν] prae. † ὑστερον Σ. AΔ.
rel. f.ff. Syrr.Pst.&Hcl. (Memph.MS.
man.rec.) (Goth.) vid. Matt. iv. 2. |
om. BDL. Vulg. a.b.c.e.g¹.².l. Memph.
Theb. Arm. Æth.

3. ειπεν δε B.Bch.Mai.DL. 1. 33. (Latt.)
Memph. | † και ειπεν Σ. AΔ. rel. e.

Syrr.Pst.&Hcl. Goth. Arm. Æth.
[Theb.]

3. τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος
(Latt.) rel. Orig. iii. 966^f. (e sched.
Grab.) | ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γε-
νῶνται D. Tol. (lapidibus....fiant
pan... a.) vid. Matt. iv. 3.

4. και απεκριθη AB. rel. | απεκριθη δε 69.
| και αποκριθεις D. (respondit Jesus
et dixit illi. Syr.Pst.)

— προς αυτον ὁ Ἰησους BL(Δ). 33. Latt.
Memph. Æth. (om. ὁ Δ.) | † Ἰησους
προς αυτον Σ. A. rel. Syr.Hcl. Theb.
Goth. Arm. | αυτῷ ὁ Ἰησους 69. | ὁ
Ἰησους D. (om. πρ. αυτ.) || * ὁ[¶] ante
Ἰησους habent BDL. 1. 33. 69. M. |
Contra, Σ. AΔ. rel.

— γεγραπται] † prae. λεγων Σ. A. rel.
c.e.f.g². Syr.Hcl. Goth. Arm. Æth. |
prae. ειπεν D. vid. Matt. iv. 4. (et
dixit a.b.ff.g¹. Syr.Pst. supra.) | om.
BL. 33. Vulg. Memph. Theb.

— ὅτι Orig. iii. 967^e. (e sch. Gr. et Comb.)
| om. D. 69. vid. Matt.

— ὁ ανθρ. ABDLΔ. 1sic. 33. rel. Memph.
Theb. | om. ὁ 69. FWist.HKMSUGA.
Goth. Orig. iii.

— αλλα...θεου AD. rel. Syrr.Pst.&Hcl.
Memph.W. Goth. Arm. Æth. (vid.
Matt. iv. 4.) (et post ῥηματι add. "ve-
niente ex ore" Memph.W. Æth.) | om.
BL. Memph.Schw. Theb.

— επι AΔ. rel. | εν D. Latt. (vid. Matt.
iv. 4.)

37. Henoch Cl. | Maleleel Cl. | 38. Henos Cl.
1. a spiritu Cl. | 4. in solo pane vivit Cl.

ABD.
L[Ξ] Δ.
1. 33. 69.
E[F]GHKMSUVI
Λ.
§ E

§ E
8. εἶπεν αὐτῷ
P Deut. 6:13.

9. καὶ ἤγαγεν

9 Psa. 91:11, 12.

12. ὁ Ἰησ. εἶπ. αὐτ.

26⁵ Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν^{††} ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου.⁶ § καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ὃ[†] ἂν⁷ θέλω δίδωμι αὐτήν.⁷ σὺ οὖν εἰς προσκυνήσεις ἐνώπιον ἐμοῦ,⁸ ἔσται σου[†] πάντα.⁸ καὶ⁸ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ἰ Γέγραπται[†] ἰ κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις,[†] καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

27⁹ ἰ[†] ἠγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν [αὐτὸν] ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ[†] υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω.¹⁰ γέγραπται γὰρ ὅτι⁹ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε,¹¹ καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μή ποτε προσκώψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.¹² καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ

⁵ Et duxit illum diabolus et ostendit illi omnia regna orbis terrae in momento temporis, ⁶ et ait ei, Tibi dabo potestatem hanc universam et gloriam illorum, quia mihi tradita sunt et tui volo de illa: ⁷ tu ergo si adoraveris eorum me, erunt tua omnia. ⁸ Et respondens Iesus dixit illi, Scriptum est Domini deum tuum adorabis et illi soli servies.

⁹ Et duxit illum in Hierusalem et statuit eum supra pinnam templi, et dixit illi, Si filius dei es, mitte te hinc deorsum: ¹⁰ scriptum est enim quod angelis suis mandabit de te ut conservent te, ¹¹ et quia in manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. ¹² Et respondens Iesus

5, 6, 7, 8. post ver. 12. *b.c.f.g¹.l* | Contra, Vulg. (*a*).*eff*. *a*. habet in ver. 5, Ad- duxit eum Hierusalem et statuit eum supra pinnam templi, et ostendit illi omnia regna orbis, etc.
5. *αναγαγων*] *αγαγων* S.
— *αυτον*] † add. ὁ διάβολος Ξ. A. rel. Vulg. *b.c.f.* Syrr.(Pst.“Satanas”) & Hel. (Memph.W. et MS. rec. post op. ὑψ.) Goth. Æth. *Hil*. 49^b. (vid. Matt. iv. 8.) | om. BDL. I. *a*. (vid. supra) e. Memph. Schw. Theb. Arm. (post *αυτον* secundo e. iterum *c(f)*) | † add. postea eis opus ὑψηλον Ξ. AD. rel. Vulg. *Cl*. *c(e).f.g¹*. Syrr.Pst.&Hel. (Memph.W. et MS. rec.) Goth. Æth. *Hil*. 49^b. (vid. Matt. iv. 8.) | om. BL. *Am*. *Fuld*. *b*. *g¹.2*. Memph. Theb. (vid. *a* supra, om. ὑψ. e.) || add. *λειαν* D. 69. *l*. Δ *Lat*. | Contra, *Hil*.
— *της οικουμένης* Orig. iv. 967^f. (*cit.*) e sch. Gr. et Comb. *Hil*. 49^b. | *τον κοσμον* D. *f*. Orig. iv. *com*. (vid. Matt.)
— *στιγμῇ*] *στιγμα* E. | *στιγματι* 1.
6. *αυτω* Vulg. *f*. | *προς αυτον* D. *a.b.c*. *Hil*. 49^b. [*e*].
— *την εξ*] *της εξ*. D*.
— *ταυτην*] *αυτην* Δ.
— *αυτων*] *τουτων* D.
— *παραδεδοται*] *παραδιδοται* Γ. | *παρα- δεδονται* M.
— *ψ αν* BD. | † *ψ εαν* Ξ. A. rel. (h. 33.)
7. *εαν*] add. *πεσων* 1. *Am*. *a.b.e.f.g¹.f¹*.

Arm. *Iren*. 319, 320. (vid. Matt. iv. 9.) | Contra, Vulg. *Cl*. *Fuld*. etc. *c*.
7. *προσκυνήσεις*] -σεις LΔIIA.
— *εμου* BDΞΔ. 1. EFWtst.IVVTfA | † *μου* Ξ. AL. rel.
— *πασα* ABDGr.LΞΔ. 1. 33. 69. EFWtst. GHKMSUVTA. omnes *e*. | † *παντα* Ξ. (Latt.) Arm.
8. *αυτω* εἶπεν ὁ Ἰησοῦς (B)ΔEGHSUVI. (om. ὁ B.) | *εἶπεν αυτω* ὁ Ἰησοῦς AK Mtxt. *a.b.c*. (Æth. om. αποκρ.) | ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αυτω LΞ. 1. 33. 69. FM mg.lit.rubr. Vulg. *f.g¹.2*. Memph. | *αυτω* ὁ Ἰησοῦς εἶπεν DA. Syr.Hel. Goth. Arm. | Jesus dixit *e*. Memph. MS. (respondit autem Jesus et dixit illi Syr.Pst. (om. autem MS.) Jesus respondens dixit illi Theb.)
— *γεγραπται*] † *praem. ὑπαγε οπισω μου σατανα* Ξ. A. rel. *b.l*. Syr.Hel. Memph. W.et MS. *man. rec.* Æth. *a*. (vado retro *e*.) vid. Matt. iv. 10. | om. BDLΞ. 1. 33. Vulg. *a.c.f.g¹.2*. Syr.Pst. Memph. Schw. Theb. Goth. Arm. Æth. (vid. Orig. iii. 540^a.) || † add. *γαρ* Ξ. Δ. 69. UA. *b*. (vid. Matt.) | om. ABDLΞ. 1. 33. EFGHKMSVT. Vulg. *a.c.e.f.g¹.2*. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. Orig. iii. 967^f. (*e* sch.) Orig. Int. iii. 968^e.
— *κυριον τον θεον σου προσκυνήσεις* BD LΞ. 1. 33. 69. FA. Vulg. *b.c.e.f.g¹.2*. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Goth. Æth.

Orig. iii. 967^f. (*e* sch.) Orig. Int. iii. Cyp. 217. | † *προσκυνήσεις κυριον τον θεον σου* Ξ. AD. rel. (*a*). Theb. Arm. (*προσκυνήσεις* Γ. diliges *a*).
9. *ηγαγεν δε* BLΞ. Syr.Hel.mg. Memph. (Theb.) (adduxit ergo Orig. Int. iii. 968^e.) [*e.f*. Goth.] | † *και ηγαγεν* Ξ. AD. rel. (Latt.) Syrr.Pst.&Hel.txt. Arm. Æth.
— *Ἱερουσαλημ*] *Ἱεροσολυμα* 1. Mmg.lit. rubr.
— *αυτον* (post *εστησεν*) AD. rel. | om. BLΞ. *e*. Arm.ed. Orig. Int. iii. 968^e.
— *επι*] ὅπο A.
— *αυτω*] om. LΞ. *e*. Orig. Int. iii.
— *υιος*] † *praem. ὁ* Ξ. | om. ABDLΞΔ. 1. 33. 69. EFGHKTFMSUTf.VTA.
— *ει*] *εις* Δ.
— *τον θεου*] *τουτον θεου* D*.
— *εντευθεν*] om. EGH. (non 1.) Orig. Int. iii. | post *κατω* 69. Æth.
— *κατω*] om. *a.c.l*. | Contra, Vulg. *b.e.f.g¹*.
10. *αυτον*] om. 69.
— *διαφυλάξαι σε*] add. *εν πασαις ταις ὁδοις σου* 1. Æth. *a*. 18.
11. *οτι* ABL. rel. Vulg. *c.e.f.g¹.2*. Syrr. Hel. Memph. Goth. Orig. iii. 969^f. (*e*

5. *add.* (post diabolus) in montem excelsum *Cl*. | 6. ait illi *Cl*. | 7. tu ergo procidens *Am*. | 9. super *Cl*. | 10. mandavit *Cl*.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. (Theb.)
Goth. Arm. Æth.
Dent. 6: 16.
10: 20.
Theb.
Matt. 4: 12, 13.
Mar. 1: 14, 15.

Ἰησοῦς ὅτι Εἰρήται, ὅτι οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου.

ait illi, Dictum est, Non temtabis dominum deum tuum.

28¹³ Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.¹⁴ Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ.¹⁵ καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

¹³ Et consummata omni temptatione diabolus recessit ab illo usque ad tempus. ¹⁴ Et regressus est Iesus in virtute spiritus in Galilaeam, et fama exiit per universam regionem de illo: ¹⁵ et ipse docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab omnibus.

16. Ναζαρέθ 29¹⁶ Καὶ ἦλθεν εἰς Ἡ Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. ¹⁷ καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαίου· καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὗρεν τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον, ¹⁸ Πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ, ὅς ἐἴνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με κηρύξαι αἰχμαλωτοῖς ἄφεςιν καὶ

¹⁶ (18, 10.) Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et intravit secundum consuetudinem suam die sabbati in synagogam, et surrexit legere. ¹⁷ Et traditus est illi liber prophetæ Esaiæ: et ut revolvit librum, invenit locum ubi scriptum erat, ¹⁸ Spiritus domini super me, propter quod unxit me evangelizare pauperibus, misit me prædicare captivis remissio-

sch.) | om. DÆFGHSUVTA. a.b.l. Syr.Pst. Theb. Æth.
11. ποῶν K.
12. εἰπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς AB. rel. a.b.e. Goth. | ὁ Ἰησοῦς εἰπεν αὐτῷ DΞ. 33. Vulg. c.f.f. Syrr.(Pst.)&Hel. Memph. (Æth.) | εἰπεν ὁ Ἰησοῦς αὐτῷ L. respondit autem Iesus et dixit ei Syr.Pst. (Theb.)
— ὁ Ἰησοῦς | ὁ κύριος 69. | (om. g¹.)
— ὅτι a. Syr.Hel. Memph. Theb. (Æth.) | om. D. Vulg. b.c.e.f.f.g¹. Syr.Pst. Arm.
— εἰρηται Vulg. | γεγραπται D. a.b.c.e. f.f.g¹.l. Orig. Int. iii. 968^d. (vid. Matt. iv. 7.) | (add. ὅτι Arm.)
13. ἀχρι καιρον Orig. iv. 161^e. | ἀχρι χρονον D. (εις καιρον Clem. Ecl. 1002. usque ad tempus passionis ΔLat.)
14. ὁ Ἰησοῦς ABDELΞ. rel. Orig. iv. 161^e. | om. ὁ ΔΕFGHKVΛ. (Orig. iii. 970^f. e sch.) | ὁ κύριος 69.
— καθ' Orig. iv. | εἰ 69.
— τῆς Orig. iv. | om. Δ.
15. αὐτος Orig. iv. 161^e. Orig. Int. iii. 970^c. | om. Δ. e.
— εἰδασκεν D*.
— αὐτῶν | om. D. a.b.l. | Contra, Vulg. c.e.f.f. Orig. iv. Orig. Int. iii.
— ὑπο Orig. iv. | παρα K.
16. καὶ ἦλθεν | ἐλθων δε D. e. || add. ὁ Ἰησοῦς FGMmg. Tf.
— εἰς Eus. D.E. 442^b. | om. Δ. Vulg.

16. Ναζ. | † praem. την Ξ. A. rel. Eus. D.E. | om. B.Bch.Mai.DLΞΔ. 1. A. Orig. iv. 161^e.
— Ναζαρέτ St. 3. B.Mai.LKSs. a. | -ρεθ Elz. Bs.Btly.Bch. 1. 69. EFSGH MUVTA. Vulg. b.c.e.f. Memph. Goth. Orig. Int. iii. 970^e. Eus. D.E. | -ρεθ D. | -ρατ A. -ραθ Δ. | -ρα Ξ. 33. e. Orig. iv.
— οὐ Orig. iv. Eus. D.E. | ὅπον D. 69. (non 1.)
— τεθραμμένος AB. rel. Orig. iv. (τεθρεμμ. Δ.) | ανατεθραμν. LΞ. 1. 33. 69. F. Eus. D.E.
— τεθ. καὶ εἰσῆλθεν Orig. iv. Orig. Int. iii. Eus. D.E. | om. D*Gr. (om. καὶ et Dman. rec. et d.)
— αὐτῷ | om. D. a.c. Memph. MS. | Contra, Vulg. b.f.f.f.g¹. 2. rel. [e.] Orig. iv. 162^a. Eus. D.E.
— καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι post Ἡσ. προφήτου (ver. 17.) 1. Syr.Hier. Arm. | Contra, Orig. Int. iii.
17. βιβλίον του προφήτου Ἡσαίου B.Bch. Mai.LΞ. 33. 69. Am. a.b. Orig. Int. iii. 970^c. | † βιβλίον Ἡσ. του προφήτου Ξ. A. rel. Vulg. Cl. c.e.f.f.g¹. Syrr.Pst.& Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. | ὁ προφήτης Ἡσαίας D.
— ἀνοίξας ABLEΞ. 33. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Arm. Æth. (add. Iesus Syr. Pst.) | † ἀναπνεύσας Ξ. D². rel. Latt. Syr.Hier. Goth. Eus. D.E. 442^b. “re-

volvens” Orig. Int. iii. (vid. ver. 20.) | ἀπνεύσας D*.
17. το βιβλίον | om. D. | Contra, Orig. Int. iii. (την βιβλίον Eus. D.E.)
— τον τοπον | om. e. | om. τον LΞ. 33.
— οὐ | ὅπον 69.
18. εἰνεκεν ABDELΞΔ. 1⁷. 33. 69. EFGH KMSUVTA. Hipp. in Dan. p. 107. Eus. D.E. 442^c. in Es. 363^a. in Ps. 223^e. 529^a. 634^e. | † ἐνεκεν Ξ. Orig. ii. 636^e. iv. 13^d. Eus. in Ps. 525^e.
— εὐαγγελισσῶμαι AB.Mai.DLΞΔEFG HKMTfSUTf.VTATf. Orig. ii. 636^e. iv. 13^d. Eus. D.E. in Es. 363^a. 541^a. in Ps. 525^e. 529^a. 634^e. | † εὐαγγελισσῶμαι Ξ. 1s. 33s. 69s. Eus. in Ps. 223^e. (εὐαγγ.... απεστ. με om. Hil. 92^e.)
— ἀπεσταλκεν με Orig. ii. 636^e. iv. 13^d. Orig. Int. iii. 970^a. Eus. D.E. in Es. bis. in Ps. quater. (ante εὐαγγ. Memph.) | ἀπεσταλμαι D*Gr. || † add. ιασσῶμαι τους συντετριμμενους την καρδιαν Ξ. ΔΔ. rel. Vulg. Cl. f. Syrr.Pst.&Hel. Goth. Arm.ed. Æth.a. Iren. 260. (Hil. 577^e. ex Esa.) vid. Es. lxi. 1. | om. BDLΞ. 33. 69. Am. a.b.c.e.f.f. Memph. Arm. MSS. multi. Æth. Orig. ii. 636^e. iv. 13^d. Eus. D.E. 442^c. in Es. 363^a. 541^b. in Ps. quater. Hil. 92^e. (vid. Orig. Int. iii. 970.)

14. egressus Am. | 17. Esaiæ prophetæ Cl. | 18. misit me, add. sanare contritos corde Cl.

A B [C] D [Q].
L (Ξ) [X] Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΓΛ.
" Esa. 58: 6.
¶ Ξ
20. εν τη συναγ. οι
οφθ. ησαν
§ X

22. υιός ἐστιν Ἰω-
σήφ οὗτος;

" Matt. 13: 57. κα
Mar. 6: 4. α
Jo. 4: 44. κβ
v 1 Reg. 17: 9. ι

§ C

26. Σάρεφθα

τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, " ἀποστείλαι τεθραυσμένους ἐν
ἀφέσει, ¹⁹ κηρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. ²⁰ Καὶ
πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν, ¶
καὶ πάντων [†] οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν
ἀτενίζοντες αὐτῷ. [§] ²¹ ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς
ὅτι Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν
ὑμῶν. ²² καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμα-
ζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις
ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, [†] Οὐχὶ οὗτός
ἐστιν [ὁ] υἱὸς Ἰωσήφ; ²³ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς,
" Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρὲ
θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα [†] εἰς"
[†] Καφαρναούμ," ποιήσον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου.
²⁴ εἶπεν δέ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι " οὐδεὶς προφήτης
δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ²⁵ ἐπ' ἀληθείας
δὲ λέγω ὑμῖν, ^ν πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις
Ἑλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς [§] [†] ἔτη
τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὥς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν
τὴν γῆν· ²⁶ καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη
Ἑλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς [†] Σιδωνίας" πρὸς γυ-

nem et caecis visum, dimittere
confractos in remissionem,
praedicare annum domini ac-
ceptum et diem retributionis.
²⁰ Et eum plicuisset librum,
reddidit ministro et sedit, et
omnium in synagoga oculi
erant intendentes in eum.
²¹ Coepit autem dicere ad illos
quia Hodie impleta est haec
scriptura in auribus vestris.
²² (13, 1.) Et omnes testimonium
illi dabant, et mirabantur in
verbis gratiae quae proce-
debant de ore ipsius, et dicebant,
Nonne hic filius est Ioseph?
²³ (20, 10.) Et ait illis, Utique
dicetis mihi hanc similitudinem
Medice, cura te ipsum: quanta
audivimus facta in Capharna-
um, fac et hic in patria tua.
²⁴ (21, 1.) Ait autem, Amen dico
vobis quia nemo propheta ac-
ceptus est in patria sua. ²⁵ (22,
10.) In veritate dico vobis, mul-
tae viduae erant in diebus He-
liae in Israel, quando clusum
est caelum annis tribus et men-
sibus sex, cum facta esset fames
magna in omni terra, ²⁶ et ad
nullam illarum missus est He-
lias nisi in Sareptha Sydonae

18, 19. αποστ.... δεκτον] om. Orig. iv. 13^d.
| hab. Orig. Int. iii. 970^b.

18. τεθραυσμένους Eus. D.E. 442^c. | τεθ-
ραυματισμένους D*. | τεθραυμένοις
D*.

— κηρύξαι εν.] praem. και F. Memph.

19. δεκτον] add. et diem retributionis
Vulg. c.e.f.f.g'.l. Arm. Use. Iren. 147.
(? ex Esai.) Pet. Alex. (ap. Wst.) et diem
redemptionis a. et diem redditionis b.
et diem retributionis Deo nostro Syr.
Hel. (vid. Es. lxi. 2.) | Contra, MSS.
Syr. Pst. Memph. Goth. Arm. Zoh.
Aeth. Eus. D.E. Hil. 92^a.

20. και πτύξας (Orig. iv. 13^d.) Eus. D.E.
193^a. 442^c. (Ecl. Pr. 229.) in Es. 363^a.
(in Ps. 634^e.) | και πύξας D*.

— οἱ ὀφθαλμοὶ εν τη συναγωγῇ ησαν B
L. 33. F. (c.) (Aeth.) (Orig. Int. iii.
970^d.) Eus. D.E. 193^b. 442^c. | εν τη
συναγ. ησαν οἱ οφθ. AK. b. Memph.
Goth. | † εν τη συναγ. οἱ οφθ. ησαν Ξ.
D. rel. (Latt.) Syrr. Pst. & Hel. Arm.
(om. Orig. iv. 13^d.)

— αυτω Orig. iv. 13^d. Eus. D.E. | εις
αυτον 69. Latt.

21. οτι Eus. D.E. 193^b. 442^c. | om. D.
Arm. Orig. iv. 13^c.

22. επι] εν 69.

22. ουχι BDL. | † ουχ Ξ. A. rel. | om.
Γ.

— οὗτος ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ AXΔ. 1. 33.
rel. Vulg. b.c.f.f.g'.l. Syrr. Pst. & Hel.
Memph. Goth. Arm. Aeth. | υἱὸς ἐστιν
Ἰωσήφ οὗτος BL. (69.) (a.) (praem. ὁ
B. Bth. Bch. 69.) (om. ὁ B. Mai. LD
infra.) | υἱὸς Ἰωσ. ἐστιν οὗτος D. e.

23. γεινόμενα] γεινόμενα D. (quae fecisti
Syr. Pst.)

— εις BDL. 69. (add. την B.) | εν AK
A. Tf. | † εν τη Ξ. X. 33 sic. rel. Memph.
(Syrr. Pst. & Hel.)

— Καφαρναουμ BD. 33. | † Καπερναουμ
Ξ. ALX. 69. rel.

24. αμην] bis D.

— λεγω ὑμιν BDL. rel. Syr. Pst. rel. |
ὑμιν λεγω AEGHVTA sic. Syr. Hel.
Goth.

— εν τη πατρ. Orig. iv. 269^a. | om. εν L.
(habet in ver. 23.)

— αυτου] ιαντου D.

25. δε ABL. rel. f. Syr. Hel. rel. | om. D
K. Latt. exc. f. Aeth. (enim Syr. Pst.
Orig. Int. iii. 971^a.)

— ὑμιν] add. οτι LX. 1. 33. 69. A. e. f. l.
Syrr. Pst. & Hel. Goth. Arm. Orig. Int.
iii.

— ἡμεραις] om. A*.

25. Ἑλίου] add. Prophetarum Syr. Pst. Syr.
Hier. (Orig. i. 422^c.)

— εν τη Ἰσραηλ] om. a. (Orig. i.)
|| ante εν ἡμερ. Syr. Pst. Memph. Aeth.
| Contra, Syr. Hel. rel.

— επι] † praem. επι Ξ. ACL. rel. a.
Syr. Hel. Goth. | om. BD. Vulg. b.c.
e. f. Syr. Pst. Memph. Orig. Int. iii.

— μεγας] μεγαλη 69.

— πασαν] om. Γ.

— την γην] της γης Γ.

26. Σαρεπτα AB* Rl. Mai. C D X. rel.
Vulg. Cl. a. (b.) c. e. f. Goth. Aeth. Orig.
i. 422^f. Orig. Int. iii. 971^b. (Σαπαττα
ATf.) Sareptha Am. Σερεβτα Memph.
| Σαρεφθα B*. 1. 33. 69. KMS. (Σα-
ρεφθαν Orig. Cat. Cramer. in loc.)
Αρεφθα L (om. S ab init post εις.)

— Σιδωνιας ABC(D) X. 1. 69. Γ. Vulg.
Cl. (a.) b. c. f. Memph. Goth. Aeth.
Orig. i. et Cat. Cram. Orig. Int. iii. 971^b.
(Σιδωνιας DV².) | Σιδωνιας L. Am. c.
| † Σιδωρος Ξ. A. rel. Syrr. Pst. & Hel.
[V* n. l.]

27. εν τη Ἰσραηλ ante επι EL. του προφ.
BCDLX. 1. 33. 69. Latt. Syr. Pst.

22. hic est filius Cl. | facta esset Cl. | 26. Sa-
repta Cl. | Sidoniae Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
2 Reg. 5: 14.

ναῖκα χήραν. ²⁷ καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν [†] ἐν τῷ
Ἰσραὴλ [†] ἐπὶ [†] Ἑλισαίου τοῦ προφήτου· καὶ οὐδεὶς
αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ [†] Ναϊμάν ὁ Σύρος. ²⁸ καὶ
ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκού-
οντες ταῦτα. ²⁹ καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω
τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως [†] ὄφρυος τοῦ
ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις [†] ὠκοδόμητο αὐτῶν, [†] ὥστε
κατακρημνίσαι αὐτόν. ³⁰ αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου
αὐτῶν ἐπορεύετο.

31 || Mar. 1: 21-28. κγ
η

§ Η
κδ
β
Η' - κε
η

§ Q

35. ἐξελεθε

30 ³¹ καὶ κατήλθεν εἰς [†] Καφαρναοὺμ πόλιν
τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς
σάββασι. ³² καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,
ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. ³³ καὶ ἐν τῇ συνα-
γωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρ-
του, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ³⁴ [λέγων], [§] Ἐα,
τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι
ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. ³⁵ καὶ
ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων, Φιμώθητι καὶ
ἐξελεθε [†] ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον
εἰς τὸ μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν

ad mulierem viduam. ²⁷ Et
multi leprosi erant in Israel
sub Helisaco propheta, et ne-
mo eorum mundatus est nisi
Neman Syrus. ²⁸ Et repleti
sunt omnes in synagoga ira
hæc audientes, ²⁹ et surrexe-
runt et eiecerunt illum extra
civitatem, et duxerunt illum
usque ad supercilium montis,
supra quem civitas illorum
erat edificata, ut præcipita-
rent eum: ³⁰ ipse autem trans-
iens per medium illorum ibat.

³¹ (23, 2.) Et descendit in Ca-
pharnaum civitatem Galilææ,
ibique docebat illos sabbatis:
³² (24, 2.) et stupebant in doctri-
na eius, quia in potestate erat
sermo ipsius. ³³ (25, 8.) Et in
synagoga erat homo habens
daemonium immundum, et ex-
clamavit voce magna ³⁴ dicens,
Sine, quid nobis et tibi, Iesu
Nazarene? venisti perdere nos?
scio te qui sis, sanctus dei.
³⁵ Et increpavit illi Iesus di-
cens, Ommutesce et exi ab illo.
Et cum proiecisset illum dæ-
monium in medium, exiit ab

Memph. Arm. Æth. Orig. Int. iii. 971^c.
| † post προφήτου. A. rel. Syr. Hel.
Goth. (om. τῷ Α.) | om. Orig. i. 422^a.
27. Ελισαίου AB. Mai. DLΔGUV. † Ελισ-
σαίου. C. X. rel. Orig. i.
— ἐκαθαρίσθη Orig. i. | -θερ. ACLX.
— Ναϊμαν AB. T. f. Mai. CD² L. 1. 69. K.
| Ναϊμαν Δ. | Νεμαν X. Am. e. ff. g'.
Memph. Goth. | Ναϊμας D*. | † Νε-
μαν. B. s. B. t. y. rel. Orig. i. | Νεμαν
GH. Naaman Vulg. Cl. b. c. g². Orig.
Int. iii. | Ineman a. (nisiineman.) | Ne-
aeman f.
28. καὶ ἐπλ. | οἱ δὲ ἐπλ. D. e. (mox ἐν τῇ
συναγ. om. Memph.).
— ἀκουόντες -σαντες D Gr. 1. e. Syr. Pst.
29. ἀναστατες Δ.
— εως | † add. της. C. D*. Arm. (add. του
D². 69 sic.) | om. AB. Mai. CLXΔ. 1. 33.
EFGHKMSUVTA. Orig. iv. 162^a.
— ἐφ' Orig. iv. | ἀφ' Λ.
— οὐ Orig. iv. | ψ X.
— ψκοδομητο αυτων B. Mai. L. 33. 69.
(οικοδομηται αυτων D. a. c. e.) | † αυτων
ψκοδομητο. C. AC(Δ). rel. Vulg. b. f. ff.
g^{1,2}. (Orig. iv.) -μειτο Δ. | αυτων ψκο-
δομηθη X.
— ὥστε BDL. 1. 33. 69. Memph. Orig.
iv. | † εις το. C. AC. rel. [a.]

29. κατακρημνίσαι B. B. t. y. C* ut vid. FHV
(Γ) A. (Contra, Bap. Mai.)
31. κατήλθεν | add. ὁ Ἰησοῦς GH. T. AM
mg. T. f. | Contra, Orig. iv. 162^a.
— Καφαρναοῦμ BD(X). 33. Orig. iv.
162^a. 170^c. (Καφερανοῦμ X.) | † Κα-
περναοῦμ. C. AC. rel.
— Γαλιλαίας | add. την παραθαλασσίον
ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλεμ D.
(vid. Matt. iv. 13.) | Contra, Orig. iv.
bis.
— αὐτοὺς Orig. iv. bis. | αὐτοῖς 1. E.
— ἐν τοῖς Orig. iv. bis. | om. Δ.
32. τηδαχη L.
— ἐν ἐξουσίᾳ | om. ἐν V.
33. καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν Vulg. c. ff. g'.
Syr. Hel. Memph. Goth. Arm. Orig. iv.
171^a. | ἦν δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ D. e. |
et erat etc. a. b. f. Syr. Pst. Æth.
— δαιμονιον ακαθαρτον Orig. iv. | δαι-
μονιον ακαθαρτον D Gr. Vulg. a. b. e.
f. i. g'. daemionium c. (præc. πνευμα)
om. Latt.)
— ανεκραξεν -ξαν Λ.
— φωνη μεγαλη Orig. iv. | om. 33. Goth.
34. λεγων ACD. rel. Latt. Syrr. Goth.
Arm. (vid. Mar. i. 24.) | om. BL² V*.
Memph. Orig. iv. 171^a.
— εα ABCQL². rel. Vulg. g^{1,2}. Syrr. Pst.

& Hel. Goth. Arm. Orig. iv. Eus. D. E.
133^b. 272^d. in Ps. 555^e. | om. D. 33.
a. b. c. e. f. ff. Syr. Hier. Memph. Æth.
Tert. adv. Marc. iv. 7. (vid. Mar. i. 24.)
34. σοι | συ ΔX. F. H. (συν 33. Γ.)
— Ναζαρηνη | Ναζωρηνη D*. (Nazo-
rene e.) Ναζωρηνη D².
— απολεσαι ἡμας Orig. iv. Tert. adv.
Marc. | ἡμας ὡς απολεσαι D. (præc.
ante tempus b. c. e.)
— οὐδα | οὐδαμην Arm. Eus. in Ps. 279^d.
555^e. Tert. adv. Prax. 26 (contra, adv.
Marc.) Hil. 138^d. 201^e.
35. ἐξηλεθε Λ Woide.
— απ' (post ἐξηλεθε) BDLE. 1. 69. V. Latt.
Orig. iv. 171^a. | † ες. C. ACQM sic. rel.
(vid. Mar. i. 25.)
— ριψαν | ρειψας D*.
— εις το μεσον | om. a. b. e. ff. | Contra,
Vulg. c. f. g'. || om. το ΔAEFGHKSU
VTA. Orig. iv. | Contra, ABCQL² X.
rel. || add. ανακρανγασαν τε D.
— απ' (post ἐξηλεθεν) | ες MGT. f.
— βλαψαν | βλαψας D. | Contra, Orig.
iv.

27. Naaman Cl. | 29. super Cl. | 34. quis Cl.
1598 (qui Cl. 1590. 92.) | 35. illum Cl. | ab eo Cl.
| illud daemionium Am.

A B C D (Q) [R].
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
EF(G)HKMSUVΓ
Δ.

αὐτόν. ³⁶ καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνε-
λάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, Τίς ὁ λόγος οὗτος,
ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρ-
τοις πνεύμασιν, καὶ ἐξέρχονται; ³⁷ καὶ ἐξεπορεύετο
ἡχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

Θ' κς
γ Matt. 8:14, 15, β
Mar. 1:29-31.
§ R

³¹ ³⁸ γ' Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· [†] πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμω-
νος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ [§] ἠρώτησαν
αὐτὸν περὶ αὐτῆς. ³⁹ καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπε-
τίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα
δὲ ἀναστὰσα διηκόνει αὐτοῖς.

z Matt. 8:16. 1'
Mar. 1:29-34.
40. ἅπαντες
— ἐπιθεῖς
— ἐθεράπενυν
41. ἐξήρχοντο κς
— κραυγάζοντα η

³² ⁴⁰ z Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου πάντες ὅσοι εἶχον
ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς
αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας [†] ἐπιθεῖς
⁴¹ ἐξήρχοντο ^{κς} ἐθεράπενυν αὐτούς. ⁴¹ ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια
ἀπὸ πολλῶν κράζοντα, καὶ λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ [†] ὁ
υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ λαλεῖν
ὅτι ᾔδεισαν τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

a Mar. 1:35-39. η

³³ ⁴² a Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς

illo nihilque illum noceat. ³⁶ Et factus est pavor in omnibus, et conloquebantur ad invicem dicentes, Quod est hoc verbum, quia in potestate et virtute imperat spiritibus immundis et exennt? ³⁷ Et divulgabatur fama de illo in omnem locum regionis.

³⁸ (26, 2.) Surgens autem de synagoga introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febris, et rogaverunt illum pro ea. ³⁹ Et stans super illam imperavit febrī, et dimisit illam: et continuo surgens ministrabat illis.

⁴⁰ Cum sol autem occidisset, omnes qui habebant infirmos variis languoribus ducebant illos ad eum: at ille singulis manus imponens curabat eos. ⁴¹ (27, 8.) Exiebant etiam daemonia a multis clamantia et dicentia quia tu es filius dei: et increpans non sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum.

⁴² (28, 8.) Facta autem die egressus ibat in desertum lo-

36. θαμβος] add. μεγας D. b.g¹. Syr.Pst. MSS. Memph.(exc. 1 MS.)
— προς αλληλους] om. Δ sic.
— τις] add. εστιν U. Latt. Memph.
— πνευμασιν] δαιμοσιν Γ.
37. εξεπορευετο ηχος (ιχος Syr.Hel.mg. Gr.) | εξηλθεν η ακοη D. (e.) vid. Mar. i. 28.
— παντα] πασαν H sic.
38. απο BCDQLΞ. 1. 33. 69. Orig. iv. 171^a. ("de" Vulg.) | † εκ Ξ. AX. rel. (vid. Mar. i. 29.)
— συναγωγης] add. ὁ Ἰησους AM. (Syr. Pst.)
— εισηλθεν Orig. iv. | ηλθεν D.
— Σιμωνος 1°.] add. και Ανδραιου D. b.c.e.(post omissionem)ff.g¹. (vid. Mar.) | Contra, Vulg. a.f. Orig. iv.
— πενθερα δε του Σιμωνος] om. X*(mg.¹) Λ*(in mg.²) | δες (sic) tantum habet 33.
— πενθερα δε] † praem. η Ξ. 1 sic. Memph. | om. ABDQLΞXΔ. 69. EFG HKMSUVΓA. | η δε πενθ. C. | (vid. 33 supra.)
— του Σμ.] Petri Syr.Hel.mg. | om. του X sic.
— συνεχομενη] κατεχομενη D.
39. επιτασ] επισταθεις D.
— αυτης] αυτου E*.
— τω] τυ R* ut vid.

39. παραχρημα δε ABQRΞXΔ. 1. 33. 69. rel. a. Syr.Hel. Memph. Goth. Arm. | και παραχημα CL. Vulg. b.c.f. ff.g¹. Syr.Pst. (Æth.) | παραχημα tantum D. (continuo et e.)
— αναστασα διηκονει] ωστε αναστασαν αυτην διακονειν D. (αναστας Δ.)
40. δυνοντος ABCQRΞ. 69 sic. rel. a. (δυντος Orig. iv. 171^b.) | δυναντος UA. | δυσαντος D Gr. (Vulg. b.c.e.f. ff.g¹. l.)
— παντες ADQRΞ. rel. Orig. iv. 171^b. | ἅπαντες B.Mai.C. 1.
— ὅσοι a.c.e. Orig. iv. | οἱ D* Gr. Vulg. b.f. ff.g¹.
— ειχον Orig. iv. | ειχαν D.
— ποικιλαις] -λοις II.
— ηγαγον] praem. και A. || εφερον D. Arm. (ηγον Orig. iv.)
— ὁ δε] ουδε 69.
— αυτων a.e. Orig. iv. | αυτω C*. | om. D. Vulg. b.c.f. ff.g¹.
— επιθεεις BDQΞ. 69. | † επιθεεις Ξ. A (C)R. rel. Orig. iv. sic. | (ante τας χειρας C. Memph. Æth. | Contra, Orig. iv.)
— θεραπενυν B. Vcln.D. Vulg. a.b.c.e.f. ff.g¹. Syrr.Pst.&Hel. Orig. iv. ed. | † θεραπεινυν Ξ. ACQRΞ. rel. Orig. iv. edd.

41. εξηρχετο ABDQR. rel. | -χοντο CX. 1. 33. Orig. iv. 171^b.
— απο] om. 1.
— κραζοντα BCRLΞX. 1. 33. rel. | κραυγαζοντα AD(Q Tf.)Δ. 69. EGHUVΓ. Orig. iv. (κραναζ. Q.)
— και λεγοντα Orig. iv. | om. L*.
— οτι] om. a.b.c.e.f. ff.g¹. | Contra, Vulg. f. Orig. iv.
— ει] † add. ὁ χριστος Ξ. A.Q. rel. f. Syrr.Pst.&Hel. Goth. Æth. | om. BCD RLΞX. 33. F. (Latt.) Memph. Arm. Orig. iv. vid. Tert. adv. Marc. iv. 8.
— εια Orig. iv. | ει L.
— τον χριστον αυτον ειναι ABCQR. rel. a.e. Syr.Hel. Goth. (om. τον Orig. iv.) | αυτον χριστον ειναι D. (69 τον χρ.) f. Memph. [Æth.] ipsum esse Christum Vulg. b.g¹. Syr.Pst. Jesum ipsum esse Christum c. ff.
42. ημερας] praem. της Γ.
— επορευθη] -ετο K. (non 69.)
— επιζητουν ABCDQRLΞXΔ. 1. 33. 69. FMSUVΓA. | † εζητουν Ξ. EGHK.
— κατειχον] επιειχον D.
43. ὁ δε] add. Ἰησους A. Syr.Pst.

36. immundis spiritibus Cl. | 38. autem Jesus Cl. | 40. autem sol Cl. | 41. exibant autem Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

ἐρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἔπεζήτουν αὐτόν· καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατείχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ⁴³ ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ⁴⁴ ὅτι ἔπ' τούτο ἄπεστάλην".

34 ⁴⁴ Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

eum, et turbæ requirebant eum: et venerunt usque ad ipsum, et detinebant illum ne discederet ab eis. ⁴³ Quibus ille ait quia Et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum dei, quia ideo missus sum.

⁴⁴ Et erat praeedicans in synagogis Galilaeae.

43. δεῖ με
43. εἰς τοῦτο
44. ἐν ταῖς συναγωγαῖς
— τῆς Ἰουδαίας

V. ^{κθ}
1. τοῦ ἀκούειν
¶ Q
2. πλοῖαρία
— ἀποβ. [ἀπ' αὐτῶν]
3. καθ. δὲ
1A ^λ
θ
¶ G
¶ R

¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ. ² καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα. ³ ἔμβας δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. ⁴ ὥς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα, Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγρην. ⁵ καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιστάτα, δι'

¹ (29, 10.) Factum est autem eum turbæ intruerent in eum ut audirent verbum dei, et ipse stabat secus stagnum Genesareth: ² et vidit duas naves stantes secus stagnum, piscatores autem discederant et lavabant retia. ³ Ascendens autem in unam navem quae erat Simonis, rogavit eum a terra reducere pusillum, et sedens docebat de navicula turbas. ⁴ (30, 9.) Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem, Due in altum, et laxate retia vestra in capturam. ⁵ Et respondens Simon dixit illi, Praeceptor,

43. ταῖς ἑτέραις πόλεσιν] εἰς τὰς ἄλλας πόλεις D. (e.)
— με δεῖ ACQTY:RLX. rel. | δεῖ με B (D) Latt. Syrr.Pst.&Hel. Æth. (ante εὐαγγ. (Latt.) Syrr.Pst. | post ὅτι D. e.)
— ἐπὶ τούτο BL. | † εἰς τούτο Ξ. ACD QTY:RX. rel. (vid. Mar. i. 38.) | (εἰς τούτο γὰρ D. e.)
— ἀπεστάλην BCDL(X). 1. 33. 69. | † ἀπεσταλμαι Ξ. AQTY:R. rel.
44. εἰς τὰς συναγωγὰς BDQ. 69. | † ἐν ταῖς συναγωγαῖς Ξ. ACR. rel. vv. ut vid.
— τῆς Γαλιλαίας ADX. 33. rel. Latt. Syrr.Pst.&Hel.mg. Memph. MS. rec. Goth. Arm. Æth. (vid. Mar. i. 39. Matt. iv. 23.) | τῆς Ἰουδαίας B.Mai.C QRL. 1. Syr.Hel.txt. Memph.
1. καὶ ἀκούειν ABLX. 1. (c.) Memph. Schw.(et MSS.) Arm. Æth. | † του ἀκούειν Ξ. CDQR. rel. (Latt.) Syrr. Pst.&Hel. Memph.W. Goth.
— καὶ αὐτοὺς ἡν ἑστῶς] ἑστῶτος αὐτοῦ D. || add. ὁ ἰησοῦς C³XFGHmg. Tyf.
— Γεννησαρέτ ABCQRA. 1. 33. GSsU VsΓA. a.b.e. Syr.Hel.txt. Arm. | Γεννησαρέθ 69. EHKM. For. Syr.Hel.mg. Memph. MS. Goth. | Γεννησαρέθ D. |

Γεννησαρέτ LE. | Genesareth Vulg. c. Gennesar f. Syr.Pst. Γεννηζαρέθ Memph. (Æth.) || Γεν....λίμνην om. X.
2. καὶ εἶδεν] om. καὶ a.b.c.e.ff. | Contra, Vulg. f.g¹. | εἶδεν δε Γ.
— δυο ante πλοι. ACDQTY:RL. rel. Vulg. b.c.f. Syr.Hel. Goth. Arm. Æth. | post B. a.e. Syr.Pst. Memph.
— πλοῖα BC³D. rel. Vulg. b.c.e. Syrr. Pst.&Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. | πλοῖαρία AC*QTY:RL. 1*. 33. af.
— ἀλιεῖς BDR. rel. | ἀλιεῖς ACQTY:L.
— ἀπ' αὐτῶν ante ἀποβάντες BC*DL. 33. (a.) | om. R. Vulg. b.e.ff.g¹.l. | † post ἀποβ. Ξ. AC³QTY:R. rel. c.f. Syrr.Pst.& Hel. Goth. Arm. Æth. (ingressi in eas Memph.)
— ἐπλυνον B. Bly. Bc. Mai. D. Latt. Syrr.Pst.&Hel. Memph. | ἐπλυναν B. Bch. C*LQTY:X. | † ἀπεπλυναν Ξ. A C³R. rel.
— τὰ δίκτυα] το δίκτυον B.Bc.(contra, Mai.) || add. αὐτῶν a. Syrr.Pst.& Hel.† Memph.
3. ἐμβας δὲ] add. ὁ ἰησοῦς X. || (et una ex eis Simonis erat Petri et ascendit Jesus, sedit in ea etc. Syr.Pst.)
— των πλοιων] πλοῖον D. Latt.

3. Σίμωνος] + praem. του Ξ. ACQTY:R. rel. | om. BDL.
— ἐπαναγαγεῖν] ante ἀπο της γῆς D. a.(b).c.e.ff.l. Syrr.(Pst.)&Hel. Memph. * Goth. Æth. | Contra, MSS. Vulg. f. g¹.2. Arm. | ἐπαναγειν A. l.
— ὀλιγον] inter ἐπαναγ. et ἀπο της γῆς Syrr.Pst. | om. Arm. | ὅσον ὅσον D.
— καὶ καθίσας ACDR. rel. vv. | καθίσας δε BQTY:L. a. Memph. | om. καθίσας Syrr.Hier. | (praem. in mare Syr.Pst.)
— ἐδίδασκεν ἐκ του πλοιου ACQTY:RL. rel. Syrr.Pst.&Hel. (Memph.) vv. | ἐκ του πλοιου εἰδὶ B. | ἐν τῷ πλοίῳ εἰδὶ D. e. (Æth.) || ἐκ] ἀπο 1. 69.
4. ὥς] ὅτε D. a.e.
— Σίμονα] add. ὁ ἰησοῦς 33.
— ἐπαναγαγεῖ] ἐπαγαγε Δ.
— εἰς ἄγρην Eus. Theoph. 118. | om. l.
5. Σίμων] † praem. ὁ Ξ. ACR. rel. | om. BLΔ. | ὁ Πέτρος post αὐτῶν X. (ὁ δὲ Σίμων ante ἀποκριθεὶς D. ἀποκριεῖς D*. | om. ἀποκρ. Syr.Hier.)
— αὐτῶν] om. B. e. Memph.
— ἐπιστάτα Syrr.Hel.mg. Gr. | διδασκαλε D. Memph.

3. rogavit autem Am. [4. laxa Am.*

ABCD.
L(Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
E(FX(H)KMSUVΓ
Λ.
5. τὸ δίκτυον.
6. τὸ δίκτυον

ὅλης † νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ
τῷ ῥήματί σου χαλάσω † τὰ δίκτυα." ⁶ καὶ τοῦτο
ποιήσαντες συνέκλεισαν † πλήθος ἰχθύων" πολὺ, † διε-
ρήσεται" δὲ † τὰ δίκτυα αὐτῶν. ⁷ καὶ κατένευσαν
τοῖς μετόχοις † ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας
συλλαβεῖσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐπλησαν ἀμ-
φότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ⁸ ἰδὼν δὲ
Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν † Ἰησοῦ
λέγων, Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι,
κύριε. ⁹ θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας
τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων † ὧν" συνέ-
λαβον, ¹⁰ ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ † Ἰωάννην" υἱοὺς
Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν
πρὸς τὸν Σίμωνα [ὁ] Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ
νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. ¹¹ καὶ καταγαγόντες
τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες † πάντα" ἠκολούθη-
σαν αὐτῷ.

1B' λγ
b || Matt. 8: 2-4. β
|| Mar. 1: 40-45.
12. ἰδὼν δὲ

35 ¹² b Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν
πόλεων, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν

per totam noctem laborantes nihil cepimus: in verbo autem tuo laxabo rete. ⁶ Et cum hoc fecissent, concluderunt piscium multitudinem copiosam, rumpebatur autem rete eorum. ⁷ Et annuerunt sociis qui erant in alia navi ut venirent et adiuvarent eos: et venerunt, et impleverunt ambas naviculas ita ut mergerentur. ⁸ (31, 10.) Quod cum videret Simon Petrus, proccidit ad genua Iesu dicens, Exi a me, quia homo peccator sum, domine. ⁹ Stupor enim circumdederat eum et omnes qui cum illo erant in captura piscium quam ceperant, ¹⁰ similiter autem Iacobum et Iohannem filios Zebedaei, qui erant socii Simonis. (32, 2.) Et ait ad Simonem Iesus, Noli timere, ex hoc iam homines eris capiens. ¹¹ Et subductis ad terram navibus, relictis omnibus secuti sunt illum.

¹² (33, 2.) Et factum est cum esset in una civitatum, et ecce vir plenus lepra: et videns Ie-

5. ὅλης] † add. της Ξ. CDX. rel. | om. ABL. 33.
— κοπιασαντες] -τας Msc.
— ελαβομεν] -αμεν Λ. | -ωμεν 69.
— χαλασω τ. δικτ.] ου μη παρακουσομαι D*. | ου μη παρακουσομεν D². e.
— χαλασω] χαλασομεν K. Memph.W. (contra, Schw.) Goth. Æth. | -σωμεν 1. Arm.
— τα δικτυα B(D post)L. 1. c. Memph. Goth. Æth. (D ante συνεκλ. ver. 6. e.) | † το δικτυον Ξ. AC. rel. Vulg. a. b. ff. g^{1,2}. Syrr.Pst.&Hcl. (om. Arm.)
6. και τουτο ποιησαντες] και ευθως χαλασαντες τα δικτυα D. e.
— πληθος ιχθυων AB.Mai.CLXΔ. 1. 33. 69. EFHKMSUVΓA. Syr.Hcl. Memph. Goth. Arm. Eus.Theoph. 118. | † ιχθυων πληθος Ξ. D. Latt. Syr.Pst. [Æth.]
— διερ. δε τ. δικτ. αυτων MSS. vv. (Eus. Theoph.) | ὥστε τα δικτυα ρησσεισθαι D. e.(f.) Arm. (Æth.)
— διερρησεται B*. Rl.Mai. διερρησεται B. Bily. Bcl.² Mai. L. 33. | διερρηγο C. | διερρησε B.Bch. | † διερρηγνυτο Ξ. (Δ)X. rel. Eus.Theoph. (διερρηγνυτο Λ.)
— τα δικτυα BDsupra L. 1. a.c.f. ff. l. Memph. Goth. Arm. Æth. Eus.Theoph.

| † το δικτυον Ξ. AC. rel. Vulg. b.c. g^{1,2}. Syrr.Pst.&Hcl.
6. αυτων] add. ὥστε μη δυνασθαι αναγαγειν αυτο S.
7. κατενευσαν] κατενευον D(? E*), a.e. — μετεχοις] † add. τοις Ξ. AC. rel. Latt. rel. | om. BDL. a. — του] τους Λ*. — ελθοντας] -τα 69. U. | -τος K. — συλλαβεσθαι] βοηθειν D. — αυτοις] αυτους Δ*. — και ηλθον και] κ. ηλθον κ. L. | ελθοντες ουν D. (e.) — επλησαν] επλησθησαν B. Arm. | εμπλησαν Λ. — αμφοτερα] -ροι 33. 69. M. — ὥστε] ωτε D*. || add. παρα τι D. Vulg. Cl. c.c.g². Syrr.Pst. & Hcl. mg. (Memph. ut vid.) Arm. | add. ηδη C*. (om. C².) non hab. Am. Fuld. For. — αυτα] om. D.
8. ιδων δε] ο δε D. | ιδων δε ο 69.
— Πετρος Vulg. c.f. ff. g¹. | om. D. 69. a.b.e. | Petrus tantum Syr.Hcl.txt. (Simon mg.)
— τοις γονασιν Ιησου (Δ)B(C). rel. Syr.Hcl. | αυτου τοις ποσιν D. c. | τοις ποσιν του Ιησου 1. c. Syr.Pst. Memph. — Ιησου] † praem. του Ξ. ACL. rel. | om. BΔ.EPKSUVΓ.

8. λεγων] add. παρακαλω D. oro te c. rogo te f. Goth. add. ad Jesum oro te e. add. ei rogo te Domine Syr.Pst. — εμι] praem. εγω 1. Orig. iii. 684^c. | Contra, Orig. i. 378^d.
9. και παντας τους συν αυτω] om. D. — επι] εν KATf. — τη αγρα] om. τη Δ. — ὦν B.Bcl.Mai.DX. vid. Goth. | † ὃ Ξ. AC. rel. | om. B.Btly.Bch. — συνελαβον] -βεν S. c.f.
10. sic in D. ησαν δε κοινωνοι αυτου Ιακωβος και Ιωαννης υιοι Ζεβεδαιου· ο δε ειπεν αυτοις, Δευτε και μη γεινεσθε αλιεις ιχθυων, ποιησω γαρ υμας αλιεις ανθρωπων. similiter fuerunt socii Iacobus et Johannes filii Zebedei. Qui ait ad Simonem Jhs nolite esse piscatores piscium faciam enim vos piscatores hominum. e.
— υιους Ζεβεδαιου] om. C*. (non Arm.) — προς τον Σιμωνα] om. Syr.Pst.impr. (habent MSS.) | ante ο Ιησους Syr.Hcl. — ο τήσους] om. ο BL. | Contra, AC. rel. — ζωγρων] add. ad vitam Syr.Pst. Syr. Hier. Arm. | Contra, Eus.Theoph. 118.
11. sic in D. οί δε ακουσαντες παντα κα-

7. ita ut pene mergerentur Cl. | 11. sunt cum Cl.

ABCD[R].
LΞXΔ.
1. 33. 69.
EF]KMSUVΓA.

θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ· ¹⁹ καὶ μὴ εὐρόντες [†] ποίας
εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ
δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινι-
δίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. ²⁰ καὶ ἰδὼν
τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν [†], "Ἀνθρώπε, ἀφέωνταί σοι αἱ
ἁμαρτίαι σου. ²¹ καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες, Τίς ἐστὶν
οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται [†] ἁμαρτίας
ἀφεῖναι," εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ θεός; ²² ἐπιγνούς δὲ ὁ
Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν [ἀποκριθεὶς] εἶπεν
πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;
²³ τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν Ἀφέωνταί σοι αἱ
ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν [†] "Ἐγειρε" καὶ περιπάτει;
²⁴ ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι [†] ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν
ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας, εἶπεν τῷ παρα-
λελυμένῳ, Σοὶ λέγω, [†] ἔγειρε" καὶ ἄρας τὸ κλινίδιον
σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. [§] ²⁵ καὶ παραχρῆμα
ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' [†] ὃ" κατέκειτο,

inferre et ponere ante eum:
¹⁹ et non invenientes qua parte
illum inferrent prae turba, as-
cenderunt supra tectum per
tegulas et summiserunt illum
cum lecto in medium ante Ie-
sum. ²⁰ Quorum fidem ut vidit,
dixit, Homo, remittuntur tibi
peccata tua. ²¹ Et coeperunt
cogitare scribae et Pharisei
dicentes, Quis est hic qui lo-
quitur blasphemias? quis po-
test dimittere peccata nisi solus
deus? ²² Ut cognovit autem
Iesus cogitationes eorum, res-
pondens dixit ad illos, Quid
cogitatis in cordibus vestris?
²³ Quid est facilius dicere Di-
mittuntur tibi peccata, an di-
cere Surge et ambula? ²⁴ Ut
autem sciatitis quia filius homi-
nis potestatem habet in terra
dimittere peccata, ait paraly-
tico, Tibi dico, surge, tolle
lectum tuum et vade in domum
tuam. ²⁵ Et confestim surgens
coram illis tulit in quo iacebat,

§ R

18. θεῖναι] add. αὐτον BLΞ. Syrr.Pst.&
Hcl.† | Contra, ACD. rel.
— αὐτον] αὐτων 69.
19. ποίας] † praem. εἰα Ξ. | om. ABCD
LΞXΔ. 1. 33. (69.) EKMSUVΓA. |
ποθεν 69.
— εισενεγκωσιν Δ*.
— αὐτον] αὐτῷ Msic Usic (supra ras.)
— αναβαντες c. | ανεβησαν D. Vulg.
a.b.e.f. Syr.Pst.
— εἰα των κερ. καθηκαν αυτ. σ. τ. κλινι-
διῳ] και αποστεγασαντες τους κира-
μονες ὅπου ην καθηκαν τον κραβαττον
συν τῷ παραλυτικῷ D. (et discoper-
uerunt tectum et summiserunt illum
cum lecto b. et aperuerunt et submi-
serunt etc. g¹.)
— τον Ιησου] παντων B. (illum Am.
Dominum g¹.)
20. και ιδων] ιδων δε D. (vid. e.) (vid.
Mar. ii. 5.) || add. ὁ Ιησους C(D). 69.
S. ff. Syr.Pst. Arm.MSS. (vid. Mar.
ii. 5.) (om. ὁ D.) | om. ABLΞ. rel.
(Latt.) Syr.Hcl. rel.
— αυτων] αυτον Δ.
— ειπεν] λεγει D. (vid. Mar. ii. 5.)
|| † add. αυτη Ξ. AX. rel. Syr.Hcl.
Arm. | add. τῷ παραλυτικῷ CD. f.
Syr.Pst. Memph. Goth. (vid. Mar. ii.
5. Matt. ix. 2.) | add. τῷ ανθρωπῳ
(om. seq. ανθρωπε) 1. a.b.c.e.g¹.l. (Æth.
"illi viro aegrotu.") | om. BLΞ. 33.
Vulg. ff.

20. αφεωνται] -ονται M.
— σοι αι ἁμαρτια σου ABC. rel. vv. |
σου αι ἁμαρτια D Gr. F Wst. (vid.
Mar. ii. 5. Matt. ix. 2.)
21. γραμματις] add. αυτων Γ.
— φαρισαιοι] add. εν ταις καρδιαις αυ-
των D. b.(c. ff.) g¹.l. (vid. Mar. ii. 6.)
| Contra, Vulg. a.e.
— τις εστιν ουτος ος] τι ουτος D. (a.b.)
[non Memph.]
— ἁμαρτιας αφιεναι BD(L)Ξ. (1.) c.e.
(αφιναι L. 1.) | † αφιναι ἁμαρτιας Ξ.
AC. rel. Vulg. a.b.f.(ff.) g¹.l. Syr.Pst.&
Hcl. Memph. Goth. Arm. Æth. (vid.
Mar. ii. 7.)
— μονος ABC*. rel. (Latt.) Syrr.Pst.&
Hcl.txt. Arm. Æth. | εις C³D Gr.X.
a. Syr.Hcl.mg. Goth. (utr.q. hah.
Memph.) vid. Mar. ii. | μονον A.
— ὁ θεος] om. ὁ D*.
22. αποκριθεις ABLΞ. rel. Vulg. e.f. Syrr.
Pst.(MSS.)&Hcl. Memph. Goth. Arm.
| om. CD. a.b.c. ff. g¹.l. Syr.Pst.impr.
Æth.
— ειπεν προς αυτους] λεγει αυτοις
D.
— ὑμων] add. ποιηρα D. (c.e.)l. Æth.
(Syr.Hier.ap.Bch.) vid. Matt. ix. 4.
23. αφεωνται] -ονται M.
— σοι αι ἁμαρτια σου ABL. rel. (om.
αι Ξ.) a.b.c. ff. g¹.l. Syrr.Pst.&Hcl.
(Memph.) (Æth.) | σου αι ἁμαρτια
D Gr. tibi peccata Vulg. e.f. Goth.

(vid. Matt. ix. 5. Mar. ii. 9.) | σου αι
ἁμαρ. σου CX. 33. F Wst.A.
23. ειπεν 2ο] ειπεν L.
— εγειρε ABCDLΞ. 1. 33. 69. EF Wst.
KMSVΓA. | † εγειραι Ξ. XΔU.
24. εξουσιαν εχει] post ὁ υἱος τον ανθρ.
BLΞK. Vulg. b.f.g¹.ff.l. | † ante ACD.
Ξ. rel. a.c.e. Syrr.Pst.&Hcl. (Memph.)
Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. et
Mar.)
— της γης] om. της D*A.
— αφιεναι] αφιναι (i.e. αφιναι) D*L*.
— ειπεν c. rel. | λεγει D. Vulg. a.b.e.
f.g¹.
— παραλελυμενῳ ABΔ. 1. rel. | παρα-
λυτικῳ CDLΞX. 33. 69. F Wst.M.
Arm. (vid. Matt. et Mar.)
— σοι] σου ΔGr. || add. δε ΓΤf.
— εγειρε ABCDΞXΔ. 1. 33. 69. EF Wst.
KMSVA. | † εγειραι Ξ. LUF.
— αρας] αρον D. Latt. [e.] Syrr.Pst.&
Hcl. Memph. Æth. (vid. Matt. ix. 6.
Mar. ii. 11.)
— το κλινειδιον] τον κραβαττον D. c.
Memph. (vid. Mar.)
— πορευου] praem. και D. Latt. Syrr.
Pst.&Hcl. Memph. Æth.
25. αυτων] παντων 69. a. Arm.
— εφ' ὁ κατεκειτο Am. f.f.f.g¹. Memph.

19. et per tegulas summiserunt eum Cl.
24. habet potestatem Cl. | dimittendi Cl.
25. consurgens Cl. | tulit lectum in quo Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν θεόν.
26 καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν
θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες ὅτι Εἶδομεν
παράδοξα σήμερον.

1Δ' λη
d || Matt. 9: 9-17. β
|| Mar. 2: 13-22.

38 27 d Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο
τελώνην ὀνόματι Ἰουδῆν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώ-
νιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι. 28 καὶ κατα-
λιπὼν ἅπαντα ἠκολούθει αὐτῷ. 29 καὶ
ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην ἰσχυρὰν αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ
αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων οἱ
ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. 30 καὶ ἐγόγγυζον
οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς [αὐτῶν] πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες, Διὰ τί μετὰ τῶν
τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; 31 καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, Οὐ
ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς
ἔχοντες. 32 οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ
ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

§ F

et abiit in domum suam magnificans deum. 26 Et stupor apprehendit omnes, et magnificabant deum: et repleti sunt timore, dicentes quia vidimus mirabilia hodie.

27 (38, 2.) Et post haec exiit et vidit publicanum nomine Levi sedentem ad teloneum, et ait illi, Sequere me. 28 Et relictis omnibus surgens secutus est eum. 29 (39, 2.) Et fecit ei convivium magnum Levi in domo sua, et erat turba multa publicanorum et aliorum qui cum illis erant discumbentes. 30 Et mormurabant Pharisaei et scribae eorum dicentes ad discipulos eius, Quare cum publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis? 31 (40, 2.) Et respondens Iesus dixit ad illos, Non egent qui sani sunt medico sed qui male habent: 32 non veni vocare iustos sed peccatores in paenitentiam.

Goth. Arm. Æth.cd. (praem. "in se" Arm.) | την κλεινην D. e. Syr.Pst. utramque lectionem habent Vulg. Cl. a.b.c. Syr.Hcl. Æth. a.
25. εφ' ὃ AB.Mai.CL.ΞΧΔ. 33. EKMSVΓ. | † εφ' ὃ C. R. 1s. 69. U.A. (εν ὃ U. Tf.)
26. και εκστασις λαβ. απαντ. και εδοξ. τον θεον (A)BCR. rel. vv. | om. DX. 69. MS. e. || και εδοξ. τ. θεον post και επιλ. φοβον Δ. | om. a.
— φοβον] θαμβον D*. θαμβους D*.
— οτι] om. D.
— ιδομεν] ιδωμεν C. | ιδωμεν R. 69.
27. και μετα ταυτα] και μεταυτα B*RL.
— και μετα....ονοματι λευειν] sic in D. και ελθων παλιν παρα την θαλασσαν τον επακολουθουντα αυτω οχλον εδιδασκεν. και παραγων ειδεν λευει τον τον Αλφαιου (vid. Mar. ii. 13.)
— εξηλθεν] add. ὁ Ἰησοῦς 69. A. b.c. Syr.Pst.
— και εθεασατο] και ειδεν AK. | και εθεαστο 69. | om. A*.
— λευειν AB.Tf.Mai.CRL.ΞMΓ. | † λευειν C. XΔ. rel. | λευει Dsupra. | λευι K. Vulg. a.b.c.f. Syr.Pst.&Hcl. Memph. || add. καλουμενον C*. (c.)
— ειπεν a.c.e. | λεγει D. 69. Vulg. b.f. ff.g'. Arm. (vid. Matt. ix. 9. Mar. ii. 14.)
28. καταλιπων BCDRL. rel. | -λειπων A LΔ. 33. EΓA.

28. παντα BC²DRL.Ξ. 33. (παντας C*ut vid.) | † απαντα C. AX. rel. | απαν M. — ηκολουθει BDL.Ξ. 69. a. | † ηκολουθησεν C. ACRX. rel. (Latt.) Syr.Pst. &Hcl. Memph. (vid. Matt. ix. 9. Mar. ii. 28.)
29. λευει AB.Tf.Mai.CRL.ΞX. (Goth.) | † λευει C. 1. 33. rel. | λευει D. Latt. [om. b.] Syr.Pst.&Hcl. Memph. (λευει δοχην αυτω μεγαλην D.) || † praem. ὁ C. | om. AB.Tf.Mai.CDR L.ΞXΔ. 1. 33. 69. EFWtst.KMSUVT Tf.A.
— αυτω] om. Δ.
— τη οικια] τη οικη K.
— ην] om. F.Wtst.
— πολυς τελωνων BCDRL.Ξ. 1. 33. 69. Latt. Syr.Pst.&Hcl. Arm. | † τελωνων πολυς C. A. rel.
— αλλων] ἁμαρτωλων X. (praem. id. Æth.)
— οι ησαν μετ' αυτων κατακειμενοι] ανακειμενων D. e.
— οι] ὅσοι R.
— μετ' αυτων] μετ' αυτου 1. Syr.Hcl.mg. | κατ' αυτον 69.
— κατακειμενοι] ανακειμ. A.
30. εγογγυζον] -ζαν R. || ante προς τους μαθητας D. (c.)e.
— οι φαρισαιοι και οι γραμματεις αυτων BC(D)RL.Ξ. 1. 33. Vulg. a.b.c.e.(f.)ff. g'.(l.) Syr.Hier. (Memph.) Arm. | † οι γραμμ. αυτων και οι φαρισαιοι C. A

(F)Δ. rel. Syr.(Pst.)&Hcl. Goth. (Æth.) || αυτων] om. DXF. (f.) Syr. Pst. Memph. Æth. | Contra, ABCR.Ξ. rel. Latt. Syr.Hcl. (add. de eo Arm.)
30. αυτου] om. C*ut vid.
— λεγοντες] ante προς τ. μαθ. αυτ. Vulg. a.b.c.f. Syr.Pst. Æth. | Contra, e. Syr. Hcl.
— των ante τελωνων ABCDRL.ΞXΔ. 1. 69. EFKMUT. A. Arm. | *om. C. 33s. SsV.
— και ἁμαρτωλων ABC²R. rel. vv. | om. C*D.
— εσθιετε και πινετε Vulg. g'. Syr.Pst. &Hcl. | εσθιεται και πινεται DR. Æth. manducat et bibit a.b.c.e.f.f.l. Æth. (ante μετα Memph.) | add. magister vester Æth. (vid. Matt. ix. 11.) || om. και πινετε K. | (εσθιεις και πινεις μετα των ἁμαρτωλων Orig. ii. 637e.)
31. και αποκριθεις] αποκριθεις δε D. (e.)
— ὁ Ἰησοῦς] om. ὁ B.
— προς αυτους] αυτοις L.Ξ. 33.
— υγιαινοντες Orig. iii. 208e. | ισχυνοντες 69.
— αλλα AB.Ξ. | † αλλ' C. CDR LXs. rel. Orig. iii.
32. εληλυθα Orig. iv. 359d. | ηλθον C²D. 1. (vid. Matt. ix. 13. Mar. ii. 17.) (add. enim Memph.) | ηλ(η)λυθα sic Ξ.
— αλλα Orig. iv. | αλλ' Ξ. 1. A.

32. ad paenitentiam Cl.

A B (C) D R.
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
E(F)HKMSUVΓΛ.
§ H

34. νηστεύειν;

¶ Ξ

36. σχίζει
— συμφωνεῖ

39 ³³ § Οἱ δὲ † εἶπαν" πρὸς αὐτόν, [Διὰ τί] οἱ
μαθηταὶ † Ἰωάννου" νηστεύουσιν πυκνὰ καὶ δεήσεις
ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ
ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν; ³¹ ὁ δὲ * Ἰησοῦς" εἶπεν
πρὸς αὐτούς, Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος,
ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστίν, ποιῆσαι † νηστεύσαι";
³⁵ ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις. ³⁶ ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι
Οὐδεὶς ἐπίβλημα * ἀπὸ ἱματίου καινοῦ * σχίσας"
ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν·[¶] εἰ δὲ μή γε, καὶ τὸ
καινὸν † σχίσει," καὶ τῷ παλαιῷ οὐ † συμφωνήσει"
* τὸ" ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. ³⁷ καὶ οὐδεὶς
βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε,
ρήξει † ὁ οἶνος ὁ νέος" τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυ-
θήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ³⁸ ἀλλὰ οἶνον

³³ At illi dixerunt ad eum,
Quare discipuli Iohannis ieiunant
frequenter et obsecrationes faciunt,
similiter et Pharisaeorum, tui autem
edunt et bibunt? ³⁴ Quibus ipse ait,
Numquid potestis filios sponsi
cum illis est sponsus facere ieiunare?
³⁵ Venient autem dies cum ablatum
fuerit ab illis sponsus, tunc ieiunabunt
in illis diebus. ³⁶ Dicebat autem
et similitudinem ad illos quia nemo
commissuram a vestimento novo
inmittit in vestimentum vetus:
alioquin et novum rumpit, et veteri non
convenit commissura a novo.
³⁷ Et nemo mittit vinum novum
in utres veteres: alioquin rumpit
vinum novum utres, et ipsum
effunditur et utres peribunt:
³⁸ sed vinum novum in

33. εἶπαν CDRLΞ. 33. | † εἶπον Ξ. AB. rel.
— πρὸς αὐτον] om. πρὸς X. || add. οἱ
δε εἶπον αὐτῷ sic 69.
— δια τι ACDRL. rel. vv. (vid. Mar. ii. 18.)
'om. BLΞ. 33. Memph. (contra, cod. rec.)
— Ἰωανου] add. καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν φα-
ρισαίων D. (vid. Mar. ii. 18.)
— ὁμοίως καὶ οἱ τῶν φαρισαίων Vulg.
ef. (ff.) g^{1.2}. | om. D. ("et Pharisaeo-
rum" post πυκνα a. (b.) c. l.)
— οἱ δε σοι Vulg. a. g^{1.2}. rel. | οἱ δε μα-
θηταὶ σου D. b. c. e. f. ff. Memph. Goth.
(vid. Matt. ix. 14.)
— ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν] ουδεν τούτων
ποιοῦσιν D. e.
34. ὁ δε Ἰησοῦς B. Mai. CDRLΞX. 1. 33. 69.
f. Syr. Hel. mg. Memph. Æth. | * om.
Ἰησοῦς Ξ. AΔ. rel. (Latt.) Syrr. Pst.
& Hel. lxt. Goth. Arm.
— μη δύνασθε τοὺς υἱοὺς Vulg. f. l. |
μη δύνανται οἱ υἱοὶ D. a. b. c. e. ff. g¹.
Æth. (Tert. adv. Marc. iv. 11.) vid.
Mar. ii. 19. Matt. ix. 15. || mox "sponsi"
Latt. Memph. Tert.
— ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστίν Vulg.
a. (b.) c. f. (Tert.) | ἐφ' ὅσον ἐχουσιν
τον νυμφιον μεθ' ἑαυτῶν D. e.
— ποιῆσαι Vulg. f. rel. | om. D. a. b. c.
e. ff. g¹. Æth. Tert. (vid. Mar. ii.)
— νηστεύσαι BΞX. | † νηστεύειν Ξ. A
CDRL. rel. (vid. Mar.)
35. καὶ ὅταν ABDRΞXΔ. 33. rel. For. a.
Goth. | om. καὶ CL. 1. 69. FM trl.
Vulg. b. c. e. f. ff. g¹. l. Syrr. Pst. & Hel.
Memph.

35. ἀπαρθῇ] αρθῇ 1. Arm. Æth. (vid.
Matt. ix. 15. et Mar. ii. 20.)
— τότε] prae. καὶ Δ. 1. 69. FM. b. e. e.
f. ff. g¹. l. Goth. Arm. MSS. Æth. | om.
rel. Vulg. a. Syrr. Pst. & Hel. Memph.
Arm. ed.
— νηστεύουσιν] -ενουσιν EHKU. |
-ενωσιν Δ. 69. A.
— ἐν] om. X.
36. δε καὶ] om. καὶ X. c. e.
— παραβ. πρὸς αὐτοὺς] πρὸς αὐτοὺς
παραβ. X. Syr. Pst. Æth. | παραβ.
αὐτοὺς 69.
— ἐπίβλημα ἀπο BDLΞX. 1. 33. 69.
Vulg. b. c. e. f. ff. g¹. l. Syrr. Pst. & Hel.
Memph. (Arm.) | * om. ἀπο Ξ. ACR.
rel. a. f. Goth. Æth. Iren. 276.
— σχίσας ante ἐπιβαλ. BDLΞ. 1. 33.
Syr. Pst. (post ουδεις Memph.) | * om.
Ξ. ACRX. rel. Latt. Syr. Hel. Goth.
Arm. Æth. Iren. 276. (vid. Matt. ix.
16. et Mar. ii. 21.) | mox ἐπιβαλεῖ X.
— ἱματίον παλαιόν] ἱματιῷ παλαιῷ
MF.
— σχίσει BCDLX. 33. a. e. | † σχίζει Ξ.
A. rel. Vulg. b. c. f. ff. g¹. Syrr. Pst. & Hel.
Memph. Goth. Arm. Æth. (... ζεται R.)
— συμφωνήσει ABCDLX. 33. a. e. |
† συμφωνεῖ Ξ. RΔ. rel. Vulg. b. c. f.
ff. g¹. rel. [Æth.]
— * το" ἐπίβλημα BC(D) LX. 1. 33. 69.
A. Vulg. a. b. c. e. f. Syrr. Pst. & Hel.
Memph. Arm. (το habent B. B. c. Mai.
[silent Btly. Bch.] CLX. 1. 33. 69. A.
Memph. | * om. Ξ. D.) | om. ARΔEF

HKMSUVΓ. Goth. Æth. | post καινον
D. (om. το.)
37. βαλλεῖ] ἐπιβάλλει C.
— εἰ δε] η δε U.
— ῥήξει ABDR. rel. Vulg. Cl. a. c. e. ff.
g¹. Arm. | ῥήσσει CA. Am. b. f. Syrr.
Pst. & Hel. Memph. ? Goth. Arm. | ῥή-
σει Γ.
— ὁ οἶνος ὁ νέος BCDRLX. 1. 33. MU
'A. Latt. | † ὁ νέος οἶνος Ξ. A. rel.
— ἀσκούς] add. τοὺς παλαιούς D.
Memph. Arm.
38. ἀλλὰ ADRL. rel. | ἀλλ' BC. 1. 69.
KMA.
— βλητεον] βαλλουσιν D. a. b. c. e. f. ff. g¹.
Syrr. Pst. & Hel. Æth. | Contra, Vulg.
R. rel. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Memph.
MS. Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. ix.
17.) | om. BL. 1. 33. Memph. (exc.
cod. rec.) || συντηρουνται] τηρουνται
D. a. e.
39. ver.] om. D. a. b. c. e. ff. * l. (? Eus. in
canone: hic enim versus non legitur in
rell. Evn.: sed omnia inde a ver. 31
ad fin. cap. numero β' notantur tan-
quam in tribus reperta.) | Contra, Vulg.
f. ff. * g^{1.2}. vv.
— καὶ] om. B.
— θελεῖ] † prae. ευθεως Ξ. AC²R(X).
33. Vulg. f. g^{1.2}. rel. (ευθες X.) | om.
BC* L. 1. Memph. Arm. Æth.

36. a novo vestimento Cl. | 37. rumpet Cl. |
effundetur Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
39. [εὐθὺς] θ:λει
— χρηστότερός
ἐστιν.

¶ F

VI. μα β

- ||Matt. 12: 1-8.
||Mar. 2: 23-28.
1. σαββάτω [δευ-
τεροπρωτῶ]
— τ. στάχ. καὶ ἡσθ.
3. ὁ Ἰησ. εἶπεν πρ.
αὐτοῦς
† 1 Sam. 21: 6.
3. μετ' αὐτοῦ [ὄν-
τες];

¶ C

νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον, [καὶ ἀμφό-
τεροι συντηροῦνται.] ³⁹ καὶ οὐδεὶς πίων παλαιὸν
† θέλει νέον λέγει γάρ, Ὁ παλαιὸς † χρηστός"
ἐστιν.¶

utres novos mittendum est, et
utraque conservantur. ³⁹ Et
nemo habens vetus statim vult
novum: dicit enim, Vetus me-
lius est.

40 ^{1 e} Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ † διαπορεύεσθαι
αὐτὸν διὰ † σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
† καὶ ἡσθιον τοὺς στάχνας, ψάχοντες ταῖς χερσίν.
² τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον †, Τί ποιεῖτε ὁ οὐκ
ἔξεστιν † † τοῖς σάββασιν; ³ καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε, ^f ὁ
ἐποίησεν † Δαυεὶδ, † ὅτε † ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ'
αὐτοῦ †; ⁴ [ὥς] εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ,
καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως † λαβὼν ἔφαγεν καὶ
ἔδωκεν † † τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὐς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ
μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; ⁵ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς [ὅτι]

¹ (41, 2.) Factum est autem in
sabbato secundo primo, cum
transiret per sata, vellebant
discipuli eius spicas et mandu-
cabant conficiantes manibus.
² Quidam autem Phariseorum
dicebant illis, Quid facitis quod
non licet in sabbatis? ³ Et
respondens Iesus ad eos dixit,
Nec hoc legistis quod fecit
David cum esurisset ipse et
qui cum eo erant? ⁴ quomodo
intravit in domum dei et panes
propositionis sumisit et mandu-
cavit, et dedit his qui cum
ipso erant, quos non licet man-
ducare nisi tantum sacerdoti-
bus? ⁵ (42, 2.) Et dicebat illis

39. γαρ] add. ὅτι K. Syr.Hcl.
— χρηστός BL. Syr.Pst. Memph. |
† χρηστότερος Ξ. ACRX. rel. Syr.Hcl.
1. ἐγένετο δὲ] καὶ ἐγένετο D. a.(e.) Æth.
— σαββάτω] † add. δευτεροπρωτῶ Ξ.
ACD(R)XΔ. 69mg. rel. (δευτερω πρω-
τω RP.) Vulg. af*.ff.g^{1,2}. Syr.Hcl.
txt. Goth. (Arm.) sabbato a primo f.
sabbato mane e. | om. BL. 1. 33. 69xt.
b.c.f*.l. Syr.Pst. ("om. in exemplari-
bus nonnullis" Syr.Hcl.mg.) Memph.
Æth.
— διαπορεύεσθαι] πορεύεσθαι C*(corr.²)
X.
— αυτου] om. 33. | ante εν σαββατω
D.
— δια] † add. των Ξ. CDR. 33s. rel.
Memph. Arm. (vid. Matt. xii. 1. Mar.
ii. 23.) | om. ABLΔ. 1. Δ*.
— σποριμων] σποριματων 69.
— καὶ ἐτιλλον οἱ μαθηται αυτου] οἱ δὲ
μαθ. αυτ. ηρξαντο τιλλειν D. b. (vid.
Matt. et Mar.) || καὶ ἐτιλλον] ἐτιλλον
δὲ 1. (e.) | καὶ ἐτείλλον 69.
— καὶ ἡσθιον τοὺς σταχνας BC*RL. |
† τοὺς σταχνας καὶ ἡσθιον Ξ. AC³X
Δ. 1. 33. 69. rel. Vulg. b.c.f*.ff.g^{1,2}.
Syr.Hcl. (Goth.) | (τοὺς σταχνας καὶ
ψωχοντες τας χερσιν ἡσθιον D. (a) e.
f. Syr.Pst. Memph. Arm. (Æth.)
— χερσων] add. αυτων CM[*Tf]. b.c.e.
Syr.Pst. Memph.W. Æth.
2. ειπον (ειπαν X.) Syr.Hcl. | ελεγον D.
Latt. Syr.Pst. || † add. αυτοις Ξ. A
C³R. rel. Vulg. (b).ff.g^{1,2}. Syr.Pst.

- & Hcl. Goth. Arm. Æth. | add. αυτω
D. (vid. Matt. xii. 2. Mar. ii. 24.) | om.
BC*LX. 1. a.c.e. Memph.
2. τι ποιετε... σαββασιν] ειδε τι ποιου-
σιν οἱ μαθηται σου τοις σαββασιν ὁ
ουκ ἐξεστιν D.
— ἐξεστιν] † add. ποιειν Ξ. AC. rel.
Syr.Hcl. Memph. Goth. Arm. (vid.
Matt. xii. 2.) | add. post σαββασιν L.
Syr.Pst. | om. BD, supra R. 69. Latt.
Arm. || † add. postea εν Ξ. AC. rel.
Vulg. g^{1,2}. Goth. | om. BDRL. 1. 69.
U. a.b.c.e.f. ff. l. Arm. (sabbatis ante ὁ
ουκ a.b.c.e.f. ff.)
— τοις σαββ.] om. τοις ΔΔ*(add.¹)
3. καὶ ἀποκριθεις] ἀποκρ. δε D.
— προς αυτους ειπεν ὁ Ἰησους (B)C*Δ.
rel. (dixit illis Iesus a.b.g¹.) | προς αυ-
τους ὁ Ἰησ. ειπεν 33. Goth. Arm.
(om. ὁ B.) | ὁ Ἰησους ειπεν (ελεγεν D
Gr.) προς αυτους AC³(D)RX. 69. K
M. Syr.Pst. (Æth.) (dixit ad illos e.)
| ὁ Ἰησ. προς αυτ. ειπεν L. Vulg. Syr.
Hcl. Memph. | ὁ Ἰησ. ειπεν αυτοις 1.
c.f. ff.
— ουδε] ουδεποτε DLH.
— τουτο] om. LH. Arm.
— ὅτε BCDLXΔ. 1. 69. | † ὅποτε Ξ. A
R. rel. (biat 33.)
— μετ' αυτου] συν αυτω D. || † add.
οντες Ξ. ACRΔ. rel. Syr.Hcl. Goth.
| om. BDLX. 1. 33. 69. Syr.Pst. Memph.
Æth.
4. ὥς ACΔUsic. rel. (Latt.) Syr.Hcl.
(“et” c.) | πως Rsic LX. 1. 33. 69.

- Memph. Arm. (alterutr. Goth. Æth.)
vid. Matt. xii. 4. Mar. ii. 26. quemad-
modum Iren. 237. | om. BD. (ὅτι lo-
quentis Syr.Pst.)
4. εισηλθεν] εισελθων D.
— τους αρτους] τον αρτον 69.
— προθεσεως] προσθεσεως D Gr.
— λαβων BC*LX. 33 ut vid. (Syr.Pst.
Memph. ut vid.) | † ελαβεν καὶ Ξ. AC³
R. rel. Latt. Syr.Hcl. Goth. | om. D.
1. 69. K. Syr.Hier. Arm. Æth. Iren.
237. (vid. Matt. xii. 4. Mar. ii. 26.)
— ἔδωκεν] † add. καὶ Ξ. ADR. rel. Syr.
Hcl. Æth. (vid. Mar. ii. 26.) | om. BL.
1. Latt. Syr.Pst. Memph. Goth. Arm.
Iren.
— οὐς] οἷς D. | (om. ουκ M.)
— ἐξεστιν] ἐξον ην DM. b.c.e.f. Syr.Pst.
Iren. 237. (vid. Matt. xii. 4.) | ἐστιν 69.
|| add. αυτω M. add. illis Æth.
— μονους τοὺς ἱερεῖς] μονοις τοις ἱερεο-
σιν D. Iren. vid. Matt. (μονους τοις
ἱερεῖς sic 69.) || μονους] μονον RA.
5. Post ver. 10 transfert D.; et hic habet
mīra quaedam: τη αυτη ἡμερα θεασα-
μενος τινα εργαζομενον τῳ σαββατω
ειπεν αυτω, Ανθρωπε ει μεν οιδας τι
ποιεις μακαριος ει, δι δε μη οιδας επι-
καταρατος καὶ παραβατης ει του νο-
μου (et traricator legis)
— αυτοις] add. ὁ Ἰησους X.
— ὅτι ADR. rel. | om. B. 1. Arm. Æth.

3. cum illo cl.

A B D [Q] (R).
L X Δ.
1. 33. 69.
E(H)KMSUVΓA.
IE' μβ
¶ Matt. 12: 9-14. β
¶ Mar. 3: 1-6.

7. κατηγορίαν
¶ R
¶ H

Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββά-
του.

41 ⁶ Ἐγένετο δὲ [†] ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν
αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν
[†] ἄνθρωπος ἐκεῖ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά.
⁷ [†] παρετηροῦντο δὲ [†] οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ [†] θεραπεύει, ἵνα εὗρωσιν
[†] κατηγορεῖν αὐτοῦ. ⁸ αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς διαλο-
γισμοὺς αὐτῶν, [†] εἶπεν δὲ τῷ [†] ἀνδρὶ τῷ ξηρὰν
ἔχοντι τὴν χεῖρα, [†] Ἐγείρε, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον.
[†] καὶ [†] ἀναστὰς ἔστη. ⁹ εἶπεν [†] δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς
αὐτοὺς, [†] Ἐπερωτῶ ὑμᾶς [†] εἰ ἔξεστιν [†] τῷ σαβ-
βάτῳ, ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι
ἢ ἀπολέσαι; ¹⁰ Καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς
εἶπεν [†] αὐτῷ, Ἐκτείνον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ

quia dominus est filius homi-
nis etiam sabbati.

⁶ Factum est autem et in alio
sabbato ut intraret in synago-
gam et doceret: et erat ibi
homo, et manus eius dextra
arida. ⁷ Observabant autem
scribae et Pharisei si sabbato
curaret, ut invenirent accusare
illum. ⁸ Ipse vero sciebat cogi-
tationes eorum, et ait homini
qui habebat manum aridam,
Surge et sta in medium. Et
surgens stetit. ⁹ Ait autem ad
illos Iesus, Interrogo vos si
licet sabbato bene facere an
male, animam salvam facere
an perdere? ¹⁰ Et circum-
spectis omnibus dixit homini,
Extende manum tuam. Et

5. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου] om. Δ*. || ante
κ. τ. σαββ. ACDR. rel. Latt. Syr.
Hel. Goth. Arm. | post καὶ τοῦ σαβ-
βατοῦ (B.) Syr.Pst. Memph. Aeth.
vid. Matt. xii. 8. (om. καὶ BMai. Syr.
Pst. Memph.W.)
6. ver. sic in D. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ
παλιν εἰς τὴν συναγωγὴν σαββατῶ
ἐν ᾗ ἦν ἀνθρώπος ξηρὰν ἐχὼν τὴν
χεῖρα.
— ἐν] † praem. καὶ Ξ. AR. rel. g². Vulg.
Syr.Hel. Goth. | om. B.Bthly.Mai.LX.
1. 33. 69. a.b.c.e.f.f.g¹.l. Syr.Pst.
Memph. Arm. Aeth. || om. ἐν 69. b.
— διδάσκειν] — κεν Γ.
— ἐκεῖ post ἀνθρώπος BRL. 1. 33.
Memph. | † ante Ξ. A. rel. Latt. vv.
(om. b. Aeth.)
— ἡ χεὶρ] om ἡ Δ.
7. παρετηροῦντο ABDRLXΔ. 1. 33. 69.
M. | † παρετηροῦν Ξ. E. rel. (vid.
Mar. iii. 2.) | praem. καὶ 69.
— ἐλ] τε H. | om. D. 69. Memph. || † add.
αὐτοῦ Ξ. BDLX. 33s. 69. Syrr.Pst.&
Hel. Memph. Arm. Aeth. (vid. Mar.
iii. 2.) | om. ARΔ. 1. EF Wist.IKMS
UVΓA. Latt. Goth.
— εἰ] η E.
— ἐν f. | om. DK. Am. a.b.c.e.f.f.g¹.l.
— θεραπεύει ADL. | † θεραπεύσει Ξ. B
XΔ. 1s. 33s. 69. rel. Memph. (vid. Mar.
iii. 2.) (hiat R.) || add. αὐτοῦ X. 33.
69. M. (vid. Mar.)
— κατηγορεῖν B.Blc.Mai.X. 1. S. Am.
Fuld. g¹. Syrr.Pst.&Hel. Goth. | κατη-
γορησάι D. | † κατηγόριαν Ξ. ΔL. rel.
(h.R.) Memph. Arm. occasionem accu-

- sandi f. et accusarent a.e. unde ac-
cusarent Vulg.Cl. (b.)c.f.f. Aeth. || add.
κατ' RL. 33. FWist.K. Syr.Hel.mg.
Memph.(ut vid.)
7. αὐτοῦ] αὐτῷ A. (illud Am.)
8. ἦδει] γεινώσκων D. b.
— εἶπεν δὲ BLX. 1. 33. 69. a. | † καὶ
εἶπεν Ξ. A. rel. Syr.Hel. Goth. Aeth.
[Syr.Pst. Arm.] | λέγει D. h.f. (Syr.
Pst.) Memph. (et ait Vulg. f.f.g¹.²
et dicit c.e.)
— τῷ ἀνδρὶ BL. 1. 33. Aeth. | † τῷ ἀν-
θρώπῳ Ξ. A. rel. Latt. rel. (vid. Mar.
iii. 3.) || om. D.
— τῷ 2°.] add. τὴν A.
— ξηρὰν ἐχόντι τὴν χεῖρα] τὴν χεῖρα
ἐχόντι ξηρὰν D. 33. qui habebat ma-
num aridam Vulg. a.b.f.f.f.g¹.². Syr.
Hel. habenti manum arid. c. || ξηρὰν]
ἐξηραμένην KM.
— ἐγείρε ABLXΔ. 1. 33. 69. EF Wist.K
MUVΛ. | ἐγείρου D. | † ἐγείραι Ξ. SsΓ.
— καὶ] om. A. Syr.Pst. Memph.
— στήθι εἰς] στήθεισις Lap.Tf.
— εἰς τὸ μέσον Vulg. c.f.f.g¹.². | ἐν τῷ
μέσῳ D. a.b.c.f.
— καὶ ἀναστὰς BDLX. 1. 33. Latt. (Syr.
Pst.) Memph. Goth. Aeth. | † ὁ δὲ
ἀναστ. Ξ. A. rel. Syr.Hel. Arm.
— ἔστη] ἐσταθῇ D. | ἐστὴν Δ.
9. δὲ BDL. 33. 69. Latt. Goth. (Aeth.)
| † οὖν Ξ. AX. rel. Syr.Hel. | om.
Syr.Pst. Memph. Arm.
— ὁ Ἰησοῦς] post αὐτοὺς K. Vulg. b.c.
f.f.f.g¹. Syr.Pst. Aeth. | Contra, rel. a.e.
Syr.Hel. Memph. Goth. Arm. || om.
ὁ B.Bthly.Mai.

9. ἐπερωτῶ BL. Vulg. c.f.l. Memph.
Goth. | † ἐπερωτήσω Ξ. AD. rel. a.b.
c.f.f.g¹. Syrr.Pst.&Hel. Arm. Aeth. |
ἐρωτήσω 1.
— εἰ BDL. Vulg. a.c.e.f.f.f.g¹.l. (Syrr.
Pst.&Hel.ut vid.) Memph. | † τε Ξ. A.
rel. ante ὑμᾶς Arm. (Goth.? Aeth.?)
[hiat b.]
— τῷ σαββατῷ BDL. Am. Fuld. c.e.f.f.
g¹. Syr.Pst. Memph.Schw. Aeth. |
† τοῖς σαββάσιν Ξ. AX. rel. Vulg.Cl.
a.f. Syr.Hel. Memph.W. Goth. Arm.
Tert. adv. Marc. iv. 12. [h. b.]
— ψυχ. σωσ. ἢ ἀπολέσai] om. 33. | Con-
tra, Tert.
— ἀπολέσαι BDLX. 1. 69. Latt. [h. a.]
Syrr.Pst.&Hel.mg. Memph. Goth. Arm.
Tert. | ἀποκτεῖναι AΔEF Wist.KMSU
VΓA. e. Syr.Pst.MS. Syr.Hel.txt.
Aeth. (vid. Mar. iv. 4.) || add. οἱ δὲ
ἰσιωπων D(A-ovv). Memph.MS.(man.
rec.) vid. Mar.
10. πάντας αὐτοὺς ABL. rel. a.c. Syr.
Hel. | αὐτοὺς πάντας DX. b.e.f.f.f.
Syr.Pst. [Vulg. Arn.] || add. ἐν ὁρῶν
DX. 1. A. a.b.(c.)e.)f(f(ap.Blan.).l.
Syr.Hel. Arm. Aeth. | add. μετ' ὁρῶν
69. (vid. Mar. iii. 5.) | non habent AB
L. rel. Vulg. f(f(ap. Sabat.).g¹. Syr.Pst.
Memph.
— εἶπεν] λέγει D. (vid. Mar.)
— αὐτῷ ABEF Wist.KMSUVΓA. Syrr.
Pst.&Hel.txt. Goth. Arm.ed. | † τῷ
ἀνθρώπῳ Ξ. DLX. 1. 33. 69. Vulg.

6. dextra erat arida Cl. | 7. si in sabb. Cl.
| unde accusaret eum cl. | 9. sabbatis Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
§ Q

ἐποίησεν[†]· καὶ[†] ἀπεκατεστάθη[§] ἡ χεὶρ αὐτοῦ[†]
[ὡς ἡ ἄλλη]¹¹ αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας· καὶ
διελάλουν πρὸς ἀλλήλους, τί ἂν[†] ποιήσαιεν[§] τῷ
Ἰησοῦ.

extendit, et restituta est manus eius. ¹¹ Ipsi autem repleti sunt insipientia, et conloquebantur ad invicem quidnam facerent Iesu.

^b || Mar. 3:13-19 μγ
Matt. 10:2-4 β

15[†] μδ
β

42 ¹² h Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, [†] ἐξ-
ελθεῖν αὐτὸν[§] εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι· καὶ ἦν
διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. ¹³ καὶ ὅτε
ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστό-
λους ὠνόμασεν, ¹⁴ i Σίμωνα δὲ καὶ ὠνόμασεν Πέτρον
καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, * καὶ[†] Ἰάκωβον καὶ
† Ἰωάννην, * καὶ[†] Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, ¹⁵ * καὶ[†]
† Μαθθαῖον[§] καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον[†] Ἀλφαίου καὶ
Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, ¹⁶ * καὶ[†] Ἰουδαν
Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν[†] Ἰσκαριώθ, ὃς [καὶ] ἐγένετο

¹² (43, 2.) Factum est autem in illis diebus exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione dei. ¹³ (44, 2.) Et cum dies factus esset, vocavit discipulos suos, et elegit duodecim ex ipsis, quos et apostolos nominavit, ¹⁴ Simonem quem cognominavit Petrum et Andream fratrem eius, Iacobum et Iohannem, Philippum et Bartholomeum, ¹⁵ Mattheum et Thoman, Iacobum Alphei et Simonem qui vocatur Zelotes, ¹⁶ Iudam Iacobi et Iudam Sea-

ⁱ Act. 1:13.

14. [καὶ] Ἰάκ.

— [καὶ] Φιλ.

15. [καὶ] Μαθ.

16. [καὶ] Ἰουδ.

a.b.c.e.f. Syr.Hcl.mg. Memph. Arm. MSS. Æth. (vid. Matt. xii. 13. Mar. iii. 5.)

10. χεῖραν Δ*.

— ὁ δὲ Syr.Hcl. Memph. rel. | καὶ D. Latt. Syr.Pst. (vid. Matt. et Mar.)

— ἐποίησεν ABLΔ. 33. rel. Syr.Hcl.txt. | ἐξετείνεν DX. 1. 69. Latt. Syr.Pst. & Hcl.mg. Memph. Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. et Mar.) || † add. οὕτως Ξ. K. | om. AB.Mai.DLXΔ. 1. 33. 69. F FWtst.MSUVΓA. Latt. Syr.Pst. Syr. Hcl.† Memph. Goth. Arm. Æth.

— ἀπεκατεσταθῇ ADLXΔ. 33. 69. EK MSVΓA. | † ἀποκατεσταθῇ Ξ. B.Mai. U. | ἀποκατεστή 1.

— χεὶρ αὐτοῦ † add. ὕλης Ξ. 69. E. rel. (sanata est Æth.) vid. Matt. xii. 13. | om. ABDQLXTf.Δ. 1. 33. KU. Latt. Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Goth. Arm.

— ὡς ἡ ἄλλη A(D)Q. 1. 69. rel. b.c.f. g¹⁻². Syrr.Pst.&Hcl. Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. xii.) | om. BL. 33. Vulg. a.e.f.f.l. Memph. | (ὡς καὶ ἡ ἄλλη D. et 1 ap. Wtst.?)

— ad. fin. add. ver. 5 D.

11. διελάλουν] ἐλάλουν KTyf.U. | συνελάλουν 33. | διελογίζοντο D.

— ἀλλήλους] add. λεγοντες AM. Syr. Hcl.†

— τι αν ποιησ. τῷ Ἰησοῦ] πως απολεσωσιν αὐτον D.

— ποιησαιεν BL. 1. 33 sic. 69. A. | -σειεν A. | † -σειαν Ξ. ΔE. rel. (-σιαν QX.) [vid. Dsupra.] (quidnam illi facerent e.)

12. ταυταις] ἐκειναις D. Memph.

— ἐξελθεῖν αὐτον ABDL. 33. e. (Goth.) | ἐξελθεῖν X. | † ἐξηλθεν Ξ. QΔ. 1. rel. (Latt.) vv. (Æth.) [h. a.] Cypr. 14. 213.

— ὄρος] add. ὁ Ἰησους M. Syr.Hcl. (praem. Syr.Pst. Goth.)

— προσεύξασθαι Cypr. 14. 213. | καὶ προσευχεσθαι D.

— τον θεου] om. D. | Contra, Orig. i. 216^d. Cypr. 14. 213.

13. προσεφώνησεν] ἐφώνησεν D. 1. Eus. D.E. 120^c.

— τους μαθητας Eus. D.E. | τοις μαθηταις Γ.

— ὠνομασεν Eus. D.E. in Ps. 413^b. 682^c. | ἐκαλεσεν D.

14. ab init. add. Πρωτον D.

— Σιμωνα ὄν καὶ ὠνομασεν] om. 69. c. (om. καὶ Vulg. b.e.f.f.g¹⁻².l. Syr.Pst. Memph. | Contra, a. Syr.Hcl.)

— ὠνομασεν] ἐκαλεσε Eus. D.E. (ὄν καὶ Πέτρον ἐπωνομασεν D. Arm.)

— καὶ Ιακ. BDLΔ. 33. 69. K. Vulg.MS. a.b.c. Syr.Pst. Arm. | *om. καὶ Ξ. AQX. 1. rel. Vulg. e.f.f.f.g¹⁻². Syr.Hcl. Memph. Goth. Æth. Eus. D.E. 120^c.

— Ἰωαννην] add. τον ἀδελφον αὐτου, οὓς ἐπωνομασεν βοανηργες, ὁ ἐστιν υἱοι βροντης D. | Contra, Eus. D.E. (add. fratrem ejus Æth.)

— καὶ Φιλ. BDL. 33. a.b.c.l. Syr.Pst. Arm. Æth. Eus. D.E. | *om. καὶ Ξ. AQXΔ. 1. 69 sic. rel. Vulg. e.f.f.f.g¹⁻². Syr.Hcl. Memph. Goth.

— καὶ Βαρθ.] add. iterum καὶ Ἰωαννην 69. 15. καὶ ab init. BDL. a.b.c.l. Syr.Pst.

Memph. Arm. Æth. Eus. D.E. 120^c. | *om. Ξ. AQX. 1. 33. 69. rel. Vulg. e.f.f.f.g¹. Syr.Hcl. Goth.

15. Μαθθαιον καὶ Θωμαν] om. Δ. | Θωμαν καὶ Μαθθαιον X. || Μαθθαιον B* Mai.D. Goth. | † Μαθθαιον Ξ. AB²Q. rel. | Μαθθαιαν 69. || καὶ Θωμ. om. καὶ 69. e. pro more.

— Θωμαν] add. τον επικαλουμενον διδουμον D.

— Ιακωβον] praem. καὶ D*L. 33. 69. a.b.c.l. Syr.Pst. Memph.W.&S. Arm. Æth. | Contra, ABD²QXΔ. 1. K. rel. Vulg. e.f.f.f.g¹. Syr.Hcl. Memph.MS. Goth.

— Αλφαιου] † praem. τον του Ξ. ADQX. rel. Goth. (vid. Mar. iii. 18.) | om. BL. 1. 33. 69. Arm.

— Σιμωνα] Τιμωνα M^{sic}.

— τον καλ.] om. τον L.

16. καὶ Ἰουδαν Ιακ. BDQL. 69. F Wtst. Vulg.Cl. a.b.c.f.f.l. Syr.Pst. Memph. Arm. Æth. | *om. καὶ Ξ. AXΔ. 1. 33. Am. e.f.g¹. Syr.Hcl. Goth. | (om. Ἰουδαν Ιακωβου Λ.) (filium Jac. Syr. Pst.)

— Ισκαριωθ BL. 33. | Σκαριωθ D. e.f.g¹. l. Scariotha c. Syr.Pst. | † Ισκαριωτην Ξ. AQ. rel. Vulg.Cl. ff. Syr.Hcl. Memph. Goth. Arm.MSS. | Scariot Am. Scarioten Arm.ed. | om. a.b.

— ὃς καὶ ADQ. rel. Syr.Hcl. Goth. (vid. Matt. x. 4. Mar. iii. 19.) | om. καὶ BL. Latt. Syr.Pst. Memph. Arm. Æth.

ABD[PQ][R].^{με}
L[Ξ] X Δ.
1. 33. 69.
E[H]KMSUVΓΛ.
j Mar. 3: 7, seq.
Matt. 4: 25, seq.

προδότης· ¹⁷ καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔσθη ἐπὶ
τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, ^j καὶ πλη-
θος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ
Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος,
¹⁸ οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νό-
σων αὐτῶν, καὶ οἱ [†] ἐνοχλοῦμενοι [†] ἀπὸ [†] πνευμάτων
ἀκαθάρτων [†] ἑθεραπεύοντο. ¹⁹ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
[†] ἐξήτουν [†] ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ
ἐξήρχετο, καὶ ἰάτο πάντας.

§ R
19. ἐξήτει

12' ^{μτ}
ε

^k || Matt. 5: 3-12. ⁴³ ²⁰ Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ
εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν, ^k Μακάριοι οἱ πτωχοί,
§ Ξ ^{μζ} ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. § ²¹ μακάριοι
§ P ^{μη} οἱ πεινῶντες νῦν, ^ε ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ
^{μθ} κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.

§ H

⁴⁴ ²² Μακάριοί ἐστε, ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ
ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσω-
σιν, καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ²³ § [†] χάριτε [†] ἐν ἐκείνῃ τῇ

riot qui fuit proditor: ¹⁷ (45, 1.)
et descendens cum illis stetit
in loco campestri, et turba dis-
cipulorum eius et multitudo
copiosa plebis ab omni Iudaea
et Hierusalem et maritima et
Tyri et Sidonis, ¹⁸ qui vene-
runt ut audirent eum et sana-
rentur a languoribus suis, et
qui vexabantur a spiritibus
immundis curabantur: ¹⁹ et
omnis turba querebant eum
tangere, quia virtus de illo ex-
iebat et sanabat omnes.

²⁰ (46, 5.) Et ipse elevatis oen-
lis in discipulos suos dicebat,
Beati pauperes, quia vestrum
est regnum dei. ²¹ (47, 5.) Beati
qui nunc esuritis, quia satura-
bimini. (48, 5.) Beati qui nunc
fletis, quia ridebitis. ²² (49, 5.)
Beati eritis cum vos oderint
homines, et cum separaverint
vos et exprobraverint et eice-
rint nomen vestrum tamquam
malum propter filium hominis.
²³ Gandete in illa die et exul-

17. καταβας] μεταβας εκειθεν 69.
— εσθη] om. A. Arm.
— τοπον] του Δ. 33. ESVF.
— οχλος] add. πολυς BL. 1. Syr.Pst. |
Contra, ADQ. rel. vv.
— του λαου] om. 1.
— της Ιουδ.] om. της DF Wtst.
— 18. Ιερουσαλημ... οἱ ηλθον] αλλων πο-
λεων εληλυθοσαν D. || post Ἱερ.] add.
et trans fretum a.b.c.f.f.l. | add. et ex
illa regione Arm. || Τυρου] praem.
"et" Vulg. g¹. || Σιδωνος] add. et
aliarum civitatum c.(e.) Goth. || ηλ-
θον] ηλθαν L.
18. ενοχλουμενοι ABL. 1. | † οχλουμενοι
Σ. DQX. rel.
— απο ABDQLΔEF Wtst.MSVΓop.Tf.
Λap.Tf. | † ὑπο Σ. X. 1s. 33s, 69. Ks
Us.
— εθεραπευοντο] † praem. και Σ. XΔ.
1. 69. rel. Syrr.Pst.&Hcl. Goth. | om.
ABDQL. 33. Latt. Memph. Arm.
Æth. || add. ἀπαντες 69. l.
19. εξητουν BL. Am. b.e.f. Syr.Pst. Goth.
| † εξητει Σ. ADQR. rel. Vulg.Cl. a.
c.f.f.g¹. Syr.Hcl. (εξητει Δ.)
— ἀπτεσθαι] αφασθε (i.e. -αι) D.
20. αυτος] om. D. e. Syr.Pst.
— επaras Orig. iv. 252^a. 372^b. | επιaras D.
— αυτου 1^o. Orig. iv. bis. | om. Latt.
exc. c.
— μαθητας αυτου Orig. iv. 372^b. | om.
αυτου D. ff. Orig. iv. 252^d.

20. ελεγεν Orig. iv. 372^b. | λεγει X. Orig.
iv. 252^d. (et dixit e.)
— οἱ πτωχοι] add. τω πνευματι QTf.X.
1. 33. 69. a.e.f. Syr.Hier. Memph.MS.
man.rec. Goth. Arm.ap.Gb. (vid. Matt.
v. 3.) | om. ABDL. rel. Vulg. b.e.f.f.
g¹. 2. Syrr.Pst. & Hcl. Memph.W. & S.
Arm. Æth. Orig. iii. 173^c. Orig.Int.
iii. 835^f. Eus. in Luc. 163. Tert. adv.
Mare. iv. 14 bis. de Fuga 12.
— του θεου] των ουρανων X*. 69. c.f.
Goth. | Contra, Orig. iii. Eus. in Luc.
Orig. Int. iii. (vid. Matt.)
21. οἱ πεινωντες νυν] qui nunc esuriunt
et sitiunt b.c.f.f.g¹. qui esuritis nunc et
sititis a.(c) (l.) om. nunc c.l. add. jus-
titiam c.e.l.
— χορτασθησεσθε] -σονται X. 69. Arm.
ed. Æth. Tert. adv. Mare. iv. 14.
— μακ. οἱ κλαιοντες νυν οἱ γελασετε]
om. D. | (ante μακ. οἱ πειν. Syr.Hier.)
| Contra, Orig. ii. 579^c. 704^a. iii. 269^d.
322^a. 323^d. iv. 312^a. || γελασονται Arm.
ed. Æth. Orig. ii. 704^a. iii. 323^d. iv.
312^a. Eus. D.E. 15^a. in Ps. 163^b. in Ps.
ap.Mai 73. Tert. adv. Mare. iv. 14 bis. |
Contra, Orig. iii. 322^a.
22. μισησωσιν ABQR. rel. Clem. 582. |
-σουσιν DPXΔ.
— αφορ. υμας] om. υμας D.
— ονειδ. και εκβαλ.] εκβαλ. και ονειδ. D.
a.b.c.f.f. Cypr. 91. 185. 272. 310. | Ctra.,
Vulg. c.f.g¹. 2. Tert. adv. Mare. iv. 14.

22. ονειδισωσιν Clem. | -σουσιν XΔ.
— εκβαλλωσι 69.
— ενεκα ABR. rel. Clem. | -κεν DP
F Wtst.Γ. (h. Q.)
23. χαριτε ABDPTf.QTfRLΣXΔ. 1.
33. 69. EF Wtst.HKMSUVΓA. | χαριτε
Pap.Knittel. (χα.... Qap.Knittel.) |
‡ χαιρετε Σ. || add. propter filium ho-
minis Arm.
— ιδου γαρ ο Cypr. 91. 185. | οτιν D*.
(ὅτι co. corr.) Syr.Pst. Æth. | om. γαρ
K. | om. ο 69.
— πολυς] πολλοις E.
— τω ουρανω ADPQLΣ. rel. | τοις ου-
ρανοις B.Mai.R. 69. c.f. Goth. Cypr.
91. 185. ? 272. 310.? (vid. Matt. v. 12.)
— κατα] και 69.
— κατα τα αυτα BDQΣX. 33. (a.c.e. Syr.
Pst.) Memph.ut vid. Arm. similiter a.
Syr.Pst. eadem c. per eadem e. | † κα-
τα ταυτα Σ. APRsic. rel. (ταυτα hoc
accentu Σ. LEKMUFA.) Orig. iii.
466^a. secundum hanc Vulg. b.f. Syr.
Hcl. Tert. adv. Mare. iv. 15. secundum
hoc Goth. sic quoque Æth.
— γαρ Orig. iii. 466^a. | om. D Gr. a.f.f.
Arm.
24. πλην] om. A.
— υμιν] ημιν 69.

18. venerant Cl. | 19. querebat Cl. | exi-
bat Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

ἡμέρα καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν
πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν
τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

45 ²⁴ Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε
τὴν παράκλησιν ὑμῶν. ²⁵ οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπε-
πλησμένοι [* νῦν], ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ [†] οἱ γε-
λῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. ²⁶ οὐαὶ [†]
ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι· κατὰ
τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ
πατέρες αὐτῶν.

26. [πάντες]
¶ Q

¹ Matt. 5: 44-47. ^{νβ}
ε

46 ²⁷ [†] Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, Ἀγα-
πάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦ-
σιν ὑμᾶς, ²⁸ εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους [†] ὑμᾶς, [†]
προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. ²⁹ [†] τῷ
τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην·
καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα
μὴ κωλύσης.

²⁸ προσεύχ. περὶ ε
²⁹ Matt. 5: 39, 40.

² Matt. 5: 42.
30. [τῷ] αἰτ.

47 ³⁰ [†] Παντὶ [δὲ] τῷ αἰτοῦντί σε δίδου· καὶ ἀπὸ

tate: ecce enim merces vestra
multa in caelo: secundum
haec enim faciebant prophetis
patres eorum. ²⁴ (30, 10.) Verum
tamen vae vobis divitibus, quia
habetis consolationem vestram.
²⁵ (31, 10.) Vae vobis qui satu-
rati estis, quia esurietis. Vae
vobis qui ridetis nunc, quia
lugebitis et flebitis. ²⁶ Vae cum
bene vobis dixerint omnes ho-
mines: secundum haec [enim]
faciebant pseudoprophetis pa-
tres eorum.

²⁷ (32, 3.) Sed vobis dico qui
auditis, Diligite inimicos vos-
tros, benefacite his qui vos
oderunt, ²⁸ benedicite maledi-
centibus vobis, orate pro cal-
umniantibus vos. ²⁹ (33, 5.) Et
qui te percutit in maxillam
praebe et alteram, et ab eo qui
auferet tibi vestimentum etiam
tunicam noli prohibere: ³⁰ om-
ni autem petenti te tribue, et

25. ὑμῖν 1^ο.] om. L. 69. Tert. adv. Marc.
iv. 15.

— οἱ ἐμπεπλησμένοι τοῖς ἐμπεπλησμε-
νοῖς F Wst. || * add. νῦν B Q T f. R L X
X Δ¹. 1. 33. 69. A. f. Syr. Hel. * Memph.
Goth. Arm. Æth. (vid. seq.) | om. S.
ADP. rel. Vulg. a. b. c. e. g². Syr. Pst.
Iren. 202. Tert.

— πεινάσετε M T f.

— οὐαὶ 2^ο.] † add. ὅμιν S. ADP Q T f. R.
33. rel. Orig. Int. iii. 848^c. Hil. 396^f.
| om. BL X. 1. 69. KS. Iren. 202.
Orig. iii. 270^a. 794^a. iv. 312^a. Orig. Int.
ii. 684^a. iii. 880^a. || (οὐαὶ... νῦν) om.
S. | om. νῦν b. Hil. 396^f.

— καὶ κλαύσετε Orig. iii. bis. iv. 312^b.
Orig. Int. iii. bis. | om. X. Iren. 202.
Hil. 396^f.

26. οὐαὶ] † add. ὅμιν S. DA. 69. b. Syr.
Pst. Memph. Arm. Æth. Iren. 202. |
om. ABP Q R L X. 1. 33. EF Wst. HK
MSU T f. V A. (Latt.) Syr. Hel. Goth.
Orig. Int. ii. 689^c. Tert. adv. Marc. iv.
15.

— ὑμᾶς post καλῶς (D) PQR X. 1.
rel. | ante καλῶς B. | post εἰπω-
σιν AL. 33. H. Syr. Pst. Iren. 202.
| ὅμιν D. (post καλῶς). | om. ὑμᾶς
69.

— πάντες ABPQR X. 1. 33 sic. 69.
K sic. rel. Am. Fuld. For. a. b. c. e. f. ff.
g¹ l. Syr. Hel. Memph. Goth. Arm. ap.
Gb. Iren. 202. | om. DL Δ F Wst. SVTA.

Vulg. Cl. Syr. Pst. Arm. ap. Rieu. Æth.
Tert. adv. Marc.

26. κατὰ τα αὐτὰ BDR X. 33. K. (a. c. e.
Syr. Pst.) Memph. ut vid. (Goth.) Arm.
similiter a. Syr. Pst. Goth. eadem c.
per eadem e. | † κατὰ πάντα S. AP.
rel. secundum haec Vulg. b. f. ff. Syr.
Hel. Iren. Tert. sic quoque Æth.
— γὰρ] om. D. Am. Fuld. For. a. b. c. e.
f. ff. g¹ l. Tert. | Contra, Vulg. Cl. Iren.
— τοῖς ψευδοπροφήταις Vulg. Cl. rel.
Iren. Tert. | prophetis Am. Fuld. For.
(f.) g¹ l.

— οἱ πατέρες αὐτῶν (Iren.) Tert. | om.
B. || αὐτῶν] ὅμιν 69. Iren.

27. ἀλλὰ ABDPRL X Δ. 33. 69. EKM U sic.
| † ἀλλ' S. XHS Vs.

— ποιητὴ A.

28. ὑμᾶς (post καταρ.) AB. Mai. DPR X
sic. 1. 33. 69. KMP. a. b. ff. g¹. (vid.
Clem. 605.) Orig. ap. Cram. in 1 Cor. p.
98. Eus. P. E. 654^d. (ὑμᾶς Clem. 307.)
| † ὅμιν S. LA. rel. Vulg. c. f. Just.
Apol. i. 15. Orig. i. 772^a. || † add. καὶ
S. Vulg. Cl. ff. Syr. Pst. Æth. (vid.
Matt. v. 44.) | om. ABDPRL X Δ. 1.
33. 69. EHKMSU T f. V A. Am. (Latt.)
Syr. Hel. Goth. Arm.

— ὑπὲρ ADPR. rel. Memph. Æth. sic.
Just. Clem. 307. Orig. i. 198^a. Eus. in
Ps. 21^c. 137^c. 699^b. | περὶ BL X.

— ἐπηρεαζόντων] ἐπεραζόντων A X. |
ἐπηρεάζ. D^{*}.

28. ὑμᾶς] ὅμιν A. || add. καὶ διωκόντων
ὑμᾶς 69. Eus. in Ps. 699^b. (διωκ. loco
ἐπηρεάζ. Memph.) vid. Matt. v. 44.
καὶ ἀδικούντων αὐτοὺς Eus. in Ps.
137^c.

29. τύπτοντι] τίπτει Ascic.

— σε] σοι 69. (Contra, Orig.)

— ἐπὶ τὴν] εἰς τὴν D. Clem. 85. 307.
Orig. i. 712^a bis. 738^a. || add. δεξιαν E*.
Orig. i. 712^a. semel. (vid. Matt. v. 39.) |
Contra, semel. 738^a.

— παρέχει] στερεφον 69. (Contra, Orig.
i. ter.) || add. αὐτῷ D. 69. a. b. c. e. f.
g¹ l. Syr. Pst. Goth. Æth. (vid. Matt.)
| om. Vulg. ff. Syr. Hel. Memph.
Clem. Orig. i. ter. (om. seq. καὶ a.
Memph.)

— χιτῶνα] add. σου AT. Syrr. Pst. & Hel.
Memph. (Iren. 243.) Orig. i. 738^a.
(vid. Matt.) | Contra, Clem. 598.

30. δὲ ADP X. rel. Vulg. a. c. e. f. g². Syr.
Hel. * Memph. Goth. | om. BRL. 1. K.
b. ff. l. Syr. Pst. Arm. Æth. Barnabas
19. Clem. 523. 953.

— τῷ ADPR. rel. Clem. bis. | om. B.
Barnabas.

— εἰδὼν] ὅς 33. (vid. Matt. v. 42.) |
Contra, Barnabas. Clem. bis.

²³. est in caelo Cl. | ²⁶. benedixerint vobis
homines Cl. | om. enim Am. | prophetis Am.
| ²⁷. oderunt vos Cl. | ²⁸. et orate Cl. | ²⁹.
auferet Cl.

A B C D (P) (R). ¹⁷⁰
L = X Δ.
1. 33. 69.
E H K M S U V Γ Λ.
¹⁷¹ Matt. 7: 12. ¹⁷²
31. [καὶ ἡμεῖς] ¹⁷³
¹⁷⁴ Matt. 5: 46-48.

τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. ³¹ ο καὶ καθὼς ¶
θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς
ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. ³² p καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγα-
πῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ
ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. ³³ καὶ
ἐὰν ἀγαθοποιῇτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία
ὑμῖν χάρις ἐστίν, καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ
ποιοῦσιν. ³⁴ καὶ ἐὰν ὁ δανείζετε" παρ' ὧν ἐλπίζετε
ὁ λαβεῖν," ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ [γὰρ] ὁ ἁμαρ-
τωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ
ἴσα. ³⁵ πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγα-
θοποιεῖτε, καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ
ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, ¹ καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὁ
ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους
καὶ πονηροὺς.

33. καὶ [γὰρ]
34. δανείσητε
— [ἀπο]λαβεῖν

¹ Matt. 5: 45.

§ C
¹⁷⁵ Matt. 7: 1. 2. β
37. [καὶ] μὴ καταδ.
— δικάζ., καὶ οὐ μὴ
δικασθ.

48 ³⁶ Γίνεσθε ὁ οἰκτίρμονες, καθὼς [καὶ] ὁ πατὴρ
ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. ³⁷ r καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ
μὴ κριθῇτε. μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδι-

qui auferet quae tua sunt ne
repetas. ³¹ (34, 4.) Et prout
vultis ut faciant vobis homines,
et vos facite illis similes,
³² (35, 5.) Et si diligitis eos qui
vos diligunt, quae vobis est
gratia? nam et peccatores di-
ligentes se diligunt. ³³ Et si
benefeceritis his qui vobis be-
nefaciunt, quae vobis est gra-
tia? siquidem et peccatores
hoc faciunt. ³⁴ Et si mutuum
dederitis his a quibus speratis
recipere, quae gratia est vobis?
nam et peccatores peccatoribus
faenerantur ut recipiant acqui-
lia. ³⁵ Verum tamen dilige
inimicos vestros, et benefacite
et mutuum date nihil inde
sperantes: et erit merces vestra
multa, et eritis filii altissimi,
quia ipse benignus est super
ingratos et malos. ³⁶ Estote
ergo misericordes, sicut et pater
vester misericors est. ³⁷ (58,
2.) Nolite iudicare, et non iudi-
cabitur vobis: nolite condemnare

31. ποιῶσιν ὑμῖν] ποιουσιν ἡμᾶς A. (Con-
tra, Clem. 304.)
— καὶ ἡμεῖς ADPR. rel. (Clem. 304,
post ποιεῖτε.) Tert. adv. Marc. iv. 16.
c. Gnost. 10. (ἡμεῖς Orig. in Prov. ap.
Mai. p. 32.) vid. Matt. vii. 12. | om. B.
a. ff. Iren. 243.
— ὁμοίως (ante ποιεῖτε Orig. in Prov.) |
om. D. e. Iren. 243. Clem. 304.
32. εἰ] η K.
— ποία ὑμῖν χάρις.... ἀγαθοπ. ἡμᾶς ver.
33.] om. 1.
— οἱ ἁμαρτωλοὶ] om. οἱ A. || add. τουτο
ποιουσιν D.
33. εἰ] praem. γὰρ B. || ei D.
— ἀγαθοποιεῖτε ABLΞX. rel. | -ειτε DP
Δ. 33. HMGar. Tf. A.
— χάρις ABLΞX. rel. Goth. Arm. | post
ἐστιν P. Vulg. (b.) e. (e.) (ff.) (Syr.
Pst.) Memph. Aeth. | ante ὑμῖν D.
(a.) (Syr. Hel.)
— γὰρ ADPL. rel. | om. BA. Aeth.
— οἱ ἁμαρτ.] om. οἱ A.
— το αὐτο] τουτο D. hoc Vulg. a. ff.
hacc b. c. f. id ipsud e. Syr. Hel. (om.
το A.)
34. καὶ εἰ] καν D.
— δανείζετε ADPLXΔ. 33. 69. EFWist.
HKA. Just. Apol. i. 15. | δανείσητε B
Ξ. | † δανείζετε Σ. 1s. MsSsUsVsTs.
— ὧν] ὧ ΞΓ.
— λαβεῖν BLΞ. Just. | † ἀπολαβεῖν Σ.
ADPX. rel. vid. infra.

34. ὑμῖν χάρις ἐστίν APLΞ. rel. f. vv. |
χάρις ὑμῖν ἐστίν D. [Vulg. a. b. c.]
(τι καὶ οὖν ποιεῖτε Just.?) | ὑμῖν χάρις
B. e.
— γὰρ ADP. rel. | om. BLΞ. Memph.
— ἁμαρτωλοὶ] † praem. οἱ Σ. Ξ. 69s. Hs
Ks. Memph. | om. ABDPLΔ. 1. 33.
EMSUVΓA. Goth.
— ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς] ἁμαρτωλοῖς
tantum A*. ἁμαρτωλοὶ tantum A².
— ἁμαρτωλοῖς] -λους II.
— τα ἴσα] om. D. a. b. c. e. ff. l. | Contra,
Vulg. f. g. 1. 2.
35. πλὴν] add. λεγὼ ὑμῖν U. dico e.
— ἀγαθοποιεῖτε] add. τοῖς μισουσιν ἡμᾶς
Arm.
— μηδὲνα Ξ sic.
— ἀπελπίζοντες ABLΞX. rel. (AΠEΛ-
ΠΙΖΙΝ Memph.) | ἀφελπιζοντες DP.
— πολὺς] add. ἐν τοῖς οὐρανοῖς A. c.
in caelo a. l.
— ἐψίστου] † praem. του Σ. 1s. 69s. |
om. ABDPLΞXΔ. 33. EHKMSUVΓA.
— ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς Clem. 141.
Tert. adv. Marc. iv. 17. | πονηρ. καὶ
αχρ. 1. Arm. (erga bonos et erga
malos Aeth.)
36. γίνεσθε] † add. οὖν Σ. APX. rel.
Vulg. f. g. 1. 2. Syrr. Pst. & Hel. (vid. Matt.
v. 48.) Orig. Int. i. 194. | om. BDLΞ.
1. 33. a. b. c. e. ff. l. Memph. Goth. Arm.
Aeth. Clem. 141. 482. Orig. ii. 26. Tert.
adv. Marc. iv. 17. Cypr. 71.

36. καὶ AD Gr. PX. rel. Just. Ap. i. 15.
Tr. 96. Orig. ii. Orig. Int. i. Cypr. 71.
| om. BLΞ. 1. c. Memph. Aeth. Tert.
Clem. bis.
— ὑμῶν] add. ὁ οὐρανός 69. Aeth. Just.
Tr. 96. Clem. 482. (vid. Matt. v. 48.)
| Contra, Just. Ap. i. 15. Clem. 141.
Orig. ii. Orig. Int. iii. Tert. Cypr. 71.
37. καὶ 1. Syr. Hel. Goth. Aeth. | om. D.
1. Latt. Syr. Pst. Memph. Arm. Tert.
adv. Marc. iv. 17. (vid. Cypr. 313.) vid.
Matt. vii. 1.
— κρίνετε] κρινῇται P.
— καὶ οὐ 1. BCPΞ. rel. Vulg. b. ff. g. l.
Memph. | ἵνα AD A sic. ne a. c. e. f.
Goth. Aeth. Polyc. 2. (? Matt.) Tert.
adv. Marc. iv. 17. Cypr. 313. (vid. Matt.
vii. 1.)
— κριθῇτε] add. καὶ BLΞXS. Syr. Hel.
| Contra, ACDP. rel. Tert.
— καταδικάζετε ACDP. rel. | δικάζετε
B. | καταδικάζετε XΔ. | -σητε A. || μη
καταδικ... καταδικασθῇτε om. Γ.
— καὶ οὐ 2. ABCP. rel. Vulg. b. f. g. l. |
ἵνα D. a. ff. Aeth. ne c. e. Tert. Cypr. 313.
— καταδικασθῇτε] δικάσθητε B.
— ἀπολυθησεῖτε] ἀπολυθησεται Δ*.
38. καλὸν] add. καὶ V. Vulg. Cl. Syr.
Pst. Goth. | Contra, Am. (Latt.) Syr.
Hel. rel. Clem. 954. Eus. in Ps. 556. e.
Tert. adv. Marc. iv. 17.

30. aufert Cl. | 35. om. et ante benefacite Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

* Mar. 4:24. ^{νζ}
Matt. 15:14. ^ε

* Matt. 10:24. ^{νη}
Jo. 13:16. ^γ

* Matt. 7:5. ^{ηθ}
^ε

42. ἐκβαλεῖν post
τ. ἀδελ. σου

¶ P

▼ Matt. 7:16, seq. ^ξ
^ε

κασθήτε. ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε. ³⁸ δίδετε,
καὶ δοθήσεται ὑμῖν, μέτρον καλὸν πεπιεσμένον [†]
σεσαλευμένον [†] ὑπερεκχυννόμενον ^ν δώσουσιν εἰς
τὸν κόλπον ὑμῶν. [†] ὧ γὰρ μέτρῳ ^ν μετρεῖτε, ἀντι-
μετρηθήσεται ὑμῖν. ³⁹ Εἶπεν δὲ ^ε καὶ ^ν παραβολὴν
αὐτοῖς, Μὴ τι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν;
οὐχὶ ἀμφοτέρω εἰς βόθυνον [†] ἐμπεσοῦνται;

49 ⁴⁰ [†] Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον [†].
κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.
⁴¹ ^ν τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ
οὐ κατανοεῖς; ⁴² [ἦ] πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελ-
φῷ σου, Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ σου, [†] αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν
οὐ βλέπων; ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ
τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ
κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ⁴³ ^ν οὐ
γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν.

et non condemnabimini: di-
mittite, et dimittimini: ³⁸ date,
et dabitur vobis, mensuram
bonam conferam et coagita-
tam et superfluentem dabit
in sinum vestrum: eadem quip-
pe mensura qua mensi fueritis
remetietur vobis. ³⁹ (57, 5.) Di-
cebat autem illis et similitudi-
nem, Numquid potest caecus
caecum ducere? nonne ambo
in foveam cadent?

⁴⁰ (58, 3.) Non est discipulus
super magistrum: perfectus
autem omnis erit sicut magis-
ter eius. ⁴¹ (59, 5.) Quid autem
vides festucam in oculo fratris
tui, trabem autem quae in
oculo tuo est non consideras?
⁴² Et quomodo potes dicere
fratri tuo, Frater, sine eiciam
festucam de oculo tuo: ipse in
oculo tuo trabem non videns?
Hypocrita, eice primum tra-
bem de oculo tuo, et tunc re-
spicies ut educas festucam de
oculo fratris tui. ⁴³ (60, 3.) Non
est enim arbor bona quae facit

38. σεσαλ.] om. Ξ. Syr. Pst. Tert. ||†praem.
καὶ Ξ. ACP. rel. Vulg. f. Syr. Hcl.
Goth. Clem. 954. | om. BDL. 1. 69.
a.b.c.e. ff. g. l. Memph. Arm. Æth. (σε-
σαλευμενον πεπιεσμενον D. 1. Orig. i.
280f. Eus. in Ps. 556e.)
— ὑπερεκχυννόμενον ACDPTfLΔ. 33.
E²U. | † ὑπερεκχυνόμενον Ξ. Bs. Mai.
Ξ. rel. Orig. i. Eus. in Ps. ||†praem.
καὶ Ξ. ACP. rel. Vulg. Syr. Pst. Goth.
Æth. Tert. | om. BDL. 1. 69. [h. 33.]
a.b.c.e. ff. g. l. Memph. Arm. Clem. 954.
Orig. i. Eus. in Ps.
— κολπον] κολμων D.
— ὑμων] ὑμιν L.
— ὧ γὰρ μετρῳ BDL. 1. 33. e. Syr. Pst.
(Memph.) (Æth.) ὧ μετρῳ Clem. 476.
Orig. i. et ap. Cram. in Rom. p. 98.
Orig. Int. iii. 841f. Eus. in Ps. 556b.
(vid. Polyc. 2.) | † τῷ γὰρ αὐτῷ μετρῳ
ὧ Ξ. ACP. rel. f. g. l. Syr. Hcl. Goth.
(Arm.) eadem vero mensura qua
eadem quippe mensura qua Vulg. ff.
eadem mensuram (sic) qua a.b. qua-
lem enim mensuram e. (eadem qua
mensi eritis Tert.) || γὰρ om. 69. a.b. l.
Arm. Clem. 476. Orig. i. Orig. Int. iii.
Tert. || αὐτῷ om. X. Memph. | αὐτῶν Δ.
— ἀντιμετρηθήσεται AB³CDLΞXΔ. rel.
(Latt.) rel. Polyc. 2. Clem. 476. Orig. i.
Eus. in Ps. Tert. | μετρηθ. B* Rl. Mai.
P. b.e. Arm. Æth. ut vid. [h. 33.] (vid.
Matt. vii. 2.)

39. ειπεν] ελεγεν D. 69. Latt.
— δε καὶ BCDLΞX. 33. 69. F Wst. Latt.
Arm. | *om. καὶ Ξ. APTf. rel. Syr.
Hcl. Memph. Goth. [Æth.] et simili-
tudinem dicebat illis e. et dixerat illis
simil. Syr. Pst.
— μη τι] μη X.
— ὀδηγεῖν] ὀδαγεν D.
— ουχι] ουχι οἱ 69.
— ἐμπεσοῦνται BDPL. 1. (69.) a.
Memph. ut vid. (ante eis βοθ. 69.) |
† πεσοῦνται Ξ. ACDLX. 33. rel.
40. διδάσκαλον] † add. αὐτον Ξ. ACP.
rel. Syrr. Pst. & Hcl. Memph. Goth.
Arm. Æth. | om. BDLΞX. 1. 33. 69.
Latt. Iren. 331. Clem. 469. (? Matt.)
Orig. iv. 424c. Tert. adv. Marc. iv. 17.
— κατηρτ.... διδασκ. αὐτου] om. ΓΔ*.
— καταρτισμενος H.
— δε Orig. iv. | om. ΞΔ. Memph. W.
Arm.
— ἐσται] εστω F tst. Orig. iv. | add.
“si sit” Vulg. Cl. a.c.f. g. l. 2. “ut sit”
b. ff. | om. Am. e. Iren. 331. Orig.
iv.
41. το 2o. e. | om. D. (Latt.) Memph.
— δοκον] post οφθαλμῳ P. 69. (οφθαλ-
μων 69.)
— την post δοκον] om. 69.
— ιδῳ] σῳ DP. 69. oculo tuo Latt.
Æth. vid. Matt. vii. 3. (σῳ οφθαλμον
sic 69.)
42. η AC(e spat.) DP. rel. Vulg. Cl. Fuld.

a.b.c.f. vv. vid. Matt. vii. 4. (“et” Am.
For. g^{1,2}) | om. B. e. ff.
42. ἀεὶ φε Vulg. f. g. l. 2. | om. D. a.b.c.e.
ff. l. (vid. Matt.)
— το εν τῷ οφθαλμῳ 1o. f. Syr. Hcl.
Memph. Goth. | εκ του οφθαλμου D.
(33. απο) Vulg. a.b.c.e. ff. Syr. Pst.
Arm. Æth. (vid. Matt.) || το] om. L.
69.
— αυτος την.... ου βλέπων Vulg. f. g. l. 2.
Syr. Hcl. et ecce etc. Syr. Pst. | καὶ
ιδου ἡ δοκος εν τῷ σῳ οφθαλμῳ ὑποκει-
ται D. (a.b.c.e. ff. l.) vid. Matt. vii. 4.
— ου βλέπων] μη βλ. 69. | ουκ εμβλ.
Γ.
— την δοκον] om. την C.
— εκβαλεῖν post διαβλεψεις ACD. rel.
vv. (vid. Matt.) | ad fin. ver. B. 69. |
post το καρφος L. 1.
— το εν τῷ οφθαλμῳ 2o. ABC. rel. Syr.
Hcl. Goth. | εκ του οφθαλμου D. Vulg.
a.b.c.e. f. g. l. 2. Syr. Pst. Memph. Arm.
(Æth.) vid. Matt. (L* ante το scripse-
rat εκ.)
43. ου γαρ] ουκ D. a. Syr. Pst. Æth.
Clem. 195. | Contra, rel. Syr. Hcl. rel.
— καρπον σαπρον ABC. rel. Syr. Hcl.
Memph. Goth. Arm. Clem. (Tert. adv.
Marc. iv. 1.) | καρπους σαπρους D.
Vulg. a.b.c.e. f. ff. g. l. Syr. Pst. [Æth.]

37. om. dimittite et dimittimini Am.* | 38. bonam et conferam Cl. | 39. cadunt Cl. | 40. erit si sit sicut Cl. | 42. aut quomodo Cl. | perspicies Cl.

A B C D (R).
L (≡) X Δ.
1. 33. 69. ξα
E[G]HKMSUVI ε
Λ.

ξβ
w Matt. 12:34,35. ε
45. τ. καρδ. [αυ-
του]

x Matt. 7:21. ξγ
γ

y Matt. 7:24-27. ξδ
ε

§ R

οὐδὲ [* πάλιν] δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν.
44 ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκει-
ται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ
βάτου ὁ σταφυλὴν τρυγῶσιν." 45 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρω-
πος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ
προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ὁ ἐκ τοῦ πονηροῦ
προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ ὁ περισσεύματος ὁ
καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. 46 τί δέ με καλεῖτε,
Κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ὅσα λέγω;

50 47 ὁ Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου
τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτοῦς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι
ἐστὶν ὁμοίος. 48 ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι
οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον
ἐπὶ τὴν πέτραν· ὁ πλημμύρης δὲ γενομένης, ὁ προσ-
έρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν
σαλευσάμεν αὐτήν· διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐ-
τήν." 49 ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὁμοίός ἐστιν
ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς
θεμελίου· ὃ ὁ ποταμὸς, καὶ ὁ εὐθὺς"

fructus malos, neque arbor
mala faciens fructum bonum.
44 Unaquaeque enim arbor de
fructu suo cognoscitur: (61, 5.)
neque enim de spinis colligit
ficus, neque de rubo vinde-
miant uvam. 45 (62, 5.) Bonus
homo de bono thesauro cordis
sui profert bonum, et malus
homo de malo profert malum:
ex abundantia enim cordis os
loquitur. 46 (63, 3.) Quid autem
vocatis me Domine domine, et
non facitis quae dico?

47 (64, 5.) Omnis qui venit ad
me et audit sermones meos et
facit eos, ostendam vobis cui
similis sit. 48 Similis est ho-
mini aedificanti domum, qui
fodit in altum et posuit funda-
mentum supra petram; inun-
datione autem facta inlissum
est flumen domui illi, et non
potuit eam movere: fundata
enim erat supra petram. 49 Qui
autem audit et non fecit, si-
milis est homini aedificanti
domum suam supra terram
sine fundamento, in qua inli-
sus est fluvius, et continuo

43. οὐδὲ] add. παλιν BLΞ. 1. 69. b.g¹.
Memph. Arm. | *om. Ξ. ACDX sic.
33. rel. (Latt.) Syrr.Pst.&Hel. Goth.
Æth. (vid. Matt. vii. 18.) (add. μὲν
Clem.)
— καρπον καλον ABC. rel. Vulg. ff.g².
Syr.Hel. Memph. Goth. Arm. Clem. |
καρπους καλους D. a.b.c.e.f.g¹. Syr.Pst.
[Æth.]
44. γαρ Vulg. f.g^{1,2}. | om. DΓ(ap.Tieg.)
Tol. a.b.c.e.ff.l. (δὲ ΓΤf. sed?)
— ιδιον καρπον | om. ιδιον V. | καρπον
αυτου D. (fructu suo Latt.)
— εἰς ακανθων συλλεγουσιν Vulg. (e.)f.
g^{1,2}. | εκλεγονται εἰς ακανθων D. a.b.c.ff.
(Æth.)
— βατου] βατων U.
— σταφυλ. τρυγωσιν BCDLΞX. 33. 69.
Syr.Hel. | †τρυγωσι σταφυλ. Ξ. AΔ.
1. rel. Vulg. a.b.c.e.f.f.g^{1,2}. Syr.Pst.
(Memph.) Goth. Arm. Æth. ||σταφυ-
λην ABCD. rel. (Latt.) Arm. Æth.
| σταφυλας L. 69. c.e. Syrr.Pst.&Hel.
Memph. Goth. | σταφυλης K.
45. αυτου Orig. ii. 565^e. | ante της καρ-
διας D. | om. B.
— προσφερει] προσφερει bis Lf. 1°. V. |
Contra, Orig. ii. (1°.)
— το αγαθον] om. το D. (τα αγαθα
Orig. ii.)

45. πονηρος | †add. ανθρωπος Ξ. AC
Ξ. rel. Vulg. c.e.f.f.g². Syrr.Pst.&Hel.
Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. xii. 35.)
| om. BDL. 1. a.b.g¹.l. Memph.
— πονηρου] †add. θησαυρου της καρδιας
αυτου Ξ. AC. rel. c.e.f.(g²). Syrr.Pst.
&Hel. Goth. Æth. vid. supra. (add.
θησαυρου Vulg.Cl. b. Memph. 269s.)
| om. BDLΞ. 1. (69.) Am. For. a.f.g¹.
Arm.
— περισσευματος] †praem. του Ξ. CL.
rel. | om. ABDΞXΔ. 33. EHKVΛ.
|| †add. της Ξ. CLXΔ. 33. rel. (vid.
Matt. xii. 34.) | om. ABDΞ.
— λαλει το στομα] το στομα λαλει C.
Vulg. (a.b.c.f.f.g¹). Memph. (vid.
Matt. xii. 34.) | καλει το στομα D*Gr.
(loquitur malum e.)
— αυτου (a.)b.c.f.f. Syrr.Hel. Goth.
Arm. | om. CFWist. Vulg. g¹. Syr.
Pst. Memph. Æth. (vid. Matt.)
46. με] ante δε Δ. | post καλ. Ξ.
— καλειτε] λαλειτε K. | λεγεται D. -τε
Clem. 583. 901. 952.
— α ACD. rel. Syrr.Hel. vv. Iren. 282.
302. Clem. ter. Orig. Int. iv. 494^c. Tert.
adv. Marc. iv. 17. | ο B. e. Syr.Pst.
Goth.
47. πας] και Α.
— των λογων ABD. rel. | τους λογους
CXFWist.M. vid. Matt. vii. 24. (add.

- τουτους X. b. Syr.Pst.MS.) | τον λο-
γον K*.
47. εστιν] post ὁμοιος 69. Vulg. b.c.f.f.
g¹. | Contra, a.e. || εστε Δ.
48. εσκαψεν] praem. και Δ. Syr.Pst.
— πλημμυρης B*RI.Mai.LΞ. 33. |
†πλημμυρας Ξ. AB²C. rel. | πλημυ-
ρας DEHV.
— προσηρξεν B*RI.Mai.DL. | †προσε-
ερηξεν Ξ. AB²C. rel.
— ο ποταμος] om. Γ.
— δια το καλως οικοδομεισθαι αυτην BL
Ξ. 33. Syr.Hel.mg. Memph. Æth. hanc
lectionem habet post alteram. (-μυσθ.
B*LΞ.) | †τεθειμελιωτο γαρ επι την πε-
τραν Ξ. ACD. rel. Latt. Syrr.Pst.&
Hel.txt. Goth. (Arm.) (Æth. utrq. leet.
habet.) vid. Matt. vii. 25. (εθεμελιωτο
FWist.) | την πετραν] τη πετρα Γ.
49. οικοδομωσαντι ABD. rel. Syrr.Pst.&
Hel. | -μουντι C. 69. | add. την U.
— ὃ in quam Vulg. f.g². | om. D. e.
| post ποταμος domni illi a.b.f.f.g¹.
in domum illam c.
— προσηρξεν B*RI.Mai.L. | †προσε-
ρηξεν Ξ. AB²C. rel. | συνερηξεν D. |
προερρηξεν Γ.
— ευθυς BCut vid. LΞ. 33. (†ευθεως Ξ.

45. de malo thesauro Cl. | 48. fundamenta
Am. | super Cl. (bis.) | 49. audit et non facit Cl.
| super Cl. | in quam Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

† συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ῥήγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

cecidit, et facta est ruina domus illius magna.

VII. IH^ε 51¹ †

1. Ἐπεὶ δὲ
2. || Matt. 8:5-13.

§ G

6. εἰμι ἱκανός
¶

Ἐπειδὴ¹ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς² Καφαρναούμ. ἑκατοντάρχου δέ τινος δούλος κακῶς ἔχων ἤμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι Ἀξίός ἐστιν ὃ³ παρέξῃ⁴ τοῦτο. ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾧκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψεν πρὸς αὐτὸν φίλους ὁ ἑκατοντάρχος, λέγων αὐτῷ, Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ ἱκανός εἰμι⁵ ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς, διὸ οὐδὲ ἑμαυτὸν ἤξιωσα πρὸς σε ἐλθεῖν· ἀλλὰ

¹ (65, 2.) Cum autem impleisset omnia verba sua in aures plebis, intravit Capharnaum. ² Centurionis autem cuiusdam servus male habens erat moriturus, qui illi erat pretiosus. ³ Et cum audisset de Iesu, misit ad eum seniores Iudaeorum, rogans eum ut veniret et salvaret servum eius. ⁴ At illi cum venissent ad Iesum, rogabant eum sollicito dicentes ei quia dignus est ut hoc illi praestes: ⁵ diligit enim gentem nostram, et synagogam ipse aedificavit nobis. ⁶ Iesus autem ibat cum illis: et cum iam non longe esset a domo, misit ad eum centurio amicus dicens, Domine, noli vexari: non enim dignus sum ut sub tectum meum intres, ⁷ propter quod et me ipsum non sum dignum arbitratus ut venirem ad te:

AR. rel.) Vulg. b.e.f.f.g^{1,2}. vv. | om. D. a.c. (vid. Matt. vii. 27.)
49. συνεπεσεν B. Mai. DRL. 1. 33. 69. Tol. b.e.l. | † επεσεν Ξ. AC. rel. Vulg. a.c.f.f.g^{1,2}.
— το ῥήγμα | om. το Γ. | Contra, Orig. i. 307^c. diserte. | το ῥήμα 1. E*.
1. sic in D kai eγενετο οτε ειτελεσεν ταυτα τα ῥήματα λαλων ηλθεν εις Καφαρναουμ.
— επειδη AB. Btly. Bch. C*(X)K. (επει δη X.) | † επει δε Ξ. B. Mai. C* R. rel. Vulg. e.f. Syr. Hel. txt. Memph. Goth. Arm. Zoh. (et cum Syr. Pst.) || add. δε K. | factum est autem cum a.c.l. Syr. Hel. mg. et factum est cum b.f.f.g¹. Arm. Use.
— επληρωσεν | add. ο Ιησους 69. c.
— παντα | om. X. e. Æth.
— αυτου Vulg. f. Syr. Hel. rel. | ταυτα D supra. 69. M. Syr. Pst. | om. a.b.c.f.f.g¹. | (quae loquebatur ad populum e.)
— τας ακ. | om. τας Ξ.
— εισηλθεν | add. ο (sic) Ιησους ΗΛ. Syr. Pst.
— Καφαρναουμ BC* D. 33. Latt. Memph. Goth. | † Καπερναουμ Ξ. A C³ RL. Δ. rel.
2. δουλος | τις D* Gr. | παεις D².
— ημελλεν Syr. Hel. mg. Gr. | εμελλεν F W¹st. KS.

2. εντιμος | τιμιος D.
3. ακουσας δε a. Syr. Hel. rel. | και ακουσας D. Vulg. b.e.f.f. Syr. Pst. [c. f. Arm.]
— προς αυτον Vulg. f. Syr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Æth. | om. D. 69. a.b. c.e.f.f.g^{1,2}. l. Arm. | προς αυτους A*.
— ερωτων | -τουνας X.
— διασωσῃ | -σει EIMΓA.
4. παραγενამενοι H.
— προς τον Ιησουν ABR. rel. Vulg. b.f.g¹. Memph. | προς αυτον C. | om. D. a.c.e.f.f.l.
— παρεκαλουν BCR. rel. | παρεκαλεσαν A. Memph. MS. | ηρωτων DL. 1. 69.
— αυτον Vulg. b.f.g¹. | Jesum a.c.e.f.f.l. (Æth.)
— λεγοντες | add. αυτω AC* K. l. Vulg. f. Æth. | Contra, BC² DR. rel. Memph. rel.
— φ | δ Γ.
— παρεξ ABCDRL. X. Δ. EH. | † παρεξει Ξ. GFA. rel.
5. συναγωγην | add. ημων R. Memph.
— φκοδ. | οικοδ. C* D. ωικ. Δ.
6. ο δε Ιησους επορευετο συν αυτοις Vulg. b.f.f.f. | επορευετο δε μετ' αυτων ο Ιησους D. a.(c).e.
— ηδη | om. Syr. Pst. Arm. Æth.
— αυτου | post απεχοντος D.

6. μακραν. απεχοντος | om. v et απεχοντος K*.
— απο | om. D. 1. 69. Goth.
— επεμψεν | απεστειλεν 69. | πεμψας 1.
— προς αυτον CDR. rel. | επ' αυτον A. | om. B.
— φιλους ante ο εκατοντ. B. Btly. Mai. C (L) Ξ X. 33. c.e. Memph. Æth. | † post Ξ. ADR. rel. Vulg. a.b.f. Syr. Pst. & Hel. Goth. Arm. || ο εκατονταρχος | om. Δ. | om. ο B. Bch. L. | habent εκατονταρχος B. Mai. L. | -χος ACD. rel. Memph.
— αυτω a.c.e.f.f.f. | προς αυτον 69. (om. Vulg. b.)
— ικανος ειμι B. Am. For. b.l. Syr. Pst. | † ειμι ικανος Ξ. ACD. rel. Vulg. Cl. a.c.e.f.f. Syr. Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. viii. 8.)
— υπο την στεγην μου ABA. rel. Latt. vv. | μου υπο τ. στ. CDRL. X. 1. 33. 69. MG. (vid. Matt.)
7. διο ουδε...ελθειν Vulg. f.f.f.f.g^{1,2}. | om. D. a.b.c.e.f.f.g¹. l. (vid. Matt. viii. 8.)
— προς σε ελθειν | προσελθειν Δ.
— αλλα ABCR. rel. | αλλ' DX. 1. 33. KY. MUGA. || add. μονον C. 69. Syr. Hel.* (vid. Matt.)

6. sum dignus Cl.

A B (C) D R.
L [Ξ] X Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVI
Λ.
7. ιαθήσεται
§ F

εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήτω" ὁ παῖς μου. ⁸ καὶ γὰρ ἐγὼ
ἄνθρωπός εἰμι ὕπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ'
ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι,
καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ
τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ⁹ Ἀκού-
σας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στρα-
φεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν, Λέγω ὑμῖν,
οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὑρον. ¹⁰ Καὶ
ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες" εὑρον
τὸν δούλον ὑγιαίνοντα.

52 ¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξῆς, ἐπορεύετο εἰς
πόλιν καλουμένην Ναὶν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὄχλος πολὺς. ¹² ὥς δὲ ἤγγισεν
τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς
ἰδιογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα.
καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς [ἦν] σὺν αὐτῇ. ¹³ καὶ
ἰδὼν αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ
εἶπεν αὐτῇ, Μὴ κλαῖε. ¹⁴ καὶ προσελθὼν ἤψατο
τῆς σοροῦ· οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν· καὶ εἶπεν,

sed dic verbo, et sanabitur
puer meus. ⁸ Nam et ego ho-
mo sum sub potestate consti-
tutus, habens sub me milites,
et dico huic, Vade, et vadit,
et alio, Veni, et venit, et servo
meo, Fac hoc, et facit. ⁹ Quo
audito Iesus miratus est, et
conversus sequentibus se turbis
dixit, Amen dico vobis, nec in
Israhel tantam fidem inveni.
¹⁰ (66, 5.) Et reversi qui missi
fuerant domum invenerunt
servum qui languerat sanum.

¹¹ (67, 10.) Et factum est dein-
ceps ibat in civitatem quae
vocatur Naim, et ibant cum
illo discipuli eius et turba co-
piosa. ¹² Cum autem appro-
pinquaret portae civitatis, et
ecce defunctus efferebatur fi-
lius nnicus matris suae, et haec
vidua erat, et turba civitatis
multa cum illa. ¹³ Quam cum
vidisset dominus, misericordia
motus super ea dixit illi, Noli
 flere. ¹⁴ Et accessit et tetigit
loculum, hi autem qui porta-

7. λογῳ] λογον 69. Γ.
— ιαθήτω BL. | † ιαθήσεται Ξ. ACD R.
rel. vv. ut vid. (vid. Matt.)
8. ὑπο ἐξουσίαν] ὑπ' ἐξουσίαν. DF.
— τασσόμενος] om. 33. 69. (vid. Matt.
viii. 9.)
— ἐμαυτὸν] -τον 69. F. | (τους ante
στρατ. non habet G.)
— πορεύθητι] πορεύου DX.
— ἄλλο U.
9. ὁ Ἰησοῦς] ante ταῦτα C. Am. Syr. Pst.
— αὐτὸν ABCL. rel. Syrr. Pst. ed. et Hel.
rel. [Aeth.] | om. DRX. Latt. Syr. Pst.
MS. Arm. (vid. Matt. viii. 10.)
— εἶπεν] ante τῷ ἀκολ. αὐτῷ ὄχλῳ D.
e. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Aeth.
— λέγω] praem. αμην DX. 69. Vulg.
a. c. e. f. g. h. i. Memph. MS. Goth. Arm.
(vid. Matt.) | Contra, ABCR. rel. b.
Syrr. Pst. & Hel. Memph. W. & Schw.
Aeth.
— ὑμῖν] add. ὅτι AU. Syrr. Pst. & Hel.
Arm.
— οὐδὲ ABCR. rel. | οὐδεποτε D. | ουτε
EFGHISUVA.
— ἐν τῷ Ἰσραὴλ] post εὑρον D. e. (in
nullo tantam fidem inveni in Is. a. (b.)
c. f. g. h. i. (Aeth.) | Contra, Vulg. f. g.
10. καὶ ὑποστρ. εἶρον] om. 33.
— εἰς τὸν οἶκον ante οἱ πεμφθέντες BDL
XFK. a. b. c. e. Memph. Aeth. (om. οἱ

B. Beh. sed habet Mai.) | † post Ξ. AC
R. rel. Vulg. f. ff. sic. Syrr. Pst. & Hel.
Goth. Arm. (om. g. i.) || τον] om. D*.
10. εὑρον] praem. δουλοι D.
— δούλον] † praem. ἀσθενοντα Ξ. ACD
R. rel. (Vulg. f.) Syrr. Pst. & Hel. Goth.
Arm. Aeth. | om. BL. 1. a. b. c. e. f. g. h. i.
Memph. (vid. etiam hanc clausulam
additam post Matt. viii. 13 in CX. 1. 33.
EMU. sine ἀσθενοντα.)
— δούλον] om. D.
11. ἐγένετο ἐν] om. D. e. (Aeth.)
— τῷ ἐξῆς AB. Mai. REXΔ. 1. 33. 69.
EFGHUVTA. Vulg. a. b. ff. g. h. i. | † τῷ
ἐξῆς Ξ. CDKMS. c. e. f. Syrr. Pst. &
Hel. Memph. Goth. Arm. Aeth.
— ἐπορεύετο ACD. rel. | ἐπορεύθη BR.
69. || add. ὁ Ἰησοῦς C³X. 69. UA. a.
(non c.)
— Ναιν ABCDR. rel. a. ff. Syrr. Pst. &
Hel. Memph. rel. | Ναιν EΓΓΑ. |
Ναῖμ 1. Vulg. b. c. f. Navi 69. | Ca-
pharnaum e.
— αὐτῷ BCDΞ. rel. | om. ARX. 69. UA.
(om. συνεπ. αὐτ. οἱ μαθ. αὐτ. ἱκανοὶ Aeth.)
— οἱ] om. 1.
— αὐτοῦ] om. 1.
— μαθ. αὐτοῦ] † add. ἱκανοὶ Ξ. ACR.
rel. b. c. Syrr. Hel. Goth. | om. BDLF.
Vulg. a. e. f. ff. g. h. i. Syrr. Pst. Syrr. Hier.
Memph. Arm. || οἱ ἱκανοὶ 69*.

11. πολὺς] add. τῆς πόλεως K (non C).
Memph. ap. Wts. (contra, W. & Schw.)
12. ὥς δὲ ἤγγισεν] ἐγένετο δὲ ὥς ἤγγισεν
(? ἤγγισεν) D. a. (b. c.) e. (ff.) cum au-
tem Vulg. ut autem f.
— ἤγγισεν] -ζε 69.
— καὶ ἰδὼν] om. D Gr. Aeth. | om. καὶ
1. Vulg. Cl. ff. Syr. Pst. (habent Am.*
Latt. rel. D Lat.)
— τεθνηκὼς] A. c.
— υἱὸς post ἰδιογενὴς BLΞX. c. | † ante
Ξ. ACD R. rel. vv. (om. μονογ. Aeth.)
— καὶ αὐτὴ ἦν χήρα] χήρα οὖσα D.
— αὐτὴ ἦν St. 3. B. Mai. C* LΞ. 1. 33. Ss
V. (Vulg.) a. (b. c.) (e.) f. (ff.) l. Syrr. Pst.
& Hel. mg. Memph. Arm. | om. ἦν Elz.
AC³ RXΔ. 69. EF³ GHKMUVA. Syr.
Hel. txt. Goth. [Aeth.]
— ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ABCR. rel.
| πολὺς ὄχλος τῆς πόλεως D. c. (Syrr.
Pst. & Hel.) (Aeth.) | ὄχλος ἱκανὸς τῆς
πόλεως 1. Arm. | ὄχλος πολὺς τῆς πο-
λεως ἱκανὸς Λ.
— ἦν ante σὺν αὐτῇ Elz.: BLΞ, 33 sic. 69.
Ss. Memph. Arm. Aeth. | om. St. 3.
ACRXΔ. 1. EFGHMKMUVA. Vulg.
a. b. c. f. l. Syrr. Pst. & Hel. Goth. | συνε-
ληλυθι αὐτῇ D. consequatur e.

8. et alii Cl. | 11. cum eo Cl. | 12. om. et
ante ecce Cl. Ana. ** | 13. super eam Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. ¹⁵ καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ¹⁶ ἔλαβεν δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἡγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ [ἐν] πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

¶ c

ξη

Κ' ξθ

a || Matt 11:2-19. ε

19. ἡ ἄλλον

20. ἡ ἕτερον
21. αὐτῷ [δὲ]

53 ¹⁸ a Καὶ ἀπηγγείλαν ἰωάνει οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ ἰωάννης ¹⁹ ἔπεμψεν πρὸς τὸν κύριον λέγων, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; ²⁰ παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν, ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε λέγων, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ²¹ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο βλέπειν. ²² καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Πορευ-

bant steterunt, et ait, Adulescens, tibi dico, surge. ¹⁵ Et resedit qui fuerat mortuus et coepit loqui, et dedit illum matri suae. ¹⁶ Accepit autem omnes timor, et magnificabant deum dicentes quia propheta magnus surrexit in nobis, et quia deus visitavit plebem suam. ¹⁷ (68, 10.) Et exiit hic sermo in universam Iudaeam de eo et omnem circa regionem.

¹⁸ (63, 5.) Et nuntiaverant Iohanni discipuli eius de omnibus his. ¹⁹ Et convocavit duos de discipulis suis Iohannes et misit ad dominum dicens, Tu es qui venturus es, an alium expectamus? ²⁰ Cum autem venissent ad eum viri, dixerunt, Iohannes baptista misit nos ad te dicens, Tu es qui venturus es, an alium expectamus? ²¹ In ipsa autem hora curavit multos a langnoribus et plagis et spiritibus malis, et caecis multis donavit visum. ²² Et respondens dixit illis,

12. συν αὐτῷ] om. X.

13. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ κυριος Syr.Hcl. | ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς D. Syr.Pst. (Memph.) (ὁ Ἰησοῦς habent et l. f. addunt Goth. Æth.) || (seq. ἐσπλαγχνισον Δ.)
— ἐπ' αὐτῇ] ἐπ' αὐτῇ RX. 69. KUG.

14. νεανίσκε] bis D. a. ff.

— σοὶ] συ 69. EGHΛ.

— λεγῶ] add. ἀναστὰς 69.

15. ἀνεκάθισεν] ἐκάθισεν B. (-θησεν 69. EMA.)

— ἔδωκεν] ἀπέδωκεν A. 33. c. f. | Contra, Iren. 308.

16. πάντα B. Mai. DXΔ. 1. 69. EGHK MSUYA. | † ἀπαντας Ξ. ACRLΞ. 33s. FG.

— ἡγέρθη ABCLE. 1. 33. | ἐξηγέρθη D. | † ἐξηγέρται Ξ. R. rel. (εγεγ. EFH.)

— ὁ θεός] κυριος 1. Γ. | om. 69.

— αὐτον] add. εἰς ἀγαθόν X. 69. MA. For. a. b. c. e. ff. g. l. Syr.Hcl. Arm. | Contra, rel. Vulg. f. Syr.Pst. rel. Tert. adv. Marc. iv. 18.

17. ὁ λόγος] post οὗτος D. Vulg. b. f. e. ff. (Contra, a. c.)

— περὶ αὐτου] post περιχωρῶ LΞ. 33. F. b. c. g. l. Æth. (post ἐξηλθεν Syr.Pst.)

— ἐν πάσῃ ADR. rel. Vulg. Cl. a. e. f. | om. ἐν BLΞ. 1. F. Am. Fuld. For. b. c.

18. sic in D ἐν οἷς καὶ μεχρι ἰωαννον του

βαπτιστον. (in quibus adnuntiaverunt ad Iohannem baptistam e.)

18. ἀπηγγείλαν] ἀνηγγείλαν ΔΓ.

— ἰωαννι AB* Rl. (ἰωαννι B* Mai.)

— νην E. | † ἰωαννην Ξ. R. rel. || add. περὶ αὐτου 1. 69.

— αὐτου] add. καὶ 69. c. (περὶ παν. τουτ. om. a.)

— καὶ προσ.] praem. ὅς D. e.

— τινὰς ABR. rel. a. e. Syr.Hcl. Arm. | om. D. Vulg. b. c. f. g. l. Syr.Pst. Memph. Goth. Æth. (om. δυο e.)

— ὁ ἰωαννης] om. D. e. Memph. MS. | om. ὁ Ξ*. 1.

19. ἐπεμψεν... λεγων] λεγει, πορευθεντες εἰπατε αὐτῷ D. dixit cunctes inquireite dicentes e. || ἐπεμψεν] ἐπεμψον Δ. | add. αὐτους Ξ.

— κυριον BRLΞ. 33. 69. Am. Fuld. a. ff. g. l. Arm. Æth. (add. αὐτου 69.) | † ἰησουν Ξ. AD. rel. Vulg. Cl. b. c. f. Syrr.Pst. & Hcl. Memph. Goth.

— ἕτερον BRLΞX. 33. (vid. Matt. xi. 3.) | † ἄλλον Ξ. ADA. 1. rel. Orig. (om. ver. seq. ?) ii. 495^e. 496^d. (vid. ver. 20.)

20. om. ver. R. Fuld. g. l. (vid. Orig.)

— παραγ. δε] καὶ παραγ. D. a. (c.) e. Syr.Pst.

— πρὸς αὐτον] post οἱ ἄνδρες D. 33. a. Syr.Hcl. [Syr.Pst.] | (illi quos miserat ad Dominum Jesum Æth.)

20. εἶπαν BDLΞ. | † εἶπον Ξ. A. rel.

— ἀπεσταλκεν] ἀπεστείλεν B.

— πρὸς σε] om. K. a.

— ἄλλον ABA. rel. (vid. Orig. ii. 495^e. 496^d. huc an ver. 19 spectat?) | ἕτερον DLΞX. 1. 33. (vid. Matt. xi. 3.)

21. ἐκεῖνη BL. 1. 69. c. e. Memph. | † αὐτῇ Ξ. ADRΞ. 33 sic. rel. Vulg. a. b. f. g. l. 2. Syrr.Pst. & Hcl. Goth. Arm. || † add. δε Ξ. ADRΞ. rel. Vulg. e. f. g. l. 2. Syrr. Pst. & Hcl. Goth. Arm. | om. BLX. 1. 33. 69. a. b. c. ff. l. Memph. (et sanavit multos statim Æth.)

— ὥρα] ἡμέρα L. 69.

— ἐθεράπευσεν Vulg. c. e. f. g. l. 2. | -πενεν D. a. b. ff. || add. ὁ Ἰησοῦς Γ.

— καὶ πνευματων πονηρων] καὶ πονηρων πνευματων D. c. e. | om. S.

— τυφλοὺς πολλοὺς ἐχαρίσατο] τυφλοὺς ἐποιε (-ει²) D. e. caecos multos faciebat e.

— βλέπειν] † praem. το Ξ. L. 1. 33. Fs UA. | om. ABDRΞXΔ. 69. EGHKMS VT.

22. ἀποκριθεὶς] † add. ὁ Ἰησοῦς Ξ. ARL. rel. c. f. Syrr.Pst. & Hcl. Goth. Æth. | om. BDΞ. Vulg. a. b. c. ff. g. l. Memph. Arm.

— αὐτοὺς] αὐτοὺς K.

15. qui erat Cl. | 17. et in omnem Cl. | 19. a. l. Jesum Cl. | 21. multos curavit Cl.

A B D [P] (R).
L = X Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΓ
Λ.

¶ R
22. [καὶ] κωφοὶ

θύντες ἀπαγγείλατε † Ἰωάνει" ἃ εἶδετε καὶ ἤκούσατε·
[ὅτι] τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν,
λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγεί-
ρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται, ²³ καὶ μακάριός ἐστιν
ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

54 ²⁴ Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων † Ἰωάνου,"
ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ † Ἰωάνου," Τί
† ἐξήλθατε" εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον
ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ²⁵ ἀλλὰ τί † ἐξήλθατε"
ιδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον;
ιδού οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες
ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. ²⁶ ἀλλὰ τί † ἐξήλθατε"
ιδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ ¶ περισσότε-
ρον προφήτου. ²⁷ οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται,
^β Ἰδοὺ † ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώ-
που σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν
σου. ²⁸ λέγω † ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναι-
κῶν [προφήτης] † Ἰωάνου" † οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ
μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ

Eantes nuntiate Iohanni quae
vidistis et audistis, quia caeci
vident, claudi ambulant, lepro-
si mundantur, surdi audiunt,
mortui resurgunt, pauperes
evangelizantur: ²³ et beatus
est quicumque non fuerit scan-
dalizatus in me.

²⁴ Et cum discessissent nuntii
Iohannis, coepit dicere de Io-
hanne ad turbas, Quid existis
in desertum videre? harundi-
nem vento moveri? ²⁵ Sed
quid existis videre? hominem
mollibus vestimentis indutum?
ecce qui in veste pretiosa sunt
et deliciis, in domibus regum
sunt. ²⁶ Sed quid existis vi-
dere? prophetam? utique dico
vobis, et plus quam prophetam.
²⁷ (79, 2.) Hic est de quo scrip-
tum est, Ecce mitto anghum
meum ante faciem tuam, qui
praeeparabit viam tuam ante te.
²⁸ (71, 5.) Dico enim vobis, maior
inter natos mulierum propheta
Iohanne baptista nemo est;
qui autem minor est in regno

¶ F

^β Mal. 3: 1.

22. ἀπαγγείλατε *Orig.* iii. 514^c. | *ειπατε* D.
— Ἰωανει (A) B* Rl. Mai. (L.) | † Ἰωαννη
ς. (D) R² X. rel. (-νην E.)
— ἃ εἶδετε καὶ ἤκουσατε *Am.* a.b.c.f.g¹.
rel. (quae audistis et vidistis *Vulg.* Cl.
ff. *Æth.*) (*Orig.* iii. ὅσα.) | ἃ εἶδον
ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἃ ἤκουσαν ἡμῶν
τα ὦτα D. e. | ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε 69.
— εἶδετε] ἴδατε Λ.
— καὶ ἤκουσατε] om. X. | *Contra*, *Orig.* iii.
— ὅτι *ADR.* rel. *Vulg.* c.f.g¹. *Syr.* Pst.
& *Hcl.* rel. | om. BL² X. 1. 69. a.b.c.ff.l.
Orig. iii. (vid. *Matt.* xi. 5.)
— χωλοὶ περιπατοῦσιν] om. Ξ.
— χωλοὶ] *praem.* καὶ 69. e. *Syr.* Pst. &
Hcl. Arm. | *mox* "et leprosi" e. *Syr.*
Pst. (non *Hcl.*)
— κωφοὶ] *praem.* καὶ BDΔ* ut vid. 69. F
ΓΛ. *Syr.* Pst. Arm. MSS. *Æth.* (vid.
Matt.) | om. AL² XΔ². 1. 33. rel. *Latt.*
Syr. *Hcl.* rel. (ἀκούουσιν 69.)
— νεκροὶ ἐγείρονται] om. X. | *praem.* καὶ
Syr. Pst. *Æth.* (ante κωφοὶ ἀκου. e.)
— πτωχοὶ] *praem.* καὶ X. 1. 33. 69. F.
e. *Syr.* Pst. *Æth.* (vid. *Matt.*)
23. εἰ] an D.
24. ἀγγέλων *Latt.* *Syr.* *Hcl.* mg. *Memph.*
Goth. Arm. *Zoh.* *Æth.* | μαθητῶν X.
1. *KM* mg. *lit. rubr.* *Syr.* Pst. & *Hcl.* txt.
Arm. *Usc.* (h. 33.)

24. ἤρξατο] ἤρξαντο *K sic.*

— πρὸς τοὺς ὄχλους *ABL* *Ξ.* rel. (supra
lituram X.) | τοὺς ὄχλους *DAEFGHV*
ΓΛ. *Memph.* (vid. *Matt.* xi. 7.) || τοὺς]
om. Ξ*.

— περὶ Ἰωαν.] *post* λέγειν D. *Am.* af.
Memph. (*Æth.*) | *ante* *Vulg.* Cl. | *rec.*
b.c.e.ff.g¹.

— ἐξήλθατε *ABDL* *Ξ.* 69. | ἐξήλθετε 1.
K. | † ἐξέληλυθατε ς. XΔ. 33. M. rel.
(*Orig.* iii. 472^a. ? *Matt.*)

— εἰς τ. ἐρημ.... ἐξήλθατε (s. ἐξέληλυ-
θατε) ver. 25] om. G.

— σαλευομεν B* Rl.

25. ἐξήλθατε *ABDL* *Ξ.* 33 sic. 69. | ἐξήλθετε
1. *KM sic.* | † ἐξέληλυθατε ς. ΔE. rel.

— ὑπάρχοντες] διαγοντες *DK.* *Clem.*
235. sunt *Vulg.* b.e.f. superabundant
a.f.f. || om. καὶ ἐν τρυφῇ ὑπάρχοντες
c.g¹. l. *Syr.* *Hier.* *Æth.* 18.

26. ἐξήλθατε *BDL* *Ξ.* 69. | ἐξήλθετε 1. |
† ἐξέληλυθατε ς. AXΔ. 33. rel. (*Orig.*
iii. 472^a. *Matt.* ut vid.)

— ναὶ] καὶ H. *Orig.* iii.

— προφητου] add. ὅτι οὐδεὶς μείζων ἐν
γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωανου
του βαπτιστου D. eadem fere *post*
ἡμιν a. (vid. *ver.* 28.)

27. οὗτος] add. γαρ 1. 33. 69. U. b.e.
Memph. W. & S. Arm.
— ἴδου] † add. ἐγω ς. AXΔ. 33. rel.

Syr. Pst. & *Hcl.* *Goth.* *Æth.* *Tert.* adv.
Marc. iv. 18 ed. | om. *BDL* *Ξ.* 1. *Vulg.*
a.b.c.e.f.f.g¹. l. *Memph.* Arm. vid. *Orig.*
iii. 769^d. (? *Mar.* i. 3.) ubi *ego* legitur
in libris editis sed om. in MS.

27. προ προσώπου σου] om. Ξ. || om. σου
D Gr. *Tert.*

— τὴν ὁδόν] τον ὁδόν D.

— σου 2^a] om. X.

— ἐμπροσθεν σου vid. *Orig.* iii. | om. D.
a.l. *Tert.* non habet. (vid. *Mar.* i. 3.)

28. λεγῶ] † add. γαρ ς. ΔΔ. 1. rel. *Vulg.*
f. *Syr.* *Hcl.* *Goth.* | λεγῶ δε D. 69. a.b.
c.e.f.f.g¹. l. | αμην λεγῶ LX. *Syr.* *Hier.*
Arm. *Æth.* (vid. *Matt.* xi. 11.) | λεγῶ
tantum B² 33. *Syr.* Pst. *Memph.*

— ἡμῖν] add. ὅτι D.

— μείζων.... οὐδεὶς ἐστίν *Clem.* 112. *Orig.*
ii. 495^d. iv. 122^a, 312^b. (*Tert.* adv. *Marc.*
iv. 18.) | om. D. (vid. ver. 26 ubi fere
eadem habet.)

— προφήτης Δ (Din ver. 26) Δ. rel. *Vulg.*
f.g¹. *Syr.* (Pst.) & *Hcl.* txt. *Goth.* Arm.
(vid. *Clem.* 112.) | om. BL² X. 1. 33. K
M. a.b.c.e.f.f.g¹. l. *Syr.* *Hel.* mg. *Syr.* *Hier.*
Memph. *Æth.* *Orig.* ii. 495^d. iv. 122^a.
312^b. *Tert.* (vid. *Matt.* xi. 11.)

— Ἰωαν.] † add. του βαπτιστου ς. A(D

22. renuntiate Cl. | audistis et vidistis Cl. |
24. de Joanne dicere Cl. | vento agitatam Cl.

Vulg. a. b. c. ^{oβ}
Syr. [C] P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

ἐστίν. ²⁹ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι
ἐδικαίωσαν τὸν θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα
† Ἰωάννου. ³⁰ οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν
βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς μὴ βαπτισ-
θέντες ὑπ' αὐτοῦ.

^{oγ}
ε 55 ³¹ † Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς
γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; ³² ὅμοιοί εἰσιν

§ P

§ παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦ-
σιν ἀλλήλοις † λέγοντες, Ἡὐλῆσαμεν ὑμῖν, καὶ
οὐκ ὥρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν † καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.
³³ ἐλήλυθεν γὰρ † Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε † ἐσθῶν
ἄρτον † μήτε † πίνων οἶνον, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον
ἔχει. ³⁴ ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ
πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνο-
πότης, † φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. ³⁵ καὶ

§ Syr. Cr.

35. τῶν τέκν. αὐτ. [πάντων.]
ἐδικαίωθη ἡ σοφία ἀπὸ † πάντων τῶν τέκνων αὐ-
τοῦ.

ΚΑ' ^{oδ}
α

56 ³⁶ Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα
φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς † τὸν οἶκον τοῦ

dei, maior est illo. ²⁹ (72, 10.) Et
omnis populus audiens et pub-
licani iustificaverunt deum,
baptizati baptismo Iohannis:
³⁰ Pharisei autem et legis pe-
riti consilium dei spreverunt in
semet ipsos, non baptizati ab
eo.

³¹ (73, 5.) Cui ergo similes
dicam homines generationis
huius, et eni similes sunt?
³² Similes sunt pueris sedenti-
bus in foro et loquentibus ad
invicem et dicentibus, Canta-
vimus vobis tibiis et non sal-
tastis, lamentavimus et non
plorastis. ³³ Venit enim Io-
hannes baptista neque mandu-
cans panem neque bibens vi-
num, et dicitis, Daemonium
habet: ³⁴ venit filius hominis
manducans et bibens, et dicitis,
Ecce homo devorator et bibens
vinum, amicus publicanorum
et peccatorum. ³⁵ Et iustifi-
cata est sapientia ab omnibus
filiis suis.

³⁶ (74, 1.) Rogabat autem illum
quidam de Pharisaeis ut man-
ducaret cum illo: et ingressus

in ver. 26) X(Δ). 33. rel. Latt. Syrr.
Pst. & Hel. Goth. Æth. Orig. ii. iv. 312^b.
(vid. Matt. xi. 11.) (om. τον Δ.) | om. B.
LΞ. 1. Syr. Pst. MS. Syr. Hier. Memph.
Arm. Orig. iv. 122^a.

28. οὐδεὶς ἐστίν] om. M. | Contra, Orig.
iv. bis.

— ὁ δε] ὅτι ὁ D. b.

— μικροτερος] add. αὐτοῦ D.

— θεοῦ] add. μου 69.

29. λαὸς] οὗλος M.

— ἀκούσας] ἀκουσαντες M (post καὶ οἱ
τελ.) (a.e. Æth. lic.)

— ἐδικαίωσαν Eus. in Luc. 167. | -σαι D*.

— βαπτισθέντες] add. εἰς 1.

30. οἱ νομ.] om. οἱ D.

— εἰς ἑαυτοὺς] om. D. Æth.

— ἐπ' αὐτοῦ] om. a.b.c.e. ff. | Contra,
Vulg. g¹.

31. ab init.] † ἐπεὶν ἐὶ δὲ κυριος Ξ. Mmg.
(Tf.) Vulg. Cl. f. g¹. | om. ABDLXΔ.
1. 33. 69. EFWtst. GHKMSUVΓA.
Am. Fuld. For. a.b.c.e. ff. g². l. Syrr. Pst.
& Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. ||
(οὐκετι ἐκεῖνοις ἐλεγετο, ἀλλὰ τοῖς μα-
θηταῖς Ξ.)

— οὖν] om. FWtst.

— τινι 2°.] τινος H.

32. παιδίοις] praem. τοῖς D*.

— ἀγορᾷ] praem. τῇ D. | ἀγοραῖς Δ.
FWtst.

— λεγοντες D Gr. L. 69. a.b.e. ff. l. Memph.
λεγοντα sic Ξ. | † καὶ λεγουσιν Ξ. AP
X. 33. rel. Vulg. (f.) g¹. Syrr. Pst. & Hel.
(om. καὶ c.) vid. Matt. xi. 17 (et rec.
ibi). | ἂν λέγει B. 1. | οἱ λεγουσιν A.

32. ορχησ. LX. 69.

— ἐθρηνησαμεν] add. † ἡμῖν Ξ. AP. rel.
a.b.f. ff. Syrr. Pst. & Hel. Goth. Æth. |
om. B. Mai. DLΞ. Vulg. c.e. g¹. l. Memph.
Arm.

— ἐκλαύσατε] -σιτε E. | ἐκοψασθε 69.
Mmg. lit. rubr.

33. γὰρ] om. FWtst. a.c. Arm. Orig. iv.
130^b (in serie).

— μητε 1°. Orig. iv. 130^b. | μη B.

— ἐσθ. ἄρτον BLΞ. Vulg. f. g¹. 2. Syr.
Pst. Memph. | † ἄρτον ἐσθίων Ξ.
AP. 33. rel. Syr. Hel. Goth. || om.
ἄρτον D. 1. 69. a.b.c.e. ff. l. Arm.
Æth. Orig. iv. (Eus. D.E. 430^d. Matt)
(om. seu ante ἐσθ. Syr. Cr.) vid. Matt.
xi. 18. || ἐσθίων BD. | † ἐσθίων Ξ. A
PTf. LΞ. rel. Orig. iv.

— πίνων οἶνον B. Bth. Mai. LΞ. Vulg. f.
g¹. 2. Syr. Pst. Memph. | † οἶνον πίνων
Ξ. AP. 33. rel. Syr. Hel. Goth. | om.
οἶνον D. 1. 69. a.b.c.e. ff. l. Syr. Cr.
Arm. Æth. Orig. iv. (vid. Matt) (οἶνον
πίνων Δ*.)

— λέγετε Orig. iv. Eus. D.E. 430^d. | λε-
γουσι A. (vid. Matt. xi. 18.)

34. ἐλήλυθεν] ἦλθεν X. (vid. Matt. xi.
19.)

— ἐσθίων] ἐσθων D.

— ἐδων Clem. 186 (? Matt.) | om. 69.

— ἀνθρώπος] δαιμόνιον ἔχει καὶ ἀνθρώ-
πος ἐστὶ 69.

— φίλος ante τελωνων ABDPLΞΔ. 1. 33.
69. EGMKSUVΓA. Vulg. a.c.e. ff. f.
g¹. 2. | † post Ξ. XH. (b.) Clem. 186
(? Matt.)

35. ἐδικ.] δικ. B* Rl. (sil. Mai.)

— παντων] ante των τεκνων B. 69.
Latt. Syr. Pst. | † post αυτης Ξ. APΞ.
33. rel. Syr. Hel. Goth. Memph. (ἀ-
παντων Γ.) | om. DLX. 1. FWtst. M.
Syr. Cr. Arm. Iren. 40. (vid. Matt. xi.
19.)

36. ηρωτα Vulg. Syr. Hel. | ηρωτησεν D.
a.b.c.e. ff. g¹. Syr. Pst. (Et venit Pha-
risaens unus rogans eum Syr. Cr.)

— αυτον] ante τις D. 1. Vulg. a.b.c.e.
f. ff. g¹. Syrr. Pst. & Hel. Goth. | post των
φαρισαιων 33.

— των φαρισαιων] των Ιουδαιων V. |
add. τον Ιησουν GH.

— τον οικον BDLΞ. 33. 69. | την οικον 1.
| † την οικαν Ξ. AP. rel.

31. ab init. Alt autem dominus Cl.

A B D [II] P.
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
E F J G H K M S U V Γ
Λ.

§ F
¶

§ Ξ
39. [δ.] προσφ.
§ II

42. τίς οὖν [αὐ-
τῶν]

Φαρισαίου[†] κατεκλίθη^η.³⁷ καὶ ἰδοὺ γυνὴ[†] ἥτις ἦν
ἐν τῇ πόλει ἁμαρτωλός,[§] * καὶ[†] ἐπιγνούσα ὅτι[†] κατά-
κειται^η ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου,[¶] κομίσασα ἀλά-
βαστρον μύρου³⁸ καὶ στᾶσα[†] ὀπίσω παρὰ τοὺς
πόδας αὐτοῦ^η κλαίονσα, [†] τοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέ-
χειν τοὺς πόδας αὐτοῦ^η καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς
αὐτῆς ἐξέμασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ,
καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ³⁹ ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ
καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων,[§] Οὗτος εἰ ἦν
προφήτης,[§] ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις
ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν. ⁴⁰ καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, Σίμων, ἔχω σοί τι
εἰπεῖν. ὁ δέ,[†] Διδάσκαλε, εἰπέ, φησίν.^η ⁴¹ Δύο
[†] χρεοφειλέται^η ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἰς ὥφειλεν
δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. ⁴² μὴ
ἐχόντων[†] αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο.
τίς οὖν αὐτῶν[†], πλείον[†] ἀγαπήσει αὐτόν^η; ⁴³ ἀπο-

domum Pharisaei discubuit.
³⁷ Et ecce mulier quae erat in
civitate peccatrix, ut cognovit
quod accubuit in domo Phari-
saei, attulit alabastrum un-
genti, ³⁸ et stans retro secus
pedes eius lacrimis coepit ri-
gare pedes eius et capillis
capitis sui tergebat, et oscula-
batur pedes eius et ungento
ungebat. ³⁹ Videns autem
Pharisaeus qui vocaverat eum
ait intra se dicens, Hic si esset
propheta, sciret utique quae et
qualis mulier esset quae tangit
eum, quia peccatrix est. ⁴⁰ Et
respondens Iesus dixit ad il-
lum, Simon, habeo tibi aliquid
dicere. At ille ait, Magister,
dic. ⁴¹ Duo debitores erant
cuidam faeneratori, unus de-
bebat denarios quingentos,
alius quinquaginta: ⁴² non ha-
bentibus illis unde redderent,
donavit utrisque. Quis ergo
eum plus diligit? ⁴³ Respon-

36. κατεκλιθη BDLΞX. 1. 33. | † ἀνεκλιθη
Σ. AP. rel.

37. ἰδου] om. Syr.Pst. Arm. Æth. [Syr.
Crt. et eum accubisset mulier una
peccatrix fuit in illa urbe.]

— ἥτις ἦν post γυνή BLΞ. 1. (69. τις ἦν)
Vulg. c,f,l. (Syr.Crt.&Pst.) Memph.
Arm. | † post ἐν τῇ πόλει Σ. APXΔ.
33. rel. a,b,e. Syr.Hel. Goth. | om. D.
Æth.

— ἁμαρτωλός] ante ἐν τῇ πόλει 1. Syrr.
Crt.&Pst. Æth.

— καὶ ante ἐπιγνούσα ABPXΔ. 69. FM
SV. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Goth. |
* om. Σ. DLΞ 1. 33. rel. Latt. Syr.Crt.
Arm. Æth.

— κομίσασα D.

— κατακειται AB(D)LΞX. 33. A. (post
φαρισαίου D. c,e Syrr.Crt.&Pst.&Hel.
| Contra, Orig. Int. iv. 517^c.) | † ἀνα-
κειται Σ. PΔ. rel.

— κομίσασις sic Δ.

— ἀλαβαστρον] praem. το F. | post μυ-
ρου D. | Contra, Orig. Int. iv.

38. ὀπίσω ante παρα τοὺς πόδας αὐτοῦ
BDLXΔ. 1. 33. Vulg. a,b,c,e,f,g,l. Syrr.
Crt.&Pst. Memph. Arm. Æth. Orig.
Int. iv. 517^c. | † post Σ. AP. 69. Syr.
Hel. Goth.

— αὐτοῦ Orig. Int. iv. | τοῦ τοῦ sic M.
| του Ἰησοῦ AK. Syr.Hel.

— κλαίουσα Orig. Int. iv. | om. F. Vulg.
b,g,l,ff. (ut vid.),

38. τοῖς δάκρυσιν post κλαίονσα BDL.
33. Vulg. a,b,c,(e),f,g,l. Syr.Crt. Arm.
Orig. Int. iv. | † post τ. πόδας αὐτοῦ 2°.
Σ. APXΔ. 1. rel. Syr.Hel. Memph.
Goth. Æth. [Syr.Pst.] || τ. ποδ. αὐτ.
2°] om. a.

— ἤρξατο βρεχειν Vulg. f. Syrr.Pst.&
Hel. Memph. Arm. | ἐβρεξε D. a,b,(c).
e,ff,g,l. Syr.Crt. Æth. Orig. Int. iv.

— ταῖς] τοῖς A.

— ἐξέμασσεν BP(Δ). 1. (69.) rel. Vulg.
a,b,c,f. Syrr.Crt.&Pst.&Hel. Orig. Int.
iv. (-μασεν Δ. 69. E*H*) | ἐξεμαξεν A
DLX. 33. Memph. (vid. ver. 44. et Joh.
xii. 3.) [e.]

— τῷ μύρῳ] τον μύρον 69^a. (corr. l.)

39. ὁ καλέσας αὐτόν Orig. Int. iv. 517^c. |
παρ' ᾧ κατεκείτο D. e. | om. Syr.Hier.
— λεγων] om. DX. 69. e. Syr.Hel.txt.
Arm. Orig. Int. iv. | Contra, ABP.
rel. vv.

— εἰ] om. GHxl.

— προφήτης] praem. ὁ B.Mai.Ξ. | Con-
tra, ADPL. rel.

— αν] om. 69.

— ποταπή Orig. iii. 225^c. | ποδαπή D*.
— ἥτις ἀπτεται] ἡ ἀπτομένη D Gr.
Orig. iii.

40. εἶπεν πρὸς αὐτόν] πρὸς αὐτόν εἶπεν
33. | dixit ei Jesus Syr.Crt. | εἶπεν αὐ-
τῷ X. | dixit ad Petrum f*. Goth. | ad
Petrum dixit illi e. || εἶπεν ante ὁ Ἰησ. Ξ.
— εἶπε] εἶπον D.

40. φησιν post εἶπε BILΞ. 1. | † φησιν
post ὁ δε Σ. PX. 33. 69. rel. Latt.
Syr.Hel. Goth. (dixit ei, Dic, magister,
Syr.Crt.&Pst.impr. ipse autem dixit
ei, Die mag. Syr.Pst.MSS.) | εἶπεν post
ὁ δε AD. Memph. Æth. [Arm.]

41. ab init.] sine add. ABIPLΞΔ. 1. 33.
69. rel. Vulg. a. | add. ὁ δε εἶπεν D. Syr.
Hel.mg. Memph. Schw. (Æth. add.
"ei.") et dicet Arm. Dicit ei Syr.Hel.
txt.* | add. ὁ δε Ἰησοῦς εἶπεν X. (f.)
dixit ergo Jesus b,c. et Jesus ait e.
Dixit ei Jesus Syrr.Crt.&Pst. | re-
spondens Jesus dixit ei Memph.W.

— χρεοφ. ABRLDIPL(c corr.)ΞΔX. 33.
EFGHKMVTΛ. | † χρεοφ. Σ. B.Mai.
L*. 1s. 69. U. ἀνθρωπῶν δανειστῶν χρεοφ.
ἦσαν δυο (om. seq. ὁ.) Orig. iii. 225^{d,e}.

— ὥφειλεν L. 69.

— πεντήκοντα] praem. δηνάρια D. 69.
a,c. Syrr.Crt.&Pst. | Contra, Orig. iii.

bis. Orig. Int. ii. 368^b. iii. 975^b. iv. 523^a.
42. ἐχόντων] † add. δε Σ. AIIX. rel. b.
(c)(e),f,g,l. Syr.Hel. Memph. Goth.
Arm. Æth. ("et cum" etc. Syr.Crt.
"et" Syr.Pst.) | om. BDPLΞ. Vulg.

a,l. Orig. iii. 225^d. Orig. Int. ii. 368^b.
— αὐτῶν 2^o. ABPLΞ. rel. e,f. rel. Orig.
Int. ii. | om. DII. 69. Vulg. a,b,c,ff,g,l.
l. Arm. Æth.

— πλείον (πλεον D. | πλεονα F.)]

37. accubisset Cl. | 39. est mulier Cl. | 41.
et alius Cl. | 42. diligit Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

κριθεὶς † [ὁ] Σίμων εἶπεν, Ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ
πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ὁρθῶς ἔκρινας.
44 καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη,
Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν
οἰκίαν, ὕδωρ † μοι ἐπὶ † πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ
τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς
θριξίν † αὐτῆς ἐξέμαξεν. 45 φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας·
αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον οὐ διέλειπεν καταφιλοῦσά
μου τοὺς πόδας. 46 ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ
ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν † τοὺς πόδας μου.
47 οὐ χάριν, λέγω σοι, ἀφένονται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς
αἱ πολλάι, ὅτι ἡγάπησεν πολὺ. ᾧ δὲ ὀλίγον † ἀφί-
εται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. 48 εἶπεν δὲ αὐτῇ, Ἀφένονται σου
αἱ ἁμαρτίαι. 49 καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέ-
γειν ἐν ἑαυτοῖς, † Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας
ἀφίησιν; 50 εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις
σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

dens Simon dixit, Aestimo quia is cui plus donavit. At ille dixit ei. Recte indicasti. 44 Et conversus ad mulierem dixit Simoni, Vides hanc mulierem? intravi in domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti: haec autem lacrimis rigavit pedes meos et capillis suis tersit. 45 Osculum mihi non dedisti: haec autem ex quo intravi non cessavit osculari pedes meos. 46 Oleo caput meum non unxisti: haec autem unguento unxit pedes meos. 47 Propter quod, dico tibi, remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum: cui autem minus dimittitur, minus diligit. 48 Dixit autem ad illam, Remittuntur tibi peccata. 49 Et coeperunt qui simul discumbabant dicere intra se, Quis est hic qui etiam peccata dimittit? 50 Dixit autem ad mulierem, Fides tua te salvam fecit: vade in pace.

¶

¶ II

† praem. επει Σ. IIPX. 33. rel. Syr. Hcl. Goth. (ειπε KTf.) (επιπλιον A.) | om. BDLΞ. 1. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Æth. (ante τις ουν Arm.)
42. αυτον post αγαπησει BLΞX. 33. F. | † ante Σ. AIIPTsic. rel. f. Goth. (αυτων 69.) | ante πλεον D. Vulg. a.b.c. e.g^l. | om. Δ.
43. αποκριθεις ὁ Σιμων ειπεν (B)D(L²) (Ξ). Vulg. b.c.e.l. (Syr.Pst.) Memph. (Æth.) (om. ὁ B.Mai LΞΓ.) | † add. δε ante ὁ Σιμ. Σ. APL². 33. rel. a.f. Syr.Hcl. Goth. (quod omittunt vv. rel.) | ὁ δε Σιμων ειπεν II. 1. dixit ei Simon Syr.Crt. dicit Simon Arm.
— ψ] ὁ 69.
— πλεον D.
— ὁ δε] add. Ιησους M. ff. (Syrr.Crt.&Pst. dixit ei Jesus.)
44. τῷ Σιμωνι εφη ABIIPΛΞ. rel. Memph. Arm. | ειπεν τῷ Σιμωνι D. Vulg. a.b. (c.)e.f.g^l. Syrr.Crt.&Pst.&Hcl. Goth. Æth.
— τὴν] om. L.
— ὕδωρ] praem. και D.
— μοι επι ποδας B(X. 33. τους ποδας) e. | επι ποδας μοι D. a.ff.g^l. | μου επι τους ποδας LΞ. | † επι τους ποδας μου Σ. AII²P. 1. 69. rel. Æth. | † om. τους BDII* ut vid. pedibus meis Vulg. b. c.f.
— δακρυσιν] δακρισιν D.
— θριξιν] † add. της κεφαλης Σ. Δ. rel. Syr.Crt. | om. ABDIIPΛΞX. 1. K. Latt.

Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Goth. Arm. Æth.
44. εξεμαξεν]-ζεν B.Blc. (Ctra, ap. Moi.)
45. φιλημα μοι] add. αγαπης A.
— εισηλθον ABDIIPΛ²Ξ. rel. b.c.f. Syr. Crt. Syr.Hcl.mg Graecē. Goth. Arm. Æth. | εισηλθεν L*. 69. Vulg. a.e.ff. g^l. Syr.Pst. sic(e punctis) et Syr.Hcl.txt. Memph.
— διελιπεν]-λειπεν AIIΛΞXΔ. 33. 69. EG sic KMA.
— μου] post τους ποδας P. Latt.
46. τ. κεφ. μου] pedes meos a.e.ff.l. Syr. Hier. 1a man. (add. eadem Æth.) | om. ? D*. (Syr.Crt. "tu non unxisti me" tantum.)
— τους ποδας μου ABPLΞ. 33. EFGHU VI. Vulg. f.g^l.². | † μου τους ποδας Σ. XΔ. 1. 69. KMSsA. || om. DII. a.b.c. e.ff.l. Arm. (? τους ποδας II² in marg.?) | ante ηλειψεν LΞ. Syr.Pst.
47. ου χαριν] add. δε D. (mox λεγω σοι om. Æth.)
— αφενονται Clem. 205. | αφενονται Δ. 69. M. | αφιονται F. remittuntur Vulg.Cl. a. dimittantur c.f. remissa sunt b.ff. remittentur Am. e.g^l.
— αι ἁμαρτιαι αυτης BIILX. rel. Memph. Goth. (Æth.) | αυτης αι ἁμαρτιαι A. 69. FK. Clem. 205. | αυτη αι ἁμαρτιαι αυτης P. Syrr.Crt.&Pst.&Hcl. Arm. | ei peccata Vulg. a. (b.)c.)e.f.g^l. Orig. Int. ii. 191^b. | αυτη tantum D. ff.l.

47. αι πολλαι] πολλα D. ff.l. | om. e.g^l. | om. αι 69. K.
— οτι ηγαπησεν.... αγαπα] om. D. e. | Contra, Orig. Int. ii. 191^b. 697^f. Cyr. 328. vid. Iren. 213. | (quia cui multum remittitur multum diligit, quia multum dilexit, cui autem paululum paululum Arm.)
— πολυ] πολλοι F. πολλυ ΓΤf. (seq. ὁδε Ξ.)
— αφιεται ολιγ. αγαπα] αγαπα ολιγ. αφιεται F. Æth.
— αφιεται] add. και B.
— αγαπα] αγαπατε 69.
48. αυτη] ad illam mulierem e. Syrr.Crt. &Pst. | ad illam, Mulier c. ad eam, Mulier b. | add. Jesus a.b.f.f.g^l.l. (Contra, Vulg. c.)
— αφενονται]-ονται Δ. 69. M.
— σου] σοι PTf. (etra, Knit) Vulg. a.b.c. e.g^l. (tibi peccata tua f.f. Syrr.Crt.&Pst. &Hcl. (*tua.) Arm. Orig. Int. iii. 975^b)
49. συνανακειμενοι] add. αυτη II.
— εν εαυτοις] αυτοις 69*. (corr.¹) | εν αυτ. Δ.
— ουτος] post εστιν DP. 1. 69. Vulg. a.c.e.f. Memph. (om. b.) | ante ABL. rel. vv.
50. ειπεν δε] add. Jesus b.c.e. Syr.Pst.
— γυναικα] add. γυναι D.
— εις ιερην γ^l. | εν ιερην D. (Latt.)

47. remittentur Am. | 49. accumbabant Cl.

ABD(P)[R].^{οε}
L[Ξ]XΔ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΓ
Λ.
VIII.

¶ P

¶ Matt. 13:2-8. ος
¶ Mar. 4:1-9. β
§ Ξ
§ R

¶ F

57 ¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώ-
δευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελι-
ζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν
αὐτῷ, ² καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι
ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ
καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτά ¶ ἐξε-
ληλύθει, ³ καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου
Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵ-
τινες διηκόνουν αὐτοῖς ἑκ τῶν ὑπαρχόντων
αὐταῖς.

58 ⁴ Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ
πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτόν, ⁵ εἶπεν διὰ παρα-
βολῆς, ⁶ Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν τὸν σπό-
ρον αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσεν
παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. ⁷ καὶ ἕτερον κατέπεσεν
ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φνὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν
ἱκμάδα. ⁸ καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν,
καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. ⁹ καὶ

¹ (75, 10.) Et factum est dein-
ceps et ipse iter faciebat per
civitatem et castellum praedi-
cans et evangelizans regnum
dei, et duodecim cum illo, ² et
mulieres aliquae quae erant
curatae ab spiritibus malignis
et infirmitatibus, Maria quae
vocatur Magdalene, de qua
daemonia septem exierant, ³ et
Iohanna uxor Chuza procura-
toris Herodis, et Susanna, et
aliae multae quae ministrabant
eis de facultatibus suis.

⁴ (76, 2.) Cum autem turba plu-
rima conveniret, et de civitati-
bus properarent ad eum, dixit
per similitudinem, ⁵ Exiit qui
seminat seminare semen suum:
et dum seminat, aliud cecidit
secus viam, et concuscatum est,
et volucres caeli comederunt
illud. ⁶ Et aliud cecidit super
petram, et natum aruit, quia
non habebat umorem. ⁷ Et
aliud cecidit secus spinas, et
simul exortae spinae suffoca-
verunt illud. ⁸ Et aliud ceci-

1. καθεξῆς] ἐξῆς A.
— καὶ αὐτός] om. Syr.Crt. (Dominus
Jesus Aeth.)
— διώδευεν] εἰσῆλθ. K.
— κηρύσσων] om. Syr.Crt.
— δώδεκα] add. discipuli a.b.c.f.(g¹) |
Contra, Vulg. c, ff.
— σὺν αὐτῷ] μετ' αὐτοῦ D.
2. τινες] om. b, ff, g¹. Syrr.Crt.&Pst.&Hel.
nt vid. Memph. Goth. Aeth. | Contra,
Vulg. a.c.e.f. Arm. Orig. i. 380^c.
— αἱ] om. 1.
— τεθεραπεύμεναι] post πονηρῶν 1.
— Μαρία BDX. rel. Memph. | Μαριαμ
APL. 1. 33.
— ἀφ'] ἐξ D.
— ἐπτά] om. F. (.ζ. δαιμόνια D.) | πολ-
λα H(non G). | duodecim c(?xii, pro
vii.)
— ἐξεληλύθει] eiecerat Syr.Crt.
3. Ἰωάννα B.Mai.D. Syr.Hcl.mg. Graecē.
| † Ἰωάννα Ξ. AL. rel.
— Σουσάννα] Σωσαννα ΜΓ. Orig. i.
380^d. ed.
— ἕτεραι] ἑταίραι A.
— αἰτινες] add. καὶ D. a.c, ff, l. (om.
Vulg. b, e, f, g¹.)
— αὐτοῖς B.Ble.Mai.DA. 69. EFGHKS
UVΓA. Am. c, e, f, ff, g¹. Syrr.Crt.Pst.&
Hel.mg. Goth. (τοῖς μαθηταῖς Orig.
in interpr. i. 380^d.) | † αὐτῷ Ξ. ALX. 1.

33. M. Vulg. Cl. Fuld. a.b. Syr.Hcl.lxi.
Memph. Arm. Aeth. Tert. adv. Marc.
iv. 19. (vid. Matt. xxvii. 55. Mar. xv.
41.)
3. εκ AB.Bty.Beh.Ble.DL. 1. 69. K.
Orig. i. 380^d. | † απο Ξ. (Bap.Mai.)
XΔ. 33s. rel. ("de" Latt.) || om. απο
των ὑπαρχόντων αὐταῖς E*. (habet in
mg.) | (αὐτοῖς H. αὐτῶν D. Contra,
Orig. i.)
4. συνιόντος] συνελθόντος D. 69.
— κατὰ πόλιν Orig. Int. iii. 835^c. | τὴν
πόλιν D Gr.
— δια παραβολῆς Vulg. f, g². rel. (praem.
eis Syr.Crt.) | παραβολὴν τοιαύτην
πρὸς αὐτοὺς D. (b.) (Aeth.) | parabo-
lam a.(ff.) parabolam ad illos c.(g¹), l.
similitudinem talem e. (parabolam ta-
lem Orig. Int. iii.)
5. ab init.] Ecce a.b, e, ff, g¹, l.². Syr.Crt.
(vid. Matt. xiii. 3. Mar. iv. 3.) | om.
Vulg. c, f. Syrr.Pst.&Hel. Orig. Int. iii.
— του σπείρειν] om. A* ut vid. | om. του
DK. | Contra, Just. Tr. 125. Hipp. Phil.
viii. 9. (263.) Orig. iii. 6^c. Eus. in Es.
558^c. 560^b.
— αὐτοῦ B.Mai.DLΞ. rel. [R.n.l.] |
ἐαυτοῦ AΔMSVT. | om. Just. Tr. (om.
τ. σπ. αὐτ. c. Syr.Crt. Arm.MSS. vid.
Matt. xiii. 3.)
— αὐρον] om. D.

5. ὁ μὲν ADR. rel. Latt. rel. Just. Tr. |
ἀ μὲν B. (vid. Matt. xiii. 4.)
— παρα] ἐπι Rsic.
— του ουρανοῦ Vulg. c, f, g². Syr.Hcl.
Memph. Goth. Arm. Aeth. Orig. Int.
ii. 474^a. | om. D. a, b, e, ff, l. Syrr.Crt.&
Pst. (vid. Matt. xiii. 4.)
— αὐτο ADR. rel. Latt. rel. | αὐτα B.
(vid. Matt.) | αὐτον F.
6. ἕτερον] ἄλλο D.
— κατέπεσεν BRLΞ. | † ἔπεσεν Ξ. AD.
rel. (vid. Matt. xiii. 5.)
— ἐπι] παρα Ξ.
— τὴν πέτρ.] om. τὴν B.Mai.
— φνὲν] ἐφνεν L. (praem. statim Syr.Pst.)
7. ἕτερον] ἄλλο D. (vid. Mar. iv. 7.)
— ἐν μέσῳ] (ἐμμεσῷ APap. T, f, RLΞ.)
μέσῳ 69. | μέσον D.
— συμφυεῖσαι] συμφυεῖσαι L. | φνέσαι
X. || om. αἱ seq. G. (om. αἱ ἀκανθαὶ
Syr.Crt.)
8. ἕτερον] ἄλλο D. (vid. Mar. iv. 8.)
— εἰς ABRLΞXΔ. 1. 33. 69. EFWIs, GH
KMSUVFA. Vulg. b, e, f, ff, g¹, l. Hipp.
Phil. viii. 9 (263.) | † ἐπι Ξ. D. a.c.
Just. Tr. 125. (vid. Matt. xiii. 8.)
— ἀγαθὴν] add. καὶ καλὴν D. a.c.e. Syr.

1. per civitates et castella Cl. | 2. septem
daemonia Cl. | 3. Chusae Cl. | ministr. ei Cl. |
4. convenirent Cl. | om. et Am.* | 7. inter spi-
nas Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth Arm. Æth.
^d || Matt. 13: 10-23.
|| Mar. 4: 10-20.
9. τίς αὐτῇ εἶη παραβολή

ἕτερον ἔπεσεν [†] εἰς⁹ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυνεν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει, Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. ^{9 d} Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ[†], Τίς εἶη ἡ παραβολὴ αὕτη; ¹⁰ ὁ δὲ εἶπεν, Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ^e ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. ¹¹ ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολὴ ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. ¹² οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ [†] ἀκούσαντες, ^e εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. ¹³ οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. ¹⁴ τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. ¹⁵ τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν

dit in terram bonam, et ortum fecit fructum centuplum. Haec dicens clamabat, Qui habet aures audiendi audiat. ⁹ Interrogabant autem eum discipuli eius quae esset haec parabola. ¹⁰ Quibus ipse dixit, Vobis datum est nosse mysterium regni dei, ^(77, 1) ceteris autem in parabolis, ut videntes non videant et audientes non intellegant. ¹¹ ^(78, 2) Est autem haec parabola. Semen est verbum dei. ¹² Qui autem secus viam, sunt hi qui audiunt, deinde venit diabolus et tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi fiant. ¹³ Nam qui supra petram, qui cum audierint cum gaudio suscipiunt verbum, et hi radice non habent, qui ad tempus credunt et in temptationis recedunt. ¹⁴ Quod autem in spinis cecidit, hi sunt qui audierunt et sollicitudinibus et divitiis et voluptatibus vitae euntes suffocantur et non referunt fructum. ¹⁵ Quod autem in bonam terram, hi sunt

Pst. Arm. | om. Vulg. b. f. ff. g¹. Syr. Hel. rel. (praem. eadem Hipp. Phil.) vid. Matt. et Mar. (et ver. 15.) | add. et fructiferam Syr. Crt. (vid. Matt. et Mar.)

8. φυνεν] εφυνεν L. || add. καὶ D Gr. e. f. — ταῦτα λεγων.... ακουετω] om. 69. || εφυνει] voce magna dicebat Syr. Crt. 9. ἐπηρωτων] -τουν 69. (ἐπηρωτων D.) — αυτου Vulg. e. f. g¹. Orig. Int. iii. 835^d. | om. R. a. b. c. ff. Arm. || † add. λεγοντες. A. X. rel. f. Syr. Hel. Goth. Æth. (vid. Matt. xiii. 10.) | om. BDR L. 1. 33. Latt. Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm. Orig. Int. iii. 835^d. — τις] praem. το D.

— τις ειη η παραβολη αυτη ADXΔ. 69. rel. c. e. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Goth. | τις ειη (εἰ B. Bch.) αυτη η παραβολη B. Bch. 1. Vulg. a. b. f. ff. g¹. Æth. (om. αυτη Arm.) | τις αυτη η παραβολη L. 1. | τις αυτη ειη παραβολη B. Bth. Mai. (33. η παρ.) | (ειη) om. L supra Γ. εἰ B. Bch. K.) | περι της παραβολης R.

10. ειπεν] εφη 1. || add. αυτοις 1. 69. c. e. Syrr. Crt. & Pst. & Hel. mg. Memph. (quibus Vulg. b. ff. g¹.) — γινωαι hic Orig. Int. iv. 470^c. | post του θεου D. | om. a. — παραβολαις] add. λαλω A. b. | Ctra.,

Orig. Int. iv. | add. dicitur g¹. Syrr. Crt. & Pst. (ceteris autem non est datum nisi in similitudinem e. (g¹.) illis autem qui foris sunt non est datum ut scirent, propterea in parabolis dicitur eis Syr. Crt. (vid. Matt. xiii. 11, 13.)

10. μη βλεπωσιν ABXΔ. 33. rel. | μη ιδωσιν DL. 1. | βλεπωσιν και μη ιδωσιν R. (vid. Mar. iv. 12.) — ακουοντες μη BDL. 1. 33. rel. Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel. txt. Goth. Arm. Orig. Int. iv. | ακουσαντες μη A. | ακουοντες ακουσωσιν και μη R. 69. (vid. Mar.) | ακουοντες μη ακουσωσιν μηδε FWst. Syr. Hel. mg. Memph. Æth.

— συνωσιν] συνωσιν 1.

11. λογος] add. ο D.

12. εις] om. A.

— ακουσαντες B. Bcl. Mai. L. 1. U. | † ακουοντες. ARXΔ. rel. vv. | ακολουθουντες D. || add. τον λογον X. c. e. Syr. Pst. Orig. Int. ii. 474^b. (vid. Matt. xiii. 19. Mar. iv. 15.) verbum Dei b. Syr. Crt. | Contra, Vulg. a. f. ff. g¹. Syr. Hel.

— ειτα Vulg. f. g¹. Syr. Hel. (et mg. Graece.) Memph. Goth. | ων D. (“quorum” D. Lat.) | “et” Syrr. Crt. & Pst. Æth. “et deinde” Arm. (autem post ερχεται a. b. c. e. ff. l. Orig. Int.)

12. τον λογον] post αυτων D. a. b. c. f. | Contra, Vulg. g¹. (om. e. Orig. Int. ii.)

— της] τας A.

13. της πετρας ABR. rel. | την πετραν DXFVst. Orig. i. 308^c.

— μετα χαρ.] praem. ευθως Syr. Crt.

— ουτοι Orig. i. | om. D. e. Syr. Crt. Arm. Æth. | αυτοι B⁺. Mai.

— πειρασμου] -μον K.

— αφιστ.] scandalizantur Syr. Crt. (vid. Matt. xiii. 21.)

14. πεσον] εμπεσον A.

— ακουσαντες Vulg. e. f. ff. g¹. Syr. Hel. Goth. | ακουοντες 33. Ksic. a. b. c. Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm. Æth. || praem. τον λογον 1. (vid. Mar. iv. 18.) add. a. c. f. g¹. Syr. Crt. & Pst. Arm.

— και post μεριμνων Orig. iv. 14^c. | om. D. c. e. ff. l. Æth. (non 69.)

— πλουτου] add. mundi Syr. Crt.

— ηδωνων] praem. υπο A. Arm. | Contra, Orig. iv.

— πορευομενοι] -ρος Δ*. (om. Syr. Pst.)

15. εν τη καλη γη] εις την καλην γην D. Latt. Orig. i. 308^f. vid. Matt. xiii. 23. (praem. “quod cecidit” Syr. Crt.) || postea om. ουτοι εισιν Arm.

10. intelligant Cl. | 12. hi sunt Cl. om. hi Am. * | 13. radices Cl. | 14. in spinas Cl. | a soll. Cl.

A B D (R).
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΓΛ.
§ F
¶ R

† Mar. 4:21.
Matt. 5:15.
Luc. 11:33.
§ Mar. 4:22.
Matt. 10:26.
Luc. 12:2.
h cap. 19:26.
Matt. 25:29.

¶ πβ
† Matt. 12:46-50. β
† Mar. 3:31-35.

20. σε θέλονταις.

¶ π

οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ὁ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθῃσιν, ἀλλὰ ἐπὶ λυχνίας τίθῃσιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. γάρ ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε. ὅς ἂν γὰρ ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

59 ἡ Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν θέλοντές σε. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν, οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.

qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent et fructum afferunt in patientia. Nemo autem lucernam accendens operit eam vase aut subtus lectum ponit, sed supra candelabrum ponit, ut intrantes videant lumen. Non enim est occultum quod non manifestetur, nec absconditum quod non cognoscatur et in palam veniat. Videte ergo quomodo auditis: qui enim habet, dabitur illi, et qui-eumque non habet, etiam quod putat se habere auferetur ab illo.

Venerunt autem ad illum mater et fratres eius, et non poterant adire ad eum prae turba. Et nuntiatum est illi, Mater tua et fratres tui stant foris volentes te videre. Qui respondens dixit ad eos, Mater mea et fratres mei hi sunt qui verbum dei audiunt et faciunt.

15. καλῇ καὶ Vulg. f. Orig. i. | om. D. a.b.c.e.f.f.l.
— ἀκούσαντες] -οντες 69. Latt. | Contra, Orig. i.
— λόγον] add. του θεου D. | Contra, Orig. i.
— καρποφοροῦσιν Orig. i. | καρπον φερονται 69. | τελεσφοροῦσιν LΞ.
— ὑπομονῇ] add. πολλῇ 69. | Contra, Orig. i.
— ad fin.] add. ταυτα (add. δε II.) λεγων εφωκει, Ὁ εχων οσα ακουειν (om. G².) ακουετε X. 1mγ. 69. E²F²G²HMF A. Syr.Hier.
16. ab init. Parabolam alteram dicebat Syr.Crt.
— αυτου] om. 1. b.c.f.f.
— σκευει] εις σκευος 1. | om. e.l.
— αλλα DL. 33. | † αλλ' Ξ. ABΞ. rel.
— επι λυχνιας ABL. rel. | επι την λυχνιαν DXKM(U om. την) vid. Mar. iv. 21. (Λυχν...., ἵνα οἱ εἰσ- om. E².)
— τιθησιν BLΞ. 1. 69. FA. | † επιτιθησιν Ξ. AXK. rel. | τιθι D. | om. e. Aeth. † add. aut in loco abscondito Syr. Crt.
— ἵνα....φως ADLΞ. rel. Orig. Int. iii. 886⁴. | om. B. Bth. Blc. Mai. vid. Mar. iv. 21. (ut omnibus luceat c.e.)
— εισπορ.] εκπορ. ATf.
— το φως] ante βλεπει 1.
17. κρυπτου] praein. τι XU.
— ου] ον L.

17. φανερον γενήσεται a. | φανερωθησεται 1. Vulg. b.c.e.f. Orig. iii. 235^a. | φανερον εσται D.
— ὃ ου μη γνωσθῇ B(L)Ξ. 33. (om. μη I².) | αλλα ἵνα γνωσθῇ D. | † ὃ ου γνωσθησεται Ξ. AX. rel. (ου] add. μη F.)
18. ον] om. a.b.c.f.f.l. Syrr.Crt.&Pst. | Contra, Vulg. e.f. Syr.Hel. rel.
— ακουετε] add. και προστεθησεται ἡμιν τοις ακουουσιν 69. (vid. Mar. iv. 24.)
— αν γαρ BLΞ. | † γαρ αν Ξ. DX 1s. 33s. KSsUA. | γαρ εαν AD. 1Tf. EF GHMVΓ. (γαρ εανχ 69 sic.)
— εχῃ] εχει bis HA. (1° Γ.) (2° M.)
— δοθησεται....μη εχῃ] om. 1. || εδοθ. αυτω] add. et abundabit Syr.Crt.
— ὃς αν ABDLΞ. 33s. KS. | ὃς εαν XΔ. 69. EFGHMUVΓA.
— μη] ονκ A.
— και ὃ δοκει εχειν] post αρθ. απ' αυτου D. e. | Contra, Tert. adv. Marc. iv. 19.
— δοκει] δοκειν V.
19. παρεγενετο B.Mai.DX. | † -νοντο Ξ. ALΞ. rel.
— μητηρ] add. αυτου D. 69. c.e. Syrr. Crt.&Pst. Memph. Aeth. (om. post αδελφοι c.e.)
— αδελ. αυτου] add. et stabant foras Syr.Crt.
— ηδυναντο] εδυναντο ΔEGKUV. | ηδυνοντο LΞ. Syrr.Crt.&Pst.
20. απηγγελη δε BDLΞ. 33. a.b.(c.)ff.g¹.l.

απαγγελιει δε 69. | απηγγειλαν δε X. Memph. | † και απηγγελη Ξ. AD. 1. rel. Vulg. e.f. Syrr.(Crt.&Pst.)&Hel. Goth. Arm. Aeth. (κ. απηγγελλη F.)
20. αυτω] † add. λεγοντων Ξ. AX. rel. Syr.Hel. Arm. | om. BDLΞΔ. 1. 33. Vulg. a.b.c.e.f.f.f.g¹.l. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Goth. Aeth. || add. οτι DL X. 1. a.b.c.e.f.f.f.g¹.l. Syr.Hel. Memph. Goth. | Contra, ABΞΔ. 33. rel. Vulg. Syrr.Crt.&Pst. Arm. Aeth.
— εστηκασιν] post εξω D. c.e. Aeth. (Eus. ad Steph. i. 223. ? Matt. xii. 47.)
— ιδειν θελοντες σε B.Bth. Mai. Ξ. volentes te videre Vulg. a.b.c.(e.)f. Syrr.Crt. &Pst.&Hel. (Aeth.) | † ιδειν σε θελοντες Ξ. ALX. rel. Eus. ad Steph. | ζητουντες σε D.
21. αποκριθεις] om. 1. Arm.
— προς αυτου] αυτοις D. c.e. || seq. ουτοι εσιν hic Syrr.Crt.&Pst.
— μητηρ] praein. η DXΔ. 69. (vid. Matt. xii. 49. Mar. iii. 34.) | Contra, ABLΞ. rel. || mon seq. om. 1. b.f.f.
— αδελφοι] praein. οι DXΔ. 69. (vid. Matt. et Mar.) | Contra, ABLΞ. rel.
— ακουοντες] -σαντες II.
— ποιουντες] † add. αυτου Ξ. X. rel.

17. est enim Cl. | 18. audiat Cl | 19. om. ad ante eum Cl.

Vulg. a. b. c. KΓ'
Syr. C. P. H. πγ
Memph. β
Goth. Arm. Æth.
j || Matt. 8:23-27.
|| Mar. 4:35-41.

60 ²² j † 'Εγένετο δὲ" ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν. ²³ πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνεον. ²⁴ προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες, Ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ † διεγερθεὶς" ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. ²⁵ εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ποῦ † ἡ πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ § ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, § ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; ²⁶ k καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν † Γερασσηνῶν," ἥτις ἐστὶν † ἀντιπέρα" τῆς Γαλιλαίας.

KΔ' 61 ²⁷ Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν

²² (83, 2.) Factum est autem in una die et ipse ascendit in una navicula et discipuli eius, et ait ad illos, Transfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. ²³ Navigantibus autem illis obdormivit: et descendit procella venti in stagnum, et complebantur et periclitabantur. ²⁴ Accedentes autem suscitaverunt eum dicentes, Praceptor, perimus. At ille surgens increpavit ventum et tempestatem aquae: et cessavit, et facta est tranquillitas. ²⁵ Dixit autem illis, Ubi est fides vestra? Qui timentes mirati sunt dicentes ad invicem, Quis putas hic est, quia et ventis imperat et mari et obediunt ei? ²⁶ Et navigaverunt ad regionem Gerassaeorum, quae est contra Galilaeam.

²⁷ Et enim egressus esset ad terram, occurrit illi vir quidam

Syr. Cr. & Pst. Memph. | om. ABDLΞ
Δ. 1. 33. H² ut vid. V* (add. l.) Vulg. a.
b. c. e. f. l. Syr. Hel. Goth. Arm. Æth.
22. ἐγενετο δε ABDL. 1. 33. 69. KMU.
Latt. Syr. Pst. & Hel. sic. Memph. Goth.
| † καὶ ἐγενετο Ξ. XΔ. rel. Syr. Cr.
Arm. Æth.
— καὶ αὐτος ἐνέβη AB(L)XΔ. 1. 33.
(69.) rel. | ἀναβῆναι αὐτον D Gr.
(ἐνέβη) ἀνέβη L. 69. FM.) | κ. αὐτος
ἐνέβη ὁ Ἰησοῦς GH. | κ. αὐτος ὁ Ἰησοῦς
ἀνέβη F. ascendens Jesus sedit Syr.
Cr. & Pst. [e.]
— πλοῖον] praeem. το 69. HMV.
— μαθ. αὐτου] add. secum Syr. Cr.
— διέλθωμεν] -θωμεν Λ.
— καὶ ἀνήχθησαν] om. Syr. Cr. & Pst.
23. πλεον. δε αυτων] add. in mare Syr.
Cr.
— λαῖλαψ] λαίλαμ Usic.
— ἀνεμου] add. πολλη D.
— εἰς τὴν λίμνην] ante ἀνεμου B. a. |
Contra, ADL. rel. | om. b. e. Æth.
— καὶ συνεπληροῦντο] add. a fluctibus
navicula b. (c.) (ff.) g¹. ²² || ad fin.] et
impleta est navis eorum a fluctibus et
prope erant ut mergerentur Syr. Cr.
et prope erat navis ut mergeretur (tan-
tum) Syr. Pst.
— ἐκινδύνεον] ἐκινδύνεον 33. | συνε-
κινδύνεον 69.
24. προσελθόντες δε Syr. Hel. | εθλ. δε Δ.
| καὶ προσελθ. K. Syr. Cr. & Pst. Æth.

24. ἐπιστάτα ἐπιστάτα ABL. rel. Syr.
Pst. & Hel. Arm. ed. | semel XF. Latt.
(Syr. Cr.) Memph. Goth. Arm. MSS.
Æth. | κυριε κυριε D. ? Syr. Cr. (semel.)
vid. Matt. viii. 25. || add. σωσον U.
— διεγερθεῖς BL. 33. (vid. Mar. iv. 39.)
| † διεγερθεῖς Ξ. ADX. rel. (vid. Matt.
viii. 26)
— του ὕδατος] om. D.
— καὶ ἐπαύσαντο] om. Syr. Cr. a. b. e. |
(-σατο 1. EFGH. Vulg. c. f. ff. g¹. Syr.
Hel. † Memph. MS.)
— καὶ ἐγένετο] om. 33.
— γαλήνη] add. μεγαλη Δ. 1. K. b. f. g².
Syr. Hel. mg. Memph. W. (non Schw.)
Æth. (vid. Matt. et Mar.)
25. εἶπεν δε] καὶ εἶπεν L. 33. Syr. Cr. &
Pst. Memph.
— πον] † add. ἐστιν Ξ. DΔ. rel. vv. | om.
ABLX. 1. Æth.
— πιστις] -τιν Δ*.
— φοβηθέντες δε] οἱ δε φοβ. L. 33. Syr.
Cr. Pst. & Hel. (qui timentes Vulg. g¹.
et timentes b. c. ff. l. et timuerunt a.)
— ἐθαύμασαν] -μαζον 1. Syr. Cr. & Pst.
(etra, Hel.)
— λεγοντες] post προς ἀλλήλους LΞ. 33.
Vulg. Cl. a. b. c. e. ff. Syr. Hel. | Contra,
Am. f. g¹.
— οὗτος] post ἐστιν 69. b. c. e. ff. g¹. Æth.
(om. e*.)
— καὶ ὑπακ. αυτω] om. B. (Ctra, ADLΞ.
rel. Tert. adv. Marc. iv. 20.) | (αυτου V.)

26. καὶ κατέπλευσαν (A)B(L)Ξ. rel. Vulg.
Cl. b. e. Syr. Cr. Pst. & Hel. Memph.
Goth. Arm. Æth. (καὶ καταπλευσαν
L.) | κατεπλευσαν δε D. Am. Fuld.
a. c. f. ff. g¹. ² | καὶ καταπλευσαντες 69. |
καὶ κατεπλευσεν R. | κατεπλευσαν post
χωραν Δ*. (κατεπλευρα Δ* corr. l.)
— των] om. Δ*.
— Γερασσηνων BD(Δ Lat.) Latt. Syr.
Hel. mg. (C* in ver. 37.) | Γεργεσηνων
LΞX. 1. 33. Syr. Hier. Memph. Arm.
Æth. (PC* in ver. 37.) ἐν τοῖς ὁρίοις
τῶν Γεργεσηνῶν, ὥς ὁ Λουκάς φησιν
Epipl. Lib. ii. tom. ii. i. p. 150. (sed de
fide librorum in exseribendo haec
nomina valde dubitatur: item in Matt.
viii. et Mar. v.) | † Γαδαρηνων Ξ. AR
ΔGr. 69. rel. Syr. Cr. & Pst. & Hel. txt.
Goth.
— ἐστιν] ἦν U.
— ἀντιπερα AB. Mai. DRΞXΔ. 1. 33. 69.
EFGHKUVTF. A sic. | † ἀντιπεραν
Ξ. L. | περαν MS.
— της Γαλ.] om. της Δ.
27. ἐξελθόντι δε αυτω] καὶ ἐξελθον D.
|| ἐξελθοντι] add. τω Ἰησου H (seq. δε
αυτω) M mg. Tf.
— ὑπήντησεν] praeem. καὶ D. | ἀπηντ.
Γ.

²². in naviculam Cl. | ²³. et navig. illis Cl. |
²⁵. ad invicem dicentes Cl. | et mari imperat Cl.
²⁶. enavigaverunt autem Am.

A B [C] D [P] R.
L (Ξ) X Δ,
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΓ

27. τις ἀνὴρ ε. τ. π.
ἔχων
— ἐκ χρόνων ἱκα-
νῶν καὶ
— ἱμάτ. οὐκ ἐνε-
δεδύσκετο

§ C
29. παρήγγειλεν

— ἀπὸ τοῦ

30. εἰσηλθ. δαμ.
πολ.

§ P

[αὐτῷ] ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχεν δαιμόνια,
καὶ χρόνῳ ἱκανῷ * οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον, καὶ ἐν
οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ²⁸ ἰδὼν δὲ
τὸν Ἰησοῦν ἀνακράζας προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ
μεγάλῃ εἶπεν, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ θεοῦ
τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς.
²⁹ Παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ
ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις
συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἔδεσμεύετο ἁλύσεσιν καὶ
πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρήσσων τὰ δεσμὰ
ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους.
³⁰ ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Τί σοι
ὄνομα ἐστίν; ὁ δὲ εἶπεν Λεγιών, ὅτι δαιμόνια
πολλὰ εἰσηλθεν εἰς αὐτόν. § ³¹ καὶ παρεκάλουν
αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελ-

qui habebat daemonium iam
temporibus multis, et vesti-
mento non induebatur, neque
in domo manebat sed in monu-
mentis. ²⁸ Is ut vidit Iesum,
procidit ante illum et exclama-
mans voce magna dixit, Quid
mihi et tibi est, Iesu fili dei
altissimi? obsecro te ne me
torqueas. ²⁹ Praecipiebat enim
spiritui immundo ut exiret ab
homine: multis enim tempori-
bus arripiebat illum, et vineie-
batur catenis et compedibus
custoditus, et ruptis vinenlis
agebatur a daemonio in des-
erta. ³⁰ Interrogavit autem
illum Iesus dicens, Quod tibi
nomen est? At ille dixit, Le-
gio, quia intraverant daemonia
multa in eum. ³¹ Et rogabant
eum ne imperaret illis ut in

27. αὐτῷ 28. ADRL rel. vv. (vid. Matt.
viii. 28. Mar. v. 2.) | om. BΞ. 1. 33. E.
Arm.ed.

— ἀνὴρ τις ARLΞ. rel. | τις ἀνὴρ B. |
om. τις D. a.
— ἐκ τῆς πόλεως b.c.e.f. Syrr.Pst.&Hel.
Memph. rel. om. Vulg. a. ff. g¹⁻² l. Syr.
Crt. (vid. Matt. et Mar.) | om. τῆς
Δ.

— ὃς εἶχεν ADRL sic. Ξ. rel. | ἔχων B.
— καὶ χρόνῳ ἱκανῷ BLΞ. (1.) 33. Syr.
Hel.mg. Syr.Hier. Memph. Arm. Æth.
(κ. χρ. πολλῶν 1.) ἀπο χρόνων ἱκανῶν ὃς
D. | † ἐκ χρόνων ἱκανῶν καὶ Ξ. AR.
rel. a. Syrr.Crt.Pst.&Hel.txt. Goth.
jam temporibus multis et Vulg. f. ff.
temp. mult. et b.c.g¹. temp. compluri-
bus qui e.

— οὐκ ἐνεδ. ἱμάτιον BLΞ. 1. 33. Syr.Hel.
mg. Memph. Goth. Æth. | † ἱμάτιον
οὐκ ἐνεδύσκετο Ξ. A(D)R. rel. Latt.
Syrr.Crt.&Pst. Arm. || ἐνεδύσατο B.
Ble.Mai.LΞ. 33. | † ἐνεδύσκετο Ξ. A
(D)R. rel. Latt. Syrr. (ἐνεδύσκετο D.)
| ἐδεδύσκετο Λ.

— ἐν οἰκίᾳ ἐν οἰκῇ D. | εἰς οἰκίαν 69.
— ἐμενεν | ἐμεινεν ΔL. 1 Wtsl.
— ἀλλ' | ἀλλα R. || add. ἢν L. 33.
— μνήμασιν | μνημείοις D. | add. καὶ ἐν
τοῖς ὀρεσὶν ἢν κραζων καὶ κατακοπτων
ἑαυτὸν λιθοῖς X. (vid. Mar. v. 5.) add.
et omni exclamatiōne exclamabat et
laedebat seipsum lapidibus Syrr.Crt.

28. ἀνακράζας | † praeu. καὶ Ξ. AR. rel.
Syr.Hel. Goth. Arm. | om. BD infra LΞ

X. 33. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
Æth. || κραζας R. | ἀνακηρυξας 69.
|| ἀνεκραζεν (sine καὶ) D. (c.)e. Memph.
MS. ut vid. (om. seq. προσέπεσεν αὐ-
τῷ καὶ D.)

28. εἰπεν | praeu. καὶ D².

— σοὶ | συ L.

— 1ησων ABCLEΞ. 33. rel. Tert. adv.
Marc. iv. 20. | om. DR. 1. 69. e.
Memph. (vid. Matt. vii. 29.)

— του θεου | om. DΞ. 1. g¹. | Contra, Tert.
— βασανισης | -σεις H. (βανισης B*
RL)

29. παρήγγελλεν St. 3. ACRLX(Tr.) Δ. 1.
33. E(G)HKUVF. Latt. Syrr.Crt.Pst.
&Hel. (-γελεν XTf.G.) | παρήγγειλεν
St. 4. Elc. B.Mai.Ξ. 69. FsMSa. |
ελεγεν D. e.

— γαρ | om. F*. (add. supra lin.)

— πνευματι | δαιμονιῳ D. e. (seq. ακαρ-
τῳ D*.)

— ἐξελθειν | ἐξελθε D. e.

— ἀπο του ανθρωπου | απ' αυτου L. 33.

— αυτου | αυτω Γ.

— καὶ ἐδεσμ. | ἐδεσμ. γαρ D. a.(b.)c.e.
(ff.) (g¹.) (Contra, Vulg. f. rel.)

— ἐδεσμευετο BLΞX*. 33. | † ἐδεσμευο
Ξ. ACDRL. rel.

— φυλασσομ. | φυλαττομ. R sic.

— διαρησων AB*RL.Mai.CRΔ. 1. U Tf.
| † διαρησων Ξ. B'LE (-σον X). rel.
| ἐιρησσε D. c.e. Æth. (et frangebat
vincula sua et rumpebat Syrr.Crt.)

— ηλαυνετο | ηλαυνετο K. | ελαυνετο Λ.
| ηλυνετο Δ*. || add. γαρ D. c.e.

29. ὅπο] απο BΞ. | Contra, ACDRL. rel.
— του δαιμονιου B.Mai.C*DΞXE*.
(Latt.) | † του δαιμονος Ξ. AC'RL. rel.
a. (om. του 69.) | των δαιμονων Λ. Syr.
Pst.MS. Syrr.Hel.mg. (om. ff.)

— εις τας ερημους | εις την ερημον D.
Syrr.Crt.&Pst. (etra, Hel.)

30. λεγων ACDRLΞ. rel. Vulg. f. Syrr.Crt.
&Hel. Memph. Goth. Arm. (Æth.) |
om. B. 1. a.b.c.e. ff. l. Syr.Pst. (vid.
Mar. v. 9.) || seq. τι | ὅτι Ξ* ut vid.

— σοι ονομα εστιν BDLΞ. 1. 33. Vulg.
a.b.c.e. ff. Orig. Int. iv. 665^b. | † σοι εστιν
ονομα Ξ. AC'RX. rel. Syrr.Hel.
(Memph.) Arm. | ονομα σοι C*. (Goth.)
Æth. (vid. Mar. v. 9.)

— λεγων B*Mai. λεγων D*L. Latt.
pro more. Syrr. Crt. & Pst. & Hel. txt.
Memph. (λεγων D²) | † λεγων Ξ.
AB'CKΞ. rel. Syrr.Hel.mg. Græcc. ||
add. ονομα μοι D. e. Syr.Hier. Æth.
(vid. Mar. v. 9.)

— ὅτι... εις αυτον Vulg. Syrr.Pst.&Hel.
| πολλα γαρ ησαν δαιμονια D. (u.)c.
(f.) (ff.) quia multi sumus b.l. quia
multi sumus in eo Syrr.Crt.

— δαιμονια πολλα εισηλθεν A(C)RΞ. rel.
Syrr.Pst.&Hel. | εισηλθ. δαμ. πολλ. B.
Vulg. (Memph.) | πολλ. δαμ. εισηλθ.
69. | (εισηλθον CF. εισελθον L.)

31. καὶ παρακαλ. | παρακαλ. δε D. ff.
(praeu. Venerunt daemonia multa l.)

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Theb.]
Goth. Arm. Æth.

32. βοσκομένη

¶ F

¶ E

§ Theb.

θεῖν. ³² ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομέ-
νων ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἡ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπι-
τρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. καὶ ἐπέτρεψεν
αὐτοῖς. ³³ ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀν-
θρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ
ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπε-
πνίγη. ³⁴ ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός
ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς
τοὺς ἀγρούς. ³⁵ ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ
ἦλθαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗραν καθήμενον
τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱμα-
τισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας
τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶ ἀπήγγειλαν δὲ
αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. ³⁷ καὶ
ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου

abyssum irent. ³² Erat autem ibi grex porcorum multorum pascentium in monte: et rogabant eum ut permitteret eis in illos ingredi. Et permisit illis. ³³ Exierunt ergo daemonia ab homine et intraverunt in porcos, et impetu abiit grex per praeceps in stagnum et suffocatus est. ³⁴ Quod ut viderunt factum qui pascebant, fugerunt et nuntiaverunt in civitatem et in villas. ³⁵ Exierunt autem videre quod factum est, et venerunt ad Iesum, et invenerunt hominem sedentem, a quo daemonia exierant, vestitum aequa sana mente ad pedes eius, et timuerunt: ³⁶ nuntiaverunt autem illis et qui viderant quomodo sanus factus esset a Legione. ³⁷ Et rogaverunt illum omnis multitudo regionis Ge-

31. παρεκαλουν B.Mai.CDL. 1. 33. 69. FS. Memph. Arm. | ‡ παρεκαλει S. APRΞU sic. rel. Memph. MS. (post αυτον add. illa daemonia Syr.Crt.) < αυτον] om. D.
— επιταξ[?] -ξει ΑΠΓ. (επιτ. αυτ. εις τ. αβ. απελθ. ne mitteret illa in gehennam, et ne expelleret illa Syr.Crt.)
32. ικανων] om. D. c. | πολλων X.
— βοσκομενων ACPRΞ. rel. Vulg. b.c.f. ff.g¹. Syrr.Crt.&Hel. Memph. Goth. | -μενη BDGr. 69. KU. Syr.Pst. Arm. Æth. (quae pascebatur a.) vid. Matt. viii. 30. Mar. v. 11.
— εν τω ορει Vulg. f.g¹. | om. a.b.c. ff. | post εκει Syr.Crt. quae hic etiam habet εκει.
— και παρεκαλ. | παρεκαλ. δε D.
— παρεκαλεσαν BC*LΞ. 1. 33. a.b.c.f. ff. | ‡ -λουν S. AC²DPR. rel. Vulg. g¹. Syrr.Crt.&Pst. & Hel. Memph. (vid. Matt. viii. 31 et supra ver. 31.) | (post αυτον add. illa daemonia Syr.Crt.)
— ινα] add. μη Α.
— επιτρεψ[?] αυτ. εις εκ. εισελθ. Vulg. f. | εις τους χοιρους εισελθωσιν D. c. Syr.Pst. ut intrarent in gregem porcorum Syr.Crt. ut in eis intrarent a. ut in illos irent b. ff.
— επιτρεψ[?] αυτ. αυτοις RLΞ. 33. (-ψει ΛΤζ.) | Contra, ABCD. rel.
— αυτοις 1².] αυτους 69*.
— εισελθειν] απελθειν 69. G. | ελθειν Δ*.
— και επετρ.] ο δε επετρ. D.

32. ad fin.] add. ο Ιησους C*.
33. απο του] απον D*.
— εισηλθον AB.Mai.CPRLΞXΔ. 33. EG HKMVTΛ. | ‡ εισηλθεν S. 1s. 69s. Ss Usic. (praem. και Γsic.) | ὥρμησαν D. — και ὥρμησεν] ὥρμησεν δε D. || add. πασα X. 69. Syrr.Crt. (& Pst.) vid. Matt. viii. 32. | Contra, Syr.Hel.
— αγελη] add. των χοιρων 69. c. Memph. — απεπνιγη] απεπνιγοντο C. b.c. ff. | απεπνιγησαν S.
34. το γεγονός ABCDPRΛΞ. 1. 33. 69. K U. | ‡ το γεγεννημενον S. XΔ. rel. — εφυγον] -γαν DΛ.
— απηγγ.] ‡ praem. απελθοντες S. (Æth.) vid. Matt. viii. 33. | om. AB. Mai. (et Bly. e sil.) CDPRLΞXΔ. 1. 33. 69. EF Wist. GHKMSUVTL. Latt. Syrr.Crt. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm.
35. sic in D παραγενομενων δε εκ της πολειως και θεωρησαντων καθημενον τον δαιμονιζομενον σωφρονοντα και ιματισμενον καθημενον παρα τους ποδας του Ιησου εφοβηθησαν.
— εξηλθον δε] και εξηλθον C* ut vid. 1. Syrr.Crt. & Pst. Æth.
— ιδειν] add. τι εστιν C². (vid. Mar. v. 14.)
— ηλθαν B* RL.Mai. (et mox εβραν.) | ‡ ηλθον S. AB²CPRLΞ. rel. (ερχονται 1.) et mox ‡ εβρον S. ii. dem.
— καθημενον hic ABCLΞXR. rel. a. Syr.Hel. Goth. | post τον ανθρ. P. 1.

- Vulg. b.c.f. ff.g¹.². (Memph.) | ante παρα τ. ποδ. Syrr.Crt. & Pst. Arm. Æth.
35. οὐ] ουντα sic L.
— εξηληλυθει] εξηλθεν B. f.
— του ιησου a.c. | om. του B. | ejus Vulg. b. ff. g¹.². l.
36. απηγγειλαν δε ABR. rel. | και απηγγ. C. Syrr.Crt. & Pst. Æth. | απηγγ. γαρ D. c.
— αυτοις] om. 69. E² (sed corr. l.) Γ. || ‡ add. και S. AR. rel. Vulg. ff. g¹. Syr.Hel. Goth. | om. BCDPLX. 33. 69. a.b.c.f. g¹. l. Syrr.Crt. & Pst. Memph. Arm. Æth. (οι ιδοντες ad ver. seq. Syr.Crt.)
— ο δαιμονισθευς] ο ληγαιων D². | ο λων D* Gr. | a legione Vulg. f. ff. g¹.². l. om. c. is qui a daemoniis erat vexatus a. qui a daem. vexabatur b. | homo ille Syr.Crt. || add. et de poreis Theb.
37. και ηρωτ. ABCPRΔ². rel. Memph. rel. | ηρωτ. δε D. a. Theb. | ηρωτ. Δ*.
— ηρωτησεν ABCPR. 33. 69. KM. a. Syr.Hel. | επηρωτησεν X. | ‡ ηρωτησαν S. DL. 1. rel. Vulg. b.c.f. g¹.². (Syr.Crt. & Pst.) Memph. Theb. Goth. (Æth.) | (add. qui viderunt, iterum Syr.Crt. om mox τ. περιχ.)
— αυτον] τον ιησουν D. c.
— απαν το πληθος της περιχωρου] παντες και η χωρα D. || απαν το] απαντα Δ. (om. της περιχωρου Syr.Crt.)

ABCDPR.
L[Ξ] X Δ.
1. 33. 69.
E(G)HKMSUVΓΛ.
πδ

38. τὰ δαίμ. ἐξέληλ.
39. ὑπόστρεψε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα
40. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
41. καὶ αὐτοῦ

KE' πε
1 || Matt. 9: 18-26. β
|| Mar. 5: 21-43.
40. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
— ὑποστρέφειν
41. καὶ αὐτοῦ

42. καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ πορεύεσθαι
§ 38

τῶν ὁ Γερασσηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ
μεγάλῳ συνέειχοντο.

62 Αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς ἡ πόλιν ὑπέστρεψεν.
38 ἔδειτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξελήλυθει τὰ
δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ. ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ λέ-
γων, 39 Ὑπόστρεψε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα
σοι ἐποίησεν ὁ θεός. Καὶ ἀπῆλθεν, καθ' ὅλην τὴν
πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

63 40 1 Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφαι τὸν Ἰησοῦν,
ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος. ἦσαν γὰρ πάντες προσδο-
κῶντες αὐτόν. 41 καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ὃν ὄνομα
Ἰάειρος· καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν,
καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας [τοῦ] Ἰησοῦ, παρεκάλει
αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, 42 ὅτι θυγάτηρ
μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέ-
θνησκεν. ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπι-
νον αὐτόν. 43 καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει αἵματος ἔκ ἀπο

rasenorum ut discederet ab
ipsis, quia timore magno tene-
bantur.

(81, 8.) Ipse autem ascendens
navem reversus est. 38 Et ro-
gabat illum vir a quo daemo-
nia exierant ut cum eo esset.
Dimisit autem eum Iesus di-
cens, 39 Redi domum tuam, et
narra quanta tibi fecit deus.
Et abiit per universam civita-
tem praedicans quanta illi
fecisset Iesus.

40 (85, 2.) Factum est autem
eum redisset Iesus, excepit
illum turba: erant enim omnes
expectantes eum. 41 Et ecce
venit vir cui nomen Iairus, et
ipse princeps synagogae erat,
et cecidit ad pedes Iesu, rogans
eum ut intraret in domum eius:
42 quia filia unica erat illi fere
annorum duodecim, et haec
moriebatur. Et contigit dum
iret, a turba comprimebatur.
43 Et mulier quaedam erat in

37. Γερασσηνων BC*D. Latt. Theb. |
Γεργεσηνων C³PLX. 1. 33. Memph.
Arm. Aeth. (Γεσινων sic 69.) | †Γα-
δαρηνων Ξ. AR. rel. Syrr.Crt.&Pst.
&Hcl. Goth.
— ὅτι φοβῶν | φοβῶν γὰρ D. c.
— αὐτος δὲ ἐμβὰς BRL. rel. | ἐνβάς δε
D. | αὐτος ἐμβὰς A.
— εἰς πόλιν BCRLX. 1. 33. Goth.
Arm. | εἰς τὸν πόλιν Ξ. AP. rel. |
om. D. l.
— sub. fin.] add. ab illis Syrr.Crt.&Pst.
38. ἐδειτο BC³LX. 33. (ἐδειτο AP.) |
‡ἐδειτο Ξ. C³RA. 1. rel. (et rogabat
Vulg. b.f.g¹.l. rel. et rogabit c.f.) (ηρω-
τα δὲ αὐτὸν D. a.)
— ἐξέληλυθει ante τα δαιμόνια ABDPL
Δ. 33. rel. a. Syrr.Crt.Pst. & Hcl.
Memph. Arm. Aeth. | post τα δαιμό-
νια CRX. 1. 69. Vulg. b.c.f.g¹.l.
Theb. Goth.
— εἶναι | ἵνα γ P.
— ἀπέλυσεν | ἀπεστείλεν L. Syr.Hcl.
mg.
— λεγων | †praem. ὁ Ἰησοῦς Ξ. ACPR.
rel. Vulg. (a.)f.g¹.l. Syrr.Crt.Pst.&
Hcl. Goth. | om. BDL 1. b.c.g¹.l.
Memph. Theb. Arm. Aeth.
39. ὑποστρέφει | πορεύων D. c.
— σου | add. πρὸς τοὺς σου X. (vid. Mar.
v. 19.) add. et ad domum hominum
tuorum Syrr.Crt. add. apud te a.
— καὶ διηγοῦ | διηγούμενος D.
— ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ θεός BP(Γ)(L)X. 1.

33. Vulg. a.c.l. (Aeth.) (πεποικειν R.
| σου L.) | ὅσα σοι ὁ κύριος πεποικειν
C*. b. (vid. Mar. v. 19.) quanta fecit
tibi dominus Syrr.Crt. | ὅσα σοι ὁ θεός
εποικειν D. f. quanta deus fecit tibi
Theb. | † ὅσα ἐποίησε σοι ὁ θεός Ξ.
AC³. rel. Syrr.Pst. & Hcl. Memph.
Goth. Arm. || add. καὶ ἠλεησεν σε C*.
(1. ἐλεησεν) vid. Mar.
39. ἀπῆλθεν... κηρύσσων | ἀπελθὼν κατὰ
τὴν πόλιν ἐκηρύσσων D. || ἀπῆλθεν |
-θων 69.
— Ἰησοῦς | θεός 1. For. g².
40. ἐν δὲ τῷ BRL 1. 33. Syrr.Crt.&Pst.
Memph. Theb. Aeth. | † ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ Ξ. ACDP. rel. Latt. Syr.Hcl.
Goth. (Arm.)
— ὑποστρέφειν ACDPL 1. 33. rel. | ὑπο-
στρέφειν BR. (vid. cap. ii. 43.)
— ἀπεδέξατο | ὑπέδεξατο X. 69(e corr.¹)
| ἀποδέξασθαι D.
— ὁ ὄχλος ABPR. rel. | om. ὁ C*. | ὁ
λαός 1. | τὸν ὄχλον D. (turba multa
Syr.Crt.)
— πάντες | ἀπαντες L. 1. 33. F Wist. |
om. Syrr.Crt.
41. ἰδὼν ἦλθεν | om. Syrr.Pst. om. ἰδὼν
Syr.Crt. | ἐλθὼν D. c. (Aeth.)
— ὃ ὄνομα Ἰάειρος καὶ | τῆς συναγωγῆς
πείων D*(e lin. sequente) | (Ἰάειρος)
αἶρος D.)
— καὶ οὗτος BDR. 1. 69. a.f. Memph.
Goth. Aeth. | † καὶ αὐτός Ξ. ACul vid.
PL. rel. Vulg. b.f.g¹.l. Syr.Hcl. Arm.

[c.] | om. Syrr.Pst. "et" Syrr.Crt.
"qui" Theb.
41. ὑπῆρχεν καὶ | om. D. c. Syrr.Pst.
(Theb.ap.Münter.) | ὑπαρχων καὶ K.
— παρα | ὑπο D.
— του ante Ἰησοῦ ACDP. rel. | om. BP.
— εἰσελθεῖν | ἵνα εἰσελθῇ C*(corr.²)
— τον οἶκον | την... D.
42. ὅτι θυγ. μονογ. ἦν αὐτῷ Syrr.Hcl. |
ἦν γὰρ θυγ. αὐτῷ μονογ. D. (Syr.Crt.
&Pst.)
— ὡς ABCPR. rel. | ὡς LXX. | om.
D sic. Theb. Aeth.
— δώδεκα | δεκάδυο 1. (ιβ. D.)
— καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν | ἀποθνήσκουσα
D(om. -σα*). | et prope erat ut morere-
tur Syrr.Crt.&Pst. Syrr.Hier.mg.². Arm.
— ἐν δὲ τῷ ABC³RLXΔ. 1. 33. rel. f.
Syr.Crt.Pst.&Hcl. (Memph.) (Theb.)
Goth. Aeth. | καὶ ἐγένετο ἐν τῷ C*DP.
(Latt.) Arm.
— ὑπάγειν ABC³RL. rel. | πορεύεσθαι
C*DP.
— αὐτον | Jesum b.c.g¹.l. Syrr.Crt.&Pst.
Memph.
— συνεπιγον ABPR. rel. | -γαν D. |
συνεθλιβον CL. 33. 69. (vid. Mar. v.
24.) | συνεθλιγον sic U.
43. δώδεκα | δεκάδυο 1. (ιβ. D.)
— ἡ τις | ἦν D.
— ιατρ.... βιον ACPRLΞ. rel. vv. (vid.

37. magno timore Cl. | 39. in domum Cl. |
42. unica filia erat ei Cl. | turbis Cl.

Vulg. a, b, c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

43. [ιατροῖς ... βί-
ον]

45. [καὶ οἱ σὺν αὐ-
τῷ]

¶ G

ἐτῶν δώδεκα, ἥτις ἱατροῖς" προσαναλώσασα ὅλον
τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ἅπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι,
44 προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ
αἵματος αὐτῆς. 45 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς ὁ ἀψά-
μενός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος
καὶ οἱ ἅπ' αὐτῷ, "Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν
σε καὶ ἀποθλίβουσιν, [καὶ λέγεις, Τίς ὁ ἀψάμενός
μου;]" 46 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, "Ἠφατό μου τίς· ἐγὼ
γὰρ ἔγνω δύναμιν ἡ ἐξελθλυθῆναι" ἀπ' ἐμοῦ.
47 Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἦλθεν
καὶ προσπεσούσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ
ἀπηγγεῖλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη
παραχρῆμα. 48 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, ἡ θυγάτηρ, ἡ
πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. 49 ἔτι
αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώ-
γου λέγων [αὐτῷ] ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου·

fluxu sanguinis ab annis duo-
decim, quae in medicos eroga-
verat omnem substantiam suam
nec ab ullo potuit curari: 44 ac-
cessit retro et tetigit fimbriam
vestimenti eius, et confestim
stetit fluxus sanguinis eius.
45 Et ait Iesus, Quis est qui me
tetigit? Negantibus autem
omnibus dixit Petrus et qui
eum illo erant, Praeceptor,
turbae te compriment et affli-
gunt, et dicis, Quis me tetigit?
46 Et dixit Iesus, Tetigit me
aliquis: nam ego novi virtu-
tem de me exisse. 47 Videns
autem mulier quia non latuit,
tremens venit et procidit ante
pedes illius, et ob quam cau-
sam tetigerit eum indicavit
coram omni populo, et quem-
ammodum confestim sanata
sit. 48 At ipse dixit illi, Filia,
fides tua te salvam fecit: vade
in pace. 49 Adhuc illo loquente
venit [quidam] a principe sy-
nagogae dicens ei quia Mortua

Orig. iii. 239^f. | om. BD. Theb. Arm.
Zoh.

43. ιατροῖς ACPRLΞXΔ. 1. 33. 69. E
F Wst. GHIKMSUVFA. | † εἰς ιατρον
Σ. Latt. (εἰς τοὺς ιατροὺς Orig. iii.
239^f.)

— ὅλον] om. R* ut vid.

— βίον] add. αὐτῆς CX. Latt. Syrr.
Crt. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm. Use.
Æth.

— οὐκ ἴσχυσεν ἀπ' οὐδενος θεραπευθῆναι
(Orig. iii. 239^f.) | οὐδε εἰς ἴσχυεν θερα-
πεύσαι D. Theb. Æth.

— ἀπ' ABR ut vid. Ξ*. | ὑπο C. | † ὑπ'
Σ. PLΞX. rel. Orig. iii. | παρ' 69.

— ad fin.] add. et cogitavit in se, et ait,
Si iens tetigero tantum vestimenta Je-
su salva ero Syr. Crt. (vid. Matt. ix. 21.
Mar. v. 28.)

44. προσελθούσα] add. δε C* ut vid. Memph.
MS.

— ὀπισθεν] om. D. | post ἤψατο K.

— του κρασπέδου Vulg. b, c, f. | om. D.
a, ff. W. Mar. v. 27. (mox παραχρημα
om. Syr. Crt.)

— αὐτου] ? om. A*.

45. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς] ὁ δὲ Ἰησοῦς γινὼς
την ἐξελθούσαν ἐξ αὐτου δύναμιν ἐπη-
ρωτα D. a. (vid. Mar.) (et conversus
est Iesus et dixit Syr. Crt.)

— τις ὁ ἀψάμενος μου 1°. | τις μου ἤψατο
D. c. Orig. ii. 537^d. iii. 466^e. Tert. adv.
Marc. iv. 20. Ill. 372^c. (vid. Mar. v.
30.)

45. καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ACDPRIΞ. 1. 33. 69.
U. († καὶ οἱ μετ' αὐτου Σ. X. rel.) vv.
| om. B. Syr. Crt. Syr. Hier. Theb.

— ἀποθλίβουσιν] add. σε G.

— καὶ λέγεις τ. ὁ ἀψ. μου A(C)(Dinfra)
PRΞ. rel. Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel.
Goth. Æth. | om. B. B. C. Mai. L. 1.
Memph. Theb. Arm. || τις] τι C*.
|| ὁ ἀψάμενος μου a. | μου ἤψατο D.
Vulg. b, c, f.

46. Ἰησοῦς] om. DΞ. a. Syr. Pst. (non L.
1. Syr. Crt. & Hel.)

— ἐγνων] ἐγνώ C* L.

— ἐξελθλυθῆναι BL. 33. Orig. iii. 506^a.
(exisse Orig. Int. iii. 84^f, 869^a.) | † ἐξελ-
θουσιν Σ. ACDPRΞ. rel. Orig. iii.
466^e. (vid. Mar. v. 30.)

47. τρέμουσα] εντρομος οὖσα D. (praem.
pavida et Syr. Crt.)

— ἦλθεν] om. Goth. | ante τρεμ. a, b, c, f.
ff(ap. Blan.) g¹. m. post Vulg. ff(ap. Sa-
bat.)

— αὐτῷ] ante pedes illius Am. (ejus
Vulg. Cl.) a, b, c, ff. g¹. | ante eum f.

— ἤψατο αὐτου] om. A*.

— ἀπηγγεῖλεν] ἀπηγγεῖλεν P. || † add.
αὐτῷ Σ. C* ut vid. PR. rel. Syr. Hel.
(Theb.) Goth. | om. ABC²DLΞX. 1. 33.
69. Latt. Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm.
Æth.

— καὶ ὡς] καὶ ὅτι D. | ὡς 69. | om. ὡς A*.
| καὶ ευθεως Ξ. || ad fin. add. iterum "co-
ram omni populo declaravit." Syr. Crt.

48. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ] om. Δ.

48. ὁ δὲ] add. Ἰησοῦς CPap. Tf. RXM.
Syr. Pst. Goth. (vid. Matt. ix. 22.) |
Contra, ABD Pap. Knit. LΞ. rel.

— αὐτῇ] † add. θάρσει Σ. ACPR. rel.
Syr. Pst. & Hel. Goth. Arm. Æth. (vid.
Matt.) | om. BDLΞ. 1. Latt. Syr. Crt.
Syr. Hier. Memph. Theb.

— θυγάτηρ BLK. | † θυγατερ Σ. ACD
PRΞ. rel.

— σεσωκεν] post σε K. Am. a, b, c, f.
Tert. adv. Marc. iv. 20.

— εἰς εἰρήνην ff. g¹. | εν ἰρηνῇ D Gr.
(Latt.) Memph. Theb. || add. "adhuc
loquente eo venit quidam princeps sy-
nagogae dicens, Domine, veni ut filia
mea salves." e. qui pergit "loquente
eo venit puer principis."

49. ἐρχεται] ἐρχονται DE*. e. Syr. Crt.
(vid. Mar. v. 35.)

— τις Vulg. Cl. e, f, ff. g². Syrr. Pst. & Hel.
rel. | om. D. Am. a, b, c, g¹. Syr. Crt.
(vid. Mar.) | (ἐρχε, τις sic Δ.)

— παρὰ BCPRLΞ. rel. | ἀπο AD. 1.
(vid. Mar.) "a" Am. a, b. (puer principis
e. quidam ad principem syn. Vulg. Cl.
c, f, ff)

— λεγων] λεγοντες D. c. Syr. Crt. (vid.
Mar.)

— αὐτῷ ACDPR. rel. vv. | om. BLΞX.
1. 33. e. Memph. Theb. (vid. Mar.)

— σου] ante ἡ θυγ. D Gr.

46. nam et ego Am.* | 47. pedes ejus Cl. |
48. dixit ei Cl. | salvam te Cl. | 49. om. quidam
Am. | ad principem Cl.

A B C D (P) (R).
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
E[F][G]HKMSUVI
49. μὴ σκύλ.
50. αὐτῷ [λέγων],
¶ P
50. πίστευε
§ F

† μηκέτι" σκύλλε τὸν διδάσκαλον. ⁵⁰ ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ †, Μὴ φοβοῦ· μόνον ¶ † πί-
στευσον," καὶ σωθήσεται. ⁵¹ † ἐλθὼν" δὲ εἰς τὴν
οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν † τινα" * σὺν αὐτῷ," εἰ
μὴ § Πέτρον καὶ † Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον," καὶ τὸν
πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ⁵² ἔκλαιον δὲ
πάντες, καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν, Μὴ κλαί-
ετε· † οὐ γὰρ" ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. ⁵³ καὶ
κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. ⁵⁴ αὐτὸς δὲ
† κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων, Ἡ
παῖς, † ἔγειρε." ⁵⁵ Καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς,
καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι
φαγεῖν. ⁵⁶ καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ
παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

est filia tua, noli vexare illum.
⁵⁰ Iesus autem audito hoc verbo
respondit patri puellae, Noli
timere: crede tantum, et salva
erit. ⁵¹ Et cum venisset do-
mum, non permisit intrare
seum quemquam nisi Petrum
[et] Iacobum et Iohannem et
patrem et matrem puellae.
⁵² Flebant autem omnes et
plangebant illam. At ille dixit,
Nolite flere: non est mortua
sed dormit. ⁵³ Et deridebant
eum, scientes quia mortua es-
set. ⁵⁴ Ipse autem tenens ma-
num eius clamavit dicens,
Puella, surge. ⁵⁵ Et reversus
est spiritus eius, et surrexit
continuo: et iussit illi dari
manducare. ⁵⁶ Et stupuerunt
parentes eius; quibus praecep-
it ne alicui dicerent quod
factum erat.

§ Ξ
IX. KZ' πσ
m || Matt. 10: 1-14, β
|| Mar. 6: 7-13.
1. δώδεκα [ἀπο-
¶ R στόλους]

64 § 1 m Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα † ἔδωκεν
αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ ¶ πάντα τὰ δαιμό-

1 (86, 2.) Convocatis autem
duodecim apostolis dedit illis
virtutem et potestatem super

49. μηκετι BD. Syr.Hcl.* Theb. (vid.
τί ἐτι Mar. v. 35.) | † μη σ. ACPRLΞ.
rel. (h. 33.)
— τον διδάσκαλον] αυτον 1. Latt. Arm.
Jesum AEth. (om. b.)
50. ακουσας] om. U. || add. τον λογον
D. Vulg. (ut vid.) b.c.e.f.g'. (vid. Mar.
v. 36.) add. quod sie dixerint Syr.Crt.
— αυτω] patri puellae Latt. Syr.Pst.
AEth. | om. Memph. || † add. λεγων σ.
ACDPR. rel. Syr.Hcl. Memph. Goth.
Arm. | om. BLΞX. 1. 33. A. Vulg. (Latt.
vid. infra) Syrr.Crt.(& Pst.) (Theb.)
(AEth.) pro απεκριθη antea habent
"dixit" a.c.c. Syr.Pst. Theb. AEth.
"ait" b.f.g'.
— πιστευσον BLΞ. | † πιστευε σ. ACDR
X sic. rel. (vid. Mar. v. 36.) || ad fin.
ver. add. filia tua Syr.Crt.
51. ελθων AB.Mai.CRLXΔ. 1. 33. 69.
EFWstHKMSUFA. Latt. Syrr.Crt.
Pst.&Hcl. Memph.Schw. Theb. Goth.
| † εἰσελθων σ. DV. Memph.W. Arm.
AEth.
— δε] om. A.
— οικιαν] add. viri illius Syr.Crt.
— τινα B.Bth.Ble.Beh.C*DX. 33. (69
post αφηκεν.) τινας B.Mai. | † ουδενα
σ. AC'R. rel. (vid. Mar. v. 37.)
— συν αυτω post τινα BC*LX. 33. 69.
(Syrr.Pst.&Hcl.) Memph. Theb. AEth.
ante τινα D. Vulg. a.b.c.e.f. | * om.
σ. AC'R. rel. Syr.Crt. Goth. Arin.
(vid. Mar. v. 37.)

51. ιωαν. και ιακωβον BCDRA. 1. 69.
EFHKMUVP. a.b.c.e.f. Syr.Hcl. Syr.
Hier. | † ιακ. και ιωαν. σ. ALX. 33.
SsA. Vulg. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
Theb. Goth. Arm. AEth. (vid. Mar.)
| om. και ιωαν. Gnostici ap. Iren. di-
sertē, 151.
— της παιδος] του κορασιου D.
52. ο δε] add. ιησους R. 33. Syrr.Crt.&Pst.
AEth. (Contra, Syr.Hcl.)
— κλαιετε] καiete D*.
— ου γαρ BCDLXΔ. 1. 33. 69. F. Per.
a.c.f.g'.^{1,2} Syrr.Crt.Pst.&Hcl.* Syr.
Hier. Memph. Theb. Goth. Arm. |
¶ ουκ σ. AR. rel. Vulg. b.e. Syr.Hcl.
mg. Orig. i. 422°.
— απεθανει] add. το κορασιου LX. 1.
33. 69. FM. Vulg. Cl. c.ff.g'.^{1,2} Syrr.
(Crt.)&Hcl.* Syr.Hier. Memph. Theb.
AEth. (vid. Matt. ix. 24.) | om. ABCD
R. rel. Am. Fuld. a.b.c.f.l. Syrr.Pst.&
Hel.mg. Goth. Arm. Orig. i.
53. κατεγελων] -λουν D*XK.
— ιδοτες] ιδοντες X.
54. αυτος δε] † add. εκβαλων εξω παντας
και σ. C³ΔGr. rel. f. (Arm.) | εκβ.
παντας εξω και AR. 33. KSU. Syrr.
Pst.&Hcl. Goth. | εκβ. παντας και C*.
Memph. Theb. (vid. Mar. v. 40.) | om.
BDLX. 1. Latt. Syr.Crt. AEth.
— χερος Δ.
— λεγων] om. 1.
— εγειρε BCDX. 1. 33. | εγειραι L. |
† εγειρου σ. AR. rel.

55. επιστρεψεν] υπεστρεψεν D.
— ανεστη] απεστη Mar. Tf.
— διεταξεν] επεταξεν D.
— αυτη post διερ. ABCL. rel. (Latt.)
Memph. Theb. Goth. | post δοθηναι
DR. 1. 33. 69. a. Syrr.Crt.Pst.&Hcl.
Arm. AEth. (vid. Mar. v. 43.)
56. και εξεστησαν οι γονεις αυτης] οι δε
γονεις αυτης θεωρουντες εξεστησαν D.
— ο δε παρηγγειλεν] παρηγγειλεν δε D.
(παρηγγελεν K*. -γελλεν K².)
— μηδεν] μηδε D*Gr. (scq. ειπεν sic Δ.)
1. δε] om. Ξ semel. (habet bis) H. Syr.Crt.
|| add. ο ιησους C³FH. c. Syrr.Crt.&Pst.
— δωδεκα] † add. μαθητας αυτου σ.
C³EFHU. b.f.g'.l. (vid. Matt. x. 1.)
| add. αποστολους C*LΞter. X. 33. 69.
A. Vulg. a.c.e.f. Syr.Hcl. Memph.
Goth. Arm. AEth. | om. AB.Mai. (ct
Bth. e sil.) DRΔ. 1. KMSVP. Syrr.Crt.
&Pst. Theb. (vid. Mar. vi. 7.)
— αυτοις] post δυναμιν B. Memph.
(Contra, Theb.)
— εξουσιν C. (nisi sphalma in ed. Tf.)
— παντα τα δαιμονια] πασαν (παντα*)
δαιμονιον D. | omnes spiritus et dæ-
monia Syr.Crt.
2. ιασθαι] ιασσθαι F.
— τους ασθενεις ADLΞ. 1. 33. | † τους
ασθενουντας σ. CX. rel. | om. B.
Syr.Crt.

51. om. et Am. | 52. mortua puella Cl. | 53.
quod mortua Cl. | 56. praecepit Am.

Vulg. *a. b. c.*
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

νια, καὶ νόσους θεραπεύειν. ² καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς
κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι [τοὺς
† ἀσθενεῖς]. ³ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, Μηδὲν αἴρετε
εἰς τὴν ὁδόν· μήτε † ῥάβδον, μήτε πήραν, μήτε
ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε [ἀνὰ] δύο χιτῶνας ἔχειν.
⁴ καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε, καὶ
ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. ⁵ καὶ ὅσοι ἂν μὴ † δέχωνται
ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ ⁶ τῆς πόλεως ἐκείνης, † τὸν
κοινορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε, εἰς
μαρτύριον ἐπ' αὐτοὺς. ⁶ Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο
κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι ⁷ καὶ θεραπεύοντες
πανταχοῦ.

§ G

5. ἀποτινάσσετε

¶ F

^a || Matt. 14: 1-12. ⁴
|| Mar. 6: 14-16. ^β

65 ^{7 n} Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα † πάντα· καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ
τινῶν ὅτι † Ἰωάννης † ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν. ⁸ ὑπὸ
τινῶν δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη· ἄλλων δὲ ὅτι Προ-
φήτης † τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. ⁹ † εἶπεν δὲ

omnia daemonia et ut languores curarent, ² et misit illos praedicare regnum dei et sanare infirmos, ³ (87, 2.) et ait ad illos, Nihil tuleritis in via, neque virgam neque peram neque panem neque pecuniam neque duas tunicas habeatis, ⁴ et in quacunque domum intraveritis, ibi manete et inde ne exeat. ⁵ (88, 2.) Et quicumque non receperint vos, eueantes de civitate illa etiam pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium supra illos. ⁶ (89, 8.) Egressi autem circumibant per castella evangelizantes et curantes ubique.

⁷ (90, 2.) Audivit autem Herodes tetrarchia omnia quae fiebant ab eo, et hesitabat eo quod diceretur ⁸ a quibusdam quia Iohannes surrexit a mortuis, a quibusdam vero quia Helias apparuit, ab aliis autem quia propheta unus de antiquis surrexit. ⁹ Et ait Herodes,

3. τὴν ὁδὸν ABDLΞ. rel. | om. τὴν CXΔ. 69. (vid. Matt. x. 10. Mar. vi. 8.)

— ῥάβδον B.Mai.C*DLΞ(X). 1. 33. (69 ῥαυδόν) E*FM. Latt. Syrr.Crt.&Pst.&Hel. Theb.sic. Arm. (Memph. anceps) Æth. ῥαβδίων X. κατὰ δὲ τοὺς λοιποὺς καὶ τὸν αὐτὸν Ματθαῖον μὴ ἐπιτρέποντες αὐτοῖς μήτε ῥάβδον Eus. in Luc. 169. (Christus autem nec virgam discipulis in viam ferre praescripsit. Tert. adv. Marc. iv. 24.) | † ῥαβδούς Ξ. AC³ΔGr E*HK sic SsUVΓA. Goth.

— πήραν] add. neque calciamenta a.b.c. e.(ff.)g¹. | Contra, Vulg. f.g².

— ἀνα AC³D. rel. Syr.Hel. | om. BC*LΞ ΔGr.F. Latt. Syrr.Crt.&Pst. (Memph. Theb. ut vid.) Goth. Arm. (vid. Matt.)

— ἔχειν ABCDΞ. rel. Goth. | ἔχετε L. 33. F Wlst. Latt. Syrr.Crt.&Pst.&Hel. (Memph.) Arm. (om. Æth.)

4. αν] δ' αν X. 1. MTf.Γ. | add. civitatem aut Syr.Hel.

— καὶ ἐκεῖθεν] κακεῖθεν D. | donec f. Memph. (non Theb.) neque egrediamini exinde donec exeat. Æth.

— ἐξέρχ.] praem. μη Vulg. c.

5. αν ABDL. rel. | ιαν CΞXΔ. 69. EF ΠIMVI.

— δέχωνται ABC*LΞ. 1. 33. KMU. Goth. | † δέξονται Ξ. C³DX. rel. vid. Mar. vi. 11. Ξ. (recepit Latt.) | δέξονται 69*. Hf sic A.

— ὑμᾶς] om. 1. | add. neque audierint vestra verba Theb.

5. ἐξερχόμενοι] add. ἀπο τῆς οικίας η 69.

— ἀπο 1°.] ἐκ D. Latt.

— πόλεως] add. η κώμης 33.

— τὸν κοινορτὸν] † praem. καὶ Ξ. AC³. rel. Vulg. b.e.ff.g¹. Syrr.Crt.&Pst.&Hel. Goth. (vid. cap. x. 11.) | om. BC*DLΞX. 1. 33. a.c.f. Memph. Theb. Arm. Æth. | add. τὸν L. 33 Scholz. (vid. cap. x. 11.)

— ἀπο 2°. ABC. rel. e. Syrr.Pst.&Hel. "de" a.b.f.g¹. Tert. adv. Marc. iv. 21. | om. DU. Vulg. c. Syr.Crt. Memph. Theb. Arm. (vid. Matt. x. 14.)

— ἀποτινάσσετε ACLΞ. rel. | ἀποτινάσσετε B.Btlj.Bch.Mai. 1⁸. (ἀποτινάσσετε B.Blc.) | ἐκτείνασατε (ante τὸν κοινορ.) D. hoc ord. c.f. (non ff.) vid. Matt. x. 14. Mar. vi. 11.

— ἐπ' αὐτοὺς Vulg. b.c.c. Syrr.Pst.&Hel. | ἐπ' αὐτοῖς X. | αὐτοῖς 69. a.f. Syr. Crt. Arm. (om. Syr.Hier.ap. Bch. Tert. ut vid.)

6. δε] add. apostoli ejus Syrr.Crt.(&Pst.) — διήρχοντο] add. ἀπο τῆς πόλεως ἐκείνης A.

— διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας] κατὰ πόλεις καὶ ἡρώδης D. (e.) | διήρχ. κατὰ τὰς πόλεις X. | circuibant (add. per b.) castella et civitates b.c.l. Syrr.Crt.&Pst. eire. per civitates et per castella Theb. Arm.

7. Ἦκουσεν] ἀκουσας D.

— ὁ] om. Δ.

7. τετράρχης] τετραρχης CΞ*. Memph. (Contra, Theb.)

— γινόμενα] γειόμενα AX. 1. 69. b. || † add. ὑπ' αὐτοῦ Ξ. AC³X. rel. Vulg. c.f. Syrr.Pst.&Hel. Goth. (Æth.) | om. BC*DLΞ. 69. a.b.e.ff.l. Syr.Crt. Memph. Theb. Arm.

— πάντα] om. DF. Tol. | (ante τα γιν. Vulg. a.b.c.e.f.g¹. Syrr.Crt. & Pst. Memph. Æth. | Contra, Syr.Hel. Goth. Theb. Arm.)

— καὶ] om. D.

— διηπόρει] ηποροί D.

— ἡγέρθη BCLΞ. 1. 69. | † ἐγῆγερται Ξ. AXΔ. 33. rel. (vid. Mar. vi. 14.) εγεγ. XEΠΓ. | ἀνέστη (post νεκρῶν) D. c.e. — ἐκ] ἐκ τῶν X. | ἀπο τῶν 69. (Latt.)

8. ὑπο τινῶν] ἄλλοι 69. (Syr.Crt.&Pst. Memph.)

— ἄλλων] ἄλλοι D. | ὑπο τινῶν LΞ.

— δε 2°.] om. Ξ.

— τις BCLΞXΔ sic. 1. 33. Goth. Arm. | † εἰς Ξ. A. rel. Vulg. b.c.f. Syrr.Crt. (&Hel.) (Memph. Theb.) Æth. (Orig. ap. Gb. sed ubi?) vid. Mar. vi. 15. | om. D. 69. a.e. Syr.Pst.

— ἀνέστη] ηνέστη D. | ἐστὶν Γ sic (non A.) || add. a mortuis Syr.Crt.

9. εἶπεν δε BCDLΞX. 1. 33. 69. a.(b.) c.e.(f.)ff.(g¹).l. Memph. Theb. | † καὶ εἶπεν Ξ. ΔΔ. rel. (Vulg.) Syrr.Crt. & Pst.&Hel. Goth. Æth. (vid. Matt. xiv. 2.) [Arm.]

6. circuibant Cl.

A B C D [R].
L = X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΛ.

† Ἡρώδης, † Ἰωάννην" ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δέ ἐστιν
οὗτος, περὶ οὗ [ἐγὼ] ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει
ἰδεῖν αὐτόν.

Iohannem ego decollavi: quis
autem est iste de quo audio
ego talia? Et quaerebat vi-
dere eum.

66 ¹⁰ Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγή-
σαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς
ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς † πόλιν καλουμένην"
Βηθσαϊδά. ¹¹ οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν
αὐτῷ· καὶ † ἀποδεξάμενος" αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς
περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχον-
τας θεραπείας ἰάτο.

¹⁰ (91, 6.) Et reversi apostoli
narraverunt illi quaecumque
fecerunt: (92, 3.) et assumtis
illis secessit seorsum in locum
desertum qui est Bethsaida.
¹¹ Quod cum cognovissent tur-
bae, secutae sunt illum: et
excepit illos, et loquebatur illis
de regno dei, et eos qui cura
indigebant sanabat.

67 ¹² Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες
δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον,
ἵνα † πορευθέντες" εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ [τοὺς]
ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν· ὅτι
ὦδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. ¹³ Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς,
Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ † εἶπαν," Οὐκ εἰσὶν
ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ † ἰχθύες δύο," εἰ μὴ τι

¹² (93, 1.) Dies autem coeperat
declinare: et accedentes duo-
decim dixerunt illi, Dimitte
turbas, ut euntes in castella
villasque quae circa sunt de-
vertant et inveniant escas, quia
hic in loco deserto sumus.
¹³ Ait autem ad illos, Vos date
illis manducare. At illi dixe-
runt, Non sunt nobis plus quam
quinque panes et duo pisces,

9. Ἡρώδης] † praem. ὁ Ξ. B. Mai. L. X. X.
1s. 33s. 69s. | om. ABs. Bth. CDΔE
F Wst. GHKMSUZYVΓA. || add. ὅτι
rel. Memph. Theb. | Contra, ABLΞ.
rel.
— οὗ] om. A* ut vid.
— ἐγὼ ²⁰. AC²DX. rel. Vulg. b. g⁴. Syr.
Hel. Goth. Arm. (post ακουω Am. a. c.
Syr. Cr. & Pst.) | om. BC* LΞ. e. f. ff.
Memph. Theb. Aeth.
— τοιαῦτα ABC². rel. [C* n. l.] Syr. Hel.
Memph. Goth. Arm. | ταῦτα D (ante
ακουω) LΞX. 69. e. Syr. Cr. & Pst.
Theb. (om. Aeth.)
— ἰδεῖν] post αὐτὸν D. b. l. Goth.
10. αὐτῷ] τῷ Ἰησοῦ 69. Syr. Pst.
— ἐποίησαν] add. καὶ ὅσα ἐδίδαξαν A.
(vid. Mar. vi. 30.)
— ὑπεχώρησεν ACLΞ. rel. | συνεχωρη-
σεν B. Mai (?) | ανεχωρησεν D. (duxit
illos... et abiit Syr. Cr. & Hel.) duxit
illos Syr. Pst.) | om. 69.
— εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσ. BLΞX.
33. Memph. Theb | εἰς κωμην λεγομένην
Βηθσαϊδα D. | εἰς ἐρημον τοπον 69.
Syr. Cr. in solitudine Tert. adv. Marc.
iv. 21. | εἰς τοπον πολειως καλουμένης
Βηθσ. 1. in locum des. Bethsaidae
Syr. Pst. | εἰς ἐρημον τοπον πολειως κα-
λουμένης Βηθσ. A. | εἰς † τοπον ἐρη-
μον" † πολειως καλουμένης" Βηθσ. Ξ.

- CAEGHIKMSUVsΓA. Syr. Hel. Goth.
Arm. Aeth. in locum desertum qui
est Bethsaida Am. g². (-dae Vulg. Cl.)
in loc. des. qui vocabatur B. a. in loc.
des. quod est B. b. c. in loc. des. quod
appellatur B. e. in loc. des. qui dicitur
B. f. || Βηθσαϊδα BC(D)ΞX. 1. 33.
rel. | -δαν ALΔFWst. HUVΓA. Goth.
11. ἀποδεξάμενος BDLΞX. 1. 33. 69. |
† δεξαμενος Ξ. AC. rel.
— περὶ] praem. τα 33. 69. MU.
— καὶ τοὺς χρεῖαν] τοὺς χρ. δε 69.
— ἰάτο ABD. rel. Latt. Syr. Memph. |
ἰασατο CLΞ. 33. 69. Theb. || praem.
αὐτὸν παντας D.
12. ἡ δὲ AB. Mai. CDΞ. rel. Vulg. a. b. c. ff.
Syr. Pst. & Hel. Memph. Arm. Aeth.
(om. Theb.) | ἡδὲ B. Bth. Bch. Blc. e.
add. jam f. l. ut vid. Goth. | καὶ X.
Syr. Cr.
— προσελθ. δέ] add. ad eum b. f. illi e.
— οἱ δώδεκα] om. U. | discipuli ejus
Syr. Cr. & Pst. | add. discipuli b. f. ff. g⁴.
Aeth. (praem. e.)
— εἰπον] εἶπαν LΞ. (n. l. C.)
— αὐτῷ] add. in loco deserto nos sumus
Syr. Cr. — (om. ὅτι ὦδε κτλ. postea.)
— πορευθέντες AB. Blc. Mai. CDRLΞ. 33.
69. Latt. | † ἀπελθόντες Ξ. XΔK sic.
rel. Arm. ut vid. (vid. Matt. xiv. 15.
Mar. vi. 36.)

12. τοὺς ἀγρ. ACDRLΞ. rel. Memph.
Theb. | om. τοὺς BX. 1. 69. E. Goth.
— καταλυσ. καὶ] om. C* ut vid. f.
— καὶ ἐνρ. ἐπισιτ.] om. D. (vel ut inveni-
ant sibi escas Syr. Cr.)
— ὅτι ὦδε... ἐσμεν] om. Syr. Cr. (ὦδε
om. Memph. MSS. Theb.)
— ἐν] om. Γ.
13. πρὸς αὐτοὺς] "ipse" c. αὐτοῖς LΞ.
|| add. ὁ Ἰησοῦς C. f. ff. Syr. Cr. & Pst.
— αὐτοῖς] add. υἱοῖς D*. | αὐτοὺς V.
— ὑμεῖς ante φαγεῖν ACDRLΞ. rel. e. f.
Memph. Theb. (vid. Matt. xiv. 16.
Mar. vi. 37.) | post φαγεῖν B. b. | post
πρὸς αὐτοὺς Vulg. Syr. Cr. | om. a. c.
— εἶπαν BCDLΞ. 33. | † εἶπον Ξ. AR.
rel. || add. illi Syr. Cr. Theb. Goth.
Aeth.
— πλεῖον] πλεον D. 1 Wst. Γ. | πλεονς
F Wst. M.
— πέντε] post ἄρτοι B. || ἔπα C.
— ἰχθυες ante δυο ABCXA. 1. 69. E
F Wst. GHK(M)SUVΓA. a. Memph.
Theb. Goth. Aeth. (χθνας M.) |
† post Ξ. DRLΞ. 33. Vulg. b. c. e. f.
Syr. Cr. Pst. & Hel. Arm. (vid. Matt.
xiv. 17. Mar. vi. 38.)

9. est autem Cl. | ego talia audio Cl. | 10.
Bethsaidae Cl. | 11. excepti eos Cl. | 13. duos
Am. **

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. ¹⁴ Ἦσαν γὰρ ὥσεί ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας [* ὥσεί] ἀνὰ πεντήκοντα. ¹⁵ Καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ [†] κατέκλιναν ἅπαντας. ¹⁶ λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς [†] παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. ¹⁷ καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινι δώδεκα.

ΚΘ' 48
p || Matt. 16:13-28. a
|| Mar. 8:27. 9:1.
18. λέγουσιν οἱ ὄχλοι
68 ¹⁸ p Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων, Τίνα με [†] οἱ ὄχλοι λέγουσιν εἶναι; ¹⁹ Οἱ δὲ ἀποκριθέντες [†] εἶπαν, [†] Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ ὅτι Προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. ²⁰ Εἶπεν δὲ

nisi forte nos eamus et emamus in omnem hanc turbam escas. ¹⁴ Erant autem fere viii quinque milia. Ait autem ad discipulos suos, Facite illos discumbere per convivia quinquagenos. ¹⁵ Et ita fecerunt, et discumbere fecerunt omnes. ¹⁶ Acceptis autem quique panibus et duobus piscibus respexit in caelum et benedixit illis et fregit, et distribuit discipulis suis ut ponerent ante turbas. ¹⁷ Et manducaverunt omnes et saturati sunt: et sublatum est quod superfuit illis, fragmentorum cophini duodecim.

¹⁸ (94, 1.) Et factum est cum solus esset orans, erant cum illo et discipuli: et interrogavit illos dicens, Quem me dicunt esse turbæ? ¹⁹ At illi responderunt et dixerunt, Iohannem baptistam, alii autem Heliam, alii quia Propheta unus de prioribus surrexit. ²⁰ Dixit

13. εἰ] η U.
— μη τι] μη 1^B. A. | μητοι 69.
— πορευθεντες] post ἡμεῖς D. Vulg. c.l. Goth.
— ἀγοράσωμεν] -σωμεν 1.
— εἰς πάντα τον λαον τουτον βρωματα Syr.Hcl. [Arm.] | βρωμ. εἰς πάντα τ. οχλον τουτον 1. Syrr.Crt.&Pst. (Æth.)
— κλισίας] ἀπαντα MTf.
14. γαρ b.c.f.f. Theb. ut vid. rel. | δε L. Vulg. a.e.g^{1,2}. Memph.
— ὥσει ἄνδρες] ἄνδρες ὥσει 1. a.e. f. | ἄνδρες ὥς D. (om. ὥσει Syr. Crt.)
— κλισίας] bis Arm. || *add. ὥσει BCD RLΞ. 33. e. Theb. Orig. iii. 479^d. | *om. Σ. ΔX. rel. (Latt.) Memph. rel. [h. a.] (quinquaginta quinquaginta homines in discubitu Syr.Crt.)
15. οὕτως] om. V. (add. discipuli ejus Syr.Pst.)
— και ανεκλ. ἀπαντας] om. DX.
— κατεκλ. B.Mai.LΞ. 1. 33. 69. | [†] ανεκλ. Σ. ACR. rel.
— ἀπαντας] παντας LΞ. 33. (h. R.) | αυτους 1.
16. ουρανου] add. προσηξατο και D.
— ευλογησεν BCDRLΞ. rel. | ηυλ. A. 33. F Wtst.G. (vid. Orig. iii. 510^a. e tribus Evv.)

16. αυτους Vulg. c.e.f. Syr.Hcl. | επ' αυτους D. a.b.f.f.g^{1,2}.l. Syr.Crt. | om. X. Syrr.Pst. Arm. Æth.
— και κατεκλασεν] om. D.
— μαθηταις] add. αυτον RLΞ. 33. 69. Vulg. c.e. Syrr.Crt.&Pst.&Hcl.* Theb. Æth. | Contra, rel. a.b.f.f. Memph. Goth. Arm.
— παραθειναι BC(X). 1. (-θηναι X.) | παρατιθηναι 69. | [†] παρατιθεναι Σ. ADRLΞ. rel.
— τω οχλω e.f.f. Theb. rel. | τοις οχλοις D. Vulg. a.b.c.f. Syrr.Crt.&Pst.&Hcl. Memph.
17. παντες] ante και εχορτ. 69. Vulg. f. Syrr.Crt.&Pst. (vid. Matt. xiv. 20; xv. 37. Mar. vi. 42.) | Contra, e. Syr. Hel. Memph. Theb. rel. | om. a.b.c.f.f. g¹.l.
— ηρθη] ηραν S.
— το περισσευσαν αυτοις] το περισσευμα των D. e. | το περισσευμα αυτ. 69. || om. αυτοις Arm. Æth.
— δωδεκα] ante κοφινι M. Syrr.Crt.&Pst. (Hcl.) Arm. | δεκαδυο D. | xii corbes fragmentorum plenos Memph. || add. et erant homines illi qui manducaverunt ex pane quasi quinque milia exceptis mulieribus et parvulis Syr.Crt. (vid. Matt. xiv. 21.)

18. εν τω] om. A.

18. αυτον] αυτους D. Theb. ap. Münster. || add. και Γ.
— προσευχομενοι] om. D. a.c.e. Syr.Crt. | Contra, Vulg. b.f.f.g¹.
— μαθηται] add. αυτον 1. 69. MU. a.f. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. | Contra, Vulg. b. c.e.
— αυτους] αυτον 69. || add. ο Ιησους X.
— οἱ οχλοι] ante λεγουσιν BRLΞ. 1. (Memph. Theb.) | [†] post Σ. CDXΔ. 33. rel. a.c. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. (Æth.) [Arm.] post ειναι Vulg. b.f. Goth. | οἱ ανθρωποι post λεγ. A. e.g¹. (Memph. Theb. ante λεγ.)
19. ειπαν BD. | [†] ειπον Σ. ACRΞ. rel. || οἱ δε αποκρ. ειπ.] dixerunt ei Syr. Crt. (om. αποκρ. Theb.) || add. sunt qui dicant Syr.Pst. (Theb.) | add. hi quidem Syr.Hcl.*
— Ἡλιαν] add. αλλοι (ετεροι 69) δε Ἱερεμιαν 1. 69. Syr.Hcl.* (vid. Matt. xvi. 14.)
— αλλοι δε οτι πρ.... ανεστη] η ενα των προφητων D. e. (vid. Matt.) | om. Syr.Crt.
— οτι] om. 69.
— προφητης τις] προφητης M.

19. alii vero quia unus proph. Cl.

A B C D [P] R.
L [Ξ] X Δ.
1. 33. 69. 75
E [F] G H K M S U V β
Γ Λ.

αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; † † Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς" εἶπεν, Τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. 21 ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ † λέγειν" τοῦτο, 22 εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

autem illis, Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus dixit, Christum dei. 21 (25, 2.) At ille inerepans illos praecepit ne cui dicerent hoc, 22 dicens quia oportet filium hominis multa pati et reprobari a senioribus et principibus sacerdotum et scribis et occidi et tertia die resurgere.

22. ἀναστῆναι.

9 Matt. 10:38, 39. β
16:24, 26.
Mar. 8:34, 35.
Jo. 12:25.
Lu. 17:33.

69 23 9 Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας, Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου † ἔρχεσθαι" † ἀρνησάσθω" ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 24 ὃς γὰρ ἂν θελῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. 25 τί γὰρ ὠφελείται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; 26 ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, 27 τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου

23 (96, 2.) Dicebat autem ad omnes, Si quis vult post me venire, abneget se ipsum et tollat crucem suam cotidie et sequatur me. 24 Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet illam: nam qui perdidit animam suam propter me, salvam faciet illam. 25 Quid enim prolicit homo si lucretur universum mundum, se autem ipsum perdat et detrimentum sui faciat? 26 (97, 2.) Nam qui me erubuerit et meos sermones, hunc filius ho-

26. [λόγους] 75
§ P β

20. Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς BCLΞ. 1. Memph. (Theb. om. δε.) | † ἀποκριθεὶς δε ὁ Πέτρος Ξ. AD R. rel. a. b ut vid. (f.) Syrr. (Crt. & Pst.) & Hel. Goth. Arm. Æth. respondens Simon Petrus Vulg. respondit Sim. Pct. et c. respondens Petrus e. (om. δε Vulg. c.e. Syrr. Crt. & Pst. Theb.) || † ὁ Πέτρ. Ξ. AD R. rel. | om. ὁ Δ. 33. 69. EGHVSFLA. (et BCLΞ. 1. supra.)
— εἰπεν] add. tu es f.l. Syrr.Crt. Memph. Theb. Goth. Æth.
— τον] om. Δ.
— τον θεου om. a. Syrr.Crt. (Orig. iii. 534^a non habet; sed additamentum, quod dicit esse apud Matt. sed non ap. Mar. et Luc., est benedictio.) || praeam, υἱὸν D. e.(f.) (l.) Goth. (Orig. iii. 532^d. MS. υἱὸν pro χριστον. | Contra, ed. et MSS.) | (Christus Deus Memph.)

21. ἐπιτιμήσας] επετ. K.
— αυτοις Orig. iii. 532^e. | om. 69.
— παρηγγεῖλεν] γγελεν XM. || add. αυτοις K. Syr.Hel.* Æth. | Contra, Orig. iii.
— λεγειν ABCDLΞ. 1. 33. 69. KM. Orig. iii. 532^e. | † εἰπεν Ξ. RX. rel.
22. απο ABCRE. rel. Orig. ii. 496^e. | ὑπο D. 1. Just. Tr. 76. (vid. Mar. viii. 31.)
— των πρεσβ. και αρχ.] των αρχ. και των πρεσβ. 69. g¹. Arm. Orig. ii. 496^e. (om. των 2°.) || τ. πρεσβ.] om. b. Just. Tr. | a senioribus et scribis et

sacerdotibus Syrr.Crt. Tert. adv. Marc. iv. 21.
22. και γραμματεων] om. 1. Orig. ii. 496^e.
— τη τριτη ημερα Vulg. f. Syrr.Crt. & Pst. & Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. Just. Tr. Orig. ii. 496^e. Greg. Thaum. 4^d. | μεθ' ημερας τρεις D. a.b. c.e. Tert. (vid. Mar. viii. 31.)
— εγερθηναι BRLEXΔ. 33. rel. (vid. Matt. xvi. 21.) | αναστηναι ACD. 1. 69. F* W¹st.K. Just. Tr. Orig. ii. Greg. Thaum. (vid. Mar. viii. 31. Luc. xxiv. 7.)
23. προς παντας] om. Syrr.Crt.
— ερχεσθαι ABC*DLΞ. 1. 33. 69. K. Orig. i. 281^f. | † ελθην Ξ. C³RX. rel. (vid. Matt. xvi. 24.) || ελθ.οπ.μον M.
— αρνησασθω AB.Btly.Blc.Bch. (sed B². Mai.)DLΞ. 33. K. Orig. i. | † απαρνησασθω Ξ. B*. Mai.CRX. rel. (vid. Matt. xvi. 24. Mar. viii. 34.)
— και αρατω τον σταυρον αυτου Vulg. b.c.e.f. ff. g¹. rel. Orig. i. | om. D. a.l.
— αυτου Orig. i. | εαυτου 33.
— καθ' ημεραν ABRLΞ. 1. 33. 69. K M. Vulg. f. g¹. Syrr.Crt. & Pst. & Hel.* Memph. Theb. Goth. Arm. (Æth. post κατ) "In alio evangelio scribitur, Qui non accipit crucem suam quotidie." Hier. in Matt. x. 38. (vii. 65.) "Dominus juxta antiqua exemplaria.... quotidie." Hier. ad Principiam (i. 949.) | om. CDXΔEF W¹st.GHSUVFLA. a.

b.c.e. ff. l. Syr.Hel.mg. "non in omnibus exx." Orig. i. (vid. Matt. et Mar.)
23. ακολουθητω RL. 69. E* K¹.
24. αν AB DL rel. Orig. i. 281^f. | εαν C REXΔ. 1. GH²UVFLA.
— θελγ] -λει 69. HFLA. | Contra, Orig. i.
— απολεσει] -σγ X. 1^R. | Contra, Orig. i.
— απολεσγ] -σει X. 69. A. | Contra, Orig. i.
— αυτου 2°. | εαυτου K. | Contra, Orig. i. || (την αυτ. ψυχ. F W¹st.)
— ενεκεν εμου Orig. i. 282^a. | δι' εμε 69.
— ουτος b.e.g¹. Syrr.Pst. & Hel. Memph. Orig. i. (αυτος K.) | om. Vulg. a.c.f. ff. l. Syrr.Crt. Theb. Goth. Arm. Æth.
25. γαρ] om. X. | Contra, Orig. i.
— ωφελειται ABRLΞ rel. Orig. i. | ωφε-λει CD. [33. n. l.]
— ανθρωπος κερδησας Orig. i. | ανθρωπον κερησαι D*. (a.c.) (Cypr. 323.) | ανθρωπος εαν κερδησγ D². Vulg. b.e. f. ff. g¹. l. Arm. (vid. Mar. viii. 36.)
— απολεσας η ζημιωθεις Syrr.Pst. & Hel. Memph. Theb.cd. Goth. Orig. i. | απο-λεισαι η ζημιωθηναι D*. (a.)c. | απολε-σγ η ζημιωθγ D². Vulg. b.e.f. ff. g¹. Theb.MS. Arm. | om. η ζημ. Syrr.Crt. Æth. Cypr. 323.
26. αν ABR. rel. Orig. i. 298^e. | εαν CL. 33. 69. M. (om. Orig. i. 296^d.)
— με Orig. i. 296^d. | εμε D. Orig. i. 298^e. || add. coram hominibus Syrr.Crt.

21. praecipit Am. | 23. semetipsum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb. 47
Goth. Arm. Æth. β
§ F
27. ἐστηκότων

ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ὁ ἀγγέλων. ²⁷ λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ ἑστῶτων, οἳ οὐ μὴ γένωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

70 ²⁸ γ' Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσεί ἡμέραι ὀκτώ, καὶ παραλαβὼν ὁ Πέτρον καὶ ὁ Ἰωάννην καὶ ὁ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. ²⁹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. ³⁰ καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἠλίας. ³¹ οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³² ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ. ὁ διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ

minis erubescet, cum venerit in maiestate sua et patris et sanctorum angelorum. ²⁷ (92, 2.) Dico autem vobis, vere sunt aliqui hic stantes qui non gustabunt mortem donec videant regnum dei.

²⁸ Factum est autem post haec verba fere dies octo, et assumpsit Petrum et Iacobum et Iohannem et ascendit in montem ut oraret. ²⁹ Et factum est dum oraret species vultus eius altera et vestitus eius albus refulgens. ³⁰ Et ecce duo viri loquebantur cum eo: erant autem Moses et Helias, ³¹ visi in maiestate, et dicebant excessum eius quem complectentur erat in Hierusalem. ³² Petrus vero et qui cum illo gravati erant somno: et vigilantes viderunt maiestatem eius

Λ'
r || Matt. 17:1-9.
|| Mar. 9:2-9.

¶ ||

§ ||

26. λογους ABCRL^Ξ. rel. (vv.) *Orig.* i. 296^c. (vid. Mar. viii. 38.) | om. D. a.e.l. Syr.Crt. *Orig.* i. 298^c. sed antea habet οὔτε ἐπαισχυντέον αὐτὸν ἢ τοὺς λόγους αὐτοῦ.
— αὐτου καὶ] om. Syrr.Crt.&Pst. *Eus.* in Luc. 172. (vid. Matt. xvi. 27. Mar. viii. 38.)
— πατρος *Orig.* i. bis. *Orig.* Int. iv. 537^b. bis. *Eus.* in Luc. | add. αὐτου D. Syrr. Crt.&Pst. Memph. Theb. Æth. vid. Mar. (seq. καὶ "cum" Syrr.Pst.)
— ἀγγελων] add. αὐτου Syrr.Crt.&Pst. Memph.W.&Schw. Theb. Æth. (vid. Matt. xvi. 27.)
27. ὑμῖν] add. ὅτι D. (vid. Mar. ix. 1.) | Contra, *Eus.* in Luc. 172.
— ἀληθως] add. ὅτι RKM. | Contra, AB CDP^Ξ. rel. *Orig.* iv. 366^b. *Eus.* in Luc.
— τινες] om. Ξ semel H. (Contra, Ξ semel.)
— αὐτου BL^Ξ. 1. | † ὥδε Ξ. ACDPR. rel. *Orig.* iv. *Eus.* in Luc. (vid. Matt. xvi. 28. Mar. ix. 1.)
— ἐστῶτων ACDPA. 1. 33. 69. EFGH KMSVA. *Orig.* iv. *Eus.* in Luc. (vid. Matt.) | † ἰστηκότων Ξ. B.Mai.RL^Ξ XUT. (vid. Mar.)
— οἱ] οἵτινες AK. *Orig.* iv.
— γενωνται ABCDPL^ΞXA. 1. 33. EF KMSUT^f.V. | † γενουνται Ξ. R. 69s. GsHFA. Latt. *Orig.* iv. 366^b. (om. μη; sed iii. 555^c. παρὰ τοῖς τρισὶν εὐαγγελισταῖς, Οὐ μὴ γενουνται.
— τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ] τὸν υἱὸν τοῦ

ανθρωπου ἐρχομενον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ D. *Orig.* iv. e Luc. dis. (vid. Matt. xvi. 28.) | regnum dei veniens in gloria Syrr.Crt.
28. ἐγένετο] -οντο P.
— δε] om. 69.
— ὥσει] ὥς L. 69. HMF. [h. 33.]
— καὶ παραλ. ACDPR^Ξ. rel. Vulg. Cl. Am. c.e.f.f^g. Syrr.Crt. | om. καὶ BH. For. (a.)b.g^l.l. Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. [h. 33.]
— Πέτρον] † praem. τὸν Ξ. PKuit.Gmg. Tf. | om. ABCDRL^ΞXA. 1. 33. 69. EGHKMSUVPA. (h. F.)
— Ἰωαν. καὶ Ἰακωβον ABC*PR. rel. a.b.c.e.f.g². Syrr.Hcl. Theb. | Ἰακ. καὶ Ἰωαν. C³DL^ΞX. 33. M. Vulg. (et Am.) ff^g.l. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. xvii. 1. Mar. ix. 2.)
— ἀνέβη] praem. καὶ G.
— προσεύξασθαι] om. L.
29. προσεύχεσθαι *Orig.* iv. 447^d. | post αὐτον L. 33. | προσευξασθαι 1^R.
— το εἶδος] ἡ ἰδέα D. *Orig.* iv.
— του] αὐτου 33*.
— ἕτερον καὶ (*Orig.* iv. ἕτερα καὶ vid. supra.) | ἡλλοιωθῇ καὶ D. Memph. Theb. | om. b. || (καὶ ἡλλοιώθῃ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐγένετο λευκ. ἐξαστ. *Orig.* iv. Syrr.Hcl.* Arm.)
— αὐτου] om. L.
— ad fin.] add. ut nix e. Syrr.Crt.
30. συνελάλ.] συλλαλ. E*.

30. οἵτινες ἦσαν *Orig.* iii. 983^d. iv. 447^d. (om. Syrr.Crt.) | οἱ ἦσαν C*(corr.3.) | ἦν δε D. a. erant autem Vulg. b.c.e.f.l. — Μωυσης BCDRLXA. 33. 69. K. *Orig.* iii. 983^d. iv. | † Μωυσης Ξ. APT^f. rel. *Orig.* i. 690^a. iii. 559^c.
31. οἱ f. *Orig.* iii. 983^d. iv. 447^d. | om. D. (Latt.) Arm. *Orig.* i. 690^a. iii. 559^c.
— οφθεντες (οφεντες C.)] add. αὐτω C³ M. | Contra, *Orig.* i. 690^a. iii. 559^c. 983^d. iv.
— δοξῇ] praem. τῇ Δ. | Contra, *Orig.* i. iii. bis. iv.
— ἐλεγον ABC²R. rel. a. Syrr.Crt. Memph. rel. *Orig.* i. iii. 983^d. iv. | add. δε C³D. 69. c.e. Syrr.Pst.&Hcl. | praem. οἱ P. Theb. ut vid. | praem. καὶ C³M. Vulg. b.f.f^g.l.2.l. Arm.
— ἐμελλεν BPRLE^Ξ. rel. *Orig.* i. iii. 983^d. iv. 448^a. | ἡμελλεν AC. | μελλει D. (gloriam ejus quae futura esset Hierosolymis, et exitum ejus quoque Æth.)
— ἐν Ἱερ. *Orig.* i. iii. 559^c. 983^d. iv. | eis Ἱερ. D. (om. e.)
32. διαγρηγορησαντες δε a.c.e.f. Syrr.Hcl. Memph. (Theb.) Goth. Æth. | καὶ διαγρηγ. 1. Vulg. b.f^g. Syrr.Crt.&Pst. [Æth.] | (ante "somnia magno" habet Syrr.Crt.)
— εἶδον] ἰδαν RL.

26. erubescit Am. | 29. facta est Cl. | et refulgens Cl. | 30. cum illo Cl. | 32. cum illo erant Cl.

A B C D (P) (R).
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
E[F] G H K M S U V
[W] Γ Λ.

¶

34. ἐπεσκίασεν
— ἐκείνους εἰσελ-
θεῖν

2 Pet. 1:17.
Matt. 3:17.
Mar. 1:11.
Lū. 3:22.

W
Γ
P

¶ Matt. 17:14-23. 40
¶ Mar. 9:14-33. β

τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. ³³ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηναὶς τρεῖς, [¶] μίαν σοὶ καὶ [†] μίαν Μωυσεῖ καὶ μίαν Ἠλίᾳ· μὴ εἰδὼς ὁ λέγει. ³⁴ ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ [†] ἐπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ [†] εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν [¶] νεφέλην. ³⁵ καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, [¶] Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ [†] ἐκλελεγμένος, αὐτοῦ [¶] ἀκούετε. [¶] ³⁶ Καὶ ἐν τῷ [¶] γενέσθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη [†] Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν [†] ἑώρακαν.

71 ³⁷ Ἐγένετο δὲ [ἐν] τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήνητησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. ³⁸ καὶ ἰδὼν ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου [†] ἐβόησεν λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, [†] ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν

et duos viros qui stabant eum illo. ³³ Et factum est dum discederent ab illo, ait Petrus ad Iesum, Praeceptor, bonum est nos hic esse, et faciamus tria tabernacula, unum tibi et unum Mosi et unum Heliae, nesciens quid diceret. ³⁴ Haec autem illo loquente facta est nubes et obumbravit eos: et timerunt intransibis illis in nubem. ³⁵ Et vox facta est de nube dicens, Hic est filius meus dilectus, ipsum audite. ³⁶ Et dum fieret vox, inventus est Iesus solus. Et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt in illis diebus quicquam ex his quae viderant.

³⁷ (99, 2.) Factum est autem in sequenti die descendantibus illis de monte occurrit illi turba multa. ³⁸ Et ecce vir de turba exclamavit dicens, Magister, obsecro te, respice in filium

32. τοὺς 29.] om. 1.
33. διαχωρίζεσθαι] διαχωρισθῆναι D.
— ἀπ'] ὑπ' ΔΛ.
— εἶπεν] ?ελεγεν R fortasse (ε ab init. nunc legitur in cod., et postea pars literae. qu. λ. qu. ι.)
— ὁ Πέτρ. B. Mai. CDRLΞXΔ. rel. | om. ὁ APEGIISUVΓA.
— πρὸς τὸν Ἰησοῦν] τῷ Ἰησοῦ D. (om. a. b. ff.) | τὸν Ἰησ. (om. πρὸς) Ξ sic.
— ἐπιστάτα] διδάσκαλε X.
— ἡμᾶς] add. παντοτε C³.
— καὶ (ante ποιησ.)] om. 69. MU. l. Theb. | Contra, Tert. adv. Marc. | θελεῖς D. (et si vis Memph.) | Contra, Tert. adv. Marc.
— ποιήσωμεν] ποιήσω D*. || add. ὧδε D. Tert. adv. Marc. iv. 22. (vid. Matt. xvii. 4.)
— σκηνας] ante τρεῖς ABCPR. rel. a. b. Syr. Hel. Goth. | post τρεῖς DLΞ. 33. 69. F Wtst. K. Vulg. c. e. f. ff. Syrr. Cr. & Pst. Memph. Theb. Arm. Aeth. Tert. adv. Marc. (vid. Matt. xvii. 4.)
— σοὶ] ante μίαν 1. Syrr. Cr. & Pst. | Contra, Tert. adv. Marc. (συ 69.)
— μίαν 29. ante Μω. ABCDPR LX (Δ.) 1. 33. 69. EF Wtst. G H K M S U V Γ A. Latt. Syr. Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Aeth. (μια Μωση Δ.) | † post Ξ. Syrr. Cr. & Pst. Tert. (vid. Matt. xvii. 4. Mar. ix. 5.)

33. Μωυσεῖ BD(R)L(X). (33.) (K.) (Μωυση RX. 33. K.) | † Μωσει Ξ. A C. rel. | Μωση PA. 1⁸. HFWtstLSUTf. ΓA.
— μίαν 39.] post Ἠλίᾳ 1. Syrr. Cr. & Pst. | Contra, Syr. Hel. Tert. | καὶ μίαν Μωσει post κ. μ. Ἠλ. 69.
— ὁ] ἁ D. | Contra, Orig. iii. 560^c. 562^c. 563^d. 564^a. Tert.
34. λεγοντος] λαλουντος K.
— ἐπεσκίαζεν BL. a. | † ἐπεσκίασεν Ξ. ACDPR. rel. (Latt.) Syrr. Cr. & Pst. & Hel. Memph. Theb. (vid. Matt. xvii. 5.)
— εἰσελθεῖν αὐτοὺς BL. Memph. Arm. Aeth. ut vid. intransibis illis Vulg. ff. g^l. (sic praem. "et" b. f.) dum illi intrarent a. cum illi introierent c. e. | αὐτοὺς εἰσελθεῖν C. | † ἐκείνους εἰσελθεῖν Ξ. ADPR. rel. Syr. Hel. ut vid. Theb. Goth. (et cum vidissent eos ut intrarent in nubem timerunt Syr. Cr. et timerunt cum viderent Mosem et Eliam ut intrarent in nubem Syr. Pst.) | εἰσελθ. ἐκείνους M. | ἐκείνους ελθεῖν S.
35. ἐγένετο] ante φωνή 1. | ηλθεν D. (vid. Mar. ix. 7.) | om. K. | audita est Syr. Cr.
— μου] ante ὁ υἱός P. | Contra, Orig. iii. 983^d.
— ἐκλελεγμενος BLΞ. Memph. Theb.

Aeth. a. | εκλεκτος 1. a. ff. l. Syr. Hel. mg. Arm. | utr. q. Aeth. imp. | † αγαπητος Ξ. ACDPR. rel. Vulg. b. f. (dilectissimus c.) rel. ut vid. (vid. Matt. xvii. 5. Mar. ix. 7. 2 Pet. i. 16. et Matt. iii. 17. Mar. i. 11. Luc. iii. 22.) (praem. "et" Syr. Cr.) || add. μου] Syr. Cr. | add. εν φ ηνδοκησα D(C³mg. M. ευδ.) | Contra, Tert. adv. Marc. iv. 22. adv. Prax. 19.
35. ακουετε] ante αυτου D. c. e. (vid. Mar. ix. 7.) | Contra, Tert. adv. Marc. adv. Prax.
36. φωνην] add. ταυτην X. || νεφελην U.
— Ἰησοῦς] † praem. ὁ Ξ. C³LXΔ. 1s. 33s. 69s. KM. | om. ABC³DREGHS UVWΓA.
— καὶ αὐτοὶ Orig. iii. 983^f. | αὐτοὶ δε D. e. Theb.
— οὐδεν] om. D.
— ἑώρακαν BC³LX. | † ἑώρακασιν Ξ. AC³RΔH. rel. e. Orig. iii. (ἐορ. CL e corr. X. 33. EHVW.) | ἑορακισαν G. (Latt.) | εθεασαν D*. | εθεασαντο D². (add. et quod audiverant Aeth.)
37. εν τη εξης ημερα AB. Mai. CRX sic. rel. Vulg. c. Memph. rel. (om. εν B. Btly. Bch. L. 1. 69. S.) | δια της ημερας

33. cum discederent Cl. | 34. nubes Cl. | 37. occurrit illis Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. (Theb.)
Goth. Arm. Æth.
39. μόλις ἀποχ.

§ E

¶ Theb.
41. τ. vi. σου ὡδε.

¶ R

§ F

υἰόν μου, ὅτι μονογενὴς † μοί ἐστιν." 39 καὶ ἰδοὺ
πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ
σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ
ἀπ' αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν. 40 καὶ ἐδεήθη τῶν
μαθητῶν σου ἵνα † ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνή-
θησαν. 41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ὦ γενεὰ
ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς
ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; ¶ προσάγαγε ὧδε τὸν
υἰόν σου. 42 Ἐτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν
αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν δὲ
ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο τὸν
παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43 ἔξε-
¶
ῖ πλήσσοντο ¶ δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ.

72 Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς
† ἐποίει ¶, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 44 Θέσθε
ὑμεῖς εἰς τὰ ὧτα § ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους·
ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι

meum, quia unicus est mihi,
39 et ecce spiritus apprehendit
illum et subito clamat et elidit
et dissipat eum cum spuma, et
vix discedit dilanians eum.
40 Et rogavi discipulos tuos ut
eicerent illum, et non potue-
runt. 41 Respondens autem
Iesus dixit, O generatio infide-
lis et perversa, usque quo ero
apud vos et patiar vos? Ad-
duc filium tuum. 42 Et cum
accederet, elisit illum daemo-
nium et dissipavit. 43 Et incre-
pavit Iesus spiritum immun-
dum, et sanavit puerum et red-
didit illum patri eius. 44 (100,
8.) Stupebant autem omnes in
magnitudine dei:

(101, 2.) Omnibusque miranti-
bus in omnibus quae faciebat,
dixit ad discipulos suos, Ponite
vos in cordibus vestris sermones
istos: filius enim hominis fu-
turus est ut tradatur in manus

D. a.b.e.(f.)ff.l. | in illa die iterum
Syr.Crt. in eodem die Theb.

37. κατελθόντων αὐτῶν] κατελθόντα αὐ-
τον D. | καταβαίνοντων 69.

— ἰδοὺ] om. Syrr.Crt.&Pst.

— ἀπο] εκ Γ.

— συννητησεν αὐτῷ οὐχὸς πολὺς (συν-
νητησαν R.) | συνελθὼν αὐτῷ οὐχὸς
πολὺν D. (illis Vulg.Cl. a.)

38. ἐβοήσεν BCDL. 69. | † ἀνεβοήσεν Σ.
AR. rel.

— ἐπιβλεψαὶ AB.Mai.(C)RLDGHKMS
UVI. -ψε C. (miserere Syr.Crt. Syr.
Hier.**) | † ἐπιβλεψὼν Σ. DX. 1s.
33s. 69s. EsWL.

— μοι ante ἐστιν ABCDLX. 1. 33. a.e.
Memph. Theb. Goth. | † post. Σ. RA.
rel. Vulg. b.c.f. ff.g¹. Arm.

39. καὶ ἰδοὺ πνεῦμα....κράζει] λαμβάνει
γὰρ αὐτὸν ἐξαίφνης πνεῦμα D. (e.) |
om. ἰδοὺ Syrr.Crt.&Pst. | om. πνεῦμα
Syr.Hier. || κράζει] projecit illum Syr.
Crt. Syr.Hier. Æth. || add. καὶ ῥήσσει
DX. 1. Latt. Memph. Arm. (vid. Mar.
ix. 18.) | add. et stridat dentibus suis
Syr.Pst. (om. postea μετὰ ἀφροῦ) vid.
Mar. | Contra, ABCR. rel. Syrr.Crt.&
Hel. Theb. Goth. Æth.

— καὶ σπαράσσει] om. X. (σπαρᾶττει
1.)

— αὐτὸν 2°] om. D.

— καὶ μόγις....συντρ. αὐτοῦ] om. Syr.

Hier. "et confringit illum" tantum
e.

39. μογις ACD. rel. | μολις BR. | μογ-
γεις L.

— συντρίβον] καὶ συντριβει D.

40. μαθητῶν] om. Λ*sic.

— ἐκβάλωσιν ABCRLXΔ. 33. EGHK
MTJf.SUTJf.VWFL. | † ἐκβαλλωσιν Σ.
1s. 69s. | ἀπαλλαξωσιν D. | (praem.
sanarent et Syr.Crt.)

— αὐτο] αὐτοῖν D.

— ἡλυνθησαν] ἐδυνήθησαν K. | ἰσχυ-
σαν C³.

41. ἀποκριθεὶς δὲ] om. C*(add.?). | om. δε
Am.* e.

— ἀπιστος] -τε D.

— ἐσομαι] εἶσομαι XE. | post πρὸς ὑμᾶς
69.

— καὶ ante ἀνέξ.] ἕως ποτε X. 69. K.
Tol. e. Syr.Hel.mg.MS. Theb. Arm.
MSS. (vid. Mar. ix. 19.) | (ἀνέξωμαι X.
69. E.)

— προσάγαγε] προσεγενε D. 33Tf.(sed
qu.) || add. μοι LΞX. 33. W. Syrr.Crt.
&Hel.* (Æth.)

— ὧδε ante τὸν υἱόν σου BLΞX. 1. Vulg.
Cl. (a.)b.c.(e.)f. Syr.Pst. Arm. Æth.
| post ACRA. 33. 69. EGHKMSUV
WFL. Syrr.Crt.&Hel. Memph. Goth.
| om. ὧδε D. Am. Per.

42. ἐτι δὲ] et Vulg. ff.l. Syr.Pst.

— συνεσπάραξεν] συνετάραξεν D. || add.

αὐτοῖν K. c.f. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
Æth.

42. τῷ πν. τῷ ακαθ.] τῷ ακαθ. πν. D. e.
— ἰάσατο....αὐτοῦ] ἀθήκει αὐτοῖν καὶ
ἀπέδωκεν τὸν παῖδα D. (e.) | (αὐτοῖν)
om. Λ.)

43. ἐξέπλ. δε πάντες] πάντες δε ἐξεπλήσθ.
D. c.e. | (ἐξεπλήσσαν 69.)

— τοῦ θεοῦ] αὐτοῖν 69*.

— ἐπὶ πᾶσιν] om. U.

— εἰ ποιεῖ ABCDLΞ. 1. 33. 69. W. Vulg.
a.b.c.e.f. Syrr.Crt.(Pst.)&Hel. Memph.
| † ποιήσεν Σ. XΔ. rel. || † add. ὁ
ἰησοῦς Σ. AC. rel. f. Syrr.Pst.&Hel.
Goth. Æth. | om. B.Rul.Mai.DLΞ. 1.
Vulg. a.b.c.e.f.f.g¹. Syr.Crt. Memph.
Arm. || add. Dixit (add. ei c.f.f.) Pe-
trus, Domine, quare (propter quid c.)
nos, non potuimus ejicere illum (illud
c. eum f.)? Quibus (At Iesus, Goth.
Ad ille f.) dixit quoniam hujusmodi
orationibus et jejuniis eieciatur. (Hoc
genus non exiit nisi in orationibus et
jejuniis f. Goth. ejusmodi oratione
eieciatur et jejuniis ff.) c.e.f.f. Goth.

— εἰπεν] add. δε H. c.e.f.f. Memph.MS.
Goth.

— αὐτοῖν] om. W. c.

44. ὠτα] cordibus Vulg. Æth.

— παραδίδεσθαι 69.

39. apprehendit eum Cl. | 41. om. autem Am.
ext. | adduc huc Cl. | 44. futurum Cl.

A B C D.
L = X Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUV
(W)ΓΛ.

AB' ρβ
u||Matt. 18:1-5. β
||Mar. 9:33-37.

47. εἰδὼς τὸν διαλ.

¶ W

v||Matt. 10:40.
Mar. 9:37.
Jo. 13:20.

48. ἔσταί μεγας.

ογ
w||Mar. 9:38-40. η
49. ἐν τῷ ὀνόμ.
— ἐκωλύομεν

εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. ⁴⁵ Οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ῥῆμα
τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ
αἰσθωνται αὐτό· καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ
τοῦ ῥήματος τούτου. ⁴⁶ u εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς
ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ⁴⁷ ὁ δὲ
'Ιησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν,
ἐπιλαβόμενος τὸ παῖδιον ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτοῦ,
⁴⁸ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, v^a Ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παι-
δίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται καὶ ὁς ἐὰν ἐμὲ
δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γὰρ μικρό-
τερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστιν μέγας.
⁴⁹ w 'Αποκριθεὶς δὲ τὸ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἶδο-
μέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια·
καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν.
⁵⁰ τ εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ κωλύετε· ὁς
γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν.

hominum. ⁴⁵ At illi ignora-
bant verbum istud, et erat vela-
tum ante eos ut non sentirent
illud, et timebant interrogare
eum de hoc verbo. ⁴⁶ (102, 2.)
Intravit autem cogitatio in eos,
quis eorum maior esset. ⁴⁷ At
Iesus videns cogitationes cordis
illorum, adprehendens puerum
statuit enim secus se, ⁴⁸ et ait
illis, Quicumque susceperit pu-
erum istum in nomine meo, me
recipit, et quicumque me rece-
pit, recipit eum qui me misit:
nam qui minor est inter omnes
vos, hic maior est. ⁴⁹ (103, 8.)
Respondens autem Iohannes
dixit, Praeceptor, vidimus
quendam in nomine tuo eici-
entem daemonia, et prohibui-
mus eum, quia non sequitur
nobiscum. ⁵⁰ Et ait ad illum
Iesus, Nolite prohibere: qui
enim non est adversus vos, pro
vobis est.

44. ἀνθρώπων] ἀμαρτωλῶν V. (add. pec-
catorum Syr.Hel.)
45. παρακεκαλυμμένον] κεκαλυμμένον D.
— παρὰ κεκαλυμμένον X.
— ἀπ' ὑπ M. | παρ' 69.
— αἰσθωνται αὐτο] ἐσθόντα αὐτόν 69sic.
(αἰσθονται EH.)
— ἐρωτῆσαι ABLEX. rel. | ἐπερωτῆσαι
CDKM. (vid. Mar. ix. 32.)
— αὐτο] ante ἐρωτῆσαι 69. Vulg. Cl.
ff. | om. D. e.l.
— του ῥήματος] om. F.
46. εἰσῆλθεν.... αὐτοῖς] om. D. | Contra,
Orig. iii. 596^e. diserte. (κατὰ μέντοι
τὸν Λουκᾶν, διαλογισμὸς εἰς τοὺς μαθη-
τάς οὐκ ἀναβέβηκεν, ἀλλ' εἰσῆλθε περὶ
τοῦ τίς αὐτῶν εἴη μείζων.)
— εἰσῆλθεν] -θον Δ.
— δε] om. F.
— εν] om. H.
— αὐτοῖς] ἑαυτοῖς E.
— το] om. 1.
— τις] τιν Δ.
47. ἰδὼν ACDLX. rel. Latt. Memph. Goth.
Orig. iii. 597^a. | εἰδὼς B.Mai.FKA.
Syr. Cr. Pst. & Hel. Arm. Æth. | γινους
1.
— της καρδίας] om. Γ. l. Syr. Cr. | post
αὐτῶν D. | Contra, Orig. iii.
— παίδιον B.Mai.CD. Orig. iii. | ‡ παι-
δίον Ξ. ALX. rel.
— αὐτο Vulg. Cl. c.f.g^{1,2}. rel. | αὐτον Α.
| om. D. Am. a.b.e.ff.

47. παρ' ἑαυτοῦ Orig. iii. | παρ' ἑαυτον
D. | ante eos Æth.
48. αὐτοῖς Vulg. f. Syrr. Pst. & Hel. rel.
| om. D. a.b.c.e.ff.l. Syr. Cr. τοῖς μα-
θηταῖς Orig. iii.
— εαν AB.Mai.CX. rel. Orig. iii. 597^{a,b,c}.
(ὁς εαν.... ἐμὲ δέχεται om. a.) | αν B.
Beh.DLX. 33. 69. (alterutrum B.Bily.)
— δέξηται Orig. iii. | δέξεται X.
— τουτο] post το παιδίον D. 1. Vulg.
b.c.e.f.ff. Syrr. Cr. & Hel. | Contra, Orig.
iii. (sicut hic Syr. Pst.)
— το] om. Δ.
— ὁς εαν.... δέχεται Orig. iii. 597^c. | om.
D.
— εαν ACD. rel. Orig. iii. | αν B.Mai.
LX. 33. 69. KU. (alterutr. B.Bily.)
— δέξηται Orig. iii. (ante ἐμὲ Δ.) | δε-
χεται X. | (ἐμὲ δέχεται δέξηται 69.)
— πασιν Orig. iii. 597^d. 609^{b,c}. Cypr.
258. 305. | om. E. Syr. Cr. Cypr. 12.
— ὑπάρχων Orig. iii. ter. Cypr. 258. 305.
| om. D Gr. b. Cypr. 12. [Æth.] |
sicut hic puer Syr. Cr.
— εστιν μεγας BCLX. 1. 33. Vulg. a.
c.f.f.l. Memph. Goth. Orig. iii. 597^d. e
codicibus quibusdam. 609^{b,c}. major est
b.f. (μεγας tantum Syr. Cr.) | ‡ εσται
μεγας Ξ. AD. rel. e. Syrr. Pst. & Hel.
Arm. cdd. ap. Orig. iii. 597^d. Cypr. 12.
258. 305. | μεγας εσται H. (Æth.)
49. δε] om. C* fortasse.
— Ιωαν.] ‡ praem. ὁ Ξ. AC²LX. rel. |
om. BC* ut vid. D. 69.

49. επιστατα ABC²D. rel. | δδασκαλε C*
ut vid. LΞ. Syr. Hel. mg. Memph. (vid.
Mar. ix. 38.) (om. Syr. Cr.) | praem.
illi Syr. Cr. Æth.
— εἰδομεν] ἰδαμεν LΞ(εἰδ.) | ἰδωμεν 69.
Λ.
— ἐπι ACD. rel. | ἐν BLEXΔ. 1. 33. 69.
Memph. (vid. Mar.)
— ἐκβάλλοντα ΔV.
— δαιμονια] ‡ praem. τα Ξ. Hsic. | om.
ABCDLXΔ. 1. 33. 69. EFGKM T²S
UVr T²f. A. Goth. Arm.
— ἐκωλύσαμεν ACD. rel. Vulg. c.f. |
ἐκωλυομεν BLΞ. a.b.e. (vid. Mar. ix.
38.)
— μεθ' ἡμῶν] ἡμῖν 69. F. | add. εστιν
Δ. | add. post te Syrr. Cr. & Pst.
50. εἰπεν δε BCDLX. 1. 33. a.c.e. Syr.
Hel. mg. (Memph.) | ‡ και εἰπεν Ξ. A.
rel. Vulg. b.f. Syr. Hel. txt. Goth. Arm.
Æth. [Syr. Cr. & Pst.]
— πρὸς αὐτον Vulg. a.e.f. Syrr. Cr. &
Hel. txt. Memph. W. & S. | om. D. Tol.*
e. Memph. MS. (vid. Mar. ix. 39.) |
πρὸς αὐτους 69. b.c. Syrr. Pst. & Hel. mg.
Goth. Æth.
— ὁ Ἰησοῦς] om. ὁ B. [Ξ u. l.]
— κωλυετε sine pronom. ABΞΔ. 1. 33.
rel. Vulg. (et Am.) b.c.e. Syrr. Cr. Pst. &
Hel. Memph. MS. Goth. | add. αὐτον

45. eum interrogare Cl. | 47. apprehendit
puerum et statuit illum Cl. | 48. receperit
recipit Cl. | vos omnes Cl. | 50. adversum Cl.

Vulg. a. b. c. $\overline{\rho\delta}$
Syr. C. P. H. $\overline{\iota}$
Memph.
Goth. Arm. Æth.

73 ⁵¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον [αὐτοῦ] [†] ἐστήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵² καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ πορευθέντες εἰσήλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ. ⁵³ καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵⁴ ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ [αὐτοῦ] [†] Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης [†] εἶπαν, Κύριε, θέλεις εἰπώμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς [†]; ⁵⁵ Στραφεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς [†]. ⁵⁶ [†] καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἐτέραν κώμην.

¶ F

54. ἀναλ. αὐτοῦς
[ὡς καὶ Ἡλίας
ἀετοποίησεν;]

ΑΓ' $\overline{\rho\epsilon}$

* || Matt. 8: 18-22. ε

74 ⁵⁷ ^x [†] Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἰπέν τις πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθήσω σοι ὅπου [†] εἶπες ἀπέρχῃ [†]. ⁵⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ

⁵¹ (104, 10.) Factum est autem dum compleretur dies assumptionis eius, et ipse faciem suam firmavit ut iret Hierusalem, ⁵² et misit nuntios ante conspectum suum: et euntes intraverunt in civitatem Samaritanorum ut pararent illi: ⁵³ et non receperunt eum, quia facies eius erat euntis Hierusalem. ⁵⁴ Cum vidissent autem discipuli eius Iacobus et Iohannes, dixerunt, Domine, vis dicimus ut ignis descendat de caelo et consumat illos? ⁵⁵ Et conversus increpavit illos et dixit, Nescitis cuius spiritus estis? ⁵⁶ Filius hominis non venit animas perdere sed salvare. Et abierunt in aliud castellum.

⁵⁷ (103, 5.) Factum est autem ambulantis illis in via dixit quidam ad illum, Sequar te quocumque ieris. ⁵⁸ Et ait illi Iesus, Vulpes foveas habent et volucres caeli nidos, filius au-

CDLFM. Tol. Emm. a.f. Memph.W. & S. Arm. Æth. vid. Mar. (add. postea, et nolite prohibere a.f.) | add. αὐτοῦς X.

50. ὅς γαρ] praem. ου γαρ εστιν καθ' ἑμῶν LΞ. 33. Syr.Hcl.*(contra, mg.) Memph.

— ουκ] om. X.

— καθ' ἑμῶν ὑπὲρ ἑμῶν BCDLΞ. 33. K M. Latt. Syrr.Crt.&Pst.&Hcl. Memph. Goth. Arm. Æth. | καθ' ἑμ. ὑπὲρ ἑμ. AXΔ. | † καθ' ἑμῶν ὑπὲρ ἑμῶν Σ. 1s. EFsGHSUVFL. (vid. Mar.) | καθ' ἑμῶν μεθ' ἑμῶν ὑπὲρ ἑμῶν 69.

— ad fin.] add. nemo est enim qui non faciat virtutem in nomine meo a.b.c.e.l. Goth. add. postea, et poterit male loqui de me a.b. vid. Mar. (non habent Vulg. f.g'. rel.)

51. δέ] om. 69.

— συμπληροῦσθαι] πληροῦσθαι D.

— τας] τῆς ΔΤf.

— τῆς] om. Δ.

— αὐτοῦ 2°. ACD. rel. | om. BLΞ. 1. c. Æth. | εἰαυτοῦ S.

— ἐστήρισεν BCLΞX. 33. V. (ante το προσ. LΞX. 33. a. Memph.) | † ἐστήριξεν Σ. AD. rel.

— εἰς] ἐν A.

52. αὐτοῦ BCDLΞX. rel. | εἰαυτοῦ A. 69². EGSVA.

— εἰσήλθον] post Σαμαρειτῶν 69.

— κώμην] πόλιν 69. FLsic. Latt.(exc. c.)

52. ὥστε ACDLΞ. rel. Vulg. c.f. rel. | ὡς B. a.b.e.l.

— αὐτῷ] εἰαυτῷ FLsic.

53. αὐτοῦ] om. B.Mai.

54. αὐτοῦ ACDLΞ. rel. | om. B. 1. e. Arm.

— εἶπαν BCLΞ. | † εἶπον Σ. AD. (add. ei Syrr.Crt.&Pst.)

— εἰπώμεν] εἰπομεν KUF.

— ἀπο τοῦ AB. rel. | ἐκ τοῦ CD. 1. | απ' LΞ. | add. super illos a.b.c. ad illos e.

— ἀναλ. αὐτοῦς] † add. ὡς καὶ Ἡλίας ἐποίησεν Σ. ACDX. 1. 33sic. rel. a.b.c. (om. καὶ) f. Syrr.Pst.&Hcl. Memph.W. & S. Goth. Æth. (? Tert. adv. Marc. iv. 23.) | non hab. BLΞ Vulg. e.l. Syrr. Crt. Memph.MS. et ap. Mill. Arm.

55. δέ] add. ὁ Ἰησοῦς K. f.

— αὐτοῖς] † add. καὶ εἶπεν, Οὐκ οἰδατε οἶον πνεύματος ἐστε ὑμεῖς Σ. (D.) (1.) (69.) (F)KM(U)(Γ)(Λ). Vulg. a. b.c.e.f. Syrr.Crt.&Pst.&Hcl. Memph. W.&MS. Goth. Arm. Æth.a. | (εἶπεν] add. αὐτοῖς Syrr.Crt. Goth. | οἶου] ποιου D. 1. | ὑμεῖς] om. D. 69. FHFst. UFL. Latt. Goth. | non hab. ABCLΞ XΔ. 33. EGHVS. Fuld. g¹.l. Memph. Schw.(et ap. Mill.) Æth.impr.et 18.

56. ab init.] † add. ὁ γαρ υἱος τοῦ ἀνθρώπου ουκ ἤλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολεσαι ἀλλὰ σωσαι Σ. (1.) (69.) KM(U) (Γ)(Λ). Vulg. a.b.c.e.f. Syrr.Crt.&Pst. &Hcl. Memph.W.&MS. Goth. Arm.

Æth.a. Cypr. 98. Conc. Carth. Routh. iii. 99. (vid. cap. xix. 10.) | (γάρ] om. 1. 69. UFL. Vulg. a.e. Syr.Hcl. Conc. Carth. | ψυχὰς] ψυχὴν Γ. add. ἀνθρώπων a.b.f. | ἀπολεσαι] ἀποκτείνει UFL. | non hab. ABCDLΞXΔ. 33. EG HSV. Fuld. g¹.l. Memph.Schw.(et ap. Mill.) Æth.impr.et 18.

56. καὶ ἐπορ. εἰς ἑτερ. κώμην] om. A*. c. Memph.MS. (? πόλιν ἐν Λ². κώμην Λ². sic ap. Tf.)

57. καὶ BCLΞX. 33. 69. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Arm. Æth. | † ἐγένετο δὲ Σ. A. rel. Vulg. b.f. Syr.Hcl. Goth. | καὶ ἐγένετο D. a.c.e.

— πορευομένων αὐτῶν] πορευομένου τοῦ Ἰησοῦ G. | πορευομένου αὐτῶν sic E.

— εἰπ. τ. πρ. αὐτ.] veniens homo quidam dixit illi Syrr.Crt.

— εἰαν ABCLΞ. 33. 69. KU. | † αν Σ. D. rel.

— ἀπερχῇ] -χει GH. | ὑπαγεις D. || † add. κυριε Σ. AC. rel. (b.f. Syrr. Pst.&Hcl. Goth. (Æth.) [qu. KΘ ortum e sequente καὶ (κε.)] | om. BDLΞ ut vid. 1. Vulg. a.c.e.l. Syrr.Crt. Memph. Arm. (vid. Iren. 38. Tert. adv. Marc. iv. 23.)

58. ὁ Ἰησοῦς] om. ὁ B. | ὁ κυριος 69.

51. iret in Cl. | 53. euntis in Cl. | 54. autem Am.mg. | 55. dicens, Nescitis Cl. | 58. Dixit illi Cl.

A B C D [R].
L X Δ.
1. 33. 69.
EG(H)KMSUVΓΛ.
59. [κύριε]

κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει
ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. ⁵⁹ Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον,
Ἀκολουθε μοι. Ὁ δὲ εἶπεν, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι
† πρῶτον ἀπελθόντι ἰθάψαι τὸν πατέρα μου. ⁶⁰ Εἶπεν
δὲ αὐτῷ †, Ἀφες τοὺς νεκροὺς ἰθάψαι τοὺς ἑαυτῶν
νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ. ⁶¹ Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος, Ἀκολουθήσω σοι,
κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς
εἰς τὸν οἶκόν μου. ⁶² Εἶπεν δὲ † ὁ Ἰησοῦς πρὸς
αὐτόν, Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα [αὐτοῦ] ἐπ’
ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐστιν
† τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

62. [πρὸς αὐτόν]
ὁ Ἰησ.

X. ΛΔ ρξ 75 ¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος [καὶ]
ἐτέρους ἐβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο
πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ

tem hominis non habet ubi
caput reclinet. ⁵⁹ Ait autem
ad alterum, Sequere me. Ille
autem dixit Domine, permitt
mihi primum ire et sepelire
patrem meum. ⁶⁰ Dixitque [ei]
Iesus, Sine ut mortui sepeliant
mortuos suos: tu autem vade
annuntia regnum dei. ⁶¹ (106,
10.) Et ait alter, Sequar te, do-
mine, sed primum permitt
mihi renuntiare his qui domi
sunt. ⁶² Ait ad illum Iesus,
Nemo mittens manum suam in
aratrum et aspiciens retro aptus
est regno dei.

¹ (107, 10.) Post hac autem
designavit dominus et alios
septuaginta duos, et misit illos
binos ante faciem suam in
omnem civitatem et locum quo

58. κατασκ.] add. ubi requiescant a.b.
f.l.

— ὁ δε] ὁ δε ο sic L.

— κλειψ] -νει X. 33. GMA. Clem. 329.
| -ναι 69. Λ* Tj.

59. κυριε AB(2RL)CLΞ. rel. vv. (vid. Matt.
viii. 21.) | om. B*RL(sil. Mai.)DV.

— πρῶτον ἀπελθόντι B. Syrr.Crt.&Pst.
Memph. | πρῶτον ἀπελθόντα D. | πρῶ-
τον ἀπελθεῖν 1. c.g². sic sed add. και
Vulg. a.b.e.f.l. Orig. iii. 683^b. | πρῶτον
θαψαι ἀπελθόντι 33. (πρῶτον tantum
g¹.) (vid. Matt. viii. 21.) | † ἀπελθόντι
πρῶτον Ξ. CLΞ. rel. Syrr.Hel. Æth. |
ἀπελθεῖν πρῶτον AK. Arm. | ἀπελθεῖν
(om. πρῶτον) 69.

— ad fin.] add. et veniam Syrr.Crt.

60. αὐτῷ δε] ὁ δε εἶπεν D.

— αὐτῷ † add. ὁ Ἰησοῦς Ξ. AC. rel.
Latt. Syrr.Crt.&Pst.&Hel. Goth. Arm.
Æth. (vid. Matt. viii. 22.) | om. BD
(vid. supra) LΞ. 33. a. Memph.

— θυψ. τ. ἐαντ. νεκρ.] om. 69. | Contra,
Iren. 38 Gr. 302. Eus. in Ps. 349^b. Tert.
adv. Mare. iv. 23. Hil. 194^e.

— ἀπελθῶν] πορευθεὶς D. Iren. 38.

— διαγγελλε] διαγγελε XTj. 69. GF.

61. πρῶτον δε επιτρ. μοι ABC. rel. a.c.
(e.)m. Syrr.Crt.Pst.&Hel. αλλα πρῶτ.
επιτρ. μοι Am. b.f.g¹. Orig. iii. 683^a. |
επιτρεψον δε μοι πρῶ. D. (Vulg. Cl.)
Memph. Iren. 38 Gr. sic. sed om. πρῶ-
τον Iren. Int.

— τοῖς] τοὺς V.

— εἰς τὸν οἶκον Orig. iii. | εν τψ οικῳ 1.

Iren. | om. τον D. || add. et veniam
Syrr.Crt.&Pst.

62. εἶπεν δε ὁ Ἰησοῦς προς αυτον AC. 69.
EGHKMSUVΓΛ. om. προς αυτον B.
| † εἶπεν δε προς αυτον ὁ Ἰησοῦς Ξ.
LΞX. rel. (Latt.) (Syrr.Crt.) Memph.
Goth. Arm. Æth. | εἶπεν δε προς αυ-
τον Δ. (ait ad illum Jesus m.) | ὁ δε
Ἰησοῦς εἶπεν αυτῷ D. c.

— οὐδεὶς επιβ....τα οπισω Vulg. f.g².
m. (Iren. 38.) (Orig. iii. 158^a. 207^e.)
(vid. iv. 184^b.) Orig. Int. ii. 74^e. 344^e.
350^e. 485^d. 671^b. Tert. de Idol. 12. |
οὐδεὶς εἰς τα οπισω βλέπων και επι-
βαλλων την χειρα αυτου επ’ αροτρον
D. a.(b.)c.e. Clem. 889. Cypr. 266. 307.
Hil. 392^d.

— επιβαλων BCΞX. rel. Iren. 38. (βα-
λων Orig. iii. 158^a. 207^e.) | -βαλλων A
D supra. L.

— αυτον ACDLΞ. rel. Clem. | om. B.
Ble. Mai. 1. a.b. Arm. Iren. Orig. iii.
158^a. 207^e. Tert.

— τη βασιλειᾳ BLΞ. 1. 33. Vulg. a.b.c.
e.f.m. Arm. Clem. Orig. iii. bis. Cypr.
Hil. (εν τη βασ. Memph. Iren. seq.
των ουρανων Iren.) | † εἰς την βασι-
λειαν Ξ. ACD. rel. (om. εἰς Δ.)

1. Μετα δε ταυτα ανεδ. ὁ κυριος Vulg.
(f.) (l.) Eus. ad Mar. suppl. 296. (Jesus
f. Syrr.Pst.) om. δε U. (ανεδειξεν habet
Eus. D.E. 93^d.) | απειδειξεν δε D. a.(b.)
c.e. (add. Jesus b.) || om. ὁ κυριος Syrr.
Crt. | add. e discipulis snis Syrr.Pst.

— κα 1°. ACD. rel. Latt. Syrr.Crt.&Hel.

rel. Eus. ad Mar. Tert. adv. Mare. iv.
24. | om. BLΞ. Syrr.Pst. Æth. Memph.

1. ἐβδομηκοντα] add. δυο BD(οβ). 1. M
(Rut vid. ex indice capitum). Vulg. a.c.
e.l. Syrr.Crt. Arm. | Contra, ACLΞXΔ.
rel. (et ACLΞΔ in ind. capp.) b.f. Syrr.
Pst.&Hel. Memph. Goth. Æth. Iren.
146. 200. Eus. D.E. 93^d. 110^d. Theoph.
136. ad Mar. Tert. adv. Mare. iv. 24 di-
serte. (hiat 33.) “Post enim duodecim
apostolos LXX alios Dominus noster
ante se misisse invenitur; septuaginta
autem nee octonario numero neque dena-
rio” etc. Iren. 146. “Adlegit et alios sep-
tuaginta apostolos super duodecim. Quo
enim duodecim secundum totidem fontes
in Elim, si non et septuaginta secundum
totidem arbusta palmorum?” Tert.

— αυτους] om. B. Eus. D.E. 93^d.

— ανα δυο ACDL. rel. Syrr.Hel.txt. rel.
Eus. D.E. 93^d. 110^d. | ανα δυο δυο B.

69. K. (Syrr.Hel.+ δυο.) | binos Vulg.
a.b.c.e.f. duo duo Syrr.Crt.&Pst.

— αυτου Eus. D.E. bis. | εαντον 1. H.

— πασαν πολιν και τοπον Vulg. f. Syrr.
Hel. rel. | παντα τοπον και πολιν D.
a.b.c.e.l. Syrr.Crt.&Pst. | παντα τοπον
και χωραν Eus. D.E. 110^d.

— ημελλεν ABCΞXΔ. 69. EGHMUVΓ
Λ. | † ημελλεν Ξ. DL. 1s. KSs. Eus.
D.E. 110^d. (h. 33.)

— αυτος Vulg. f. Syrr.Hel. Memph.W.

60. om. ei Am. | vade et Cl. | 61. et ait illi
Am. | permitt mihi primum Cl. | quae domi
Cl. | 62. ad aratrum Cl. | respiciens Cl.

Vulg. a. b. c. ρη
Syr. C. P. H. ε
Memph.
Goth. Arm. Æth.
Matt. 9:37.38.
H
2. ἐκβ. ἐργ. ρθ
3 || Matt. 10:10-16.
§ B
4. μηδὲ ὑποδήμ.
6. ἐκεῖ ῥ
ε
ρβ
β
ργ
1
† ἡμελλεν" αὐτὸς ἔρχεσθαι. 2 ἔλεγεν † δὲ" πρὸς αὐτούς, 3 Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· δεῖθητε οὖν τοῦ κυρίου 4 τοῦ θερισμοῦ, ὅπως 5 ἔργατας ἐκβάλλῃ" εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 6 ὑπάγετε· 7 ἰδοὺ † ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς 8 ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 9 μὴ βαστάζετε † βαλλάντιον" μὴ πήραν 10 μὴ ὑποδήματα, καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπύσησθε. 11 εἰς ἣν δ' ἂν † εἰσέλθῃτε οἰκίαν," πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 12 καὶ ἐὰν † ἡ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μή γε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. 13 ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, † ἐσθοντες" καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ †.
76 Μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 καὶ εἰς ἣν † ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς

erat ipse venturus. 2 (108, 5.) Et dicebat illis, Messis quidem multa, operarii autem pauci: rogare ergo dominum messis ut mittat operarios in messem suam. 3 (109, 5.) Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. 4 (110, 2.) Nolite portare sacculum neque peram neque calciamenta, et neminem per viam salutaveritis. 5 (111, 5.) In quancumque domum intraveritis, primum dicite, Pax huic domui. 6 Et si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertetur. 7 (112, 2.) In eadem autem domo manete, edentes et bibentes quae apud illos sunt: dignus enim est operarius mercede sua.

(113, 10.) Nolite transire de domo in domum. 8 Et in quancumque civitatem intraveritis et susceperint vos, manducate quae apponuntur vobis, 9 et

& S. Goth. Arm. Eus. D.E. | om. D. a.b. c.e.l. Syrr. Crt. & Pst. Memph. MS. (Æth.)
1. ἐρχεσθαι Eus. D.E. | εἰσερχεσθαι A. 1. a.e. Syr. Hel. mg. | διερχεσθαι 69.
2. ἔλεγεν | εἶπεν 1. Syrr. Crt. & Pst. (etra, Hel.) Æth.
— δε BCDLΞ. 1. 33 sic. 69. a.c.e. Syr. Hel. mg. Memph. Schw. Goth. Arm. | † οὖν 5. AX. rel. Syr. Hel. txt. | om. Syr. Crt. Memph. W. (et dicebat Vulg. b. f.l. et dixit Syr. Pst. Æth.)
— μεν | om. D. a.c. Heracleon (ap. Orig. iv. 255^b.) in edd. tribus, sed habet ed. De la Rue.
— οὖν | om. D Gr.
— ἐργατας ἐκβάλλῃ BD. e. | † ἐκβαλ. ἐργατας 5. ACLΞ. rel. vv. (vid. Matt. ix. 37.) | ἐκβαλῃ AB. Mai. CDLΞΔ. 1. 33. EGKMSUVΛ. (αν ἐκβαλῃ KM.) | † ἐκβαλλῃ 5. ἐκβαλλει Γ. | ἐμβάλῃ X.
3. ἰδοὺ | † add. ἐγω 5. CDLΞ. rel. Vulg. b.c.f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Æth. (vid. Matt. x. 16.) | om. AB. a. e.l. Arm. [Syr. Crt.]
— ἀρνας | † προσβατα AM. (vid. Matt.)
— ἐν μέσῳ | μέσον D. (ἐμμεσῳ ARLΞ.)
4. βαστάζετε K. (-ξ- teste Tf.)
— βαλλάντιον AB. Vercl. CDRLΞΔ. 1. 69. EF Wst. GKUV. (h. 33.) Clem. 276. | † βαλλάντιον 5. XMA.
— μὴ 2^ο. Syr. Hel. Clem. 276. | μὴτε M. Vulg. b.f. Syrr. Crt. & Pst. (Memph.)
— μὴ 3^ο. B. Mai. DLΞ. 1. c.e. Syr. Hel. Arm. ed. | † μὴδε 5. ACRX. rel. Clem. 276. | μὴτε 69. M. Vulg. a.b.f.

4. καὶ μηδὲνα | om. καὶ 33. Λ*. | κ. μηδεναν Λ2.
5. εἰς ἣν δ' αν | εἰς ἣν αν δε D*.
— εἰσελθῃτε οικίαν πρῶτον B. e. | εἰσελθῃτε πρῶτον οικίαν D* Gr. primum domum intrav. a. dom. primum intrav. b. primam dom. intrav. c. (om. πρῶτον D2. Orig. Int. ii. 265^c. Tert. adv. Marc. iv. 24.) | οικίαν εἰσελθῃτε πρῶτον CLΞX. 1. in quancumque domum primam intretis in eam Syr. Crt. | † οικίαν εἰσερχῃσθε πρῶτον 5. AR. rel. (h. 33.) Vulg. f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. (εἰσερχῃσθε K Tf.) | πόλιν εἰσερχῃσθε πρῶτον Λ*. (corr. *) | πόλιν εἰσελθῃτε εἰς οικίαν πρῶτον 69. || εἰσελθῃτε habent BCDLΞX. 1. 69. F Wst. (post ἣν δ' αν BD. e. Tert.)
— εἰρήνην | -νῃν εν 69. Syr. Crt. | Contra, Orig. iii. 678^a. iv. 425^c.
6. καὶ εἰαν Orig. iv. | καν D. || † add. μεν 5. Orig. iv. 441^b. (vid. Matt. x. 13.) | om. AB. Mai. Btly s. CDRLΞX Tf. Δ. 1. 33. 69. EF Wst. GKMSUVΛ. vv. omnes. Orig. iv. 425^c. Orig. Int. ii. 665^c.
— ἡ | post ἐκεῖ B. Vulg. a.b.f.l. Orig. iv. 426^a. | Contra, ACDR. rel. c.e. rel. Orig. iv. 441^b. (ei 69. A.)
— υἱος | praem. ὁ Elz. | om. St. 3. AB. Mai. Btly s. CDRLΞX Δ. 1. 33. 69. EF Wst. G KMSUVΛ. Goth. Arm. Orig. iv. bis.
— εἰρήνης | om. L.
— ἐπαναπαύσεται hic Orig. Int. iv. 467^d.

| post ἐπ' αὐτον 69. (ἡ εἰρ. ὑμ. ἐπ' αὐτ. αναπαυσ. Orig. iv. 426^a. 441^c.)
6. ἡ εἰρ. | om. ἡ 33.
— εἰ δε | η δε Γ.
— ἐφ' | προς 69. Vulg. c.e.f. || praem. ἡ εἰρήνη ὑμῶν R. Syr. Pst. ed. (om. MS.) (Memph.) (Æth.) Orig. iv. 426^a. 441^c. Orig. Int. ii. 665^d. iv. 467^d. | non habent ABCDLΞ. rel. Latt. Syrr. Crt. & Hel. Goth. Arm.
— ἀνακάμψει | επιστρέψει ἡ εἰρήνη ὑμῶν D. (vid. Memph. Æth. supra.)
7. ἐσθοντες BD. | † ἐσθιόντες 5. ACR LΞ. rel.
— τα | om. Δ. 69. G.
— αὐτῶν | αὐτοῖς U. | αὐτον 69.
— αὐτον | † add. ἐστιν 5. ACR sic. rel. Arm. (transponunt Latt. Syr. Hel. Memph. Goth. [Æth.]) | om. BDLΞX. Syrr. Crt. & Pst. Hom. Cl. iii. 71.
— μὴ | μὴδε F Wst.
— μεταβαίνετε | -βεννεται L. (-βεννεται R.)
— ἐξ | απο D Gr. (de Latt.)
— οικίας | -κίαν sic X. 69 Scr. A.
8. ἡν | om. U.
— αν | † praem. δ' 5. ALX. 1s. KA. (vid. ver. 10.) | cm. δ' B. Mai. CDRΞΔ. 33. 69. EGMSUVΛ.
— εἰσερχῃσθε | -χεσθαι R.
— δέχωνται | ABCDLΞ. rel. | δέχονται R L*X. 69. E* KMUT Tf. A. | praem. μὴ sic L.
9. τοὺς | οὖς D*.

6. super illam Am. | 7. est enim Cl.

A B C D (R).
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69. ριε
E[F]G[H]KMSU β
V[W]ΓΛ.

§ W

^ρie
a || Matt. 11: 31-33. ε
13. Βηθσαιδά.

§ F

¶ F lucer.

15. ἡ ἕως οἱρ. ἰψω-
θείσα
— καταβήσῃ ριε
a

¶ R

ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς, "Ἠγγικεν ἐφ'
ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ¹⁰ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν
† ἐσέλθῃτε," καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς
τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε, ¹¹ Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν
κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν * εἰς τοὺς πό-
δας" ἀπομασσομέθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε,
ὅτι ἡγγικεν † ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ¹² λέγω † ὑμῖν
ὅτι § Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται
ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. ¹³ a Οὐαὶ σοι † Χοραζεῖν," οὐαὶ
σοι Βηθσαιδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι † ἐγενήθη-
σαν" αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, § πάλαι ἂν ἐν
σάκκῳ καὶ σποδῷ † καθήμενοι" μετενόησαν. ¹⁴ πλὴν
Τύρῳ καὶ † Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ
ὑμῖν. ¹⁵ καὶ σὺ † Καφαρναοὺμ" † μὴ ἕως † οὐρανοῦ
† ὑψωθήσῃ; ἕως * τοῦ ἄδου καταβιβασθήσῃ. ¹⁶ ὁ
ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, † καὶ ὁ ἀθροὺν ὑμᾶς ἐμέ

curate infirmos qui in illa sunt,
et dicite illis, Appropinquant
in vos regnum dei. ¹⁰ (10, 2.)
In quatenusque civitatem in-
traveritis et non receperint vos,
exentes in plateas eius dicite,
¹¹ Etiam pulverem qui adhesit
nobis de civitate vestra exter-
gimus in vos: tamen hoc sci-
tote quia appropinavit regnum
dei. ¹² Dico vobis quia Sodo-
mis in die illa remissius erit
quam illi civitati. ¹³ (13, 2.)
Vae tibi Corazain, vae tibi
Bethsaida: quia si in Tyro et
Sidone factae fuissent virtutes
quae in vobis factae sunt, olim
in cilicio et cinere sedentes
paeniterent. ¹⁴ Veni tamen
Tyro et Sidoni remissius erit
in iudicio quam vobis. ¹⁵ Et
tu Capharnaum, usque in cae-
lum exaltata, usque ad infer-
num demergeris. ¹⁶ (16, 1.) Qui
vos audit me audit, et qui vos

9. ασθενεις ABCR. rel. Eus. in Luc. 174
bis. | ασθενουντας D. c.e. | ασθενης U.
— ηγγικεν] -σεν Ξ.
— εφ' ὑμας] om. Γ. e.
— θεου Δ². (A* n.l.)
10. ab init. add. και M. (mox δ' om. Am. g¹.)
— εισελθῃτε BCDLΞ. 1. 33. 69. Latt. |
† εισερχοσθε Ξ. AR. rel. Eus. in Luc.
174. (vid. ver. 8.)
— δεχονται ABCR. rel. Eus. in Luc. |
δεξονται D. Latt. | δεχονται Δ* ul vid.
69. UΓA.
— εξελθοντες] add. decutite pulverem
pedum vestrorum Aeth.
11. κωλυθεντα sic 69.
— ἡμῶν] ὑμῶν D² Gr. (69.) (A.) | om.
Syr. Crt. Arm.
— εκ τ. πολ. ὑμ.] om. Syr. Crt.
— εἰς τοὺς ποδας ante απομασσ. ABCD
RLΞX. 1. 33. 69. GKMU. a.b.c.e.f.i.l.
Syr. Crt. (Pst.) & Hel. (Memph.) Goth.
Arm. (hab. ante εκ τ. πολ. Syr. Pst.
Memph.) | * non habent Ξ. ΔESVΓ
A. Vulg. Aeth. || add. postea ἡμῶν
ACLΞX. 1. 33. 69. GKMU. f. Syr.
Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm. | non ha-
bent BDR. (Latt.) Syr. Crt. ul vid. Aeth.
— απομασσωμεθα 69 Scr.
— ὑμῖν] om. Syr. Crt.
— ηγγικεν] † add. εφ' ὑμας Ξ. ACRX.
rel. f.l. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Sch.
Goth. Arm. MSS. (Aeth.) vid. ver. 9.
| om. BDLΞ. 1. 33. Vulg. a.b.c.e. Syr.
Crt. Memph. W. Arm. ed. Tert. adv.
Marc. iv. 24. || η seq. bis D.

12. λεγω] † add. δε Ξ. DΞMSV. a.f.
Memph. | om. AB. Mai. Bthly. s. CRLXΔ.
1. 33. 69. EGKUT. Vulg. b.c.e.i.
Syr. Crt. Pst. & Hel. Goth. Arm. Aeth.
(γαρ l.)
— εν τη ἡμερᾳ ἐκείνῃ hic BCR. rel.
Vulg. c.f. (l.) Syr. Hel. Memph. Goth.
"in regno" hic a.b. | post ανεκτ. εσται
A. 69. Syrr. (Crt.) & Pst. Arm. (Aeth.)
(in die iudicii Syr. Crt. melior futura
sit in die iudicii et inventura sit ele-
mentiam Aeth.) | εν τη βασιλειᾳ του
θεου post ανεκτ. εσται D. (e.)
— η τη πολει ἐκείνῃ] om. 69.
13. Χοραζειν AB. Mai. CLΞXΔ. 33. GKM
SW. Goth. (Xo... R.) | † Χοραζιν Elz.
1s. UA. Memph. | Χωραζιν St. 3. |
Χωραζειν EVΓ. | Χωραζην 69. | Χωρο-
ζαιν D. Corozain Vulg. a.b.f. Cora-
zain Am. (ap. Tj.) c. Capharnaum e.
— ουαι σοι 2°. Vulg. f. rel. | και D.
a.b.c.e.i.
— Βηθσαιδα B² RL. Mai. CLΞ. rel. Vulg. c.
f. Memph. rel. (Bησσ. B² Tj.) | Βηδσ. A
B* RL. Mai. a. (B...σαιδα R.) | Βεδσ. D.
(Betsaida b.c.i.) | Βηθσαιδαν 1. 69. EUT.
— οτι ει] om. ei 1.
— γενηθησαν BDLΞ. 33. 69. | † γεγον-
το Ξ. ACRX. rel. (vid. Matt. xi. 21.)
— γενομεναι] γινωμεναι 69.
— εν] om. U.
— και σποδῳ] om. F.
— καθημενοι ABCRLΞX. 33. FWΓ. |
† -μεναι Ξ. D. 69. rel. | om. e. Syrr.
Crt. & Pst.

14. εν τη κρισει hic ABCR. rel. Vulg.
Syrr. Pst. MS. & Hel. Memph. Arm. Use.
| om. D. e.i. (ante ανεκτοτερον 1. a.b.)
|| εν ἡμερᾳ κρισεως 69. c.f. Syrr. Crt. &
Pst. impr. Goth. Arm. Zoh. Aeth.
— η ἡμῶν] ἡμῖν D*. | om. η CL.
15. Καφαρναοὺμ BCDLΞ. 33. Latt.
Memph. Goth. | † Καπερναοὺμ Ξ. A
LX. rel. Καπαρναοὺμ W.
— μη BDLΞ. Syr. Crt. Aeth. num quid
a. quid b.i.l. nedum e. | † η Ξ. ACR
XΔ. 1. rel. Vulg. c.g¹. Goth. quae f.
Syrr. Pst. & Hel. Memph. Arm.
— ουρανῳ] † praem. τον Ξ. AB² RL
LΞ. rel. | om. B* RL. (sil. Mai.) CD.
— ὑψωθησῃ B. Bthly. Mai. DLΞ. 1. a.b.
Syr Crt. Memph. Aeth. | † ὑψωθαισα Ξ.
ACRX. rel. Vulg. c.g¹. Goth. | -της
BRl. e.f.i.l. Syrr. Pst. & Hel. || add. η
CD*. 1. "ant" a. (c spat.) b.i.l. | Con-
tra, rel. Vulg. c.g¹.
— του ἄδου B. Bthly. Mai. L. (του ἄδῃ W.)
| * om. του Ξ. ACDRLΞ. rel. (vid. Matt.
xi. 23.)
— καταβιβασθησῃ ACRLΞ. rel. Latt.
Syrr. Pst. & Hel. (Memph.) Goth. Arm.
demergeris Latt. deprimaris e. | κατα-
βησῃ BD. Syr. Crt. Aeth. (vid. Matt. xi.
23.) | καταβιβασθησα 69. (? -θαισα*)
16. ακουων] post ὑμων AK. Latt. (exc.
a.) Syrr. Crt. Pst. & Hel. Iren. 173. |
Contra, rel. Cyp. 81. 122. ("Olin

10. quatenusque autem Cl. | susceperint Cl.
| 11. appropinquant Cl. | 13. factae sunt in
vobis Cl. | 15. ad caelum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά
με.

spernit me spernit: qui autem
me spernit, spernit eum qui
me misit.

¶ 77 ¹⁷ Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς
λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν
ἐν τῷ ὀνόματί σου. ¹⁸ εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ἐθεώρουν
τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ¶
¹⁹ ἰδοὺ ἡμεῖς δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν
ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πάσαν τὴν
δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει.
²⁰ πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν
ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν
ἐγγράπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

¹⁷ (117, 10.) Reversi sunt autem
septuaginta duo cum gaudio
dicentes, Domine, etiam dæ-
monia subiciuntur nobis in
nomine tuo. ¹⁸ Et ait illis,
Videbam satanā sicut fulgur
de caelo cadentem. ¹⁹ Ecce
dedi vobis potestatem calcandi
supra serpentes et scorpiones,
et supra omnem virtutem ini-
mici, et nihil vobis nocebit.
²⁰ Verum tamen in hoc nolite
gaudere quia spiritus vobis
subiciuntur, gaudete autem
quod nomina vestra scripta
sunt in caelis.

¶ 78 ²¹ Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο τῷ πνεύ-
ματι τῷ ἀγίῳ, καὶ εἶπεν, Ἐξομολογοῦμαί σοι,
πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας
ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας

²¹ (118, 5.) In ipsa hora exulta-
vit spiritu sancto et dixit, Con-
fiteor tibi pater, domine caeli
et terrae, quod abscondisti haec
a sapientibus et prudentibus,

scriptum erat *εμον ακουων υμας*. Sed
correxist antiqua manus. Woide de co-
dice A.)

16. ακουει] add. και ὁ εμον ακουων ακουει
τον πεμψαντος με W. Cyr. 122. | add.
et enim qui me misit Cyr. 81.

— εμε 1^ο.] με Δ.

— ὁ δε] add. και ὁ LΞ. Eus. in Es. 484^e.

— ὁ δε εμε αθετων αθετει τον αποστει-
λαντα με ABC(LΞ.) rel. Vulg. c.

f.m. Orig. Int. iv. 625^d. Eus. in Es.

Cyr. 81. || ὁ δε εμε αθετων αθετει]

“et” tantum a.b.e. Iren. 173. Cyr.

122. | ὁ δε εμου ακουων ακουει τον

αποστειλαντος με D. i.l. | haec (sed

και ὁ εμον ab init. E) addunt Emg. a.b.

Syr. Cr. & Hel. Syr. Hier. Arm. Æth.

— αθετων] ante εμε W.

17. ἐβδομηκοντα] add. δυο BD(αβ). Vulg.

(a. “et duo”) c.e.l. Syr. Hel. mg. Arm.

| Contra, ACRLΞX. 1. 33. M. rel. b f.i.

Syr. Cr. & Pst. & Hel. txt. Memph. Goth.

Æth. || add. μαθηται Δ. add. quos

misit Syrr. Cr. & Pst.

— μετα χαρας] ante οἱ ἐβδ. AK.

— ὑποτασσεται] επιτασσεται Δ. | post

ἡμιν 1. A. (b). e.

— ἡμιν] ὑμιν W.

18. ὡς αστραπην] post ουρανον B. Memph.

Orig. Int. i. 68^e. | Contra, rel. Orig.

iii. 693^b. Orig. Int. ii. 293^b. iii. 356^f.

402^f. 867^o. iv. 541^d. 634^e. 685^a. (ὡς

αстр. πεσόντα εκ τ. ουρ. Hom. Cl. xix.

2.)

19. δεδωκα BC*LX. 1. Vulg. b.e.f.g¹. i.l.

(h. a.) Syr. Hel. mg. Goth. Arm. Æth.

Orig. i. 744^b. ii. 612^o. Orig. Int. ii. 293^d.

316^e. 441^e. 562^d. 686^b. Hil. 307^b. Lucif.

205. | † δεδωμ σ. AC³D. rel. c.(g²). Syrr.

Cr. & Pst. & Hel. txt. [Memph. anceps.]

Just. Try. 76. Iren. 322. Eus. in Ps. 68^d.

19. του πατειν Orig. i. 218^e. 744^b. Eus.

D.E. 438^e. | om. τον 1. Just. Orig. i.

298^d. 423^b. 735^e. ii. Eus. in Ps. 68^d.

(καταπατειν Just.)

— οφεων] praem. των D. Orig. i. 423^b.

| Contra, Just. Orig. i. 218^e. 298^d. 735^e.

744^b. ii. 608^d. 612^e. Eus. D.E. in Ps.

— σκορ.] praem. των D. | Contra, Just.

Orig. i. quinquies. ii. bis. Eus. D.E. in

Ps.

— δυναμιν] add. την B. Orig. i. 423^b. |

Contra, (Just.) Orig. i. quater. ii. 608^e.

— ου μη] om. D.

— ατικησει Elz. ABBtly.sDL. 1. 33. EH

MFA. Orig. i. 744^b. | -σγ St. 3. B. Mai.

CXΔ. 69. FGKSUVW. (Orig. i. 298^d.)

20. πνευματα ABCL. 33. rel. (Latt.)

Syr. Hel. Memph. ed. Goth. Arm. Hipp.

Char. (245.) spiritus maligni b. | δαιμο-

νια D. 1 sic. e.f. Syrr. Cr. & Pst. Memph.

MS. Æth. Orig. Int. iv. 652^e. Eus. in

Ps. 413^a.

— ὑμιν] ὑμων 69. || post ὑποτασσεται

L. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Æth. | Contra,

Orig. Int. iv. Eus. in Ps.

— χαιρ. δε] † add. πολλων σ. Xss. |

om. AB. Mai. Btly.s.CDLΔ. 1. 33. 69.

EF Wtst. GHKMUVWFA. Latt. Syrr.

Cr. & Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm.

Æth. (Orig. iii. 238^f) Orig. Int. iv.

Eus. in Ps. (Hil. 227^d.)

20. εγγεγραπται BLX. 1. 33. Eus. in Ps.

413^a. (γεγραπται Orig. iii. 238^f.) |

† εγραφη σ. ACD. rel. Eus. in Es. 370^d.

— τοις ουραναις Vulg. rel. Orig. iii. 238^f.

Eus. in Es. in Ps. | τω ουρανῳ D. a.b.

c.e.f.i.l. Hipp. Chr. 245. Hil. 227^d.

21. αυτη] ταυτη AΔ. Memph. || add. δε

DATf. f. (Memph.)

— τω πνευματι] praem. εν DLΞX. 33.

FWtst. W. a.b.c.e.f.f.i.l. Memph. | om.

ABC. rel. Vulg. f.

— τω αγιω BCDLΞX. 1. 33. K. (Latt.)

Syr. Cr. & Pst. & Hel. Syr. Hier. Memph.

Arm. Æth. | *om. σ. A. rel. f. Goth.

(Clem. 117.)

— και ειπεν] † praem. ο Ιησους σ. AC.

f. Syr. Hel. Goth. | om. BDΞ. Vulg.

a.b.i.l. Syr. Cr. Memph. | post ηγαλ-

λιασατο LX. 33. c.e.f.f. Syr. Pst. Arm.

Æth.

— εξομολογουμαι] εξομολογησθαι Δ.

Marcos. ap. Iren. Gr. 93. (? e Matt.)

— πατερ Marcos. | om. FWtst. Tert.

adv. Marc. iv. 25.

— ταυτα] αυτα W. (om. Marcos.)

— σοφων και συνετων Marcos. ap. Iren.

93. Clem. vid. Orig. i. 221^e. (? Matt.)

Eus. c. Mel. 151^d. in Ps. 704^e. Tert.

(σοφ. και πρεσβυτερων Hom. Cl. viii. 6.

? Matt.) | συνετ. κ. σοφων D. (“a sa-

pientibus” tantum e.)

16. misit me C. | 19. super omnem Cl.

A B C D.
L = X Δ.
1. 33. 69. ριθ
E(F)GHKMSUV γ
(W)ΓΛ.

¶ F

¶ W

ρκ
ε
c Matt. 13: 16, 17.

AE' ρκα
β
d Matt. 22: 35, seq.
Mar. 12: 28, seq.
cap. 18: 18, seq.

e Deut. 6: 5.

αὐτὰ νηπίους· ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ¶ † εὐδοκία ἐγένετο" ἔμπροσθέν σου. † 22 Πάντα † μοι παρεδόθη" ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ † ἂν" βούληται ὁ υἱὸς ¶ ἀποκαλύψαι. 23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπεν, c Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. 24 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ † εἶδαν," καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

79 25 d Καὶ ἰδὼν νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν [καὶ] λέγων, Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 26 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, 'Εν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; 27 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, e 'Αγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, ἐξ ὅλης [τῆς] καρδίας σου, καὶ † ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου," καὶ † ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ σου," καὶ † ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ

et revelasti ea parvulis: etiam pater, quia sic placuit ante te. 22 (119, 3.) Omnia mihi tradita sunt a patre [meo]: et nemo scit qui sit filius, nisi pater, et qui sit pater, nisi filius et cui voluerit filius revelare. 23 (120, 5.) Et conversus ad discipulos suos dixit, Beati oculi qui vident quae videtis: 24 dico enim vobis quod multi prophetae et reges voluerunt videre quae vos videtis, et non viderunt, et audire quae auditis, et non audierunt.

25 (121, 2.) Et ecce quidam legis peritus surrexit tentans eum et dicens, Magister, quid faciendo vitam aeternam possidebo? 26 At ille dixit ad eum, In lege quid scriptum est? quomodo legis? 27 Ille respondens dixit, Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex omnibus viribus tuis et ex omni

21. εὐδοκία ante εγενετο BC*LΞX. 33. b. c.e.f.f.l. Marcos. ap. Iren. 93. (εὐδοκ. μοι εγεν. Gr.) Eus. in Ps. 704^c. | † post τ. AC³D. rel. i. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. xi. 26.) | placuit Vulg. a.f. — sub fin.] † καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπεν St. 3. ACX. rel. c.f.f.l. Syrr. Pst. & Hel. Goth. Æth. a. (vid. ver. 23.) | (στραφ. δε W.) | μαθητὰς add. αυτου C² ut vid. f. c. Goth. | non habent Elz. B. Mai. (s. Btly.) DLΞ. 1. 33. 69. M. Vulg. a.b.e.f. Syr. Cr. Memph. Arm. Æth. impr. Eus. in Ps. 704^c.
22. μοι παρεδόθη ABCDLΞXΔ. 1. 33. 69. EFVWst. GHMSUVWFA. Latt. Goth. Orig. ap. Cram. in Luc. p. 86. Eus. c. Mcl. 187^b. | † παρεδόθη μοι τ. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Arm. Æth. Eus. in Ps. | μοι παραδίδεται K. Just. Tryph. 100. — ὑπο Orig. ap. Cram. Eus. c. Mcl. in Ps. | a po D.
— μου Vulg. Cl. b.e.f.f.f. Memph. rel. Marcos. ap. Iren. Gr. 93. Orig. ap. Cram. Eus. c. Mcl. | om. D. Am. Fuld. a.c.l. Eus. in Ps. Just. Tryph. Marcos. ap. Iren. int. 93.
— γινώσκει ABDLΞ. rel. Eus. in Ps. | ἐπιγινώσκει CA. 33. FVWst. H. (vid. Matt. xi. 27.)
— ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ et ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς] mutato ordine U. b.
— ὁ υἱὸς... τίς ἐστίν] om. a.

22. ὁ πατήρ 2°.] add. οὐδεὶς γινώσκει 69. Æth. | Contra, Eus. in Ps.
— ᾧ ὁ X. 69. WF.
— αν BD. 33. W. | † εαν τ. ACLΞ. rel. Eus. in Ps.
— βούληται Eus. in Ps. | -λεται AX. 69. WA. | -ληθη 33.
23. καὶ στραφεὶς] στρ. δε D. e.
— μαθητὰς] add. αυτου U. Vulg. c.f. Syrr. Cr. & Pst. Memph. Goth. Æth. | Contra, Syr. Hel. rel.
— κατ' ἰδίαν f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. rel. (ante πρ. τ. μαθ. Arm.) | om. D. (Latt.) Syr. Cr.
— εἶπεν] add. αυτοις D. 1. e. Memph.
— ad fin.] add. καὶ ακουοντες ἃ ακουετε D. et aures quae audiunt c.e.f. (nihil habent rel. Meth. vii. p. 105.)
— οἱ οφθ.] om. οἱ Ξ.
24. γαρ] om. U. Syr. Cr. Arm. || δε M.
— καὶ βασιλεῖς ABC. rel. Vulg. c.f. vv. Hom. Cl. iii. 53. | om. D. a.f.f.f.i.l. Tert. adv. Marc. iv. 25. Meth. vii. (p. 105.) (et justi b. vid. Matt. xiii. 17.)
— εἶδαν BCLΞ. 33. | † εἶδον τ. AD. rel. Meth.
— ακουσαι] add. μου B. (Contra, rel. Meth.) | (καὶ ακουσαι ad fin. om. a. i. Tf.)
— ακουετε] ηκουσατε LΞ. | praem. ὑμεῖς D. b.c.f. Goth. (Contra, Meth.)
— ηκουσαν] praem. εἶδον ουδε 69. (ουτε ἰδον ουτε Hom. Cl. iii. 53.)

25. ab init.] haec eo dicente ecce b.c.f.f.f. i.l. (praem. "et" c.f.i.) et cum diceret haec appropinquavit legisperitus quidam qui surgebat Syr. Cr.
— καὶ ἰδων νομικός τις ανεστη ABC. rel. Vulg. a. Syrr. Pst. & Hel. rel. | ανεστη δε τις νομικός D. (c.) e.
— ανεστη] προσηλθεν C³. 33. (vid. Syr. Cr.) | add. τῷ Ἰησοῦ C³. (ante νομ. τις Arm.)
— καὶ λεγων ACD. rel. (Latt.) Syrr. Pst. & Hel. rel. | om. και BLΞ. e. Syr. Cr. Memph.
— διδασκαλε Orig. Int. iii. 971^{c.f}. | om. D. || add. αγαθε M.
26. ὁ δε] add. Ἰησοῦς 69. Syr. Cr.
— τι] om. D* Gr.
27. αγαπησης X.
— θεον σου] om. σου B* Rl. (sil. Mai.) H.
— ἐξ ὅλης της καρδίας σου A(B)CL(Ξ). rel. Vulg. e.f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm. Orig. Int. iii. 972^a. Tert. adv. Marc. iv. 25. (om. της BΞ.) | εν ὅλη τη καρδιᾳ σου D. 1. a.b.c.f.f.i. (om. Syr. Hier. a pr. man.)
— καὶ 1°.] om. B. Vercel.
— εν ὅλη τη ψυχῇ σου BDLΞ. (1.) a.b.i. Memph. Schw. (om. τη 1.) | † ἐξ ὅλης

21. quoniam sic placuit Cl. | 22. om. meo Am. | quis sit Cl. (bis.) | 23. quae vos videtis Cl. | 25. tentans illum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
(Goth.) Arm. Æth.
Lev. 19:18. ρκβ

σου. ¹ καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ²⁸ Εἶπεν
δὲ αὐτῷ, Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ.
²⁹ ὁ δὲ θέλων [†] δικαιοῦσαι [†] ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν
Λεῖ· Ἰησοῦν, Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον; ³⁰ ὑπολαβὼν
δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ
Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχά, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἱ
καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες [†] ἀπῆλ-
θον, ἀφέντες ἡμιθανή [†]. ³¹ κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς
τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν
ἀντιπαρήλθεν. ³² ὁμοίως δὲ καὶ [†] Λευεΐτης [†] κατὰ
τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρήλθεν. ³³ Σαμα-
ρείτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν
[αὐτὸν] ἐσπλαγχνίσθη, ³⁴ καὶ προσελθὼν κατέδραμεν
τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον [§] καὶ οἶνον· ἐπι-
βιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. ³⁵ καὶ ἐπὶ τὴν
αὔριον [†] ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ,

mente tua, et proximum tuum
sicut te ipsum. ²⁸ Dixitque
illi, Recte respondisti: hoc fac,
et vives. ²⁹ (12, 10.) Ille autem
volens iustificare se ipsum dixit
ad Iesum, Et quis est meus
proximus? ³⁰ Suspiciebat au-
tem Iesus dixit, Homo quidam
descendebat ab Hierusalem in
Ilericho, et incidit in latrones,
qui etiam despoliaverunt eum,
et plagis impositis abierunt
semivivo relicto. ³¹ Accidit
autem ut sacerdos quidam de-
scenderet eadem via, et viso
illo praeterivit. ³² Similiter et
levita, cum esset secus locum
et videret eum, transit. ³³ Sa-
maritanus autem quidam iter
transiens venit secus eum, et
videns cum misericordia motus
est, ³⁴ et appropians alligavit
vulnera eius infundens oleum
et vinum, et imponens illum in
inumentum suum duxit in sta-
bulum et curam eius egit: ³⁵ et
altera die protulit duos dena-
rios et dedit stabulario et ait,

¶ Goth.

§ F

της ψυχης σου. ACX. rel. Vulg. c.e.
f. ff. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Memph. W.
Goth. Arm. Tert. (om. Orig. Int. iii.
972^a. trs. ψυχ. et ισχ. Syr. Crt.)
27. καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ισχύϊ σου BDLΞ. (1.)
b. c. ff. i. Memph. (om. τῇ 1.) | † καὶ ἐξ
ὅλης τῆς ισχύος σου. AC. rel. Vulg.
a. (e.) f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Goth. Arm.
Orig. Int. iii. Tert. | om. U.
— καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου BLΞ. 1.
Memph. | † καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας
σου. AC. rel. e. f. Syrr. Crt. Pst. & Hel.
Goth. Arm. Orig. Int. | om. Df. a. b.
c. ff. i. Tert. (vid. Clem. 304.)
— σεαυτὸν BCDLΞ. rel. Clem. 951. Orig.
iii. 980^e. | ἑαυτὸν AX. 69. V. Orig. iii.
724^e.
28. αὐτῷ add. ὁ Ἰησοῦς XFWtsLM. c.
f. ff. Syrr. Crt. & Pst. (Æth.)
— ἀπεκρίθης Orig. iii. 980^e, 981^a. Orig.
Int. iii. 972^a. | ἐκρίνας L.
— ζήσῃ Orig. iii. 980^e. | ζήσεις D. | ζήσει
33. (σωθῇ) Clem. 304.)
29. δικαιοῦσαι BC*(D) LΞX. (post ἑαυτὸν
D. c.e.) | † δικαιοῦν. AC². rel. (δι-
καίουν ὁ sic Δ.)
— ἑαυτὸν αὐτὸν L.
— τὸν Ἰησοῦν eum Syrr. Pst.
— μου πλη. Orig. iii. 724^e. Clem. 951. |
ὁ πλη. 33.
30. ὑπολαβὼν... εἶπεν Syrr. Hel. | dixit ei
Jesus Syrr. Crt. & Pst. | ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
69.

30. δὲ AC²D. rel. | om. B(? C*). Memph.
MS.
— εἶπεν add. αὐτῷ Df. Syrr. Crt. (Pst.)
& Hel. Memph. W. & Schw. Æth.
— κατέβαινεν Orig. iii. 728^e. Orig. Int. iii.
972^e. (-νον Ξ.) | καταβαίνει C* (corr.²).
— καὶ ληστ. Orig. iii. 728^e. | om. καὶ C*.
(corr.²) | tum περιεπιεν D*.
— ἐκδύσαντες a.c. rel. | ἐξεδύσαν Δ. 1.
EGHSVA. Vulg. b. e. f. g¹. i. l. Goth.
— αὐτὸν om. D. g¹.
— ἐπιθέντες περιθέντες H.
— ἀφέντες ἀρεῖκαν C* (corr.²) Arm.
— ἡμιθανή [†] add. τυχαίνοντα. ACX.
rel. Memph. (-ταν C*) | om. BDLΞ. 1.
33. Latt. Syrr. Crt. & Pst. & Hel. Arm.
Æth.
31. κατὰ συγκυρίαν δὲ Vulg. (a) e. f. ff.
(συγκυρίαν habet Syrr. Hel. mg. Graecē.)
| κατατυχα D. | om. b. c. (i.) l.
— κατέβαινεν [†] καταβαίνεν A. | κατα-
βαίνων D. Memph. MS.
— ἐν τῇ AB. Mai. CDLΞ. rel. a. b. e. rel. |
om. ἐν B. Btly. Bch. 1. Vulg. c. f. ff.
i. l.
— αὐτὸν om. 1.
32. Λευεΐτης BD. | † Λευεΐτης. AC.
rel. | praem. ὁ Γ. || † add. γενομένος
ACD. rel. Vulg. b. | om. BLΞX. 1.
33. a. c. e. f. Memph. Arm. Æth. ut vid.
— ἐλθὼν ABCLΞ. rel. a. c. f. Syrr. Pst.
& Hel. Memph. (Arm.) Æth. ut vid. |
om. D. Vulg. b. e. i. Syrr. Crt.

32. ἰδὼν] add. αὐτὸν ADΔΓap. Tf. Vulg.
a. b. e. f. l. Syrr. Crt. & Pst. & Hel. Memph.
| Contra, BCLΞ. rel. c. Arm. Æth.
33. ὁδεύων] add. in eadem via Syrr. Crt.
— κατ' αὐτὸν] κατ' αὐτῶν Γ.
— ἰδὼν αὐτὸν ACD. rel. a. Memph. W.
rel. | om. αὐτὸν BLΞ. 1. 33. b. c. i. l.
Memph. Schw.
— ἐσπλαγχνίσθη] -γχισθη D. | ἐνσπλαγχ-
Γ Tf.
34. προσελθὼν Vulg. c. e. f. | om. a. b.
i. l.
— ἐλεον ACDLΞMFTf. A.
— ἐπιβιβάσας δὲ Syrr. Hel. Memph. Arm.
| καὶ ἐπιβίβ. D. Latt. Syrr. Crt. & Pst.
Æth.
— αὐτὸν 2°. | om. 1. (Latt.) Memph.
Schw. et MSS. | Contra, For. rel.
— πανδοκίον Ξ.
35. τὴν αὐρίον] τῇ αὐρ. A. || † add. ἐξελ-
θὼν. AC. rel. Syrr. Hel. Arm.
ἐξελθ. καὶ C*. (om. καί**.) | om. BD
LΞX sic. 1. 33. Latt. Syrr. Crt. & Pst.
Memph. Æth.
— δύο δηνάρια ἔδωκεν ACLΞ. rel. Latt.
Syrr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Æth. |
δηνάρια δύο ἔδωκεν D. (c.) (e.) | ἔδω-
κεν δύο δηνάρια B. (Arm.) (et dedit
c. e. Syrr. Pst. MS. Æth.)
— παρέδοκε D* (Contra, Ξ.)

30. suscipiens Cl. | 32. pertransiit Cl. | 33.
iter faciens Cl. et Am. mg.

A B C D [P].
L (Ξ) (X) Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΓΛ.

§ P

¶ X

38. Ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ πορ.

— εἰς τὴν οἰκίαν.

39. τ. ποδ. του Ἰη-
σοῦ

καὶ εἶπεν †, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὁ τι ἂν προσ-
δαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω
σοι. ³⁶ τίς [οὖν] τούτων τῶν τριῶν † πλησίον δοκεῖ
σοι" γεγονέναι τοῦ ἐμπροσθέντος εἰς τοὺς § ληστὰς;
³⁷ Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ.
εἶπεν † δὲ" αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου, καὶ σὺ ποίει
ὁμοίως. ¶

80 ³⁸ † Ἐν δὲ τῷ" πορεύεσθαι αὐτούς, [καὶ] αὐτὸς
εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὀνόματι
Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον [αὐτῆς].
³⁹ καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἡ καὶ
† παρακαθεσθείσα" † πρὸς" τοὺς πόδας τοῦ † κυρίου"
ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁴⁰ ἡ δὲ Μάρθα περισπᾶτο
περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν, Κύριε,
οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με † κατέλει-

Curam illas babe, et quodcum-
que supererogaveris, ego cum
rediero reddam tibi. ³⁶ Quis
horum trium videtur tibi prox-
imus fuisse illi qui incidit in
latrones? ³⁷ At ille dixit, Qui
fecit misericordiam in illum.
Et ait illi Iesus, Vade et tu fac
similiter.

³⁸ Factum est autem dum
iret, et ipse intravit in quod-
dam castellum, et mulier quae-
dam Martha nomine excepit
illum in domum suam. ³⁹ Et
huic erat soror nomine Maria,
quae etiam sedens secus pedes
domini audiebat verbum illius;
⁴⁰ Martha autem satagebat circa
frequens ministerium: quae
stetit et ait, Domine, non est
tibi curae quod soror mea re-

35. εἶπεν] † add. αὐτῷ Ξ. AC. rel. af.
Syr. Pst. & Hel. Aeth. | om. BDLΞ. 1.

33. (Latt.) Syr. Crt. Memph. Arm.

— ὁ τι] εἰ τι X.

— ἀν] εἰαν B. | δ' ἀν K.

— προσδαπανήσεις D A sic (Γ ap. Tf.)
(add. ἐπ' αὐτῷ Arm.)

— ἐγὼ] om. I. Arm. | post με D. (c.)
(e.)

— μέ] μοι 1. 69. HG.

— σοι] om. D.

36. τίς... γεγενῆσθαι] τίνα οὖν δοκεῖς πλη-
σίον γεγονέναι D. | τίνα τούτων τῶν
τριῶν πλησ. δοκ. σοι γεγ. Anon. (? Orig.)
ap. Cram. in Luc. p. 89. (quem ergo
putas ex his duobus proximum illi e.)
— οὖν ACDsupra X. rel. c.e. Syr. Pst.
& Hel. Memph. ed. Arm. Aeth. | om.
BLΞ. 1. (Latt.) Syr. Crt. Memph. MS.
Orig. iii. 972^c. Anon. ap. Cram. supra.
— τούτων τῶν] τούτων Γ Tf. (των ha-
bet B in ipsa collatione Btly. et ap.
Mai.)

— τριῶν] om. Dsupra. a.

— πλησίον δοκεῖ σοι AB. Btly. CLΞXΔ.
69. EFGHKMSUVΓΛ. Anon. (? Orig.)
ap. Cram. (πλησίον σοι δοκεῖ σοι B.
Mai.) | † δοκεῖ σοι πλησίον Ξ. 1.
(Latt.) Syr. Crt. & Pst. (& Hel.) (Memph.)
Arm. Orig. Int. iii. | videtur proximus
a. [Aeth.] | om. 33 sic.

37. εἶπεν δὲ BC*DLΞXΔ. 1. 33. 69. F. a.e.
Syr. Hel. mg. Memph. et ait Vulg. b.
fl. (Aeth.) cui dixit c. | † εἶπεν οὖν
Ξ. AC³P. rel. Syr. Hel. txt. | dixit
Syr. Crt. & Pst. Arm.

37. αὐτῷ] om. DX. Memph. MS. Anon. (?
Orig.) ap. Cram.

— ὁ Ἰησ.] om. ὁ B. Mai.

— ὁμοίως Anon. (? Orig.) ap. Cram. | οὐ-
τως X. (add. et vives c.)

38. ἐν δὲ τῷ BLΞ. 33. Syr. Crt. Memph.
| † ἐγένετο δὲ ἐν τῷ Ξ. ACDP. rel.
Syr. Pst. & Hel. rel.

— αὐτοῦς] om. D. | αὐτὸν 1. d. Syr.
Hier. Arm. MSS. || add. in via Syr.
Crt. & Pst.

— καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν ACP. rel. | αὐτὸν
εἰσελθὲν D. | om. καὶ BLΞ. 69. a. Syr.
Crt. Memph. (καὶ αὐτ. ἦλθεν E. om.
αὐτὸς Syr. Crt. & Pst. [Aeth.]) || add.
ὁ Ἰησοῦς FH.

— τίνα] om. 1.

— εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς AD(P). rel. Latt.
rel. (εἰαντῆς P.) | εἰς τὴν οἰκίαν (om.
αὐτ.) C* LΞ. 33. (add. αὐτῆς C².) |
om. B. Btly. Bc. Rl. Mai. (sed Rl. habet
"in marg. αὐτῆς": qu. εἰς τ. οἶκ.)

39. Μαρία AB²C³D. rel. vv. Memph. W. |
Μαριὰμ B* Mai. C* PLΞ. 1. 33. Memph.
Schw.

— ἡ] om. LΞ.

— καὶ] om. D.

— παρακαθεσθείσα ABC* LΞ. | † παρα-
καθίσασα Ξ. C²DP. rel. (-θησ- Γ.) |
παρακαθίσασα 69. K.

— πρὸς B. (* Mai.) C* LΞ. 33. | † παρα Ξ.
AB. (* Mai.) C²DP. rel.

— κυρίου B. Btly. (* Mai.) C* ut vid. DLΞ.
(Latt.) Syr. Crt. & Pst. & Hel. mg. Memph.
Arm. Aeth. | † Ἰησοῦ Ξ. AB* Mai. C²
P. rel. b. Syr. Hel. txt.

39. ἤκουεν] ἤκουσεν LΞ.

— τὸν λόγον] τῶν λόγων UF. e. Syr.
Crt. Pst. & Hel. Arm.

— αὐτοῦ] om. D.

40. ἐπιστάσα] ἐπισταθεὶς D.

— δὲ] ? τε C*. (corr. 2.)

— μέλει] μέλλει I. FGH sic. M. | μέλη K

— μόνην με κατέλ. Syr. Hel. Memph.
Arm. κατέλειπεν με μόνην D. Latt.

Syr. Crt. & Pst. (Aeth.) μόν. κατέλ. με
Ξ. | κατέλειπεν AB* Mai. CPLΞΔ. 69.

EFGHKMTf. A. | † κατέλειπεν Ξ. B²
Mai. D. 1s. FfSsUsVs. (h. 33.)

— εἶπε ABC(P?). rel. | εἶπον DLΞ. 1. 33.

— αὐτῇ] αὐτὴν 1.

— μοι] μου D. | μὴ 69. G.

— σπναντιλαβηται] αντιλαβητε D.

41. ἀποκρ. δὲ] om. Syr. Crt.

— ὁ Ἰησοῦς AB* Mai. C(D)P. rel. (hiat
33.) b.c.e.f. Syr. Pst. & Hel. txt. (Memph.)

Arm. (Aeth.) (ante εἶπεν αὐτῇ C²D.
69. KU. Memph. Aeth.) | ὁ κύριος B

Btly. Beh. (* Mai.) L. Vulg. a.i.l. (Tf.).
Syr. Hel. mg. | om. Syr. Crt.

— μερμνας καὶ] om. D. (vid. Clem. 941.)
| ad fin. om. a.b.e. ff. i. l.

— θορυβαζῷ BCDL 1. (33.) (-ζει 33.) |
† θορυβαζῷ Ξ. AP. rel. (-ζει ΓΛ. -ζεις

69. θορυβαζῷ F.) | παρασση Clem. 941.
— περὶ πολλὰ Clem. 941. | om. D.

42. ἐνός δὲ ἐστὶν χρεῖα AC* ut vid. P. rel.
Vulg. f. Syr. Crt. & Pst. & Hel. txt. | ολι-

γων δὲ ἐστὶν χρεῖα ἡ ἐνός (B) C²L 1. 33.
Syr. Hel. mg. Memph. Aeth. Orig. in Cat.
ap. Corderium. (χρ. ἐστ. B.) | ολιγων δὲ
ὡδε ἐστὶν χρεῖα Arm. | om. D. a.b.c.e. ff. i. l.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Arm. Æth.
40. εἰπον οὖν
¶ 41. ὁ κύριος
42. Μαρία γάρ

πεν" διακονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβη-
ται.¶ 41 ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα,
Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ ὁ θορυβάξῃ" περὶ πολλά.
42 ἐνὸς δὲ ἐστὶν χρεία. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν
μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται [ἀπ']
αὐτῆς.

liquit me solam ministrare?
dic ergo illi ut adiuvet me.
41 Et respondens dixit illi do-
minus, Martha Martha, solli-
cita es et turbaris circa pluri-
ma: 42 porro unum est neces-
sarium. Maria optimam partem
elegit, quae non auferetur ab
ea.

XI. ΑΠ' ρκγ
ε
55
56
X

81 1 § § Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ
προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύ-
χεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης" ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ. 2 εἶπεν δὲ αὐτοῖς, "Ὅταν προσεύχησθε, λέ-
γετε,¶ 5 Πάτερ ὁ ὁ ἁγιοσθήτω τὸ ὄνομά σου· ἔλθάτω"
ἡ βασιλεία σου· ὁ ἄρτος ἡμῶν τὸν ἐπιού-
σιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· 4 καὶ ἄφες ἡμῖν

1 (123, 5.) Et factum est cum
esset in loco quodam orans, ut
cessavit, dixit unus ex discipu-
lis eius ad eum, Domine, doce
nos orare, sicut et Iohannes
docuit discipulos suos. 2 Et
ait illis, Cum oratis, dicite Pa-
ter, sanctificetur nomen tuum:
adveniat regnum tuum: 3 pa-
nem nostrum cotidianum da
nobis cotidie: 4 et dimitte nobis

42. Maria Clem. 941. | Mariam B. 1.
— δε ACP. rel. (h. 33.) f.g. Syr. Pst. &
Hel. Memph. W. & Schw. Clem. 941. |
γάρ BLX in comm. 1. 69. A. Memph.
MS. | om. D. Vulg. a. b. c. e. ff. i. l. Syr.
Crt. Arm. Orig. Int. iii. 48°. —
ἐξελέξατο] ἐξελειψατο K.
— ἡτις] ἡ D.
— ἀπ' ACP. 1. 33. rel. Vulg. c. f. Clem.
| om. B. Blc. Mai. DL. a. b. c. ff. i. l.
— ad fin.] add. cap. xi. 27, 28. C³.
1. καὶ ἐγένετο Orig. i. 200³. 216⁴. | ἐγε-
νετο δε A. e. (hiat 33.)
— προσευχόμενον] ante ἐν τόπῳ P.
Syr. Crt. & Pst. Arm. Orig. i. 200³.
| Contra, Syr. Hel. Orig. i. 216⁴. 227°. (in loco deserto orans Memph. W. etra
Schw.)
— ὡς ἐπαύσατο] om. F. || praem. καὶ
DM. a. b. c. e. ff. i. l. Arm. Æth. | om.
Vulg. f. Orig. (postquam recessit pau-
lulum ab oratione sua Syr. Crt.)
— καὶ ἰωάν. ABCDP. rel. Vulg. Am.
e. i. Syr. Pst. & Hel. Arm. Orig. i. 200³
bis. 227°. Tert. adv. Marc. iv. 26. ed. |
om. καὶ Δ. 1. 69. For. a. b. c. f. l. Syr.
Crt. Memph. Æth.
— ad fin.] Syr. Hel. MS. (Ass. II.) haec
habet in marg. "Dicunt hanc esse ora-
tionem, quam Iohannes docuit disci-
pulos suos,—Pater, ostende nobis glo-
riam tuam; filii, fac ut audiamus vocem
tuam; spiritus, sanctifica corda nostra
in aeternum. Amen."
2. εἶπεν δε αὐτοῖς] ὁ δε εἶπεν D. e.
— προσεύχησθε BDLX. rel. Orig. i.

232³. | -χεσθε ACPA. 1. 33. 69. HM
ΓΛ. || add. μη βαττολογεῖτε ὡς οἱ
λοιποὶ δοκοῦσιν γὰρ τινες ὅτι ἐν τῇ
πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται
ἀλλὰ προσευχόμενοι D. (vid. Matt. vi.
7.)
2. πατερ] † add. ἡμῶν Ξ. ACDPL. rel.
b. c. f. l. Syr. Crt. & Pst. & Hel. Memph.
Arm. Æth. (vid. Matt. vi. 9.) | om. B.
1. 33 (ut vid. e. spat.) Vulg. Orig. i.
227³ diserte. (ἐχονσι δὲ αἱ λέξεις τοῦ
μὲν Ματθαίου τὸν τρόπον τοῦτον....,
τοῦ δὲ Λουκᾶ οὕτως.) 232³ diserte.
sancte a. c. ff. i. l. || † add. postea ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς Ξ. ACDP. rel. 33 ut vid. a. b.
c. e. ff. i. l. Syr. Crt. & Pst. & Hel. Memph.
Æth. (om. ἐν F.) vid. Matt. | om. BL.
1. Vulg. Arm. Orig. i. 227³ diserte.
(de his sil. Tert. adv. Marc. iv. 26.)
— το ὄνομα σου ABCP. rel. Orig. i. 227³.
236⁴. | om. το DKU. || add. ἐφ' ἡμᾶς D.
— ἐλθάτω CPA. | † ἐλθετω Ξ. ABD. rel.
Orig. i. 227³ (et postea.)
— σου] ante ἡ βασ. D. | Contra, Orig. i.
227³. (Quae hic apud Greg. Nyss.
aliosque leguntur e formulis liturgicis
desumpta esse videtur.)
— ad fin.] † add. γεννηθῇ το θελημα
σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς Ξ.
(ACDP) X. 33. rel. Tol. (b.) c. e. f. i. l.
Syr. Pst. & Hel. Memph. Æth. (om. τῆς
ACDP Tj. (non Knt.) Δ. 69. M.) vid.
Matt. vi. 10. | om. BL. 1. Vulg. ff. Syr.
Crt. Arm. Orig. i. 227³. 240°. diserte. (ὁ
Λουκᾶς μετὰ τὸ Ἐλθ. ἡ βασ. σου, ταῦτα
παρασιωπήσας, ἔραξε, Τὸν ἄρτον ἡμῶν

κτλ. διόπερ ὅς προετάξαμεν λέξεις ὡς
παρὰ μόνῳ τῷ Ματθαίῳ κειμένας κτλ.)
Tert. silet. (om. ὡς ἐν οὐρ. κ. ἐπὶ τ. γῆς
a.) "Evangelista vero Lucas in ora-
tione Domini petitiones non septem
sed quinque complexus est: nec ab isto
[Matthaeo sc.] utique discrepavit, sed
quomodo istae septem sint intelligendae
ipsa sua brevitate commonuit. Nomen
quippe Dei sanctificetur in spiritu, Dei
autem regnum in carnis resurrectione
venturum est. Ostendens ergo Lucas
tertiam petitionem duarum superiorum
esse quodam modo repetitionem, magis
cam praetermittendo facit intelligi.
Deinde tres alias adiungit, de pane
quotidiano, de remissione peccatorum,
de tentatione vitanda. At vero quod
ille [Matthaeus sc.] in ultimo posuit,
Sed libera nos a malo, iste non posuit,
ut intelligeremus ad illud superius
quod de tentatione dictam esse pertine-
re." August. Enchir. ad Laurent.
cap. cxvi. ed. Bassani, xi. 623.
3. τὸν 2°. | om. Δ.
— διδόν Orig. i. 227³. 240⁴. 243°. 251°. |
δος D. Orig. ii. 762°. (vid. Matt. vi.
11.) | διδους G.
— το καθ' ἡμέραν Am. g². Syr. Crt. Pst.
& Hel. mg. Orig. i. 51⁵. 249⁴ diserte. ii.
| om. το Orig. i. (exc. 227³.) | σημεριν
D. Vulg. Cl. a. b. c. e. ff. g. i. l. Syr. Hel.
txt. Æth. (vid. Matt.)

40. me adjuvet Cl. | 41. erga plurima Cl.
1. quodam loco Cl. | docuit et Joannes Cl. |
3. nobis hodie Cl.

A B C D (P) [R].
L (Ξ) X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΓΛ.
¶^a Ξ
¶^β P
¶^γ A.
§ R
§ Theb.

τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἁφίομεν^α παντὶ ὀφείλουσι ἡμῖν.^{1a} καὶ μὴ^β εἰσενέγκῃς^γ ἡμᾶς εἰς πειρασμόν^δ. ἁ[†] 5 § Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ εἴπῃ αὐτῷ, Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ἕπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ. ἥ⁷ κακείνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπῃ, Μὴ μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. ὁ⁸ λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι ἁ[†] φίλον αὐτοῦ, διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήξῃ. ἥ⁹ καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζῆτετε, καὶ εὐρή-

peccata nostra, siquidem et ipsi dimittimus omni debentibus nobis: et ne nos inducas in tentationem. ⁵ (124, 10.) Et ait ad illos, Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad illum media nocte et dicet illi, Amice, commoda mihi tres panes, ⁶ quoniam amicus meus venit de via ad me et non habeo quod ponam ante illum; ⁷ et ille de intus [respondens] dicat, Noli mihi molestus esse: iam ostium clausum est, et pueri mei mecum sunt in cubili: non possum surgere et dare tibi. ⁸ Et ille si perseveraverit pulsans, dico vobis, etsi non dabit illi surgens eo quod amicus eius sit, propter improbitatem tamen eius surget et dabit illi quot habet necessarios. ⁹ (125, 5.) Et ego vobis dico, Petite, et dabitur vobis:

^h Matt. 7:7-11. ρκε
ε

4. τὰς ἀμαρτίας Vulg. a.f. Orig. i. 227^a. 252^a diserte. 255^a. | τα ἀμαρτηματα 1. | τα οφίλεματα D. Tol. b.c.f. (debita et peccata e.)
— και γαρ αυτοι Vulg. a.i. Syrr.Pst.& Hel. Memph. Orig. i. 227^a. 252^a. 255^b. | ὡς και ἡμεις D. b.c.f.f.l. Syr. Crt. (hiat e.) (και γαρ ἡμεις Clem. 881.)
— ἀφιομεν A B C D P T f. Δ. 1. EGHKΓΛ. | ἁφιομεν Ξ. L Ξ X. rel. Clem. Orig. i. 227^a. 255^b. (σφηκαμεν Orig. i. 252^a. Fuld. Memph.)
— παντι οφειλουσι ἡμιν Vulg. a.(f.) Memph. Schw. rel. Orig. i. 252^a. 255^b. (παντι) add. τῷ LX. 33. Orig. i. 227^a. | τοις οφειλεταις ἡμιν D. b.c.f.f.l. Memph. W. (hiat e.) vid. Matt. vi. 12. || ἡμιν] ἡμων 69^a. (corr.¹)
— ad fin.] † add. αλλα ῥυσαι ἡμας απο του πονηρου Ξ. ACD(R inc. ποιηρου) rel. b.c.f.f.f.l. Syrr. Crt. & Pst. & Hel. Memph. Aeth. (hiant a.e.) vid. Matt. vi. 13. | om. BL. 1. Vulg. Arm. Orig. i. 227^a. 256^c. diserte (παρὰ τῷ Λουκᾷ σεσιῶπηται). 265^a. δόκει δὲ μοι ὁ Λουκᾶς διὰ τοῦ, μὴ εἰσιν. ἡμ. εἰς πειρασμ. δυνάμει διδιδασχέναι δὲ τὸ ῥῶσ. ἡμ. ἀπὸ τ. πον. καὶ εἰκός τε πρὸς μὲν τὸν μαθητὴν ἥτε δὴ ὠφελημένον εἰρηκέναι τὸν κύριον τὸ ἐπιτομώτερον, πρὸς δὲ τοὺς πλείονας διομένους τρανότερον διδασκαλίας τὸ σαφέστερον.
5. προς αυτους Orig. i. 213^a. | om. D. c. (Jesus c.)
— ἐξη M.

5. πορευεται] πορευεται F. προρευεται sic K.
— μεσονυκτιον ABCD²R. rel. | μεσανυκτιου D*. | μεσονυκτιον X* sic ATf. Orig. i. 213^a. | μεσονυκτου L*.
— ειπη BCA. 1. 33. rel. (-πει XFGf.) f.f.f.g¹. Memph. Theb. Orig. i. 213^b. | ερι AD Gr. PTf. R. 69. KM. Vulg. a.b.c.i.l.m.
6. μου AB. Mai. LX. 1s. 33. (Latt.) Syrr. Crt. & Hel. Memph. Arm. Aeth. Orig. i. 213^b. | μοι D. 69. M. c. Orig. Int. ii. 299^d. | om. CRAEFGHKMSUVΓA. Syrr. Pst. Theb.
— παρεγενετο Orig. i. | παρεστιν D.
— ἐξ ὁδου Orig. i. Orig. Int. ii. | απ' αγρου D. || add. μακραν L.
— προς με] om. D. b.i. Orig. Int. ii. | Contra, Latt. rel. et m. Orig. i.
— εχω] εξω Δ*.
7. κακεινος] και εκεινος A. | εκεινος δε D. Theb. (Contra, Memph.)
— ειπη ABCR. rel. (-πει XGF.) (Latt.) Theb. rel. | ερι D. b.m. Memph. | ειπεν 69. A. || add. ei Syrr. Crt. & Pst.
— ἥδη] add. γαρ 69. F. m. (Syr. Crt.) Memph. Theb.
— κειλεισται] κειλυσθαι 69.
— μου ABC²DR. rel. Vulg. f. Syrr. Pst. Memph. Theb. Arm. | om. C*. 1. M. b.c.f.f.g¹. i.m. Syrr. Crt. & Hel. Aeth.
— εις την κοιτην i. Memph. rel. | εν τῷ κοιτῷ D. (Latt.) Theb. vid. Clem. (Theod.) 989.
— ειςιν] εστιν D.

8. ab inuit.] add. Et si ille (et ille si Am. i.m.) perseveraverit (add. plus ff.) pulsans Vulg. ff. i.m. at ille si etc. c. Arm. Use.
— ει και Orig. i. 213^b. iii. 650^c. | om. D. (om. και ut vid. Syrr. Crt. & Pst. Theb.)
— φιλον αυτου B. Mai. Bly. CLX. 33. Latt. Orig. i. iii. | † αυτου φιλον Ξ. Δ. 1. rel. | αυτον φιλον AR ut vid. | αυτου φιλος 69. | αυτον φιλον αυτου D. (om. αυτου Syrr. Crt. & Pst.)
— αυτω Latt. (et a.) Syrr. Crt. & Hel. & Pst. MS. rel. Orig. i. | om. D. Syr. Pst. impr. Orig. iii.
— ὅσων ABCR. 33s. KM. a.b.f.f.f.l.m. Memph. Orig. i. | ὅσον DLXΔ. 1. 69. EFGHSUVΓA. Theb. Orig. iii. ed. (quot Am. quotquot Vulg. Cl. c.g¹.)
9. δοθ. ὑμιν] om. ὑμιν Δ*.
— ζητ. κ. εὐρησ.] om. Syr. Crt.
— εὐρησετε Clem. 914. | -σητε 69. A.
— ανοιγησεται ABCRLXΔ. 1. 33. 69. KM. Clem. 914. | ανοιχθησεται DEF GHSUVΓA.
10. εὐρισκει Orig. iv. 90^c. | εὐρησει 69^a. (corr.¹.) | om. ὁ ζητ. εὐρ. Theb.
— ανοιγησεται CRLX. 1. 33. 69. M. Clem. 275. (ανοιχθησεται AΔEFGHIK SUVΓA.) Latt. rel. | ανοιγεται BD Gr. Syrr. Crt. Pst. & Hel. (vid. Matt. vii. 8.)

7. om. respondens Am. | 8. Et si ille Cl. | quotquot habet Cl. | 9. dico vobis Am.

Vulg. (a.) b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Theb.]
Arm. Æth.
10. ἀνοίγεται

11. [ἄρτον... ἢ καὶ]

12. [μὴ] ἐπιδώσει

¶ Theb.

ΛΘ' ρκς
11. || Matt. 12:22-30. ε
|| Mar. 3:22-27.
14. om. καὶ αὐτὸ ἦν
— τ. δαίμ. ἐκ- ρκς
— βλαθέντος, β
j Matt. 9:34.
12:38.

σετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. ¹⁰ πᾶς γὰρ ὁ
αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ τῷ κρού-
οντι ἀνοιγήσεται. ¹¹ τίνα δὲ * ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα
αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; * ἢ
καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν * αὐτῷ ἐπιδώσει;
¹² ἢ καὶ * αἰτήσῃ ὥον, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορ-
πίον; ¹³ εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε
* δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ
μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; ¶

82 ¹⁴ i Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον [καὶ αὐτὸ ἦν]
κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλά-
λησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. ¹⁵ j τινὲς
δὲ ἐξ αὐτῶν * εἶπαν, "Ἐν Βεελζεβούλ * τῷ ἄρχοντι

quaerite, et invenietis: pulsate, et aperietur vobis. ¹⁰ Omnis enim qui petit accipit, et qui quaerit invenit, et pulsanti aperietur. ¹¹ Quis autem ex vobis patrem petit panem, numquid lapidem dabit illi? aut si piscem, numquid pro pisce serpentem dabit illi? ¹² aut si petierit ovum, numquid porriget illi scorpionem? ¹³ Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona dare filiis vestris, quanto magis pater vester de caelo dabit spiritum bonum petentibus se?

¹⁴ (126, 5.) Et erat eiciens daemonium, et illud erat mutum: et cum eiecisset daemonium, locutus est mutus, et ammiratae sunt turbae. ¹⁵ (127, 2.) Quidam autem ex eis dixerunt, In Belzebub principe daemonio-

11. τινὰ ABCR. rel. f. Hom.Cl. iii. 56.
| τις DLX. 33. Vulg. c. Orig. iii. 650^d.
(a quo b.f.i.l.)
— ἐξ ὑμῶν ABCDRLX. 33. 69. KM.
vv. Orig. iii. | *om. ἐξ τ. 1s. E.
rel.
— τον πατέρα hic ACDR. rel. (Latt.)
Syr.Pst. rel. Orig. iii. | om. b. Syr.Crt.
| post αἰτησῇ B. Syr.Hel.mg. || om.
τον 1. M. | Contra, Orig. iii.
— ὁ υἱὸς hic ABCR. rel. b.f.f. Syrr.
Crt.Pst.&Hel. Arm. Æth. | ante αι-
τησῇ D. Memph. Theb. (Orig. iii.)
| om. L. Vulg. c. | om. ὁ 1. Orig. iii.
Hom.Cl. iii. 56. || add. αὐτοῦ 1. b.f.f.
Syrr.Crt.Pst.&Hel.txt. Arm. Æth.
| Contra, Orig. iii.
— ἄρτον.... ἢ καὶ ACDR. rel. Vulg. b.
c.f. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Memph. Æth.
Hom.Cl. iii. 56. | om. B. f.f.i.l. Theb.
Arm. Orig. iii.
— ἐπιδώσει 1°.] post αὐτῷ D. | Contra,
Hom.Cl. | ἐπιδώ G. | ἐπιδώση X. 69.
(bis X, et in ver. 12. X. 69 Ser.)
— ἡ καὶ ACDRXΔ. 1. EF(ut vid.)GHK
MSUVΓA. Memph. Hom.Cl. iii. 56.
ant si Am. a(ut vid.)b.c.f. Syr.Crt.
atque si Syr.Pst. Æth. ant t si" et
Syr.Hel. (ἡ tantum L. 33. Vulg.Cl.)
| †εὶ καὶ τ.
— ἡ καὶ ἰχθ.... ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ post
σκορπίον ver. 12. C. | om. 69.
— ἰχθύν] add. αἰτησῇ D. b.(c.) Syrr.
Crt.&Pst. Æth. Hom.Cl.
— μὴ ἀντι ACDR. rel. Orig. iii. 650^d.
| καὶ ἀντι B. | μὴ καὶ ἀντι Γ. | (om.

ἀντι ἰχθυος Memph. Schw. & MSS.
Theb. Hom.Cl.)
11. αὐτῷ ante ἐπιδώσει BDL. c. | †post
τ. ACR. rel. (Latt.) vv. rel. Orig. iii.
Hom.Cl. (vid. Matt. vii. 10 et ver.
12.)
12. ἡ καὶ BL. 1. 33 sic. 69. Arm. | η(sic)
καὶ s. η εἰ R. | η καὶ †εαν" τ. X. rel.
| η καὶ αν AA. aut si Latt. ant
Memph. Theb. | καὶ εαν C. | εαν δε
καὶ D.
— αἰτησῇ AB.Mai.Bth.s.CDR sic LA.
1. 33. HKΓA. | †αἰτησῇ τ. X. rel.
Latt. (post ωον DRU. Fuld. c.)
— μὴ ACDR. rel. | om. BL. Theb.
— ἐπιδώσει] post σκορπ. αὐτῷ D.
13. ὑπάρχοντες ABCRLA. 1. 33. 69.
rel. | οντες DXKM. vid. Clem. 957.
(vid. Matt. vii. 11.)
— δόματα ante ἀγαθα ABCDRLXTf.
Δ. 1. 33. 69. EFGHKMSUVΓA. |
†post τ. Latt. vid. Clem. Orig. Int.
ii. 661^b. Hil. 331^c. (δόγματα E*). | το
ἀγαθον δόμα Orig. i. 213^c. hoc quod
bonum Theb.
— ἡμῶν] ἡμῶν K.
— πατρί] add. ὑμῶν CU. Vulg. b.c.i.l.
Syr.Pst. Theb. Arm. Æth. (vid. Matt.)
| Contra, rel. f. Syrr.Crt.&Hel.
Memph.
— ὁ ἐξ οὐρ.] om. i. | om. ὁ LX. 33.
(Latt.) om. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
Theb.
— πνεῦμα ἅγιον ABCR. rel. f. Syrr.
Crt.Pst.&Hel.txt. rel. Tert. adv. Marc.
iv. 26. | ἀγαθον δόμα D. b.c.f.i.l.

(Arm.) | utrq. Æth. vid. Orig. i. 213^c.
iii. 650^d. | πνεῦμα ἀγαθον L. Vulg.
Syr.Hel.mg.
14. sic in D. ταυτα δε ειποντος αυτου
προσφερετε αυτω δαιμονιζομενος κω-
φος, καὶ ἐκβαλοντος αὐτοῦ παντες
θαυμαζον. Haec cum dixisset offer-
runt illi unum daemoniacum surdum
et mutum. Et erat dum eiciebat dae-
monium idipsum fuit mutum. Et cum
eiecisset daemonium mutum locutus
est mutus et omnes turbae mirabantur
c. | ab init.] cum autem haec dixisset
f.
— ἦν] add. ὁ ἰησους F.
— καὶ αὐτο ἦν A²CR. rel. (Latt.) Syrr.
Pst.&Hel. | om. A*ut vid. BL. 1. 33.
(Syr.Crt.) Memph. Arm. Æth. | (seq.
a muto Syr.Crt.)
— ἐγένετο δε] καὶ ἐγένετο L. 69. (Vulg.
b.f. Syr.Crt. Memph.W. (Æth.)
— ἐξελθόντος B.Mai.RA. 1. rel. vv. |
ἐκβληθέντος ACLX. 33. 69. Vulg. b.
f.i.l. Memph.MS. || add. καὶ 69. |
(ἐλαλ. ὁ κωφ. καὶ) "a muto" tantum
b.)
15. τινες δε] καὶ τινες D. c. Syr.Crt.
— ἐξ αὐτῶν] ex Pharisaeis b.f. Syr.Crt.
— εἶπαν B² sic. | †εἶπον τ. ACD. rel.
— Βεελζεβούλ] Βεελζεβούλ B. | Βεελζε-
βούλ L.
— τῷ ante αρχ. (A)BCL. 33. 69. KM.
Arm. (των A.) | *om. τ. DRX. rel.

11. Aut piscem Cl. | 12. porrigit Am. | 15.
Beelzebub Cl. (et infra.) | principem Am.

A B C D (R). ρκη
L [Ξ] X Δ.
1. 33. 69.
E (F) G H K M S U V Γ
Λ. ρκθ
β

19. αὐτοὶ ἡμ. κρι-
ταὶ

¶ F

τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ¹⁶ ἕτεροι δὲ
πειράζοντες σημείον ἔξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ' αὐ-
τοῦ. ¹⁷ αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν
αὐτοῖς, Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα
ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. ¹⁸ εἰ δὲ καὶ ὁ
σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ
βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλ-
λειν με τὰ δαιμόνια. ¹⁹ εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλ-
λουσιν; διὰ τοῦτο ἡ αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν ἔσονται. ²⁰ εἰ
δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ * [ἐγὼ] ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα
ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ²¹ ὅταν ὁ
ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν
ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ²² ἐπὰν δὲ ἡ
ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανο-
πλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἣ ἐπεποιθεῖ, καὶ τὰ σκύλα
αὐτοῦ διαδίδωσιν. ¶ ²³ ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ
ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

rum eicit daemonia: ¹⁶ (128, 5.) et alii tentantes signum de caelo quaerebant ab eo. ¹⁷ (129, 2.) Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis, Omne regnum in se ipso divisum desolatur, et domus supra domum cadet. ¹⁸ Si autem et satanas in se ipsum divisus est, quomodo stabit regnum ipsius? quia dicitis in Belzeub eicere me daemonia. ¹⁹ Si autem ego in Belzeub eicio daemonia, filii vestri in quo eiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt. ²⁰ Porro si in digito dei eicio daemonia, profecto praevent in vos regnum dei. ²¹ Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quae possidet: ²² si autem fortior illo super-veniens vicerit eum, universa arma eius auferet in quibus confidebat, et spolia eius distribuit. ²³ Qui non est mecum adversum me est, et qui non colligit mecum dispergit.

15. ad fin.] add. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβαλ-
λειν A (DXK) M. Syr. Hel. Aeth. (καὶ ἀποκρ. K. ἐκβαλεῖν DX [non K].) vid. Mar. iii. 23. | non habent BCRL. rel.
16. ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ ABC
DL. 1. 33. (69.) Vulg. c. ff. g. i. l. Syrr.
Crt. & Pst. Arm. om. ἐξ οὐρ. Aeth.
(αὐτῷ 69. om. παρ') | ‡ παρ' αὐτ. ἐζήτ.
ἐξ οὐρ. Ξ. R. rel. b. Syr. Hel. (Memph.)
(ἐπεζήτητ. M.) | ἐξ οὐρ. ἐζήτητ. X. (om.
παρ' αὐτ.)
17. εἰδὼς] ἰδὼν X. Latt.
— αὐτῶν] post τὰ διανοήματα AK. Latt.
— τα] om. Δ.
— διαμερισθεῖσα] ante ἐφ' ἑαυτὴν ADL.
33. Syrr. Crt. & Pst. | Contra, BR. 1.
rel. vv. Syr. Hel. || μερισθεῖσα CXFM
Γ. (post ἐφ' ἑαυτ.)
— ἐπι ABR Sic. rel. | ἐπ' CDXFKM.
— πίπτει] πεσिताί D. || (et domus in
se divisa cadit Arm. et omnis (om.
Syr. Pst.) domus quae contra domum
divisa est cadit Syrr. Crt. & Pst.)
18. καὶ] om. Γ.
— σατανᾶς] add. Satanas eicit f. ff. i. l.
— διεμερίσθη] ἐμερίσθη C (Γ) Δ. (μερ. Γ.)
— πῶς] ου D.
— λέγετε] add. ὅτι E. b. ff. i. l. Syrr. Crt.
Pst. & Hel. (de me quod Arm.)
— ἐν] εκ 69.

18. Βεελζεβούλ] Βεελζεβούλ B. et ver. 19.
(Βελζ. L.) || add. principem demoni-
orum b. Syr. Hel. Arm. (vid. ver. 15.)
— ἐκβαλλεῖν] ἐκβαλεῖν XF*.
— με] om. 69. F. Aeth.
19. εἰ δὲ ἐγὼ... δαιμονία Tert. adv. Marc.
iv. 26. | om. 69.
— ἐκβαλῶ X.
— δαιμονία] add. e filiis vestris Syr. Crt.
— οἱ BCR. rel. Orig. iv. 297^b. | om. Λ
DΓ.
— ἐν τινι] ἐν τι D.
— ἐκβαλλουσιν ABCD. rel. Vulg. | ἐκ-
βαλουσιν RX. 1. MA. l. | ἐκβαλῶσιν
Γ². ἐκβαλλῶσιν Γ*.
— αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν ACL. 1. 33. 69. K
MU. Vulg. (b.) (f.) ff. g. i. l. (Syr. Hel.)
(Memph. Schw.) (Aeth.) | αὐτοὶ ἡμῶν
κριταὶ BD. (c.) (Syrr. Crt. & Pst.)
(Arm.) | ‡ κριταὶ ἡμῶν αὐτοὶ Ξ. RX.
rel.
20. ἐν δακτ. θεοῦ] add. ἐγὼ B. Mai. CRL.
33. 69. l. Syr. Hel.* (vid. Matt. xii. 28.)
| praem. D. c. Memph. Aeth. Tert.
adv. Marc. iv. 26. | * om. ἐγὼ Ξ. AXΔ.
1. rel. Vulg. b. ff. ff. (Syrr. Crt. Pst. & Hel.
txt. ut vid.) Arm. Eus. D. E. 93^d.
— ἐκβαλῶ X.
21. φυλάσσει ABCRL. rel. | -σσει DXEM
ΓΛ. (βλεπεῖ τ. ἑαυτ. αὐλ. φυλάσσει
69. fuerit custodire c.)

21. τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν] τὴν αὐλὴν αὐτοῦ
D.
— ἐστίν] ἐσταί R.
22. ἐπαν] ἐαν D.
— ἰσχυρότερος] ‡ praem. ὁ Ξ. ACR. rel.
Eus. in Luc. 174. | om. BDLF. Memph.
Arm.
— αὐτοῦ Eus. in Luc. | om. D.
— ἐπελθὼν Eus. in Luc. | ἐλθὼν II*.
(corr.!)
— νικήσῃ αὐτοῦ ABC. rel. (νικήσει RX
EIMΓΛ.) | om. D. || add. καὶ 69.
— αἶρει] αἶρη 33.
— ἐφ' ἣ Eus. in Luc. 175. | ἐφ' ἣς Λ sic.
— ἐπεποιθεῖ Eus. in Luc. | πεποιθεν D.
— σκύλα Eus. in Luc. | σκευὴ FK | (αὐ-
τοῦ seq. αὐτο D*)
— διαδίδωσιν Am. rel. | διαδώσει 1. Vulg.
Cl. b. c. ff. g. i. l. [Memph. anc.] (διεδόκε
Eus. in Luc.)
23. κατ' ἐμοῦ... συναγ. μετ' ἐμοῦ] om. 69.
— σκορπίζει] add. με L. 33. Memph. W.
Aeth. | Contra, rel. Orig. ii. 844^c. Conc.
Carth. Routh. iii. 111. Cypr. 126. 152.
24. ὅταν] add. δε DX. 1. U. b. Syr. Hel.
Memph. W. (vid. Matt. xii. 43.) (et
cum i. l.)

17. in seipsum divisum desolabitur Cl. | 18.
regnum ejus Cl. | me eicere Cl. | 20. pervenit
Cl. | 22. fortior eo Cl. | distribuet Cl. | 23. con-
tra me Cl.

Vulg. [a.] b. c. ρλ
Syr. C. P. H. ε
Memph.
Arm. Æth.

k || Matt. 12: 43-45.

§ 24. [τότε] λέγει

25. εὐρίσκει [σχο-

λάζοντα]

§ a.

M' ρλα

¶ R

MA' ρλβ

1 || Matt. 12: 38-42.

¶ E

¶ E

24 k ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ
ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων ζητοῦν ἀνά-
πανσιν. § καὶ μὴ εὐρίσκον λέγει, Ὑποστρέψω εἰς τὸν
οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. 25 καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σε-
σαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 26 τότε πορεύεται §
καὶ παραλαμβάνει † ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἐαυ-
τοῦ ἐπτά," καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ. καὶ γίνεται
τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρῶ-
των. 27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπά-
ρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ,
Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ ¶ οὐς
ἐθήλασας. 28 αὐτὸς δὲ εἶπεν, Μενοῦν † μακάριοι οἱ
ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες †.

§ 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισζομένων ἤρξατο λέ-
γειν, 1 Ἡ γενεὰ αὕτη * γενεὰ" πονηρά ἐστιν. σημεῖον
† ζητεῖ," καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ
σημεῖον Ἰωνᾶ †. 30 καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς † τοῖς
Νινευίταις σημεῖον," ¶ οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ

24 (130, 5.) Cum immundus spiri-
tus exierit de homine, perambu-
lat per loca inaquosa quaerens
requiem: et non inveniens di-
cit, Revertar in domum meam
unde exivi. 25 Et cum venerit,
invenit scopis mundatam: 26 et
tunc vadit et assumit septem
alios spiritus nequiores se, et
ingressi habitant ibi, et sunt
novissima hominis illius peiora
prioribus. 27 (131, 10.) Factum
est autem cum haec diceret,
extollens vocem quaedam mul-
lier de turba dixit illi, Beatus
venter qui te portavit, et ubera
quae suxisti. 28 At ille dixit,
Quippini beati qui audiunt
verbum dei et custodiunt.

29 (132, 5.) Turbis autem con-
currentibus coepit dicere, Ge-
neratio haec generatio nequam
est: signum quaerit, et signum
non dabitur illi nisi signum
Jonae. 30 Nam sicut Ionas fuit
signum Ninevitis, ita erit et

24. απο] εκ R.

— δι' ἀνδρῶν Orig. ap. Cat. Cram. in
Luc. p. 93. | δια των νδρων D.

— ζητοῦν Orig. ap. Cram. | -των 69. Γ.

— εὐρίσκον] -κων 69. E*GHST. Orig.
ap. Cram. || add. τότε BLΞX. 33. b.l.

Syr.Hel. Memph. (vid. Matt. xii. 44.)
Orig. Int. ii. 159^c. | Contra, ACDR.

rel. Vulg. c.f.i. Syrr.Crt.&Pst. Arm.
Æth.

— τον] την H sic.

25. ελθων AB.Mai.I.Ξ. rel. | -θων B.Btl.s
CDX. 69. GHKS*ΓΛ. | εξελθων R.

— εὐρίσκει] add. σχολάζοντα B.Blc.Mai.
CRLΞ. i. 33. 69. Γ. f.l. Syr.Hel.*

Memph. Æth. (vid. Matt. xii. 44.) |
om. AD. rel. Vulg. b.c.e.g^{1,2}. Syrr.Crt.

&Pst. Arm.

— και κεκοσμημενον] om. Am. | om. και
DLF. Memph. (καικοσμ. L.) | Contra,

ABCRΞ. rel.

26. τότε] om. D. Syrr.Crt. Orig. Int. ii.
159^c.

— παραλαμβανει] add. μεθ' εαυτον CX.
33. 69. g¹. Orig. Int. ii. vid. Matt. xii.

45. (post πνευματα Vulg.Cl.) | non
habent ABDR. rel. Am. a.b.c.e.f.f.g².

i. rel.

— ἑτερα πνευματα πον. εαυτον επτα B
LΞ. 69. | † επτα ἑτερα πν. πον. εαυτον
Σ. ACR. rel. Latt. (Syrr.Crt.Pst.&

Hel.) Memph. Arm. (vid. Matt.) ἐπ-
τα ἐτ. πν. Orig. ap. Cram. in Luc. p. 94.

(αυτον EΠ².) | επτα πν. ἐτ. πον. εαυ-
τον Δ*. (ἑτερα πν. Δ².) | ἐτ. επτα πν.

πον. εαυτ. G. Orig. Int. ii. | αλλα επτα
πν. πον. εαυτ. D. [Æth.]

26. και εισελθοντα ABCDRLΞX. i. 33.
69. HKMSic. | om. Δ*. | κ. ελθοντα Δ

ESUVFA². Orig. Int. ii. MS. | και ελ-
θων G sic. Arm. || add. και Λ.

— εκει ABC²R. rel. Vulg. c.f. rel. in
eo Syrr.Crt. Orig. Int. ii. | om. C*ul

vid. D. 33. a.b.c.f.f.i.l. Æth. ut vid.

27. δε] om. Δ. | (et cum dixisset haec
Syrr.Crt.&Pst.))

— επαρασα τις γυνη φωνην ACRΞX. (1.)
33. 69. rel. (Syrr.Pst.&Hel.) Memph.

Arm. | επαρ. φων. τις γυνη B.Bch.
Vulg. (a.)b.f.f.f. (Æth.) | επαρ. τις

φων. γυνη B.Btl.Mai.L. | γυνη τις
επαρ. φων. D. (c.)e. (Syrr.Crt.) | (φω-
νην post οχλου I. K. c.)

— βαστασασα βαστασα B.Blc.Ξ.

— και] add. η C.

— μαστοι] μασθου DG.

28. αυτος δε] και αυτος C. | ο δε D.
(dixit ei Jesus Syrr.Crt.)

— μενον AB*RL.LΞΔ. | μενον † γε" Σ.
B²RL.CD. rel. (sil. Mai de lectione B*.)

| om. a.b.f.f.f.i. Syrr.Crt.&Pst.

— φυλασσοντες] † add. αυτον Σ. X. rel.

Vulg.Cl. Syrr.Crt.&Pst. Memph. |
om. ABCDLΞΔ. 33. Am. a.b.c.e.f.f.f.

Syr.Hel. Arm. Æth. Tert. adv. Marc.
iv. 26. Lucif. 132.

29. γενεα post η γεν. αυτη AB.Btl.Blc.
Bch.DLΞX. i. 33. 69. Latt. Syrr.Crt.&

Hel.* Memph. Arm. | *om. Σ. B.Mai.
C. rel. Syrr.Pst. Æth.

— ζητει AB.Blc.Mai.LΞ. | † επιζητει Σ.
CD. rel. (vid. Matt. xii. 39 et xvi. 4.) |

(σημειον 2°.) add. e caelo Arm.)

— Ιωνα] Ιωαννον 1°. Ιω**νου 1². Ιω-
ανα 69. || † add. του προφητου Σ. A

C. rel. Vulg.Cl. e.f. Syrr.Pst.&Hel.
Memph.W.&Schw. Æth. (vid. Matt.)

(om. του Δ.) | om. BDLΞ. Am. Fuld.
a.b.c.f.f.g^{1,2}.i. Syrr.Hier. Memph.MS.

et ap. Mill. Arm. || om. ει μη το σημ.
Ιωνα Syrr.Crt. et pergit ver. 30 "sed

sicut fuit Jonas signum" etc.

30. om. ver. e. (vid. ad fin.)

— Ιωνας] praem. ο ΒΑΤf. | Ιωνας 69.

— τοις Νινευιταις ante σημειον BCLΞX.
33. | † post Σ. AD. rel. Latt. Syrr.

Crt.Pst.&Hel. Memph. Arm. Æth.

(νινευταις D.)

24. ambulat Cl. | 25. invenit eam Cl. | ad fin.
add. et ornatam Cl. | 26. Tunc Cl. | spiritus
secum Cl. | et sunt novissima Cl. | 28. qui-
nimo beati Cl. | custodiunt illud Cl. | 29. da-
bitur ei Cl. | Jonae prophetae Cl. | 30. fuit
Jonas Cl.

ABCD.
L[Ξ] X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓA.

§
¶

§

m c. 8: 16. ρλγ
Matt. 5: 15. β
Mar. 4: 21.
¶
33. τὸ φέγγος ρλδ
Matt. 6: 22, 23. ε

ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. ³¹ βασιλίσσα νότου
ἐγεγρησεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς
γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ
τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν· [†] Σολο-
μῶνος, καὶ ἰδοὺ πλείον· [†] Σολομῶνος" ὥδε. [¶] ³² ἄν-
δρες [†] Νινευῖται" ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ
τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινουσιν αὐτήν· ὅτι
μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλείον
[§] Ἰωνᾶ ὥδε.

84 ³³ m Οὐδεὶς [†] λύχνον ἄψας εἰς κρυπτὴν τίθη-
σιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, [¶]
ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ [†] φῶς" βλέπωσιν. ³⁴ n ὁ
λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός ^{*} σου". ὅταν
[†] ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου
φωτεινόν ἐστίν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά
σου σκοτεινόν. ³⁵ σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν
σοὶ σκότος ἐστίν. ³⁶ εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον
φωτεινόν, μὴ ἔχον [†] μέρος τι" σκοτεινόν, ἔσται φω-

filis hominis generationi isti.
³¹ Regina anstri surget in iu-
dicio cum viris generationis
huius et condemnabit illos,
quia venit a finibus terrae au-
dire sapientiam Salomonis: et
ecce plus Salomone hic. ³² Viri
Ninivitarum surgent in iudicio
cum generatione hac et con-
demnabunt illam, quia paenit-
entiam egerunt ad praedica-
tionem Ioniae: et ecce plus
Iona hic.

³³ (133, 2.) Nemo lucernam ac-
cendit et in abscondito ponit
neque sub modio, sed supra
candelabrum, ut qui ingredi-
untur lumen videant. ³⁴ (134, 5.)
Lucerna corporis tui est oculus
tuus: si oculus tuus fuerit sim-
plex, totum corpus tuum luci-
dum erit; si autem nequam
fuerit, etiam corpus tuum tene-
brosus erit. ³⁵ Vide ergo ne
lumen quod in te est tenebrae
sint. ³⁶ Si ergo corpus tuum
totum lucidum fuerit, non ha-
bens aliquam partem tenebra-

30. τῇ γενεᾷ ταυτῇ] in corde terrae i. |
practm. σημειον Syr.Hier. | add. και
καθως Ἰωνας ἐν τῇ κοιλίᾳ του κητους
εγενετο τρις ἡμερας και τρεις νυκτας,
οὕτως και ὁ υἱος του ανθρωπου ἐν τῇ
γῇ D. (a.)e.(ff.) (om. τρ. ἡμ. κ. τρ.
νυκτ. aff.)
31. ἐν τῇ κρίσει] om. D. ff.
— των ανδρων] om. C. Syr.Crt. Aeth.
(vid. Matt. xii. 42.) | om. των 69.
— τῇν σοφίαν] της σοφίας X.
— Σολομωνος bis AB.Mai.D.Ξ²⁰(h. 1°)
XA. 1. 33. (69.) EGHMSVA. Eus. in
Ps. 41¹³. | † Σολομωντος Ξ. CLKUR.
— και ιδου.... Σολομ.] om. 69.
— πλείον] πλεον C.
32. om. ver. D.
— Νινευιται ABCLX. 1. 33. 69. E²GM
UFA. Latt. Syrr.Pst.&Hcl.mg. Arm.
Aeth. ul vid. -ιται BL. | † Νινευι Ξ.
ΔΕ*HKSV. (-η ΔΕ*HSV.) Syr.Hcl.
txt. (viri filii Nineve Syr.Crt.)
— μετα] add. των ανδρων MU.
— αυτην] αυτη II.
33. ουδεὶς] † add. δε Ξ. ALΞ. 1 sic. rel.
b.f.f. Syr.Hcl. Memph.ed. Aeth. | om.
B.Mai.CD. 33. UF. Vulg. a.c.e. Syrr.
Crt.&Pst. Memph.MS. Arm.
— κρυπτην Elz. AB.Blc.Mai.CDLΞ(X)
Δ. 33. 69. EGHKMUUVΓA. | κρυπτον
St. 3. 1. Ss.

33. ουδε ὑπο του μοδιου] om. LΞ. 1. 69.
Γ. Arm.Zoh. (ante εις κρυπτην Syr.
Crt.)
— αλλ' St. 3. ABCLΞ. rel. | αλλα Elz.
D. 69. (add. ponit eam Syr.Crt.)
— εισπορευομενοι] εκπορ. L.
— το φως B.Mai.CD(X). 1. 33. (69.)
(post βλεπ. X. 69. Syrr.Crt.Pst.&Hcl.)
vid. cap. viii. 16. | † το φεγγος Ξ. AL
rel.
— βλέπωσιν] -πουσιν 33.
34. σωματος] add. σου D. Latt. Syr.Pst.
Memph. Aeth. | Contra, rel. Syrr.Crt.
&Hcl. Arm.
— οφθαλμος σου ABCDM. Latt. Syrr.
Pst.&Hcl. Memph. Aeth. | *om. σου
Ξ. L. rel. Syr.Crt. Arm. (vid. Matt.
vi. 22.)
— οταν] † add. ουν Ξ. AC. rel. Syrr.
Crt.Pst.&Hcl. (vid. Matt.) | om. BDL
A. Latt. Memph. Arm. Aeth.
— ἀπλος 69.
— η] ante ὁ οφθ. D. b.e.ff. (ei Γ.)
— και ὅλον ABLX. 1. 33. rel. e. Syrr.
Crt.Pst.&Hcl. Memph.W. | om. και
CD. 69. Γ. (Latt.) Memph.Schw. Arm.
Aeth. (vid. Matt.) | παν D Gr.
— πονηρος ei 69. MΓ.
— σωμα σου] om. σου 1. Arm.
— εστιν ABCD. rel. a.c.f.f.i. Syrr.Crt.&
Hcl. Memph. Aeth. | εσται LX. 1. 33.

KM. Vulg. b.e.f. Syr.Pst. Arm. (vid.
Matt.)
34. επαν] οταν D.
— πονηρος] praem. ὁ οφθαλμος σου
X. a. Syr.Crt. (Arm.) Aeth. (vid.
Matt.)
— το σωμα] praem. ὅλον X. 1. f. (Syr.
Crt.) (Memph.) Aeth. (vid. Matt.)
— σκοτεινον] add. εστιν D. e. Memph.
Aeth. (et praem. εστιν D*) | add. εσται
XKMU. (Latt.) Syrr. (Pst.) & Hcl.*
Arm. (vid. Matt.) | non habent ABC
L. rel. Syr.Crt.
35. σκοπει ουν μ. τ. φ. τ. εν σοι σκ. εστιν
ABC. rel. Vulg. c.f.g. Syrr.Crt.Pst.&
Hcl. rel. | ei ουν το φως το εν σοι σκο-
τος το σκοτος ποσον D. a.b.(e.)ff.i.
(vid. Matt. vi. 23.) add. eadem post
ver. 35 Syr.Crt.
36. om. ver. D. a.b.e.f.f.i. Syr.Crt. (vid.
Matt.)
— φωτεινον] σκοτεινον A*. | add. ei
X.
— εχον] εχων X. 33. GHMFA.
— μέρος τι ABX. 1. 33. 69. GKM. f.
Syr.Pst. | † τι μέρος Ξ. Δ. rel. Vulg.
c. | om. τι CLΓ.

31. plus quam Salomon Cl. | 32. plus quam
Jonas Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Arm. Æth.
MB' ρλϵ
ε

τεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζη
σε.

85 37 Ἐν δὲ τῷ λαλήσαι, † ἐρώτα" αὐτὸν Φαρι-
σαῖος † ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέ-
πεσεν. 38 ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ
πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. 39 εἶπεν δὲ ὁ

° Matt. 23:25, 26.

κύριος πρὸς αὐτόν, ° Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ
ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε,
τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας.

40. τὸ ἔσωθεν καὶ
τὸ ἔξωθεν.

40 ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν
ἐποίησεν; 41 πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ

ρλϵ
° Matt. 23:23. ε

ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστίν. 42 P ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν
τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ
τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν
κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ· ταῦτα * δέ" ἔδει
ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ † παρεῖναι."

q c. 20:46. ρλζ
Matt. 23:6, seq. β

86 43 ° Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπάτε
τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς

rum, erit lucidum totum et
sicut lucerna fulgoris inlumi-
nabit te.

37 (135, 5.) Et cum loqueretur,
rogavit illum quidam Phari-
saeus ut pranderet apud se: et
ingressus recubuit. 38 Phari-
saeus autem coepit intra se re-
putans dicere quare non bap-
tizatus esset ante prandium.
39 Et ait dominus ad illum,
Nunc vos Pharisaei quod de
foris est calicis et catini mun-
datis, quod autem intus est
vestrum plenum est rapina et
iniquitate. 40 Stulti, nonne qui
fecit quod de foris est, etiam
id quod de intus est fecit?
41 Verum tamen quod superest
date clemosynam, et ecce omnia
munda sunt vobis. 42 (136,
5.) Sed vae vobis Pharisaeis,
quia decimatis mentam et ru-
tam et omne holus, et praeter-
itis iudicium et caritatem dei:
haec autem oportuit facere, et
illa non omittere.

43 (137, 2.) Vae vobis Phari-
saeis, quia diligitis primas ca-
thedras in synagogis et saluta-

36. τῇ ἀστρ.] praem. εν B.

— φωτίζῃ] -ζει X. 69. ΕΓΤf.

— σε] om. X. | ad fin. add. si enim cor-
pus quod in te est lucernam non ha-
buerit lucentem tibi tenebrosa est,
quanto magis autem lucerna tua ful-
gens lucebit tibi f.

37. εν δε τῷ... ὅπως] εδεηθη δε αυτου
τις φαρισαιος ινα D. Syr.Crt.

— λαλήσαι] add. αυτον Α. (a.)b.
(Memph.) | add. αυτον ταυτα 1. 69.
c.e.f.g'.i. (Arm.) illis hoc Æth.

— ερωτα ΑΒ. 69. M. | † ηρωτα Ξ. CL
X. rel.

— φαρισαιος] † add. τις Ξ. AC. rel.
b.e. Syrr.Crt.(supra)Pst.&Hel. Memph.
(vid. Schw.) Arm. | om. BL. 1. 69.
| ante φαρ. Dsupra X. Vulg. a.c.f.f.
Æth.

— αριστήσῃ 69.

— παρ' αυτω] μετ' αυτου D.

— εισελθ. δε ανεπεσειν] και εισελθ. εις την
οικιαν φαρισαιου ανεκλιθη 69.

38. ιδων εθανμασεν οτι f. Syr.Pst. | ηρ-
ξατο διακρινόμενος εν εαντω λεγειν,
Δια τι D. (Latt.) (Syr.Crt.)

— πρωτον] προτερον 69. (om. seq.
προ.)

39. κυριος] Ιησους U. Syr.Pst. (utr. q.
Æth.)

39. φαρισαιοι] add. υποκριται D. b.

— το 1°.] του Δsic.

— το 2°.] τα U.

— εσωθεν] add. του ποτηριου 69.

— ὑμων] ἡμων 69.

40. ουχ] ουκ AB*RL(sil. Mai.)

— το εξωθεν και το εσωθεν ABLX. rel.
Vulg. b.f.f.g'.i. Syrr.Crt.Pst.&Hel.
Memph. Arm. Æth. Tert. adv. Marc.
iv. 27. | το εσωθεν και το εξωθεν CDΓ
sic. a.c.e. Petr. Alex. Routh. iv. 49.
Cypri. 237. 303.

41. ενοντα] οντα L. b.[e.] (add. e vobis
Syr.Crt.)

— παντα] ἀπαντα LX. 33. 69. Γ.

— ὑμιν] ante ἀπαντα 69. (vobis mun-
da sunt omnia c. sic sed om. "sunt"
e.)

— ὑμιν εστιν] εσται ὑμιν D. Æth.
Tert. adv. Marc. iv. 27. sunt vobis
Vulg. b.f.m. Syrr.Crt.Pst.&Hel. | ὑμιν
εσται X. 1. (69 vid. supra.) Γ. a.

42. αλλ' ABCX. rel. | αλλα DLΔ. 69. E
GHUΓf.ATf.

— φαρισαιοις] praem. scribis et Syr.Crt.
Æth.

— ἡδυοσμον] add. και το ανηθον 69.

— παν] το V².

— παρερχεσθε] -χετε Α.

— κρισιν] κλησιν Marcion. ἀντι τοῦ Παρ-

έρχεσθε τὴν κρίσιν τοῦ θεοῦ, εἴχε
Παρέρχεσθε τὴν κλησιν τοῦ θεοῦ. Epi-
phanus. lib. i. Tom. iii. Haer. xlii. xi.
Schol. 26. (i. p. 313.) "vocationem au-
tem et dilectionem dei practeareutes"
ap. Tert. adv. Marc. iv. 27.

42. του θεου] om. B*RL. ut vid. (sil. Mai.)
— ταυτα ad fin. ver.] om. D. | haec qui-
dem fecistis, et haec quidem non
omisistis (sic) Syr.Crt. | ab init. ver.
b.

— ταυτα] add. δε B.Mai.CLX. 33. 69.
KM. Vulg. c. Syrr.Crt.Pst.&Hel.*
Memph.W. Æth. (enim b.e.f.) | *om.
δε Ξ. AD. rel. a.f. Memph.Schw.
Arm.

— εδει] δει Α. a.

— ποιησαι] ποιειν Α. (seq. κακεινα Α
Δ.)

— παρειναι B(*RL.)L. | παραφιναι Α.
(lectio e dnabns conflata.) | † αφιναι
Ξ. B²RL.C. rel. (vid. Matt. xxiii. 23.)

43. τοις φαρισαιοις] φαρισαιοι D. a.b.c.e.
ff.i. (Contra, Vulg. f.) | praem. scribis
et Syr.Crt. Æth. (et add. hypocritae
Æth.)

— τους] om. Α.

37. Pharisaeis Am.* | 43. qui diligitis Am.

A B C D. ^{ρλ η} ^ε ^{1. 33. 69.} ^{EGHKMSUVΓΛ.} ^{ρλ θ} ^ε ^{44. [οι] περιπατ.} ^{MI'} ^{* Matt. 23:4} ^{ρμ} ^ε ^{* Matt. 23:29, seq.} ^{48. οικόδ. [αὐτῶν τὰ μνημεῖα.]} ^{ρμα} ^ε ^{49. διώξουσιν} ⁴⁴ ¹ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ ¹²⁶⁹ ¹²⁷⁰ ¹²⁷¹ ¹²⁷² ¹²⁷³ ¹²⁷⁴ ¹²⁷⁵ ¹²⁷⁶ ¹²⁷⁷ ¹²⁷⁸ ¹²⁷⁹ ¹²⁸⁰ ¹²⁸¹ ¹²⁸² ¹²⁸³ ¹²⁸⁴ ¹²⁸⁵ ¹²⁸⁶ ¹²⁸⁷ ¹²⁸⁸ ¹²⁸⁹ ¹²⁹⁰ ¹²⁹¹ ¹²⁹² ¹²⁹³ ¹²⁹⁴ ¹²⁹⁵ ¹²⁹⁶ ¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ ¹²⁹⁹ ¹³⁰⁰ ¹³⁰¹ ¹³⁰² ¹³⁰³ ¹³⁰⁴ ¹³⁰⁵ ¹³⁰⁶ ¹³⁰⁷ ¹³⁰⁸ ¹³⁰⁹ ¹³¹⁰ ¹³¹¹ ¹³¹² ¹³¹³ ¹³¹⁴ ¹³¹⁵ ¹³¹⁶ ¹³¹⁷ ¹³¹⁸ ¹³¹⁹ ¹³²⁰ ¹³²¹ ¹³²² ¹³²³ ¹³²⁴ ¹³²⁵ ¹³²⁶ ¹³²⁷ ¹³²⁸ ¹³²⁹ ¹³³⁰ ¹³³¹ ¹³³² ¹³³³ ¹³³⁴ ¹³³⁵ ¹³³⁶ ¹³³⁷ ¹³³⁸ ¹³³⁹ ¹³⁴⁰ ¹³⁴¹ ¹³⁴² ¹³⁴³ ¹³⁴⁴ ¹³⁴⁵ ¹³⁴⁶ ¹³⁴⁷ ¹³⁴⁸ ¹³⁴⁹ ¹³⁵⁰ ¹³⁵¹

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.

Memph.
Arm. Æth.

50. ἐκχυννόμενον

φητῶν τὸ ἑκκεχυμένον" ἀπὸ καταβολῆς κόσμου
ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ⁵¹ ἀπὸ αἵματος Ἀβελ ἕως
αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυ-
σιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· νὰ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθή-
σεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

ρμβ

^a Matt. 23: 14.

ε

ρμγ

53. Λέγοντος δὲ
αὐτοῦ ταῦτα
πρὸς αὐτοὺς

88 ⁵² Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν
κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε, καὶ
τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. ⁵³ Κακείθεν ἐξελ-
θόντος αὐτοῦ, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ
πλειόνων, ⁵⁴ ἐνεδρεύοντες αὐτὸν [ζητοῦντες] θηρεύ-
σαι τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, [ἵνα κατηγορήσωσιν
αὐτοῦ.]

XII. ΜΔ'

¹ Ἐν οἷς ἐπισυναχθεῖσὼν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχ-
λου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον, ^v Προσέχετε ἐαν-

^v Matt. 16: 6.

ρμδ
β

sanguis omnium prophetarum
qui effusus est a constitutione
mundi a generatione ista, ⁵¹ a
sanguine Abel usque ad san-
guinem Zachariae, qui periit
inter altare et aedem: ita dico
vobis, requiratur ab hac gene-
ratione.

⁵² (142, 5.) Vae vobis legis pe-
ritis, quia tulistis clavem scien-
tiae: ipsi non introistis, et eos
qui introiebant prohibuistis.
⁵³ (143, 10.) Cum haec ad illos
diceret, coeperunt Pharisei et
legis periti graviter insistere et
eos eius opprimere de multis,
⁵⁴ insidiantes et quærentes ca-
pere aliquid ex ore eius ut
accusarent eum.

¹ Multis autem turbis cir-
cumstantibus, ita ut se invicem
conculearent, coepit dicere ad
discipulos suos, (141, 2.) Adten-

51. του απολομενου μεταξυ Lucif. (απο-
λουμενου 69*) | ὃν ἐφονευσαν ανα-
μεσον D. a. Æth. (vid. Matt.)

— οικου] νασου D. e. Arm. vid. Matt.
(inter aedem et altare Syr.Pst. Æth.)

— ναι] και C. | και Γ sic.

— ὑμιν] add. ὅτι 69. c. Syr. Cr. Pst. &
Hel.

52. νομικοις] scribis Syr. Cr. & Pst. Æth.
(add. et Pharisei Æth.)

— ηρατε Vulg. f. i. Syr. Pst. & Hel.
Memph. Orig. i. 167. ii. 526^b. Orig. Int.
iii. 405^a. 840^b. | ἐκρυψατε D. a. (b.) c. (e.)
Syr. Cr. Arm. (utr. q. Æth.)

— κλειδα Orig. i. ii. | κλειν D.

— αυτοι] prae. και D. 69. a. b. c. i. l.
Æth. Orig. Int. iii. 405^a. 840^b. | Contra,
Vulg. e. f. rel. Orig. i. ii. || add. γαρ
M.

— εισηλθατε ABC²DLΔ. 33. 69. E*HM
Γ. [C* n. l.] | †-θετε Ξ. X. rel. Orig.
i. ii. (ἐπηλθετε Λ.)

— εισερχομενους Orig. i. ii. | εισπορευ-
ομενους D.

— εκωλυσατε Orig. i. | κωλυετε G. c.
Arm.

53. κακειθεν ἐξελθοντος αὐτου BCL. 33.
Syr. Hel. mg. (ante lect. rec.) Memph. |
† λεγοντος δε αὐτου ταῦτα προς αὐτους
Ξ. A(D)XΔ. 1. rel. Vulg. (a.) (b.) c. e.
f. i. Syr. Cr. & Pst. & Hel. txt. Arm. Æth.
(om. αὐτου D.) | και tantum 69 sic.
|| add. ενωπιον παντος του λαου D.
(sic X. sed οχλου) a. b. c. e. f. (i.) l. Syr.

Cr. & Hel. mg. Arm. Æth. | Contra,
ABC. rel. Vulg. Syr. Pst. & Hel. txt.
Memph.

53. ηρξαντο] prae. κατασχυνθησαν και
Arm.

— οι γραμματις και οι φαρισαιοι] οι φαρ.
και οι νομικοι D. Vulg. b. c. e. f. l. tam
scribae quam et legis doctores a. | οι
νομικοι και οι φαρ. l. i.

— ενεχειν ABL. rel. Vulg. Memph. Arm.
Æth. | εχειν DS. c. e. i. male se habere
a. (b. om. se.) contristari f. adversari
Syr. Hel. (coepit aegre ferri a scribis et
Phar. Syr. Cr. coeperunt scribae et
Phar. aegre ferre Syr. Pst.) | επεχειν
C. | συνεχειν H. || add. αυτω 1. Syr.

Hel. Æth. | add. et irati sunt Syr. Pst.
— αποστοματιζειν αὐτον ABC. rel.
(αποστομιζειν αὐτον LΔSV*) Vulg.
(Syr. Pst. & Hel.) Arm. comminari illi
a. | συλλαλειν αυτω D. (69. -βαλειν.)
committere eum illo b. i. l. conferre
eum eo c. (e. illi.) altereare cum illo f.
loqui eum eo Memph. quæsiebant ab
eo Syr. Cr.

— περι πλειονων] om. Æth. (in ver. seq.
b. Syr. Pst.)

54. ενεδρευοντες αὐτον ABCL. rel. Vulg.
Syr. Pst. & Hel. Æth. | om. D. a. b. c. e. i.
l. Syr. Cr. Arm. || αυτον] om. X. Am.
Memph. | αυτων Γ. || † add. και Ξ.
Ss. Vulg. Syr. Hel. Arm. Æth. | om.
ABCDLXΔ. 1. 33. 69. EGHKMUsic.
VΓA. (Latt.) Syr. Cr. & Pst. Memph.

54. ζητουντες ACD. rel. vv. | om. BL. 1.
Memph. Æth.

— θηρευσαι τι εκ του στοματος αὐτου
ABCL. rel. Vulg. f. Syr. Pst. & Hel.
(Memph.) (Arm.) Æth. (τι ante θη-
ρευσαι K. Am.) | αφορμην τινα λαβειν
αὐτου D. a. b. c. e. i. l. Syr. Cr.

— ινα κατηγορησωσιν αὐτον (A)C(X).
rel. Latt. Syr. Pst. & Hel. Arm. (-σουσιν
AXΔ. 69.) | ινα εῳρωσιν κατηγορησαι
αὐτου D. (f.) Syr. Cr. | om. B. BCL.
Mai. L. Memph. Æth.

1. εν οἷς... του οχλου Syr. Cr. Pst. & Hel.
txt. rel. | πολλων δε οχλων συν-
περιεχοντων κυκληρ D. Latt. Syr. Hel.
mg.

— επισυναχθισων] -χθησονται Γ sic.
|| add. ad eum Syr. Cr.

— καταπατειν αλληλους] αλληλους συν-
πυγειν D.

— ηρξατο] add. δε 69 Scr. Γ sic. (A ap.
Tf.)

— αυτου] om. D. a. i.

— πρωτον] om. Vulg. b. l. || eum se-
quentibus conj. Elz. LΔ. 69. G. c. i.
Syr. Cr. & Pst. Æth. (sic s. om. Tert.
adv. Mare. iv. 28. Lucif. 20.) | eum
antt. St. 3. ACD. 1. 33. EHKΛ. Syr.
Hel. Memph. | non distinguunt MUF.
a (vid. Irici). e.

— εαντοις] αυτοις L.

52. introbant Cl. | 53. cum autem haec Cl.
| 54. insidiantes ei Cl. | aliquid capere de
ore Cl.

AB(C)D[Q][R][T].

L X Δ.

1. 33. 69. ρμε

E[F]GHKMSUV

ΓΛ.

1. ἥτις ἐστ. ὑπόκρ.

τῶν φαρ.

8:17.

Matt. 10:26, 27.

Mar. 4:22.

¶ C

x Matt. 10:28-33.

§ R

4. περισσόν

§ Theb.

6. πωλείται

§ Q

§ F

8. ὁμολογήσει

ρμς

β

τοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπό-
 κρίσις. ² οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ
 ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται.
 ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ φωτὶ
 ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐδ' ἐλάλησατε ἐν τοῖς
 ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων. ¶ ⁴ λέγω
 δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν
 ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἔχόν-
 των περισσότερόν τι ποιῆσαι. ⁵ ὑποδείξω δὲ ὑμῖν
 τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτείνειν
 ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναὶ
 λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. ⁶ οὐχὶ πέντε στρου-
 θία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν
 οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ⁷ ἀλλὰ
 καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡριθμῆνται.
 μὴ φοβεῖσθε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. ⁸ λέ-
 γω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἀν' ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν
 τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει
 ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. ⁹ ὁ δὲ

dite a fermento Phariseorum, quod est hypocrisis. ² (143, 5.)
 Nihil autem opertum est quod
 non reveletur, neque absconditum
 quod non sciatur: ³ quoniam
 quae in tenebris dixistis, in
 lumine dicentur, et quod in
 aurem locuti estis in cubiculis,
 praedicabitur in tectis. ⁴ Dico
 autem vobis amicis meis, ne
 terreamini ab his qui occidunt
 corpus et post haec non habent
 amplius quod faciant. ⁵ Ostend-
 endam autem vobis quem
 timeatis: timeat enim qui post-
 quam occiderit habet potesta-
 tem mittere in gehennam: ita
 dico vobis, hunc timeate. ⁶ Nonne
 quinque passerces veniunt
 depandio? et unus ex illis non
 est in oblivione coram deo.
⁷ Sed et capilli capitis vestri
 omnes numerati sunt. Nolite
 ergo timere: multis passeribus
 plures estis. ⁸ Dico autem vo-
 bis, omnis quicumque confessus
 fuerit in me coram hominibus,
 et filius hominis confitebitur in
 illo coram angelis dei: ⁹ (146, 2.)

1. των φαρισαιων] ante ἥτις ἐστιν AC D. rel. vv. Tert. adv. Mare. iv. 28. Lucif. 20. | post ὑποκρισις BL. e. (τ. Σαδδουκαιων Arm.ed.)
2. δε Vulg. b.c.e.f. Syrr.Pst.&Hcl.txt. Memph. Aeth. Tert. adv. Mare. iv. 28. | γαρ D. a. Syrr.Crt.&Hcl.mg. Arm. | om. 69.
- συγκεκαλυμμενον ἐστιν] ἐστιν κεκαλ. C*. Memph. ἐστ. συγκεκ. C².
- ουκ αποκαλυφθησεται] ου φανερωθησεται D. e.
3. ab init.] quae enim Syrr.Crt.(&Pst.) || ανθ' ων ὅσα...ειπατε...ακουσθησεται] homo qui...locutus est....audietur e.
- τῷ σκοτ.] om. τῷ Δ. (σκοτιασειειπατε 69.)
- προς το ους] hominibus Syrr.Hier.
- ταμείοις] ταμείοις K. | ταμιοις Λ. 1. 33. Γ.
4. μου Orig. i. 296^c. Tert. adv. Mare. iv. 28 ed. | om. X. a.
- αποκτεννοντων ALΔ. 1^a. EKUVΓ. | αποκτενοντων DX. 33. 69. GHSA. | αποκαινοντων M. | ‡ αποκτενοντων Σ. B(ap. Mai.) Orig. i. 296^c. (αποκτεινοντων Orig. iv. 321^a.) || (seq. το σωμα) om. a.)
- και μετα ταυτα μη εχοντων Orig. i.

- (iv.) (Tert.) | την δε ψυχην μη δυναμειων αποκτειναι μηδε εχοντων D.
4. μη] om. Λ.
- περισσοτερον BLX. rel. Orig. i. iv. (ante μη εχ. 1.) | περισσον ADR. 33. K. | om. Syrr.Crt.
- τι] ante περισσ. LX. 33. 69. Syrr.Pst. impr. | Contra, rel. Syrr.Pst.MS. Orig. i. iv.
5. ὑμιν 1^a.] ἡμιν 69.
- φοβήθητε 1^a. Vulg. b.c.e.f.l. Syrr.Crt. &Hcl. rel. Orig. i. Tert. adv. Mare. iv. 28. | om. D. 69. a. Syrr.Pst.
- εχοντα ante εξουσιαν AB.Bthly.Mai. DRLX. 1. 33. 69. K. Latt. Syrr.Hcl. Arm. Orig. i. 296^c. 297^a. | ‡ post Σ. ΔE. rel. Aeth. Tert.
- εμβαλιν εις την γεενναν AB(R). rel. (R. Orig. i. om. την) Tert. | εις γεενναν βαλιν D.
6. πωλουνται B. 69. | ‡ πωλειται Σ. A DR. rel. Orig. i. 296^c. || (ασσαρ. ενω) ασσαριον Syrr.Crt.)
7. της κεφαλης ὑμων πασαι ηριθμηνται Orig. i. 296^c. | ὑμων πασαι της κεφαλης ηριθμηνται ειςιν D. (Arm.)
- μη] ‡ add. ουν Σ. ADQ. rel. Vulg. c.e.f. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Arm. Aeth. Orig. i. (vid. Matt. x. 31.) | om. BRL. a.b.f.f.i.l. Memph. Theb.

7. φοβεισθε] φοβηθητε D. Orig. i. (-βη-σθε XK.)
- πολλων] add. γαρ D. (Syr.Crt.) Arm. (Aeth.) | Contra, Orig. i.
- διαφερετε] add. ὑμεις D. 33. 69. FGK M. Vulg. Cl. (a.) e. Aeth. (vid. Matt. x. 31.) | Contra, ABQR. rel. Am. b.c. f.f.g.l.². i. rel. Orig. i.
8. δε] om. a.b. Theb. Aeth. (Contra, Vulg. c.e.f.)
- ὑμιν] add. οτι D. | Contra, Clem. 595. Orig. i.
- αν Orig. i. | εαν F. Clem. 595.
- ὁμολογησῃ B² Mai. QL. rel. Clem. 595. Orig. i. 296^d. | -σει AB* Mai. DRΔΓ. (vid. Matt. x. 32.)
- ὁμολογησει Clem. Orig. i. | -ση 69. F GHMVA.
- εν αυτω Am. ff. y'. Clem. Orig. i. (εωντον 69.) | om. εν H sic. Vulg. Cl. a.b.c.e.f. Cypr. 188. | του θεου] sanctis Syrr.Crt.
9. om. ver. e. Syrr.Pst.MS.
- αρνησαμενος Orig. i. | απαρνησ. 69. | (τον δε αρνησαμενον et mox απαρνησονται αυτον Clem. 595.)

4. quid faciant Cl. | 6. veniunt dipandio Cl. | 7. plures estis vos Cl. | 8. fuerit me Cl. | confitebitur illum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Theb.]
Arm. Æth.

10^y Matt. 12:32.
Mar. 3:29.

11^z Matt. 10:19.
Mar. 13:11.

11. φέρωσιν
— μεριμνᾶτε
— om. ἢ τί

ME' ρμθ

13. ἐκ τ. ὁχ. αὐτ.

§ T

¶ R

Mε'

ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρηθί-
σεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. ^{10 y} καὶ πᾶς
ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσε-
ται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημή-
σαντι οὐκ ἀφεθήσεται. ^{11 z} ὅταν δὲ † εἰσφέρωσιν
ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς
ἐξουσίας, μὴ † μεριμνήσητε· πῶς [ἢ τί] ἀπολογή-
σησθε ἢ τί εἶπητε· ¹² τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα διδάξει
ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.

89 ¹³ Εἶπεν δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδά-
σκαλε, εἰπέ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν
κληρονομίαν. ¹⁴ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε, τίς με
κατέστησεν † κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; § ¹⁵ Εἶπεν
δὲ πρὸς αὐτούς, Ὁράτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ † πά-
σης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὲ ἢ
ζωῇ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων † αὐτῷ. ¶

90 ¹⁶ Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων,
Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· ¹⁷ καὶ
διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων, Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω

qui autem negaverit me co-
ram hominibus, denegabitur
coram angelis dei. ¹⁰ Et
omnis qui dicit verbum in fi-
lium hominis, remittetur illi:
ei autem qui in spiritum sanc-
tum blasphemaverit non re-
mittetur. ¹¹ Cum autem
inducunt vos in synagogas et
ad magistratus et potestates,
nolite solliciti esse qualiter aut
quid respondeatis aut quid di-
catis: ¹² spiritus enim sanctus
docet vos in ipsa hora quae
oportet dicere.

¹³ (149, 10.) Ait autem quidam
ei de turba, Magister, dic fra-
tri meo ut dividat mecum
hereditatem. ¹⁴ At ille dixit
ei, Homo, quis me constituit
iudicem aut divisorem supra
vos? ¹⁵ Dixitque ad illos, Vi-
dete et cavete ab omni avaritia:
quia non in abundantia
cuiusquam vita eius est ex his
quae possidet.

¹⁶ Dixit autem similitudinem
ad illos dicens, Hominis cuius-
dam divitis uberes fructus ager
attulit: ¹⁷ et cogitabat intra se
dicens, Quid faciam, quod non

9. ἐνώπιον τ. ἀνθρ. BRLXΔ. 1. 33. 69.
rel. Orig. i. 296^d. | ἐμπροσθεν τ. ἀνθρ.
ADQK. (vid. Matt. x. 33.)

— ἀπαρηθίσεται Orig. i. Tert. adv.
Marc. iv. 28. | ἀρνηθήσεται D. | ἀπαρ-
νησώμαι καὶ αὐτον X. b. (vid. Matt.)
(καὶ αὐτον ἀρνησώμαι Orig. iii. 543^b.
vid. Clem. supra.)

— ἐνώπιον 2°. Orig. i. | ἐμπροσθεν D.
Clem. (vid. Matt.)

— τῶν ἀγγ. τ. θεοῦ] patre meo qui est in
caelis b. (vid. Matt.)

10. ὅς] add. αν D.
— τῷ δε εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα] εἰς δε το
πν. το ἅγιον D. (vid. Mar. iii. 29.) |
τῷ δε εἰς τὸ πν. τα ἅγ. 69. (add. tunc
e. ? b*.) || τῷ δε] καὶ ὁ Λ. || ἅγιον]
om. X.

— βλασφημῶσιν a.(b.) Lucif. 220.
(dixerit c.e.f.f.i.) | om. D. (non 69.)

— ἀφεθήσεται] add. αὐτῷ οὐτε ἐν τῷ
αἰωνί τούτῳ, οὐτε ἐν τῷ μέλλοντι D.
c.e. Æth. (Lucif. 220.) vid. Matt. |
add. αὐτῷ G.A. a.b.f.f.i.l. Syrr.Crt.&
Pst. Tert. adv. Marc. iv. 28. (vid. Matt.)
| non habent Vulg. f. Syrr.Hcl. rel.

11. εἰσφέρωσιν BLX. 1. 33. Vulg. e.f.i.
(perducent c.) | † προσφέρωσιν Σ. Λ
QR. rel. a. (-ρουσιν E*Λ.) | φέρωσιν
D. (b.) Clem. 595. Orig. i. 295^d.

11. ἐπι ABQ. rel. Orig. i. | εἰς DR. 1.
69. Clem. 595.

— μεριμνήσητε B.Blc.Mai.QRLX. 1. 33.
69. Orig. i. (vid. Matt. x. 19.) | μεριμνη-
σατε B.Bthly.Bch. | † μεριμνατε Σ. ΔΔ.
rel. | προμεριμνατε D Gr. Clem. 595.
— ἡ τι 1°. ABQR. rel. Vulg. f.(g²).
Syr.Hcl. rel. (vid. Matt.) | om. D. a.b.
c.e.f.f.i.l. Syrr.Crt.&Pst. Æth. Clem.
Orig. i.

12. διδάξει Clem. Orig. i. | -ξη AL.
— ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ Clem. Tert. adv. Marc.
iv. 28. | om. 33. Orig. i. [Æth.]

13. αὐτῷ] ad Jesum m. | om. b.f.f. | post
ἐκ τοῦ ὄχλου B.Bthly.Mai.QL. 33. F. |
ante ΔDRX. rel. Am. Syrr.Hcl. Memph.
Theb. Arm. | ante τις Vulg. Cl. a.c.e.f.
Syr.Crt.&Pst. Æth.

— εἶπε] εἶπον D.
— τὴν κληρονομ.] praem. terram et Syrr.Crt.

14. ὁ δε] add. ἱησοῦς R.
— ἀνθρώπε] om. 69.

— κριτὴν BDL. 1. 33. 69. Theb.Gr.
(Æth.) Tert. adv. Marc. iv. 28. | † δι-
καστὴν Σ. AQR. rel. Arm. (vid.
Exod. ii. 14. Act. vii. 27, 35.)

— ἡ μεριστὴν ABQRL. 1. 33 sic. Vulg.
b.e.f.m. Syrr.Pst.&Hcl. rel. | om. D.
a(ut vid.)c. Syrr.Crt. Tert. adv. Marc.
iv. 28. | ἡ δικαστὴν 69.

15. πρὸς αὐτοὺς] ad turbas Syrr.Crt. ad
discipulos Syrr.Pst.

— φυλάσσεσθε Clem. 578. | φυλάξασθε
H(non G). | (om. καὶ φυλ. Syrr.Crt.&
Pst.)

— ἀπο] ὑπο B.Blc.?? (Contra. ap. Mai.
Clem. 578.)

— πασης ABDQRTLX. 1. 33. 69. K
MU. Latt. (et m.) Syrr.Crt.Pst.&Hcl.
Memph. Theb. Arm. Æth. Clem. 578.
| † της Σ. ΔΕFsGHSsVTA.

— ἡ ζωῇ] om. ἡ L.

— αὐτον (post ζωῇ) ABQRT. rel. | αὐ-
τῷ 1. EGHMSV. (Syr.Hcl.) | om.
D. Syrr.Crt.&Pst.

— ἐστὶν] ante ἡ ζωῇ D. c. Clem. | om.
R. | ante ἐν τῷ περ. K.

— αὐτῷ BDQRT. 33. (F hic s. ante vid.
Heringam.) [Syrr.Crt.&Pst. Arm.
Æth.] | † αὐτον Σ. ALX. rel.

16. δε] οὐν X. | add. καὶ 1. m. [Syrr.
Crt.&Pst.]

— παραβολὴν] post πρὸς αὐτοὺς D.
(m.) Theb.

— εὐφορήσεν BQTX. rel. | ἡνέφορησεν
ADL. 33. GKFA. | ἡνέφορησεν 69.

17. ἐαυτῷ] αὐτῷ BL*.

9. negabitur Cl. | 12. quid oporteat vos Cl. |
13. ei quidam Cl. | 14. dixit illi Cl. | super vos
Cl. | 17. quia non habeo Cl.

ABDQT.
LXΔ.
1. 33. 69.
E(F)(G*)HKMSUV
ΓΛ.
18. τὰ γενήματά
μου

ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; ¹⁸ καὶ εἶπεν, Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζοντας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον[†] καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, ¹⁹ καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου, Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. ²⁰ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός, Ἄφρων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου αἰτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἀ δὲ ἡτοίμασας, τί ἐστι; ²¹ οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. ²² Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσῃσθε. ²³ ἡ γὰρ ψυχὴ πλείον ἐστιν τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. ²⁴ κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ

^a Matt. 6: 25-33. ε
22. ἡμῖν λέγω

24. οὔτε θερ.

habeo quo congregem fructus meos? ¹⁸ Et dixit, Hoc faciam: destruam horrea mea et maiora faciam, et illuc congregabo omnia quae nata sunt mihi et bona mea, ¹⁹ et dicam animae meae, Anima, habes multa bona posita in annos plurimos: requiesce, comede, bibe, epulare. ²⁰ Dixit autem illi deus, Stulte, hac nocte animam tuam repetunt a te: quae autem parasti, cuius erunt? ²¹ Sic est qui sibi thesaurizat et non est in deum dives. ²² (150, 5.) Dixitque ad discipulos suos, Ideo dico vobis, nolite solliciti esse animae quid manductis, neque corpori quid vestiamini: ²³ anima plus est quam esca, et corpus quam vestimentum. ²⁴ Considerate corvos, quia non seminant neque metunt, quibus non

17. συναξω] συναξαι 69. A.
18. καὶ εἶπεν, Τοῦτο ποιήσω] om. Syr.
Crt. (et cogitans dixit, Hoc faciam a.)
— μείζοντας οἰκοδομήσω a.f. Orig. iii. 230^a. Orig. Int. ii. 265^a, 378^b. Eus. in Ps. ap. Mai. 95. | ποιήσω αὐτοὺς μείζοντας D. e. (majora faciam Vulg. b.c. ff.m.)
— καὶ συναξω ἐκεῖ] κακεῖ συναξω D. Latt. (et m.) (καὶ συναξω... ἀγαθὰ μου om. Orig. iii. 230^a.)
— τὸν σῖτον BTLX. 1. 69. Memph. Theb. Arm. Æth. | τὰ γενήματα St. 3. ADQ T f. Δ. 33. EFGHMSUVΓΛ. | † τὰ γενήματα Elz. Q ap. Knittel K sic. quae nata sunt mihi Vulg. b.f. ff. i. fructus meos a.c.e.m. Syrr.Crt. & Pst. & Hel. | † add. μου Ξ. AD. rel. Latt. Syrr.Crt. & Hel. rel. | om. BTL. 1. Arm. [Q. n. l.]
— καὶ τὰ ἀγαθὰ μου Vulg. f. rel. | om. D. a.b.c.e. ff. i. l. m. Syrr.Crt. (κ. πάντα τα αγ. μ. Arm.) | (τα) om. T.)
19. ψυχῇ] om. a.b.c.e. ff. | Contra, Vulg. f. g². | ecce Syrr.Crt.
— πολλὰ αὐτὴ ἀγαθὰ] om. Orig. iii. ter.
— κείμενα... πῖε ABQ. rel. Vulg. f. g². vv. Clem. 537. 246. Orig. iii. 230^a bis. Orig. Int. ii. 265^a, 378^b. | om. D. a.b.c. e.m. | in annos multos i.l. epulare in annos multos ff.
— εὐφραίνου] praem. καὶ 69. Syr.Crt. Arm. Æth. Orig. Int. ii. bis. | Contra, Clem. Orig. iii.

20. ὁ θεός BDQ. rel. (Cypr. 210. 241.) | om. ὁ T. | ὁ κύριος A. Cypr. 323.
— ἀφρων St. 3. Elz. 1624. ABs. Bily. Beh. DQTLXΔEGSHS A. (hiant 33. F.) | ἀφρων Elz. 1633. B. Mai. 1. 69. KMUVsΓ. Clem. 537. 578. Orig. iii. 229^f, 230^b. 297^e. iv. 294^d, 298^a.
— ταυτῇ] ταῦτα Δ*.
— τὴν ψυχὴν σου ABQT. rel. (Latt.) Syrr.Crt. & Pst. & Hel. Arm. Clem. 537. Orig. iii. 297^e. iv. 298^a. Orig. Int. iv. 478^d. Tert. adv. Marc. iv. 28. | post απαιτοῦσιν D. c. i. Memph. Theb. Æth. Iren. 202. (Clem. 578.) Orig. iii. 229^f, 230^b. iv. 294^d. Cypr. 210. 241. 323. | post ἀπο σου 69. Orig. Int. ii. 378^b.
— αἰτοῦσιν BQ T f. TL. 33. Theb. ut vid. | † απαιτοῦσιν Ξ. AD. rel. Clem. bis. Orig. iii. bis. iv. bis.
— δὲ m. rel. Clem. 537. Orig. iii. bis. | οὖν D. c.e. Cypr. ter.
— τινι ff. i. Clem. 537. Orig. iii. bis. | τινος D. Latt. (et m.) Iren. Clem. 246. Cypr.
21. om. ver. D. a.b. (Contra, rel. m.)
— οὕτως ὁ θ[ς.] οὗτος θησαυρίζων 69.
— ἑαυτῷ AQT. rel. | ἐν αὐτῷ L. | ἐν ἑαυτῷ FF. | αὐτῷ B.
— ad fin.] add. ταῦτα λεγὼν ἐφωνεῖ, ὅ ἐχων ὡτα ἀκούειν ἀκούτω 69. Emg. Fmg. (Gmg.) IUUVmg. ΓΛ. Æth. a.
22. τοῦς] αὐτοὺς T.
— αὐτοῦ] om. B. c.e.
— λεγὼ ante ἡμῖν BDLX. 69. Vulg. fl. Syrr.Crt. Memph. Theb. Æth.

(vid. Matt. v. 25.) | † post Ξ. AQT. rel. a.b.c.e. Syrr. Pst. & Hel. Arm. [h. F.]
22. ψυχῇ] † add. ἡμῶν Ξ. TX. rel. Vulg. Cl. a.e. Syrr. Crt. & Pst. Memph. Theb. Æth. Clem. 231. 579. (vid. Matt.) | om. ABDQL. 1. Am. b.c.f. ff. g¹. i. l. Syrr. Hel. Arm.
— quid edetis et quid bibetis Æth.
— σωματι] add. ἡμῶν BT. 33. 69. a. Syrr. Pst. Memph. Theb. Æth. Clem. 231. (vid. Matt.) | om. ADQ. rel. Vulg. b.c.e.f. Syrr. Crt. & Hel. Arm. Clem. 579.
23. ἡ γὰρ BDLX. 1. 33. 69. MSV T f. b.c.e. Syrr. Crt. & Pst. & Hel.* Memph. Arm. Æth. Clem. 231. 579. | * om. γὰρ Ξ. AQT f. rel. Vulg. a.f. ff. Syrr. Hel. txt. | ὅτι ἡ T. Theb. | οὐχὶ ἡ l. Syrr. Hel. MS. mg. [h. F.]
— πλείον] -ων Clem. (bis.) | πλείον D.
— τῆς τροφῆς] τῆς τροφῆς S. | του σωματος Γ.
— το] του Δ*.
24. τοὺς κόρακας Clem. 231. Eus. in Luc. 177 diserte. Tert. adv. Marc. iv. 29. | τα πετεινα του ουρανου D. e. l. (vid. Matt. vi. 26.) | (volatilia f. volucres For.)
— ου ABTX. rel. Clem. 231. | ουτε D Q T f. L. e.
— σπείρουσιν] -ρωσιν A.

22. animae vestrae Cl. | quid induamini Cl. | 23. corpus plus quam Cl. | 24. corbos Am.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

25. ἐπὶ τὴν ἡλ. αὐτ.
— προσθ.
— om. ἐνα

27. [αὐξάνει]

¶ F

¶ G*

28. ἐν ἀγρ. τ. χόρτ.
— ὄντα σημερον

θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη,
καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς
διαφέρετε τῶν πετεινῶν; ²⁵ τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μερι-
μνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆ-
χυν [ἐνα]; ²⁶ εἰ οὖν ὁ οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί
περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; ²⁷ κατανοήσατε τὰ
κρίνα, πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ
ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ [¶] δόξῃ αὐτοῦ
περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. ²⁸ εἰ δὲ τὸν χόρτον
ἡμερον ἐν ἡμέρῳ ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον
βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἁμφιέζει, πόσῳ μᾶλλον
ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; ²⁹ καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί
φάγητε καὶ τί πίνητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. ³⁰ ταῦ-
τα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν·
ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῆζετε τούτων. ³¹ πλὴν

est cellarium neque horreum,
et deus pascit illos: quanto
magis vos plures estis illis?
²⁵ Quis autem vestrum cogi-
tando potest adicere ad statu-
ram suam cubitum unum?
²⁶ Si ergo neque quod minimum
est potestis, quid de ceteris
solliciti estis? ²⁷ Considerate
lilia, quomodo crescunt: non
laborant, non nent: dico au-
tem vobis, nec Salomon in
omni gloria sua vestiebatur
sicut unum ex istis. ²⁸ Si au-
tem faenum, quod hodie in
agro est et cras in clibanum
mittitur, dens sic vestit, quanto
magis vos, pusillae fidei. ²⁹ Et
vos nolite quaerere, quid man-
ducetis aut quid bibatis, et
nolite in sublimi tolli: ³⁰ haec
enim omnia gentes mundi quaer-
runt, pater autem vester scit
quoniam his indigetis. ³¹ Ve-

24. οὐδε ABX. rel. Clem. 231. (vid.
Matt.) | οὐτε DQTL. | ουγε Ted. |
— ου M. [h. 33.]

— ταμεῖον] ταμειον 1. 33. 69. FMU.
Clem. 231. (οὐτε ταμειον οὐτε D.)

— καὶ ὁ ὁ δε 69.

— τρέφει] -φη K.

— αὐτοὺς Clem. 231. | αὐτα D. 69.

— πόσῳ μᾶλλον Vulg. b. f. rel. (h. a.) |
— ουχι D. c. e. ff. i. | om. Theb. (habet δε
post ὑμεῖς) ουχι Clem. 231.

— τῶν πετεινῶν] illis Vulg. Syr. Cr.

25. ab init.] quis enim Syr. Cr.

— μεριμνῶν ABQT. rel. Eus. in Luc.
177. | om. D.

— προσθεῖναι (-θην- X. 33. ΕΗΓΛ.) | post
ἡλικ. αὐτοῦ B. | Contra, ADQTL. rel.
Eus. in Luc. (vid. Matt. vi. 27.)

— πηχυν] ηχυν L.

— ἐνα AQT. rel. vv. Eus. in Luc.
(vid. Matt.) | om. B. Bth. Blc. Mai. D.
i. l. Memph. Theb.

26. εἰ οὖν... λοιπῶν Vulg. f. Eus. in
Luc. 177. | καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τι D.
a. b. c. (e.) ff. i. l.

— οὖν Eus. in Luc. | om. X. Theb.
(δε Syr. Cr. & Pst.)

— οὐδε BQTL. 1. 33. | ‡ ουτε C. AX.
rel. Eus. in Luc.

27. κρίνα] add. του αγρου X. a. b. c. e. i.
Syr. Cr. (vid. Matt. vi. 28.) | Contra,
Vulg. f. ff. Syr. Pst. & Hel. Clem. 231.
Eus. in Luc. 178. Tert. adv. Marc. iv.
29.

— αὐξάνει Vulg. b. c. e. f. ff. i. Syr. Pst. &
Hel. rel. Eus. in Luc. (vid. Matt.) |

om. D. a. Syr. Cr. Clem. 231. (-νου-
σιν F.) | add. neque florescent e.

27. ου κοπ. ουδε νηθ. ABQTL. rel. f.
Syr. Pst. & Hel. Memph. Theb. rel. |
sic, et add. ουτε ὑφαινει c. b. ff. i. l. (om.
ante ου κοπιει c.) | ουτε νηθει ουτε
ὑφαινει D. a. Syr. Cr. Clem. 231. |
ου κοπιωσιν ουδε νηθοσιν F.

— ὑμῖν] add. ὅτι ADLX. 1. 33. 69. M.
b. c. e. f. ff. i. Syr. Cr. Pst. & Hel. Theb.
Clem. 231. (vid. Matt. vi. 29.) | Contra,
BQT. rel. Vulg. a. Memph. Arm.
Æth.

— περιεβαλετο] -βαλλετο X.

28. Si autem faenum agrorum quod ho-
die est in agris etc. Syr. Cr. aut vi-
dete faenum etc. b. Ecce videte Æth.

— εν αγρω ABQTL. 33. MUA.
(εν τῷ αγρω C. Δ. 1s. EFKSV
Γ. Memph. Theb. Arm.) Syr. Pst. &
Hel. Vulg. b. c. f. ff. Clem. 231. [a. n. l.]
| του αγρου DX. 69. [G] II. e. Æth. |
του αγρου σημ. εν αγρω 69. || ‡ ante
σημερον C. (DX) ΔE. rel. e. (Syr. Cr.)
(Theb.) (Æth.) vid. Matt. vi. 30. |
ante τον χορτον BL. | post σημερον
AQTL. 1. 33. KMU. Vulg. b. c. f.
(ff.) g¹. Syr. Pst. & Hel. Memph. Arm.
Clem. 231.

— οντα] ante σημερον BLA. e. Memph.
Theb. | Contra, ADQTX. rel. vv.
Clem. 231. [a.]

— αὔριον] add. areseit Syr. Cr.

— οὕτως] οὕτος 69. (om. Syr. Cr.)

— ἀμφιέζει (B) DTL. (ἀμφιᾶζει B. Bth.
Beh. Mai.) | ‡ ἀμφιεννυσι C. AQTL. X.

rel. Clem. 231. (vid. Matt. vi. 30.)
[Æth.]

29. ab init. ne ergo Syr. Cr. (om. ὑμεῖς)
— φαγητέ] φαγησθε 69.

— καὶ τι BQTL. 33. e. Syr. Cr. & Pst.
Memph. Schw. | ‡ η τι C. ADX. rel.
(Latt.) Syr. Hel. Memph. W. Theb.
(sic.) Arm. Æth. Clem. 231. 232. (vid.
Matt. vi. 25, 31.)

— πινετέ] πιετε II.

— καὶ μὴ μετεωρίζεσθε] et quomodo
operiemini et occupati eritis in his
Syr. Cr.

30. ταῦτα γὰρ πάντα] πάντα γὰρ ταῦτα
I.

— του κοσμου] post επιζητ. Γ. | Contra,
Tert. adv. Marc. iv. 29.

— επιζητοῦσιν BTLX. 33. 69. | ‡ επι-
ζητει C. AQ. rel. | ζητει D. Clem.
232.

— ὑμῶν δε ὁ πατηρ οἶδεν Vulg. Memph.
rel. | οἶδεν γὰρ ὁ πατηρ ὑμῶν D. a. b.
c. e. (f.) i. l. (Theb.) Æth. Clem. (232.)
579. vid. Matt. vi. 32. (scit autem pater
Tert. adv. Marc. iv. 29.)

— τουτων] add. ἀπαντων X. 69. a. b. f.
Arm. Æth. Clem. 579. (vid. Matt.) |
Contra, Vulg. c. e. rel. (sil. Tert.)

31. πλὴν ζητεῖτε] ζητεῖτε δε D. a. (vid.
Matt. vi. 33.) || add. πρωτον 69. Vulg.
Cl. Arm. Use. | Contra, Clem. 232.
Tert. adv. Marc. iv. 29.

24. pluries Cl. | 27. neque nent Cl. (neunt
Am. *) | 28. est in agro Cl.

ABD[P](Q)[R]T.

LX Δ.

1. 33. 69.

F[G*]HKMSUVΓ

Λ. ρνα

α

β

γ

δ

ε

b Matt. 6: 19-21. β

§ P

ρνε

ε

37. ο κύριος. ἐλθ.

ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τῆς αὐτοῦ καὶ ταῦτα προστε-
θήσεται ὑμῖν.

91 ³² Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, ὅτι εὐδόκη-
σεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.
³³ πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημο-
σύνην ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιού-
μενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου
κλέπτῃς οὐκ ἐγγίξει οὐδὲ σὴς διαφθείρει ³⁴ ὅπου
γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν
ἐστίν.

92 ³⁵ Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι
καὶ οἱ λύχνοι καίόμενοι, ³⁶ καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις
προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε τῆς ἀναλύσεως
ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως
ἀνοίξωσιν αὐτῶν. ³⁷ μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι οὓς
ἐλθὼν ὁ κύριος εὕρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω

rum tamen quaerite regnum
dei, et haec omnia adiciuntur
vobis.

³² (151, 10.) Nolite timere, pu-
sillus grex: quia complacuit
patri vestro dare vobis regnum.
³³ (152, 2.) Vendite quae possi-
detis et date elemosynam:
(153, 5.) facite vobis sacculos qui
non veterescunt, thesaurum
non deficientem in caelis, quo
fur non appropriat neque tinea
corrumpit. ³⁴ Ubi enim the-
saurus vester est, ibi et cor
vestrum erit.

³⁵ (154, 10.) Sint lumbi vestri
praeincti et lucernae ardentes,
³⁶ et vos similes hominibus ex-
pectantibus dominum suum,
quando revertatur a nuptiis,
ut cum venerit et pulsaverit
confestim aperiant ei. ³⁷ (155, 5.)
Beati servi illi, quos cum vene-
rit dominus invenerit vigilan-
tes: amen dico vobis quod

31. αυτον BD*Gr.L. a.c. Memph. Theb.
Æth. | † του θεου ☩. AD²QT. rel.
Vulg. b.e.f.f.g^{1.2.4}. Syrr.Crt.&Pst.&
Hel. Clem. 232. Tert. (vid. Matt. vi.
33.) || add. et iustitiam ejus Vulg.Cl.
Arm.Usc. Æth. | Contra, Am. rel.

— ταυτα] αυτα Δ. || add. † παντα ☩.
ADTX. 1. 33. 69. rel. Vulg. b.e.f.f.f.
g^{1.2.4}. Syrr.Pst.&Hel.* Memph. Arm.
MSS. Æth. (vid. Matt.) | om. BQTf.
LΔEHSVA. a.e. Syrr.Crt.&Hel.txt.
Theb. Arm.cd. Tert.

32. ευδοκῃσεν] praem. εν αυτω D. | Con-
tra, vid. Clem. 953. | (ηυδοκ. DG. |
Contra, Clem.)

— ὑμων] ἡμων [G.] | add. του V.

— ὑμω] ἡμω [G.]

33. ἑαυτοις] αυτοις Δ.

— βαλλαντια ABTf.DQTXΔ. 1. 33. 69.
EKUV. (Clem. 578.) | † βαλαντια ☩.
B.Mai.L. rel.

— ανεκλειπτον] ανεγλιπτον D. ανεκλι-
πον L.

— διαφθειρει] διαφθειρει DG.Δ. | δια-
φθειρη [G]A.

34. ὑμων bis] ἡμων [G.] (tnus....tnum
c.l.)

— καὶ ἡ καρδία ὑμων ἐστίν Vulg. (c.)
ff.m. Syrr.Crt.&Hel. rel. | ἐστίν (ἐται
scr.*) καὶ ἡ καρδία ὑμων (ἡμων*) D.
a.b.(e).f. Syrr.Pst. (vid. Matt. vi. 21.) |
(ἡ καρ.) om. ἡ TΔ.)

— ἐστίν] ἐστιν LA.

35. ἐστωσαν Iren. 278. 282. Clem. 218.

Orig. ii. 816f. Cyrp. 203. 266. 293. 307.
| ἐστω D.

35. ὑμων αἱ ὀσφύες BPL. rel. Clem. 218.
(ἡμων [G.] ὀσφύαι Γ.) | αἱ ὀσφύες
ὑμων AQTk. Latt. Iren. Orig. ii.
Cyrp. | ἡμων ἡ ὀσφύς D. (Contra,
Orig. Int. iii. 877b. 878c.)

— περιεζωσμεναι Iren. Clem. Orig. ii.
Cyrp. | μενῃ D.

— λυχνοι] λυχλοι D. | add. οἱ L. || add.
in manibus vestris Vulg.Cl. c. Cyrp.
203. (vid. Exod. xii. 11.)

36. ἡμεις] ἡμεις [G.]

— προσδεχομενους] -μενιοι Λ.

— ἑαυτων ABPQT. rel. Orig. in Cat. ap.
Cram. in loc. (p. 104.) | αυτων D. 1. 33.
69. Clem. 218. Orig. ii. Meth. v. (p. 92.)

— αναλυσω AB.Mai.DPTf.QTLΔ. 33.
EHMSUV. Clem. 218. Meth. | † ανα-
λυσωι ☩. PKnit.X. rel.

— γαμων] add. αυτων 1. (Ctra, Meth.)

— κρουσαντος] add. αυτου A. (Contra,
Orig. ap. Cram.) | ἐλθοντι καὶ κρου-
σαντι αυτω Meth.

— ευθεως Meth. | om. Theb. Iren. 282.
Cyrp. 203. 266. 293. 307.

— ανοιξωσιν Clem. Meth. | ανηξουσιν
D.

— αυτω] αυτον Γ. (om. Meth.)

37. οἱ δουλοι] om. οἱ Δ.

— ἐλθων] post ὁ κυριος QL. 33. | Con-
tra, ABDPT. rel. vv. Iren. 282. Clem.
218. Eus. in Luc. 180. Cyrp. (vid. ver.
43.)

37. εὔρησει Eus. in Luc. 179, 180. | εὔρη
D. Latt. ut vid. Clem.

38. καν εν τη δευτερα καν (και Ted.) εν
τη τριτη φυλακη ελθῃ και εὔρη οὗτ. BT
LX. 33. (Theb.) (Arm.) Æth. (κάν τη
δευτερα καν τη τριτη φυλακη μακαριοι
εστε Meth. v. p. 92.) | και εαν ελθῃ τη
ἐσπερινῇ φυλακῇ και εὔρησει οὕτως
ποιήσει και εαν εν τη δευτερα και τη
τριτῇ D. (c.) | και εαν ελθῃ τη ἐσπε-
ρινῇ φυλακῇ και εὔρη οὕτως ποιουντας
μακαριοι εἰσιν, ὅτι ανακλινει αυτους
και δικονησει αυτοις, και εν τη δευτερα
και εν τη τριτη φυλακῇ ελθῇ και εὔρη
οὕτως 1. (ff. i. om. ελθ. κ. εὔρ. οὗτ.)
et si venerit vespertina (prima, Syr.
Crt.) vigilia et ita (vigilantes Syr.Crt.)
invenerit, beati sunt, quoniam jubebit
illos discumbere (add. et transiet l.)
et ministrabit illis. b.l. (Syr.Crt.) add.
et si secunda et tertia beati sunt l.
add. et si vigilia secunda vel tertia
venerit et invenerit illos vigilantes Syr.
Crt. et si venerit vespertina vigilia et
invenerit, sic faciet quia recumbere eos
faciet et ministravit, et si in secunda
vel tertia beati erunt illi e. Et si vene-
rit vespertina vigilia, et invenerit
sic, beati sunt, quoniam recumbere eos
faciet et ministrabit eis; licet secunda

31. quaerite primum regnum Dei et iustitiam
ejus Cl. | 33. veterascunt Cl. | 35. ardentes in
manibus vestris Cl.

Vulg. (a.) b c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

¶ α.

β^π
ρ^ν

38. καὶ ἐὰν [ἐλθῇ]
ἐν τῇ δευτέρῃ
[φυλακῇ]

° Matt. 24: 43-51.

39. [ἐγρηγόρῃ. ἀν καὶ]

οὐκ ἂν

— διορυχθῇ- ρν^ζ

ραι

§ R

§ G⁺

42. εἶπεν δὲ

— [τὸ] σιτ.

¶ Q

44. ὑπαρχ. αὐτῷ

ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ
παρελθὼν[¶] διακουήσει αὐτοῖς. ³⁸ καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ
καὶ[¶] ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὖρῃ οὕτως,
μακάριοι εἰσιν [οἱ δοῦλοι] ἐκεῖνοι. ³⁹ τοῦτο δὲ γινώ-
σκετε ὅτι εἰ ἥδὲ ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέ-
πτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἄφηκεν
διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁴⁰ καὶ ὑμεῖς ἄγεστε
ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἔρχεται. ⁴¹ Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς
τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας;

93 ⁴² καὶ εἶπεν ὁ κύριος, Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ
πιστὸς οἰκονόμος καὶ ὁ φρόνιμος ὃν καταστήσει ὁ
κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ [τοῦ] διδόναι ἐν
καιρῷ[†] σιτομέτριον; ⁴³ μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος
ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ποιοῦντα οὕτως.
⁴⁴ ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν

praeinget se et faciet illos
discurrere et transiens minis-
trabit illis. ³⁸ Et si venerit in
secunda vigilia et si in tertia
vigilia venerit et ita invenerit,
beati servi illi. ³⁹ (156, 2.) Hoc
autem scitote, quoniam si sci-
ret pater familias qua hora fur
veniret, vigilaret utique et non
sineret perfodi domum suam.
⁴⁰ Et vos estote parati, quia
qua hora non putatis filius
hominis veniet. ⁴¹ (157, 5.) Ait
autem ei Petrus, Domine, ad
nos dicis hanc parabolam, an
ad omnes?

⁴² Dixit autem dominus,
Quis putas est fidelis dispensa-
tor et prudens, quem constituet
dominus super familiam suam,
ut det illis in tempore tritici
mensuram? ⁴³ Beatus ille ser-
vus, quem cum venerit domi-
nus invenerit ita facientem:
⁴⁴ vere dico vobis quia supra

et licet tertia Iren. 334. | † και ιαν
ελθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ
τρίτῃ φυλακῇ ἐλθῃ καὶ εὖρῃ οὕτως Ξ.
(A)(P)Q. rel. (Vulg.) f. Syrr.(Pst.)&
Hel. (Memph.) || και ιαν καὶ ἀν Γ.
|| ἐν τῇ τρ. | praem. ιαν P². || ἐλθῃ καὶ
εὖρῃ | ἐλθῃ καὶ εὖρησει PΔ. | καὶ ἐλ-
θων εὖρῃ ΑΚ. | ἐλθῇ καὶ εὖρῃ Γ.
|| οὕτως | add. facientes Memph. Theb.
38. οἱ δοῦλοι APQT. rel. Vulg. c.f.
Syrr.Pst.&Hel. Memph. Theb. Arm.
Æth. | om. BDL. (b.) e. ff. i. l. Syr.Crt.
Iren.

39. ἐγρηγόρησεν ἀν καὶ Syrr.Pst.&Hel.
Theb. ap. Münster. Arm. Use. (vid. Orig.
iii. 339⁶) vid. Matt. xxiv. 43. | om. D.
(non 69.) e. i. Syr.Crt. Theb. ap. Woide.
Arm. Zoh. Tert. adv. Marc. iv. 29. |
om. ἀν B. Beh.

— οὐκ | † add. ἀν Ξ. A(D)QT. rel.
Orig. iii. (vid. Matt.) | om. ἀν BPL.
1. 69. KS.

— ἀφῆκεν διορ. τον οἶκον αὐτοῦ Tert.
| om. D. (non 69.)

— διορυγῆναι APQT. rel. vid. Orig.
iii. 339⁶. et Eus. in Luc. 180. | διορυχ-
θῆναι BL. 33. (vid. Matt. xxiv. 43.)

40. om. ver. 1.
— ὑμεῖς | † add. οὖν Ξ. AP. rel. Syrr.
Pst.&Hel. | om. BQTL. Latt. Syr.Crt.
Memph. Theb. Arm. || add. ἐε D Gr.
(Æth.)

— ἐτοιμοὶ | ητοιμοὶ 69 sic.
— ὥρα | add. ὃ D Gr. Lsic. | Contra, A

BPQT. rel. | (post δοκεῖτε) add. et die
qua non speratis c.)

41. εἶπεν δὲ Syrr.Hel. | και εἶπεν D.
[Syrr.Crt.&Pst. Arm.] || † add. ἀντῷ
Ξ. APQT. rel. Vulg. f. Syrr.Crt.Pst.
& Hel. Memph. Theb. Æth. | om. BD
RLX. 33. b.c.e. ff. g. i. l. Arm.

— ὁ Πέτρος | om. ὁ 33.

— κυριε | om. 69.

— λεγεις | ante την παραβ. ταντ. D.
Vulg. b.c.e. f. ff. i. Syrr.Crt. & Pst.
Memph. Theb. | Contra, rel. Syr. Hel.
Arm. Orig. Int. iii. 876^a. [Æth.]

— η καὶ πρὸς παντας (Orig. Int. iii.) |
om. D. | ante λεγεις Δ. | om. και X.
Am. f. i. Arm. Orig. Int. iii.

42. καὶ εἶπεν BDL. 1. 33. 69. l. Memph.
Æth. [Syrr.Crt.&Pst.] | † εἶπεν δὲ Ξ.
APQRT. rel. Latt. Syr.Hel. Theb.
Arm. || add. εἰ Syrr.Crt.&Pst.

— κυριος | Ἰησους 69, b. Syr.Pst. (om.
e.)

— ἀρα Syrr.Hel. rel. Orig. iii. 189^e. iv.
309^b. | om. Syrr.Crt.&Pst. Arm.

— ἐστιν Orig. iii. iv. | ἐσται ΑΚ. Iren.
263. | om. Orig. ii. 565^b. in Cat. Cram.
in 1 Cor. (p. 71.) Eus. in Ps. 50^a.

— ὁ φρονιμος BDPQTΔEGHKSVΛ Tf.
c.e. Syrr.Hel.mg. Theb. Æth. | † και
φρονιμος Ξ. ARLX. rel. Latt. Syrr.
Crt.&Pst.&Hel.txt. Memph. Arm.
Orig. iii. (iv.) vid. Matt. xxiv. 45. (ὁ
πιστ. καὶ φρον. οικ. Orig. ap. Cram.
φρον. καὶ πιστ. οικ. Eus. in Ps.) | add.

ὁ αγαθος D. c.e. Syr.Crt. (Æth.)
(Iren. 263.) | Contra, rel. Orig. iii. iv.
ap. Cram.

42. καταστησει Orig. ap. Cram. | -ση L. |
κατεστησει M Tf. | κατεστησεν T.

— ὁ κυριος 2°. om. ὁ L. | Contra, Orig.
iii. iv. || add. αὐτου Arm. Æth. Orig.
iii. (non iv.)

— της θεραπειας | την θεραπειαν D. |
της οικειας 1. Orig. iv. (vid. Matt.)
| τ. οικιας Orig. iii. et ap. Cram.

— τον διδοναι ABPRT. rel. Orig. iv. et
ap. Cram. 1°. (vid. Matt.) | om. του
DQLX. Orig. iii. et ap. Cram. 2°. ||

add. αυτοις R. 69. Vulg. b.c.e. f. Syr.
Crt. Memph. Theb. Æth. Iren. vid.
Matt. (add. τοις συνδουλοις αὐτου post
το σιτομετρ. Orig. ap. Cram. bis.) |

Contra, rel. Orig. Int. ii. 86^e. [e.]
— σιτομετρ. | † praem. το Ξ. APQRT.
rel. Orig. iii. iv. et ap. Cram. bis.
Memph. Theb. | om. BD. 69.

43. ἐρησει | -ση G. || add. αὐτον D.

— οὕτως | ante ποιουντα TLX. 33. 69.
Vulg. b.c.e. f. i. Æth. Iren. 263. (vid.
Matt. xxiv. 46.) | Contra, ABDPR. rel.
Syrr.Crt.Pst.&Hel. rel.

44. αληθως | αμην D. c. (vid. Matt. xxiv.
47.) [e.]

37. praecingit Am. | 38. beati sunt servi Cl.
39. perfodi Cl. Am. ** | 41. an et ad omnes Cl.
44. quoniam supra Cl.

ABD(P)(R)T·^{ρν}
L X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΛ.
¶ P

αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ⁴⁵ ἔὰν δὲ εἶπῃ ὁ δούλος
ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χρονίζει ὁ κύριός μου
ἔρχεσθαι, καὶ ¶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς
παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι,
⁴⁶ ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ
προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομή-
σει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων
θήσει. ⁴⁷ ἐκεῖνος δὲ ὁ δούλος ὁ γνούς τὸ θέλημα
τοῦ κυρίου ἡ αὐτοῦ" καὶ μὴ ἐτοιμάσας μηδὲ ποιήσας
πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς. ⁴⁸ ὁ δὲ
μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται
ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται
παρ' αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον
αἰτήσουσιν αὐτόν.

^{ρνθ}
47. ἐτοιμ. [ἡ ποιή-
σας]

^{ρξ}
4 Matt. 10: 34, seq.

⁹⁴ ^d Πῦρ ἤλθον βαλεῖν ἡ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί
θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; ⁵⁰ βάπτισμα δὲ ἔχω βαπ-
τισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως ὅτου" τελεσθῇ.
⁵¹ δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ;

omnia quae possidet constituit
illum. ⁴⁵ (158, 5.) Quod si dixe-
rit servus ille in corde suo,
Moram facit dominus meus
venire, et coeperit percutere
pueros et ancillas, et edere et
bibere et inebriari, ⁴⁶ veniet
dominus servi illius in die qua
non sperat et hora qua nescit,
et dividet eum, partemque eius
cum infidelibus ponet. ⁴⁷ (159,
10.) Ille autem servus qui cog-
novit voluntatem domini sui
et non praeparavit et non fecit
secundum voluntatem eius, va-
pularit multis; ⁴⁸ qui autem
non cognovit et fecit digna
plagis, vapularit paucis: omni
autem cui multum datum est,
multum quaceretur ab eo; et
cui commendaverunt multum,
plus petent ab eo.

⁴⁹ (160, 5.) Ignem veni mittere
in terram, et quid volo nisi
accendatur? ⁵⁰ Baptisma au-
tem habeo baptizari, et quo-
modo coactor usque dum per-
ficiatur. ⁵¹ Putatis quia pacem
veni dare in terram? non

44. αὐτον ABD. rel. (vid. Matt.) | αυ-
τω PTMΓA. c.e. | om. Orig. ap. Cram.
in 1 Cor. p. 71.

45. δούλος] praem. κακος X. 69. M. Syr.
Hel. cod. Bars. Memph. W. (Æth.)
Iren. 262. (? Matt.) Orig. iii. 189^e.
(vid. Matt. xxiv. 48.) | Contra, rel.
Memph. Schw. Iren. 282.

— εν τη καρδια] om. A. (sed non om.
αυτου.)

— αυτου] εαντου 33.

— μου] ante ὁ κυριος K. Orig. iii.

— ερχεσθαι Orig. iii. | ελθειν KM. (non
69.)

— τυπτειν Orig. iii. | τυπειν D.

— παιδισκας] add. Domini ejus Syr. Pst.
Æth.

— εσθιειν.... μεθυσκεσθαι Orig. iii. 190^a.
| εσθιων τε και πινων μεθυσκομενος D
Gr. e. | εσθιειν] εσθιει LU* nt vid.

46. του δουλου εκεινου Orig. iii. 190^a. |
αυτου D. e. Iren. 282.

— ου 1^o.] om. E*.

— ωρα] supra ras. A².

— απιστων Iren. 262. Orig. i. 18^e. iii.
Orig. Int. iv. 486^e. 489^d. | υποκριτων
X. 1. Iren. 282. vid. Matt. xxiv.

51. (utr. q. Orig. Int. iii. 879^c. των
υποκρ. η των απιστ. Eus. in Luc.
182.)

— θησει] ante μετα τ. απιστ. D. Syrr.

Crt. & Pst. Memph. Theb. | Contra, rel.
Iren. Orig. i. iii.

47. αυτου (post κυριου) BD TLX. 1. 33.
69. E* K. | εαντου S. AR. rel. | om.
Orig. iii. 233^a.

— ετοιμασας μηδε ποιησας AR. rel.
Vulg. f. Syr. Hel. Memph. Theb.
(Æth.) | ετοιμασας η ποιησας BT. 33.
| ετοιμασας L. b. (c.) e. ff. i. (l.) Syrr. Crt.
& Pst. Arm. (vid. ποιησας in ver. seq.)
| ποιησας D. 69. Orig. iii. 233^a. (om.
omnia g².)

— πολλας] πολλα Δ.

48. δε 2°.] enim Syrr. Crt. & Pst.

— φ 1°.] ὁ T.

— εδοθη] εδωκαν D.

— πολν ζητηθησεται παρ' αυτου Cyp. 201.
| ζητησουσιν απ' αυτου περισσο-
τερον D. (ff.) (Æth.) || παρ'] απ'
R sic. 1.

— περισσοτερον] πλειον D.

— αιτησουσιν] απαιτησουσιν DU. vid.
Just. Apol. i. 17.

49. ab init. ουκ οιδετε οτι X. b. e. ff. g¹.
(non habet Orig. ap. Cram. in Rom. p.
456.)

— ηλθον] ηλθεν 1.

— επι ABR* sic TLX. 1. 33. 69. KMU.
Syr. Hel. mg. Clem. (Ecl.) 996. Orig. ii.
117^b. 610^e. 636^d. 721^d. 846^a. iii. 274^b.
et ap. Cram. Orig. Int. iii. 356^e. 374^c.

Archel. Routh. v. 200. Eus. D.E. 272^c.
306^a. Ecl. Pr. 82. in Ps. 61^e. 193^e. 269^b.
Hil. 140^d. | εεις S. DR². rel. Meth.
vi. p. 99. (in terram Tert. adv. Marc.
iv. 29.) | (και τι θελω ad fin. om.
c.)

49. a ηδη Orig. ii. 610^e. Meth. Eus. D.E.
bis. Ecl. Pr. in Ps. 193^e. 209^b. | εδη
L. si b.

— ανηφθη Orig. ii. 610^e. Eus. D.E. bis.
Ecl. Pr. in Ps. bis. Hil. 373^e. | ανηχθη
U.

50. δε Vulg. b. e. f. Syr. Hel. Memph. ed.
Arm. Orig. i. 293^b. iv. 143^e. 156^a. | om.
L. c. ff. i. l. Memph. MS. Theb. Æth.
Orig. Int. ii. 473^b. [Syrr. Crt. & Pst.]

— οτου ABDRTL. 33. 69. KMU. Orig.
i. iv. 143^e. 156^a. cod. Dion. Alex. ap. Mai.
vi. 166. | ε ου S. X. rel. Orig. iv. 156^a.
ed.

51. ab init. Et dixit turbis Æth.

— δουναι Eus. D.E. 298^c. | ποιησαι D.
e. Syr. Crt. (mittere Tert. adv. Mare.
iv. 29.)

— εν τη γη] om. e.

— αλλα η Eus. D.E. | αλλα D. 69.
Memph. Theb.

52. εν οικω BD Gr. L. c. e. ff. Syr. Crt. rel.

45. percutere servos Cl. | 47. vapularit Am
| 48. id. | 49. nisi ut acc. Cl. | 50. Baptismo
Cl.

Vulg. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

¶ R
52. οἱ κτ' ἐνὶ

c Mic. 7. 6.

οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμός. ⁵² ἔσονται
γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε[¶] ἐν[†] ἐνὶ οἴκῳ[¶] διαμερι-
σμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν ⁵³ † δια-
μερισθήσονται, πατὴρ[†] ἐπὶ[¶] υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί,
μήτηρ ἐπὶ[†] θυγατέρα[¶] καὶ[¶] θυγάτηρ ἐπὶ[†] τὴν μητέρα,[¶]
πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν
πενθεράν[†].

¶ ρξα
† Matt. 16:2, 3. ε
54. ἐπὶ δυοῦ.
56. τ. οὐρ. κ. τ. γῆς
— οὐ δοκιμάζεστε
¶ ρξβ
g Matt. 5:25, 26. ε
95 ⁵⁴ f[¶] Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις, Ὅταν ἴδῃτε[†]
νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε
* ὅτι[¶] Ὁμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως. ⁵⁵ καὶ
ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι Καύσων ἔσται, καὶ
γίνεται. ⁵⁶ ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ
οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς
† οὐκ οἴδατε δοκιμάζειν;[¶] ⁵⁷ τί δὲ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν οὐ
κρίνετε τὸ δίκαιον; ⁵⁸ g ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ
ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ· δὸς ἐργασίαν
ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μή ποτε κατασύρῃ σε πρὸς
τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε[†] παραδώσῃ[¶] τῷ πρά-

dico vobis sed separationem.
⁵² Erant enim ex hoc quinque
in domo una divisi, tres in duo
et duo in tres ⁵³ dividuntur,
pater in filium et filius in pa-
trem suum, mater in filiam et
filia in matrem, socrus in nu-
rum suam et nurus in socrum
suam.

⁵⁴ (161, 5.) Dicebat autem et
ad turbas, Cum videritis nu-
bem orientem ab occasu, statim
dicitis, Nimbus venit, et ita fit:
⁵⁵ et cum austrum flantem, di-
citis quia aestus erit, et fit.
⁵⁶ Hypocritae, faciem terrae et
caeli nostis probare, hoc autem
tempus quomodo non proba-
tis? ⁵⁷ Quid autem et a vobis
ipsis non indicatis quid iustum
est? ⁵⁸ (162, 5.) Cum autem va-
dis cum adversario tuo ad prin-
cipem, in via da operam libe-
rari ab illo, ne forte trahat te
apud iudicem et iudex tradat

Hil. 659^b. (ante πεντε D. c.(e.)) |
† οικῶ ἐνι ᾤ. ATX. rel. Vulg. b.f.
Syr. Pst. & Hel. Arm. Eus. D.E. 298^c.
52. διαμερισμένοι AB(D). rel. Eus. D.E.
Hil. 659^b. (post τρεῖς D.) | διαμερι-
μοι T Lsic. X. 1. A. | om. c.
— τρεῖς... τρισὶν[¶] om. H.
— ἐπὶ bis Eus. D.E. | ἐν D. c.e.
53. ab init. praem. καὶ 69.
— διαμερισθήσονται BD TLU. Vulg. b.c.
e.f. ff. Memph. Eus. D.E. 298^c. Hil.
659^b. (hi testes cum antt. conjungunt.)
| † διαμερισθῆσεται ᾤ. AXΔ. 1. 33. 69.
rel. Syrr. Crt. & Pst. & Hel. Theb. (sic.
Mnt.) Arm. Æth. Tert. adv. Marc. iv.
29. (cum seqq. conj.)
— ἐπὶ υἱῷ BTXΔ. 33. EGHMSUVTA.
Eus. D.E. | † ἐφ' υἱῷ ᾤ. ADL. 1. 69.
(ante πατὴρ K.)
— ἐπὶ πατρί[¶] ἐν πατρί A. | add. αὐτοῦ
διαμερισθῆσονται D. (suum dividetur
b.c.e.i.) | Contra, Eus. D.E.
— θυγατέρα B. Bily. Maidis. D. (τὴν θυ-
γάτερα B. Bch. TL. 1. Eus. D.E.) |
† θυγατρί ᾤ. AX. rel.
— τὴν μητέρα BD(T) L. 1. Eus. D.E.
(om. τὴν T.) | † μητρί ᾤ. AX. rel.
— τὴν νύμφην[¶] om. τὴν X.
— αὐτῆς[¶] ἐαυτῆς T. | om. Δ*. Memph.
W. Eus. D.E. Tert. adv. Marc. iv. 29.
— τὴν πενθεράν[¶] (om. τὴν X.) || add.

† αὐτῆς ᾤ. ATXΔ. 1. 33. 69. rel.
Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel. rel. (vid.
Matt. x. 35.) | om. BDL. Memph. MS.
Eus. D.E. Tert.
54. ὁδεῖτε[¶] ὁδεῖτε A.
— νεφέλην[¶] † praem. τὴν ᾤ. DT. rel. |
om. ABLXΔ. 1. 33. 69. Arm.
— ἀνατέλλουσαν[¶] -τέλουσαν Lsic. X. 69.
G.
— ἀπο ADT. rel. | ἐπὶ B. Mai. L.
— εὐθεως[¶] om. Syrr. Crt.
— λέγετε ὅτι AB. Mai. LX. 33. 69. KU.
c.e. ff. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Memph.
Theb. Arm. | *om. ὅτι ᾤ. DTΔ. rel.
Vulg. b.f. g².
— οὕτως[¶] οὕτως 69. K.
55. πνεοντα[¶] πλεοντα D.
— ὅτι[¶] om. DL.
— ἔσται D.
— γίνεται[¶] add. οὕτως 69. | add. οὕτως
Arm. Æth. praem. b.c.e.f. g². i. l.
56. το[¶] add. μὲν D. b. Memph. W. (vid.
Matt. xvi. 3.)
— τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ AB(Δ). 1.
rel. Am. Syrr. Hel. & Pst. MSS. (om. τ.
γῆς καὶ Δ* ut vid.) | τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς DTLX. 33. K. Latt. Syrr.
Crt. & Pst. impr. Memph. Theb. Arm.
Æth. Tert. adv. Marc. iv. 29.
— τον δε... δοκιμάζ[¶] om. X. | (Contra,
Tert.)

56. τον δε καιρον ATXΔ. rel. Vulg. b.f.
| τον καιρον δε B. | πλην τον καιρον
D. c.e. | τον καιρον L. (tempus hoc et
signa ejus Syrr. Crt.)
— πως[¶] om. D. c.e.i. Syrr. Crt.
— ουκ οιδτε δοκιμαζειν B(T) L. 33. ff.
Syr. Hel. Memph. Theb. Æth. (ουκ
οιδ. δοκιμαζεται Tap. Ford.?) | † ου
δοκιμαζεστε ᾤ. AD. rel. Latt. Syrr.
Crt. & Pst. Arm.
57. τι δε[¶] om. D. b. ut vid. Syrr. Crt.
58. γαρ[¶] om. Syrr. Crt. Arm.
— σου[¶] om. K.
— επ' ὅπ' 69 sic.
— τη ὁδῳ[¶] τη ὁδῳ D. (cum eo in via
Syrr. Crt.)
— ἀπηλλαχθαι BTL. rel. | ἀπαλλαχθαι
A(X)Δ. (ἀπαλαχ. X.) | ἀπαλλαγῆναι
D. (vid. Clem. 527.)
— απ' om. B.
— κατασυρη σε Vulg. c.e.f. g¹. | κατα-
κρεινη σε D. b. ff. i. l. | κατασυρει συ
69 sic.
— παραδωσει ABDT. 69 Scr. (ante σε
D. Latt.) | † παραδω ᾤ. LX. 69?
Latt. (vid. Matt. v. 25.)
— πρακτορι[¶] παρτορι A. πρακτωρι E
GH.

52. tres in duos Cl. | 55. ventus erit Am. | 56.
caeli et terrae Cl. | 57. quod justum Cl. | 58. ad
iudicem Cl.

ABDT.
LXΔ.
1. 33. 69.
E[F]GHKMSUVI
Λ.
¶ E*

κτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε [†]βαλεῖ" ¶ εἰς φυλακὴν.
⁵⁹ λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως [†]καὶ τὸ
ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῶς.

te exactori et exactor mittat
te in carcerem. ⁵⁹ Dico tibi,
non exies inde donec etiam
novissimum minutum reddas.

XIII. MZ' ρξγ
§ a.

2. ἀποκρ. [ὁ ἰη-
σοῦς]

- ὅτι τοιαῦτα

5. μετανοῇτε
- ὁμοίως ἀπολ.

ρξδ
ι

96 ¹ § Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγ-
γέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα
Πιλάτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. ² καὶ ἀπο-
κριθεὶς [†]εἶπεν αὐτοῖς, Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὐτοί
ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο
ὅτι [†]ταῦτα" πεπόνθασιν; ³ οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ'
ἐὰν μὴ μετανοῇτε, πάντες [†]ὁμοίως" ἀπολείσθε. ⁴ ἢ
ἐκεῖνοι οἱ δέκα [καὶ] ὅκτῳ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος
ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι
[†]αὐτοί" ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας ^{*}τοὺς" ἀνθρώ-
πους τοὺς κατοικοῦντας [†]Ἱερουσαλήμ; ⁵ οὐχὶ λέγω
ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ [†]μετανοήσῃτε," πάντες [†]ὡσαύτως"
ἀπολείσθε. ⁶ Ἐλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν,
Συκὴν εἶχέν τις [†]πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι

¹ (163, 10.) Aderant autem qui-
dam ipso in tempore nuntian-
tes illi de Galilaeis quorum
sanguinem Pilatus miscuit cum
sacrificiis eorum. ² Et respon-
dens dixit illis, Putatis quod
hi Galilaei prae omnibus Gali-
laeis peccatores fuerunt, quia
taliam passi sunt? ³ Non dico
vobis, sed nisi poenitentiam
habueritis, omnes similiter pe-
rībunt. ⁴ Sicut illi decem et
octo supra quos cecidit turris
in Siloam et occidit eos, puta-
tis quia et ipsi debitores fue-
runt praeter omnes homines
habitantes in Hierusalem?
⁵ Non dico vobis, sed si non
poenitentiam egeritis, omnes
similiter perībunt. ⁶ (164, 10.)
Dicebat autem hanc similitu-
dinem; Arborem ficī habebat
quidam plantatam in vinea

58. σε] post βαλ. D. 1. Vulg. b.c.e.f.
Iren. 104. (om. σε 2° et 3°. Arm.)

— βαλεῖ BDX. 33. Γ. | †βαλλῇ Ξ. T.
(Latt.) | βαλλῇ 69. e. | βαλῇ ALΔ.
I. EGHKMSUVA.

59. ab init.] praem. αμην L. Syr.Pst.
impr.(etra, MS.) vid. Iren. 104. Orig.
Int. iii. 973f. (vid. Matt. v. 26.)

— ἐκεῖθεν] om. U*.

— ἕως] †add. οὐ Ξ. DXΔ. rel. | τον Λ.
| αν T. (vid. Matt.) | om. BL. 1.
Orig. iii. 626b.

— καὶ] om. D. ef. Arm. (vid. Matt.)

— το BT. 1s. 33s. 69s. MSsΓ. | τον AL
XΔ[E]GHKUVΛ. Orig. iii. (αποδοῖς
τον εσχατον κοδραντην D.)

— εσχατον] om. Λ.

— αποδῶς ABT. rel. | αποδοῖς D. | απο-
δῶς 69. || ante και τον εσχ. X. (vid.
Matt.) ante τ. εσχ. D. b.c.e. Syr.Crt.
Æth. (Iren. 104. utramque lect. ha-
bet.) | Contra, rel. Vulg. f.i. Syr.Hcl.
Orig. iii. Orig. Int. iii.

1. εν αυτω] om. εν D. 69. a.e.g². (Con-
tra, Vulg. b.c.f. f.i.)

— απαγγελλοντες XTf.

2. αποκριθεις] †add. ὁ ἰησους Ξ. ADX.
rel. c.f. ff. Syr.Crt.Pst.&Hcl. Memph.
ed. Æth. | om. BTL. Vulg. a.b.e.i.l.
Memph. MS. Theb. Arm.

— οὔτοι] ante οἱ Γαλιλαιοι D. 69. Latt.
Syr.Crt.&Pst.(etra, Hcl. rel.)

2. ἀμαρτωλοὶ] post εγενοντο D. a.b.c.e.
ff.i. | ante Vulg. f.

— ὅτι 2°.] om. T. || (ad fin. ver. om. c.)

— ταυτα B.Mai.DL. e. | †τοιαντα Ξ.
AT. rel. talia (Latt.) (praem. τα 69.)
| (seq. πενπονηθασιν D. Vulg. b.f. ff. |
Contra, a.e.)

3. αλλ'] αλλα D. | αλλ' η L. || om. a.
b.c. ff.i.l. | Contra, Vulg. e.f.

— μετανοητε BTLΔ. 33s. rel. b. | μετα-
νοησητε ADX. 1. 69. MG. Vulg. a.c.
e.f. ff. (vid. ver. 5.) (μετανοειτε HV.)

— παντες] παντως MA. | om. ff.l.
— ὁμοιως BDTL. 1. 33. 69. Syr.Hcl.mg.
Theb. ut vid. similiter (Latt.) sicut
illi Æth. | †ὡσαντως Ξ. AX. rel. Syrr.
(Crt.&Pst. ut vid.) & Hcl. txt. Memph.
ut vid. Arm. (vid. ver. 5.) sic e.

4. η] ei X. 69.

— δεκα και ATX. rel. Vulg. a.c.f. ff. |
om. και BD Gr.L. Theb. xviii. Fuld.
b. xviii. milia e. IH Memph.

— επεσεν] post ὁ πύργος LX.

— εν τω] του D Gr. (om. εν τω Σιλωαμ
Λ*)

— αυτοι ABTLX. (33.) 69. K. Latt.
Syr.Hcl. (ante εγενοντο 33.) | †οὔτοι
Ξ. Δ. rel. | om. D. e. Syrr.Crt.&Pst.

— τους ανθρωπους ABDTL. 69. MA. |
*om. τους Ξ. XsicΔ. rel. | om. τ.

ανθρ. 1.

— κατοικουντας] ενοικουντας D. || †add.

εν Ξ. AT. rel. (Latt.) Syrr.Crt.Pst.&
Hcl. Memph. Theb. Arm. | om. BDL
X. 1. e. (Æth.) [h. 33.]

5. λεγω] add. δε D.

— αλλ'] αλλα TK. | αλλ' η L. | ὅτι D.
|| om. c.e.f.i.l. | Contra, Vulg. a.b.f.

— μετανοησητε ADTLX. 1. 69. MU.
(Latt.) (credideritis b.) | †μετανοητε
Ξ. B.Mai.Δ. 33. rel. (vid. ver. 3.) |
μετανοειτε H.

— παντες] om. ff.i.l.

— ὡσαντως BL. 1. 33. M. Syrr.(Crt.&
Pst. ut vid.) Hcl.mg. Memph. ut vid. sic
e. sicut illi Æth. | †ὁμοιως Ξ. ADT
X. rel. Syr.Hcl.txt. Theb. ut vid. Arm.
similiter (Latt.) vid. ver. 3.

6. ταυτην] om. a. | post την παραβολην
K. Syrr.Crt.&Pst.(etra, Hcl.)

— ειχεν] post τις DK. e. Æth.

— πεφυτευμενην ante εν τω αμπελωνι
αυτου BDLX. 1. 33. Latt. Syrr.Pst.&
Hcl. Memph. Theb. Arm. Petr. Alex.
Routh. iv. 26. | †post Ξ. AT. rel. (om.
Syr.Crt. Æth.)

— ζητων ante καρπον ABDTLXΔ. 1.
33. 69. [E]GHKMSUVFA. Vulg. a.
b.e.f.g¹. (Syr.Crt.Pst.&Hcl.) Memph.
Theb. Æth. Petr. Alex. | †post Ξ.
c.f. i.l. Arm.

2. peccatores fuerint Cl. | 4. Siloe Cl. | fue-
rint Cl. | 5. poenit. non Cl. | 6. autem et hanc
Cl.

Vulg. [a.] b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

¶ 33 valde mutila
usque ad
cap. xix. 44.

9. εἰ δὲ μ. γ. εἰς τ.
μέλλ.

MH' ρξε
β

10. [ἐν] τοῖς

§ E*

§ F

αὐτοῦ," καὶ ἦλθεν ἡ ζῆτων καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχ
εὗρεν. ⁷ εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἴδου
τρία ἔτη * ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ
ταύτῃ καὶ οὐχ εὗρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἵνα τί καὶ
τὴν γῆν καταργεῖ; ⁸ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ,
Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου
σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλλω κόπρια· ⁹ καὶ μὲν ποι-
ήσῃ καρπὸν ἑῷς τὸ μέλλον, εἰ δὲ μή γε ἔκκόψεις
αὐτήν.

97 ¹⁰ Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν
τοῖς σάββασιν· ¹¹ καὶ ἰδοὺ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα
ἀσθενείας ἔτη δέκα [καὶ] ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα
καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ¹² ἰδὼν
δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ,
Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. ¹³ καὶ ἐπέ-
θηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνορθώθη,
καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. ¹⁴ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυν-
άγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν

sua, et venit quaerens fructum
in illa et non invenit. ⁷ Dixit
autem ad cultorem vineae,
Ecce anni tres sunt ex quo
venio quaerens fructum in fi-
culnea hae et non invenio:
succide ergo illam: ut quid
etiam terram occupat? ⁸ At
ille respondens dixit illi, Do-
mine, dimitte illam et hoc anno,
usque dum fodiam circa illam
et mittam stercorea: ⁹ et si qui-
dem fecerit fructum: sin au-
tem, in futurum succides eam.

¹⁰ (165, 2.) Erat autem docens
in synagoga eorum sabbatis.
¹¹ Et ecce mulier quae habebat
spiritum infirmitatis annis de-
cem et octo, et erat inclinata,
nec omnino poterat sursum res-
picere. ¹² Quam cum vidisset
Iesus, vocavit ad se et ait illi,
Mulier, dimissa es ab infirmi-
tate tua, ¹³ et imposuit illi
manus: et confestim erecta est,
et glorificabat deum. ¹⁴ Res-
pondens autem archisynago-
gus, indignans quia sabbato

6. ἐν αὐτῇ Petr. Alex. | απ' αὐτῆς D Gr.
6, 7. οὐχ εὗρεν εἶπεν δὲ πρὸς Petr. Alex.
| μη εὗρεν εἶπεν πρὸς D. e. l.
7. εἶπεν] ελεγεν M.
— ἰδου] a capite xiii. 7 usque ad xix. 44
valde mutila sunt folia codicis 33: in
his capitibus diserte ubi exstat laudatus
est. In locis reliquis hiat.
— τρία ἔτη Syrr. Crt. Pst. & Hel. Orig. iii.
246^f. Petr. Alex. | ἐτη τρία D. Vulg.
b. c. f. (triennium a. e.)
— ἀφ' οὗ B. Mai. Bld. DTL. 69. Latt.
Syr. Crt. Memph. Arm. Æth. Petr.
Alex. | * om. C. A. X. rel. Syrr. Pst. &
Hel. Theb. Iren. 281. Orig. iii. (seq.
ουκ D.)
— εὗρίσκω] add. φερε την αἰσινην D. |
Contra, Orig. iii. Petr. Alex.
— ἐκκοψον Orig. iii. 247^a. | ἐκκοψον 69.
|| add. ουν AT LX. 33. 69. Vulg. a. b.
c. f. i. l. Syr. Hel. Memph. Theb. Arm.
Æth. | om. B. D. A. 1. rel. e. Syrr. Crt. &
Pst. Orig. iii. Petr. Alex.
— την γην] τον τοπον B* Rl. Mai. | Con-
tra, rel. Petr. Alex.
— καταργεῖ] -γη X. 69. HSG. | Contra,
Orig. iii. Petr. Alex.
8. ὁ δὲ αποκρ. λεγ.] dixit cultor Syrr.
Crt. & Pst.
— καὶ τοῦτο το ετος Petr. Alex. | ἐτι του-
τον τον ενιαντον D. Arm.
— σκαψω] add. τα T. Petr. Alex.

8. κοπρια Elz. ABTLXΔ[E]MSUVΓA.
Vulg. e. vv. Orig. iii. 452^f. Petr. Alex.
(κοπρία hoc. nec. Elz.) | κοπριαν St.
3. GIK. | κοπρον 1. 69. | κοφινον κο-
πριων D. a. b. c. f. ff. i. l.
9. καὶ μὲν ποι. καρπ.] om. 1.
— καὶ ABL. rel. Petr. Alex. | καὶ εαν D.
| καὶ Ted.
— εἰς το μελλον ante εἰ δὲ μὴ γε B(T)L.
33. (69.) Memph. Theb. Æth. | ‡ post
C. AD. rel. Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel.
Arm. Petr. Alex. | εἰς το μελλον αφη-
σεις εἰ δὲ μὴ γε T. Theb. | εἰς το μελ-
λον δε εἰ μὴ ποιησῃ 69. (Memph.)
(Theb. MS. ut vid.)
— ἐκκοψεις Petr. Alex. | * -ψης Γ. | -ψον
69.
— ad fin.] add. ταυτα λεγων εφωνη, 'Ο
εχων ωτα ακουειν ακουετω Γ.
10. ἰδουσκων] add. ὁ Ἰησους GHF. Syr.
Pst.
— συναγωγῶν (in synagoga eorum Vulg.)
| ἡμερων H.
— ἐν (ante τ. σαββ.) ABL. rel. | om.
DT. 1. 69. Vulg. b. c. e. f. ff. [a.]
— τοις σαββασιν] τῷ σαββατῷ D.
Memph. W. & Schw. Theb.
11. ἰδου] om. Syrr. Crt. & Pst.
— γυνή] ‡ add. ην C. A(D). rel. e.
(Syr. Crt. & Pst.) (Æth.) (postea habet
D. Et erat ibi mulier quaedam quae
Syr. Crt. Erat ibi etc. Syr. Pst.) | om.

BTLX. 33. Vulg. a. b. c. f. i. l. Syr. Hel.
Memph. Theb. Arm.
11. πνεῦμα ἐχουσα ἀσθενείας] ἐν ἀσθε-
νείᾳ ἡν πνευματος D. | (om. ἀσθενείας
Syr. Crt.)
— ἐτη] om. B* Rl. (sil. Mai.)
— δέκα καὶ ὀκτώ ALX. rel. Vulg. c. f.
[b. a.] | om. καὶ BT. 1. Theb. | .η'
D. Fuld. b. c. Memph.
— συγκύπτουσα Orig. i. 782^b. iv. 252^e.
συνκαπτουσα D*. | συνκαμπτουσα D².
| συγκυμπουσα X.
— ἀνακύψαι Orig. i. | -μψαι AX. ad
fin. ver. 69. Vulg. b. c. f. (Contra, a
ut vid. e. Orig. i.)
12. προσεφώνησεν καὶ] om. D. e.
— ἀπολέλυσαι] add. απο ADX. 33.
Syr. Crt. Pst. & Hel. | Contra, BTL. rel.
Orig. iii. 511^a.
13. αὐτῇ] post τὰς χεῖρας D. Syrr. Crt. &
Pst. Memph. Theb. (Contra, Syr. Hel.)
— ἀνορθώθη ABTf. DLXΔ. 69 Ser. G²
Tf. HTf. MA Tf. | ‡ ἀνωρθωθη C. B.
Mai. T. 1s. rel.
— ἐδοξαζεν (Latt.) Syrr. Crt. & Hel. | -σεν
D. c. Syr. Pst. Memph. W.
14. ὁ αρχ.] om. ὁ Δ.
— τῷ σαββατῷ] το σαββατον 69.

8. dicit Cl. | 12. cum videret Cl. | voc. eam
ad se Cl.

ABD[R]T.
LXΔ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVI

Δ.
14. [ἔτι] ἂν ἔξ
cap. 14: 5.
Matt. 12: 11.

15. ἀπάγων

ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ, Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς
δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταῖς αὐταῖς οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύ-
εσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ¹⁵ ἂν ἀπεκρίθη
ἔξ αὐτῶν ὁ κύριος, καὶ εἶπεν, Ὑποκριταί, ἕκαστος
ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν
ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ταύ-
την δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατα-
νᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ
τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; καὶ
ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντι-
κείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν
τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

98 ¹⁸ Ἐλεγεν ὁ κύριος, Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; ὁμοία ἐστὶν
κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς
κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ἡῤῥησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον
[μέγα], καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν

curasset Iesus, dicebat turbæ,
Sex dies sunt in quibus oportet
operari: in his ergo venite et
curamini, et non in die sabbati.
Respondens autem ad illum
dominus et dixit, Hypocritæ,
unusquisque vestrum sabbato
non solvit bovem suum aut
asinum a præseprio et ducit
adquare? Hanc autem
filiam Abrahæ, quam alligavit
satanas ecce decem et octo
annis, non oportuit solvi a vin-
culo isto die sabbati? Et cum hæc diceret, eru-
bescebant omnes adversarii
eius, et omnis populus gaude-
bat in universis quæ gloriose
fiebant ab eo.

¹⁸ (167, 2.) Dicebat ergo, Cui
simile est regnum dei, et cui
simile esse existimabo illud?
¹⁹ Simile est grano sinapis, quod
acceptum homo misit in hor-
tum suum, et crevit et factum
est in arborem magnam, et
volucres cæli requieverunt in

MO' ρξζ
18. Ἐλεγεν δὲ ὁ κύριος
Matt. 13: 31, 32.
Mar. 4: 30-32.

14. ὁ Ἰησοῦς] om. ὁ D.
— ἐλεγεν τῷ ὄχλῳ] ante ὅτι τῷ σαβ. D.
a.e.i. (Contra, Vulg. b.c.f.f.)
— ἔξ] præm. ὅτι BL. (h. 33.) | Contra,
ADTX. rel.
— ἐν αἷς] om. B*RL(sil.Mai.)
— αὐταῖς] ABTLX. 1. 69. | † ταύταις
ς. DΔ. rel. Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hel.
— οὖν] om. U. Syrr.Crt.&Pst. Arm.
Æth. | Contra, Syr.Hcl.
— οὐν ἐρχ.] συνερχ. Δ.
15, 16. om. verr. 33. ut e spat. videtur.
15. ἀπεκρ. δε BDL. 1. 69. Latt. Syr.Pst.
(Æth.) | † ἀπεκρ. οὖν ς. AT. rel.
Syr.Hcl. Memph. Theb. [Syr.Crt.
Arm.]
— αὐτῷ] om. 69. Æth.
— κύριος] ABTL. rel. (Latt.) Syr.Hcl.
rel. | Ἰησοῦς DGr. 1. 69. FUT. For.
Syrr.Crt.&Pst. Arm.1MS.
— ὑποκριταὶ] ABTLΔ. 69. EFGHIKMS
UTf.Γ.Δ. (Latt.) Syr.Hcl. Memph.
Theb. ap. Woide. Æth. Iren. 236. Hipp.
in Dan. p. 108. | † ὑποκριτα ς. DX. 1.
V. f. Syrr.Crt.&Pst. Theb. Mt. Arm.
(-te b.e.)
— ὑμῶν] ἡμῶν T. | add. ἐν AT.
— βοῦν... οὖν] οὖν... βοῦν 69. Tert.
adv. Marc. iv. 30. | Contra, Hipp. in
Dan. p. 108.
— ἡ τὸν BTL. rel. Hipp. in Dan. | καὶ
τὸν D. | ἡ τὴν AV.

15. ἀπο τῆς φάτνης Tert. | om. 69. Iren.
236.
— ἀπαγαγὼν Hipp. in Dan. | ἀγαγὼν
Δ*. | ἀπαγὼν B*RL(sil.Mai.) 1.
16. δε Orig. i. 782^b. Hil. 292^a. | om. F.
Hil. 491^a.
— θυγατέρα] -ραν X. 69. KΓ*ΔTf.
|| add. τὸν D. | Contra, Orig. i. Eus.
Ecl. Pr. 210.
— ἐδυσεν 69.
— ἰδού] om. c.c.f.l. Iren. 149. 236. Hil.
292^a. 491^a. | Contra, Vulg. a.b.f.f.
Orig. i.
— δέκα καὶ ὀκτὼ ἐτη Theb. Iren. Orig. i.
(Eus. Ecl. Pr.) Hil. | ἐτη -ῖν. D. (e.)
(f.)(i.) Memph. (δε καὶ ὀκ. ἐτ. Ted.)
— ἀπο Orig. i. | ἐκ Δ. Orig. i. ap. Hoe-
schelium.
17. ταῦτα λεγόντος αὐτοῦ] om. D. e.
— κατησχύνοντο] κατησχύνθησαν DGr.
e. Theb.
— παντες] om. D. b.e.f.f.i.l.
— αὐτῷ] αὐτοῦ Δ.
— ὄχλος] λαὸς LG.
— ἐχαιρεν] -ρον Δ.
— ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομέ-
νοις ὑπ' αὐτοῦ Λ(B)(T)L. rel. Vulg.
a.g². || πᾶσιν] om. E. b.c.f.f.i. ἐνδοξ-
οις] -ξης T. || γινομ. | γεινομ. B. (γι-
γνομ. T.) || ἐν πᾶσιν οἷς ἐθεωρουν ἐν-
δοξοῖς ὑπ' αὐτοῦ γεινομένους D. (b.)
(c.)e.f.(f.)(i.)l.

18. οὖν BL. 69. (Latt.) Syr.Hcl.mg.
Memph. Theb. | † δε ς. ADTXΔ.
1. rel. c. Syrr.Pst.&Hcl.txt. Arm.
(Æth.) [Syr.Crt.] || add. αὐτοῖς 1.
Æth.
— τὸν θεοῦ] τὸν οὐρανῶν U. Æth.
— ὁμοιώσω] præm. ὁμοιωματι 69. Arm.
19. ὃν] δ Elz.
— κῆπον] præm. τὸν D.
— ἑαυτοῦ] ABT. rel. | αὐτοῦ DLXFK
UTf.
— ἡῤῥησεν] ἡῤῥησεν II.
— εἰς δένδρον Vulg. e. Syr.Hcl. Memph.
ed. | om. εἰς D. 1. a.b.c.f.f.f.i. Syrr.Crt.
&Pst. Memph.MS. Theb.
— μέγα AXΔ. 1. 33. rel. Vulg. c.f.
Syrr.Pst.&Hcl. Memph.W.&Sch. Æth.
| om. BDTL a.b.e.f.f.i.l. Syr.Crt. Syr.
Hier. Memph.MS. Theb. Arm. (vid.
Matt. xiii. 32.)
— κατεσκήνωσεν BTLX. rel. (κατασκ.
·U.) | κατεσκήνωσαν D. | κατασκηνω-
σαν Γ. | κατεσκήνον Δ. 69.
— ἐν τοῖς κλαδοῖς] ὑπο τοὺς κλαδοὺς D.
Theb.
20. sic in D ἡ τιμὴ ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-
λεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν;
(a.)
— καὶ BTL. 1. 69. G. Latt. Syr.Hcl.txt.

15. Dominus dixit cl. | 18. cui simile aesti-
mabo cl.

Vulg. *σ. b. c.* ρξη
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.
Matt. 13:33.

ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ πάλιν εἶπεν, ἰ Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; ²¹ ὁμοία ἐστὶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνή ἔκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

99 ²² Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ.

N^{ro} ²³ εἶπεν δέ τις αὐτῷ, Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;

k^o Matt. 7:13, seq.

¶ F

ροα ²⁴ ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας.

l^o Matt. 25:10-12.

ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν, ²⁵ ἂν οὐκ ἄν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξῃσθε ἔξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ.

26. ἄρξεσθε λέγειν, Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.

m^o Matt. 7:23.

27^m καὶ ἐρεῖ, Λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα πόθεν ἐστέ.

n^o Psal. 6:8.

ἂν ἀπόστητε ἀπ'

ramis eius. ²⁰ (168, 5.) Et iterum dixit, Cui simile aestimabo regnum dei? ²¹ simile est fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae sata tria, donec fermentaretur totum.

²² (169, 2.) Et ibat per civitates et castella docens et iter faciens in Hierusalem. ²³ (170, 5.) Ait autem illi quidam, Domine, si pauci sunt qui salvantur? Ipse autem dixit ad illos, ²⁴ Contendite intrare per angustam portam: quia multi, dico vobis, quaerunt intrare et non poterunt. ²⁵ (171, 5.) Cum autem intraverit pater familias et cluserit ostium, et incipietis foris stare et pulsare ostium dicentes, Domine, aperi nobis, et respondens dicet vobis, Nescio vos unde sitis: ²⁶ tunc incipietis dicere, Manducavimus coram te et bibimus, et in plateis nostris docuisti. ²⁷ Et dicet vobis, Nescio vos unde sitis:

Memph. Arm. Æth. | om. ΔΔΧΕΦΗ
KMSUVFA. Syrr. Crt. & Pst. (Syr.
Hcl.†) Theb.

21. ἐκρυσεν BLKUTf. | † ἐνεκρυσεν S.
ADTX. rel. (vid. Matt. xiii. 33.)

— σάτα τρία Vulg. f. | om. a.b.c. ff. i. l.
mensuras e.

— ἐζυμώθη] ζωμώθη D Gr.

22. καὶ 1°.] om. S.

— διεπορεύετο] ἐπορεύετο H.

— πολεῖς] praem. τας TLX. 1. | Contra,
ABD. rel.

— πολεῖς καὶ κώμας] κώμας καὶ πολεῖς
69. Syrr. Crt. & Pst. (citra, Hcl.) | πολὺν
καὶ κωμὴν 1.

— καὶ πορ. ποιουμ. εἰς Ἱερ.] et cum ve-
nerit Hierosolymam Syrr. Crt. (conj.
cmm seqq.)

— εἰς] ἐν 69. K.

— Ἱερουσαλὴμ ADT. rel. | Ἱεροσολύμα
BL.

23. ab init.] venit quidam et rogabat il-
lum et dixit Syrr. Crt.

— ὀλιγοί] add. εἰσιν D. Latt. Memph.
Arm. Orig. Int. ii. 533^c. | Contra, rel.
Orig. ii. 387^f.

— ὁ δέ] add. ἀποκριθεὶς D.

— πρὸς αὐτούς] om. D. 69. | illi Syr.
Crt.

24. εἰσελθεῖν 1^o. Orig. ii. 387^f. iii. 527^a.
804^a. | διελθεῖν 1.

— τῆς στενῆς θύρας BDL. 1. Arm.

Orig. iii. 527^a diserte ὡς ἐν τῷ κατὰ
Λουκᾶν εἰρηται οὕτως ἔχον, Ἀγ. εἰσελθ.
διὰ τῆς στενῆς θύρας κτλ. ostium a.
e. ff. i. | † τῆς στ. πύλης S. AX. rel.
Orig. ii. 387^f. 804^a. (vid. Matt. vii. 13.)
porta Vulg. b.c.f. | τῆς θύρας στηνῆς
πύλης T sic ap. Ford.

24. εἰσελθεῖν 2°.] add. δια τῆς στενῆς sic
Orig. iii. 527^a.

— οὐκ ἰσχύσουσιν ABL. rel. Orig. iii.
527^a. 804^a. Lucif. 133. | οὐχ εὐρησου-
σιν D. Syr. Hcl. (nt vid.) | οὐκ ἰσχύουσιν
T. | οὐκ ἰσχυσώσιν Λ.

25. οὐκ ἂν ABL. rel. | ὅτου ἂν D. | οὐ
ἐαν T. 69.

— ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης ABT. rel. b.
rel. Lucif. 133. | ὁ οἰκοδ. εἰσελθῇ D. |
ἐλθῇ ὁ οἰκοδ. 69. | εἰσελθ. ὁ οἰκοδ. Vulg.
a.e.f.l. Arm. incipiet pater familias sur-
gere e.

— ἀποκλείσῃ] -κλεισεῖ X. | -κλῃσει Γ
ATf.

— θύραν] θύρα bis U.

— ἀρξῇσθε] -ξεσθε B. Mai. 69.

— ἐστάναι] σταναι 69.

— τὴν θύραν 2°. Vulg. c.e.f. Syrr. Crt.
Pst. & Hcl. Memph. Theb. ap. Woide.
Arm. Æth. | om. D. (a.) b. Theb. ap.
Mnt. Lucif. 133.

— κυριε semel BL. Vulg. a.e.e.l. Memph.
W. & Sch. Theb. | † bis S. ADT. rel.
b.f.i. Syrr. Crt. Pst. & Hcl. Memph. MS.

Arm. Æth. Lucif. (vid. Matt. xxv.
11.)

25. ὑμῖν] om. a.b.i.l. Syrr. Pst. Lucif. 133.

— οὐκ] praem. ὅτι U. Syrr. Pst.

26. ἀρξέσθε B. 1s. rel. | -ξεσθε ADTLX
Δ. 69 Scr. KMF.

— λεγέτω] add. κυριε D. | Contra, Lucif.
133.

— ἐφάγομεν.... ἐπίομεν Orig. iv. 421^d. |
-ομεν 1°. RH. | -ομεν bis E. (ποιομεν
T.)

— ἐδιδάσκας] ambulavisti Syrr. Crt.

27. λέγω ADRL. rel. Syrr. Crt. & Hcl.
Arm. Zoh. Æth. Lucif. 133. | om. Latt.
Syr. Pst. Memph. Theb. Arm. Usc.
(Tunc dicet vobis, Amen dico Syrr. Crt.)
| λεγὼν BT. | λεγὼν δε S.

— οὐκ οἶδα] † add. ὑμᾶς S. Δ (D infra)
XΔ. 1. 33. rel. Vulg. a.c.(e). ff. rel.
Orig. iii. 131^b. iv. 425^d. vid. 2 Clem. 4.
(vid. ver. 25.) || om. BRTL. b.i.l. Lucif.
|| οὐδεποτε εἶδον ὑμᾶς D. e. (vid. Matt.
vii. 23.)

— πῶθεν ἐστέ Theb. ap. Woide. rel. Orig.
iv. 425^b. 2 Clem. | om. D. Theb. ap. Mnt.
(Orig. iii.)

— ἀποστήτε] ἀποχωρεῖτε M. vid. Just.
Apol. i. 16. Matt. vii. 23.

21. et cui simile Am. | 24. quaerent Cl. | 25.
om. et ante incip. Cl.

ABD(R)(T). ^{ροβ}
LX Δ. ε
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΛ.
° Matt. 8:11, 12.
28. ὁψησθε

P Matt. 19:30. ^{ρογ}
20:16. β
22:14.
Mar. 10:31.

NA' ^{ροδ}
31. 'Εν ταύτῃ ι
— τῇ ὥρᾳ

¶ T

32. τρίτῃ [ἡμέρᾳ]

^{ροε}
q Matt. 23:37-39. ε

ἐμοῦ πάντες † ἐργάται † ἀδικίας. ²⁸ ο ἐκεῖ ἔσται ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν † ὄψεσθε"
Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς
προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλ-
λομένους ἔξω. ²⁹ καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ
δυσμῶν, καὶ [ἀπὸ] βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθή-
σονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ³⁰ p καὶ ἰδοὺ εἰσιν
ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσιν πρῶτοι οἱ
ἔσονται ἔσχατοι.

100 ³¹ Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ † προσῆλθάν" τινες
Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ, Ἐξέλθε καὶ πορεύου ἐν-
τεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτείνει. ³² καὶ
εἶπεν αὐτοῖς, ¶ Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ,
Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις † ἀποτελῶ" σήμε-
ρον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. ³³ πλὴν
δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένη πορεύ-
εσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι· ἔξω
Ἰερουσαλὴμ. ³⁴ q Ἰερουσαλὴμ Ἰερουσαλὴμ, ἡ ἀπο-

discedite a me omnes operarii
iniquitatis. ²⁸ Ibi erit fletus et
stridor dentium, (172, 5.) cum
videritis Abraham et Isaac et
Iacob et omnes prophetas in
regno dei, vos autem expelli
foras. ²⁹ Et venient ab oriente
et occidente et aquilone et
austro, et accumbent in regno
dei. ³⁰ (173, 2.) Et ecce sunt no-
vissimi qui erunt primi, et sunt
primi qui erunt novissimi.

³¹ (174, 10.) In ipsa die acces-
serunt quidam Phariseorum
dicientes illi, Exi et vade hinc,
quia Herodes vult te occidere.
³² Et ait illis, Ite dicite vulpi
illi, Ecce eicio daemonia et
sanitates perficio hodie et cras,
et tertia consummor. ³³ Ve-
rum tamen oportet me hodie
et cras et sequenti ambulare,
quia non capit prophetam pe-
rire extra Hierusalem. ³⁴ (175,
5.) Hierusalem Hierusalem,

27. παντες] om. Syr.Pst. Just. (vid.
Matt.)

— εργαται] † praem. oi ̅. AT. 1. 33. 69. K
MUR. Memph. Theb. Arm. (vid. Matt.)
| om. B. Mai. (Btly. e sil.) DRLXΔEGH
SVL. Just. || † add. της ̅. ATXΔ. 1.
rel. Memph. Theb. (vid. Matt.) | om.
BDRL. Arm. vid. Orig. iii. (vos enim
omnes operarii estis iniquitatis Syr.
Crt.)

— ἀδικίας] ανομίας D. vid. 2 Clem. 4. et
Orig. iii. Matt. vii. 23.

28. ὁ βρυγμός] δρυγμός Δ.

— ὄψεσθε B* Mai. D Gr. X. 69. | † ὄψη-
σθε" ̅. AB* Mai. RTLΔ. 1. 33. rel.

— Ἰσακ DL. a. b. e.

— καὶ παντας τοὺς προφήτας] om. Syr.
Hier. Theb. MS. (et ap. Mnt.)

— ἐν τῇ βασ.] praem. introire Am. |
praem. introeunt es a. b. c. ff. i. l. Lucif.
133. | Contra, Vulg. e. f.

— τοῦ θεοῦ Lucif. | αὐτοῦ A. (coelorum
Iren. 236.)

— ἡμᾶς δε.... τῇ βασ. τοῦ θεοῦ ver. 29]
om. 69.

29. ἡξουσιν] add. πολλοὶ 1.

— δυσμῶν καὶ] om. καὶ T.

— ἀπο βορ. BRTL. a. f. Arm. | om.
ἀπο AD Gr. XΔ. 1. EGHKMSUVΓΛ.
Vulg. b. e. c. ff. i. l. Syr. Hel. Memph.
Theb. (ἀπο νοτ. καὶ ἀπο βορ. Syrr.
Crt. & Pst.)

29. του θεου] om. H* ut vid.

30. ιδου et οι εσονται 29.] om. Syr. Crt.

— εσχατοι οι εσονται πρωτοι.... πρωτοι
οι εσονται εσχατοι] transponuntur X.

31. εν αυτη ABRLX. 1s. rel. | εν ταυτη
DTKM. | εν αυτη δε GS. b. e. f.

— ημερα B* TA. rel. Latt. Syrr. Pst. &
Hel. txt. Memph. ed. Theb. Arm. Aeth.
et in diebus illis Syr. Crt. Memph. MS.
| ὥρα AB* RL. Mai. DR ut vid. LX. 1. 69.
Syr. Hel. mg. (vid. cap. ii. 38. x. 21. xii.
12. x. 19. xxiv. 33.)

— προσηλθαν B* RL. Mai. DL. | † προσ-
ηλθον ̅. AB* RT. rel.

— φαρισαῖοι] των φαρισαιων D. Vulg.
a. b. e. c. f. ff. i. g. m. Syrr. Crt. & Pst. (contra,
Hel.)

— ανταψ] ante τινες D.

— θελει Syrr. Pst. & Hel. rel. Orig. Int.
iii. 92^e. | ζητει D. Syr. Crt. Theb. |
μελει E.

32. καὶ εἶπεν Vulg. b. c. f. ff. m. | ὁ δὲ εἶπεν
M. a. e. [Syrr. Crt. & Pst.]

— αὐτοῖς] om. K. || add. Jesus c. f. m.
Syr. Pst. (Theb.)

— δαιμονια] praem. τα L.

— ἀποτελω BL. 33. Clem. 577. | απο-
τελοῦμαι D. | † ἐπιτελω ̅. AR. rel.

— καὶ τῇ.... αὐριον ver. 33] om. 69. i.

— τρίτῃ] add. ἡμερα B. Vulg. Cl. (a.)
b. e. c. f. l. m. (Syrr. Crt. & Pst.) Memph.
Arm. Aeth. Orig. Int. iii. 92^e. 364^a. |

om. ADR. rel. Am. ff. i. Syr. Hel.
Theb. Clem. 577.

33. πλὴν.... εχομενη] om. b. e. ff. (i.) l. (Con-
tra, Vulg. a. e. f.)

— αὐριον] praem. τῇ D. | add. operari
Syr. Pst.

— εχομενη ABRL. rel. | ερχομενη D.
69. Δ.

— πορευεσθαι] om. a. | abite b. vadite
e. ite ff. m.

— ἐνδεχεται] ενδεγαι Δ.

— προφητην ἀπολέσθαι Orig. iii. 538^b.
Orig. Int. iii. 849^e. | ἀπολέσθαι προτην
D. (προστην corr. l.)

34. ἡ ἀποκτ.] om. ἡ 69.

— ἀποκτενοῦσα Orig. iii. 739^a. | ἀποκτεν-
νοῦσα AKU*. (non 69.) ἀποκτενοῦσα
X(Δ). 1. || ἀποκτενοῦσα τοὺς] ἀποκτε-
νοῦς αὐτοὺς Δ.

— ορης] ορηξ D. | ορηξ L. || add. con-
gregat Syrr. Crt. Pst. & Hel. Theb.
(praem. Aeth.)

— τὴν ἑαυτῆς νοσσιαν BRLX. 33. rel.
Memph. | τα ἑαυτῆς νοσσια A. 1. KM.
Theb. Arm. | τα νοσσια αὐτῆς D. vid.
Matt. xxiii. 37. (Eus. Ecl. Pr. 136 Matt
spectat.)

35. ὅμιν 1°] om. X.

— ὅμων] † add. ερημος ̅. DXΔ. 33.

28. introire in reg. Am. | 32. Ite et dicite Cl.
| tertia die Cl. | 33. sequenti die Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

κτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς
ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπι-
συνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἐαυτῆς
νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησατε;
³⁵ ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν[†]. [†]λέγω δὲ[†]
ὑμῖν[†], Οὐ μὴ [†]ἰδῇτέ με[†] ἕως [†][[†]ἤξει[†] ὅτε] εἴπητε,
[†]Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

[†] Psa. 118 (117): 26.

XIV. ^{ροσ} 101 [†] Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν[†] αὐτὸν εἰς οἶκόν
† R τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν
NB' ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. ² καὶ
^{ροζ} ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικός ἐμπροσθεν αὐτοῦ.
β ³ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς
καὶ Φαρισαίους λέγων, [†]Ἐξεστὶν τῷ σαββάτῳ
[†]θεραπεύσαι[†] * ἢ οὐ[†]; ⁴ οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ
ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν, ⁵ καὶ
[†]πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ⁸ Τίνος ὑμῶν [†]υἱὸς[†] ἢ βοῦς εἰς
φρέαρ [†]πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτόν

5. εἶπεν πρ. αὐτ.

* cap. 13:15.

quae occidis prophetas et lapi-
das eos qui mittuntur ad te,
quoties volui congregare filios
tuos, quemadmodum avis ni-
dum suum sub pinnis, et nolu-
isti. ³⁵ Ecce relinquitur vobis
domus vestra. Dico autem
vobis quia non videbitis me
donec veniat cum dicetis, Be-
neditus qui venit in nomine
domini.

¹ (176, 10.) Et factum est cum
intraret in domum cuiusdam
principis Pharisaeorum sabbato
manducare panem, et ipsi ob-
servabant eum. ² Et ecce homo
quidam hydropicus erat ante
illum. ³ (177, 2.) Et respondens
Iesus dixit ad legis peritos et
Phariseos, Licet sabbato cura-
re? ⁴ At illi tacerunt: ipse
vero apprehensum sanavit ac
dimisit. ⁵ Et respondens ad
illos dixit, Cuius vestrum asinus
aut bos in puteum cadet,
et non continuo extrahet illum

rel. Vulg. Cl. a. b. c. f. Syrr. Cr. & Pst. &
Hel. Memph. W. Æth. (vid. Matt.
xxiii. 38.) | om. ABRL. 1. 69. KSV
ΓΑ. Am. For. Fuld. e. ff. g. i. Memph.
Schw. (et ap. Mill.) Theb. Arm. Orig.
iii. 188^b. (vid. et 642^d.)

35. λεγὼν δε ABDRXΔ. 1. 33. 69. EGHK
MSUVΓA. Vulg. f. Syr. Hel. Memph.
Arm. | λεγὼν L. b. c. ff. i. l. Syr. Cr. Theb.
Æth. | † αμην δε λεγὼν Ξ. | dico enim
a. e. Syr. Pst.

— ὑμῖν 2^ο. | † add. ὅτι Ξ. AX. rel. Vulg.
a. f. ff. rel. | om. BDRL. 1. H. b. c. e. i. l.
— ἰδῇτε με ABR. 69. KM. Vulg. a. f. i. l.
| † με ἰδῇτε Ξ. DLX. 1. rel. (h. 33.)
b. c. e. (vid. Matt. xxiii. 39.) | με ἰδετε
E. || add. απ' αρι ΔGr. Memph.
Theb. Æth. (vid. Matt. xxiii. 39.)

— ἕως ἤξει ἄτε D. (ἐ. † αν" ἡξῇ" ὅτε Ξ.
EG. [ὅτι H.] rel. ἐ. αν ἡξει ὅτε AΔVA.)
Vulg. (a.) (b.) (f.) Syr. Hel. txt. donec
veniam c. donec veniat dies quando
a. (b.) f. Syrr. Cr. & Hel. † | ἕως αν X.
1. 69. M. (vid. Matt. xxiv. 39.) | ἕως
ὅτε K. || ἕως tantum habent BRL.
e. i. Syr. Pst. Memph. Theb. Arm.

— εἴπητε] add. μοι 69.

1. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ] ἐγένετο tantum 69.
(Et cum intraret Syr. Cr.)

— ἐλθεῖν] εἰσελθεῖν D. 69. M. Latt.
Memph. Theb. Arm.

— αὐτόν] om. 69. Γ.

1. οικον] praem. τον A.

— των ante φαρισαίων] om. B. Mai. K*.

— ad fin.] add. ut viderent quid fecerit
Syr. Cr.

2. ἰδοὺ] om. Syr. Cr. Theb.

— τις] om. D. 1. b. c. ff. i. Æth.

— ην] om. A.

— ὑδροπ. 69. (XΓA T f.)

3. ὁ Ἰησοῦς] om. 1.

— τοὺς] αὐτοὺς G*.

— λεγὼν Vulg. Cl. c. ff. Syr. Hel. | om.
D. Am. a. b. e. f. Syrr. Cr. & Pst.

— ἐξεστὶν] † praem. ει Ξ. AX. rel.
Vulg. Cl. a. b. c. e. ff. Syrr. Cr. Pst. &
Hel. Arm. (vid. Matt. xii. 10.) | om.

BDL. Am. f. Syr. Hier. (Memph.
Theb. ut vid.) Æth.

— τῷ σαββάτῳ] ἐν τοῖς σαββάσιν 1. a.

— θεραπεύσαι BDL. 1. | † θεραπεύειν Ξ.
AX. rel. (vid. Matt. xii. 10.)

— η ου BDL. 1. 69. b. e. f. Syrr. Cr. &
Hel.* Syr. Hier. Memph. (Theb. MS.
et ap. Mt.) Æth. | * om. Ξ. AX. rel.

Vulg. a. c. ff. Syr. Pst. Theb. (ap. Woide.)
Arm. (vid. Matt. xiv. 10.) || add. postea

ἐξεστι Graecē Theb. ap. Mt. et MS.

4. ἐπιλαβόμενος sine add. ABLX. 33.
rel. Vulg. | add. αὐτοῦ 1. 69. b. c. (f.)
ff. l. (Syr. Hel.) Memph. Theb. Arm.

Æth. | add. αὐτόν καὶ D. e. Syrr. Cr.
& Pst. manum illius a.

— ἰάσατο] ἰασάμενος D.

4. αὐτόν] om. D. 69. Am. e.

— καὶ post αὐτόν] om. D.

5. καὶ ab init.] † add. ἀποκριθεὶς Ξ. AX.
rel. (h. 33.) Vulg. f. Syr. Hel. | om.

BDL. 1. 69. K. a. b. c. e. ff. i. l. Syrr. Cr.
& Pst. Memph. Theb. Arm. Æth.

— πρὸς αὐτοὺς ante εἶπεν BLXΔ. 1. rel.
Vulg. | post εἶπεν ADK. a. b. c. e. ff. i. l.

Syrr. Cr. & Pst. & Hel. Memph. Theb.
Arm. Æth. || add. ὁ Ἰησοῦς X.

— ὑμῶν] praem. ἐξ D. Memph. MS.

— υἱὸς η βοῦς (A) BΔEGHMS(U) VΓA.
e. f. Syrr. (Cr.) & Pst. & Hel. Theb. (ὁ
υἱὸς AU.) | † υἱὸς η βοῦς Ξ. LX txt.

(sed non in com.) 1. 33. K. Vulg. a. b.
c. Memph. Arm. (vid. cap. xiii. 15.)

(ὁρὸς η βοῦς 69 sic.) bos ejus aut asi-
nus Æth. | προβατόν η βοῦς D. (vid.

Matt. xii. 10.) || add. aut asinus Syr.
Cr.

— πεσεῖται AB. Blc. Mai. (L.) 1. 69. (πε-
σῆται L.) | † πεπεσεῖται Ξ. DX. rel.

(vid. Matt. xii. 10.)

— καὶ οὐκ.... αὐτόν] post τῷ ἡμ. του
σαββ. D. Syrr. Cr. & Pst. (ctra, Hel.) |

om. καὶ 69.

— αὐτόν] αὐτο A.

35. relinquetur Cl. | vestra deserta Cl.
1. intraret Jesus Cl. | 3. ante licet praem. di-
cens, Si Cl. | 4. sanavit eum Cl.

A B D [P] [R].
L X Δ.
1. 33. 69.
E [F] G H K M S U V Γ
Λ. N Γ' ροη
Prov. 25:6,7.

[†] τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; ⁶ καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι [†] πρὸς ταῦτα.

die sabbati? ⁶ Et non poterant ad haec respondere illi.

102 ⁷ Ἐλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς, ⁸ Ὃταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μὴ ποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, ⁹ καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι, Δὸς τούτῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ [†] μετὰ αἰσχύνης [§] τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ¹⁰ ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς [†] ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἐλθῇ ὁ κεκληκὼς σε, [†] ἐρεῖ σοι, Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανακειμένων σοί. ¹¹ ὅτι πᾶς ὁ ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινὼν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. ¹² Ἐλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκώτι αὐτόν, Ὃταν ποιῇς ἄριστον ἢ δέιπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας

⁷ (178, 10.) Dicebat autem et ad invitatos parabolam, intendens quomodo primos accubitus elegerent, dicens ad illos, ⁸ Cum invitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne forte honoratior te sit invitatus ab eo, ⁹ et veniens is qui te et illum vocavit dicat tibi, Da huic locum, et tunc incipias cum ruhore novissimum locum tenere. ¹⁰ Sed cum vocatus fueris, vade recumbe in novissimo loco, ut cum venerit qui te invitavit dicat tibi, Amice, ascende superius: tunc erit tibi gloria coram simul descumbentibus: ¹¹ (179, 5.) quia omnis qui se exaltat humiliabitur, et qui se humiliat exaltabitur. ¹² (180, 10.) Dicebat autem et ei qui se invitaverat, Cum facis prandium aut cenam, noli vocare amicos tuos neque fratres tuos neque cognatos neque vicinos

§ Goth.

10. εἴπῃ σοι

^u Matt. 23:12. ^ε
cap. 18:14. ^{ρπ}
Theb.

5. τῇ ἡμέρᾳ] † praem. εν. B. Mai. 1s. rel. a.e.f. | om. ADLXΔ. 69. K. Vulg. b.c.l. || om. τῇ B. Mai.
6. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι (ἀποκριθῆναι 1. A.) | οἱ δὲ οὐκ ἀπεκριθῆσαν D. || † add. αὐτῷ C. AX. rel. a. f. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Memph. Theb. Arm. Aeth. ad fin. ver. Vulg. b.c.f. g^{1,2} | om. BDL 1. e.l.
— πρὸς ταῦτα] πρὸς αὐτὸν 1.
7. δέ] add. καὶ D. Vulg. a. Arm. | Contra, b.c.e.f.i. Syrr.Hcl. rel. [Syrr. Crt.&Pst.]
— πρωτοκλισ. ALXΔ. 69. E*HKΓA. (A X. 69. E*Λ. ver. 8.)
— ἐπέχων... ἐξελέγοντο] et eligeabant primos accubitus Syrr.Crt.
— ἐξελέγοντο] ἐξελέγοντο 69.
— πρὸς αὐτούς] om. 1. (e.) Memph. | (om. λεγ. πρ. αὐτ. Syrr.Pst.)
8. ὑπο τινος b.f. Syrr.Pst.&Hcl. (Arm.) rel. | om. D. Vulg. (a.)(c.)(e.)(f.)(i.) Syrr.Crt. Clem. 165.
— εἰς γάμους Clem. | εἰς γάμον D. | om. b. Theb. Syrr.Hcl.MS.marg. "ad nuptias non in omnibus exemplis invenitur." || add. aut ad convivium Arm.
— ὁ κεκλημένος Syrr.Pst.&Hcl. | ἡεῖ D. | crit ibi Syrr.Crt.
— ὑπ' αὐτοῦ Vulg. (e.)f. Syrr.Hcl. Arm. | om. D. a.b.c.f.f.i.l. Syrr.Crt.&Pst. Memph. (Theb.) Aeth. || om. ὑπ' L.

9. ὁ σε] ὡς σε 69 sic.
— ἀρξῇ] εσθ D Gr. e. | ἀρξῇται A.
— μετὰ ABDLΔ. 69 Scr. EGMVA. | † μετ' C. X. 1s. rel.
— τον] om. D*.
10. κληθῇς] -θεις B*RL(sil.Mai.)
— πορευθεὶς] om. D. e. Clem. 165.
— ἀνάπεσε AB*RL 1. 69. EHKSUVR. (B²Mai.) | ἀναπείσαι B(*Mai.)LXΔGM A. | † ἀναπείσον C. | ἀναπείπτε D. Clem. — εἰς τὸν ἔσχατον τόπον] post κληθῇς D. (e.) Clem.
— σε] σοι E. | om. 69.
— ἐρεῖ BLX. | † εἰπῃ C. ADΔ. 1. 33. rel. (εἰπει EG. εἰποι 69.)
— τότε] praem. καὶ D. ("et" tantum Syrr.Crt.&Pst.)
— post ἐνώπιον] παντῶν ABLX. 1. 33. 69. (Syrr.Crt.Pst.&Hcl.) Memph. Theb. Aeth. (... των 33.) | *om. C. DΔ. rel. Latt. Goth. Arm.
— συνανακειμένων] ἀνακειμ. K.
— σοι ult.] om. D. Latt. Syrr.Crt. | Contra, rel. Syrr.Pst.&Hcl.
11. ταπεινωθήσεται Clem. 306. Orig. iii. 431^b. | ταπεινούνται D Gr.
— καὶ ὁ] ὁ δὲ X. 69. Theb. (vid. xviii. 14.)
— ὑψωθήσεται Clem. 306. Orig. iii. 662^d. Orig. Int. iii. 941^e. | ὑψούνται D Gr.
12. καὶ 1°.] om. V. Syrr.Pst.ed. (ctra, MSS.) Memph. Aeth.

12. κεκληκώτι] -κοντι A. (domino caenae Syrr.Crt.)
— σου post φίλους] om. D. a. Iren. 332. | Contra, Cypr. 304.
— μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου] om. L. 1. 69. Iren. (om. σου b. Cypr.)
— μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου] om. D. a.e. Cypr. (om. σου Vulg. b.c.f. Iren.)
— μηδὲ γειτ. ALX. rel. Vulg. f. rel. | μη γειτ. B.Bly.Mai. μηδὲ τοὺς γειτ. Bar.Rul. | μηδὲ τοὺς γειτ. μηδὲ τοὺς D. a.b.c.e.f.f.i. Arm. Cypr. (noli vocare divites neque amicos et vicinos et cognatos hoc ord. Iren. 332.) | μηδὲ τοὺς γειτ. σου τοὺς 69.
— ἀντικαλεσώσιν ante σε BDRLX. 1. 69. e.f. Syrr.Hcl. Memph. Goth. Iren. Cypr. -σουσι 69. | † post C. ADΔ. 33. rel. (Latt.) Arm.
— γενῆται] γενήσεται A.
— ἀνταποδομα ante σοι BDRLX. a.e. Memph. | † post C. AX. rel. (Latt.) Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Goth. Cypr. 304. (om. σοι Iren.)
13. ἀλλ' ἀλλὰ D.
— ποιῇς hic ADRL. rel. Clem. 165. Cypr. 304. | post δοχῶν B. | ποιεῖ 69. HUF. | ποιήσης M.
— ἀναπειρους AB(*Mai.)DRLE*. | † ἀναπηρους C. B²Mai.X. rel.

8. ab illo Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. (Theh.)
[Goth.] Arm. Æth.
§ R

§ P

15. ὅσ[τις]

ΝΔ' ῥπα
ε

v Matt. 22: 1-14

16. ἐποίησεν

18. ἐξελεῖν

§ F

πλουσίους, μή ποτε καὶ [§] αὐτοὶ [†] ἀντικαλέσωνσίν σε" καὶ γένηται [†] ἀνταπόδομά σοι." ¹³ ἀλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν, κάλει πτωχοὺς [†] ἀναπείρους" χωλοὺς τυφλοὺς, ¹⁴ καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι [§] ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. ¹⁵ Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος [†] ὅστις" φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ¹⁶ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ^v "Ἀνθρώπος τις [†] ἐποίησεν" δέϊπνον μέγα καὶ ἐκάλεσεν πολλοὺς. ¹⁷ καὶ ἀπέστειλεν τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, "Ἐρχεσθε, ὅτι ἡδη ἔτοιμά ἐστιν [πάντα]. ¹⁸ καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μᾶς [†] πάντες παραιτεῖσθαι." ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ, "Ἀγρὸν ἡγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην [†] ἐξελεῖν" [†] ἰδεῖν αὐτόν. ἐρωτῶ σε, ἔχε με [§] παρητημένον. ¹⁹ καὶ ἕτερος εἶπεν, Ζεύγη βοῶν ἡγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά. ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ²⁰ καὶ ἕτερος εἶπεν, Γυναῖκα ἔγνημα, καὶ διὰ

divites, ne forte et ipsi te reinvitent et fiat tibi retributio. ¹³ Sed cum facis convivium, voca pauperes debiles eludos caecos, ¹⁴ et beatus eris, quia non habent retribuere tibi: retribuetur enim tibi in resurrectione iustorum. ¹⁵ Haec cum audisset quidam de simul discumbentibus, dixit ei, Beatus qui manducabit panem in regno dei. ¹⁶ (181, 5.) At ipse dixit ei, Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos. ¹⁷ Et misit servum suum hora caenae dicere invitatis ut venirent, quia iam parata sunt omnia. ¹⁸ Et coeperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei, Villam emi et necesse habeo exire et videre illam: rogo te, habe me excusatum. ¹⁹ Et alter dixit, Iuga boum emi quinque et eo probare illa: roga te, habe me excusatum. ²⁰ Et alius dixit, Uxorem duxi et ideo non pos-

14. ὅτι] om. 69. (κατ*)

— ἀνταποδίδοναι Δ.

— γαρ Vulg. a.b. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Goth. Iren. 332. Eus. in Luc. 186. | δε 1. 69. c.e.f.f.i.l. Arm. Æth. Cyp. [Syr.Crt.]

15. συνανακειμένων] συνακειμένων K^Tf. (in coll.)

— ταῦτα hic Eus. in Luc. 189. | ante τῶν συνανακ. D. (Vulg. b.c.) (Syr.Crt.) Memph.

— μακάριος Clem. 166. Eus. in Luc. 186 bis. 189 bis. 190. | -ον 69.

— ὅστις BPRLX. 1. 69. Syr.Hel.mg. Memph. Eus. in Luc. 186 bis. 189 bis. 190. | † ὅς Ξ. AD. rel. Clem. 166. Eus. in Ps. ap. Mai. 74. in Luc. 187.

— φαγεται Clem. Eus. in Ps. in Luc. 190. | φαγε L. | φαγεται 69. Eus. in Luc. 186 bis. 187. 189 bis.

— ἄρτον ABDPRLXΔ. 1. GH*K* (corr. 1.) A. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Æth. Eus. in Ps. in Luc. 186 bis. 189 ter. 190. | ἀριστον 69. Esic. H² K¹ corr. MSUVI. Syr. Crt. Arm. Clem. 166.

— του θεου Clem. 166. Eus. in Luc. 186 bis. 187. 189 ter. 190. | τῶν ουρανῶν 69. Eus. in Ps.

16. ὁ δε] ουδε D*.

— αυτω] om. D. a.b.c. Arm.ed. | Contra, Vulg. (c.) f.f. | (dixit ei dominus

noster Syr.Crt. (Goth.) dixit ei Jesus Syr.Pst.) || αυτοις U. c.

16. τις] om. P. Orig. iv. 244^e. | Contra, Orig. iii. 774^e. Eus. in Luc. 186.

— εποιει BR. 1. Syr.Crt. Orig. iv. 244^e. | † εποιησεν Ξ. ADPL. rel. Iatt. Syrr. Pst. & Hel. Clem. 165. Orig. iii. 774^e. Eus. in Luc. 186. 189 bis. Tert. adv. Mare. iv. 31.

— μεγα AB.Mai. (*Rl.) PR. rel. Orig. iii. iv. Eus. in Luc. 186. 189 bis. | μεγαν B² RL D. 69. A. Clem. 165. | om. X. e. Arm. Tert.

17. τον δουλον] τους δουλους P.

— τη ὥρᾳ του δειπνου Orig. iv. 244^e. | om. P.

— κεκλημενοις] κεκαλημενοις P (ap. Knittel.) (Orig. iv.)

— ερχεσθε BX. 33. rel. venite a.b.c.e. f.i. (ad fin. ver. Syr.Pst.) | ερχεσθαι ADPRLAK. ut venirent Vulg. (Inf. Memph.)

— εστιν] εισιν RL.

— παντα A(D)P. rel. (33 e spat.) Vulg. f. rel. | ante ετοιμα D. a.e.m. Syrr.Crt. & Pst. (etra, Hel.) vid. Matt. xxii. 4. | om. BRL. b.c.f.i.l.

18. παντες ante παραιτ. BDRLX. 1. Latt. Syrr. Pst. Arm. | † post Ξ. AP. rel. Syr.Hel. Memph. Goth. Æth. | om. Syrr.Crt.

— ὁ πρωτος] praeem. kai P. c.e.

18. αυτω Vulg. f. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Memph.W.&Schw. (Æth.) | om. D. 1. a.b.c.e.f.f.i.l.m. Memph.MS.(etap.Mill.) Goth. Arm.

— αναγκην] ante εχω DP. Vulg. a.b.c. e.f.m. | Contra, ABRL. rel. αναγκη B* RL (sil. Mai.)

— εξελθων B.Mai.DL. | † εξελθειν Ξ. ABRL.PR. rel.

— ιδειν] † praeem. kai Ξ. AP. rel. Vulg. a.b.c.e.f.m. Syr.Hel. Goth. | om. BDR L.G. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Arm. Æth.

— εχε] εχω 69.

19. ηγορασα Orig. iii. 149^d. | ηγορα D.

— ερωτω... παρητ. ABPR. rel. Vulg. (e.)f. Orig. iii. 981^{d.e}. diserte. | διο ου δυναμαι ελθειν D. a.(b.)c.f.f.i.(l.)m. cdd. ap. Orig. iii. 981^e. | om. ερωτω σε Orig. iii. 149^d. (etra, 981^{d.e})

— με] om. 69. (non 33.)

20. ετερος] αλλος D. (tertius Syr.Crt.)

— εγνημα Clem. 552. Orig. iii. 149^d. 981^e. (εγνημ H.) | ελαβον D.

— και δια τουτο Vulg. f.f.m. Syrr.Pst. f. Hel. rel. (εχε με παρητημενον Orig. iii.) | διο D. | et a.b.c.e.i. kai tantum Clem. 552. | om. Syrr.Crt.

12. te et ipsi Cl. | 13. claudos et caecos Cl. | 14. resurrectionem Am.* | 15. dixit illi Cl. | manducavit Am.

Α Β Δ (F) R.
L X Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVN
Λ.

τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. ²¹ καὶ παραγενόμενος ὁ
δοῦλος † ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε
ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ,
"Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς
πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ † ἀναπεῖρους" καὶ
† τυφλοὺς καὶ χωλοὺς" εἰσάγαγε ὧδε. ²² καὶ εἶπεν
ὁ δοῦλος, Κύριε, γέγονεν † ὁ" ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος
ἐστίν. ²³ καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον,
"Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς, καὶ ἀνάγκασον
εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ † μου ὁ οἶκος." ²⁴ λέγω γὰρ
ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων
γεύσεται μου τοῦ δείπνου.

ρπβ
ε

103 ²⁵ Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ
στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, ²⁶ w Εἴ τις ἔρχεται πρὸς
με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα † αὐτοῦ" καὶ τὴν μητέρα
καὶ τὴν γυναικα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ
τὰς ἀδελφάς, ἔτι † τε" καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ
δύναται † εἶναί μου μαθητῆς." ²⁷ x καὶ ὅστις οὐ βα-

sum venire. ²¹ Et reversus
servus nuntiavit hacc domino
suo. Tunc iratus pater fami-
lias dixit servo suo, Exi cito
in plateas et vicos civitatis, et
pauperes ac debiles et caecos
et eludos introduce huc. ²² Et
ait servus, Domine, factum est
ut imperasti, et adhuc locus
est. ²³ Et ait dominus servo,
Exi in vias et sepes et compelle
intrare, ut impleatur domus
mea: ²⁴ dico autem vobis quod
nemo virorum illorum qui vo-
cati sunt gustabit cenam
meam.

²⁵ (162, 5.) Ibant autem turbae
multae cum eo, et conversus
dixit ad illos, ²⁶ Si quis venit
ad me et non odit patrem suum
et matrem et uxorem et filios
et fratres et sorores, adhuc au-
tem et animam suam, non
potest meus esse discipulus.
²⁷ Et qui non baiulat crucem

22. ὡς ἐπέτ.

† P
w Matt. 10. 37.

26. μου μαθ. εἶν.
* Matt. 10:38.

21. παραγενόμενος] -ναμένος 69.
— δουλος] † add. εκεινος 5. XΔ. rel.
Syr. Cr. Pst. & Hcl. | om. AB. Mai. (el
Bth. e sil.) DPRL. 1. 69. K. (h. 33.)
Latt. Memph. Goth. Arm. Æth.
— αυτου] εαυτου 69. ΓΤζ. || add. παντα
D. (Arm. Usc.)
— ταυτα] τα F*. (om. b.c.e.)
— τοτε] καὶ D. e.
— ειπεν] post αυτου D.
— τους πτωχ.] om. τους D. (panperes
et claudos et aegrotos et caecos Syr.
Cr.)
— αναπειρους AB² Mai. DL. (-πιρους
PR.) | † αναπηρους 5. B* Mai. rel.
Eus. in Luc. 187. 188. 190. 191.
— και τυφλους και χωλους BDPTγ. L.
33. FKMU. (Latt.) Syr. Hcl. Memph.
Goth. Æth. Eus. in Luc. 188. | † και
χωλ. και τυφλ. 5. RXΔ. 1. rel. e. Syr.
Pst. Arm. (Syr. Cr. supra.) | και τυφ-
λους A. (κ. τους τυφλ. 69.) Syr. Hier. |
και χωλους Pap. Knittel.
— εισαγαγε] ενεγκε D Gr.
22. ειπεν] add. αυτω A.
— ὁ δουλος] ante ειπεν D. e.
— κυριε] om. D. c.e.
— ὁ BDRL. 1. c. Syrr. Cr. & Hcl. mg.
Memph. Arm. | † ὡς 5. APX. rel.
(Latt.) Syrr. Pst. & Hcl. txt. Goth. Æth.
| καθως A.

22. επεταξας] υπεταξας A. | προσεταξας
1. 69.
— ετι τοπος εστιν] ετιτο προσεστιν Δ
Gr. || add. iu convivio Syr. Cr.
23. δουλον] add. αυτου D. a.b. Syrr. Cr.
& Pst. Æth. | Contra, Syr. Hcl. rel. |
(coege intrare quoscumque inveneris a.)
— μου ante ὁ οικος AB. Mai. DGr. RLX
K. e. (Memph.) | † post 5. PΔ. rel.
(om. μου B. Bth. Bch.)
24. των ανδρων εκεινων Eus. in Luc. 189.
190. | των ανθρωπων D. m. ex homi-
nibus illis e.
— κεκλημενων] add. et non venerunt a.l.
— ad fin.] add. πολλοι γαρ εισιν (δε
εσονται X.) κλητοι ολιγοι δε εκλεκτοι
X. 1mg. 69. Emg. GFmg. lit. tub. HV² Γ
A. Syr. Hier. marg. Æth. a.
25. αυτω] τω Ιησου EGH.
— πολλοι Vulg. f.i. Syrr. Pst. & Hcl. rel.
| om. D. a.b.c.e. ff. l. Syr. Cr.
— προς αυτους] αυτοις D.
26. μισει] πεισει D*.
— αυτου ADXΔ. 1. 69. EFGHKMU
V ΛΤζ. | † εαυτου 5. BRLSsF. Orig. Int.
ii. 477^a. | om. e. Orig. i. 299^b. Orig. Int.
ii. 438^d.
— μητερα] add. αυτου D. Syrr. Cr. & Pst.
Memph. | Contra, Orig. i. || (και τ.
γυν. κ. τ. τεκνα post αδελφας Syrr. Cr.
& Pst.)

26. ετι τε BRLΔ. | † ετι δε 5. AD Gr.
rel. Vulg. e. ff. | ετι και Orig. i. 299^c.
insuper et a. adhuc et e. etiam et b.
— εαυτου] post ψυχην B. 69. (αυτου 69.)
| Contra, ADL. rel. Orig. i.
— ειναι ante μου μαθητης BRLXMS.
Fuld. Syr. Hcl. Memph. Æth. | † post
5. ADΔ. 1. rel. a.b.c.e. ff. Syrr. Cr.
& Pst. Goth. Orig. i. Hil. 330^a. | μου
ειναι μαθ. 69. K. Vulg. Orig. Int. ii.
Eus. Theoph. 144. Hil. 330^b. | μαθ. ει-
ναι μου F.
27. om. ver. R. 69. M* F. | Contra, ABD
L. rel. vv. Orig. Int. ii. 477^a.
— και οστις AX. rel. Vulg. a.b.c. Syrr.
Cr. Pst. & Hcl. | και ὁς D. | οστις ουν
B. (om. seq. ου B* Rl. add. 2. sil. Mai.)
et si e. f. (quicumque enim Arm.) |
οστις L. Memph. (Æth.) ὁς tantum
Iren. Gr. 16.
— βασταζει] -σει F.
— αυτου DL*. rel. Iren. Gr. 16. | εαυτου
ABL² ΔM².
— ερχεται] ακολουθει K. Memph. Iren.
Gr. 16. ακολουθηση Orig. iii. 685^b.
— ειναι μου μαθ. BLXΔEFGHVA. Am.²
For. b.e.f. (Syr. Hcl.) Goth. | † μου ει-
ναι μαθ. 5. A. 1. KMSsU. Vulg.

21. om. huc Am. | 24. gustavit Am.

Vulg. a. b. c.

Syr. C. P. H. NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπγ

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπδ

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

Matt. 5:13.

Mar. 9:50.

§ Theb.

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

ρπε

NE

Memph. [Theb.] i

Goth. Arm. Æth.

27. στ. ἐαυτοῦ

¶ F

στάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται ἡ εἶναι μου" μαθητής. ²⁸ τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει ἡ εἰς ἡ ἀπαρτισμόν; ²⁹ ἵνα μὴ ποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξονται ἡ αὐτῷ ἐμπαίξιν, ³⁰ λέγοντες ὅτι Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ³¹ ἡ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἡ ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλευέται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἡ ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ ἑκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; ³² εἰ δὲ μὴ γε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος πρεσβεῖαν ἀποστείλας ἑρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. ³³ οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται ἡ εἶναι μου" μαθητής. ³⁴ ἡ καλὸν [οὖν] τὸ ἄλλας ἑὰν δὲ καὶ τὸ ἄλλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; ³⁵ οὐτε εἰς γῆν οὐτε εἰς κοπρίαν

suam et venit post me, non potest meus esse discipulus. ²⁸ (183, 10.) Quis enim ex vobis volens turrem aedificare nonne prius sedens computat sumtus qui necessarii sunt, si habet ad perficiendum? ²⁹ ne postea quam posuerit fundamentum et non poterit perficere, omnes qui vident incipiant inludere ei ³⁰ dicentes quia hic homo coepit aedificare, et non potuit consummare. ³¹ Aut qui rex iturus committere bellum adversum alium regem non sedens prius cogitat si possit eum decem milibus occurrere ei qui cum viginti milibus venit ad se? ³² Alioquin adhuc illo longe agente legationem mittens rogat ea quae pacis sunt. ³³ (184, 5.) Sic ergo omnis ex vobis qui non renuntiat omnibus quae possidet non potest meus esse discipulus. ³⁴ (185, 2.) Bonum est sal: si autem sal quoque evanuerit, in quo condietur? ³⁵ Neque in terram

c. ff. (Æth.) | μου μαθ. ειναι D. (a.)

(Syr. Cr. & Pst.)

28. γαρ] δε D. (Æth.) | om. a. b. Orig. iii. 778^d.

— θελων] prae. ὁ EHMSUVTA*. | Contra, ABDRL. 33. rel.

— ε] om. L.

— εχει] † add. τα ς. AXA. 1. 33. rel. a. f. Goth. (Arm.) | om. BDRL. Vulg. b. c. e. ff. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Æth. ut vid. Orig. Int. ii. 145^f.

— ε] ABDRLA. 33. 69. EGHK T f. MS UTA. | † προς ς. X. 1s. VF. Orig. ap. Gb. ? ubi? (vid. ver. 32.)

29. αυτου] om. U.

— θεμελιον] -ον 69.

— και μη Petr. Alex. Routh. iv. 37. | om. και D. a. e.

— ισχυοντος ABR. rel. | ισχυσαντος LXA. 1. U. (Petr. Alex.) | add. αυτου S. | ισχυσθ D. Latt.

— εκτελεσαι Petr. Alex. vid. Orig. iii. 778^d. | οικοδομησαι και D. e.

— αρξωνται... λεγοντες οτι (ver. 30.) Vulg. f. (vid. Orig. iii.) | μελλουσιν λεγειν D. e. dicent a. b. (c.) ff. i.

— αρξωνται ABL. rel. | -ξονται RX. 69. EUT. Petr. Alex.

— αυτω ante εμπαξιν ABRLX. 1. K U. | † post ς. ΔG sic. rel. Vulg. f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Goth. Petr. Alex.

29. αυτω] αυτον 69.

30. οτι] om. D. Syr. Cr.

— οικοδομειν] add. turrim Syr. Cr.

31. η τις] ει τις 69.

— ετερω βασιλει ante συμβαλειν ABDR LX. 33. | † post ς. Δ. 1. rel. Latt. Syr. Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. [Syr. Cr. & Pst.]

— ουχι] ουκ ενθως D.

— πρωτον] ante καθισας 1. b. e. f. | Contra, Syr. Hel. | om. καθ. Syrr. Cr. & Pst.

— βουλευεται] -σεται B. (a.) b. (f.)

— ει] η Γ.

— δυνατον U.

— υπαντησαι ABDRX. Δ. 1. 33. 69⁽¹⁾ corr.). (post αυτον D.) | † απαντησαι ς. L. rel.

— αυτον] αυτω 69.

32. ετι] om. Δ. Æth.

— αυτον ante πορω BDLX. 1. 69. Latt. | post ARA. 33. EGHKMSUVTA. Goth. | (post οντος add. a loco pugnae Syr. Cr. add. ab eo Syr. Hel. †)

— πρεσβειαν] post απεστειλας D. e. Æth.

— τα ADRLX. rel. Vulg. f. Syr. Hel. Æth. ut vid. | om. Bf. (a.) b. c. e. ff. i.

Syr. Cr. & Pst. Memph. ut vid. Goth. Arm.

— προς ADRLX. 69 sic. rel. | εις BK. Arm. (vid. ver. 28.)

33. ουν] om. Λ.

— πας εξ υμων] και εξ υμων πας D. | πας ο εξ υμ. VF.

— πασιν ABL. rel. vv. | om. DR.

— εαυτον υπαρχουσιν ABRL. rel. | υπαρχ. αυτον DKM.

— ειναι μου μαθητης BRL. 33. a. Syrr. Pst. & Hel. Memph. | † μου ειναι μαθητης ς. AX. rel. Vulg. f. Arm. Orig. Int. ii. 104^e. 438^d. 477^a. [Æth.] | μου μαθητης ειναι DU* (Tf.) b. c. e. ff. i. (Syr. Cr.)

34. καλ. τ. αλ.] om. Γ.

— καλον] add. ουν BLX. 69. Memph. W. & MSS. ("quia" Theb.) | *om. ς.

ADRA. 1. rel. vv. (vid. Mar. ix. 50.)

— αλας bis] αλα D.

— δε και BDLX. Am. a. b. c. g. 1. 2. l. Syrr. Cr. & Pst. | *om. και ς. AR. rel. Vulg. Cl. e. f. ff. i. Syr. Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. (vid. Matt. v. 10. Mar. ix. 50.) (γαρ tantum Orig. i. 794^d.)— μωρανθη Orig. i. 794^d. | μαρανθη 69.

— αρτυθησεται] -θησεσθε 69 Scr. ὀλισθησεται 1. 33.

35. εις γην] εις την γην D. 69. | Contra, Orig. i. 794^d. [Æth.]

27. esse meus Am. ** | 28. non prius Cl. Am. ** | habeat Cl. | 29. potuerit Cl. | 31. quis rex Cl. | 34. om. quoquo Cl.

ABD[P][Q](R).
L X Δ.
1. 33. 69.
E[F]GHKMSUVΓ
Λ.

εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὧτα
ἀκούειν ἀκουέτω.

neque in sterculinam utile est,
sed foras mittetur. Qui habet
aures audiendi audiat.

XV.
1. ἐγγίζ. αὐτῷ
¶ R

104 ¹ Ἦσαν δὲ ² αὐτῷ ἐγγίζοντες ³ πάντες οἱ
τελῶναι καὶ οἱ ⁴ ἁμαρτωλοί, ἀκούειν αὐτοῦ. ⁵ καὶ
διεγόγγυζον οἱ ⁶ * τε ⁷ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς,
λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ
συνεσθίει αὐτοῖς. ⁸ Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν
παραβολὴν ταύτην λέγων, ⁹ ¹⁰ Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν
ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ¹¹ ἀπολέσῃ ¹² ¹³ ἐξ αὐτῶν ἓν,
οὐ καταλείπει τὰ ¹⁴ ἐνενήκοντα ¹⁵ ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ
καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ¹⁶ ἕως εὕρῃ αὐτό;
¹⁷ καὶ εὕρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὄμους ¹⁸ αὐτοῦ ¹⁹ χαί-
ρων, ²⁰ καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους
καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, Συγχάρητέ μοι, ὅτι
εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. ²¹ λέγω ὑμῖν
ὅτι οὕτως χαρὰ ἐστὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρ-
τωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ²² ἐνενήκοντα ²³ ἐννέα δικαίοις
οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας. ²⁴ ἢ τίς γυνή
δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν,

¹ (186, 2.) Erant autem appro-
pinqnantes ei publicani et pec-
catores ut audirent illum. ² Et
murmurabant Pharisei et scri-
bae dicentes quia hic peccato-
res recipit et manducat cum
illis. ³ (187, 5.) Et ait ad illos
parabolam istam, dicens, ⁴ Quis
ex vobis homo qui habet cen-
tum oves, et si perdidit unam
ex illis, nonne dimittit nona-
ginta novem in deserto et vadit
ad illam quae perierat, donec
inveniat illam? ⁵ Et cum in-
venierit illam, imponit in ume-
ros suos gaudens, ⁶ et veniens
domum convocat amicos et
vicinos, dicens illis, Congratu-
lamini mihi, quia inveni ovem
meam quae perierat. ⁷ Dico
vobis quod ita gaudium erit in
caelo super uno peccatore pae-
nitentiam habente quam super
nonaginta novem iustis qui non
indigent paenitentia. ⁸ (188, 10.)
Aut quae mulier habens drag-
mas decem, si perdidit drag-

35. εὐθετόν ἐστιν] om. H.
— βάλλουσιν (c.)c. | βαλουσιν M. (Vulg.)
b.(f)(ff)
— αὐτῷ αὐτῷ L. 69. EG.
— ὁ ἔχων ad fin.] om. Theb.
1. αὐτῷ ἐγγίζοντες παντες AB. 1. 69. KM
U. Goth. | αὐτῷ παντες ἐγγίζοντες R
L. | † ἐγγίζοντες αὐτῷ παντες Ξ. DX.
rel. a.c.f.β.β. Syr. Hel. Memph. Arm.
[Theb. Aeth.] | ἐγγίζ. αὐτῷ (om.
παντες) Vulg. b.c.l. Syrr. Crt. & Pst.
— οἱ ἁμαρτ. ABRL. rel. | om. οἱ DU.
Arm.
— αὐτοῦ] αὐτῷ Γ.
2. οἱ τε BDL. | * om. τε Ξ. AX. rel.
Memph.
— φαρισαῖοι.... γραμματεῖς] transpon. A.
69. Syrr. Crt. & Pst. (etra, Hel.) Aeth.
— προσδέχεται] προσδέεται D*.
3. λέγων] om. D. 69. b.e. Syrr. Crt. & Pst.
(etra, Hel.) Arm.
4. ἔχων] ὡς ἐξεί D. (ὡς ἔχει Meth. de
Conv. Virg. 79^d.)
— ἀπολέσῃ B* ap. Rl. Mai. D. Meth. (vid.
ver. 8.) | † ἀπολέσας Ξ. AB² LX. 1. 33. rel.
— ἐξ αὐτῶν ante ἐν BD Gr. 1. 69. e. |
† post Ξ. AL. 33. G sic. rel. (Latt.)
Syrr. Crt. Pst. & Hel. rel. (vid. Orig. iii.
314^e.) Meth. (vid. Matt. xviii. 12.)

4. οὐ καταλείπει ABX. 1. rel. | οὐχι
καταλείπει L. 69. (non 1.) Memph.
(vid. οὐχι Matt.) | οὐκ καταλ. Δ. (κα-
ταλείπει ES* Λ.) | οὐκ ἀφίησι D. Theb.
Meth.
— ἐνενήκοντα AB. Mai. DLXΔ. 1. 69. E
GHKMSUVΓA. | † ἐννεν. Ξ.
— ἐννέα] add. προβάτα 69*.
— πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός Vulg. b.c.
ff. Syrr. Pst. & Hel. rel. (Meth.) | ἀπελ-
θων τὸ ἀπολωλός ζητεῖ D. (a.) (c.) (f.)
(Syr. Crt.) (Memph.) (Theb.) | (τὸ
απολ.) unam Theb.)
— ἕως] add. οὐ ΔΔ. 1. 69. MUL. | om.
BDLX. rel. Meth.
5. ἐπιτίθησιν] om. 1.
— αὐτοῦ B. Mai. DLX. 1. 69. FKΓA.
Meth. de Conv. Virg. 79^d. | † ἱαντοῦ Ξ.
ΔΔ. rel.
6. καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν (Meth.) | ἐλθὼν δε
εἰς τὸν D. (ἐλθῶ D*. Meth.)
Theb.
— συγκαλεῖ ABL. rel. | -λείται D. 1. 69.
FA. Meth. (vid. ver. 9.)
— τοὺς γειτ. (Meth.) | τας γειτ. 1. Γ.
— αὐτοῖς] om. Γ. Memph. W. Meth.
— συγχάρητε Meth. | -χαίρητε Δ.
— το] τὸν Δ. | τὴν sie U.
— προβάτον] προσώπων 69* (corr. 1.)

7. λέγω] add. δε D. Syr. Crt. (dico ergo
e.)
— ὅτι] add. gaudet super ea magis Syr.
Hel.
— ἐν τῷ οὐρανῷ] post ἐστὶ ADX. 1.
rel. [h. F.] Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel.
Memph. Theb. Goth. (Arm.) Aeth.
Cyrr. 72. | ante ἐστὶ BL. 33 ut vid.
— ἐπὶ 2°] add. τοῖς F.
— ἐνενήκοντα AB. Mai. DLXΔ. 1. 69. E
FGHKMSUVΓA. | † ἐννεν. Ξ.
— δικαίοις] δικαίων X.
— οὐ χρεῖαν ἔχουσιν Orig. i. 213^d. iii.
224^f. (ἐχῶσι 1.) | οὐκ ἔχουσιν χρεῖαν D.
8. δραχμὰς Vulg. Cl. a.c. | δραχμὰς AL
XE. Am. f. | δραγχ. 69. dracmas b.
denarios e.
— ἔχουσα] ante δραχμ. D. Latt. Syrr.
Crt. Pst. & Hel. Aeth.
— δεκα] om. 1.
— ἐὰν ἀπολέσῃ] καὶ ἀπολέσασα D.
— ἀπολέσῃ] -σι E. | ἀναπολέσῃ L.
— δραχμὴν Vulg. Cl. Syr. Hel. (et mg.
Graeco.) Goth. Arm. Aeth. (δραγχμὴν
A. δραγμὴν XF. Am. f. δραγχμὴν
69.) | om. D. (a.) b.c.e. ff. i. l. (Syrr. Crt.

4. inveniat eam Cl. | 5. invenierit eam Cl. |
7. paon. agente Cl. | 8. sq. drachmas, etc. Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

¶ E*

9. συγκαλεῖ ρπθ
ε

NZ ρζ
ι

§ P
§ R

¶ F

§ Q

16. χορτασθῆναι
ἐκ τ. κερ.

17. ἔφη

οὐχὶ ἄπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἔως οὗ εὔρη; ⁹ καὶ εὐροῦσα συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ [†] γείτονας λέγουσα, Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. ¹⁰ οὕτως λέγω ὑμῖν, [†] γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῶ μετανοοῦντι.

105 ¹¹ Εἶπεν δέ, Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. ¹² καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. [†] ὁ δὲ διείλεν αὐτοῖς τὸν βίον. ¹³ καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν [§] [†] πάντα ὁ [§] νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. ¹⁴ δαπανήσαντος δὲ [¶] αὐτοῦ πάντα [§] ἐγένετο λιμὸς [†] ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι, ¹⁵ καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. ¹⁶ καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. ¹⁷ εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπεν, Πόσοι

mam unam, nonne accendit lucernam et everrit domum et quaerit diligenter, donec inveniat? ⁹ Et cum invenerit, convocat amicas et vicinas dicens, Congratulamini mihi, quia inveni dragmam quam perdideram. ¹⁰ (189, 5.) Ita dico vobis gaudium erit coram angelis dei super uno peccatore paenitentiam agente.

¹¹ (190, 10.) Ait autem, Homo quidam habuit duos filios.

¹² Et dixit adolescensior ex illis patri, Pater, da mihi portionem substantiae quae me contingit. Et divisit illis substantiam. ¹³ Et non post multos dies congregatis omnibus adolescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam, et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.

¹⁴ Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa, et ipse coepit egere: ¹⁵ et abiit et adhesit uni civium regionis illius, et misit illum in villam suam ut pasceret porcos. ¹⁶ Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis quas porci manducabant; et nemo illi dabat.

¹⁷ In se autem reversus dixit,

&Pst.) Memph. Theb. (unam ex eis a. Syrr.Crt.&Pst.)

8. ουχε] ουχ 69.

— λυχνον] λυχνιαν ΓΤf.

— σαροι] σαρι 69.

— ἔως οὐ B(L)(X). 1. 33. (ἔως σου L X.) | [†] ἔως ὅτου Ξ. ΑΔ. rel. [h. F.] | ἔως tantum D. 69.

— εὔρη] -ρει Γ.

9. συγκαλεῖται AD. 1. 69. rel. [h. F.] | συγκαλεῖ BLXΔKU. (vid. ver. 6.)

— γειτονας] [†] praem. τας Ξ. Α(D)X. rel. (τους M.) | om. BL. (τας γειτονας και φίλας D.)

— τὴν δραχμὴν BL. rel. Vulg. Cl. c. (om. τὴν, D. et habent ἔρ. post ἀπώλεσα D. e.) | τ. δραχμὴν A. τ. δραχμὴν 69. Am. f. || add. μου f. Theb. (om. seq. ἣν ἀπώλεσα b.i.) dracmam a.b.i. denarium e.

10. γίνεται ante χαρά BLX. 33 ut vid. (Syr. Crt.&Pst.) (Æth.) | [†] post Ξ. Α Δ. rel. Syr. Hel. Theb. Goth. Orig. Int. iv. 468^c. | χαρά εἶναι D. 69. Latt. Arm. [Memph.] (vid. ver. 7.) || add. ἐν οὐρανῳ 69. (vid. ver. 7.)

— τὸν ἀγγ. om. τὸν B. (coram omnibus angelis Syr. Crt.)

— ἐπι] ἐφ' [E.]

11. εἶπεν δέ] dicebat illis iterum Syrr. Crt. & Pst. (praem. "et" & add. "Jesus" Pst.) | om. 69. [E.]

12. αὐτ. τῷ πατρὶ Vulg. f. Syr. Hel. rel. | om. ff(Blan.) illi a.b.c. ff(Sabat.) Syrr. Crt. & Pst. (om. αὐτῶν e.i.)

— ἐπιβάλλον] add. μοι D. Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel. (Memph. Theb.) Goth. Æth. | Contra, rel. Arm. | (da mihi haereditatem quae contigit mihi Syr. Crt.)

— τῆς οὐσίας Syr. Hel. et mg. Graecē. | e domo tua Syrr. Crt. & Pst.

— ὁ δὲ δὲ. ABL. Memph. (Theb.) | [†] και δι. Ξ. DΔ. rel. Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Goth. Arm. Æth.

— βιον] add. αὐτου Syrr. Crt. Pst. & Hel. Theb. Goth.

13. μετ' οὐ e. | οὐ μετα D. (Latt.)

— πάντα BDP. | [†] ἀπάντα Ξ. ALX. rel. | omne quod contingebat ei Syrr. Crt. & Pst. (Theb.)

— νεωτερος] νωτερος F.

— και ἐκεῖ] κακεῖ D. 69. G.

— τὴν οὐσίαν αὐτου] ἑαυτου τον βιον D Gr.

— ζων ασωτως] in illis cibis qui non decabant, nam vivebat prodige cum meretricibus. Syrr. Crt. (ασωτως] -τος FA.)

14. λιμος] λοιμος 69*.

— ἰσχυρά ABDR* ut vid. L. 1. 33. | [†] ἰσχυρος Ξ. PTf:QR²X. rel.

— και αὐτ. ηρξ. ὑστερ.] om. Syr. Crt.

— ὑστερεῖσθαι] praem. του AG sic MS ΓΛ.

15. των πολ.] om. των Δ.

— αὐτου] add. ὁ πολιτης Δ.

— αὐτου] om. D. Syrr. Crt. & Pst. Æth.

16. και 1°.] om. G.

— και ἐπεθυμει] και ἀπεθυμει Δ. | (καπεθυμει D*)

— γεμίσαι τὴν χοιλίαν αὐτου APQXΔ. rel. Vulg. a.b.c. ff. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Arm. | χορτασθῆναι BDRL. 1. 69. ef. Theb. Goth. ut vid. Æth. (vid. cap. xvi. 20.) | manducare (tantum) Syr. Crt.

— απο ΑPTf QXΔ. rel. | εκ BDRL. 1. Orig. iii. 982^c. ("de" Latt.)

— οὐείς] add. τις 69. (Contra, Orig. iii. 982^d.)

— αὐτω] τω D*.

17. ἑαυτον] αὐτον L.

— ειπεν ADPQR. rel. | εφη BL. 69.

— ποσοι] πως οἱ X. 69. || add. αρτι L. Syr. Pst.

8. evertit Am.

Α Β Δ Ρ (Q) R.
L X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΛ.
17. περισσεύουσιν
— λιμῶ [ᾠδε]

20. πατ. ἑαυτοῦ

§ E*
21. ὁ υἱὸς αὐτοῦ

¶ Syr. Crt.

23. καὶ ἐνεγκαντες

μίσθιοι τοῦ πατρὸς μου ἡ περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ ᾠδε" λιμῶ ἀπόλλυμαι. ¹⁸ ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου. ¹⁹ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. ²⁰ καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. § ²¹ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱός, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου. ¶ ²² εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, * [Ταχὺ] ἐξενέγκατε ἑτολήν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. ²³ καὶ ἡ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἡ ἡ ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη.

Quanti mercennarii patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereō. ¹⁸ Surgam et ibo ad patrem meum et dicam illi, Pater, peccavi in caelum et coram te, ¹⁹ et iam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut unum de mercennariis tuis. ²⁰ Et surgens venit ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset, vidit illum pater ipsius, et misericordia motus est et accurrens cecidit supra collum eius et osculatus est eum. ²¹ Dixitque ei filius, Pater, peccavi in caelum et coram te, iam non sum dignus vocari filius tuus. ²² Dixit autem pater ad servos suos, Cito proferte stolam primam et induite illum, et date anulum in manum eius et calciamenta in pedes, ²³ et adducite vitulum saginatum et occidite, et manducemus et epulemur, ²⁴ quia hic filius meus mortuus erat et revixit, perierat et inventus

17. μισθιοι] add. in domo Vulg. Cl. Syrr. Crt. & Pst. Arm.

— περισσεύονται ABP. 1. | † περισσεύουσιν Ξ. DQRL. rel. | περισσεύουσιν Γ.

— ᾠδε] ante λιμῶ B. Bch. DR. 1. U (supra ras.) Latt. Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm. Æth. | ᾠδε post λιμῶ B. Bthly. Mai. L. e. Syr. Hel. | * om. Ξ. APQX. rel. Theb. Goth.

— λιμῶ] λοιμῶ 69*.

18. πορεύσομαι] -σωμαι Γ. | πορευομαι R. — ἐρῶ] ἐρωτω 69.

19. om. ver. usque ad υἱὸς σου 1.

— οὐκέτι] † praem. καὶ Ξ. PX sic. 69s. GM. Am. g¹. Syrr. Crt. & Pst. & Hel. Arm. | om. ABDQRLΔ[E] HKMSUVΓΛ. Vulg. Cl. a. b. c. e. f. ff. g². Memph. Theb. Goth. Æth.

— υἱός] post σου D.

— ποιήσόν με ὡς.... ad κληθῆναι υἱὸς σου ver. 21. fin.] om. R* (habet a man. rec. in marg. superiori.)

20. ἦλθεν] om. A*.

— αὐτοῦ DPQRman. rec. LX. 69. HKM A. | † ἑαυτοῦ Ξ. ABΔ. Is. EGSsUVF sic. — μακρὰν] praem. οὐ PX. 33.

— ἀπεχόντος] εχόντος Δ.

— εὐσπλαγχν. ΓΤζ.] add. surrexit Arm.

— ἐπέπεσεν] ἐνεπέσεν D. | ἐπέσεν 1. 69. Arm.

— καὶ κατ.] om. καὶ D*.

21. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱὸς APQRman. rec.

rel. Latt. Syr. Hel. (Goth.) (αὐτοῦ A.) et dixit ei filius ejus Syrr. Crt. & Pst. Æth. | εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ BL 1. Memph. (Theb.) | ὁ δὲ υἱὸς εἶπεν αὐτῷ D. ille autem dixit e. || (πατέρ seq. non om. K.)

21. καὶ ἐνωπ.] om. καὶ P.

— οὐκέτι] † praem. καὶ Ξ. PQRman. rec. X. rel. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Goth. Arm. ed. | om. ABDL. 1. K. Latt. Memph. Theb. Arm. MSS. Æth.

— υἱὸς σου] σου υἱὸς D. || add. ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου BDX. 33. U. Tol. Gat. Mm. Bodl. Syr. Hel. Æth. | non addunt APQR (ut liquet.) L. 1. rel. Latt. rel. Syr. Pst. Memph. Goth. Arm. (hiat Syr. Crt.) "Nec dicit omnia quae dicturum se esse promiserat sed usque ad illud, Non sum dignus vocari filius tuus. Hoc enim vult fieri per gratiam quo se indignum esse per merita fatetur. Non addit quod in illa meditatione dixerat, Fac me sicut unum de mercennariis tuis. Cum enim panem non haberet, vel mercenarius esse cupiebat: quod post osculum patris generosissime jam dedignatur." Aug. Quaes. Ev. ii. 33. 4. (Ed. Bass. iv. 343.)

22. δούλους] παιδας 1.

— ταχὺ ante ἐξεν. B(D)LX. Latt. Syr. Hier. Memph. Goth. Arm. Æth. (τα-

χεως D.) | post ἐξεν. Syr. Hel.* | * om Ξ. APQR. rel. Syrr. Pst. & Hel. txt. Theb.

22. ἐξενέγκατε] ἐξενεγκαντες AE* ut vid.

— στολήν] † praem. τὴν Ξ. D² RX. rel. Arm. | om. ABD* PQLK*.

— καὶ ἐνδ.] om. καὶ A.

— τὴν ante χεῖρα] om. B Ln. Tf. (contra, Mai. sil. Bthly. Bch.)

— ποδας] add. αὐτοῦ DPX. 69. G. Vulg. Cl. a. b. f. l. Syr. Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. [e. Syr. Pst.] | Contra, ABQ Tz. RL. rel. Am. c. ff. g¹. 2.

23. φερετε BRLX. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Arm. Æth. | † ἐνεγκαντες Ξ. AP(QTz). rel. Goth. (ἐνεγκοντες Q Tz. AGV.) | ἐνεγκατε D. Theb.

— τον μοσχον τον σιτευτον] τον σιτευτον μοσχον D. e. (vid. Clem. Theod. 969.) | (σιτευρον Δ. et vers. 27, 30.)

— θυσαστε] praem. καὶ DX. Latt. Syr. Hel. Arm. Æth.

— φαγοντες ef. Theb. Goth. | φαγωμεν καὶ D. Vulg. a. b. c. ff. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Arm. Æth.

24. οὗτος] post ὁ υἱὸς μου 69. K.

— ὁ υἱὸς] post μου A.

— ἀνέζησεν ADPQ Tz. R. rel. Latt. Syr.

17. praem. in domo ante patris Cl. | 18. dicam ei Cl. | 19. om. et Cl. | 20. super coll. Cl. | 22. pedes ejus Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. (C.) P. H.
Memph. (Theb.)
Goth. Arm. Æth.

καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεισθαι. ²⁵ ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ
πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ
οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν, ²⁶ καὶ προσκα-
λεσάμενος ἓνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί * αὐν εἶη
ταῦτα. ²⁷ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ὁ ἀδελφός σου ἦκει,
καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν,
ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ²⁸ ὠργίσθη δὲ καὶ
οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν
παρεκάλει αὐτόν. ²⁹ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ
* αὐτοῦ, Ἴδου τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέ-
ποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδω-
κας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ.
³⁰ ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον
μετὰ * τῶν πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτόν
μόσχον. ³¹ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὺ πάντοτε
μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν. ³² εὐφρανθή-
ναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος
νεκρὸς ἦν καὶ ἐζήσεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.

¶ Q

¶ Theb.

est. Et coeperunt epulari.
²⁵ Erat autem filius eius senior
in agro: et cum veniret et ap-
propinquaret domui, auditiv
symphoniam et choram, ²⁶ et
vocavit unum de servis et in-
terrogavit quae haec essent.
²⁷ Isque dixit illi, Frater tuus
venit, et occidit pater tuus
vitulum saginatum, quia sal-
vum illum recepit. ²⁸ Indigna-
tus est autem et nolebat in-
troire. Pater ergo illius egres-
sus coepit rogare illum. ²⁹ At
ille respondens dixit patri suo,
Ecce tot annis servio tibi et
numquam mandatum tuum
praeterii, et numquam dedisti
mihi hedum ut cum amicis
meis epularer: ³⁰ sed postquam
filius tuus hic qui devoravit
substantiam suam cum mce-
tricibus venit, occidisti illi vi-
tulum saginatum. ³¹ At ipse
dixit illi, Fili, tu semper me-
cum es, et omnia mea tua sunt:
³² epulari autem et gaudere
oportebat, quia frater tuus hic
mortuus erat et revixit, perie-
rat et inventus est.

Hcl. Goth. Æth. Orig. Int. iv. 485^a. |
ἐζήσεν B. Syr.Pst. Memph. Arm.
(vid. ver. 32.) || † add. καὶ ὧ. Δ. rel.
Syr.Pst.&Hcl. Goth. Æth. (vid. ver.
32.) | om. ABDPQTfRLX. 1. 69.
Latt. Memph. Arm. Orig. Int. iv. (h.
Theb.)

24. ἢν ἀπολωλὼς ABL. Memph. | † ἀπο-
λωλὼς ἢν ὧ. PX. rel. Syr.Pst.&Hcl.
(ἀπολωλὼς R. 69. G(XKMΓap.Tf) ||
om. ἢν DR sic.QTf. 69. (vid. ver. 32.)
— εὐρέθη BDQTfL. rel. (h. R.) | ἢν.
APEGHVΛ. || praeim. αρτι D.
— ἢν ὧ. 1 Wtsl.

25. ἐν ἀγρῷ] praeim. ὧς M.
— καὶ ὧς ἐρχόμενος] ἐλθὼν δε καὶ D.
(Theb.) | (ὧς) ὧς L.)
— ἢν ὧ. 69. M. | ἐγγισας D.
— τῷ οἰκίᾳ] praeim. ἐν X sic.
— καὶ χορῶν] om. καὶ 1. Syr.Pst. (Con-
tra, Orig. iii. 614^c) | (χορῶν A*)
multorum Syr.Pst.

26. παιδῶν] add. αὐτοῦ St. 3. Theb. il-
lorum Æth. | Contra, Elz. ABDPQ
TfRLXΔ. 1. 33. 69. EGHKMSUVΓ
Δ. vv.

— τὴν * αὐν BPQTfRX. 1. 69. a.b.e.f. |
τινα ΛΔ. Am. c.f.f.g.i. | τὴν (*om. αὐ)
ὧ. AD. rel. Vulg. Cl.

— εἰη ταῦτα] εἰ ταῦτα PEF Tf. | εἰη
τοῦτο KM. | θέλει τοῦτο εἶναι D.

27. αὐτῷ] om. D.

27. τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν] τὸν σιτευ-
τόν μόσχον D. || add. αὐτῷ D. (Theb.)

28. ὠργίσθη XTf.H.

— ἢν ὧ. BDΔ. 1. 33. rel. Vulg. b.e.f.
Syr.Pst.&Hcl. | ἢν ὧ. APQTfR
LX. a.c.f.f.i.

— ὁ δὲ AB.Btly.Mai.DRLX. 1. 33. a.b.
c.e.f.f.l. (Syr.Pst.) Memph. Goth.
Arm. (Æth.) | † ὁ οὐν ὧ. PQTf. rel.
Vulg. Syr.Hcl. [Theb.]

— παρεκάλει e. | ἢν ὧ. D Gr. | coepit
rogare (Latt.)

29. τῷ πατρ. αὐτοῦ AB.Btly.Beh.DPR.
69. GA. Latt. Syr.Pst. Memph. Theb.
(τ. π. αὐτῷ Δ.) | *om. αὐτοῦ ὧ. Bar.
Mai.QTfLX. 33. rel. Syr.Hcl. Goth.
Arm.

— ἢν ὧ. om. X. | Ctra, Tert. de Pudic. 8.
— ἐντολήν σου παρήλθον Syr. Hcl.
(Tert.) | παρεβήν σου ἐντολήν D. c.f.f.
Syr.Pst.

— ἐμοὶ] om. K*. || μοι post ἔδωκας D.
Latt. (exc. e.f.) Syr.Pst. Theb. (Con-
tra, Syr.Hcl. Memph.)

— οὐδέποτε] ουκ H.

— ἐριφον] ἐριφιον B. || add. ἐξ αἰγῶν
D. Memph. Theb.

— εὐφρανθῶ] ἀριστήσω D.

30. sic in D τῷ δε νῦν σου τῷ καταφα-
γοντι πάντα μετὰ τῶν πορνῶν καὶ ἐλ-
θοντι ἐθυσας τὸν σιτευτόν μόσχον. (e.)
(Syr.Pst. sed "possessionem tuam.")

30. ὧ] om. U.

— σου] post τὸν βίον 1.

— τὸν] om. P.

— τῶν (ante πορνῶν) ADQTfRL.
Memph. Theb. | *om. ὧ. BPX sic. rel.

— τὸν σιτευτόν μόσχον BDQRL. e. |
† τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν ὧ. APXΔ.
1. 33. rel. (Latt.)

31. ὧ δὲ] add. πατηρ 69. (Syr.Pst.)
(Æth.)

— αὐτῷ] om. E.

— τεκνον] om. D. a. (om. mox παντοτε
c.e.)

32. δὲ] δὲ 69. H.

— καὶ χαρῆναι εἶδει Vulg. b.f.f.i. Syr.Hcl.
(εἶδει] δὲ LH. b.c.f.f.f.i. Theb.) | εἶδει
καὶ χαρῆναι D. a.c.f. (Syr.Pst.) | εἶδει
καὶ ἀγαλλιαθῆναι K sic. [e. Æth.]

— ὅτι] in A add. 1.

— ἐζήσεν BRLΔ. Syr.Pst. Memph. Theb.
Arm. | † ἀνέζησεν ὧ. ADP. rel. Latt.
Syr.Hcl. Goth. Æth. (vid. ver. 24.)

— καὶ ἀπολωλὼς ABPRL. rel. Syr.Pst.
&Hcl. Goth. Æth. (-λογ RX. 69.
KTf.MTf.Γ.) | om. καὶ DX. 1. 69.
Latt. Memph. Theb. Arm. || † add.
ἢν ὧ. PΔ. rel. Syr.Pst. | om. ABDR
LX. 1. 33 ut vid. 69. Arm.ed.

— εὐρέθη BDRL. 33. rel. | ἢν ὧ. AP
EGHVA.

26. quid haec Cl. | 29. praeterivi Cl.

ABDPR. NH¹
L X Δ.
1. 33. 69.
E[F]GHKMSUVI¹
Λ.
XVI.

2. δυνήσῃ

§ F

4. οἰκ. αὐτῶν

5. κυρ. αὐτοῦ

106 ¹ Ἐλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς [†], Ἄν-
θρωπός τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ
οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὥς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα
αὐτοῦ. ² καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ, Τί τοῦτο
ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας
σου· οὐ γὰρ [†] δύνῃς ἔτι οἰκονομεῖν. ³ εἶπεν δὲ ἐν
ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος, Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου
[§] ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ
ἰσχύω, ἐπατεῖν αἰσχύνομαι. ⁴ ἔγνων τί ποιήσω,
ἴνα, ὅταν μετασταθῶ ^{*} ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί
με εἰς τοὺς οἴκους [†] ἑαυτῶν. ⁵ καὶ προσκαλεσάμε-
νος ἓνα ἕκαστον τῶν [†] χρεοφειλητῶν τοῦ κυρίου
ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ, Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ
μου; ⁶ ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. [†] ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῷ, Δέξαι σου [†] τὰ γράμματα καὶ καθίσας
ταχέως γράψον πεντήκοντα. ⁷ ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν,
Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν κόρους
σίτου. [†] λέγει αὐτῷ, Δέξαι σου [†] τὰ γράμματα καὶ
γράψον ὀγδοήκοντα. ⁸ καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν
οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν, ὅτι οἱ

¹ Dicebat autem et ad disci-
pulos suos, Homo quidam erat
dives qui habebat vilicium, et
hic diffamatus est apud illum
quasi dissipasset bona ipsius.
² Et vocavit illum et ait illi,
Quid hoc audio de te? redde
rationem vilicationis tuae: iam
enim non poteris vilicare.
³ Ait autem vilicius intra se,
Quid faciam, quia dominus
meus auferet a me vilicationem?
fodere non valco, mendi-
care erubescio. ⁴ Scio quid
faciam, ut cum amotus fuero a
vilicatione recipiant me in do-
mos suas. ⁵ Convocatis itaque
singulis debitoribus domini sui
dicebat primo, Quantum debes
domino meo? ⁶ At ille dixit,
Centum cados olei. Dixitque
illi, Accipe cautionem tuam et
sede cito scribe quinquaginta.
⁷ Deinde alio dixit, Tu vero
quantum debes? Qui ait,
Centum choros tritici. Ait illi,
Accipe litteras tuas et scribe
octoginta. ⁸ Et laudavit domi-
nus vilicium iniquitatis, quia
prudenter fecisset: quia filii

1. δὲ καὶ] om. και 69. SV. b.e.f.i. (Syr.
Pst.) Memph. Goth. Arm. Aeth.
(Contra, Syr.Hcl.) et dixit parabolam
Syr.Pst.
— μαθητάς] † add. αυτου Ξ. APX. rel.
(Latt.) Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Goth.
Aeth. | om. BDRL. 69. e. Arm.
— οἰκονομον] -μους B**Rt.Mai*.
— αυτω] om. Arm.
— ὑπάρχοντα αυτου] ὑπα tantum B**txt.*
RL.
2. αυτου] om. D Gr. 69. Arm. | add.
dominus suus a.(c.) Syr.Pst.
— οἰκονομίας σου BXΔ. 33. rel. Latt.
Memph.Schw. rel. | om. σου ADPRL
K. Memph.W.
— δυνῇ BDP. 1. (69 δυνει). e.ff. Syrr.
Pst.&Hcl. Goth. | † δυνηση Ξ. ARLX.
33. rel. (Latt.) | δυνησει Λ.
3. εαυτω] αυτω Δ.
— την οἰκονομιαν] post απ' εμου RL.
Vulg. b.c.f.jf.g'. Syr.Pst. | Contra, A
BDP. rel. a. Syr.Hcl. Memph. Goth.
[Aeth.] (με της οἰκονομίας K.)
— απ' εμου] μου D. Arm. | om. e.
— επατειν] praem. και B. Syr.Pst.
Memph. Aeth. | Contra, ADPR. rel.
Latt. Syr.Hcl. rel.

4. εγνων] εγνω L. | εγνωι D*.
— μετασταθω] αποσταθω 69.
— εκ της B.Bth.Bch.D. 1. 69. Syrr.Pst.
&Hcl. Memph. Aeth. | απο της LX.
(33. a...) Vulg. b.c.e.f.jf.i.l. (de a.) |
*της tantum Ξ. APR. rel. (Bap.
Mai.)
— δεξωνται] -ονται X. 69.
— εαυτων BPRX. | † αυτων Ξ. ADL.
rel.
5. χρεοφ. ABTj.DPRLXΔEFGHKMS
VFA. | † χρεωφ. Ξ. B.Mai. 1s. 69s. Us.
— εαυτου ABPRL. rel. | αυτου DX. 1.
69. FGMA.
— ελεγεν] ειπεν KMsic. (et dixit Syrr.
Pst.&Hcl.)
6. βατους Syr.Hcl.mg.Gr. (a.) (b.) ff. |
καδους D*. Vulg. e.f.l. | καθους D*.
| βαδους LX. Orig. iii. 625^a. (vasos
c.) | βαττους 69.
— ελαιον Orig. iii. | ελαιω 69.
— ο δε ειπεν 2^a. ABRL. 69. (c.) Memph.
| † και ειπεν Ξ. PX. rel. Goth. Aeth.
| ειπεν δε D. a.b.e.f. [Syrr.Pst.&Hcl.
Arm.]
— αυτω] om. 1. Memph.
— τα γραμματα BDL. b.c.f.f. Memph.
Goth. | † το γραμμα Ξ. APRΔ. 1. 33.

rel. e. Syrr.Pst.&Hcl. Arm. Aeth. |
το γραμματειον X. cautionem Vulg.
a.f.
6. καθισας ταχεως] om. D. (vid. ver.
7.)
— ταχεως] post γραφον B. (non 33.) e.
Syr.Hcl.* Arm. Aeth. | ante APRL.
rel.
7. επειτα] om. Syr.Pst. iterum Arm.
"et" Aeth.
— ιτερω] praem. τω D.
— συ δε ποσ. οφ. ο δε ειπεν] om. D Gr.
— οφειλεις] † add. domino meo a.c.f.f.
Syr.Pst. Aeth.
— κορους Orig. iii. 625^a. | κοσους F.
— σιτου Orig. iii. | σιτων 69* (corr.!).
— λεγει] † praem. και Ξ. APX. rel.
Syr.Hcl. Goth. Arm. Aeth. | om. BRL.
69. Vulg. b.c.e.f. Syr.Pst. Memph.
[ff.] | praem. ο δε D. (a.)
— τα γραμματα BDRL. 1. Vulg. b.c.f.f.f.
Memph. Goth. Orig. Int. ii. 96^e. | † το
γραμμα Ξ. AP. rel. e. Syrr.Pst.&Hcl.
Arm. Aeth. | το γραμματειον X. cau-
tionem a. (το γραμμαν Λ.)

3. aufert Cl. | 7. alii Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
9. Ἐαυτοῖς ποιή-
σατε

υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς
τοῦ φωτός εἰς τὴν γενεάν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. ⁹ † καὶ
ἐγὼ ὑμῖν λέγω, Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ
μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν [†] ἐκλίπῃ δέξωνται
ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. ¹⁰ ὁ πιστὸς ἐν ἐλα-
χίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστίν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ
ἀδικὸς καὶ ἐν πολλῷ ἀδικὸς ἐστίν. ¹¹ εἰ οὖν ἐν τῷ
ἀδίκῳ μαμωνᾶ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς
ὑμῖν πιστεύσει; ¹² καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ
ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς [†] δώσει ὑμῖν;

^a Matt. 6:24. ^{ρ7α}
ε

107 ^a Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δου-
λεῖν. ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγα-
πήσει. ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρο-
νήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεῖν καὶ μαμωνᾶ.
^{ρ7β} ^ε 14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα [†] οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυ-
ροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. ¹⁵ καὶ
εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώ-
πιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας
ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ [†].

huius saeculi prudentiores filiis
lucis in generatione sua sunt.
⁹ Et ego vobis dico, facite vobis
amicos de mamona iniquitatis,
ut cum defeceritis recipiant
vos in aeterna tabernacula.
¹⁰ Qui fidelis est in minimo, et
in maiori fidelis est, et qui in
modico iniquus est, et in ma-
iori iniquus est. ¹¹ Si ergo in
iniquo mamona fideles non
fuistis, quod verum est quis
credet vobis? ¹² Et si in alieno
fideles non fuistis, quod ves-
trum est quis dabit vobis?

¹³ (191, 2.) Nemo servus potest
duobus dominis servire: aut
enim unum odiet et alterum
diliget, aut uni adhaerebit et
alterum contemnet: non po-
testis deo servire et mamonae.
¹⁴ (192, 10.) Audiebant autem om-
nia haec Pharisei, qui erant
avarici, et deridebant illum.
¹⁵ Et ait illis, Vos estis qui
iustificatis vos coram homini-
bus, deus autem novit corda
vestra: quia quod hominibus
altum est abominatio est ante
deum.

7. γραφον] praem. καθισας 1. c. Syr. Pst.
Arm. Æth. Orig. Int. ii. | praem. κα-
θισας ταχως 33. (vid. ver. 6.)

8. ἐπηγεσεν] ἐπηγήσειν A.

— ὅτι 2°. Vulg. f. (ff.) | διο λεγων ὑμιν
D. dixit autem ad discipulos suos a. b.
c. (e.) l.

— οἱ] om. Δ T f.

9. καὶ ἐγω BRL. 1. | † καγω Ξ. ADPX.
rel.

— ὑμιν] post λεγω DM. a. c. ff. g¹. Syr.
Pst. Æth.

— ἑαυτοῖς post ποιησατε ADPX. 33. rel.
Latt. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth.
Arm. Æth. Iren. 268. Clem. 942. Orig.
Int. ii. 162^a. 338^a. 666^a. Tert. de Fuga.
13. (ἐαυτοὺς II. ὑμιν Clem. 953.) |
ante ποιησατε BRL.

— μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας Iren. 268. Clem.
942. 953. Orig. Int. ii. 338^a. Tert.
adv. Marc. iv. 33. | ἀδικου μαμωνᾶ D.
a. Orig. Int. ii. 162^a. 666^a. (vid. ver.
11.) | τῆς ἀδικίας του μαμωνᾶ Meth.
(ap. T f.)

— ἐκλιπῇ B* Rl. Mai. DRL. 1. ἐκλειπῇ
AB. Btl. (in coll.) Blc. (2 Rl. Mai.) X. 69.
a. (e.) Syrr. Pst. & Hel. mg. Memph. Arm.
Æth. | † ἐκλειπῇ Ξ. P f s Us. Vulg.

b. c. f. ff. g¹. Syr. Hel. txt. Goth. Æth. a.
Iren. 268. Clem. 942. 953. Orig. Int. ii.
bis. Meth. (ap. T f.) | ἐκλειπῇ Esic G
HKMSV. | ἐκλειπῇ Δ. | ἐκλειπῇ
A.

9. δέξωνται Clem. bis. | -οντα 69.

— σκηνάς] add. αυτων P. b. Syr. Pst.
Æth. (Contra, Iren. Clem. bis.)

10. πιστος 2°.] πιστον Δ.

— ἐλαχιστῳ 2°.] ολιγῳ D. 1. b. c. e. f.
(sic 1° e. f.)

— ἐστιν 2°.] γινεται D.

11. μαμωνᾶ] μαμονα D*. 69 (et supra).

— ἐγενεσθε] ἐγενεσθε 69.

— πιστεύσει] -σῃ 69.

12. εἰ] om. A.

— ἐγενεσθε] ἐγιν. 69.

— ὑμέτερον ADPR. rel. Vulg. a. c. f. ff.
g¹. Syrr. Pst. & Hel. Goth. Orig. Int. ii.
198^a. iv. 575^d. diserte. Cypr. 240. suum
Æth. | ὑμέτερον BL. Orig. iii. 168^f.
meum e. i. l. Tert. adv. Marc. iv. 33. |
(...νον 33 ut vid. ? ἀληθινον e ver.
11.)

— δώσει ante ὑμιν DRL. 33. Vulg. a. c.
e. f. ff. g¹. Syr. Pst. Æth. Orig. iii. 168^f.
Cypr. | † post Ξ. ABP. rel. Syr. Hel.
Goth. Arm. (ὑμων 69 Ser.)

13. οὐ δύνασθε.... μαμωνᾶ] om. F. (μα-
μονα D*.)

14. πάντα Orig. iii. 269^a. Cypr. 241. |
om. D. i. Æth. Orig. iii. 490^c. | ante
ταυτα K. Vulg. Syr. Hel. (etra, Pst.)

— οἱ φαρισαῖοι] † praem. καὶ Ξ. APX
sic. rel. Syr. Hel. Goth. | om. B. Mai.
DRL. Latt. Syr. Pst. Memph. Arm.
Æth. Orig. iii. bis. Cypr. 241. || add.
οἱ Δ. (praem. omnes Æth.)

— ὑπαρχοντες Orig. iii. 269^b. | οντες
69. Orig. iii. 490^c.

— καὶ ἐξεμυκτ.] om. καὶ A. Arm. Æth.
| Contra, rel. et 33. Orig. iii. bis. Cypr.
241.

15. αυτοῖς] πρὸς αὐτοὺς Γ.

— ἐν ἀνθρώποις] -πῳ B* Rl. Mai.

— του θεου] κυριου B. | Contra, ADPR.
rel. Tert. adv. Marc. iv. 33. Cypr. 116.
|| † add. ἐστιν Ξ. XE. rel. Syrr. Pst.
(& Hel.) | om. ABDPR. L. 1. KSV².
Goth. Æth. (habent ante Vulg. a.
(b.) c. e. f. m. Memph. sic. Arm. Tert.
Cypr.)

11. mamonae Am. | credit Am. | 13. diligit
Am.*

A B D (P) (R). $\overline{\rho\gamma\epsilon}$
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUV ΓΛ.

§ Theb.
b Matt. 11: 12, 13.

¶ R
c Matt. 5: 18.
d Matt. 5: 32.

19: 9.
Mar. 10: 11, 12.

NO' $\overline{\rho\gamma\epsilon}$
19. "Ανθρ. [δὲ] ε

108 ¹⁶ § b 'Ο νόμος καὶ οἱ προφῆται † μέχρι"
† 'Ιωάνου'. ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελί-
ζεται, καὶ πᾶς εἰς¹⁶ αὐτὴν βιάζεται. ¹⁷ c εὐκοπώτε-
ρον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ
τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. ¹⁸ d πᾶς ὁ ἀπολύων
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει· καὶ †
ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει.

109 ¹⁹ "Ανθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδι-
δύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ'
ἡμέραν λαμπρῶς. ²⁰ πτωχὸς δέ τις † ὀνόματι Λάζα-
ρος † ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ † εἰλκωμένος,
²¹ καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ [τῶν ψυχίων] τῶν
πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ
καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι † ἐπέλειχον" τὰ ἔλκη αὐτοῦ.
²² ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι
αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον † 'Αβραάμ·
ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. ²³ καὶ ἐν
τῷ ᾄδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν
βασάνοις, ὥρᾳ † 'Αβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον

¹⁶ (193, 5.) Lex et prophetae
usque ad Iohannem: ex eo
regnum dei evangelizatur et
omnis in illud vim facit.
¹⁷ (194, 5.) Facilius est autem
caelum et terram praeterire
quam de lege unum apicem
cadere. ¹⁸ (195, 2.) Omnis qui
dimittit uxorem suam et ducit
alteram moechatur, et qui di-
missam a viro ducit moecha-
tur.

¹⁹ (196, 10.) Homo quidam erat
dives, et induebatur purpura et
byssu, et epulabatur cotidie
splendide: ²⁰ et erat quidam
mendicus nomine Lazarus, qui
iacebat ad ianuam eius ulceri-
bus plenus, ²¹ cupiens saturari
de micis quae cadebant de
mensa divitis; sed et canes
veniebant et lingebant ulcera
eius. ²² Factum est autem ut
moreretur mendicus et porta-
retur ab angelis in sinum Abra-
hae: mortuus est autem et
dives et sepultus est in inferno.
²³ Elevans autem oculos suos,
cum esset in tormentis, videbat
Abraham a longe et Lazarum

¶ P

16. μεχρι BRLX. 1. 69. Clem. 679. Orig.
iii. 469d. | † ἕως τ. ADP. rel. Orig. iv.
116e. (vid. Matt. xi. 13.)
— ἰωαννου] add. ἐπροφηνεσαν D. vid.
Matt. ("pervenerunt" ante Theb.) |
Contra, Orig. iii. iv. Orig. Int. iv. 649d.
Tert. adv. Marc. iv. 33.
— τοτε] τε D*.
— εναγγελιζεται] -ζονται A.
— καὶ πας...βιαζεται] om. G.
— εις] τις 1. 69 sic.
17. δε] om. 69.
— μιν] post κεραιαν B. Syrr.Pst.&Hel.
Theb. [Memph.] | Contra, rel. Tert.
adv. Marc. iv. 33. | (μια κεραια F.)
18. μοιχευει 1o.] μοιχαται XKM. vid.
Matt. xix. 9. et Mar. x. 11. (a μοιχ. ad
μοιχ. om. e.)
— ὁ ἀπολελ.] † praem. πας τ. AP T f. X.
Syrr.Pst.&Hel. Goth. | om. BDLX. 69.
Latt. Memph. Theb. Arm. (Æth.)
Tert. adv. Marc. iv. 33.
— ἀπο ἀνδρος Latt. Syr.Hcl. Memph.ed.
Theb. (Æth.) Tert. | om. D. Syr.Pst.
Memph.ap.Mill. Goth. Arm. (vid.
Matt. xix. 9.) | post γαμων X.
— μοιχευει 2o.] μοιχαται U. vid. Matt.
xix. et Mar. x. 12.
19. ab init.] add. ειπεν δε και ἑτεραν

- παραβολην D.Bodl. (ἡ τοῦ πλουσίου
καὶ τοῦ Λαζάρου περιοχὴ παραβολή
ἐστὶ καὶ παραβολικῶς εἰρηται, εἰ καὶ ὁ
εὐαγγελιστὴς μὴ προσέθηκε ταύτην τὴν
προσηγορίαν τῷ ἑτηγμῶν Schol. ap.
Matthaei et Tisch.)
19. δε ABPL. rel. c. ff. i. rel. | om. DXA.
Vulg. a. b. e. f. Arm. Æth.
— πλουσιος] add. eius nomen erat Ni-
neve Theb. (ἐφρον δὲ τινες καὶ τοῦ
πλουσίου ἐν τισιν ἀντιγράφοις τοῦτομα
Νινευὴς λεγόμενον Schol. ap. Wst. et
Matthaci.)
— ἐνεδιδύσκετο] ἐνεδυδίσκετο D.
— ἐνφραυν.] praem. καὶ D Gr. (vid.
Latt.) Syrr.Pst. Goth. Iren. 229.
20. τις] † add. ἡν τ. AP 2 f. rel. (Vulg.)
(b.) (c.) i. m. Syrr.Pst.&Hel. Theb. Goth.
| om. BDP* LX. 33 (ut vid. e sequenti-
bus). a. e. f. Memph. Arm. Æth. Clem.
233.
— Λαζαρος Eleazarus c. e. || † add. ὁς
τ. AP. rel. Vulg. b. c. f. m. Syrr.Pst.&
Hel. (Goth.) | om. BDLX. 33. a. e. i.
Memph. Theb. Arm. Æth. Clem. 233.
— προς] εις P T f.
— εἰλκωμενος ABDPLXΔE(F)(II)(A).
| † ἡλκωμενος τ. 1. K. rel. Clem.
(ἰλκ. G.) | ἱκομενος 69 Ser.

21. επιθυμων] ἐπεθυμει X. Theb.
— των ψυχων A(D)P T f. X. rel. Vulg.
af. g'. Syrr.Pst.&Hel. Memph.W. Goth.
Arm. Æth. | om. BL. b. c. e. ff. i. l. m.
Syr. Hier. Memph. Schw. (et ap. Mill.)
Theb. Clem. 233. (vid. Matt. xv. 27.
Mar. vii. 28.) | των ψυχων D. (των
πιπτοντων ψυχων 1.)
— πλουσιον] add. καὶ οὐδεὶς εἶδον αὐτω
69. Vulg. Cl. l. m. Syr. Hier. marg.
— ἐπέλειχον ABLX. 33. | ελειχον D. 1.
| † ἀπέλειχον τ. Δ. rel. (ἀπέλειχον
P T f. | ἀπολειχον Pap. Knittel.)
22. δε Orig. iv. 438d. | om. 69. Arm ed.
— ὅπο των αγγελων] post Αβρααμ D.
| Contra, Orig. iv. Orig. Int. ii. 238f.
— Αβρααμ] † praem. του τ. 69. | om.
AB. Mai. DPLXΔ. 1. EFGHKMSUV
ΓΛ. Orig. iv. | add. et Isaac et Jacob
Theb.
22, 23. καὶ εταφη. καὶ ἐν τῷ ᾄδῃ ἐπαρας
b. f. et sepultus est in inferno. Elevans
autem Vulg. c. (e.) (f.) (g') l. Syr. Hier.
mg. et sepultus est aput inferos. Et de

¹⁸ alteram ducit Cl. | ¹⁹ dives qui indueb.
Cl. | ²¹ divitis, et nemo illi dabat Cl. | ²³.
vidit Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. [Theb.]
(Goth.) Arm. Æth.
¶ Goth.

¶ Theb.
26. ἐν πᾶσιν

ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. ²⁴ καὶ αὐτὸς φωνήσας ¶ εἶπεν, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάλῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. ²⁵ εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες ἡ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὥδε" παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. ¶ ²⁶ καὶ ἐπὶ πᾶσιν τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν" πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. ²⁷ εἶπεν δέ, Ἐρωτῶ ἡ σε οὖν, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου. ²⁸ ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τούτον τῆς βασάνου. ²⁹ λέγει δὲ [αὐτῷ] Ἀβραάμ, Ἐχουσιν ἡ Μωυσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ³⁰ ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν. ³¹ εἶπεν

in sinum eius, ²⁴ et ipse clamans dixit, Pater Abraham, miserere mei et mitte Lazarum ut intingat extremum digiti sui in aquam ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma. ²⁵ Et dixit illi Abraham, Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua et Lazarus similiter mala: nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris. ²⁶ Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est, ut hi qui volunt hinc transire ad vos non possint, neque inde huc transmeare. ²⁷ Et ait, Rogo ergo te, pater, ut mittas eum in domum patris mei, ²⁸ habeo enim quinque fratres, ut testetur illis ne et ipsi veniant in locum hunc tormentorum. ²⁹ Et ait illi Abraham, Habent Moysen et prophetas, audiant illos. ³⁰ At ille dixit, Non pater Abraham, sed si quis ex mortuis ierit ad eos, paenitentiam agent. ³¹ Ait autem illi, Si

inferno elevans a.(i.) et sepultus est in infernum. Et elevans m.
23. ὑπαρ. ἐν βασ. Orig. ii. 498^a. | om. Syr. Hier.
— Ἀβραάμ] † praem. τον ς. A. 33. rel. Orig. iv. 252^d. | om. BDLX. Orig. ii. 498^a.
— ἐν τοῖς κόλποις Syr. Hel. Orig. ii. iv. | ἐν τῷ κόλπῳ D Gr. Latt. Syr. Pst. Memph. Theb. Tert. adv. Marc. iv. 34. de Idol. 13. de An. 7. 9.
— αὐτοῦ] add. ἀναπανομενον D. b.c.e. m. Arm. | om. Orig. ii. iv.
24. φωνήσας] ἐμφωνήσας D Gr. | φωνῆς L. (add. voce magna Syr. Pst.)
— καταψύξῃ] -ξεί X. 69 Ser. F.
— ὅτι] om. A*.
— ὀδυνῶμαι] -ναμαι L. | -νομαι E* F.
25. εἶπεν δέ] add. αὐτῷ A. Vulg. a. b. c. f. ff. i. l. m. Syrr. Pst. & Hel. Theb. Arm. Æth. | non e. Memph.
— ἀπέλαβες] † add. συ ς. (A) X. rel. b. Syr. Hel. Orig. Int. ii. 261^c. 331^d. 658^c. | om. B. Mai. DL. 69. GH. Latt. Syr. Pst. Memph. Theb. Arm. Æth. Orig. Int. ii. 161^c. Cyr. 323. Hil. 396^a. | post αγαθα σου A.
— σου 1^o.] om. E. Vulg. a. b. c. e. f. ff. l. Orig. Int. ii. 161^c. 261^c. 331^d. 658^c.

Cyr. 323. Hil. 396^a. | Contra, rel. [Æth.]
25. ὁμοίως Syr. Hel. | om. Syr. Pst. | -ος 1^o.
— ὥδε ABDLXΔ. 69. EFGHKMSUV ΓA. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb. Arm. Æth. | † ὥδε ς. 1 sic. hic Latt. Cyr. Hil. (συ δε εκει Arm.)
26. καὶ 1^o.] om. Δ.
— ἐπὶ ADXΔ. 1. rel. | ἐν BL. Memph.
— ἡμῶν] ὑμῶν Γ.
— ὅπως] ἵνα 1.
— διαβῆναι] post ἐνθεν 69. Vulg. a. b. f. ff. i. Syrr. Pst. (non Hel.)
— ἐνθεν ABLXΔ. 69. EFGHMSUV ΓA. | † ἐνθενθεν ς. 1. K. | om. D. c. e. m.
— δύνωνται] δυνονται X. 69. E* H.
— μηδὲ] μητε D.
— οἱ αὐτε ἐκείθεν ALX. 33. rel. Memph. Arm. | om. BD (vid. seq.)
— πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν ABX. rel. f. | πρ. ἡμ. διαβῶσιν L. | ὥδε διαπερασαι D. (Latt.) m. | (ἡμᾶς] ὑμ. E.)
27. σε ante οὖν ABD. 69. Syr. Hel. | † post ς. L. rel. (Latt.) m. Arm. (Syr. Pst.) (om. οὖν e. f. Memph. Æth.)
— πατέρ] add. Ἀβρααμ DX.
— αὐτον Vulg. f. | om. a. b. c. e. f. ff. i. l. m. Memph. (Elcazorom Æth.)

28. διαμαρτυρεται 69 Ser.
— ἵνα Orig. i. 35^a. | om. D. (Contra, 33.)
— τον Orig. i. | om. 1.
— τουτον] om. A. || ante τον τον D. Vulg. Cl. a. c. e. ff. g¹. m. | Contra, Am. b. f. rel. Orig. i.
29. λεγει] ειπειν D. a. m.
— δε ABDLXΔ. 1. FKUV. a. Syr. Hel. Memph. Arm. | * om. ς. 69. E. rel. e. Syr. Pst. "et" ante Vulg. b. c. f. ff. g¹. i. l. m. Æth.
— αὐτῷ AD Gr. X. rel. | om. BL. Arm.
— Μωυσεα BDLX. 33. (K ap. Tj. sed qu.) S. | † Μωσσεα ς. A. 1. rel.
— αὐτων] αὐτον F*.
30. πατηρ D.
— ἀλλ'] αλλα D. 69.
— απο e. | εκ D. 1. F. Latt. Iren. 151.
— νεκρων] praem. των Asic. | add. ανα-στη και 69. m.
— πορευθ. πρ. αυτ.] surrexerit a. (b. c.) ff. i. (resurr. b. c.)
— μετανοήσουσιν] -σωσιν XMF. praem. persuadebit illos m.

23. in sinu Cl. | 24. intingat Cl. | 26. vos et nos Am. | 28. hunc locum Cl.

ABD.
LXΔ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΓA.

δὲ αὐτῶ, Εἰ † Μωυσέως" καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, † οὐδ' " εἰάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθί-
σονται.

Mosen et prophetas non au-
diunt, neque si quis ex mortuis
surrexerit credent.

XVII. ^{ρ⁴ζ}_β 110 ^α Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς * αὐτοῦ",
^ε "Ανένδεκτόν ἐστιν τοῦ † τὰ σκάνδαλα μὴ ἔλθειν",
^ε † πλὴν οὐαὶ" δι' οὗ ἔρχεται. ² λυσιτελεῖ αὐτῶ εἰ
^ε † λίθος μυλικὸς" περικείται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ
καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἥ ἵνα σκανδαλίση
^ε † τῶν μικρῶν τούτων ἕνα." ³ προσέχετε ἑαυτοῖς.
^ε † εἰάν † ἀμάρτη † ὁ ἀδελφός σου, ^ε ἐπιτίμησον αὐτῶ.
καὶ εἰάν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῶ. ⁴ καὶ εἰάν ἐπτάκις
τῆς ἡμέρας † ἀμαρτήσῃ" εἰς σέ καὶ ἐπτάκις † ἐπιστρέψῃ
† πρὸς" σέ, λέγων, Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῶ.

¹ (197, 2.) Et ad discipulos suos
ait, Impossibile est ut non ve-
niant scandala, vae autem illi
per quem veniunt: ² utilius est
illi si lapis molaris inponatur
circa collum eius et proieciatur
in mare, quam ut scandalizet
unum de pusillis istis. ³ (198,
5.) Attendite vobis. Si pecca-
verit frater tuus, increpa illum,
et si paenitentiam egerit, di-
mitte illi: ⁴ (199, 5.) et si septies
in die peccaverit in te et septies
in die conversus fuerit ad te
dicens, Paenitet me, dimitte
illi.

111 ⁵ ^h Καὶ † εἶπαν" οἱ ἀπόστολοι τῶ κυρίῳ,
Πρόσθεθες ἡμῖν πίστιν. ⁶ εἶπεν δὲ ὁ κύριος, Εἰ

⁵ (200, 5.) Et dixerunt apostoli
domino, Adauge nobis fidem.
⁶ Dixit autem dominus, Si

31. Μωυσεως DLXK. | † Μωσεως Σ. AB
hic. rel.
— των ante προφ.] om. 69.
— ακουουσιν] -σουσιν E*.
— ουδ' ABD. | † ουδε Σ. LG Sic Usic.
rel.
— εκ] add. των V. | απο των 69. e.
— αναστη Vulg. f.g¹.m. | ad illos ierit
a.(f.)ff.l. ad illos abierit b.(i.) abi-
erit e. || add. και απελθη προς αυτους
D. Iren. 229.
— πεισθησονται (-σονται M.) | πιστη-
σονται 69. | πιστευουσιν D. || add.
ei m. Aeth. Iren.
1. ειπεν δε πρ. τ. μαθητας] om. G*.
— αυτου ABDLX. 69. FMU. Vulg. a.b.
c.f. ff. Syrr. Pst. & Hel.* rel. | *om. Σ.
Δ. 1. rel. e. Syr. Hel. txt.
— του post εστιν St. 3. ABDLXΔ. 1.
69. EFGHKMSUVΓA. Orig. iii. 601^d.
| om. Elz.
— τα σκανδαλα ante μη ελθην BLX. e.
| † post Σ. AD. 1. (69.) rel. Vulg. a.b.
c.f. ff. vv. rel. Orig. iii. (vid. Matt.
xviii. 7.) (διελθην 69.)
— πλην ουαι BDL. 1. 33. 69. a.b.c.e. ff. i.
Syr. Hel. mg. (et cod. Bars.) Memph.
(Gr.) (vid. Matt. xviii. 7.) | † ουαι δε
Σ. ΔX. rel. Vulg. f. Syrr. Pst. & Hel.
txt. Arm.
2. λυσιτελει c.f. | συμφερει δε D. Vulg.
utilius est autem (autem fuerat b.)
illi ne nasceretur aut lapis a.b.c. ff.
i. l.

2. λιθος μυλικος BDL. 1. 69. Latt. Syr.
Hel. mg. (ap. Adler.) Memph. Arm.
Tert. adv. Marc. iv. 35. | † μυλος ονικος
Σ. ΔX. rel. Syrr. Pst. & Hel. txt. Aeth.
(vid. Matt. xviii. 6.)
— περικείται] om. L*. | περιεκειτο D.
(a.e.)
— ερριπται] εριπτο D*. | εριπτετο D².
ερρυνται 69.
— ενα post τουτων BL | † ante τ. μικρ.
Σ. ADX. rel. vv. (vid. Matt. xviii. 6.)
3. ιαντοις] -τους Γ.
— εαν (εαναν L. εαν δε εαν A*) | † add.
δε Σ. ΔΔ. 1. rel. Syr. Hel. | om. BDL
X. 33. Latt. m. Syr. Pst. Memph.
Goth. Arm. Aeth. Clem. 306.
— αμαρτη ABL. 1. 33. rel. Clem. | -τησγ
DXΔ. 69. (vid. ver. 4.) || † add. εις σε
Σ. DX. rel. Vulg. Cl. c.e. Syr. Hel.
(cod. Bars.) Arm. Use. (vobis Aeth.)
vid. ver. seq. et Matt. xviii. 15. | om. A
BL. 1. Am. a.b.f. ff. g¹. 2. i. l. m. Syrr. Pst.
& Hel. ed. Memph. Goth. Arm. Zoh.
Clem.
— αυτω] αυτον Γ.
— εαν 2°.] αν 1. || add. μεν Α. | add.
μη 1.
— μετανοησγ] -σει II.
4. επτακις της ημερας αμαρτ. εις σε και]
om. E.
— αμαρτησγ ABDLXΔ. Vulg. m. |
† αμαρτη Σ. 1s. K. rel. Clem. 306.
Orig. i. 254^e. (vid. ver. 3.) | αναστησγ
69.

4. εις Orig. i. | προς X. | (om. εις σε
Vulg. MS. ap. Gb. i. Aeth.)
— επτακις 2°.] praem. εαν AK. b. |
praem. το D. Clem. || † add. της ημε-
ρας Σ. A. rel. Vulg. f.g¹. 2. m. Syrr.
Pst. & Hel. Goth. Aeth. | om. BDLX.
a.b.c. i. l. Syr. Hier. Memph. Arm. Clem.
306. Orig. i. 254^f.
— επιστρεψγ Orig. i. | -ψει X. 69. Scr. IIΓ.
— προς σε ABDLXΔ. Vulg. a.b.c.e.
Syrr. Pst. & Hel. Memph. Arm. Clem.
306. | † επι σε Σ. 1s. (h. 33.) | om. Δ.
69. EFGHKMSUVΓ. f. i. m. Goth.
Aeth. Orig. i.
— μετανοω Clem. Orig. i. (om. λεγ. με-
ταν. Aeth.) | -νοησω D*. | add. ignosce
mihi Syr. Hier.
— αφησεις ABL. 33. rel. Syr. Hel.
Memph. W. & Schw. Orig. i. | αφες D
HA. Vulg. a.b.c.e. f. m. Syr. Pst. Memph.
MS. Clem.
5. ειπαν BDLX. | † ειπον Σ. ΔΔ. rel.
6. ειπεν δε ο κυριος Vulg. f. Syr. Hel. |
ο δε ειπεν αυτοις D. (e.) | quibus ille
dixit a. dicit illis Syr. Pst. et dixit
illis b.c. ff. i.
— ει] εαν M.
— εχετε AB. Mai. LXΔ. 1. 33. 69. FKU
VΓA. | † εχετε Σ. DEGsHsSs. Latt.
| εχητε M. (vid. Matt. xvii. 20. xxi.
21.)

31. resurrexerit Cl.
1. ait ad discip. suos Cl. | 3. pecc. in te Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
[Goth.] Arm. Æth.

† ἔχετε" πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ
συκαμίνῳ ταύτῃ, Ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ
θαλάσῃ· καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. ⁷ τίς δὲ [ἐξ]
ὑμῶν δούλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς
εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ * αὐτῷ, "Εὐθέως παρελ-
θὼν † ἀνάπεσε"; ⁸ ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ, "Ετοίμασον
τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως
φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι
σύ; ⁹ μὴ † ἔχει χάριν" τῷ δούλῳ † ὅτι ἐποίησεν τὰ
διαταχθέντα †; ¹⁰ οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε
πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι Δούλοι ἀχρεῖοί
ἐσμεν. † ὁ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

112 ¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι [αὐτὸν] εἰς
Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ † μέσον" Σαμα-
ρείας καὶ Γαλιλαίας. ¹² καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς
τινα κόμην, ἀπήντησαν [αὐτῷ] δέκα λεπροὶ ἄνδρες,

haberetis fidem sicut granum
sinapis, diceretis huic arbori
moro, Eradicare et transplan-
tare in mare, et oboediret vo-
bis. ⁷ (201, 10.) Quis autem ves-
trum habens servum arantem
aut pascentem, qui regresso de
agro dicet illi, Statim transi
recumbe? ⁸ et non dicet ei,
Para quod cenem, et praeceinge
to et ministra mihi donec man-
ducem et bibam, et post haec
tu manducabis et bibes? ⁹ Num-
quid gratiam habet servo illi,
quia fecit quae sibi imperave-
rat? ¹⁰ Non puto. Sic et vos,
cum feceritis omnia quae prae-
cepta sunt vobis, dicite, Servi
inutiles sumus: quod debui-
mus facere fecimus.

¹¹ Et factum est dum iret in
Hierusalem, transibat per me-
diam Samariam et Galilaeam.
¹² Et cum ingrederetur quod-
dam castellum, occurrerunt ei
decem viri leprosi, qui stete-

6. ἐλέγετε αὐ] add. τῷ ορεῖ τουτῷ, μετα-
βα εντευθεν εκει, και μετεβαινεν' και
D. (vid. Matt. xvii. 20.)
— ταυτῇ] AB. rel. | om. DLX. Memph.
— ἐκριζώθητι καὶ] om. D.
— φυτεύθητι a.e. | μεταφεντ. DG. Vulg.
b.c.f.(f.)g².i.
— ἐν τῇ θαλάσῃ] εἰς την θαλασσαν
D.
— αὐ (ante ὑμῖν) om. A.
7. ἐξ AB. rel. | om. D Gr.L. Latt.
— ὑμῶν δούλον] post εχων D Gr. | ves-
trum habens servum Vulg. a.(b.)c.e.
(f.) Cypr. 319.
— ἡ ποιμ.] καὶ ποιμ. X.
— εἰσελθόντι] -τα 69.
— ἐρεῖ] praeim. μὴ D. e.l. Memph.
— αὐτῷ BDLX. 1. 69. Latt. Syrr.Pst.
&Hcl.* Memph. Arm. Æth. | *om.
ς. A. rel. Syr.Hcl.txt. Goth. Cypr.
— εὐθέως Vulg. c.e.f. | om. X. Æth. b.
ff.l. (ante ερεῖ a.i.)
— παρελθὼν... ἐρεῖ (ver. 8.) om. F.
— ἀνάπεσε BD. 69². EGHKSUVA. |
† ἀναπεσαι ς. AΔ. 1s. 33. 69*. M. |
ἀναπεσαι L. | ἀναπανσαι X. | ἀναπε-
σον Γ.
8. ἀλλ' οὐχι Vulg. (g^{1,2}) Syr.Hcl. |
ἀλλα D. a.b.c.f. ff.l. Syr.Pst. Cypr.
319. | ἀλλ' οὐκ 1². | ἀλλ' οὐχ A. || add.
magis Syr.Hcl.*
— ἕως] add. αὐ AIX. 33. KM. | Contra,
BD. rel.
— πείσαι] εσαι Δ. || add. και 1.

8. σὺ] post φαγ. D. e. (ante φαγ. Vulg.
a.b.c.f. Syr.Pst. Cypr.)
9. εχει ante χάριν BDL. a.e. Memph.
Æth. Cypr. 319. | † post ς. AXΔ. 33.
Gsic. rel. Vulg. b.c.f. ff. Syrr.Pst.&
Hcl. (Goth.) Arm. (εχη X.)
— τῷ δούλῳ] † add. εκεινῷ ς. Δ. 1. 33.
rel. Vulg. e.f.i. Syr.Hcl. Goth. Arm.
(Æth.) Cypr. | om. ABDLX. a.b.c.f.f.
l. Memph. | praeim. K. Syr.Pst.
— εποίησεν] add. παντα 69. Arm.
— διαταχθεντα] † add. αὐτῷ ς. DX. 69.
(Vulg.) a.(b.)c.(f.)ff.(g^{1,2})(i.) Syr.
Pst. Memph. Æth. (Cypr.) | om. AB
LΔ. 1. EFGHKMSUVTA. e. Syr.Hcl.
Goth. Arm.
— ad fin.] † add. οὐ δοκω ς. AD. rel.
(Latt.) Syrr.Pst.&Hcl. Goth. | om. B
LX. 1. a.e. Memph. Arm. Æth.
Cypr.
10. ποιήσητε] ποιήσετε Δ*.
— παντα... ὑμῖν Orig. iii. 665^c. Orig.
Int. ii. 427^c. iv. 679^d. | ὅσα λεγῶ D.
— παντα Vulg. c.f. | om. a.b.c.f. ff.l.
|| add. ταυτα A. | Contra, Orig. iii.
Orig. Int. iv. 679^d. (haec omnia Cypr.
38.)
— διαταχθεντα] διαχθεντα M. (seq.
ὑμῖν) om. a.b.c. | Contra, Vulg. e.f.)
— ὅτι (post λέγετε) BDL. rel. f. Orig.
iii. Orig. Int. iv. 679^d. | om. AX. 1.
Vulg. a.b.c.e.f. ff. Cypr. 38.
— ἀχρεῖοι] hic Orig. ii. 595^b. iii. Orig.
Int. iv. 507^b. 679^d. Cypr. 38. 319. | ante

δούλοι 69. U. | post εσμεν D Gr. Syr.
Pst. (om. Æth. ap. Walton. | Contra,
Platt.)
10. ὁ] † praeim. ὅτι ς. XΔ. rel. Syrr.Pst.
&Hcl. | om. ABDL. 1. Latt. Memph.
Arm. Æth. Orig. iii. Orig. Int. iv. bis.
Cypr. 38.
— ὠφείλομεν AB*DLX. (69.) UsPs.
Latt. Syrr. Goth. φειλ. B²RLMai.
Δ. 1. EFGHKMSVA. Orig. iii. | -αμεν
F*. | -ωμεν 69.
11. αὐτον ADX. rel. | om. BL. | Jesum
Syr.Pst. | (dum irent Æth.)
— και αὐτ. διηρχ.] om. X. | om. και αὐτ.
Latt. exc. a.e. (διερχ. Δ*) | και αὐτος
ἦν διερχομενος M. (transierunt Æth.)
— δια ABL. rel. | αὐα 1. 69. | om. D.
— μεσον BDL. 1. 69. | † μεσου ς. AX
Δ. 33. rel.
— Γαλιλαίας] ad Galilaeam Syr.Pst.
|| add. et Jericho a.b.c.e.f. ff.l. | Contra,
Vulg. f.g.
12. εἰσερχομένου αὐτου] εἰσελθων X. a.
— τινα] τηναυα L. | την Δ.
— ἀπήντησαν αὐτῷ Vulg. f. | ὅπου
ἦσαν D. e. | et ecce a.b.c.f. ff.l. ||
(ὑπήντησαν L. 1. 69.) || αὐτῷ om.
BL. | Contra, AXΔ. 1. 33. rel.
— λεπροὶ] post ἀνδρες D. Latt. Syrr.
Pst.&Hcl.

6. habueritis Cl. | dicetis Cl. | obediet Cl.
7. dicat Cl. | 8. id. | 9. quae ei Cl. | 11. transi-
bat Cl.

ABD[R].
LXΔ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVI
Λ.

¶ F

οὐ ἔστησαν πόρρωθεν, ¹³ καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. ¹⁴ καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοῦς, ¹⁵ ἔκαθαρίσθησαν. ¹⁶ εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν, ¹⁷ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ¹⁸ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ¹⁹ Οὐχ οἱ δέκα ἑκαθαρίσθησαν; οἱ [δὲ] ἑννέα ποῦ; ²⁰ οὐχ εὗρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος; ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.

²⁰ 113 ²⁰ Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, ²¹ οὐδὲ ἐροῦσιν, Ἰδοὺ ὧδε ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ ²² γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.

rant a longe, ¹³ et levaverunt vocem dicentes, Iesu praeceptor, miserere nostri. ¹⁴ Quos ut vidit, dixit, Ite ostendite vos sacerdotibus. Et factum est dum irent, mundati sunt. ¹⁵ Unus autem ex illis ut vidit quia mundatus est, regressus est cum magna voce magnificans deum, ¹⁶ et cecidit in faciem ante pedes eius gratias agens: et hic erat Samaritanus. ¹⁷ Respondens autem Iesus dixit, Nonne decem mundati sunt? et novem ubi sunt? ¹⁸ Non est inventus qui rediret et daret gloriam deo nisi hic alienigena? ¹⁹ Et ait illi, Surge va-de, quia fides tua te salvum fecit.

²⁰ (202, 5.) Interrogatus autem a Pharisaeis quando venit regnum dei, respondit eis et dixit, Non venit regnum dei cum observatione, ²¹ neque dicent, Ecce hic, aut ecce illic: ecce enim regnum dei intra vos est.

21. ἡ [ἰδοὺ] ἐκεῖ.

§ R

12. οἱ Vulg. f. ff. Syr. Hcl. Æth. | και D. Syr. Pst. Memph. MSS. | om. a. b. c. e. i. l.
— ἔστησαν ADL. rel. | ἀνέστησαν B F.
13. αὐτοὶ Syr. Hcl. rel. | om. D. Latt. Syr. Pst. Arm. Æth.
— ἦσαν φωνὴν λεγοντες] ἐκραζαν φωνὴν μεγάλην D. e (add. dicentes).
14. ἰδὼν] add. αὐτοὺς D. 69. (Latt.) Syr. Pst. (non Hcl.) Arm. Æth.
— αὐτοῖς] add. τεθεραπευεσθε D*. (-πεν-σθε D²).
— τοῖς ἱερ.] sacerdoti c. Memph. Æth.
— και ἐγένετο] ἐγένετο δὲ D. (om. ἐγένετο A*.)
— ἐν τῷ] om. 1.
— ἑκαθαρίσθησαν] -θερ. AX.
15. εἰς δὲ] add. τις Δ.
— ἰάθη a. c. e. ff. i. Syr. Hcl. Memph. Arm. | ἑκαθαρίσθη D. Vulg. b. f. l. Syr. Pst. Goth. ut vid. Æth.
— φωνῆς] post μεγάλης D. Vulg. b. c. Memph. | φοβου μεγαλου Γ.
16. ἐπὶ προσώπων] om. 69. Λ. ff. l.
— παρα] προς D.
— αὐτῷ] αὐτῷ Λ. | Jesu Syr. Pst. Æth.
— εὐχαριστῶν αὐτῷ] om. D. || om. αὐτῷ Λ. Vulg. a. c. e. f. ff. i. | Contra, b.
— και αὐτῷ] ἦν δὲ D.

17. ἀποκριθεὶς δὲ] και ἀποκρ. 1. | om. δὲ Α.
— εἶπεν] add. αὐτοῖς D.
— οὐχ οἱ δέκα B. Btl. Bch. L. († ουχι οἱ δέκα Ξ. Bap. Mai. X. rel.) Vulg. f. Orig. Int. iv. 493*. | ουχι οἱ δέκα οὗτοι Α. (Arm.) οὗτοι δέκα D. a. b. c. e. ff. i.
— ἑκαθαρίσθησαν] -θερ. ALA.
— οἱ δὲ BLX. rel. Syr. Hcl. Goth. ut vid. | et (Vulg.) f. ff. (Sabat.). Æth. | om. δὲ AD. a. b. c. ff. (Blan.) i. l. Syr. Pst. Memph. Orig. Int. iv. [Arm.]
— ποῦ] ἀπου Δ.
18. οὐχ εὗρεθ.... δοῦναι] ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς εὗρεθ ὑποστρέψων ὅς δώσει D. a. (b.) (c.) (ff.) (i.) l. (om. εὗρεθ b. c. ff. i.) non est inventus qui rediret et daret Vulg. (e.) (f.) Orig. Int. iv. ("et gratias ageret"). numquid decesserunt ut venirent et darent Syr. Pst.
19. πορεύου] add. ὅτι D. Vulg. a. b. c. e. f. ff. Arm. | om. i.
— ἡ πίστις σου σέσωκέν σε Tert. adv. Marc. iv. 35. | om. B. || add. πορεύου εἰς εἰρηνὴν X. (vid. viii. 48.)
20. ἀπεκρίθη] praem. και S.
— του θεου 2°. Tert. adv. Marc. iv. 35. | om. L. a. | (τ. θεου 1°. caelorum Æth.)
— παρατηρήσεως Orig. i. 238. | παρη-σας Γ.
21. οὐδὲ] οἱ δὲ sic 69.

21. ἡ ἰδου ἐκεῖ ADX. rel. Vulg. a. b. c. f. Syr. Hcl. (Memph.) Goth. Æth. Orig. i. 238^d. iv. 294^c. Orig. Int. iii. 976^b. (vid. ver. 23.) | om. η 69. Tert. adv. Marc. iv. 35. | et ecce illic Syr. Pst. Hil. 49^c. | om. ἰδου BL. e. ff. 2. i. l. Arm. | Contra, supra cit. ("est" Memph.) Tert. Hil. || add. μη πιστευσετε D. (vid. Matt. xxiv. 23. Mar. xiii. 21.) | Contra, Orig. iv. Tert. Hil.
— του θεου Orig. i. iii. 459^b diserte. 530^c. iv. Tert. Cypr. 319. Hil. 49^c. | των ουρανων Orig. iii. 243^c Gr. (Petr. Alex. Routh. iv. 29.) || add. εστιν hic R*. Petr. Alex. | Contra, Orig. i. iii. 459^b. iv. Tert. Cypr. Hil.
22. δὲ e. Syr. Hcl. rel. (et ait Vulg. a. b. c. f. ff. Syr. Pst.) | ουν D.
— μαθητας] add. αὐτου AX. Vulg. Cl. a. b. c. Memph. Æth. | om. BDRL. rel. Am. e. f. Goth. Arm.
— ὅτε ἐπιθυμησέτε] τον επιθυμῆσαι ὑμας D. 69. Arm. || ὅτε] ὅταν L. | επιθυμησετε] -σητε 1. ΜΛ.
— ἡμερων (unum diem Latt.) | add. τουτων D. Goth.
— ἰδεῖν] om. D. | post επιθυμ. Vulg. a. b. c. f. ff. Syr. Pst. | Contra, e. i.

20. respondens eis dixit Cl.

Vulg. a. b. c. σγ ²² εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἐλεύσονται ἡμέραι
Syr. [C.] P. H. i
Memph.
Goth. Arm. Æth. ²³ ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ
Matt. 24:23-27. σδ ²³ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. ²³ i καὶ ἐροῦσιν
Mar. 13:21. β ²⁴ ὑμῖν, Ἰδοὺ ἡ ἐκεῖ ἡ ἰδοὺ ὧδε, ἡ μὴ ἀπέλθῃτε, μηδὲ
§ Syr. Cr. ²⁴ διώξητε. ²⁴ ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή [ἡ] ἀστρά-
σε ²⁵ πτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρα-
νὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ
24. [ἐν τῇ ἡμέρᾳ ²⁵ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. ²⁵ πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν
αὐτοῦ.] ²⁵ β ²⁶ καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ²⁶ j καὶ
σζ ²⁷ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἡ Νῶε, οὕτως ἔσται
j Matt. 24:27-39. ε ²⁷ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
²⁷ ἡσθιον ἔπινον, ἐγάμον, ἐγαμίζοντο, ἄχρι ἧς
ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ
ση ²⁸ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντας. ²⁸ ὁμοίως
i ²⁹ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ. ἡσθιον ἔπι-
νον, ἡγόραζον ἐπώλουν, ἐφύτευον ὠκοδόμουν. ²⁹ j
δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λώτ ἀπὸ Σοδόμων, ἐβρεξεν πῦρ
καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας.

22. ουκ] ουχ Α.

23. καὶ] καν Γ. Syrr. Pst. & Hcl. † Arm.

— ἰδὼν ἐκεῖ ἰδὼν ὧδε hoc ord. (B) L.
(Memph.) | † ἰδὼν ὧδε † ἡ ἰδὼν ἐκεῖ Σ.
AR. rel. (et hoc ord. DX. 33. 69. K.)
a.c.g.². Syrr. Hel. Goth. Arm. Æth.
Eus. Theoph. 134. (vid. ver. 21.) || om.
η B. Btly. Beh. D Gr. LX. 33. 69. K.
Am. e. | Contra, ABap. Mai. et Vcln.
R. rel. | και M. Vulg. Cl. b. f. ff. i. Syrr.
Pst. || (ἰδὼν ὧδε μη διώξητε ἡ ἰδὼν ἐκεῖ
1.) || ἐκεῖ add. ὁ χριστός 1. KM.
Syr. Hel.* (vid. Matt. xxiv. 23. Mar.
xiii. 21.)

— ἀπέλθῃτε μηδὲ ADRL. rel. Syrr. Cr.
Pst. & Hcl. txt. rel. (ἐξελθ. μηδὲ Eus.
Theoph.) | om. B. 69. Arm. (vid. Matt.
et Mar.) | πιστευσητε (om. μηδὲ διώξ.)
1. Syrr. Hel. mg. (vid. Matt. xxiv. 23. 26.
Mar. xiii. 21.) | (ne vos seducant nec
exeatis Syrr. Cr.)

— διώξητε Eus. Theoph. | -ξετε L. 69
Scr. ΔΑ. (om. μηδὲ διώξητε Syrr. Pst.)
24. ἡ ἀστραπή] om. ἡ B. Beh. (etra, Mai.
Btly. in coll.)

— ἡ ἀστραπτουσα ADR. rel. | om. ἡ
B. Btly. in coll. Vcln. LX. 1. 69. Γ Tj.
Arm.

— ἐκ τῆς... οὐρανον Vulg. (b.) (i.) |
ὑπο τῶν ἐπ' οὐρανῶν 69. | a principio
caeli et usque ad terminum ejus Syrr.

Crt. de caelo et omne quod sub caelo
est illuminat Syrr. Pst. (de caelo e.
Memph.) || om. ad λαμπει a. | om. εἰς
την ὑπ' οὐρ. f. | om. εἰς την... λαμπει
c. ff.

24. ὑπο τον ABRD. 33. K. | † ὑπ' Σ.
LX. rel. (ὑπο E²)

— εἰς την ὑπ' οὐρανῶν] om. D. (a.c.e.f.
ff. supra.) | infra caelum Memph. |
post λαμπει Δ. (b.)

— λαμπει] ἀστραπτει D.

— εἰσται] add. † και Σ. D. b.c.e. Arm.
Æth. (vid. ver. 26.) | om. AB. Mai.
Btly. s. RLXΔ. 1. 69. EGHKMSUVΓA.
Vulg. a. f. Syrr. Cr. Pst. & Hcl. Memph.
Goth. (om. και cum seqq. ff.) dies filii
hominis Syrr. Cr. (adventus filii homi-
nis c.l. eadem praem. f. vid. Matt.
xxiv. 27.)

— ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ ARL. 33. rel.
Vulg. f. Syrr. Pst. & Hcl. Memph. Goth.
Arm. (... αὐτοῦ 33.) | om. BD. a.b.c.
e.i. Æth.

25. αὐτον] om. X*. | post πολλὰ παθειν
AK. e.

— πολλὰ] post παθειν Γ. | Contra,
Tert. adv. Marc. iv. 35. | om. 69.

26. καὶ] non om. Λ.

— Νῶε] † praem. του Σ. 1s. | om. ABD
RLXΔ. 69. EGHKMSUVΓA.

— εἰσται και] om. και 69. Γ. b. Syrr. Cr.

& Pst. Memph. | Contra, (Latt.) Syrr.
Hcl. rel.

26. ἐν ταῖς ἡμέραις] ἐν τῇ ἡμέρᾳ 69. Am.².
| in adventu Syrr. Hcl. mg. (seq. του
St. 3. om. Elz.)

— ad fin.] add. ἐν γὰρ ταῖς... 33. (vid.
Matt. xxiv. 38.)

27. ἐγαμίζοντο BDLX. 69* V. | † ἐξεγα-
μίζοντο Σ. AR. rel. 69mg. (vid. Matt.
xxiv.)

— ἡλθεν] ἐγενετο D. e.

— ὁ κατακλ.] om. ὁ D. 69.

— παντας BDLX. | † ἀπαντας Σ. AR
Δ. 33. 69. rel.

28. καθὼς B. Mai. RLX. 69. Vulg. f. i.
Syr. Cr. | om. b.c. ff. (et factum est a.) |
† και ὧς Σ. AD. rel. Iren. 278. Clem. 533.

— ὠκοδομουν] οικοδομου B.

29. ἐ] om. D. a.e. Memph. MSS. [Syr.
Crt.]

— πυρ και θειον BRLX. 33. rel. Vulg.
c. f. Syrr. Pst. rel. | θειον και πυρ AD.
69. KM. Syrr. Hel. | "ignem" tantum
a.b.e. ff. Syrr. Cr. Iren. 278. | praem.
Dominus Syrr. Pst.

— απ'] ἐξ 69.

— παντας BDLΔA. | † ἀπαντας Σ. A
RX. 69. rel.

22. discip. suos Cl. | 23. hic et ecco Cl. | 26.
in die Am.* | 28, 29, 32. Lot Cl.

A B D [Q] R.
L X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΛ. β
k Matt. 24: 17, 18.

³⁰ κατὰ † τὰ αὐτὰ" ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἀποκαλύπτεται. ³¹ k ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὃς ἔσται
ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ
καταβάτω ἄραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν † ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπι-
στρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. ³² μνημονεύετε τῆς γυναι-
κὸς Λώτ. ³³ 1 ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ † περι-
ποιήσασθαι" ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὃς † ἂν" ἀπολέσῃ †,
ζωογονήσει αὐτήν. ³⁴ λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ
ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, † εἷς παραλημφθήσεται,
† καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. ³⁵ m † ἔσονται δύο" ἀλή-
θουσai ἐπὶ τὸ αὐτό, [ἡ] μία παραλημφθήσεται, † ἡ δὲ"
ἐτέρα ἀφεθήσεται. [³⁶] ³⁷ Καὶ ἀποκριθέντες λέγου-
σιν αὐτῷ, Ποῦ, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, n "Οπου
τὸ σῶμα, ἐκεῖ † * καὶ" οἱ ἄετοὶ † ἐπισυναχθήσου-
ται."

omnes perdidit. ³⁰ Secundum
haec erit qua die filius hominis
revelabitur. ³¹ (209, 2.) In illa
hora qui fuerit in tecto et vasa
cuius in domo, ne descendat
tollere illa, et qui in agro simi-
liter non redeat retro. ³² (210,
10.) Memores estote uxoris Loth.
³³ (211, 3.) Quicumque quaesierit
animam suam salvam facere,
perdet illam, et quicumque
perdiderit illam, vivificabit
eam. ³⁴ (212, 5.) Dico vobis, illa
nocte erunt duo in tecto uno,
unus assumetur et alter relin-
quetur: ³⁵ duae erunt molentes
in unum, una assumetur et
altera relinquetur: duo in agro,
unus assumetur et alter relin-
quetur. ³⁶ (213, 5.) Respondentes
dicunt illi, Ubi, domine? ³⁷ Qui
dixit eis, Ubi cumque fuerit
corpus, illuc congregabuntur
aquilae.

§ Q
m Matt. 24: 40, seq.
35. δύο ἔσονται

n Matt. 24: 28.

30 τα αυτα BDXK. Syr.Hel. similiter
a. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Æth. Eus.
in Luc. 193. ("sic" Iren. 278.) |
αυτα R. | † ταυτα Ξ. AL. rel.
haec Vulg. b.c.e.f. | secundum hoc
Goth.
— ἡ ἡμερα...ανθρωπου Vulg. a.(e).f.
| εν τη ἡμερα τοῦ υἱου του ανθρωπου
ἡ D. (b.)c.f.f.i.l. [Æth.]
— αποκαλυπτεται AR. rel. | -λυπηται
B. | -λυπται L. | αποκαλυφθῃ D.
31 εν om. D.
— ἡμερα e.f. | ὡρα Vulg. a.b.c.f.f.g.
— ὃς δ L. | ὡς Γ.
— επι απο 69.
— καταβατω] -βαινω M. (qui super
tectum fuerit ne descendat ut tollat
vasa sua e domo Syr.Crt. vid. Matt.
xxiv. 17.)
— και ὃ om. ὁ 69.
— αγρω] † praem. τω Ξ. ADR. rel.
(vid. Matt. xxiv. 18.) | om. BL. 69.
Goth.
— ὁμοιος om. Syrr.Crt.&Pst. Æth.
— επιστρεψατω] -στραφητω D.
— εις τα om. R* ut vid. | ὁμοιως sic
69.
32 Λωτ Vulg. Cl. a.c.e.f. Syrr.Crt.Pst.&
Hel. Clem. 889. Eus. in Luc. 194. |
Λωθ D. Am. b.i. Æth. Orig. Int. ii.
485°. (sic etiam supra verr. 28, 29. exc.
D.)
33 εαν an Dbis.
— ζητησῃ την ψυχην αυτου σωσαι (s.

περιποιησασθαι) Syr.Hel. | θελησῃ ζω-
ογονησαι την ψυχην αυτου D. Syrr.
Crt.&Pst.
33. ζητησῃ] -σει RF. | ζητη U.
— περιποιησασθαι BL. | † σωσαι Ξ. A
RX. rel. Vulg. a.c.e.f.f. (vid. Matt.
xvi. 25. Mar. viii. 35. Luc. ix. 24.) |
liberare b.c.i.
— απολεσει] -ση EH.
— και ὃς ADR. 1. 33. rel. vv. (ὃς tan-
tum Memph.) | ὃς δ' BL. 69. (vid.
Matt. xvi. 25. Mar. viii. 35. Luc. ix. 24.)
| (και ὃς ad fin. ver. om. X.)
— αν BDL. 69. | † εαν Ξ. AR. 1. 33.
rel.
— απολεσῃ BD. 33. rel. | -σει ARLΔΓΛ.
|| † add. αυτην Ξ. ALX. rel. Latt.
Syrr.Pst.&Hel. rel. | add. την ψυχην
αυτου 69. Syr.Crt. (vid. Matt. xvi. 25.
Luc. ix. 24.) | om. BDR. 1. 33. a.
Arm. || post αυτην add. ενεκεν μου
Λ. b.c.e.f.f.f.i.l. Goth. Æth. (vid. Matt.
et Mar. et Luc. ix.)
— ζωογονησει] ζωοποιησει V. | σωσει 1.
69. Arm.
34. λεγω] add. δε Α. e.g¹. Syr.Crt.
— ταυτη] praem. εν Vulg. Cl. c.f.i.l. |
om. Am. a.b.e.g¹. | αυτη 1.
— δυο] post εσονται BLX. rel. Latt. rel.
| ante εσονται AR. 69. KMU. Syrr.
Crt.Pst.&Hel. Goth. Æth. | post μιας
D.
— μιας om. B. c.
— εις] † praem. ὁ Ξ. B.Mai. 1s. 69s.

Memph. Eus. in Luc. 195. | om. ADRL
XΔEGHKMSUVΓΛ. Arm.
34. παραλημφθησεται Eus. in Luc. 195. |
-λαμβανεται D Gr.GK. Goth. (vid.
Matt. xxiv. 40.)
— αφεθησεται Eus. in Luc. 195. | αφεται
DK. Goth. (vid. Matt.)
35. ab init.] και εαν Arm.
— εσονται om. b.c.e.f. | ante δυο BDL.
a. Syr.Crt. Memph. | † post Ξ. AQR.
rel. Vulg. f.i.
— επι το αυτο] εν τω μυλωνι K*. (vid.
Matt. xxiv. 41.) (praem. in mola Syr.
Crt. Æth.)
— η μια Elz. B.Mai.DR. 1. 69. Memph.
Sch. | om. η St. 3. AQTY: LXΔEGHK
MSUVΓΛ. Memph.W. Arm.
— η δε BRL. 69. Eus. in Luc. 195.
[Memph.] | † και η Ξ. ADQTY. 33.
rel. (vid. Matt. xxiv. 41. et ver. 34.)
|| om. η S.
36. δυο εσονται εν τω αγρω ὁ εἷς παρα-
λημφθησεται και ὁ ἕτερος αφεθησεται Elz.
St. 4. (DU.) (Latt.) Syrr.Crt.Pst.&
Hel. Arm. (και εαν ab init.) | εσονται
om. D. Latt. | τω om. D. | ὁ εἷς om.
ὁ DU. | κ. ὁ ἐτ. αφ. om. e. (vid. Matt.
xxiv. 40.) || om. St. 3. ABQRLXA. 1.
33 sic. 69 sic. EGHKMSUVΓΛ. g¹: i (ut
vid.). Memph. Goth. Æth.

34. in illa nocte Cl. | 37. dixit illis Cl. | et
aquilae Cl.

Vulg. a. b. c. $\Xi\Lambda'$
Syr. C. P. H. $\sigma\iota\delta$
Memph.
Goth. Arm. $\mathcal{A}\theta$.
XVIII.

114 ¹ Ἐλεγεν δὲ [καὶ] παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς
τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι * αὐτοὺς" καὶ μὴ
† ἐγκακεῖν," ² λέγων, Κριτὴς τις ἦν ἐν τινι πόλει τὸν
θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος.
³ χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς
αὐτὸν λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου
μου. ⁴ καὶ οὐκ † ἤθελεν" ἐπὶ χρόνον· μετὰ † ταῦτα
δὲ" εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, Εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι
† οὐδὲ ἄνθρωπον" ἐντρέπομαι, ⁵ διὰ γε τὸ παρέχειν
μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα
μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. ⁶ Εἶπεν δὲ ὁ
κύριος, Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει·
⁷ ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ † ποιήσῃ" τὴν ἐκδίκησιν τῶν
ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων † αὐτῷ" ἡμέρας καὶ
νυκτός, καὶ † μακροθυμεῖ" ἐπ' αὐτοῖς; ⁸ λέγω ὑμῖν

¹ (214, 10.) Dicebat autem et
parabolam ad illos, quoniam
oportet semper orare et non
delicere, ² dicens, Iudex qui-
dam erat in quadam civitate,
qui deum non timebat et ho-
minem non reverebatur. ³ Vi-
dua autem quaedam erat in
civitate illa, et veniebat ad eum
dicens, Vindica me de adver-
sario meo. ⁴ Et nolebat per
multum tempus. Post haec
autem dixit intra se, Etsi deum
non timeo nec hominem reve-
reor, ⁵ tamen quia molesta est
mihi haec vidua, vindicabo
illam, ne in novissimo veniens
suggillet me. ⁶ Ait autem do-
minus, Audite quid iudex ini-
quitatis dicit: ⁷ deus autem
non faciet vindictam electorum
suorum clamantium ad se die
ac nocte, et patientiam habebit
in illis? ⁸ Dico vobis quia cito

37. καὶ αποκρ.] om. Syr.Crt.

— αὐτῷ] om. D.

— αὐτοῖς] om. 1. e.

— σῶμα *Eus.* in Luc. 195. ὅπου, φησί, τὸ
σῶμα, ἡ τὸ πῶμα κατὰ Ματθαῖον. |
πτῶμα 69. EGH. e. Syr.Hcl.mg. $\mathcal{A}\theta$.
(vid. Matt. xxiv. 28.)

— ἐπισυναχθῆσονται post καὶ οἱ αἱετοὶ B
(Q Tf.) L. (69.) Arm. (συναχθ. 69.) |
† συναχθῆσονται ante οἱ αἱετοὶ \mathcal{C} . AD
R. rel. Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hcl.
Memph. *Eus.* in Luc. (vid. Matt. xxiv.
28.) | om. A.

— καὶ οἱ αἱετοὶ BL. 69. UA. Vulg. Cl. b.
Syr.Hcl. Memph. Arm. *Eus.* in Luc.
| * om. καὶ \mathcal{C} . AD Gr. Q Tf. R. rel.
Am. a.c.e.f.i. Syrr. Crt. & Pst. Goth.
 $\mathcal{A}\theta$. (vid. Matt. xxiv. 28.)

1. καὶ AD Q Tf. R. rel. Vulg. e.f.f. γ^1 . γ^2 . i.
Syrr. Crt. Pst. & Hcl. Goth. Arm. [Orig.
.i. 213^a.] | om. BL. 69. M. a.b.c.
Memph. nt vid. $\mathcal{A}\theta$. ut vid. Orig. iii.
650^c.

— δεῖν] δεῖ L.

— αὐτοὺς AB Bth. Mai. Q Tf. RLXΔ. 69.
KMUVI. (a.) Memph. Arm. Orig.
iii. | * om. \mathcal{C} . D. 1s. EGHsA. Goth.
Orig. i. 213^a. *Eus.* in Luc. 196.

— ἐγκακεῖν ABDQ Tf. LA. 69. HKU.
(ενκ. AB* DQ Tf. 69. HK.) | † ἐγκακεῖν
 \mathcal{C} . R. rel. Orig. i. iii. *Eus.* in Luc.

2. λεγὼν Syr.Hcl. Orig. iii. 650^c. | om.
D. 1. Syrr. Crt. & Pst. Orig. i. 213^a.

— τινι ABQ Tf. R. rel. Orig. i. iii. | τῇ

DLX. | τινι τῇ 33. | om. Hipp. Ant.
56 (27).

3. δε] add. τις *Elz.* 1. A Tf. (Latt.)
Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm. $\mathcal{A}\theta$.
Hipp. Ant. 56 (27). | om. St. 3. ABD
Q Tf. RLΔ. 69. EGHKMSUVI. e. Syr.
Hcl. Goth.

4. ἠθελεν ABDQRLX. 1. 33. 69. A. Latt.
Syrr. Crt. & Pst. & Hcl. Memph. Arm.
Hipp. Ant. 56 (27). | † ἠθελῆσεν \mathcal{C} . A.
rel.

— χρόνον sine add. a. rel. Hipp. | add.
τινα D. | praem. multum Vulg. b.c.f.
ff. Arm. longo e. | (in ver. priori επι
χρόνον Syr. Crt.)

— δε post ταῦτα BQ Tf. L. Vulg. a.f.
(postea autem e. Syr. Pst.) | † ante
ταῦτα \mathcal{C} . ADRX. rel. Syr.Hcl. | om.
b.c.f. [Syr. Crt.]

— εἶπεν ἐν ἑαυτῷ Hipp. | ἠλθεν εἰς ἑαν-
τον καὶ λέγει D. ($\mathcal{A}\theta$.) || add. ille
iudex Syr. Crt.

— εἰ καὶ Syr.Hcl. Hipp. | om. καὶ D. |
si a.b.c.f.i. Syrr. Crt. & Pst.

— οὐδὲ ἄνθρωπον BLX. Vulg. a.b.c.e.f.
ff. i. l. Hipp. Ant. 56 (27). | † καὶ ἄνθρω-
πον ουκ \mathcal{C} . ADQR. 33. rel. (... ουκ
εντρ. κτλ. 33.)

5. διὰ γε] διὰ δε X.

— μοι] με 69.

— κοπον] κοπους R. 1. 69. E*G.

— χηραν] -ρα XTf. E*U. | (add. in om-
ni tempore Syr. Crt.)

— ἐκδικήσω] praem. ἀπελθων D.

5. ὑπωπιάζῃ ABDQLΔ. 1s. G². | ὑποπ.
RX. 33. 69. EG*HKMSUVI Tf. A.
(-ζει 69.)

6. εἶπεν δε Syr.Hcl. | καὶ εἶπεν 1. G.
Syrr. Crt. & Pst. $\mathcal{A}\theta$.

— ἀκούσατε] om. A*. | ἡκουσατε Γ Tf.
e.

7. ποιήσῃ BDQ Tf. XΔ. 33. 69. GMUVI.
| † -σει \mathcal{C} . AL. rel. (Latt.) -σι R.
facit e. | praem. μαλλον Syrr. Crt. &
Pst.

— των (ante βοωντων)] om. D.

— αὐτῷ BQ Tf. L. e. | αὐτων D Gr. |
† πρὸς αὐτον \mathcal{C} . AR. 33. rel. Memph.
ut vid. *Iren.* 265. ad se Vulg. c.f. ad
eum *Tert.* adv. Marc. iv. 36. | om. a.b.
ff. i. l.

— ἡμέρας καὶ νυκτός *Iren.* 265. | νυκτός
καὶ ἡμέρας D.

— καὶ μακρ. Vulg. e.f.g². rel. | om. καὶ
69. a.b.c.f.f. i. l. || ναὶ λέγω μακρ. 69.

— μακροθυμεῖ ABDQR Tf. LX. 1. (Vulg.)
e.(f.)(g²). Syrr. Crt. Goth. ut vid. (Arm.)
| † μακροθυμων \mathcal{C} . Rul mihl vid. Δ. 69.
rel. a.b.c.f.f. i. Syrr. Pst. & Hcl.

— ἐπ' αὐτοῖς] ἐν αὐτοῖς D Gr. Latt. |
ἐπ' αὐτοὺς 69.

8. ab init.] praem. ναὶ RGM. Memph.
Arm. (dico enim f.) | non habent AB
DQL. rel. *Iren.* 265.

— λέγω ὑμῖν ὅτι] om. 69.

7. ac se *Am.**

ABD[II][P](Q)(R).
L X Δ.

1. 33. 69.

E[F]GHKMSUVI

Λ.

[Fr. Band.]

§ Theb. ΞΒ'

9. ἐξουθενούντες

¶ R

11. πρὸς αὐτ. ταῦ-
τα

§ Fr. Band.

13. ὁ δὲ τελ.

¶ Fr. Band.

§ P

σιε

§ Fr. Band.

ε

14. ἡ γὰρ ἐκεῖνος.

ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν
ἐπὶ τῆς γῆς;

115 ⁹ § Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας
ἐφ' ἑαυτοῖς, ὅτι εἰσὶν δίκαιοι, καὶ ἐξουθενούντας τοὺς
λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην. ¹⁰ Ἀνθρώποι δύο
ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, [†] εἰς Φαρισαῖος
καὶ ὁ ἕτερος ¶ τελώνης. ¹¹ ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς
[†] ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν" προσηύχετο, Ὁ θεός, εὐχαρι-
στῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι [†] ὥς" οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων,
[§] ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὥς οὗτος ὁ τελώνης.
¹² νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα
κτῶμαι. ¹³ καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ᾔθε-
λεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ¶ [†] ἐπαραι εἰς τὸν οὐρανόν,"
ἀλλ' ἔτυπεν [†] τὸ στῆθος [†] ἑαυτοῦ" λέγων, Ὁ θεός,
ἰλάσθητί [§] μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. ¹⁴ λέγω ὑμῖν, κατέβη
οὗτος δεικναιμένος εἰς [§] τὸν οἶκον αὐτοῦ [†] παρ' ἐκεί-

faciet vindictam illorum. Ve-
rum tamen filius hominis ve-
niens tamen filius hominis ve-
niens putas inveniet fidem in
terra?

⁹ Dixit autem et ad quosdam
qui in se confidebant tamquam
iusti et aspernabantur ceteros
paraholam istam. ¹⁰ Duo ho-
mines ascenderunt in templum
ut orarent, unus Pharisaeus et
alter publicanus. ¹¹ Pharisaeus
stans haec apud se orabat,
Deus, gratias ago tibi quia non
sum sicut ceteri hominum,
raptores, iniusti, aduiteri, velut
etiam hic publicanus: ¹² ieiunio
bis in sabbato, decimas de om-
nium quae possideo. ¹³ Et pub-
licanus a longe stans nolebat
nec oculos ad caelum levare,
sed percutiebat pectus suum
dicens, Deus, propitius esto
mihi peccatori. ¹⁴ Dico vobis,
descendit hic iustificatus in
domum suam ab illo: (215, 5.)
quia omnis qui se exaltat hu-

8. ὅτι] om. D. 69. G. *b.c. ff. i. l. Iren.* 265.
— ἐλθων ante ὁ υἱὸς *Orig.* iii. *ter. Orig.*
Int. iii. 977^a. *Eus.* in Ps. 398^e. in Luc.
196. *Hil.* 131^e. *Cypr.* 141. (Contra,
203.)
— ἀρα] ante ὁ υἱὸς D. Syr. *Crt.* (vid.
Clem. 533.) | (ante ἐλθων *Eus.* in Ps.
in Luc.) | Contra, *Orig.* iii. 144^a. 204^f.
iv. 158^e. (om. *Orig.* iii. 568^f.)
— τὴν πιστ. *Orig.* iii. 144^a. 204^b. 568^f.
iv. 158^e. *Eus.* in Ps. in Luc. | om. *την*
D. Arm.
9. καὶ 1^o. BDQRLX. 1. 33. rel. Vulg.
a. f. (Arm. om. δε.) | om. A. 69. EG
HTYKSUVFTf. *A. b. c. e. l.* Syrr. *Crt.*
Pst. & Hel. Memph. Theb. Goth.
(Æth.)
— πρὸς τινὰς τοῖς πεποιθοῖσιν M. | πρὸς
τινὰς τῶν πεποιθότων 69.
— ἑαυτοῖς] ἑαυτοὺς Δ.
— εἰαν] οἱ συν *sic* 69 *txt.* (corr. mg.)
— ἐξουθενούντας] —τες B. (vv. anec.)
— λοιποὺς] add. ἀνθρώπους D. | multos
Syr. *Crt.* Arm. | omnes homines Syr.
Pst.
— τὴν παραβολὴν ταύτην] om. D. |
ante πρὸς τινὰς Syrr. *Crt.* & Pst. Theb.
10. ἀνθρώποι] post δυο D. (Latt.) Syrr.
Crt. & Pst. Æth. | Contra, e. Syr. Hel.
Orig. iv. 124^d. *Cypr.* 205. | (ἀνθρώπων
Δ.)

10. εἰς] † praem. ὁ Ξ. AQR *sic* L. 33. rel.
Syr. Hel. Memph. Theb. Arm. *Orig.* iv.
|| om. BDX.
— ὁ ἕτερος *Orig.* iv. | εἰς D. *e. e. ff.* *Cypr.*
205. || (φαρ. et τελ. trs. *a. b. c. ff. i. l.* |
Contra, Vulg. *e. f.*)
11. ὁ] add. δε QX. Memph. (Theb.) |
Contra, *Cypr.* 205. [Syrr. *Crt.* Pst. &
Hel.]
— ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν B(L). 1. Vulg. e.
(Memph.) Arm. *Orig.* iv. 124^d. *Cypr.*
205. (αὐτον L.) | † πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα
Ξ. A QX Δ. rel. a. Syrr. *Crt.* Pst. & Hel.
Goth. | καθ' ἑαυτὸν ταῦτα D. | "sic"
tantum *b. c. f. ff. i. l.* | "haec" Theb. "et
dixit" post προσηυχ. Æth. | praem.
"solus" Arm.
— προσηυχέτο *Orig.* iv. | προσηυζατο
A. 1. | πρὸς tantum Γ.
— ὥς 1°. DQL *Orig.* i. 490^a. iii. 145^a. iv.
| † ὥσπερ Ξ. ABXG *sic* rel.
— οὗτος] post ὁ τελωνης AK. e. *Cypr.*
205. | Contra, *Orig.* i. iii. iv.
12. ab init. αλλα Syrr. *Crt.* & Pst. Arm.
— αποδεκατω *Orig.* iii. 145^a. | αποδεκα-
τενω B.
13. καὶ ὁ ADQX. 1. 33. rel. (Latt.) Syr.
Hel. Arm. | ὁ δε BL. 69. G. e. Syrr.
Crt. & Pst. Memph. Theb. Æth. *Cypr.*
205.
— ἐπαραι ante εἰς τ. ουρ. BQLX. 33. *b. c.*

(Memph. Theb.) Goth. (Æth.) | † post
Ξ. AD. rel. (Latt.) Syrr. *Crt.* Pst. & Hel.
Arm. *Cypr.* 205. vid. *Orig.* iv. 372^d.
373^b.
13. τον ουρανον] τους ουρανους A. | om.
εἰς τ. ουρ. i. l.
— το στηθ.] † praem. εἰς Ξ. A. rel.
Syrr. *Crt.* Pst. & Hel. Memph. Theb.
Goth. | om. BDQLX. 1. 33. K. Latt.
Arm. *Orig.* iv. 372^d. *Cypr.* 205.
— ἑαυτον B. *Btl.* (in ipsa coll.) *Mai.* Q.
Orig. iv. *Cypr.* 205. | † αὐτον Ξ. AD
L. rel. | om. B. *Bch.* 1.
— μοι] om. Syr. *Crt.*
14. λεγω] add. γαρ A. (*b. c. f.*)
— ὑμιν] add. ὅτι QKU. *a. b. c. f. ff. i. l.*
Syrr. *Crt.* Pst. & Hel. Memph. Theb. *Hil.*
411^d. | Contra, ABD. 33. rel. Vulg. e.
Æth. *Cypr.* 205.
— εἰς τ. οικ. αὐτου] om. D. Theb. |
Contra, *Orig.* i. 490^a. (iv. 124^d.) *Cypr.*
205.
— αὐτον *Orig.* i. | ἑαυτον BL². (om.
Orig. iv.) || add. πολλων D. (*Orig.* iv.)
Cypr. 205. | Contra, *Orig.* i.
— παρ' ἐκεινον BDL. 1. Memph. Theb.
Orig. i. 490^b. quam quidem ille Goth.
ab illo Vulg. | η γαρ ἐκεινος APQX Δ
EGHKMSUVFA. Syr. Hel. | † η ἐκει-
νος Ξ. 69. Arm. || add. τον φαρισαιον
D. Syr. Pst. *Cypr.* 205. prae illum

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Theb.]
Goth. Arm. Æth.
° cap. 14: 11. σιτ
Matt. 23: 12. β

§^a II
§^b F
° Fr. Band.
° Theb.
16. προσκαλεσάμε-
νος αὐτὰ εἶπεν

¶ Matt. 19: 13-15 β
¶ Mar. 10: 13-16.
¶ Q

ΞΓ' σιη
¶ Matt. 19: 16-26 β
¶ Mar. 10: 17-27.

° Exod. 20: 12-16.
Deut. 5: 16, 17.

νον." ὅτι ° πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν §^a ταπεινωθήσεται, ὁ
δὲ ταπεινῶν §^b ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. ¶^a ¶^b

116 ¹⁵ P Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα
αὐτῶν ἅπτηται· ἰδόντες ¶^γ δὲ οἱ μαθηταὶ † ἐπετίμων"
αὐτοῖς. ¹⁶ ὁ δὲ Ἰησοῦς † προσεκαλέσατο" αὐτὰ † λέ-
γων", Ἀφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ
κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
τοῦ θεοῦ. ¹⁷ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς † ἂν" μὴ δέξηται
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ
εἰς αὐτήν.

117 ¹⁸ q Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων,
Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζῶν αἰώνιον κληρονο-
μήσω; ¹⁹ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί με λέγεις
ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ θεός. ²⁰ τὰς
ἐντολὰς οἶδας, ° Μὴ μοιχεύσης· μὴ φονεύσης· μὴ
κλέψῃς· μὴ ψευδομαρτυρήσης· τίμα τὸν πατέρα σου
καὶ τὴν μητέρα †. ²¹ ὁ δὲ εἶπεν, Ταῦτα πάντα

miliabitur, et qui se humiliat
exaltabitur.

¹⁵ (216, 2.) Afferebant autem
ad illum et infantes ut eos tan-
geret: quod cum viderent dis-
cipuli, increpabant illos. ¹⁶ Ie-
sus autem convocans illos dixit,
Sinite pueros venire ad me, et
nolite eos vetare: talium est
enim regnum dei. ¹⁷ (217, 2.)
Amen dico vobis, quicumque
non acceperit regnum dei sicut
puer, non intrabit in illud.

¹⁸ (218, 2.) Et interrogavit eum
quidam princeps, Magister
bone, quid faciens vitam aeter-
nam possidebo? ¹⁹ Dixit au-
tem ei Iesus, Quid me dicis
bonum? nemo bonus nisi solus
deus. ²⁰ Mandata nostri, Non
occides, Non moechaberis, Non
furtum facies, Non falsum tes-
timonium dices, Honora patrem
tuum et matrem. ²¹ Qui ait,

Pharisaeum a. magis quam ille Pha-
risaeus (b.) c. e. (f.) ff. (g¹). i. l. | om. Syr.
Crt. rel. Orig. i.

14. ἑαυτὸν Orig. i. iii. 199^d, iv. | αὐτὸν
D*.

— ὁ δὲ Syr. Hel. Memph. Theb. Arm. |
καὶ ὁ A. 1. Latt. Syrr. Crt. & Pst. Æth.
Cyp. 201. 205. (vid. cap. xiv. 11.)

— ὑψωθήσεται | ὑψωθῇ U.

15. προσέφερον | προέφερον E*.

— καὶ Vulg. c. e. f. Syrr. Crt. Pst. MSS. &
Hel. Arm. Orig. iii. 663^d. | om. D. a. b.
Syr. Pst. impr. Memph. Goth. (Æth.)
(vid. Matt. xix. 13. Mar. x. 13.)

— τα | om. D. 1^b. 69. Arm. Orig. iii.
663^d.

— βρέφη Orig. iii. 659^c diserte. 663^d. |
παιδία D. (παιδ ante τα βρεφ. E*.)
vid. Matt. et Mar. | βρεφοί 69.

— αὐτῶν | om. B* Rl. Mai.

— ἅπτηται ABD (Π) Q. 33. rel. Orig. iii.
659^c diserte. 664^a. | ἅψηται P (X). (vid.
Mar. x. 13.) | ἅπτειται 69. (benediceret
Syr. Crt.) | ante αὐτῶν IIX. (vid.
Mar.)

— μαθηταὶ | add. αὐτοῦ M. Syrr. Crt. &
Pst. Æth.

— ἐπετίμων BDL. 1. (69.) G. (Latt.)
Syrr. Crt. & Hel. Memph. vid. Mar. x.
13. (-μουν 69.) | †-μῆσαν Ξ. AHP.
rel. e. Syr. Pst. (vid. Matt. xix. 13.)

15. αὐτοῖς | αὐτοὺς Δ* Γ.

16. προσεκαλέσατο BL. a. Syr. Pst.
Memph. (add. καὶ Syr. Pst.) | προσε-
καλείτο D. 1. G. (om. Syr. Crt.) |
† προσκαλεσάμενος Ξ. AHPX. 33. rel.
(Latt.) Syr. Hel.

— αὐτὰ | om. B. Syr. Crt.

— λέγων BDL. 1. G. a. Memph. |
† εἶπεν Ξ. AHPX. 33. rel. Latt. (vid.
Matt. xix. 14. Mar. x. 14.) | λέγει 69*.
| ἐλέγεν 69². || add. illis Syrr. Crt. Pst.
& Hel.*

— κωλύετε | κωλύσονται D.

— του θεου Vulg. e. f. ff. Syr. Hel. | των
ουρανων Α* (corr. l. mg.) a. b. c. Syrr.
Crt. & Pst. (vid. Matt.)

17. αμην | add. γαρ D. | Contra, Orig. iii.
663^c.

— αν BDLX. 69. | † εαν Ξ. AHP. rel.
Orig. iii. 663^c. 664^e.

18. τις | post αὐτον 1. 69. G. Vulg. a. b.
c. e. f. ff. i. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Goth.
Arm. Æth.

— αρχων Vulg. c. f. | om. a. b. e. ff. i. (vid.
Matt. xix. 16. Mar. x. 17.) || add. Pha-
risaeorum Syrr. Crt. & Pst. MSS.

— λεγων Vulg. Cl. Latt. | om. D. Am.
(vid. Mar.) || add. ei Syrr. Crt. & Pst.
Æth.

— ποιησας Orig. ii. 727^c. Hom. Cl. xviii.
3. | ποιων 1.

19. ειπεν δε αυτω ο Ιησους] ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῷ DG.

— αγαθον] add. et quare interrogas me
de bono Syr. Crt. (vid. Matt. xix. 17.)

— ὁ θεος | om. ὁ B² Mai. | add. ὁ πατηρ
Arm. ed. Orig. i. 279^b. Orig. Int. i. 89^c.

20. ab init.] Et ait illi Jesus c.

— οιδας] add. ὁ δὲ εἶπεν, ποιας; εἶπεν
δὲ ὁ Ιησους, Το D. (e. om. ὁ Ιησ.) vid.
Matt. xix. 18. | add. ait quae a. | add.
si vis tu in vitam intrare Syr. Crt.

— μη quater] ου D. Latt. (vid. Matt.
xix. 18.)

— μη μοιχευσης post μη φον. Vulg. a. b. c. ff.
Syrr. Crt. & Pst. | Contra, e. f. Syr. Hel.
|| -σεις D. | et sic φονευσεις, κλεψεις,
D. et ψευδομαρτυρησεις habent DM.
(vid. Matt.)

— ψευδομαρτυρης B. Mai.

— μητερα | † add. σου Ξ. Δ. rel. a. b. c.
Syrr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Æth. |
om. ABDIPTJ. LX. 1. 33. KM. Vulg.
e. f. ff. i. l. Syr. Hel. Goth. Arm.

— ad fin. add. et proximum tuum sicut
te ipsum Syr. Hier. mg. (vid. Matt. xix.
19.)

21. ειπεν | add. αυτω G. Syrr. Crt. & Pst.
— ταυτα | post παντα AHP. e. Syr.
Hel.

16. vetare eos Cl. | 18. princeps dicens Cl.

ABD(Π)P[Q](R) L X Δ. σιθ
1. 33. 69. β
E(F)GHKMSUVΓ

21. ἐφυλάξαμεν
§ R
22. οὐρανῷ σκ
β

24. εἰσελεύσονται
εἰς τ. βασ. τ.
θεοῦ

¶ II
25. βελ. διελθεῖν

* || Matt. 19:27-29. β
|| Mar. 10:28, 30.
¶ F

29. ἡ γυν. ἡ ἀδελ.
ἡ γον.

† ἐφύλαξα" ἐκ νεότητός [μου]. ²² ἀκούσας δὲ † ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, § "Ετι ἔν σοι λείπει πάντα ὅσα
ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυ-
ρὸν ἐν † τοῖς οὐρανοῖς". καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.
²³ ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος † ἐγενήθη". ἦν γὰρ
πλούσιος σφόδρα. ²⁴ ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς [περί-
λυτον γενόμενον] εἶπεν, Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρή-
ματα ἔχοντες † εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσπορεύ-
ονται." ²⁵ εὐκοπώτερον ¶ γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ
† τρήματος" † βελόνης" εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. ²⁶ εἶπον δὲ οἱ ἀκού-
σαντες, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ²⁷ ὁ δὲ εἶπεν,
Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ † παρὰ [τῷ]
θεῷ ἐστιν." ²⁸ s εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, Ἰδοὺ ¶ ἡμεῖς
† ἀφέντες τὰ ἴδια," ἠκολουθήσαμεν σοι. ²⁹ ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστιν ὃς ἀφήκεν
οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφοὺς ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἕνεκεν

Haec omnia custodivi a iuven-
tute mea. ²² (219, 2.) Quo audi-
to Iesus ait ei, Adhuc nunc
tibi deest: omnia quaecumque
habes vende et da pauperibus,
et habebis thesaurum in caelo,
et veni sequere me. ²³ (220, 2.)
His ille auditis contristatus est,
quia dives erat valde. ²⁴ Vi-
dens autem illum Iesus tristem
factum dixit, Quam difficile
qui pecunias habent in regnum
dei intrabunt: ²⁵ facilius est
enim camelum per foramen
aenis transire quam divitem in-
trare in regnum dei. ²⁶ Et
dixerunt qui audiebant, Et
quis potest salvus fieri? ²⁷ Ait
illis, Quae impossibilia sunt
apud homines, possibilia sunt
apud deum. ²⁸ Ait autem Pe-
trus, Ecce nos dimisimus om-
nia et secuti sumus te. ²⁹ (221,
2.) Qui dixit eis, Amen dico
vobis, nemo est qui reliquit
domum aut parentes aut fra-
tres aut uxorem aut filios

21. ἐφυλάξα ABL. 1. (vid. Matt. xix. 20.)
| † ἐφυλάξαμεν Σ. DIIP. rel. (vid.
Mar. x. 20.)
— μου AIIPL. 33. rel. (vid. Mar.) |
om. BD. l. Syr.Crt. || add. usque ad
nunc Æth.
22. ακούσας δε] † add. ταυτα Σ. AIIPTf.
rel. Syr.Hcl. Goth. Arm. Æth. | om.
BDL. 1. 33. 69. e. Syrr.Crt.&Pst.
Memph. | quo audito Vulg. (b.)c.f.
quod eum audisset a.
— ετι] ἔτι FHV.
— διαδος BXP. rel. Syr.Hcl. Memph.
Goth. | εος ADIIRLA. 1. 33. M. Latt.
Syrr.Crt.&Pst. Arm. Æth. (vid. Matt.
xix. 21. Mar. x. 21.)
— πτωχ.] prae. τοις D.
— τοις ουρανοις BD. a.e. Memph. ου-
ρανοις ARL. | † ουρανῷ Σ. IIP. rel.
Vulg. b.c.f. ff. Goth. Arm. Tert. adv.
Mare. iv. 36 (vid. Mar. x. 21.)
23. ταυτα] add. παντα Γ.
— περιλυπος] -πον Ρ.
— γεννηθη BL | † γενητο Σ. ADIIPR.
33. rel.
24. ὁ Ἰησους] om. ὁ B(sed non ap. Blc.) |
post εἰπεν D. b.c.(e.)i.
— περιλυτον γενομενον ADIIPRXΔ. 33.
rel. vv. (vid. ver. 23.) | om. BL. 1.
Memph.
— του θεου] των ουρανων KM. (vid.
Matt. xix. 23.)
— εισπορευονται post θεου BL. Vulg.

a.b.c.e.f.f.g¹. | εἰσελευσονται post θεου
DR. (vid. Mar. x. 23.) (...ται post
θεου 33.) | † εἰσελευσονται ante εἰς την
βασ. Σ. AIIPL. rel. f. Syrr.Crt.&Pst.
Memph. Goth. Arm. Æth.
25. γαρ] om. 69. Syr.Pst. Arm. Æth.
autem i.
— καμηλον] καμilon S. (κάμηλον, οὐ
το ζῶον, ἀλλὰ τὸ ἐν τοῖς πλοίοις παχὺ
σχοινίον Cyr. Alex. ap. Mai. Nov. Pp.
Biblioth. ii. 380.)
— τρηματος BD. | τρυπηματος RL.
Clem. 440. (vid. Matt. xix. 24.) | † τρυ-
μαλις Σ. AP. rel. (vid. Mar. x.
25.)
— βελονης BDL. 1. (69. βελων.) Clem.
440. | † ῥαφιδος Σ. APR. rel. (vid.
Matt. et Mar.)
— εἰσελθειν 1°. BRLX. rel. e. Syrr.Pst.&
Hcl.mg. Memph. (vid. Matt.) | διελθειν
ADP. 1. M. Latt. Syrr.(Crt.)&Hcl.txt.
Goth. Arm. Æth. (vid. Mar.)
— η πλουσιον] om. 69.
— ακουσαντες g¹. ante εἰς τ. βασ. D. Vulg.
b.c.f.g¹. Syr.Crt. Memph. Æth. (vid.
Matt.) | Contra, Syr.Hcl. | om. a.e.f.f.i.
Syr.Pst. (vid. Cdd. in Matt.)
26. εἰπον] εἰπαν R.
— ακουσαντες g¹. | -οντες D Gr.L. qui
audiebant Latt.
27. ὁ δε] add. Ἰησους Α. b.c.f.f.f.i. Syr.
Pst. Æth.
— αδυνατα] post παρα ανθρωποις 69.

Syrr.Crt.&Pst. Theoph. ii. 13. | Contra,
Tert. de Res. Car. 57.
27. τω θεω ABR. rel. Memph. | om. τω
DP. Theoph. (vid. Clem. 947.)
— εστιν post παρα τ. θεω BDL. 1. a.e.
(Syrr.Crt.&Pst.) | † ante Σ. APR. rel.
Vulg. b.c.f. Syr.Hcl. Memph. Goth.
Iren. 127. [Æth.]
28. ὁ Πετρος BDRXL. 1s. 69s. Us. | om.
ὁ APΔEFGHKMSVTA.
— ἡμεις] om. 1.
— αφεντες τα ιδια B(D)L. (1.) (69.)
Syr.Hcl.mg. Memph. τα ιδ. αφ. D.
(αφ. παντα τα ιδια 69. παντα τα ιδ.
αφ. 1.) | † αφηκαμεν παντα και Σ.
APR. 33. rel. Vulg. f. Syrr.Crt.&Pst.
&Hcl.mg. Goth. Æth. (vid. Matt.
xix. 27. Mar. x. 28.) relictis omni-
bus nostris a.l. Arm. remisimus om-
nia nostra e. relictis retribus nostris b.
relictis omnibus rebus nostris c. relic-
tis rebus nostris ff.i.
— ηκολουθησαμεν] -καμεν R.
— σοι] add. τι αρα εσται ημιν X. l.
(vid. Matt. xix.)
29. ab init. Jesus Syrr.Crt.&Pst. Æth.
— οτι] om. DΔ. Latt.(exc. f.) Cyrp. 310
(vid. Mar. x. 29.)
— οικιαν Cyrp. 91. | οικιας D. 69. II
Syr.Pst. Arm.ed. (vid. Matt. xix. 29.)
— η γονεις η αδελφους η γυναικα APR.

24. Jesus illum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
30. λάβη

τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ³⁰ ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλα-
πλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ
ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον.

σκιβ
† || Matt. 20:17-19. β
|| Mar. 10:32-34.

118 ³¹ Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς
αὐτούς, Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τε-
λεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφη-
τῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. ³² παραδοθήσεται γὰρ
τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὕβρισθήσεται
καὶ ἐμπτυσθήσεται, ³³ καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτε-
νοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται.

§ Q
σιν

§ 34 καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνήκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα
τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ
λεγόμενα.

ΞΔ' σκιβ
β

† || Matt. 20:29-34.
|| Mar. 10:46-52.

119 ³⁵ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς
Ἱεριχά, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἔπαι-
τῶν. ³⁶ ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθά-
νετο τί [ἀν] εἶη τοῦτο. ³⁷ ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ

propter regnum dei, ³⁰ et non
recipiat multo plura in hoc
tempore, et in saeculo venturo
vitam aeternam.

³¹ (22, 2.) Assumpsit autem Ie-
sus duodecim et ait illis, Ecce
ascendimus Hierosolymam, et
consummabuntur omnia quae
scripta sunt per prophetas de
filio hominis: ³² tradetur enim
gentibus, et inludetur et flagel-
labitur et conspuetur, ³³ et
postquam flagellaverint occi-
dent eum, et die tertia resur-
get. ³⁴ (23, 10.) Et ipsi nihil
horum intellexerunt, et erat
verbum istud absconditum ab
eis, et non intellegebant quae
dicebantur.

³⁵ (24, 2.) Factum est autem
cum appropinquaret Hiericho,
caecus quidam sedebat secus
viam mendicans, ³⁶ et cum au-
diret turbam praetercurrentem,
interrogabat quid hoc esset.
³⁷ Dixerunt autem ei quod Ie-

(DXΔ.) rel. (Cypr. 91.) | η γυναίκα
η ἀδελ. η γον. BL. Memph.
29. ἀδελφους] add. η ἀδελφας DXΔ.
Syr. Cr. Cypr. 91. (vid. Matt. et Mar.)
| Contra, Cypr. 185. 273. 310.
— η γυναίκα] om. Syr. Cr.
— τεκνα] add. εν τῳ καιρῳ τουτῳ D.
(vid. Mar. x. 30.) | Contra, Cypr. 91.
— ἐνεκεν] εἵνεκεν B. | ἐνεκα U.
30. ὅς ου APR. 33. rel. Syr. Hel. | ὅς ουχι
BL. (ὅς ουχι ου B. Mai.) | ιαν D. Arm.
(vid. Mar. x. 30.) [Syr. Cr. & Pst.]
— ἀπολαβῃ APR. rel. (ἀπολαναι 69.) |
λαβῃ BDM. Arm. (vid. Mar.)
— πολλαπλασιονα Vulg. f. | ἐπραπλα-
σιονα D. a. b. c. e. f. i. Syr. Hel. MS. mg.
Cypr. quater. nnum in centum Syr.
Cr. || add. νον X. (vid. Mar. | Con-
tra, Cypr.) “Et quomodo apostolis
per derelictis filiis et uxoris, in alio
Evangelio centies, in alio septies Do-
minus repromittit.” Jovin. (ap. Hier.
adv. Jovin. ii. 19. Ed. Vall. ii. 355.)
“Tamen ne exulet in mendacio....
sciat in Matthaeo et in Marco, aposto-
lis qui universa sua dimiserant, centu-
plum repromissam. In Evangelio au-
tem Lucae multo plura, id est πολὺ
πλείονα, et penitus in nullo evangelio
pro centum scriptum esse septem.” Hier.
adv. Jovin. ii. 26. Ed. Vall. ii. 366.
— τῳ ερχ.] om. τῳ S.
— ζῶν] praem. consequetur e. Syr. Cr.

| post aionion add. possidebit a. b. c. ff.
g². i. | om. Vulg. f.
31. δέ] add. Jesus Vulg. c. f. ff.
— δωδεκα] δεκαδυο Orig. iii. 708^c. | .β.
D. || add. μαθητας E*. a. b. f. ff. i. Vulg.
c. e. | Contra, Orig. iii.
— πρὸς αὐτούς a. b. e. Orig. iii. 708^a. |
αὐτοῖς D. Vulg. c. f. ff. (vid. Matt. xx.
17.) | (om. πρὸς Δ*.)
— ἀναβαίνομεν] -νωμεν 69. Γ. || (add.
μιν Γ sic.)
— Ἱερουσαλημ BDRL. e. Memph. Goth.
Orig. ii. 496^b. | † Ἱεροσολυμα Ξ. AP.
33. rel. (Latt.) vid. Matt. xx. 18. Mar.
x. 32.
— δια] ὑπο 69 Latt.
— τῳ υἱῳ] περι του υἱου D. 69. Latt.
Syr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Arm. |
του υἱου Δ.
32. παραδοθ. γαρ] ὅτι παραδοθ. D. e.
— ἐμπαιχθήσεται] -σονται K.
— καὶ ὕβρισθήσεται ABPRX. rel. Syrr.
Cr. & Hel.* Memph. Goth. Æth. post
μαστ. ver. 33. Syr. Pst. | om. DL. a. b.
e. ff. i. Syr. Hel.* txt. Arm. Zoh. (vid.
Matt. xix. 19. Mar. x. 34.) | et flagella-
bitur Vulg. f. Arm. Use. | eadem post
καὶ ἐμπτ. c.
— καὶ ἐμπτυσθήσεται ABDLX. rel. | om.
PR. Arm. Zoh. (vid. Matt.) || add. in
faciem ejus Syrr. Cr. & Pst.
33. ἀποκτενοῦσιν] ἀποκτενοῦσιν D Gr.
— τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ Am. a. | τῇ τρίτῃ

ἡμερᾳ XΔ. 1. 69. Vulg. Cl. b. c. f. i.
Arm. (vid. Matt. xx. 19.) (deteriores
urgunt [!!!] sic e. pro “die tertia
resurget.”)
33. ἀναστήσεται] ἐγερθήσεται L. (vid.
Matt. xx. 19.)
34. καὶ αὐτοὶ αὐτοὶ δε DU. e. Syr. Pst.
Æth.
— οὐδὲν] post τουτων D.
— καὶ ἡν Vulg. ff. Syr. Hel. txt. | ἀλλ’
ἡν D. 1. a. b. c. e. f. i. Syrr. Cr. & Pst. (&
Hel. mg. MS.)
— τουτο] om. D. 1. a. b. c. e. ff. Syr. Cr.
Memph. MS. Arm. | Contra, Vulg. f.
Syr. Pst. & Hel. Memph. W. & Sch. Æth.
— κεκρυμμένον] κεκαλυμμένον ΓΓ.
— ἀπ’] ἐπ’ Λ.
— ἐγίνωσκον] -σκων Pap. Knittel.
— ad fin.] add. cum illis Syrr. Cr. & Pst.
35. εἰς] εν τῳ 69. [Æth.] | om. (Latt.)
“in” a.
— ἐπαίτων B(D) L. Orig. iii. 735^a. (ante
εκαθ. D. e.) vid. Mar. | † προσαιτων
Ξ. APQR. 33. rel. (vid. Mar. x. 46.)
36. διαπορευομενου Orig. iii. 735^d. | πα-
ραπορευομενου DX.
— τι αν DQRLX. 1. 69. KM. Orig. iii.
735^{d. e.} | * om. an Ξ. ABP. rel.
— εἰ] ει Γ Tj.
— τουτο Orig. iii. 735^e. (om. 735^{d.}) |
ταυτα 69.

33. tertia die Cl.

ABD(P)(Q)R.
I(X)Δ.
1. 33. 69.
E(F)I3HKMSUVΓ
Δ.

¶ P

§ F

¶ X

ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. ³⁸ καὶ ἐβόησεν λέγων, Ἰησοῦ υἱὲ [†] Δαυεῖδ, ἐλέησόν με. ³⁹ καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα [†] σιγήσῃ αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ [†] Δαυεῖδ, ἐλέησόν με. ⁴⁰ σταθεὶς δὲ [ὁ] Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν· ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ⁴¹ [λέγων], Τί σοι θέλεις ποιήσω; [§] ὁ δὲ εἶπεν, Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. ⁴² καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. ⁴³ καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ. ¶

sus Nazareus transiret. ³⁸ Et clamavit dicens, Iesu fili David, miserere mei. ³⁹ Et qui praeibant inerepabant eum ut taceret: ipse vero multo magis clamavit, Fili David, miserere mei. ⁴⁰ Stans autem Iesus iussit illum adduei ad se: et eum appropinquasset, interrogavit illum ⁴¹ dicens, Quid tibi vis faciam? At ille dixit, Domine, ut videam. ⁴² Et Iesus dixit illi, Respice, fides tua te salvum fecit. ⁴³ Et confestim vidit, et sequebatur illum magnificans deum. Et omnis plebs ut vidit, dedit laudem deo.

XIX. ΞΕ' σκε

120 ¹ Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχά. ² καὶ ἰδὼν ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ [†] αὐτὸς [†] πλούσιος. ³ καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστίν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. ⁴ καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι [†] ἐκείνης ἡμέλλεν διέρχεσθαι. ⁵ καὶ ὥς ἦλθεν

¹ (225, 10.) Et ingressus perambulabat Hiericho. ² Et ecce vir nomine Zaccheus, et hic erat princeps publicanorum, et ipse dives, ³ et quaerebat videre Iesum quis esset, et non poterat prae turba, quia statura pusillus erat. ⁴ Et praecurrens ascendit in arborem sycomorum ut videret illum, quia inde erat transiturus. ⁵ Et cum venisset ad locum,

37. ὁ Ναζ.] om. ὁ Δ.
— Ναζωραῖος b.f.f. Memph. Schw. |
— Ναζαρηνός D Gr. 1. Vulg. a.(e.) (i.) (l.) Orig. iii. 736^a. (vid. Mar. x. 47.) |
— Ναζαραῖος M. c. Memph. W.
38. καὶ] ὁ δὲ D. e. Goth. at ille f.
— εβοησεν] εκραζεν P Tz. (κραζεν ap. Knittel.)
— Ἰησου Tert. adv. Marc. iv. 36, 37. |
om. A EK. vid. Orig. iii. 736^a.
39. om. ver. 33 (ut e spatio vid.) b.
— καὶ οἱ] οἱ δὲ D. e.
— προαγοντες Vulg. c.e.f. Orig. iii. 736^a.
Tert. adv. Marc. iv. 36. | παραγοντες AK. a. | (ad Jesum Syrr. Cr. & Pst.)
— επιτιμων Orig. iii. | -μων A. 69. Γ.
— σιγησῃ BDPLX. | † σιωπησῃ Ξ. A QR. rel. Orig. iii. 736^a. utr. qu. lect. habet. (vid. Matt. xx. 31. Mar. x. 48.)
— πολλῶ Syrr. Hel. Orig. iii. | om. D. c. Syrr. Cr. & Pst.
— εκραζεν] -ξεν P (Knit. sil. Tz.). Am. Orig. iii. || add. λεγων EGHIM. (Æth.) | add. Ἰησου 1. 69. U. | Contra, Orig. iii.
— υἱε Orig. iii. | υἱος D.
40. ὁ Ἰησους QRLX. rel. Orig. iii. 736^a. | om. A. | om. ὁ B. Mai. D.
— προς αυτον Vulg. b.c.f. Syrr. Pst. & Hel. Orig. iii. | om. D. I. a.e.f. i. l. Syr. Cr.
41. λεγων] add. ὁ Ἰησους Qut vid. et ap. Tz. X. 69. | Contra, Orig. iii.
42. ὁ Ἰησους (Orig. iii.) post αυτω (et αποκριθεις post και) a.b.c.(e.) ff. i. | Contra, Vulg. f. || om. Syr. Cr. | ὁ κυριος 1. | αποκριθεις D. (Orig. iii.)
43. καὶ ηκολ. αυτ.] om. Syr. Hier.
— λαος Orig. iii. 735^a. Tert. adv. Marc. iv. 37. | οχλος Q. 69. A. (Orig. iii. 736^d.)
— ιδων] om. K.
— αυτον Orig. iii. 736^d. bis. | δοξαν D.
— τῷ θεῷ] τον θεον 69*.
1. εἰσελθων] add. ὁ Ἰησους MA. Syrr. Pst. Æth. (et cum ascenderent, et transiret Syrr. Cr.)
— διηρχετο] διερχ. Δ. | add. εις M. | add. ὁ Ἰησους Γ.

40. εγγισαντος Orig. iii. 736^b. | -ζοντος 69. || add. ad eum Syrr. Cr. & Pst. (Arm.)
— αυτον] add. ὁ Ἰησους Qut vid. et ap. Tz. X. 69. | Contra, Orig. iii.
41. λεγων AQRX sic. rel. (Latt.) Syrr. Cr. Pst. & Hel. Goth. Arm. [Æth.] | om. BDI. e. Memph. | (επωων Orig. iii. 736^b.) || add. ei Syrr. Cr. & Pst.
— ειπεν] add. αυτω R. Syrr. Cr. & Hel. mg. Æth.
— κυριε] om. a. | post αναβλ. b.i. Orig. iii. || (ινα] add. aperiantur oculi mei et Syrr. Cr. Arm.)
42. ὁ Ἰησους (Orig. iii.) post αυτω (et αποκριθεις post και) a.b.c.(e.) ff. i. | Contra, Vulg. f. || om. Syr. Cr. | ὁ κυριος 1. | αποκριθεις D. (Orig. iii.)
43. καὶ ηκολ. αυτ.] om. Syr. Hier.
— λαος Orig. iii. 735^a. Tert. adv. Marc. iv. 37. | οχλος Q. 69. A. (Orig. iii. 736^d.)
— ιδων] om. K.
— αυτον Orig. iii. 736^d. bis. | δοξαν D.
— τῷ θεῷ] τον θεον 69*.
1. εἰσελθων] add. ὁ Ἰησους MA. Syrr. Pst. Æth. (et cum ascenderent, et transiret Syrr. Cr.)
— διηρχετο] διερχ. Δ. | add. εις M. | add. ὁ Ἰησους Γ.

2. καὶ ιδον] om. Syrr. Cr. & Pst.
— καλουμενος e. Syrr. Hel. rel. | om. DG. (Latt.) Syrr. Cr. & Pst. Æth. (quidam Syrr. Cr. & Pst.)
— καὶ 2°.] om. D. e. f. i. Goth. Æth.
— αυτος] ουτος D. 69. "hie" Latt. Memph. | om. Syrr. Cr. & Pst. Æth.
— καὶ αυτος 2°. B. 1. 69. K. Vulg. b. i. (Syr. Pst. MS.) Arm. ed. (Æth.) | καὶ † ουτος † ην Ξ. AQR. rel. f. Syr. Hel. mg. (om. καὶ txt.) | καὶ αυτος ην Usic. a. (c.) (ff.) Arm. MSS. | καὶ ην L. (l.) Syrr. Cr. (& Pst.) Memph. Goth. | om. D. e.
3. ηδυνατο] εδυν. B* Rl. Mai. K. (δυνατο Δ.) | om. τις εστιν et απο τ. οχλ. Syrr. Cr.
— ad fin.] add. Zacchaeus Syrr. Cr. & Pst.
4. προδραμων ABQR sic. rel. | προσδραμων L Esie FGHVΓ. | δραμων 69. | προλαβων D. || add. εις το BL. e. | Contra, rel.
— συκομορεαν Elz. 1624. B Vcl. dis. LΔ. Memph. | συκομορειαν B. Bth. Beh. D Q. I. | συκομοραιαν St. 3. & Elz. 1633. ΛΕ* GKU. (συκομορ. A ap. Woide) |

39. clamabat Cl.
2. princeps erat Cl. | 4. videret cum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
5. [εἶδεν αὐτὸν
καὶ] εἶπεν

8. εἶδ. τ. πτωχ.

ν Matt. 18:11. σκτ
ε

σκι
ε

¶ Q Ξς' σκη
w Matt. 25:14-30, β
Mar. 13:34.
ΞΖ' σκθ
ε

ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς [†] εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μέναι. ⁶ καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. ⁷ καὶ ἰδόντες [†] πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες· ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. ⁸ σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον, Ἰδοὺ τὰ [†] ἡμίσειά [†] μου τῶν ὑπαρχόντων, κύριε, [†] τοῖς πτωχοῖς δίδωμι· καὶ εἴ τι νός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. ⁹ εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. ¹⁰ ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

121 ¹¹ Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς [†] εἶναι Ἱερουσαλὴμ αὐτὸν καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία [¶] τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. ¹² εἶπεν οὖν, ^w Ἄνθρωπος τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. ¹³ καλέ-

suspiciens Iesus vidit illum et dixit ad eum, Zacchee, festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere. ⁶ Et festinans descendit et excepit illum gaudens. ⁷ Et cum viderent omnes, murmurabant dicentes quod ad hominem peccatorem divertisset. ⁸ Stans autem Zaccheus dixit ad dominum, Ecce dimidium bonorum meorum, domine, do pauperibus, et si quid aliquem defraudavi reddo quadruplum. ⁹ Ait Iesus ad eum quia Hodie salus domui huic facta est, eo quod et ipse filius sit Abrahæ: ¹⁰ (226, 5.) venit enim filius hominis quaerere et salvare quod perierat.

¹¹ (227, 10.) Haec illis audientibus adiciens dixit parabolam, eo quod esset prope Hierusalem, et quia existimarent quod confestim regnum dei manifestaretur. ¹² (228, 2.) Dixit ergo, Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum et reverti. ¹³ (229, 5.)

συκομοριαν 33. E²FHMSVTA. (...κομορ... R.) | σιμοριαν 69.

4. εκεινης] † praem. δι' σ. 1. 69. ATf. a. Arm. | om. AB(D)QRLΔEFGHK MSUVI. b.c. ff. i. | εκεινη D. (inde Vulg. f. illie e.)

— ημελεν] μελλεν 1. KUA. | ημελον 69.

— διερχεσθαι] παρερχεσθαι 1. | εισερχεσθαι Δ. | add. Jesus Syr. Cr.

5. ως ηλθεν επι τον τοπον Vulg. f. Syrr. Pst. & Hel. | εγενετο εν τω διερχεσθαι αυτον D. (a.b.c.e. ff. i. l.) | et cum transiret Syr. Cr.

— αναβλεψας ο Ιησους A(B)QR. rel. Vulg. f. Syr. Hel. rel. (om. ο B.) Jesus respexit et vidit illum e. Jesus vidit illum et respiciens a. Jes. vid. ill. respicientem b. Jes. vid. ill. sursum aspiciens c. ff. i. l. | om. D. "Jesus" tantum Syrr. Cr. & Pst.

— ειπεν] † praem. ειδεν αυτον και σ. A (D)QR. (33.) rel. Vulg. f. Syrr. (Cr.) Pst. & Hel. Goth. (om. αυτον D.) | om. BL. 1. Memph. Arm. Æth. ul. vid. (a.b.c. ff. i. l. trsp. supra.)

— προς αυτον] αυτω D. a.e. | om. Syr. Cr.

— σπευσας Iren. 38. | σπευσον D Gr. A. e. Memph.

5. σημερον γαρ] om. γαρ H txt. (mg. l.) | οτι σημερον D. Latt. Iren. 38.

7. ιδοντες] add. αυτον KM. Arm. MSS. — παντες ABDQRLΔ. 33. EFGHUVI A. | † παντες σ. 1. KsMsSs. | οι φαρισαιοι 69.

— λεγοντες Vulg. b.c.f. Syrr. Pst. & Hel. rel. | om. D. a.e. ff. i. l. Syr. Cr. | λεγον Γ. — ανδρι] ανθρωπω L.

8. Ζακχ.] praem. ο D. 1. — κυριον] Ιησουν 69. GKM. e. Syrr. Pst. & Hel. mg.

— τα ημισια BL. -σια B* Mai. Q Tf. | τα ημισια B* Mai. Q Knit. τα ημισια Δ. | τα ημισον ARΔ. 69. | † τα ημιση σ. 1. EFsG. rel. Clem. 579. τα ημισοι D*. | τα ημιση D*.

— μον ante των υπαρχ. BQL. 1. | † post σ. A(D)R. rel. Clem. Iren. 242. Cypr. 303. | μοι D*.

— τοις πτωχοις ante διδωμι (B)DQL. 1. 33. | † post διδωμι σ. AR. rel. Latt. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. Iren. 242. Cypr. 239. 303. (om. τοις B.)

— ι] om. R. vel trans. post τινος.

9. προς αυτον f(hic). | post ο Ιησους D. Vulg. | προς αυτους R. (a.b.c. ff. i. l.) Syr. Hel. mg. (post Ιησ. Latt.) | om. e. Cypr. 304.

9. ο Ιησους] om. ο B. Dominus Syr. Hel. mg.

— τω] praem. εν AD. Memph. MS.

— Αβραμ L.

— εστιν ABDQ. rel. Cypr. 105. 239. | om. RL.

11. αυτων] om. 69.

— ειπεν] post παραβολην 69. (Arm.)

— Ιερουσαλημ] praem. εις Msic.

— αυτον post Ιερουσαλημ BL. | post ειναι Q. | † post εγγυς σ. AR. rel. Æth. ante εγγυς 1. | (αυτον εγγυς post ειναι D.)

— αυτους] om. D.

— παραχρημα] post μελλει D. (om. e.)

— αναφαινεσθαι] αναφερεσθαι Γ.

12. ειπεν ουν] om. Γ.

— ουν ABR. rel. (Latt.) Syr. Hel. Memph. ed. | δε DL. Goth. | om. e. Syrr. Cr. & Pst. Memph. MS. Arm. Æth. || add. illis Syr. Cr. Æth.

— επορευθη Orig. iii. 632^d. Eus. Theoph. 156. in Luc. 197. | επορευετο DH.

— αυτω Syrr. Pst. & Hel. Æth. Orig. iii. 631^d. 632^d. iv. 272^b. Eus. Theoph. in Luc. | om. D. a.b.c.g. i. l. Syr. Cr. Memph. Lucif. 205.

ABDR.
LΔ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΓA.

σας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Πραγματεύσασθε ἑν ᾧ ἔρχομαι. ¹⁴ Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες, Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς ἔδεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα ἔγνοι τί διεπραγματεύσαντο. ¹⁶ παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἔδεδωκεν δέκα προσειργάσατο μνᾶς. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐὖγε ἀγαθὸν δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. ¹⁸ καὶ ἦλθεν ὁ δευτέρος λέγων, Ἡ μνᾶ σου, κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς. ¹⁹ εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ, Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. ²⁰ καὶ ὁ ἕτερος ἦλθεν λέγων, Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην

19. ἐπάνω γίνου

Vocatis autem decem servis suis dedit illis decem mnas, et ait ad illos, Negotiamini dum venio. ¹⁴ Cives autem eius oderant illum, et miserunt legationem post illum dicentes, Nolumus hunc regnare super nos. ¹⁵ Et factum est ut rediret accepto regno, et iussit vocari servos quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus esset. ¹⁶ Venit autem primus dicens, Domine, mna tua decem mnas acquisivit. ¹⁷ Et ait illi, Euge bone serve, quia in modico fidelis fuisti, cris potestatem habens supra decem civitates. ¹⁸ Et alter venit dicens, Domine, mna tua fecit quinque mnas. ¹⁹ Et huic ait, Et tu esto supra quinque civitates. ²⁰ Et alter venit dicens, Domine, ecce mna tua, quam habui repositam in

13. ab init.] praem. kai (om. seq. δε) ΔA. b.c.e.ff.i. (Syr. Cr. & Pst.) Aeth. (om. δε et L. 69.) | Contra, rel. Vulg. a.e.f. Syr. Hel.
— ἑαυτοῦ] αὐτου DΓ. | om. b.c.e.f.i. Orig. iii. 631^d. Lucif. 205.
— αὐτοῖς] αὐτους F.
— πραγματευσαοθι Orig. iii. 631^d. | -τεν-σθε D. 1. ATf. | -τενσθε U. || add. cum eis Syr. Cr. (Arm.)
— εν ᾧ ABDRL 1. K. Orig. iii. | † ἐως σ. Δ. rel. | ὡς 69 Scr. dum Vulg. b. c.e.f. donec a. Memph.
— ἐρχομαι S.
14. αὐτον 1°.] om. D. b.f.l. Lucif. 206.
— ἀπεστειλαν] ενεπεμψαν D*. | επεμψαν D².
— θελομεν Eus. in Luc. 198 bis. | -ωμεν E*HL.
— τουτον] add. λαβοντα την βασιλειαν Δ*(corr.¹)
— ἡμας Eus. in Luc. | ἡμας Ksic.
15. εν τῷ] om. DΔ. (et cum accepisset regnum et redisset dixit Syrr. Cr. & Pst.)
— επανελθειν αὐτον λαβοντα] λαβειν αὐτον sic M.
— και ante ειπεν (Latt.) rel. Lucif. 206. | om. Vulg. MS. a.c. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph.
— αυτω e. Orig. iii. 632^b. | αὐτου DΓ. a. | om. Δ. (Latt.) Arm. Aeth. Lucif. 206.

15. τουτους f. | om. D. 1. (Latt.) Arm. Aeth. Orig. iii. Lucif.
— δεδωκει B. Bth. Mai. (dis.) DL. 1. a.e. Arm. ededwkei Orig. iii. | † edwke σ. AR. rel. Vulg. b.c.f. Lucif. 206. (δεδωκεν B. Bch.)
— γνοι BDL 33. | † γνφ σ. A. rel. Orig. iii. 632^c. (h. R.)
— τι διεπραγματευσαντο BDRL e. Syr. Cr. Memph. (Aeth.) Orig. iii. 631^c. 632^c. | † τι διεπραγματευσατο σ. Δ(Δ). rel. (Latt.) Syrr. Pst. & Hel. Goth. Arm. Lucif. (τι πραγμ. Δ.) || † praem. τις σ. ARΔ 33. rel. (Latt.) Syrr. Pst. & Hel. Goth. Arm. Lucif. | om. B. Ble. Mai. DL. e. Syr. Cr. Memph. Aeth.
16. κυριε] om. K.
— ἡ μνα AB*DR*. rel. | ἡ μνας B²RL R². 1. 33. EFHKMA.
— δεκα προσειργασατο μνας BL 1. a.e. | δεκα μνας προσηργασατο D. Vulg. (b.c.f. ff. g). Syrr. Cr. & Pst. Arm. (Lucif. 206.) | † προσειργασατο δεκα μνας σ. AR. 33. rel. Syr. Hel. Memph. Goth. [Aeth.] (προσηργ. AB*RLDR LE*.)
17. και ειπεν] ὁ δε ειπεν D. e.
— ευγε BD. Latt. Orig. iii. 631^c. Lucif. 206. | † εν σ. ARL. rel. Syrr. Cr. Pst. & Hel. (mg. Graecè) Eus. Theoph. 155. (vid. Matt. xxv. 21.) "tanto melior" a. "O" Aeth.
— αγαθε] post δουλε 1. 69. M. c.f.i.l.

(Arm.) Orig. Int. ii. 175^a. Eus. Theoph. (Contra, Orig. iii.) || add. και πιστε Eus. ad Steph.
17. οτι] om. 69.
— δεκα] supra ras. A.
18. ηλθεν ὁ δευτερος λεγων] ὁ ἕτερος ελθων ειπεν D.
— κυριε post ἡ μνα σου BRutid. L. | † ante σ. AD. 33. rel. Latt. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Aeth. Lucif. 206. (vid. verr. 16, 20.) | om. Arm.
— μνα] μνας R. 1. 33. EFHMA.
— εποιησεν] post πεντε D. Syrr. Cr. & Pst. | Contra, rel. Syr. Hel. Lucif. 206.
19. και συ γινου επανω ARX. rel. Orig. iii. 632^a. Eus. Theoph. 155. Lucif. 206. (... νου επανω R. γεινου habet A.) | και συ επανω γεινου B(L). 1. (γεινου L.) | γεινου και συ επανω D. (Memph.)
— πεντε] δεκα Γ.
20. ὁ ἕτερος BDRL 69. Syr. Hel.* Arm. | *om. ὁ σ. A. 33. rel.
— κυριε] om. Syr. Cr. Lucif. 206.
— μνα] μνας R. 1. EFHMA.
21. εφοβουμην γαρ Vulg. f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. | οτι εφοβηθην D. a.b.c.e.f.f.i. Lucif. 206.
— οτι ανθρωπος ανστηρος ει Lucif. | ανθρ. γαρ ει ανστ. D. e.
— ει] η K.

13. dedit eis Cl. | 14. od. cum Cl. | 17. fuisti fidelis. | super Cl. | 19. id.

Vulg. a. (b.) c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

ἐν σουδαρίῳ· ²¹ ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος
αὐστηρὸς εἶ· αἶρεις δ' οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις δ' οὐκ
ἔσπειρας. ²² λέγει ἑαυτῷ, Ἐκ τοῦ στόματός σου
κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. ἤδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος
αὐστηρὸς εἰμι, αἶρων δ' οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων δ' οὐκ
ἔσπειρα· ²³ καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς μοι τὸ ἀργύριον
ἐπὶ τράπεζαν, καὶ γὰρ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν αὐτὸ
ἔπραξα; ²⁴ καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν, Ἀρατε ἀπ'
αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι.
²⁵ καὶ εἶπαν αὐτῷ, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. ²⁶ λέγω
[γὰρ] ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ
τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
²⁷ πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου καὶ τούτους τοὺς μὴ θελή-
σαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε, καὶ
κατασφάξατε αὐτούς ἔμπροσθέν μου.

122 ²⁸ Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο ἔμπροσθεν,

sudario; ²¹ timui enim [te] quia
homo austeris es, tollis quod
non posuisti, et metis quod non
seminasti. ²² Dicit ei, De ore
tuo te iudico, serve nequam.
Sciebas quod ego austeris ho-
mo sum, tollens quod non po-
sui, et metens quod non semi-
navi? ²³ et quare non dedisti
pecuniam meam ad mensam?
et ego veniens cum usuris uti-
que exigissem illud. ²⁴ Et
adstantibus dixit, Auferte ab
illo mnas et date illi qui de-
cem mnas habet. ²⁵ Et dixe-
runt ei, Domine, habet decem
mnas. ²⁶ Dico autem
vobis quia omni habenti dabi-
tur, ab eo autem qui non habet,
et quod habet auferetur ab eo.
²⁷ Verum tamen inimici
meos illos, qui noluerunt
me regnare super se, adducite
huc et interficite ante me.

²⁸ (232, 2.) Et his dietis prae-
cedebat ascendens Hieroso-

*cap. 8:18. σλ
Matt. 13:12. β
Mar. 14:25.
b.
26. [ἀπ' αὐτοῦ].
σλα
27. ἐχθρ. μου
ε
ἐκείνους
— θέλοντας
— [αὐτοὺς]
J||Matt. 21:1-9. σλβ
||Mar. 11:1-10. β
||Jo. 12:12, seq.

21. εσπειρας] add. και συναγεις ὅθεν ου
δισκορπισας 69. UA. (Æth.) vid.
Matt. xxv. 24.
22. λεγει] †add. δε σ. AΔ. 33s. rel. | ὁ
δε ειπεν D. et dixit b.c.e.f.i.l. (Goth.
Æth.) tune dixit ff. | om. δε B.Mai.
RL. 1. 69. E*GMS*UA. Vulg. a.
Syr. Cr. Pst. & Hel. Memph. ||add. ὁ
κυριως αυτου 69. Syr. Cr. Æth. (et
dixit ei dominus Lucif.)
— πον. δουλε] add. qui non fidelis es
Syr. Cr.
— ηδεις] add. me Syrr. Cr. & Pst. Æth.
— εγω] om. L. Æth.
— αρων Vulg. f. | αρω DF. a.b.c.e.ff.
i. Syrr. Cr. Pst. & Hel. et tollo Lucif.
— θεριζων Vulg. f. | θεριζω D. a.b.c.e.
ff. i. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Lucif.
— εσπειρα] add. και συναγων ὅθεν (ὁ
69) ου δισκορπισα (69). UA. Æth.
(vid. Matt. xxv. 26.)
23. και δια τι Lucif. 206. | δια τι ουν D.
e. | om. και 69. l. Syrr. Cr. & Pst.
Memph.
— μου ante το αργυριον ABL 33. |
†post σ. DR. rel. Latt. Lucif. 206.
(vid. Eus. in Ps. 153b.)
— επι] †add. την σ. Ks. | om. AB.Mai.
DRLΔ. 1. 33. 69. EFGHMSUVΓΛ.
(Eus. in Ps. 153b.)
— καγω BD. | †και εγω σ. ARL. 33.
rel. (εγω post ελθων 69.)
— συν τοκω ad fin. ver.] εκομισαμην αν

το εμον συν τοκω G. Syrr. Cr. & Pst.)
(Æth.) vid. Matt. xxv. 27.
23. αν αυτο επραξα BL. f. | αν αυτο
ανεπραξα A. [Memph. Arm.] | †αν
επραξα αυτο σ. DR. rel. (Latt.) Syr.
Hel. Goth. Lucif. 206.
24. και τοις παρεστωσιν ειπεν Orig. iii.
632a. Lucif. 206. | ειπεν δε τοις πα-
ρεστ. D. (e.) Syr. Cr. Æth.
— την μναν Orig. iii. Orig. Int. ii. 84a.
Lucif. 206. | om. D. a.e.
— δότε Orig. iii. Orig. Int. ii. iii. 979a. |
απεινεκατε D. | praem. ferentes Arm.
— τας δεκα μνας] post εχοντι 1. 69.
Syr. Cr. & Pst. Æth. | Contra, Syr. Hel.
Orig. iii. Orig. Int. ii. Lucif.
25. om. ver. D. 69. b.e.g². Syrr. Cr. Lucif.
206. (vid. Matt. xxv. 28, 29.)
— ειπαν BL. | †ειπον σ. AR. rel.
— κυριε] om. B*RL.Mai.
26. ab init.] et ait illis i. Syrr. Pst. & Hel.
mg. MS. Æth.
— γαρ ADR. rel. Syrr. Cr. & Hel. Goth.
| om. BL. 1. a. Syr. Pst. Memph. Æth.
| autem Vulg. b.c.e.f. ff. l. Lucif. 206.
— οτι] om. L. 1. a.c. ff. i. Lucif.
— δοθησεται Orig. Int. iii. 44a. Lucif. |
προσθιεται D. ||add. και περισσευ-
θησεται 69. Vulg. Cl. Syr. Cr. Æth.
(vid. Matt. xxv. 29.)
— χει] δοκει εχειν 69. Syrr. Cr. & Hel.*
— απ' αυτου ADR. 33. rel. vv. (vid.
Matt. xxv. 29.) | om. BL. Lucif. 206.

27. τουτους BLKM. Memph. | †εκεινους
σ. A(D)R. rel. Latt. Syrr. Cr. & Pst.
Æth. Orig. iii. 634a. Eus. in Luc. 200.
Lucif. 206. (ante τους εχθρους D.) |
om. Syr. Hel.
— θελησαντας ABL. rel. Orig. iii. Eus.
in Luc. Lucif. (-ντες ATf.) | θελον-
τας DR. 1. 69.
— βασιλευσαι Eus. in Luc. | βασιλευειν
D.
— αυτους Eus. in Luc. | αυτων 69.
— αγαγετε Eus. in Luc. | αγαγατε D.
(om. ὧδε seq. Syr. Pst. Æth.)
— κατασφαξατε Eus. in Luc. | κατα-
σφαξετε 69. MS.
— αυτους BRL. 33. F. Syrr. Cr. Pst. &
Hel.* Memph. Æth. | *om. σ. AD.
rel. Latt. Goth. Arm. Eus. in Luc.
Lucif. 206.
— ad fin.] add. και τον αχρειον δουλον
εμβαλετε εις το σκοτος το εξωτερον, εκει
εσται ὁ κλαυθμος και ὁ βρυγμος των
οδοντων D. (vid. Matt. xxv. 30.)
28. επορευετο Orig. iii. 737a. | πορευετω
69. || 28 fin. 29 init. abierunt inde.
Et cum ascenderet Hierosolymam et
perveniret ad Beth Phage. Syr. Cr.
— εμπροσθεν Vulg. f. Orig. iii. | om.
D. a.c.e. ff. i. l.

21. om. te Am. | austerus Am.* Cl. | 22. homo
austerus Cl. | 23. ut ego Cl. | illam Cl. | 26. da-
bitur et abundabit Cl.

AB[C]D R. ΞΗ' I Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVI
29. Βηθανία

30. [καί] λυσ.

σλ
β

ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. ²⁹ καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιών, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν [αὐτοῦ] ³⁰ λέγων, Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν. * καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. ³¹ καὶ εἰάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, Διὰ τί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε, Ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. ³² Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. ³³ λύντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, * εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, Τί λύετε τὸν πῶλον; ³⁴ οἱ δὲ * εἶπαν, * Ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. ³⁵ Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπιδίψαντες * αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. ³⁶ πορευομένου δὲ

lyma. ²⁹ Et factum est cum appropinquaret ad Bethphage et Bethania ad montem qui vocatur oliveti, misit duos discipulos suos ³⁰ dicens, Ite in eastellum quod contra est, in quod introeuntes invenietis pullum asinae alligatum, cui nemo umquam hominibus sedit: solvite illum et adducite. ³¹ Et si quis vos interrogaverit, Quare solvitis? sic dicetis ei, Quia dominus opera eius desiderat. ³² Abierunt autem qui missi erant, et invenerunt sicut dixit illis stantem pullum. ³³ Solventibus autem illis pullum dixerunt domini eius ad illos, Quid solvitis pullum? ³⁴ At illi dixerunt, Quia dominus eum necessarium habet. ³⁵ Et duxerunt illum ad Iesum, et iactantes vestimenta sua supra pullum inposuerunt Iesum. ³⁶ Eunte autem illo

28. αναβαινων] add. δε D. e. | Contra, Orig. iii.
— Ἱεροσολυμα Orig. iii. | Ἱερουσαλημ D. c. Memph.
29. Βηθφαγη ADRL. rel. Memph. Orig. iii. 743^a. iv. 182^b. Βηθφαγην I. | Βηθσφαγη BU. Goth. Βηθσφαγην I'. Βηθσφαγει 69.
— Βηθανιαν AR. rel. | -ια B. Mai. D*. Am. e. || add. et perveniret Syr. Cr. | προσ] εις U.
— το καλουμενον Orig. iv. | om. 69. K. e. | post των ελαιων D. (om. το).
— ελαιων] om. B* RL || praem. των D. 69. K. | Contra, Orig. iv.
— απεστειλεν Orig. iv. | υπεστ. 33.
— αυτου ADR. rel. vv. | om. BL. e. l. Orig. iv.
30. λεγων BDL. 69. Orig. iv. 182^b. | † επιων Σ. AR. rel.
— κατεναντι Orig. iv. | απεναντι 69.
— εν η̄ Syrr. Hel. & Pst. MSS. Orig. iv. | και D. Syrr. Cr. & Tst. impr. | (εις εν η̄ Δ.)
— εισπορευομενοι Orig. iv. | πορευομ. K. || add. ecce Syrr. Cr. & Pst.
— ευρησητε 69 Ser.
— δεδεμενον] om. D. | Contra, Orig. iv. 182^d. 192^a. vid. Orig. iii. 744^b. (e Mar. et Luc.)
— εφ' ον Orig. iv. bis. (iii.) | εφ' η̄ Γ.
— ουδεις] post ανθρωπων 69. | Contra, Orig. iv. bis. (iii.)
— πωποτε Vulg. Orig. iv. 182^d. | om. DII (non G). a. c. e. f. i. l. Syrr. Cr. Aeth. vid. Orig. iii. 744^a. e Mar. et Luc. | post

ανθρωπων M. Arm. | super quem homo non insedit Syr. Cr. (om. ανθρ. a. c. f. i. l. Syrr. Pst.)
30. εκαθισεν Orig. iv. (iii.) -θησεν RKT. | κεκαθικεν I.
— και λυσαντες BDL. Memph. MS. | * om. και Σ. AR. rel. Lat. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Goth. Orig. iv.
— αυτον Orig. iv. | om. DL | post αγαγετε AK. e. Syrr. Cr. Pst. & Hel. (bis Memph. Aeth.) | (λυσαντες αγαγον αγαγετε Usic.)
— αγαγετε Orig. iv. | -γατε D. || add. μοι G.
31. εαν Orig. iii. 740^b. iv. 182^b. | αν D.
— δια τι λυετε Vulg. a. f. i. rel. Orig. iii. 740^b. iv. | om. D. c. e. f. i. l.
— ουτως] om. a. c. f. i. Syrr. Cr.
— ερειτε] † add. αυτω Σ. A. rel. Vulg. a. f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. (sic.) Goth. Arm. Orig. Int. iii. 976^c. | om. BDRL F. c. e. f. i. l. Memph. Aeth. Orig. iii. 737^a. 740^b. iv.
32, 33, 34. om. G*.
32. απελθοντες δε Orig. iii. 744^d. iv. 182^c. | και απελθ. D. e. Syrr. Cr. & Pst. Aeth.
— οι απεστ.... οι δε ver. 34.] om. D. (vid. e.) | [οι απεστ.] om. e. Syrr. Cr. | οι μαθηται Orig. iv. (Contra, Orig. iii.)
— ευρον] -ρων H*.
— καθ. επι. αυτ.] "sic" tantum e. Syrr. Cr.
— αυταις] add. τον πωλον U. | ιστωτα τον πωλον Orig. iii. 745^a. ed. (om. edd. quidam.) stantem pullum Vulg. f. g¹.

Arm. Aeth. pullum stantem c. ff. Syr. Hel. asinam stantem a. stantem e. i. l. | sine add. rel. Orig. iv.
33. ver. "et eum interrogaverunt eos" tantum Syr. Cr.
— ειπαν BL. 33. Orig. iv. 182^c. 192^c. | † επιον Σ. AR. rel. (ειπαν.... οι δε ver. 34. om. e.)
— αυτου Orig. iv. 182^c. | om. L.
34. ειπαν BL. Orig. iv. 182^c. | † επιον Σ. AR. rel. | απεκριθησαν D. Syrr. Cr.
— οτι ABDL. 69. KM. Vulg. a. f. f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Orig. iv. 182^c. 192^d. | * om. Σ. RΔ. rel. c. e. i. Goth. Arm. Aeth.
— εχει] εχη L.
35. ηγαγον.... Ιησουν και Orig. iv. 182^c. | om. FV. | αγαγοντες τον πωλον D. (e.) || ηγαγον] add. τον πωλον Syr. Cr.
— επιριψαντες AB* RL. Mai. RLΔEGH. Vulg. a. | † επιριψαντες Σ. B². rel. Orig. iv. | επιριψαν D. (1.) c. e. f. f. i. Aeth. (επερρ. 1.)
— αυτων B(D) LA. 1. Orig. iv. (post ιματια D.) | † αυτων Σ. AR. rel. (post τα Α.)
— τα] om. Bap. RL.
— επι τον πωλον ABR. rel. Vulg. a. f. i. Syrr. Pst. & Hel. Aeth. Orig. iv. | επ' αυτον D. c. e. f. f. Syrr. Cr. (Arm.)
— επεβ.] prae. και D. 1. c. e. f. f. i. Syrr. Cr. & Pst. Aeth. | Contra, Orig. iv.
— επεβιβασαν] επεβισαν B* RL.

28. Ierosolymam Cl. | 29. Bethaniam Cl. | 31. operam Cl.

Vulg. a. c.
Syr. C. P. H.
Memph. σλδ
Goth. Arm. Æth. a
¶ F
37. ἡρξάτο

αὐτοῦ ὑπεστρώννουν τὰ ἱμάτια † εἰσὶν ἔν τῇ ὁδῷ. 37 ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν Ἑλαιῶν ἡρξάντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ † πάντων ὧν εἶδον δυνάμειον 38 λέγοντες, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου. 39 καὶ ἐν οὐρανῷ εἰρήνη, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. 39 καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου † εἶπαν πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. 40 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν [αὐτοῖς], Λέγω ὑμῖν [ὅτι] εἰ οὗτοι † σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι † κρᾶξουσιν.

40. κερᾶζονται
σλτ
42. [καὶ γε] ἐν τῇ
ἡμ. ταυτ. καὶ
σὺ
§ c

123 41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν, 42 λέγων ὅτι Εἰ ἔγνων καὶ σὺ † ἐν τῇ ἡμέρᾳ † ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην [σου]. νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν § σου. 43 ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι

substernerant vestimenta sua in via. 37 (231, 1.) Et cum appropinquaret iam ad descensum montis oliveti, coeperunt omnes turbæ discipulorum gaudentes laudare deum voce magna super omnibus quas viderant virtutibus, 38 dicentes, Benedictus qui venit rex in nomine domini: pax in caelo et gloria in excelsis. 39 (235, 5.) Et quidam Phariseorum de turbis dixerunt ad illum, Magister, increpa discipulos tuos. 40 Quibus ipse ait, Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabunt.

41 (236, 10.) Et ut appropinquavit, videns civitatem fleuit super illam, dicens 42 quia Si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi: nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis: 43 quia ve-

36. πορευομένου Orig. iv. 182^c. | -ροι H. — *ἰαυτων* AB. Mai. Btly. in coll. R. 1. U K. | † *αυτων* S. DL. rel. Orig. iv. | add. ante eum Syr. Hel.* — *εν τη ὁδῳ* Orig. iv. | om. D. 37. ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ Orig. iv. 182^c. | ἐγγίζοντων δὲ αὐτων D. Syr. Crt. Æth. (ἐγγίζοντος) -τι E*.) — ἡδὲ ABRL. rel. (Latt.) Syr. Hel. Orig. iv. | om. DMG. a.e. Syr. Crt. & Pst. Æth. — *τη καταβασει* Orig. iv. | *την καταβα-σιν* D. — *ἡρξάντο* AB. rel. Syr. Crt. Pst. & Hel. | *ἡρξάτο* DRL. 69. UVA Tf. a.e. Arm. Orig. iv. 182^d. — *ἀπαν* Orig. iv. | *παν* D. | (των μαθητων) om. a.e.i. Syr. Crt. | descendendum Am. g². discentium f. g¹.) — *φωνη μεγαλη* Orig. iv. | om. D. l. — *περι* ad fin. ver. | om. c. ff¹. — *παντων* BD. | † *πασων* S. ARL. rel. Orig. iv. — *ὦν* om. 69. Γ. — *δυναμειων* Orig. iv. | *γενομενων* D. | *praem.* id. 69. Arm. | om. Syr. Crt. 38. ὁ ἐρχόμενος om. H. e. l. Orig. iv. 182^d. | ὁ ἐρ tantum 69. — *βασιλεως* ABR. rel. Vulg. e. f. g¹. Orig. iv. Meth. (ap. Tf.) | om. (vid. post.) DA (add. l.) a. e. ff. i. Æth. || *praem.* ὁ B. Syr. Crt. & Pst. (& Hel.) | Contra, ARL. rel. — *κυριου* add. ευλογημενος ὁ βασιλεως D. a. e. ff. i. Æth. (om. εν ονομ. κυρ. e.) | Contra, Vulg. f. g¹. Orig. iv. || add.

benedictus sit rex Israelis. Syr. Hel.* et in marg. "non in omnibus exemplaribus invenitur."

38. *ειρηνη* post *εν ουρανῳ* BL. Orig. iv. | † *ante εν ουρ.* S. ADR. 33. rel. vv. | (*εν ουρανοῖς* Δ.) — *εν ὑψ.* om. a.

39. *και τινες* Orig. iv. 182^d. | *τινες* δὲ D. e.

— *απο του οχλου*] *αυτε διδασκαλε* 69. Syr. Crt.

— *ειπαν* ABDL. Orig. iv. | † *ειπον* S. R. rel.

— *προς αυτον* Orig. iv. | *αυτῳ* 69. e.

— *τοις μαθ. σου*] illos a. e. ff. i. Syr. Crt. | Contra, Vulg. (e.) f. g¹. || add. ne clamant Syr. Crt.

40. *και αποκριθεις ειπεν e. (f.)* Syr. Hel. Orig. iv. 182^d. | *αποκρ. δε λεγει* D. | dixit Syr. Crt. & Pst. quibus ipse ait Vulg. qui dixit eis a. quibus ipse dixit e. quibus ait i.

— *αυτοις* ADR. rel. | om. BL. Memph. Arm. Orig. iv. || add. *αμην* G. Syr. Crt. — *οτι* AB²DR. 33. rel. Vulg. f. | om. B* Rl. Mai. 69. a. e. ff. i. Orig. iv. 182^d. | *και l.* || add. *και* Arm.

— *σιωπησουσιν* AB. Btly. Bch. RLΔ. e. | † *σιωπησωσιν* S. B. Mai. E. rel. Orig. iii. 745^a. iv. 182^d. 188^d. | *σειγησουσιν* D.

— *κραξουσιν* BL. Orig. iv. 188¹. ed. | † *κεκραζονται* S. AR. rel. Orig. iii. iv. 182^d. 188^d. cod. | *κραζονται* D. Arm. | *κεκραζωνται* 69. M.

41. *ηγγιζεν* 69 Ser.

41. *εκλαυσεν* Orig. iii. 321^f. 739^a. 750^d. iv. 180^e. 182^d. 192^e. Eus. Theoph. 129. | *εκλαιεν* 69* *txt.*

— *αυτην* ABDRLΔ. 1. 69. HΓ. Iren. Gr. 92. Orig. iv. 180^e. ed. 182^d. 192^e. | † *αυτη* S. E. rel. Orig. iii. 750^d. iv. 180^e. cod. Eus. Theoph.

42. *και συ* post *εγνως* ADR. rel. Iren. Gr. 92. Orig. Int. iii. 977^{c-f}. Eus. in Ps. 700^d. Eus. Theoph. 129. (*και γε συ hic* Eus. II. E. iii. 7 (99). in Ps. 470^e.) | post *ταυτη* BL. (Æth.) Orig. iv. 180^e. | om. Syr. Crt. & Pst. | om. *και a. e. i.* Arm. Orig. iii. 321^f.

— *εν τη ημερα*] om. Orig. iii. Eus. in Es. in Ps. (σημερον Iren. Gr. 92.) | † *praem. και γε* S. AR. rel. Vulg. a. (c.) i. Syr. Crt. Pst. & Hel. Arm. Eus. Theoph. | om. BDL. Eus. II. E. e. f. Memph. Goth. Æth. Iren. 92. Orig. iv. 180^e. Orig. Int. iii. bis. || † *add. σου* S. R. rel. Vulg. a. c. Syr. Pst. & Hel. Goth. | om. ABDL. 1. e. f. i. Syr. Crt. Memph. Arm. Æth. Iren. Orig. iv. Orig. Int. iii. bis. Eus. II. E. Theoph.

— *εφηνην σου* A(D)R. rel. a. Syr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. Orig. iii. Eus. II. E. in Es. Theoph. | om. σου BL. Iren. Orig. iv. | *σου* D. 69. Vulg. e. e. f. i. Eus. in Ps. Orig. Int. iii. bis. || *νυν δε* om. a. e. i. Iren. — *νυν δε εκρ. απο οφθ. σου*] om. A* ut vid. (add. l.) — *δε*] δ' A.

ABCD[Q]R.
L Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΛ.

σλζ
β

σλ η

z || Matt. 21:12, 13. α

|| Mar. 11:15-17.

Jo. 2:13, 17.

a Es. 56:7.

46. ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος

πρ. ἐστίν.

b Jer. 7:11. σλ θ

a

§ α

ἐπὶ σέ, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ
περικυκλώσουσίν σε, καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν,
44 καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ
οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἑπὶ λίθον" ἐν σοί, ἀνθ' ὧν
οὐκ ἔγνωσ τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. 45 z Καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πω-
λοῦντας †, 46 λέγων αὐτοῖς, Γέγραπται, a * Καὶ"
ἔσται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς. ὑμεῖς δὲ αὐτὸν
ἐποιεῖσατε b σπήλαιον ληστῶν. 47 Καὶ ἦν διδάσκων
τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. οἱ δὲ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι
τοῦ § λαοῦ, 48 καὶ οὐχ ἡῤῥισκον" τὸ τί ποιήσωσιν.
ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

nient dies in te, et circumda-
bunt te inimici tui vallo, et
circumdabunt te et coangusta-
bunt te undique, 44 et ad ter-
ram prosternent te et filios qui
in te sunt, (237, 2.) et non relin-
quent in te lapidem super lapi-
dem, eo quod non cognoveris
tempus visitationis tuae. 45
(238, 1.) Et ingressus in templum
coepit eicere vendentes in illo
et ementes, 46 dicens illis, Scrip-
tum est quia Domus mea do-
mus orationis est: vos autem
fecistis illam speluncam latro-
num. 47 (239, 1.) Et erat docens
cotidie in templo. Principes
autem sacerdotum et scribae
et principes plebis quaerebant
illum perdere, 48 et non inve-
niebant quod facerent illi:
omnis enim populus suspensus
erat audiens illum.

XX. 124 1 c

c || Matt. 21:23-27. β

|| Mar. 11:27-33.

124 1 c Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν † διδά-
σκοντας αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζό-

1 (240, 2.) Et factum est in una
dierum docente illo populum
in templo et evangelizante, con-

43. ἐπι σε] ante οἱ ἐχθροὶ D. | Contra,
Orig. iv. 180°. Eus. H.E. iii. 7 (99).
Theoph. 129. Orig. Int. iii. 977c. | om.
Syr.Crt. | in utroque loco Eus. in Es.
470°.
— περιβαλοῦσιν ABC²R. rel. Eus. H.E.
ed. & codd. in Es. (καὶ περιβαλ....
χαρ. σοι om. Orig. iv. 180°.) | βαλου-
σιν D. | ἐπιβαλοῦσιν G. | παρεμβα-
λοῦσιν C*L. 33. Eus. H.E. (cod.) |
om. Eus. Theoph. (habet καὶ περικυ-
κλώσουσιν σε οἱ ἐχθροὶ σου καὶ συνέξ.)
— σοι Orig. Int. iii. Eus. H.E. | om. D.
a.e.f. Eus. in Es. (om. χαρ. σοι Syr.Crt.)
— περικυκλώσουσιν Orig. iv. Eus. H.E.
| περικυκλωσιν D. | κυκλώσουσιν Eus.
in Es. (καὶ περικυκλ. σε om. Syrr.Crt.
& Pst.)
— σε (post περικυκλ.) Eus. H.E. in Es.
| om. L. Orig. iv.
— συνεξουσιν Orig. iv. Eus. H.E. Theoph.
| συναξουσιν K. | συναξωσι 69. | om. c.e.i.
— παντοθεν Orig. iv. Eus. H.E. Theoph.
| παντες Γ.
44. σε] σοι 69 corr.
— ἐν σοι 1°. ante ανθ' ὧν B. Mai. Bch. (D)
L. 1. a. (c.) (e.) (f.) (i.) l. Memph. (Arm.)
Æth. Orig. iv. (in tota terra e.) | ante
ἐπι λθον B. Bily. | † ante λθον ἐπι λ.
σ. ACR. 33. rel. Vulg. f. Syrr.Crt.

Pst. & Hel. Goth. (ἐν ὅλῃ σοι D. c. (e.)
ff. i. Arm.)
44. τον καιρον της Orig. iv. | om. τον C.
| εις καιρον D.
45. καὶ εἰσελθων Orig. iv. 181°. 192°. |
ελθων δε D. e. || add. ὁ ἱησους E. Syr.
Hel.
— ἐκβαλεῖν Δ.
— πωλονντας] praem. περιστερας Arm.
|| † add. ἐν αὐτῷ σ. ADR. rel. (Latt.)
Syrr.Crt. Pst. & Hel. Goth. (in domo
sanctuarii post καὶ αγορ. Æth.) | om. B
CL. 1. 69. c.l. Memph. Arm. Orig. iv.
181°. 192°. || † add. postea καὶ ἀγοραζον-
τας σ. Α(C)DR. rel. (καὶ τους αγορ.
C.) Latt. Syrr.(Crt.) Pst. & Hel. rel. (vid.
Matt. xxi. 12. Mar. xi. 15.) | om. BL
1. Memph. Orig. iv. 181°. 192°. ἐν οἷς
ἤρξατο ἐκβάλλειν μόνοις τοὺς πω-
λοῦντας, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἀγοράζοντας
Orig. iv. 193°. || add. καὶ τας τραπέζας
των κολλυβιστων ἐξεχειν, (hinc usque
Arm.) καὶ τας καθέρας των πωλονν-
των τας περιστερας ΔΑ. (add. κατε-
στρεψεν Α. c. ff. Æth.) a.c.e. ff. g². i. Syr.
Hel.* ("non in omni exemplari" mg.)
vid. Mar. xi. 15.
46 γεγραπται] om. A*.
— καὶ post γεγραπται BRL. 1. 69. c.
Arm. ed. Orig. iv. | ὅτι ACD. 33. KM.
Vulg. f. g¹. 2. Syrr.Crt. Pst. & Hel. Memph.
Goth. (Æth.) | * om. σ. ΔΕ. rel. a.e. ff. i.
— εἰσται ὁ οἶκος μου οἶκος προσευχης B
RL. 1. 69. c. (Memph.) Arm. Orig. iv.
| † οἶκ. μ. οἶκ. προσευχ. ἐστιν σ. AC*

D. rel. Vulg. a. (e.) f. ff. g¹. 2. Syrr.Crt. Pst.
& Hel. Goth. || ἐστίν] κληθησεται C².
e. Æth. (vid. Matt. xxi. 13. Mar. xi.
17.) | add. omnibus gentibus Syr.Crt.
(vid. Mar.)
46. ἐποιεσατε] ante αὐτον D. Vulg. c.e.
f. ff. g¹. 2. Orig. iv. | ποιετε L. Æth.
(vid. Matt. xxi. 13.)
47. το] om. L. 69. Arm. | Contra, Orig.
iii. 790b.
— καὶ οἱ γρ.] om. οἱ AK*A. | Contra,
Orig. iii.
— καὶ οἱ πρῶτοι του λαου] ante ἐζητουν
D. Vulg. a.c.e. f. ff. Syrr.Crt. Pst. & Hel.
lat. Memph. Arm. Æth. (Orig. iii.)
|| πρῶτοι] πρεσβυτεροι Orig. iii. 790b.c.
Syrr.Pst. & Hel. lat. (Contra, Crt. & Hel.
mg.)
48. ἡῤῥισκον CDQR sic. 1. 33. | † ἐῤῥι-
σκον σ. AB. rel. Orig. iii. 790b.
— το] om. D. Δ. 1. 69. UΓ*. Arm. Orig.
iii. | Contra, ABCQR. rel.
— ποιησωσιν ABCDQR. rel. | -σουσιν
LKS. Orig. iii. 790b.c. || add. αυτη D.
Latt. (exc. a.e.) Syrr.Crt. Pst. & Hel.* |
om. Orig. iii. bis.
— ὁ λαος γαρ] ὁ γαρ λαος D. 69. Orig.
iii. 790b.
— ἐξεκρεματο Orig. iii. | -μετο B. | -μαν-
το Ε*. || εκρεματο D.
— αυτου ακουων Orig. iii. | αυτου ακου-
ειν 69. M. | ακουειν αυτου D. (Memph.
MS.) | ακουων ante αυτ. Latt.

44. om. et 1°. Am. | filios tuos Cl. | 48. quid
fac. Cl.

Vulg. a. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
2. [λέγοντες] πρ.
αὐτ.

6. πᾶς ὁ λαὸς

μένον, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, ² καὶ [†] εἶπαν" πρὸς αὐτόν [†],
[†] Εἰπὸν" ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς
ἐστὶν ὁ δὸς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ³ ἀποκριθεὶς
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ [†] λόγον,
καὶ εἰπατέ μοι ⁴ τὸ βάπτισμα [†] Ἰωάνου" ἐξ οὐρανοῦ
ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ⁵ οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς
ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ,
Διὰ τί [†] οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ⁶ ἐὰν δὲ εἴπωμεν,
Ἐξ ἀνθρώπων, [†] ὁ λαὸς ἅπας" καταλιθάσει ἡμᾶς.
πεπεισμένος γάρ ἐστιν [†] Ἰωάννην" προφήτην εἶναι.
⁷ καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. ⁸ καὶ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ.

οἱ σμα
d Matt. 21: 33-46. β
|| Mar. 12: 1-12.

125 ⁹ d" Ἡρξάτο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν
παραβολὴν ταύτην, Ἄνθρωπος [†] ἐφύτευσε ἀμπε-

venerunt principes sacerdotum
et scribae cum senioribus, ² et
aiunt dicentes ad illum, Die
nobis, in qua potestate haec
facis, aut quis est qui dedit
tibi hanc potestatem? ³ Res-
pondens autem dixit ad illos,
Interrogabo vos et ego unum
verbum, respondete mihi: ⁴
baptismum Iohannis de caelo
erat an ex hominibus? ⁵ At
illi cogitabant inter se dicentes
quia Si dixerimus, De caelo,
dicet, Quare ergo non credi-
distis ei? ⁶ si autem dixerim-
us, Ex hominibus, plebs uni-
versa lapidabit nos: certi sunt
enim Iohannem prophetam esse.
⁷ Et responderunt se nescire
unde esset. ⁸ Et Jesus ait illis,
Neque ego dico vobis in qua
potestate haec facio.

⁹ (21, 2.) Coepit autem dicere
ad plebem parabolam hanc.
Homo plantavit vineam et lo-

1. καὶ ἐγενετο] ἐγενετο δὲ D. e. (Et factum est autem a.)
- ἡμερῶν] † add. ἐκείνων Ξ. ACR. rel. Syr. Irl. Goth. Arm. | om. BDQL 1. Latt. Syrr. Cr. & Pst. Memph. Æth.
- ἐν τῷ ἱερῷ] ante τὸν λαὸν D. e. Syrr. Cr. & Pst. (etra, Hel.) | om. K.
- εὐαγγελίζουσιν] add. αὐτοῦ ΓΤf. c.
- ἐπέστησαν] add. contra eum Syrr. Cr. Pst. & Hel.
- ἀρχιερεῖς BCDQRL 1. 33. 69. MSs. vv. | ἱερεῖς AΔEGHKUVΓA. a.e. Goth. | (ἀρχιερ. et γραμμ. transp. 69.)
- καὶ οἱ B. Mai. CDQRL. rel. | om. οἱ A ΔGVΓ. Arm.
- γραμματεῖς] add. τὸν λαὸν Syrr. Cr.
2. καὶ εἶπαν BRL. 69. | † καὶ εἶπον Ξ. ACDQ. rel. | om. 1. a. (Syrr. Cr. & Pst. habent καὶ.)
- πρὸς αὐτὸν] om. a. || praem. λεγοντες BL 1. Vulg. c. ff. i. l. Syrr. Cr. & Pst. | † add. λεγοντες Ξ. AQR. rel. a. Syr. Hel. Goth. | om. CD. e. f. Memph. Arm. Æth.
- εἶπον ἡμῖν BRL. 1. 33. | † εἶπε ἡμῖν Ξ. ADQ. rel. | om. C. (vid. Matt. xxi. 23. Mar. xi. 28.)
- ἡ τις] καὶ τις D. a. e. Syrr. Pst. (vid. Matt. et Mar.)
- ταύτην] ante τὴν ἐξουσίαν D. Latt. Hil. 133b.
3. ἀποκριθεὶς δὲ] om. Syrr. Cr. | ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 69. || add. ὁ Ἰησοῦς C. Vulg. Cl. Syrr. Pst.
- πρὸς αὐτούς] om. 69.

3. ἐρωτήσω] ἐπερωτήσω D. (vid. Mar. xi. 29.)
- καὶ γὰρ] ante ὑμᾶς 69. KΓ. Arm. | καὶ ἐγὼ 1. E.
- λόγον] om. a. e. ff. i. Syrr. Cr. || † praem. ἔνα Ξ. CDQU². rel. Goth. (Æth.) vid. Mar. xi. 29. | add. ἔνα AKMU*. Vulg. f. g¹. Syrr. Hel.* Arm. (vid. Matt. xxi. 24.) | om. BRL. 1. 33. 69. For. Tol. a. c. e. ff. i. Syrr. Pst. Memph.
- καὶ a. f. Syrr. Pst. | ὅν D. | om. Vulg. c. e. ff. i. l. Syrr. Cr.
4. βάπτισμα] add. το DRL. (vid. Mar. xi. 30.) | om. ABCQ. rel.
5. συνελογίσαντο ABQRL. rel. e. Memph. Goth. (διελ. 1.) | συνελογίζοντο CD. Vulg. a. c. f. ff. i. Syrr. Cr. & Pst. (vid. Matt. xxi. 25. Mar. xi. 31.)
- ὅτι] om. C. e. ff. i. Syrr. Cr. Arm. (vid. Matt. et Mar.)
- εἰπόμεν] -ομεν Γ.
- ἐρεῖ] add. ἡμῖν C* (corr. l.) a. c. g¹-2. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. W. & Sch. (etra, MSS.) vid. Matt.
- εἰα τε] † add. οὐν Ξ. ACDQ. rel. Vulg. a. e. f. g¹. Syrr. Hel. Arm. (vid. Matt.) | om. BRLΔ. 69. EGHUVA Tf. c. ff. i. l. Syrr. Cr. & Pst. Memph. Æth. ("at cur" Goth.)
6. εἰαν δὲ Vulg. f. ff. Syrr. Pst. & Hel. | καὶ εἰαν D. a. c. Syrr. Cr. [e.]
- εἰπόμεν] add. ὅτι C*. Syrr. Cr.
- ἐξ] ἀπο τῶν D.
- ὁ λαὸς ἅπας B(D)L. 1. 33. Vulg. c. Syrr. Pst. Memph. (post ἡμᾶς D. Syrr.

- Cr. & Pst.) | ἅπας ὁ λαὸς R. | † πας ὁ λαὸς Ξ. ACQ. rel. a. f. ff. Syrr. Cr. & Hel. Arm. [e.]
6. καταλιθάσει] λιθάσει D.
- πεπεισμένοι γὰρ ἐστὶν e. ff. (-ον L.) | πεπεισμένοι γὰρ εἰσιν D Gr. Vulg. (a.) c. f. Syrr. Cr. (de Iohanne quod Syrr. Cr.)
- εἶναι esse Vulg. | γεγονεῖναι D. 69. a. c. e. ff. i. l.
7. ἀπεκρ.] dieunt ei Syrr. Cr. & Pst.
- εἰδέναι] add. αὐτοὺς CD. || οὐκ οἶδα- μὲν c. f. Syrr. Cr. & Pst. Memph. (vid. Matt. xxi. 27. Mar. xi. 33.)
- πόθεν] om. EKA. | praem. το D. 69.
8. ὑμῖν] ante λεγὼ U. Goth. | Contra, Tert. adv. Marc. iv. 345.
9. ἡρξάτο δὲ... λέγειν] ἐλέγειν δὲ D. e. | et coepit dicere ad eos Syrr. Cr. || λαὸν] οὐχλον L. || πρὸς τὸν λαὸν post λεγὼν Q. Vulg. c. f. ff. i. l. Syrr. Hel. Memph. | om. a.
- ἀνθρώπος] † add. τις Ξ. A. 69. g¹. Syrr. Cr. Pst. & Hel.* Arm. | om. BCD QRLΔ. 1. 33. EGHKMSUVΓA. (Latt.) Memph. Goth. Æth. Orig. iii. 774^e. || ἀνθρ. εφστ. ἀμπ. (A) BQRL. rel. Orig. iii. (ἀμπέλων A.) | ἀμπέλων αὐθρ. εφστ. εφστ. εφστ. (vid. var. lect. Mar. xii. 1.) | ἀμπέλ. (εφστ. ἀνθρ. D. a. c. f. (vid. Mar. xii. 1.)

3. Jesus dixit Cl² | 4. baptismus Cl. | 5. intra Cl. | illi Cl.

ABCD(P)(Q)(R).
L Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΓ
Λ.

10. ἐξαπέστ. αὐτ.
ἐίρ.

11. πέμψαι ἕτερον.

12. πέμψαι τρίτον
§ F

13. [ιδόντες] ἐν-
τραπ.

λῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν
χρόνους ἱκανούς. ¹⁰ καὶ [†] καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς
τοὺς γεωροὺς δούλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ
ἀμπελῶνος [†] δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ δει-
ραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹¹ καὶ προσέθετο
[†] ἕτερον πέμψαι δούλον· οἱ δὲ κακέκινον δείραντες
καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹² καὶ προσ-
έθετο [†] τρίτον πέμψαι. [§] οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματί-
σαντες ἐξέβαλον. ¹³ εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶ-
νος, Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν·
ἴσως τοῦτον [†] ἐντραπήσονται. ¹⁴ Ἰδόντες δὲ αὐτὸν
οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς [†] ἀλλήλους λέγοντες,
Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· [†] ἀποκτείνωμεν αὐτόν,
ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. ¹⁵ καὶ ἐκβαλόντες
αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιή-
σει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ¹⁶ ἐλεύσεται καὶ
ἀπολέσει τοὺς γεωροὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν
ἀμπελῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ [†] εἶπαν, Μὴ

cavit eam colonis, et ipse pere-
gre fuit multis temporibus.
¹⁰ Et in tempore misit ad cul-
tores servum ut de fructu vi-
neae darent illi: qui caesum
dimiserunt eum inanem. ¹¹ Et
addidit alterum servum mit-
tere: illi autem hunc quoque
caedentes et afficientes contu-
melia dimiserunt inanem.
¹² Et addidit tertium mittere:
qui et illum vulnerantes ecce-
runt. ¹³ Dixit autem dominus
vineae, Quid faciam? mittam
filium meum dilectum: forsitan
cum hunc viderint vere-
buntur. ¹⁴ Quem cum vidis-
sent coloni, cogitaverunt in se
dicentes, Hic est heres: occi-
damus illum, ut nostra fiat
hereditas. ¹⁵ Et eiecunt illum
extra vineam occiderunt. Quid
ergo faciet illis dominus vi-
neae? ¹⁶ Veniet et perdet co-
lonos istos, et dabit vineam
aliis. Quo audito dixerunt illi,

9. ἐξεδοτο BDQR. rel. Orig. iii. | ἐξεδετο
ACL.

— και απεδ. c. | αντος δε απεδ. D. e.

— ικανους] om. B*RLMai.

10. και καιρω BL. 33. (κ. τω καιρ. 1.) |
και † εν'' καιρω Ξ. AR. rel. | και εν τω
καιρω CQ. Memph. (et in uno e tem-
poribus Syrr.Crt. ἐν leg. pro εν). | καιρω
δε D. (e.) || † εν Ξ. ACQR. rel. Vulg.
ef.g². Arm. | om. BDL. 1. 33. a.c.ff.i.
— του καρπου] τους καρπους Λ.

— δωσουσιν ABQLM. | † δωσιν Ξ. CD
R. rel. | δώσει 69.

— οι δε γεωργοι f.ff.i. Syrr.Pst.&Hel. |
om. D. Syr.Crt. | qui Vulg. | et a.c.e.
Syr.Crt.

— εξαπεστειλαν] απεστειλαν K.

— δειραντες αυτον εξαπεστειλαν AC(D)
QR. rel. (Latt.) Syrr.Crt.Pst.&Hel.
(Memph.) Goth. (Æth.) | εξαπεστ. αυ-
τον δειρ. B.Bth.Mai.L. | εξαπεστ. δειρ.
αυτ. B.Bch. | δειραντες δε αυτον εξα-
πεστ. D.

11. και προσεθ....δουλον] και επεμψεν ιτε-
ρον δουλον D. e.

— προσεθετο] -θεντο Δ. || add. αυτοις
Q. Memph. add. post πεμψαι C*?.
Syr.Hcl.

— ετερον πεμψαι AB(L)U. (Vulg.) a.c.

(f.)ff.i. (οιστερον πεμψαι L.) | † πεμ-
ψαι ετερον Ξ. CQR. rel. Syrr.Crt.Pst.
&Hel. (Memph.) Goth. Arm. Æth.

11. δειραντες....και τουτον ver. 12.] om.
Syr.Crt.

— και ατιμασαντες] om. H. a. (κ. ατι-
μωσ. UTF.)

12. προσεθετο τριτον πεμψαι BL. Latt.
Arm. | † προσεθ. πεμψαι τριτον Ξ. A
CQR. rel. Syrr.Pst.&Hel. Memph.
Goth. | τριτον επεμψεν D. e. (Æth.)

— οι δε] om. D. a.c.e.ff.i. qui Vulg. f.

— και τουτον BCQR. rel. | κακεινον
AK. Latt. (Syr.Hcl.mg.) vid. ver. 11.
et Mar. xii. 4, 5.

— τραυματισαντες] τραυματισαν C.

— εξεβαλον] εξαπεστειλαν καινον (i.e.
κενον) D. f.i. (vid. ver. 10.) | εξε-
πεμψαν 69.

13. ειπεν δε ο] ο δε ειπεν post αμπελω-
νος D. e. || om. δε K.

— τι ποιησω] om. B*RLMai.

— ισως] τυχον D.

— εντραπησ.] † praem. ιδοντες Ξ. AR.
rel. Vulg. ef. Syrr.Pst.&Hel.txl. Goth.
(Æth.) (εδοντες E.) vid. ver. 14 ab
init. | om. BCDQL. 1. 33. a.c.ff.i.l.
Syrr.Crt.&Hel.mg. Memph. Arm. (vid.
Matt. xxi. 37. Mar. xii. 6.)

14. αυτον] om. M.

14. οι γεωργοι] om. D. e.

— διελογιζοντο BCDQRL. rel. e. Syrr.
Crt.Pst.&Hel. Memph. | -σαντο AK.
Vulg. a.c.e.ff.

— προς αλληλους BDRL. 1. 33. Syr.
Hcl.mg. Memph. Arm. ed. | † προς
εαυτους Ξ. ACQ. rel. Syrr.Pst.&
Hcl.txl. Goth. ut vid. Arm. I MS.
(vid. ver. 5. Mar. xii. 7.) | εν εαυτοις Γ.
| om. Syr.Crt. Æth.

— κληρονομος] † add. δευτε Ξ. CDR.
rel. Tol. e. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
Æth. vid. Orig. iii. 6². (vid. Matt. xxi.
38. Mar. xii. 7.) | om. ABQ. I. KM.
(Latt.) Syr.Hcl.* Goth. Arm.

— αποκτεινωμεν] -νομεν B.Blc. (etra,
Mai.)Γ.

— ινα ημων γενηται Syrr.Pst.MS.&Hel.
Memph. Orig. iii. 6². (γενηται post η
κληρ. L.) | και ημων εσται C. 1. c.(e.)
(i.) Syrr.Crt.&Pst.impr. (vid. Mar. xii.)
15. εκβαλοντες] εκβαλλοντες Δ. | λα-
βοντες CL. (vid. Matt. xxi. 39. Mar.
xii. 8.) | post αυτον add. εξεβαλον (et
και post αμπελωνος) C. (vid. Matt.)

— του αμπελωνος 1°.] om. Q.

— ον] om. Syr.Crt. Memph.MS.

— αυτοις Vulg. f. | om. D. For. a.c.e.

14. intra se CL.

Vulg. a. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
¶ Q
e Ps. 118 (117): 22.
f Es. 8: 15.
g Dan. 2: 35.

OA' $\overline{\sigma\mu\beta}$
19. ἐζήτουν $\overline{\alpha}$
— ἀρχιερ. καὶ οἱ
γραμμ.

$\overline{\sigma\mu\gamma}$
h || Matt. 22: 16-22, β
|| Mar. 12: 13-17.
20. ἀποχωρήσαν-
τες ἀπέστ.

¶ R

§ P

¶ F

γένοιτο. ¹⁷ ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν, Τί οὖν[¶]
ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο, ὁ Λίθον ὃν ἀπεδοκίμα-
σαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γω-
νίας; ¹⁸ f πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκείνου τὸν λίθον συν-
θλασθήσεται. g ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.
¹⁹ Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἡ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς[¶]
ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ
ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς
† εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.

126 ²⁰ h Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκα-
θέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους[¶] εἶναι, ἵνα
ἐπιλάβωνται αὐτοῦ † λόγον, † ὥστε[¶] παραδοῦναι
αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. ²¹ καὶ
ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, Διδάσκαλε, οἶδαμεν
ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, § καὶ οὐ λαμβάνεις
πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἡ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ
διδάσκεις. ²² ἔξεστιν ἡ ἡμᾶς[¶] Καίσαρι φόρον δοῦ-
ναι, ἢ οὐ; ²³ κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν,

Absit. ¹⁷ Ille autem aspiciens eos ait, Quid est ergo hoc quod scriptum est, Lapidem quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli? ¹⁸ Omnis qui ceciderit supra illum lapidem conquassabitur: supra quem autem ceciderit, comminuet illum. ¹⁹ (212, 1.) Et quacerebant principes sacerdotum et scribae mittere in illum manus illa hora, et timebant populum: cognoverunt enim quod ad ipsos dixerit similitudinem istam.

²⁰ (213, 2.) Et observantes miserunt insidiatores qui se iustos simularent, ut caperent eum in sermone et traderent illum principatui et potestati praesidis. ²¹ Et interrogaverunt illum dicentes, Magister, scimus quia recte dicis et doces et non accipis personam, sed in veritate viam dei doces: ²² licet nobis dare tributum Caesari an non? ²³ Considerans autem dolum illorum dixit ad eos,

(vid. Mar.) | αὐτοὺς Δ. | τοὺς γεωργοὺς 33.

16. ab init.] add. ουχι Arm.

— τουτους] om. D. e. Memph. (vid. Mar. xii. 9.) | ἐκείνους 1. 69. istos Vulg. a. c. ff. g. i. illos f. Æth.

— ἀλλοις] λαλοις Δ Gr.

— ακουσαντες δε BCQRL. rel. | οἱ δε ακουσαντες AD. e.

— ειπαν BDQRL. 33. G. | † ειπον Ξ. AC. rel.

17. τουτο] om. a. e.

— γωνιας] γονιας E*Γ(non R). | aedificii Syr. Cr. t.

18. πας] add. γαρ Syr. Cr. t.

— επ'] εις Α.

— δ'] om. Δ.

— πεση] πεσοι 69.

19. εζητησαν ABRL. rel. a. e. Syr. Hel. Goth. | εζητουν CD. Vulg. c. f. ff. i. Syr. Cr. t. & Pst. Memph. Arm. (vid. Mar. xii. 12.)

— οι γραμματεις και οι αρχιερεις AB(C) L. 1. 33. K sic. MU. e. Syr. Hel. Memph. Goth. Arm. Æth. (και οι φαρισαι C.) | † οι αρχ. και οι γραμμ. Ξ. DR. A. rel. (Latt.) Syr. Cr. t. & Pst. | οι αρχ. και οι πρεσβυτεροι και οι γραμμ. 69.

— τας χειρας] om. τας C. | την χειρα K.

19. εν αυτ. τ. ωρ.) om. e. | om. εν D. Latt. (non For.) || praem. και 33.

— και εφοβηθησαν] εφοβ. δε D. e.

— και εφοβ. τ. λαον] ad fin. ver. habet Syr. Cr. t.

— τον λαον] om. GSVFA.

— ειπεν ante την παραβ. ταυτ. B(D ειρηκεν) L. 69. G. Vulg. a. c. e. f. ff. Syr. Pst. Memph. [Æth.] | † post Ξ. AC RU sic. rel. Syr. Hel. Goth. Arm. | om. τ. παραβ. ταυτ. Syr. Cr. t.

20. παρατηρησαντες ABCR. rel. Vulg. Syr. Hel. Memph. Arm. | αποχωρησαντες D. a. c. e. f. ff. g. i. l. Goth. Æth. | "postea" tantum Syr. Cr. t. | om. Syr. Pst. || add. opportunum tempus Syr. Hel.*

— απεστειλαν] add. ενα καθ' ενα Δmg. man. rec. e.

— εγκαθετους Syr. Hel. mg. Graece. | εκκαθετους 69. om. e. ff. i.

— ειναι] om. D. | (δικαιουσιν Δ.)

— επιλαβωνται] -βονται ETf. HK* A Tf.

— αυτον] αυτους L. | αυτον C.

— λογον B. Bly. CKΓ. | των λογων D. a. c. e. ff. i. l. (Arm.) | λογους L. | † λογον Ξ. AB. Mai. rel. (R hiat.) in sermone Vulg. f.

— ωστε BCDL. | † εις το Ξ. A. rel.

(εις τον 69 Scr.) | et Am. For. c. e. f. ff. i. Syr. Cr. t. & Pst. Goth.

20. αυτον] om. A.

— τη αρχη.... ηγεμονος om. i. | τη ηγεμονι D. e. Syr. Cr. t.

21. ορθως] post λεγεις D. a. e. | ορθος L.

— και διδασκεις] om. K. i.

— ου] ουδενος D. (vid. Matt. xxii. 16. Mar. xii. 14.)

— την οδον] verbum Syr. Cr. t.

— αλλ'] αλλα D.

22. ημας ABL. 33. 69. | † ημιν Ξ. CDP. rel. Latt. Syr. Cr. t. & Pst. & Hel. Memph. ed. (om. Memph. MS. vid. Matt. xxii. 17.)

— Καισαρι φορον δουναι ABCP. rel. | φορον διδοναι Καισαρι D. Vulg. Cl. a. | Και. φορους δουναι ΚΛ(Tf.) | Καισ. φορον διδοναι M. διδ. φορ. Καισ. Am. c. ff. Syr. Cr. t. & Pst. & Hel. (Καισαρος 69² Scr.) | διδ. Καισ. φορ. e.

23. κατανοησας] επιγινους D. e.

— πανουργιαν ABC² PL. rel. Syr. Pst. & Hel. txt. | πονηριαν C* D. (vid. Matt. xxii. 18.) nequitia a. (e.). Syr. Cr. t. & Hel. mg.

18. super Cl. | 19. simil. hanc Cl. | 21. cum Cl. | viam dei in veritate Cl. | 22. trib. dare Cl. | 23. om. ad Am.

AB(C)DP[Q][R]. L Δ. 1. 33. 69. EGHKMSUVΓΛ. 23. fin. [τί με πει- 24. οἱ δὲ εἶπαν 26. τοῦ ῥήματος 27. ἰ Προσελθόντες 28. λέγοντες 29. ἑπτὰ οὖν 30. καὶ ὁ δευτερος 31. καὶ

εἶπεν πρὸς αὐτούς, [†] 24 [†] Δείξατέ" μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφὴν; ἀποκριθέντες δὲ [†] εἶπαν, "Καίσαρος. ²⁵ Ὁ δὲ εἶπεν [†] πρὸς αὐτούς, "Τοῖνυν ἀπόδοτε" τὰ Καίσαρος * τῷ" Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. ²⁶ Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν.

27. ἰ Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ [†] λέγοντες" ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν [†] 28 λέγοντες, Διδάσκαλε, [†] Μωσῆς" ἔγραψεν ἡμῖν, [†] Ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος [†] ἦ", ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ²⁹ ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος. ³⁰ καὶ [†] ὁ δευτερος [†] 31 καὶ

Quid me temtatis? ²⁴ Ostendite mihi denarium: cuius habet imaginem et inscriptionem? Respondentes dixerunt, Caesaris. ²⁵ Et ait illis, Reddite ergo quae Caesaris sunt Caesari, et quae dei sunt deo. ²⁶ Et non poterunt verbum eius reprehendere coram plebe, et mirati in responsis eius tacerunt.

²⁷ Accesserunt autem quidam Sadducaeorum, qui negant esse resurrectionem, et interrogaverunt eum ²⁸ dicentes, Magister, Moses scripsit nobis, Si frater alienius mortuus fuerit habens uxorem, et hic sine filiis fuerit, ut accipiat eam frater eius uxorem et suscitet semen fratri suo. ²⁹ Septem ergo fratres erant: et primus accepit uxorem et mortuus est sine filiis: ³⁰ et sequens accepit illam, et ipse mortuus est sine filio:

23. προς] om. Δ. — ad fin.] add. † τι με πειραζετε 5. AC DP. rel. (vid. Matt. xxii. 18. Mar. xii. 15.) | om. BL. 1. e. Memph. Arm. || add. ἀποκριται C. l. (vid. Matt.) 24. δείξατε ABDPL. 33. 69. M. | † πε- 25. δείξατε 5. C. rel. (vid. Matt. xxii. 19.) — δηνάριον] το νομισμα D. (vid. Matt.) nummum Orig. Int. iii. 978^e. || add. οἱ δὲ εἶδον, καὶ εἶπεν CL. 1. 33. 69. (c.) Syr.Hcl. Memph. Arm. | non habent ABDPL. rel. (Latt.) Syrr.Crt.&Pst. Goth. Aeth. — καὶ ἐπιγραφὴν] om. P. (την ante ἐπιγρ. D.) — ἀποκριθέντες δὲ ACP. rel. f. Syr.Hcl. txt. Goth. | ἀποκριθέντες D. 1. f. Latt. | καὶ ἀποκριθέντες G. | ἀποκριθέντος δὲ 69. | οἱ δὲ BL. 33. Syrr.Pst.&Hcl. mg. Memph. (vid. Mar. xii. 16.) || et ostenderunt illi et dicunt ei, Caesaris Syr.Crt. — εἶπαν BCL. 33. | † εἶπον 5. ADP. rel. 25. ὁ δὲ εἶπεν e. | εἶπεν δὲ D. et ait Vulg. c.f. qui dixit a. at ille ait f. — πρὸς αὐτούς BL. 1. 69. e. | † αὐτοὺς 5. ACDP. rel. Latt. (vid. Matt. xxii. 21. Mar. xii. 17.) | om. a. Memph.MS. — τοῖνυν ἀποδοτε BL. 69. Memph. Goth. (Arm.) | † ἀποδοτε τοῖνυν 5. ACP. rel. Vulg. c.f.f. Syrr.Pst.&Hcl. | ἀποδοτε D. a.c.i.l. Syr.Crt. Aeth. (vid. Mar.) | ἀποδοτε οὖν l. (vid. Matt.)

25. τῷ Καῖσ. C*DL. (του Καίσαρος τῷ Καῖσ. D.) | *om. τῷ 5. ABC³P. rel. (vid. Matt. et Mar.) 26. καὶ οὐκ ἴσχυσαν] οὐκ εἰσχυσαν δὲ D. — ἐπιλαβεσθαι] aute εναντιον D. Vulg. a.c.f. (Contra, e.) — αὐτον ῥήματος ACP. rel. | του ῥήματος BL. | αὐτον ῥημα D. — εναντιον] -τιου M. 27. οἱ λεγοντες BCDL. 1. 33. e. Syrr. Crt.&Pst. Memph. Goth. Aeth. | † οἱ αντιλεγοντες 5. AP. rel. a (et postea "non") Syr.Hcl. (Arm.) qui negant esse etc. Vulg. c.f.f.f.g¹.l. — ἐπηρωτησαν ACDP. rel. (vid. Matt. xxii. 23.) | -των B.Blc.Mai. a. Syr. Hcl. (vid. Mar. xii. 18.) | -του 69. 28. Μωσῆς BDL. 33. 69. GKMT. | † Μωσῆς 5. AP. rel. — εχων γυναικα....ἵνα] ατεκνος εχων γυναικα ἵνα D. e. (Syr.Crt. non habens filios et relinquet uxorem.) — ατεκνος γ BP Tf.L. 1. 33. Vulg. a.f. g¹.l. (Syr.Crt.&Pst.) Memph. Arm. (Aeth.) | † ατεκνος αποθανη 5. AΔ. rel. c.f.i. Syr.Hcl. Goth. (vid. D supra.) — ἐξαναστηση BDL. rel. | -σει AP Tf. 69. EHTf.A. Arm. 29. ἑπτα οὖν ἀδελφοι ἦσαν] ἦσαν παρ' ἡμῖν ἑπτα ἀδελφοι D. (Aeth. add. οὖν). vid. Matt. xxii. 25. || οὖν Vulg. c.f.i.] om. a. Syr.Crt. autem e.f. || add. apud nos c.f.f.l. Aeth.

30. καὶ ab init.] om. 69. Arm. (om. ver. ff.) — ὁ δευτερος] frater ejus Syr.Crt. || † praem. λαβεν 5. AP. rel. Syrr.Crt. Pst.&Hcl. Aeth. | add. Vulg. a.c.f.g¹.2. i. Memph. Arm. (vid. Mar. xii. 21.) | om. ελαβεν BDL. e. || add. † την γυναικα καὶ οὗτος απεθανεν ατεκνος 5. AP. rel. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. | sic sed pro τ. γυν. αυτην Vulg. a.c.f.g¹.2. i. Arm. (ατεκνος ante απεθανεν U.) | om. BDL. e.(g²) (Memph. Aeth. "eam.") 31. ελαβεν αυτην] om. D. a.e. Memph. Arm. Aeth. (vid. Mar. xii. 21.) | add. et mortuus est sine filio c. | add. et non reliquerunt liberos Aeth. — ὡς αὐτως] bis AEHVΓΛ. Goth. (ὡς αὐτος Δ*) | usque ad septimum e. — δὲ καὶ a. Memph.Schw. Goth. | om. D. (non 33.) (Memph.W.) "et" Vulg. c.f.f. — ἑπτα] praem. omnes Vulg. c.(e.)ff. || add. acceperunt eam et Syr.Crt. Aeth. || † add. καὶ Elz. P² Tf. 1. 69. GKMT. Vulg. a.c.f. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Goth. Arm. | om. St. 3. ABDP* ut vid. Tf.L Δ. 33. EHSic.VA. e.f.i. Memph. Aeth. — οὐ κατελιπον] (-λειπον AP² Tf. Δ. 33. EKPA. | οὐκ αφηκαν D[P* n. l.]

24. dix. ei Cl. | 25. sunt Caesaris Cl. | sunt dei Cl. | 26. responso Cl. | 28. sine liberis Cl.

Vulg. a. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
32. ἀπέθ. καὶ ἡ
γυνή.
33. ἡ γυνὴ οὖν ἐν
τῇ ἀναστ.,

§ R
§ Q

ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ[†] οὐ
κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον.³² ὕστερον^{†††} καὶ
ἡ γυνὴ ἀπέθανεν.³³ ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος
αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν
γυναῖκα.³⁴ Καὶ[†] εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, § Οἱ υἱοὶ
τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ[†] γαμίσκονται,³⁵
οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ
τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε
γαμίζονται.³⁶ οὐδὲ[†] γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται,
ισάγγελοι γὰρ εἰσιν, καὶ υἱοὶ εἰσιν[†] θεοῦ τῆς ἀνα-
στάσεως υἱοὶ ὄντες.³⁷ ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί,
καὶ[†] Μωϋσῆς[§] ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ^k ὡς λέγει
κύριον τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ[†] θεὸν Ἰσαὰκ καὶ[†] θεὸν
Ἰακώβ.³⁸ θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.
πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.³⁹ Ἀποκριθέντες δέ τινες

³¹ et tertius accepit illam, simili-
liter et omnes septem, et non
reliquerunt semen et mortui
sunt. ³² Novissime omnium
mortua est et mulier. ³³ In
resurrectione ergo cuius eorum
erit uxor? siquidem septem
habuerunt eam uxorem. ³⁴ Et
ait illis Iesus, Filii saeculi huius
nubunt et traduntur ad nup-
tias, ³⁵ illi autem qui digni
habebuntur saeculo illo et re-
surrectione ex mortuis neque
nubunt neque ducunt uxores:
³⁶ neque enim ultra mori pote-
runt, aequales enim angelis
sunt, et filii sunt dei cum sint
filii resurrectionis. ³⁷ Quia
vero resurgant mortui, et Mo-
yses ostendit secus rubum, sicut
dicit dominum, deum Abra-
ham et deum Isaac et deum
Iacob: ³⁸ deus autem non est
mortuorum sed vivorum: om-
nes enim vivunt ei. ³⁹ Respon-

31. τεκνα] τα τεκνα BRl. | -νον DF. (a.
e.) Memph. | σπέρμα P*TF.
— και απεθανον] και απεθαναν B*RI.
Mai. (-νεν E*) || om. 1. c. ff. i. l. Arm. |
ante και ου κατελ. τεκνα Syrr. Crt. & Pst.
32. om. ver. a. e.
— ὕστερον] om. c. i. Syrr. Crt. Arm. Zoh.
(Contra, Use.) || † add. δε τ. AP TF. L.
rel. f. Syrr. Hel.* Memph. (vid. Matt.
xxii. 27.) | om. BDΔ. 69. EHSA. Vulg.
c. ff. g. i. i. Goth. Arm. Usc. (Et mortua est
et mulier Syrr. Crt.) || † add. postea παν-
των τ. AP. rel. Vulg. f. g. i. Syrr. Hel.
Goth. Arm. Usc. Æth. (vid. Matt. et
Mar. xii. 22.) | om. BDL 1. c. ff. i. l.
Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm. Zoh.
— και ἡ γυνή ante απεθανεν BDL 1.
33. (vid. Mar.) | † post τ. AP. rel.
Vulg. c. f. (ff.) g. i. i. Syrr. Crt. (Pst.) & Hel.
Memph. Goth. Arm. Æth. (vid.
Matt.)
33. εν τη ουν αναστασει ADPTf. rel.
(vid. Matt. et Mar.) om. ουν Syrr. Crt.
(αναστ. ante ουν 1. Vulg. f. Goth.) |
ἡ γυνή ουν εν τη αναστ. BL. (a.) Syrr.
Hel. mg.
— γίνεται ABP. rel. Syrr. Hel. Goth. |
εσται DL 1. 33. G. Latt. Syrr. Crt. &
Pst. Memph. Arm. Æth. (vid. Matt.
et Mar.) (om. seq. γυνή Syrr. Crt.)
— εσχον] εχον D. (om. mox γυναικα
Syrr. Crt. & Pst.)
34. και 19.] † add. αποκριθεις τ. AP TF.
R. rel. Syrr. Hel. Goth. Arm. Æth.

(vid. Matt. xxii. 29.) | om. BDL. Latt.
Syrr. Crt. & Pst. Memph.
34. αυτοις] προς αυτοις D. e.
— ὁ Ἰησοῦς] om. D. e. i. | ante ειπεν αυ-
τοις 33. (Æth.)
— τουτου] add. γεννωνται και γεννωσιν
D. a. c. e. ff. i. l. Syrr. Crt. (Syr. Hel. in
mg. hanc lectionem habet, "ex exem-
plari antiquo, sed in Graeco non est.")
γεννωσι και γεννωνται Orig. iii. 825^a.
Cypr. 315. | non habent ABPQR. rel.
Eus. c. Mel. 158^a. (om. postea ad fin.
c. e. ff. i. l.)
— γαμίσκονται BL 33. Clem. 103. Orig.
iii. 825^a. Eus. c. Mel. 158^a. | † εκγαμι-
σκονται τ. QREGHS VsA. (εκγα-
μι.... P Knit.) | εκγαμίζονται AP TF.
Δ. 69. KMUF. | γαμίζονται 1. | γα-
μουνται D. | om. γαμ. και γαμ. c.
Cypr. 315.
35. τυχειν om. Vulg. c. e. f. ff. i. l. | Con-
tra, a.
— γαμίζονται DQRLA. 1. 33. Clem. 551.
vid. et 811. | γαμίσκονται B. | εκγαμι-
ζονται AP. 69. EGHKMUVTΛ. | † εκ-
γαμίσκονται τ. Ss.
36. ουδε AB. Mai. DPL. | † ουτε τ. QR.
rel.
— γαρ] om. H.
— ετι] om. 1. e. ff. i. l. Syrr. Crt.
— δυνανται Vulg. f. Syrr. Crt. Pst. & Hel.
txt. Goth. | μελλουσιν D Gr. a. (c.) e.
(ff.) (i.) (l.) Syrr. Hel. mg. Tert. adv.
Marc. iv. 38.

36. και υιοι εισιν θεου Vulg. f. | τω θεω
tantum D. Dei a. c. e. ff. i. l. (Tert.)
Cypr. 315.
— υιοι] οἱ υἱοι A.
— εισιν] om. 1. M. Syrr. Crt. Æth.
— θεου] † praem. του τ. PQR. rel. |
om. ABL.
37. δε Orig. iv. 341^a. | om. L. Memph.
MS.
— νεκροι και Vulg. f. Orig. iv. | om.
και D. a. c. e. ff. i. l. (Cypr. 315.)
— Μωϋσης BDPTf. QRL. 33. KMU. |
† Μωϋσης τ. A. 69. rel. Orig. iv.
— ἐμήνυσεν Orig. iv. | ἐμήνησεν Δ. |
ἐμήνημονυσεν 1. | ἐδηλώσεν D. ostendit
Vulg. c. f. ff. i. l. demonstravit a. signifi-
cavit e. (Cypr.)
— ἐπι της βατου] vidi in rubo c. ff. (g.²)
dicit de rubo a. | post ὡς λεγει Orig.
iv. cum locutus sit cum eo Deus e
rubo Syrr. Crt. (Æth.)
— θεον Ἰσαακ] † praem. τον τ. APQ.
rel. Syrr. Hel. mg. Graec. (Goth.) | om.
BDRL. Orig. iv. (vid. iii. 838^d.) | (Ἰσακ
D.)
— θεον Ἰακωβ] † praem. τον τ. APQ.
rel. Syrr. Hel. mg. Gr. | om. BDRL. Orig.
iv. (vid. iii. 838^d.)
38. θεος δε ο. εστ. νεκρων ABPQ. rel.
Orig. (iii. 179^f) iv. 322^d. Cypr. 38. |
θεος νεκρων ουκ εστιν D. (c.)

32. novissima Am. | 34. huius saeculi Cl. | 35.
illi vero Cl. | neque nubent neque ducunt Cl. |
36. poterint Am.*

Δ Β Δ (P) (Q) (R).
L [X] Δ.
1. 33. 69. σμδ
EGHKMSUVΓΛ. β
OF' σμε
1 Matt. 22: 46. β
Mar. 12: 34.
40. οὐκ ἐστὶ ἐν
m || Matt. 22: 41-45.
|| Mar. 12: 35-37.
41. εἶναι Δ. νῖον
42. αὐτὸς γὰρ
n Psa. 110 (109): 1.

τῶν γραμματέων ἔειπαν, " Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.
10 1 Οὐκ ἐστὶ γὰρ" ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.
128 41 m Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λέγουσιν τὸν
χριστὸν υἱὸν ἑ Δαυεὶδ" εἶναι; 42 καὶ αὐτὸς ἑ Δαυεὶδ"
λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, " Εἶπεν ἑ κύριος τῇ κυρίῳ
μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου 43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 44 ἑ Δαυεὶδ" οὖν
ἑ αὐτὸν κύριον" καλεῖ, καὶ πῶς ἑ αὐτοῦ υἱός" ἐστίν;
45 Ἀκούοντας δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθη-
ταῖς ἑ, 46 ο Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν
θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς 1, καὶ φιλοῦντων
ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν
ταῖς συναγωγαῖς καὶ 5 πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.
47 οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προ-
φάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήμψονται 6 περισ-
σότερον κρίμα.

dentes autem quidam scriba-
rum dixerunt, Magister, bene
dixisti. 40 (24, 2.) Et amplius
non audebant eum quicquam
interrogare.

41 (24, 2.) Dixit autem ad illos.
Quomodo dicunt Christum
filium David esse, 42 et ipse
David dicit in libro psalmo-
rum, Dixit dominus domino
meo, Sede a dextris meis 43 do-
nec ponam inimicos tuos sca-
bellum pedum tuorum? 44 Da-
vid ergo dominum illum vocat:
et quomodo filius eius est?
45 (24, 2.) Audiente autem omni
populo dixit discipulis suis,
46 Adtendite a scribis, qui vo-
lunt ambulare in stolis et
amant salutationes in foro et
primas cathedras in synagogis
et primos discubitus in convi-
viis, 47 (24, 2.) qui devorant do-
mos viduarum simulantes lon-
gam orationem: hi accipient
damnationem maiorem.

σμε
β
o || Matt. 23: 6, 7.
|| Mar. 12: 38, 39.
cap. 11: 43.
¶ Goth.
§ X
σμε
η
¶ R

XXI. ΟΔ'
p || Mar. 12: 41-44.

129 1 p Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας ἑ εἰς

1 Respiens autem vidit eos
qui mittebant munera sua in

39. των γραμματεων] Σαδουκαιων QKñit.
(Σαδδουκ Tf.) | om. ante αποκρ. Syr.
Crt.
— εἶπαν BDQL. | ἔειπον ῥ. APR.
rel.
— εἶπας] λεγεις 1.
40. γαρ BL. 33. Memph. | ἔδε ῥ. ADP
QR. rel. (Latt.) Syr.Hcl. Goth. Arm.
et amplius Vulg. c.f.f. Syr.Crt. Æth.
et jam e. nec amplius a. Syr.Pst.
— ἐτόλμων] -μουν 69. H.
— ἐπερωτᾶν] ἐπερωτησιν 1.
— οὐδέν] οὐδὲ ἐν 1.
41. λεγουσιν] add. τινες AKM. Syr.Hcl.*
| add. οἱ γραμματεῖς 69. Syrr.Crt.&
Pst. (vid. Mar. xii. 35.) | (quid vobis
videtur de Christo cujus filius est?
dicunt illi David. Dixit autem ad
illos quomodo David dicit etc. e.)
— υἱὸν Δαυ. εἶναι APTf:QRL. rel. Am.
a.c.f.f. Syr.Hcl. Memph. Goth. Arm.
Tert. adv. Marc. iv. 38. | εἶναι Δαυ.
νῖον BL. | εἶναι νῖον Δαυ. G. filium
esse Dav. Vulg. Cl. Syrr.Crt.&Pst. νῖον
Δαυ. (om. εἶναι D.) Æth. (ὅτι οὐ χρι-
στος νῖος Δαυ. ἐστίν 69.)
42. καὶ ab init. ADPQ. rel. vv. | om. B
Rsc.L. 1. 33. l. Memph. (vid. Mar.
xii. 36.)
— αὐτός] add. γαρ BQRsc.L. 1. 33. l.
Memph. (vid. Mar.) | Contra, rel.
— βίβλῳ] τη βιβλῳ D.

42. ψαλμων] praem. των DP. 69. | Con-
tra, ABQRL. rel.
— εἶπεν Vulg. e.f. | λεγει D. a.c.f.f.
(vid. Mar.)
— κυριος] † praem. ο ῥ. APTf:QRL.
rel. (vid. LXX.) | om. BD.
43. αν] om. D.
— θω] τιθω D.
— ὑποποδιον Vulg. f. Syr.Hcl. Arm.
Æth. | ὑποκατω D. a.c.e.f.f.i.l. Syrr.
Crt.&Pst. Memph. (vid. Matt. xxii. 44.)
44. ουν Vulg. f. Syr.Hcl. | om. D. a.(c.)
(e.) (f.) i. Goth. "si" c.e.f. (si igitur
David. Syrr.Crt.&Pst. Arm.)
— αυτον ante κυριον ABQRL. 33. KM
U. f. Memph. Goth. Arm. | † post ῥ.
DP. rel. Latt. (Syr.Hcl.) Tert. adv.
Marc. iv. 38.
— καλει Tert. | ante αυτον κυριον R.
Syr.Pst. Memph. | Domine mi vocat
eum Syr.Crt. | λεγει D Gr. [Æth.]
— και Vulg. a.f. Syr.Hcl. | om. D. c.e.
f.f.i.l. Syrr.Crt.&Pst. Arm.
— αυτου ante νιος AB. 1. KM. Memph.
| † post ῥ. DPQRL. rel. Latt. (vid.
Matt. xxii. 45.)
45. λαου] οχλου S.
— τοις μαθηταις] † add. αυτου ῥ. AP
RL. (vid. Matt. xxiii. 1.) | om. αυτου
BD. Arm. | εαντου ante μαθητας Γ.
|| προς αυτους Q.
46. εν στολαις] in porticis Syr.Crt. | ante

περιπατειν ARL. 1. 33. 69. G. Arm.
(vid. Mar. xii. 38.) | Contra, BDPQ.
rel.
46. πρωτοκαθεδρίας] -ιαις 69.
— πρωτοκλισίας] -ιαις 69. (-κλησ. AP
RLX. 33. 69. HΓ*Λ.)
47. οἱ κατεσθιονσιν ABQRL. rel. Syrr.Pst.
& Hcl. | οἱ κατεσθοντες D. (Syr.Crt.)
(Memph.) vid. Mar. xii. 40. | οἱ κατε-
σθοντες PX.
— τας οικιας] panes c.f.f.i.l.
— και προφ. e. Syr.Hcl. | om. και D.
Vulg. a.c.f. Syrr.Crt.&Pst.
— μακρα] μακραν A*ul vid. LX.
— προσευχονται ABQL. rel. Memph. |
προσευχόμενοι DPR. 69. e. (Syr.Hcl.)
vid. Mar. xii. 40. | simulantes longam
orationem Vulg. f. fingentes long.
orat. a.(c.f.f.i. ab init. ver.) in praetextu
quod protrahat orationes suas Syrr.
Crt.&Pst.
1. δε] add. ο Ιησους X. m. Syr.Pst. |
Contra, Orig. iv. 288d.
— ειδεν] εις Syr.Pst. Orig. iv. (om. δε
ver. seq.)
— εις το γαζοφυλακιον ante τα δωρα αυ-
των BDLX. 1. 33. 69. e. Syr.Pst.
Orig. iv. 288d. 290c.(d.) | † post ῥ. AP
QK. rel. (Latt.) Syrr.Crt.&Hcl. Memph.
Arm. Æth.

39. dixerunt ei Cl. | 41. esse David Cl.

Vulg. a. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
1. τὰ δῶρ. αὐτ. ε.
τ. γαζ.
¶ P
3. ἡ πτωχ. αὐτ.
4. πάντες

τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν" πλουσίους· ² εἶδεν
δέ† τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσιν ἐκεῖ† λεπτὰ
δύο," ³ καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς ἴ λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα
† αὕτη ἡ πτωχὴ" πλείον πάντων ἔβαλεν ⁴ ἅπαντες
γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς
τὰ δῶρα [τοῦ θεοῦ,] αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος
αὐτῆς† πάντα" τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν.

130 ⁵ ¶ Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι
λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν,
⁶ Ταῦτα ἂ θεορεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ
ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσεται.
⁷ Ἐπηρεώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε
οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ
OE ταῦτα γίνεσθαι; ⁸ Ὁ δὲ εἶπεν, Βλέπετε μὴ πλανη-
θῆτε· πολλοὶ γάρ ἔλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου,
λέγοντες [ὅτι] Ἐγὼ εἰμι, καὶ Ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ†
πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ⁹ ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέ-
μους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα

gazophylacium divites: ² vidit
autem et quandam viduam
pauperulam mittentem aera
minuta duo, ³ et dixit, Vere
dico vobis quia vidua haec
pauper plus quam omnes misit.
⁴ Nam omnes hi ex abundantia
sibi miserunt in munera dei:
haec autem ex eo quod deest
illi, omnem victum suum quem
habuit misit.

⁵ (248, 2.) Et quibusdam di-
centibus de templo, quod lapi-
dibus bonis et donis ornatum
esset, dixit, ⁶ Haec quae vide-
tis, venient dies in quibus non
relinquetur lapis super lapi-
dem qui non destruat. ⁷ (249,
2.) Interrogaverunt autem il-
lum dicentes, Praeceptor,
quando haec erunt, et quod
signum cum fieri incipient?
⁸ Qui dixit, Videte ne sedu-
camini: multi enim venient in
nomine meo, dicentes quia ego
sum et tempus appropinquavit:
nolite ergo ire post illos. ⁹ Cum
autem audieritis proelia et sed-
ditiones, nolite terri: oportet

1. πλουσίους] praem. τους D. Arm. | Contra, Orig. iv. 288^d.
2. ἐε] om. S. a. Memph. MS. Arm. Orig. iv. 288^d.
— τινα] τιναν A. ||† praem. και ς. D P. Vulg. a.e.f.m. Syrr.Crt.Pst.&Hcl.* Memph. Arm. | add. και ΔΔ. 1. 69. EGHSU VI T f. A. | om. BLQX. 33. K MF (Trg.) c.f.f.i. Syr.Hcl.txt. Æth. Orig. iv.
— πενιχραν Orig. iv. 288^d. 290^{c,d}. | om. X.
— βάλλουσιν Orig. iv. 288^d. 290^d. | βα-
λουσαν QTf. 1. Orig. iv. 290^c. (ed.)
— ἐκεῖ f. | om. D. (Latt. m.) Syrr.Crt. & Pst. Æth. Orig. iv.
— δυο post λεπτα BQLX. 33. Vulg. c.f. m. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Orig. iv. bis. | † ante λεπτα ς. ADP. rel. a.e. Syr. Hcl.et mg. Graece. || add. ὁ ἐστὶν κο-
δραντης D. (vid. Mar. xii. 42.) | Con-
tra, Orig. iv.
3. αὕτη ante ἡ πτωχῇ BDQL. 33. 69. Vulg. c.f.f.(i.)l.m. Arm. (vid. Mar. xii. 43.) (ante χήρα Syrr.Crt.&Pst. Memph.) | † post ς. AX. rel. a. Syr. Hel. Orig. iv. 288^d. 290^c. (om. ἡ πτωχῇ e. Cypr. 242.)
— πλείον AB. rel. Orig. iv. bis. (πλείονα παντ. s. πλείον ἀπαντ.) | πλείω DQX.
— ἔβαλεν Orig. iv. bis. | ἐβαλλεν X (Tf.*).

4. ἅπαντες AQLX. rel. | παντες BDΔ. Orig. iv. 288^d. (vid. Mar. xii. 44.)
— αυτοι 69 Ser.
— περισσεύοντος Orig. iv. 288^d. 290^c. | περισσεύματος L. 1. 33. 69. (om. praec. του 69.)
— αυτοις Orig. iv. bis. Cypr. 242. | αυ-
των L. 33. 69.
— εις Orig. iv. bis. Cypr. 242. | om. L. (in gazophylacium domum Syr.Crt.)
— τον θεου ADQ Tf. rel. Latt. vv. Orig. iv. bis. Cypr. 242. | om. BLX. 1. Syr. Crt. Syr. Hier. Memph. (? Q.)
— ὑστερήματος Orig. iv. 288^d. (290^d.) | ρησαντος Δ.
— παντα BDQLX. 33. 69. Orig. iv. bis. | † ἅπαντα ς. A. rel. | ἅπαν V.
— ἔβαλεν] κατεβαλεν V.
— ad fin.] add. ταυτα λεγων εφωνει, Ὁ εχων ὡτα ακουειν ακουετω 69. E²GH M²V*ΓΛ.
5. αναθημασιν BQ Tf. L. rel. Syr. Hel. mg. Graece. | αναθεμασιν ADX. 1. | αναθημασι 69.
— κεκόσμηται post καλοῖς D.
6. ταυτα ἂ AB(Q.?) rel. Vulg. f.g¹. Syrr. Pst. & Hcl. Memph. | om. ἂ DL. a.c.e. ff.i.(l.) Syr.Crt. Arm. Æth. | (videte haec Syr.Crt. Æth.)
— επι λιθῳ] επι λιθον LX. 1. 33. 69. (vid. Matt. xxiv. 2.) || add. ὡδε BL. 69. Memph. | add. εν τοιχω ὡδε D. a.

- (c.) (ff.) (i.) l. | ὡδε habent ante λιθος X. 1. 33. e. Syr.Crt. Arm. Æth. (vid. Matt. et Mar. xiii. 2.) | non habent A Q. rel. Vulg. f. Syrr.Pst.&Hcl.
6. ου] add. μη G.
— καταλυθησεται] σαλευθησεται 69.
7. αυτον] add. οι μαθηται D. (vid. Matt. xxiv. 3.)
— ουν Syr. Hel. | om. D. 1. Latt. Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm. Æth.
— ὅταν] ὅτε 1.
— ὅταν... γινεσθαι] της σης ελευσεως D. l.
— μελλῃ] -λει 1. 69. Γ. (incipient Syr. Crt.)
— γινεσθαι] γενεσθαι 69.
8. επι] εν KM. Latt.
— ὅτι AD. rel. Memph. | om. BLX. c. Æth. Tert. adv. Marc. iv. 39. (vid. Matt. xxiv. 5.) || ημι] add. ὁ χριστος c.eff.g².i.l. Syr.Pst. Tert.
— μη] † add. ον ς. A. rel. Vulg. f. Syr. Hel. | om. BDLX. a.c.e. ff.i. Syr. Crt. Memph. Arm. Æth. [Syr.Pst.]
9. πτοηθητε Orig. Int. iii. 853^a. | φοβη-
θητε D. (πτοθητε Δ.)
— ἐει] μελλει Syrr.Crt.Pst.&Hcl.mg.
— γαρ] om. Vulg. ff.i.l.

4. abundantia Am.* | 5. bonis lapidibus Cl.
[8. post eos Cl.]

A B [C] D [R].
L X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUVΓΛ.

11. κατὰ τόπους
καὶ

— λιμοὶ καὶ σὺν
λοιμοῖς

† Matt. 24: 9.

10: 22.

‡ Mar. 13: 13.

§ R

* cap. 12: 11. σὺν
β

15. [ἀντειπεῖν ἢ]
ἀντιστῆναι

† Matt. 10: 22.

γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. ¹⁰ Τότε
ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἐγερθήσεται ἔθνος ἑπ' ἔθνος, καὶ
βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. ¹¹ σεισμοὶ τε μεγάλοι ἔσονται, καὶ
κατὰ τόπους ἔσονται, καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, καὶ φόβηθρά
τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μέγала ἔσονται. ¹² Ἐν
δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖ-
ρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν παραδιδόντες εἰς τὰς
συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασι-
λεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ¹³ ἀπο-
βήσεται [δὲ] ὑμῖν εἰς μαρτύριον. ¹⁴ σὺ θέτε οὖν ἐν
ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι.
¹⁵ ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δύνη-
σονται ἀντιστῆναι [ἢ ἀντειπεῖν] ἀπαντες οἱ
ἀντικείμενοι ὑμῖν. ¹⁶ παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ
γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ
θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. ¹⁷ καὶ ἔσεσθε μισούμενοι
ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ¹⁸ καὶ θριξέτε ἐκ τῆς
κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. ¹⁹ ἐν τῇ ὑπομονῇ
ὑμῶν κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

primum haec fieri, sed non
statim finis. ¹⁰ Tunc diebat
illis, Surget gens contra gen-
tem et regnum adversus reg-
num, ¹¹ terrae motus magni
erunt per loca et pestilentic
et fames, terroresque de caelo
et signa magna erunt. ¹² Sed ante haec omnia ini-
ciant vobis manus suas et per-
sequentur, tradentes in syna-
gogas et custodias, tradentes
ad reges et ad praesides, prop-
ter nomen meum. ¹³ Continget
autem vobis in testimonium.
¹⁴ (231, 2.) Poneite ergo in cordi-
bus vestris non praemeditari
quemadmodum respondeatis:
¹⁵ ego enim dabo vobis os et
sapientiam, cui non poterint
resistere et contradicere omnes
adversarii vestri. ¹⁶ Trademini
autem a parentibus et fratribus
et cognatis et amicis, et morte
afficient ex vobis, ¹⁷ et eritis
odio omnibus propter nomen
meum: ¹⁸ et capillis de capite
vestro non peribit: ¹⁹ in pa-
tientia vestra possidebitis ani-
mas vestras.

9. γενέσθαι] ante ταῦτα ADX. | Contra,
BL. rel. Tert. adv. Mare. iv. 39. | praem.
Δ Δ.
10. τότε ελεγεν αυτοῖς Vulg. c.f. Syr.Hel.
| om. D. a.e. ff. i. l. Syrr. Cr. & Pst. (vid.
Matt. xxiv. 7. Mar. xiii. 8.) ("in illis"
a. ff. i. habent eum antt. conj.)
— εγερθήσεται] add. γὰρ D. a.(c.) e. (ff.)
(i. l.) Syrr. Cr. & Pst. (vid. Matt. et
Mar.) | Contra, Vulg. Syr. Hel. sic.
— επ' ἔθνος ADLX. 1^a. 33. | ‡ επι ἔθ. B. rel.
11. τε] om. AL. Am.
— και ante κατὰ τοποὺς BL. 33. Memph.
Arm. (Æth.) | ‡ post ἔθ. AD. rel.
— λοιμοὶ καὶ λιμοὶ B. Vulg. a.e. ff. i. l.
Syr. Cr. (Tert. adv. Mare. iv. 39.) | ‡ λι-
μοὶ καὶ λοιμοὶ ἔθ. ADL. rel. e. Syrr. Pst.
& Hel. Memph. Arm. | λοιμοὶ tantum
69. | λιμοὶ tantum X. Æth.
— εἰσονται] om. Syr. Cr. | post μεγάλα
Syr. Pst.
— φοβηθρα BD. | ‡ φοβητρα ἔθ. AL. rel.
(φοβοιτερα Δ.) || et erunt terrores e
caelo, et videbuntur signa magna Syr.
Cr. | add. et propulsiones Syr. Pst.
— απ' ουρανον post σημεια AXΔ. 1. rel.
Tert. adv. Mare. iv. 39. | ante σημεια B.
| ante και σημεια D. Vulg. a.e. e. ff. i. l.
Orig. Int. iii. 855^e. | post μεγάλα 1. 33.
69. (Memph.) (Arm.) | (timor super
homines et signa magna erunt Æth.)

11. εἰσονται] εἰσονται 69. V*. videbuntur Syrr.
(Cr.) & Pst. | add. et tempestates e. ff. i.
l. Syr. Hel. add. et hiemes a. Orig.
Int. iii. | add. et tempestates magnae
erunt Syrr. (Cr.) & Pst. (Æth.)
12. παντων AB. Mai. DLXΔ. 1. 33. 69.
EGHKMSUVΓTf. A. | ‡ απαντων ἔθ.
— επιβαλοῦσιν] -λοῦσιν γὰρ Γ.
— τας ante συναγ. B. Mai. D. | * om. ἔθ.
AL. rel.
— απαγομένους BDL. 1. (επαγ. B. Blc.)
| ‡ απογομενους ἔθ. A. rel.
— επι βασιλεῖς] επιβαλεις B* Rl.
— ενεκεν] -κα D.
13. δε ARL. rel. Vulg. e. f. rel. | om. B.
Mai. D. enim e. ff. i. [a.]
14. θετε AB* Rl. Mai. DRLX. 33. M. |
‡ θεσθε ἔθ. B². rel. Orig. i. 295^a.
— εν ταις καρδιας ABDLX. 1. 33. 1 latt.
| ‡ εις τας καρδιας ἔθ. R. rel. Orig. i.
— προμελεταν] -τωντες D. (μελεταν
Orig. i.)
15. εδωσω post ὑμιν D. Contra, Orig. i.
— ὑ] οι sic L.
— αντιστηναι η αντειπειν B. Mai. L. 69
(e corr. 1.) e. f. Arm. Orig. i. 295^a. |
‡ αντειπειν ουδε αντιστηναι ἔθ. X. 33.
rel. om. ουδε (vel η) Syrr. Pst. Æth. |
αντιστηναι ουδε αντειπειν B. Bily. Bch.
(69* ov). (Vulg.) Memph. W. & Sch. |
αντειπειν η αντιστηναι AR. 1. KM. |

αντιστηναι tantum D. a. c. ff. i. Syr.
Cr. Memph. MS. Cypr. 160. 268.
15. απαντες BL. | ‡ παντες ἔθ. ADR.
Orig. i. | om. a. c. ff. i. l. Cypr. 160. 268.
|| ad fin.] om. Æth. | Contra, Vulg. e. f.
16. και ὑπο a.e. | om. και 69. Vulg. c. f.
Memph. | Contra, Orig. i. 295^e. || (γο-
ντων] uxores Syr. Cr.)
— και αδελφων] post φιλων ΔΕΗΥΓΑ.
Orig. i. | post συγγενων X. | om. G. a.
— συγγενων Orig. i. | -νων A. 1. | om.
e. | (και θαν. εξ ὑμ. in ver. seq. Æth.)
17. δια το ονομα μου] ante ὑπο KMOVΓ
A. Syr. Hel. | Contra, ABDRLX. 1. G.
| om. ΔS.
18. om. ver. Syr. Cr. om. et Marcion
teste Epiph. | Contra, Orig. i.
— εκ Orig. i. | απο 69.
— αποληται] απωλ. RΓ. | απολνται 69.
| add. εις τον αιωνα G.
19. κτησεσθε AB. 33. Latt. Syrr. Cr. Pst.
& Hel. Memph. MS. Arm. Orig. i. 295^e.
Tert. adv. Mare. iv. 39. | ‡ κτησεσθε ἔθ.
DRL. rel.
20. ὑπο στρατοπειδων] post 'Ιερουσαλημ
D. (Syr. Cr. Pst. & Hel.) Eus. P. E. 286^a.
(e. r. Orig.) eod. | Contra, Orig. i. 400^e.
ii. 8^e. Eus. H. E. iii. 7 (99). P. E. 286^a.

9. nondum statim Cl. | 11. Et terramotus
Cl. | 12. trahentes Cl. | et praesides Cl. | 15.
non poterunt Cl. | 19. Et in pat. Am.

Vulg. a. c. $\overline{\sigma\eta\beta}$
Syr. C. P. H. $\overline{\sigma\eta\beta}$
Memph.
Arm. Æth.

20. γνώσεσθε $\overline{\sigma\eta\beta}$
§ C
Matt. 24: 16, seq.
Mar. 13: 14, seq.
cap. 17: 31.

131 ²⁰ "Οταν δὲ ἴδῃτε κυκλομένην ὑπὸ στρατο-
πέδων [†] Ἱερουσαλήμ, τότε γνώτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρή-
μωσις αὐτῆς. ²¹ § " τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτω-

σαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείωσαν,
καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν.

²² ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσιν τοῦ [†] πλησθῆ-
ναι" πάντα τὰ γεγραμμένα. ²³ οὐαὶ [†] ταῖς ἐν γαστρὶ
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ
ὀργῇ [†] τῷ λαῷ τούτῳ. ²⁴ καὶ πεσοῦνται στόματι

[†] μαχαίρης" καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς [†] τὰ ἔθνη
πάντα", καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν,
ἄχρι * οὗ" πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν.

²⁵ ^ν καὶ [†] ἔσονται" σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ
ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ
[†] ἡχους" θαλάσσης καὶ σάλου, ²⁶ ἀποψυχόντων ἀν-
θρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων
τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευ-
θήσονται. ²⁷ καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-

²⁰ (252, 10.) Cum autem vide-
ritis circumdari ab exercitu
Hierusalem, tunc scitote quia
appropinquavit desolatio eius.
²¹ (253, 2.) Tunc qui in Iudaea
sunt fugiant in montes, et qui
in medio eius descendant, et qui
in regionibus non intrent in
eam, ²² quia dies ultionis hae
sunt, ut impleantur omnia quae
scripta sunt. ²³ (254, 2.) Vae
autem praegnatis et nutri-
entibus in illis diebus: (255, 2.)
erit enim pressura magna su-
pra terram et ira populo huic,
²⁴ (256, 10.) et cadent in ore gla-
dii et captivi daceantur in om-
nes gentes, et Hierusalem cal-
ceabitur a gentibus, donec
impleantur tempora nationum.

²⁵ (257, 2.) Et erunt signa in
sole et luna et in stellis, et in
terris pressura gentium prae
confusione sonitus maris et
fuctuum, ²⁶ arescentibus homi-
nibus prae timore et expecta-
tione quae supervenient uni-
verso orbi: nam virtutes caelo-
rum movebuntur. ²⁷ (258,
2.) Et tunc videbunt filium ho-

$\overline{\sigma\eta\beta}$
v||Matt. 24: 29-35-β
||Mar. 13: 24-31.

$\overline{\sigma\eta\beta}$

(ex Orig.) ed. Theoph. 130 134. Tert.
adv. Marc. iv. 39.

20. Ἱερουσαλήμ] † praem. την ς. AL.
rel. Orig. i. 400^c. ii. Eus. H.E. ed. P.E.
(ex Orig.) Theoph. bis. | om. BDR.
Orig. iii. 642^d. 711^a. Eus. H.E. eod.

— γνώτε ABL rel. Orig. i. Eus. H.E. ed.
Theoph. bis. | γνώσεσθε DX. c. Orig.
ii. Eus. P.E. (ex Orig.) | γνωσκειται R.
Eus. H.E. eod. | γνωσκετε I. Eus. D.E.
403^c.

— ἤγγικεν Orig. ii. Eus. H.E. P.E. D.E.
403^c. Theoph. bis. | -σεν A. I. Orig.
i. iii. 184^c. 711^a.

21. τότε] "et" Syr. Crt.

— εἰς Eus. Theoph. 130. | ἐπὶ II. (seq.
τορη D*. a facie ejus in montibus ff.)

— καὶ οἱ.... ἐκχωρείωσαν] om. A.

— οἱ] om. Γ.

— ἐν μέσῳ] ἐμμεσῷ ACRL.

— αὐτῆς] αὐτῇ II. | ἄδδ. μὴ D. | Con-
tra, Eus. Theoph.

— ἐκχωρείωσαν Eus. Theoph. | ἐκκεχω-
ρείωσαν 69. | add. ex ea Syr. Crt.

— εἰσερχέσθωσαν] εἰσερχετώσαν II. (εισ-
ελθετώσαν Eus. Theoph.)

22. αὐταὶ AB. Mai. CR. rel. Eus. Theoph.
130. | αὐτὰ B. Bdy. Bch. | αὐτὴν ? G.

— του πλη.... γεγραμμένα] om. Γ. |
(του) το L.)

— πλησθῆναι ABDRLΔETf.GHKMS

UTf.VA. Eus. Theoph. | † πληρωθη-
ναι ς. CX. 1s. 33s. πληρωθην 69.

23. οὐαὶ] † add. δε ς. ACR. rel. Vulg.
f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. rel. (vid. Matt.
xxiv. 19. Mar. xiii. 17.) Eus. Theoph.
130. | om. BDL. a. c. e. ff. i.

— θηλαζούσαις Eus. Theoph. (θελαζ.
A ed.) | θηλαζόμεναις D Gr. | ενθηλα-
ζουσας L.

— γαρ] add. τότε I. | (mox τας ἡμέρας
69 Scr.)

— οργῇ ira valida Syr. Crt.

— τῷ λαῷ] † praem. εν ς. Δ. rel. (e.) Syr.
Hel. Æth. Eus. Theoph. | om. ABCD
RLX. 1. 33. 69. KM. Latt. Memph.
Arm. Eus. H.E. iii. 7 (99). ("super"
Syr. Crt. & Pst.)

— τούτῳ Eus. H.E. Theoph. | om. L.

24. στόματι] praem. εν DR. Vulg. a. c. e.
f. ff. i. l. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Eus. H.E.
iii. 7 (99). Theoph. 130. | om. ABC. rel.

— μαχαίρης B*. Mai. Δ. | † -ρας ς. AB³
Mai. CR. rel. Eus. H.E. Theoph. |
ρόμφαιας D.

— τα ἔθνη ante πάντα BRL. a. Memph.
| † post ς. ACD. rel. Vulg. c. e. f. ff. i.
Syr. Crt. & Hel. Arm. Eus. H.E. Theoph.
(ad omnem locum Syr. Pst.)

— αχρὶ οὐ BCDRL. 33. 69. Eus. H.E.
ed. et eodd. (-χρὶς CDR. 69.) | * om.
οὐ ς. A. rel. Eus. H.E. eodd. Theoph.

24. ἐθνῶν 1°.] ab omnibus gentibus Syr.
Crt.

— καιροὶ ἐθνῶν Eus. H.E. Theoph. in
Luc. 203. Syrr. Crt. & Pst. MS. | om. D.
|| praem. καὶ ἔσονται B. | praem. καιροὶ
καὶ ἔσονται L. Syr. Hel. mg. MS. Memph.
| non habent ACR. rel. vv. Eus. bis.

25. ἔσονται BD. | † ἔσται ς. ACR. rel.
Eus. Theoph. 133. (erunt autem Syr.
Crt.)

— σελήνης R.

— καὶ ἐπὶ] om. καὶ Δ.

— ἐν ἀπορίᾳ Eus. in Luc. 203. (απωρ.
R.) | καὶ ἀπορία D. | (et complosio
manuum gentium Syrr. Crt. (& Pst.))

— ἡχους ABCRLX. 1. 33. 69. M. Latt.
Syr. Pst. & Hel. Memph. Arm. Tert.
adv. Marc. iv. 39. | † ἡχουσης ς. D.
rel. (Æth.) Eus. in Luc. || add. ὡς
Arm. (et vox tamquam maris Syr. Crt.)
— καὶ σάλου] καὶ σάλους X. Eus. in Luc.
| καὶ σάλον Syr. Hel. mg. Graece. | om.
Syr. Crt. & Pst.

26. ἀποψυχόντων] ἀποψυχῶν των 69.

— ἀνθρ.] praem. των R.

— των ουρανῶν Vulg. f. Eus. in Ps.
71°. in Luc. 201. Tert. adv. Marc. iv.
39. de Res. Car. 22. | praem. αὶ L. | αὶ
(ἡ*) ἐν τῷ ουρανῷ D. a. c. (e.) ff. (i.).

21. ad montes Cl. | 23. super Cl. | 25. et
stellis Cl.

A B C D [P] R.
L X Δ.
1. (33.) 69.
E [F] G H K M S U V I
Λ.
§ F

§ b.

30. ἐγγὺς [ἡδὴ]

34. ἡμ. αἱ καρδ.

34, 35. ἐκεῖνη ὥς
παγίς γὰρ
ἐπ[ε]ιστ[ε]λ.

που ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. § 28 ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύνφατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίξει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. 29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς, Ἴδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα § τὰ δένδρα. 30 ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἐαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 31 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα γένηται. 33 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ ὁ παρελεύσονται. 34 προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μή ποτε ὁ βαρυνθῶσιν ὁ αἱ καρδίαι ὑμῶν ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ὁ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη 35 ὥς παγίς ὁ ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθη-

minis venientem in nube cum potestate magna et maiestate. 28 His autem fieri incipientibus respicite et levate capita vestra, quoniam appropinquat redemptio vestra. 29 Et dixit illis similitudinem. Videte ficulneam et omnes arbores: 30 cum producant iam ex se fructum, scitis quoniam prope est aestas: 31 ita et vos cum videritis haec fieri, scitote quoniam prope est regnum dei. 32 Amen dico vobis quia non praeteribit generatio haec donec omnia fiant. 33 Caelum et terra transibunt, verba autem mea non transigent. 34 (28, 10.) Adtendite autem vobis ne forte graventur corda vestra in crapula et ebrietate et curis huius vitae, et superveniat in vos repentina dies illa: 35 tamquam laqueus enim superveniet in omnes qui se-

27. νεφέλῃ Vulg. a. Syr. Hel. txt. Memph. Eus. in Luc. 202. 203. | νεφέλαις C. c. e. f. ff. i. l. Syrr. Crt. Pst. & Hel. mg.

— μετα δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς Syr. Hel. (Eus. in Luc. 203.) | καὶ δυνάμει πολλῇ καὶ δόξῃ D. (Vulg. a. c. e. f. ff.) (Syr. Crt.) Aeth. cum potestate magna et gloria multa Syr. Pst.

28. ἀρχομένων Hipp. Ant. 64 (32). Eus. in Luc. 202. Tert. de Res. Car. 22. | ἐρχομένων D Gr. (ἀρχομ. γένεσθαι) om. Syr. Hier.)

— ἀνακύνφατε Hipp. | ἀνακύνφατε M. | ἀνακαλύνφατε I.

— ὑμῶν 1°. Hipp. Orig. Int. iv. 658b. Tert. de Res. Car. 22. | om. D. i. Tert. adv. Marc. iv. 39.

— διότι ὅτι 1 sic. Hipp. (ad fin. ver.) om. c.)

— ἐγγίξει ἡγγικεν I. m. (ἡγγισεν Hipp.)

30. ὅταν ὁτ** (rasura) L. | cum incipiant pullulantes et dantes Syr. Crt.

— προβαλῶσιν προβαλλῶσιν 69. | προσβαλ. ATf. || add. τον καρπον αυτων D. (Vulg. b. c.) e. (f. ff. g. i.) Syr. Crt. (Tert. adv. Marc. iv. 39.)

— ἡδὴ 1°. om. D (hic). e. Syr. Crt. Arm. Aeth.

— βλέποντες om. D. Latt. Syrr. Crt. & Pst.

— ἀφ' ἐαυτῶν om. D. e. f. i. Syr. Crt. Aeth. | ἀπ' αὐτῶν I. 69. Memph. | e fructibus earum Syr. Hel. mg. | ἐφ' ἐαυτ. F.

30. γινώσκειται DR. | add. ἡδὴ D*.

— ὅτι διότι A.

— ἡδὴ 2°. hic ABC. rel. b. (ἡδὲ Δ.) | om. XK. (Latt.) Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm. Aeth. (vid. Matt. xxiv. 32. Mar. xiii. 28.) ecce Syr. Hel. | post ἐγγὺς DRL. 33.

— ἐγγὺς post το θέρος 69. M. e.

31. οὕτως add. οὖν R.

— ταῦτα add. πάντα Δ. 69. (e.) Arm. Cypr. 229. (praem. Tert. de Res. Car. 22. et adv. Marc. iv. 39. 1°. om. 2°.) vid. Matt. xxiv. 33.

— γινόμενα Tert. adv. Marc. iv. 39 bis. de Res. Car. 22. Cypr. 229. | om. D. a. (vid. Matt.)

— ἐστὶν om. Δ. (mox του θεου) enclisi Syr. Crt.)

32. ἀμὴν bis 69.

— ὅτι om. I.

— αὕτη Eus. in Luc. 205. | ταυτη E.

— αν Eus. in Luc. | om. D. 33. || add. ταυτα D. 69. I. Syrr. Crt. (& Pst.) Memph. (Arm.) Aeth. vid. Matt. xxiv. 34. Mar. xiii. 30. | Contra, rel. Syr. Hel. Eus. in Luc.

33. ὁ οὐρ. om. ὁ 69.

— παρελεύσονται 1°. ABDRL. rel. | -σεται C. I. K. a. e. (vid. Matt. xxiv. 35.)

— παρελεύσονται BDL. 33. Memph. | ὁ παρελθῶσιν C. ACR. rel. (vid. Matt.)

34. δὲ om. D. I. 69. I. Aeth. Iren. 282. 278.

34. ἱαντοις] αυτοις C*LV. Meth. (ap. Tf.)

— μηποτε] μη Syr. Crt.

— βαρυνθῶσιν ABCRLXΔ. I. 33. EFG KMSUVTA. | ὁ βαρυνθῶσιν C. D. 69. H sic.

— αἱ καρδιαι ante ὑμων ABX. 69. Latt. Iren. 278. | ὁ post C. CDRL. rel.

Memph. Meth. (ap. Tf.) | seq. in edendo carnem et in bibendo vinum Syr. Crt.

— ἐπιστῇ ἐφ' ὑμ. αἰφνίδιος BDRL. Vulg. a. b. c. e. f. ff. (Syr. Crt.) Aeth. (Tert. adv. Marc. iv. 39.) post ἡ ἡμερα ἐκενη Syr. Crt. | ἐπιστ. αἰφ. ἐφ' ὑμ. Eus. in Luc. 205. (Meth. ap. Tf. om. αἰφ.) | ὁ αἰφν. ἐφ' ὑμ. ἐπιστῇ C. C. rel. Syr. Hel. Arm. | ἐφνιδ. ἐπιστ. ἐφ' ὑμᾶς Δ. Syr. Pst. Memph. Iren. 278. || om. ἐφ' ὑμᾶς X. || αἰφνιδιος (R.) I. 33. 69. (Γ.) ἐφνιδιος ACLXΔFKM. (ἐφνιδιος D*.

εφνιδιος Dnunc.)

— ἡ] om. DV.

34, 35. ἐκενη ὥς παγίς επ. γαρ επι BDL. a. b. c. e. f. ff. I. Memph. (Tert. adv. Marc. iv. 39. ὥς παγίς cum antt. jungit.) Meth. (ap. Tf.) | ὁ ἐκενη ὥς παγίς γαρ επελ. επι C. ACR. rel. Vulg. f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Arm. Iren. 278. Eus. in Luc. 205. [Aeth.] || ἐπεισελευσεται BD. a. e. | ὁ ἐπεισελευσεται C. ACR. rel. Eus. in Luc. | ελευσεται 69.

— παντας Eus. in Luc. | om. D.

— καθημενους] κατοικοντας 69.

Vulg. a. [b.] c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Arm. Æth.
36. ἀγρυπν. οὐν
— καταξιωθῆτε

37. ἐν τ. ἱερῷ δι-
δάσκων

¶ 33

XXII.

05' σξ
a

¶ Matt. 26:1, 2. σξ a
¶ Mar. 14:1, 2. a

§ P σξβ
¶ Matt. 26:14-16. θ
¶ Mar. 14:10, 11.

4. αὐτὸν παραδῶ
αὐτοῖς.

μένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ³⁶ ἀγρυπνεῖτε
† δὲ" ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα † κατισχύσητε"
ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ
σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

132 ³⁷ Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας † διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ.
τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἡλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ
καλούμενον Ἐλαιών. ³⁸ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθριζεν
πρὸς αὐτὸν ¶ ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

¹ w' Ἠγγίζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη
πάσχα, ² καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν. ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν.
³ § x εἰσῆλθεν δὲ † σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν † καλού-
μενον" Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώ-
δεκα. ⁴ καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν
καὶ † στρατηγοῖς τὸ πῶς † αὐτοῖς παραδῶ αὐτόν."

dent super faciem omnis ter-
rac. ³⁶ Vigilate itaque omni
tempore orantes ut digni ha-
beamini fugere omnia quae
futura sunt et stare ante filium
hominis.

³⁷ Erat autem diebus docens
in templo, noctibus vero exiens
morabatur in monte qui voca-
tur oliveti. ³⁸ Et omnis popu-
lus manicabat ad eum in tem-
plo audire eum.

¹ (260, 1.) Appropinquabat au-
tem dies festus azymorum qui
dicitur pascha, ² (261, 1.) et quae-
rebant principes sacerdotum et
scribae quomodo eum interfice-
rent; timebant vero plebem.
³ (262, 9.) Intravit autem satanas
in Iudam qui vocatur Scarioth,
unum de duodecim: ⁴ (263, 2.) et
abiit et locutus est cum princi-
pibus sacerdotum et magistra-
tibus quemadmodum illum tra-

35. προσωπων] -πων 1.

— πασης] post γης AKU². | om. 1. ff.
Syr.Crt. Iren. 278.

36. δε BD. a.e. Memph. MS. | † οὐν σ.
ACRL. rel. Vulg. b.c.f. ff. m. Syrr. Crt.
Pst. & Hel. Memph. W. & Sch. Arm.
Æth. (vid. Mar. xiii. 35.)

— κατισχυσητε BLX. 1. 33. Memph.
Æth. | † καταξιωθητε σ. ACDR. rel.
Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Arm. Tert.
de Res. Car. 22.

— ταυτα hic BDLX. rel. Vulg. Cl. b.c.f.
hic Tert. | post παντα AC* M. a.e.i.
Syr. Hel. | om. C³ RA EFGHKSUVFA.
Am. | (om. παντα Syrr. Crt. & Pst.)

— γινεσθαι] γενεσθαι 69.

— σταθηναι Vulg. f. | στησεισθε D. a.b.
c.e. ff. i. l. m.

37. διδασκων εν τ. ιερ. BK. Vulg. b.c.e.f.
g^{1,2}. i. l. Syrr. Crt. & Pst. (Æth.) vid.
Mar. xii. 35. | † εν τ. ιερ. διδασκων σ.
ACDR. L. rel. a. Syr. Hel. Memph.
(vid. cap. xix. 47.) | om. διδασκων
G.

— τας δε νυκτας....ορος] εις το ορος
ηυλιζετο D. (-σετο*).

— ηυλιζετο] ευηλιζετο A. | ευλιζετο 69*.

— το καλουμενον] om. Xtxt. 1. F. e. Tert.
adv. Marc. iv. 39.

— ελαιων] praem. των X. 1. F.

38. ωρθριζεν] ορθρ. (69.) XEF* HMF Tj.
A.

— ιερω] ορει C* fort. U. (cor. C².)

— ακουειν αυτου] ante εν τω ιερω D. e.

38. ad fin.] add. Joh. vii. 53.—viii. 11. hic
69.

1. ηγγιζεν ABCR. rel. Latt. Syrr. Crt. Pst.
& Hel. | -σεν DL. b.e.g¹. i.

— δε] om. K.

— η εορτη] ηορτη Δ.

2. και εξητουν οι αρχιερεις και οι γραμμα-
τεις] οι δε αρχιερ. και γραμμ. εξητουν
D. e.

— το] om. D.

— ανελωσιν] απολεσωσιν D.

— εφοβ. γαρ τ. λαον.] om. G. | (εφο-
βουτο D*.)

— γαρ a.e.f. | δε D. Vulg. b.c. ff. g¹. i.
Arm. Æth.

3. σατανας] † praem. ο σ. (?R) U. Memph.
Eus. D.E. 468^d. | om. AB. Mai. CDP
RTj. LXΔ. 1. 69. EFGHKMSVTj. A.
Orig. iv. 386^e.

— εις Ιουδαν Orig. iv. Eus. D.E. | ο καλον
sic 69. | εις τον Ιουδαν D. in cor Ju-
dae Memph. Æth.

— τον Eus. D.E. | om. G. Orig. iv.

— καλουμενον BDLX. 69. Memph. Arm.
| † επικαλουμενον σ. ACPR. rel. Orig.
iv. Eus. D.E. Hil. 431^c. | om. G.

— Ισκαριωτην Syr. Crt. Eus. D.E. | Ισκα-
ριωθ D Gr. Ισκαριωθ Orig. iv. Isca-
rioth a. Σκαριωτην G sic. Scarioth b.
f. ff. g¹. i. Scariotha c. Hil. Sebariotes e.
(Syrr. Pst. & Hel.)

— οντα Orig. iv. Eus. D.E. | unum Vulg.
(b.c.f.) ff. g¹. Syr. Hel.* (Memph.) om.
g².

3. εκ του αριθμου (a.) e. Orig. iv. Eus.
D.E. | εις τους αριθμους X. | om. Vulg.
b.c.f. ff. g¹. l. | add. εκ D* | Contra,
Orig. iv. || (iβ D.)

4. αρχιερευσιν] add. και (add. τοις C.)
γραμματευσιν CP. a.b.c.e. ff. i. l. Syrr.
Crt. Pst. & Hel. Arm. Æth. Eus. D.E.
468^d. 479^c (om. τοις.) | Contra, ABD
R. rel. Vulg. f. Memph.

— και στρατηγοις ABCPR. (rel.) Vulg.
f. Syrr. Pst. & Hel. rel. (Orig. iv. 386^e.)
Eus. D.E. bis. | om. D. a.b.c.e. ff. i. l.
Syr. Crt. Æth. (vid. Matt. xxvi. 14.
Mar. xiv. 10.) || και † τοις" στρ. σ. C
SsUA. Eus. D.E. 468^d. | και τοις αρχου-
σιν του λαου Arm.) | † om. τοις" A
B. Mai. PR Tj. LX sic Δ. 1. 69. EGHK
MVF. Orig. iv. Eus. D.E. 479^c. [h. F.]
|| add. του ιερου CP. Syrr. Pst. & Hel.
Eus. D.E. bis. | Contra, Orig. iv.

— το πως] om. το D. Arm. | οπως 69.
Orig. iv. Eus. D.E. 479^c. | ινα Eus.
D.E. 468^d.

— αυτοις παραδω αυτον BCLG Tj. K. |
παραδοι αυτον D. (om. αυτοις) a.e. (ff.)
i. l. | † αυτον παραδω αυτοις σ. APX.
rel. Vulg. b.c.f. (Syr. Crt. Pst. & Hel.)
Arm. Orig. iv. Eus. D.E. bis. (R n. l.
h. F.) || παραδ. αυτον αυτοις Memph.
| om. αυτον Æth.

36. fugere ista omnia Cl.

2. Jesum interficere Cl. | 3. qui cognomi-
nabatur Iscariotes Cl.

Α Β (C) D (P) (R).
L X Δ.
1. 69.
EFGHKMSUVΓΛ.
§ Theb.
6. αὐτ. ἀτερ ὄχλ.
* || Matt. 26:17-30.
|| Mar. 14:12-25.

5 καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι.
6 καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει ὃ εὐκαιρίαν τοῦ παρα-
δοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς."

133 7 y Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων ἡ ἔδει
θύεσθαι τὸ πάσχα. 8 καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ
Ἰωάννην εἰπὼν, Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ
πάσχα, ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Ποῦ
θέλεις ἐτοιμάσωμεν; 10 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἴδου
εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν
ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθή-
σατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν ἢ εἰς ἣν εἰσπορεύεται·
11 καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας, Λέγει
σοι ὁ διδάσκαλος, Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα
ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;
12 καὶ ἐκεῖνος ὑμῖν δείξει ἁνάγκαιον μέγα ἐστρωμέ-
νον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 Ἀπελθόντες δὲ εὗρον

deret eis. 5 Et gavisi sunt et
pacti sunt pecuniam illi dare:
6 et spondit, et querebat
oportunitatem ut traderet illum
sine turbis.

7 Venit autem dies azymo-
rum, in qua necesse erat occidi
pascha: 8 et misit Petrum et
Iohannem dicens, Euntes pa-
rate nobis pascha ut manduce-
mus. 9 At illi dixerunt, Ubi
vis paremus? 10 Et dixit ad
eos, Ecce introcuntibus vobis
in civitatem occurrit vobis ho-
mo amphoram aquae portans:
sequimini eum in domum in
qua intrat, 11 et dicetis patri
familias domus, Dicit tibi ma-
gister, Ubi est diversorium ubi
pascha cum discipulis meis
manducem? 12 Et ipse vobis
ostendet cenaculum magnum
stratum, et ibi parate. 13 Eun-

5. καὶ ἐχάρησαν Eus. D.E. 468^d. 479^c. |
om. I. b. ff. i. l.
— αὐτῷ αυτοῖς A.
— ἀργύριον BDPRTf.L. rel. Eus. D.E.
468^d. | ἀργυρία ACX. 69. KU. Syr.
Hel. Eus. D.E. 479^c. (vid. Matt. xxvi.
15.) [h. F.]
6. καὶ ἐξωμολόγησεν ABRTf.L. rel. e. f.
| καὶ ὁμολ. D. | καὶ ὁμολ. P. | om. C.
a. b. c. ff. i. l. Eus. D.E. 468^d. (vid. Matt.
xxvi. 16.)
— του παραδουναί] ἵνα παραδῇ P. (vid.
Matt. xxvi. 16.)
— ἀτερ ὄχλου] om. 69.
— αὐτοῖς post ἀτερ ὄχλου ABCL. b. i. |
‡ ante σ. P. rel. c. f. ff. Syrr. Cr. Pst. &
Hel. Memph. Arm. Æth. Eus. D.E. |
om. D. Vulg. a. e. l. (vid. Matt. & Mar.
xiv. 10.) [R n. I.]
7. δε] add. καὶ G.
— ἡ ἡμέρα BDPL. rel. | om. ἡ AC
Δ. (R n. I.)
— των ἀζύμων Vulg. c. f. g. l. 2. Syr. Hel. |
τον πασχα D. a. b. e. ff. i. l. Syrr. Cr. &
Pst. || om. postea ad fin. ver. α.
— ὃ] † praem. εν σ. AP. rel. Latt.
Eus. de Pasch. 216. | om. B. B. l. c. Mai.
CDL. (R n. I.)
— εἰδε Eus. de Pasch. | δεῖ 69. | ἐστιν
H. | εἶδε L. || (εἰδῆναι sic Δ.)
8. Πέτρον] praem. τον D.
— το πασχα] post ἵνα φάγωμεν 69.

9. ver.] om. Γ.
— εἶπαν BCDL. | ‡ εἶπον σ. APR.
rel.
— θελεῖς] add. ἵνα 69. Syrr. Cr. Pst. &
Hel. Arm.
— ἐτοιμασώμεν] -σόμεν 1. V. Orig. iii.
256^b. || add. σοι DP. c. e. Theb. Æth.
Orig. iii. | add. σοι φαγῆν το πασχα
B. Syr. Hel. mg. MS. (vid. Matt. xxvi.
17.) | add. σοι το πασχα ff. Orig. iii.
add. tibi e. | non habent ACRL. rel.
(Latt.) Syrr. Cr. Pst. & Hel. txt. Memph.
Arm.
10. αὐτοῖς] om. D. e.
— εἰσελθόντων] εἰσερχομένων D.
— ὡμων] ἡμων K.
— συναντήσῃ ABPR. rel. (-ση 69 Scr.)
| ὑπαντήσῃ CLX. | απαντήσῃ D.
Orig. iii. 256^b. (vid. Mar. xiv. 13.)
— βασταζών] ante κεράμιον ὕδατος D.
e. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Æth. | Contra,
Orig. iii. (βασταζόντος 69.)
— εἰς τὴν οἰκίαν] om. Syr. Pst.
— εἰς ἣν BCL. Latt. Syr. Hel. Arm. |
εν ᾧ X. qua a. | οὐ εαν APRKM. |
‡ οὐ σ. D. rel. Syrr. Cr. (ut vid.) & Pst.
(praem. "et").
— εἰσπορεύεται] -ῆται P. -ῆτε X.
11. σοι ABCPR. rel. Syr. Hel. rel. | om.
DXU. Syrr. Cr. & Pst. (vid. Matt. xxvi.
18. Mar. xiv. 14.)
— κατάλυμα (-μα 69.) | add. μου C.

Theb. Arm. (vid. Mar.) add. "ejus"
Æth.
12. κακεῖνος] ἐκεῖνος D. Orig. iii. 256^c.
(praem. ἰδον Syrr. Cr.)
— ὡμων] om. K Tf.
— εἰξεῖ] ὑποδείξει K.
— ἀνάγκαιον ABDPR L Δ EGHKMSmg.
V. | ἀναγειν C. 1^a. | ἀνωγαῖον SUL.
Orig. iii. 194^c. | ἀνωγειν 69. | ‡ ἀνω-
γειν σ. XI. Orig. iii. 256^c. iv. 402^d.
[h. F.] (coenaculum unum Syrr. Cr.
& Pst.) || add. οἶκον D. | Contra, Orig.
iii. bis. iv.
— μέγα Orig. iii. bis. iv. | om. D. Theb.
|| post ἐστρ. a. b. c. e. ff. i. l. | Contra, Vulg.
f.
— ἐστρωμένον] add. ἐτοιμον X. 69.
(vid. Mar.) | add. κεκοσμημένον Orig.
iii. 194^c. | add. σεσπαρμένον ἐτοιμον
Orig. iii. 256^c.
— ἐκεῖ Orig. iii. 256^c. | κακεῖ LX. Vulg.
f. i. Arm. ed. Æth. (vid. Mar.)
13. ἀπελθόντες] -θοτες C*.
— εἰρηκεῖ BCDL. 69. a. | ‡ εἰρηκεῖν σ.
APR. rel. (Latt.) | εἶπεν X. (vid. Mar.
xiv. 16.)
— αὐτοῖς] αὐτος D*.
— ἡτομασαν] add. αὐτῷ 69.

10. occurret Cl. | homo quidam Cl. | in quam
Cl. | 11. dicet Am. | 12. ostendet vobis Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Theb.]
Arim. Æth.

καθὼς † εἰρήκει" αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πά-
σχα.

tes autem invenerunt sicut
dixit illis, et paraverunt pas-
cha.

134 ¹⁴ Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν καὶ οἱ
σξδ † ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. ¹⁵ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς,
† R Ἐπιθυμία† ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ'
σξε ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν. ¹⁶ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
β [οὐκέτι] οὐ μὴ φάγω † αὐτὸ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν
† P τῇ βασιλείᾳ† τοῦ θεοῦ. ¹⁷ Καὶ δεξάμενος ποτήριον
17 et 18 forsitan
post ver. 19.
et postea om.
ver. 20.
† εὐχαριστήσας εἶπεν, Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε
† εἰς ἑαυτούς." ¹⁸ λέγω γὰρ ὑμῖν † οὐ μὴ πῖω * [ἀπὸ
τοῦ νῦν]" ἀπὸ τοῦ † γενήματος" τῆς ἀμπέλου ἕως
† οὗ" ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. ¹⁹ Καὶ λαβὼν
ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέ-
γων, Τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόν-
† C μενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν† ἐμὴν ἀνάμνησιν.
σξζ 20 a † Καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως" μετὰ τὸ δειπνήσαι

† I Cor. 11: 23-25. β
20. Ὡσαύτ. κ. τὸ
ποτ.

14. ἡ ὥρα] om. ἡ L. || add. venit Jesus
et Syr.Pst.
— ἀποστολοι] † praem. δωδεκα. ACP
RLX. rel. Vulg. f. Syrr.Pst.&Hcl.
Memph. Arm. Æth. (vid. Matt. xxvi.
20. Mar. xiv. 17.) | om. BD. a.b.c.e.ff.
i.l. Syr.Crt. Theb.
— ἀποστολοι] om. LX. Memph.ap.Münt.
p. 52. (vid. Matt. et Mar.)
15. πρὸς αὐτούς] αὐτοῖς L. Vulg. b.c.f.
(etra, a.c.)
— ἐπιθυμία] -σαν 69.
16. ὅτι Orig. Int. iii. 899^a. | om. DX.
?C*.
— ουκετι C²DP. rel. (Latt.) Syrr.Crt.
Pst.&Hcl. Arm. (Æth.) Orig. Int. iii.
| om. ABC*L. 1. H. a. Memph. Theb.
(vid. ver. 18.)
— ου μη] om. Arm. | om. ov D.
— φαγω] φαγομαι D.
— αὐτο BC*ut vid.L. 1. (Latt.) Syrr.
Crt.Pst.&Hcl.mg. Memph. Theb. Orig.
Int. iii. | απ' αυτου D. 69. | † εἰς αυτου
C. ACP. rel. f. Syr.Hcl.txt. Arm.
Æth.
— ὅτου] οὐ 1.
— πληρωθῇ Orig. Int. iii. | καινον βρωθῇ
D. | adimplear e.
17. vid. quae notantur post ver. 20 de
ordine etc. versuum: sive Lucas ipse
quae dicta sunt a Domino per classes
ordinat, sive in codicibus fere omnibus

hi versiculi interpolantur et de novo
ordinantur.
Verr. 17 et 18. post σωμα μου ver. 19. b.e.
(qui non habent rel. ver. 19.) post ver.
19 fin. Syr.Crt. | om. hos verss. Syr.Pst.
in ed. Widmanstadt et MSS. (e. g.
Dawk. iii. & xvii. ap. Jones. et cod. Rich.)
ut vid. omnes: (om. "in omnibus codi-
cibus," Adler:) om. et in Evangelario
Gothano cujus lectiones publici juris
fecit Matthaeus anno 1791 (ap. Gries-
bach. No. 32.)
17. ποτηριον] praem. το ADKMU. (vid.
ver. 20. I Cor. xi. 25.) | om. BCL. rel.
Memph. Theb.
— τουτο] om. Vulg. e.
— και διαμ.] om. και D Gr. Syr.Crt.
Syr.Hier. Memph. Theb.
— εις εαυτους B.Mai.Bthly.s.CM. 1. 69.
Latt. Arm. | εις αντους L. | † εἰς αυτοις
C. AD. rel.
18. ὑμιν] † add. ὅτι C. AX. rel. (Latt.)
Syrr.Crt.&Hcl. Syr.Hier. Memph.
Theb. Arm. | om. BCDL. 1. G. e.
Æth.
— ου μη πιω] add. απο του νυν BLKM.
e sic (bis habet.) Syr.Hcl. Syr.Hier.
Memph. Theb. Æth. | praem. απο του
νυν D. 1. G. e sic. Syr.Crt. Arm. |
*om. C. ACX. rel. (Latt.) Syr.Pst.
Iren.
— γενηματος AB.Mai.CDLXΔ. 1. 69.

EFGHMUVΓA. | † γεννηματος C.
KsicSs. (praem. τουτου του Syr.Crt.)
18. οὐ BC²L. 1. F. | † ὅτου C. AD. rel.
| (om. C*ut vid.)
— ελθῇ] ante ἡ βασιλεια D. Syrr.Crt.&
Pst.(etra, Hcl.) (novum bibero in regno
Dei Syr.Hcl.mg. Æth.)
19. λεγων] add. λαβετε A.
— το ὑπερ ὑμων ad fin. ver.] om. D. a.b.
e.ff.i.l. (vid. I Cor. xi. 24.) | Contra, rel.
Vulg. c.f. vv. Οἱ γὰρ ἀπόστολοι ἐν
τοῖς γενομένοις ὁπ' αὐτῶν ἀπομνημο-
νεύμασιν ἢ καλεῖται ἐβαγγέλια, οὐ-
τως παρέδωκαν ἐντεταλθαι αὐτοῖς τὸν
Ἰησοῦν λαβόντα ἄρτον εὐχαριστήσαντα
εἰπεῖν, Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἀνάμνη-
σίν μου, τοῦτ' ἐστὶ τὸ σῶμά μου· καὶ
τὸ ποτήριον ὁμοίως λαβόντα καὶ εὐχα-
ριστήσαντα εἰπεῖν, Τοῦτό ἐστι αἷμά
μου, καὶ μόνοις αὐτοῖς μεταδοῦναι.
Just. Apol. i. 66.
— ὡμων] ὡμων Γ. | πολλων Arm. |
add. in redemptionem multorum Æth.
— δεδομενον] om. Syr.Crt. (vid. I Cor.)
— εις την] om. εις B*RI.Mai.(ed. 2).
20. om. ver. D. a.b.e.ff.i.l. Syr.Crt. vid.
I Cor. xi. 25. | Contra, rel. Vulg. c.f.
vv. Eus. in Canone. vid. Orig. iii.
823^a.
— ὡσαυτως post ποτηριον BL. Memph.
(om. Theb.) | † ante και τ. ποτ. C. A.
rel. (vid. I Cor. xi. 25.)

A B D [Q] [T].
L X Δ.
1. 69. σξη
EFGHKMSUVΓ β
Λ.

§ T
b Matt. 26: 21.
Mar. 14: 18.
Joh. 13: 21.

22. και δ σξθ
a

oz' σo
c cap. 9: 46. β

d Matt. 20: 25.
Mar. 10: 42.

λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἡ ἐκχυννόμενον." 21 b Πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 ὅτι ὁ υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὀρισμένον πορεύεται. πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδεται. 23 Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συνζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

135 24 c Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, d Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. 26 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γίνεσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. 27 τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος, ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ

Hic est calix, novum testamentum in sanguine meo, quod pro vobis fundetur. 21 (26b, 2.) Verum tamen ecce manus tradentis me mecum est in mensa. 22 Et quidem filius hominis secundum quod definitum est vadit, verum tamen vae illi homini per quem tradetur. 23 (26b, 1.) Et ipsi coeperunt quacunque inter se quis esset ex eis qui hoc facturus esset. 24 (27b, 2.) Facta est autem et contentio inter eos, quis eorum videretur esse maior. 25 Dixit autem eis, Reges gentium dominantur eorum, et qui potestatem habent super eos beneficii vocantur: 26 vos autem non sic, sed qui maior est in vobis fiat sicut iunior, et qui praeceptor est sicut ministrator. 27 (27i, 10.) Nam quis maior est, qui recumbit an qui ministrat? nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum sicut qui

§ Q

20. διαθήκη] add. εστιν U. Memph. (Theb.) (Arm.ed.) || novi testamenti c.g². Æth. || om. καινη Syr.Pst.MS. (sed Orig. iii. 823^a. ὡς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ γέγραπται, ποτήριον καινῆς διαθήκης).

— αἵματι μου] εμφ αἵματι 69. (vid. 1 Cor.)

— το ὑπὲρ] (litura) Λ.

— ἐκχυννόμενον Λ B* Mai. L Δ E U. | † ἐκχυνν. Ξ. B* Ts X. rel.

De ordine versuum 17—20 vide Praelectionem Blakesleii: Cantabrigiae 1850. Valdè probabile est sive hos versiculos in codicibus fere omnibus interpolatos esse e locis parallelis (e 1 Cor. xi. praesertim) et ordine mutatos, sive in Syr. Crt. et Latinis nonnullis (et in D ex aliquà parte) textum refectum esse ne mentio poculi iteretur. Sed in textu vulgari primum de non iterum edendo et bibendo loquitur Dominus donec veniat regnum Dei, et postea de institutione eucharistiae. Similiter alibi Lucas res gestas et dietas per classes ordinat.

21. ἰδὼν Orig. iv. 436^d. 442^{b,c}. | om. 69.

— μετ' ἐμοῦ Orig. iv. ter. | om. D. Syr. Pst.

22. ὅτι BD Gr. TL. Memph. Theb. | † και Ξ. AX. rel. (Latt.) Syrr. Crt. Pst. & Hel. Arm. Æth. | om. a. d. i. Orig. iv. 436^d. (vid. Matt. xxvi. 24. Mar. xiv. 21.)

22. ὁ υἱὸς μὲν BTL. Memph. Theb. | † ὁ μὲν υἱὸς Ξ. AX. rel. Orig. iv. (vid. Matt. et Mar.) | μὲν ὁ υἱὸς D Gr.

— πορεύεται post κατα το ὄρισμ. BD TL. 69. G. (Latt.) Arm. Orig. iv. | † ante Ξ. AX. rel. f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Theb. Æth. || (post ὄρισμ.) add. αὐτῷ Orig. iv. de eo Syr. Crt. Æth.)

— τῷ ἀνθρώπῳ Orig. iv. | om. D. e. Syr. Crt. Tert. adv. Mare. iv. 31.

23. και αὐτοὶ αὐτοὶ δε D. cf. Theb. — το] om. DL. (Theb. ut vid.) Orig. iv. 436^d.

— αρα Orig. iv. | om. Γ. Theb.

— εη Orig. iv. | εστιν 1.

— ἐξ αὐτῶν Vulg. c. f. Syrr. Pst. & Hel. rel. Orig. iv. | om. D. a. b. e. ff. i. Syr. Crt.

— μέλλων] ante τουτο DL. Orig. iv. | post πρασσειν 69.

24. και] om. Latt. (exc. f.) Orig. iii. 722^b.

— ἐν αὐτοῖς] ἐν αὐτοῖς A*. 69. | αὐτῶν Orig. iii. (mox μειζων 69.)

— αὐτῶν δοκεῖ εἶναι] αν ειη D. a. f. Syrr. Crt. & Pst. (Memph. Theb.) | αὐτῶν η Orig. iii.

25. ὁ δε] add. Ἰησοῦς A. Syr. Pst. Dominus noster Syr. Crt.

— κυριεύουσιν Orig. iii. 722^b. | κατακυριεύουσιν X. 69. U. Orig. i. 710^f. (vid. Matt. xx. 25. Mar. x. 42.)

26. γινεσθω B. Mai. DTL. 1. | † γινεσθω Ξ. AX. rel. (Eveσθω Δ.)

— ὁ νεώτερος Am. b. c. f. g². Memph. Orig. iii. 723^c. | om. ὁ D. 69. | μικροτερος D. Vulg. Cl. a. c. i. f. i. l. Memph. MS. ut vid. Theb. (vid. Münster.)

— ὁ διακονῶν] ὁ διακονος D. (ὁ τοῖς ὑπηρετουμένοις διακονούμενος Orig. iii.)

— ad fin.] add. et non sicut is qui accumbit Syr. Crt.

27. τις γὰρ... ἀνακείμενος 2^a. | om. X. | μαλλον ἢ ὁ ἀνακείμενος tantum D.

— μειζων] add. εστιν L. 69. F. Vulg. a. b. c. e. Syr. Hel. mg. (Memph. Theb.) (Arm.) Æth.

— ουχι ὁ ἀνακείμενος] om. Syr. Crt. in gentibus quidem qui recumbit, in vobis autem non sic sed qui ministrat a. c. e. ff. i. l.

— ουχι] ουχ 1. KM*.

— ὁ ανακ.] om. ὁ 69. (ἀνακείμενος 2^a. T A f.)

— εγω δε Orig. Int. iii. 838^d. | εγω γαρ D. et om. postea εμι.

— εμι post ὑμῶν B. Btly. in coll. Mai. TL. Vulg. c. f. ff. Eus. in Luc. 181. | † ante ἐν μέσῳ Ξ. Λ (Q ut liq.). rel.

— ἐμμεσῳ AL. 69.

— ὡς ὁ διακονῶν vid. Orig. iv. 418^a.

20. quod pro vobis Cl. | 22. homini illi Cl. | 26. fiat sicut minor Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

διακονῶν. ²³ Ὑμεῖς δὲ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. ²⁹ καὶ γὰρ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου, βασιλείαν, ³⁰ ἵνα ἔσθῃτε καὶ πίνετε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, ^e καὶ καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντας τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.

^e Matt. 19:28. σοβ
30. καθήσθε
— τὰς δώδε. φυλ.
κρίνοντας
OH' σογ

136 ³¹ [Εἶπεν δὲ ὁ κύριος,] Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σιναῖσαι ὡς τὸν σῖτον. ³² ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου καὶ σύ ποτὲ ἐπιστρέψας ἑστηρίσῃ τοὺς ἀδελφούς σου. ³³ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ³⁴ ὁ δὲ εἶπεν, Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ ἕως τρίς με ἀπαρνήσῃ εἰδέναι. ³⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ πῆρας καὶ ὑπο-

^f Matt. 26:33-35. a
Mar. 14:29-31.
Joh. 13:36-38.

σοδ
θ
σοε

σοσ

ministrat. ²⁹ Vos autem estis qui permansistis mecum in temptationibus meis: ²⁹ et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi pater meus regnum, ³⁰ ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo, ^(272, 5.) et sedetis super thronos iudicantes duodecim tribus Israel.

³¹ (273, 10.) Ait autem dominus, Simon Simon, ecce satanas expetivit vos ut eriraret sicut triticum, ³² ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua: ^(274, 9.) et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. ³³ (273, 1.) Qui dixit ei, Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire. ³⁴ Et ille dixit, Dico tibi, Petre, non cantabit hodie gallus donec ter abneges nosse me. ^(275, 10.) Et dixit eis, ³⁵ Quando misi vos sine sacculo et pera et calcia-

(om. δ). Orig. Int. iii. Eus. in Luc. | ηλθον ουχ ὡς ὁ ἀνακειμένος ἀλλ' ὡς ὁ διακονῶν D. Orig. iv. 410^a. Orig. Int. iv. 461^b. (vid. et Orig. i. 391^b, et iv. 37^a.)
28. ὅμοιος δὲ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες Eus. in Luc. 180. | καὶ ὅμοιος ἠνέχθητε ἐν τῇ διακονίᾳ μου ὡς ὁ διακονῶν οἱ διαμεμενηκότες D.
29. διατίθεμαι post ὑμῖν K. | Contra, Eus. in Luc. 180. || διατίθημι A. 1. (θησομαι Orig. ii. 625^a.)
— ὑμῖν add. διαθηκῇν A. (vid. Orig. ii. 625^a.) | Contra, Eus. in Luc. 180 (sed vid. 206.)
— πατήρ Eus. in Luc. | θεός 69.
— μου Eus. in Luc. | om. D¹. e.
30. ἐσθίτε BD* T. | ἑσθίετε Ξ. AD² QL. rel. Eus. in Luc. 180. | ἐσθίῃ τέ 69. (-ει τέ*).
— πίνετε πίνεται A. Eus. in Luc. | πίνῃ sic 69². πίνει sic*. || add. μετ' ἐμοῦ 69. Syr. Crt. Memph. W. Theb. ed. | Contra, Eus. in Luc.
— ἐν τῇ βασιλείᾳ μου AB(D) QTL. rel. Eus. in Luc. | om. EFGHSVΓA. || om. μου D. Am. For. Tol. e. l. Syr. Crt. Theb. MS.
— καθήσεσ. (A) (B² Mai. RL) Q(L). 1. 69 Scr. G. (-σθαι AB² RL L.) | καθισσεθε B. Bth. XEFKMSUVΓA. | καθέζησε D. | καθήσεθε B* RL Mai. T. καθισθαι Δ. | ἑκαθισσεθε Ξ. H. rel.
— θρόνων Orig. in Prov. ap. Mai. p. 52. | θρόνους D. 69. (vid. Matt. xix. 28.)

|| praem. δώδεκα D(45) X. a. b. f. Syr. Crt. & Hel.* Theb. MS. Arm. Orig. in Prov. (vid. Matt.) | add. id. 69. c. | non habent ABQL. rel. Vulg. c. Syr. Pst. Memph. Theb. MSS. Æth.
30. κρίνοντας hic ADQL. rel. (Orig. in Prov.) | post φυλὰς B. Bth. Mai. T. | post Ἰσραὴλ B. Bch.
— τας om. D*. | (ad fin. ver. add. in secula seculorum c.e.)
31. εἶπεν δὲ ὁ κύριος ADQ. rel. et dixit Jesus Syr. Pst. | om. BTL. Memph. Theb. — Σίμων 1^a. | Simoni Syr. Crt. & Pst. Æth. | praem. Petro a. ff. g¹. (2.) i. Cyp. 14. (ille autem dixit Petro e.)
— ἡμας om. c. | bis Syr. Hier. Memph. Theb. | σε Arm. ed.
— σιναῖσαι add. σε Γ.
32. δὲ ἐδεήθην δὲ δεήθην L. | δὲ ἡθην sic Δ.
— ἐκλίπῃ B. Mai. DTLX. 1. KMU. | ἑκλείπῃ Ξ. A. Q. rel.
— καὶ συ ποτὲ συ δε D. e. Theb.
— ἐπιστρέψας ἐπιστρέψον καὶ D. e. | ἐπιστραψας K.
— ἑστηρίσῃ ABQTLX Tj. 1. KM. | ἑστηρίζον Ξ. D. rel. ἐπιστηρίζον X. (-ξον Ströhl. -σον Tj.)
— ἀδελφούς οφθαλμούς Δ Gr. et Lat. || ad fin. add. et rogate ne intretis in temptationem (a. b. c. e. ff. i. l.)
33. ὁ δὲ εἶπεν εἶπεν δε A. a. b. (e.) (f.) ff. || add. Petrus a. b. f. ff. i. "Simon" habet Syr. Pst.

33. πορεύεσθαι om. Syr. Pst.
34. ὁ δὲ add. Ἰησοῦς X. Syr. Crt. & Pst.
— Πέτρε om. Syr. Crt. (Simon Syr. Pst.)
— συ † add. μη Ξ. AD. rel. (vid. Joh. xiii. 38.) | om. BQTLX. (nocte hae antequam gallus eantet e.)
— φωνήσῃ -ση VI. | -σεις L. || σημ. ἀλέκτωρ add. "bis" Syr. Crt.
— ἕως B(D) TL(X). 69. (KM.) Latt. Syr. Pst. & Hel. mg. Memph. Theb. | ἕως οὖν D. | ἕως οὐ XKM. (vid. Joh.) || † πριν η Ξ. A. 1. rel. Syr. Hel. txt. Æth. (vid. Mar. xiv. 30.) | πριν Q. (vid. ver. 61. et Matt. xxvi. 34.) [Syr. Crt.]
— με ante απαρν. BDTL. 69. (a.) b. c. e. (Syr. Crt.) (Memph.) (ante τρις a.) | ante εἰδέναι Q. 1. f. (f.) (Arm.) | † post εἰδέναι Ξ. AD. rel. Vulg. Syr. Pst. & Hel. Theb. (bis habent D. Syr. Crt.)
— απαρνήσῃ -σει LG. || add. του II.
— εἰδέναι Vulg. f. rel. | om. a. b. c. e. ff. | † praem. μη Ξ. AD. rel. Syr. Crt. & Pst. Theb. Arm. | om. BQTLX. 1. M. Memph.
35. βαλλαντιον ABDQ Tj. LX (2 Tj.) Δ. 1. 69. EFGHKMS² UVΓA² | ἑβαλλαντιον Ξ. Q. Knit. Ts (X* Tj.) S* A*. Orig. iii. 653^a.
— καὶ ὑποδήματων Orig. iii. | om. Γ. Æth.

30. om. meo Am. | 34. at ille dixit Cl.

ABD(Q)[R]T.
LX Δ.
1. 69.
E(F)GHKMSUVΓ
Λ.
36. εἶπεν οὖν

δημάτων, μή τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ ἔειπαν,
† Οὐθενός." ³⁶ εἶπεν † δὲ αὐτοῖς, Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων
† βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν καὶ ὁ μὴ
ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω
μάχαιραν. ³⁷ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι † τοῦτο τὸ γεγραμ-
μένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τὸ ^ε Καὶ μετὰ ἀνόμων
ἐλογίσθη· καὶ [γὰρ] † τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει.
³⁸ οἱ δὲ ἔειπαν, Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὥδε δύο. ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰκανόν ἐστιν.

mentis, numquid aliquid deficit vobis? ³⁶ At illi dixerunt, Nihil. Dixit ergo eis, Sed nunc qui habet sacculum tollat, similiter et peram, et qui non habet vendat tunicam suam et emat gladium: ³⁷ (271, 8.) dico autem vobis quoniam adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me, Et quod cum iniustus deputatus est. Etenim ea quae sunt de me finem habent. ³⁸ (276, 10.) At illi dixerunt, Domine, ecce gladii duo hic. At ille dixit eis, Sat est.

^ε Esa. 53: 12.

^{σοζ}
^η

^h Matt. 26: 30. ^{σοθ}
Mar. 14: 26. ^α
Jo. 18: 1.

137 ³⁹ h Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς
τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ
μαθηταί. ⁴⁰ i γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν
αὐτοῖς, Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν.

³⁹ (279, 1.) Et cgressus ibat secundum consuetudinem in montem olivarum: secuti sunt autem illum et discipuli. ⁴⁰ (280, 2.) Et cum pervenisset ad locum, dixit illis, Orate ne intretis in temptationem. ⁴¹ (281, 1.)

35. ὑστερήσατε Orig. iii. | ὑστερήσητε Γ.
| ὑστερήθη 1.
— εἶπεν BDL | † εἶπον Ξ. QTs. rel.
Orig. iii. (εἶπεν Δ.)
— ουθενος ABMaī, QXΔ. 69. EFGHK
MSVΓ. | † ουθενος Ξ. DTL 1s. UA.
Orig. iii.
36. εἶπεν δε BL 69. Memph. Theb. ὁ
δε εἶπεν D. e. dixit Syrr.Crt.&Pst.
et dixit Æth. | † εἶπεν οὖν Ξ. ΔQTX.
rel. (Latt.) Syr.Hcl. Arm. Orig. iii. 653^a.
— αὐτοῖς Vulg. cf. Orig. iii. | om. D.
1. a.b.c. ff. i. Arm.
— βαλλάντιον ABDLXΔ. 1. 69. EFG
HKMUVTΓA. | † βαλλάντιον Ξ. QKñit.
TsSs. Orig. iii.
— αράτω Orig. iii. | ἀρεῖ D. || αράτω
ὁμοίως καὶ πήραν] η πήραν αράτω
Syr.Crt.
— ἔχων] add. gladium Syrr.Crt.&Pst.
(et ad fin. ver.)
— πωλησάτω ABQTL rel. Orig. iii. |
πωλησαι D. | πωλησει Δ. 69. EGHSV
A. Arm. [FΓ. n. 1.] || add. καὶ Δ.
— ἀγορασάτω ABQTLΔG. rel. Orig. iii.
| ἀγορασει D. 69. EFHSUVΓA. Arm.
37. ὑμῖν] om. D. b.
— τουτο] † praem. ετι Ξ. TAlf. Δ. rel.
Vulg. a.c.e.i. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Arm.
| om. ABDQTf. LX. 1. II. b.f. Memph.
Theb. Æth.
— τελεσθῆναι] πληρωθῆναι Δ.
— το, Καὶ Syr.Hcl.mg. (το Gr.) Æth.
| ὅτι καὶ Δ. a.c.e.(ff.)(i.) et quod Am.
f. [Syr.Crt. Memph. Theb. Arm.]
— ἀνομῶν] praem. τῶν D. | Contra,
Orig. i. 420^c.

37. καὶ γὰρ ABBily. in coll. Mai. L. rel.
Syr.Hcl. Memph. Theb. (om. καὶ Syr.
Pst. Arm.) | om. γὰρ BBeh.D. (a.) e. (ff.)
(g.). i. Syr.Crt. (om. T seu habet post το).
— το περὶ BDQTf. (T) L. 1. b. Syrr.Crt.
& Hcl.txt. Memph. Theb. | † τὰ περὶ
Ξ. ΔX. rel. (Latt.) Syrr.Pst.&Hcl.mg.
38. εἶπεν BDQTf. L. | † εἶπον Ξ. ATs
X. rel.
— ἰδου] ante κυριε D. | add. sunt nobis
Syr.Crt. (Æth.)
— δυο] ante μαχαιραι D. Vulg. Cl. Syrr.
Crt.&Pst.
— αὐτοῖς] om. 1. Theb.MS.
— ἱκανον ἐστιν] ἀρκει D. (ἱκανος ἐστιν
G.) || add. surgite eamus Syrr.Crt.
(vid. ver. 42 et Matt. xxvi. 46.)
39. ἐξελθων] om. F.
— ἐπορεύθη] ἐπορευετο D.
— εθος] ειωθος F.
— τῶν] om. Δ.
— καὶ οἱ μαθ.] om. καὶ E* Mai. 69. V.
Æth.
— μαθηται] † add. αὐτον Ξ. QX. rel.
(Latt.) Syrr.Crt.&Pst. Theb.ed. Æth.
| om. AB.Mai.DTL 1. M² Tf. Vulg.
Syr.Hcl. Memph. Theb.MS. Arm.
40. γενόμενος] -νοῖς T. | -νης L.
— δε] om. T.
— του τοπου] om. του D.
— εἰσελθῆν Orig. i. 198^a. (om. B* Rl.
Mai.) | ἐλθῆν Δ Gr. | εἰσελθῆτε D.
Latt. (vid. Matt. xxvi. 41. Mar. xiv.
38.) | ἐμπσειν 69.
41. καὶ αὐτος] αὐτος δε D. (Memph.W.)
Theb.
— ἀπεσπασθῇ] ἀπεσταθῇ D. | ἀπεστη
G. c.f. l.

41. ὥσει] ὥς ἡ 69.
— βολην] βουλὴν Δ.
— θεις] praem. σταθεις X*.
— προσηυχето] προσευχετο D. | προσ-
ευξατο T. | προσηυξατο Γ.
42. πατερ Orig. i. 292^b. | κυριε H.
— εἰ βουλει... α' μου] post μη το θελ.
... γινεσθω (om. πλην) D. (a.) c.e. ff.
| Contra, Vulg. b.f. i.
— εἰ βουλει] om. 1. a.
— εἰ] add. ου K.
— βουλει ABDQT. rel. Orig. i. 292^b.
Dion. Alex. de Mart. 34. et ap. Mai. vi.
165 ter. | βουλη RXΔFGΓA. (possi-
bile est Syr.Crt.)
— παρενεγκε BDGr.T. 1. Latt. (exe. i.)
Syr.Hcl. Arm. Orig. i. Dion. Alex. |
παρενεγκαι RL 69. KM. Memph.
Theb. (transcat me hic calice Syrr.
Crt.&Pst.) | † παρενεγκεν Ξ. ΔQ. rel.
Dion. Alex. in comm. ap. Mai. vi. 165.
col. 1.
— τουτο ante το ποτηριον BDQTL. f. ff.
| † post Ξ. AR. rel. Vulg. a.b.c.e.i.
Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Orig. i. Dion. Alex.
(vid. Matt. xxvi. 39. Mar. xiv. 36.)
— μη] om. 69*.
— γινεσθω ABQRTLA. 1. GHKMUV
Γul vid. ap. Tf. (γινεσθαι Dion. Alex.
ap. Mai. vi. 166.) | (γινε. ABD.) | † γε-
νισθω Ξ. DX. 69. ESA.
43. 44. om. ABRT. f. Memph.W.&MSS.
Theb. ap. Woide. Arm.MSS. nonnulli.
(Sed in eodice A sunt horum versuum
tanquam vestigia; nam ad πλην ver.

37. dico enim Cl. | Et cum iniquis deputatus Cl. | 38. duo gladii Cl. | satis Cl.

Vulg. a. b. c. $\overline{\sigma\pi\alpha}$ 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπᾶσθη ἀπ' αὐτῶν ὥσεί λίθου βο-
 Syrr. C. P. H. a λήν, καὶ θεὸς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων,
 Memph. Theb. § R Πάτερ, εἰ βούλει † παρένεγκε † τοῦτο τὸ ποτήριον
 $\overline{\sigma\pi\beta}$ ἀπ' ἐμοῦ. πλήν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν
 $\overline{\sigma\pi\gamma}$ † γινέσθω. 43 Ὁφθῇ δὲ αὐτῷ ἄγγελος † ἀπὸ τοῦ
 οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος ἐν ἀγω-
 νίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο. ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρώς
 αὐτοῦ ὥσεί θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν
 $\overline{\sigma\pi\delta}$ γῆν. 45 καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἐλθὼν
 β πρὸς τοὺς μαθητὰς † εὔρεν † κοιμωμένους αὐτοὺς
 ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί καθεύδετε;
 ἀναστάντες προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πει-
 ρασμόν.

Et ipse avulsus est ab eis quantum iactus est lapidis, et positus genibus orabat 42 dicens, Pater, si vis, transfer calicem istum a me: (282, 1.) verum tamen non mea voluntas sed tua fiat. 43 (283, 10.) Apparuit autem illi angelus de caelo confortans eum. Et factus est in agonia et prolixius orabat. 44 Et factus est sudor eius sicut guttae sanguinis decurrentis in terram. 45 (284, 2.) Et cum surrexisset ab oratione et venisset ad discipulos suos, invenit eos dormientes prae tristitia, 46 et ait illis, Quid dormitis? surgite, orate ne intretis in temptationem.

42 habet $\overline{\sigma\pi\gamma}$ i.e. notationem sectionis

283tia in decimo canone Euscbiano, quae omnia luc spectant.) | post Matt. xxvi. 39 in C³mg. 69. cum notis in margine. | om. ver. 44 tantum codices Arm. nonnulli. | obelis notat Psic. | habent sed asteriscis notant ΔΕSV. Syr.Hcl.mg. in cod. Ass. ii. vid. Adler. p. 183. "Addita in margine animadversione critici, Haec syntaxis (vel pericope) non reperitur in Evangeliiis apud Alexandrinos, et propterea posuit (forte non posuit) eam sanctus Cyrillus in homilia sua 18 ad Jeremiam? an Aramaeos?" [Ios versos non habet Cyrillus in Homilia 146^a. in Lucam nuper Syriacè a Roberto Payne Smith, Oxonii edita.] "Lucas....subiecit post multam Domini precem angelum adstittisse confortantem eum quo assistente orare prolixius coeperit, ita ut guttis sanguinum corporis sudor efflueret." Hil. 1061^a. "Nec sane ignorandum a nobis est et in Graecis et in Latinis codicibus plurimis, vel de adveniente angelo vel de sudore sanguinis nil scriptum reperiri." Hil. 1062^a. | habent hos versiculos DQLX. 1. FGHKMUΔ. Vulg. a.b.c.e. ff.g¹.i. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Syr.Hier. Memph.MS. et ap. Schw. Theb.MS. ap. Zoega (p. 204). Arm.ed. et MSS. Æth. Eus. in Canone. ἐν γὰρ τοῖς ἀπομνημονεύμασι ἃ φημι ὑπὸ τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκείναις παρακολουθησάντων συντετάχθαι, ὅτι "ἰδρὼς ὥσεί θρόμβοι" κατεχέτο αὐτοῦ ἐνχομένου καὶ λέγοντος κτλ. Just. Try. 103. ἰδρῶσε

θρόμβους αἵματος Iren. 219. ἀγωνιῶν ἰδρῶς, καὶ ὑπ' ἀγγέλου ἐνδυναμοῦνται ὁ ἐνδυναμῶν τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντες Hipp. c. Noet. 18 (ii. 19.) Similia ex Hipp. habet Theod. Dial. ii. (ἀσύγκ.) ὅτε "ὥσεί θρόμβοι αἵματος" εἰπὼν, οὐ θρόμβους ἰδρῶτος ἀπεφύνατο αἵματος· οὐ γὰρ ἂν καθ' ὁμοιότητα τούτων εἴρηκε γένεσθαι τοὺς ἰδρῶτας κτλ. (p. 39.) καὶ ὥσπερ σαρκὶ τὸν θάνατον ὑπομείνας ἐκὼν, ἐν αὐτῇ τὴν ἄφθαρσίαν ἐφύτευσεν, οὕτω καὶ τὸ τῆς δουλείας βουλήσει προσηκόμενος πάθος, αὐτῇ τὸ θάρσος καὶ τὴν ἀνδρείαν ἐνέσπειρεν, ἐξ ἧς τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτὸν πρὸς τοὺς τοῦ μαρτυρίου μεγάλους ἄθλους ἐνεύρισε· ταῦτ' εἰς τοὺς θρόμβους ἰδρῶτος αὐτοῦ παραδόξως οἷα σταγόνες αἵματος ἀπέβρεον ἵνα τῆς ἡμετέρας φύσεως ὥσπερ ἀναξήρανῃ καὶ ἐξοικίσῃ τὴν τῆς δειλείας πηγὴν.... τοιοῦτόν ἐστι κακῆτιν τὸ εἰρημένον, ὥς ἄγγελος ἦν παρεστηκὼς τῷ σωτήρι καὶ ἐνισχύων αὐτόν. καὶ τοῦτο γὰρ τῆς περὶ ἡμᾶς ἐνεκεν οἰκονομίᾳς ἐπράττετο. (p. 40.) Dion. Alex. de Martyrio. ap. Nicetam in Catena. ἐφάνη ἄγγελος κυρίου ἐνισχύων αὐτὸν, ὅτι ἐν ἀγωνίᾳ γέγονε καὶ ἰδρῶσε, καὶ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ γέγονεν αὐτῷ ὥς θρόμβοι αἵματος, ἐν τῷ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίῳ. Arius ap. Epiph. lib. ii. Tom. 2. lxix. p. 742^d. vid. et lib. ii. Tom. 2. lxix. p. 785^b. ἀλλὰ καὶ "ἐκλανσε" κεῖται ἐν τῷ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίῳ ἐν τοῖς ἀδιωρθώτοις ἀντιγραφοῖς καὶ κέχρηται τῇ μαρτυρίᾳ ὁ ἄγιος Εἰρηναῖος ἐν τῷ κατὰ αἰρέσεων πρὸς τοὺς δοκῆσαι τὸν χριστὸν πεφη-

νέαι λέγοντας. ὀρθόδοξοι δὲ ἀφείλοντο τὸ ῥητὸν φοβηθέντες καὶ μὴ νοήσαντες αὐτοῦ τὸ τέλος καὶ τὸ ἰσχυρότατον· καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἰδρῶσε, καὶ ἐγένετο ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὥς θρόμβοι αἵματος, καὶ ὥφθη ἄγγελος ἐνισχύων αὐτόν. Epiph. Ancor. xxxi. (ii. p. 36^c) 43. ἀπο τοῦ DQ. (69.) U. Memph. Schw. | † ἀπ' ὧ. (C³)L. rel. | om. απ' (s. ἀπο τοῦ) οὐρανοῦ Syr.Crt. Arius Epiph. | praem. Domini Syr.Hcl. (Arius.) — ἐνισχυων Dion. Alex. Arius Epiph. | ἐπισχυων L. 44. προερχετο Γ. — ἐγενετο δε (C³)DQL. rel. Syr.Hcl. | καὶ ἐγενετο X. 1.V. Vulg. a.b.c.e. ff.g¹.i. Syrr. Crt.&Pst. Memph. Schw. (Arm.) Æth. — ὥσει (C³)QL. rel. Just. Dion. Alex. Arius 2°. | ὥς D. Arius 1°. Epiph. | ὥς αἱ Λ. — καταβαινοντες For. b.e.i. | -τος X. Vulg. a.c. ff.g¹.2. guttatim effusi Arm. (om. 1 MS.) — την γην (C³)DL. rel. | της γης QU. Arius 2°. 45. ἐλθων προς] ἐλθων ἐπὶ D. — μαθητας] add. αυτου Elz. 1 sic. (Latt.) Syrr.Crt.Pst.&Hcl.* Memph. Theb. Æth. | om. St. 3. ABDQRTL XΔ. 69. EGHKMSUVTA. f. Arm. — κοιμωμενους ante αυτους BDTL. 69. | † post σ. AQR. rel. (Latt.) Syrr.Crt. Pst.&Hcl. (vid. Matt. xxvi. 40. Mar. xiv. 37.) 46. τι] om. D. — εισελθητε] post εις πειρασμον D.

43. factus in agonia prolixius Cl.

A B D (R) T. $\overline{\sigma\pi\epsilon}$
L X Δ.
1. 69.
EGHKMSUVΓΛ.

|| Matt. 26: 47-56. $\overline{\beta}$

|| Mar. 14: 43-52. $\overline{\alpha}$
|| Jo. 18: 1-12.

50. τὸν δοῦλ. τ. ἀρχ.

$\overline{\sigma\pi\eta}$

$\overline{\sigma\pi\theta}$

$\overline{\alpha}$

138 ⁴⁷ j ^ν Ἐτι [†] αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα προήρχετο [†] αὐτούς, καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν. ⁴⁸ [†] Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; ⁴⁹ ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον [†] εἶπαν, Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν [†] μαχαίρῃ; ⁵⁰ καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν [†] τοῦ ἀρχιερέως τὸν δοῦλον, καὶ ἀφείλεν [†] τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. ⁵¹ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐὰτε ἕως τούτου καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου [†] ἰάσατο αὐτόν. ⁵² εἶπεν δὲ [†] Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν [†] ἐξήλθατε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων; ⁵³ καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. [†] ἀλλὰ αὕτη [†] ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

⁴⁷ (285, 1.) Adhuc eo loquente, ecce turba, et qui vocabatur Iudas unus de duodecim antecesserat eos, et appropinquavit Iesu ut oscularetur eum. ⁴⁸ (286, 2.) Iesus autem dixit ei, Iuda, osculo filium hominis tradis? ⁴⁹ (287, 1.) Videntes autem hi qui circa ipsum erant quod futurum erat, dixerunt ei, Domine, si percutimus in gladio? ⁵⁰ Et percussit unus ex illis servum principis sacerdotum et amputavit auriculam eius dextram. ⁵¹ Respondens autem Iesus ait, Sinite usque huc: (288, 10.) et cum tetigisset auriculam eius, sanavit eum. ⁵² (289, 1.) Dixit autem Iesus ad eos qui venerant ad se, principes sacerdotum et magistratus templi et seniores, Quasi ad latronem existis eum gladiis et fustibus? ⁵³ cum cotidie vobis eum fuerim in templo, non extendistis manus in me: sed ecce est hora vestra et potestas tenebrarum.

47. ετι] [†] add. δε $\overline{\sigma}$. D. rel. b.c.e. Theb. (frag.) Arm. | om. ABR *ut vid.* TLX. 1. 69. GKMUA. Vulg. Memph. Theb. [Syr. Cr. Pst. & Hel.] | et adhuc a.f. Memph. W. Æth.

— οχλος] add. πολυς D. Syr. Cr. (vid. Matt. xxvi. 47. Mar. xiv. 43.)

— ὁ λεγόμενος] ὁ καλούμενος D. 1.

— Ιουδας] add. Ισκαριωθ D. (Euseb.²)

— προήρχετο] προηγεν D. 1. 69. Syr. Pst. | προσήρχετο HΓTf.

— αυτοις ABRDLTXΔ. 1. 69. EGHK MSUV. | αυτοις ΓΛ. | [†] αυτων $\overline{\sigma}$.

— ηγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν Vulg. f. Syr. Cr. (Pst.) & Hel. Memph. ed. Theb. | εγγισας ἐφίλησεν τον Ἰησουν D. a.b. c.e.f.f.i. Syr. Cr. Memph. MSS. (Arm. αυτον.) (Æth.) | (αυτον) αυτω 69. Γ Tj. || add. τουτο γαρ σημειον δεδωκει αυτοις ὃν αν φιλησω αυτος εστιν DX. (69.) E(II). b(c.) Syr. Pst. & Hel. Arm. (Æth.) vid. Matt. xxvi. 48. Mar. xiv. 44. (δεδωκεν 69. II.) | non habent rel. Vulg. a.c.f.f.i. Syr. Cr. || add. postea κρατησατε αυτον X. b.c. (Arm.) Æth. (vid. Matt. & Mar.)

48. Ἰησοῦς δε BTLX. | [†] ὁ δε Ἰησοῦς $\overline{\sigma}$. ADR. rel. (vid. Matt. xxvi. 50.)

— αυτω, Ιουδα] τῷ Ιουδα D. | Contra, Orig. Int. iii. 907c. || ad fin.] add. nonne occidi facies illum Æth.

49. το ἐσόμενον] το γεόμενον D. (ff.) Syr. Pst. & Hel. mg. Memph. Arm.

49. ειπαν BDTLX. | [†] ειπον $\overline{\sigma}$. AR. rel.

— κυριε (om. αυτω) BTLX. ff.i.i. Memph. Theb. | τῷ κυριῳ D. | [†] αυτω κυριε $\overline{\sigma}$. AR. rel. Vulg. a.b.c.e.f. Syr. Cr. Pst. & Hel.

— παταξομεν] -ομεν B*RL(sil. Mai.) G HΓA. Arm. || add. eos Syr. Cr. & Hel.* Arm.

— μαχαίρῃ B*RL Mai. DTL. | [†] μαχαίρα $\overline{\sigma}$. AB²R. rel.

50. τις a.(but vid.) Syr. Hel. Arm. | om. 69. Γ. Vulg. c.e.f.f.g^{1,2}. Syr. Cr. & Pst. Memph. Theb. Æth. || (εις τις) ει τις Δ.)

— του αρχιερεως ante τον δουλον BL. 69. (vid. Joh. xviii. 10.) | [†] post $\overline{\sigma}$. A DRT. rel. Latt. (vid. Matt. xxvi. 51. Mar. xiv. 47.)

— αφειλεν] -λατο D.

— το ους ante αυτον BTL. 69. Latt. | [†] post $\overline{\sigma}$. A(D)R(Δ). rel. (vid. Matt. et Mar. et Joh.) | τους Δ. | το ωτιον DK. Vulg. b.e.f.f.g^{1,2}. l. (om. αυτον g².)

51. δε Syr. Pst. MSS. | om. A. Theb. MS. [Syr. Cr. Pst. ed. & Hel.] || αποκρι. om. a.c.

— ὁ Ἰησοῦς] om. ὁ B.

— ειπεν] add. αυτω Γ.

— εατε] εασατε 69. sine a.(b.)c.f.f.i. Arm. ed. sinite Vulg. c.f.

— αφαμενος....ιασ. αυτον Vulg. b.c.f. | εκτεινας την χειρα ηψατο αυτον και

απεκατεσταθη το ους αυτον D. a.c.f.f. i ap. Blan. l post ver. 53.

51. του ωτιον] [†] add. αυτον $\overline{\sigma}$. AX. rel. Latt. rel. | om. BRTL. 1. Arm. (auriculam quae percussa fuerat Syr. Pst.)

52. Ἰησοῦς] [†] praem. ὁ $\overline{\sigma}$. RTL. rel. Orig. iv. 386^e. | om. AB. | om. Ἰησοῦς D. 1. e. Syr. Cr. Arm. || add. sine usque hoc, et b.

— προς τ. παραγ. επ' αυτον] “et quoque illis” tantum Syr. Cr.

— επ'] προς Rsic. ΔGH. | Contra, Orig. iv.

— αρχιερις] praem. οἱ D*.

— ιερου Orig. iv. 387^a. | λαου D.

— εξηλθατε BDRTL. 69. | -θετε X. I KM. Orig. iv. | [†] εξεληλυθατε $\overline{\sigma}$. A. rel.

— ad fin.] add. συλλαβειν με X. l. Syr. Pst. & Hel.* Æth. (vid. Matt. xxvi. 55. Mar. xiv. 48.) | “contra me” ante μετα μαχ. Syr. Cr. & Pst. non hab. Orig. iv.

53. καθ' ἡμεραν οντος μου μεθ' ὑμων εν τῷ ἱερῷ] το καθ' ἡμ. οντος μου εν τῷ ἱερῷ μεθ' ὑμων D. Theb. MS. (om. μεθ' ὑμ. Theb. ap. Woide.) | οντ. μ. ε. τ. ἱερ. μεθ' ὑμ. καθ' ἡμ. hoc ord. Memph.

— οντος] οντως A.

— ουκ] praem. και U.

— εξετεινατε] εξεστινατε D*.

— τας χειρας] om. τας L. 1.

48. illi Cl.

Vulg. a. b. c. ^σ₇
Syr. C. P. H. ^α
Memph. Theb.
Arm. ^ἄ₄ ^α₄

^κ || Matt. 26: 57-58. ^α
|| Mar. 14: 53-65.
Jo. 18: 13.

54. [καὶ εἰσηγα-
γον]

55. ἀψάντων ^σ₇ ^β

¹ || Matt. 26: 69-75. ^α
|| Mar. 14: 66-72.
|| Jo. 18: 25-27.

[¶] R
57. γύν. οὐκ οἶδ.
αὐτ.

139 ⁵⁴ ^κ Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσή-
γαγον [†] εἰς [†] τὴν οἰκίαν" τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος
ἠκολούθει μακρόθεν. ⁵⁵ [†] περιψάντων" δὲ πῦρ ἐν
μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων [†] ἐκάθητο ὁ
Πέτρος [†] μέσος" αὐτῶν. ⁵⁶ ¹ ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδί-
σκη τις καθήμενον [¶] πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα
αὐτῷ, εἶπεν, Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ⁵⁷ ὁ δὲ ἡρνή-
σατο [†] λέγων, [†] Οὐκ οἶδα αὐτὸν γύναι." ⁵⁸ καὶ μετὰ
βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ.
ὁ δὲ Πέτρος [†] ἔφη, "Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. ⁵⁹ καὶ δια-
στάσης ὥσεί ὥρας μᾶς, ἄλλος τις διῶχυρίζετο
λέγων, Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ
γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. ⁶⁰ εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, "Ἀν-
θρῶπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρήμα, ἔτι
^σ₇ ^β λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν [†] ἀλέκτωρ. ⁶¹ καὶ στρα-
φεῖς ὁ κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη
ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι

⁵⁴ (290, 1.) Compréhendentes
autem eum duxerunt ad do-
minum principis sacerdotum :
(294, 1.) Petrus vero sequebatur
a longe. ⁵⁵ Accenso autem igni
in medio atrii et circumseden-
tibus illis erat Petrus in medio
eorum. ⁵⁶ Quem cum vidisset
ancilla quaedam sedentem ad
lumen et cum fuisset intuita,
dixit, Et hic cum illo erat.
⁵⁷ (292, 1.) At ille negavit eum
dicens, Mulier, non novi illum.
⁵⁸ Et post pusillum alius videns
eum dixit, Et tu de illis es.
Petrus vero ait, O homo, non
sum. ⁵⁹ Et intervallo facto
quasi horac unus alius quidam
affirmabat dicens, Vere et hic
cum illo erat: nam et Galilaeus
est. ⁶⁰ Et ait Petrus, Homo,
nescio quid dicis. Et continuo
adhuc illo loquente cantavit
gallus, ⁶¹ (293, 2.) et conversus
dominus respexit Petrum, et
recordatus est Petrus verbi
domini, sicut dixit quia Prius

61. τοῦ ῥήματος

53. ἀλλα DTLAEGUATf. (R. n. l.) |
† αλλ' ^σ. AB. rel.

— ἐστιν ante ὅμων BDRTLXGKM.
(Latt.) Arm. | † post ^σ. A. rel. | om.
ἐστιν H.

— ἡ ἐξουσία του σκοτους] ἐξουσία το σκο-
τος D. | ἐξουσία] add. ὅμων Syr.Crt.
Theb.MS.

54. ἡγαγον] add. αυτον Syrr.Crt.Pst.&
Hel.†

— καὶ εἰσηγαγον ABRTL. rel. c. Syr.
Hel. Memph. Theb. | om. D. 1. Γ.
Vulg. a.b.e.f.f.i.l. Syrr.Crt.&Pst. ^ἄ₄ ^α
Eus. D.E. 292^d. || † add. αυτον ^σ. X.
rel. Syr.Hel.† Memph. Theb. ^ἄ₄ ^α
| om. ABDRTL. 1. KM. Latt. Arm.
Orig. iv. 387^a. Eus. D.E.

— τὴν οἰκίαν BTL. 1. KM. Orig. iv.
Eus. D.E. | † τον οἶκον ^σ. ADR.
rel.

— μακρόθεν] praem. αυτφ απο D. 69.
b.e.f.f.i.l. Syrr.Crt.Pst.&Hel.* Memph.
(Theb.) Arm. ^ἄ₄ ^α (vid. Matt. xxvi.
58.) | Contra, Eus. D.E. praem. απο
A.

55. περιψαντων BTL. Eus. D.E. 292^d.
| † ἀψαντων ^σ. ADR. rel.

— δε] add. αυτων R. | Contra, Eus. D.E.
— πυρ Eus. D.E. | πῦρ αν 1.

— ἐμμεσω ARL.

— συγκαθισαντων ABRTL. rel. a. |
περικαθισαντων D. 1. G. Vulg. b.(c.
e.f.f.f.i.) Arm. || † add. αυτων ^σ. A

X. rel. Vulg. f. | om. BDRTLKL.
a.b.e.f.f.l. Arm. [c.i.]

55. εκαθητο] add. και D. b.c.f.i. (Syr.
Crt.&Pst.) Memph. Arm.

— μέσος BTL. 1. | μετ' D. | † εν μεσφ
^σ. AX. rel. (εμμεσω AR.)

— αυτων] add. θερμαινομενος D. (vid.
Mar. xiv. 54.)

56. ιδουσα] ιδους D*.
— τις] ante αυτον παιδισκη L. (om.
^ἄ₄ ^α.)

— καθ. πρ. τ. φως] om. a.
— ην] η L. (add. semper b.e.f.f.i.)

57. ηρησατο] † add. αυτον ^σ. AD*.
Vulg. (e.i.) Syr.Hel. | om. BD²Gr.T

LX. 1. KMS. a.b.c.f.f.f.l. Syrr.Crt.&Pst.
Memph. Theb. Arm. ^ἄ₄ ^α.

— γυναι post αυτον BTLX. Memph.
Theb. Arm. (^ἄ₄ ^α.) | † ante ουκ οἶδα
^σ. A. rel. Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hel. |
om. D.

58. ἕτερος] et quoque alius Syr.Crt.
— εφη και συ εξ αυτων ει Vulg. c. Syrr.
Pst.&Hel. (Memph.) Theb. | ειπεν το
αυτο D. (Syr.Crt.) dixit, Homo et
tu cum illo eras semper; b.f.f.f.i. Qui
respondit Non sum ego b.f.f.f.i. dixit,
Vere homo et tu cum illo eras e. et
egressum illum ad januam vidit alia et
ait et — bi erant, Et hic fuit cum Ihu
Nazareno: et rursus negavit cum jure-
jurando a.

— Πέτρος Vulg. c.e.f. | om. D. (a.b.f.f.i.)

58. εφη BTL. 69. KM. | † ειπεν ^σ. AD.
rel.

— ανθρωπε] om. e. Syrr.Crt.&Pst. || add.
ad fin. ver. "ex eis" Syr.Crt. Arm.

59. διαστησας D(in ed.)
— ὡσι] om. A. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
Theb.

— διωχυριζετο] ισχυριζετο 69. (tis om.
Syrr.Crt.&Pst.)

— λεγων, Επ' αληθειας] επ' αληθειας,
λεγω D.

— Γαλιλαιος] om. Δ. (ετιν seq. D*.)

60. ὃ λεγεις] τι λεγεις D. (Latt.)
— ετι] om. V.

— λαλουντος] post αυτον 1. U. (om.
ετι λαλ. αυτ. Syr.Crt.)

— αυτου] Πετρον K. (add. Syr.Hel.*) |
του Πετρον M.

— αλεκτωρ] † praem. ὁ ^σ. Theb. | om.
AB.Mai.DTLXΔ. 1. 69. EsicGHKM
SUVΓA. Memph. Arm.

61. καὶ στραφεῖς] στραφεῖς δε D. Theb.
— ὁ κυριος] ὁ ἰησους D. 1. Syrr.Pst.&
Hel.txt. | ὁ Πέτρος ante κυριος T*.

— ἐνέβλεψεν] ἐπεβλεψε 69.
— ὁ Πέτρος] om. D.

— λογον AD. rel. | ῥηματος BTLX.
(vid. Matt. xxvi. 75. Mar. xiv. 72.)

— ὅτι Vulg. f. | om. D. a.b.c.e.f.f.i.
Arm.

53. igne Cl. | atrii Cl. | 61. sicut dixerat Cl.

A B D [E] T.
L X Δ.
1. 69.
EGHKMSUVΓΛ.

Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι * σήμερον", ἀπαρνήσῃ με
τρὶς. ⁶² καὶ ἐξελθὼν ἔξω † ἐκλαυσεν πικρῶς.

quam gallus cantet ter me negabis: ⁶² et egressus foras Petrus flevit amare.

⁶¹ πρὶν [ἡ]
^m || Matt. 26: 67, 68.
|| Mar. 14: 65-67.

⁶³ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες † αὐτὸν" ἐνέπαι-
ζον αὐτῷ δέροντες. ⁶⁴ καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν †
ἐπηρώτων † λέγοντες, Προφήτευσον, τίς ἐστὶν ὁ παί-
σας σε; ⁶⁵ καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον
εἰς αὐτόν.

⁶³ (294, 1.) Et viri qui tenebant eum inludabant ei caedentes, ⁶⁴ et velaverunt eum et percutiebant faciem eius, et interrogabant eum dicentes, Prophetiza, quis est qui te percussit? ⁶⁵ Et alia multa blasphemantes dicebant in eum.

^a Jo. 18: 24. ^σ₄^ε

140 ⁶⁶ καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ
πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς,
καὶ † ἀπήγαγον" αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον † αὐτῶν"

⁶⁶ (295, 2.) Et ut factus est dies, convenerunt seniores plebis et principes sacerdotum et scribae et duxerunt illum in conevilium suum, dicentes, Si tu es Christus, dic nobis. ⁶⁷ (295, 10.) Et ait illis, Si vobis dixerō, non ereditis mihi: ⁶⁸ si autem et interrogavero, non respondebitis mihi neque dimittetis. ⁶⁹ (297, 1.) Ex hoc autem erit filius hominis sedens a dextris virtutis dei. ⁷⁰ (298, 10.) Dixerunt autem omnes, Tu ergo es filius dei? Qui ait, Vos dicitis, quia ego sum.

^σ₄^ε
^m || Matt. 26: 63-68.
|| Mar. 14: 61-65.

⁶⁷ λέγοντες, ° Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, † εἰπὸν" ἡμῖν.
εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε·

⁶⁸ ἐὰν δὲ † ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῇτέ [μοι], [ἡ]
^σ₄^ε
^a ἀπολύσητε]. ⁶⁹ ἀπὸ τοῦ νῦν * δὲ" ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ
θεοῦ. ⁷⁰ † Εἶπαν" δὲ πάντες, Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, Ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐγώ

61. πρὶν] add. η B.
— σημερον] post φωνησαι BTLXKM. Syr.Hel.* Memph. Theb.ed. | ante φωνησαι 69. (vid. ver. 34.) | post απαρν. b. f.l. Aeth. | *om. Ξ. AD. rel. (Latt.) Syrr.Crt.&Pst. Theb.MS. Arm. (vid. Matt. et Mar.) || add. hic "bis" Syrr.Crt.
— απαρνησῃ] -σαι X. | -σει Γ. || post τρις με hoc ord. D. Latt. Syrr.Crt. (Arm.)
— με] om. A.
— ad fin. add. μη εἶδεναι με D. (Arm.) vid. ver. 34 rec. add. te seire a. hodie nosse b. | add. hodie ff.
62. om. ver. a.b.e. ff. i. l.
— ἐξω] † add. ὁ Πιερὸς Ξ. A. rel. Vulg. c. f. g. l. Syrr.Pst.&Hel. Aeth. | om. BD TLX. 1. KM. Vulg. MS. (ap. Griesb.) Syrr.Crt. Memph. Theb. Arm.
— εκλαυσεν] εκλασαι D.
63. και οἱ] οἱ δε D. (c.) Theb. | και (om. οἱ) T Alf.
— αυτον BDTLM. Latt. Syrr.Pst.MS. & Hel.mg. Memph. Theb. Arm. | † τον Ιησουν Ξ. AX. rel. Syrr.Crt.Pst.ed. & Hel.txt. Aeth.
— δειροντες Vulg. f. Syrr.Crt.&Hel. | om. D. 69. a.b.e. ff. i. l. Syrr.Pst. | et alligatum eum caedebant (om. και περικαλ. postea) c.
64. αυτον] † add. ενυπτον αυτον το προσωπον και Ξ. AX. rel. Vulg. (f.) Syrr.Pst.&Hel. (ενυπτουν Α*) | add.

αυτον το προσωπον 1. (et om. αυτον Syrr.Crt. Theb.) vid. Matt. xxvi. 67. | αυτον το προσωπον ενυπτον αυτον (om. αυτον) D. a. (Arm.) Aeth. | om. BTLKM. b.c.e. ff. i. l. Memph. | om. etiam και περικαλ. αυτ. b.c.e. (et Syrr. Pst.)
64. επηρωτων] ηρωτ. 69.
— επηρωτων λεγοντες] και ελεγον D.
— επηρωτων] † add. αυτον Ξ. A. rel. vv. (interrogantes eum c. dicentes b. ff. Syrr.Crt.&Pst. add. ei Syrr.Crt.) | om. BDsupra TLXKM. b.
— προφητευσον] om. KM. | add. ημιν χριστε X. Theb. ap. Woide. (vid. Matt. xxvi. 68.) nobis b.c.g. l. l. Memph. Theb. MS. Aeth.
— παισας] παισας L.
65. ab init. Et iterum Syrr.Crt.
— ιτερα] αλλα D.
— ελεγον] om. Ut txt. sic.
— εις αυτον] εις εαυτους D. | αυτω S.
66. εγενετο] post ημερα 1. (a.) c. Orig. iv. 387^a.
— ημερα] πρωι 69.
— του λαου] om. Syrr.Crt.&Pst.
— αρχιερις τε] om. V. | om. τε ΔΕΓ H sic SUPA. a. Arm. | Contra, ABDTL. 1 sic. rel. Orig. iv. | και αρχιερις D. (Latt.)
— απηγαγον B. Blc. Mai. DT. 69. K. Syrr.Hel.mg. Orig. iv. | † ανηγαγον Ξ. ALX. rel.

66. αυτων B. Mai. DTLXEGHKMSUV A. Orig. iv. | † εαυτων Ξ. AΔΓ. rel.
67. ει συ] om. ει DL.
— ειπον BTL. | † ειπε Ξ. AX. rel. || om. ειπ. ημιν D. (ημιν L.)
— ειπεν δε] ὁ δε ειπεν D.
— μη] om. A.
68. εαν δε] om δε D. a.b.c. ff. i. || † add. και Ξ. ATX. rel. Vulg. f. Syr.Hel. Memph. Theb. | om. BDL. a.b. ff. i. Syrr.Crt.&Pst. Arm. Aeth. (et si e.)
— ερωτησω] επρωτησω ημας 69. Syrr. Crt.&Pst. (Arm.)
— μοι AD. rel. (Latt.) Theb. rel. | om. BTL. a. Memph.
— εαν δε... μη αποκρ. μ.] om. e.
— η απολυσσητε AD. rel. vv. (-σετε X. 69. -σητει D*) | om. BTL. 1. For. Memph. Theb. || add. "me" Syrr. Crt.&Pst.
69. νυν δε ABDTLX. Vulg. a.b.e. ff. i. l. Syr.Hel.* Memph.ed. Arm. (Aeth.) | *om. δε Ξ. Δ. rel. Syrr.Pst.&Hel.txt. Memph. MS. Theb. γαρ c. Syrr.Crt. Orig. iii. 715^b.
— της δυναμειω] post του θεου D. 69. | Contra, Orig. iii. Tert. adv. Mare. iv. 41. | om. τ. θεου e.
70. ειπαν BTL. | † ειπον Ξ. AD. rel.
— δε] ουν A. 1. 69. KM. [Syrr.Crt. Aeth.]

63. eum Cl. | 67. credetis Cl.

Vulg. a. b. c. $\sigma^{\alpha\theta}$
Syr. C. P. H. β
Memph. Theb.
Arm. Æth.
§ R

εἰμι. ⁷¹ οἱ \S δὲ \dagger εἶπαν, "Τί ἐτι \dagger ἔχομεν μαρτυρίας
χρεῖαν;" αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος
αὐτοῦ.

71 (299, 2.) At illi dixerunt, Quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim audivimus de ore eius.

XXIII.

¶ Matt. 27:2, 11-14.
¶ Mar. 15:1-5. $\tau\alpha$
¶ Jo. 18:28-32. ϵ

2. αὐτὸν

¹ P Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν \dagger ἤγαγον"
αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον.
141 ² Hρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες,
Τοῦτον \dagger εὔραμεν" διαστρέφοντα τὸ ἔθνος * ἡμῶν
καὶ κωλύοντα \dagger φόρους Καίσαρι" διδόναι, * καὶ" λέ-
γοντα ἑαυτὸν χριστὸν βασιλέα εἶναι. ³ ὁ δὲ Πιλά-
τος \dagger ἠρώτησεν" αὐτὸν λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη, Σὺ λέγεις.
⁴ ὁ δὲ Πιλάτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς
ὄχλους, Οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.
⁵ οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι Ἀνασεῖει τὸν λαόν,
διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, * καὶ" ἀρξάμενος
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ᾧδε. ⁶ Πιλάτος δὲ ἀκούσας

¹ (300, 1.) Et surgens omnis multitudo eorum duxerunt illum ad Pilatum.

² (301, 10.) Coeperunt autem illum accusare dicentes, Hunc invenimus subvertentem gentem nostram et prohibentem tributa dare Caesari et dicentem se Christum regem esse. ³ (302, 1.) Pilatus autem interrogavit eum dicens, Tu es rex Iudaeorum? At ille respondens ait, Tu dicis. ⁴ (303, 9.) Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum et turbas, Nihil invenio causae in hoc homine. ⁵ (304, 10.) At illi invalescebant dicentes, Commovet populum docens per universam Iudaeam et incipiens a Galilaea usque huc. ⁶ Pilatus autem audiens

70. οὖν Tert. adv. Marc. iv. 41. | om. D.

69. ΚΑ. α. Syr. Cr. Theb. MS.

— εἰ] om. Γ Τ f.

— ὁ δὲ πρὸς... λέγετε] E² supra ras.

— ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν] ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς D. qui ait Vulg. qui ait illis i. quibus ait c. ait autem illis b. c. ff. dixit autem illis a. at ille dixit eis f.

71. εἶπαν BDRTLX. | \dagger εἶπον \S . A. rel. | οἱ δὲ εἰπ.] dicentes Syrr. Cr. & Pst.

— ἔχομεν μαρτυρίας χρεῖαν BTL | \dagger χρεῖαν εχ. μαρτ. \S . ADR. rel. (vid. Matt. xxvi. 65. Mar. xiv. 63.) | (εχωμεν X. 69. EHG.) || μαρτυρίας] μαρτυρων D. 69. Theb. (vid. Matt. et Mar.)

— αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν Vulg. f. g^l. | ἠκούσαμεν γὰρ D. a. b. c. e. | ecce enim etc. Syrr. Cr. (ἠκουσατε K.)

— ἀπο] εκ 1.

1. ἀναστὰν] ἀναστάντες D. Syrr. Cr. & Pst. Theb.

— ἀπαν το πλῆθος αὐτῶν] om. D.

— ἀπαν] παν R. | ὅλον L.

— αὐτῶν] om. 69. e.

— ἤγαγον ABDRTLXΔ. 69. EGHKM SUVTF. Δ Τ f. Latt. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Theb. Arm. | \dagger ἤγαγεν \S . 1s.

— ἐπι τον] om. G. | om. τον D. | πρὸς τον L.

2. λέγοντες] -τος 69* Scr.

— εὔραμεν B* Mai. LX. 1. | \dagger εὔρομεν \S . AB¹ D² RT. rel. Eus. in Ps. 30^b. | εὔρωμεν U. | εὔρον D*.

— το εθνος Eus. in Ps. | om. 1.

— ἡμῶν (post εθνος) BDRTL. 69. HKM. Latt. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Theb. Arm. Æth. | * om. \S . A. rel. a (vid. Irici.) Eus. in Ps.

— καὶ κωλύοντα Eus. in Ps. | om. 1. a (ap. Irici.) (om. c.) || praem. et solventem legem nostram et prophetas b. (c.) e. (ff.) i. l. καὶ καταλύοντα τον νομον καὶ τους προφητας Marc. ap. Epiph. lib. i. tom. iii. 11. Schol. 69 (i. p. 316.) | Contra, Vulg. a. f. rel.

— φόρους Καίσαρι διδόναι BL Syrr. Cr. & Pst. | φορους διδόναι Καίσαρι D. Latt. (διδ. φορ. Kais. Memph. Theb. Æth.) | Καίσαρι φορον διδόναι ARK M. Syrr. Hel. Eus. in Ps. (praem. τῷ.) vid. xx. 22. | \dagger Καίσαρι φορους διδόναι \S . TX. rel. Arm. || add. καὶ αποστρεφοντα τας γυναικας καὶ τα τεκνα Marc. ap. Epiph. Schol. 70. (vid. var. lect. ad ver. 5.)

— * καὶ" λεγοντα BTL. Vulg. b. e. f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Arm. | λεγοντα δε D. | λεγοντα (om. καὶ) \S . AR¹ U² vid. rel. a. c. Memph. Theb. (λεγον 69 Scr.)

— ἐαυτον ADRL. rel. | αὐτον BTG. || (ego sum Christus rex, Memph. (Theb.)

3. ἠρωτησεν BRT. | \dagger ἐπηρωτησεν \S . ADL. (vid. Matt. xxvii. 11. Mar. xv. 2, 4.) | (dixit ei Pilatus Syrr. Cr.) || praem. audiens b. c. e. ff. i. (Contra, Vulg. a. f.) — ὁ βασιλεὺς] om. ὁ T.

— ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν (om. αὐτῷ Vulg. b. c. e. f. Theb. om. αποκρ. Syrr. Cr. & Pst.) | ἀπεκριθη αὐτῷ D. 1. a. || add. λεγων D.

4. αἰτιον] αιτιαν 69. peccatum Theb.

5. δε] om. K*. (δ' K².)

— ἐπισχυον] επισχυον L. | ενισχυον D. 69. H.

— ὅτι c. | om. DT* ut vid. Vulg. a. b. e. f. ff. Syrr. Cr. Æth.

— λαον Eus. in Ps. 30^b. | οχλον L.

— διδασκων] om. b. c. e. i. l. (Contra, Eus. in Ps.)

— Ἰουδαίας] γης D.

— καὶ (ante ἀρξ.) BTL. Am. Fuld. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. W. & MS. | * om. \S . ADR. rel.

— ἀρξάμενος... Γαλιλαίας] om. 69.

— ad fin.] add. et filios nostros et uxores avertit a nobis non enim baptizatur sicut nos c. sic e, sed habet "baptizantur," et "sicut et nos" postea add. "nec se mundant." (vid. Marc. ap. Epiph. ad ver. 2.)

6. Πιλάτος δε ἀκούσας] ακουσας δε ὁ Πιλάτος D. c.

5. om. "et" ante incipiens Cl.

A B D [P] (R) (T).
L X Δ.
1. 69.
E[F]GHKMSUVI
ΔΓΕ^α.
6. [Γαλιλαίαν]

Γαλιλαίαν ἐπρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός
ἐστίν, ⁷ καὶ ἐπιγνούς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου
ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὄντα καὶ
αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

Galilaeam interrogavit si homo
Galilaeus esset, et ut cognov-
it quod de Herodis potestate
esset, remisit eum ad Herodem,
qui et ipse Hierosolymis erat
illis diebus.

142 ⁸ Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη
λίαν· ἦν γὰρ [†] ἐξ ἱκανῶν χρόνων θέλων ἰδεῖν αὐτὸν
διὰ τὸ ἀκούειν [†] περὶ αὐτοῦ, καὶ ἠλπίζεν τι σημεῖον
ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ⁹ ἐπρώτα δὲ αὐτὸν ἐν
λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ.

⁸ Herodes autem viso Iesu
gavisus est valde: erat enim
cupiens ex multo tempore vi-
dere eum, eo quod audiret
multa de illo, et sperabat sig-
num aliquod videre ab eo fieri.

⁹ Interrogabat autem illum
multis sermonibus: at ipse ni-
hil illi respondebat. ¹⁰ (305, 2.)

¹⁰ εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
οὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ¹¹ ἐξουθενήσας δὲ

Stabant etiam principes sacer-
dotum et scribae constanter
accusantes eum. ¹¹ (305, 10.)

§ F αὐτὸν ὁ Ἡρώδης [§] σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ
ἐμπαίξας, περιβαλὼν [αὐτὸν] ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέ-
πεμψεν [¶] αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. ¹² ἐγένοντο δὲ φίλοι ὁ
¶ R τε [†] Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλάτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ'
ἀλλήλων· προὔπῃρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς
[†] αὐτούς."

Sprevit autem illum Herodes
cum exercitu suo, et inludit in-
dutum veste alba, et remisit ad
Pilatum. ¹² Et facti sunt amici
Herodes et Pilatus in ipsa die:
nam antea inimici erant ad
invicem.

^{τξ}
θ 143 ¹³ Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιε-
ρεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν ¹⁴ εἶπεν πρὸς

¹³ (307, 9.) Pilatus autem con-
vocatis principibus sacerdotum
et magistratibus et plebe ¹⁴ dixit

6. Γαλιλαίαν ADRX. rel. vv. (praem. την D.) (quod dicunt de Galilaea Syr.Crt. nomen Galilaeae Syr.Pst. de Galilaea Arm.) | om. BTL. Memph.
— ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖος Vulg. f. (om. ὁ B*RL.Mai. ed. 2.) | ἀπο τῆς Γαλιλαῖος ὁ ἄνθρ. D. a.b.(c).e.ff.i. (Syr.Crt.) (Memph. Theb.) | om. ὁ ἄνθρ. Syr. Crt.
7. καὶ ἐπιγνούς ἐπιγνούς δὲ D.
— πρὸς Ἡρώδην ὄντα καὶ αὐτὸν om. X. | τῷ Ἡρώδῃ ὄντι αὐτῷ D. (b.c.e.ff.i.) (Æth.) | ad eum quia etiam Herodes in Jerusalem erat Syr.Crt. ad eum ad Herodem etc. Am*. || add. τὸν ante Ἡρώδην B.
— ταύταις α. Theb. | post ἡμέραις 1. | κειναις D. (Latt.) Memph.W.&Sch. in illis diebus Paschae Syr.Crt.
8. λίαν λέγων 69.
— ἐξ ἱκανῶν χρόνων BDTL. c. Theb. Arm. (post ἰδεῖν αὐτὸν D. b.e.f.i. Syrr.Crt.&Pst.) | ἐξ ἱκανοῦ χρόνου X. 1. 69. HM. Vulg. b.e.f.i.l. Syrr.Crt. Pst.&Hel. Memph. | † ἐξ ἱκανοῦ τ. AR. rel. | om. a.
— θέλων post ἐξ ἱκαν. χρ. BTX. 69. c. | om. L. | † post ἦν γὰρ τ. ADR. rel. (Latt.) (Memph. Theb.) Arm. (Æth.)
— ἀκούειν] add. αὐτὸν πολλὰ U. | † add.

- πολλὰ τ. ARTX. rel. Latt. Syrr.(Pst.) &Hel. (Arm.) famam Æth. | om. BD L. 1. KM. Syr.Crt. Memph. Theb. (πολλὰ post περὶ αὐτοῦ 69.)
8. ἠλπίζεν] ἐλπίζειν T.
— ὑπ' ὕπο B. | παρ' L.
— γινόμενον] om. XG. Syrr.Pst. (γενομ. 69* Scr.)
9. ἐπρώτα δὲ] ἐπρωτῶσεν G.
— αὐτὸν] om. T. || add. λέγων Γ.
— οὐδὲν ἀπεκρ. αὐτῷ] praem. Jesus Syrr.Crt.&Pst. (ἀπεκρινέτο L.) | οὐκ ἀπεκρ. αὐτῷ οὐδὲν D. e. || αὐτῷ] αὐτὸν Γ. || ad fin. add. quasi non audiens c. quasi non ibi erat Syr.Crt.
10. δὲ] om. H. Theb. Orig. iv. 387.
— οἱ γραμμ. Orig. iv. | om. οἱ A.
11. ἐξουθενήσας] γνώσας X. (-νίσας 69.)
— ὁ Ἡρώδης] praem. καὶ LX. 69. a. Memph.MSS.
— περιβαλὼν L.
— αὐτὸν (post περιβ.) ADX. rel. b.c.e.f. ff. Memph. Theb. rel. | om. BTL. Vulg. a. | αὐτῷ R. 69. SUP.
— ἀνέπεμψεν] ἐπεμψεν RL. c. | ἀνέπεμψαι sic M.
— τῷ Πιλάτῳ] om. τῷ AM.
12. sic in D. ὄντες δὲ ἐν αὐτῇ ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐγενοντο φίλοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ et c (qui tamen habet et

- προὔπ... ἐαυτοῦς.) (Contra, vid. Orig. iii. 511^c.)
12. ἐγενοντο] ἐγενετο 1.
— ὁ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλάτος BTL. Vulg. a.b.e.f. ff. Syrr.Crt. Theb. Æth. | † ὁ τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης τ. A. rel. c. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Arm. (om. ὁ ante Ἡρ. 69. HU.)
— μετ' ἀλλήλων] ante ἐν αὐτῇ 1. (Memph.) Theb. | om. Γ. Vulg. a.b.c. e.f. ff. Syrr.Crt. Arm.
— αὐτοῦς B.Mai.TL. | † ἐαυτοῦς τ. A. rel. [D.]
13. Πιλάτος δὲ] ὁ δὲ Πιλάτος D.
— συγκαλεσάμενος] συγκαλεσας D.
— τὸν λαὸν] praem. πάντα D. c. Syr. Crt. | (populi Syr.Pst. Theb. Æth.)
14. αὐτοῦς] ἐαυτοῦς Γ.
— προσημεγκατέ] κατηνεγκατέ D. | προσ- ημεγκα T.
— ὥς] quem dieistis mihi Syr.Crt.
— ἀποστρέφοντα] διαστρέφοντα 1. 69.
— τὸν λαὸν] populum nostrum Syr.Crt.
— καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καγὼ δὲ D. | om. ἐγὼ 1. HG. Theb. Arm.
— ἀνακρινάς] ante ἐνωπιον ὕμων D. Syrr.Crt.&Pst.
— οὐθεν B. 1. | † οὐδὲν τ. ADT. rel.
7. ad eum Am.* | 8. de eo Cl. | 9. eum Cl. | 10. Stabant autem Cl.

Vulg. a, b c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

15. ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς τῇ 16
¶ Matt. 27:15-26. β 17
¶ Mar. 15:7-15. τι 18
¶ Jo. 18:40. α 19
18. ἀνέκραξαν 20
19. βεβλημένος 21
— fin. add. 17 [Ἀ- 22
νάγκην δὲ εἶχεν 23
κατὰ ἑορτὴν ἁ- 24
πολύνειν αὐτοῖς 25
ἕνα.] 26
§ P 27
¶ T 28
§ F^a ¶ F^a 29
τῇ 30
α 31
τιγ 32
α 33
23. om. κ. τ. ἀρχ.

αὐτοὺς, Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας * οὐθὲν" εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15 ἄλλ' οὐδὲ Ἡρώδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ. 16 παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 17† 18 q † ἀνέκρα- 19 γον" δὲ παμπληθεὶ λέγοντες, Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν. 19 ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινα γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον † βληθεὶς" † ἐν τῇ φυλακῇ. 20 144 Πάλιν † δὲ" ὁ § Πιλάτος προσεφώνησεν 21 θέλων ἀπολύσαι τὸν ¶ Ἰησοῦν. 21 οἱ δὲ ἐπεφώνουν 22 λέγοντες, § † Σταύρου σταύρου" αὐτόν. ¶ 22 ὁ δὲ 23 τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν 24 οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· παι- 25 δεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 23 οἱ δὲ ἐπέκειντο 24 φωναῖς μεγάλας αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ 25 κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν [καὶ τῶν ἀρχιερέων.]

ad illos, Optulisti mihi hunc hominem quasi avertentem populum, et ecce ego coram vobis interrogans nullam causam inveni in homine isto ex his in quibus eum accusatis. 15 (309, 10.) Sed neque Herodes: nam remisisti vos ad illum, et ecce nihil dignum morte actum est ei. 16 (309, 2.) Emendatum ergo illum dimittam. 17 Necesse autem habebat dimittere eis per diem festum unum. 18 (310, 1.) Exclamavit autem simul universa turba dicens, Tolle hunc, et dimitte nobis Barabbam: 19 qui erat propter seditionem quandam factam in civitate et homicidium missus in carcerem. 20 (311, 1.) Iterum autem Pilatus loentis est ad illos volens dimittere Iesum. 21 At illi succlamabant dicentes, Crucifige, crucifige illum. 22 (312, 9.) Ille autem tertio dixit ad illos, Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis inveni in eo: corripiam ergo illum et dimittam. 23 (313, 1.) At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur, et inualescebant

14. ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἰτιον] αἰτιον ἐν αὐτῷ D. (Theb.) αἰτιον ante ἐν τ. ἀνθρ. Latt. Memph. Æth. | ἐν αὐτῷ αἰτιον 69. | "post cum" tantum Syr. Crt. | causam inveni in homine isto Vulg. (b).f. Syr.Pst. | dignum in homine hoc a.
— ἐν] ἐπὶ Δ.
— αἰτιον] om. 1. | αἰτιαν EFG².
— ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ BT. rel. | om. D. | om. κατ' AL. 1. A. Latt.
15. ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν AD X. 1. rel. Syrr.(Crt.&Pst.)&Hel.txt. (Arm.) (Æth.) (ἀνέπεμψεν II.) (ὑμᾶς] αὐτον Syrr.Crt.&Pst. Arm.) | ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτον πρὸς ὑμᾶς BTL. 69. KM. f. (Gat.Mm. Syr.Hel.mg.) Memph. Theb. (ὑμᾶς] ὑμᾶς B.Bthly. Bch. Gat.Mm. Syr.Hel.mg.)
— ἰδου] om. D. Syr.Crt. (vnn Arm.)
— ἐστιν πεπραγμένον] πεπραγμένον ἐστιν D.
— αὐτῷ] praem. ἐν DX. 69. Γ. c.
17. † ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύνειν † αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα §.] om. ver. AB TLK. Fuld. a. Memph.MS. Theb. | habent hic XD. rel. Vulg. b.c.e.f. Syrr. Pst.&Hel. Memph.W. (Arm.) Æth. a. Eus. Can. aut hic aut om. (vid. Matt. xxvii. 15. Mar. xv. 6. Joh. xviii. 39.) |

- post ver. 19 D. Syr.Crt. Æth.impr. [δὲ] γὰρ Arm. | ἀπολύνειν αὐτοῖς] post κατὰ ἑορτὴν D. | αὐτοῖς] ante ἀπολύνειν 69. || et consueverat Pilatus etc. Syr.Crt. | κατὰ ἑορτὴν] κατ' ἑορτ. Δ. secundum consuetudinem b. | ἕνα] add. vinctum c. Syr.Hel.* | ante κατὰ ἑορτ. Arm.
18. ἀνέκραγον BTL. a. | † ἀνέκραξαν §. ADX. rel.
— δὲ] om. T*. 69.
— ἀπανπληθεὶ T.
— αἶρε τούτου] bis D.
— τὸν Βαρ. BDTLX. 1. 69. Ss. Orig. iii. 755^b. | om. τὸν AΔEFGHKMUVTΛ.
19. τῶνα γεν. ἐν τῇ πόλει] om. Syr.Crt.
— βληθεὶς BTL. | † βεβλημένος §. A DX. rel. (-ρον 69 Ser.) vid. ver. 25.
— ἐν τῇ φυλακῇ B(T)LX. f. (om. τῇ T.) | † εἰς φυλακὴν §. AD. rel. (vid. ver. 25.) | εἰς τὴν φυλακὴν 1.
20. δὲ AB.Mai.DTL. Latt. Syrr.(Crt.)&Pst. Memph. Theb. (Æth.) | † οὖν §. X. rel. Syr.Hel. | om. Tol. Memph. MS. Theb.MS. Arm.
— προσεφώνησεν] add. αὐτοῖς BL. a. Syr.Crt. Memph. Theb. Æth. | add. αὐτοῖς D. | add. πρὸς αὐτοῖς 69. Vulg. b.c.e.f. ff. g. l. | non addunt AP TX. rel. Syrr.Pst.&Hel. Arm. || add.

- et dixit illis Syr.Crt. (vultisne ut servem vobis Æth.)
20. τὸν Ἰησοῦν] αὐτον 1. H.
21. ἐπεφώνουν] ἐκραζαν D. c.
— λεγοντες] om. D.
— σταυρου σταυρου BDF^a. Orig. i. 725^d. iii. 316^c. 511^d. 755^b. iv. 301^a. 434^d. Eus. Ecl. Pr. 49. 51. | † σταυρωσον σταυρωσον §. AP.L. rel. (vid. Mar. xv. 13. Joh. xix. 6, 15.) || semel. U. a.b.c.f. ff. Arm. Æth. | Contra, Vulg. c.
— αὐτον] τον D*.
22. οὐδὲν αἰτιον ABP. rel. Vulg. f. ff. | ουδεμιαν αἰτιαν D. | ουδεν αξιοῦν L. a.c. Syrr.Crt.(Pst.)&Hel.mg. | ουδεν γὰρ αἰτιον 1. 69. b.e.l. Syr.Crt.
— εὗρον Am. a. Syrr.Pst.&Hel. | εὐ- ρισκω D. Vulg Cl. b.c.e.f. ff. l. Syr.Crt.
— αὐτον] post ἀπολύσω D.
23. σταυρωθῆναι AD(ante αὐτον)P. rel. | σταυρωσαι B. (crucifige illum a.c. Theb.)
— κατίσχυον 1 Wtsl.
— και των αρχιερων ADP. rel. c.f. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Arm. (Æth. om. και των). | om. BL. Vulg. a.b.c. ff. g. l. Memph. Theb.

19. quondam Am. | 20. ad eos Cl. | 21. eum Cl. | 22. invenio Cl.

Δ B(C) D(P) [Q] τιδ²⁴
L X Δ. α
1. [33.] 69.
E(F) GHKMSUVI
Δ.
§ C

† Matt. 27:32. τιδ
Mar. 15:21. α
Jo. 19:17.
26. ἀπήγον
§ 33

Π' τιδ

* Hos. 10: 8.
Rev. 6:16.
§ Q

24 † καὶ Πιλάτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἶτημα αὐ-
τῶν. 25 ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον
βεβλημένον § εἰς φυλακὴν, ὃν ἤτουντο· τὸν δὲ
Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.

145 26 † Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, § ἐπιλαβόμενοι
† Σίμωνά τινα Κυρηναῖον ἐρχομένον ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέ-
θηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.
27 ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ
γυναικῶν, αἱ † ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 στρα-
φεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς † Ἰησοὺς εἶπεν, Θυγατέρες Ἰε-
ρουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτάς
κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. 29 ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται
ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν, Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ * αἱ
κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγεννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ † ἔθρε-
ψαν. 30 § τότε ἄρξονται § λέγειν τοῖς ὄρεσιν, † Πέ-

voes eorum, 24 (314, 1.) et Pilatus adiudicavit fieri petitionem eorum: 25 dimisit autem illis eum qui propter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant, Iesum vero tradidit voluntati eorum.

26 (315, 1.) Et cum ducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem venientem de villa, et imposuerunt illi crucem portare post Iesum. 27 (316, 10.) Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum, quae plangebant et lamentabantur eum. 28 Conversus autem ad illas Iesus dixit, Filiae Hierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete et super filios vestros: 29 quoniam ecce venient dies in quibus dicent, Beatae steriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quae non lactaverunt. 30 Tunc incipient dicere montibus, Cadite super

24. καὶ Πιλάτος ἐπέκρινεν B.L. Vulg. α. b.e.f. Syr.Crt. Memph. Æth. | † ὁ δὲ Πιλάτος ἐπέκρινεν Ξ. AP. rel. f. Syrr.Pst.&Hel. Theb. Arm. | ἐπέκρινεν δὲ ὁ Πιλάτος D. c.

25. ἀπέλυσεν δὲ] † add. αὐτοῖς Ξ. I. 69. KM. Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hel.† Arm. Æth. | om. AB.Mai.DPLXΔEFGHS UVΓA. α. Memph. Theb. || add. postea τον Βαραββαν 1. (69.) (vid. Matt. xxvii. 26. Mar. xv. 15.)

— δια στάσιν καὶ φόνον Orig. i. 420^c. | eneca founo D. (propter homicidia et haecreses Syr.Crt.)

— βεβλημενον] om. A. Syr.Crt.

— φυλακην] † praem. την Ξ. ACPL. rel. Memph. Theb. | om. BD. 69. FK. Arm. Orig. i. 420^c.

— ἤτουντο] ἤτωντο M. | (om. ὃν ητ. α. b.e.f.)

— Ἰησοῦν] add. φραγγέλλωσας 69. (vid. Matt. et Mar.) || ad fin. add. Susceperunt ergo Iesum et portans crucem suam c.(ff.)(l.) (sibi crucem ff. et add. dncebatur.)

26. καὶ ὡς] ὡς δὲ D.

— ἀπήγαγον] ἀπηγον B.

— Σίμωνα τ να Κυρηναιοιν ἐρχομενον B(CD)(L)X. 33. (69.) (τινα] ante Σίμωνα CD. | om. L. Syrr.Crt.&Pst.) (ἐρχομενον] ἐρχομενου 69 sic.) | † Σιμωνος τινος Κυρηναιοιν του ἐρχομενου Ξ. (AP. rel.) (Κηρυν. A. ἐρχομενον H.) | om. του ΑΡΑ. I. EFGKMSUVI

A. | et BCDLX. 33. 69. H. non habent art.

26. ἐπεθ. ad fin. ver.] ut ferret crucem et iret post Iesum Syr.Crt.

— απ'] απο D.

— οπισθεν] οπεισοθεν D.

— του Ιησου] αυτου I. c. Memph. MS.

27. αυτω πολυ πληθος] το πληθος αυτω D. | αυτω πληθος. πολυ 69. α. (om. πολυ b.c.e.f.f. Arm.)

— γυναικων] γυναικες D. c.f. Syrr.Crt. & Pst. Theb. Æth. [Memph. aniceps.]

— αι] om. 69. || † add. και Ξ. C²PA. I. rel. Syr.Hel. | om. ABC*DLX. 33. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Theb. Arm. Æth.

— εκοπ.] κοπ. L.

— αυτον om. b.e.f. | post εκοποντο D. Vulg. c.f. Syr.Crt.

28. Ιησους] om. Γ. || † praem. ὁ Ξ. A (C)DP. rel. | om. BL. | ὁ Ιησους ante προς αυτας C. Syrr.Crt.&Pst.MS.

— ειπεν] ante προς αυτας D. Arm. (add. "illis" Syr.Crt. Æth. add. taceite post Ιημ. b.)

— επ' εμε] εμε, μηδε πενθειτε D. (om. επ' et mox om. εφ' et επι.)

— πλην] αλλ' D.

— εφ' εαυταις S. | εφ' αυτας Δ.

29. ιδου Vulg. c.f. rel. | om. D. 69. a.b.e. ff. Syr.Crt. Arm. Æth.

— ερχονται ημεραι ABL. rel. | ημεραι

ερχονται CX. Theb. | ελευσονται ημεραι D. 69. Latt.

29. ερουσιν] dieetis Syr.Crt.

— αι κοιλαι BCX. I. 69. Memph. Theb. | * om. αι Ξ. ADP. rel. Arm.

— εγεννησαν] γενησαν 69*. A.

— μαστοι] μασθοι D*FGTf (ut vid.) | μαζοι C.

— εθρεψαν BC*L. Syr.Hel. mg. (et ap. Bar.Hebr.) | εξεθρεψαν C²D. I. | † εθηλασαν Ξ. AP. rel. Syrr.Crt.Pst.& Hel.txt. lactaverunt Vulg. f. Æth. educaverunt α. nutrierunt b.e.f.f. l. nutricaverunt c.

30. αρξονται] -ξονται APTfΔ. 33.

— πεσατε C*QLXΔ. | † πεσετε Ξ. A B.Mai.C²DP Tf. rel.

31. ει] om. L. Syr.Crt. Æth. (ὅι E sic.)

— τω υγρω ADPQL. rel. | om. τω B C.

— ταυτα] τουτο C.

— τι] συγτα A.

— γενηται ABCPQ. rel. | γενησεται D K²ATf. Memph. Theb. | γινεται EFS.

32. ηγοντο δε] add. συν τω Ιησου C³. 33. 69. E*.

— και] om. Syrr.Crt.&Pst.

— δυο] post κακοιργοι B. Memph. Theb. | Contra, ACDPQ. rel.

— συν αυτω] om. C³. Syr.Hier. | post

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

σατε" ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, Καλύψατε ἡμᾶς·
31 ὅτι εἰ ἐν [τῷ] ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ
ξηρῷ τί γένηται;

¶ Matt. 27:33. τιβ
¶ Mar. 15:27. α
¶ Jo. 19:18. τω
¶ P α

¶ Matt. 27:33-37. α
¶ Mar. 15:22-26. τικ
¶ Jo. 19:17-19. ι
τκα

34. κλήρον α
τκιβ
β

35. τοῦ θεοῦ ὁ
ἐκλεκτός. τκυ

36. ἐνέπαιζαν β
¶ F

146 32 t "Ηγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι
σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 u καὶ ὅτε ¶ † ἦλθον" ἐπὶ
τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν
αὐτὸν καὶ τοὺς κακοῦρους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ
ἐξ ἀριστερῶν. 34 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν, Πάτερ, ἄφες
αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν. Διαμεριζόμε-
νοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλῆρον. 35 καὶ
εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμνηστήριζον δὲ καὶ οἱ
ἄρχοντες † λέγοντες, "Ἄλλους ἔσωσεν σωσάτω ἑαυ-
τόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ τοῦ θεοῦ ἐκλεκτός.
36 ἐνέπαιζον δὲ ¶ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχό-
μενοι, † ὄξος προσφέροντες αὐτῷ, 37 καὶ λέγοντες,

nos, et collibus, Operite nos:
31 quia si in viridi ligno haec
faciunt, in arido quid fiet?

32 (317, 1.) Ducebantur autem
et alii duo nequam cum eo ut
interficerentur. 33 (316, 1.) Et
postquam venerunt in locum
qui vocatur calvariae, ibi cruci-
fixerunt eum (319, 1.) et latrones,
unum a dextris et alterum a
sinistris. 34 (320, 10.) Iesus au-
tem dicebat, Pater, dimitte illis:
non enim sciunt quid faciunt.
(321, 1.) Dividentes vero vesti-
menta eius miserunt sortes.
35 Et stabat populus spectans,
(322, 2.) et deridebant illum prin-
cipes cum eis dicentes, Alios
salvos fecit, se salvum faciat, si
hic est Christus dei electus.
36 (323, 2.) Includebant autem ei
et milites accedentes et acetum
offerentes illi, 37 dicentes, Si tu

ηγοντο δὲ Syrr.Crt.&Pst. Æth. || add.
Ioathas et Maggattras l.

33. ἦλθον BC(D)QL 33. 69. Latt. Syrr.
Crt.Pst.&Hel.mg. (ἦλθαν D.) | † ἀπηλ-
θον Ξ. AX. rel. Syr.Hel.txt.

— καλουμένων ABDQL. rel. | λεγομέ-
νον CXGA. (vid. Matt. xxvii. 33.)

— ἐσταυρωσαν] post αυτον 69. | ἐσταυ-
ρων Δ*.

— κακοῦρους] add. ὁμον D. | add. duos
b. Theb.

— μιν α. | om. Γ ut vid. Vulg. b.c.e.f. ff.
— εκ] om. 69.

— ἀριστερων ABCD. rel. | ενωμητων
C*QL. 33. 69. (vid. Matt. xxvii. 38.
Mar. xv. 27.) || ad fin. add. iterum
εσταυρωσαν Syr.Hel. Arm. Æth.

34. om. ὁ δε ad ποιουσιν BD*. a.b. Memph.
MS. Theb. | habent ACDmg.man.ant.
QLXΔ. 1. 33 sic. 69. (E eum ast.) rel.
Vulg. c.e.f. ff. Syrr.Crt.Pst.&Hel.
Memph.MSS. Arm. Æth. "quod Domi-
nus in cruce dixerit, Pater remitte eis,
non mihi sciunt quid faciunt." Iren. 210.
Orig. Int. ii. 188*. Παρακαλῶ κύριε
θεὲ πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασιν
τί ποιοῦσιν. Jacobus Justus ap. Hegi-
sippum. Eus. H.E. ii. 23 (80). αὐτὸς
γὰρ ὁ διδάσκαλος προσηλωθεὶς ἤχηετο
τῷ πατρὶ τοῖς αὐτὸν ἀναιροῦσιν ἄφε-
θῆναι τὸ ἁμάρτημα· εἰπὼν, Πάτερ,
ἄφες αὐτοῖς τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, οὐ
γὰρ οἶδασιν ἃ ποιοῦσιν. Hom. Cl. xi. 20.
Hil. 782f. Eus. habet in Canone.

34. Ἰησους] κυριος Q. Syr.Hel.mg.

— ελεγεν Syrr.Pst.&Hel. | ειπεν AKM.
Syr.Crt.

— πατερ Iren. Hil. om. A. | πατιρ D
mg.

— ποιουσιν] ποιωσιν 33.

— διαμεριζόμενοι δε] διμεριζοντο δε D.
c.

— εβαλον Vulg. b.e.f. ff. | -λλον X. 1.
33. F. a. | βαλοντες D. c. (vid. Matt.
xxvii. 35. Mar. xv. 24.)

— κληρον BCDQL. rel. b.c. (vid. Matt.
Mar. Joh. [e Ps. xxii. 19.] xix. 24.) |
-ρους AX. 1. 33. Vulg. a.e.f. ff. Syr.
Hel.mg. Arm. [Syr.Crt. Memph.
Theb.] "Lucas dicendo sortes, plura-
lem pro singulari numero posuit....
quamvis nonnulli codices sortem repe-
riantur habere, non sortes." Aug. in Joh.
Tr. cxviii. (ed. Bass. iv. 1057b.)

35. θεωρων Eus. D.E. 498d. | ορων D.

— εξεμνηστηριζον δε και Syr.Hel. Memph.
(et deridentes Syrr. Crt. & Pst.) [h.
'Theb.] | εμνηστηριζον δε D. (om. και
D. 1. Latt. Arm.ed.) και εξημνηκτ.
Eus. D.E. || add. αυτον D. 1. 69. Latt.
Syr.Crt.Pst.&Hel. Arm. Eus. D.E.
— οι αρχοντες Eus. D.E. | om. D. ||
† add. συν αυτοις Ξ. A. rel. Vulg.
(a.) f. Syrr.(Crt.) & Hel. Arm. Eus.
D E. | om. BCDQLX. 33. 69. b.c.e.f. l.
Syr.Pst. Memph. Æth. [h. Theb.]

— λεγοντες Eus. D.E. | και ελεγον αυ-
τω D. Æth. (et dicebant c.)

35. εσωσεν Eus. D.E. | εσωσας D. c. |
σεσωκεν K²M*.

— σωσατω εαντον Eus. D.E. | σεαυτον
σωσον D. c. (σωσατω αυτον L.)

— ει ουτος εστιν ο χριστος A(B)CQL
rel. Eus. D.E. (ουτος] υιος B. | om.
Syr.Crt.&Pst.) | ει υιος ει τον θεον ει
χριστος ει D. si tu es Christus c.

— ο τον θεον εκλεκτος AC³Q. rel. | τον
θεον ο εκλεκτος B. Btly. Bch. Mai. ed. 2.
L. 1. (om. ο B. Mai. ed. 1.) | ο εκλεκτος
του θεου C*. c. ff. | ο υιος του θεου ο
εκλεκτος 69. Syr.Hel. Memph. (Theb.)
Arm. Eus. D.E. | ο εκλεκτος tantum
D. (om. εκλεκτος c.)

36. ενεπαιζον ACDQ. rel. Latt. Syrr.
Crt.Pst.&Hel. Memph. | ενεπαιζαν B
L. Theb.

— αυτω] αυτον 69. E* ut vid. | om.
K*.

— οξος] † praem. και Ξ. C³QX. rel.
Vulg. b.c.e.f. Syrr.Pst.&Hel. Arm.
Æth. | add. τε D. | om. ABC* L. a.
Memph. Theb. || ad fin. ver. om. Syr.
Crt.

— προσφεροντες αυτω] προσεφερον D.
(b.e.f.)

37. και] om. D. Am. b. Memph. MS.
Theb.

— λεγοντες] add. χαιρε D. c. Syr.Crt.

32. interficeretur Am.* | 35. eum Cl. | 36. ei
Cl. | 37. et dic. Cl.

ABCD[P](Q)[R].
LX Δ. τκδ
1. 33. 69. α
EGHKMSUVΓΛ.
§ R

Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν.
38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ † [ἐπιγεγραμμένη] ἐπ' αὐτῷ
§ † † Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος.

ΠΛ' τκε
β
τκς
ι

147 39 Ἔἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων
ἐβλασφήμει αὐτὸν [λέγων], † Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ χριστός;
σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. 40 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος
† ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη, Οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν θεόν, ὅτι
ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως,
ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν οὗτος δὲ
οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξεν. 42 καὶ ἔλεγεν †, Ἰησοῦ,
μνήσθητί μου † ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.
43 καὶ εἶπεν αὐτῷ [ὁ Ἰησοῦς], Ἀμὴν † σοι λέγω,
σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

38. ἐπ' αὐτῷ
[γράμασιν] Ἑλ-
ληνικοῖς καὶ Ῥω-
μαϊκοῖς καὶ Ἑ-
βραϊκοῖς.
— Οὐτός ἐστιν ὁ
βασ. τ. Ἰουδ.
† || Matt. 27:44.
|| Mar. 15:32.
42. εἰς τὴν βασι-
λείαν

es rex Iudaeorum, saluum te fac. 38 (324, 1.) Erat autem et superscriptio inscripta super illum litteris graecis et latinis et hebraeis, Hic est rex Iudaeorum.

39 (325, 2.) Unus autem de his qui pendebant latronibus blasphemabat eum dicens, Si tu es Christus, saluum fac temet ipsum et nos. 40 (326, 10.) Respondens autem alter increpabat illum dicens, Neque tu times deum, quod in eadem damnatione es? 41 Et nos quidem iuste, nam digna factis recepimus; hic vero nihil mali gessit. 42 Et dicebat ad Iesum, Domine, memento mei cum veneris in regnum tuum. 43 Et dixit illi Iesus, Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiso.

37. εἰ σὺ εἶ Vulg. b.f. Syr.Crt. rel. | σὺ εἰ A. I. a.e.ff. | om. D. c. || add. ὁ χριστός 69. Arm.MSS.
— σῶσον σεαυτὸν] om. D. || add. περι-
θεντες αὐτῷ καὶ ἀκανθῶν στεφάνον D. (c.) (Syr.Crt.)
38. καὶ] om. Δ. c.
— ἐπιγραφὴ ABQL rel. Memph. Theb.
| praem. ἢ CDGSU. (vid. Mar. xv. 28.)
— ἐπιγεγραμμένη ADQ. b. (vid. Mar. xv. 26.) scripta et posita Syr.Crt. | † γεγραμμένη Ξ. C³Δ. 1. rel. (Latt.) Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Arm. Æth. (vid. Matt. xxvii. 37.) id. post αὐτῷ C³X. 33. 69. | om. BL. Memph. Theb.
— ἐπ' αὐτῷ] † add. γραμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαικοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς Ξ. AC³ DQR rel. (Latt.) Syrr.Pst.&Hcl. Arm. Æth. (vid. Joh. xix. 20.) | om. BC*L. a. Syr.Crt. Memph. Theb. (vid. Matt. et Mar.) || καὶ Ῥωμ.] om. καὶ DH. b. f. | καὶ Ἑβραϊκοῖς] om. 69* (add. mg. man. rec.) om. καὶ D.
— ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος BDL a.e.ff. (om. ὁ B.Mai. ed. 1. add. ἐστὶν D. c.f.f.) | ὁ βασ. τῶν Ἰουδ. C. c. | † οὗτος ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων Ξ. A QR. rel. Vulg. b.f. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Memph. Arm. Æth. Orig. iii. 2^a. | οὗτ. ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ βασ. τ. Ἰουδ. X. 1. 33. Theb.
39. κρεμασθέντων Orig. Int. iii. 922^a. | om. D. || add. eum eo Syrr.Crt.&Pst. Syrr.Hier. Memph.
— ἐβλασφήμει] -μη B.Ble. 69. E.
— αὐτὸν] om. B.Ble. (etra, Mai.) Orig. Int. iii. | αὐτῷ 69. K.
— λεγὼν ACQR. rel. Orig. Int. iii. | om. BDL. l. (λεγὼν.... ἡμᾶς om. D. c.)

39. ουχι BC*L. a.b.f.f. Syr.Crt. Memph. Theb. Arm. Æth. | † εἰ Ξ. AC³QR. rel. Vulg. c.f. Syrr.Pst.&Hcl. Orig. Int. iii. || ad fin.] qui destruebas templum et in tribus diebus reaedificabas illum saluum te fac nunc et descende de eruce. l. (vid. Matt. xxvii. 40. Mar. xv. 29, 30.)
— ἡμᾶς] praem. salva et Syrr.Crt.&Pst. Syrr.Hier.
40. ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη BC*LX. Memph. | † ἐπιτιμα αὐτῷ λεγὼν Ξ. AC³DQR. rel. Latt. Syr.Hcl. Arm. (Æth.) Orig. iii. 922^b. (ἐπιτιμῶν E*. Syr.Crt. | αὐτὸν 69.) | et increpavit eum consors ejus ille et dixit ei Syrr.Crt. (&Pst. om. ille alter.) [Theb.]
— οὐδε] οὐδεν 69. | οὐ G. | ὅτι οὐ D.
— σὺ] σοι 69.
— εἰ Orig. Int. iii. | ἐσμεν C* (corr. 2.) Syrr.Crt. Syrr.Hier. (Beh.) Memph. Theb. (Æth.) || add. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν D. (Syr. Crt. "ecce.") | Contra, Orig. Int.
41. καὶ] om. C* (corr. 2.) Memph. Theb.
— γὰρ] om. E.
— ἀπολαμβάνομεν] ἀπελαβαμεν C* (? corr. 2.) | ἀπολαμβάνομεν 33. 69. H.
— ἄτοπον] πονηρον D.
42. καὶ] add. στραφεὶς πρὸς τὸν κυριον D. | Contra, Orig. Int. iii.
— ἔλεγεν] εἶπεν D. b. Syr.Crt.
— Ἰησοῦ] † praem. τῷ Ξ. AC³Q T f. R. rel. | om. BC*L. Memph. Theb. (ut legi possit ἔλεγεν Ἰησοῦ dat. sen ἔλεγεν, Ἰησοῦ voc.). dat. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Æth. sic et Latt. voc. Memph. Theb. Domine Jesu Orig. Int. iv. 517^a. 523^d. | αὐτῷ D.
— μου] † add. κυριε Ξ. AC³R. rel. b. Syrr.Pst.&Hcl. Arm. Æth. Orig. Int.

iv. 564^a. Eus. in Ps. 29^e. Hil. 39^a. 183^e. | om. BC*DLM*. a. Syr.Hier. Memph. Theb. Orig. iv. 435^e. Orig. Int. iii. 922^b. | Ἰησοῦ hic Orig. iv. 435^d. | ante μνη-
σθητι Q. Vulg. c.e.f.f.f.l. Syr.Crt. Hil. 477^f.
42. ὅταν ἐλθῃς ABCR. rel. Orig. iv. bis. Orig. Int. iii. iv. 517^a. 523^d. 564^a. Eus. in Ps. 29^e. Hil. ter. | om. DQ.
— ἐν τῇ βασιλείᾳ σου ACQR. rel. a.b. Orig. iv. bis. Eus. in Ps. | εἰς τὴν βα-
σιλείαν σου BL. Vulg. c.f.e.f.f. Orig. Int. iii. iv. ter. Hil. (alterutrum Syrr. Crt.Pst.&Hcl. Arm. Æth.) | ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῆς ἐλευσεως σου D.
43. καὶ εἶπεν.... σοι λέγω] ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τῷ ἐπληροῦντι (ἐπιπληροῦντι 2), θαρσεὶ D.
— ὁ Ἰησοῦς AC(D)QR. rel. | om. BL. e*. Memph. Theb. | add. eredis c.
— σοι ante λεγῶ BC*L. Arm. | † post Ξ. AC³QR. rel. Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Memph. Theb. Æth. [vid. D supra.] Hil. saepe.
— σημερον] praem. ὅτι L. b.c. Syrr.Pst. &Hcl. Memph. Theb. Æth. | Contra, Orig. Int. iii. || add. ὅτι Syrr.Crt. | Contra, Orig. ii. 531^e. iv. 455^{b.c}.
— μετ' ἐμοῦ] post εἶπ C*. Memph. Theb. Æth. | Contra, C³. Orig. ii. 531^e. iv. 455^{b.c}. Orig. Int. iii. iv. 517^a. | (seq. in horto Eden Syrr.Crt.) || παραδ.] add. τοῦ θεου Orig. ii. 531^e. iv. 455^{b.c}. bis.
44. καὶ ἡν B.Mai.C*DL. a.b.c.f.f. Memph. Orig. Int. iii. 923^b. | † ἡν δὲ Ξ. AC³Q R. rel. Vulg. (c.) f. Syrr.Pst.&Hcl.

38. scripta super eum Cl. | 40. eum Cl.

Vulg. a. b. c. τκζ
Syr. C. P. H. β
Memph. Theb.
Arm. Æth.

*|| Matt. 27:45-56. β
|| Mar. 15:33-41.

§ P τκθ

** Ps. 31 (30): 5. α

46. και τουτο τλ β

47. ιδοξασεν τλα ι

*|| Jo. 19:25.

¶ Q
49. [επὶ] μακρόθεν

148 ⁴¹ w † Καὶ ἦν * [ἦδη] ὥσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. ⁴⁵ καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. ⁴⁶ καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου. ⁴⁷ καὶ τοῦτο δὲ εἰπὼν ἐξέπνευσεν. ⁴⁸ ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γινόμενον ἐδόξαζεν τὸν θεὸν λέγων, Ὁντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. ⁴⁹ καὶ πάντες οἱ συμπαραγενομένοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γινόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. ⁵⁰ εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες

⁴⁴ (327, 2.) Erat autem fere hora sexta et tenebrae factae sunt in universa terra usque in nonam horam, ⁴⁵ et obscuratus est sol, ^(328, 2.) et velum templi scissum est medium. ⁴⁶ (329, 1.) Et clamans voce magna Iesus ait, Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. Et haec dicens exspiravit. ⁴⁷ (330, 2.) Videns autem centurio quod factum fuerat, glorificavit deum dicens, Vere hic homo iustus est. ⁴⁸ (331, 10.) Et omnis turba eorum qui simul aderant ad spectaculum istud et videbant quae fiebant, percutientes pectora sua revertebantur. ⁴⁹ Stabant autem omnes noti eius a longe, et mulieres quae secutae

Arm. [Syr.Crt.] | ἦν B. Btly. Bch. Theb. *Orig. Int.* iii. 56^c.

44. ἦδη ante ὥσε BC*L. Syr. Hel. (Memph.) *Orig. Int.* iii. 56^c. | *om. S. AC²DQR. rel. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Theb. Arm. *Orig. Int.* iii. 923^f. | et eum merides esset tempore sextae horae Æth.

— ὥσε] ὥς ἡ 69.

— και σκοτος.... ἐ. ὥρ. ἐνατης] om. Syr. Hier. (in mg. habet; Et luna amisit lumen suum et stellae deciderunt, et petrae disruptae et sepulera aperta sunt, et corpora multorum sanctorum surrexerunt, et apparuerunt multis.)

— ἐνατης ABCDQRXΔ. 1. 33. EGHK MSUV. | † ἐνατης S. L. 69. ΓΑ.

45. και ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος AC²(D)QR. 1. rel. (Latt.) Syrr.Crt.&Pst. (&Hel.txt.) (Arm.) Æth. *Orig. Int.* iii. 923^f. ("secundum pleraque exemplaria"). *Marc.* ap. Epiph. 1. i. tom. iii. 42. Schol. lxxi. (i. p. 347). "Et forsitan ausus est aliquis quasi manifestus aliquid dicere volens pro, *Et obscuratus est sol*, ponere *Deficiente sole*; existimans quod non aliter potuissent fieri tenebrae, nisi sole deficiente." *Orig. Int.* iii. 923^a. (και ἐσκ. δὲ D. | και ἐσκορτ. A. | om. καi a.b.c.e. Arm.) | τον ἥλιον ἐκλείποντος BC* ut vid. (L). Syr. Hel. mg. (Memph. Theb. ut vid.) (*Orig.* i. 414^a). *Orig. Int.* iii. 56^c. (923^a. "in quibusdam exemplaribus.") ὁ ἐκλείπων ἥλιος *Orig.* i. 415^c. (ἐκλείποντος L. *Orig.* i. 414^a.) | om. C² ut vid. 33.

— και ἐσχίσθη AC²(D)QR. rel. Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Arm. [Memph. Theb.] | ἐσχίσθη δὲ BC*L. 1. 33. |

και το καταπετασμα του ναου ἐσχίσθη (om. μεσον) post ἐξέπνευσεν ver. 46. D.

46. φωνη μεγαλη hic ABPR. rel. Syr. Hel. rel. | post ὁ Ἰησοῦς CD. Syrr.Crt.&Pst. Memph. (Theb.) Æth. | (μεγαλη φωνη D.)

— χιρα Α Τf.

— παρατιθεμαι ABCPQX. 33. KMU. *Just. Try.* 105. *Orig.* iii. 726^c. *Eus.* D. E. 108^d. 160^c. (παρατιθημαι B. Mai. ed. 2. παρατιθημι D*. 1. παρατιθεμι D²R.) Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hel. rel. | † παραθησομαι S. LΔ. rel. (vid. LXX.)

— τουτο δε BC*D. c. Memph. Schw. | και τουτο P. 69. KM. b.e. Memph. MSS. Æth. | τουτο L. Syr. Pst. Theb. | † και ταυτα S. AC²QR. rel. Vulg. f. ff. Syr. Hel. Memph. W. Arm. | om. haec et ειπ. ἐξέπν. X. om. ταυτα ἐπιν a. Syr. Crt.

— ἐξέπν...σεσθαι Q Knit.

47. ιδων δε ὁ εκατ. το γεν] και ὁ ἑκατοντάρχος φωνησας D. || ἑκατοντάρχης B. 1. | † -χος S. ACDFQR. rel. || add. et qui eum eo erant e. ff.

— το γινόμενον] τα γινόμενα R. *Orig. Int.* iii. 928^a. 929^c. | το γεγονός C*. | om. D.

— ἐδοξαζεν BDRL. c.(c.)(ff.) Syr. Hel. Memph. W. & Schw. | † ἐδοξασεν S. A CPQ. rel. Vulg. a. f. Syrr.Crt.&Pst. Memph. MS. Theb. *Orig. Int.* iii. bis. [b.]

— οντως] οὗτος X.

— ὁ ἄνθρωπος οὗτος] post δίκαιος ἦν D. Theb. Æth. *Orig. Int.* iii. 929^c. | Contra, *Orig. Int.* iii. 928^a.

48. παντες] add. δε 33.

48. συμπαραγενομένοι] παραγενομένοι 1. — οχλοι] om. Syr. Crt. | add. και θεωρουντες 69. Arm.

— επι την θεωριαν ταυτην] om. Syr. Crt. (θεωριαν habet Syr. Hel. mg.) | επι θεωρεια (ante οχλοι) D. (c.) | (om. επι 69. Arm. add. και ante τα γεν. Arm.)

— θεωρ. τα γινόμενα] om. Δ.

— θεωρησαντες BCD Gr. RLX. 33. c. Syrr.Crt.Pst.&Hel. | † θεωρουντες S. PQ. 69. rel. (Latt.) | om. Arm.

— γενομενα c. | γνωμενα 69. quae fiebant Vulg. a. b. f. ff. quod fiebat e.

— τα στηθη] † praem. ἐαυτων S. C²(P) QR. rel. (Æth.) vv. (τα ἐαυτ. στηθη P.) | praem. αυτων X. 69. UF. | om. ABC* DL. 1. For. Arm. (pectora sua Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hel. || add. και τα μετωπα D. (c. loco τα στηθη.)

— ὑπεστρεφον] om. Syr. Crt. | ὑπεστρεφαν D. || ad fin.] add. dientes, Vae vobis; quae facta sunt hodie propter peccata nostra; appropinquavit enim desolatio Hierusalem g^a. add. et dientes, Vae nobis; quae facta sunt; vae nobis propter peccata nostra Syr. Crt.

49. δε] om. A. Theb.

— *γνωστοι αυτου ABPL. 33. | † γνωσ. αυτου S. CDR. rel. Latt. Syr. Hel. Memph. | γνωστ. Ἰησου Syrr.Crt.&Pst. || add. απο BDL. 1. 33. Latt. Memph. Theb. (vid. Matt. xxvii. 55. Mar. xv. 40.) | Contra, ACPR. rel.

— γυναικες] praem. αι B. Theb. (Contra, Memph.)

44. in universam terram usque in horam nonam Cl. | 47. iustus erat Cl.

A B C D (P) (R).
L X Δ.
1. 33. 69.
E[F]GHKMSUVΓ
Α. ΠΒ' τλβ
* || Matt. 27:57-60. a
|| Mar. 15:42-46.
|| Jo. 19:38-42.
¶ R
51. συγκατατεθει-
μενος
§ F

αἱ † συνακολουθοῦσαι" αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐ-
ρῶσαι ταῦτα.

149⁵⁰ y Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ βουλευ-
τῆς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, ⁵¹ (οὗτος οὐκ
ἦν ¶ συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει
αὐτῶν,) ἀπὸ § Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων,
ὃς † προσεδέχετο † τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ⁵² οὗτος
προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
τλγ ⁵³ καὶ καθελὼν † ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν
a † αὐτὸν" ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν † οὐδεὶς οὐπω"
τλδ
κείμενος. ⁵⁴ καὶ ἡμέρα ἦν † παρασκευῆς, καὶ σάβ-
βατον ἐπέφωσκεν. ⁵⁵ z κατακολουθήσασαι δὲ † αἱ"
γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνελθυῦσαι [αὐτῷ] ἐκ τῆς

erant eum a Galilaea, haec vi-
dentes.

⁵⁰ (332, 1.) Et ecce vir nomine
Ioseph, qui erat decurio, vir
bonus et iustus. ⁵¹ hic non con-
senserat concilio et actibus eo-
rum, ab Arimathia civitate Iu-
daeae, qui expectabat et ipse
regnum dei: ⁵² hic accessit ad
Pilatum et petiit corpus Iesu,
⁵³ (333, 1.) et depositum involvit
sindone, et posuit eum in mo-
numento exciso, in quo non-
dum quisquam positus fuerat.
⁵⁴ (334, 10.) Et dies erat parasce-
ves, et sabbatum inlucescebat.
⁵⁵ Subsecutae autem mulieres,
quae cum ipso venerant de

* || Matt. 27:61.
|| Mar. 15:47.
55. δύο γυναῖκες
— ἐκ τ. Γαλ. [αὐ-
τῷ]

49. συνακολουθοῦσαι B. Bth. Mai. CRLX.
33. (ακολουθοῦσαι B. Bch.) | συνακο-
λουθησαι Δ. | † συνακολουθήσασαι Ξ.
ADP. rel.
50. ab init.] Et homo quidam Syr. Crt.
Homo autem quidam Syr. Pst. Et ven-
nit vir Aeth. (omitunt idon.)
— ονοματὶ ὄνομα 1.
— ἀνὴρ (post ὑπαρχων) om. DF. a. b. e.
ff. (ap. Blan.) | praem. καὶ ὁ C. | praem.
καὶ LX. 33.
— καὶ δικαιοσ] om. καὶ B. Theb. (δικ.
καὶ αγ. Syr. Crt.)
51. οὗτος.... πράξει αὐτῶν] ille vir cuius
non assensit animus cum accusatoribus
ad fin. ver. Syr. Crt.
— συγκατατεθειμένος ABP. rel. | συγ-
κατατιθεμινος CDLXΔ. 1. 69.
— αὐτῶν] των G.
— ἀπο Αριμ. πολ. τ. Ιουδ.] post ὑπαρ-
χων Syr. Pst.
— Αριμαθαίας] -θίας D.
— ὅς] οὗς sic 69. || † add. καὶ Ξ. APΓ.
rel. Syr. Hel. (vid. Mar. xv. 43.) | om. B
CDL. 1. 33. 69. Vulg. a. b. e. f. ff. l. (Syr.
Crt. & Pst. "et" tantum.) Memph. Theb.
(ad fin. ver. om. c., et "de civ. Arima-
thia" etc. habet in ver. 50.)
— προσεδέχετο] † add. καὶ αὐτος Ξ. A.
1. 33. rel. Vulg. f. ff. Syr. Hel. Aeth.
(vid. Mar. xv. 43. Matt. xxvii. 57.) |
praem. αὐτος PXXNU. Arm. | non
habent BCDL. 69. Γ. a. b. e. l. Syrr. Crt.
& Pst. Memph.
52. οὗτος] om. D. Aeth. καὶ D² supra
lin. Aeth. | οὕτως LE. | αὐτος 69.
— τῷ Πιλάτῳ] om. Syr. Crt.
— Ἰησοῦ] κυρίου G. || add. Pilatus au-

tem cum audisset quia exspiravit, cla-
rificavit Dominum et donavit corpus
Ioseph. c.
53. καθελὼν] † add. αὐτο Ξ. AP. rel. b.
Syr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Theb.
Arm. (αὐτον U.) corpus c. Aeth. |
om. BCDL. 33. 69. (Latt.) [h. F.]
— αὐτο post ἐνετύλιξεν] το σωμα του
Ιησου εν D. | om. X. 1. HΓ. (Latt.)
Arm. eum. a.
— σινδόνι] σινδόνα Γ. | τῇ σινδόνι II.
|| add. καθαρά 69.
— αὐτον B. Bth. Bch. CD. Vulg. a. b. f. ff.
| † αὐτο Ξ. AB. Mai. PL. 33 sic. rel. c.
| om. I. 69. e. Arm. [h. F.]
— μνηματι λαξευτῷ] μνημειφ λελατομη-
μενφ D. (vid. Mar. xv. 46.)
— οὐ] ὅπου U.
— οὗδεις οὐπω ABL. 1. Syrr. Pst. & Hel.
| οὐπω οὗδεις D. Orig. i. 439^b. | ου-
δεις οὐδεπω CP. 33. 69. KMu. | † ουδε-
πω οὗδεις Ξ. X. rel. (Latt.) Syr. Crt.
Arm. Orig. Int. iii. 930^c. (vid. Joh. xix.
41.) | οὐδεποτε οὗδεις A. | nemo tan-
tum c. Aeth. [h. F.]
— κείμενος] sepultus Syr. Crt.
— ad fin.] add. καὶ προσέκυλισεν λιθον
μεγαν επι την θυραν του μνημειου U.
Memph. Aeth. a. 5. (vid. Matt. xxvii.
60. Mar. xv. 46.) | add. καὶ θεντος αυ-
του επιθηκεν τῷ μνημειφ λιθον ὃν
μογισ εικοσι εκυλιον D. (c.) (Theb.)
54. sic in D ἦν δε ἡ ἡμερα προ σαββα-
τον. (om. cet.)
— ἡμερα] praem. ἡ AD. 69. Theb. Arm.
— παρασκευῆς BC*L. (Latt.) vid. Mar.
xv. 42. | † παρασκευη Ξ. AC²P. rel.
f. ff. Eus. ap. Combefis. Mai. 265. | feria
sexta Syr. Crt. Arm.

54. καὶ EC*L. 1. 33. 69. A. (Latt.) Syrr.
Crt. Pst. & Hel. † Memph. Arm. Eus.
ap. Comb. ("ut" Aeth.) | om. AC²PX
ΔEGHKSUVΓ. c. Theb.
— σαββατω Γ Tj.
— ἐπεφωσκεν Eus. ap. Combefis. Mai. 265.
| ἀπεφωσκεν KM.
55. Atque illac mulieres quae venerant
eum illo a Galilaea venerunt ad sepul-
chrum in investigationibus earum; et
viderunt corpus, cum imposuissent il-
lud ibi. Syr. Crt.
— κατακολουθήσασαι Eus. in Es. 462^c.
ap. Comb. Mai. 265. | κατηκολουθησαν
D. c. ff. Syrr. Pst. & Hel.
— αἱ γυναῖκες BPLX. 1. 33. 69. Vulg.
c. f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb. |
† καὶ γυναῖκες Ξ. Ss. | αὐτῶν γυναῖκες
Arm. aliae mulieres Aeth. | δυο γυ-
ναικες D. (non 33.) a. b. e. ff. γυναῖκας
δυο τὰς ἀκολουθήσασας αὐτῷ αἵτινες
ἦσαν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας συνακολου-
θήσασαι Eus. ad Mar. iv. 266. | γυναῖ-
κες tantum ACΔEFGHKMUVTΛ.
Eus. in Es. et ap. Comb.
— αἵτινες] τινες Eus. in Es.
— αὐτῷ hic AC²P Tj. rel. vv. Eus. ap.
Comb. et ad Mar. Suppl. 289. 292. | post
Γαλιλαίας BL. Eus. in Es. | om. C* ut
vid. D. c. Aeth.
— ἐκ Eus. in Es. et ap. Comb. et ad Mar.
Suppl. 289. | ἀπο D. c. f. Eus. ad Mar.
iv. et ad Mar. Suppl. 292.
— ἐθίσαντο] praem. καὶ D. c. Syr. Pst.
| ἐθιωρον 69.
— μνημειον] μνημα D.

49. eum erant α. | 51. consilio α. | 55. cum
eo α.

Vulg. a, b, c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb. 7λε
Arm. Æth. η
* Exod. 20: 10.

Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. ⁵⁶ ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. ^a καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

XXIV. 7λε
b || Matt. 28: 1, seq. β
|| Mar. 16: 1, seq.
|| Jo. 20: 1, seq.
P
1. ἐπὶ τὸν μν. ἦλθαν

3. [τοῦ κυρίου]

7λε
β

150 ¹ b Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου [†] βα-
θέως [¶] ἦλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν
ἀρώματα, [†]. ² Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλυσμένον
ἀπὸ τοῦ μνημείου, ³ [†] εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ
σῶμα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. ⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ [†] ἀπο-
ρεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ [†] ἄνδρες δύο
ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν [†] ἐσθῇτι ἀστραπτούσῃ. ⁵ ἐμ-
φόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν [†] τὰ
πρόσωπα εἰς τὴν γῆν, [†] εἶπαν πρὸς αὐτάς, Τί

Galilaea, viderunt monimen-
tum et quemadmodum positum
erat corpus eius, ⁵⁶ (335, 8.) et
revertentes paraverunt aromata
et ungenta: et sabbato quidem
siluerunt secundum manda-
tum.

¹ (335, 1.) Una autem sabbati
valde diluculo venerunt ad
monumentum portantes quae
paraverant aromata. ² Et in-
venerunt lapidem revolutum
a monumento, ³ et ingressae
non invenerunt corpus domini
Iesu. ⁴ Et factum est dum
mente consternatae essent de
isto, ecce duo viri steterant
secus illas in veste fulgenti:
⁵ (337, 2.) cum timerent autem et
declinarent vultum in terram,
dixerunt ad illas, Quid quaeri-

55. καὶ ὡς ἐτέθη το σωμα] om. D.

56. ὑποστρ. δε a. Syr. Hel. Memph. [h.
Theb.] | om. δε C. Æth. | καὶ ὑποστρ.
C². Vulg. b, c, e, f, ff. Syrr. Crt. & Pst.

— ἡτοίμασεν D².

— αρώματα] praem. τα L. Eus. ad Mar.
Suppl. 289.

— καὶ μύρα] om. 1. (habet Syr. Hel. mg.
Gracce.)

— μιν] om. PKnit.

— σαββατον] σαββατον Γ.

— κατὰ τὴν ἐντολήν Dion. Alex. ad Ba-
silid. Routh. iii. 227. | om. D.

1. τῇ δε μιᾷ Dion. Alex. ad Basilid.
Routh. iii. 227. Eus. D.E. 492^d. in Ps.
79^b. ad Mar. Suppl. 293. | μιᾷ δε D.
|| add. "die" a.

— σαββατων] σαββατων Γ.

— ορθρον Dion. Alex. Eus. ad Mar. iv.
266. | ορθον AC.

— βαθεως AB. Mai. CDLXΔ. 33. GHM
ΓΑ. Eus. D.E. | † βαθεος Ξ. P. 1s.
69. rel. Dion. Alex. (225, 227.) Eus. in
Ps. ad Mar. 266. et ap. Combefis. Mai.
265. ad Mar. Suppl. 289, 290, 293. [h.F.]

— ἦλθον (ἦλθαν B* Mai.) post ἐπὶ το
μνημα BL. Dion. Alex. (227.) Eus. in
Ps. ad Mar. Suppl. 293. | ante AC. rel.
Vulg. f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Memph.
Theb. Tert. adv. Marc. iv. 41. | post σαββ.
a, b, c, e. Eus. D.E. | ἤρχοντο D. (ante
ἐπὶ τ. μν.) || add. γυναῖκες C² GH. Eus.
in Ps. | Contra, Dion. Alex. (δηλονοσι αἱ
γυναῖκες de suo ut vid. Eus. D.E.)

— μνημα ABC² D. rel. Dion. Alex. Eus.
in Ps. et ad Mar. iv. ad Mar. Suppl. 289.
| μνημειον C* XΔF. Eus. D.E. et ap.
Comb. (vid. Mar. xvi. 2. Joh. xx. 1.)

1. αρώματα Vulg. f, g¹. Syrr. Pst. & Hel.
Dion. Alex. Eus. D.E. ad Mar. iv. et
ap. Comb. et ad Mar. Suppl. 289. | om.
D. a, b, c, e, ff. l. Syrr. Crt. Theb. || † add.
καὶ τινες συν αὐταις Ξ. AC² D. rel. f.
(Syrr. Crt. Pst. & Hel.) Theb. (Arm.)
Eus. D.E. (vid. ver. 10.) et erant cum
eis mulieres aliae Syrr. Crt. & Pst. Arm.
| om. BC* L. 33. Vulg. a, b, c, e, ff. g¹ l.
Memph. Æth. Dion. Alex. Eus. in Ps.
(ὁ Λουκάς.. λέγει.. γυναῖκας δύο Eus.
ad Mar. iv. 266.)

2. ab init.] add. ελογίζοντο ἐν ἑαυταῖς τις
αρα αποκλίσσει τὸν λίθον D. c. Theb.
(vid. Mar. xvi. 3.) | Contra, Dion. Alex.
Eus. D.E. in Ps.

— εὗρον δε Dion. Alex. ad Basilid. Routh.
iii. 227. Eus. D.E. 492^d. in Ps. 79^c. |
ελθουσαι δε εὗρον D. (c.) Theb.

— απο ABC² D. rel. Dion. Alex. Eus. in
Ps. | εκ C* H. Eus. D.E. || add. της
θυρας X. Syr. Hier. | Contra, Dion.
Alex. Eus. D.E. in Ps. || om. απο τ.
μνη. b.

3. εἰσελθουσαι δε BC* DL. 1. 33. a, b, c, e.
ff. l. Memph. Theb. Eus. D.E. 493^a.
in Ps. 79^c. | † καὶ εἰσελθουσαι Ξ. AC².
rel. Vulg. f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Arm.
Æth. (vid. Mar. xvi. 5.)

— ουχ] ουκ C*.

— του κυριου Vulg. c. Syr. Hel. Memph.
Eus. in Ps. | om. D. a, b, e, f, ff. l. Syrr.
Crt. & Pst. Theb. Eus. D.E.

— Ἰησουν Vulg. c, f. Eus. in Ps. | om. D.
a, b, e, ff. l. Eus. D.E.

4. καὶ ἐγένετο Memph. ed. rel. Eus. in
Ps. 79^c. | ἐγενετο δε C. Memph. MS.
Theb.

4. απορεσθαι BCDL. | † διαπορεσθαι Ξ.
A. rel. Eus. in Ps. | διαπορειν 1. [h.F.]
— περι τουτο] περι αυτου D. Eus. in Ps.
| om. Theb.

— καὶ ἰδον b, e. Eus. in Ps. | om. καὶ D.
Vulg. a, c, f, ff. Syrr. Crt. Memph. Theb.

— ἀνδρες ante δυο ABCLXΔ. 1. 33.
69. EGHKMSUVΓΛ. a, f. Syr. Hel.
Memph. Theb. Arm. Eus. in Ps. |
‡ post Ξ. D. Vulg. b, c, e, ff. Syrr. Crt. &
Pst. Eus. ad Mar. iv. 264, 265, 266. ad
Mar. Suppl. 288 bis, 290 bis, 292. [h.F.]

— ἐπεστησαν Eus. in Ps. ad Mar. | πα-
ριστηκεισαν C* (corr³).

— ἐσθητι ἀστραπτουση BD. Latt. Eus.
in Ps. ad Mar. iv. 265. Suppl. 288, 289,
290, 292. | † ἐσθησειν ἀστραπτουσαις
Ξ. AC. rel. Syr. Hel. Memph. Theb. |
ἐσθησειν λευκαις L. et fulgebat vesti-
mentum eorum Syrr. Crt. & Pst. (Æth.)

5. εμφοβων δε γενομενων αυτων και κλι-
νουσων ABC. rel. | ενφοβοι δε γενομε-
ναι εκλειναν D. c. | εν φοβω δε γεν.
αυτ. κ. κλιν. X. | et timuerunt et incli-
naverunt capita sua, et intuerunt in
terram prae timore Syrr. Crt.

— τα προσωπα BC* DLX. 1. 33. G.
Syr. Pst. & Hel. Arm. | † το προσωπον
Ξ. AC². rel. Latt. Memph. [Theb.
Æth.] | (om. το Δ.) || add. αυτων C*.
d. (non D.) Memph. Theb. Arm.

— εις] επι X.

— ειπαν BCDL. | † ειπον Ξ. A. rel.
Eus. in Ps. 79^c. ad Mar. iv. 266. (ειπεν
SUSicA.) || praem. οἱ δε D. c. | post
αυτας add. viri illi Syrr. Crt. Syr. Hier.
| (τι ζητετε κτλ.) Quem quaeritis Je-
sum Nazarenum c.)

AB(C)D[II][N][P].
L X Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΓ
Α.
c cap. 18:32.
¶ C

ζητείτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; ⁶ οὐκ ἔστιν
ὥδε, [†] ἀλλὰ ἡγέρθη· μνησθήτε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν
ἔτι ὡν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ⁷ λέγων, [†] Τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ὅτι δεῖ ¶ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώ-
πων ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
ἀναστῆναι. ⁸ καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ,
^{τλη}
^β ⁹ καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν
ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς.
^{τληθ}
^ι ¹⁰ [ἦσαν δὲ] ἡ Μαгдаληνὴ Μαρία καὶ [†] Ἰωάννα καὶ
Μαρία ^{*} ἡ Ἰακώβου[, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς [†] ἔλε-
γον πρὸς τοὺς [§] ἀποστόλους ταῦτα. ¹¹ καὶ ἐφάνη-
σαν ἐνώπιον αὐτῶν ὥσπερ λῆρος τὰ ῥήματα [†] ταῦτα,
καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. ¹² [ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς
ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύνψας βλέπει τὰ
ὀθόνια [†] μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς [†] αὐτὸν [†] θαυμάζων
τὸ γεγονός.]

§ II

^d || Mar. 16:12. III^r

151 ^{13 d} Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμε-

tis viventem cum mortuis?
⁶ Non est hic, sed resurrexit:
recoardamini qualiter locutus
est vobis cum adhuc in Gali-
laea esset, ⁷ dicens quia oportet
filium hominis tradi in manus
hominum peccatorum et cruci-
figi et die tertia resurgere.
⁸ Et recordatae sunt verborum
eius, ⁹ (338, 2.) et regressae a
monumento nuntiaverunt haec
omnia illis undecim et ceteris
omnibus. ¹⁰ (339, 10.) Erat au-
tem Maria Magdalene et Jo-
hanna et Maria Iacobi et cete-
rae quae cum eis erant, quae
dicebant ad apostolos haec.
¹¹ Et visa sunt ante illos sicut
deliramentum verba ista, et
non credebant illis. ¹² Petrus
autem surgens cucurrit ad mo-
numentum, et procumbens vidit
linteamina posita, et abiit se-
cum mirans quod factum fue-
rat.

¹³ Et ecce duo ex illis ibant

6. οὐκ ἔστιν ὥδε ἀλλὰ ηγέρθη Vulg. f. g².
Eus in Ps. 79^c. ad Mar. iv. 266. | om.
D. a. b. c. f. f. l. | resurrexit a mortuis c.
— ἀλλὰ BLX. 33. | † ἀλλ' ὧ. AC³. rel.
Eus. in Ps. ad Mar. iv. | om. C*. g².
Syr. Pst. (vid. Matt. xxviii. 6.)
— μνησθήτε] add. δὲ D. | Contra, Eus.
in Ps. ad Mar.
— ὡς Syr. Hel. Eus. in Ps. ad Mar. |
ὅσα D. c. ff. Syrr. Cr. (& Pst.) Tert.
adv. Marc. iv. 43.
— ὑμῖν Eus. in Ps. ad Mar. Tert. | ἡμῖν
LX.
— τῇ] om. Δ.
7. λεγων Eus. ad Mar. iv. 266. Tert. adv.
Marc. iv. 43. | om. D. c. ff. Aeth. || add.
vobis Syr. Cr.
— ὅτι δεῖ post τον υἱον του ανθρωπου B
C* ut vid. L. a. | † ante ὧ. AC² D. rel.
(Latt.) vv. Tert. (Eus. ad Mar. iv.)
(ὅτι) οὕτως 69.)
— εἰς χειρ. ανθρ. ἀμαρτ.] om. a. Tert.
— ἀμαρτωλων] om. D. b. c. f. f. l.
— ἀναστῆναι] εγερθῆναι Δ. 33.
8. αυτου Vulg. c. f. | αυτων a. b. c. f. f. l.
illa Syr. Cr.
9. απο του μνημειου Vulg. f. Eus. ad
Mar. Suppl. 291 bis. Tert. adv. Marc.
iv. 43. | om. D. a. b. c. e. f. f. l. Arm.
— παντα hic ABL. 1. 33. 69. GMSs. Eus.
ad Mar. Suppl. bis. | ante παντα DXΔ
EFHKUVΓA. c. | om. Syr. Cr. Theb.
Aeth.

9. πασιν] om. X. Syr. Cr. | (et ceteris
discipulorum illorum Syr. Cr.)
10. ησαν δε B. Mai. LX. 33. rel. c. Syrr.
Pst. & Ilcl. * Arm. Eus. ad Mar. ii. 261.
Suppl. 291. | ην δε 1. 69. KU. Vulg.
a. b. c. f. f. (Memph.) Theb. | om. AD
(non Γ). Syr. Cr. Memph. MSS. Aeth.
— ἡ Μαгдаληνη] post Μαρια D. Latt.
Memph. Theb. | Contra, Eus. ad Mar.
ii. et Suppl.
— Μαρια Eus. ad Mar. ii. et Suppl. |
Μαριαμ bis 1.
— Ιωαννα DL(B in cap. viii.) | † Ιωαννα
ὧ. ABhic(Mai.) rel. Eus. ad Mar. ii.
— ἡ Ιακωβου ABDXΔ. 1. 33. H* T^r f. K
MSUVΓ. Syr. Hel. Theb. Eus. ad
Mar. filia Iacobi Syr. Cr. Syr. Hier.
a prima manu. mater Iacobi Syr. Pst.
Syr. Hier. a corr. | * om. ἡ ὧ. L. 69. E
FsG H² T^r f. A. Memph.
— ελεγον (ελεγαν D.) | † praem. αἱ ὧ.
X. rel. Vulg. a. c. f. Syrr. Pst. & Hel.*
Memph. Arm. | om. ABDLΔ. 1. EFG
H Msic. Gut vid. b. c. f. f. (Theb.) Aeth.
(h. 33.) | illae Syr. Cr.
— τους] αυτους D* Gr. || mox παντα
om. Syrr. Cr. & Pst.
11. ενωπιον αυτων Eus. ad Mar. Suppl.
286. | om. X. | om. ενωπιον 1.
— παντα BDL Vulg. a. b. c. e. Syrr. Cr.
& Pst. & Hel. mg. (eod. Bars.) Memph.
Theb. (Aeth.) Eus. ad Mar. | † αυτων
ὧ. AII. rel. f. Syr. Hel. txt. Arm.
12. om. ver. D. a. b. c. l. Syr. Hier. à pr.

man. in unâ pericopâ (habet in aliâ)
Eus. in Canone. | Contra, ABI. rel.
Vulg. c. f. f. vv. Eus. ad Mar. Suppl.
iv. 287 diserte passim. 293. "εἰσῆλθον
οὗτοι εἰς τὸ μνῆμα καὶ τὰ ὀθόνια εἶδον
μόνα" Eus. ad Mar. Suppl. 286, ubi
"μόνα" a Luca pendere videtur. (vid.
Joh. xx. 5, seq.)
12. οθονια] † add. κειμενα ὧ. AII. rel.
Am. rel. (vid. Joh. xx. 5, 6.) | post μονα
L. Vulg. Cl. c. f. f. Arm. Aeth. | om.
B. Syr. Cr. Memph. Theb. Eus. ad
Mar. Suppl. 287.
— μονα Eus. ad Mar. Suppl. 287. | om.
A. 69. K. Am. Harl. (vid. Joh. xx.)
— απηλθιν] -θον Δ. (vid. Joh. xx. 10.)
— αυτον BL. | † αυτων ὧ. A. rel. Eus.
ad Mar. Suppl. (II hiat.)
13. και ιδου Eus. ad Mar. Suppl. 293. |
om. D. e. (Aeth.) || et visus est duo-
bus ex iis in illa die eum ambularent
Syr. Cr.
— εξ αυτων] post ησαν X. a. || ησαν
δε δυο πορευομενοι εξ αυτων D. (e.)
— ησαν πορευομενοι hic Δ(D) III. rel.
| post ημερα B. Syrr. Cr. & Pst. Aeth.
Eus. ad Mar. Suppl.
— ημερα Eus. ad Mar. Suppl. | ωρα AG.
— σταδιους] μυλια Smg. Aeth.
— εζηκοντα] praem. εκατον II N* K*.
Fuld. g¹. Syr. Hel. mg. MS. (et ap. Bar.
Hebr.) Syr. Hier. Arm. ed. | non habent

6. sed surrexit Cl. | 11. crediderunt Cl. |
sola posita Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.
13. ἐν αὐτ. τ. ἡμ.
ἦσαν πορ.
N
P

νοὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κόμην [§] ἀπέχουσιν στα-
δίους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἣ ὄνομα Ἐμμαούς.
14 [§] καὶ αὐτοὶ ὁμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων
τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συνζητεῖν, καὶ αὐτὸς [†] Ἰησοῦς
ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. 16 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγινῶναι αὐτόν. 17 εἶπεν
δὲ πρὸς αὐτούς, Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀντιβάλλ-
ετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες; (καὶ [†] ἐστάθη-
σαν [″] σκυθρωποί.) 18 ἀποκριθεὶς δὲ [†] εἰς [†] ὀνόματι [″]
Κλεόπας, εἶπεν πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς [†]
Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν
ταῖς ἡμέραις ταύταις; 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ποῖα; [¶]
οἱ δὲ [†] εἶπαν [″] αὐτῷ, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ [†] Ναζαρη-
νοῦ, [″] ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ
λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ [¶] καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ,
20 ὅπως τε παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ

ipsa die in castellum, quod erat
in spatio stadium sexaginta
ab Hierusalem, nomine Em-
maus, ¹⁴ et ipsi loquebantur ad
invicem de his omnibus quae
acciderant. ¹⁵ Et factum est
dum fabularentur et secum
quaerent, et ipse Iesus ap-
propinquans ibat cum illis:
¹⁶ oculi autem eorum teneban-
tur ne eum agnoscerent. ¹⁷ Et
ait ad illos, Qui sunt hi sermo-
nes quos confertis ad invicem
ambulantes, et estis tristes?
¹⁸ Et respondens unus, cui no-
men Cleopas, dixit ei, Tu solus
peregrinus es in Hierusalem et
non cognovisti quae facta sunt
in illa his diebus? ¹⁹ Quibus
ille dixit, Quae? Et dixerunt,
De Iesu Nazareno, qui fuit vir
propheta potens in opere et
sermone coram deo et omni
populo, ²⁰ et quomodo eum tra-
diderunt summi sacerdotum et

17. καὶ ἔστε σκυ-
θρωποί;

¶ F

19. Ναζωραίου

¶ II

ABDN corr. (?¹) L. rel. (Latt.) Syrr.
Crt. Pst. & Hel. txt. Memph. Theb. sep-
tem e. (i.e. nt vid. stadia pro milliariis).
sexaginta milliaria Æth. centum quin-
quaginta Arm. 1 MS.
13. ἡ ὄνομα Ἐμμαούς] ante απεχ. Syrr.
Crt. & Pst. | ονοματι Ουλαμμαούς D. |
nomine Cleofas et Ammaus b. nomine
Ammaus et Cleofas e. (ff.) || de nomi-
nibus discipulorum vid. ad ver. 18.
Smg. Vmg.
14. καὶ αὐτοὶ ὁμίλουν Vulg. a. b. f. ff.
ὁμίλουν δε D. c. e. (Theb.) | om. αὐτοὶ
Syr. Crt. Æth.
— πρὸς ἀλλήλους Vulg. c. e. f. Orig. i.
434^b. | om. A. a. b. ff. | πρὸς ἑαυτούς
D.
— των συμ. Orig. i. | om. των D*.
15. καὶ συνζητεῖν] om. Syr. Crt.
— καὶ αὐτοὶ AB² RL CNP. rel. Vulg. b. f.
ff. | om. καὶ B* RL Mai. ed. 1. c. e. Syr.
Crt. Theb. | αὐτοὺς B Mai. ed. 1. | om.
αὐτοὺς D. a. c. e. Syr. Crt. Theb. Æth.
(II hiat.)
— Ἰησοῦς] † praem. ὁ [¶]. DNP. rel. |
om. ABL. (h. II.)
17. εἶπεν δε] ὁ δε εἶπεν D. c. e. Orig. i.
434^b. (om. δε G.)
— πρὸς αὐτοὺς Orig. i. | om. D.
— ἀντιβαλλετε Orig. i. | ἀντιβαλετε X
G. | ἀμφιβαλλετε 33. (non 69.)
— ἀλλήλους Orig. i. | ἑαυτούς D.
— περιπατοῦντες Vulg. f. g^h. Orig. i. |
om. a. b. c. e. ff. l. Syr. Crt.

17. καὶ ἐστάθησαν A* ut vid. B (L). e.
Memph. Theb. Æth. Rom. (ἐστήσαν
L.) || καὶ ἐστ. σκυθρ.] om. Syr. Hier. |
‡ καὶ ἐστε [¶]. A² II e spat. NP. rel. (Latt.)
rel. Æth. ap. Platt. | om. D. (Orig. i.
ut vid.)
18. εἰς] † praem. ὁ [¶]. A. rel. | om. B
Mai. DNPL 1. 69. E* A. Arm. [II.
n. l.] | τις X. || add. ἐξ αὐτων HP.
33. 69. a. b. f. ff. l. Syrr. Crt. & Pst. & Hel.
Syr. Hier. Memph. W. Theb. Arm.
Æth. Dixit ei unus ex eis (om. αποκρ.)
Syr. Crt. | Contra, ABDN. rel. Vulg.
c. e. Memph. Schw.
— ονοματι BNLX. b. | ‡ ψ ὄνομα [¶]. A
DP. rel. (Latt.) [II n. l.] | ψ ὄνοματι
69 Scr.
— Κλεόπας] Κλεωπᾶς K. Theb. Arm.
|| Smg. habet ὅτι ὁ μετα του Κλεωπα
πορευομενος Σιμων ην, ουχ ὁ Πιτρος
αλλ' ὁ ἑτερος. Vmg. habet ὁ μετα
Κλεωπα Ναθαναη ην, ὡς εν παναρι-
οις ὁ μεγας εφη Επιφανιος. Κλεωπας
ανεψιος ην του Σωτηρος, δευτερος επι-
σκοπος Ιεροσολυμων. nomina Σιμων
et Κλεωπας habet Orig. i. 434^b. 438^d.
iii. 274^b. iv. 8^a. 11^b.
— μονος] μονοις De corr.¹.
— Ἱερουσαλημ] † praem. εν [¶]. 69. A.
Latt. rel. Orig. iv. 8^a. Hil 221^a. extra
Syr. Hel. | om. AB. Mai. DGr. IINPLX
Δ. 1. 33. EFGHKMSUVI.
— καὶ Vulg. f. Syr. Hel. rel. Orig. iv.
Hil. | om. D. a. b. c. e. ff. Syrr. Crt. & Pst.

18. εν αυτη Orig. iv. Hil. | om. L. || εν
ταις ημ. ταυτ.] om. Syr. Crt.
19. καὶ εἶπεν αὐτοῖς] ὁ δε εἶπεν αυτη D.
(Theb.) quibus ille dixit Vulg. b. f.
ille autem dixit illis c. e. Theb.
— οἱ δε ειπ. αυτη] om. D.
— ειπαν BII. 33. | ‡ ειπον [¶]. ANP.
rel.
— αυτη] om. 1. Vulg. a. b. c. e. f. Arm.
Æth.
— Ἰησοῦ] praem. του A.
— Ναζαρηνοῦ BIII. Orig. iv. 8^b. (ap. de
la Rue.) | ‡ Ναζωραίου [¶]. ADN. rel.
Orig. iv. (ap. Huet.)
— ὅς] ὡς K.
— αυτη] om. a. b. f.
— εργω και λογω Orig. iv. | λογω και
εργω D. Syr. Pst. Æth.
— λογω] praem. εν A. c. | Contra,
Orig. iv.
— εναντιον Orig. iv. | ενωπιον D. c. e. l.
20. ὅπως τε Vulg. ff. Orig. iv. 8^b. | ὡς
D. a. b. c. e. f. Memph. | “et” tantum
Syr. Crt. & Pst. “quam” Theb.
— παρεδωκαν αυτον BNL. rel. Orig. iv.
| αυτον παρεδωκ. AP. 1. 69. K. Vulg.
(a. b. c. e. f. (om. αυτον L.) | τουτον
παρεδ. D.
— καὶ οἱ αρχ.] om. a. ff. et omnis popu-
lus b.

16. illorum Cl. | 18. Cleophas Cl. | 20. sacer-
dotes Cl.

A B D (N) P.

L X Δ.

1. 33. 69.

EGHKMSUVΓΛ.

¶ N

ἀρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ²¹ ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ. ἀλλὰ γε * καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ¶ ἡμέραν ἄγει [σήμερον] ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. ²² ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν. ἡμᾶς, γενόμεναι † ὀρθρινὰ ἔπι τὸ μνημεῖον, ²³ καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. ²⁴ καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως καθὼς † αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. ²⁵ Καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς, ²⁶ ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. ²⁷ οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ † Μωυσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, † διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπο-

principes nostri in damnationem mortis et crucifixerunt eum. ²¹ Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus Israel: et nunc super hac omnia tertia dies hodie quod haec facta sunt. ²² Sed et mulieres quaedam ex nostris terruerunt nos, quae ante lucem fuerant ad monumentum, ²³ et non invento corpore eius venerunt dicentes se etiam visionem angelorum vidisse, qui dicunt eum vivere. ²⁴ Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum, et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt, ipsum vero non invenerunt. ²⁵ Et ipse dixit ad eos, O stulti et tardi corde ad credendum in omnibus quae locuti sunt prophetae. ²⁶ Nonne haec oportuit pati Christum et ita intrare in gloriam suam? ²⁷ Et incipiens a Mose et omnibus prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis quae de ipso erant. ²⁸ Et appropinquaverunt cas-

27. διερμήνευεν

20. ἡμῶν Orig. iv. | ἡμῶν LU. | om. Syr. Pst. Memph. W. & MS. Theb. Aeth.
21. ἠλπίζομεν ADNL. rel. Orig. iv. 8^b. | ἐλπίζ. B* Mai. (ed. 1.) PA. 69. A. ἠλπίζομεν Xsic. -ζαμεν B* RL Mai. — ἐστιν Orig. iv. | ἦν D. c.e. — ἀλλὰ γε καὶ B1/LΔ. 1^a. 33. Syr. Hcl. mg. Arm. | *om. καὶ Ξ. ANP. rel. a. vv. | et nunc Vulg. b.c.f. ff. simul autem e. — σὺν π. τούτ. | om. c.l. Syrr. Crt. & Pst. (ad fin. ver. a.b. ff.) — ταύτην | om. D. Vulg. a.b.c.e.f. — ἡμέραν | in mg. A. — σημερον Δ(D)P. rel. | om. BL. 1. Syrr. Crt. & Pst. Arm. | σημεραν sic ante αγει D. — ἐγένετο | γεγονεν D. — ταῦτα | add. πάντα Syrr. Crt. & Pst.
22. τινες | om. S. — ἐξ ἡμῶν | om. D. Aeth. (ex iis Theb.) — ἐξέστ. ad fin. ver.] proficiscebantur ad sepulchrum locum ubi ponebatur (om. exact.) Syrr. Crt. — γενομένης | γεναμεναι B. γενομ. 69* Scr. — ὀρθριναι ABDΛΔ. 1. K*. | † ὀρθριαι Ξ. P. rel.
23. ἦλθον] -θαν B* RL Mai. — καὶ ὀπτασίαν Syrr. Hcl. | om. καὶ D. c.e. Syrr. Crt. & Pst. Memph. Theb. Aeth. || ὀπτ. αγγ.] αγγιλοος Syrr. Crt. & Pst.

23. οἱ λεγουσιν] αἱ λεγουσαι 69. Syrr. Crt. || praem. ibi, et attonitae sunt, Syrr. Crt. praem. ibi Syrr. Pst. & Hel.*
24. ab init.] et quoque Syrr. Crt. & Pst. — ἀπῆλθον] -θαν L. | ἀπελθοντες Δ. (om. καὶ ante εὗρον Memph. MS. Theb.) — τινες | add. εκ D. Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Arm. — καθως | ὡς D. — αἱ γυν.] † praem. καὶ Ξ. AP. rel. Syrr. Hcl. Memph. | om. καὶ BD. Latt. Syrr. Crt. (& Pst.) Theb. Arm. Aeth. — εἶπον] ante αἱ γυναῖκες D. c.e. Syrr. Crt. & Pst. — εἶδον] εἶδομεν D. e. (invenerunt Vulg.)
25. καὶ αὐτος] ὁ δε D. c.e. (Theb.) | Jesus Syrr. Crt. & Pst.
— αὐτους] ἑαυτους Δ.
— τον πιστευνειν | om. D.
26. ουχι] ὅτι D.
27. ἀρξάμενος] praem. ἦν D. a.b.c.e. ff. g². (Syrr. Crt. & Pst.) | add. loqui illis Syrr. Crt.
— Μωσέως BLX. 33. K. | † Μωσέως Ξ. ADP Tf. rel.
— απο 2°] om. D. Latt.
— των προφ.] om. των Δ. || add. καὶ Syrr. Crt. & Pst.
— διερμήνευσεν B. Btly. Bch. L. (διερμ. B Mai.) | διερμήνευσεν M. | διερμήνευεν

APTf. XΔ. 1. 33. 69. GUsic. ΓTf. A. Tf. (διαερ. P Knit.) | † διερμήνευεν Ξ. E HK. Vulg. f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. | ἐρμήνευεν D. | interpretatus a.b.c.e. ff.
27. αυτοις | add. τι ην L. 1. 33. (Memph.) — πασαις | om. D. g¹. Memph. MS. — τα | om. L. a.c.e. Arm. — αυτου Elz. DLX. 1. 33. 69. EMSic V. | ιαντων St. 3. AB. Mai. PΔG HKsS UΓA. Syrr. Crt. & Pst.
28. ηγγισαν] ηγγικαν B.
— προσεποιουσατο ABDL. 1. Vulg. b.c. e. f. ff. g¹. (Syrr. Crt.) | † προσεποιετο Ξ. PX. rel. a. Syrr. Pst. & Hel. [Memph. Theb.] — πορωτερον AB. | † πορωτερω Ξ. D(P)L. rel. (πορροτ. PTf.)
29. παρεβιασαντο] παραβιασαντο D*. | παρεβιαζοντο PTf. M. (-σατο L.) || καὶ... λεγοντες] et coeperunt illi rogare eum ut cum eis maneret. Syrr. Crt. — μεινον] μειναι 69.
— ὅτι προς ἐστ. ad fin. ver.] nam prope adfuit quum fierent tenebrae Syrr. Crt. — ἐστιν Vulg. f. | om. D. a.b.c.e. ff. l. Syrr. Pst.
— ηδη post κεκλιεν B (P espas.) L. 1. 33. Latt. Memph. (ante προς ἐστ. Syrr. Hcl. | post ἡμερα Syrr. Pst.) | *om.

21. dies est hodie Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

29. κέκλ. [ἤδη]

ρεύοντο, καὶ αὐτὸς † προσεποιήσατο" † πορρώτερον" πορεύεσθαι. ²⁹ καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες, Μείνου μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν *ἡδὴ" ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μείναι σὺν αὐτοῖς. ³⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς. ³¹ αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. ³² καὶ † εἶπαν" πρὸς ἀλλήλους, Οὐχὶ ἡ καρδιά ἡμῶν καιομένη ἦν [ἐν ἡμῖν] ὥς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ † ὥς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

152 ³³ Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρον † ἡθροισμένους" τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, ³⁴ λέγοντας ὅτι † "Οὕτως ἡγέρθη ὁ κύριος," καὶ ὥφθη Σίμωνι. ³⁵ καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὥς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. ³⁶ ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς † ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς,

tello quo ibant, et ipse finxit se longius ire, ²⁹ et coegerunt illum dicentes, Mane nobiscum, quoniam advesperascit et declinata est iam dies. Et intravit cum illis. ³⁰ Et factum est dum recumberet cum illis, accepit panem et benedixit ac fregit, et porrigebat illis: ³¹ et aperti sunt oculi eorum, et cognoverunt eum: et ipse evanuit ex oculis eorum. ³² Et dixerunt ad invicem, Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via et aperiret nobis scripturas?

³³ Et surgentes eadem hora regressi sunt in Hierusalem, et invenerunt congregatos undecim et eos qui cum ipsis erant, ³⁴ dicentes, quod surrexit dominus vere et apparuit Simoni: ³⁵ et ipsi narrabant quae gesta erant in via, et quomodo cognoverunt eum in fractione panis. ³⁶ (340, 9.) Dum haec autem loeuntur, Iesus stetit in medio eorum et dicit eis,

^e || Mar. 16: 14.
|| Jo. 20: 19, seq.

ῥ. ADPTf. c. Syr.Crt. Theb. Arm. Æth.

29. του μείναι] om. Vulg. ff.l. | om. του D. || add. ἐκεῖ Arm.

— συν αυτοῖς] μετ' αὐτῶν D.

30. κατακλιθῆναι] ανακλιθῆναι L. | κατακλιθῆναι EG.

— μετ' αὐτῶν] om. D. e. Syr.Crt.

— τον αρτον] Orig. i. 438^d. | om. του D. Eus. ad Mar. Suppl. 293.

— ευλογησεν BPL. 69. rel. Orig. i. | ηυλογησεν AD.

— κλασας Orig. i. | om. D.

— ἐπέδιδου Orig. i. | προσεδίδου D.

31. ab init.] Et statim Syrr.Crt.&Pst.

— αὐτῶν δε διηνοιχθησαν οἱ οφθαλμοί] διηνοιχ. αὐτῶν οἱ οφθ. Orig. i. 434^b. | λαβοντων δε αὐτῶν τον αρτον απ' αυτου ηννηγαν οἱ οφθαλμοι αὐτῶν D. c.e. (Orig. i. 438^d. al.)

32. και ειπ.] οἱ δε ειπ. D. c.e.

— ειπαν BL. 33. | † ειπον ῥ. ADP. rel.

— αλληλους] εαυτους D.

— ουχι] ουχ 69 Scr.

— ἡμῶν καιομενη ην Orig. ii. 610^e. 693^e. (e cat.) iii. 274^b bis. iv. 11^b. 177^e. Orig. Int. saepe. (καιομενη habet Syr.Helmg. Graccè.) | ην ἡμῶν κεκαλυμμενη D. e(exceccatum). e(exterminatum). l(otusum). | "gravatum" habent Syr.Crt. Theb. (Arm.)

— εν ἡμῖν APL. rel. vv. Orig. ii. 610^e.

693^f (e cat.) iv. 11^b. Orig. Int. ii. 95^e. 143^a. 156^b. 174^e. 177^a. 243^e. 432^d. 693^b.

iii. 67^e. 113^d. iv. 592^b. | ante καιομενη a.b.f. | om. BD. c. Syr.Crt. Orig. iii.

274^b. iv. 11^b. 178^a. Orig. Int. iii. 20^d.

32. ὡς ελαλει ἡμῖν f. | om. a.b.c.e.ff.l. Syr.Crt. Orig. iii. 274^b. iv. 11^b. 178^a.

Orig. Int. 11^{ies}. | om. ἡμῖν Vulg.

— ελαλει] ελαλησεν A.

— εν τη οδῳ Orig. iii. 274^b. iv. 11^b. 178^a. Orig. Int. ii. 421^a. 693^b. iii. 20^d. | om. Orig. Int. 8^{ies}.

— ὁδῳ] † add. και ῥ. AP. rel. Vulg. f. Syrr.Pst.&Hel. Æth. | om. BDL 33. a.b.c.e. Syr.Crt. Memph. Theb.

— ὡς] om. Vulg. f. Syrr.Crt. & Pst. Memph. Theb. (πως E*Tf.)

— διηνοιγεν AP. rel. Orig. iv. 11^b. 178^a.

— διηνηγεν B*RI.Mai.Δ. | ηννηγεν D.

33. ανασταντες] add. λυπουμενοι D. c.e. Theb. | Contra, Eus. ad Mar. Suppl. 293.

— ηθροισμενους BD. 33. Eus. ad Mar. Suppl. | † συνηθροισμενους ῥ. APL. rel. || mox ενδεκα] add. apostolos f. discipulos e.

34. λεγοντας] λεγοντες D. Arm. ut vid. (vv. anec.)

— ουτως ηγεθη ο κυριος BDPL. 1. a.c. (f.) (ff ap. Blanch.) Syrr.Crt. & Pst. Memph. Arm. Æth. Eus. ad Mar. Suppl. 287. | † ηγεθη ο κυριος ουτως

ῥ. A. rel. Vulg. ff(ap. Sabat.) Syr. Hel. (om. ουτως b.e.l.) [Theb. h.]

34. Σιμωνι] Σημῳ L.

35. ὡς] πως E* sic. | ὅτι D. c.e.

— τα εν τη οδῳ] omnia in via Syr.Hier. — αυτοις] om. Syr.Crt.

36. λαλουντων Eus. ad Mar. Suppl. 293. | λεγοντων 69.

— αὐτος] om. Vulg. ff. Syrr.Crt. & Pst. || † add. ο Ιησους ῥ. Δ(X). rel. Am. f. Syrr.Pst. & Hel. Memph. Arm. Eus. ad Mar. Suppl. (om. ο X.) | add. post εστη P. Vulg. Cl. ff. (post αυτων Æth.) | add. ο κυριος II. c. | om. BDL a.b.e. Syr.Crt. Theb.

— εστη Eus. ad Mar. Suppl. 293 bis. | εσταθη D. (inventus est stans Syr.Crt.)

— εμμεσφ APLM.

— αὐτων Eus. ad Mar. Suppl. | των μαθητων αυτου Γ.

— και λεγει αυτοις, ειρηνη υμιν ABPL. rel. Vulg. c.f. vv. Eus. ad Mar. Suppl. 293 bis. | om. D. a.b.e.ff.l. || add. εγω ειμι μη φοβεισθε PG. Vulg. c.f.g. Syrr.Pst. & Hel. Memph.W. Arm. (Æth.) vid. Joh. vi. 20. | non habent A BDL. rel. a.b.e.ff.l. Syr.Crt. Memph. MS. Theb.

— εμμεσφ APLM.

— αὐτων Eus. ad Mar. Suppl. | των μαθητων αυτου Γ.

— και λεγει αυτοις, ειρηνη υμιν ABPL. rel. Vulg. c.f. vv. Eus. ad Mar. Suppl. 293 bis. | om. D. a.b.e.ff.l. || add. εγω ειμι μη φοβεισθε PG. Vulg. c.f.g. Syrr.Pst. & Hel. Memph.W. Arm. (Æth.) vid. Joh. vi. 20. | non habent A BDL. rel. a.b.e.ff.l. Syr.Crt. Memph. MS. Theb.

— εμμεσφ APLM.

— αὐτων Eus. ad Mar. Suppl. | των μαθητων αυτου Γ.

— και λεγει αυτοις, ειρηνη υμιν ABPL. rel. Vulg. c.f. vv. Eus. ad Mar. Suppl. 293 bis. | om. D. a.b.e.ff.l. || add. εγω ειμι μη φοβεισθε PG. Vulg. c.f.g. Syrr.Pst. & Hel. Memph.W. Arm. (Æth.) vid. Joh. vi. 20. | non habent A BDL. rel. a.b.e.ff.l. Syr.Crt. Memph. MS. Theb.

— εμμεσφ APLM.

— αὐτων Eus. ad Mar. Suppl. | των μαθητων αυτου Γ.

— και λεγει αυτοις, ειρηνη υμιν ABPL. rel. Vulg. c.f. vv. Eus. ad Mar. Suppl. 293 bis. | om. D. a.b.e.ff.l. || add. εγω ειμι μη φοβεισθε PG. Vulg. c.f.g. Syrr.Pst. & Hel. Memph.W. Arm. (Æth.) vid. Joh. vi. 20. | non habent A BDL. rel. a.b.e.ff.l. Syr.Crt. Memph. MS. Theb.

A B[C] D[N] (P).

L X Δ.

1. 33. 69.

(E)(F)(G)HKMSUV

ΓΛ.

37. θροηθέντες

¶ P

38. [διά]τί

§ N

¶ Theb.

¶ G

¶ Syr. Cr.

§ F

Εἰρήνη ὑμῖν. ³⁷ πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμε-
νοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. ³⁸ καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
Τί τεταραγμένοι ἐστέ; καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀνα-
βαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; ³⁹ ἴδετε τὰς χεῖ-
ράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός·
ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε ὅτι ⁴⁰ πνεῦμα σὰρκα καὶ
ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. ⁴¹ [καὶ
τοῦτο εἰπὼν ⁴² ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς
πόδας.] ⁴³ ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χα-
ρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς, Ἐχετε τι βρώ-
σιμον ἐνθάδε; ⁴⁴ οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ
μέρος, [καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου.] ⁴⁵ καὶ λαβὼν
ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. ⁴⁶ εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς,
Οὗτοι οἱ λόγοι μου οὐς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι
ὦν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμ-
μένα ἐν τῷ νόμῳ καὶ Μωυσέως καὶ τοῖς προφήταις
καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. ⁴⁷ τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν

Pax vobis: ego sum, nolite
timere. ³⁷ Conturbati vero et
conterriti existimabant se spi-
ritum videre. ³⁸ Et dixit eis,
Quid turbati estis et cogita-
tiones ascendunt in corda ves-
tra? ³⁹ Videte manus meas et
pedes, quia ipse ego sum: pal-
pate et videte, quia spiritus
carnem et ossa non habet sicut
me videtis habere. ⁴⁰ Et cum
hoc dixisset, ostendit eis manus
et pedes. ⁴¹ (34, 9.) Adhuc au-
tem illis non credentibus et
mirantibus prae gaudio, dixit,
Habetis hic aliquid quod man-
ducetur? ⁴² At illi optulerunt
ei partem piscis assi et favum
mellis: ⁴³ et cum manducasset
coram eis, sumens reliquias de-
dit eis. ⁴⁴ (34, 10.) Et dixit ad
eos, Haec sunt verba quae lo-
cutus sum ad vos cum adhuc
essem vobiscum, quoniam ne-
cesse est impleri omnia quae
scripta sunt in lege Mosi et
prophetis et psalmis de me.
⁴⁵ Tunc aperuit illis sensum ut

37. πτοηθεντες δε Α(D)P.L. rel. | θροη-
θεντες δε B. | αυτοι δε πτοηθεντες D.
(Syr. Cr. & Pst.)
— εμφοβοι] εντρομοι 1.
— γενομενοι] add. οι μαθηται 69.
— εδοκουν] add. ουν G.
— πνευμα Eus. ad Mar. Suppl. 294. |
φαντασμα D. Tert. adv. Marc. iv. 43.
38. και ειπεν Vulg. f. | ο δε ειπεν D. (b.)
c.e.(ff.) qui dixit a.
— αυτοις] add. Jesus Syrr. Cr. & Pst.
Æth.
— δια τι AX. rel. a.b.c.e.f. | τι BΛ²Tf.
"quid" Tert. adv. Marc. iv. 43. | ινα
τι DL. | om. A²Tr. Vulg.
— διαλογισμοι] λογισμοι ΔII.
— τη καρδια (?A*)BD. a.b.c.e.f.fl. Theb.
Æth. | ‡ταις καρδιας †. A nunc L. rel.
Vulg. f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph.
Tert. (Hil. 500°.)
39. μον 2°. | om. L. 1. 33. Vulg. c.e.f.ff.
Syr. Hel. Eus. in Ps. 83°. Tert. adv.
Marc. iv. 43. Hil. 500°.
— οτι εγω ειμι αυτος BL. 33. (a.)b.f.l.
(Æth.) | οτι εγω αυτος ειμι D. Vulg.
Cl. c.e.(ff.) Arm. Tert. | ‡οτι αυτος
εγω ειμι †. AX. rel. Am. Syr. Hel.
Eus. in Ps. Hil. (om. αυτος Syrr. Cr.
& Pst. Memph. Theb.)
— με (c.) | om. D. (Latt.) Syrr. Cr. &
Hel. f. Syr. Hier. Hil.
— ιδετε] ιδατε L.
— ψηλαφησετε 69 Scr.

39. οτι 2°. | το D Gr.
— πνευμα] add. και B(*Mai. ed. 2.)
— σαρκα και] και σαρκας post εχει D. |
om. Tert. adv. Marc. iv. 43. de Car. Chr.
5. Hil. 437°. 500°.
— οσtea AB. rel. | οστα DN. 33.
40. om. ver. D. a.b.e.f.fl. Syr. Cr. | Con-
tra, Vulg. c.f. Syrr. Pst. & Hel. rel.
Eus. ad Mar. Suppl. 294. (vid. Joh. xx.
20.)
— εδειξεν BNLX. 1. 33. GH. | ‡επε-
δειξεν †. A. rel.
41. αυτων Eus. ad Mar. Suppl. 294 bis. |
αυτω A.
— απο της χαρας] post και θαυμαζον-
των A. Vulg. a.b.c.e.l. | Contra, BDN.
rel. f. vv. Eus. ad Mar. Suppl. (prae
timore illorum et prae gaudio illorum
Syr. Cr.)
— αυτοις (c.e.) Eus. ad Mar. Suppl. |
om. D. Vulg. a.b.l. || add. Jesus c.
42. οι δε Eus. ad Mar. Suppl. 294. | και
D. c. Syr. Cr.
— αυτω] αυτον Γ.
— και απο μελισσιου κηριου NX. rel.
(Latt.) Syrr. Cr. & Pst. & Hel.* Memph.
MSS. Arm. Æth. Just. (s. Pseudo-
Just.) και ιθαγη κηριον και ιχθυον. de
Res. 9. et porregerunt ei et favum
mellis c. et mel purum Æth. | om. A
BDL. e. Syr. Hel. cl. rel. Memph. MS. Clem.
174. (vid. Orig. iii. 477°.) Eus. ad Mar.
Suppl. 294. 295. οπτοῦ δὲ ἰχθύος μέ-

ρος ην, και λαβων κτλ. Cyr. Alex.
(ap. Mai. 442.) | μελισσιου] μελισσου
Δ. om. a.b. | κηριου] κηριον X. 69 Scr.
E*.
43. αυτων Eus. ad Mar. Suppl. 294. |
παντων A.
— ad fin.] add. και τα επιλοιπα εδωκεν
αυτοις K. (Vulg. c.l.) (Syr. Cr. & Hel.)
Syr. Hier. Memph. W. Arm. Æth. (και
λαβων Syrr. Cr. & Hel.* Syr. Hier.) |
Contra, MSS. ff. Syr. Pst. Memph. MS.
44. ειπεν δε Syr. Hel. Memph. | και ειπεν
D. Vulg. a.c.f.f. Syr. Pst. Æth. [b.]
[Syr. Cr.]
— προς αυτους BLX. 33. Vulg. b.c.f.
ff.l. | ‡αυτοις †. ADN. rel. a.e.
— μον post λογοι AB. Mai. DNLX. 33.
K. Memph. W. & MS. Hil. 504°. | *om.
‡. Δ. rel. Latt. Syrr. Pst. & Hel. rel.
Memph. Schw. Iren. 206. Cyr. 277.
— ετι ων] εν φ ημην D. Iren. Cyr.
Hil.
— υμιν] ημιν 69° Scr. Γ.
— πληρωθηναι] πλησθηναι D*.
— παντα] απαντα B.
— Μωυσεως BDNLX. 33. KV. | ‡Μω-
σεως †. A. rel.
— τοις ante προφηταις B(L εν τοις).
Memph. | *om. †. ADN. rel.
— και ψαλμοις] om. 1. F.
45. διηνοιξεν] διηνουξεν D.

39. ego ipse Cl. | 44. om. ad vos Am.

Vulg. a. b. c.
Syr. (C.) P. H.
Memph. (Theb.)
Arm. Æth.

§ C

¶ E

¶ N

49. δύν. ἐξ ὕψ.
¶ Mar. 16:19.
|| Act. 1:9-12.

53. om. αὐν, καὶ s.
om. καὶ εὐλογ.

νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς· § καὶ εἶπεν αὐτοῖς
46 ὅτι Οὕτως γέγραπται ἡ παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ ἀνα-
στῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 47 καὶ κηρυχθῆναι
ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν ¶ καὶ ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἡ ἀρχαίμενοι ἀπὸ Ἱερουσα-
λήμ. 48 ὑμεῖς ἡ ἐστέ μάρτυρες τούτων. 49 καὶ ἰδοὺ
ἐγὼ ἡ ἐξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου
ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ ¶ καθίσατε ἐν τῇ πόλει ἡ ἕως οὗ
ἐνδύσησθε ἡ ἐξ ὕψους δύναμιν. 50 ἡ Ἐξήγαγεν δὲ
αὐτοὺς ἡ ἕως ἡ πρὸς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας
αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. 51 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλο-
γεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο
εἰς τὸν οὐρανόν. 52 καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν
ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης·
53 καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ [αἰνούντες καὶ]
εὐλογούντες τὸν θεόν.†

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

intellegerent scripturas, 46 et dixit eis quoniam Sic scriptum est, et sic oportebat Christum pati et resurgere a mortuis die tertio, 47 et praedicari in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Hierosolyma. 48 Vos autem estis testes horum. 49 Et ego mitto promissum patris mei in vos: vos autem sedete in civitate, quoad usque induamini virtutem ex alto. 50 Eduxit autem eos foras in Bethaniam, et elevatis manibus suis benedixit eis. 51 Et factum est dum benediceret illis, recessit ab eis, et ferebatur in caelum. 52 Et ipsi adorantes regressi sunt in Hierusalem gaudio magno, 53 et erant semper in templo laudantes et benedicentes deum. Amen.

45. τον νουν του συν.] om. A.

— συνιεναι] συνιεναι BBlau. (*Mai. ed. 2.) | συνιεναι H*.

46. γεγραπται] †add. και οὕτως εδει Ξ. AC²N. rel. Vulg. f. Syr. Pst. & Hel. (Arm. om. οὕτ. γεγρ. και). Cyr. 277. | om. BC*DL a.b.c.e.f.f.l. Memph. Æth. Iren. 206. Hil. 407^c.

— παθειν] post τον χριστον D. Vulg. a.b.c.e.f. Memph. Iren. Cyr. Hil.

— εκ νεκρων] om. D. | Contra, Iren. Cyr. Hil.

— τη τριτη ημερα Vulg. a.c.e. Cyr. Hil. | om. b.f.l. Iren. 206.

47. αυτου] μου 33.

— και αφειν ACDN. rel. vv. Cyr. Hil. 407^c. (μεταν. και] om. Iren. 206. 262.) | εις αφειν B. Syr. Pst. Memph. (vid. Mar. i. 4. Luc. iii. 3.)

— εις παντα Iren. 206. Hil. 407^c. | ως επι παντα D. c.e.

— παντα τα] om. τα Δ. | πάντα sic A.

— αρξαμενοι BC*NLX. 33. Cod. Gr. laudatus in mg. Syr. Hel. MS. Memph. Æth. | †αρξαμενον Ξ. AC³Δ*. rel. Syr. Pst. & Hel. Arm. | αρξαμενων D Δ*. | αρξαμενος S. | (αρξαμενην 1 Wist.) incipientibus Vulg. b.f.f. incipiens a.c.e.l.

48. υμεις] †add. δε Ξ. AC²(D)N. rel. Vulg. a.b.f.f. Syr. Hel. et vos c.e. Syr. Pst. | om. BC*L. Memph. | και υμεις δε D.

48. εστε ante μαρτυρες AC³NL. rel. Am. a.b.c.e.f. Syr. Pst. & Hel. Memph. Arm. | post C*. Vulg. Cl. ff. | om. BD. Æth.

49. και ιδου εγω ABCN. rel. f. Syr. Hel. | om. ιδου DL. 33. Latt. Syr. Pst. Memph. (καγω L. 33.) | και εγω ιδου 1.

— εξαποστελλω B(L)XΔ. 33. (-ελω L. Tol. a.g².) | †αποστελλω Ξ. ACDN. rel.

— του πατρος] om. D. e.

— πολει] †add. Ἱερουσαλημ Ξ. AC²X. rel. f. Syr. (Pst.) & Hel. Arm. Æth. | om. BC*DL. Latt. Memph.

— οὐ] ὅτου D. 1. (αν Eus. in Es. 483^b.)

— ενδυσησθε] ενδυσασθε 1^B.

— εξ υψους ante δυναμιν BC*L. 33. Eus. in Es. 483^b. c. Mel. 172^c. | †post Ξ. AC³D. rel. Latt. Syr. Pst. & Hel. Memph. Æth.

50. εξηγαγεν δε] και εξηγ. L. Syr. Pst. Memph. MS. | εξηγ. τε Γ Tj.

— αυτους] †add. εξω Ξ. AC³D. rel. Latt. Syr. Hel. Æth. | om. BC*L. 1. 33. a.e. Syr. Pst. Memph. Arm.

— ιως a. rel. | om. D. Vulg. b.c.e.f.f.l. — προς BC*DL. 1. 33. a. | †εις Ξ. A C³. rel. Vulg. b.c.f.f.l. (quasi e.)

— και επαρας] επαρας δε D.

— αυτου] om. D. ff. | add. εις τον ουρα-
νον X.

— ευλογησεν] ηυλογησεν D.

51. διεστη] απεστη D.

— αυτων] -τω A*(corr.!).

— και ανεφερετο εις τον ουρανον ABCL. rel. Vulg. c.f. vv. | om. D. a.b.e. ff.l.

52. προσκυνησαντες αυτον (Vulg. c. om. αυτ.)f. vv. | om. D. a.b.e.f.f.l.

— μεγαλης] om. B*RI. Mai. (add. l. Mai.)

53. εν τη ιερω] om. A*.

— αινουντες και AC²D. rel. Latt. (om. και vid. infra) vv. | om. BC*L. Memph.

— και ευλογουντες Vulg. c. vv. (-τας F.) | om. D. a.b.e.f.f.l.

— ad fin. †add. αμην Ξ. AB. Mai. C². rel. Vulg. et Am. Tol. c. Syr. Pst. & Hel. Æth. | om. C*DL. 1. 33. For. Fuld. a.b.e.f.f.l. Syr. Hier. Memph. Arm.

Subscriptio, κατα Λουκαν B. | ευαγγελιον κατα Λουκαν A²CLA. 33. (K)(S)U(A). | ευαγγελιον κατα Λουκαν επληρωθη· αρχεται κατα Μαρκον D. | Τε. τ. κατ. Λο. ενα. στι. βω H. || add. στι. βω. το κατα Λουκαν ευαγγελιον εξεδόθη μετὰ χρόνους ιε τῆς τοῦ χυ ἀναλήψως K. | add. εξεδ. μετὰ χρον. κ. τ. ε. χει στι. βω S. | add. εγραφη και αντεβληθη ὁμοιως εν σιχοις βχοζ. κεφλ. τμβ. A. | nihil habent A*X. 1. 69. F MG. | hiant EG.

46. tertia die Cl. | 48. testes estis Cl. | 49. virtute Cl.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΗΝ.

A B [C] D. 1 1 a' Εν ἀρχῇ ἦν ὁ ^b λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν
L X Δ. ^γ ^c πρὸς τὸν θεόν, καὶ ^d θεὸς ἦν ὁ λόγος. ² οὗτος ἦν
(Frag. Mosq.) 1. 33. 69. ^e πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο,
EFGHKMSUVL. ^a 1 Jo. 1:1, 2. καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο ^δ οὐδὲ ἓν. ^f ὁ γέγονεν ⁴ ἐν
^b Apoc. 19:13. αὐτῷ ζωὴ ἦν, ^γ καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώ-
^c Prov. 8:30. πων, ⁵ ^ε καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκο-
^d Rom. 9:5. τία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.
1 Jo. 5:20. ^β 2 ⁶ h' Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ,
Heb. 1:8. ^γ ὄνομα αὐτῷ [†] Ἰωάννης". ⁷ οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν,
ver. 18. ^δ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύ-
^e Gen. 1:1. ^β σωσιν δι' αὐτοῦ. ⁸ οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα
Col. 1:17. ^γ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. ⁹ ⁱ ἦν τὸ φῶς τὸ ἀλη-
Heb. 1:2. ^γ θινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν
S C ^δ κόσμον. ¹⁰ ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ
f Gen. 3:20. ^δ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ¹¹ εἰς τὰ ἴδια
4. ζωὴ ἐστίν, ^γ ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ¹² ὅσοι δὲ
Frag. Mosq. ^δ 8:12. ^γ 9:5.
Theb. 12:46.

¹ (1,3.) In principio erat ver-
bum, et verbum erat apud
deum, et deus erat verbum.
² Hoc erat in principio apud
deum. ³ Omnia per ipsum
facta sunt, et sine ipso factum
est nihil quod factum est. ⁴ In
ipso vita erat, et vita erat lux
hominum: ⁵ et lux in tenebris
luet, et tenebrae eam non com-
prehenderunt.

⁶ (2,3.) Fuit homo missus a
deo, cui nomen erat Iohannes:
⁷ hic venit in testimonium, ut
testimonium perhiberet de lu-
mine, ut omnes crederent per
illum. ⁸ Non erat ille lux, sed
ut testimonium perhiberet de
lumine. ⁹ (3,3.) Erat lux vera,
quae illuminat omnem homi-
nem venientem in mundum.
¹⁰ In mundo erat, et mundus
per ipsum factus est, et mun-
dus eum non cognovit. ¹¹ (4,
¹⁰.) In propria venit, et sui eum
non receperunt. ¹² Quotquot

Inscriptio
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ
ACLXΔ. 1. 33. EFGHKMUA.
ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΗΝ B(D-ννην).
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝ-
ΝΗΝ 69.

1. εν αρχη ην ο λογος Theoph. ad Autol.
ii. 22. Iren. 41 bis. Gr. 188. 191. 315.
Clem. 6. Clem. Int. 1009. Exc. Theod.
ap. Clem. 968. 973. Hipp. c. Noet. 12
(14). 14 (15). Philos. v. 16 (134). Orig.
i. 596^a. 682^b. (748^a) iii. 177^b. iv. 17^b.
19^{b,d}. 20^b. 21^a. 47^{a,d}. 49^{c,d,e}. 54^b. 72^d.
Orig. Int. i. 71^d. 98^d. ii. 52^d. iii. 903^c.
967^d. iv. 464^a. Dion. Alex. ap. Eus. II.E.
vii. 25 (354). Routh. iii. 397. Eus. Pr.
Ev. 321^d. 540^d. D.E. 150^c. 210^d. 229^a.
309^c. in Ps. 344^b. c. Mcl. 35^c. 116^a.
117^a. 120^a. 121^b. 122^{a,d}. 129^d. 142^b. Ec.

Pr. 4. 45. 99. in Luc. (Mai. 197.) Mcl.
ap. Eus. 37^{a,b}. 81^c. 106^d. 112^c. 118^d.
Novat. 231 etc. Tert. adv. Herm. 20. adv.
Prax. 13. 16. 21. Cypr. 168. 285. 287.
Vict. Routh. iii. 459. Hil. 409^d. 771^b.
795^d. 796^c. 837^a. 920^c. οὐκ ἔγένετο ἐν
ἀρχῇ ὁ λόγος ἦν, ἀλλὰ ὃ ἦν ἐν ἀρχῇ
λόγος ἦν Orig. iv. 72^c.
1. καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν Theoph.
Iren. 41 bis. Gr. 188. 191. 315. Clem. 6.
Exc. Theod. 968. 973. Hipp. c. Noet.
bis. Philos. Orig. i. ter. iii. iv. 48^a.
49^{b,c,d,e}. 54^b. 59^{a,b}. Orig. Int. i. bis. ii.
iii. bis. iv. 464^a. Eus. Pr. Ev. bis. D.E.
quater. in Ps. 190^c. 344^b. c. Mcl. 9^{ies}.
Mcl. ap. Eus. 5^{ies}. Ec. Pr. ter. in Luc.
Novat. Tert. adv. Herm. adv. Prax. 7.
13. Cypr. 168. 285. 287. Vict. Hil. 409^d.
771^b. 796^{a,c}. 837^a. 920^c. ὁ λόγος ἦν πρ.
τ. θινόν, οὐ γὰρ ἐγένετο πρ. τ. θ.

iv. 49^b. non εν τω θεω Eus. c. Mcl.
121^b. diserte.
1. καὶ θεος ἦν ὁ λογος Theoph. Iren. 41
bis. Gr. 188. 191. 315. Clem. 6. Exc.
Theod. 968. Hipp. c. Noet. bis. Philos.
Orig. i. ter. iii. iv. 45^a bis. 48^a. iv. 49^{d,e}.
bis. 392^d. Orig. Int. i. bis. ii. iii. bis. iv.
464^a. Eus. Pr. Ev. bis. D.E. quater. in
Ps. 190^c. 344^b. 534^c. c. Mcl. 9^{ies}. Ec. Pr.
ter. in Luc. Mcl. ap. Eus. 5^{ies}. Novat.
Tert. adv. Herm. adv. Prax. 7. 12. 13
16. 21. Cypr. Vict. Hil. 771^b. 796^{d,e}.
837^a. 920^c. 922^c.
— θεος] ὁ θεος L. | θεος non ὁ θεος (di-
serte) Orig. iv. 50^{a,b}. Eus. c. Mcl. 121^b.
127^{b,c,d}. (et ὁ λογος non λογος Orig.
ibid. et seq.) | θεος non θεον Eus. c.
Mcl. 83^b. 119^c. 149^d.

9. in hunc mundum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. (Theb.)
Arm. Æth.
J¹ Jo. 3:1.

† ἔλαβαν" αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἡ ἐξουσίαν τέκνα
θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
13 οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ
ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.

k Heb. 2:14

14 k Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν
ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς
μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀλη-

autem receperunt eum, dedit
illis potestatem filios dei fieri,
his qui credunt in nomine eius,
13 qui non ex sanguinibus neque
ex voluntate carnis neque ex
voluntate viri sed ex deo nati
sunt.

14 (s, 3.) Et verbum caro fac-
tum est et habitavit in nobis, et
vidimus gloriam eius, gloriam
quasi unigeniti a patre, plenum

2. οὗτος ἡν... τον θεον Theoph. Iren.
41 Gr. 188. 315. Hipp. Philos. v. 16
(134). Orig. iv. (47^b). 54^a bis^b. 59^a bis^b.
bis^d. bis 60^a. Orig. Int. i. 71^d. 98^d. ii. 52^d.
Eus. Pr. Ev. 322^a. 540^d. D.E. 229^a.
309^d. in Ps. 344^b. Novat. 231. Tert.
adv. Prax. 21. Cypr. 285. Vict. (Routh.
iii. 459.) Hil. 771^b. 796^e. 837^a.

3. δι' αὐτοῦ] δια αὐτοῦ Dman. rec.
— οὐδε ἐν ABC. Fr. Mosq. rel. Tat. ad
Graccos 19. Theoph. Iren. Gr. 41. 191.
Clem. 134. 156. 273. 769. 787. 803. 812.
815. 820. Hipp. c. Noet. 12 (14). Philos.
v. 8 (107). 16 (134). Orig. iv. 64^d bis.
66^{c,d}. 67^c. 72^c bis. Eus. Pr. Ev. 540^d. D.E.
229^a. c. Mel. 67^b. 105^b. 111^a. 122^d. 123^d.
129^d. 142^b. 161^c. 174^b. 175^a. Ec. Pr. 4.
Mcl. ap. Eus. 37^a. 119^a. | οὐδεν D. 1.
Ptolemaeus ad Floram 11. Clem. (343.)
838. Exc. Theod. Clem. 980. Orig. iv.
137^c. 229^d. Syn. Ant. Routh. iii. 293. Eus.
Pr. Ev. 222^a. D.E. 210^d. in Es. 529^e.

— ὁ γεγονεν] cum sequentibus conjungunt
A* C* D L. Frag. Mosq.* bis. G* ut vid.
Vulg. MS. (ap. Sabat.) rel. a. b. c. f. ff. Syr.
Crt. disertē. ("illa autem res quae fuit
in co") Syr. Hier. sic. Memph. ut vid.
Theb. Æth. ut vid. Iren. 41 (et ap. illum
Valentiniani). Gr. 188. Clem. 114. 218.
Exc. Theod. 968. 973. Hipp. Philos. v.
8 (107). 16 (134). Orig. i. 632^e. iv. 20^d
diserte. 26^e. 36^b. 64^{b,d}. 69^{a,c}. 72^{a,e}. 73^e.
77^b. Orig. Int. iv. 518^b. Eus. in Ps.
146^c. 235^b. 245^b. c. Mel. 123^d disertē.
Hil. 771^b. 797^e. ὁ δὲ γέγ. Hipp. Phil.
v. 8 (107). "quod autem factum est"
b. Orig. Int. iii. 552^d. καὶ ὁ γέγ. Orig.
iv. 72^a. Clem. Int. 1009. ὁ γέγονεν ἐν
αὐτῷ οὐχὶ ὃ ἦν ἐν αὐτῷ Orig. iv. 72^e.

Post οὐδε ἐν finem ponunt m. Tatia-
nus c. Graec. 19. Theoph. ad Autol. ii.
22. Iren. 98. 118. 183. 191. 315. 269.
Ptolem. Clem. 134. 156. 273. 769. 787.
803. 812. 815. 820. 838. Exc. Theod.
Clem. 980. Hipp. c. Noet. 12 (14). Orig.
iv. 66^d. 67^c. 137^c. 229^d. Orig. Int. i. 58^c.
71^d. 98^d. 191^b. ii. 52^d. Syn. Ant. (Routh.

iii. 293.) Mcl. ap. Eus. 37^a. 119^a. Eus.
D.E. 210^d. 229^a. in Es. 529^e. c. Mel.
67^b. 105^b. 111^a. 122^d. 129^d. 142^b. 161^e.
174^b. 175^a. Ec. Pr. 4. Novat. 94. 107.
112. Tert. adv. Herm. 20. 45. adv.
Prax. 2. 7 bis. 12. 21. de res. Carn. 5.
Vict. (Routh. 459.)

Cum antt. conj. C³X. 1. 33. EG²HK
MUA. Vulg. (impr.) c(ut vid.). Eus.
Pr. Ev. ed. 222^a. 540^d. Cypr. ed. 285.

Ancipites sunt BΔ. 69. (? F ? S.)
Syr. Pst. & Hel. Arm.

4. ἡν 1^o. ABC. rel. Vulg. g. Syr. Pst. &
Hel. Syr. Hier. sic. Iren. 188. Clem. 218.
Clem. Int. 1009. Exc. Theod. 968. Orig.
i. 632^e. iv. 20^d bis. 26^e. 36^b. 64^{b,d}. 69^{a,c}.
72^a. 73^e. 77^b. Orig. Int. iv. 518^b. Eus.
Pr. Ev. 322^a. 540^d. in Ps. 146^c. 235^b.
245^b. c. Mel. 124^a. Cypr. ed. 285. | εστιν
D. a. b. c. e. f. ff. Syr. Crt. Theb. Iren. 41
Gr. Clem. 114. Exc. Theod. 973. Hipp.
Philos. v. 8 (107). 16 (104). Orig. iv. 72^e.
(τινα μέντοι γε τῶν ἀντιγράφων ἔχει
καὶ τάχα οὐκ ἀπιθάνως, "Ὁ γέγ. ἐν αὐτ.
ζωῇ εστιν") Cypr. codd. mult. (Fell. p.
25). Hil. 771^b. 797^e.

— των ἀνθρωπων Iren. 41. Orig. | om.
B* Ltt. (marg.¹)

5. αὐτο Clem. 230. Orig. ii. 836^f. iv. 26^f.
77^d. 80^a bis. Eus. D.E. 473^c. | αὐτῷ B
(sic ap. Blanch. (Bch.) sil. Btly. Mai. Vel.)
αὐτον B. Bch. H. e. Exc. Theod. 969.

6. θεον Iren. 189. Orig. iv. 81^c. 83^a. 91^e.
118^e. 431^a. Hil. 771^b. | κυριον D*.

— ονομα αὐτοῦ] praem. ἡν D*. (add.
Latt. Iren.) | om. Orig. 81^c. 91^e. 431^a.

— Ἰωαννην D*.

7. μαρτυρησῇ Orig. iv. 81^c. 82^b. 86^c. 91^{b,e}.
92^c. 118^e. Eus. Theoph. (Mai. 140.) |
— σαι H.

— πιστευσωσιν Orig. iv. 86^c. 92^d. 119^a bis.
133^a. | — σουσιν D.

8. μαρτυρησῇ U.

9. ἡν το φως] om. Syr. Hier.

— φωτίζειν L.

— ἐρχομενον] εἰπὼν τὸν (lege τὸ) "ἐρχό-
μενον εἰς τὸν κόσμον," περὶ τοῦ δεσπό-

του χριστοῦ καλῶς ἐπήγαγε τὸ "ἐν τῷ
κόσμῳ ἦν" ὥστε δεῖξαι ὅτι τὸ "ἐρχό-
μενον" πρὸς τὴν διὰ σαρκὸς εἶπε φανέ-
ρῳσιν. Theod. Mops.

12. δε Iren. 315. 316. Orig. i. 232^a. Orig.
Int. iv. 350^c. Cypr. 206. Hil. 403^f. 585^a.
771^c. Lucif. 86. | om. D. e. Tert. de
Orat. 2. Cypr. 277^a.

— ελαβαν B* Rl. Mai. | ‡ ελαβον Ξ. A
CD. rel.

— εδωκεν] εδων D*.

13. οἱ... ἐγεννηθησαν Vulg. (a.) c. e. f.
Syr. Crt. Pst. & Hel. Syr. Hier. sic. rel.
(de renatis Clem. 460.) Valentinus ap.
Tert. de Car. Chr. 19. Orig. Int. ii. 400^d.
iv. 99^d. Eus. in Es. 387^d. Hil. 771^c. |
qui... natus est b. Tert. de Car. Chr.
19 diserte. 24. "non enim ex voluntate
carnis neque ex voluntate viri sed ex
voluntate Dei, Verbum caro factum
est" Iren. 205. "is qui non ex volun-
tate carnis neque ex voluntate viri na-
tus est filius hominis est Christus filius
Dei vivi" Iren. 212. "quoniam non
ex voluntate viri erat qui nascebatur"
Iren. 217. vid. Hipp. Philos. vi. 9 (162).

— οἱ] om. D* a.

— ἐξ αἱματος] ex sanguine b. Tert. de
Car. Chr. bis. ἐξ αἱματος Eus. in Es.
Hil. 771^c.

— οὐδε ἐκ θελ. σαρκ. Eus. in Es. Tert. Hil.
| om. E* (add. ¹ mg.) Fuld. (οὐδ' A Tf.)

— οὐδε ἐκ θελ. ἀνδρος ABmg¹. C(D). rel.
Eus. in Es. Tert. Hil. | om. B* Rl. Bch.
Mai. om. εκ D* | (οὐδ' Λ.)

— θεου] praem. του E.

— ἐγεννηθησαν B(corr. ¹ Mai.) CD. rel.
Eus. in Es. | ἐγεννηθησαν AB* Rl. Mai.
Δ. 69^c. (vid. ad init. ver.)

14. πληρης ABCL. rel. Iren. Gr. 42. Orig.
i. 684^e. ii. 495^e. 795^d. iii. 548^c. Eus. in
Ps. 32^c. c. Mel. 8^c. 84^d. | πληρη D. |
plenus a.e. pleni Orig. Int. ii. 495^c.

— και αληθ.] om. και B* Rl. Bch. Mai.
(add. ¹ ut vid. Bch.)

ABC(D).
LXΔ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVA.
1 ver. 27.
30.
3:31.
Matt. 3:11.
Mar. 1: 7.
Luc. 3:16.
† D

θείας. ¹⁵ 1 † Ἰωάννης" μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέ-
κραγεν λέγων, Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου
ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου
ἦν. ¹⁶ † ὅτι" ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες¹
ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ¹⁷ ὅτι ὁ νόμος διὰ
† Μωυσέως" ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ
χριστοῦ ἐγένετο.

m cap. 6:46.
1 Joh. 4:12.

3 ¹⁸ m Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· † μονογενὴς
† θεὸς" ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος
ἐξηγήσατο. ¹⁹ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ
† Ἰωάννου", ὅτε ἀπέστειλαν * πρὸς αὐτὸν" οἱ Ἰουδαῖοι
ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ † Λευεΐτας", ἵνα ἐρωτήσω-
σιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶ; ²⁰ καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ

gratiae et veritatis. ¹⁵ (6, 1.) Io-
hannes testimonium perhibet
de ipso et clamat dicens, Hic
erat quem dixi, Qui post me
venturus est, ante me factus
est, quia prior me erat. ¹⁶ (7,
10.) Et de plenitudine eius nos
omnes accepimus, gratiam pro
gratia: ¹⁷ quia lex per Moysen
data est, gratia et veritas per
Iesum Christum facta est.

¹⁸ (8, 3.) Denique nemo vidit
umquam: unigenitus filius qui
est in sinu patris, ipse enarra-
vit. ¹⁹ (9, 10.) Et hoc [est] tes-
timonium Iohannis, quando
miserunt Indaci ab Hierosoly-
mis sacerdotes et levitas ad
eum, ut interrogarent eum, Tu
quis es? ²⁰ Et confessus est et

15. λεγων Orig. iv. 89^b. Eus. c. Mel. 85^c.
| om. D. b.

— ὃν εἶπον AB²DL. rel. vv. τῆς προτέ-
ρας [sc. μαρτυρίας] ἀρξαμένης ἀπὸ τοῦ
Οὗτος ἦν ὃν εἶπον Ὁ ὀπίσω κτλ. Orig.
iv. 102^c. (et 107^a sic habet etiam ὃν εἶ-
πον). | ὁ εἶπων B²RI.Mai. (ed. 1.) C^a.
ὃν εἶπον C³. || add. ἔμιν D²X. Am.
Fuld. f.

— ὁ ὀπίσω] Ὁ πῶσω Δ.

16. ὅτι BC²DLX. 33. a.b.e.ff. Syr. Hier.
(sic.) Memph. Arm. Æth. Hipp. Frag.
(30.) Orig. iv. 89^b. 106^d. 107^a. Orig.
Int. iii. 43^d. Eus. c. Mel. 85^c. Hil. 495^a.
[h. Theb.] | † καὶ C. AC³ΔK sic. rel.
Vulg. c.f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Orig. ii.
581^b. 717^a.

— καὶ χαρ. Vulg. Cl. f.f. Syrr. Crt. Pst.
& Hel. Syr. Hier. Memph. Orig. iv. ter.
in Prov. (Mai. vii. 20.) | om. καὶ Am.
(sic.) Fuld. a.b.c.e.l. Arm. Æth.

17. Μωυσεως BCLXΔ. 33. K. Orig. i.
686^b. | † Μωυσεως C. A. rel. Orig. 89^b.
102^d. 107^b.

18. πωποτε] add. nisi Vulg. MS. ap. Gb.
a.b.c. Arm. Iren. 189. 255. | Contra,
Orig. Eus. rel.

— μονογενης] † praem. ὁ C. AC³XA. 1.
33. rel. Memph. Clem. 695. 956. Theod.
ap. Clem. 968. Orig. i. 440^f. (ed. De la
Rue). iv. 89^b. 102^c. 438^d. Syn. Ant.
Routh. iii. 297. Eus. c. Mel. 86^{a.b}. 123^b.
142^c. | om. BC²L. Hipp. c. Noet. 5
(10). Orig. i. 440^f. (ap. nonnullos). Eus.
in Ps. 440^a.

— θεος Bsic C^aL. 33. Syrr. Pst. & Hel. mg.
Memph. Æth. (Rom.) Iren. 256. Clem.
695. Exc. Theod. Clem. 968. (θεὸν αὐ-

τὸν δηλοῖ λέγων, Ὁ μονογ. θεὸς ὁ ὢν
κτλ.) Orig. i. 440^f. (καὶ μονογ. γε ὢν
θεὸς ap. nonnullos). iv. 89^b. 438^d. Orig.
Int. iv. 92^d. Mel. ap. Eus. 19^c. Eus. c.
Mel. 67^d. ὁ μονογ. υἱὸς ἡ μονογ. θεὸς c.
Mel. 124^c. θεὸν δὲ καὶ μονογενῆ. Hil.
1124^e seq. "id ipsum unigenito Deo esse
proprium Evangelia testantur, ... eum
unigenitus Deus in sinu patris est, et
eum Jesus Christus super omnia Deus
est." (et in sequentibus saepe.) ὥσπερ
ὁ πατὴρ εἰς θεὸς εἴρηται, οὕτως ὁ υἱὸς
κέκληται μονογενὴς θεός, λόγος καὶ εἰς
κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Didymus de
Trinitate, 10^b. (p. 27). περὶ μὲν τοῦ
υἱοῦ Ἰωάννης εἶπεν, Ὁ μονογενὴς θεός
ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις τοῦ πατρὸς. id.
62^a. (p. 140.) habet et 33^a. (p. 76.) Epi-
phanus, disertē (μονογ. θεὸν αὐτὸν
φάσκων.... περὶ υἱοῦ δὲ [γέγραπται]
ἔτι μονογενὴς θεός) Ancorat. c. 3. (ii.
8^{c.d}.) τὸ δὲ εὐαγγέλιον εἶπεν, ... ὁ μονογ.
θεὸς αὐτὸς ἐξηγήσατο lib. iii. tom. 1.
Haer. lxx. c. 7 (i. 818^a). lib. ii. tom. 2.
Haer. lxx. c. 5 (i. 612^c) bis (dis.). ὁ δὲ
τοῦ θεοῦ τὸν λόγον μονογενῆ θεόν.
Epist. Synodi Ancyranæ 2^a ap. Epiph.
lib. iii. tom. 1. Haer. lxxiii. 8 (i. 854^c).
Basil. M. de Spir. S. c. vi. (iii. 12^b) c.
viii. μονογενῆ θεὸν disertē e scriptura
laudat (iii. 14^c) c. xii. (23^a) in cod.
Mosq. (vid. Matthaci N. Test. ed. 2. i.
780.) vid. Greg. Nys. i. 192^b. 663^a. ii.
432^b. 447^a. 478^d. 506^c. 595 [605] a. 681^a.
Cyr. Alex. iv. 104^c. v. p. i. 137^b. 237^a.
786^c. Fulgentius interdm. Isidorus
Pel. 6. iii. 95 (ap. Wtst.). Scriptores
Graeci et Latini saepissime habent

verba μονογενὴς θεός, unigenitus Deus,
tanquam nomen Jesu in Scriptura
tributum, e.g. Greg. Nyss. saepissime,
Greg. Naz., Bas. Sel., Arius, Lucianus
(s. Psendo-Luc.), nec non Eunomius,
Tit. Bost., Gaudentius, Ferrandus, Pru-
dentius, Vigilus, Alcuinus, etc.: quod
ab hoc loco ut videtur pendet. | † υἱός
C. AC³XA. 1. rel. Latt. Syrr. Crt. & Hel.
txt. Syr. Hier. sic. Arm. Æth. (Platt.)
Iren. 255. Hipp. c. Noet. Orig. i. 440^f.
(ap. De la Rue). Syn. Ant. Eus. in Ps.
440^a. c. Mel. 86^{a.b}. 92^d. 123^b. 142^c. ὁ δὲ
υἱὸς [χρηματίζοι αὐν] μονογενὴς θεός
175^a. Hil. 520^d. 831^c. 852^c. 873^d. 874^a.
905^c. vid. Tert. adv. Prax. 8. Athanas.
vid. Bus. M. iii. 23^a. ed. iii. 358^b.
Greg. Nys. iii. 648^a. ii. 466^c. Cyr. Alex.
v. p. i. 365^c. vi. 90^b. ex his nonnulli (vid.
supra) vere legebant θεος, quae vox post
μονογενὴς facillime mutaretur a libra-
riis (vid. Joh. iii. 16. 18. 1 Joh. iv. 9.) et
in hoc loco Scripturae, et in citationi-
bus una littera tantum mutata; (ΘC
& ΥC); μονογ. θεος cum sit in sacris
scripturis ἀπαξ λεγόμενον est, et prop-
terea iudicio nonnullorum haec lectio
evitanda est. | υἱός τοῦ θεοῦ Orig. iv.
102^d. (De la Rue.) filius Dei Iren. 189.
Dei filius Orig. Int. iii. 9. (om. Orig. iv.
102^e ut vid.) | υἱός θεος Clem. 956. Orig.
iv. 102^d. || add. solus a.

18. τοῦ πατρὸς] om. 69. (qui est in patre
ipse enarravit nobis c. sinum patris
ipse enarravit a.)

15. dixi vobis Am. | 16. et gratiam Cl. | 18.
narravit Am. 2. | 19. est om. Am.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Arm. Æth.

ἡρνήσατο, καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἡ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ
χριστός. ²¹ καὶ ἡρώτησαν αὐτόν, Τί οὖν; ἡ σὺ
Ἡλίας εἶ; καὶ λέγει, Οὐκ εἰμὶ. Ὁ προφήτης
εἶ σὺ; καὶ ἀπεκρίθη, Οὐ. ²² ἡ Εἶπαν οὖν αὐτῷ,
Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς.
^a ^{Es. 40:3.} ⁱ τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ²³ ἡ ἔφη, ἡ Ἐγὼ φωνὴ βο-
^a ὠντος, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου.
^{ia} ¹ καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. ²⁴ καὶ ἡ ἀπε-
¹ σταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων, ²⁵ καὶ ἡρώτη-
σαν αὐτόν καὶ ἡ εἶπαν αὐτῷ, Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ
σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστός ἡ οὐδὲ ἡ Ἡλίας ἡ οὐδὲ ὁ προφή-
της; ²⁶ ἡ ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἡ Ἰωάννης λέγων, ἡ Ἐγὼ
^a βαπτίζω ἐν ὕδατι μέσος ἡ ὑμῶν ἡ στήκει ὁ ὑμείν

non negavit, et confessus est quia Non sum ego Christus.
²¹ Et interrogaverunt eum, Quid ergo? Helias es tu? Et dicit, Non sum. Propheta es tu? Et respondit, Non. ²² Dixerunt ergo ei, Quis es? ut responsum demus his qui miserunt nos: quid dicis de te ipso? ²³ (10, 15) Ait, Ego vox clamantis in deserto, Dirigite viam domini sicut dixit Esaias propheta. ²⁴ (11, 10.) Et qui missi fuerant, erant ex Phariseis, ²⁵ et interrogaverunt eum et dixerunt [ei], Quid ergo baptizas, si tu non es Christus neque Helias neque propheta? ²⁶ (12, 1.) Respondit eis Iohannes dicens, Ego baptizo in aqua, medius autem vestrum stetit quem vos

^o Matt. 3:11.
Mar. 1:7, seq.
Luc. 3:16. ^{ib}
Act. 13:25. ^a
26. ἡ στήκει

18. fin.] add. nobis Syr.Crt.
19. τον Ιωαν. Orig. iv. 102^c. | om. τον 1.
— ὅτε] ὅτι F.
— προς αυτων post απεστ. BC*. 33 sic.
a. b. c. Syrr.Crt. & Pst. Memph. Arm.
(Æth.) | post Λευιτας AX. 69. Vulg.
c. f. ff. l. Syr.Hel. | post Ἱεροσ. Syr.Hier.
| *om. C. L. Δ. 1. rel. Orig. iv. 110^d.
— Λευιτας B.] ἡ Λευιτας C. AC. rel.
(Judeos et principes sacerdotum et
Levitas Syr.Crt.)
— ερωτησωσιν] -σουσιν LA. 33.
— τις] τί G.
20. καὶ οὐκ ἡρν.] om. Syr.Crt.
— καὶ ὡμ. 2°. Orig. iv. 110^c. | om. e. |
om. καὶ C* L. 1. 33. b. f. Æth. | et
dixit Syr.Crt.
— εγω ουκ εμι ABC* LX. Δ. 33. a. b. e.
Syr.Crt. Syr.Hier. sic. Arm. Orig. iv.
110^d. f. [? Memph.] | ἡ οὐκ εμι εγω C.
C³. 1. rel. Vulg. c. f. Syrr.Pst. & Hel.
Hipp. Theoph. 3 (262).
21. καὶ ἡρωτ. ουκ εμι] Et dicunt ei
(tantum) Syr.Crt.
— τι ουν; sv ἡλ. ε C*. 33. For. (e.) ff.
l. Syr. Hier. ut vid. (Arm.) Orig. iv.
109^c. 111^b. c. (114^b. 115^a.) (om. τι ουν
Memph.) | τι ουν; ἡλ. ε L. (a.)
Syr.Pst. | sv ουν τι; ἡλ. ε B. | ἡ ἡ τι
ουν; ἡλ. ε sv C. AC³. X. rel. Vulg.
(b.) (c.) f. Syr.Hel.
— καὶ λεγει, ουκ εμι] om. S. | haec et
καὶ απεκριθη, ον postea, transponit 69.
— ὁ προφ. Orig. iv. Eus. D.E. 445^a. |
om. ὁ 69. || ὁ προφ. ον αυτω ver.
22.] quis es? Et respondit et dixit,
Non: dixerunt illi ergo Syr.Hier. sic.
(non om.)

22. εipan BC* Δ. | ἡ εipan C. AC³. rel.
— ουν Orig. iv. 113^a. | om. B. Bch. (e.)
Syrr.Crt. & (Pst.)
— αυτω] om. 1. b. e.
— τις ε Orig. iv. 109^c. 111^b. 118^a. | om.
b. praem. die ergo nobis (b.) c. ff.
praem. die ergo a. (l.) quid ergo Syr.
Hier. quid ergo es die nobis e. add.
die nobis Syr.Crt.
— τις] praem. sv E*. Arm. | Contra,
Orig. iv. 109^c. 111^b. 118^a.
— αποκρισιν Orig. iv. ter. | ανακρισιν
M.
23. εφη, Εγω φωνη Orig. iv. 118^a. 120^c.
123^c. Orig. Int. iv. 693^c. | ὁ δε εφη,
φωνη 69. | Et dixit illis, Ego vox
Syr.Hier. sic.
— κυριου] add. rectas facite semitas dei
nostri e.
24. απεσταλμενοι] † praem. οἱ C. A (corr.)
C³. X. rel. Latt. Syrr.Pst. & Hel. Syr.Hier.
sic. Arm. Æth. Orig. iv. 123^c. (? 110^a.)
| om. οἱ A* BC* L. Memph. Orig. iv.
126^c. (et mittebant Syr.Crt.) | Et qui
missi erant ex Phariseis Discipuli et
Levittae dixerunt ei, Quid ergo etc. a.
Illi itaque qui missi erant de levitis et
farisaeis dicentes, quid ergo etc. e.
δύο αποστολαι γινονται προς τον βαπ-
τιστην, μία μιν απὸ Ἱεροσολυμων ὑπο
Ἱουδαϊων πεμπόντων ἱερεῖς καὶ λευιτας
ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶ; ἡ ἑτέρα
δὲ Φαρισαίων αποστελλόντων κτλ.
Orig. iv. 109^c. (et mox οἱ δὲ ἀπὸ τῶν
Φαρισαίων αποστελλόμενοι) iv. 129^d. e.
— εκ των φαρ.] om. Syr.Crt. e scribis
Syr.Hier.
25. καὶ ἡρωτ. αυρ.] om. Syr.Crt.

25. εipan BC* LX. 33. Orig. iv. 123^c. |
ἡ εipan C. AC³. rel.
— εἰ] εἰς Δ.
— ουδε bis ABCLX sic. 1. 33. Orig. iv.
110^a. 123^c. d. 125^a. 129^c. 137^c. | ἡ ουδε
bis C. ΔE. rel.
— ἡλεις BL.
— ὁ προφ. Orig. iv. 5^{10a}. | om. ὁ CΔ.
26. απεκριθη] -κρωατο L. 33. U. Orig.
iv. 130^d.
— ὁ Ιωαν. Orig. iv. 130^d. | om. ὁ A.
— λεγων Orig. iv. 130^d. | om. 1. Syr.Crt.
— εγω] add. μεν 69. b. Syr.Hier. sic.
Æth. | Contra, Orig. iv. 109^c. 130^d.
131^a. d.
— βαπτίζω] add. ὑμας Δ. a. b. (ff.) l. Syr.
Hel.* Memph. Arm.
— εν ὕδατι] add. in paenitentiam a.
add. paenitentiae b. | Contra, Orig. iv.
133^b. d. disertē.
— μεσος] † add. de C. AC³. X. rel. Latt.
Syr. Crt. & Pst. Syr.Hier. Memph.
Æth. Orig. iv. 109^c. 130^d. Eus. Theoph.
(Mai. 140.) | om. BC* L. ff (Blan.).
Arm. Orig. i. 394^a. 586^d. iv. 89^d. e.
131^a. b. c. 137^b. c. 138^b. e. 453^b. e.
— στήκει BL. 1. Orig. i. 394^a bis. stat
a. b. c. f. ff. Syrr.Crt. Pst. & Hel. Syr.Hier.
Memph. Orig. Int. i. 191^d. ii. 280^b. iii.
882^d. iv. 623^d. Cypr. 293. stetit Vnlg.
c. Arm. (Æth.) | ἡ στήκει G. Orig. iv.
453^b. c. εἰσθηκε Eus. Theoph. | ἡ ἡ στή-
κειν C. ACX. Δ. 33. rel. Orig. i. 586^d.
iv. 89^d. e. 109^c. 130^d. 131^a. b. c. 137^b. c.
138^b. e.

21. dixit Cl. | 25. om. ei Am. | 26. om. ves-
trum Am.*

AB(C)[P].
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΛ.

§ P

P ver. 36.
q verr. 15, 27.

r Matt. 3:16.
Mar. 1:10.
Luc. 3:22.

οὐκ οἴδατε, ²⁷ + [ὁ] ὀπίσω μου ἐρχόμενος, [†]. οὐ [†] οὐκ
εἰμὶ [ἐγὼ] ²⁸ ἄξιός ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ
ὑποδήματος. ²⁹ Ταῦτα ἐν [†] Βηθανίᾳ [†] ἐγένετο πέραν
τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν * ὁ [†] Ἰωάννης [†] βαπτίζων.

4 ²⁹ Τῇ ἐπαύριον βλέπει [†] τὸν Ἰησοῦν [†] ἐρχόμε-
νον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, ^p Ἰδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ,
ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. ³⁰ ^q οὗτός ἐστιν
[†] ὑπὲρ [†] οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς
ἐμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. ³¹ καὶ γὰρ
οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ
τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν [†] ὕδατι βαπτίζων. ³² καὶ ἐμαρ-
τύρησεν [†] Ἰωάννης [†] λέγων [†] ὅτι Τεθέαμαι τὸ πνεῦμα
καταβαῖνον [†] ὡς [†] περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν
ἐπ' αὐτόν. ³³ καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας
με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἐφ' ὃν ἂν
ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν,
οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἀγίῳ. ³⁴ καὶ γὰρ

non scitis: ²⁷ ipse est qui post
me venturus est, qui aute me
factus est, cuius ego non sum
dignus ut solvam eius corrigiam
calciamenti. ²⁸ (13, 10.) Haec in
Bethania facta sunt trans Ior-
danem, ubi erat Iohannes bap-
tizans. ²⁹ Altera die videt Io-
hannes Iesum venientem ad se,
et ait, Ecce agnus dei qui tol-
lit peccatum mundi. ³⁰ (14, 1.)
Hic est de quo dixi, Post me
venit vir qui ante me factus
est, quia prior me erat. ³¹ Et
ego nesciebam eum, sed ut ma-
nifestaretur in Israel, propte-
rea veni ego in aqua baptizans.
³² (15, 1.) Et testimonium perhi-
buit Iohannes dicens quia Vidi
spiritum descendentem quasi
columbam de caelo, et mansit
super eum. ³³ Et ego nescie-
bam eum, sed qui misit me
baptizare in aqua, ille mihi
dixit, Super quem videris spi-
ritum descendentem et ma-
nentem super eum, hic est qui
baptizat in spiritu sancto. ³⁴ Et

27. ab init.] [†] αὐτος ἐστιν [†]. AC³XΔ. rel.
(Latt.) Syrr.Pst.&Hel. Syr.Hier. Orig.
i. 586^d. iv. 130^e. Orig. Int. iii. 882^d.
(οὗτος ἐστιν G.) | om. BC*L. 1. 33. a.
Syr.Crt. Memph. Arm. Æth. Orig. i.
394^a. iv. 89^d. 109^e. 131^e. 138^e. Orig. Int.
i. 191^d. iv. 623^d. || add. ὃν εἶπον S. e.
(ff.).
— ὁ ὀπισω ACL. rel. Orig. i. 394^a. 586^d.
iv. 109^e. 131^e. | om. ὁ B. Orig. iv. 89^d.
138^e.
— ἐρχομενος] [†] add. ὃς ἐμπροσθεν μου
γεγονεν [†]. AC³(X)Δ. rel. (Latt.)
Syrr.Pst.&Hel. Syr.Hier.sic. Arm.Use.
Æth.Platt. Cypr. 293. (vid. ver. 15.)
(ὡς X.) | om. BC*L. 1. 33. b.l. Syr.
Crt. Memph. Arm.Zoh. Æth. Orig.
iv. 89^d. 109^e. 130^e. Orig. Int. i.
— ἐγὼ post οὐκ εἰμι BX. 69. Syr.Hier.
sic. Orig. iv. 109^e. 130^e. 131^d. 136^d. |
[†] ante [†]. AA. 1. rel. (Latt.) post αἰσιος
a. Orig. iv. 89^d. | om. CL. 33. Memph.
Arm. Æth.Rom. Orig. iii. 818^d. 139^a.
Cypr. 293.
— fin.] add. εκεινος ἡμας βαπτισει ἐν
πνευματι ἁγῳ και πυρι EFG. Æth.
Platt. (vid. Matt. iii. 11. Luc. iii. 16.)
28. ταῦτα] add. μὲν K.
— Βηθανίᾳ ABC*LX(Δ)EFGHMSV.
Latt. Syrr.Pst.&Hel.txt. Syr.Hier.
Memph. Arm. ἐν Βηθανίᾳ Syr.Hel.
mg.ap.White (vid. et infra.) ὅτι μὲν
σχεδὸν ἐν πᾶσι τοῖς ἀντιγράφοις κεῖται

Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο, οὐκ ἀγνο-
οῦμεν, καὶ ζοικε τοῦτο καὶ ἐτι πρότερον
γεγονέναι καὶ παρὰ Ἡρακλέωνα γοῦν
Βηθανίαν ἀνέγνωμεν [†] ἐπίσθημεν δὲ
μὴ δεῖν Βηθανίᾳ ἀναγινώσκειν ἀλλὰ
Βηθαβαρᾷ κτλ. Orig. iv. 140^a. τὰ
ἀκριβῆ τῶν ἀντιγραφῶν οὐκ ἐν Βηθα-
νίᾳ ἔχει, ἀλλ' ἐν Βηθαβαρᾷ ἡ γὰρ
Βηθανία οὐχὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου
οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἐρήμου ἦν, ἀλλ' ἐγγὺς πον-
τῶν Ἱεροσολύμων ἐστίν. Schol. in codd.
nonnullis. (Βethania Δ*.) | [†] Βηθαβα-
ρα [†]. C². 1. 33. (69.) K(U)(A.) Syr.
Crt. ἐν Βηθαβαρᾷ Syr.Hel.mg.ap.White.
(ἐν Βηθαβαρᾷ Ass. II. ap. Adler.) |
utrumque habet Æth. | Βηθεβαρᾷ 69*.
A. Βηθαβαρᾷ U. Βηθαρα Orig. iv.
140^a.b. 142^c(MS.). Βαθαρα Orig. iv.
280^c. Βηθαβαρᾷ Orig. iv. 140^c(ed.).
28. ἐγένετο] -οντο A. | locutus est Syr.
Crt.
— Ἰορδ.] add. fluvium Syr.Crt.
— ἦν] om. 69*.
— ὁ ante Ἰωαν. BC. | *om. [†]. AL. rel.
Orig. iv. 140^a.
— βαπτίζων] add. το πρῶτον C. (vid.
e. x. 40.) | Contra, Orig. | add. et ibi
erat Arm.Use.
29. βλέπει] [†] add. ὁ Ἰωαννης [†]. (C².)
69. Enunc.FGHA. (Latt.) Syrr.Pst. Syr.
Hier.sic. Orig. iv. 149^a. (150^a.) Cypr.
291. | om. ABC*LXΔ. 1. 33. KMSU
V. a. Syrr.Crt.&Hel. Memph. Arm.

Æth. Orig. iv. 148^b. (mox dominum
Jesum Syr.Hier.)
29. λεγει, Ἰδε] λεγοντα M.
— ὁ αἰρων] praem. ecce Vulg.Cl. a.b.c.
ff.l. Syr.Crt. Cypr. 219. Orig. Int. ii.
63^d. 83^a. 362^c. (praem. οὗτος ἐστιν
Goth. Orig. ii. 23^d. iv. 152^d. 176^d. 392^c.)
| Contra, Am. f.g. Syrr.Pst.&Hel. Syr.
Hier.sic. Iren. 186. Hipp. Ant. 45(22).
in Dan. 15. Orig. i. 5^a. 6^a. 24^b. 38^c. 89^c.
149^a. 150^d. 157^d. 158^d. 176^d. 392^c. Orig.
Int. iv. 515^d. Eus. D.E. 37^a. 198^d. 385^c.
429^a. 462^c. in Ps. 80^b. Theoph.(Mai.
112.) ad Steph. 10(Mai. 244). de Pasch.
(Mai 209.)
30. ὑπερ BC*. Orig. iv. 24^b. 90^a. | [†] περὶ
[†]. AC³P Tj/L. rel. Orig. ii. 496^a. Eus.
D.E. 429^a.
— εἶπον] add. ἡμιν 69. | add. ὅτι X.
Syrr.Crt.Pst.&Hel. Syr.Hier.sic. | non
add. rel. Orig. ii. iv. Eus. D.E.
— ἐμπροσθε 69 Ser.
31. ἐγὼ] ante ἦλθον C*. b. Memph. |
post Orig. iv. 90^a.
— ὕδατι] [†] praem. τῷ [†]. AXΔ. rel. |
om. BCP Tj/L. 1. 33. 69. GA. Orig. i.
364^d. iv. 90^a.
32. Ἰωαν.] praem. ὁ C³X. 69. GMU. |
om. ABC*PLΔ. 1. 33. rel.
— ὅτι] om. V.

26. nescitis Cl. | 29. vidit Cl. | add. ecce post
dei Cl. | 31. manifestetur Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
Arm. Æth.

εώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ.

ego vidi, et testimonium per-
hibui quia hic est filius dei.

* ver. 29.

37. οἱ δύο αὐτ.
μαθ.

¶ C

¶ P

Ἦ 35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ^{† †} Ἰωάνης" καὶ
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 36 καὶ ἐμβλέψας τῷ
Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει, ^s Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ.
37 καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. 38 στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς,
Τί ζητεῖτε; οἱ δὲ [†] εἶπαν" αὐτῷ, Ῥαββί, (ὃ λέγεται
[†] μεθερμηνεούμενον" Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις; 39 λέ-
γει αὐτοῖς, Ἔρχεσθε καὶ [†] ὄψεσθε." [†] ἦλθαν" * οὖν"
καὶ [†] εἶδαν" ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν
ἡμέραν ἐκείνην. ὥρα [†] ἦν ὡς δεκάτη. 40 ἦν Ἀνδρέας
ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν
ἀκουσάντων παρὰ [†] Ἰωάνου" ¶ καὶ ἀκολουθησάντων
αὐτῷ. ¶ 41 εὗρίσκει οὗτος [†] πρῶτον" τὸν ἀδελφὸν
τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ, Εὐρήκαμεν τὸν

35 (16, 10.) Altera die iterum
stabat Iohannes et ex discipu-
lis eius duo, 36 et respiciens
Iesum ambulantiem dicit, Ecce
agnus dei. 37 Et audierunt eum
duo discipuli loquentem, et se-
cuti sunt Iesum. 38 Conversus
autem Iesus et videns eos se-
quentes se dicit eis, Quid quaer-
itis? Qui dixerunt ei, Rabbi,
(quod dicitur interpretatum
magister), ubi habitas? 39 Di-
cit eis, Venite et videte. Ve-
nerunt et viderunt ubi maneret,
et apud eum manserunt dic-
tulo; hora autem erat quasi
decima. 40 Erat autem Andreas
frater Simonis Petri unus ex
duobus qui audierant ab Io-
hanne et secuti fuerant eum.
41 (17, 1.) Invenit hic primum
fratrem suum Simonem, et di-
cit ei, Invenimus Messiam,

32. ὡς ABCL. 33. EFGHSV. Orig. i.
364^d. iv. 82^b. 90^a. | † ὡς i. P. XΔ. 1.
rel.

— εἰξ Orig. i. | εκ του 1.

— καταβαινων F.

33. ᾗδεν] οὐδεν 69.

— ἰδατι] praem. τῷ 1. Orig. i. 364^d.

iv. 82^c. | Contra, Orig. iv. 90^a.

— ἰδης] εἰδοις 69.

— οὗτος Orig. i. 364^e. iv. 39^a. 63^d. 82^c.
90^b. 142^d. 273^b. | αὐτος Δ. b.e.

— πνευματι Orig. i. iv. 5¹⁰⁰. | τῷ πνευ-
ματι τῷ L. 33. | add. το(sic)seinel
X.

— ἀγιω] add. και πυρι C*. Orig. iv. 39^a.
63^d. 82^c. (vid. Matt. ii. 11. Luc. iii. 16.)
| om. ABC³P. rel. Orig. i. iv. 90^b.
142^d.

34. εώρακα] εωρα Δ. || add. αυτον G.

— ὁ υἱὸς τ. θεου Syrr.Pst.&Hel. Orig. i.
364^e. (ii. 496^a.) iv. 90^b. 273^b. (Orig. Int.
iii. 111^d.) | electus filius dei a. Syr.
Hier. Dei filius electus b. electus Dei
e. Syr.Crt. filius electus dei ff.

35. παλιν] om. Syrr.Crt.&Hel. Arm.

— Ιωαν.] † praem. ὁ C. ACP. rel. Orig.
iii. 443^a. (iv. 90^b. 150^a.) | om. BL

36. ἰδε] add. ὁ χριστος GA. Syr.Crt.(add.
ιδε). Arm. | Contra, Orig. iv. 90^b.

— θεου] add. ὁ αἰρων τὴν ἁμαρτίαν του
κοσμου C*. (a. ff. praem. "ecce") Æth.
(vid. ver. 29.) | Contra, rel. Orig.

37. καὶ 1°] om. 1.

37. αυτ. οἱ δυο μαθ. AC³P. rel. Vulg. c.f.
Syr.Hel. | οἱ δυο αυτ. μαθ. C*LX. 33.
| οἱ δυο μαθ. αυτ. B. b. Syr.Pst. (αυ-
τω οἱ δ. μαθ. add. αυτ*. 69.) ex disci-
pulis ejus duo a. | eum dno discipuli
ejus e. | illi discipuli Johannis (om.
δυο) Syr.Crt.

— τῷ Ἰησοῦ] αυτω Ἰησου X*Tf.

38. δε] om. EFHMVA. Arm. Orig. iv.
90^b. | Contra, ABCPL. rel. Syr.Hel.
Orig. iii. 541^b. et conversus Syrr.Crt.&
Pst. Æth.

— ἀκολ.] add. αυτω C* fortasse. Vulg.
a.b.e.f. ff. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Memph.
Arm. Æth. | Contra, c.

— εἶπαν BC*. | † εἶπον C. AC³P.
rel.

— ῥαββι ACLXΔ. Memph. rel. | ῥαβ-
βει BPEHKA.

— λέγεται μεθερμηνεούμενον ABCLX.
33. Orig. iv. 90^c. Syr.Hel.txt. | † λέγε-
ται ἐρμηνεούμενον C. P. rel. | ἐρμη-
νευεται 1. (Syr.Hel.mg.) Memph. |
om. Syrr.Crt.&Pst. Syr.Hier.

— μενης L. | es Syrr.Crt.&Pst.

39. ὀψεσθε BC*L. 1. 33. Syrr.Crt.Pst.&
Hel. Orig. iv. 90^c.d. | † ὀδετε C. A(P).
rel. (εἰδετε PA. ἠδετε C³.) Latt.
Memph. Arm. (ἰδατε Δ.)

— ἦλθαν B.Bch.(*Rl.Mai.)C. | † ἦλθον
C. AB²PL. rel.

— οὖν ABCLX. 33. Δ sic. a.e. Memph.
antem b. Syrr.Pst.&Hel.mg. | et vene-

runt Syrr.Crt.&Hel.txt. (Æth.) add.
"post eum" Syr.Crt. | *om. οὖν C.
P. rel. Vulg. c.f. Arm.

39. εἶδαν BRL.Bch.(*Mai.)C. | † εἶδον C.
AB(*Mai.)PL. rel.

— ἐμειναν] -νον PKnit.

— ἐκεινην ante την ἡμ. 69.

— ὥρα] † add. δε C. Vulg. a.c. Syr.
Hel. Memph. enim b.f. Arm. (et fuit
hora e. Syrr.Crt.&Pst.) | om. ABCPL

XΔ. 1. 33. 69. EFGHKMSUVA. Æth.
— ὥς] om. G. Memph. Æth.

— δεκατη Orig. iv. 90^c. 167^d. 277^d. | ἐκτη
Δ.

40. et unus ex eis ex his discipulis Jo-
hannis, Andreas erat nomen ejus frater
Simonis Cephae. (om. rel.) Syr.Crt.

— ην] add. δε AAsic. Vulg. a.c.e.f.
Syrr.Pst.&Hel.* [Æth.] | Contra, BC

PL. 33 sic. rel. For. b. Memph. Arm.
Orig. iii. 443^a.

— εἰς] praem. και L. | Contra, Orig.
iii.

— τὸν ακουσ. Orig. iii. | om. των C.

— αυτω Orig. iii. | τῷ Ἰησοῦ G. Syr.Pst.
Æth. | του Ἰησου Δ.

41. εὗρίσκει.... Σίμωνα] Et ille Andreas
vidit Simonem Cepham Syr.Crt. (εὐ-
ρεσκει B* Mai.cd.2.)

— πρῶτον AB.Mai.X. 1. 69. M. Vulg.
a.c.f.l. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Arm.
Æth. (maue b.e.) | † πρῶτος C. L.

rel. [n. l. 33.]

A B.
L X Δ.
1. 33. 69. ιζ
EFGHKMSUVA. a
¶ Syr. Cr.
42. ο υἱὸς Ἰωνᾶ

Μεσσίαν, (ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον ὁ χριστός.)
42 ἥγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἐμβλέψας ὁ υἱὸς
τῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ¶ Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου.
σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, (ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.)

(quod est interpretatum Chris-
tus), 42 et adduxit eum ad Ie-
sum. Intuitus autem eum
Iesus dixit, Tu es Simon filius
Iohanna, tu vocaberis Cephas,
(quod interpretatur Petrus.)

6 43 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἔξελθεῖν εἰς τὴν
Γαλιλαίαν, καὶ εὕρισκε Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ
* ὁ Ἰησοῦς, Ἀκολούθει μοι. 44 ἦν δὲ ὁ Φίλιππος
ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.
45 εὕρισκε Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ,
Ὁν ἔγραψεν ὁ Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται,
εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν [τὸν] υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ
Ναζαρέτ. 46 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ, Ἐκ Ναζα-
ρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ * ὁ Φίλιπ-
πος, Ἐρχου καὶ ἵδε. 47 εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ
ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, Ἴδε
ἀληθῶς ὁ Ἰσραηλῆιτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν.
48 λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ, Πόθεν με γινώσκεις;
Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πρὸ τοῦ σε
Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἰδόν σε.
49 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναήλ, Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ
υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραὴλ.

43 (18, 10.) In crastinum voluit
exire in Galilaeam, et invenit
Philippum: et dicit ei, Sequere
me. 44 Erat autem Philippus
a Bethsaida, civitate Andree
et Petri. 45 Invenit Philippus
Nathanahel et dicit ei, Quem
scripsit Moses in lege et pro-
phetae, invenimus, Iesum filium
Ioseph a Nazareth. 46 Et dixit
ei Nathanahel, A Nazareth po-
test aliquid boni esse? Dicit
ei Philippus, Veni et vide.
47 Vidit Iesus Nathanahel ve-
nientem ad se et dicit de eo,
Ecce vere Israelita, in quo
dolos non est. 48 Dicit ei Na-
thanahel, Unde me nosti?
Respondit Iesus et dicit ei,
Prius quam te Philippus voca-
ret, cum esses sub ficu, vidi te.
49 Respondit ei Nathanahel et
ait, Rabbi, tu es filius dei, tu
es rex Israel. 50 Respondit

41. Μεσσιαν ABL²XA. 1. Latt. Orig. iv. 8^c. 90^e. 91^a. | Μεσιαν L*. 33. 69. EFG HKMSUVA. Syr. Hel. mg. Graecē. Memph. Arm.
— ὁ εστ. μεθερμ. χριστος om. Syrr. Cr. & Pst. Syr. Hier.
— μεθερμηνευομενον Orig. iv. 8^c. 90^e. | -νος L.
— χριστος † praem. ὁ τ. Memph. Arm. | om. AB. Bch. Mai. LXΔ. 1. 33. 69. EFGHKMSUVA. Orig. iv. 8^c. 90^e.
42. ηγαγεν ηγαγον K. e. † praem. και τ. AX. rel. (Latt.) Syrr. Cr. Pst. & Hel. Aeth. | om. BL. (1.) (G.) Memph. | adduxit ergo b. Et assumpsit illum et venit Syr. Cr. † praem. ουτος I. G. Arm. — αυτον om. B. Bch.
— εμβλεψας † add. δε τ. XΔ. 33s. SsA. (Latt.) Syr. Hel.* Memph. et respi- ciens a. et cum vid. e. et aspexit Syrr. Cr. & Pst. (Aeth.) | om. AB. Mai. L. 1. 69 Scr. EFGHKMU²TV. V. Arm. — ο υιος om. ὁ 1. 69 sic.
— Ιωαννον B. Ech. (*RI. Mai.) Ιωαννον B²RI. ut vid. L. 33. (a.) b. f. ff. l. Memph. Aeth. Iohanna Am. | † Ιωνα τ. AB². Mai. X. rel. Vulg. Cl. c. Syrr. Pst. &

Hel. Arm. Aeth. Platt. (tu es Simon frater Andreae e.)
42. ὁ ἐρμ. | ὁς ἐρμ. A. (om. ὁ ἐρμ. Περρ. Syr. Pst.)
43. ηθελησεν † add. ὁ Ἰησους τ. 69. FG HU² sic. Syr. Pst. | om. ABLXΔ. 1. 33. EKMSVA. Latt. Syr. Hel. Memph. Arm. Aeth. Orig. iv. 277^a. (150^a)
— ὁ Ἰησους post αυτω ABLXΔ. 1. 33. EGKSUVA. Vulg. Cl. a. b. c. f. ff. l. Syr. Hel. Memph. W. & Schw. Arm. (Aeth.) | * om. τ. 69. FHM. Am. Fuld. e. Syr. Pst. Syrr. Hier. Memph. MS. Orig. iv. 150^a.
44. ὁ om. 69. F*. (mox Bessaida Galilaeae e.)
— Ανδρεα 69 Scr.
45. Ναθαηλ Λ* (et ver. 47). Ναθανηλ Δ*. — Μωσσης BLX. 33. KVA. Orig. iv. 8^c. 210^e. | † Μωσσης τ. ΑΔ. rel.
— Ἰησουν Orig. iv. bis. | om. I (non M). — τον υιον ALX. rel. Orig. iv. 8^c. | om. τον B. 33. Orig. iv. 210^e.
— του Ιωσ. Orig. iv. bis. | om. του ΑΔ. 33. KM.
— τον απο Orig. iv. 8^c. | του απο S. (απο tantum Orig. iv. 210^e.)

45. Ναζαρετ St. 3. ABLX²Ss. a. Orig. iv. 8^c. 210^e. | Ναζαρεθ Elz. 1. 69. EFGHKMUVA. Vulg. b. c. f. (h. 33.) Memph. Arm. Orig. Int. 537^a. | Ναζα- ραθ Δ (sic). Nazara e.
46. και ab init. om. a. b. e. Syr. Pst.
— Ναζαρετ St. 3. ABLXΔ (sic) Ss. a. | Ναζαρεθ Elz. 1. 69. EFGHKMUVA. Vulg. b. c. f. Memph. Arm. (h. 33.) | Nazara e.
— ὁ ante Φιλ. BL. 33. | * om. τ. A. rel.
47. Ἰησους † praem. ὁ τ. AL. rel. | om. BH. (h. 33.)
— περι αυτου om. e.
— Ἰσραηλιτης B. | † -λιτης τ. rel. (vid. et in locis reliquis.)
48. Ἰησους † praem. ὁ τ. 1s. 69s. E*. | om. ABLXΔ. 33. E**FGHKMSUVA.
49. απεκριθη om. Aeth. † add. αυτω B. Btly. Bch. Mai. ed. 2. LX²Y. 33. Vulg. a. b. f. ff. Arm. | * om. τ. ΑΔ. rel. c. e. rel.
— Ναθαναηλ † add. και λεγει αυτω τ. Α. 1. 69. rel. Syrr. Pst. & Hel. Memph. (Aeth.) | και ειπεν αυτω Δ. | και ειπεν X. (Vulg.) a. (c.) f. (Arm.) | om. BL. 33. b. e.

42. Jona Cl. | vocaveris Am. | 43. dicit ei Jesus Cl.

Vulg. a. b. c
Syr. (C.) P. H.
Memph.
Arm. Æth.

* Gen. 28: 12.

⁵⁰ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, "Ὅτι εἰπὼν σοι
* ὅτι" Εἰδὼν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις;
μεῖζω τούτων * ὅψῃ." ⁵¹ καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, * ὅψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεφρότα καὶ * τοὺς
ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας
ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Iesus et dixit ei, Quia dixi tibi
Vidi te sub ficu, credis? maius
his videbis. ⁵¹ Et dicit ei,
Amen amen dico vobis, vide-
bitis caelum apertum et ange-
los dei ascendentes et descen-
dentes supra filium hominis.

II. A' 7 ¹ Καὶ τῇ * τρίτῃ ἡμέρᾳ" γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.
² ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς
τὸν γάμον. ³ καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ
τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, Οἶνον οὐκ ἔχουσιν. ⁴ * καὶ
λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω
ἤκει ἡ ὥρα μου. ⁵ λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακό-
νοις, "Ὁ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε." ⁶ ἦσαν δὲ ἐκεῖ
* λίθιναι ὑδρίαι" ἐξ * κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰου-
δαίων κείμεναι", χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς.
⁷ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος.
καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. ⁸ καὶ λέγει αὐτοῖς,
Ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. * οἱ
δὲ" ἤνεγκαν. ⁹ ὥς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ

¹ Et die tertio nuptiae factae
sunt in Cana Galilaeae, et erat
mater Iesu ibi: ² vocatus est
autem et Iesus et discipuli eius
ad nuptias. ³ Et deficiente
vino dicit mater Iesu ad eum,
Vinum non habent. ⁴ Et dicit
ei Iesus, Quid mihi et tibi est,
mulier? nondum venit hora
mea. ⁵ Dicit mater eius mi-
nistris, Quodeumque dixerit
vobis, facite. ⁶ Erant autem
ibi lapideae hydrae sex posi-
tae secundum purificationem
Iudaeorum, capientes singulae
metretas binas vel ternas. ⁷ Di-
cit eis Iesus, Implete hydras
aqua. Et impleverunt eas
usque ad summum. ⁸ Et dicit
eis Iesus, Haurite nunc et ferte
archetriclino. Et tulerunt.
⁹ Ut autem gustavit archetri-

49. ῥαββι LXA. 1. 33. 69. Memph. rel. |
ῥαββει ABEIIA.
— συ ει ο υι. τ. θεου] om. S.
— βασιλευς ει AB.Mai.L. 1. 33. (praem.
ὁ B.Bth.Bch.) | †ει ὁ βασι. 5. X. rel.
Latt. Memph. Iren. 189. Hil. 446b.
50. Ἰησοῦς] praem. ὁ 69.
— καὶ εἶπεν] om. Syr.Pst.
— αὐτῳ ante Ἰησοῦς 33. Syr.Pst. Arm.
— εἶπον] post σοι 69. || (om. εἶπον σοι
B.Bch.)
— ὅτι ante εἶδον AB.Bth.Mai.LG. a.(b.)
Syr.Pst.&Hel. Memph. | *om. 5. X.
rel. Vulg. c.e.f.f. Æth. Tert. adv.
Prax. 21.
— μεῖζω] μεῖζων ΣΔΜ. (majus Vulg.
c.g.)
— ὁψῃ ABLXA. 33. EFGHKMSVA.
| †ὁψει 5. 1. 69. U.
51. λέγει] εἶπεν X. b.
— ἀμὴν semel 69. | Contra, Orig. i. 364.
Orig. Int. iii. 961f.
— ὑμῖν Orig. i. | σοι X. || †add. ἀπ'
ἀρτι 5. AX. rel. e. Syrr.Pst.&Hel. |
om. BL. Latt. Memph. Arm. Æth.
Orig. i. 364. | Orig. Int. iii. 402f. 961f.
1. τῇ τριτῇ ἡμέρᾳ B. 69. U. b.e. | †τῇ

ἡμ. τ. τρ. 5. AL. rel. (Latt.) | τῇ τρι-
τῇ tantum M.
1. Γαλιλαίας] vid. Syr.Hel.mg.in ver. 3.
3. καὶ ὑστερ. οιν.] Et vinum non habe-
bant, quoniam consummatum (finitum
b.) erat (est ff.) vinum nuptiarum a.
(b.)ff. Syr.Hel.mg. (cum nota haec non
esse in omnibus exemplaribus Harelen-
sibus sed reperta esse in Graecis non-
nullis.) Deinde dicit a. Et dicit b.
Et factum est per multam turbam voci-
torum (voca- l.) vinum consummari e.l.
Vinum non habebant quoniam defecce-
rat vinum illorum Æth.
— του Ἰησοῦ] αὐτου U. | τῷ Ἰησοῦ (om.
πρ. αὐτ.) a. Arm. | praem. αὐτου τοις
διακονοις Δ*.
— ad fin.] add. fili e.l.
4. καὶ ab init. AB.Mai.LXA. 33. 69. G
KU. (Latt.) Syr.Hel. Memph. Arm.
Æth. | *om. 5. E. rel. a. Syr.Pst.
— ὁ Ἰησοῦς] om. Δ.
— σοι] συ 69. KATf.
— γυναι] praem. ὦ X.
5. αὐ] εἰαν 1. | ἂ 33(non om. ὅτι).
— λεγῇ ABL. rel. | -γει 33. E*FG*sic.
HKMUVA. | (Et advocatis ad se mi-

nistris mater ihm (sic) dixit illis etc.
e.)
6. λθιναι ante ὑδρια BLX. 33. Vulg.
c. | †post 5. A. rel. a.b.e.f.
— κείμεναι post Ἰουδαίων BLX. 33. Æth.
| †post ἐξ 5. A. rel. Vulg. c. Syrr.
Pst.&Hel. | ante ἐξ 69. | om. a.e. Arm.
| post ἐκει b.f.l. | post δε Memph.
— ἐξ] om. b.
— κατα των καθαρισμων F.
— χωρουσαι] χωρους L.
7. λέγει] praem. καὶ X. Æth. (Et Iesus
vocitis ad se ministris dixit illis e. Et
vocatis Iesus ministris, dixit eis a.ff.
Et vocavit Iesus ministros et dicit eis
l.)
8. καὶ 1^ο] om. 33. a.b. Syr.Pst. Memph.
— καν τλησατε 69*.
— οἱ δε ηνεγκαν BL. 1. 33. K. a. Syr.
Hel.mg. Memph. Arm. (add. aurie-
runt et a.) | †καὶ ηνεγ. 5. A. rel.
Vulg. b.c.f. Syrr.Pst.&Hel.Lat. Tbech.
Mnt. Æth. | om. X. || et fecerunt sicut
dixit eis Iesus e. ("illis" et om. Iesus
ff.l.)

1. tertia Cl. | 2. autem ibi et Am. | 4. tibi et
mihi Am.

A B [P].
L (X) Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVA.

ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον, (καὶ οὐκ ἦδει πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ἤδισαν οἱ ἡντληκότες τὸ ὕδωρ), φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος, ¹⁰ καὶ λέγει αὐτῷ, Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν, [τότε] τὸν ἐλάσσων· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. ¹¹ Ταύτην ἐποίησεν ἡ ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

clinus aquam vinum factam,
et non sciebat unde esset, mi-
nistri autem sciebant qui han-
serant aquam, vocat sponsum
archetrichlinus ¹⁰ et dicit ei,
Omnis homo primum bonum
vinum ponit, et cum inebriati
fuerint, tunc id quod deterius
est: tu servasti bonum vinum
usque adhuc. ¹¹ Hoc fecit initium
signorum Iesus in Cana
Galilaeae, et manifestavit glori-
am suam, et crediderunt in
eum discipuli eius.

^{ιθ}
^ζ

^κ
^α

^{κα}
^α
 seq.
 seq.
 seq.

8 ¹³ Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς [†] Καφαρναοὺμ" αὐτὸς
 καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ [†] καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. ¹³ [§] καὶ
 ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς
 Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. ¹⁴ ^u καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ
 τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς
 καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους, ¹⁵ καὶ ποιήσας
 φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ
 ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυ-
 βιστῶν ἐξέχεεν [†] τὰ κέρματα," καὶ τὰς τραπέζας
 ἀνέστρεψεν, ¹⁶ καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν
 εἶπεν, "Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον

¹² (19, 7.) Post hoc descendit Capharnaum ipse et mater eius et fratres eius et discipuli eius. et ibi manserunt non multis diebus. ¹³ (20, 1.) Et propebat pascha Iudaeorum, et ascendit Hierosolyma Iesus. ¹⁴ (21, 1.) Et invenit in templo vendentes boves et oves et columbas et nummularios sedentes, ¹⁵ et cum fecisset quasi flagellum de funiculis, omnes eiecit de templo, oves quoque et boves, et nummulariorum effudit aes et mensas subvertit, ¹⁶ et his qui columbas vendebant dixit, Anferite ista hinc, nolite facere domum patris mei domum ne-

^u Matt. 21: 12, seq.
Mar. 11: 15, seq.
Luc. 19: 45, seq.

9. *γεννηθῆμενον* F.
— *πρῶσαν*] *οἰδησαν* 69.
— *φῶναι*] *praem. et videntes factum mirabantur* *a.b.* Syr.Hcl.* *quia de aqua vinum factum est l. aquam quae vinum factum est e.*
10. *τοτε* AX. 1. 33. *rel. b.c.f.* Syrr.Pst. & Hcl. Arm. | *om. BL. a.e. ff. l.* Memph. Æth. *Orig. Int.* iii. 39^e.
— *τον ελασσω*] *τον ελασσων* G. | *τον ελασσων* X.
— *συ*] *add. δε* 69. GA. *Vulg. Cl. a.b.e. f. ff.* Syrr.Pst. & Hcl.* Memph. Æth. *Orig. Int.* iii. | *Contra, Am. c.* Arm.
11. *αρχην*] † *praem. την* *ς.* X. *rel. Eus. H.E. (MSS.)* | *om. ABL. 1. 33. A. Arm. Orig. iv. 172^e. Eus. H.E. iii. 24 (117).* *ed. & MSS. D.E. 439^e.*
— *εγ κανα* AF.
12. *ab init.] και Η.* Æth. | *Contra, Orig. iv. 161^a. 161^b. 170^a.*
— *τουτο* *Orig. iv. ter.* | *ταυτα* M. *b.f. ff.* (*hoc signum e.*)
— *κατεβη*] *add. ο Ιησους* 1. (*f.*) Arm. *ed.* | *Contra, Orig. iv. ter.*
— *Καπερναουμ* BX. *Orig. iv. saepe.* | † *Καπερναουμ* *ς.* ALΔ. 1. 33. 69. *rel.*

12. ἀελοφοί] † add. *αυτου* ὧ. AX. rel.
Vulg. *b.f.* Syrr. Memph. Arm. Æth.
| om. BL. *a.c.e.* *Orig.* iv. 160^a. 161^b.
186^d, 249^a.
— *και οἱ μαθ. αυτου* Vulg. *f.* vv. *Orig.*
iv. *quater.* | *ante και οἱ αδ. αυτ.* K. |
om. *a.b.e. ff. l.* Arm. (om. *αυτου* L.
Orig. iv. 160^a. 161^b. 249^a. | Contra, 186^d).
— *εμειναν* BLX. 33. rel. vv. *Orig.* iv.
160^a. 168^e. 169^b. | *εμεινεν* A. 1. FGH²
A. b. Memph. Arm. *Orig.* iv. 161^a.
— *ου*] om. Xsic.
13. οἱ ἡσους post Ἱεροσ. (A) BPX. 1. 33.
rel. *Am. a.c.f.* Syrr. Pst. & Hcl. Æth.
Orig. iv. 160^a. 180^a. 182^e. 183^e. 249^b.
(om. *οἱ αδ.*) | post *ανεβη* LGMU.
Vulg. *Cl. b. ff.* Memph. Arm. *Orig.* iv.
186^d. *Eus.* in Ps. 368^d. 374^e. *ante ανε-*
βη e. (οἱς εἰς Ἱεροσολυμα ἔς A. | om.
οἱ ἡσους 69.)
14. qui vendebant et emebant *e.*
15. *ποιησας*] add. ὡς LX. 1. 33. G.
(Latt.) Syrr. Hcl.* *Orig.* iv. 160^a. | Con-
tra, AB. rel. *e.* Syrr. Pst. & Hcl. *txt.*
Memph. Arm. Æth. *Orig.* iv. 180^b.
(211^d). 249^b. 270^a.
— *φραγελλων*] *φραγελιν* U. | *σφραγε-*
λιν 69. | (μοx *σχοιουν* 33. *ff.*)

15. τα τε προβ. κ. τ. βοας] add. *Jesus e.*
qui vobes et oves vindebant *e.*
— ἐξέχεεν Δ.
— τα κερματα BLX. 33. *b.* Memph.
Arm. *Orig.* iv. 160^a. 162^c. 180^b. 184^{b,c}.
211^d. 270^{a,c}. *Eus.* in Ps. 374^c. | † το
κερμα Σ. AP. rel. (ante ἐξέχεεν 1. G.)
— ἀνέστρεφεν AL. rel. *Orig.* iv. 160^b.
180^b *ed.* 270^a (MS.). | ἀνέστρεφεν B. Mai.
X. *Orig.* iv. 180^b MS. 270^a *ed.* | κατορ-
θωσε 69 *txt.* κατέστρεψε 69 *mg.*¹.
16. πωλουσιν *Orig.* iv. 160^b. 180^b. 184^d.
270^a. *Eus.* in Ps. 374^c. | πωλουντας H.
| πωλουντα K Ty. (τῷ τας περ. πω-
λουντι K Wstl.)
— μῃ] *praem.* και AX. 1. 69. U. Vulg.
Cl. a.b.e. Syrr. Pst. & Hcl. Arm. Æth.
Orig. Int. i. 84^f. iii. 916^a. *Eus.* D.E.
401^c. in Ps. 374^c. | Contra, BPL. 33.
rel. Am. *c.f.* Memph. *Orig.* iv. *ter.*
Eus. in Ps. 368^d.
— ποιητε 69. ELSic.
— τον οικ. τ. πατρ. μου] om. Syr. Hier.
17. ἐμνηθησαν] ἐμνησθη U. †† add. δε
Σ. AP. rel. Vulg. c. Syr. Hcl. Et re-

10. tu autem servasti *Cl.* | 13. prope erat *Cl.*
| Jesus Ierosolymam *Cl.* | 16. et nolite *Cl.*

Vulg. a. b. c. κβ τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. ¹⁷ ἐμνήσθησαν [†] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, ^ν Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου [†] καταφάγεται ¹⁸ με. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ [†] εἶπαν αὐτῷ, Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; ¹⁹ ἀπεκρίθη [†] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ^ω Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ [ἐν] τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. ²⁰ [†] εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, [†] Τεσσαράκοντα καὶ ἐξ ἔτεσιν ὠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; ²¹ ἐκείνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ²² ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν [†], καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ [†] ὃν [†] εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. [¶]

9 ²³ Ὡς δὲ ἦν ἐν ^{*} τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα [ἐν] τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ^α ἐποίει. ²⁴ αὐτὸς δὲ [†] Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν [†] αὐτόν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, ²⁵ καὶ [¶] ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

gotiationis. ¹⁷ (22, 10.) Recordati vero sunt discipuli eius quia scriptum est, Zelus domus tuae comedit me. ¹⁸ (23, 4.) Responderunt ergo Iudaei et dixerunt ei, Quod signum ostendis nobis, quia haec facis? ¹⁹ (24, 10.) Respondit Iesus et dixit eis, Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud. ²⁰ Dixerunt ergo Iudaei, Quadraginta et sex annis aedificatum est templum hoc, et tu tribus diebus excitabis illud? ²¹ Ille autem dicebat de templo corporis sui. ²² Cum ergo resurrexisset a mortuis, recordati sunt discipuli eius quia hoc dicebat, et crediderunt scripturae et sermoni quem dixit Iesus.

²³ Cum autem esset Hierosolymis in pascha in die festo, multi crediderunt in nomine eius, videntes signa eius quae faciebat: ²⁴ ipse autem Iesus non credebat semet ipsum eis, eo quod ipse nosset omnes, ²⁵ et quia opus ei non erat ut quis testimonium perhiberet de homine: ipse enim sciebat quid esset in homine.

cordati sunt Syr.Pst. Æth. τότε ἐμνησ. a. Arm. Orig. iv. 160^b. 180^b. et continuo commonefacti sunt e. | add. δὲ καὶ M. (rememoratus est autem discipulus b.) et rememorati ff. et recordati fl. | om. BLX. Memph. (Orig. iv. 186^d.) Eus. in Ps. 368^e. 374^e.
17. αὐτοῦ] om. 33. | Contra, rel. vv. Orig. iv. bis. Eus. in Ps. bis.
— ὅτι Orig. | om. X.
— ἐστίν] ante γεγρ. B. | Contra, Orig. iv. bis. Eus. in Ps. bis.
— ὁ ζῆλ.] praeam. ὅτι X. Orig. iv. 160^b. 186^d. | Contra, Orig. iv. 180^b. Eus. in Ps. bis. || om. ὁ Δ.
— καταφάγεται ABPLXΔ. 1. 33. EFG HKMSUVA. Orig. iv. ter. | † καταφάγε. 5. 69. Eus. in Ps. bis. (vid. LXX. et Orig. ii. 815^e. iv. 195^d.)
18. οὖν Syr.Hcl. Orig. iv. 160^b. 196^e. (autem Syr.Pst.) | om. 33. 69. δ. Memph. Arm. | tunc respond. f. (Et Iudaei responderunt dicentes ei e.) [Æth.]
— εἶπαν BL. 33. Orig. iv. bis. | † εἶπον 5. AP. rel.
— διγινυεις APTfL.
— ἡμιν Orig. iv. | om. L.
19. Ἰησ.] † praeam. ὁ 5. 1s. 33s. 69. KsSs. |

om. ABPTfLXΔEFGHMuVA. Orig. iv. 160^b. 196^e. (Et Iesus ait illis e.) || mox τον ναον του θεου Orig. iv. 160^b. | Contra, 196^e. 198^e. 199^a. 200^b.
19. εν τη. A(P?)L. rel. Iren. 300. Orig. i. 468^a. 757^a. Orig. iv. 7^{ie}. Orig. Int. ii. 108^d. iii. 909^f. 922^a. 931^a. Eus. in Ps. 465^d. 568^e. Novat. 166. Terl. de Pud. 16. | om. εν B. Orig. iv. 198^e. (solvite templum hoc manu factum et in triduo illud resuscitabo sine manibus m.)
— εγερω 33. | Contra, Orig. i. bis. iv. 7^{ie}. Eus. in Ps. bis.
20. ειπαν B. Orig. iv. 200^d. | † εἶπον 5. APTfL. rel.
— ουν] δε a. (Et Jud. dixerunt e. Æth.) | om. ουν Syr.Pst. Memph. Arm. || add. αυτφ 33. MTf. Syr.Pst. Arm. | Contra, Orig. iv.
— τεσσαρακοντα AB*RLMai.PTf.LΔG M. | † τεσσαρ. 5. B²X. rel.
— οικοδομηθη B*RLMai.ed.2. 33.
22. ελεγεν] † add. αυτοις 5. K. | om. A B.Mai.PTfLXΔ. 1. 33. 69. EFGHM SUVA. Latt. Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Arm. Æth. Orig. iv. 160^e. 202^b. 208^b.
— ον BL. Orig. iv. 160^e. 199^a. 202^b. 208^c. 209^c. | † φ 5. AX. rel.

22. ειπεν] add. αυτοις 69. | Contra, Orig. iv. 5^{ie}.
23. τοις ante Ἱεροσ. AB(?PTf)LΔ. 1. 69. EFGHK(?MTf)SUVA. Orig. iv. 160^e. 209^e. 270^e. (h. P ap. Knit. "εν τοις.. c.unc.omn." Tf.) | *om. 5. 33s. Ms.Tr. — εν τη πασχα Orig. iv. ter. | το πασχα 69. εν τη πασχα MTr. paschae post εν τ. εορτ. b.ed. Memph.
— εν τη εορ. AL. rel. Orig. iv. ter. (P n. l.) | om. εν B.
— αυτου ante τα σημ.] om. 1. M. a.b.e.f. Iren. 147. | Contra, Vulg. c. Orig. iv. 160^e. 209^e. 211^a. 270^d.
— fin.] add. in eos qui infirmi erant e.
24. Ἰησους] † praeam. ὁ 5. APTf. rel. Orig. iv. 160^e. 209^e. 211^a. | om. BL.
— επιστευσεν A. b. Orig. iv. ter.
— αυτον A*BL. Orig. iv. 209^e. | † εαυτον 5. A². rel. Orig. iv. 160^e. (P n. l.)
— αυτοις] εαυτοις A*.
— παντας Orig. iv. 160^e. 209^e. 211^a. | παντα 69. EFGH. Arm.
25. οτι Syr.Hcl. Orig. iv. 160^e. 209^e. | om. A. Syr.Pst. Memph.

17. sunt vero Cl. | 21. in tribus Cl.

A B. Γ
L Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΛ.
III.
* c. 7:50.
19:39.

¶ F
§ Goth.
§ Syr.Crt.

¶ Goth.

10 ¹ Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικό-
δημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. ² οὗτος
ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ῥαββί,
οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς
γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς,
ἐὰν μὴ ἡ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. ³ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις
γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ. ⁴ λέγει πρὸς αὐτὸν Νικόδημος, Πῶς
δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὢν; μὴ δύναται
εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν
καὶ γεννηθῆναι; ⁵ ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς, Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ
πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ. ⁶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ
ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμα
ἐστίν. ⁷ μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι, Δεῖ ὑμᾶς γεν-
νηθῆναι ἄνωθεν. ⁸ τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ
τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἄλλὰ οὐκ οἶδας πόθεν
ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννη-
μένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ⁹ ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ

¹ Erat autem homo ex Phari-
saeis, Nicodemus nomine,
princeps Iudaeorum: ² hic ve-
nit ad eum nocte et dixit ei,
Rabbi, scimus quia a deo ve-
nisti magister: nemo enim po-
test haec signa facere quae tu
facis, nisi fuerit deus cum eo.
³ Respondit Iesus et dixit ei,
Amen amen dico tibi, nisi quis
natus fuerit denuo, non potest
videre regnum dei. ⁴ Dicit ad
eum Nicodemus, Quomodo po-
test homo nasci cum senex sit?
numquid potest in ventrem
matris suae iterato introire et
nasci? ⁵ Respondit Iesus,
Amen amen dico tibi, nisi quis
renatus fuerit ex aqua et spi-
ritu, non potest introire in
regnum dei. ⁶ Quod natum est
ex carne caro est, et quod na-
tum est ex spiritu spiritus est.
⁷ Non mireris quia dixi tibi,
Oportet vos nasci denuo. ⁸ Spi-
ritus ubi vult spirat, et vocem
eius audis, sed non scis unde
veniat et quo vadat: sic est
omnis qui natus est ex spiritu.
⁹ Respondit Nicodemus et dixit

1. ανθρ.] praem. τις M. (e.) Arm. Æth. praem. "ibi" Syr.Pst.
— Νικόδημος] Νικώδης 69.
2. αυτον ABLΔ. 1. 33. KSUVΛ. Am. b.c.l. Syr.Hel. Arm. Æth. | ‡ τον Ιη-
σουν ̅. 69. EFSGHLM. Vulg.Cl. a.c.f.
Syr.Pst. Memph.
— ραββι LΔ. 1. 33. 69. Memph. rel. |
— βει AB.Mai.EFHA.
— δυναται ante ταυτ. τα σημ. ABL. 33.
Latt. Syr.Pst. Memph. Arm. Æth.
Orig. iv. 270^d. | ‡ post ̅. Δ. 1. 69. rel.
Syr.Hel.
— τα Orig. iv. | om. L. 69.
— ποιειν Orig. iv. | ποιησαι 1.
— α συ ποιεις Orig. iv. | om. 1.
— η Orig. iv. | om. L.
3. Ιησους] ‡ praem. ὁ ̅. AΔ. 33s. 69.
Hsic. rel. | om. BL. 1. EsicFGKM.
4. Νικ.] ‡ praem. ὁ ̅. A. rel. | om. ὁ
B.Mai.LE*G. [h. 33.]
— γεννηθηναι] γενηθ. Λ* bis. (et ver. 7.)
| γεννηθαναι Δ*. || post. γενν. 1°. add.
ανωθεν H. e.
— γερων ων] qui natus sit Arm.
5. ὁ 1ησ. BL. 33. 69. SsU. | om. ὁ AΔ.

1. EGHKMVA. || add. και ειπεν L.
f. Syr.Hier. Memph.ed. | add και ει-
πεν αυτω KM. m. Syrr.Pst.&Hel.mg.
Memph.MS. Arm. Æth. (vid. ver. 3.)
| non add. ABL. rel. Vulg. a.b.c.e.
Syr.Hel.txt. [h. Goth.]
5. αμην semel A. m.
— γεννηθη Hipp. Philos. viii. 10 (267).
Eus. in Es. 368^b. | γεννηθη AΔ.
— πνευμ.] add. αγιον Vulg.Cl. a.f.f.m.
Æth. Orig. Int. ii. 144^d. iv. 483^b. | Contra,
Am. b.c.e.f. Memph. Goth. Arm. Hipp.
Philos. Orig. iii. 686^a. Orig. Int. iv.
484^c. 561^a. Conc. Cart. Routh. iii. 112.
117. Eus. in Es. Tert. de Bapt. 13.
Cypr. 128. 136. 279. 314.
— εισελθιν εις] ιδειν M. | Contra, Orig.
Int. Conc. Carth. Cypr. (vid. Just.
Apol. i. 61. Clem. 69. Hipp. Philos.)
- του θεου Orig. Int. ii. iv. 484^c. 561^a.
Conc. Cart. bis. Cypr. quater. | των ου-
ρανων e.m. (vid. Just. Apol. i. 61.
Clem. 69.) Hipp. Philos. Orig. Int. iii.
948^f. iv. 483^b. Eus. in Es. Tert. de Bapt.
6. γεγεννημενον St. 3. Elz. 1633. Hipp.
c. Noct. 16 (18). Philos. v. 7 (106). viii.

- 10 (267). Eus. c. Mcl. 72^d. 123^c. 161^b.
(γεγεννη- Elz. 1624 bis. A 1^o (2^o n.l.)
Hbis.) | γεγνωμενον Clem. 549.
6. σαρξ εστιν] add. quia (quoniam b.e.)
de (ex Tert.) carne natum est a.b.e.f.f.l.
Syr.Crt. Tert. de Car. Chr. 18. | om.
Vulg. c.f.m. Syrr.Pst.&Hel. Cypr. 279.
314. Conc. Cart. Routh. iii. 118. Hil.
924^c. 937^b.
— εκ του πνευματος] praem. ex aqua et
Syr.Hel.mg.
- fin.] add. quia (quoniam e.) Deus Spi-
ritus est. a.e.f.f.m. Syr.Crt. Tert. Conc.
Carth. Hil. 937^c. (add. πνευμα δε ὁ
θεος Eus. c. Mcl. 72^d.) add. postea, et
ex Deo natus est a. Syr.Crt. ("de
Deo") Tert. Conc. Cart. | non habent
Cypr. Hil. 924^c.
7. ab init. και 69. Syr.Crt.
- ὑμας] ἡμας 69.
8. θελη V.
- πνει Exc. Theod. Clem. 972. | πνει
L.

2. ad Jesum Cl. | 3. renatus Cl. | 4. sit senex
Cl. | renasci Cl. | 5. spir. sancto Cl. | 8. non scis
Cl. | aut quo Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. [C.] P. H.
Memph.
[Goth.] Arm. Æth.

εἶπεν αὐτῷ, Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; ¹⁰ ἀπε-
κρίθη [†] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἰ ὁ διδάσκαλος
τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; ¹¹ ἀμὴν ἀμὴν
λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἐωράκαμεν
μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε.
¹² εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς
ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; ¹³ καὶ
οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ
οὐρανῷ. ¹⁴ καὶ καθὼς [†] Μωσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν
[§] ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου. ¹⁵ ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων [†] ἐν αὐτῷ [†] ἔχῃ
ζωὴν αἰώνιον. ¹⁶ οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν
κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν,
ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται [†] ἀλλὰ [†]
ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. ¹⁷ οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς
τὸν υἱὸν [αὐτοῦ] εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν
κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ¹⁸ ὁ
πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ [δὲ] μὴ πιστεύων
ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. ¹⁹ αὕτη δέ ἐστιν ἡ

ei, Quomodo possunt haec fieri?
¹⁰ Respondit Iesus et dixit ei,
Tu es magister in Israel et
haec ignoras? ¹¹ Amen amen
dico tibi quia quod scimus lo-
quimur et quod vidimus testa-
mur, et testimonium nostrum
non accipitis. ¹² Si terrena
dixi vobis et non creditis, quo-
modo si dixerō vobis caelestia
credetis? ¹³ Et nemo ascendit
in caelum nisi qui descendit de
caelo, filius hominis qui est in
caelo. ¹⁴ Et sicut Moses ex-
altavit serpentem in deserto,
ita exaltari oportet filium ho-
minis, ¹⁵ ut omnis qui credit in
ipso non pereat, sed habeat
vitam aeternam. ¹⁶ Sic enim
dilexit deus mundum ut filium
suum unigenitum daret, ut
omnis qui credit in eum non
pereat, sed habeat vitam aeter-
nam. ¹⁷ Non enim misit deus
filium suum in mundum ut iudicet
mundum, sed ut salvetur
mundus per ipsum: ¹⁸ qui
credit in eum non iudicatur;
qui autem non credit iam iudi-
catus est, quia non credidit in
nomine unigeniti filii dei.
¹⁹ Hoc est autem iudicium quia

Prov. 30:4.
Eph. 4:9.

Num. 21:8, 9.

§ F

a. c. 12:47.

8. ἀλλὰ B. Mai. | † ἀλλ' ὧ. AL. rel.
— καὶ πού BL. rel. Am. e.g.l.m. Syrr.Crt.
Pst.&Hcl.txt. Memph. Æth. Hil. 1143^a.
| η πού A. Vulg. Cl. a.b.c.f.f. Syr.
Hcl.mg. Arm.
— οὕτως οὗτος 69.
— γεγεννημένος 69 Scr. H.
— ἐκ τ. πν.] praem. ex (de a.) aqua et
a.b.c.e.f.f.m. Syrr.Crt. Hil. | Contra,
Vulg. f.g. Syrr.Pst.&Hcl. || add. sancto
Æth. Hil.
10. Ἰησοῦς] † praem. ὁ ὧ. 69. | om. AB
Mai. Ld. 1. 33. EGHKMSUVA.
11. ἀμὴν semel L*.
12. καὶ] om. 69.
— οὐ πιστεύετε] οὐκ ἐπιστεύσατε EH.
Memph.
— ὑμῖν 2°.] om. EH (non K). a.e.f.f.
Arm.
— πιστεύετε ABL. rel. | -σητε Δ². 1.
69. GHKM. | πιστεύετε A.
13. ab init. καὶ] om. b.e.f. Syrr.Crt. quo-
modo si dixerō a.
— ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ (A) Δ. 1. 69. E.
rel. Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Memph.
W.&Schw. Arm. Hipp. c. Noet. 4 (9).

- Orig. Int. ii. 72^d. iv. 622^d diserte. Novat.
96. Hil. 32^c dis. 514^c. 1045^c seq. dis. Lu-
cif. 151. (om. ὢν A*. qui erat e.) | om.
BL. 33. Memph. MS. Æth. Orig. Int.
iii. 114^b. (non hab. Eus. in Ps. 403^c.
Ec. Pr. 82.)
14. Μωσῆς BL. 33. K. Orig. iii. 101^b. |
† Μωσῆς ὧ. A. rel.
— ὑψωθῆναι hic Hipp. Philos. v. 16(134).
Orig. Int. iii. 396^b. Eus. in Ps. 551^a.
Ec. Pr. 24. Cypr. 294. | post δεῖ A. a.
Lucif. 151. | post ἀνθρώπου 33.
15. ἐν αὐτῷ B. Am. c.g¹. | ἐπ' αὐτῷ L. |
ἐπ' αὐτον A. | † εἰς αὐτον ὧ. Δ. 1.
33s. 69s. rel. Vulg. Cl. a.b.c.f. vid. ver.
16. || † add. μὴ ἀποληται ἀλλ' ὧ. A.
Δ. 69. E. rel. Vulg. b.c.e(sic). Syrr.
Pst.&Hcl. Arm. Use. (et 1 MS.) Æth.
(Platt.) (-ει- 69*) vid. ver. 16. | om.
BL. 1. 33. a.f. Syrr.Crt. Syrr.Hier.
Memph. Arm. Zoh. Æth. Rom. Cypr.
294. Lucif. 151.
— ἐχθ] ἐχει 69 Scr. EFHMSA.
16. αὐτον AL. rel. | om. B.
— ἔδωκεν] add. εἰς τὸν κόσμον 33. (e.
qui om. in ver. seq.)

16. εἰς αὐτον Eus. c. Mel. 67^d. 72^c. 87^d. |
ἐπ' αὐτῷ L.
— ἀποληται] ἀπολλυται A. || μη α-
πολ. ἀλλ. om. Syrr.Crt. Eus. c. Mel. 67^d.
72^c. (etra, 87^d.)
— ἀλλὰ B. | † ἀλλ' ὧ. AL. rel.
— ἐχθ] ἐχει 69 Scr. EFHMA.
17. υἱὸν αὐτον ΑΔ. d(h. D.) rel. vv.
Tert. adv. Prax. 21. Hil. 130^b. 895^b.
Lucif. 151. | om. αὐτον BL. 1.
— ἵνα] praem. ουχ 69.
18. ab init.] propter hoc d. ideo a.
— αὐτον Tert. adv. Prax. 21. Lucif. 151.
| τὸν υἱὸν A. εἰς ἐμε Orig. ii. 761^c.
210^a. (οὐχὶ ἐγὼ... εἰς τὸ ὄνομά μου). in
me Iren. 325. Orig. Int. iv. 484^a. Hil.
24^c. 126^c.
— δε ALΔ. rel. d(h. D.) vv. Iren. 325.
Orig. Int. iv. 484^a. Hil. bis. Lucif.
[Syr.Pst.] | om. B. f.f.l. Tert. Orig. ii.
761^d. Cypr. 278. 315.
— μὴ 2^o.] om. 69.

10. om. in Am.* | 15. in ipsum Cl. | 16. deus
dilexit Cl. | 18. credit in nom. Cl.

A B C [D].
L Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUV Λ.

κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ ἡ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. ²⁰ πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ²¹ ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα.

lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem: erant enim eorum mala opera. ²⁰ Omnis enim qui male agit odit lucem et non venit ad lucem, ut non arguantur opera eius: ²¹ qui autem facit veritatem venit ad lucem, ut manifestentur eius opera, quia in deo sunt facta.

§ Goth.

11 ²² Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ²³ ἦν δὲ καὶ ἡ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ· καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο.

²² Post haec venit Iesus et discipuli eius in Iudaeam terram, et illic morabatur cum eis et baptizabat. ²³ (25, 3.) Erat autem et Iohannes baptizans in Aenon iuxta Salim, quia aquae multae erant illic, et adveniebant et baptizabantur: ²⁴ (26, 4.) nondum enim missus fuerat in carcerem Iohannes. ²⁵ (27, 10.) Facta est ergo quaestio ex discipulis Iohannis cum Iudaeis de purificatione. ²⁶ Et venerunt ad Iohannem et dixerunt ei, Rabbi, qui erat tecum trans Iordanem, cui tu testimonium perhibisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt ad eum. ²⁷ Respondit Iohannes et dixit, Non potest homo accipere quicquam nisi ei fuerit datum de caelo. ²⁸ (28, 1.) Ipsi vos mihi testimonium perhibetis quod dixerim, Ego non sum Cbris-

§ D

²⁴ οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν [ὁ] Ἰωάννης. ²⁵ ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. ²⁶ καὶ ἦλθαν πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὃ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. ²⁷ ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ²⁸ αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον, ^b Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστός, ἀλλ'

b c. 1: 20.

19. μαλλον] ante οἱ ἀνθρ. 1. (e.) | Contra, Clem. 80. Orig. in Prov. (Mai. vii. 26.) Dion. Alex. 9. Eus. c. Mel. 88^d. Hil. 24^a. 25^c.
— οἱ ἀνθρ.] mundus Syr. Cr. t.
— αὐτῶν ante πονηρὰ ABL. 1. 33. 69. GKUA. Vulg. (a.) c. d. (e.) f. ff. | ‡ post 5. ΔE. rel. (b.)
20. γὰρ Iren. 325. Orig. in Prov. (Mai. vii. 2.) | om. E. a. (Orig. ii. 653^a, iv. 358^d.) Lucif. 151.
— τα ἔργα αὐτοῦ BLD. 33. rel. Iren. Lucif. 151. | αὐτ. τα ἐργ. A. 1. K. (vid. ver. 21.) || add. ὅτι πονηρὰ ἐστὶν 33. A. Memph. add. πονηρὰ ἐστὶν ὅτι L. add. de luce d. add. et videantur si in Deo sunt gesta Orig. Int. ii. 53^d. | non add. rel. Iren. Lucif.
21. αὐτοῦ τα ἔργα AB. rel. Am. c. ff. g. | τα ἔργα αὐτοῦ L. 33. 69. U. Vulg. Cl. (a.) b. d. e. f. l. Iren. Lucif.
— θιψ] praem. τψ 69.
— ἐργασμένα L.
22. ἦλθεν Orig. iv. 162^d. | ἀπηλθεν 33. a. (b.) l.
— ὁ ἦσθ. Orig. iv. | om. ὁ A.
— καὶ ἐβαπτίζεν Orig. iv. | om. b. l.

23. ἰωαν.] praem. ὁ B. Orig. iv. 162^d. | Contra, ALΔ. 1 sic. rel.
— βαπτ.] praem. ὁ 1. | Contra, Orig. iv.
— ἐν Αἰνῶν] in eremo e. in deserto f.
— Σαλείμ BL. rel. Orig. iv. 162^d. 163^b. Eus. H.E. iii. 24 (117) ap. Burton. | Σαλημ 1. 69. U. T. f. A. Eus. (in edd. quibusdam.) | Σαλλειμ A.
— παρεγίνοντο 69.
24. τὴν φυλ. Orig. iv. 162^d. | om. τὴν 1. E* M. Orig. iv. 163^b. Eus. H.E. iii. 24 (117).
— ὁ ἰωαν. AL. rel. Orig. iv. bis. | om. ὁ B. Eus. H.E.
25. μαθητῶν Orig. iv. 162^e. | add. τῶν B. (inter unum discipulorum Syr. Pst.)
— ἰωαννου] ejus Syr. Hcl. ap. White.
— ἰουδαίου ABLΔ. 33. EFGHKMSUV Δ*. Syrr. Pst. & Hcl. Arm. Zoh. vii. ius Judaci Syrr. Pst. & Hcl.* | ‡ ἰουδαίων 5. 1. 69. GA². d. (h. D.) Latt. Syr. Cr. Memph. Goth. Arm. Usc. Aeth. Orig. iv.
26. ἦλθαν.... εἶπαν B* (RL) Mai. | ‡ ἦλθον.... εἶπον 5. ΔE². rel.
— τον ante ἰωαν. Orig. iv. 162^e. | om. 1.

26. ῥαββί LΔ. 1. 33. 69. rel. Memph. | ῥαββί ABDEHL. Goth. (ῥαββή sic Syr. Hcl. mg.)
— ἰδε Orig. iv. | ἰδου D. 1.
27. ἀπεκρ. ἰωαν. κ. εἶπεν] dixit illis Iohannes Syr. Cr. t.
— ἰωαν.] praem. ὁ 33. M.
— λαμβάνειν] add. ἀφ' ἑαυτοῦ L. 33. 69. A. c. e. Syrr. Pst. (& Hcl.) Memph. Arm. Aeth. Eus. in Luc. (Mai. 200.) | Contra, ABD. rel. Vulg. a. b. f. Syr. Cr. t. Conc. Cart. Routh. iii. 127.
— οὐδὲν εἶν ADL. rel. Eus. in Luc. | οὐδὲ ἐν av B. Syr. Cr. t.
— αὐτῷ αὐτο E. | om. F. || add. ἀνωθεν 69. b. (om. εκ τ. ουρ.). (Arm.) id. post ε. τ. ουρ. Eus. in Luc. | Contra, Conc. Cart.
28. μοι ABDL. rel. (εμοι 1.) Eus. in Luc. (Mai. 200.) Cypr. 293. | om. EFHMV.
— εἶπον] add. ἐγω B. Am. c. Syr. Cr. t. | Contra, ADL. rel. vv. Eus. || add. eis

21. opera ejus Cl. | 22. terram Judaeam Cl. | demorabatur Cl. | 23. et veniebat Cl. | 24. Joannes in carcerem Cl. | 25. facta est autem Cl. | 27. fuerit ei Cl. | 28. non sum ego Cl.

Vulg. a. b. c. κ^θ
Syr. C. P. H.
Memph.
[Goth.] Arm. Æth.

c. c. 8:23.

¶ Goth.

§ c

34. om. ὁ θεός

ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ²⁹ ὁ ἔχων
τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου,
ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρὰ χαίρει διὰ τὴν
φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλή-
ρωται. ³⁰ ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.
³¹ ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ^c ὁ ὦν
ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ·
ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν.
³² † ὁ ἐώρακεν καὶ ἤκουσεν, τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὴν
μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. ¶ ³³ ὁ λαβὼν
αὐτοῦ [§] τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς
ἐστίν. ³⁴ ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεός, τὰ ῥήματα τοῦ
θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν [ὁ θεός] τὸ
πνεῦμα. ³⁵ ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέ-
δωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ³⁶ ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν
ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται
ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

tus, sed quia missus sum ante
illum. ²⁹ (29, 10.) Qui habet
sponsam sponsus est: amicus
autem sponsi, qui stat et audit
eum, gaudet propter
vocem sponsi: hoc ergo gau-
dium meum impletum est.
³⁰ Illum oportet crescere, me
autem minui. ³¹ Qui de sur-
sum venit, supra omnes est.
Qui est de terra, de terra est
et de terra loquitur: qui de
caelo venit, supra omnes est,
³² et quod vidit et audivit, hoc
testatur: et testimonium eius
nemo accipit. ³³ Qui accipit
eius testimonium, signavit quia
deus verax est. ³⁴ Quem enim
misit deus, verba dei loquitur:
non enim ad mensuram dat
deus spiritum. ³⁵ (30, 3.) Pater
diliget filium et omnia dedit in
manu eius. ³⁶ (31, 10.) Qui cre-
dit in filium, habet vitam æ-
ternam: qui autem incredulus
est [filio], non videbit vitam,
sed ira dei manet super eum.

IV.

1. ἔγνω ὁ Ἰησοῦς
— ποιεῖ, καὶ βαπ-
τίζει Ἰωάνν.

λβ
ζ

12 ¹ Ὡς οὖν ἔγνω ὁ κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρι-
σαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτί-
ζει ἢ Ἰωάννης. ² (καὶ τοι γε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ
ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ), ³ ἀφῆκεν τὴν

¹ Ut ergo cognovit Iesus quia
audierunt Pharisei quia Iesus
plures discipulos facit et bapti-
zat magis quam Iohannes,
² quamquam Iesus non bapti-
zaret sed discipuli eius, ³ (32, 7.)

qui missi sunt ab Hierosolymis ad
me e.
28. εγω ABL. rel. Eus. | om. D. a.l.
Syr.Crt.
— ἐκείνου Eus. | αὐτοῦ S.
29. ἰσχυρῶς | ἰσχυρῶς D. Exc. Theod. Clem.
985. Orig. (Gallandi xiv. 96.)
30. ἐκείνον] add. δε H.
— δε Orig. Int. iv. 520^b. | om. G. Syr.Hcl.
31. ὦν] praeim. δε D. a.b.l. | Contra, Orig.
iv. 302^c. (ii. 613^b.) Tert. de Orat. 1. de
Bapt. 10. Hil. 6^b.
— εκ 1°. Orig. ii. iv. Cat. Cram. Eph. 222.
| απο D. 69.
— εκ της γης 2°. Hipp. in Psal 6. Orig.
iv. Cat. Hil. | om. A. (g.l. Syr.Crt.(ut
vid.) Syr.Hier. Orig. ii.) Orig. Int. iii.
121^b. Tert.bis. (om. et kai εκ της γης
Syr.Hier.)
— λαλη L.
— επανω παντων εστιν 2^o. ABL. rel.
Vulg. c.f.g. Syrr.Pst.&Hcl. Memph.
Goth. Æth. Orig. iv. 302^c. Cat. Orig.
Int. iii. Eus. c. Mcl. 87^d. Tert. de Bapt.
10. | om. D. 1. a.b.e.f.f.l. Syr.Crt. Arm.
(vid. Orig. iv. com.) Tert. de Orat. 1.
Hil 6.

32. † ab init. και 5. AΔ. Vulg. c.f.f.g.
Syrr.Pst.&Hcl. Goth. Æth. Orig. Cat.
Eph. 222. Orig. Int. iii. 121^b. | om. BD
L. 1. 33. a.b.e.l. Syr.Crt. Memph. Arm.
(vid. Orig. iv. com.) Tert. de Orat. 1. Hil.
— τουτο Vulg. c.f.g. Syr.Hcl. | om. D.
1. a.b.e.f.f.l. Syrr.Pst. Arm. Æth. Orig.
Int. iii. Eus. c. Mcl. 87^d. Tert. Hil.
[Syr.Crt.] | εκεινο 69.
33. λαβων] λαμβανων Λ.
34. μετρον Orig. ii. 599^b. | μερους U.
— διδωσιν] add. ὁ θεος AC²DΔ. rel.
Vulg. a.e. Syrr.Pst.&Hcl. (Memph.)
Arm. Æth. Orig. ii. 599^b. Orig. Int.
ii. 384^b. iv. 523^c. | om. ὁ θεος BC*L.
1. 33. b.e.f.l. [Syr.Crt.]
— το πνευμα ABmg. (Mai.) D. rel. Orig.
ii. vv. | om. Btxt.Rl.Mai. (vid. Novat.
165.)
35. δεδωκεν Eus. c. Mcl. 74^b. 88^a. in Luc.
(Mai. 200.) | εδωκεν DK.
36. ab init. ινα et mox εχη D. | Contra,
Iren. 282. Clem. 115. Eus. in Luc.
Cypr. 296.
— απειθων] απιστων 69.
— συχ DΔ.
— ζωην] praeim. την L. 69. EFHM.

36. μένει hoc accentu 69. EHKV. Vulg.
a.c.d.f.f. Syrr.Crt.&Hcl. Arm. | μενῃ
hoc acc. MA Tf. b.e.g. Syrr.Pst. Memph.
Æth. Iren. 282. Tert. adv. Prax. 2.
Cypr. 296.
— fin.] add. Et post haec traditus est
Iohannes Syrr.Hclmg.
1. ὁ κυριος ABC. 33. rel. f. Syr.Hclmg.
Æth. | ὁ Ἰησοῦς D. 1. A. Vulg. a.b.c.e.l.
Syrr.Crt.Pst.&Hcl.txt. Memph. Arm.
— Ἰησοῦς Orig. iv. 249^c. | om. A. Syr.Pst.
(Syr.Crt. lacer.) | praeim. ὁ 69.
— η B(corr. Mai.) CD. rel. Latt. Syrr.
Crt.Pst.&Hcl. Memph. Arm. Æth. |
om. AB* Mai. LG. Orig. iv. 249^c. (διὰ
τὸ ἰγνῶσκῆναι τοὺς φαρισαίους ὅτι Ἰη-
σοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπ-
τίζει Ἰωάννης).
2. γε] om. C.
— Ἰησοῦς ante αὐτος BCL. 1. (69 praeim.
ὁ). rel. a.b.e.f. | post AD. 33. (K
praeim. ὁ). ff. | om. αὐτος Vulg. c.l.
Syr.Crt.
3. αφηκεν] add. δε 1.

31. super bis Cl. | 33. accepit Cl. | om. filio
Am.
1. quod Iesus Cl. | om. magis Cl. Am.**

A B C D.
L Δ.
1. 33. 69. λγ
EFGHKMSUV Λ.
§ Theb. E'
5. οὐ ἔδωκεν

Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
⁴ ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας.
⁵ § ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην
Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ
τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁶ ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ
οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο
οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. ὥρα ἦν ὥς ἔκτη. ⁷ ἔρχεται
γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ
ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι ὕδωρ. ⁸ οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσω-
σιν. ⁹ λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς
σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ ὕδωρ αἰτεῖς ὕδωρ;
Σαμαρεῖτιδος οὔσης; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι
Σαμαρεῖταις. ¹⁰ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ,
Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὃ λέγων
σοι, Δός μοι ὕδωρ, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν
ἅν σοι ὕδωρ ζῶν. ¹¹ λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Κύριε,
οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν
οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; ¹² μὴ σὺ μέζων εἶ τοῦ

reliquit Indaeam et abiit ite-
rum in Galilaeam. ⁴ (33, 10.)
Oportebat autem eum transire
per Samariam. ⁵ Venit ergo
in civitatem Samaritae quae
dicitur Sychar, iuxta praedium
quod dedit Iacob Ioseph filio
suo. ⁶ Erat autem ibi fons
Iacob. Iesus ergo fatigatus ex
itinere sedebat sic super fontem:
hora erat quasi sexta. ⁷ Venit
mulier de Samaria haurire
aquam: dicit ei Iesus, Da mihi
bibere. ⁸ Discipuli enim eius
abierant in civitatem, ut cibos
emerent. ⁹ Dicit ergo ei mul-
lier illa Samaritana, Quomodo
tu, Iudaeus cum sis, bibere a
me poscis, quae sum mulier
Samaritana? non enim eou-
tuntur Iudaei Samaritanis.
¹⁰ Respondit Iesus et dixit ei,
Si seires donum dei, et quis est
qui dicit tibi, Da mihi bibere,
tu forsitan petisses ab eo, et
dedisset tibi aquam vivam.
¹¹ Dicit ei mulier, Domine,
neque in quo haurias habes, et
puteus altus est: unde ergo
habes aquam vivam? ¹² Num-
quid tu maior es patre nostro

3. Ἰουδαίαν] add. γην D. 1. 69. b.e.ff.l.
Arm. Aeth. | praem. a. | om. Vulg.
c.f. Orig. iv. 249^c.
— πάλιν Bmg.Rl.(corr. l. Mai.)CDL. 1.
33. 69. M. Vulg. a.b.c.e.f.f. Syrr.Crt.
(sic)&Pst. Memph. Arm. Aeth. | om.
A B* Rl. Mai. Δ EFGHKMSUVA. Syr.
Hcl. (Orig. iv. 249^c).
5. οὖν Syr.Hcl. | om. C³Futvid. Arm.
| autem e.f. (et venit Syrr.Crt.&Pst.
Aeth.) || add. ὁ Ἰησοῦς C³FHU e.
— λεγομένη 69.
— Συχάρ St. 3. AB.Bch.dis.CDLΔ. 1.
33. EFGHKMSUVA. Am. a.(e).f.l.
Memph. Theb. Esychar b. | Σιχαρ
Elz. B.Mai. 69. Vulg. Cl. c.
— ὁ ABC²ΔEFsGHKUVΛ. | οὐ C*DL.
1. 33. MS. | ὡς sic 69.
— Ἰωσήφ] praem. τῷ B.
6. οὖν Syr.Hcl. Theb. | om. 69. | δε V.
ff. Syr.Pst. Theb. Arm. Iren. Gr. 219.
[h. Syr.Crt.].
— Ἰησοῦς Iren. Gr. | κυριος A sic.
— κεκοπιακῶς ἐκ] κεκοπικῶς (sic) απο 69.
| κεκμηκῶς Clem. 148.
— οὕτως Vulg. c.e.f.g¹. Syr.Hcl. | om. 1.
69. a.b.f.f. Syr.Pst. Arm. Aeth. (Orig.
iv. 215^d). [h. Syr.Crt.]

6. τῇ πηγῇ Orig. in Prov.(Mai. vii. 8.) |
τὴν πηγὴν L.
— ὥρα... ἔκτη] et eum sederet Iesus
erat hora quasi sexta Syr.Crt. post
ver. 8.
— ὥς ABCDL. 33. | † ὥσει Ξ. Δ. 1. E.
rel. Orig. in Prov. | ὥς η 69. H*. | om.
Memph. Theb.
7. ver. 7 ante ver. 9 Syr.Crt.
— αὐτῇ] αὐτῆς A sic.
— πειν B* Tf.C*DL. | † πειν Ξ. AB²
Tf.C³. rel. Orig. iv. 215^d. 363^d. | ποιῶν
Λ.
8. ἀπεληλύθεισαν ABVcl.(dis.)CD. rel.
| ἀπελυθεισαν B.Bth.Bch. 1. | ἀπελη-
λυθησαν EFHK. | ἀπεληλυθασιν 69. |
ἀπεληλυθασαν Λ*. | ἀπηλθον L.
— τὴν πόλιν] om. τὴν Δ.
9 οὖν Syr.Hcl. | om. 1. V*. Syrr.Crt.&
Pst. Arm. Aeth.
— ἡ Σαμαρεῖτις 69. HMA. | om. Syr.
Hier. (-ραιτις Δ*.)
— πῶς] post ὡν D. a.b.e.f.f. Syr.Crt.
Arm. | Contra, Vulg. c.f.g. Syrr.Pst.
&Hcl.
— πειν (A)B*Rl.C*D(L). (πειν ΛL.) |
† πειν Ξ. B²Rl.C³. rel.
— ούσης post γυν. Σαμαρ. AB.Bth.Bch.

- Mai.(ed.2.)C*L. 33. | † ante Ξ. C³Δ. 1.
rel. Latt. | om. B.Mai.(ed.1.)D. Arm.
9. ου γαρ... fin. ver. Vulg. c.f.f.g. Orig.
iv. 219^d. 353^c. | om. D. a.b.e.
10. Ἰησοῦς] praem. ὁ D. 69. (om. ἀπεκρ.
et kai Syr.Crt.)
— εἰ γδεις Orig. iv. 212^d. 363^d. | η ειδεις
Δ. | εἰ ειδης 69 Tr. (εἰ οἶδης? Ser.)
— πειν B* Tf.C*DL. | † πειν Ξ. AB²
Tf.C³. rel. Orig. iv. 212^d. 363^d. Eus.
D.E. 293^c. 488^d. | ποιῶν Λ.
— σὺ ἂν ᾔτησας] συνητησας D*.
— ἀν². Orig. iv. 212^d. 217^d. 363^d. Eus.
D.E. bis. | om. L. 69. Orig. iv. 219^b.
11. η γυνη Orig. iv. 363^d. | om. B.
— οὔτε Orig. iv. 217^c. 219^c. 245^c. 363^d. |
οὐδε D.
— οὖν Vulg. c.f.g. Syr.Hcl. Orig. iv.
363^d. | om. D. a.b.e.f.f.l. Syrr.Crt.&
Pst.
— το ὕδωρ το Orig. iv. 363^d. | om. το
bis D.
12. εἰ] η nunc 69.
— ἡμῶν Orig. iv. 224^b. | om. Λ*.
— Ἰακώβ Orig. iv. 212^c. 217^a. 224^b. |
praem. του 1. || Αβρααμ M.

5. Sichar Cl. | 6. supra Cl. | 10. et 1^o. om. Am.*

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Theb.]
Arm. Æth.

πατρός ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; ¹³ ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν. ¹⁴ ὃς δ' ἂν πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή, Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. ¹⁶ λέγει αὐτῇ [ὁ ἰησοῦς], Ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθέ ἐνθάδε. ¹⁷ ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω. ¹⁸ πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. ¹⁹ λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. ²⁰ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. ²¹ λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς, Πί-

Jacob, qui dedit nobis puteum et ex eo ipse bibit et filii eius et pecora eius? ¹³ Respondit Iesus et dixit ei, Omnis qui bibit ex aqua hac sitiet iterum: qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in aeternum, ¹⁴ sed aqua quam ego dabo ei fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam. ¹⁵ Dicit ad eum mulier, Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam neque veniam huc aurire. ¹⁶ Dicit ei Iesus, Vade voca virum tuum et veni [huc]. ¹⁷ Respondit mulier et dixit, Non habeo virum. Dicit ei Iesus, Bene dixisti quia non habeo virum: ¹⁸ quinque enim viros habuisti, et nunc quem habes non est tuus vir: hoc vere dixisti. ¹⁹ Dicit ei mulier, Domine, video quia propheta es tu. ²⁰ Patres nostri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis quia in Hierosolymis est locus ubi adorare oportet. ²¹ Dicit ei Iesus, Mulier, crede mihi

15. διερχ. s. ἔρχω-
μαι

16. σοῦ τὸν ἀνδ.

12. ἔδωκεν Orig. iv. 212^c. | δέδωκεν C. 69. Orig. iv. 224^b.

— φρεαρ] add. τουτο 69. (a.) e. f. f. l. Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm. Æth. | Contra, rel. Vulg. b. c. Syr. Hcl. Theb. Orig. iv. 224^b.

— θρεμ. αυτου Orig. iv. 212^d. 217^a. 219^c. 224^b. | om. αυτου D.

13. ἰησοῦς] † praem. ὁ 5. 69. A. Orig. iv. 212^d. | om. ABCDLΔ. 1. EFG Tf. HKMSUV. (h. 33.) (respondit illi Jesus, omnis Syr. Crt.)

14. ὃς δ' ἂν πινῃ (πινει 69. E*H.) Orig. iii. 521^a bis. iv. 212^d. 214^c. Eus. in Es. 367^c. 586^d. (in Ps. 174^a.) Cypr. 106. Hil. 1190^b. | ὃ δὲ πινων D. Eus. (in Ps. 87^d.)

— ου μη διψ.... δωσω αυτω ABC^d D. rel. vv. Orig. (iii. bis.) (iv. 220^b.) Orig. Int. iv. 512^c. Cypr. 106. Hil. 1190^b. Eus. (in Ps. 87^d.) | om. C*. l. Theb. ap. Woide. Orig. iv. bis. Eus. in Es. bis. in Ps. 174^a.

— ου μη Orig. iii. bis. iv. 220^b (Herac.) Eus. in Ps. 87^d. | om. μη D.

— διψησει AB. Mai. DL. 1. 33. 69. M. Orig. iii. bis. iv. 220^b (Herac.) (διψει Δ.) † διψησῃ 5. C³. rel. Orig. in Prov. (Mai. vii. 42.) Eus. in Ps. 87^d.

14. ὁ ὕδ. ὃ δωσ. αντ.] om. e.

— δωσω 2^o.] praem. εγω D. 33. 69. M. Vulg. a. b. f. f. f. Syr. Hcl. (Æth.) Orig. iii. 521^a. Orig. Int. ii. 80^c. 441^b. iii. 28^c. 404^c. | Contra, c. Syr. Crt. (anc. Syr. Pst.)

— γεννησεται Δ.

15. διψω Orig. iv. 217^c. 220^c. 363^d. | διψησω D*.

— ερχομαι (B. Btly. Bch.) L. 33. 69. EFG HKMA. (διερχομαι B. Btly. Bch. Mai. (ed. 2.). Orig. iv. 220^c.) | † ερχωμαι 5. ACDΔ. 1s. Ss. UV. (διερχωμαι B. Mai. (ed. 1.) Orig. iv. 217^c. 363^d.)

16. ὁ ἰησοῦς (A) C² DL (1.) rel. Orig. iv. 219^a. (om. ὁ A. 1.) | om. BC*. 33. a. Orig. iv. 218^a. 221^c (Herac.)

— σου] ante τον ανδρα B. Btly. Mai. 69. Orig. iv. 218^a. 219^a. 221^b. | post ACD. rel. Orig. iv. 215^d. 221^c. 221^a (Herac.) | om. σου B. Bcl. (sil. Bch.)

17. ειπεν] add. αυτω B. Mai. C. 33. EFG H. a. b. l. Syrr. Crt. & Pst. Theb. (Arm.) Æth. (om. απεκρ. et kai Syr. Crt.) | om. αυτω ADL. 1. rel. Vulg. c. e. f. Syr. Hcl. Memph. Orig. iv. 218^a. 219^b.

— ανδρα 1^o. post ουκ εχω ABC³. Orig. iv. 218^a. 219^b. d. | ante C² DL

17. ειπες B* Mai.

— εχω Vulg. f. g. Orig. iv. 219^b. d. | εχεις D. b. c. e. l. [a.] Orig. iv. 221^c (Herac.)

18. πεντε] παρὰ δὲ τῷ Ἡρακλέωνι εὔρο-
μεν, Ἐξ ἄνδρας ἔσχες Orig. iv. 221^d. |
Contra, Orig. iv. 219^b. 221^d. 279^a. Hil.
804^a.

— νυν Orig. iv. 219^b. 279^a. | om. E*.

— ανηρ] praem. ὁ 1. | Contra, Orig. iv. bis.

— αληθεις Orig. iv. | αληθως E Tf. (sed?)

19. συ Vulg. c. f. Orig. iv. 222^a. 279^b. | om. D. a. b. e. l. Hil. 804^a.

20. τῷ ορει ante τουτω AB. Mai. CDGr. LA. 1. 33. 69. EFGHKMSUVA. Vulg. c. f. f. l. Syr. Hcl. Orig. iv. 222^a. e. 224^b. e. Hil. 804^a. | † post 5. a. b. e. Syrr. Crt. & Pst. Orig. Int. i. 50^c. Tert. adv. Marc. 35.

— προσκυνειν ante δει AB. Btly. Mai. C* DL. 33. Vulg. b. c. f. Orig. iv. 222^a. e. Orig. Int. i. Hil. | † post 5. C³ Δ. 1. rel. e. Arm. Tert. (vid. ver. 24.)

12. ipse ex eo Cl. | 16. om. huc Am. | 20. quia leros. Cl.

A B C D.
L Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΛ.

† F

§ Aeg. iii.

στευέ μοι, γύναι," ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. ²³ ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ²³ † ἀλλὰ" ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ[†] ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. ²⁴ πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. ²⁵ Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται (ὁ λεγόμενος Χριστός)· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν † ἅπαντα." ²⁶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. ²⁷ Καὶ ἐπὶ τούτῳ † ἦλθαν" οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ † ἐθαύμαζον" ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν, Τί ζητεῖς; ἢ Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; ²⁸ § ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή καὶ ἀπηλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, ²⁹ Δεῦτε, ἴδετε

quia veniet hora quando neque in monte hoc neque in Hierosolymis adorabitis patrem. ²² Vos adoratis quod nescitis, nos adoramus quod scimus, quia salus ex Iudaeis est: ²³ sed venit hora et nunc est, quando veri adoratores adorabunt patrem in spiritu et veritate: nam et pater tales quaerit qui adorent eum. ²⁴ Spiritus est deus, et eos qui adorant eum in spiritu et veritate oportet adorare. ²⁵ Dicit ei mulier, Scio quia Messias venit, (qui dicitur Christus): cum ergo venerit ille, nobis adnuntiabit omnia. ²⁶ Dicit ei Iesus, Ego sum, qui loquor tecum. ²⁷ Et continuo venerunt discipuli eius, et mirabantur quia cum muliere loquebatur; nemo tamen dixit, Quid quaeris aut quid loqueris cum ea? ²⁸ Reliquit ergo hydriam suam mulier et abiit in civitatem, et dicit illis hominibus, ²⁹ Venite et videte homi-

21. πιστ. μοι ante γυναι BC*L. b. Theb. Aeth. Orig. iv. 225^a bis. Hil. 804^a. | † post τ. AC³D. rel. Vulg. a(ut vid.)c. ef. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Memph. Arm. (h. 33.)
— πιστενε BC*DL. 1. 69. Theb. Graecē. Orig. iv. 225^a bis. | † πιστευσον τ. A C³. rel.
— μοι Orig. iv. | om. Δ. | add. λεγουτι 69.
— γυναι om. F.
— ὅτε Orig. i. 686^a. iv. 223^c. 225^a. Novat. 44. | ὅτι A. 69. VΛ.
— τουτῳ ante τῳ ορει D. a.b.e. Syrr. Crt.&Pst. Hil. 804^b. | Contra, Syr.Hcl. Orig. i. 686^a. iv. 223^c. 224^a. 225^a.c. Orig. Int. i. 50^d. Novat.
— προσκυνήσετε Orig. iv. 224^a. 225^a.c.e. Hil. (-σητε 1.) | -σουσι 69. Memph. Arm. Orig. i. iv. 223^c.
22. Ἰουδαίων] add. εγενετο και 69. | Contra, Orig. iv. 226^a. 228^a. 229^b. Hil. 804^b.
23. αλλα ABD. | † αλλ' τ. CL. rel. Orig. iv. 223^c. 228^b.
— προσκυνήσουσιν Orig. iv. Eus. D.E. 18^c. | -σωσι 33.
— πατρί] add. μου 69 Ser.
— πνευματι] praem. τῳ 1. | Contra, (Clem. 336.) Orig. iv.
— και γαρ ad fin. ver. Orig. iv. 229^d. Hil. 804^b. | om. 1. Tert. de Orat. 28.

23. τοιουτους] -τος H.
— fin.] add. in spiritu a.b.
24. πν. ὁ θ. κ. τ. προσκ. αυτον] om. 69. G. | Deus enim spiritus est, et illi qui adorant eum spiritu, et eos adorare oportet, qui in spiritu et veritate adorant eum. Syr.Crt.
— αυτον Orig. iv. 230^a. Eus. D.E. 18^d. c. Mel. 5^d. 103^b. 173^c. Hil. 804^b. | om. D*. Orig. iv. 234^d (Hcl.) Novat. 42.
— δει] post προσκυνειν D. a. Novat. Hil. 831^c. | Contra, Orig. i. 441^a. 686^a. 713^d. iv. bis. Orig. Int. i. 49^c. 50^c. Eus. D.E. c. Mel. ter. (om. προσκ. e.)
25. οἰδα Orig. iv. 8^a. 236^a (cit.). | οἰδαμεν L. 33. 69. GA. Syr.Hcl.mg. Memph. Theb. Aeth. Orig. iv. 23^a.
— Μεσσίας ABCDLΔ. rel. Orig. iv. ter. | Μεσias 33. 69. EGSUVA. Syr.Hcl. mg. Graecē. Memph. Gr. Theb. Gr.
— ὁ λεγ. χρ.] om. Syrr.Crt.&Pst.
— αναγγελει Orig. iv. 5^{ic}. | -γελλει D Gr.
— ἡμιν] ἡμιν U.
— ἅπαντα B.Mai.C*. 1. Orig. iv. 8^a. 236^b (cit.) 237^b.d. | † παντα τ. AC³D. rel. Orig. iv. 23^a. | τα παντα 69.
26. ὁ Ἰησους Orig. iv. 237^d. | om. ὁ Δ.
27. επι Orig. iv. 237^d. | εν D. Memph.
— τουτῳ] τοῦτο 69. ECU. Orig. iv.
— ηλθαν B*Rl.Mai. | † ηλθον τ. AB² CD. rel. Orig. iv.

27. αυτον] om. BRL(ctra, Mai.)
— εθαυμαζον ABCDL. 1. 33. GKM. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Arm. Orig. iv. 237^d. 238^d. | † -μασαν τ. Δ. rel. Syr.Hcl. Theb.
— ειπεν] sine add. Orig. iv. 237^d. | add. αυτῳ D. a.b. Syr.Crt. Memph. Aeth. | add. εξ αυτων Arm. (mulieri, Quid quaeris aut quid loqueris e. quid quae-sivit illa? aut Quid illi dicebas? Syr. Crt.)
28. την ὑδρ.] om. την Δ.
— αυτης Orig. iv. 238^c. 239^a. 241^b. | εαυ-της D.
— ἡ γυνη hic Syr.Pst. Orig. iv. ter. | ante την ὑδριαν D. b.(e.) (Syr.Crt. &Hcl.) Arm. | om. Syr.Hier.
29. οσα AC³DGr.L. rel. Vulg. b.c.f. Syr.Hcl. Arm. Orig. iv. 238^c ed. 239^a (cit.) 279^b. | ἃ BC³. a.e. Syrr.Crt.& Pst. Memph. Theb. Aeth. Orig. iv. 238^c (MSS.) vid. ver. 39.
— ουτος Orig. iv. 238^c. 239^a. 241^c. 279^b. | κεινος D.
30. εξηλθον Orig. iv. 238^c. 240^d. 241^c. | εξηρχοντο L. e. || † add. ουν τ. Is. 69s. A. Vulg. Cl. ef. Memph. Theb. (δε Aeg. iii. Orig. iv. 241^c.) | om. AB LΔ. 33. EGHKMSUV. Am. a.c.g. Arm. Orig. iv. 240^d. | και εξηλθ. CJD. b. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Aeth. (ὅτε εξηλθ. Orig. iv. 238^c.)

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. (Theb.)
[Æg. iii.]
Arm. Æth.
29. πάντα ἂ ἐπ.
¶ Theb.

ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μή τι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; ³⁰ ἐξήλθον ἑκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. ¶

nem qui dixit mihi omnia quaecumque feci: numquid ipse est Christus? ³⁰ Exierunt de civitate, et veniebant ad eum.

13 ³¹ Ἐν τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, Ῥαββί, φάγε. ³² ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ³³ ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μή τις ἡνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; ³⁴ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. ³⁵ οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμὸν ἡδῆ. ³⁶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ³⁷ ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστίν ἄλθρινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ³⁸ ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὁ οὐχ ὑμεῖς

³¹ Interea rogabant eum discipuli dicentes, Rabbi, manduca. ³² Ille autem dixit eis, Ego cibum habeo manducare quem vos non scitis. ³³ Dicebant ergo discipuli ad invicem, Numquid aliquis attulit ei manducare? ³⁴ Dicit eis Iesus, Meus cibus est ut faciam voluntatem eius qui misit me, ut perficiam opus eius. ³⁵ Nonne vos dicitis quod adhuc quattuor menses sunt et messis venit? Ecce dico vobis, levate oculos vestros et videte regiones, quia albae sunt iam ad messem. ³⁶ Et qui metit mercedem accipit et congregat fructum in vitam aeternam, ut et qui seminat simul gaudeat et qui metit. ³⁷ In hoc enim est verbum verum, quia alius est qui seminat, et alius est qui metit. ³⁸ Ego misi vos metere quod vos non

35, 36. θερισμόν.
ἡδῆ ὁ θερ.

^a Mic. 6:15.

§ F

31. εν] † add. δε. AC³. rel. b.f.f.f.m. Syrr.(Crt.)&Hel. Memph. Orig. iv. 242^b. ["et" Syrr.Pst. Arm. Æth.] | om. B Mai.C*DL. Vulg. a(ut vid.).c.e.g. Æg. iii. Orig. iv. 241^d. 242^b. (εν τῷ μεταξὺ om. Syrr.Crt.)
— ἡρώτων (-τον C. 69. -τον E.) Orig. iv. 241^d. 242^b bis (desertè). | παρεκαλοῦν A. | (discipuli ejus autem rogabant eum ut ederet cum illis panem Syrr.Crt.)
— αὐτὸν Orig. iv. ter. | om. ΔG. | αὐτῶν 1.
— μαθηταὶ] add. αὐτοῦ 33. ef. Syrr. Crt.Pst.&Hel. Memph. Æg. iii. Æth. | Contra, Orig. iv. ter.
— ῥαββί ALΔ. 1. 33. 69. rel. Memph. Æg. iii. | ῥαββει B.Mai.CDEHA. (om. Syrr.Crt.)
33. οὖν Syrr.Hcl. Orig. iv. 245^c. | δε D Gr. a.b. ("et" Æth.) | om. e. Syrr. Crt.&Pst.
— πρὸς ἀλλήλους Orig. iv. | ante οἱ μαθ. 69. Memph. | εν ἑαυτοῖς οἱ μαθ. D Gr. | (om. οἱ μαθ. Syrr.Crt.)
— fin.] add. dixerunt ei ejus discipuli, Rabbi ede. Æg. iii.
34. λέγει Orig. iv. 245^d. | εφεi V man. rec.
— αὐτοῖς Orig. iv. | αὐτῇ ΔTf.
— ποιῶσω BCDL. 1. 33. K. Arm. ut vid. Clem. 125. Orig. iii. 720^b. iv. 245^d. 246^c. 247^c. 248^b. 248^b (Herac.) | † ποιῶ §.

ΔΔ. rel. Hipp. ap. Sim. de Mag. 273. Orig. iii. 97^f.
34. του πεμφ. με Orig. iii. 720^b. iv. 245^d. (247^c). 248^b. Orig. Int. iii. 48^f. 406^b. 899^c. Tert. adv. Prax. 21. Novat. 275. | patrie mei, ejus qui misit me Æth. του πατρος μου Orig. iii. 97^f. του θεου του πεμφ. με Orig. iv. 246^c.
35. ετι ABCΔ. 1 sic. 33. rel. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Arm. Æth. [h. Æg. iii.] Orig. iv. 249^c. 250^c. 251^a. Hil. 941^b. | om. DL. 69. Syrr.Crt. Orig. iv. 248^d bis. 250^b. 251^c. 256^a. 580 not. Cat. Cram. Rom. 20.
— τετραμηνος ABCDLΔ. 1. 33. 69. EG KMSUVA. Orig. iv. 11^{ies}. Cat. | † τετραμηνον §. H.
— ιδου λεγω ὑμιν Orig. iv. 248^d. 251^c. 252^c. 256^a. | om. 1. Orig. iv. 580 not. Cat. Orig. Int. iv. 512^b.
— ηδη conj. cum seqq. AC*DL. 33. E. b.l. Syrr.Crt. ("Et jam"). Iren. 259 ut vid. (vid. Eus. in Es. 426^d). | cum antt. C²Δ. 69. GHKUA. Vulg. cf. Syrr. Pst.&Hel. Memph. Orig. i. 219^b. iii. 158^d. iv. 248^d. 250^b. 251^c. 252^c. 253^d. 255^c. 256^a. 257^d. 373^c. 580 not. Cat. Eus. D.E. 440^a. (anc. e.) | om. a. Syrr.Hier. Memph. MS. Arm. Æth. Hil. 78^d. 443^a. 941^b. 1014^d.
36. ὁ θερ. 1^o.] † praem. καὶ §. AC²K. rel.

Vulg. c.f.f.f. Syrr.(Crt.)&Pst. Memph. ed. Arm. (Æth.) | om. BC*DL. 33. a.b.e.l.m. Memph. MS. Iren. 259. Orig. i. 219^b. iv. 253^c. 254^d. 256^c. 258^b.
36. ινα] † add. καὶ §. AD. rel. Vulg. a.b.c.f.(m.) (Syrr.Crt.&Pst.) (Æth.) Iren. | om. BCL. 1. 33. U. e.g. Syrr. Hel. Memph. Arm. Orig. iv. 253^c. 256^d. 258^b. 259^d. 260^d (Herac.).
— ὁμοῦ χαρῃ (sic habet D) post καὶ ὁ θερίζων D. Syrr.Crt.&Pst. Syrr.Hcl.ap. White a pr. man. Æg. iii. Arm. Æth. Iren. | Contra, Latt. Memph. Orig. iv. 6^{ies}.
— χαίρει 69. EKA. | Contra, Orig. iv. 6^{ies}.
37. ὁ λογος ἐστιν e.g. Æg. iii. Iren. 261. Orig. iv. 260^b bis. | ἐστιν ὁ λογος D. Vulg. (a.)b.c.f.f.(m.) Memph. Arm. Iren. 259. Orig. iv. 260^c (Herac.).
— ἀλθρινός] † praem. ὁ §. AC²D. rel. | om. B.Mai.C*LD. 1. 33. K. Arm. Orig. iv. ter. | ἀλθρης 1. (vid. ἀλθρες Orig. iv. 252^b.)
— σπειρων] θερίζων sic K.
38. απεστειλα Orig. iv. 252^b. 258^c. 261^a. | απεσταλκα D. (αποστειλα C.)
— θερίζειν] om. H.
— ὁ θερ. iv. ter. | om. D*L. e.

30. Exierunt ergo Cl. | 32. dicit Cl. | nescitis Cl.

A B C D [II].
L Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΛ.

39. ὅσα ἔπ.
40. ὡς ἦλθ. οὖν

42. λαλιάν σου

κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν
κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. ³⁹ Ἐκ δὲ τῆς πόλεως
ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρει-
τῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι
εἶπέν μοι πάντα [†] ἅ" ἐποίησα. ⁴⁰ ὡς οὖν ἦλθον πρὸς
αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μέναι παρ'
αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. ⁴¹ καὶ πολλῶ
πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, ⁴² τῇ τε
γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιάν
πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι
οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου [†].

14 ⁴³ Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκείθεν [†]
εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴⁴ αὐτὸς γὰρ [†] Ἰησοῦς ἐμαρτύ-
ρησεν ^e ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ
ἔχει. ⁴⁵ ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο
αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες [†] ὅσα" ἐποίη-
σεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ

laborastis: alii laboraverunt, et
vos in laborem eorum introistis.
³⁹ Ex civitate autem illa multi
crediderunt in eum Samarita-
norum propter verbum mulie-
ris testimonium perhibentis
quia dixit mihi omnia quae-
cumque feci. ⁴⁰ Cum venissent
ergo ad illum Samaritani, ro-
gaverunt eum ut ibi maneret.
Et mansit ibi duos dies, ⁴¹ et
multo plures crediderunt pro-
pter sermonem eius, ⁴² et mulieri
dicebant quia iam non propter
tuam loquellam credimus: ipsi
enim audivimus et scimus quia
vere hic est salvator mundi.

⁴³ (34, 7.) Post duos autem dies
exiit inde et abiit in Galilaeam.
⁴⁴ (35, 1.) Ipse enim Iesus testi-
monium perhibuit quia pro-
pheta in sua patria honorem
non habet. ⁴⁵ (36, 10.) Cum ergo
venisset in Galilaeam, excepe-
runt illum Galilaei, cum omnia
vidissent quae fecerat Hieroso-
lymis in die festo: et ipsi enim

38. κεκοπιακατε Orig. iv. ler. | -κετε V. |
εκοπιασατε D.
— κεκοπιακασιν Orig. iv. 252^b. 258^c. 261^a.
262^e. | εκοπιασαν D.
— εις] om. C*(add. l.)
— αυτων] αυτον 69.
39. εις αυτον post των Σαμαρ. 1. | Contra,
Orig. iv. 240^d. (om. e. Orig. iv. 263^b.)
(εις αυτον εξ αυτων των Σαμ. 69. των
Σαμ. post πολλοι Arm.)
— τον λογον Orig. iv. bis. | των λογων
69. | om. Syr. Crt.
— α BC* L. b. e. l. Syrr. Crt. & Pst. Memph.
Æg. iii. Æth. Orig. iv. 240^d. 265^a. [a.]
| † ὅσα ὤ. AC³ DΔ. rel. Vulg. c. f. ff. g. (e om.
ὡς δε Æg. iii.). [sic in txt. ed. 2^{ae}. Cod.
Vat. et in mg. "ita cod. 1 man. sed
antea eadem manu erat ὡς οὖν συνῆλ-
θον."] ουν ηλθον ουν B* RL. (et ὡς συν
loco ουν 1°. a correctore.) ηλθον ουν
(om. ὡς) B. Btly. Beh.
— ηρωτων LK.
— παρ' αυτοις Orig. iv. 240^d. 264^a. 265^a.
(Heracl. παρ' αυτοις εμεινε, και οὐκ εν
αυτοις.) | προς αυτους C.
— εμεινεν Orig. iv. 240^e. 264^a. 265^a. |
-ναν II.

41. πολλω πλειους] multi Syrr. Crt. & Pst.
— επιστευσαν] add. εις αυτον 69. A sic.
Vulg. Cl. f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. † Arm.
Æth. | om. Orig. iv. 264^a.
42. τη τε Iren. 230. | τη δε DE A sic. a. e.
ff. l. Syrr. Hel. Orig. iv. 265^d.
— οτι AB. Mai. CD. rel. vv. | om. B. Btly.
Beh. b. f. Syrr. Pst. Æth. Iren. 229.
Orig. iv. 265^d.
— σην λαλιαν ACL. rel. Iren. Orig. iv.
267^b (Herac.). | λαλιαν σου B. Orig. iv.
240^a. 265^d. | σην μαρτυριαν D. b. l.
— αυτοι Orig. iv. ler. | αυτου D. a.
— ακηκοαμεν] add. παρ' αυτου 1. 69.
Syr. Crt. Arm. | Contra, Iren. Orig.
iv. bis.
— οιδαμεν Orig. iv. ler. | εγνωμεν K.
— ουτος] ουτως II.
— αληθως Orig. iv. 240^b. 265^d. | om.
K*. Orig. iv. 267^e. | add. Propheta et
c.
— ο σωτηρ] om. ο Δ. | Contra, Orig.
— ad fin.] † add. ο χριστος ὤ. AB. Mai. ed.
1. C³ DΔ. 69 sic. rel. e. f. Syrr. (Pst.) & Hel.
Syr. Hier. (e corr. 2) | om. B. Btly. Beh.
Ble. Mai. ed. 2. C*. Vulg. a. b. c. ff. Syr.
Crt. Syrr. Hier. txt. Memph. Arm. Æth.
Iren. Orig. iv. ler. Eus. in Ps. 636^b. [h.
Æg. iii.]
43. εκειθεν] † add. και απηλθεν ὤ. AΔ.
rel. Vulg. (c.) Syrr. Pst. & Hel. mg.
Arm. Æth. και ηλθεν L. Syr. Hcl. txt.

| om. BCD. 69. a. b. e. f. ff. l. Syrr. Crt.
Memph. Orig. iv. 249^d. 267^c. e. [h. Æg.
iii.]
44. Ιησους] † praem. ο ὤ. L. 69. MA. |
om. AB. Mai. CDΔ. 1. 33. EFGHKSU
V. Orig. iv. 267^c. d. bis. e. 268^c.
45. οτε Orig. iv. 249^d. 269^d. | ὡς D.
— εις την Γαλ.] om. Syr. Crt.
— εδεξαντο Orig. iv. | εξεδεξ. D.
— παντα Orig. iv. | παντες G. Syr. Hel.
txt. | om. Syrr. Crt. & Hel. txt. | utr. q.
a. e. ff. | παντα τα σημεια Arm. post
εωρ.
— ὅσα ABCL. 1. 33. 69. Orig. iv. 249^d.
268^a. 269^e. 270^b (2^o). | † α ὤ. D. rel.
Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Æth. Orig.
iv. 269^d. 270^b (1^o).
— εποιησεν] add. σημεια 69. | ante παν-
τα Syr. Pst.
— Ἱεροσολυμοις Orig. iv. bis. | Ἱερουσα-
λημ D.
— εν τη Orig. iv. bis. | om. εν D.
— και αυτοι ad fin. vcr. Orig. iv. | om.
G.
46. παλιν] † praem. ο Ιησους ὤ. Ss. |
add. AΔ. 1. 69. EFGHKMUVA. f.
Syrr. Pst. & Hel. | om. BCDL. 33. (Latt.)
Syr. Crt. Memph. Arm. Æth. Orig.
iv. 271^b. [h. Æg. iii.]

38. labores Cl. | 41. crediderunt in eum Cl. |
42. hic est vere Cl. | 45. excep. eum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Æg. iii.
Arm. Æth.

ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. ⁴⁶ ἦλθεν οὖν ἡ παλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ ἦν τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένει, ἐν τῇ Κapharnaούμ. ⁴⁷ οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἡρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἡμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. ⁴⁸ εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ μὴ πιστεύσητε. ⁴⁹ λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικός, Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. ⁵⁰ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. [καὶ] ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ· ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ⁵¹ ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δούλοι αὐτοῦ ὑπῆντησαν αὐτῷ [καὶ ἀπήγγειλαν] λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῇ. ⁵² ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ' αὐτῶν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν· εἶπον οὖν αὐτῷ ὅτι ἐχθὲς ὥραν ἑβδόμην

venerant ad diem festum. ⁴⁶ Venit ergo iterum in Cana Galilaeae, ubi fecit aquam vinum. (^{37, 3.}) Et erat quidam regulus, cuius filius infirmabatur, Capharnaum: ⁴⁷ hic cum audisset quia Iesus adveniret a Iudaea in Galilaeam, abiit ad eum et rogabat eum ut descenderet et sanaret filium eius: incipiebat enim mori. ⁴⁸ Dixit ergo Iesus ad eum, Nisi signa et prodigia videritis, non creditis. ⁴⁹ Dicit ad eum regulus, Domine, descende prius quam moriatur filius meus. ⁵⁰ Dicit ei Iesus, Vade, filius tuus vivit. Credidit homo sermoni quem dixit ei Iesus, et ibat. ⁵¹ Iam autem eo descendente servi occurrerunt ei et nuntiaverunt dicentes quia filius eius viveret. ⁵² Interrogabat ergo horam ab eis in qua melius habuerit: et dixerunt ei quia heri hora

52. καὶ εἶπον
§ II

46. εἰς τὴν Orig. iv. 250^a. 268^a. 271^b. | εν Β.
— καὶ ἡν Memph. ed. Æg. iii. rel. Orig. iv. 271^a. | ἡν δε DL. 33. b.e.f.f. Memph. MS.
— βασιλικός Orig. iii. 504^b. iv. | βασιλικός D. a.
— Καφarnaουμ BCD. 33 sic. Orig. iv. 271^b. | † Καπερναουμ Ξ. AL. rel. (om. εν Καφ. e. post ἡν Syrr. Cr. & Pst.)
47. εκ] απο 33. 69. (e Galilaeae in Iudaeam Syrr. Cr.)
— απηλθεν Vulg. c. Syrr. Pst. & Hel. Memph. ed. | ηλθεν C. I. 33. 69. a.b.e.f. Syrr. Cr. Memph. MS. Arm. Æth.
— καὶ ηρωτα om. G. || † add. αυτον Ξ. AL. I. rel. Vulg. b.c.f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Æth. | om. BCDL. 33. 69. (G supra.) a.e.l. Arm. (Orig. iv. 273^a.) [h. Æg. iii.]
— καταβη καὶ Orig. iv. | καταβας C* ul vid. corr.².
— ιασεται H. (videret Syrr. Cr.)
— ημελλεν] εμελλεν K. Orig. iv. 273^a. 275^a (Heracl.). εμελ. 69.
48. πιστευσητε ABCD. rel. Orig. iv. 274^c. 275^b. 279^c. 280^a. | πιστευσετε EH² A. | πιστευε H* sic. Latt. Arm.
49. προς] om. F.
— βασιλικός] -λικός D.

49. το παιδιον Orig. iv. 275^c (Her.) | τον υιον A. 69.
— μου Vulg. c.f. Syrr. Hel. Orig. iv. | om. D. I. b.e.f.f. Syrr. Cr. & Pst. [a.]
50. ὁ Ἰησοῦς om. Esic (non D).
— πορευου] add. ad domum tuam Syrr. Cr. | Contra, Iren. 147.
— σου] om. F.
— καὶ επιστ. ACA. I. 33. rel. a.b.e.f.f. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Æg. iii. Arm. Æth. (επιστ. δε L.) | om. καὶ BD. Vulg. c.l.
— ὃν ABCL. (ὡν F.) | † ψ Ξ. D. rel. (ὃν ειπ. αυτ. ὁ Ἰησ.) του Ἰησου Syrr. Cr.)
— αυτω] om. K.
— ὁ Ἰησοῦς AB. Mai. CDL. I. 33. 69. EFGHKMUVA. | * om. ὁ Ξ. Ss.
— επορευετο] -ρευθη 69. (om. καὶ επορ. Syrr. Cr.)
51. ηδη] om. Syrr. Cr. & Pst.
— αυτου 2°. om. DGr. L. I.
— υπηντησαν BC(D) L. I. K. (ηπηντ. 69.) | † απηντησαν Ξ. A. rel. (Orig. iv. 272^a.) || ante οἱ δούλοι D. (Arm.)
— αυτω] αυτον A.
— καὶ απηγγειλαν AC. rel. Æg. iii. Æth. Platt. | καὶ ανηγγ. I. 33. K. | καὶ ηγγειλαν D. | om. BL. (Syrr. Hier.) Memph. Æth. Rom. (Orig. iv.) || add.

αυτω D. a.b. Syrr. Cr. & Pst. (Syrr. Hier.) (Æth.)
51. λεγοντες] om. D. b.
— ὁ] om. C* (corr.²).
— παῖς ABC. rel. Syrr. Hel. txt. Orig. iv. 272^a. 273^d. 275^d. | υιος DL. 33. 69. K U. Syrr. Cr. Pst. & Hel. mg. Memph. Æg. iii. Æth. (vid. verr. 50, 53.)
— αυτου ABC. Vulg. c.d.f.g.l. Arm. Orig. iv. 272^a. | † σου Ξ. DGr. LA. I. 33. rel. a.b.e. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Syrr. Hier. Memph. Æg. iii. Æth. Orig. iv. 273^d. 275^d. (vid. verr. 50, 53.)
52. επυθετο] -θανετο 69.
— ουν Syrr. Hel. | δε 69. Memph. ed. Æg. iii. (autem ergo e.) | om. Arm. || (et rogavit Syrr. Cr. & Pst. Æth.)
— την ωραν παρ' αυτων ACD. I. 33. 69. KU. Vulg. (a.) b.c.g¹. | † παρ' αυτ. την ωρ. Ξ. LA. rel. (f.) ff. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Æg. iii. (Æth.) (horam ab illis qua hora e.) | την ωρ. εκεινην (om. παρ' αυτ.) B.
— ειπον ουν BCL. I. 33. Arm. (ap. Tf.) | † καὶ ειπ. Ξ. AD. rel. (Latt.) Syrr. Hel. Æth. (ειπαν D.) | dixerunt (tantum) e. (Syrr. Cr. & Pst.) Memph. Æg. iii.
— εκθες AB* Mai. CDLK. | † χθες Ξ. B² A. I. 33. rel. | om. 69.
— εβδομην Orig. iv. 272^a. 273^d. 278^c. 276^a (Her.). | nona Syrr. Hel. tertia c.

A B C D (II).
L Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΛ.
¶ Aeg. iii.
54. τοῦτο [δὲ]

ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ⁵³ ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι
[ἐν] ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς †, Ὁ
υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία
αὐτοῦ ὅλη. ⁵⁴ τοῦτο * δὲ πάλιν δευτέρου σημεῖον
ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν
Γαλιλαίαν.

septima reliquit eum febris.
⁵³ Cognovit ergo pater quod
illa hora erat in qua dixit ei
Iesus, Filius tuus vivit, et cre-
didit ipse et domus eius tota.
⁵⁴ Hoc iterum secundum signum
fecit Iesus cum venisset
a Iudaea in Galilaeam.

V. λη
§ Theb.
2. qu. τῇ προβ. κο-
λυμβήθρᾳ

15 ¹ § Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ
ἀνέβη † Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ² ἔστιν δὲ ἐν τοῖς
Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ ἡ ἐπι-
λεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθσεδά, πέντε στοᾶς ἔχουσα.
³ ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος † τῶν ἀσθενούντων,
τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν †. ⁴ †. ⁵ ἦν δέ τις ἄνθρω-
πος ἐκεῖ τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ
αὐτοῦ. ⁶ τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ
γνοὺς ὅτι πολλὴν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, Θέλεις

¹ (38, 1.) Post hac erat dies
festus Iudaeorum, et ascendit
Iesus Hierosolymis. ² Est au-
tem Hierosolymis super prob-
atica piscina quae cognomi-
natur hebraice Bethsaida, quin-
que porticus habens: ³ in his
iacebat multitudo magna lau-
guentium, caecorum, claudo-
rum, aridorum, expectantium
aquae motum. ⁴ Angelus au-
tem domini secundum tempus
descendebat in piscinam et
movebat aquam: qui ergo pri-
mus descendisset post motum
aquae, sanus fiebat a quocum-
que languore tenebatur. ⁵ Erat
autem quidam homo ibi tri-

52. αυτον Orig. iv. 273^d. | om. B.Bch.
? B*Btly. (αυτην mg.) | αυτην B.Mai.
A.
53. πατηρ] add. αυτου C. 69. cf. Syrr.
Crt.Pst.&Hcl. Memph. Aeg. iii. Arm.
Aeth. (add. puci Syr.Hier.)
— εν εκεινη ADIII. rel. | om. εν B.Mai.
C. 1.
— εν γ] om. 69.
— ο υιος] † praem. ὅτι C. DII. rel. cf.
Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Arm. (vid. ver. 51.)
| om. ABCL. 1. 33. Vulg. a.b.c.
Memph. Aeg. iii. Aeth.
— ὁλη Orig. iv. 271^e. 276^a. | om. II.
54. τουτο δε BC*. 69. G. Memph.cd. Orig.
iv. 277^b. 279^e. 280^a. | *om. δε C. AC²D
III. rel. Latt. Syrr. Memph.MS. Arm.
1. μετα] add. δε V. f. Memph.W. | Con-
tra, Orig. iv. 250^a.
— ἑορτη] praem. ἡ CII ut vid. I.Δ. 1. 33.
EFHM. Memph. Theb. | om. ABD.
69. GKsSUVsA. Orig. iv. 250^a.
— των Ιουδαιων Orig. iv. 250^a. | των
αζνμων A. "quoties secundum tem-
pus Paschae dominus post baptisma
ascenderit in Hierusalem.... Iterum
secunda vice ascendit in diem festum
paschae in Hierusalem quando paraly-
ticum qui juxta natatoriam jacebat
xxxviii. annos curavit." Iren. 147.
(ἐάν δὲ αὐτὴ ἡ ἑορτὴ τοῦ πάσχα ἦν οὐ
πρόσκειται τὸ ὄνομα αὐτῆς Orig. iv.
250^a.) eorum Syr.Hier. (in i^o initio peri-
copes.)

1. Ιησους] † praem. ὁ C. CA. rel. Orig.
iv. | om. ABDIILIK.
2. εστιν...Ἱεροσολυμοις] om. 69. (εσ-
τιν] ην Syrr. Memph. Theb. Arm.)
— επι τη προβ. BCII. 1. 33. rel. Syr.
Hcl.(προβατικη mg. Gr.) Syr.Hier. ut
vid. | εν τη προβ. ADLG. | in inferi-
orem partem Natatoria a.(b.)ff(-re -te).
| super probatica Am*. cf. | Proba-
tica Vulg.Cl. e. Aeth. ἡ τις εστιν ἡ
προβατικὴ Eus. in Onomast. (om. l.) |
locus unus Syrr.Crt.&Pst.
— επιλεγομενη] λεγομ. D. 1. 33. V.
— Βηθσεδα ACH.Δ. 1. (69.) rel. Arm.
Betsda f. Beth khesda Syrr.Crt.&
Pst. Syr.Hcl.mg.Graecè. Syr.Hier. |
Βελζεθα D. ff(Sabat.). Berzeta ff
(Blan.). | Βηζαθα 33. | Βηζαθα L.
e.l. Eus. Onomast. Bethasaida Aeth. |
Βηθσαιδα B. Vulg. c. Syr.Hcl.et mg.
Graecè. Memph. (Theb.) Tert. de
Bapt. 5. Belzatba a. Betzeta b.
— στοας] στομα L.
3. εν ταυταις] add. ον D.
— κατεκειτο] -κειντο DA²Tf. (-κητο A²
Tr.)
— πλθος] praem. το L. || † add. πολυ
C. AII. rel. Vulg. cf. Syrr.Pst.&Hcl.
Arm. | om. BCDL. 33. a.b.e.l. Syr.Crt.
Syr.Hier. Memph. Theb. ("multi"
tantum Aeth.)
— ξηρων] add. παραλυτικων D. a.b.l.
|| † add. εκδεχομενων την του υδατος
κινησιν C. A²(om. του)C³DII. 1. 33.

Latt. Syrr.Pst.&Hcl. Memph.W. Arm.
Aeth. | om. A*BC*L. Syr.Crt. Memph.
Schw. Theb.
4. † αγγελος γαρ κατα καιρον κατεβαινεν
† εν τη κολυμβηθρα και εταρσσε το
† υδωρ· ὁ ουν πρωτος εμβας μετα την
† παραχην του υδατος υγιης εγινετο, φ
† δηποτε κατειχετο νοσηματι C.] om.
BC*D. 33. f.l. Syr.Crt. Memph.Schw.
Theb. Arm. eodd. multi. asteriscis no-
tat S, obelis A. Arm. eodd. | αγγελος
....υδωρ Syr.Hcl.* | ὁ ουν....νοση-
ματι Syr.Hcl.† om. Aeth.Rom. | ha-
bent AC³III. rel. Syr.Pst. Syr.Hier.
Memph.W. Arm.ed. (Piscinam Beth-
saidam angelus interveniens commove-
bat. Observabant qui valetudinem
quaerebantur. Tert. de Bapt. 5.) || γαρ
e.] δε L. Vulg. a.b.c.ff. Arm.ed. | om.
Memph.W. | add. κυριον ALΔ. 69. K.
Vulg. a.c. Arm.ed. Aeth. (Contra, b.
e.ff.) || καιρον] καιρω L. | om. κατα
καιρον a.b.ff. (cata tempus e.) ad hos
omnes Memph.W. || κατεβαινεν] ελου-
ετο A. (ελουετο K.) Aeth. (κατεβαιν-
εν τη sic Δ.) || εν τη κολ.] om. a.b.ff.
|| εταρσσειν] -σσετο C³HGTJHMUV
A*. || εμβας] add. in piscinam Vulg.Cl.

53. quia illa hora Cl.
1. Jerosolymam Cl. | 2. om. super Cl. Am.².
| 4. descendebat secundum tempus Cl. | move-
batur aqua Cl. | et qui primus descendisset
post motionem aquae Cl. | a quacunque detine-
batur infirmitate Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Theb.]
(Æg. iii.)
Arm. Æth.

¶ II

ὕγις γενέσθαι; ⁷ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενὼν, Κύ-
ριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ,
† βάλῃ" με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι
ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. ⁸ λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς, † "Εγείρε," ἄρον τὸν † κράβαττόν" σου, καὶ
περιπάτει. ⁹ καὶ εὐθὺς ἐγένετο ὕγις ὁ ἄνθρωπος
καὶ ἦρεν τὸν † κράβαττον" αὐτοῦ, καὶ περιπάτει.
ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ¹⁰ ἔλεγον οὖν
οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ, Σάββατόν ἐστιν·
* [καὶ]" οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν † κράβαττον." ¹¹ * ὃς
δὲ" ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Ὁ ποιήσας με ὑγιῇ, ἐκείνός μοι
εἶπεν, Ἄρον τὸν † κράβαττόν" σου, καὶ περιπάτει.
¹² ἠρώτησαν [οὖν] αὐτόν, Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ
εἰπὼν σοι, Ἄρον [τὸν † κράβαττόν" σου,] καὶ περι-
πάτει; ¹³ ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ
Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. ¹⁴ μετὰ

12. om. οὖν

ginta octo annos habens in in-
firmitate sua: ⁶ hunc cum vi-
disset Iesus iacentem et cog-
novisset quia multum iam
tempus habet, dicit ei, Vis
sanus fieri? ⁷ Respondit ei
languidus, Domine, hominem
non habeo ut cum turbata fue-
rit aqua mittat me in piscinam:
dum venio enim ego, alius
ante me descendit. ⁸ Dicit ei
Iesus, Surge tolle grabatum
tuum et ambula. ⁹ Et statim
sanus factus est homo et sus-
tulit grabatum suum, et am-
bulabat: erat autem sabbatum
in illo die. ¹⁰ Dicebant Iudaei
illi qui sanatus fuerat, Sabbat-
um est, non licet tibi tollere
grabatum tuum. ¹¹ (39, 10.) Re-
spondit eis, Qui me fecit sa-
num, ille mihi dixit, Tolle gra-
battum tuum et ambula. ¹² In-
terrogaverunt ergo eum, Quis
est ille homo qui dixit tibi,
Tolle grabattum tuum et am-
bula? ¹³ Is autem qui sanus
fuerat effectus nesciebat quis
esset: Iesus enim declinavit a
turba constituta in loco. ¹⁴ Post-

c. in natoria a.b.(ff.) (om. Am. e.)
|| γενετο] γενετο L. 69. F. || φ' δη-
ποτε] οίω δηποτον A. νοδηποτε L.
ω δ' αν K. (φ' δηπ. κατειχ. νος.) non
habens signum morbi Arm.
5. τις Vulg. c.e.f. | om. D. a.b.l.
— εκει] ante ανθρ. F. a.b.
— οκτω] praem. και ACDHILΔ. 1. 33.
69. EFGHMU. Vulg. Cl. b.c.e.f. Syrr.
Crt. Pst. & Hel. Arm. Æth. Iren. 147
MSS. | om. B. Mai. (s. Btly Bch.) KSS
VsA. Am. Memph. Theb. Orig. iv.
250^a. xxxviii. a. Iren. ed.
— τη] om. U.
— ασθενεια αυτου BsicC*DL. 1. 33.
Vulg. a.c.e.l. Memph. Theb. Arm.
(add. aridus e.) | *om. αυτου ς. AC³
II. rel. b.f. Syrr. Pst. & Hel. Orig. iv.
250^a. [Syr. Crt.]
6. ιδων] ιδως A.
— ηδη] post χρονον 1. | om. e. Syrr.
Crt. & Pst. Æth.
— αυτω] add. ο Ιησους G.
— θελης EA.
7. απεκριθη] λεγει A²D.
— ο ασθενων] om. Syrr. Crt.
— κυριε] praem. και C². 33. EFGH. Syrr.
Pst. & Hel. praem. et dixit ei, Ita Syr.
Hier. (Memph.) | om. ABC* ut vid. II
L. rel. Latt. Syrr. Crt. Memph. Theb.
Arm. Æth.
— ανθρωπον] add. δε C². 33. Syrr. Pst. &
Hel.
— υδωρ] add. ab angelo Syr. Hel. †
— βαλν ABC**DLΔ. 1. EFHKMSUVA.

(βαλει 69. G. εμβαλν C*) | † βαλλν
ς. [n. l. 33. II. B...]
7. κολυμβηθρα sic L.
— εγω] om. 69. V.
— προ Elz. AB²CDII. rel. | προς St. 3.
B* Mai. L.
— καταβαινει] add. εγω δε ασθενων πο-
ρευομαι 69.
8. εγειρε ABCDL. 1. 69. EFGHKMA.
(h. II. 33.) | † ραι ς. ΔSUV.
— αρον] praem. και ADK. a.b.e.f. Æth.
| Contra, rel. Hil. 237^f.
— κραβαττον AB* Mai. CDLΔ. 1. 33. F
GHKMSUA. | κραβατον E(B* "semper
in hoc cap." Il.) | κραββαττον 69.
| † κραββατον ς. B²RI. Mai. Vs. | γραβ-
βατον Orig. iii. 299^d. [n. l. II.]
— περιπατει Hil. | υπαγε εις τον οικον
σου 33. add. eadem Syrr. Crt.
9. ευθειως] om. D. Arm.
— γενετο] post υγιης D. 1. Latt.
— ηρεν] praem. εγερθεις D. 1. 69. a.b.e.
ff. Syrr. Pst. & Hel.* Arm. (vid. Matt. ix.
7.) | Contra, Vulg. c.f. Memph. Theb.
Æth. (om. ηρ. τ. κραβ. αυτ. και Syr. Crt.)
— κραβαττον MSS. ut ver. 8. (et E.) |
‡ κραββατον ς. (et ver. 11.)
— αυτου] ιαυτου C*.
— περιπατει] περιπατει AL.
— εν εκ. τη ημερ.] om. D. e.
10. ab init.] Cum vidissent autem illum e.
— τη τεθεραπευμενη] τη τεθαραπευμε-
νη D. | το τεθεραπευμενον 69. | om. e.
| illi Syr. Crt.
— ουκ] praem. και AB. Mai. ed. 2. C*DL.

1. 33. 69. GV. a.b.e.l. Memph. Theb.
Arm. Æth. | *om. ς. B. Mai. ed. 1. s.
Btly. Bch. C²Δ. rel. Vulg. c.f. Syrr. Pst.
Hel. & Crt. Hil. 238^a.
10. κραβαττον vid. ver. 8. et V. | † κραββα-
τον ς. || add. σου C*DL. 69. A. (Latt.)
Syr. Crt. Pst. & Hel.* Memph. Theb.
Arm. Æth. Hil. 238^a. | om. ABC³. 1.
rel. e. (h. 33.)
11. ος δε ab init. AB. (ο δε C*LAGKA.)
ipse vero f. Syrr. Pst. & Hel. Memph.
(Theb.) | *om. ς. C²D. 1. 69. EFfH
MSUV. (Latt.) Syrr. Crt. Arm. (Æth.)
[h. 33.]
12. om. ver. A*. b.
— ουν ACLΔ. 1. 33. 69. rel. Vulg. c.
Syr. Hel. | om. BD. a.e.(f.)ff. Syrr. Crt.
(& Pst.) Arm. | δε Memph. Theb.
— αυτον] add. Iudaei dicentes e.
— τον κραβ. σου AC³ΔΔ. 1. 33. 69. rel.
Latt. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Arm.
Æth. (vid. verr. 8, 11.) | om. BC*L.
Theb. || † κραββατον ς. ut antea.
13. δε] om. D*.
— ιαθεις Vulg. a.c.e.f.f. rel. | ασθενων
D. b.l.
— ηδει] ουδε 69.
— εστιν] ην D. esset Latt.
— εξενευσεν] ενευσεν D*.
— οντος] add. εντος M.
14. μετα] add. δε FA. f. Memph.

5. triginta et octo Cl. | 6. iam multum tem-
pus haberet Cl. | 9. homo ille Cl. | in die illo
Cl. | dicebant ergo Cl. | 11. sanum fecit Cl.

A B (C) D.
L Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUV. A.
¶ Theb.

¶ C

¶ F

19. κ. ἔλεγεν αὐ-
τοῖς,

cap. 3:35.

§ Goth.

ταῦτα εὕρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἴδε ὑγιὲς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν [†] σοί τι ¹⁵ γένηται. ¹⁵ ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῇ. ¹⁶ καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον [†] οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν [†], ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ¹⁷ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, Ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὰρ ἐργάζομαι. ¹⁸ διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν [†] αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυνεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἰδίου ἔλεγεν τὸν θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ. ¹⁹ ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἐὰν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιῶντα· ἃ γὰρ ^[ἀν] ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ²⁰ ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ²¹ ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. ²² οὐδὲ γὰρ ὁ

ea invenit eum Iesus in templo et dixit illi, Ecce sanus factus es: iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. ¹⁵ Abiit ille homo et nuntiavit Iudaeis quia Iesus esset qui fecit eum sanum. ¹⁶ Propterea persequabantur Iudaei Iesum, quia haec faciebat in sabbato. ¹⁷ Iesus autem respondit eis, Pater meus usque modo operatur, et ego operor. ¹⁸ Propterea ergo magis quaeceabant eum Iudaei interficere, quia non solum solvebat sabbatum, sed et patrem suum dicebat deum, aequalem se faciens deo. Respondit itaque Iesus et dixit eis, ¹⁹ Amen amen dico vobis, non potest filius a se facere quicquam nisi quod viderit patrem facientem: quaecumque enim ille fecerit, haec et filius similiter facit. ²⁰ Pater enim diligit filium et omnia demonstrat ei quae ipse facit: et maiora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini. ²¹ Sicut enim pater suscitavit mortuos et vivificat, sic et filius quos vult vivificat. ²² Neque

14. αὐτον] add. qui sanatus est Syr.Crt. Æth.
— ὁ Ἰησ.] om. ὁ B.
— ἰδε Eus. Ec. Pr. 210. | ἰδου A* Tt.
— σοι τι ABCLΔFGHMSUVA. Vulg. c. Syrr.(Crt.) & Pst. [Memph. Theb. Æth.] | † τι σοι ε. D. 1. 33. 69. EK. a.b.e.f.(ff.) (Syr.Hel.) Arm. Iren. (280.) 311. Orig. Mai. Class. Ane. x. 476. Orig. Int. ii. 232^c. 238^c. (408^c.) 659^c. Cyr. 11. 74. 173. 314.
15. ἀπῆλθεν] praem. καὶ A. b.f. Syrr. Crt. Pst. & Hel. Æth. | add. οὖν DA. Memph. || non habent BCL. rel.
— ἀνήγγειλεν AB. 1. EFGHMSVsA. Vulg. b.c.f. ff. Syr.Hel. Arm. Æth. (ἀπήγγειλεν DA. 33. 69. KU.) | εἶπεν CL. a.e. Syrr.Crt. & Pst. Memph.
— Ἰησοῦς] om. Vtxt.
— αὐτον ABCL. rel. Vulg. b.c.f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. MS. Æth. (om. αὐτ. ὑγ. Syr.Hier.) | με D. 1. A** a.e. ff. l. Syrr.Crt. Memph. MS. Arm. (vid. ver. 11.)
16. οἱ Ἰουδαῖοι ante τὸν Ἰησοῦν BCDL. 33. 69. U. Vulg. b.c.f.g. Syrr.Crt. & Pst. Memph. Schw. Æth. Hil. 1013^b. | † post ε. AΔ. 1. G. rel. a.e. Syr.Hel. Memph. W. Arm. || † add. καὶ ἐζήτουν

αὐτον· αποκτεῖναι ε. AΔ. rel. e.f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. W. Æth. Hil. 1013^a. (vid. ver. 18.) | om. BCDL. 1. 33. 69. Vulg. a.b.c.g. Syrr.Crt. Memph. Schw. Arm.
16. ταυτα] αυτα Δ.
— εν Vulg. c.f. | om. D. a.b.e. Hil. 1013^b.
— fin.] add. τα ιαματα EFH.
17. Ἰησοῦς] om. B.
— ἀπεκρίνατο] ἀπεκριθη D.
18. οὖν Vulg. c.f. Syrr.Hel. | om. D. For. a.b.c.(f)m. Arm. (Syr.Crt. δε). Hil. 924^c. 1013^c. 1191^d. 1251^c. ("et" ante Syr.Pst. Æth.)
— μᾶλλον Tert. adv. Prax. 21. Hil. quarter. | om. U. Syrr.Crt.
— αὐτον] om. 33.
— οἱ Ἰουδαῖοι] ante ἐζητ. αὐτ. D. Syrr. Crt. Tert. Hil. 1251^c. | Contra. Hil. bis.
— ἐλυνεν] ἐλυσεν A*. Memph. ed.
— ἀλλα] ἀλλ' οὐ Δ.
19. ἀπεκρίνατο] -κριθη D. 33. (om. ἀπεκρ. et postea καὶ Syrr.Crt.)
— οὖν Syrr.Hel. | om. a.b.e.e. ff. l. Syrr.Crt. (autem f. Syrr.Pst.)
— ὁ Ἰησοῦς] om. B.
— εἶπεν AD. vv. | ἐλεγεν BL | λεγει 1.
— υἱὸς 1^o.] add. τοῦ ἀνθρώπου D. 69.

Arm. | Contra, Orig. iv. 246^c. Orig. Int. i. 59^d. Eus. Pr. Ev. 539^d. c. Mel. 165^b. Tert. adv. Prax. 21. Hil. 238^c. 781^c. 925^d. 926^b. 934^d. 1012^d. 1014^{a.b.d}. 1015^c. 1089^c. 1192^c. 1251^c.
19. ποιεῖν] om. V. || post ἀφ' ἑαυτ. 69. Vulg. a.b.f.g. Syrr.Crt. Orig. Int. i. Hil. 101^{es}. | Contra, c.e. Orig. iv. 246^c. Eus. Ev. Pr. c. Mel. Tert. Hil. 926^d. 984^d. 1015^c.
— ἀφ' ἑαυτ. οὐδεν Orig. iv. 246^c. (368^a.) Eus. c. Mel. | τι ἀφ' ἑαυτ. D. (Syr. Crt.)
— οὐδεν Orig. iv. 246^c. | οὐδε ἐν 1. Orig. iv. 368^a.
— εαν Orig. iv. 199^c. 246^c. Eus. Pr. Ev. c. Mel. | av B.
— βλέπει EIHMA.
— τον πατέρα] post ποιουντα D Gr. , Contra, Orig. iv. 246^b. Orig. Int. i. Eus. Pr. Ev. c. Mel. Tert. Hil. 101^{es}.
— av BA. 1. 33. 69. rel. Eus. c. Mel. (εαν Orig. iv.) | om. AD Gr. L.
— εκεινος] pater Syrr.Crt. & Pst. Memph. Novat. 105.
— ποιγ Orig. iv. 246^b. Eus. c. Mel. | ποιει AE* A. Orig. iv. 199^c. | ποιησγ D.
— ὁμοιως] post ποιει D. a.b.l. Orig. Int. i. iv. 506^c. Hil. 97^c. 925^d. 926^f. 929^d.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. (Theb.)
[Goth.] Arm. Æth.
26. ἔδωκεν καὶ τῷ
νιῷ
Goth.

πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ ὁ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδω-
κεν τῷ νιῷ, ²³ ἵνα πάντες τιμῶσιν τὸν υἱὸν καθὼς
τιμῶσιν τὸν πατέρα. ²⁴ ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ
τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. ²⁵ ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων
τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν
οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς
τὴν ζωὴν. ²⁶ ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται
ᾠρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἰσχύουσιν τῆς
φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ἰσχύουσιν.
²⁷ ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ,
οὕτως καὶ τῷ νιῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ,
²⁸ καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς
ἀνθρώπου ἐστίν. ²⁹ μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχε-
ται ᾠρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἰσχύουσιν
τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύονται, οἱ τὰ
ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ [δὲ] τὰ
φάυλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. ³⁰ οὐ
δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαντοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω
κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ

enim pater iudicat quemquam, sed iudicium omne dedit filio, ²³ ut omnes honorificent filium sicut honorificant patrem: ^(40, 1.) qui non honorificat filium, non honorificat patrem qui misit illum. ²⁴ Amen amen dico vobis quia qui verbum meum audit et credit ei qui misit me, habet vitam aeternam, et in iudicium non veniet sed transit a morte in vitam. ²⁵ Amen amen dico vobis quia venit hora et nunc est, quando mortui audient vocem filii dei, et qui audierint vivent. ²⁶ Sicut enim pater habet vitam in semet ipso, sic dedit et filio vitam habere in semet ipso, ²⁷ et potestatem dedit ei et iudicium facere, quia filius hominis est. ²⁸ Nolite mirari hoc, quia venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem eius, ²⁹ et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem vitae, qui vero mala egerunt in resurrectionem iudicii. ³⁰ Non possum ego a me ipso facere quicquam: sicut audio iudico; et iudicium meum instum est, ^(42, 1.) quia

1014^c, 1089^e, 1251^d, 1253^b. | om. e. *Tert.*
[Syr. Cr.] | Contra, *Orig.* iv. *Eus.* c.
Mel. *Hil.* 1014^a, 1162^c, 1192^d (bis).
20. φέλει Amat. a. | αγαπα D. *Orig.* iv.
246^c, diligit (Latt.) vid. iii. 35.
— δεικνυσιν *Orig.* iv. | δειγνυσιν A. |
δεικνυει D.
— ἀ αὐτ. ποιει *Orig.* iv. | ἀ αὐτ. ποιη
D. | om. ἃ L.
— καὶ μεζονα... εργα] om. Syr. Pst.
— δειξει *Hil.* 925^d, 927^d. | δεικνυσιν D.
e. Syr. Cr. Arm.
— θαυμαζητε] -ζεται L. 69. (ne mire-
mini quod dixi vobis Syr. Cr.)
21. εγειρει] εγειρει Δ.
— θελεγ L. | Contra, *Orig.* iv. 380^d. (οὐς
θελει] eos qui credunt in eo Syr. Cr.)
22. κρινη LM. | Contra, *Orig.* iv. 359^b.
360^b, *Eus.* D.E. 449^b, c. Mel. 111^a.
24. ὅτι *Tert.* adv. Pr. 21 | om. D. *Clem.*
114.
— τηνη] om. D*.
25. ἡμιν] om. Δ.
— καὶ νυν ἐστιν] om. a. b. | Contra, m.
rel. *Hil.* 211^c.
— ἐστιν] ἐστα 69.
— ακουσουσιν B. | -σωσιν L. 1. 33. 69.
| †-σονται Ξ. AD. rel. *Hipp.* Ant. 65
(32).

25. θεου *Hipp.* Ant. *Tert.* adv. Pr. 21. de
res. car. 27. *Hil.* | ανθρωπου KS. Syr.
Hel. mg. Syr. Hier.
— οἱ ακουσαντες] om. Syr. Cr.
— ζησουσιν BDL. 1 sic. 33. | †ζησονται
Ξ. A. rel. *Hipp.* Ant.
26. ὥσπερ *Orig.* iv. 368^a. | ὡς D.
— ὁ πατηρ] add. ὁ ζων D. | Contra,
Orig. iv. 368^a. *Orig.* Int. 686^b. *Eus.* c.
Mel. 4^c, 69^d, 89^b. *Tert.* adv. Pr. 21. No-
vat. 105. *Hil.* 239^c, 935^d, 1159^b, 1160^b.
1162^c.
— οὕτως ἐδ... ἐν ἑαυτῷ] 1 mg.
— οὕτως] οὗτος 69.
— καὶ τῷ νιῷ ἔδωκεν BL. b.l. Æth.
Orig. Int. iv. 686^b. *Eus.* c. Mel. 69^d.
89^b. *Tert.* *Hil.* 61^{es}. (κ. τ. νι. ζω. ἔδωκε.
Orig. iv. 368^a. | †ἔδωκεν καὶ τῷ νιῷ Ξ.
AD. rel. Vulg. (a ut vid.) e. e. Syrr.
Cr. Pst. & Hel. Memph. Arm. | om.
καὶ f.
27. κρινω] †praein. καὶ Ξ. DGr. Δ. 1. rel.
Am. fg. Syr. Pst. | om. AB. Mai. L. 33.
Vulg. Cl. b. c. d. e. l. Syr. Cr. Syr. Hier.
Memph. Arm. Æth. *Orig.* ii. 548^a.
558^e, iv. 41^b, 359^e, 360^c. *Tert.* [h. a.]
— ὅτι ad fin.] conj. cum seqq. 1. Syrr.
Pst. & Hel.* | cum antt. 33. Lat. Syrr.
Cr. & Hel. txt.

27. νιος add. autem Syrr. Pst. & Hel.*
— ἐστιν *Orig.* iv. | om. 69.
28. ἐρχεται ᾠρα] om. Syr. Cr. | om. ᾠρα
Δ.
— ακουσουσιν B. | -σωσιν LA. 33. |
†-σονται Ξ. AD. rel.
— αὐτον Am. a. b. c. e. f. m. Syrr. Pst. & Hel.
| του υιου του θεου 33. Vulg. Cl. *Orig.*
Int. iii. 922^b. *Tert.* de res. car. 27. filii
Orig. Int. iii. 927^c. του θεου Syr. Cr.
filii hominis *Iren.* 308. του υιου του
ανθρωπου *Orig.* ii. 720^b. || add. et vi-
vent Syr. Cr. (*Orig.* ii.)
29. εκπορευονται] εξελουσονται D.
— οἱ δε ADL. rel. Vulg. b. c. f. Syr. Hel.
| om. δε B. a. e. ff. | et qui m. Syrr.
Cr. & Pst. *Iren.* 308.
— τα φαυλα πραξαντες] φαυλα πρσ-
σονται D (om. τα).
30. ποιειν hic *Orig.* iv. 359^b. *Eus.* c. Mel.
110^a. | ante εγω 33. (Memph.) | post
απ' ἐμαντου D. Vulg. b. c. (e.) f. Syrr.
(Cr.) & Pst. *Eus.* c. Mel. 110^d. [h. a.]
— ουδεν *Orig.* iv. 359^b. *Eus.* c. Mel.
110^a, d. | ουδε ἐν G. *Orig.* iv. 368^a.

22. omne iudicium Cl. | 24. veniet sed tran-
siet Am. | 26. habere vitam Cl. | 27. ei iudi-
cium Cl. | 28. vocem filii dei Cl.

A B D.
L Δ.
1. 33. 69. —
E[F]GHKMSUV
Λ[F^a].

¹ cap. 1:19.

§ F^a
§ Goth.
¶ F^a

35. ἀγαλλιασθῆ-
ναι

37. αὐτὸς μεμαρτ.
μὲ

38. μὲν. ἐν ὑμῖν
§ F
¶ Goth.

τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός
με [†]. ³¹ εἰάν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαντοῦ, ἡ μαρτυρία
μου οὐκ ἔστιν ἀληθής· ³² ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν
περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἣν
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ³³ ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς
[†] Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· ³⁴ ἐγὼ δὲ
οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ
ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ³⁵ ἔκεῖνος ἦν ὁ
λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠβελήσατε
[†] ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.
³⁶ ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν [†] μέζων τοῦ [†] Ἰωάννου·
τὰ γὰρ ἔργα αὐτοῦ [†] δέδωκέν μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσω
αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ [†] ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι
ὁ πατήρ με ἀπεσταλκεν. ³⁷ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ
[†] ἔκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ· οὔτε φωνὴν αὐτοῦ
[†] πώποτε ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε,
³⁸ καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα,
ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.
³⁹ ἐραννᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς
ζῶν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι
περὶ ἐμοῦ, ⁴⁰ καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα ζῶν

non quaero voluntatem meam
sed voluntatem eius qui me
misit. ³¹ (43, 10.) Si ego testi-
monium perhibeo de me, testi-
monium meum non est verum:
³² alius est qui testimonium
perhibet de me, et scio quia
verum est testimonium quod
perhibet de me. ³³ Vos misis-
tis ad Iohannem, et testimonium
perhibuit veritati: ³⁴ ego autem
non ab homine testimonium
accipio, sed haec dico ut vos
salvi sitis. ³⁵ Ille erat lucerna
ardens et lucens, vos autem
voluistis exultare ad horam in
luce eius. ³⁶ Ego autem habeo
testimonium maius Iohanne:
opera enim quae dedit mihi
pater ut perficiam ea, ipsa
opera quae ego facio testimo-
nium perhibent de me quia
pater me misit. ³⁷ Et qui misit
me pater, ipse testimonium per-
hibuit de me: (44, 3.) neque vo-
cem eius umquam audistis,
neque speciem eius vidistis,
(45, 10.) et verbum eius non
habetis in vobis manens: quia
quem misit ille, huic vos non
creditis. ³⁹ Scrutamini scrip-
turas, quia vos putatis in ipsis
vitam aeternam habere, et illae
sunt quae testimonium perhi-
bent de me; ⁴⁰ et non vultis
venire ad me ut vitam habeatis.

30. το θέλημα 2^o.] om. Syr.Hier.
— με] om. B.Bthly.Bch.(etra,Bcl.Mai.)
— fin.] † add. πατρος Σ. E. rel. Tol.
b.c. (Orig. iv. 359^c) Eus. e. Mcl. 38^a.
| om. ABDLΔ. 1. 33. KA. Vulg. a.e.f.
Syr.Crt.Pst.&Hel. Memph. Arm. Aeth.
Orig. ii. 701^a. iv. 359^b. Eus. e. Mcl.
110^{a,d}.
32. οἶδα Vulg. b.c.f.g. Syrr.Pst.&Hel. |
οἶδατε D. a.e. Syrr.Crt. Arm. (καὶ οἶδα
ad fin. om. ff.)
— ἀληθης] -θινη L. 33.
— μαρτυρία] add. μου D^a. e. | add. αν-
του D². b.g. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
Aeth.
— μαρτυρεῖ] μεμαρτυρηκε 69. Arm.
33. vos ipsi misistis ad me, et testimonium
perhibuit Joannes de me ff.
34. παρα] περι 69.
— ἀνθρώπου] -πωv DA(2Tf.) Memph.
W. Arm. (-πω Λ* Tf.)
— λεγω] λαλω L.
35. ἀγαλλιαθῆναι ADΔ. 33. EGHKMS
UVA. | † ἀγαλλιασθῆναι Σ. B.Mai.L.
1. 69.
— πρὸς ὥραν] ante ἀγαλλ. Δ. Vulg. Cl.

a. ff. Hil. 322^c. | Contra, Orig. Int. iii.
939^c.
36. μεζων AB.Bthly.Bch. 33. EGMA.
(μεζω B.Mai.ed.2.) | μεζον 69. | με-
ζονα D. | † μεζω Σ. B.Mai.(ed.1.)
LΔ. Is. HKSSUVs.
— δέδωκεν BL. 1. 33. 69. | † ἐδωκεν Σ.
AD. rel.
— ὁ πατ. 1°.] om. ὁ V.
— τελειώσω] τελεσω 69.
— αὐτα 2°.] om. 33. G.
— ποιῶ] † praem. εγω Σ. ΔGr. rel.
Vulg. c.e.f. Syr.Hel. Goth. | om. AB
DL. 1. 33. b. (ΔLat.) Memph. Arm.
Aeth. Hil. 896^b. 996^c. (om. ἃ εγω ποιῶ
a. ff. l.) (εγω ΔGr. sed om. ποιῶ.)
— ὅτι] praem. καὶ 69.
— ἀπεστάλκεν] ἀπεστειλεν D.
37. πατήρ] praem. ὁ Δ.
— ἐκεῖνος BL. a. | ἐκεῖνος αὐτος D. |
† αὐτος Σ. AD. 1. 33. rel. Vulg. b.c.
c.f. ff. TerL. adv. Pr. 21. Hil. 896^b.
996^c.
— μεμαρτυρηκεν Vulg. e. Memph. Arm.
TerL. Hil. | μαρτυρεῖ D. (a.) b.c.f. Syrr.
Crt.Pst.&Hel. (Aeth.) Orig. iv. 237^c.

37. πωποτε ante ακηκ. ABDL. 33. 69. K.
Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Goth. Arm.
Syn. Ant. Routh. iii. 297. Hil. | † post
Σ. Δ. 1. rel. Memph. TerL. [om.
Aeth.]
38. ἐν ὑμῖν ante μενοντα BL. 1. 33. Vulg.
b.c.f. ff. g.l. Aeth. Hil. 996^c. | † post Σ.
AD. rel. a.e. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Goth.
Arm. | om. μενοντα Memph.
— ἀπεστειλεν (-στελεν KTf.)] απε-
σταλκεν D.
— τουτῳ] τουτον 69.
39. εραννατε B^a Rl. Mai. ed. 2. | † επεραννατε
Σ. AB²D. rel. Orig. i. 468^d. 589^b. iv.
97^c. 121^b. Eus. D.E. 510^d. Ec. Pr. 224.
— εχειν] post δοκειτε D. | Contra, Iren.
239. Orig. iv. bis. Eus. D.E. Ec. Pr.
— αἱ μαρτυροῦσαι] ἀμαρτανουσαι D^a Gr.
(illae scripturae testificentur Syr.Crt.)
— fin.] add. in quibus putatis vos vitam
habere (huc usque Arm.); hac (haec b.)
sunt quae de me testificantur a. (b test.
de me). Syrr.Crt. (Arm.)

30. misit me Cl. | 31. melpso Cl. | 35. ad ho-
ram exultare Cl. | 36. misit me Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph.
[Goth.] Arm. Æth.

J cap. 12:43.

44. [θεοῦ]
§ Goth.

47. ῥήμ. πιστεύετε
s. πιστεύετε

ἔχρητε. ⁴¹ Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω·
⁴² ἄλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ
οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ⁴³ ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· εἰς ἄλλος
ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκείνους λήμψουσιν.
⁴⁴ πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, ^j δόξαν παρὰ ἀλλή-
λων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου
θεοῦ οὐ ζητεῖτε; ⁴⁵ μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω
ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν
† Μωυσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. ⁴⁶ εἰ γὰρ ἐπι-
στεύετε † Μωυσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ
ἐμοῦ ἐκείνος ἔγραψεν. ⁴⁷ εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμα-
σιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύ-
σετε;

VI. ^{μτ} 16 ^{1 k} Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς
^a θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος. ² ἠκολού-
θει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐθεώρουν † τὰ ση-
^{μζ} μεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ³ ἀνῆλθεν δὲ
^γ εἰς τὸ ὄρος † Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν
^{μη} μαθητῶν αὐτοῦ. ^a ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα ἢ ἑορτῇ

⁴¹ Claritatem ab hominibus non accipio, ⁴² sed cognovi vos quia dilectionem dei non habetis in vobis. ⁴³ Ego veni in nomine patris mei, et non accipitis me: si alius venerit in nomine suo, illum accipietis. ⁴⁴ Quomodo potestis vos credere, qui gloriam ab invicem accipitis, et gloriam quae a solo est deo non quaeritis? ⁴⁵ Nolite putare quia ego accusaturus sim vos apud patrem: est qui accusat vos Moses, in quo vos speratis. ⁴⁶ Si enim crederetis Mosi, crederetis forsitan et mihi: de me enim ille scripsit. ⁴⁷ Si autem illius litteris non creditis, quomodo meis verbis credetis?

¹ (46, 1.) Post haec abiit Iesus trans mare Galilaeae quod est Tiberiadis, ² et sequebatur enim multitudo magna, quia videbat signa quae faciebat super his qui infirmabantur. ³ (47, 3.) Subiit ergo in monte Iesus, et ibi sedebat cum discipulis suis. ⁴ (48, 1.) Erat autem proximum

40. ἰνα] add. καὶ U.
— ζωνν] add. αἰωνιον D. 69. e.g. Syr.
Pst. | Contra, Iren. 239. Hil. 997^e.
41. ἀνθρώπων Hil. 997^e. | -που AK.
Memph.
42. ἀλλὰ BDL. 33. | † ἀλλ' ὧ. ΔΔ. rel.
— οὐκ ἐχετε] ante τὴν ἀγάπην D. b.e. |
Contra, Hil. (οὐχεταί A.)
— ἐν ἑαυτοῖς] ἐν αὐτοῖς LD.
44. ὑμεῖς] om. L.
— πιστεῦσαι Orig. i. 228^b, 259^a. | πιστεν-
ειν AL. i. 33.
— παρα AL. rel. Orig. i. 228^b. Eus. Pr.
Ev. 653^b. | παρ' B. Mai. D. i. 69 Scr.
K. Orig. i. 259^a.
— ἀλλήλων Orig. i. 259^a. | ἀνθρώπων Δ.
Orig. i. 228^b. Eus. Pr. Ev. Hil. 997^e.
— τὴν 2°] om. 69.
— του μονου] του ἐνος Eus. Pr. Ev.
— θεου ADL. rel. vv. Orig. i. bis. Hil.
| om. B. a.b. Memph. MS. Arm. MSS.
Orig. iii. 687^a. Eus. Pr. Ev. vid. Didymum in Ps. (Mai. vii. 135). (? ΘΥ om.
inter -ΟΥ' et ΟΥ').
— ζητεῖτε] ζητεῖ Δ.
45. ἐγὼ] om. G* K* A. c.
— ὑμων 1°] ὑμᾶς D*. | ὑμιν L.

45. προς τον πατερα] om. Syr. Crt.
— κατηγορων] -γορος M.
— ὑμων 2°] add. προς τον πατερα
B.
— Μωυσης BDL. 33. K. | † Μωυσης ὧ.
A. rel.
46. ἐπιστενετε bis. Orig. i. 389^e. iii. 178^e.
iv. 121^b. 237^{a.c}. | ἐπιστενεσατε bis A.
Eus. in Ps. 644^e.
— Μωυσει B. Mai. DL. Orig. i. 389^e.
Μωυση B. Btly. Bch. K. Μωυσ... 33. |
† Μωση ὧ. HKMSUA. | Μωσει AD.
i. 69. EFGV. Orig. iii. iv. ter.
— γαρ εμου Orig. i. iii. iv. ter. Eus. in
Ps. | εμου γαρ D. || add. αν Α*. (om.
γαρ Syr. Hier.)
47. πιστευσετε AL. 33. rel. Syrr. Pst. &
Hcl. Orig. i. (De la Rue) iii. | πιστεν-
σητε DA. i. 69. GS. | πιστενετε BV.
Syr. Crt. Iren. 229 MSS. Orig. i. (Hoeschel.) (vid. ante.)
1. μετα] add. δε 69. Memph. W.
— της θαλ. της Γαλιλ.] om. G.
— της Τιβ. a. quod est Tib. Vulg. c.
illius Tib. ff. || praem. eis τα μερη D.
b.e. Syr. Hcl. (cod. Bars.) | praem. και
V. f. Goth.

2. ηκολουθει δε BDL. i. 33. 69. a.b.c.e.
ff. l. Memph. | † και ηκολουθει ὧ. A.
rel. Vulg. f. Syr. Hcl. Arm. Æth. |
και ηκολουθησεν F. (Syrr. Crt. & Pst.)
Goth.
— εθεωρουν (A) BDL. 33. 69. (-ρων A.)
| † εωρων ὧ. Δ. i. rel.
— τα σημεια] † praem. αυτου ὧ. ΔΕ. rel.
| om. ABDL. i. 33. 69. KSA. Latt.
Syrr. Memph. Goth. Arm. Æth.
3. ανηλθεν] απηλθεν D. (non 69.) a.
ff.
— δε AB. rel. Syr. Hcl. Memph. W. (om. δε
Memph. Schw. Arm.) | ουν D. i. 69.
Latt. Goth. | et ascendebat Syr. Crt.
et ascendit Syr. Pst. Æth.
— Ιησους] † praem. ο ὧ. AL. rel. | om.
BD. || ο Ιησ. ante εις το ορος U*. Syrr.
Crt. & Pst. | om. Δ.
— εκει] post εκαθ. D. i. U. Æth.
— εκαθητο] εκαθηζετο D. | εκαθεζετο
69.
4. ην δε εγγυς] εγγυς δε ην D.

⁴⁴ vos potestis Cl. | deo est Cl. | ⁴⁷ verbis
meis Cl.
² videbant Cl. | ³ subiit ergo in montem Cl.

A B D. 11' L Δ. μθ
1. 33. 69. α
EFGHKMSUV[Γ]
Λ.

7. βρ. [τι]

τῶν Ἰουδαίων. ⁵ ἐπάρας οὖν † τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς" καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς † Φίλιππον, Πόθεν † ἀγοράσωμεν" ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οὗτοι; ⁶ τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν ποιεῖν. ⁷ ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος, Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος † βραχὺ † λάβῃ. ⁸ λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, ⁹ "Ἔστιν παιδάριον † ὧδε, † ὃς" ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς τοσούτους; ¹⁰ εἶπεν † ὁ Ἰησοῦς, Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. † ἀνέπεσαν" οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν † ὥς" πεντακισχίλιοι. ¹¹ ἔλαβεν † οὖν" τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν † τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ᾔθελον. ¹² ὥς δὲ ἐνεπλήσθησαν λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. ¹³ συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων

pascha, dies festus Indaeorum. ⁵ (43, 1.) Cum sublevasset ergo oculos Iesus et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum, dicit ad Philippum, Unde ememus panes ut manducent hi? ⁶ Hoc autem dicebat temtans eum: ipse enim sciebat quid esset factururus. ⁷ Respondit ei Philippus, Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat. ⁸ Dicit ei unus ex discipulis eius, Andreas frater Simonis Petri, ⁹ Est puer unus hic qui habet quinque panes hordiacios et duos pisces: sed haec quid sunt inter tantos? ¹⁰ Dixit ergo Iesus, Facite homines discumbere. Erat autem facinum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque milia. ¹¹ Accepit ergo panes Iesus, et cum gratias egisset distribuit discumbentibus, similiter [et] ex piscibus quantum volebant. ¹² Ut autem saturati sunt, dixit discipulis suis, Colligite quae superaverunt fragmentorum, ne pereant. ¹³ Collegerunt ergo et impleverunt duodecim coplinos fragmentorum ex quin-

5. ὁ Ἰησοῦς post τ. ὀφθαλ. ABDL 1. 33. 69. KM. Latt. Syrr.Crt.&Hcl. Memph. Goth. Arm. Æth. | † ante τ. Δ. rel. Syrr.Pst.
— ὀφθαλμοῦς] add. αὐτοῦ U. Syrr.Crt. Pst.&Hcl. Memph.ed. Æth.
— πολὺς] post ὄχλος D. Vulg. a.b.c.f.iff. | Contra, e.
— λέγει] praem. καὶ D Gr. Syrr.Crt.& Pst. Æth.
— Φίλιππον] † praem. τον τ. A. 1. 69. rel. | om. BDLΔ 33.
— ἀγοράσωμεν ABDLΔ 1. 33. 69. EFG HMSA. | † -σομεν τ. KUVs.
— οὗτοι] ante φαγωσιν G. a.
6. ᾗδει] οἶδει 69*.
— ἐμελλεν ABDLΔ 33. 69. KSs. | ημελ. D. 1. EFGHIMUVA.
7. ἀπεκρίθη] αποκρίθη Λ. | αποκρινεται D Gr.
— Φίλιππος] praem. ὁ L.
— ἀρτοι] post αὐτοῦ D.
— ἀρκοῦσιν] ἀρκεῖ L.
— ἕκαστος] † add. αὐτῶν τ. DΔ. rel. Syrr.Pst. | om. ABL 33. 69. Latt. Syrr. Hcl. Memph. Goth. Arm. Æth. (ut modicum modicum edant Syrr.Crt.)
— βραχὺ] † add. τι τ. ALΔ 1. 33. 69. rel. Vulg. c.f. Syrr.(Crt.&Pst.)&Hcl.

- Arm. (Æth.) | om. BD. b.e.iff.g. Memph. Goth. [a.]
8. ὁ ante ἀδελφ.] om. 69.
9. παιδάριον] † add. ἐν τ. A. rel. Vulg. c.f. Syrr.Pst.&Hcl. (Memph.?) Goth. Arm. | om. BDL 1. 69. a.b.e.l. Syrr. Crt. Æth. Orig. iii. 477°. (h. 33.)
— ὃς ABD*GUA. (h. 33.) | † ὃ τ. D²L. rel. (ὡ sic H.) Orig. iii.
— τι] om. D*.
— τοσούτος K.
10. εἶπεν] † add. δε τ. AΔ. rel. b. Syr. Hcl. Goth. (et dixit Memph. Æth.) | add. οὖν DG. Vulg. c.e.f.g. | non habent BL a. Syrr.Crt.&Pst. Arm. Orig. iii. 510^b. (Itc recumbere facite eos homines consensus consensus Syrr.Crt.)
— χορτος] post πολὺς A. b.
— τῷ τόπῳ] om τῷ Δ.
— ἀνέπεσαν ABDLΔ 1. 69. EFGMV. | † ἀνέπεσον τ. 33s. HKSsUA.
— οὖν ABDL 1. 33. 69. KUA. Vulg. a.b.c.f. Syrr.Hcl. Memph ed. | om. ΔE FGHMSV. Memph.MSS. Goth. et recub. e. Syrr.Crt.&Pst. Arm. (Æth.)
— οἱ] om. DL 1. 33.
— ἀνδρες] praem. ἀνθρωποι AK.
— τον ἀριθμον] των ἀριθμων 69. M. | om. a.e. (των -μον L. τον -μων E.)

10. ὥς B.Mai.DL | † ὥσει τ. A. rel. | om. Syrr.Crt.&Pst. Memph.
11. ἐλαβεν οὖν ABDL. Vulg. c.(e.)f.iff. Syrr.Hcl.mg.(cod. Bars.) Memph. | † ἐλ. δε τ. Δ. 33s. rel. b. Syr.Hcl.txt. Goth. Arm. | accepit (tantum) a. | καὶ λαβὼν 1. 69. G. (Syrr.Crt.&Pst.) (Æth.) vid. Mar. vi. 41. viii. 6. Matt. xv. 36.
— ἀρτους] praem. πεντε D.
— καὶ ευχαριστήσας Syrr.Hcl. (Orig. iii. 510^b.) | ηυχαρίστησεν καὶ D. (a.) (b.) e. Syrr.Crt.&Pst.
— διέδωκεν ABL rel. | ἐδωκεν D. 69. b.e. Orig. iii. || † add. τοῖς μαθηταῖς οἱ δε μαθηταῖ τ. DΔ. 69. rel. (b.) (e.) Æth. Platt. | om. ABL 1. 33. Vulg. a.c.f.iff.l. Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Syrr.Hier. Memph. Goth. Arm. Æth.Rom. Orig. iii.
— ὁμοίως] add. δε DML.
— ἐκ] απο M.
— ὅσων 69.
12. ἐνεπλήσθησαν] ἐπλησθ. 1. E.
— περισσεύσαντα ADL rel. | περισσεύοντα B. (vid. Matt. xiv. 20. xv. 37.)

5. dixit Cl. | 11. Iesus panes Cl. | om. et Am. | 12. impleti sunt Cl. | fragmenta Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Theb.]
Goth. Arm. Æth. i
§ Γ
14. ἂ ἐπ. σημεία

§ Theb.†

ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ[†] ἐπερίσσευσαν¹⁴ τοῖς βεβρωκόσιν. ¹⁴ § οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὁ ἐποίησεν σημεῖον[†], ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθὺς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

17¹⁵ § Ἰησοῦς οὖν γινούς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάξιν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν[†] βασιλέα, ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. ¹⁶ ὥς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ¹⁷ καὶ ἐμβάντες εἰς[†] πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς[†] Καφαρναούμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ[†] οὐπω[†] ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ¹⁸ ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος[†] διεγείρετο. ¹⁹ ἐληλακότες οὖν ὥς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ²⁰ ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ²¹ ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως[†] ἐγένετο τὸ πλοῖον[†] ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

ν/β
1

18²² Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς

que panibus hordiaciis, quae superfuerunt his qui manducaverunt. ¹⁴ (30, 10.) Illi ergo homines cum vidissent quod fecerat signum, dicebant quia Ille est vere propheta qui venturus est in mundum.

¹⁵ Iesus ergo cum cognovisset quia venturi essent ut raperent eum et facerent eum regem, ^(31, 4.) fugit iterum in montem ipse solus. ¹⁶ Ut autem sero factum est, descendunt discipuli eius ad mare, ¹⁷ et cum ascendissent navem, venerunt trans mare in Capharnaum. Et tenebrae iam factae erant, et non venerat ad eos Iesus, ¹⁸ mare autem vento magno flante exsurgebat. ¹⁹ Cum remigassent ergo quasi stadia viginti quinque aut triginta, vident Iesum ambulante super mare et proximum navi fieri, et timuerunt. ²⁰ Ille autem dicit eis, Ego sum, nolite timere. ²¹ Volverunt ergo accipere eum in navem, et statim fuit navis ad terram quam ibant.

²² (52, 10.) Altera die turba quae stabat trans mare vidit

12. ἀποληταί] add. ἐξ αὐτῶν D. (b.)f. Memph. (Æth.)
13. οὖν Vulg. c.e.f.f. Syr.Hel. Memph. ed. | δε DA. b. Et coll. a. Syrr.Crt. &Pst. Æth. Tunc coll. Goth. om. Arm.
— ἂ] om. Δ.
— ἐπερίσσευσαν BD. | †ἐπερίσσευσεν Ξ. AL. rel. (περίσσευσεν Δ. περιέσσευσε U.)
14. om. ver. e.
— οἱ οὖν] add. οἱ 69 sic. (οἱ) ὁ F*.)
— ἰδόντες] εἰδότες L.
— ὁ ἐπ. σημειον ADL. rel. (b.)c.(f.f. g¹.) rel. | ἂ ἐπ. σημεία B. a. Memph. Arm. || †add. ὁ Ἰησοῦς Ξ. AL. f. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Goth. Æth. ante ἐπ. Vulg.Cl. ff. | om. B.Mai. D. Am. a.b.c.g. Syrr.Crt. Arm.
— ἀληθως] om. D.
— ἐρχομενος] post εἰς τὸν κόσμον DM. a.b.f. (om. εἰς τ. κοσμ. c.)
15. Ἰησοῦς οὖν] ὁ οὖν Ἰησοῦς 69. G.
— ποιησωσιν] †add. αὐτον Ξ. D. rel. Latt. Syrr. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. | om. ABL. 1. 33. Orig.iv. 399^c.
— ἀνεχωρησεν] ἐχωρησεν B.Btly.Bch. (etra, Blc.Mai.Vcl.dis.) | praem. reliquit eos Syrr.Crt.

15. πάλιν ABDL. 1. 33. KA. Latt. Syrr. Crt.&Hel. Goth. Arm. | om. Δ. 69. E FGIMSUVΓTf. Syrr.Pst. Memph. Theb. Æth. Orig.iv.
— ad fin.] add. κακεῖ προσηυχετο D. | Contra, rel. Orig.iv.
16. οψία] -ας M.
— ἐπ.] εἰς Δ. 69.
17. ἐμβάντες] ἀναβάντες AK.
— πλοιον] †praem. το Ξ. AD. 1. rel. | om. B.Mai.LΔ. 33. Goth.
— πέραν] praem. εἰς το D. 69. (τ. θαλ. om. e.)
— Καφαρναουμ BD. | †Καπερναουμ Ξ. AL. rel.
— καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγονει] κατέλαβεν δε αὐτοὺς ἡ σκοτία D. (ιον 69.)
— οὐπω BDL. 33. 69. a.b.e.f. Syrr.Hier. Memph. Goth. Arm. Æth. | †ουκ Ξ. AD. rel. Vulg. c.f. Syrr.Crt.Pst.&Hel. [Theb.]
— ἐληλυθει] post πρὸς αὐτοὺς B(-θε Btly.Bch.etra,Mai.)
— ὁ Ἰησοῦς] ante πρὸς αὐτ. D. a. Æth. | om. ὁ L. || add. εἰς τὸ πλοῖον K.
18. Et ventus surgebat vehementer, et turbatum est illis mare Syrr.Crt.
— τε e. | δε DGr. Vulg. b.c.f. Syrr.Pst.

&Hel. Memph. Goth. Æth. | om. Theb. [a.]
18. μεγάλου] om. 69.
— διεγείρετο B.Btly.Bch.Mai.(ed.2.) L. 69 Scr. GUVATf. | †διηγείρετο Ξ. AB.Mai.(ed.1.)D. rel.
19. ὥς BL. rel. | ὥσει AD. 1. (ante εἴκοσι D.)
— σταδίους] σταδία D.
— γινομενον] γινόμενον G. Theb. | γενομενον 69. || om. seq. καὶ 69. a. Syrr.Crt.&Pst. Arm.ed.
20. ὁ δε] add. Jesus Syrr.Crt.&Pst.
— αὐτοῖς] -τοῖς K. | om. Goth.
— μὴ φοβεῖσθε] om. Syrr.Crt. (φοβήσθη FK.)
21. λαβεῖν] post αὐτον D. 69. e. Goth.
— ἐγεν. ante τὸ πλοῖον ABL. 1. 33. 69. G sic. Am. c.e.g.l. Memph. Theb. Arm. Æth. Orig.iii. 10^a. | †post Ξ. D. rel. Vulg.Cl. a.b.f.f. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Goth.
— ἐγενετο] ἐγενήθη D.
— τῆς γῆς] τὴν γῆν 69. Orig.iii.
22. περα B*RL.

13. manducaverunt Cl. | 14. quod Iesus fecerat Cl. | 19. supra Cl. | 21. navis fuit Cl. | in quam Cl. | ibat Am.

ΑΒΔ[Τ].
ΙΔ.
1. 33. 69.
ΕΦΓΗΚΜΣΥΓΛ.

23. πλοῖα

θαλάσσης † εἶδον" ὅτι πλοῖάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν, † καὶ ὅτι οὐ συνεισηλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ † πλοῖον," ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον. ²³ ἄλλα † ἦλθεν πλοῖάρια ἐκ Τιβε-
ριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου. ²⁴ ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν † αὐτοῖς εἰς τὰ † πλοῖάρια" καὶ ἦλθον εἰς † Καφαρναοὺμ" ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν, ²⁵ καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ, Ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; ²⁶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ²⁷ ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρω-
σιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν μένου-
σαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός.
²⁸ εἶπον οὖν § πρὸς αὐτόν, Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώ-
μεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; ²⁹ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ

quia navicula alia non erat ibi nisi una, et quia non introisset cum discipulis suis Iesus in navem sed soli discipuli eius abissent, ²³ aliae vero supervenerunt naves a Tiberiade iuxta locum ubi manducaverant panem gratias agente domino: ²⁴ cum ergo vidisset turba quia Iesus non esset ibi neque discipuli eius, ascenderunt naviculas et venerunt Capernaum quacientes Iesum. ²⁵ Et cum invenissent eum trans mare, dixerunt ei, Rabbi, quando huc venisti? ²⁶ Respondit eis Iesus et dixit, Amen amen dico vobis, quaeritis me non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus et saturati estis. ²⁷ Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam aeternam, quem filius hominis vobis dabit: hunc enim pater signavit deus. ²⁸ Dixerunt ergo ad eum, Quid faciemus ut operemur opera dei? ²⁹ Respondit Iesus et dixit eis, Hoc est opus

§ T

22. εἶδον AB. Mai. L. a. f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb. Goth. Æth. | εἶδεν D. Vulg. b. c. Arm. | † εἶδον Ξ. (Δ) E. rel. (Syr. Cr.) eum scirent e. (Syr. Hel. mg.) (εἶδον Δ.)
— αλλο] ante πλοῖαριον 69. a. e. (αλλων H.) | πλοῖαριον ante sic K.
— εἰ μὴ ἐν] † add. ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ξ. (D) (Δ Gr.). (33.) (69.) EFGHKMSUV (Λ). (a.) e. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Theb. (Arm.) | ἐκεῖνο] om. D. 33. a. Syr. Cr. Arm. ἐν ἐκεῖνῳ A sic. -νω et Γ. | εἰς ὃ] εἰς ὃν Δ. 69* Scr. εἰς ὃ E* Γ. | ἐνέβησαν] ἀνέβ. Δ. | αὐτοῦ] αὐτοῦ Ἰησοῦ D*. του Ἰησοῦ D*. 69. a. Syr. Cr. Arm. || non habent ABL. 1. Vulg. (b.) c. f. ff. g. l. (Δ Lat.) Memph. Goth. Æth. | ἐκεῖνο tantum b.
— ου] om. A.
— συνεισηλθεν] add. ὁ Ἰησοῦς A. (habet et post μαθ. αὐτ.) om. postea μαθ. αὐτ. (a.) f. ff. Arm. Æth.
— εἰς το πλ.] om. Theb. Mnt.
— πλοῖον ABDL. 1. 33. 69. K. Vulg. b. c. e. ff. | † πλοῖαριον Ξ. Δ E. rel. a. f.
— ἀλλὰ μονοι.... ἀπῆλθον] om. Syrr. Cr. & Pst. || μονοι] -νον D. a.
23. ἀλλὰ.... πλοῖαρία] ἀλλων πλοῖαριων ἐλθοντων D. (b.) Syr. Cr. Arm.
— ἀλλὰ] † add. ἐξ Ξ. A. rel. Vulg. a. c.

f. ff. Syrr. Pst. & Hel. Goth. (Æth.) | om. BL. 33. (b.) e. Memph. Theb. | vid. Dsupra et Syr. Cr.
23. ἦλθεν] ἦλθον L. 1. 33. KMG (L post Τιβερί. K post πλοῖαρία.)
— πλοῖαρία AL. rel. a. e. (vid. Dsupra.) | πλοῖα B. Vulg. b. c. f. ff. l.
— ἐκ] add. τῆς B.
— εὐχαριστ. του κυρίου ABL. rel. Vulg. b. (c.) f. ff. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb. Goth. Æth. | om. D. 69* (habet in mg. man. rec.) a. e. Syr. Cr. Arm.
— εὐχαριστ.] post του κυρ. 1. | gratias agentes domino Am. c. (του κυρίου του Ἰησοῦ Syrr. Pst. & Hel. mg.)
24. εἶδεν] εἶπεν H sic. | ἐγνώ U.
— Ἰησοῦς] om. H. | praem. ὁ 69.
— ἐνέβησαν] ἀνέβ. L. 1. | ἐλαβον D. 69. b. ff. l. Arm.
— αὐτοὶ] † praem. καὶ Ξ. Is. 33s. UF. | om. AB (D) LΔ. 69. EFGHKM (S) VΛ. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Æth. || om. αὐτοὶ S. Vulg. a. c. e. f. Goth. Arm. | ἐαυτοῖς D. b. ff. l. (non 69.)
— εἰς τα] om. D. Am. b. e. | om. εἰς 69.
— πλοῖαρία B. (Btly. s) Mai. DL. 33. 69. Latt. Syr. Hel. mg. | † πλοῖα Ξ. A. rel.

24. Καφαρναοὺμ BD. | † Καπερναοὺμ Ξ. AL. rel.
— τον Ἰησοῦν] αὐτον K. om. b.
25. ῥαββί ADLΔ. rel. Memph. Theb. | ῥαββει BEHΓA.
— γεγονας ff. Syr. Hel. Memph. | ἐληλυθας D. (Latt.) Syrr. Cr. & Pst. Theb. Mnt. Goth. Arm. (ante ὧδε). (Æth.)
26. ἀπεκρ. et postea καὶ] om. Syr. Cr.
— εἶδετε Orig. i. 243^e. iv. 454^b. | εἶδατε D.
— σημεῖα] add. καὶ τερατα D. a. b. f. Goth. (vid. iv. 48.) | Contra, Orig. i. iv. Novat. 275.
27. ἀλλὰ τὴν βρωσιν ABD. rel. vv. Clem. (736.) Orig. i. 243^e. Novat. Hil. 972^e. | om. τὴν βρωσιν 69. EFGH. Vulg. c. Clem. 319. 551.
— ἵμιν δώσει Am. c. Syr. Hel. Orig. i. Novat. | διδωσιν ἵμιν D. e. ff. Syr. Cr. Goth. (Hil. 972^d.) | δωση ἵμιν 69. (Vulg. Cl.) (a. b. f.) Syr. Pst.
— τουτον] τον U. | τουτο 69. V.
— ὁ πατηρ] ante ὁ θεος L. (post Syr. Cr. Memph. Theb.) | Contra, Novat. Hil. 28. οὖν Hil. 972^d. | om. A. Syrr. Cr. &

23. agentes Am. | 24. in navic. Cl. | 27. dabit vobis Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb. ^{ny}
Goth. Arm. Æth. ^d

εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα
† πιστεύητε³⁰ εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκείνος. εἶπον οὖν
αὐτῷ, Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ
πιστεύσωμεν σοι; τί ἐργάζῃ; ³¹ οἱ πατέρες ἡμῶν
τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγραμ-
μένον, ^m Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.
³² εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
Οὐ † Μωσῆς³³ ἔδωκεν³⁴ ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ³³ ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ
ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζῶν διδοὺς
τῷ κόσμῳ. ³⁴ εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, Κύριε, πάν-
τοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. ³⁵ εἶπεν † αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος
πρὸς † ἐμέ³⁶ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ
οὐ μὴ † διψήσῃ³⁷ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι
καὶ ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. ³⁷ πᾶν ὃ δίδω-
σίν μοι ὁ πατήρ πρὸς ἐμέ ἥξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον
πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. ³⁸ ὅτι καταβέβηκα

dei ut credatis in eum quem
misit ille. ³⁰ (33, 4.) Dixerunt
ergo ei, Quod ergo tu facis
signum ut videamus et creda-
mus tibi? quid operaris? ³¹
(34, 10.) Patres nostri mannam
manducaverunt in deserto, si-
cut scriptum est, Panem de
caelo dedit eis manducare.
³² Dixit ergo eis Iesus, Amen
amen dico vobis, non Moses
dedit vobis panem de caelo,
sed pater meus dat vobis pan-
em de caelo verum. ³³ Panis
enim dei est qui descendit de
caelo et dat vitam mundo.
³⁴ Dixerunt ergo ad eum, Do-
mine, semper da nobis panem
hunc. ³⁵ (35, 1.) Dixit autem
eis Iesus, Ego sum panis vitae:
qui venit ad me non esuriet,
et qui credit in me non sitiet
unquam. ³⁶ Sed dixi vobis
quia et vidistis me et non cre-
didistis. ³⁷ (36, 10.) Omne quod dat
mihi pater ad me venit, et eum
qui venit ad me non eiciam
foras, ³⁸ (37, 1.) quia descendi de

^m Psa. 78 (77): 24.

35. πρὸς με
— πεινάσει

Pst. Syr. Hier. Arm. (Contra, Hel.)
[Æth.]
28. ^τ add. οὖν G. (praem. Judaei e.) |
non add. Orig. i. 243^f. Hil.
— ποιῶμεν Elz. AB. Mai. TLΔHKMUA
(?F). Orig. i. 243^f. | ποιοῦμεν St. 3.
1s. 33s. EsSsGs. | ποιήσομεν 69. | ποιη-
σωμεν (D)G. (ποιησ. et εργασ. trans-
pon. D.)
— εργαζόμεθα Orig. i. | εργασωμεθα D.
(ερσωμεθα D*) supra. | -ζομεθα KM
ITf.
29. ὁ Ἰησοῦς ABDTL. rel. Orig. i. 243^f.
| om. ὁ ΔΕFGHMUVΓ.
— το ἐργον Orig. i. Hil. 972^d. | τα εργα
T. vid. ver. 28. (Contra, Theb.)
— ἵνα] add. ἀπαντες 69. (om. Orig. i.
Hil.)
— πιστεύητε AB. Mai. T(L). 1. 33. Orig.
i. (-εἰτε L.) | † πιστεύσητε Ξ. D. rel.
— ἀπεστείλεν Orig. i. | ἀπεσταλκεν TT.
30. εἶπον] εἶπεν D*.
— οὖν 2^o. Eus. c. Mel. 179^c. | om. L. 33.
Syr. Pst. Arm. Æth. | autem b.
— ποιεῖς συ α. Vulg. c. Mel. | σοι (i.e.
συ) ποιεῖς D. Vulg. (b.) c. e. (f.) (Theb.)
| om. συ 69. Arm.
— ἰδομεν Γ.
— πιστευσομεν 69*.
31. ἡμῶν] ἡμῶν 69*. U.

31. το μαννα] post εφαγον L. 33. 69. V.
Vulg. Cl. a. ff. Syr. Hel. | Contra, Am.
b. c. e. f. Syrr. Crt. & Pst. Eus. c. Mel.
179^d.
— ἐστιν γεγραμμενον Eus. c. Mel. | ἐστιν
γεγρ. ἐστιν D (est. 1^o. deletum). | γε-
γραπται 1.
— ἔδωκεν] δέδωκεν 69. Eus. c. Mel. (cod.
Venet.)
32. εἶπον F.
— οὖν Vulg. c. Syr. Hel. Theb. | om.
LG. a. e. Syrr. Crt. & Pst. Memph. au-
tem b. Arm. [Æth.]
— ἀμὴν semel 69. | Contra, Eus. in Ps.
471^b. c. Mel. 179^d.
— Μωσῆς BDL 33. KV. Orig. i. 244^c.
(T n. I.) | † Μωσῆς Ξ. A. rel. Clem. 125.
— ἔδωκεν BDL Clem. 125. Eus. c. Mel.
| † δέδωκεν Ξ. AT. rel. Orig. i. 244^c.
Eus. in Ps.
— ἀλλ' Orig. i. | ἀλλα D.
— ἐκ του ουρ. ἐκ του ουρ.] om. 69.
33. ἀρτος] add. ὁ D. | Contra, C^{em}. 125.
Orig. i. 244^a. Eus. in Ps. 471^c.
— ζῶν hic a. b. e. Syr. Crt. Arm. Clem.
Orig. i. iii. 553^a. iv. 23^c. Orig. Int. iii.
111^c. Eus. in Ps. 85^a. 171^c. 471^c. | post
ἰδουος A. 33. K. Vulg. c. f. ff. Syrr.
Pst. & Hel. Memph. Theb. Goth. Æth.
Eus. in Ps. 267^a. | om. 1. (ἰδωος D.)

35. εἶπεν] † add. δε Ξ. AD. rel. Vulg. c.
Syr. Hel. mg. Et dixit f. ff. g. Goth.
Æth. | add. οὖν D. 33. 69. Γ. Syr. Hel.
txt. Theb. | non habent BTL. a. b. e.
Syrr. Crt. & Pst. Memph. Arm.
— ὁ Ἰησοῦς] om. Δ.
— πρὸς ἐμε BT. | † πρὸς με Ξ. AD. rel.
Orig. 244^c. Eus. in Ps. 471^c.
— πεινάσῃ ABL. rel. Orig. i. | -σει DT.
1. H. Eus. in Ps. || add. ποτε D.
— διψήσῃ AB* Rl. Mai. (ed. 2.) (D) TLΔ.
1. 33. II. Eus. in Ps. (διψασει D.) |
‡ -σῃ Ξ. B². rel. Orig. i.
— πώποτε Orig. i. Eus. in Ps. | ποτε E.
| εἰς τον αιωνα 33. Syr. Pst.
36. ὅτι καὶ] om. καὶ KA Tf. ef. Syrr. Crt.
& Pst. Theb. Goth. Arm. | om. ὅτι
Memph.
— με] om. A. a. b. e. Syr. Crt.
— οὐ] add. μη T.
— πιστευετε] add. μοι A.
37. πρὸς ἐμε] πρὸς με L. 1. A.
— πρὸς με] πρὸς ἐμε TΔEK. | πρ. μεμε
L.
— ἐκβάλω] -λλω 69. G.
— ἐξω] om. D. a. b. e. Syr. Crt. Hil. 1016^c.
38. καταβέβηκα] καταβη Δ.

31. manducaverunt manna Cl. | 33. de caelo
descendit Cl. | 35. qui venit Cl.

(A) B [C] D T.
L Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΓ
Λ. νη
§ C
¶ F

† ἀπό^ο τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ^ς τὸ θελημα τὸ
ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. ³⁹ τοῦτο
δέ ἐστὶν τὸ θέλημα^π τοῦ πέμψαντός με[†], ἵνα πᾶν ὃ
δεδώκεν μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω
αὐτὸ[†] τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁰ τοῦτο[†] γάρ^ρ ἐστὶν τὸ
θέλημα τοῦ[†] πατρός μου^ν, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν
υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ
ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

^{νθ}
^α 19 ⁴¹ Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι
εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
⁴² καὶ ἔλεγον, Ἐγὼ οὐχ^ι οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς
Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μη-
τέρα; πῶς[†] νῦν^ν λέγει[†] ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
βέβηκα; ⁴³ ἀπεκρίθη^{††} Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
Μὴ γογγύζετε[†] μετὰ^α ἀλλήλων. ⁴⁴ οὐδεὶς δύναται
ἐλθεῖν πρὸς[†] ἐμέ^ν, εἰ μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με

caelo non ut faciam volunta-
tem meam sed voluntatem eius
qui misit me. ³⁹ (58, 10.) Hæce
est autem voluntas eius qui
misit me patris, ut omne quod
dedit mihi non perdam ex eo,
sed resuscitem illum novissimo
die. ⁴⁰ Hæce est enim volun-
tas patris mei qui misit me, ut
omnis qui videt filium et credit
in eum habeat vitam æternam,
et resuscitabo ego eum in no-
vissimo die.

⁴¹ (59, 1.) Murmurabant ergo
Iudæi de illo, quia dixisset,
Ego sum panis qui de caelo
descendi, ⁴² et dicebant, Nonne
hic est Iesus filius Ioseph, cu-
ius nos novimus patrem et ma-
trem? quomodo ergo dicit hic
quia de caelo descendit? ⁴³ (60,
10.) Respondit ergo Iesus et
dixit eis, Nolite murmurare in
invicem. ⁴⁴ Nemo potest venire
ad me nisi pater qui misit me

38. απο ABTL. 33. 69. | † εκ ς. DΔ. 1.
rel. Eus. c. Mel. 110^a.
— ποιω] ποιησω DL* ut vid. Eus. c. Mel.
— με. (ver. 39.) τουτο δε....τ. πεμψαν-
τος] om. C. Syr.Pst. in ed. Widman-
stadt.
— fin.] add. πατρος D. a.(b.)e.(ff.)
Syr.Crt. Syr.Hier. (Novat. 166. Hil.
1016^a.) vid. Tert. adv. Pr. 8. 21. de res.
car. 34. | non habent Eus. c. Mel. Cypr.
175. Novat. 198. Hil. 238^d. 530^r. 812^b.
1033^c. 1100^a.
39. πεμψ. με] † add. πατρος ς. Δ. 33.
69. rel. Vulg. a.c. Syr.Hel. Syr.Hier.
(Arm.) Æth. | om. ABCDTL. 1. b.e.f.
Syr.Crt.&Pst. Memph. Theb. Goth.
— ἵνα παν....πεμψ. με [ante ἵνα πας]
(ver. 40.)] om. M. Goth.
— δέδωκεν μοί] add. ὁ πατήρ Arm.
— ἐξ αὐτου] μηδεν D. (add. s. præm. a.
b. ff. Syr.Crt.)
— ἀλλα] ἀλλ' Δ. 1^a. 69 Scr. Γ. | ἀλλ'
ἵνα D.
— αὐτο ABCDTL². 1. 33. 69. KU.
Vulg. Cl. c. ff. | αὐτον L* ΔEGHSVTA.
Am. a.b.e.f.
— τη εσχ.] † præm. εν ς. AD. 33s. 69.
KSs. Vulg. Cl. a.b.c.f. | om. B.Mai.C
TLA. 1. EGHUVTA. Am. e.
40. om. ver. A* txt. (habet in marg. supe-
riori¹.)
— γαρ ABCDL. 1. 33. 69. KUTy. Am.
a.b.c.e.f.m. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Memph.

Theb. Clem. 115. Hil. 968^d. 1017^b. |
† δε ς. ΔEGHSVTA. Vulg. Cl. [“et”
ante Æth.] | om. T. Arm. || (τουτον
T.)
40. πατρος μου B. Bc. Mai. CDTL. 1. 33.
(Usupra ras.) a.b.e. Syrr.Crt.Pst.&
Hel. Memph. Theb. Arm. Æth. Clem.
Tert. adv. Pr. 21. de res. car. 34. Hil.
bis. | † πεμψαντος με ς. AEGHKSV
TA. | πεμψαντος με πατρος Δ. 69. Syr.
Hier. Patris mei qui misit me Vulg.
c.(f.) ff. g¹. m.
— εχρη] εχει 69. EHKMUFA.
— εγω BCTLΔ. 33. 69. rel. (Vulg.) a.
(c.)e. (ff.) (g.) m. Syrr.Crt.Pst. & Hel.
Theb. Goth. (Arm.) Æth. | om. AD.
1. b.f. Memph. Clem. Tert. de res. car.
Hil. 1017^c.
— τη εσχ.] præm. εν ADL. 69. KSU.
Vulg. a.b.c.f. ff. g. Clem. Hil. | Contra,
BCTA. 1. 33. rel. e.m. Tert. de res. car.
41. ουν Syr.Hel. δε DGr. m. Syrr.Crt.
&Pst. Goth. | om. Arm. Æth.
— περι αὐτου] om. 69.
— καταβας] post εκ. τ. οvp. 69. MΓ.
(Orig. ii. 622^c. 654^c. Eus. c. Mel. 89^a.
? ver. 51.) | Contra, Eus. D.E. 349^a.
Eus. in Es. 586^d. c. Mel. 179^d.
42. ουχι BT. | † ουχ ς. ACD. rel.
— Ιησους Vulg. a.e.f.m. | om. M. b.c.g.
Arm.ed. Eus. Ec. Pr. 219. | præm. ὁ 1.
— Ιωσηφ] præm. του D. | Contra, Eus.
Ec. Pr. 219.

42. και την μητ.] om. b. Syr.Crt. Arm.
ed.
— νυν BCT. Memph. (Goth.) Arm.
(Æth. ergo nunc.) | † ουν ς. ADLΔ.
rel. Vulg. b.c.f. ff. g.m. Syr.Hel. | om.
a.e. Syrr.Crt.&Pst. Theb.
— λεγει] † add. οὐτος ς. AΔ. rel. Vulg.
b.c.e.f. Syrr.Pst.&Hel. Goth. | om. B
Bc. Vcln. Mai. ed. 2. CDTL. 1. 33. 69. a. ff.
Syr.Crt. Memph. Theb. Arm. Æth.
— οτι] om. 69.
— οτι εκ τ. οvp. καταβεθηναι] εἰαντον απο
τ. οvp. καταβεθηναι D. (e.) Goth.
ut vid.
43. απεκριθη] † add. ουν ς. AΔΔ. rel.
(Latt.) Syr.Hel. (om. απεκρ. et και
Syr.Crt.) | om. BCTL. 33. 69. K. a.e.
Syrr.(Crt.)&Pst. Memph. Theb. Arm.
| δε Goth. Æth.
— Ιησους] † præm. ὁ ς. ACDΔ. rel. |
om. B.Mai.TL. 1. 33.
— αυτοις] om. A*.
— μη] ἵνα τι 69.
— μετα B. | † μετ' ς. ADCT. rel.
44. πρ. εμε BΔEMUV. | † πρὸς με ς.
ACDTL. rel. Hipp. Philos. v. 8 (112).
Orig. iii. 635^d. (vid. verr. 35, 37.)
— ὁ πατηρ Hipp. Orig. iii. Tert. adv.
Pr. 21. 24. Hil. 1101^b. | om. A. || add.
μου G. Hipp. Hil.

39. illud in nov. Cl. | 40. hæce est autem Cl.
| ego resuscitabo Cl. | 41. panis vivus Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
^a Is. 54: 13.

45. πρὸς με.

Ξα
γ

Ξβ
47

Ξγ

α
Ξδ

ε

¶ A
50. ἀποθνήσκω

Ξε
α

52. οἱ Ἰουδ. πρ. Ξε
ἀλλήλ.

ἐλκύσῃ αὐτόν, [†] καὶ ἄνω ἀναστήσω αὐτόν * ἐν τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁵ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προ-
φήταις, [†] Καὶ ἔσονται πάντες διδασκατοὶ θεοῦ. πᾶς [†]
ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς
ἐμέ. ⁴⁶ οὐχ ὅτι τὸν πατέρα [†] ἐώρακεν τις, εἰ μὴ ὁ
ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἐώρακεν τὸν πατέρα.
⁴⁷ ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων [εἰς ἐμέ] ἔχει
ζωὴν αἰώνιον. ⁴⁸ ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ⁴⁹ οἱ
πατέρες ὑμῶν ἔφαγον [†] ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα καὶ
ἀπέθανον. ⁵⁰ οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καταβαίνων, [†] ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ.
⁵¹ ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς.
ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν
αἰῶνα. καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου
ἐστὶν [†] ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

20 ⁵² Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι

traxerit eum, et ego resuscitabo eum novissimo die. ⁴⁵ Est scriptum in prophetis, Et erunt omnes docibiles dei. Omnis qui audivit a patre et didicit venit ad me. ⁴⁶ (61, 3.) Non quia patrem vidit quisquam nisi is qui est a deo, hic vidit patrem. ⁴⁷ (62, 10.) Amen amen dico vobis, qui credit in me habet vitam aeternam. ⁴⁸ (63, 1.) Ego sum panis vitae. ⁴⁹ (64, 10.) Patres vestri manducaverunt in deserto manna et mortui sunt: ⁵⁰ hic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducaverit non moriatur. ⁵¹ (65, 1.) Ego sum panis vivus qui de caelo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum: et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita.

⁵² (66, 10.) Litigabant ergo In-

44. ἔλκυσει 69. | Contra, Orig. iii.

— καγω BCDL 1. 33. | † καγω Ξ. A Δ. rel. | εγω T.

— ἐν τη AB.Mai.CDTL 1. 33. 69. EG HKMSUVTA. Vulg. Cl. a.b.c.f.f. | *om. ἐν Ξ. Δ. Am. e.

45. γεγραμμ.] add. enim a.b.c.f.f. Memph. W.

— θεου] †praem. του Ξ. | om. ABC DTLΔ. 1. 33. 69. EGHKMSUVT A.

— πας] †add. ον Ξ. A. rel. (Syr.Crt. Pst.&Hel.) (Goth.) | om. BCDTL. 69. S. Latt. Memph. Theb. Arm. Æth. Orig. iv. 315^c. 316^{a,c}. Hil. 1016^d.

— ακουσας ABCTL. 1. 33. 69. KΓs. Vulg. c.f.f. Orig. iv. ter. | ακουων D ΔEGHMSUVA. a.b.e.g. Syr.Hel.mg. Goth. Arm. Hil.

— μαθων] add. την αληθειαν A. | Contra, Orig. iv. bis. Hil.

— προς εμε BT. Orig. iv. 316^a. | †πρ. με Ξ. ACDL. rel. Orig. iv. 315^c. (h. 33.) vid. verr. 35, 37.

46. εωρ. τις BCDTL 33. Latt. Syrr.Crt. & Pst. Goth. Orig. iv. 315^c. (Hil. 1016^d.) | †τις εωρ. Ξ. AA. 1. G sic. rel. Syr. Hel. Memph. Theb. Syn. Ant. Routh. iii. 297. Novat. 106. (om. τις U.)

— παρα Syn. Ant. | εκ 1.

— του θεου] om. του B. (του πατρος Syn. Ant.)

— πατερα Vulg. c.f.f.g. Syn. Ant.

Tert. adv. Pr. 21. Hil. | θεου D. a.b.e. Novat. 106. (h. 33.)

47. εις εμε ACDA. 1. 33. 69. rel. Latt. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Theb. Goth. Arm.Usc. Æth. Hil. 1016^d. (vid. ver. 35; vii. 38; xi. 25.) | om. BTL. Arm. Zob. et MSS. | in Deum Syrr.Crt.

48. fin.] add. qui de caelo descendit Syr. Crt.

49. ὁμων Eus. in Ps. 471^b. | ἡμων 69. Γ. (om. Orig. iv. 145^c)

— εφαγον] add. τον αρτον D. a.b.e. Syr.Crt.(om. το μαννα). | Contra, Vulg. c.f.m. Orig. Int. ii. 144^c.

— ἐν τη ερημῳ το μαννα BCDT. Am. b.c.e. Eus. in Ps. (ἐν τη ἐρ. εφαγον τ. μαν. Orig. iv. 145^c.) | †τ. μαν. ἐν τη ἐρ. Ξ. ALΔ. rel. Vulg. Cl. a.(f.)m. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. (Orig. Int. ii.)

50. ὁ 2°] om. H.

— ουρανου] add. και D Gr.* | Contra, Eus. in Ps. 471^b.

— καταβαινον T. Georg. p. 14 sed ctra p. 43. — ινα] add. εαν D² Gr. Vulg. a.b.c.f.g. | Contra, e.m. Orig. iv. 177^b. Eus. in Ps. (mox om. και Latt.)

— φαγει E.

— μη] om. Syr.Crt.

— αποθανη CDT. rel. Orig. iv. 177^b. | αποθνησκω B. Eus. in Ps.

51. εαν] add. ον D Gr. | Contra, Orig. i. 244^d. Cypr. 209.

51. τουτου] post εκ του αρτου D Gr. | Contra, Orig. i. (ii. 817^c.) iv. 177^b. Orig. Int. 144^c. 266^c. || (τον αρτον τουτον Orig. iii. 500^b. τουτ. τ. αρ. Orig. iv. 145^c. εκ του εμου αρτον Eus. in Ps. 85^a. 471^c. ex meo pane a. ex eo pane b. de meo pane e. Cypr. 209. de pane meo Hil. 1047^b.)

— ζησεται Orig. ii. 818^a. iii. 500^{ab}. Eus. in Ps. | ζησει DL. 33. Orig. i. iv. bis.

— δε e. Syr.Hel. Theb. Goth. Orig. i. 244^{d,c}. iv. 177^c. Cypr. enim f. | om. DΓ. (Latt.) Syrr.Crt. & Pst. Memph. Arm. Æth. Clem. 125. (Orig. iv. 363^c.)

— σαρξ μου Clem. Orig. i. bis. Orig. iv. bis. | σαρξ ἡ ἐμῃ 69. (το σωμα μου Eus. c. Mel. 179^d.)

— εστιν] †add. ἦν ἐγω δωσω Ξ. Δ. 1. 69. E. rel. f. Syrr.(Pst.) & Hel. Memph. (Goth.) Arm. Clem. Orig. i. bis. | om. BCDTL. 33. Vulg. a.b.c.e.m. Syr.Crt. Theb. Æth. Orig. iv. 177^c. 364^a. Tert. de car. Chr. 13. Cypr.

— ὑπερ Clem. Orig. i. bis. iv. bis. | περι U.

52. προς αλλ. ante οἱ Ιουδ. BTLΔ. rel. b.f.m. Memph. Theb. Goth. Arm. Orig. iv. 364^a. | post CD. 1. 33. 69. Vulg. a.c.e. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Æth.

44. in novissimo Cl. | 49. manna in deserto Cl.

BCD (T).
L Δ.
1. 33. 69.
E[F]GHKMSUVI
A[F²].
52. σάρκα [αὐτοῦ]
§ F²
¶ F²

§ F²

¶ F²

¶ Theb.

λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; ⁵³ εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⁵⁴ ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ¶ ⁵⁵ ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, ⁵⁶ καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁵⁷ ἢ γὰρ σάρεξ μου ⁵⁸ ἀληθῆς ἐστὶν βρωσις, καὶ τὸ αἷμά μου ⁵⁹ ἀληθῆς ἐστὶν πόσις. ¶ ⁶⁰ ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. ⁶¹ Καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατὴρ καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με, καὶ ἐγὼ ζήσκει δι' ἐμέ. ⁶² οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ⁶³ καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ⁶⁴ ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα. ¶ ⁶⁵ Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ. ⁶⁶ πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον, Σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται

daci ad invicem dicentes, Quomodo potest hic carnem suam nobis dare ad manducandum? ⁵³ Dixit ergo eis Iesus, Amen amen dico vobis, nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis: ⁵⁴ qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, habet vitam aeternam, et ego resuscitabo eum in novissimo die. ⁵⁵ (67, 1.) Caro enim mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. ⁵⁶ (68, 10.) Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, in me manet et ego in illo. ⁵⁷ Sicut misit me vivens pater et ego vivo propter patrem, et qui manducat me et ipse vivet propter me. ⁵⁸ Hic est panis qui de caelo descendit, non sicut manducaverunt patres vestri manna et mortui sunt: qui manducat hunc panem, vivet in aeternum. ⁵⁹ Haec dixit in synagoga docens in Capharnaum. ⁶⁰ Multi ergo audientes ex discipulis eius dixerunt, Durus est hic

52. ἡμῖν] ante οὗτος C. 1. Orig. iv. | post δοῦναι U. (τὴν σάρκα δοῦναι ἡμῖν 69. Am.)
— δοῦναι] post τὴν σάρκα DK. Vulg. a.c.e. | Contra, Orig. iv.
— σάρκα] add. αὐτοῦ BT. Vulg. a.b.c. e.f.m. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Memph. Theb. Arm. Aeth. Orig. Int. ii. 225^b. | Contra, CDLΔ. 1. 33. rel. ff. Goth. Orig. iv.
53. ὁ ἰησ.] om. ὁ B. Mai.
— ἀμὴν semel CΔ. | Contra, Eus. c. Mel. 179^d.
— φαγεῖτε Orig. i. 244^e. iv. 176^e. Eus. Cypr. 210. 282. 314. Hil. 1047^e. | λαβήτε D. a.
— του] τοῦτοῦ K*.
— τὴν σαρ. του υἱου του ανθρωπου Orig. i. iv. 176^e. Eus. Cypr. Hil. | μου τὴν σάρκα F²Tf. (Mon. Sac.) Hipp. Theoph. v. 8 (108). εἰμου τὴν σάρκα F²Tf. (N. Test.) || add. sicut panem vitae a.
— πῖνετε Orig. i. Eus. | πῖνετε T. 69.
— αὐτοῦ Orig. i. iv. 176^e. Eus. Cypr. Hil. | μου F². Orig. iv. 143^b. (το αἷμα αὐτοῦ πῖνετε D. a.)
— ζῶν] τὴν ζῶν post ἐν ἑαυτ. D. | Contra, Orig. i. iv. bis. Eus. Cypr. Hil.
— ἑαυτοῖς] αυτοῖς Δ.

54. μου bis. Iatt. m. Orig. i. 244^e. ii. 818^a (10). iv. 176^e. in Prov. (Mai. vii. 8.) Orig. Int. ii. 225^f. 334^e. iii. 837^e (10). 896^a. Eus. c. Mel. 179^d. | αὐτοῦ D. c. | (μου 1^o. post τὴν σάρκα Δ*)
— σαρκαν D.
— ἐχει ζῶν... μου το αἷμα ver. 56] om. 33.
— καὶ BCDL. 1. GKU. Orig. iv. in Prov. | καὶ ἐγὼ T. Δ. rel. Orig. i. (Eus.)
— τῇ] praem. ἐν CTA. 69. KMTATf. Vulg. b.c.f.m. Arm. Orig. i. iv. in Prov. Eus. | Contra, BDL. 1. rel. a. e. ff.
55. γὰρ Orig. i. 244^e. iv. 176^e. Eus. c. Mel. 180^a. | om. KF². b. Orig. iii. 720^c. Hil. 955^c.
— ἀληθῆς bis BCTL. 1. 69 (10). KF². Tol. Memph. Theb. Aeth. Clem. (20) 120. Orig. i. 244^e. ii. 757^f. 818^a (10). Orig. iv. ap. Cram. Cat. 1 Cor. 51. Eus. | ἀληθῶς T. D (10) Δ. 69 (20). E. rel. (Latt.) Syrr. Goth. Arm. ut vid. Orig. iii. 720^c. Orig. Int. ii. 221^d. 225^a. 290^a. 334^e. Hil. 955^c.
— καὶ το... ποσις Orig. i. (sed πομα pro αἷμα) ii. iv. Eus. Hil. | om. D.
56. το αἷμα] om. το Δ.
— μενῇ H* M.

56. fin.] add. καθὼς ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ καὶ ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ λαβῇτε το σῶμα του υἱου του ανθρωπου ὡς τον αρτον της ζωης ουκ εχετε ζωνν εν αυτω D. add. Si accepit homo corpus filii hominis quemadmodum panem vitae habebit vitam in eo a. (ff.) | Contra, rel. m. Orig.
57. ἀπεστειλέν Orig. i. 244^f. Eus. c. Mel. 69^d. 89^b. d. | ἀπεσταλκεν D. 69.
— ζῶ Orig. i. Eus. ter. Hil. 935^e. 957^a. 1159^b. | om. T.
— τρώγων Orig. i. Eus. c. Mel. 89^b. d. Hil. 957^a. | λαμβανων D.
— ζήσκει BC²TL. 33. (69.) K. Orig. i. Eus. c. Mel. 89^b. d. (ζήση 69.) | ζήσκειται T. Δ. 1s. rel. | ζή C* ut vid. D Gr.
58. εἰ BCT. | ἐκ του T. DL. rel. Orig. i. 245^a. Eus. c. Mel. 89^d. (vid. verr. 50 51.)
— οἱ πατερες] † add. ὕμων T. ΔΔ. 1 33. 69 (corr. 1.) rel. Iatt. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Theb. Goth. Arm. Aeth. | add. ὕμων 69*. Γ. | non add. BCTL. Memph. Orig. i.
— καὶ ἀπεθ.] † praem. το μαννα T. Δ.

52. nobis carnem suam (7. | 54. bibet Am.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. [Thehl].
Goth. Arm. Æth.

§ F

¶ T
§ Theh.

αὐτοῦ ἀκούειν; ⁶¹ εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι
γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν
αὐτοῖς, Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ⁶² ἐὰν οὖν θεω-
ρῇτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ
πρότερον; ⁶³ τὸ πνεῦμά ^δ ἐστὶν τὸ ζωοποιούν, ἡ σὰρξ
οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ^α ἐγὼ [†] λελάληκα
ὑμῖν, πνεῦμά ἐστὶν καὶ ζωὴ ἐστὶν. ^χ ⁶⁴ [†] ἀλλὰ ^{οὐδ} εἰσὶν
ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. ἦδει γὰρ ἐξ
ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ
τίς ἐστὶν ὁ παραδώσων αὐτόν. ⁶⁵ καὶ ἔλεγεν, Διὰ
τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς με,
ἐὰν μὴ ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς [†]. ⁶⁶ ἐκ
τούτου πολλοὶ [†] ^ε ἐκ ^{τῶν} μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον
εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.
⁶⁷ εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα, Μὴ καὶ ὑμεῖς
θέλετε ὑπάγειν; ¶ ⁶⁸ [§] ἀπεκρίθη [†] αὐτῷ Σίμων Πέ-
τρος, Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς
αἰωνίου ἔχεις, ⁶⁹ καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώ-

sermo: quis potest eum audire?
⁶¹ Sciens autem Iesus apud se-
met ipsum quia murmurarent
de hoc discipuli eius, dixit eis,
Hoc vos scandalizat? ⁶² (69, 1.)
Si ergo videritis filium hominis
ascendentem ubi erat prius?
⁶³ (70, 4.) Spiritus est qui vivifi-
cat, caro non prodest quie-
quam: (71, 10.) verba quae ego
locutus sum vobis spiritus et
vita sunt. ⁶⁴ Sed sunt quidam
ex vobis qui non credunt.
(72, 4.) Sciebat enim ab initio
Iesus qui essent [non] ere-
dentes, et quis traditurus esset
eum. ⁶⁵ (73, 10.) Et dicebat,
Propterea dixi vobis quia ne-
mo potest venire ad me nisi
fuerit ei datum a patre meo.
⁶⁶ Ex hoc multi discipulorum
eius abierunt retro, et iam non
eum illo ambulabant. ⁶⁷ Dixit
ergo Iesus ad duodecim, Num-
quid et vos vultis abire? ⁶⁸
(74, 1.) Respondit ergo ei Simon
Petrus, Domine, ergo qui ibi-
mus? verba vitae aeternae ha-
bes, ⁶⁹ et nos credidimus et

1. rel. (Latt.) m. Syrr.Pst.&Hel. Syr.
Hier. Goth. Arm. (ante οἱ παρ. M.) |
om. B.Btly.in coll. Blc.Mai.CDTL. 33.
e. Syr.Crt. Memph. Theb. Æth. | add.
in deserto ff. Syr.Hier.mg. Orig. i.
58. τρωγων] add. μου ΓΤf. | om. Orig. i.
— ζησει B.Mai.CTLΔ. 1. 33. EGSV
ΔΤf. Orig. i. | †ζησεσαι Ξ. D. 69. H
KMUΓ.
59. ειπεν] ελαλησεν 1.
— συναγ.] praem. τη D. Arm.
— Καφαρναουμ BCDTL. 33. | †Καπερ-
ναουμ Ξ. L. rel. || add. σαββατω D.
a.(ff.)
60. ακουσαντες] post μαθ. αυτ. D. Syr.
Crt. om. b.e. | add. hoc verbum Syr.
Hier.
— ειπαν D.
— ὁ λογος ante οὗτος BCDTL. 1. 33.
K. e. Syrr.Crt.&Pst. | †post Ξ. Δ. 69.
E. rel. (Latt.) Syr.Hcl.
— σκληρος] δυσπαραδεκτος Δmg.(Τf. e
Chrysost.)
— αυτου] post ακουειν 69. e. | Contra,
Eus. c. Mel. 180^a.
61. ειδως] ιδων C*. Memph.
— ειδως δε] ως ουν εγνω D. | εγνω ουν
69. (b.) (e.)
— εν εαυτω] οτι] οτι εν εαυτοις D. | om.
εν εαυτ. Syr.Crt.

61. ειπεν] praem. και 69. Syr.Pst.
62. θεωρειτε ΗΓΑΤf.
— του ανθρ.] τον ανθρ. ΚΤf.
— οπου Eus. c. Mel. 178^c. 180^a. Mcl. ap.
Eus. 51^c. 179^a. | ου D. | που Δ.
63. ουδεν Eus. c. Mel. 178^c. 180^a. Mcl. ap.
Eus. 51^c. 179^a. | ουδενα 69.
— λελαληκα BCDTL. 1. 33. 69. KU.
Latt. Syrr.Crt.Pst.&Hel. Memph.
Goth. Arm. Æth. Orig. Int. ii. 199^b.
334^f. Tert. de res. car. 37. Eus. c. Mel.
178^d. 180^a. (ελαληκα Orig. ii. 614^a.) |
†λαλω Ξ. Δ. rel.
— και] om. D*. d.
64. αλλα DL. | †αλλ' Ξ. BCT. rel.
— εις εν εξ υμ. τινες BCL. rel. c. | εξ υμ.
ευσ. τιν. D. a.b.e. | εις. τιν. εξ υμ. TS.
Vulg. f:ff.
— τινες εις. οἱ μη πιστ. και] om. Syr.
Crt.
— ὁ ιησ.] om. ὁ L.
— μη] om. G. Am. For. Tol. (om. τινες
....πιστ. και e.)
— ὁ παραδ.] om. ὁ Δ.
— παραδωσων] παραδιδους D. (qui cre-
dituri essent in eum c.)
65. οτι] om. K. a.
— με] εμε C.
— αυτω] add. ανωθεν c:ff:l.
— πατρος] †add. μου Ξ. C³Δ. 1. 33. rel.

Vulg. c.e.f. Syrr.Pst.&Hel. Goth.
Arm. | om. BC*DTL. a.b,ff:l. Syr.
Crt. Syr.Hier. Memph. Æth. Cypr.
135.
66. τουτου] add. ουν D. 69. b.c,f:l.
— εκ ante των BT. 1. 33. G. a.b,e,f. |
*om. Ξ. CD. rel. Vulg. c.
— απηλθον post μαθ. αυτ. BCDTL. 1.
33. 69. K. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Arm.
Æth. | †post πολλοι Ξ. ΔE. rel. Syr.
Hel. Memph. Goth.
— περιεπατουν T.
67. ουν Vulg. c.e,f:ff. Syr.Hel. | om. G.
a. Syr.Crt. Arm. (Et dixit Syr.Pst.
Æth.) | δε D. b.
— τοις] τους H.
— δωδεκα] add. μαθηταις 69. U. c.e:ff.
Arm.
68. απεκριθη] †add. ουν Ξ. ΔE. rel.
Vulg. Syr.Hel. (Goth.) antem b. |
om. BCL. 1. 33. 69. GKUA. a.c,e,f.
Syrr.Crt.&Pst. Memph. Arm. Cypr.
123. | ειπεν δε D. (et resp. Æth.)
— απελευσωμεθα Γ. | Contra, Orig. iii.
239^d.
69. και εγνωκαμεν] om. ΓΓ. | και εγνω-
μεν Δ. || add. σε D.

60. et quis potest Cl. | 64. om. non Am.

B (C) D [T].^{oe}
L [X] Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUVΓA.

καμεν ὅτι σὺ εἶ [†] ὁ [†] ἅγιος" τοῦ θεοῦ [†]. ⁷⁰ ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἰς διάβολος ἐστίν; ⁷¹ ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος [†] Ἰσκαριώτου" οὗτος γὰρ [†] ἐμελλεν" [†] παραδιδόναι αὐτὸν" εἰς [†] ἐκ τῶν δώδεκα.

cognovimus quia tu es Christus filius dei. ⁷⁰ (73, 10.) Respondit eis Iesus, Nonne ego vos duodecim elegi? et ex vobis unus diabolus est. ⁷¹ Dicebat autem Iudam Simonis Scariotis: hic enim erat traditurus eum, cum esset unus ex duodecim.

§ X VII.

21 ¹ § Καὶ [†] μετὰ ταῦτα περιεπάτει [ὁ] Ἰησοῦς" ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ^ο ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν. ² ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. ³ εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ [†] οἱ μαθηταὶ σου [†] θεωρήσουσιν" τὰ ἔργα σου ^ἀ ποιεῖς; ⁴ οὐδεὶς γάρ [†] τι ἐν κρυπτῷ" ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι· εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. ⁵ οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ⁶ λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς [§] οὕπω πάρεστιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος

¹ Post haec ambulabat Iesus in Galilaeam: non enim volebat in Iudaeam ambulare, quia quaeiebant eum Iudaei interficere. ² Erat autem in proximo dies festus Iudaeorum scenopiegia. ³ Dixerunt autem ad eum fratres eius, Transi hinc et vade in Iudaeam, ut et discipuli tui videant opera tua quae facis: ⁴ nemo enim in occulto aliquid facit et quaerit ipse in palam esse: si haec facis, manifesta te ipsum mundo. ⁵ Neque enim fratres eius credebant in eum. ⁶ Dicit ergo eis Iesus, Tempus meum nondum venit, tempus autem ves-

§ T

69. εἰ] † add. ὁ χριστος Ξ. C³ut vid. Δ. rel. (Latt.) Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. Tert. adv. Pr. 21. | om. BC*DL. b. Syr.Crt. Cyprr.
— ὁ ἅγιος BC*DL. Memph. Theb. | † ὁ υἱος Ξ. C³Δ. rel. Latt. Syrr.Crt. Pst.&Hcl. Goth. Arm. Cyprr. Æth. utr. q. habet. ("sanctus et filius.")
— του θεου] † add. του ζωντος Ξ. (Δ.) 1**mg. 69. rel. ff. Syrr.Pst.&Hcl. Goth. Cyprr. (om. του Δ.) | om. BCDL 1*. 33. Vulg. a.b.c.e.f.g. Syr.Crt. Memph. Theb. Arm. Æth.
70. αυτοις] om. D. b.c.e. Memph. | αυτω 69. g.
— ὁ Ἰησοῦς BCDL 1. 33. 69. KU. Latt. rel. | om. ΔEFGHMSVTA. || add. λεγων D. (a,ff.) (Memph. Theb.) (Æth.)
— εγω] αγω 69.
— ὑμας] om. Δ.
— τους δωδεκα] omnes Syr.Crt. τους ιβ D.
— ἐξελεξαμην] ante ὑμ. τ. δωδ. G. Syr. Pst. | Contra, Eus. in Ps. 682^c. (ἐξελεξα Δ*.)
— ἐξ ὑμων] post εἰς D. (b.)c.(e.)f. | Contra, Vulg. a,ff. Hil. 547^b.
71. τον BCL. rel. | om. D. 1. K.
— Ἰσκαριωτου BCL 33. G. Am. f. (Syr. Crt.) Memph. Theb. | † Ἰσκαριωτην

Ξ. Δ. 1. rel. Vulg. Cl. Goth. | Σκαριωθ D. a.b.(c.)e.)ff.(g.) Syrr.Pst.(&Hcl. txt.) Arm. | απο Καριωτου 69. Syr. Hel.mg.(et Graecē.)
71. ἐμελλεν B.Bch.Mai.CL. 1. 69. KU. (εμελεν B.Bily.) | † ημελλεν Ξ. DΔ. 33. rel.
— παραδιδοναι ante αυτον BCDL 69. Vulg. b.c.e.f.g. Arm. | † post Ξ. Δ. 1. 33. rel. a.(ff.)
— εἰς] † add. ων Ξ. C²Δ. 1. 33. 69. rel. Latt. Syr.Hcl. Memph. Theb. Goth. Arm. | om. BC*DL. Syrr.Crt.&Pst. Æth. 1. και BC*. rel. Syr.Hcl. Memph. rel. | om. C²D. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Theb. (post haec autem Vulg. Cl. g.)
— μετα ταυτα ante περιεπ. ὁ Ἰησ. BCD LX. 1. 33. 69. GK. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Theb. Arm. Æth. | † post Ξ. (Δ.) rel. Syr.Hcl. Goth. (μετα ταυτα Δ.) | om. Γ.
— περιπατη Λ*.
— ὁ ἰησ.] om. ὁ B.Bily.Mai.
— ηθελεν] -λον Λ.
2. σκενοπηγια D. σκηνοπαγια Δ.
3. Ιουδαιαν Γαλιλαιαν DGr.
— θεωρησουσιν B*Rl.Mai.(ed.2.)DLAM. | † -σωσιν Ξ. B²X. 33s. rel.
— σου post τα εργα LX. rel. Vulg. f. Syr.Hcl. Memph. Goth. (ante B.) |

om. D. 1. GU. a.b.c.e.ff.l. Syrr.Crt.&Pst. Theb.
3. ἃ] add. συ 1. G.
4. τι ante εν κρυπτω BLXX. (b.) (ff.) Syrr. Crt. & Pst. (Memph. Theb.) | † post Ξ. DΔ. 1. 33. 69. rel. Vulg. a. c.f.f.g. Syr.Hcl. Goth. Arm. | om. Æth.
— αυτος Dman.rec. LXΔ. 1. 33. rel. Vulg. a.c.f.f.g. Syrr.Pst.&Hcl. | αυτο BD*. Memph. Theb. | αυτον E*Tf. (-τοις* Gerlach.) || αυτ.] post εν παρρησια D. 69. (om. b.e. Syr.Crt. Æth.)
— παρρησια B*Rl.Mai.(ed.2.)
5. ουδε] ου 69.
— επιστευον] -τευσαν DL.
— αυτον] add. τοτε DGr. (a.b.c.e.f.f.f.l.) (Syr.Crt.)
6. ουν Latt. Syr.Hcl. | om. DGr. e. Syrr.Crt.&Pst. Arm.
— εστιν DTL. rel. | παρσιν B. (vid. ante.)
7. μισιν ὑμας εμε δε] om. T.
— μαρτυρω] post περι αυτου 33. | -ρον T(Georg.).
8. ὑμεις] praem. και L.
— εορτην 1°.] † add. ταυτην Ξ. Δ. 33. rel. Vulg. f.g. rel. | om. BDTLX. 1. K. a.b.c.e.ff. Theb. Mnt.

71. Iscariotem Cl.
1. haec autem Cl. | 4. nemo quippo Cl. | quid Cl. | 6. adventi Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
p c. 15:18.

πάντοτέ ἐστὶν ἕτοιμος. ⁷ οὐ δύναται ὁ κόσμος
μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ
αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ⁸ ὑμεῖς
ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν. ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς
τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὐπω πεπλή-
ρωται. ⁹ ταῦτα εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ.

²² ¹⁰ Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν
ἑορτὴν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερώς ἀλλὰ
ὥς ἐν κρυπτῷ. ¹¹ οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν
τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον, Πού ἐστιν ἐκεῖνος; ¹² καὶ γογ-
γυσμὸς περὶ αὐτοῦ ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις. οἱ
μὲν ἔλεγον ὅτι Ἀγαθὸς ἐστὶν ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Οὐ,
ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. ¹³ οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ
ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

²³ ¹⁴ Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη Ἰη-
σοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκεν. ¹⁵ ἐθαύμαζον
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς οὗτος γράμματα
οἶδεν μὴ μεμαθηκώς; ¹⁶ ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς

trum semper est paratum.
⁷ Non potest mundus odisse
vos, me autem odit, quia ego
testimonium perhibeo de illo
quia opera eius mala sunt.
⁸ Vos ascendite ad diem festum
hunc: ego non ascendo
ad diem festum istum, quia
meum tempus nondum imple-
tum est. ⁹ Huc cum dixisset,
ipse mansit in Galilaea.

¹⁰ Ut autem ascenderunt fra-
tres eius, tunc et ipse ascendit
ad diem festum, non manifeste
sed quasi in occulto. ¹¹ Iudaei
ergo quaerebant eum in die
festo et dicebant, Ubi est ille?
¹² Et murmur multas de eo
erat in turba. Quidam enim
dicebant quia Bonus est, alii
autem dicebant, Non, sed se-
ducit turbas: ¹³ nemo tamen
palam loquebatur de illo prop-
ter metum Iudaeorum.

¹⁴ Iam autem die festo me-
diante ascendit Iesus in tem-
plum et docebat. ¹⁵ Et mira-
bantur Iudaei dicentes, Quo-
modo hic litteras scit cum non
didicerit? ¹⁶ Respondit eis Ie-

9. εἰπὼν αὐτοῖς

12. [ἐξ]

8. ἐγὼ δε... ἑορτ. ταυτην] om. 33.

— ουκ DKM. Vulg. a. b. c. e. ff. Syr. Cr. t.
Memph. Arm. Æth. "Negat fratrilus
et propinquis ire se ad scenopegiā;
et postea scriptum est, Ut autem ascen-
derunt fratres ejus, tunc et ipse ascen-
dit ad solemnitate, non manifeste sed
quasi in abscondito. Iturum se nega-
vit, et fecit quod prins negaverat. La-
trat Porphyrius inconstantiae ac muta-
tionis accusat." Hier. c. Pelag. ii. 17
(ii. 747, 8, ed. Vallarsi). ἐν ᾗ ἑορτῇ
ἔλεγεν ὅτι Οὐ καταβαίνω [οὐκ ἀναβ.
leg.] εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην. οὐ γὰρ
ἠψεύδετο, μὴ γένοιτο κτλ. Epiph. lib.
ii. 1. (i. 447). ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω ἄρτι
.... πῶς οὖν, φησὶν, ἀνέβη, εἰπὼν, Οὐκ
ἀναβαίνω; οὐκ εἶπεν καθάπαξ, οὐκ
ἀναβαίνω ἀλλά, νῦν, εἶπεν, τουτέστι
μεθ' ὑμῶν. Chrysost. viii. 285*. | † οὐπω
ς. BTLXΔ. 1. rel. f. g. Syr. Pst. &
Hel. (et mg. Graecè.) Theb. Goth.

— εἰς τὴν ἑορτ. ταυτ.] om. 69.

— ὁ ἐμὸς καιρὸς BDTLX. 1. 33. 69. U.
Vulg. c. f. ff. | † ὁ καιρ. ὁ ἐμ. σ. ΔΕ.
rel. a. b. e.

9. ταυτα] † add. δε σ. BTL. rel. f.
Syr. Hel. rel. | om. D. 1. 33. K. (Latt.)
Syr. Cr. t. & Pst. Arm.

— αὐτοῖς BD²T (ap. Georg.) Δ. 33 sic. 69.

rel. f. ff. (Sab.). Syr. Hel. Goth. Æth. |
αυτος D* T (ap. Bch.) LX. 1. K. Vulg.
(b.) Memph. Theb. Arm. | illis ipse a.
Jesus c. | om. e. Syr. Cr. t. & Pst.

9. ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ BTL. rel. | εἰς τὴν Γα-
λιλαιαν D. | (in Judaea a.) | (ἐμεινέν F.)

10. εἰς τὴν ἑορτὴν ante τοτε κ. αυτ. ανεβ.
BTLX. 33. K. Syr. Pst. Syr. Hier.
Memph. Theb. Æth. | † post σ. DΔ.
rel. Vulg. b. c. e. f. ff. Syr. Cr. t. & Hel.
Goth. Arm. | (bis a.)

— φανερώς φανερώσας 33.

— ἀλλα BT. | † ἀλλ' σ. DLX. rel.

— ὡς Vulg. e. f. ff. Syr. Pst. & Hel.
Memph. rel. | om. D. a. b. e. Syr. Cr. t.
Theb.

— ἐν] add. τῷ Δ T f.

11. ἐξεζητουν Δ*.

— ἐν τῇ ἑορτῇ] om. 69. A. | in templo Theb.

12. πολυς post περι αυτ. ην BTL(X). b.
(πολλοις X.) | ην περι αυτ. πολυς 33.
| † ante σ. Δ. 1. rel. Vulg. f. g. rel. |
ην περι αυτ. om. πολυς D. a. c. e. ff.
Arm. (om. περι αυτ. Goth.)

— τοις οχλοις Syr. Hel. Theb. rel. | τῷ
οχλῳ D. 33. Latt. Syr. Cr. t. & Pst.
Goth. Memph.

— ἄλλοι δε BTX. 1. 33. 69. Vulg. (a.) c.
f. ff. rel. | om. δε DLΔEFGHKMSU
VΓA. b. e. Goth. Arm.

12. ελεγον 2^ο.] om. 69.

— ου BD. rel. | ουχι TK. (non est bo-
nus Syr. Cr. t.) | ὅτι 1. (om. seq. αλλα
Wist.?)

— τον οχλον Orig. ii. 794^d. | τους οχλους
69. Vulg. f.

13. παρησια B* T f. DL*.

— περι αυτου] om. L.

14. μεσοσης BTL. rel. | μεσαζουσης D.
1. 69.

— 1ησ] † praem. ὁ σ. DΔ. rel. | om. B
TLXU.

15. εθανυμαζον ουν BDTLX. 1. 33. a. c. e.
ff. l. Syr. Hel. mg. Memph. Theb. (mi-
rab. autem b.) | † και εθανυμαζον σ.
Δ. rel. Vulg. f. Syr. Cr. t. Pst. & Hel. txt.
rel. (-ζαν M.)

— οὗτος Orig. iii. 463^f. | οὕτως Γ.

16. απεκρ. ουν BTA. 69. EFGHKMSUV
Γ T f. A. Syr. Hel. Theb. (ap. Georg.)
Goth. ("autem" b. f. "et respondit"
c. Æth.) | * om. ουν σ. DLX. 1. 33.
Vulg. a. e. ff. Syr. Pst. Memph. Theb.
(ap. Woid.) Arm. (dixit eis Jesus Syr.
Cr. t.)

— αυτοις] post ειπεν 33. c. ff. Æth. |
om. KΓ. b. e. f. Syr. Pst. Goth.

7. quod opera Cl. | 8. ego autem non Cl. |
12. multum Cl. | de eo post erat in turba Cl.

BDT.
LX Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUVΓ
Δ.

9 c. 8: 48.
10: 20.

21, 22. θαυμάζετε.
διὰ τοῦτο

23. * [ὁ] ἄνθρωπος.

† Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· ¹⁷ εἰάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ¹⁸ ὁ ἀφ' ἐαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθὴς ἐστίν, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. ¹⁹ οὐ † Μωυσῆς † ἔδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον· τί με ζητεῖτε ἀποκτείνειν; ²⁰ ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος †, † Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτείνειν; ²¹ ἀπεκρίθη † Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε ²² διὰ τοῦτο. † Μωυσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν, (οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ † Μωυσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων), καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. ²³ εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος † Μωυσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῇ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; ²⁴ μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν † κρίνετε. ²⁵ Ἐλεγον οὖν

sus et dixit, Mea doctrina non est mea, sed eius qui misit me. ¹⁷ Si quis voluerit voluntatem eius facere, cognoscat de doctrina utrum ex deo sit, an ego a me ipso loquar. ¹⁸ Qui a semet ipso loquitur, gloriam propriam quaerit: qui autem quaerit gloriam eius qui misit illum, hic verax est, et iniustitia in illo non est. ¹⁹ Nonne Moses dedit vobis legem? et nemo ex vobis facit legem. ²⁰ Quid me quaeritis interficere? Respondit turba et dixit, Daemonium habes: quis te quaerit interficere? ²¹ Respondit Iesus et dixit eis, Unum opus feci, et omnes miramini. ²² Propterea Moses dedit vobis circumcisionem, non quia ex Mose est sed ex patribus, et in sabbato circumciditis hominem. ²³ Si circumcisionem accipit homo in sabbato ut non solvatur lex Mosi, mihi indignamini quia totum hominem sanum feci in sabbato? ²⁴ Nolite iudicare secundum faciem, sed iustum iudicium iudicate. ²⁵ Dicebant ergo quidam ex

16. Ἰησ.] † praem. ὁ ς. DT. rel. | om. ὁ B. 33.
— καὶ] om. F*.
— πέμψ. με] add. πατρός 33. Clem. 370.
17. θελεῖ Γ.
— ποτερον] προτερον 69 Scr. Δ²Tf. || add. εἰ X. 33.
— η] εἰς 69.
— εκ] ἐν TGeorg.
— του θεου BT. rel. | om. του D.
18. ἐν αὐτῷ] post οὐκ ἐστίν LX. c. ff. Syr. Crt. Aeth. Clem. 377.
19. Μωυσης BD TLX Δ. 33. K. | † Μωσης ς. 1. 69. E. rel.
— ἐδωκεν BD II. | † δέδωκεν ς. TLX. rel.
— ὑμῖν] ἡμῖν 69. H.
— ἐξ ὑμῶν] om. G.
20. ἀπεκριθη ὁ ὄχλος] ἀπεκρ. αὐτῷ ὁ ὄχλ. 1. | ἀπεκριθησαν οἱ Ἰουδαῖοι K. Syr. Hcl. mg. || † add. καὶ εἶπεν ς. D Δ. rel. Latt. Syr. Pst. & Hcl. rel. (καὶ εἰπον αὐτῷ K. Aeth.) | om. B TLX. 33. Memph. Theb. | Dicunt ei homines Syr. Crt.
— εχης L.
21. ἀπεκριθη Ἰησ. καὶ εἶπεν] ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησ. εἶπεν A. | dixit eis Jesus Syr. Crt. Arm.
— Ἰησ.] † praem. ὁ ς. D TL. rel. | om. B X Δ. 1. 33. 69. EFGH MV Γ.
— αὐτοῖς] om. D. c. e. Arm.

21. παντες] ὑμεις D.
22. δια τουτο] conj. cum antt. X. Theb. ? (7BM. h. F.) | conj. cum seqq. D TL Δ. 1. 33. 69. EGHKUT A. Am. e. f. Syr. Crt. Pst. & Hcl. Memph. Goth. Aeth.
— Μωυσης B(D) TLX. 33. 69. K. (post ὑμῖν D.) | † Μωυσης ς. Δ. rel.
— δέδωκεν BT. rel. | ἐδωκεν DL.
— ουχ] ουκ B* Mai. (ed. 2.)
— του] om. D.
— Μωυσεως BD TL. 33. 69. | † Μωσεως ς. Δ K. rel.
— αλλ' BT. rel. | αλλα D.
— ἐν DT. rel. Vulg. a. c. f. rel. Orig. iii. 435^a. | om. B. b. e.
— περιτεμνετε ανθρωπον] περιτεμνεται ανθρωπος G.
23. εἰ] add. οὖν D. a. f. Arm.
— οὐθρ.] praem. ὁ B. 33. | Contra, DT L. rel. Goth.
— Μωυσεως BD TLX Δ. 33. 69. K. | † Μωσεως ς. E. rel. || add. πως D. (f.)
— ὅλον] om. X.
— ὑγιῇ] -ην L. | post ἐποίησα 69.
24. μὴ κρινετε] μὴ κρινατε 69. V.
— κρισ. κρινετε BD TL. (h. 33.) | † κρισ. κρινατε ς. X Δ. rel. (Orig. ii. 647^b).
25. οὖν Syr. Hcl. Orig. iv. 282^c. | om. Γ* (add. 1.) Arm. (et dicebant Syrr. Crt. & Pst.)

25. εκ Orig. iv. | om. Γ.
26. καὶ ante ιδε BDT. rel. Orig. iv. 282^c | om. LX. 69. a. g. Memph. (h. 33.)
— λαλη Μ. (praem. stat et, Syr. Crt.)
— μη ποτε BT. rel. Orig. iv. 281^a, 282^c. | μη τι D. Latt.
— αληθως ante εγν. Orig. iv. bis. | om. 33. Syr. Pst. Theb. Mnt. Aeth.
— εγνωσαν] post οἱ αρχοντες D. Arm. | Contra, Orig. iv. bis.
— ἐστιν] om. Γ. || † add. αληθως ς. Δ E. rel. f. Syrr. Pst. & Hcl. Goth. Aeth. | om. BD TLX. 1. 69. K. (Latt.) Syr. Crt. Memph. Theb. Arm. Orig. iv. bis. (h. 33.) | om. seq. ὁ B. Blc.
27. ὁ δε] add. ὁ sic A.
— ἐρχηται St. 3. BD T Δ². rel. Latt. Orig. iii. 783^b. iv. 281^b, 282^c. | ἐρχεται Elz. X Δ*. 69. F s H. | ελθῃ G.
28. ἐκραξεν BT. rel. Syrr. Crt. Pst. & Hcl. | ἐκραζεν D. Latt. | ἐκραζαν H*.
— ἐν τῷ ἱερῷ διδ. ὁ Ἰησ. (B) LX. 33. rel. c. Syr. Hcl. Memph. Theb. Goth. (διδασκων] post Ἰησ. T. om. ff.) | ὁ Ἰησ. διδ. ἐν τῷ ἱερ. D. (Syr. Pst.) | ὁ Ἰησ. ἐν τ. ἱερ. διδ. 1. 69. Vulg. Cl. b. e. l. (Syr.

Vulg. a. b. c.
Syr. C. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν
ζητοῦσιν ἀποκτείνει; ²⁶ καὶ ἶδε παρρησία λαλεῖ,
καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μή ποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν
οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; ²⁷ ἀλλὰ
τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ χριστὸς ὅταν
ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. ²⁸ ἔκραξεν
οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων, Καμὲ
οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαντοῦ οὐκ
ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς
οὐκ οἴδατε. ²⁹ ἐγὼ ἰοῦμαι αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι,
καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι
οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

24 ³¹ Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
αὐτὸν καὶ ἔλεγον, Ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, ἢ μὴ
πλείονα σημεῖα ποιήσει ὢν οὗτος ἐποίησεν; ³² ἤκου-
σαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ
ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. ³³ εἶπεν οὖν

Hierosolymis, Nonne hic est quem quærunt interficere? ²⁶ et ecce palam loquitur et nihil ei dicunt: numquid vere cognoverunt principes quia hic est Christus? ²⁷ Sed hunc seimus unde sit: Christus autem cum venerit, nemo scit unde sit. ²⁸ (76, 3.) Clamabat ergo docens in templo Iesus et dicebat, Et me scitis et unde sim scitis: et a me ipso non veni, sed est verus qui misit me, quem vos nescitis: ²⁹ ego scio eum, quia ab ipso sum et ipse me misit. ³⁰ (77, 1.) Quærebant ergo eum apprehendere, et nemo misit in illum manus, quia nondum venerat hora eius.

³¹ (76, 10.) De turba autem multi crediderunt in eum, et dicebant, Christus cum venerit, numquid plura signa faciet quam quæ hic facit? ³² Audierunt Pharisei turbam murmurantem de illo hæc, ^(79, 1.) et miserunt principes et Pharisei ministros ut apprehenderent eum. ³³ (80, 10.) Dixit ergo Ie-

Crt.) Arm. Æth. docens in templo Jesus Am. af. | ὁ Ἰησ.] om. Δ. (om. ὁ B² Mai. T.)
28. καὶ λεγὼν] καὶ ελεγεῖν K.
— καὶ οἶδατε Orig. iii. 783^c. 282^c bis. | om. X. l. Orig. iv. 281^a. 282^a. c. (Hil. 898^c.) | καὶ οἶδα V.
29. ἐγὼ] † add. δὲ Ξ. DX. 1. 33. b. c. f. ff. Syr. Crt. Pst. & Hel.* Memph. Goth. Æth. (sed ego Hil. 898^c.) | om. BTLΔ. 69. EGHKMSUVΓA. Vulg. a. e. g. Syr. Hel. txt. Theb. Arm. Orig. iv. 281^c. Tert. adv. Prax. 22.
— οἶδα αὐτον ad fin.] et si dixero quia nescio eum ero similis vobis mendax. et scio eum quia ab ipso sum, et ipse me misit. Et si dixero quia nescio eum ero similis vobis mendax. Codd. Latt. (Fuld. Tol. g.) vid. cap. viii. 55. (in 161 [i. e. cod. Barberino 10] hoc scholion legitur, εἰς τὸ ῥωμαϊκὸν εὐαγγέλιον τοῦτο εὗρον.)
— παρ' Orig. iv. | απ' X.
— ἀπεστείλεν Orig. iv. | απεσταλκεν D.
30. πιάσαι] add. καὶ ἐξηλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν 69. Λ(χωρας). Arm. | Contra, Orig. iv. 293^c. 398^a.
— ἐπεβαλεν Orig. iv. 398^a. | ἐπεβαλλεν X sic. Orig. iv. 293^c. | ἐβαλεν T. a. c.

30. τὴν χεῖρα Theb. Goth. Æth. Orig. iv. bis. (τὴν χεῖραν 69.) | τας χειρας 1. G. Latt. Syr. Crt. & Pst. Memph. Arm. MSS. Iren. 206.
— ὅτι οὐπω Orig. iv. bis. | οὐπω γὰρ 69. Iren.
— ἐληλυθει B. Mai. DT. rel. Orig. iv. bis. | -θεν B. Bily. Bch. L. | -θη XEGHΓA.
31. ἐκ του οχλου δε πολλοι επιστ. BTLX. (1.) (33.) (69.) (K.) Latt. Æth. (δε] post ex 33: ουν. 1. K. Memph. om. 69.) | † πολλοι δε εκ τουο χλ. επιστ. Ξ. (D) Δ. rel. Syr. (Crt.) Pst. & Hel. (Memph. Theb.) Goth. Arm. επιστ. post δε D. (Memph. Theb.)
— ελεγεῖν D.
— ὁ χρισ.] † praem. ὅτι Ξ. E. rel. Syr. Hel. | om. BDTLXΔ. 1. 33. 69. U. Latt. Syr. Crt. & Pst. Memph. Theb. Goth. Arm.
— μὴ BDTLX. 1. 33. EK. | † μὴ τι Ξ. Δ. rel.
— πλείονα] πλεονα DΔ.
— σημεῖα] † add. τουτων Ξ. ΔE. rel. Syr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Theb. Mnt. (Goth.) (ante σημ. M. post ποιήσει Λ.) | om. BDTLX. 1. 33. 69. K. Latt. Theb. Georg. Arm. Æth.
— ποιήσει] -ση X. 69 Scr. | ποιει G. Syr. Crt. & Pst.

31. ποιησεν BT. rel. b. f. Syr. Hel. rel. | ποιει D. 69. Vulg. a. c. e. Syr. Crt. & Pst. Arm. ed.
32. ηκουσαν] praem. καὶ 69. Syr. Crt. Pst. & Hel. † Æth. | add. ουν T. Bch. 1. KMU. a. f. f. Theb. | add. δε D. c. e. Goth. Arm. | non habent BT Georg. L X. 33. rel. Vulg. b. Memph.
— ταυτα BT. rel. Vulg. f. ff. Syr. Pst. rel. | om. DL*. 1. a. b. c. e. l. Syr. Crt. Arm.
— οἱ αρχ. καὶ οἱ φαρ. BDTLX. 1. 33. 69. GKU. Vulg. c. f. ff. l. Syr. Crt. Memph. Theb. Arm. Æth. | † οἱ φαρ. κ. οἱ αρχ. Ξ. ΔE. rel. a. Syr. Hel. Goth. | illi et principes sacerdotum Syr. Pst. | om. b. e.
— ὑπηρετας ante ινα B. Mai. TLX. 1. 33. 69. GKU. Vulg. c. f. ff. l. Syr. Pst. rel. | post απεστειλαν DΔEHMSVΓA. a. Syr. Hel. Goth. | om. Syr. Crt.
33. ουν] † add. αυτοις Ξ. T. 1s. Vulg. Cl. (c. g. Theb. Æth. | om. BDLXΔ. 33. 69. EGHKMSU T. V. ΓA. Am. a. b. e. f. ff. l. Syr. Crt. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm.

28. Jesus in templo docens Cl. | 33. eis Jesus Cl.

B D T.
L X Δ.
1. 33. 69. πα
EGHKMSU(V)Γ¹

Λ.
* c. 12:35.
34. εὐρήσετε
* [με]"

36. εὐρήσετέ
* [με]"

¶ Syr. Crt.
† Zac. 14:8.

39. πιν. δ
¶ V

ὁ Ἰησοῦς, ⁸Ἐτι [†]χρόνον μικρὸν" μεθ' ὑμῶν εἰμί,
καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. ³⁴ ζητήσετε με
καὶ οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμί ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύ-
νασθε ἐλθεῖν. ³⁵ εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς,
Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρή-
σομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων
μελλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας;
³⁶ τίς ἐστὶν [†]ὁ λόγος οὗτος" ὃν εἶπεν, Ζητήσετε με
καὶ οὐχ εὐρήσετε· καὶ ὅπου εἰμί ἐγὼ ὑμεῖς οὐ
δύνασθε ἐλθεῖν;

25 ³⁷ Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς
ἐορτῆς εἰστίηκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξεν λέγων, Ἐάν
τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με[¶] καὶ πινέτω. ³⁸ ὁ πι-
στεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ἵποταμοὶ ἐκ
τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. ³⁹ Τοῦτο
δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἐμελλον λαμβάνειν
οἱ [†]πιστεύσαντες" εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν[¶] πνεῦμα
^{πβ}
^ξ [ἅγιον], ὅτι [†]Ἰησοῦς [†]οὐπω" ἐδοξάσθη. ⁴⁰ [†]ἐκ

sus, Adhuc modicum tempus vobiscum sum, et vado ad eum qui misit me. ³⁴ (81, 10.) Quae- retis me et non inuenietis, et ubi sum ego vos non potestis venire. ³⁵ Dixerunt ergo Iudaei ad se ipsos, Quo hic iturus est, quia non inuenimus eum? numquid in dispersionem gentium iturus est et doc- turus gentes? ³⁶ Quis est hic sermo quem dixit, Quae- ritis me et non inuenietis, et ubi sum ego [vos] non potestis venire?

³⁷ In novissimo autem die magno festivitatis stabat Iesus et clamabat dicens, Qui sitit, veniat ad me et bibat. ³⁸ Qui credit in me, sicut dixit scrip- tura, flumina de ventre eius fluent aquae vivae. ³⁹ Hoc au- tem dixit de spiritu quem ac- cepturi erant credentes in eum: nondum enim erat spiritus da- tus, quia Iesus nondum fue- rat glorificatus. ⁴⁰ (82, 7.) Ex

33. ὁ Ἰησ. ἐπὶ] ὅτι Ἰησ. TGeorg.
— χρόνον ante μικρ. BTLX. 69. e. |
‡ post ε. DA. 1. 33. rel. (Latt.) Tert.
adv. Prax. 22.
— μεθ' ὑμ. εἰμι Tert. | μενὼ μεθ' ὑμ. U.
34. ζητήσετε] ζητεῖτε 69.
— οὐκ TGeorg.
— εὐρήσετε] add. με BTX. 1. rel. Syrr.
Crt. Pst. & Hcl. Memph. Theb. Aeth. |
om DLΔ. 33. 69. rel. Latt. Goth.
Arm.
— καὶ ὅπου... ἐλθεῖν] om. U.
— εἰμι] post ἐγὼ 69. Vulg. Cl. a.b.c.e.
Syr. Pst. Memph. Theb. Arm. | Contra,
Am. f.
— ἐλθεῖν] add. ἐκεῖ B. (sil. Mai. ed. 1.)
35. ἑαυτοὺς] αὐτοὺς 69. | ἀλλήλους G.
— οὗτος] post μελλει DLX. Syrr. (Crt.)
& Pst. | Contra, BTD. 1. 33. rel. Latt.
Syr. Hcl.
— ἡμεῖς Theb. | om. D. Latt. Memph.
— εὐρησομεν] -σωμεν HMΓA.
— μὴ] μὴ τι D.
— καὶ διδ.] om. καὶ HL (seq. τους Ἕλλη-
νας om. Syr. Crt.)
36. ὁ λογ. οὗτ. BDGr. LX. 1. 33. 69. E*
(ut vid. ras. in cod.) K. Syr. Crt. | ‡ οὗτ.
ὁ λογ. ε. ΔE (corr. 1.) rel. Latt. Syrr.
Pst. & Hcl. | om. οὗτος T.
— ὃν] ὅτι T.

36. ζητήσετε] ζητεῖτε 69.
— εὐρήσετε] add. με B. Bily. Mai. ed. 2.
TX sic. 1. G. Syrr. Crt. Pst. & Hcl. ‡
Memph. Theb. Aeth. | om. DLΔ. 33.
69. rel. Latt. Goth. Arm.
— εἰμι] post ἐγὼ 69. a.c.e.f.
— ἡμεῖς] om. 69. Am.
— fin.] add. Joh. vii. 53—viii. 11. cod.
225 (saec. xii').
37. τῇ ἐσχ.... τῇ μεγ. (Latt.) Syr. Hcl.
rel. | τῇ ἡμ τῇ μεγ. τῇ ἐσχ. DGr. e.
Syr. Pst. (om. τῇ ἐσχ. Syr. Crt. Memph.)
— ἐκραξεν BTL rel. Syrr. Crt. Pst. & Hcl.
Orig. iv. 119^b. 138^b. | ἐκραξεν D. 1. 69.
Latt. Memph. Theb.
— πρὸς με (B) TL rel. vv. Orig. ii. 550^f.
703^e. iii. 251^f. iv. 118^b. 119^b. 138^b. Eus.
in Es. 407^d. in Ps. 87^d. 369^a. (πρ. ἐμ
B.) | om. D. b.e. Cypr. 106. 282.
38. ῥεύσουσιν Orig. ii. 779^e. in Prov. Mai.
42. Eus. in Es. 407^d. in Ps. 117^b. 166^d.
174^b. 618^a. | -σωσιν ΔHA.
39. οὐ DTLXΔ. 1. 33. 69. GHSsΓ. | ὁ B
EKMUVΛ.
— ἐμελλον BDTX. 1. 33. Ss. | ἡμελ. L
Δ. 69. EGHKMUVA.
— πιστεύσαντες BTGeorg. L. (πιστευ-
σουντες TBch.) | ‡ πιστευοντες ε. DX
Δ. rel. Hil. 169^e.
— οὐπω] ὅπου Λ*. ("non" Am.)

39. πνεῦμα] praem. το D. | Contra, Orig.
iii. 560^d. iv. 388^e. 422^a. 456^e. Eus. in
Luc. 169.
— ἅγιον BDLXΔ. 1. 33. 69. rel. e.f.
Syr. Hcl. Goth. Aeth. Orig. Int. iii.
900^e. (το ἅγιον D².) | om. TK. Vulg.
a.b.c.l. Syr. Pst. Memph. Theb. Arm.
Orig. iii. iv. ter. Eus. in Luc. Cypr. 364.
|| add. postea δεδομενον B. Vulg. a.
(b.) c.e.l. Syrr. Pst. & Hcl.* Syr. Hier.
Theb. Eus. in Luc. | add. ἐπ' αὐτοῖς
(-ους²) D. f. Goth. (Aeth.) | om. TL
XΔ. 1. 33. rel. f. Memph. Goth. Arm.
Aeth. Orig. iii. iv. ter. Orig. Int. iii.
Cypr.
— Ἰησοῦς] ‡ praem. ὁ ε. Ss. Orig. iii. |
om. B. Mai. DTLXΔ. 1. 33. 69. EGHK
MUVA. Orig. iv. ter.
— οὐπω BD. Orig. iv. ter. | ‡ οὐδεπω ε.
T. rel. Orig. iii. | οὐδεποτε L. (quia
non datus est Spiritus sanctus ante re-
surrectionem Syr. Hcl. mg.)
40. ἐκ τοῦ οἴλου οὖν BD(T) LX. 1. Vulg.
a.b.(c.) (e.) (ff.) (Memph. Theb.) (Arm.)
| οὖν] οὐ T. | (οἱ ἐκ τοῦ οἴλου Orig. iv.

33. me misit Cl. | 34. quaeritis Am. | ego
sum Cl. | 35. semetipsos Cl. | 36. om. vos Am.
| 37. Si quis sitit Cl. | 38. dicit Cl. | 39. non
enim Am. | erat glorificatus Cl.

Vulg. a. (b.) c.
Syr. (C.) P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

40.*[ὅτι] "Οὐτός ἐστις

"Mic. 5:1.

¶ b

τοῦ ὄχλου οὖν ἰκούσαντες τῶν λόγων * τούτων ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. 41 ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ χριστός. οἱ δὲ ἔλεγον, Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρχεται; 42 οὐχ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυεὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυεὶδ, ἔρχεται ὁ χριστός; 43 σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν. 44 τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἔβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

26 45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους. καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν; ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος, [ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.] ἀπεκρίθησαν οὖν [αὐτοῖς] οἱ Φαρισαῖοι, Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί ἐσιν. 50 λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς,

illa ergo turba cum audissent hos sermones eius, dicebant, Ille est vere propheta: 41 alii dicebant, Ille est Christus: (83, 7.) quidam autem dicebant, Numquid a Galilaea Christus venit? 42 Nonne scriptura dicit quia ex semine David et de Bethleem castello, ubi erat David, venit Christus? 43 (84, 10.) Dissensio itaque facta est in turba propter eum. 44 (85, 1.) Quidam autem ex ipsis volebant apprehendere eum, sed nemo misit super illum manus.

45 (86, 10.) Venerunt ergo ministri ad pontifices et Phariseos: et dixerunt eis illi, Quare non adduxistis eum? 46 Responderunt ministri, Numquam sic locutus est homo sicut hic homo. 47 Responderunt ergo eis Pharisei, Numquid et vos seducti estis? 48 Numquid aliquis ex principibus credidit in eum aut ex Phariseis? 49 Sed turba haec quae non novit legem maledicti sunt. 50 Dicit Nicodemus ad eos, ille

299b.) | † πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ οὐχλου 5.
Δ. 33. rel. f.(g.) Syrr.Pst.&Hcl. Goth.
(Æth.)

40. των λογων BDTLΔ*. 1. 33. EGHK
MUF. Latt. Syr.Pst. Memph. Theb.
Goth. Arm. Orig. iv. | † τον λογον 5.
XΔ. 69. SsA. Theb. Mnt. Æth. ||
praem. αυτου D. Syr.Hcl.txt. | praem.
τουτων G.

— τουτων BDTL. 1. 33. (U.) Latt.
Syr.Hcl.mg. Syr.Hier. Memph. Theb.
Goth. Arm. (vid. DG supra.) | τουτον
X. Æth. | αυτου K. | *om. 5. Δ. 69.
E. rel. Syr.Pst. (Orig. iv. add. του
Ιησου.)

— οὗτος praem. ὅτι BD. | om. TLX. rel.
Latt. rel. Orig. iv.

41. αλλοι 10. | add. δε TGeorg. 1. 69. b.c.f.
Orig. iv. 299b.

— οὗτος] praem. ὅτι DLX. 69. g. Syr.
Hcl.* | Contra, BT. rel. Orig. iv.

— οὗτος ἐστιν.... ελεγον] om. MΔ*. b.
Syr.Hier.

— ἐστιν] add. αληθως U.

— οἱ δε BTLX. 1. 33. Vulg. a.c.f. ff.
Arm. (Æth.) Orig. iv. | † αλλοι δε 5.
e. Memph. Theb. | αλλοι DΔ. 69. EG
HKSUPA. Syrr.Pst.&Hcl. Goth.
— ελεγον D*.

42. ουχ BTL. Orig. iv. 299c. (ουκ B* Rl.
Mai.ed.2.) | † ουχι 5. DX. rel.

42. ειπεν Orig. iv. | λεγει D. Latt.

— του] om. D. 1. 69. U. Orig. iv.

— Βηθλεμ Γ*.

— ερχεται ante ὁ χριστος BTL. 33.
Vulg. c. ff. g. Syr.Pst. Arm. Æth. |
† post 5. (D) XΔ. 1. rel. a. b. f. Syr.Hcl.
Theb. Goth. Orig. iv. (vid. ver. 41.)
[Memph.] | ante ὅπου D. (om. ὁ χρ.
e.)

43. εγενετο ante ε. τ. οχλ. BDTLX. 33.
Latt. Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Theb.
(Arm.) (Orig. iv. 299c. γεγενηται.) |
† post 5. Δ. 1. rel. Goth. [Æth.]
— εν τω οχλω Orig. iv. | εις τον οχλον
D.

44. εβαλεν BTL. (Latt.) | † επεβαλεν 5.
DX. rel. e. f. (vid. ver. 30.)

— αυτον] αυτω U.

45. ειπον] ελεγον T. Beh. (etra Georg.)

— ἐκεῖνοι] om. KU. e. g. (sacerdotes
Syr.Pst.)

— ηγαγετε BL. rel. | -γατε D. | -γεντε
TGeorg.

46. απεκριθησαν] add. δε D. | Contra,
Orig. iv. 299c.

— ὑπηρεται] add. προς τους αρχιερεις
και φαρισαιους 69. | Contra, Orig. iv.
299c.

— ελαλησεν οὕτως ανθρωπος BTLX.
33. (Memph.) (Theb.) Orig. iv. | † οὗτ.
ελαλ. ανθρ. 5. Δ. 1. rel. Vulg. (c. f. ff.)

Syrr.Pst.&Hcl. Goth. Æth. (om. οὐ-
τως Arm.) | οὗτ. ανθρ. ελαλ. D. (a.)
| nemo unquam sic locutus est e.

46. fin.] ὡς οὗτος ὁ ανθρωπος XΔ. 1. 33.
(69.) rel. Vulg. e. f. Syrr.(Pst.)&Hcl.
(Syr.Hier.) (Theb.) Goth. Arm. Æth.
(om. ὁ 69.) λαλει post οὗτος Syr.Pst.
Syr.Hier. | ὡς οὗτος λαλει D. c. (ff.)
(quomodo et hic a.) (οὕτως Γ.) | om.
BTL. For. Memph. (Orig. iv. non ha-
bet.)

47. ουν BTLXΔ. 69. rel. Vulg. f. g.
Syr.Hcl. | om. D. 1. 33. a. c. e. ff. Syr.
Pst. Theb. Arm. [Memph. Goth.
Æth.]

— αυτοις DTL. rel. vv. | om. B. 69. K.
l. Arm.

— πεπλανησθε Orig. iv. 299c. | πελα-
νασθαι L.

48. εκ Orig. iv. 299c. | om. 69. K.

— επιστεισεν Orig. iv. | πιστευει D.

— η Orig. iv. | ει Γ.

49. αλλα BDTGeorg. L. 33. | † αλλ' 5.
X. rel. (Orig. iv. 299c. αλλ' η.)

— οὗτος Orig. iv. 299c. | om. 69.

— επατατοι BT. 1. 33. Orig. iv. | † επι-
κατατατοι 5. DLX. rel.

40. om. turba Am.* | 41. venit Christus Cl. |
44. super eum Cl. | 45. adduxistis illum Cl. |
48. ex principibus aliquis Cl. | 50. dixit Cl.

B D T.
L X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUGA.
Vulg. a. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

ὁ ἐλθὼν † πρὸς αὐτὸν *πρότερον," εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν,
51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ
ἀκούσῃ † πρῶτον παρ' αὐτοῦ," καὶ γινῶ τί ποιεῖ;
52 ἀπεκρίθησαν καὶ † εἶπαν" αὐτῷ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς
Γαλιλαίας εἶ; † ἐραύνησον" καὶ ἴδε ὅτι † ἐκ τῆς Γα-
λιλαίας προφήτης" οὐκ † ἐγείρεται". † [vii. 53—viii. 11.]

qui venit ad eum nocte, qui unus erat ex ipsis, 51 Numquid lex nostra iudicat hominem nisi audierit ab ipso prius et cognoverit quid faciat? 52 Responderunt et dixerunt ei, Numquid et tu Galilaeus es? Scrutare et vide quia propheta a Galilaea non surgit.

50. προς αυτον] † praem. νεκτος 5. 1.
69. EGHMSUGA. | add. νεκτος DXΔ.
33. KU. Vulg. cf. l. Syrr. Pst. & Hel.
(Memph.) Goth. Arm. (Æth.) vid. Joh.
iii. 2. | om. BTL. a. Syr. Hier. Theb.
— προτερον ante εἰς ὧν BT. το προτε-
ρον LX. 1. 33 sic. 69. (a.) c. e. l. Syr.
Hel.* Syr. Hier. Theb. Mt. Arm.
(Æth.) | το πρωτον D. | *om. 5.
ΔE. rel. Vulg. f. Syr. Pst. Goth.
— εἰς ὧν ἐξ αυτ. ante ὁ ελθων D. Syr.
Pst. | om. e.
— ὦν om. L. Syr. Pst.
51. ακουσγ Orig. iv. 299^d. Eus. in Ps.
230^a. | -σει Γ. || (antea κρινη XH.)
— πρωτον ante παρ' αυτου BDTL. 33.
(a.) c. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb.
Arm. (Æth.) Orig. iv. | post 1. 69. K.
| ante ακουσγ X. (Vulg. Cl.) (f.) ff.
| om. e. Eus. in Ps. Lucif. 153. |
| † παρ' αυτου προτερον 5. ΔE. rel.
Am. (Goth.)
— γινω τι ποιει Orig. iv. | επιγνωσθη τι
εποιησεν D. c. Lucif.
52. ειπαν BDT. 33. K. | † ειπον 5. LX. rel.
— συ] σοι D.
— ει] η X.
— εραυνησον B* Rl. Mai. (ed. 2.) T Georg.
| † ερευνησον 5. B* DL. rel. Orig. iv.
299^d.
— ιδει] add. τας γραφας D. (post εραυν.
Vulg. Cl. a. c. e. ff. l. Theb.) | om. Am.
f. g. Orig. iv.
— εκ της Γαλ. ante προφ. BTLX. Vulg.
Cl. (Æth.) Orig. iv. | † post 5. D.
rel. Am. a. c. e. f. Syrr. Pst. & Hel. rel.
(om. της G. | Contra, Orig. iv.)
— εγειρεται B. Beh. Mai. DTA. (1 in nota
ad fin. evangelii.) 33. K Smg. Γ. Latt.
Syr. Pst. & Hel. txt. Theb. Goth. Arm.
Æth. (Orig. iv.) | † εγειρεται 5. LX.
69. S. txt. Δ. (εγειρεται 1. EGHM.)
Syr. Hel. mg. Memph. | ερχεται U.
(εξερχεται, ουδε εγειρεται Orig. iv.)
vii. 53. viii. 1—11. non habent ABCTLX
Δ. 33. (Ac nunc hiant, sed e spatio
hanc pericopam in foliis amissis non
capi posse certissime liquet.) LΔ. spa-

tium vacuum habent. (In Δ* post
εγειρεται ante spatium vacuum παλιν
οὐν.... λεγων e viii. 12.) a. f. Syr. Pst.
Syr. Hel. Memph. MSS. ap. Wilkins, et
in omnibus ap. Schwartz. Theb. Goth.
Arm. Zoh. (et in codd. 6. antiquis.)
Orig. qui vii. 52 arctissime cum viii. 12
conjungit (iv. 299^d.): sicut et Chrysos-
tomus. De hac pericopa silent scripto-
res antiquiores omnes: Tertullianus
nihil de tali exemplo in sacris litteris
novit. (vid. De Pudic. c. 6. "Si osten-
das de quibus patrocinii exemplorum
praeceptorumque caelestium, soli moe-
chiae et in ea fornicationi quoque janua
paenitentiae expandas, ad hanc
jam lineam dimicabit nostra congres-
sio.") In codd. antiquissimis index
capitulorum non habet περι τῆς μοιχα-
λίδος, quod in KM legitur, tanquam
κεφ. i'. Et postquam fieret interpolatio
haec, numerus capitulorum huius evan-
gelii auctus est ad 10'.: cum sit in anti-
quissimis non nisi 10'.

Habent, sed asteriscis notant EMA
(a ver. 3. cap. viii.) et nonnulli e recen-
tioribus. (A haec habet in marg. τὰ
ἀσπερίσματα [rectius in hoc cod. aster-
iscis notata] ἐν τισιν ἀντιγράφοις οὐ
κεῖται, οὐδὲ Ἀπολιναρίου ἐν δὲ τοῖς
ἀρχαίοις [cujus saeculi?] ὅλα κεῖται
μνημονεύουσιν τῆς περικοπῆς ταύτης
καὶ οἱ ἀπόστολοι [i. e. Lectionaria]
πάντες ἐν αἷς ἐξέθεντο διατάξεις ἐν
οἰκοδομῇ τῆς ἐκκλησίας.)

Obelis notant S et multi e recen-
tioribus.

Ad fin. evangelii seorsum in 1. Arm.
MSS. plerique. (sic praefatus est Cod. 1.
✠ τὸ περὶ τῆς μοιχαλίδος κεφάλαιον.
ἐν τῷ κατὰ ἰωάννην ἐαγγελίῳ (sic) ὥς
ἐν πλείοσιν ἀντιγράφοις· μὴ κείμενον
μὴ δὲ παρὰ τῶν θείων πρῶν· τῶν ἐρμη-
νευσάντων μνημονευσθὲν· φημι δὲ ἰω-
άννου τοῦ χ. κ. κυρίλλου ἀλεξανδρεῖς·
οὐδὲ μὴν ὑπὸ θεοδώ· μωφουεστ· καὶ
τῶν λοιπῶν· παρέλειψα κτ τὸν τόπον·
κεῖται δὲ οὕτως· μετ' ὀλίγα τῆς ἀρχ.

τοῦ πς κε| ἐξῆς τοῦ ἐρευνησον καὶ ἴδε·
ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας· οὐκ
ἐγείρεται.)

Ad fin. Luc. cap. xxi. in 69.

Post ver. 36 huius capituli in uno cod.
(225.)

ἐκτεθεῖται δὲ [ὁ Παπίας] καὶ ἀλλήν
ἱστορίαν περὶ γυναικός, ἐπὶ πολλαῖς
ἀμαρτίαις διαβληθείσης ἐπὶ τοῦ κυρίου.
ἦν τὸ καθ' Ἑβραίου εὐαγγέλιον περι-
έχει Eus. H. E. iii. (137.) "An haec
fuerit historia quae de muliere adultera
in textu recepto ev. S. Joh. exstat....
illud tamen incertum est.... sed evi-
denter constat, etiamsi suspecta haec
evangelii pericope eadem esse censea-
tur atque historia Papiana nondum eam
codici N. T. tempore Eusebii insertam
fuisse." Routh, i. 39.

|| † Habent pericopam tanquam huius
evangelii partem 5. D (sed textus ejus
ceteris valde dissimilis) FGHKUR. (ex
his F hiat usque ad ver. 10, Γ def. in ver.
3.) Vulg. b* (ut vid.) c. e. f. ff. g. Memph.
in ed. Wilkins. Arm. Use. et in codd. 5
recentissimis. Æth. (Armeni, si Niceni
fides sit, hanc pericopam deleverunt.)

Habet Syr. Hier. vii. 53—viii. 2 "in
fine pericopes recitandae die Pentecostes,
viii. 3—11 singularem dat pericopen,
recitandam die festo S. Pelagiae 8.
Octobr." (Adler. p. 190.)

Cod. Syr. olim penes Usnerium (ab
illo Ludovico De Dieu dono datus)
habet hanc pericopam, sed cum nota
illam non esse versionis Peschito par-
tem. Eandem versionem reperitur in
Cod. Barsalibaei (ap. White), et in uno
Parisino ap. Adler. (57). De auctore
huius versionis non liquet.

De altera versione Syra, vid. Asse-
mani Biblioth. Orient. ii. 53, ejus ini-
tium est "Et factum est quadam die,
quum Jesus doceret, obtulerunt ei Scri-
bae et Pharisei mulierem quandam

51. prius audierit ab ipso Cl. | 52. scrutare
scripturas Cl. | a Gal. propheta Cl.

quae ex adulterio concepissee deprehensa fuerat." Vid. et Biblioth. Orient. ii. 170 ubi haec clausula legitur "Ipse vero inclinatus, uniuscujusque eorum peccata in terrâ scripsit, et illi relictâ eâ abierunt. Jesus autem dixit, Vade et noli amplius peccare." Haec versa esse dicuntur e codice quodam Alexandrino.

Hieron. "In evangelio secundum Johannem in multis et Graecis et Latinis codicibus invenitur de adulterâ muliere quae accusata est apud Dominum." Adv. Pelag. ii. 17 (tom. ii. 748). Aug. "Ita ut nonnulli modicae fidei vel potius inimici verae fidei credo metuentes peccandi impunitatem dari mulieribus

suis, illud quod de adulterae indulgentiâ Dominus fecit, auferrent de codicibus suis." De conj. adult. ii. vii. (6). Tom. viii. 1751 (Ed. Bassani).

ἐτέραν δὲ τινα ἡμαρτηκυῖαν ἔστησαν οἱ πρεσβύτεροι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῇ θέμειον τὴν κρίσιν ἐξῆλθον· ὁ δὲ καρδιωνώστης κύριος πυθόμενος αὐτῆς εἰ κατέκριναν αὐτὴν οἱ πρεσβύτεροι, καὶ εἰπούσης ὅτι Οὐ, ἔφη πρὸς αὐτήν, Ὑπάγε οὖν, οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω. Const. Apost. ii. 24. 4. ? an ex Evan. sec. Hebraeos? In Synopsi Sacrae Script. (eujus saeculi?) nunc aliquid de hac pericope legitur; sed ab interpolatore ut videtur.

Primus, quod scio, Graecorum Eu-

thymius (saec. xiii.) hanc pericopam hic memorat χρηὴ δὲ γινώσκειν ὅτι τὰ ἐν-τεῦθεν ἄχρι τοῦ Πάλιν οὖν ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, παρὰ τοῖς ἀκριβέσις ἀντιγράφοις ἢ οὐχ εὔρηται ἢ ὠβελισται· διὸ φαίνονται παρέγγραπτα καὶ προσθήκη καὶ τούτου τεκμήριον, τὸ μὴ δὲ τὸν Χρυσόστομον ὕλως μνημονεύσαι. iii. 295.

[Forsitan in Lectionarii recepta est haec pericope ex auctoritate Constitutionum Apostolorum: vid. supra quae notantur in marg. Cod. A. (Codicis nonnulli habent in scholio ἀπόγραφοι in loco ἀπόστολοι).]

JOH. CAP. VII. 53—VIII. 11.

D.

1. *69*.

E*[F]GHKM*.S†.U(Γ)A*.

TEXTUS COD. D.

⁵³ καὶ ἐπορευθῆσαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹ Ἰησοῦς δὲ ἐπορευθῆ εἰς τὸ οὖρον τῶν ελαιῶν. ² ὄρθρον δὲ πάλιν παραγίνεται εἰς τὸ εἶκρον, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· ³ ἀγούσιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἐπὶ ἁμαρτίᾳ γυναικα ἐιλημμένην· καὶ στήσαντες αὐτήν ἐν μέσῳ ⁴ λέγουσιν αὐτῇ, ἐκπεραζόντες αὐτὸν οἱ ἱερεῖς ἵνα ἐχῶσιν κατηγορεῖαν αὐτοῦ, Διδασκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατελήπται ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη, ⁵ Μω-

TEXTUS STEPHANI E CODICIBUS EMENDATUS.

†⁵³ καὶ †ἐπορεύθῆσαν" ἕκαστος εἰς τὸν †οἶκον αὐτοῦ. ¹ Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθῆ εἰς †τὸ ὄρος τῶν ελαιῶν· ² ὄρθρον δὲ πάλιν †παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς †ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. ³ ἀγούσιν δὲ οἱ γραμματεῖς †καὶ οἱ Φαρισαῖοι †γυναῖκα †ἐπὶ" μοι-†χείᾳ κατελημμένην, καὶ στήσαντες αὐ-†τήν" ἐν μέσῳ, ⁴ λέγουσιν αὐτῇ, Διδάσ-†καλε, αὕτη ἡ γυνὴ †κατελήπται" ἐπαυ-†τοφώρῳ μοιχευομένη. ⁵ ἐν δὲ τῇ νόμῳ

¶ Γ

Vulg. c. e. f.
Syr. Uss. Syr. Hier.
Memph. Wilkins.
Arm. codd. rec. Æth.

⁵³ Et reversi sunt unusquisque in domum suam. ¹ Iesus autem perrexit in montem oliveti: ² et diluculo iterum venit in templum, et omnis populus venit ad eum, et sedens docebat eos. ³ Adducunt autem scribae et Pharisei mulierem in adulterio deprehensam, et statuerunt eam in medio ⁴ et dixerunt ei, Magister, haec mulier modo deprehensa est in adulterio. ⁵ In lege autem Moses mandavit nobis

ver. 53.] om. ff.

— ἐπορευθῆσαν D. 1. MS†. Syr. Hier. rel. | †ἐπορευθῆ Ὡ. E. rel. | ἀπηλ-θῆν 69. U. | ἀπηλθον A.
— ἐκαστος] add. ex iis Syr. Uss.
— τὸν οἶκον] τὸν τοπὸν 1. Memph. Arm. | ταῖς 69.
1. Ἰησοῦς δὲ Latt. Syr. Uss. Dominus Jesus autem Syr. Hier. | καὶ ὁ Ἰησ. 69. U(Γ) om. ὁ).
— ἐπορευθῆ] -ετο S.
— ελαιῶν] add. μοῖρος Γ.
2. ὄρθρον δὲ] καὶ ὅτε Γ.
— πάλιν] add. βαθεῖος U.
— παρεγένετο 1. rel. | παραγίνεται D. | ἦλθεν 69 sic. U. A. Syr. Uss. || add. ὁ Ἰησοῦς U.
— καὶ πᾶς... ἐδίδ. αὐτοῦς] om. 69.
— ὁ λαὸς] ὁ οὐλός GSU. | om. Γ.

2. πρὸς αὐτόν] om. EGHK(κον U).
— καὶ καθ. ἐδιδ. αὐτ. Syr. Hier. | om. D. 69 supra. (om. καθ. Arm. codd.)
3. ἀγούσιν δὲ] om. δε UΓ. Arm. | καὶ προσηγινεσαν αὐτῷ 69. A² Tff.
— γραμματεῖς] ἀρχιερεῖς 1. Memph. Arm. cdd.
— φαρισαῖοι] †add. πρὸς αὐτόν Ὡ. E. rel. c. (ff.) Memph. (Arm. cdd.) (Æth.) | om. D. 1. 69. MUGA. Vulg. e. l. Syr. Uss. Arm. cdd. | ante dominum Jesum Syr. Hier.
— ἐπὶ μοιχείᾳ 1. (69.) MSUGA. (μοιχεῖαν 69.) | †ἐν μοιχείᾳ Ὡ. EGHK. | ἐπὶ ἁμαρτίᾳ ante γυναῖκα D. (vid. Papiam supra). | in stultitiâ Syr. Hier.
— κατελημμένην 1. 69. rel. | ἐιλημμένην D. | καταλήφθεισαν EGHK.

3. ἐν] add. τῷ 69. A.
4. λέγουσιν] εἶπον 69. U. A. Latt.
— αὐτῷ] ad Jesum ff. || add. περαζόν-τες EGHK. Arm. cdd. | add. ἐκπερα-ζόντες αὐτόν οἱ ἱερεῖς ἵνα ἐχῶσιν κατη-γορεῖαν αὐτοῦ D.
— αὕτη ἡ γυνή... μοιχευομένη] ταυτήν εἶρομεν ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένην U. (Æth. om. ἐπ' αὐτοφ.)
— αὕτη] post ἡ γυνή M.
— κατελήπται D. 1. | εἰληπται 69. MA. | †κατελήφθη Ὡ (sic). Ss. | κατελήφθη (ed. Mill.) EGHK.
— ἐπαυτοφώρῳ] -φωρ 69 Scr. EGHM A. | -φωρως A² Tff. ἐπ' αὐτ. μοιχ.] stulte agens Syr. Hier.
5. ἐν δὲ τῷ νόμῳ... ἐνετείλατο] Μωυσεὺς δὲ ἐν τῷ νόμῳ ἐκέλευσεν D.

σης δε εν τη νομφ εκελευσεν τας τοιαντας λιθαζειν· συ δε νυν τι λεγεις; ⁶ ο δε Ιησους κατω κυψας τη δακτυλῳ κατεγραφεν εις την γην. ⁷ ως δε επεμενον ερωτωντες, ανεκυψεν και ειπεν αυτοις, ⁸ Ο αναμαρτητος ἡμων πρωτος επ' αυτην βαλετω λιθον. ⁹ και παλιν κατακυψας τη δακτυλῳ κατεγραφεν εις την γην. ⁹ ἕκαστος δε των Ιουδαιων εξηρχετο αρζαμενοι απο των πρεσβυτερων, ὥστε παντας εξελθειν· και κατελειφθη μονος και ἡ γυνη εν μεσσω ουσα. ¹⁰ ανακυψας δε ο Ιησους ειπεν τη γυναικει, Που εισιν; ουδεις σε κατεκρινεν; ¹¹ κακεινη ειπεν αυτω, Ουδεις, κυριε. ο δε ειπεν, Ουδε εγω σε κατακρινω. ὑπαγε, απο του νυν μηκει ἁμαρτανε.

† ἡμῖν Μωυσῆς" ἐνετείλατο τὰς τοιαύ-
τας· ἰλιθάζειν". σὺ οὖν τί λέγεις;
† τοῦτο δὲ ἔλεγον περὶ αὐτὸν, ἵνα
† ἐχῶσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς
† κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ † κατέγρα-
† φεν" εἰς τὴν γῆν. ⁷ ὥς δὲ ἐπέμενον ἐρω-
† τῶντες αὐτόν, † ἀνέκυψεν καὶ" εἶπεν
† † αὐτοῖς," Ὁ ἀναμάρτητος ἡμῶν πρῶτος †
† λίθον ἐπ' † αὐτήν" βαλέτω. ⁸ καὶ πά-
† λιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.
† ⁹ οἱ δὲ ἀκούσαντες † ἐξήρχοντο εἰς κα-
† θεῖς, ἀρζάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων
† [ἕως τῶν ἐσχάτων] καὶ κατελείφθη μό-
† νος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ· οὐ-
† τσα." ¹⁰ ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς [καὶ
† μὴδένα θεασάμενος] πλὴν τῆς γυναι-
† κὸς] εἶπεν αὐτῇ, Ἰγναί," ποῦ εἰσιν
† [ἐκεῖνοι οἱ κατηγοροὶ σου]; οὐδείς σε
† κατέκρινεν; ¹¹ ἡ δὲ εἶπεν, Οὐδείς, κύριε.
† Εἶπεν δὲ † ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ἐγὼ σε κατα-
† κρίνω" πορεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε.

§ F

huiusmodi lapidare: tu ergo quid dicis?
⁶ Hoc autem dicebant temtantes eum, ut
posset accusare eum. Iesus autem in-
clinans se deorsum digito scribebat in
terra. ⁷ Cum autem perseverarent inter-
rogantes eum, erexit se et dixit eis, Qui
sine peccato est vestrum, primus in illam
lapidem mittat. ⁸ Et iterum se inclinans
scribebat in terra. ⁹ Audientes autem
unus post unum exiebant incipientes a
senioribus, et remansit solus et mulier in
medio stans. ¹⁰ Erigens autem se Iesus
dixit ei, Mulier, ubi sunt? nemo te con-
demnavit? ¹¹ Quae dixit, Nemo, do-
mine. Dixit autem Iesus, Nec ego te
condemnabo: vade et amplius iam noli
peccare.

5. Μωυσης DKM. | † Μωυσης ̅. 1. 69. rel.
|| post ἡμιν 1. 69. (S)A. c.e.ff. (Syr.ap.
White.) | † ante ̅. E. rel. || (ἡμιν)
post ενετ. U. | om. Dsupra H. Syr.Uss.
Syr.Hier. Memph. (ἡμων ante Mω. S.)
— λιθαζειν D. 1. 69. MSUA. | † λιθοβο-
λεισθαι ̅. E. rel. (ut qui in adulterio
deprehenditur lapidetur c.ff.)
— συ ουν] συ δε νυν D. tu autem c.ff.
— τι λεγεις] add. περι αυτης 69. MSUA.
c.ff. Arm. Aeth.
6. τουτο δε....κατηγορειν αυτου] om. D.
(post vcr. 11. M.)
— ελεγον] ειπαν M. | ειπον S. Syr.Uss.
— εχωσιν] εῦρωσι 1.
— κατηγορειν 1. rel. | κατηγοριαν κατ'
69. MSUA, Arm.
— τη δακτυλῳ] om. A. Syr.Uss.
— κατεγραφεν DEGHM. | † εγραφεν ̅.
1. rel. | εγραφεν 69.
— fin.] add. ἡ προσποιουμενος EGHK.
7. ὡς] ὅς U.
— ερωτ.] επερωτ. 1. M.
— αυτου] om. D.
— ανεκυψεν και D. 1. MS. | † ανακυψας
̅. E. rel. | αναβλεψας 69. UA. Arm.
— αυτοις D. 1. 69. SUA. Iatt. | † προς
αυτους ̅. E. rel. | om. M.
— πρωτος] -τον EGH.
— λιθον] † praem. τον ̅. E. rel. | om.
(D.) (1.) 69. UA. | (λιθον post βαλετω
D. 1. τ. λθ. ibi M. post βαλ. επ' αυτ.
Syr.Uss. Syr.Hier.)
— επ' αυτην D. 1. (69.) (EGHK)M(UA).
| † επ' αυτη ̅. S. | post βαλ. 69. UA.
Syr.Uss. Arm. Aeth. | ante τον λιθ.
EGHKS. Latt.

7. βαλετω] βαλλετω 1. EGHK.
8. κατω] om. H*.
— κατω κυψας] κατακυψας D. 1. || add.
τη δακτυλῳ D. ff.
— εγραφεν 1. 69. rel. | κατεγραφεν D. |
εγραψεν M.
— εις] επι M.
— fin.] add. ἕνος ἑκαστου αυτων τας
ἁμαρτίας U. vid. Syr.ap. Assemani.
9. οἱ δε ακουσαντες] om. 69. A. Syr.Hier.
| ακουσαντες δε 1. Arm. | ἕκαστος δε
των Ιουδαιων D. || † add. και ὑπο της
συνειδησεως ελεγχομενοι ̅. E. rel.
(Memph.W.) | om. D. 1. 69. MUA.
Vulg. c.e.ff.l. Syr.Uss. Syr.Hier. Arm.
Aeth.
— εξηρχοντο 1. rel. (post εἰς καθ' εἰς
Vulg. e.) | εχηρχετο D. | και εξηλθον
69. | και εξηλθεν A. | ανεχωρησαν (post
εἰς καθ' εἰς) M.
— εἰς καθ' εἰς 69. rel. | om. D. | εἰς ἑκα-
στος αυτων 1. || add. ad domum snam
Syr.Hier.
— αρζαμενοι] -νος E*.
— ἕως των ἐσχάτων 69. rel. | om. 1. EG
HKM. Vulg. e.l. Syr.Uss. | ὥστε παντας
εξελθειν D. (omnes recesserunt c.ff.)
— κατεληφθη KΛ.
— μονος] om. 69. | post Ιησους (om. ὁ)
U. e. (μον. ὁ Ιησ. και] μονη Syr.Uss.)
— ὁ Ιησους cff. | om. D. 1. Am. c. Syr.
Uss. supra. Syr.Hier.
— ουσα D. 69. EGHKMSUA. ff. Syr.
Uss. | † ἐστωσα ̅. 1. Fs. Vulg. c. Syr.
Hier.
10. ανακυψας] αναβλεψας 69. A. (om.
Arm. ανακ. δε ὁ Ιησ.)

10. και μηδεν θεασαμενος πλην της γυν-
ναικος E. rel. | om. D. 1. MS. Vulg.
c.e. Syr.Uss. Syr.Hier. Memph.W.
Arm. | ειδεν αυτην και 69. UA. Aeth.
— αυτη 1. rel. Vulg. c.(ff.) Syr.Hier. |
τη γυναικη D. (c.) Syr.Uss. | om. 69.
UA.
— γυναι 1. 69. MSUA. († ἡ γυνη ̅.)
Vulg. c.e.ff. Syr.Hier. | om. DEFGH
K. Syr.Uss.
— εκεινοι οἱ κατηγοροὶ σου E. rel. Vulg.
Cl. Memph.W. Aeth. | om. D. 1. MA.
Am. c.e. Syr.Uss. Syr.Hier. Arm. |
om. εκεινοι 69. HU. qui te perduxerunt ff.
11. ἡ δε ειπεν] κακεινη ειπεν αυτω D.
— ειπεν δε ο Ιησους 1. E. rel. Vulg.
(Syr.Uss.) | ο δε ειπεν D. | ο δε Ιησ. ει-
πεν αυτη A. || δε] † add. αυτη ̅. c.(e.)
ff.g. Syr.Hier. Aeth. | om. D. 1. EFGH
KM. Vulg. l. Syrr. Arm. (και ο Ιησ.
ειπεν αυτη 69. ειπεν αυτη ο Ιησ. U.)
— κατακρινω fut. Vulg. c.ff. praes. e.
| κρινῶ EFGK.
— πορευου] ὑπαγε D.
— και] om. D Gr. 69. ff. Arm.
— μηκει sic U cum rel. (non μη). ||
praem. απο του νυν D. 1. MU. (Syr.
Uss.) Syr.Hier. Memph.W. Arm. Aeth.
amplius jam Am. ex hoc jam c.ff.
amplius e.
— ad fin.] add. τουτο δε ειπαν περὶ αὐ-
των αυτου ινα εχωσι κατηγοριαν κατ'
αυτου M(e ver. 6).

6. Haec autem Am. | 7. cum ergo Cl. | 9. exi-
bant Cl. | incipiens Am.* | solus Iesus Cl. | 10.
ubi sunt qui te accusabant Cl. | 11. jam amplius
Cl.

VIII.
B D T.
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUA.
Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
§ b.
cap. 12:46.

14. ἡ μαρτ. μου ἀ-
ληθής ἐστιν

* Dent. 17:6.

* c. 7:30.

27 ¹² § Πάλιν οὖν † αὐτοῖς ἐλάλησεν [ὁ] Ἰησοῦς¹² λέγων, Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. ¹³ ὁ ἀκολου-
θῶν † μοι¹³ οὐ μὴ † περιπατήσῃ¹³ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ'
ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. ¹⁴ Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρι-
σαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου
οὐκ ἔστιν ἀληθής. ¹⁵ Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Καὶ ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν
ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ
ὑπάγω. ὑμεῖς δὲ οὐκ οἰδατε πόθεν ἔρχομαι † ἢ¹⁴ ποῦ
ὑπάγω. ¹⁵ ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ
κρίνω οὐδένα. ¹⁶ καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ
ἐμὴ † ἀληθινή¹⁶ ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ
καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. ¹⁷ καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ
ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία
ἀληθής ἐστιν. ¹⁸ ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ,
καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. ¹⁹ Ἐλε-
γον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη †
Ἰησοῦς, Οὐτε ἐμὲ οἶδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ
ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου † ἂν ᾔδειτε.¹⁷ Ταῦτα
τὰ ῥήματα ἐλάλησεν † ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων
ἐν τῷ ἱερῷ, ¹⁸ καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω
ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

¹² Iterum ergo locutus est eis
Iesus dicens, Ego sum lux
mundi: qui sequitur me, non
ambulabit in tenebris sed ha-
bebit lucem vitae. ¹³ Dixerunt
ergo ei Pharisei, Tu de to
ipso testimonium perhibes:
testimonium tuum non est ve-
rum. ¹⁴ Respondit Iesus et
dixit eis, Etsi ego testimonium
perhibeo de me ipso, verum est
testimonium meum, quia scio
unde veni et quo vado: vos
autem nescitis unde venio aut
quo vado. ¹⁵ Vos secundum
carnem iudicatis, ego non iu-
dico quemquam: ¹⁶ et si iudico
ego, iudicium meum verum est,
quia solus non sum, sed ego et
qui me misit pater. ¹⁷ Et in
lege vestra scriptum est quia
duorum hominum testimonium
verum est. ¹⁸ Ego sum qui
testimonium perhibeo de me
ipso, et testimonium perhibet
de me qui misit me pater.
¹⁹ Dicebant ergo ei, Ubi est
pater tuus? (67, 3.) Respondit
Iesus, Neque me scitis neque
patrem meum: si me sciretis,
forsitan et patrem meum scire-
tis. ²⁰ (68, 1.) Haec verba lo-
cutus est in gazophylacio do-
cens in templo: et nemo ap-
prendit eum, quia nequidum
venerat hora eius.

12. ab init. Cum igitur congregati essent
Syr.Barsal. rursus autem congrega-
tis illis b. (om. postea αντοις b.e.) ito-
rum autem eum convenissent e.
— αντοις ελαλησεν ὁ Ἰησ. (B)TLX. 69sic.
SU. (b.)c.(e.) (om. ὁ B.Mai.) | ελαλ.
αυτ. ὁ Ἰησ. D. 1. 33. Vulg. (a.)f.f.g.l.
Syr.Pst. Memph. Arm. Æth. | αυτ. ὁ
Ἰησ. ελαλ. ΔΕFGHKMA. Goth.(om.
ονν). Jesus locutus est iis Syr.Hel.
(Theb.) | † ὁ Ἰησ. αυτ. ελαλ. ς.
— μοι BT. rel. Orig. iv. 299^d. | † εμοι
ς. DL. rel.
— περιπατησῃ BTLXTf. 33. FGKUA.
Orig. iv. | † τησει ς. DA. 1s. 33s. E
HMSs.
— ἀλλ' Orig. iv. | ἀλλα D.
— ἔξη E. | Contra, Orig.
13. εἰπ. ουν αυτ. οἱ φαρ. Orig. iv. 282^d. |
οἱ ουν φαρ. εἰπ. αυτ. 1.
— αυτω Orig. iv. 282^d. | om. A.
— μαρτυρεῖς Orig. iv. 281^b. 282^d. | -ρης
A.
14. Ἰησ.] praem. ὁ D. 69. Orig. iv. 282^d.
— ἐμαντου] -τω A.
— ἀληθής ἐστιν ἡ μαρ. μου TL. 1. 33.
rel. Vulg. a.c.e.f. Syrr.Pst.&Hel.

Memph. Goth. Æth. Orig. iv. 282^d.
283^a. | ἡ μαρτ. μου ἀληθής ἐστιν B.
b. Theb. Arm. Orig. iv. 299^e. | ἀλη-
θεινη μου εστ. ἡ μαρτ. D.
14. ὑμεῖς δε... που ὑπαγω] om. Δ. 33sic.
69. M. Syr.Hier. Orig. iv. 282^d. 299^e. |
Contra, MSS. vv. rel.
— δε] om. FHK(UTf.ed. sed non in coll.) a.
— ερχομαι] εχομαι G.
— η που B.Mai.DTX. 1. KUA. Vulg.
f.l. Syr.Hel. Memph. Theb. Goth.
Arm.ed. Novatian. 108 (1°). | † και
που ς. LEFGHSs. a.b.c.e. Syr.Pst.
Arm.MSS. Æth. Novatian. 108 (2°).
15. την Orig. iv. 282^d. 299^e. | om. ΔA.
16. δε εγω hic Orig. iv. 282^d. 299^e. | ante
κρινω 69. a.(b.) Memph. | om. δε X
G. Vulg. b.c.f.l. Goth.
— ἀληθινή BDTLX. 33. Orig. iv. 282^d. |
† ἀληθής ς. Δ. 1. 69. rel. Orig. iv. 299^e.
— ὅτι μονος ουκ... ἡ μαρτ. ἀληθής ἐστιν
(ver. 17.) Orig. iv. bis. | om. 69. F*.
— μονος] add. εγω D. | Contra, BTL.
rel. Orig. iv. bis.
— ἀλλ' Orig. iv. bis. | ἀλλα D.
— πατηρ Orig. iv. bis. Tert. adv. Prax.
22. | om. D. | praem. ὁ S.

18. ἐμαντου Orig. iv. 237^e. 300^a. Eus. c.
Mel. 92^a. | εμου U.
— μαρτυρη K. | Contra, Orig. iv. Eus.
c. Mel.
19. Ἰησοῦς] † praem. ὁ ς. 33s. 69. Ss.
Orig. iv. 281^a. | om. B.Mai.DTLXA.
1. EFGHKMUA. || add. και εἰπεν αυ-
τοις D. b.(c.)
— ουτε τον Orig. iv. 281^a.c. 282^c bis.
283^a.b. 284^d. 285^b. 287^c. 300^a. | ουδε
τον T. Orig. iv. 285^d.
— ᾔδειτε bis Orig. iv. 281^a.c. 287^c. 291^c.
300^a. | οιδατε 69 (1^o. -ατε corr. 1. -ετ*)
Orig. iv. 288^b. (ειδειτε prim. 69 Ser.)
— αν ᾔδειτε BTL(X). 1. 33. (Vulg.) c.
Arm. Æth. Orig. iv. 281^a.c. 287^c. 291^c.
300^a. (ειδητε X.) | † ᾔδ. αν ς. Δ. rel.
| om. αν D. b.e.f.f. Orig. iv. 288^b.
— τα] om. Δ.
20. ελαλησεν] † add. ὁ Ἰησους ς. XA.
rel. Vulg. Cl. Arm.ed. | om. BDTLK.
Am. a.b.c.e.f.l. Syrr.Pst.&Hel. Memph.
Theb. Goth. Arm.codd. multi. Æth.
Orig. iv. 288^b.c. (292^a.)
— εληλυθει Orig. iv. 288^b. | ηλθεν L.

12. lumen vitae Cl. | 16. misit me Cl. | 20.
locutus est Jesus Cl.

B[C]D T. πθ
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSU Λ.
7 c. 7:33, seq.

28 ²¹ Ὑ Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς †, Ἐγὼ ὑπάγω,
καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθα-
νεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.
²² ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Μή τι ἀποκτενεῖ ἐαυτόν,
ὅτι λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;
²³ καὶ † ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ
ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ † τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ,
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. ²⁴ εἶπον οὖν
ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν
γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς
ἁμαρτίαις ὑμῶν. ²⁵ ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Σὺ τίς εἶ; †
εἶπεν αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς, Τὴν ἀρχὴν ὃ τι καὶ λαλῶ
ὑμῖν. ²⁶ πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν·
ἀλλ' ὃ πέμψας με ἀληθὴς ἐστίν, καὶ ἐγὼ ἤκουσα παρ'
αὐτοῦ, ταῦτα † λαλῶ εἰς τὸν κόσμον. ²⁷ οὐκ ἔγνω-
σαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. ²⁸ εἶπεν οὖν † ὁ
Ἰησοῦς, ²⁹ Ὅταν ὑψώσῃτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,
τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ
οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ†, ταῦτα
λαλῶ. ²⁹ καὶ ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ

²¹ (69, 10.) Dixit ergo iterum
eis Iesus, Ego vado, et quacres-
tis me, et in peccato vestro
moriemini: quo ego vado vos
non potestis venire. ²² Dice-
bant ergo Iudaei, Numquid
interficiet semet ipsum, quia
dicit, Quo ego vado vos non
potestis venire? ²³ Et dicebat
eis, Vos de deorsum estis, ego
de supernis sum: vos de mun-
do hoc estis, ego non sum de
hoc mundo. ²⁴ Dixi ergo vobis
quia moriemini in peccatis ves-
tris: si enim non credideritis
quia ego sum, moriemini in
peccato vestro. ²⁵ Dicebant
ergo ei, Tu quis es? Dixit eis
Iesus, Principium quia et lo-
quor vobis. ²⁶ Multa habeo de
vobis loqui et iudicare: sed qui
misit me verax est, et ego quae
audivi ab eo, haec loquor in
mundo. ²⁷ Et non cognove-
runt quia patrem eis dicebat.
²⁸ Dixit ergo eis Iesus, Cum
exaltaveritis filium hominis,
tunc cognoscetis quia ego sum,
et a me ipso facio nihil, sed
sicut docuit me pater, haec lo-
quor. ²⁹ Et qui me misit me-

21. εἶπεν] -πον F.

— αὐτοῖς] † add. ὁ Ἰησοῦς 5. Δ. 1. 33.
69. rel. Vulg. a.(c.)f. (Memph.) Theb.
| om. BDTLX. b.e. Orig. iv. 292^d.

— ζητήσετε Orig. iv. 292^d, 293^{c,d,e}, 294^a,
295^{a,d}, 300^{a,b}, 454^c. | ζησετε D*. | ζη-
τετε 69. Am. a.b.c.(e.)f. (Orig. iv.
306^a, MS. ζητητε).

— με] add. καὶ οὐκ ἐρρησετέ με 1. Syr.
Hcl.* Memph. | Contra, Orig. iv. ter.

— ἀποθανεῖσθε Orig. iv. ter. | ἀποθανη-
σεσθε Top.Bch. (etra, Georg.)

— ὅπου] praem. καὶ X. 1. U. Syr.Pst. |
Contra, Orig. iv. 292^d, 300^a.

22. ἐλεγον Orig. iv. 296^c. | praem. καὶ 69.
| ἐλεγαν D*.

— Ἰουδαῖοι] ἰδαῖοι 69.

— ἀποκτενεῖ Orig. iv. 296^c, 297^d, 299^b bis,
300^{b,c} bis, 301^{c,d}, 302^a. | ἀποκτεννεῖ L.

— ἐαυτ. Orig. iv. 9^{ies}. | αυτ. D*. 69. A.
Orig. iv. 301^a.

— λεγεί] add. ὅτι U. Syrr.Pst.&Hcl.
Arm. | Contra, Orig. iv. 296^d, 299^b,
300^b.

23. ἐλεγεν BDTLX. 69. Vulg. a.b.c.e.
ff. Syr.Hcl.mg. Orig. iv. 302^c. | † εἶπεν
5. Δ. 1. 33. rel. f. Syrr.Pst.&Hcl.Lat.

— ἐγω 1^o. Orig. iv. Novatian. 109. | add.
δε D Gr. Aeth. (et ego Syr.Pst.)

23. ὑμεῖς ἐκ του....εστε Orig. iv. Novat.
| om. X.

— τω ανω 69 Scr.

— τουτου 1^o. ante του κοσμου B.Bly. (in
coll.) Mai.T. (Latt.) Syr.Pst. Orig. iv.
302^c. Novat. | † post 5. DLX. 1. 33. rel.
Vulg. Syr.Hcl. Orig. iv. 302^c, 305^d.

— τουτου 2^o.] ante του κοσμου B.Bch.
Mai.(ed.2.) 33. 69. Latt. Syr.Pst. No-
vat. | Contra, B.(Mai.ed.1.) DTL. 1. rel.
Orig. iv. 302^{c,e}.

24. εαν γαρ μη...ἀμαρτ. ὑμων Orig. iv.
306^{a,b,d}, 307^b. | om. 33.

— πιστευσητε] add. μοι D. 69. e. Aeth.
| Contra, Clem. 697. Orig. iv. quater.

25. εἶπεν] † praem. καὶ 5. TΔ. rel. f.
Syr.Hcl. Goth. Aeth. | om. BLX. 1.
33. 69. (Latt.) Syr.Pst. Memph. Theb.
Arm. | εἶπεν ουν D Gr.

— αὐτοῖς] om. U.

— ὁ 1ησ.] om. ὁ B.

— την αρχην ὃ τι καὶ] principium quia
et Am. princip. qui et Vulg.Cl. e.
initium quod a. imprimis quia b.
init. quod et c. principium quod et
ff. Syr.Hcl. (Goth.) primus et Aeth.

26. ἔμουν] add. καὶ G.

— καὶ καγω TGeorg.

— λαλω BDTLXΔ. 1. 33. 69. KU. Latt.

Syrr.Pst.&Hcl. Goth. | † λεγω 5. EF.
rel.

26. τον κοσμον] praem. τουτον D². a.b.f.
ff.l. | Contra, Vulg. c.e. Tert. adv. Pr.
22.

27. ουκ εγν.] praem. καὶ U. Latt. Syrr.
Pst.&Hcl. Arm. Aeth. | add. ουν 69. A.

— αὐτοῖς Am. a.(b.)c.e.f.f.f.g. rel. | αυ-
του D. (non 33.) Vulg.Cl.

— ἐλεγεν] λεγει DF. || add. τον θεον
D. Vulg.Cl. (b.)c.e.f.f.g. | om. Am.
a.f.

28. εἰπ. ουν] † add. αὐτοῖς 5. DX. rel.
Vulg. b.c.e.f.f.f.g. rel. (αὐτοῖς παλιν D.
Syr.Pst. Theb.ap.Woide.) | om. BTL.
1. a.

— ὅταν] praem. ὅτι B.

— πατηρ] † add. μου 5. BΔ. 1. 33. rel.
f. Syrr.Pst.&Hcl. Goth. Arm. | om.
μου DTLX. 69. Vulg. a.b.c.e.f.f.l.
Memph. Theb. Aeth. Eus. c. Mcl. 90^a.
Hil. 1015^d.

— λαλω] ποιω 69*(corr.1.)

29. πεμφ. με] add. πατηρ L. | Contra,
Eus. c. Mcl. 90^a. | (om. με 69 Scr.)

— ουκ αφ.] praem. καὶ LX. 1. Vulg.Cl.

21. quaeritis me Am. | 22. dixit Cl. | 25.
prine. qui et Cl. | 26. me misit Cl. | 27. patrem
ejus dicebat Deum Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. (Theb.)
Goth. Arm. Æth.

ἀφήκεν με μόνον[†], ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.³⁰ Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπί-
στευσαν εἰς αὐτόν.

29³¹ Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευ-
κότας αὐτῷ Ἰουδαίους, Ἐὰν ὑμεῖς μένητε ἐν τῷ λόγῳ
τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἐστέ,³² καὶ γνώσεσθε
τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.
³³ ἀπεκρίθησαν[†] πρὸς αὐτόν, Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν
καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε[†]. πῶς σὺ λέγεις
ὅτι Ἐλεύθεροι γενήσεσθε; ³⁴ ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ]
Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι[§] πᾶς ὁ ποιῶν
τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας.³⁵ ὁ δὲ
δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς
μένει εἰς τὸν αἰῶνα.³⁶ εἰ οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθε-
ρώσῃ, ὅντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.³⁷ οἶδα ὅτι σπέρμα
Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτείνειν, ὅτι ὁ
λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.³⁸ ἃ ἐγὼ[†] ἑώρακα
παρὰ τῷ πατρὶ[†] λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν[†] ἃ ἠκούσατε,[†]
παρὰ[†] τοῦ πατρὸς[†] ποιεῖτε.³⁹ ἀπεκρίθησαν καὶ
[†] εἶπαν αὐτῷ, Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν. λέγει

eum est: non reliquit me so-
lum, quia ego quae placita
sunt ei facio semper.³⁰ Iam
illo loquente multi crediderunt
in eum.

³¹ Dicebat ergo Iesus ad eos
qui crediderunt ei Iudaeos, Si
vos manseritis in sermone meo,
vere discipuli mei eritis,³² et
cognoscetis veritatem, et veri-
tas liberabit vos.³³ Responde-
runt ei, Semen Abraham sumus
et nemini servivimus unquam:
quomodo tu dicis, Liberi eritis?
³⁴ Respondit eis Iesus, Amen
amen dico vobis quia omnis
qui facit peccatum servus est
peccati:³⁵ servus autem non
manet in domo in aeternum,
filius manet in aeternum:³⁶ si
ergo filius vos liberaverit, vere
liberi eritis.³⁷ Scio quia filii
Abraham estis: sed quaeritis
me interficere, quia sermo meus
non capit in vobis.³⁸ Ego
quod vidi apud patrem loquor,
et vos quae vidistis apud pa-
trem vestrum facitis.³⁹ Res-
ponderunt et dixerunt ei,
Pater noster Abraham est.

¶ Theb.

§ C

38. ἐγὼ ἃ

b.c.e.g. Syrr.Pst.&Hel.* Memph. Theb.
Æth. Hil. 1015^d. | Contra, BDT, rel.
Am. a.f.f. Goth. Eus. e. Mel.
29. μόνον[†] † add. ὁ πατήρ Ξ. ΔΕ. rel. f.
Syr.Pst.&Hel. Goth. (h. 33.) | om. B
DTLX. 1. 69. Vulg. a.b.c.e.f.f.g.l. Syr.
Hier. Memph. Theb. Arm. Æth. Eus.
c. Mel. Hil. 1015.
— ἐγὼ Eus. c. Mel. Hil. | om. X.
31. ὁ Ἰησοῦς Orig. iv. 284^c. | om. A.
— μένητε BD. rel. Orig. iii. 533^a. iv.
284^cter. 327^d. in Prov. Mai. 46. Eus. in
Ps. 26. | μένητε TΔ.
— τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ Orig. iii. iv. quater.
| τῷ ἐμῷ λόγῳ D. Eus. in Ps.
32. ἐλευθερώσῃ 69.
33. πρὸς αὐτὸν BDTLX. 33. e.f.f.l. |
† αὐτῷ Ξ. Δ. 1. rel. Vulg. a.b.f. (om.
c.) † add. οἱ Ἰουδαῖοι X. 33. 69. A.
(a.)b.c.e.f.f. Syr.Hcl. Arm.MSS. † add.
καὶ εἶπαν D. 1(-πον). (b.)c.)e.)f.)
(Memph. Theb.) Arm. (Æth.)
— οὐδενὶ δεδουλ. πωποτε Orig. iv. 272^c.
| οὐ δεδουλ. οὐδενὶ πωποτε D.
— πῶς] praeim. καὶ 69.
— ὅτι a.e.f. | om. 1. 69. Vulg. b.c.f.f.
Goth. Arm.
— γενήσεσθε] γενήσῃ X.
34. ὁ Ἰησ.] om. ὁ B.

34. τῆς ἁμαρτίας BCTL, rel. (Latt. et m.)
vv. Iren. 183. Orig. iii. 585^c. iv. 424^d.
in Prov. Mai. 43. 54. Orig. Int. ii. 103^b.
157^c. 269^a. 424^b. iv. 572^b. Cypr. 207.
Hil. 257^a. 393^b. 465^d. 491^b. | om. D. b.
Clem. 440. Orig. in Prov. 23.
35. ὁ δὲ Clem. 440. | οὐδὲ X.
— μένη E*MA.
— ἐν τῇ οἰκίᾳ Clem. | εἰς τὴν οἰκίαν
D.
— ὁ υἱὸς μὲν. εἰς τ. αἰῶνα Cypr. 207. |
om. X. 33. Clem.
— ὁ Hil. 491^b. | add. δὲ DT. Vulg. Cl.
a. Syrr.Pst.&Hel.† Arm. (Æth.)
Cypr. 207. (nam filius b.)
— μένει] add. ἐν τῇ οἰκίᾳ A.
36. οὖν Vulg. b.c.f.m. | om. 69. a.e.f.f.
Iren. 212. | δὲ Clem. 440.
— ἐλευθερώσῃ BCTL, rel. | -σει DΔII
M.
38. ἃ ἐγὼ BC. Memph. Orig. iv. 315^{a,b}.
317^d. | ἐγὼ ἃ DLX. f. Tert. adv. Prax.
22. | ἐγὼ δὲ ἃ 69. | ὁ ἐγὼ 1. |
† ἐγὼ ὁ Ξ. TΔ. 33s. rel. Latt.(et m.)
rel.
— πατρὶ] † add. μου Ξ. DΔ. 1s. 33s.
69s. rel. Vulg. Cl. a.b.c.c.f.f.f.m. rel.
Tert. | om. BCTLX. Am. g.l. Æth.
Orig. iv. 315^{a,b}. 317^d diserte.

38. λαλῶ] praeim. ταῦτα D. 33. (b.)c.) |
Contra, Orig. iv. 315^{a,b}. 317^d. Tert.
— ἃ (post οὖν) BCDX. 1. 33. 69. K.
Vulg. b.e.f. Orig. iv. 315^{a,c,d}. 316^{a,b,c}.
317^{a,b,c,d,e}. | † ὁ Ξ. TLA. rel. a.e. vv.
Tert.
— ἠκούσατε BCLX. 1. 33. 69. K. f.
Syr.Hcl.mg. Memph. Goth. Arm. Æth.
Orig. iv. 315^a(diserte)^{c,d}. 316^{a,b,c}. 317^a.
b.c.e.) | † ἑώρακατε Ξ. DTΔ. rel. (Latt.
et m.) Syrr.Pst.&Hel.txt. Tert.
— τοῦ πατρὸς BCTLX. 1. 33. K. Orig.
iv. 101^s. 317^c diserte. | † τῷ πατρὶ Ξ.
DΔ. 69 sic. rel. † add. ὅμων Ξ. CD
XΔ. 1. 33. 69. rel. vv. Tert. | om. BTL
Æth. Orig. iv. 101^s. diserte iv. 317^c οὐκ
εἰρηται... τοῦ πατρὸς ὅμων, ἡ... ὅμων,
ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς.
— ποιεῖτε (-ῇτε XΔ)] praeim. ταῦτα D.
(Tert.) | Contra, Orig. iv. 81^s.
39. εἶπαν BCD. 33. Orig. iv. 317^a. | † εἰ-
πον Ξ. TLX. rel.
— αὐτῷ] ante καὶ εἶπ. 69. c.(f.f.) Arm.
| Contra, Orig. iv. | om. a.b.e.
— λεγὲ αυτοῖς Orig. iv. 318^a. | εἶπεν οὖν
D. e.

29. et non rel. Cl. | 35. filius autem Cl. | 36.
vos filius Cl. | 38. patrem meum Cl.

[A]BCD(T).
LXΔ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUA.

§ Theb.

a c. 17:27.
¶ T

b 1 Joh. 3:8.

αὐτοῖς [ό] Ἰησοῦς, Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἔστε,"
τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε ὁ 40 νῦν δὲ ζητεῖτε
με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελά-
ληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ
οὐκ ἐποίησεν. 41 ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς
ὑμῶν. εἶπον ὁ αὐτῷ, Ἡμεῖς ἐκ πορνείας ὁ οὐκ ἐγεν-
νήθημεν," ἔνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. 42 εἶπεν ὁ
αὐτοῖς [ό] Ἰησοῦς, Εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἡγα-
πᾶτε ἂν ἐμέ· ὁ ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ
ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαντοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με
ἀπέστειλεν. 43 διὰ τί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώ-
σκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν.
44 ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς
ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος
ἄνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ
ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλή-
τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ιδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν

Dixit eis Iesus, Si filii Abra-
hae estis, opera Abrahae facite.
40 Nunc autem quaeritis me
interficere, hominem qui veri-
tatem vobis locutus sum quam
audivi a deo: hoc Abraham
non fecit. 41 Vos facitis opera
patris vestri. Dixerunt itaque
ei, Nos ex fornicatione non
sumus nati, unum patrem ha-
bemus deum. 42 Dixit ergo
eis Iesus, Si deus pater vester
esset, diligeretis utique me:
ego enim ex deo processi et
veni; neque enim a me ipso
veni, sed ille me misit. 43 Quare
loquellam meam non cognos-
citis? quia non potestis audire
sermonem meum. 44 Vos ex
patre diaboli estis, et desideria
patris vestri vultis facere: ille
homicida erat ab initio et in
veritate non stetit, quia non est
veritas in eo: cum loquitur
mendacium, ex propriis loqui-
tur, quia mendax est et pater

39. ὁ 1ησ. om. ὁ B. Btl. in coll. Mai.
— του Αβρ. 1^ο. Orig. iv. 104^b. 308^a.
313^{a,b}. 316^b. 317^b. 318^{a,b,d}. 320^b. 328^a.
Eus. in Es. 473^c. 513^c. in Ps. 682^b. |
om. του G.
— εστε BDTL. Vulg. ff. Orig. iv. 104^b.
308^a. 313^{a,b}. 316^b. 317^b. 318^{a,b,d}. 320^b.
328^a. | † ητε C. (X)Δ. 1. 33. 69. rel. a.b.
c.e.f. (vv. ut vid.) (ειτε X.) Orig. i. 299^e.
iii. 145^e. iv. 104^b. Orig. Int. ii. 82^d. 674^d.
iv. 525^a. 534^d. Eus. in Es. 473^c. 513^c. in
Ps. 682^b.
— τα εργα τ. Αβρ. ad fin. ver.] om.
69*.
— ποιετε Orig. i. 299^e. iv. 104^b. 316^b
(MS.) Orig. Int. ii. bis. iv. bis. Eus. in
Es. bis. | ποιετε Vulg. ff. Orig. iv.
308^a. 313^{a,b}. 316^b ed. 317^b. 318^{a,b,d}. 319^b.
320^b. 328^a. Eus. in Ps. 682^b.
— fin.] † add. αν C. CLXA. 1. 33. KM.
b. Aeth. Orig. iii. 145^e (ante εποι.) Orig.
Int. ii. bis. iv. bis. | om. B. Mai. DGr. T.
69. EFGHSUA. (Latt.) Arm. Orig.
i. 299^e. iv. 104^b. 308^a. 313^{a,b}. 316^b. 317^b.
318^{a,b,d}. 319^b. 320^b. 328^a. Orig. Int. iii.
371^d. Eus. in Es. bis. in Ps.
40. ἀνθρωπον] -πος 69*.
— ὁς ὁν T. (ὡς E.)
— ὑμιν] post λελαλ. D. 69. a.b.c.e.l.
Memph. Aeth. Orig. Int. ii. 383^e. iv.
534^d. Tert. de car. Chr. 15. | Contra,
BCTL. rel. Vulg. f. ff. Orig. i. 381^a.

410^a. 705^c. iv. 282^b. 294^a. 320^d. 402^c.
Eus. D.E. 463^a. Tert. adv. Prax. 22.
40. ηκουσα Orig. i. 410^a. 705^c. iv. 294^a.
320^d. 402^c. | -σεν D*. e. ff. Tert. (an-
tea "locutus est" e. ff.)
— θεου Orig. i. 705^c. iv. 320^d. 321^b. 323^a.
402^c. Tert. | πατρος μου 69. Arm.
Orig. i. 410^a (? om. μου). iv. 294^a (om.
μου). Orig. Int. iv. 534^d.
41. ὑμεις Orig. iv. 323^{b,c,e}. 325^a. 326^c.
334^a. 337^a. | add. δε D. 1. l. Syr. Pst.
(Aeth.) | sed vos b.e.
— ειπον (-παν D.) | † add. ουν C. CD
X. rel. Vulg. f. Syr. Hel. * Theb. Goth.
Orig. iv. 327^a. | om. BTL. 1. a.
b.e.l. Syr. Pst. Memph. Arm. [c.]
Aeth.
— ουκ εγεννηθημεν BD*. | ουκ εγεννη-
μεθα TL. | † ου γεγεννημεθα C. CD²
XA. 1. 33. (69.) rel. Orig. iv. 327^{a,b,c,e}.
(γεγεννημ. 69 Scr.)
— εχομεν Orig. iv. bis. | εχον H.
42. ειπεν] † add. ουν C. DXA. 69. MSs
U. Vulg. f. Theb. | om. BCTL. 1.
33. EFGHKA. a.b.c.e. ff. Syrr. Pst. &
Hel. Memph. Goth. Arm. Orig. iv.
328^c. [Aeth.]
— ὁ 1ησ. Orig. iv. 328^c. | om. ὁ B.
— πατηρ] praem. ὁ B. | Contra, Orig.
iv. 317^e. 328^{c,d,e}. 330^a.
— ὑμων Orig. iv. 513^c. | ἡμων G.
— ην] εἰ X.

42. εκ τ. θεου Orig. iv. 328^c. Tert. adv.
Prax. 22. Hil. 899^a. | om. G.
— ουδε Vulg. a.b.g. Orig. iv. 331^c. Hil.
899^a. | ου DGr. 69. G. c.e.f. ff. Syr.
Hel.
— εληλυθα Orig. iv. 331^c. | -θον D*.
— αλλ' Orig. iv. 331^c. | αλλα D.
43. τι Orig. iv. 332^a. Eus. in Ps. 374^a. |
om. L.
— λαλιαν Orig. iv. Eus. in Ps. | αλη-
θειαν D* Gr.
— τον λογον τον εμον Orig. iv. Eus. in
Ps. | τον εμον λογον 69. | των λογων
των εμων U.
44. του ante πατρος BCDLXA. 1. 69. E
FGTYHMSUA. Clem. 368. Orig. ii.
125^f. 589^d. iii. 290^f. iv. 323^{b,c,e}. 332^c.
333^a. 336^a. 339^b. | * om. C. 33s. Goth.
Arm. | (om. του πατρος K. Orig. iii.
181^b). || add. ὑμων Smg. A². Clem. Orig.
semel.
— τον διαβ. Clem. Orig. ii. bis. iii. 181^b.
290^f. iv. 323^{b,c,e}. | om. του X.
— απ' Iren. 320. 321. Clem. Hipp. Phil.
v. 17 (136). Orig. ii. 126^a. iv. 336^a. 340^c.
Orig. Int. ii. 160^d. Cyp. 206. Lucif.
118. 176. | εξ L.
— ουχ B² RL Mai. C. rel. Clem. Orig. ii.
iv. 340^c. 343^b. 345^a. | ουκ B² RL Mai
(ed. 2.) DLXA. 1^a. 69² Scr. A² Tyf.

39. dicit Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. [Theb.]
Goth. Arm. Æth.

c. c. 18:37.

§ A

καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁴⁵ ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν
λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. ⁴⁶ τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με
περὶ ἁμαρτίας; εἰ [†] ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ
πιστεύετε μοι; ⁴⁷ ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ
θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ
θεοῦ οὐκ ἐστέ. ⁴⁸ ἀπεκρίθησαν [†] οἱ Ἰουδαῖοι καὶ
[†] εἶπαν· αὐτῷ, Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρεί-
της εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ⁴⁹ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς,
Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου,
καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. ⁵⁰ ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν
μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ⁵¹ ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐάν τις [†] τὸν ἐμὸν λόγον [†] τηρήσῃ, θάνατον οὐ
μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵² εἶπον [†] αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι, Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ
ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ ^δ λέγεις, Ἐάν τις
τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ [†] γεύσῃται [†] θανάτου
εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵³ μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν

cuius. ⁴⁵ Ego autem quia veri-
tatem dico, non creditis mihi.
⁴⁶ Quis ex vobis arguit me de
peccato? Si veritatem dico,
quare vos non creditis mihi?
⁴⁷ Qui est ex deo, verba dei
audit: propterea vos non au-
ditis, quia ex deo non estis.
⁴⁸ Responderunt igitur Iudaei
et dixerunt ei, Nonne bene
dicimus nos quia Samaritanus
es tu et daemonium habes?
⁴⁹ Respondit Iesus, Ego dae-
monium non habeo, sed hono-
rifico patrem meum, et vos
inhonoratis me. ⁵⁰ Ego autem
non quaero gloriam meam: est
qui quaerit et iudicat. ⁵¹ Amen
amen dico vobis, si quis ser-
monem meum servaverit, mor-
tem non videbit in aeternum.
⁵² Dixerunt ergo Iudaei, Nunc
cognovimus quia daemonium
habes: Abraham mortuus est
et prophetae, et tu dicis, Si
quis sermonem meum serva-
verit, non gustabit mortem in
aeternum: ⁵³ numquid tu maior

44. ουκ εστιν αληθ. Latt. Syr.Hcl. Goth.
Clem. Orig. iv. 340^c. 344^b(1^o)^d. | αληθ.
ουκ εστ. D. (b.)m. Syr.Pst. Orig. iv.
344^b(2^o). Cyp. 206.
— ὅταν λαλῇ Clem. Orig. iii. 562^b. iv.
333^{b.e}. 345^d. | ὅταν λαλεῖ HU.
— ιδ. λαλει Orig. iii. iv. ter. | ιδ. λαλη
A.
— καὶ ὁ πατὴρ] sicut et pater a.b.c.e.ff.l.
| Contra, Vulg. f.g.
45. δε Vulg. f.g. Orig. iv. 347^b(bis). 348^a.
| om. D. a.b.c.e.ff.
— ὅτι Orig. iv. 347^b(bis). 348^{a.b.c}. | ο L.
("si" Vulg. Cl.)
— λεγω Orig. iv. 51^{ca}. | λαλω D. || add.
ὑμιν C* ut vid. b.f. Memph. Æth. |
Contra, MSS. (Latt.) Theb. rel. Orig.
iv. 51^{ca}.
— fin.] add. ὑμεῖς D. | Contra, Orig. iv.
51^{ca}.
46. om. ver. D. | Contra, Orig. iv. 348^{c.d.e}.
349^{a.b}.
— ἐλέγχει Orig. iv. | -χη E*MA.
— εἰ] [†] add. δε Ξ. Δ. rel. Memph. MS.
Æth. (et si Syr.Pst.) | om. BCLX. 1.
33. 69. Latt. Syr.Hcl. Syr.Hier.
Memph. Theb. Goth. Arm. Orig. iv.
349^b.
— αληθ.] praem. την 69.
— μοι] με H.
47. ουκ ακουετε Orig. iv. 350^b. | ου πι-
στευετε X. a.

47. ὅτι εκ τ. θ. ουκ εστε Orig. iv. | om. D
G.
48. απεκριθησαν] [†] add. ουν Ξ. Δ. Vulg.
f.g. Syr.Hcl. (Goth.) | om. BCDLX.
1. 33. 69. a.b.c.e.ff.l. Syr.Pst. Memph.
Theb. Arm. Orig. iv. 353^c.
— ειπαν BCD. 33. Orig. iv. | [†] ειπον Ξ.
L. rel.
— λεγομεν Orig. iv. 353^c. 358^b. Eus. in
Ps. 37^{ab}. | λεγωμεν LXMA.
— ἡμεῖς] ante λεγ. DL. (c.) Eus. in Ps.
| Contra, Vulg. b.f. Orig. iv. bis. (ὁ-
μεῖς 69.) | om. a.e.
— συ Orig. iv. 353^a. 354^{a.b}. 358^b. Orig.
Int. iii. 972^c. Eus. in Ps. | om. 1. Syr.
Hcl.txt. Orig. ii. 794^d.
— δαιμονιον] praem. ὅτι 69. | om. Orig.
ii. iv. ter. Orig. Int. iii. Eus. in Ps.
49. απεκρ. Ιησ. (ὁ 1^ησ. D. 69.) Orig. iv.
355^a. | om. X. || add. καὶ ειπεν 1. 69.
Geth. (Arm.) Æth. | om. rel.
Theb. rel. Orig. iv.
— μου Orig. iv. 355^b. 357^{d.e}. 358^c. | ante
τ. πατ. D.
50. δε Orig. iv. 359^{a.d}(bis). | om. 69. Goth.
Arm. Orig. iv. 355^b. Tert. adv. Prax.
22.
— την δοξ. μου Orig. iv. quater. | τ. δοξ.
την εμην 1.
51. εαν τις Latt. Syr.Hcl. Memph. Goth.
Orig. iv. 360^c. 361^{b.c.e}. 362^{b.d}. 363^c.
365^c. 366^c. | ὃς αν D. Syr.Pst. Theb.

51. τον εμον λογον BCDLX. 33. Orig.
iv. 91^{es}. | [†] τον λογ. τον εμον Ξ. Δ.
rel.
— τηρησῃ Orig. iv. 91^{es}. | -σει M. •
— θεωρησῃ Orig. iv. 71^{es}. (οψεται Orig.
iv. 362^b.) | -σει 1. M. Orig. iv. 365^e
(bis). | θεωρη Δ.
52. ειπον] (-παν D.) || [†] add. ουν Ξ. D
LXA. rel. Vulg. c.f. Syr.Hcl. Theb.
Goth. | om. BC. a.b.e. Syr.Pst. Memph.
Arm. Orig. iv. 362^c.
— οἱ Orig. iv. | om. K.
— τις τον λογον μου AB. rel. | μου τις
τ. λογ. D. | τις μου τ. λογ. L. | τις τ.
εμον λογ. 33. Orig. iv. 363^a. 365^e.
— τηρησῃ Orig. iv. bis. | -σει DM.
— ου μη γευσ. θανατου ACD. rel. Latt.
Syr.Hcl. Orig. iv. 363^a dis. 365^e. | θανα-
τον ου μη θεωρησῃ B. Syr.Pst. (vid.
ver. 51.)
— γευσῃται ACDLXA. 1. 33. (69.) G sic
KTY. MSUA. Orig. iv. bis. (-σιτε 69.)
| [†] -σεται Ξ. EGH.
— εις τον αιωνα Vulg. a.e.f.g.l. Orig. iv.
| om. D. b.c.ff*.
53. εἰ] η 69.
— πατρος ἡμων Vulg. f. Orig. iv. 272^c.
363^b. 367^c. | om. D. a.b.c.e.ff.l. || add.
του 69.

45. autem si veritatem Cl. | 46. arguet Cl. |
dico vobis quare non Cl. | 47. ex Deo est Cl. |
49. in honorastis Cl. | 50. quaerat et iudicat Cl.

A B C D.
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUA.

54. θεός ἡμῶν

55. ὅμοιος ἡμῶν

57. ἐώρακες

^a c. 10:31.

Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν[†] ποιεῖς; ⁵⁴ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐὰν ἐγὼ[†] δοξάσω" ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδὲν ἐστίν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε, ὅτι Θεὸς[†] ἡμῶν" ἐστίν, ⁵⁵ καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα οὐτόν. [†] καὶ" εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος[†] ὑμῖν" ψεύστης· [†] ἀλλὰ" οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. ⁵⁶ Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. ⁵⁷ εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις, καὶ Ἀβραάμ ἐώρακας; ⁵⁸ εἶπεν αὐτοῖς[†] Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. ⁵⁹ ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ[†].

es patre nostro Abraham, qui mortuus est? et prophetae mortui sunt: quem te ipsum facis? ⁵⁴ Respondit Iesus, Si ego glorifico me ipsum, gloria mea nihil est: est pater meus qui glorificat me, quem vos dicitis quia deus noster est, ⁵⁵ et non cognovistis eum, ego autem novi eum. Et si dixerō quia non scio eum, ero similis vobis mendax: sed scio eum et sermonem eius servo. ⁵⁶ Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum, et vidit et gavisus est. ⁵⁷ Dixerunt ergo Iudaei ad eum, Quinquaginta annos nondum habes et Abraham vidisti? ⁵⁸ Dixit eis Iesus, Amen amen dico vobis, ante quam Abraham fieret ego sum. ⁵⁹ Tulerunt ergo lapides ut iacerent in eum: Iesus autem abscondit se et exivit de templo.

IX. 1' 30¹ Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. ² καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς

¹ Et praeferens vidit hominem caecum a nativitate. ² Et interrogaverunt eum discipuli sui, Rabbi, quis peccavit, hic

53. ὅστις Orig. iv. ter. | ὅτι D. a.
— ἀπεθανον Orig. iv. bis. | -ναν D*.
— σεαυτον] †add. συ Ξ. Xsic. 69s. rel. Goth. (Arm.) | om. ABCDLΔ. 1. 33. GK. Latt. Æth. Orig. iv. 363^b. 368^a.
54. 1ησ.] praeim. ὁ DΔ*. 69. Orig. iv. 368^b. | Contra, ABC. rel.
— δοξασω BC*D. 1. 69 Scr. a.c.e.ff.l. Orig. iv. 368^b bis. | †δοξαζω Ξ. AC²LX. rel. Vulg. b.f.
— θεος] praeim. ὁ L.
— ἡμῶν AB²Tf.CLD. 1. 33. 69*. EG HKMSUA. Am. f.g. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. | †ἡμῶν Ξ. B*Tf.DX. 69 corr.¹. Fs. Vulg. Cl. a.b.c.e. Tert. adv. Prax. 22.
55. καὶ εἰπὼν (s. καν)... ἀλλ' οὐδὰ αὐτον] om. G.
— καν BD. | †καὶ εἰπὼν Ξ. AC. rel.
— αὐτον 3^a.] om. Δ.
— εἶσομαι post ὅμοιος D.
— ὑμῖν AB.Mai.D. 1. | †ὑμῶν Ξ. CL XΔ. 33. rel.
— ἀλλὰ BDx. | †ἀλλ' Ξ. AC. rel.
56. ἰδῇ B²Mai.CD*. rel. Exc. Theod. (Clem.) 973. Orig. iv. 88^b. 103^a. 365^a. Eus. c. Mel. 137^d. in Ps. 489^a. | εἰδῇ A B*Mai.D²X. 69. Orig. iv. 321^c.

56. την εἰπὼν Iren. 148. 232. 235. Ex. Theod. Orig. iv. 321^c. 365^a. Orig. Int. ii. 86^d. Eus. c. Mel. in Ps. Tert. adv. Prax. 22. | om. X. Theb.
— εἰσῆλθον Orig. iv. 88^b. 322^a. 365^a. Eus. c. Mel. in Ps. Tert. | -ρην 1. 69. | -ρει U.
57. εἶπον] εἶπαν D.
— πενήκοντα Iren. 148 diseret. | σαρακοντα sic Λ*.
— οὐπω] οὐδεπω D.
— ἐώρακας] -κες B*Rl.Mai.
58. ab init.] add. καὶ L. Syr.Hel. Æth.
— εἶπεν] add. οὖν DX. 1. 69. GK. Theb. | Contra, ABC. rel. Latt. rel.
— 1ησ.] †praeim. ὁ Ξ. ADL. rel. | om. BC.
— γενέσθαι ABC. rel. Vulg. f. Iren. 240. Orig. i. 750^f. iv. 103^a. 292^c. Eus. c. Mel. 137^d. in Ps. 489^a. | om. D. a.b. c.e.ff.l. Orig. Int. iii. 833^d. Novatian. 114. | bis ΔGr.&Lat.
59. ἦραν οὖν] τότε ἦραν D.
— βάλωσιν] βαλλωσιν 69.
— ἐκ ACD. rel. | om. B.
— ἐκ του ἱερου] †add. διελθων δια μεσου αυτων και παρηγγεν οὕτως Ξ. A(CLX) Δ. 1. (33.) (69.) E. rel. f. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Goth. (Æth.) vid. Luc. iv. 30. | διελθων] om. 69. | praeim. και

CLX. 33. | αυτων add. επορευετο CL X. 33. Syr.Hel.* Memph. | απ' αυτων δια μεσου εκ του ἱερου και παρ. ουτ. 69. | οὕτως] om. Syr.Pst. ex urbe Æth. Rom. || om. B.Blc.Mai.D. Vulg. a.b. c.e.ff.g.l. Theb. Arm. (Orig. iv. 292^c. ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ὅτε παράγων εἶδε τὸν ἀπὸ γενετῆς τυφλὸν κτλ.)
1. παραγων] add. ὁ Ἰησοῦς C³FGH M². Vulg. Cl. c.f.g.l. | om. Orig. iv. 293^a.
— γενετης ABCDL. 33. 69. rel. vid. Hipp. Phil. v. 9 (121). Orig. iv. | γεννητης 1. EFGHM. | γεννητης X. | γεννητης K. | γεννητοις Λ. || add. καθημενον D.
2. αυτον λεγοντες] om. D. e. (om. λεγ. l.)
— ραββι LΔ. 1. 33. 69. FGKMSU Memph. | ραββει AB.Mai.CDEHA. Theb. Goth. | ραββη X.
— τις] τι 69.
— γεννηθη Α.
3. Ἰησους] †praeim. ὁ Ξ. D. | om. ABC LXD. 1. 33. 69. EFGHKMSUA. || add. και εἶπεν αυτοις 1. b.(c.)
4. ἡμας B(D)L. Syr.Hier. Memph.

54. Deus vester Cl. | 56. om. et ante vidit. Cl. 1. Jesus vidit Cl. | 2. discipuli ejus Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
4. ἐμὲ δεῖ
— ὡς ἡμέρα

e c. 8:12.
12:35, 46.

6. ἐπίθηκεν [αὐ-
τοῦ] τὸν πη-
λὸν

9. ἄλλοι δὲ ὅτι "Ο-
μοιος

αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; ³ ἀπεκρίθη ἰησοῦς,
Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα
φανερῶθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⁴ ἡμᾶς δὲ
ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα
ἐστίν· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι.
⁵ ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.
⁶ ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαί, καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ
τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν
ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὑπαγε νίψαι
εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, (ὃ ἐρμηνεύεται,
ἀπεσταλμένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθεν
βλέπων. ⁸ Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν
τὸ πρότερον ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον, Οὐχ οὗτός
ἐστίν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; ⁹ ἄλλοι ἔλεγον
ὅτι Οὗτός ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον, Οὐχί, ἀλλ' ὅμοιος
αὐτῷ ἐστίν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι Ἐγὼ εἰμι. ¹⁰ ἔλε-
γον οὖν αὐτῷ, Πῶς ἠνέωχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί;
¹¹ ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, "Ὁ ἄνθρωπος ὃς λεγόμενος
Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς

aut parentes eius, ut cæcus
nascetur? ³ Respondit Ie-
sus, Neque hic peccavit neque
parentes eius, sed ut manifes-
tentur opera dei in illo. ⁴ Me
oportet operari opera eius qui
misit me, donec dies est: venit
nox quando nemo potest ope-
rari. ⁵ Quamdiu in mundo
sum, lux sum mundi. ⁶ Hæc
cum dixisset, expuit in terram
et fecit lutum ex sputo et levit
lutum super oculos eius, ⁷ et
dixit ei, Vade lava in natato-
ria Siloæ, quod interpretatur
missus. Abiit ergo et lavit, et
venit videns. ⁸ Itaque vicini
et qui videbant eum prius quia
mendicus erat, dicebant, Nonne
hic est qui sedebat et mendica-
bat? alii dicebant quia Hic est:
⁹ alii autem, Nequaquam, sed
similis est eius: ille dicebat
quia Ego sum. ¹⁰ Dicebant
ergo ei, Quomodo aperti sunt
oculi tibi? ¹¹ Respondit, Ille
homo qui dicitur Iesus lutum
fecit et unxit oculos meos, et

Theb. Æth. Rom. ἡμας B. Blc. (post
δει D.) ἐργάζεσθαι Orig. iii. 201^a. iv.
27^c. ad eos qui lucis ejus parti-
cipēs sunt. φησὶ τοῖς τοῦ φωτὸς αὐ-
τοῦ μεταλαμβάνουσιν. | † ἐμε ϯ. ACX.
1. 33. 69. rel. Latt. rel. Æth. Platt.
Hil. 929^a.
4. με Hil. | ἡμας L.
— ἕως ABC³D. rel. Orig. iii. 201^a. iv.
27^c (de la Rue). | ὡς C* L. 33. b. Syr.
Hel. mg. iv. 27^c (Huet.).
5. ἐν τ. κόσμῳ ω ABCΔ. 69. H sic. rel.
Am. c. f. ff. Syrr. Pst. (sic MS.) & Hel.
Goth. Arm. Orig. iv. 27^c. | ω ἐν τ.
κόσμῳ DLX. 1. 33. Vulg. Cl. a. b. g.
6. πτυματος D.
— ἐπέχρισεν ADL. rel. | ἐπεθήκεν BC*
ut vid. || add. αυτου ABC²L. 1. 33.
Memph. (Goth.) (Æth.) add. αυτω
D. | * om. ϯ. C* XΔ. rel. Latt. rel.
— τον πηλον ἐπι Vulg. Syr. Hel. Theb.
rel. | om. 1. e. Æth. | om. τον πηλον
69. a. c. f. (ff.) Syrr. Pst. Memph.
— οφθαλμοῦς | † add. του τυφλου ϯ. AC.
rel. b. e. f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth.
Arm. | αυτου D. Vulg. a. c. ff. Theb.
Æth. | om. BL. 1. 33.
7. αυτω | om. D. a. e. l.
— νίψαι Vulg. c. f. ff. g. | om. A. a. b. |

και νίψαι post του Σιλ. A². "et lava
oculos tuos" post απεστ. e.
7. την κολυμβηθραν] post του Σιλωαμ
69.
— ἐρμηνεύεται μεθιερμηνεύεται D. (om.
ὃ ἐρμ. απεστ. Syr. Pst.)
— ουν... ἦλθεν | om. B. | om. ουν και
Arm. (Latt.)
8. αυτου | om. Λ*.
— προσαιτης ην ABC* DLX. 1. 33. K.
Vulg. f. ff. g. Syrr. Pst. & Hel. Memph.
Theb. Goth. Arm. Æth. | † τυφλος ην
ϯ. C³ Δ. rel | τυφλος ην και προσαιτης
69. (a. b. c. e. l.) (Syr. Hier.)
— ελεγον] add. ὅτι L.
9. αλλοι ελεγον ὅτι οὗτος ἐστιν | om. LX.
33.
— ὅτι] add. ουχ G.
— αλλοι] ἑτεροι D. (αλλοι... ὁμ. αυτ.
εστ. om. E*.)
— ελεγον ουχι αλλ' B(C) LX. (1.) 33.
(Vulg.) b. (g.) Syrr. (Pst.) & Hel. mg.
Memph. (Theb.) Arm. Æth. (αλλα
C.) (om. ελεγον 1. Vulg. g. Theb.) |
† δε ὅτι ϯ. ADΔ. 69. rel. (a.) (c.) (e.) f.
(ff.) Syrr. Hel. txt. Goth. (add. ελεγον
a. c. e.)
— εκεινος] add. δε AC²X. 33. 69. KU.
Vulg. Cl. a. b. c. e. f. ff. l. Syrr. Pst. & Hel.*

Memph. Theb. Arm. Æth. | Contra, B
C* DLG sic. rel. Am. Syr. Hel. txt. Goth.
9. ὅτι Vulg. f. g. | om. L. a. b. c. e. ff.
10. ελεγον Vulg. c. e. f. ff. g. | εἰπον D. (a.) b.
— πως] add. ουν CDLX. a. l. Syr. Hel.*
Arm. | om. ABA. 1. 33. 69. rel. Vulg.
b. c. e. f. ff. g. Memph. Theb. Goth.
— ηνεωχθησαν B. Mai. ed. 1. CDLXΔEF
GHMA. | † ανεωχθ. ϯ. A. rel. | (ενεωχ.
B. Mai. ed. 2.)
— σου St. 3. ABCD Gr. LXΔ. 1. 33. 69.
EFGHKMSUAs. (b.) Syrr. Pst. & Hel.
Syr. Hier. (Bch.) Goth. Arm. Æth. |
σοι Elz. Vulg. a. c. d. e. f. ff. g.
11. εκεινος] † add. και ειπεν ϯ. AXΔ.
rel. a. b. f. Syrr. Pst. & Hel. Syrr. Hier.
(Memph.) Goth. Æth. (om. εκεινος
Syr. Pst. Æth.) | om. BCDL. 1. 33.
Vulg. c. e. l. Theb. Arm.
— * ὁ ἀνθρ. * ὁ' λεγ. B. Mai. L. 1. 33.
Vulg. (a.) (b.) c. e. (f.) Syrr. Hel.* (ὁ ante
ανθρ. B. Bily. Bch.) | ανθρ. ὁ λεγ. C. |
ανθρ. λεγ. (* om. ὁ bis) ϯ. ADX. rel.
Goth. Arm.
— πηλον... οφθαλμοῦς] tetigit mihi ocu-
los a. (om. τους οφθαλ. b. c. e.)

3. manifestetur opus dei Am. | 5. sum in
mundo Cl. | 6. linitit lutum Cl. | 8. viderant
Cl. | "et" ante dicebant Am.* | 9. est ei Cl. |
ille vero Cl. | 10. tibi oculi Cl.

A B (C) D.
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUA.
¶ C
12. εἶπαν [οὖν]

ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέν¹¹ μοι * ὅτι¹² "Υπαγε εἰς τὸν¹³
Σιλωὰμ καὶ νίψαι. ἀπελθὼν¹⁴ οὖν¹⁵ καὶ νιψάμενος,
ἀνέβλεψα. ¹²* [καὶ]¹⁶ "εἶπαν¹⁷ τὸν¹⁸ αὐτῷ, Ποῦ ἐστὶν
ἐκεῖνος; λέγει, Οὐκ οἶδα. ¹³ ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς
τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. ¹⁴ ἦν δὲ σάββα-
τον¹⁵ ἐν ᾗ ἡμέρα¹⁶ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. ¹⁵ πάλιν οὖν ἡρώ-
των αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς, Πηλὸν ἐπέθηκέν¹⁷ μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλ-
μούς," καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ¹⁶ ἔλεγον οὖν ἐκ
τῶν Φαρισαίων τινές, ¹⁷ Οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ¹⁸ τὸν¹⁹ θεοῦ
ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι
ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα
σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. ¹⁷ λέγου-
σιν * οὖν¹⁸ τῷ τυφλῷ πάλιν, ¹⁹ Τί σὺ²⁰ λέγεις περὶ
αὐτοῦ, ὅτι ἡνώξεν²¹ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ
εἶπεν ὅτι Προφήτης ἐστίν. ¹⁸ οὐκ ἐπίστευσαν οὖν
οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦν τυφλὸς²² καὶ ἀνέ-
βλεψεν, ἕως οὗτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ

dixit mihi, Vade ad natatoriam
Siloae et lava: et abiit et lavi
et vidi. ¹² Dixerunt ei, Ubi
est ille? Ait, Nescio. ¹³ Ad-
ducunt eum ad Phariseos, qui
caecus fuerat: ¹⁴ erat autem
sabbatum quando lutum fecit
Iesus et aperuit oculos eius.
¹⁵ Iterum ergo interrogabant
eum Pharisei quomodo vidis-
set. Ille autem dixit eis, Lu-
tum posuit mihi super oculos,
et lavi, et video. ¹⁶ Dicebant
ergo ex Phariseis quidam,
Non est hic homo a deo, quia
sabbatum non custodit. Alii
dicebant, Quomodo potest ho-
mo peccator haec signa facere?
Et schisma erat in eis. ¹⁷ Dicunt
ergo caeco iterum, Tu quid
dicis de eo qui aperuit oculos
tuos? Ille autem dixit quia
Propheta est. ¹⁸ Non credide-
runt ergo Iudaei de illo, quia
caecus fuisset et vidisset, donec
vocaverunt parentes eius qui

16. οὐτ. ὁ ἄνθρ. οὐκ
ἔστ. παρὰ θεοῦ
— ἄλλοι [δε]

17. Σὲ τί

18. τυφλὸς ἦν

11. ὅτι (ante ὑπαγε) BL. Syr.Hier.
Memph. Theb. | *om. S. AD. rel.
Latt. rel.
— τον Σιλωὰμ BDLX. 1. a.b.c.f.f. Syr.
Hier. (Memph.) Theb. Arm. Iren.
312. | †την κολυμβηθραν του Σιλ. S.
A(Δ). 33. 69. rel. Vulg. e.f.g. Syr.Hcl.
Goth. Aeth. (-θρα Δ.) | in aqua Si-
loam Syr.Pst.
— και νιψαι Iren. 312. | νιψαι (om. kai)
post ὑπαγε X. 33. 69. K. f. Syr.Pst.
(&Hcl.) Memph. Goth. Aeth. (add.
oculos tuos c.e. Syr.Hier.)
— ουν BDLX. 1. 33. Syr.Hcl.mg.
Memph. Theb. | †δε S. AD. rel. Syr.
Hcl.txt. Goth. (om. απελθ. δε [s. ουν]
Arm. | απηλθον ουν DX. | et abiit Vulg.
a.b.c.(e.)f.f.f.l. Syr.Pst. Aeth.
— και νιψάμενος AB.Mai.L. rel. | om.
και B.Bch. Memph. | και ενιψαμην D.
Latt. (om. kai Vulg.Cl.) Aeth.
— ανεβλεψα και ηλθον βλεπων D.
12. *και¹ ειπ. BLX. 1. 33. Vulg.Cl. l.
Aeth. | ειπαν BD. | †ειπον S. A. rel.
|| ειπ. †ουν² S. DA. rel. a.c. Syr.Hcl.
Goth. ("autem" b.f.) | ειπ. tantum A.
Am. e. Syr.Pst. Memph. Theb. Arm.
— λεγει³ add. αυτοις D. 69. b. Syr.Pst.
Arm. Aeth.
13. αγουσιν⁴ praem. και D. c. Syr.Pst. Aeth.

14. εν ᾗ ἡμερα BLX. 33. a.b.c.f.f.g. Syr.
Hcl.mg. | †στε S. ADΔ. 1. rel. Vulg.
e.f. Syr.Pst.&Hcl.txt. rel.
— ὁ Ἰησοῦς⁵ om. L
— ανεωξεν ABΔ. 1. 33. rel. | ηνωξεν D.
| ηνωξεν LX.
15. πάλιν ουν... οφθαλμοις⁶ om. 33.
— ηρωτων⁷ ηρωτουν X. | επηρωτων D.
— ανεβλεψεν⁸ vidisti c.f.f. Syr.Pst. Theb.
Arm.
— και 1⁹ om. X. 69. U. Latt. Syr.Pst.
Memph. Theb.
— αυτοις¹⁰ praem. και A. Syr.Hcl.
— πηλον¹¹ add. εποιησεν και 1. G. Aeth.
— μου ante επι τ. οφθ. BLX. 1. 69. EF
G(H)KMSUA. (Am. c.e.f.f.f.l.) (μοι
H. Latt. Syr.Hcl.) | †post S. D. a.b.
g. Syr.Pst. Arm. | μοι Δ*ut vid.: (nunc
μου) ante et μου post Δ. | ante επεθ.
A. Vulg.Cl. post επεθ. Goth.
16. τινες¹² om. M.
— ουκ εστιν ουτος παρα θεου ὁ ανθρωπος
BDLX. l. | ουκ εστ. ὁ ανθ. (sic) ουτος
παρα θεου 33. Vulg. c.(e.) Arm. Orig.
Int. ii. 94f. | †ουτος ὁ ανθρ. ουκ εστ.
παρα του θεου S. (A)Δ. (1.) rel. a.
(b.)f. Syr.Pst.&Hcl. Memph. Theb.
Goth. Aeth. | †om. του ABDLX. 1.
33. 69. GK. Arm.
— αλλοι¹³ add. δε B.Mai.D. 1. 69. Vulg.

Cl. c. Syr.Pst. Memph. Theb. [Aeth.]
| Contra, ALX. 33. rel. (Latt.) Syr.
Hcl. Goth. Arm.
16. ελεγον D.
17. λεγουσιν Vulg. f. | ελεγον D. a.b.c.
e. (om. seq. τω GTy.)
— ουν ABDLX. 1. 69. Latt. Syr.Hcl.*
Theb. | *om. S. Δ. 33s. E. rel. Syr.
Pst. Memph. rel.
— πάλιν Vulg. e.f. | om. D. a.b.c.f.f.l.
— τι συ BLX. | †συ τι S. AD. rel. vv
— εαυτου D*.
— ηνωξεν BXΔ. | †ηνωξεν S. A. 69.
rel. [h. 33.] | ηνωξεν DE. | ανεωξεν L.
1. K.
18. ουν Vulg. c. Syr.Hcl. Theb. | om.
D. 69. a.b.(e.)f.f.f.l. Memph. (Arm.)
(Aeth.) | δε Syr.Pst. Goth.
— ην ante τυφλ. BL. b. [h. 33.] | †post
S. AXΔ. 1. rel. Vulg. a.c.e.f.f.f. (om.
οτι... ανεβλεψεν D. l.)
— οτον ABL. rel. | ου DX. | του Δ.
— αυτου¹⁴ om. D. Theb. Mnt. Arm.
— του αναβλεψαντος Vulg. f.g. | om. 1.
a.b.c.e.f.f. Memph.
19. ηρωτησαν¹⁵ επηρωτησαν D. [h. 33.]

11. natatoria Cl. | lavi om. et Cl. | video Cl.
| 12. et dixerunt Cl. | 15. mihi posuit Cl. | 16.
qui sabb. Cl. | alii autem dic. Cl. | schisma erat
inter eos Cl. | 17. de illo Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

ἀναβλέψαντος, ¹⁹ καὶ ἡρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἔβλεπει ἄρτι; ²⁰ ἀπεκρίθησαν ὁ οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν, Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. ²¹ πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν. ἔαυτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἔχει. αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. ²² ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους. ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. ²³ διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι Ἠλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

³¹ ²⁴ Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου, ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπαν αὐτῷ, Δὸς δόξαν τῷ θεῷ. ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλὸς ἐστιν. ²⁵ ἀπεκρίθη οὖν ἐκείνος, Εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστιν οὐκ οἶδα. ἐν οἷδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. ²⁶ εἶπον αὐτῷ, Τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου

viderat, ¹⁹ et interrogaverunt eos dicentes, Hic est filius vester, quem vos dicitis quia caecus natus est? quomodo ergo nunc videt? ²⁰ Responderunt eis parentes eius et dixerunt, Scimus quia hic est filius noster et quia caecus natus est: ²¹ quomodo autem nunc videat nescimus, aut quis eius aperuit oculos nos nescimus: ipsum interrogate, aetatem habet, ipse de se loquatur. ²² Haec dixerunt parentes eius quia timebant Iudaeos: iam enim conspiraverant Iudaei ut si quis eum confiteretur Christum, extra synagogam fieret. ²³ Propterea parentes eius dixerunt quia Aetatem habet, ipsum interrogate.

²⁴ Vocaverunt ergo rursum hominem qui fuerat caecus, et dixerunt ei, Da gloriam deo: nos scimus quia hic homo peccator est. ²⁵ Dixit ergo ille, Si peccator est nescio: unum scio, quia caecus cum essem modo video. ²⁶ Dixerunt ergo illi, Quid fecit tibi? quomodo

21. περὶ αὐτοῦ

24. οὗτος ὁ ἄνθρ.

25. τυφλὸς ἤμην καὶ ἄρτι

26. αὐτῷ [πάλιν]

19. λεγοντες Vulg. ef. | om. a.b.c.ff.l. Syr.Pst.

— οὗτος ἐστιν] ei ἐστιν οὗτος D. Syr.Pst.

— ἡμῶν A*(corr.l.)

— λεγετε] ελεγετε FGM. Arm.

— ἐγεννηθῇ A* sic in ed. Woide. (? ἐγεννηθῇ)

— βλέπει ante ἀρτι BDL. 33. Usic. b.c. ff.l. | † post ̅. AXG. rel. Vulg. a.e. f.g. rel.

20. ἀπεκρίθησαν] add. οὖν B. | add. δε ΑΔΕΦΗΚΜΣΑ. f. Syr. Pst. & Hel. Goth. (Æth.) | om. DLX. 1. 33. 69. GU. (Latt.) Memph. Theb. Arm.

— οἱ γον.] † praem. αυτοῖς ̅. ΑΔΔ. 1. rel. Vulg. b.c. Syr. Hel. (Theb.) Goth. | om. BLX. 33. 69. a.e.f. ff. Syr. Pst. Memph. Arm. Æth.

— αὐτον] add. του ἀναβλέψαντος G.

— εἶπαν BL. 33. | † εἶπον ̅. AD. rel.

— ἐγεννηθῇ A*.

21. δεινὸν βλέπει] οὖν βλέπει ἀρτι 33. | om. ἡνν c.e. ff. (οὐκ οἶδαμεν I^o om. Syr. Pst.)

— η τις... οὐκ οἶδαμεν] om X.

— ἠνοιξεν BDLΔ. 69. rel. | ἠνεωξεν A. 1. 33.

— αὐτον] post τοὺς ὀφθαλμούς L. a.c.e. | ante ἠνοιξεν D. b.(f.)

— αὐτον ἐρωτήσατε post οἶδαμεν B(D) LX. 1. 33. Vulg. a.c.e.f.g. Memph.

Arm. Æth. (επερωτήσατε D.) | † post εχει ̅. ΑΔ. rel. Syr. Pst. & Hel. Goth. (vid. ver. 23.) | om. b. Theb.

21. ἡλικίαν] † praem. αὐτος ̅. ΑΔ. rel. | om. B. Mai. DLX. 1. 33. Latt. Æth. — ἱαντου B. Mai. AX. 1. 33. EKMA. | † αὐτου ̅. B. T. f. DL. rel.

— λαλήσει] λαλήσαι L. | μαρτυρήσει X. 22. συνετεθειντο BDL. rel. | συνετεθειντο A. 69 (-θοντο Scr.). M. Syr. Hel. mg. Graece. | συνετιθειντο G.

— οἱ Ἰουδαῖοι] om. X. (placuerat fariseis et scribis e.) || add. ὅτι M. || ἵνα] ἵνι D*. ἵν D**.

— εαν] αν L.

— αὐτον] post ὁμολ. D. 69. K. (om. A* ut vid. corr.l.)

— ὁμολογησῇ] -σει ΗΛ.

— χριστον] add. εἶναι D. e. (praem. Vulg. Cl.)

23. οἱ γον. αὐτ.] post εἶπ. X. 69. Memph. — εἶπαν BD. | † εἶπον ̅. AL. 33. Usic. rel.

— ὅτι Vulg. b.f. ff. g. | om. DL. a.c.e.l. Æth. — αὐτον] praem. και A.

— ἐρωτήσατε] ἐπερωτήσατε B. | ἐρωτατε D.

24. εκ δευτερον ante ὃς ἡν τυφλ. BDL. 33. b.c.e. ff. l. Syr. Pst. Memph. Theb. | † post εφων. οὖν ̅. AX. rel. Vulg.

a.f. Syr. Hel. Goth. Æth. (πάλιν εκ δευτ. ante εφων. Arm.)

24. τον ἄνθρωπον] αὐτον D.

— εἶπαν BD. | † εἶπον ̅. AL. rel.

— ὁ ἀνθρ. ante οὗτος ADX. rel. e. Syr. Hel. | post BL. Vulg. a.b.c.f. ff. Syr. Pst. Goth.

25. ἀπεκρίθη] add. αυτοῖς 33. (Syr. Pst.)

— οὖν Vulg. b.c. ff. g. | om. 1. 33. KS. a.(e.) (f.) Memph. Theb. Arm.

— ἐκεῖνος] † add. και εἶπεν ̅. XΔ. rel. Syr. Pst. Memph. Æth. | om. ABDL. 1. 33. (Latt.) Syr. Hel. Theb. Goth. Arm.

— ει] η G.

— ὡν ABX. rel. Vulg. b.g. Syr. Hel. (Memph. Theb.) Goth. | ἡμην και D L. 1. 33. a.c.e.f. ff. Syr. Pst.

26. οὖν BDLX. 1. 33. 69. K. Vulg. b.c. Theb. Goth. | † δε ̅. ΑΔ. rel. Syr. Hel. (Æth.) | om. a.e. Syr. Pst. Memph. Arm.

— αὐτῷ] † add. πάλιν ̅. ALXΔ. rel. f. Syr. Pst. & Hel. Goth. (Arm.) Æth. | om. BD. Vulg. a.b.c.e.l. Memph. Theb. — πως] praem. και D. c. Æth.

— ἠνοιξεν] ἠνυξεν DM. | ἠνεωξεν 33. | ανεωξεν 1. K.

22. quoniam timebant Cl. | confit. esse Christum Cl. | 25. ergo esse ille Cl.

ABD.
LXΔ.
1. 33. 69.
EFG(H)KMSUA.
28. [καὶ] ἐλοιδ.

τοὺς ὀφθαλμούς; ²⁷ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; ²⁸ * οἱ δὲ ἐλοιδόρησαν [†] αὐτὸν καὶ εἶπον, Σὺ [†] μαθητῆς εἶ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ [†] Μωυσέως ἐσμὲν μαθηταί. ²⁹ ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι [†] Μωυσεῖ [†] λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. ³⁰ ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν [†] τούτῳ γὰρ [†] * τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστίν, καὶ [†] ἠροῖξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. ³¹ οἶδαμεν [†] ὅτι [†] ὁ θεὸς ἀμαρτωλῶν οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. ³² ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι [†] ἠνεώξεν [†] τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. ³³ εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ³⁴ ἀπεκρίθησαν καὶ [†] εἶπαν αὐτῷ, Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. ³⁵ ἤκουσεν [ὁ] Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἶπεν [αὐτῷ], Σὺ πιστεύεις εἰς

aperuit tibi oculos? ²⁷ Respondit eis, Dixi vobis iam et audistis: quid iterum vultis audire? numquid et vos vultis discipuli eius fieri? ²⁸ Male dixerunt ei et dixerunt, Tu discipulus illius es, nos autem Mosi discipuli sumus. ²⁹ Nos scimus quoniam Mosi locutus est deus, hunc autem nescimus unde sit. ³⁰ Respondit ille homo et dixit eis, In hoc enim mirabile est, quia vos nescitis unde sit, et aperuit meos oculos: ³¹ scimus autem quia peccatores deus non audit, sed si quis dei cultor est et voluntatem eius facit, hunc exaudit. ³² A saeculo non est auditum quia aperuit quis oculos caeci nati: ³³ nisi esset hic a deo, non poterat facere quicquam. ³⁴ Responderunt et dixerunt ei, In peccatis natus es totus, et tu doces nos? Et eiecerunt eum foras. ³⁵ Audivit Iesus quia eiecerunt eum foras, et cum invenisset eum, dixit ei,

27. απεκρ. αυτοις] ὁ δε ειπεν D.
— ουκ a.f. | om. Vulg. b.c.e. ff. g. l.
— ηκουσατε] επιστευσατε 69.
— τε] add. ουν B. Aeth.
— παλιν ante θελετε AB. rel. (Latt.)
Syr. Pst. MSS. rel. | post θελετε D. a.e.
Syr. Hel. | om. Syr. Pst. ed. Aeth.
— ακουειν] ακουσαι D. | om. Δ.
— αυτου ante μαθ. AB. 1. rel. | post D
LXΔ. 33. Latt. (Arm.) | om. 69.
28. οι δε ελοιδ. DL. 1. 33. (a.) (f.) Syrr.
Pst. & Hel.* Memph. | *om. οι δε Σ.
AXΔ. 69. rel. Vulg. b.c.e. Goth. Arm.
| και ελοιδ. B. Theb. Aeth. || †add.
ουν post ελοιδ. Σ. 69. Vulg. Cl. c.
Goth. | om. AB DLXΔ. 1. 33. EFGH
KMSUA. Am. a.b.e.f.l. Syrr. Pst. & Hel.
Memph. Theb. Arm. (ελοιδορησαν
tantum AXΔEFGHIKMSUA. Am. b.e.
Arm.)
— ειπον] -παν D.
— μαθητης ει κεινου AB. 1. (33.) (ει
η 33.) | †ει μαθητ. εκ. Σ. XΔ. 69. rel.
e.f.g. Goth. Arm. Aeth. | μαθ. κειν. ει
D. Vulg. (a.) b.c. ff. | om ει L. Memph.
— δε Vulg. a.f.g. | om. D. b.c.e. ff. l.
Goth. Arm.
— Μωυσεως DX (corr. l.) Δ. 33. | †Μω-
σεως Σ. AB hic L. rel.

29. Μωυσει BDK. | Μωυση X. 33. | Μω-
σει ALΔ. 1. 69. EG. | †Μωση Σ. H
M. rel.
— λελαληκεν BD. rel. | ελαλησεν A.
— ὁ θεος] add. και ὅτι θεος ἀμαρτωλων
ουκ ακουει D (ὁ θε.)². vid. ver. 31.
30. αυτοις] om. D. b.c.e.l. Aeth.
— εν τούτῳ γαρ BL. Vulg. f.g. Syr. Hel.
(Arm.) | †εν γαρ τούτῳ Σ. A(X)Δ.
1 sic. 33 sic. H (hiat post εν γαρ). rel.
Goth. (τουτο XΔ.) | εν τούτῳ ουν D.
(e.) Syr. Pst. | in hoc a.b.c. ff. l.
(Memph. Theb.)
— το ante θαυμαστ. B. Mai. L. 1. 33.
(vid. et XΔ supra.) | *om. το Σ. AD.
rel. Arm.
— ηνοιξεν B(D)L. (ηνυξε D.) | ηνεωξεν
X. | †ανεωξεν Σ. AΔ. rel.
31. οιδαμεν] †add. δε Σ. AXΔ. rel.
Vulg. f. Syr. Pst. Goth. Aeth. | add.
γαρ 69. Hil. 89^b. | om. BDL. 1. 33. G.
a.b.c.e.l. Memph. Theb. Arm.
— ὁ θεος ante ἀμαρτ. BDA. a.e. Syr.
Pst. Memph. Theb. Goth. Conc. Carth.
Routh. iii. 103. 110. 123. Cyr. 111.
118. 125. | †post Σ. ALX. rel. Vulg.
b.c.f. Syr. Hel. Arm. Aeth. Orig. Int.
iii. Hil. 89^b.
— ἀμαρτωλων Orig. Int. iii. 114^e. | -λον

X*E*U. || add. ανθρωπον X (-πων
X²). | Contra, Orig. Int. iii.
31. αλλ'] αλλα B.
— αυτου] του θεου 69.
— ποιη] -ει X. 69 (corr. l.). EFMA.
— τουτου] ? -των X²?
32. ηνεωξεν BXΔ (ενεωξ.*). | ανεωξεν 1.
| †ηνοιξεν Σ. A(D)L. 33. rel. (ηνυξ.
D.)
— οφθαλμους] -μου A. || praem. τους
69.
— γεγεννημενου] γεγεννημ. AX.
33. μη ην] μην L. | ην post θεου D.
(Memph.) Theb.
— ηδυνατο] ηδoin. D*. | εδυν. KU.
34. ειπαν BD. | †ειπαν Σ. AL. rel.
— αυτῳ] ante και ειπ. D. a.
— σν 1°.] om. L. Latt.
— γεγενθης L.
— ὁλος] ὁλος 1. E*. Arm.
35. ηκουσεν] praem. και D. Syr. Pst.
Aeth. | add. ουν 69. g. | add. autem b.
c.f. ff. Memph. Theb. MS.
— ὁ Ιησ.] om. ὁ B. Mai.
— εξω] om. D.
— ευρων αυτον Vulg. c.e.f. ff. | add. εξω

28. maledix. ergo Cl. | ei om. Am.* | illius is
Cl. | 29. quia Moysi Cl. | 32. quis aperuit Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
36. ἐκείνος, Καὶ τις
ἐστίν, ἔφη

τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ; ³⁶ ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν,
* Καὶ τίς ἐστίν, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;
³⁷ Εἶπεν ἃ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Καὶ εἶδρακας αὐτόν, καὶ ὁ
λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ³⁸ ὁ δὲ ἔφη, Πι-
στεύω, κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ³⁹ καὶ εἶπεν
ὁ Ἰησοῦς, Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον
ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέ-
ποντες τυφλοὶ γένωνται. ⁴⁰ ἥκουσαν ἐκ τῶν Φαρι-
σαίων ταῦτα οἱ ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ εἶπον αὐτῷ,
Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; ⁴¹ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς, Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ
λέγετε ὅτι Βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

41. αἱ ἁμαρτίαι ὑμ.
μένουσιν

X.

¹ Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ
τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀνα-
βαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστίν καὶ λη-
στὴς. ² ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν
ἐστίν τῶν προβάτων. ³ τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει,
καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια
πρόβατα ἃ φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.

Tu credis in filium dei? ³⁶ Res-
pondit ille et dixit, Quis est,
domine, ut credam in eum?
³⁷ Et dixit ei Iesus, Et vidisti
eum, et qui loquitur tecum ipse
est. ³⁸ At ille ait, Credo, do-
mine, et procidens adoravit
eum. ³⁹ Et dixit Iesus, In iu-
dicium ego in hunc mundum
veni, ut qui non vident videant,
et qui vident caeci fiant. ⁴⁰ Et
audierunt ex Phariseis qui
cum ipso erant, et dixerunt ei,
Numquid et nos caeci sumus?
⁴¹ Dixit eis Iesus, Si caeci es-
setis, non haberetis peccatum:
nunc vero dicitis quia videmus,
peccatum vestrum manet.

¹ Amen amen dico vobis, qui
non intrat per ostium in ovile
ovium sed ascendit aliunde,
ille fur est et latro: ² qui au-
tem intrat per ostium, pastor
est ovium. ³ Huic ostiarius
aperit, et oves vocem eius au-
diunt, et proprias oves vocat
nominatim et educit eas. ⁴ Et

Λ man. rec. | εἶπεν αὐτ. καὶ D. a. b.
Syr. Pst.
35. αὐτῷ AL. rel. | om. BD. e. Memph.
MS. | αὐτον X.
— του θεου ALXΔ. 1. 33. rel. Latt.
Syr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm.
Æth. Platt. Tert. adv. Prax. 22. Hil.
895^d, 911^b. | του ανθρωπου BD. Theb.
Æth. Rom.
36. απεκριθη εκεινος Latt. | om. B. (om.
εκεινος a. Memph. Theb. Æth.)
— και ειπεν DL. rel. vv. | om. AB.
— και ante τις BDXΔ. 1. 33. 69. EFG
KMSUA. Syr. Hel. Goth. Arm. | * om.
Σ. AL. Latt. rel. Hil. 911^c.
— εστιν] add. εφη B.
37. ειπεν] απεκριθη D. Syr. Hel. mg. ||
† add. δε Σ. ALΔ. 1. rel. Goth. (et
dixit Vulg. c. f. l. Æth.) | om. BDX.
33. a. b. e. Syrr. Pst. & Hel. Memph.
Theb. Arm.
— ὁ Ἰησ.] om. ὁ A.
— λαλῶν] post μετα σου D. Hil. 910^c, 911^c.
— εκεινος] αυτος BRl.
38. αυτω] αυτον D.
39. εις κριμα] post εγω D. | Contra, Orig.
i. 722^b, ii. 119^d, iv. 396^{c, d}, 380 not. Orig.
Int. ii. 279^e, 336^f, iii. 950^{a, e}, 951^a, 952^a,
iv. 512^c. | εις κρισιν Δ.

39. ηλθον] ante εις τον D. a. b. c. f. (Arm.)
Æth. Orig. Int. ii. bis. iii. 951^a, iv. |
Contra, Vulg. e. ff. Orig. i. ii. iv. 396^{c, d},
380 not. Orig. Int. iii. 363^c, 950^{a, e}.
— βλέπωσιν Orig. i. iii. 712^b, iv. 396^c,
380 not. | -ψωσι UTf. Orig. iii. 691^b.
— γινονται Orig. i. iii. bis. iv. 396^c,
380 not. | -νουνται XU*. | γινησονται
69.
40. ηκουσαν] † praem. και Σ. ΑΔ. 69.
rel. Vulg. a (sic), b. c. e. f. Syrr. Pst. & Hel.
Goth. Æth. | om. BLX. 33. Memph.
Theb. Arm. | ηκουσ. δε D. ff. g¹. |
ηκουσ. ουν 1. a (sic).
— ταυτα a. | om. D. (Latt.) Theb. Mnt.
Arm.
— μετ' αυτον ante οντες BDLX. 1. 33.
Latt. | † post Σ. ΑΔ. rel. Goth. Arm.
Æth.
— ειπον] -παν D.
— ημεις] υμεις EU.
41. ειπεν] add. ουν D. | add. δε S. |
praem. και Δ. 69. g¹. Æth.
— αυτοις] post ὁ Ἰησους D. Memph.
Theb.
— ὁ Ἰησ.] om. ὁ B.
— αν] om. D. 69. K.
— ειχετε] εχετε L.
— βλέπομεν] -πωμεν F.

41. ἡ ἁμαρτια ὑμ. μενει (A)B(Δ). 1. 69.
rel. (Syr. Pst. & Hel. txt.) Orig. Int. iii.
119^e. (μεννει E. μενη M.) | αἱ ἁμαρτια
ὑμ. μενουσιν DLX. 33. Syr. Hel. mg.
(Arm.)
— ἁμαρτια] † praem. ουν Σ. ΑΔ. rel.
a. Syrr. Pst. & Hel. Goth. (Æth.) | om.
BDLX. 1. 33. 69. K. Vulg. b. c. e. f.
Memph. Theb. Orig. Int. iii. ("et"
ante Arm.)
1. ὑμιν] ante λεγω B. | Contra, Clem.
698. Lucif. 154.
— αναβαινων] post αλλαχ. D. Arm. |
Contra, Clem. Orig. Int. iii. 877^b. Lu-
cif.
2. ποιμην εστιν Vulg. a. e. g. Goth. Clem.
698. Lucif. 154. | αυτος εστιν ὁ ποιμ.
D. (b.) (c.) (f.) (ff.) (Memph.) Theb.
3. θυρωρος Clem. 698. Orig. i. 32^b. |
-ρωρος D. | -ρωρος XE.
— ἴδια προβ. suas oves Lucif. 154. |
προβ. τα ἴδια D. e.
— φωνει ABDLX. 1. 33. | † καλει Σ.
Δ. rel.
— κατ'] κατα ΔΕF. | κατο L.

39. Dixit ei Jesus (om. et) Am. | 40. quidam
ex Phar. Cl.

A B D.
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGKMSUΛ.
4. [καὶ] ὅταν

4 † ὅταν τὰ ἴδια † πάντα" ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 5 ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ † ἀκολουθήσουσιν," ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα † ἦ" ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

32 7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, † ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 πάντες ὅσοι † ἤλθον πρὸ ἐμοῦ," κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει. 10 ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν. 11 ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. 12 ὁ μισθωτὸς [δὲ] καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ † ἔστιν" τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφήσιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ

cum proprias oves emisit, ante eas vadit, et oves illum secuntur, quia sciunt vocem eius: 5 alienum autem non sequuntur sed fugient ab eo, quia non noverunt vocem alienorum. 6 Hoc proverbium dixit illis Iesus: illi autem non cognoverunt quid loqueretur eis.

7 Dixit ergo eis iterum Iesus, Amen amen dico vobis quia ego sum ostium ovium. 8 Omnes quotquot venerunt fures sunt et latrones, sed non audierunt eos oves. 9 Ego sum ostium: per me si quis introierit, salvabitur, et ingreditur et egredietur, et pascua inveniet. 10 Fur non venit nisi ut furetur et mactet et perdat: ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant. 11 Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus: 12 mercennarius et qui non est pastor, cuius non sunt oves propriae, videt lupum venientem et dimittit oves et fugit,

4. ὅταν] † praem. καὶ 5. AD. rel. Vulg. a.e. rel. *Lucif.* 154. (ὅταν δὲ K. b.c. ff.l. Memph.) | om. BL. 1. 33. Theb.
— τα ἴδια πάντα BDLX. 1. 33. a.e. Memph. Theb. Arm. (Æth.) *Lucif.* 154. (τα ἴδια tantum Goth.) | † τα ἴδια πρόβατα 5. AΔ. rel. Vulg. f. Syrr. Pst.&Hcl. oves suas omnes b.c. ff. (om. Syr.Hier.)
— ἐκβαλῃ AB.Mai.D. rel. | ἐκβαλλῃ B. (Bily.s)X. | ἐκβαλεῖ FM. | ἐκβαλλεῖ 69.
— αὐτοῦ] ante τὴν φων. D. b.c. ff. | Contra, rel. *Lucif.*
5. ἀκολουθήσουσιν ABΔΔEFG. | † -σωσιν 5. LX. rel.
— αλ. φων. απ' αυτ.] om. E*.
— τῶν αλλοτ. Vulg. f. (om. τῶν G.) | αὐτοῦ a.b.c.e. ff.l. *Lucif.* 154.
6. ἐγνωσαν] ἐγνωσκον 69.
— ὃ B.Mai.ed.2. 69. EFG. | † ἦν 5. A D. rel.
— ἃ] om. L.
— αὐτοῖς] add. ὁ Ἰησοῦς 69.
7. πάλιν post εἶπεν οὖν B.Mai.DLΔ. rel. a. (Syr.Pst.) Theb. Goth. | post αὐτοῖς AKΛ. Vulg. b.c.f. Syr.Hcl. Arm. Æth. | post ὁ Ἰησοῦς X. 33. | ante

εἶπεν Memph. | om. 1. 69. e. *Lucif.*
7. αὐτοῖς] om. B.
— ὁ Ἰησοῦς] om. b. | om. ὁ B.
— λεγῶ] post ὑμῖν B. | Contra, *Lucif.* 154.
— ὑμῖν] † add. ὅτι 5. AΔΔ. 1 sic. 69 sic. Vulg. b.c.e.f.g. vv. | om. BLX. 33. G KU. a. Æth. *Lucif.*
— ἡ θύρα] pastor Theb.
8. πάντες Orig. i. 744^a. iii. 303^b. 459^e. iv. 44^e. *Lucif.* 154. | om. D. b.
— προ ἐμοῦ post ἤλθον ABDLX sic. 33. 69. KA. Gat. Syrr.Pst.MS.&Hcl.* Memph. Æth. Orig. i. 744^a. iii. bis. *Lucif.* | † ante 5. 1 sic. Foss. Arm. Orig. iv. (πάντες οὖν οἱ πρὸ κυρίου κλέπται καὶ λησταί Clem. 368. πάντες οἱ πρὸ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου κλέπται εἰσι καὶ λησταί. Clem. 366. πάντες οἱ πρὸ ἐμοῦ ἰληλυθότες Hipp. Phil. vi. 35 (194).) | om. ΔEFGMSU. Vulg. a.b.c.e.f.l. Syr.Pst.ed. Syr.Hier. Theb. Goth.
— ἀλλ'] αλλα DX. (καὶ οὐκ Orig. i. iii. iv.)
— ἤκουσαν Orig. iii. 303^b. iv. | -σεν L. Orig. i. 744^a.

9. εἰσελθῶ] -θοι 69.
— καὶ εἰσελεύσεται] om. Δ.
10. ἐγῶ] add. δὲ D. a. Memph.ed. Goth. Æth.
— καὶ περισσὸν ἔχωσιν] om. D.
— περισσὸν] περισσοτέρων X. 69.
11. τιθησιν Clem. 156. 421. (Orig. ap. Cram. 1 Cor. p. 167.) Orig. Int. iv. 507^a. Eus. Pr. Ev. 614^b. in Ps. 106^d. Hcl. 45^d. 446^a. *Lucif.* 189. | διδῶσιν D.
12. δὲ hic AE. rel. Vulg. Cl. b.c.e.f. vv. Eus. Pr. Ev. 614^b. | ante μισθ. DXΔ. 33. 69. | om. B.Mai.L. 1. G. Am. a. Memph.MS. (*Lucif.* 189.)
— ἐστιν ABLX. 1. 33. 69. Eus. Pr. Ev. | † εἰσιν 5. DΔ. rel.
— ἐρχομενον] om. A*.
— ἀφήσιν] ἀφήσιν L.
— αὐτα a.c.e.f. *Lucif.* 189. | om. D. Vulg. b. ff.g. Syrr.Pst.&Hcl. Theb. Mt. || add. καὶ σκορπίζει αὐτα 69(* Scr.).
— σκορπίζει] † add. τα πρόβατα 5. A XΔ. 69. rel. Lat. Syrr.Pst.&Hcl. Theb. Mt. Goth. | om. BDL. 1. 33. Syr.

5. sequuntur Cl. | fugiunt Cl. | 6. dixit eis Cl. | 8. et non aud. Cl. | 11. ovibus suis Cl. | 12. merc. autem Cl.

- Vulg. a. b. c. Syrr. P. H. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. 12. σκορπίζει [τὰ πρόβατα]. 13. ab init. [ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει.] 14. Matt. 11:27. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
- ὁ λύκος ἀρπάξει αὐτὰ καὶ σκορπίζει[†]. 13[†] ὅτι et lupus rapit et dispergit oves; 13[†] mercennarius autem fugit quia mercennarius est, et non pertinet ad eum de ovibus.
- μισθωτὸς ἐστὶν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμά, καὶ[†] γινώσκουσίν με τὰ ἐμά,^{15 f} καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ καὶ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κακῆϊνα[†] δεῖ με[†] ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ[†] γενήσονται[†] μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν. 17 διὰ τοῦτο[†] με ὁ πατὴρ[†] ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θείναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολήν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. 19 Σχίσμα[†] πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, 21 Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 21 ἄλλοι ἔλεγον, Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἐστὶν δαιμονιζομένου

- Hier. (Memph. Theb.) Arm. (Æth.) Lucif. 189. 13. ab init. † ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει. 14. A* X Δ. 69. rel. Vulg. a. b. c. f. ff. Syrr. Pst. & Hel. Goth. | om. A* BDL. 1. 33. e. Syr. Hier. Memph. Theb. Arm. Æth. Lucif. 189. (A* ap. Woide ὁ δὲ sed ? ὅτι*). — μέλει | μελλει X. 69. E* FG. 14. ποιμ. ὁ καλ. Orig. in Prov. Mai. 36. Eus. in Es. 509^b. in Ps. 205^b. 489^e. | καλ. ποιμ. D. Eus. Ecl. Pr. 234. — γινώσκουσιν με τα ἐμα B(D)L. Latt. Memph. Theb. Goth. Æth. Eus. in Es. in Ps. 489^e. (γεινωσιν D* et eme D.) | † γινώσκομαι ὑπο τῶν ἐμων. 1. AXΔ. 1. 33. 69. rel. Syrr. Pst. & Hel. Arm. (γινωσκωμε K.) 15. μου Eus. in Es. 509^b. in Ps. 490^a. | om. D. — τιθημι Eus. in Es. in Ps. | τιθησι 69. (θεις Eus. Ecl. Pr. 234.) | διδωμι D. 16. ἀλλα | add. δε D. Syrr. Pst. & Hel. Eus. in Ps. 55^a. — δε με BDLΔ. 1. 33. 69. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Orig. Int. ii. 198^e. iv. 630^b. | † με δεi. 1. AX. rel. Eus. in Ps. 16. ακουσουσιν BDL. rel. | -σωσιν AXΔ. 33. 69. GA. Eus. in Ps. — γενησονται BDLX. 1. 33. f. Syr. Hel. mg. Memph. Theb. Goth. Arm. Clem. 129. | † γενησεται. 1. AD. rel. (Latt.) Eus. in Ps. Cypr. 153. 196. — εἰς ποιμην Clem. Orig. in Prov. Mai. 43. Eus. in Ps. | εις ποιμνην L. 17. με ante ὁ πατηρ BDLX. 33. Latt. Hil. 992^a. 1073^b. | † post. 1. AD. 1. rel. (in utroque loco M.) 18. αἰρει Orig. i. 403^b. 467^e. iv. 152^e. 298^{a-c}. Orig. in Cat. ap. Cram. Rom. p. 65. Orig. Int. i. 90^a. 96^a. Eus. D. E. 495^e. Ecl. Pr. 136. 226. in Ps. 367^b. 395^e. Theoph. 110. Cypr. 295. Hil. (992^b). 1073^b. | ηρει B. — ἀλλ' ἐγω... ἐμαυτου Orig. i. bis. iv. 153^a. 298^{b-c}. Orig. Int. i. 191^a. (iv. 566^e) in Cat. Eus. in Ps. 395^e. Theoph. Cypr. Hil. | om. D. l. Goth. Eus. D. E. Ecl. Pr. bis. in Ps. 367^b. — ἀλλ' Orig. i. 403^b. iv. ter. in Cat. Eus. in Ps. Theoph. | ἀλλα E. Orig. i. 467^e. — παλιν hic Hipp. c. Noet. 18 (19). Orig. Int. iii. 60^e. iv. 547^d. 566^e. Dion. Alex. 39. Eus. D. E. Cypr. Novatian. 166. Hil. 992^a. 1073^b. | ante εξουσιαν Orig. i. bis. iv. 153^a. 298^b. Orig. Int. i. 191^a. Eus. Ecl. Pr. 226. Theoph. | om. ff. Eus. in Ps. bis. Hil. 559^e. 18. λαβειν Hipp. Orig. i. bis. iv. bis. Dion. Alex. Eus. D. E. Ecl. Pr. in Ps. bis. Theoph. Novatian. Cypr. Hil. | αραι D. c. — την | om. B. — μου Vulg. c. e. f. Cypr. 295. | om. D. a. b. Tert. adv. Prax. 22. Novatian. 166. Hil. 992^b. 1073^b. 19. σχισμα | † add. ουν. 1. AD. rel. Syr. Hel. Memph. Goth. | om. BLX. 33. Latt. Theb. Arm. ("et fuit" Syr. Pst. Æth.) — παλιν | om. D. Memph. | post γεγενητο 1. — γεγενητο | post εν τ. ιουδ. 33. — τοις Ιουδαιαις | τη οχλη X. 20. δε Vulg. Syr. Hel. Memph. Arm. (om. Goth.) | ουν D. 1. ("et dicebant" a. b. (c. f. ff. l. Syr. Pst. Æth.) — δαιμονιον | praeim. ὅτι D. — τι | om. L. 21. αλλοι δε ελεγον οτι ταυτα 69. — τα ρηματα ταυτα (hoc ord.) post ουν εστιν D. 15. ovibus meis Cl. | 17. diligit Pater Cl. | et iterum Am. | 18. meipso et Cl.

A B D.
L X Δ.
1. 33. 69.
E(F)G(H)KMSUΛ.
22. ἐγένετο τότε

μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἄνοι-
ξαι";

numquid daemonium potest
caecorum oculos aperire?

24. ἐκύκλωσαν

§ H

26. οὐ γάρ ἐστε

— fin. [καθὼς εἶ-
πον ὑμῖν.]

28. ζω. αἰ. δίδ. αὐτ.

34²² Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύ-
μοις. ἡμεῶν ἦν, ²³ καὶ περιεπάτει [ὁ] Ἰησοῦς ἐν
τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομώνος. ²⁴ ἐκύκλωσαν
οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, Ἔως πότε
τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, εἰπέ
ἡμῖν παρρησίᾳ. ²⁵ ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς,
Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε. ὁ δὲ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ
ἐμοῦ. ²⁶ ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ὅτι οὐκ ἔστε
ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. ²⁷ τὰ πρόβατα τὰ
ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, καὶ γινώσκω αὐτά,
καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, ²⁸ καὶ γὰρ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν
αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ
ἄρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. ²⁹ ὁ πατήρ
μου ὁ δὲ δέδωκέν μοι πάντων μείζον ἐστίν, καὶ
οὐδεὶς δύναται ἄρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς

²² Facta sunt autem encenia
in Hierosolymis, et hiems erat,
²³ et ambulabat Iesus in templo
in porticu Salomonis. ²⁴ Cir-
cumdederunt ergo eum Iudaei
et dicebant ei, Quo usque ani-
mam nostram tollis? si tu es
Christus, dic nobis palam.
²⁵ Respondit eis Iesus, Loquor
vobis, et non creditis: opera
quae ego facio in nomine pa-
tris mei, haec testimonium per-
hibent de me; ²⁶ sed vos non
credit, quia non estis ex ovi-
bus meis. ²⁷ Oves meae vocem
meam audiunt, et ego cognosco
cas et secuntur me, ²⁸ et ego
vitam aeternam do eis, et non
peribunt in aeternum, et non
rapiet eas quisquam de manu
mea. ²⁹ Pater meus quod de-
dit mihi, maius omnibus est,
et nemo potest rapere de manu

21. τυφλῶν] post ὀφθαλμοὺς D. e.f. |
Contra, Orig. iv. 354^b.

— ανοῖξαι BLX. 1. 33. 69. Orig. iv. |
† ανοίγειν Ξ. AD. rel.

22. ἐγένετο] -νοντο D.

— ἐγένετο] ἐγενετο δε ADX. rel. Vulg.
c.f.f. Syrr.Pst.&Hel. Goth. | ἐγενετο
τοτε BL. 33. (Gat.) Memph. Theb.
Arm. (Æth.) | ἐγενετο tantum 1. a.b.
[e.]

— τοῖς Ἱερ. ABL. 33. | om. τοῖς DXΔ.
1. 69. EFGKMUA.

— χειμῶν] † praem. κα Ξ. AΔ. 69. rel.
Vulg. a.c.e.f. rel. | om. BDLX. 1. 33.
G. ff. Memph. Theb. Æth. (om. ad
fin. ver. b.)

23. περιεπάτει] περιπατεῖ AL.

— ὁ Ἰησ.] om. ὁ B.

— τῇ στοᾷ] om. τῇ Δ.

— του B.Mai.LX. 33s. | om. ADA. 1.
69. EFGKMSU Tf.A.

— Σολομώνος BΔΔ. 1. 33. 69. EFGA. |
† -μωντος Ξ. ALXKMSU.

24. ἐκύκλωσαν AD. rel. | ἐκυκλευσαν B.

— ελεγον] -γαν D.

— παρησια B* Tf.D.

25. αὐτοῖς] om. D. Goth.

— ὁ Ἰησ.] om. ὁ B*.Mai.(ed.2.)

— εἰπον α. | λαλω D. Vulg. b.c.e.f.f.g.l.
Tert. adv. Prax. 22.

— ὑμῖν] add. ἡδὲ X.

— οὐ πιστεύετε Vulg. a.c.e.f.f.g. Tert.

| οὐκ ἐπιστευσάτε B. b.f. || add. μοι
D. 69. Theb. Arm.

25. παντα] αυτα DL. a.e. Tert.

— περι] om. H.

26. αλλα ABLΔ. | † αλλ' Ξ. DX. rel.

— ὅτι οὐκ B.Mai.DLX. 1. 33. 69. Vulg.
b.f.f.f.g.l. Syrr.Pst.&Hel.mg. Goth. Æth.
Orig. iv. 316^d. | † οὐ γαρ Ξ. AΔ. rel.
a.c.e. Syr.Hel.txt. Memph. Theb. Arm.
Orig. Int. iii. 55^a.

— fin. add. † καθως εἰπον ὑμῖν Ξ. ADX
Δ. 1. 69. (H)M². rel. a.b.e.f. Syrr.Pst.
&Hel. (Syr.Hier.) Goth. Æth. (εἰπεν
H.) | om. BL. 33. KM*. Vulg. c.f.f.g.
Memph. Theb. Arm. non habet Orig.
vid. iv. 367^b.

27. ακουουσιν BLX. 33. 69. Orig. iii. 152^e.
237^a. iv. 351^e. ap. Gall. xiv. 40. Hom.
Cl. iii. 52 MS. | † ακουει Ξ. AD. 1.
rel. Clem. 794. Orig. iii. 298^d. iv. 367^b.
Hom.Cl.ed. Eus. in Ps. 55. 106^e.

28. καγω Eus. in Ps. 55. | και εγω 33.

— διδωμι αυτοις ante ζων αιωνιον BL
X. 33. M*. Syr.Pst. Memph. Theb.
Æth. | † post Ξ. ADA. 1. 69. M². rel.
Latt. Syr.Hel. Goth. Arm. Orig. ap.
Gall. Eus. in Ps. Hil. 930^a.

— ουχ ABA. 1. 33. 69 sic. rel. | ου μη
DLX.

— αρπασει ABA. 1. 33. 69 sic. rel. | -σγ
DLXEM.

— χειρος] add. του πατρος 69 mg.

29. ὁ δεδωκεν B*.Mai.(ed.2.)L. Vulg. a.
b.c.e.f.f.g. Memph. Goth. Tert. adv.
Prax. 22. cod. Hil. 930^a. 1089^c. | ὁ δε-
δωκως D. | † ὁς δεδωκεν Ξ. AB*.Mai.
(ed.2.)X. rel. Theb. Æth. Tert. adv.
Prax. 22. cod. | οὐς δεδωκεν Λ. | ὁς εδω-
κεν MU.

— μοι] add. αυτα 69. Arm. | Contra,
Tert. Hil. bis.

— παντων μιζ. εστιν BDL. Syr.Pst. |
παντ. εστιν μιζ. X. | † μιζ. παντ. εστ.
Ξ. AΔ. 1. 33. 69. (Latt.) Syr.Hel.
Memph. Goth. (Æth.) majus est om-
nibus a. Tert. adv. Prax. 22 (codd.)
Hil. bis. [Theb.]

— μιζον AB.Mai.(ed.2.)X. Latt. Memph
Goth. Tert. cod. Hil. bis. | † μιζων Ξ.
DL. rel. Theb. Tert. cod.

— αρπασειν] αρπασαι 69.

— πατρος μου] om. μου BL Orig. iv.
285^d. | Contra, AD. rel. vv. Hil. 930^e.
30. οὐκ εἶπεν ὅτι Ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν
ἐμῇ, ἀλλὰ Ἐν ἔσμεν. Hipp. c. Noet. 7
(11). (vid. Orig. i. 750^d. ii. 34^b. iv. 282^b.
Dion. Rom. Routh. iii. 377. Eus. c. Mel.
saepe etc. etc.)

— πατηρ] add. μου Δ.

31. οὐν AD. rel. (Latt.) Syr.Hel. Memph.
Theb. (ap. Mingarelli.) | om. B.Mai.
L. 33. Am. ff.g. Syr.Pst. Theb. (ap.
Woide.) Goth. Arm. (Æth.)

28. om. et ante non rap. Am.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

¶ F

^h Ps. 82(81):6.

[μου]. ³⁰ ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἑσμεν. ³¹ Ἐβάστασαν [οὖν] πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. ³² ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς [μου]. ¶ διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ἔμε λιθάζετε; ³³ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. ³⁴ ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς, Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν * ὅτι ^h Ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε; ³⁵ εἰ ἐκείνους εἶπεν θεούς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή, ³⁶ ὃν ὁ πατὴρ ἡγάσεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι Βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, Υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι; ³⁷ εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι. ³⁸ εἰ δὲ ποιῶ, καὶ ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις ἔπιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ ἔγινώσκητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ ^{hγ} ^δ καὶ ἐν τῷ πατρί. ³⁹ Ἐξήτουν [οὖν] πάλιν αὐτόν

patris mei. ³⁰ Ego et pater unum sumus. ³¹ Sustulerunt lapides Iudaei ut lapidarent eum. ³² Respondit eis Iesus, Multa opera bona ostendi vobis ex patre meo: propter quod eorum opus me lapidatis? ³³ Responderunt ei Iudaei, De bono opere non lapidamus te sed de blasphemia, et quia tu, homo eum sis, facis te ipsum deum. ³⁴ Respondit eis Iesus, Nonne scriptum est in lege vestra quia Ego dixi Dii estis? ³⁵ Si illos dixit deos, ad quos sermo dei factus est, et non potest solvi scriptura, ³⁶ quem pater sanctificavit et misit in mundum, vos dicitis quia Blasphemias, quia dixi, Filius dei sum? ³⁷ Si non facio opera patris mei, nolite credere mihi: ³⁸ si autem facio, et si mihi non vultis credere, operibus credite, ut cognoscatis et credatis quia in me est pater et ego in patre. ³⁹ (33, 4.) Quarebant ergo eum

31. παλιν AB. rel. f. Syrr.Pst.&Hel. Theb. | om. D. 69. (Latt.) Memph. Arm. Hil. 931^d.
— λιθους] post οἱ Ιουδ. 69. e.f. Syr.Pst.
32. απεκρ. αυτ. ο Ιησ.] απεκρ. Ιησ. και ειπεν αυτ. 33. (Memph.)
— καλα ante εργα DLXΔ. 69. rel. Vulg.Cl. Hil. 931^d. | post A. 1. 33. KA. Am. a.c.e.f. | post ὑμιν B. (om. b.)
— πατρος μου AL. rel. (Latt.) Syrr.Pst. & Hel. vv. | om. μου BD. e. Hil. 931^d.
— δια] praem. και 69.
— ποιον αυτων εργων Hil. | ποιων εργων 69 (om. αυτων). | ποιουν αυτων εργων K. | ποιουν εργων αυτων X. Syrr.Pst.&Hel. | "quid" (tantum) e. | (αυτων] αυτω A. | om. 69. A².
— εμε λιθαζετε BL. 33. Vulg. a.b.e. | † λιθαζ. με Ξ. AD. rel. c.f. Syrr.Pst. & Hel. Goth. Hil.
33. Ιουδαιοι] † add. λεγοντες Ξ. DΔM². rel. (e.) Arm.MSS. (Æth.) | om. AB LX. 1. 33. 69. KM*. (Latt.) Syr.Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Hil. 931^d. (dicunt ei Iudaei Syr.Pst.)
— ου Orig. iv. 383^b. Eus. in Ps. 507^a. Novatian. 206. Hil. | om. DK. e. Syr.Pst.
— ποιης E.
— σεαυτον Eus. in Ps. | εαυτον 69 Scr. GUA. Orig. iv.
34. ο Ιησους Eus. in Ps. 507^a. | om. ο B.

- || add. και ειπεν D. Memph. Æth. | Contra, Eus. in Ps.
34. ὑμων] om. D. b.c.e.ff. Eus. c. Mel. 87^a. Tert. adv. Prax. 22. Cypr. 287. Hil. 932^c. [a.] | Contra, Vulg. f.g. Eus. in Ps. || add. οτι BDLX. 33. Latt. Syrr.Pst.&Hel. Eus. c. Mel. 87^a. in Ps. Cypr. Hil. | *om. Ξ. AΔ. rel. Goth. Arm. Æth. Tert.
— ειπα BLX. 1. rel. Eus. c. Mel. in Ps. | ειπον ADΔ. 33. 69. MSU.
35. εγενετο] ante τον θεου D. a.b.e.ff.l. (Syr.Pst.) Eus. c. Mel. 87^a. in Ps. 507^a. Hil. 932^c. | Contra, ABL. Vulg. c.f. Syr.Hel. rel. Orig. Int. iv. 500^c. Cypr. 287. Hil. 471^c.
36. ηγασεν Orig. iv. 23^a. Orig. Int. ii. 310^a. Eus. c. Mel. 87^a. in Ps. 507^a. Tert. adv. Prax. 22. Cypr. 287. Hil. 932^c. | ηγαπησεν U.
— βλασφημεις Orig. iv. 23^a. Cypr. Vulg. f.g. Novatian. 117. 118. 206. | -μει Eus. in Ps. a.b.e.ff. blasphemo c.
— ειπον Orig. iv. Eus. c. Mel. in Ps. Novatian. Cypr. Hil. | om. G.
— τον θεου Orig. iv. Eus. c. Mel. | om. τον D. 69. EG. Eus. in Ps.
37. ον] μη 69.
38. δε] supra lin. X.
— μη] supra lin. 1. | om. A*. | ου 69.
— πιστευητε BL. 1². K(M -ειτε). rel. | πιστευετε AXΔ. 1*. 33. 69. EGHUA.

- (vid. ver. 37.) | θελετε πιστευειν D. Latt. Tert. adv. Prax. 22. Cypr. 287. Hil. 932^c. 933^a. 934^d. 935^a.
38. εργοις] add. μου HM. Hil. 1252^a. | Ctra, Tert. Cypr. Hil. 932^c. 933^c. 934^d. 935^a.
— πιστευετε BDL. 1. 33. KU. | † πιστευσατε Ξ. AX. 69. rel. | πιστευετε Δ.
— και γινωσκητε BL(X). 1. 33. Memph. Theb. Arm. Æth. Hil. 932^c. 933^c. 935^a. (-κετε X.) | † και πιστευσητε Ξ. AΔ. 69. rel. Vulg. f. Syrr.Pst.&Hel. Goth. | om. D. a.b.c.e.ff.l. Tert. adv. Prax. 22. Cypr. 287.
— τω πατρι BDLX. 33. Vulg. a.c.e. Syrr.Pst.&Hel.mg. (Memph.) Theb. Arm. (Æth.) Orig. Int. i. 56^d. Eus. c. Mel. 186^c. 187^d. Tert. Hil. 150^d. 794^b. 800^a. 932^c.cd. 937^d. 1252^a. | † αυτω Ξ. AΔ. 1. 69. rel. b.f.f.f. Syr.Hel.txt. Goth. Cypr. 287. Hil. 932^c.cd. 933^c. 935^a.
39. εξητουν ουν ALXΔ. 1. 33. 69. KSs. (Latt.) Syr.Hel. Theb. | om. ουν B Mai.EGHMUA. Memph. Goth. Arm. | και εξητουν D. Syr.Pst. Æth. (quaer. autem f.)
— παλιν] post αυτον ALXΔ. 1. 33. K. f. Goth. | ante B.Mai.EGHMSs. A. Syrr.Pst.&Hel. (Memph. Theb.) | om. D. 69. (Latt.) | ante εξητ. Arm. | (παλιν πιασαι αυτον U. Æth.)

31. sustulerunt ergo cl. | 32. bona opera cl. | 33. pater in me est cl.

A B [C] D.
L X Δ.
1. 33. 69.
E [F] G H K M S U Λ.
40. ἔμεινεν

πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν, ⁴⁰ καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν ἡ Ἰωάννης· τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. ⁴¹ καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον ὅτι ἡ Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν ἡ Ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθὴ ἦν. ⁴² Καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν· ἡ εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

prendere: et exivit de manibus eorum, ⁴⁰ et abiit iterum trans Iordanem in eum locum ubi erat Iohannes baptizans primum, et mansit illic. ⁴¹ (94, 10.) Et multi veniebant ad eum et dicebant quia Iohannes quidem signum fecit nullum, ⁴² omnia autem quaecumque dixit Iohannes de hoc vera erant. Et multi crediderunt in eum.

XI. ΙΑ' 35 ¹ Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ² ἦν δὲ ἡ Μαριάμ ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει. ³ ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, Κύριε, ἵδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ⁴ ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. ⁵ ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. ⁶ ὥς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας. ⁷ ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς,

¹ Erat autem quidam languens Lazarus a Bethania, de castello Mariae et Marthae sororis eius. ² Maria autem erat quae unxit dominum unguento et extersit pedes eius capillis suis, cuius frater Lazarus infirmabatur. ³ Miserunt ergo sorores ad eum dicentes, Domine, ecce quem amas infirmatur. ⁴ Audiens autem Iesus dixit eis, Infirmitas haec non est ad mortem sed pro gloria dei, ut glorificetur filius dei per eam. ⁵ Diligebat autem Iesus Martham et sororem eius Mariam et Lazarum. ⁶ Ut ergo audivit quia infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus: ⁷ deinde post haec dicit discipulis suis, Ea-

39. πιασαι] praem. οἱ Ἰουδαῖοι 69. (c.)
— της χειρὸς] των χειρων 1. Latt. Syr.Pst. Memph. Theb. Goth.
40. καὶ ἀπῆλθεν] ἀπῆλθεν οὖν A.
— το πρῶτον] om. 33. | το προτερον Δ. 69. a.e.f.f.
— εμεινεν ADL. rel. Vulg. f. Syrr. (Pst.) & Hel. | μεινεν B. a.b.c.e.f.f.
41. ὅτι] om. D.
— μιν] om. 69. Arm.
— σημειον ante εποιησεν ABD. rel. vv. | post LX. 1. 33. 69. KM. Orig. iii. 468^c. | om. E* A*. (habent in mg.)
— ουδεν] ουδε ἐν 1. 69. Orig. iii.
— ειπεν] post Ιωαν. D. b.f.
— περι αυτου Δ.
42. πολλοι ante επιστ. BDLX sic. 1. 33. Msic. Latt. Syr.Pst. Memph. Theb. Arm. Æth. | ‡ post 5. AA. 69. rel. Syr.Hel. Goth.
— εκει post εις αυτον ABDLX. 1. 33. 69 t.t. KMU. Syr.Hel. Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. | ‡ ante 5. ΔΕ. rel. | om. Latt. Syr.Pst.
1. Μαρίας] praem. της D. | praem. frater Syr.Pst. (om. της ad. avr.)

1. καὶ Μάρθας] om. A* ut vid. | add. της ante Μάρθας D*.
— αυτης] αυτον A. (Latt. "ejus").
2. Μαριάμ B. 33. | ‡ Μαρία 5. AD. rel.
— μυρῳ] -ρων E*. unguento pedes Jesu et abstersit capillis ejus. Syr.Pst.
— αυτον] om. D.
— θριξιν] add. της κεφαλῆς U. Syr. Hel.
— αυτης] ιαυτης ΔΕΓ².
— ἡς] add. καὶ D.
— ησθενει] -νησεν 69 t.t. (corr. 1. mg.)
3. αἱ ἀδελφαὶ om. b.l. || add. αυτου B Blc.D. 1. S. (Latt.) Syr.Pst. Goth. Æth. (illae duae sorores ejus Syr.Pst.) | om. AB. Mai. L. rel. Syr.Hel. Memph. Theb. Arm.
— αυτον Vulg. a.f. Syr.Hel. | τον Ιησουν D. b.c.e.l. Syr.Pst. Æth.
— φιλεις] εφλεις L. Arm.
4. ὁ Ἰησ.] om. ὁ D.
— αυτη ἡ ασθ. Orig. iv. 295^b. | add. αυτον D. Æth. | ἡ ασθ. αυτου 69.
— δι' αυτης per eam Vulg. Cl. Am.². | δια της 1. | δι' αυτων 69. | per ipsum b.c. per eum Am.* f. Hil. 992^b. 1072^c. in illo a.e. in ipso ff.

5. ηγαπα] εφλει D. a.e.
— την Μάρθαν καὶ την ἀδελφην αυτης] την Μαρναν καὶ την ἀδελφην αυτης Μάρθαν 1. 69. (Arm.) || add. Mariam Vulg. b.f.g. | Lazarum et sorores ejus a.e. Laz. et sororem ejus c. Laz. et Mariam et sororem ejus f. Martham et Mariam et Lazarum Syr.Pst.
6. μιν] om. G. Vulg. a. Syr.Hel.*
— εμεινεν] add. ὁ Ιησους D. b.(c).l.
— εν] επι D. | om. A. e.
— ᾧ ἦν τοπῳ] τη τοπῳ D. (om. e.)
7. επειτα] εια D.
— τουτο] ravra X. Latt.
— μαθηταις] add. αυτον ADΔ. 69. KA. Vulg. b.c.f. Syrr.Pst. & Hel. Memph. Theb. Æth. | Contra, BLX. 1. 33. rel. a. Gotb. | τοις μαθ. om. e. (Arm.)
— παλιν] ante εις 1. 69. a.c.e.f.f. Syr.Pst. Memph. Theb. Arm. Æth. | Contra, Vulg. b.f.g. Syr.Hel. || πολλιν A.

40. apprehendere Cl. | 41. venerunt ad eum Cl.
3. sorores ejus Cl. | 4. per eum Am.* | 7. dixit Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
§ C
c. 10:31.

Ἀγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. ⁸ § λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, Ῥαββί, ⁹ ὡν ἐξήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ⁹ ἀπεκρίθη [†] Ἰησοῦς, Οὐχὶ δώδεκα [†] ὥραι εἰσιν τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. ¹⁰ ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ¹¹ ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. ¹² εἶπον οὖν οἱ μαθηταί [†] αὐτῷ, Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. ¹³ εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκείνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. ¹⁴ τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ, Λάζαρος ἀπέθανεν. ¹⁵ καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· [†] ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁶ εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, τοῖς συμμαθηταῖς, Ἀγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. ¹⁷ ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας [†] ἤδη ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ¹⁸ ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.

mus in Iudaeam iterum. ⁸ Dieunt ei discipuli, Rabbi, nunc quaerebant te lapidare Iudaei, et iterum vadis illuc? ⁹ Respondit Iesus, Nonne duodecim horae sunt diei? Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia lucem huius mundi videt: ¹⁰ si autem ambulaverit nocte, offendet, quia lux non est in eo. ¹¹ Haece ait, et post hoc dicit eis, Lazarus amicus noster dormit: sed vado ut a somno exsuscitem eum. ¹² Dixerunt ergo discipuli eius, Domine, si dormit, salvus erit. ¹³ Dixerat autem Iesus de morte eius, illi autem putaverunt quia de dormitione somni diceret. ¹⁴ Tunc ergo dixit eis Iesus manifeste, Lazarus mortuus est: ¹⁵ et gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam non eram ibi: sed eamus ad eum. ¹⁶ Dixit ergo Thomas qui dicitur Didymus ad condiscipulos, Eamus et nos, ut moriamur eum eo. ¹⁷ Venit itaque Iesus et invenit eum quattuor dies iam in monumento habentem. ¹⁸ Erat autem Bethania iuxta Hierosolyma quasi stadiis quindecim.

17. ἦλθεν οὖν ὁ Ἰησ. καὶ εὗρ.
— ἡμέρας ἤδη

8. μαθηταί] add. αυτου D. a.c.e. Syrr. Pst.&Hel. Memph. Theb. Æth. | Contra, Vulg. b.f. Arm.
— ῥαββι LXX. 1. 33. 69. rel. Memph. | ῥαββει AB, Mai, CDEHA. Theb. Goth.
— λιθάσαι] post οἱ Ιουδ. 1. 69. GU. Vulg. Cl. f. (Syr. Pst.) Arm.
9. Ιησ.] † praem. ὁ ἔ. 1s. U. | om. ABC DLXX. 33. 69. EFGHKMSA.
— ὥραι ante εἰσαν ABCLX. 1. 33. 69. K M. Am. a.b.c.e.f. Syr. Pst. | † post ἔ. ΔΕ. rel. Vulg. Cl. Syr. Hel. Goth. (ὥρας εχει ἡ ἡμερα D.)
— τις] τι Δ*.
— περιπατῇ] -τει 69 Scr. E*HA (non G).
— τῇ ἡμέρᾳ Orig. in Prov. Mai. 7. | τῷ φωτι X.
10. περιπατῇ] -τει X. 69. HU.
— προσκοπτι X.
— ἐν αὐτῷ] ἐν αὐτῇ D*. Theb. (Woide.)
11. καὶ] om. Δ.
— αὐτοῖς] om. 33.
— κεκοιμηται ff. Orig. iv. 380^a.b.c. | κοιμαται D. (Latt.)
— ἵνα ἐξυπνίσω Orig. iv. 380^a.b.c. in

Cat. ap. Cram. in Johan. 316. | τον εξυπνισαι D.
12. οἱ μαθηταί hic BCLX. rel. Vulg. e.f. Syr. Hel. txt. Memph. Goth. | om. A. | post αυτ. DK. b. Syrr. Pst. & Hel. mg. Theb. Arm. | ei disc. ejus a.c. Æth.
— αὐτῷ ABC*DX. 33. K. b. Memph. Theb. Arm. | † αυτου ἔ. C²LD. 1. 69. rel. Vulg. e.f. Syr. Hel. txt. (utr. q. a.c. Syrr. Pst. & Hel. mg. Æth. | om. ff.)
— κεκοιμηται] κοιμαται D. Latt. (praem. κε D², deletum a man. post.)
— σωθησεται] om. 1*. (mg. man. rec.)
13. ἐδοξαν] ελεγον X.
14. οὖν] om. A. a. Syr. Pst. Memph. Theb. Arm. Æth.
— ὁ Ἰησοῦς] om. 33. a.c. | post παρρησία 1.
— παρρησίᾳ X.
— Λάζαρος] add. ὁ φίλος ἡμῶν D. | Contra, Orig. iv. 380^b. Hil. 1072^c.
15. ἀλλὰ ACDL. 33. EFGHMUA. | † ἀλλ' ἔ. B. Mai. XΔ. 1s. 69. K Ss.
16. εἶπεν] -πον M.
— τοῖς συμμαθηταῖς] τοῖς μαθηταῖς K.

|| add. αυτου D. Tol. f. ff. (Syr. Pst. & Hel.) Memph. Theb. Goth. | συν τοις μαθηταις 69.
16. αποθανωμεν] -νομεν EM. | συναποθανομεν G. (add. μεν G*.)
— μετ' αυτου] συν αυτῷ K Wst.
17. ἐλθων ABC²L. rel. f. | ἡλθεν C* ut vid. D. (Latt.) et habent και ante εὗρεν.
— ὁ Ἰησοῦς] om. C* ut vid. || add. εἰς Βηθανιαν A (e corr.!) DX. 33. A. Syr. Pst. Æth. | Contra, A* BCL. rel. vv.
— τεσσαρας] τεσσαρες Δ.
— ἡδη ante ἡμερας BC*. 69. (a.) (g.) (l.) (Goth.) | † post ἔ. A^c C² LXX. 1. 33. rel. Vulg. b.c.f. ff. (Sabat.). Syr. Hel. | om. ἡδη A* D. e. ff. (Blanc.). Syr. Pst. Memph. Theb. Arm. Æth.
— εχοντα] post ἐν τ. μνημ. DL. Vulg. b.c. ff. l. | Contra, a.e.f. g.
18. Βηθανία] Βαθανία Δ*.
— ὡς] om. D.

8. Iudaei lapidare Cl. | 9. sunt horae Cl. | 10. in nocte Cl. | offendit Cl. | 11. dixit Cl. | excitum Cl. | 14. Iesus dixit eis Cl. | 18. Hierosolymam Cl.

A B C D.
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUA.

21. [Κύριε]

— ἐτεθνήκει

22. [ἀλλά] καὶ νῦν

29. [δὲ]

36 ¹⁹ † Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν
πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθί-
σωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ †. ²⁰ ἡ οὖν Μάρθα
ὡς ἤκουσεν ὅτι † Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῇ.
Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. ²¹ εἶπεν οὖν ἡ
Μάρθα πρὸς [τὸν] Ἰησοῦν, Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, † οὐκ ἂν
ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου. ²² † καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα
ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. ²³ λέγει αὐτῇ
ὁ Ἰησοῦς, Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. ²⁴ λέγει
αὐτῇ * ἡ Μάρθα, Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀνα-
στάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ²⁵ εἶπεν αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ ὁ πι-
στεύων εἰς ἐμὲ καὶ ἀποθάνῃ ζήσεται, ²⁶ καὶ πᾶς ὁ
ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν
αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο; ²⁷ λέγει αὐτῇ, Ναὶ κύριε.
ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. ²⁸ καὶ τοῦτο εἰποῦσα
ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς
λάθρα † εἶπασα, Ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ
σε. ²⁹ ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσεν, † ἡγέρθη ταχὺ καὶ
† ἦρχετο πρὸς αὐτόν. ³⁰ οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰη-

¹⁹ Multi autem ex Iudaeis
venerant ad Martham et Ma-
riam, ut consolarentur eas de
fratre suo. ²⁰ Martha ergo ut
audivit quia Iesus venit, oc-
currit illi: Maria autem domi
sedebat. ²¹ Dixit ergo Martha
ad Iesum, Domine, si fuisses
hic, frater meus non fuisset
mortuus: ²² sed et nunc scio
quia quaecumque poposceris a
deo dabit tibi Deus. ²³ Dicit
illi Iesus, Resurget frater tuus.
²⁴ Dicit ei Martha, Scio quia
resurget in resurrectione in no-
vissimo die. ²⁵ Dixit ei Iesus,
Ego sum resurrectio et vita:
qui credit in me, etiamsi mor-
tuus fuerit vivet; ²⁶ et omnis
qui vivit et credit in me non
moriatur in aeternum. Credis
hoc? ²⁷ Ait illi, Utiq̃ue do-
mine, ego credidi quia tu es
Christus filius dei, qui in mun-
dum venisti. ²⁸ Et cum haec
dixisset, abiit et vocavit Ma-
riam sororem suam silentio
dicens, Magister adest, et vo-
cat te. ²⁹ Illa ut audivit, sur-
git cito et venit ad eum: ³⁰
nondum enim venerat Iesus

19. πολλοὶ δὲ BCDLX. 33. Vulg. a.b.c.e.l.
Memph. Theb. | πολλοὶ οὖν 1. | † καὶ
πολ. 5. AΔ. 69. rel. f. Syrr.Pst.&Hel.
Goth. Æth. (πολλοὶ tantum Arm.)
— Ἰουδαίων] Ἱεροσολυμίων D.
— ἐληλυθσαν LX. 69. EMA.
— τὴν Μαρθ. BC*LX. 33. Latt. Syrr.Pst.
Memph. Theb. Goth. Arm. Æth. | τας
Μαρθ. M. Μαρθ. tantum D. | † τας περὶ
Μαρθ. 5. AC³Δ. 1. 69. rel. (Syr.Hel.)
— Μαριάμ BCDLΔ. | † Μαριαν 5. AX.
1. 33. 69. K sic. rel.
— παραμυθισονται] -ονται XΔ. 69. GA.
— ἀδελφόν] † add. αυτων 5. ACX. rel.
(Latt.) rel. | om. BDL. l. Arm. | (om.
του Δ.)
20. Ἰησοῦς] † praem. ὁ 5. M. | om. AB
CBLXΔ. 1. 33. 69. EFGHKMSUA.
— ἡ γυνή. 69*.
— Μαρία] Μαριάμ 33.
21. ἡ Μάρθα BCDLX. 1. 33. K. | om. ἡ
AΔ. 69. EFGHKMSUA.
— τὸν AC³D. rel. | om. BC*ut vid.
— κύριε AC³D. rel. vv. (vid. ver. 32.) |
om. B.Ble.Mai.C*ut vid.
— ἡς] εἰς X. 69.
— ὁ ἀδελφός μου ad fin. ver. BC*L(X).
(1.) (33.) a.g. Syrr.Pst. Goth. Æth.

- (μὲν ὁ ἀδελφ. X. 1. 33.) | † post ἡς
ὧδε 5. C³Δ. 69. rel. Vulg. b.c.e.f.
Syr.Hel. Memph. Theb. Arm. | post
οὐκ αν AD.
21. οὐκ αν] οὐδὲ 1.
— ἀπεθανεν BC*DLX. 1. 33. K. (vid.
ver. 32.) | † ἐτεθνήκει 5. AC³Δ. rel.
22. ab init.] † αλλα 5. AC³D. rel. Vulg.
b.c.e.f.f. rel. | om. BC*X. 1. 33. a.
— αν] εαν CM.
— αἰτησῇ] -σει M. | -σοι 69.
— δώσει] δωση XM. | δωση (seq. σοι bis.)
69.
— ὁ θεός] om. Am. Syrr.Pst.
23. ὁ Ἰησ.] om. ὁ A.
— σου ante ὁ ἀδελφ. D.
24. ἡ Μαρ. BC*DLX. 33. K. | *om. ἡ
5. AC³. rel.
— οἶδα] bis L.
— ἐν τῇ ἀναστάσει] om. XΔA*. (ανα-
στήσει B*Mai.)
25. εἶπεν] λέγει 69. || add. οὖν X. ||
add. δὲ 1. b. Goth.
26. ἀποθάνει 69 Scr. K.
27. αὐτῇ] αὐτῇ sic G. | om. DGr. || add.
Martha a.b.c.f.f.l. (om. Vulg. e.f.g.)
— ναὶ κύριε] ὁ Ἰησοῦς sic A.
— πεπίστευκα] ἐπιστευσεν E*. (πιστευσεν
B*RL)

27. κοσμον] om. 69 txt.(mg.l.) | -μος D*.
28. τουτο BCLX. Memph. Goth. Æth.
(h. 33.) | † ταυτα 5. ADA. rel. Latt.
Syr.Pst.&Hel. Theb. Arm.
— ἀπῆλθεν] ἡλθεν L.
— καὶ ἐφώνησεν] ἐφώνησε δὲ καὶ 69.
— Μαριάμ ABC(D)LA. 33. K. (post
αὐτῆς D.) | † Μαριαν 5. X. 1. 69. E.
rel.
— λαθρα f. | σιωπη D. (Latt.)
— εἶπασα BC*. (h. 33.) | † εἰποῦσα 5.
AC³D. rel. || add. ὅτι D.
29. ἐκείνη] add. δὲ BC*LX. 33. 69. f.
Syr.Hel.* Memph. Theb. Goth. (Æth.)
| *om. 5. AC**D. 1. rel. Vulg. a.c.e.
Arm. (et illa b.f. et Maria Syrr.Pst.)
— ἡγέρθη BC*DLX sic. 33. a.b.c.e.f.f.f.l.
Syr.Hel.mg. Goth. Arm. Æth. | † ἡγει-
ρεται 5. AC³. rel. Vulg. Syrr.Pst.&
Hel.txt.
— ἦρχετο BC*LX sic. 33. a.b.f.f.l. Syr.
Pst. Goth. (Arm.) Æth. | † ἐρχεται 5.
AC³D. rel. Vulg. c.e.f. Syrr.Hel.
Memph.
30. οὐπω] οὐ D Gr. (h. 33.)
— δὲ] γαρ D. Latt. Goth.

23. om. Deus Am. | 24. novissimo Cl. | 27.
Dei vivi Cl. | iu hunc mundum Cl. | 28. om. et
ante vocat Am.

Vulg. a. b. c.
Syrr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
30. [ἔτι]

σοῦς εἰς τὴν κόμην, ἀλλ' ἦν * ἔτι" ἐν τῷ τόπῳ ὅπου
ὑπὴντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. ³¹ οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ
ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι
αὐτήν, ἰδόντες τὴν † Μαρῖάμ" ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ
ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, † δόξαντες" ὅτι Ὑπάγει
εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ³² ἡ οὖν † Μα-
ριὰμ" ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν † Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν
† ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας," λέγουσα αὐτῷ,
Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν † μου ἀπέθανεν" ὁ ἀδελφός.
³³ Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς
συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμή-
σατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, ³⁴ καὶ εἶπεν,
Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἔρχου
καὶ ἴδε. ³⁵ ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ³⁶ ἔλεγον οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι, Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. ³⁷ τινὲς δὲ ἐξ
αὐτῶν εἶπον, Οὐκ † ἐδύνατο" οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς
ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ
ἀποθάνῃ; ³⁸ Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν
ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ
λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. ³⁹ λέγει [ὁ] Ἰησοῦς,
Ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφή τοῦ † τε-

in castellum, sed erat adhuc in illo loco ubi occurrerat ei Martha. ³¹ Iudaei igitur qui erant cum illa in domo et consolabantur eam, cum vidissent Mariam quia cito surrexit et exiit, secuti sunt eam dicentes quia Vadit ad monumentum ut pleret ibi. ³² Maria ergo cum venisset ubi erat Iesus, videns eum cecidit ad pedes eius et dixit ei, Domine, si fuisses hic, non esset mortuus frater meus. ³³ Iesus ergo ut vidit eam plorantem et Iudaeos qui venerant cum ea plorantes, fremmit spiritu et turbavit se ipsum, ³⁴ et dixit, Ubi posuistis eum? Dicunt ei, Domine, veni et vide. ³⁵ Et lacrimatus est Iesus. ³⁶ Dixerunt ergo Iudaei, Ecce quomodo amabat eum. ³⁷ Quidam autem dixerunt ex ipsis, Non poterat hic qui aperuit oculos caeci facere ut et hic non moreretur? ³⁸ Iesus ergo rursus fremens in semet ipso venit ad monumentum: erat autem spelunca, et lapis superpositus erat ei. ³⁹ Ait Iesus, Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror eius qui mor-

30. ἐληλυθει ὁ Ἰησ.] Ἰησ. ἐληλυθει D.
(Syrr.Pst.&Hel.)
— εἰς] πρὸς 69.
— ἀλλὰ D.
— ἡν ἐτι BCX. 1^r. 33. Latt. Memph.
Theb. Goth. Arm. (ἐτι ἡν F. a.e.) |
*om. ἐτι Ξ. ADL. rel. Syrr.Pst.&Hel.
Æth.
— ἐν τῷ τόπῳ] ἐπὶ τοῦ τοποῦ 69.
— ἡ Mar.] om. ἡ D.
31. οἱ οὐν] om. οἱ D.
— καὶ παραμυθ.] om. καὶ D. f.l. Arm.
[a.b.c.e. Syr.Pst.]
— Μαρῖαμ BC²DLA. 33. K. | † Μαρῖαν
Ξ. AC³X. 1. 69.
— ταχέως] ταχὺ C*.
— δόξαντες BC* ut vid. DLX. 1. 33. Syrr.
Pst.&Hel.mg. Memph. Arm. Æth. |
† λέγοντες Ξ. AC²Δ. rel. Latt. Syr.
Hel.txt. Theb. Goth.
— κλαύσει 69.
32. ἡ] εἰ U.
— Μαρῖαμ BC*L. 33. E*. | † Μαρῖα Ξ.
AC²DXΔ. 1. rel.
— ἦλθεν] εἰσηλθεν Δ.
— Ἰησοῦς] † praem. ὁ Ξ. C³LD. rel. | om.
ABC²DX. 33. K. (Ἰησοῦς ἡν C* ut vid.)
— αὐτόν] om. D.
— αὐτοῦ post ἔπεσεν AB.Mai.CLXΔ. 1.

33. 69. EFGHKMSUA. (f.) Goth. |
‡ post πόδας Ξ. D. (Latt.) Arm.
32. πρὸς B.Mai.C²DLX. 1. 33. | † εἰς Ξ.
AC³Δ. 69. rel.
— λεγουσαν Δ.
— αὐτῷ] om. DX. a. Arm.
— ἡς] post ὧδε D.
— μου ante απεθ. BC*LΔ. 33. | † post
Ξ. AC³X. 1. rel. Goth. | post ὁ ἀδελφ.
69. Latt. | μου ὁ ἀδελφ. ante απεθ. D.
33. συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας
(Vulg. f.) | Ἰουδαίους κλαίοντας τοὺς
συνεληλυθότας μετ' αὐτῆς D. a.b.c.e.ff.l.
— ἐνεβριμώμενος τῷ πν. καὶ ἐταράξεν ἑαυ-
τόν] ἐταραχθῇ τῷ πν. ὡς ἐνεβριμώμενος
D. 1 (ἐμβριμωμ- 1.) Theb. Mnt. Arm.
— ἐνεβριμώμενος BCL. rel. Syr.Hel.mg.
Graecē. | ἐβριμώμενος A. | (ἐταραχθῇ
D. 1 supra.)
— ἑαυτὸν] αὐτόν L*Δ.
34. τεθείκατε 33. 69. EFGHMA.
35. ab init.] add. καὶ D. 69. Latt. Syr.
Pst. Memph. Goth. Arm. Æth.
— ἐδάκρ.... ἰδε ver. 37] om. Δ.
36. οὖν] αυτοῖς 69.
37. εἶπον] ante ἐξ αὐτῶν D. Am. a.b.c.e.
f. (Æth.) | ἔλεγον ΔK.
— ἐδύνατο B*RI.Mai.CDK. | † ἡδύνατο
Ξ. AB²LX. rel.

37. οὗτος 1°.] οὕτως 33.
— ἀνοίξας] ἀνείξας B*RI.D.
— καὶ οὗτος μὴ Am. b.e. | μὴ οὗτος 33.
(Vulg. Cl. a.c.f. ff.)
— ἀποθανεῖν 69.
38. Ἰησοῦς] praem. ὁ 33.
— οὖν] om. 69. E*. Arm. | post πάλιν 33.
— πάλιν] om. K. a.b.e.ff.l*. Syr.Pst.
Memph.
— ἐμβριμώμενος BC²D. rel. Orig. in Cat.
ap. Cram. (Joh. 318.) | ἐμβριμώμενος
A. 69. U. | ἐμβριμώμενος C²X. | ἐμ-
βριμώμενος K. | ἐνεβριμώμενος Orig.
in Cat. ap. Cram. (Johan. 318.)
— ἐν] om. F.
— εἰς Orig. ap. Cram. | ἐπὶ D.
— ἐπ' om. L. (Latt.)
— αὐτῷ] αὐτο H.
39. λέγει] add. οὖν X. | Contra, Orig. iv.
37°. 372^b. | add. αὐτῇ Δ*.
— ὁ Ἰησ. BCLX. rel. Orig. iv. bis. | om.
ὁ AD.
— ἡ ἀδελφῇ] praem. ἡ Μάρθα (om. pos-
tea) D. Vulg. a.f.g. Syrr.Pst.&Hel.
Memph. Theb. Arm. Æth.

31. Iudaei ergo Cl. | cum ea Cl. | 32. dicit Cl.
| 33. infremuit Cl. | 36. om. ergo Am. | 37. ex
ipsis dixerunt Cl. | caeci nati Cl. | ut hic Cl.

A B (C) D [II].
L X Δ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUΛ.
¶ F

λευτηκότος" Μάρθα, Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστιν. ⁴⁰ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὁψῇ" τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; ⁴¹ ἦραν οὖν τὸν λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ⁴² ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστώτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ⁴³ καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν, Λάζαρε, δεῦρο ἕξω. ⁴⁴ ἔξῃλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε * [αὐτὸν] ὑπάγειν. ⁴⁵ Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριάμ" καὶ θεασάμενοι ὁ" ἐποίησεν, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. ⁴⁶ τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. ¶

44. λέγει [ὁ] Ἰησ.
αὐτ.

45. ἃ ἐποίησ.

46. ὁ ἐποίησ.
¶ C

37 ⁴⁷ Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρι-

tuus fuerat, Domine, iam faetet, quadriduanus enim est. ⁴⁰ Dicit ei Iesus, Nonne dixi tibi quoniam si crederis videbis gloriam dei? ⁴¹ Tulerunt ergo lapidem: Iesus autem elevatis sursum oculis dixit, Pater, gratias ago tibi quoniam audisti me. ⁴² Ego autem sciebam quia semper me audis, sed propter populum qui circumstat dixi, ut credant quia tu me misisti. ⁴³ Haec cum dixisset, voce magna clamavit, Lazare, veni foras. ⁴⁴ Et statim prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes et manus institis, et facies illius sudario erat ligata. Dicit Iesus eis, Solvite eum et sinite abire. ⁴⁵ Multi ergo ex Iudaeis, qui venerant ad Mariam et viderant quae fecit, crediderunt in eum: ⁴⁶ quidam autem ex ipsis abierunt ad Phariseos et dixerunt eis quae fecit Iesus.

⁴⁷ Collegerunt ergo pontifices et Pharisei concilium, et

39. τελευτηκοτος ABC*DL. 33. K. Syr. Hel.mg. (om. ἡ αὐ. τ. τε. b.c.e. ff.) | † τεθνηκοτος Ξ. C²ΔU sic. rel. | τεθνεοτος X.
— ἡδη Orig. iv. 367^c. 371^{b.c}. | ἴδε 69.
— γαρ Orig. iv. ter. | om. D.
40. ὁ Ἰησ. | om. ὁ A. 1.
— ὅτι | om. 69.
— πιστευσης Orig. iv. 371^{a.b.c}. | -σεις K.
— οψη ABCDLXΔ. 69. EFGHMSA. Orig. iv. ter. | † οψει Ξ. 1s. 33. KU.
41. ηραν ουν Orig. iv. 371^{a.c}. 372^a. | ὅτε ουν ηραν D. e. Arm.
— λιθον | † add. οὐ ην ὁ τεθνηκως κειμενος Ξ. C²Δ. rel. | add. οὐ ην A. 1. K. f. Syr. Hel. Goth. add. ibi Theb. add. ab ostio sepulcri Memph. | om. BC*D LX. 33. Latt. Syr. Pst. Syr. Hier. Arm. Æth. non habet Orig. iv. 371^{a.c}.
— ὁ δὲ Ἰησ. Orig. iv. 372^b. | καὶ ὁ Ἰησ. D. | ὁ ουν Ἰησ. 1. | ὁ Ἰησ. 69. Arm.
— οφθαλμοὺς sine add. Vulg. e. ff. Orig. iv. 372^b. 374^d. 381^a. | add. αυτον D. 33. 69. b.c. ff. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb. Æth. Orig. iv. 372^c. Eus. (D.E. 497^a.) in Ps. 369^b. (69 non om. ανω). || add. εις τον ουρανον K. a.b.c.f. Syr. Hel.mg. Theb. Arm. MSS. Eus. D.E. 497^a. in Ps.
— ανω | om. b.c.e.f. Syr. Hel.mg. Eus. D.E. in Ps.
— μου | με Δ.

42. εγω δε Vulg. f. ff. Syr. Hel. Orig. iv. 374^d. 376^c. 381^a. 382^c. Eus. D.E. 497^a. in Ps. 369^b. | om. δε D. c. | καγω 69. a.b.e. Syr. Pst. Æth. Hil. 1081^a. (ἡδειν δε Orig. i. 216^c.) || ἡδειν Orig. quater. Eus. | οιδειν 69.
— οχλον τον περιεστωτα Orig. iv. 374^d. 381^b. 382^{b.d}. (Tert. adv. Prax. 23.) | περιεστ. οχλ. X. Orig. iv. 376^c. | οχλ. τ. παριστωτα Λ.
43. εκραυγασεν Orig. iv. 377^a. Eus. in Ps. 369^b. | εκραυσεν LM. | εκραξεν C*.
— Λαζαρε | bis C³. Æth. Rom. | semel Iren. 308. Clem. 101. Orig. iv. 375^c. 377^{a.d}. 380^{a.b}. Eus. Ecl. Pr. 210. in Ps. Cypr. 169.
44. ab init. | † add. καὶ Ξ. AC²X. rel. Latt. Syrr. Pst. & Hel. rel. Iren. | add. καὶ ευθυσ D. Vulg. (f.) | om. BC*L. Theb. Orig. iv. 377^a. (mox "autem" Memph.)
— τ. ποδ. κ. τ. χειρ. Memph. Theb. Goth. Arm. Iren. Orig. iv. 377^a. 378^{c.d}. 379^a. | τ. χειρ. καὶ τ. ποδ. A. 69. Λ. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Æth.
— κηριας ΛXΔ. 1. 33. Λ. (κυριας 69*.) κηριας Syr. Hel.mg. Gr.
— αυτου | αυτω Λ T f.
— περιεδεδετο Orig. iv. 379^b. | περιδεδ. D*. | συνεδ. Orig. iv. 377^a.
— αυτοις ὁ Ἰησ. AC²spat. DXΔ. 1. 33. 69. rel. Vulg. Cl. (b.c.f.) ff. Syrr. Pst. & Hel. Æth. | Ἰησ. ανροις B(L. Orig.

praem. ὁ). Am. Memph. Theb. Orig. iv. 377^a. (om. αυτοις a. Iesus discipulis suis e.)
44. αφερε αυτον BC*L. 33. Memph. Æth. Orig. iv. 377^a. 378^{d.e}. 379^c. | * om. αυτον Ξ. AC**DX. rel. Latt. Syrr. Pst. & Hel. Theb. Goth. Arm. Iren. 308 ed.
45. εκ Orig. iv. 380^d. 381^c. | om. D. 1 Wtsl. Orig. iv. 381^b.
— οἱ ελθοντες Orig. iv. 380^d. 381^b (om. οἱ). 381^c dis. 382^{b.c.d}. | των ελθοντων D. (non sic Orig. iv. 381^c.)
— Μαριαμ BCDL. 33. | † Μαριαν Ξ. AX. 1. 69. Orig. iv. 380^d. 381^{b.c}. | (μετα Μαρίας Δ.) || add. et Martham Vulg. Cl. Æth.
— καὶ θεασαμενοι Orig. iv. 380^d. 381^{b.c}. 382^{a.b.c.d}. | ἑωρακοτες D. Arm.
— ὁ A²BCD. 1. e. Theb. Goth. Æth. | † ἃ Ξ. A*LXΔ. rel. Vulg. a.b.c.f. ff. g. Memph. Arm. Orig. iv. 380^d. 381^{b.c}. 382^{b.c.d}.
— ἐποίησεν (add. σημειον C².) | † add. ὁ Ἰησους Ξ. C²DXΔK. rel. Vulg. Cl. a. f. ff. g. Syr. Pst. Æth. Orig. iv. 380^d ed. 382^{a.b.c}. | om. ABC*ut vid. L. 1. Am. b.c.(e.) Memph. Theb. Goth. Arm. Orig. iv. 380^d codd. 381^{b.c}. 382^d.
— εις αυτον Orig. iv. ter. | om. C².
46. om. ver. S.
— απηλθαν et ειπαν D.

39. est enim Cl. | 44. Dixit eis Iesus Cl. | Mariam add. et Martham Cl. | fecit Iesus Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
(Goth.) Arm. Æth.
¶ Goth.

§ II.
50. ἡμῖν
k c. 18:14.

σαῖοι ¶ συνέδριον, καὶ ἔλεγον, Τί ποιούμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ † ποιεῖ σημεῖα; 48 εἰς ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 Εἰς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, 50 οὐδὲ † λογιζέσθε ὅτι § συμφέρεи † ὑμῖν 51 ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόλῃται. 51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου † ἐπροφήτευσεν ὅτι † ἡμελλεν † Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν.

53. συνεβουλεύ-
σαντο

38 53 Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας † ἐβουλεύ-
σαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. 54 † ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρῤῥησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπήλθεν ἐκείθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς

dicebant, Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? 48 Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum, et venient Romani et tollent nostrum et locum et gentem. 49 Unus autem ex ipsis, Caiaphas, cum esset pontifex anni illius, dixit eis, Vos nescitis quicquam, 50 nec cogitatis quia expedit nobis ut unus moriatur homo pro populo et non tota gens pereat. 51 Hoc autem a semet ipso non dixit, sed cum esset pontifex anni illius, prophetauit quia Iesus moriturus erat pro gente, 52 et non tantum pro gente, sed et ut filios dei qui erant dispersi congregaret in unum.

53 (95, 4) Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum. 54 Iesus ergo iam non in palam ambulabat apud Iudaeos, sed abiit in regionem iuxta desertum, in civitatem quae dicitur

46. φαρισαίους] praem. ἀρχιερεῖς καὶ 69. | Contra, Orig. iv. 381^b.
— αὐτοῖς Orig. | om. G.
— ἅ BLXA. 1. 33. rel. Vulg. a.c.f. Syr.Hel. Theb. Arm. Orig. iv. 381^{b,c}. 382^a. | ὅσα A. Syr.Pst. | ὁ CD. 69. M. (b).e. Memph. Goth. Æth.
— Ἰησ.] † praem. ὁ ἅ. AXΔ. rel. Orig. iv. ter. | om. B.Mai.CDL.
47. οὖν Orig. iv. 381^d. 382^d. | δε 69. Goth.
— φαρισαῖοι Orig. iv. 381^d. 382^d. 396^a. | πρὸς βυτρεῖοι 69.
— καὶ αὐτοὶ Orig. iv. 382^e. | κατὰ τοῦ Ἰησοῦ λεγόντες 69.
— τι] add. οὖν Δ.
— ποιούμεν Orig. iv. | -όμεν 33. S.
— ὅτι Orig. iv. | om. D.
— οὗτος] post ὁ ἀνθρ. 33. A(οὕτως). | Contra, Orig. iv. 383^b.
— πολλὰ Vulg. a.f. Orig. iv. 382^e. | τοιαῦτα D. b.c.e.fff.
— ποιεῖ ante σημεῖα ABLX. 33. M. Theb. Orig. iv. | † post ἅ. DA. 1. rel. Latt. Memph. rel.
48. εἰς] praem. καὶ D. Syr.Pst. Memph. W. Æth. | Contra, Orig. iv. 382^e.
— οὕτως Orig. iv. | οὗτος 69* Scr. K.
— πιστεύουσιν Orig. iv. | -σωσιν LXA. 1. 33. 69. GH.
— οἱ Ῥωμ. Orig. iv. | om. οἱ 69.
— ἡμῶν] post τοπον D. a.c.f. (Memph. Theb. bis.) | Contra, Orig. iv.

48. καὶ ante τ. τοπ. Am. g. Orig. iv. | om. DK. Vulg. Cl. a.b.c.e.f.l. Syr.Pst.
49. αὐτῶν] add. ὀνοματὶ 1. a.b.e.f.l. Syr. Pst. Memph. Arm. | add. id. post Καϊάφας Vulg. Cl. c.g. | om. Am. Fuld. ff. Orig. iv. 384^e.
— Καϊάφας Am. Fuld. Orig. iv. | Καϊάφας D². Vulg. Cl. a.b.c.e.f.fff. Theb. | Κηφας D*.
— οὖν Orig. iv. | ante ἀρχιερεῖς LX. Vulg. a.b.c.(e.) (Am. f.fff.)
50. λογιζέσθε ABDL. 1. 69. Orig. iv. 384^d. 391^e. | † διαλογιζ. ἅ. XΔ. 33s. rel.
— ὑμῖν B.Mai.DLXM. Vulg. Cl. a.b.e.fff. Memph. Orig. Int. 138^a. 325^e. iv. 610^d. | † ἡμῖν ἅ. AIIΔ. rel. Am. c.f.g. Syr. Pst. & Hel. Theb. Arm. Æth. Orig. iv. 384^d. 391^e. 392^{a,b}. bis. 396^e.
— ἀποθάνει X. 69 Scr.
51. ἀλλὰ ABDL. rel. | ἀλλ' II ut vid. 1^a. U. Orig. iv. 384^d.
— ἐκείνου Orig. iv. | om. D Gr. (τ. ἐν-αὐτ. ἐκεῖν. om. e.)
— ἐπροφήτευσεν BDLX. 33. | † προε-φῆτ. ἅ. AIIΔ. 1. M². rel. Orig. iv. | προφήτευσεν M*.
— ἡμελλεν AB(D)IHLΔ. 1. 33. 69. U. | † ἐμελλ. ἅ. X. rel. Orig. iv. 384^d. bis. 395^a. 396^a. (post Ἰησοῦς D. Vulg. a. e.f. Orig. iv. 395^a.)
— Ἰησ.] † praem. ὁ ἅ. 33s. 69. Ss. | om.

ABDIILXA. 1. EG sic HKMTf. UA. Orig. iv. 384^d. bis. 395^a. 396^a.
52. ἐθνους] add. δε X. 33. | om. Orig. iv. 384^d. 395^a.
— ἀλλ' Orig. iv. bis. | ἀλλὰ B.
— τέκνα] post τοῦ θεοῦ A. | Contra, Orig. iv. bis. (καὶ ante τ. τεκ. om. Latt. Arm.)
— τα διεσκορπισμένα Hipp. Ant. 6(7). Orig. iv. bis. | τ. διασκ. E. | τα ἐσκορπ. D. | om. 69.
— συναγαγῇ (-γει X. 69. HL. non sic Δ.) post ἐν D. a.e. | Contra, Orig. iv. bis.
53. ἡμέρας Syr. Pst. & Hel. mg. Theb. Arm. Orig. iv. 396^a. | ὥρας LX. Syr. Hel. tzt. Memph. Æth.
— ἐβουλεύσαντο BD. 69. Orig. iv. 397^a. | † συνεβουλ. ἅ. AIIIX. rel. Orig. iv. 396^a. bis.
— ἀποκτείνουσιν 1. 69. | Contra, Orig. 54. ὁ οὖν Ἰησ. BLX. 1. M. Orig. iv. 397^b. 398^b. (400^d). | † Ἰησ. οὖν ἅ. ADII. rel. — παρησία B* RL Mai. D.
— ἀλλὰ Orig. iv. ter. | ἀλλ' II. 1^a.
— ἐκείθεν f. Orig. iv. 398^b. 400^d. | om. D. (Latt.) Orig. iv. 397^b.
— τὴν χώραν Orig. iv. ter. | om. τὴν 1. 69. | add. Σαμφοῦρειν D.

48. credunt Am. | nostrum locum Cl. | 49. Caiaphas nomine Cl. | 50. vobis Cl. | 51. quod Iesus Cl. | 52. sed ut Cl.

A B D (II) [Q].
L X Δ.
1. 33. 69. 47
E(F)GHKMSUA. a
54. διέτριβεν 47

Ἐφραῖμ λεγομένην πόλιν, κακεῖ ἔμεινεν" μετὰ τῶν
μαθητῶν ¹. ⁵⁵ ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων,
καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας
πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. ⁵⁶ ἐξήτουν
οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ
ἱερῷ ἐστηκότες, Τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς
τὴν ἑορτήν; ⁵⁷ δεδώκεισαν δὲ ἡ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ Φαρισαῖοι ἑντολὰς ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶν
μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

57. ἐντολὴν

Efrem, et ibi morabatur eum
discipulis. ⁵⁵ (95, 1.) Proximum
autem erat pascha Iudaeorum,
(97, 10.) et ascenderunt multi
Hierosolyma de regione ante
pascha, ut sanctificarent se ip-
sos. ⁵⁶ Quaerebant ergo Iesum,
et conloquebantur ad invicem
in templo stantes, Quid pnta-
tis, quia non veniat ad diem
festum? ⁵⁷ Dederant autem pon-
tifices et Pharisei mandatum
ut si quis cognoverit ubi sit
indieet, ut apprehendant eum.

XII.

§ Goth.

47
a

2. ἦν *[ἐκ]" τῶν

IB

1||Matt. 26:6-12.
||Mar. 14:3-8.

§ Q

§ F

39 ¹ Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα
ἦλθεν ² εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος [ὁ τεθνηκώς]
ὃν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν * ὁ Ἰησοῦς". ² ἐποίησαν οὖν
αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει. ὁ δὲ Λά-
ζαρος εἰς ἡν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. ³ ἡ οὖν
Μαριάμ λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς
πολυτίμου, ἡλειψεν τοὺς πόδας [τοῦ] Ἰησοῦ, καὶ
ἐξέμαξεν ταῖς θριξίν αὐτῆς ⁴ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἡ δὲ

¹ Iesus ergo ante sex dies
paschae venit Bethaniam, ubi
fuerat Lazarus mortuus, quem
suscitavit Iesus. ² (98, 1.) Fecer-
unt autem ei cenam ibi, et
Martha ministrabat, Lazarus
vero unus erat ex discumbentibus
cum eo. ³ Maria ergo ac-
cepit libram ungenti nardi
pistici pretiosi, unxit pedes
Iesu et exterisit capillis suis
pedes eius, et domus impleta

54. Εφραιμ (a.) Theb. Orig. iv. ter. |
Εφρεμ L. Vulg. b.c.e.f. Memph. Iren.
147.

— κακεῖ] καὶ ἐκεῖ L. 33. 69. Orig. iv.
397^b. 398^c.

— εμεινεν BL. Syr.Hel.mg. Arm. Orig.
iv. 397^b. 398^c. 400^d. | ‡ διέτριβεν Ξ. A
DII. rel. Lat. Syr.Pst.

— μετὰ ad fin. ver. Orig. iv. 397^b. 400^d.
| μετ' αὐτῶν καὶ ἐβαπτίσεν 33.

— μαθητῶν] ‡ add. αὐτοῦ Ξ. AX. rel.
Vulg.Cl. a.b.c.e.f. rel. | om. BDHILΔ.
1. Am. Arm. Orig. iv. 397^b. 398^c. 400^d.

55. ἦν δὲ ἐγγὺς (f.) Syr.Hel. Orig. 401^a.
| ἐγγὺς δὲ ἦν D. Vulg. b.c.(e)(f)(g.)

l. (Syr.Pst.) in illo tempore futura
erat a.

— πάσχα] add. ἑορτῇ 33. | Contra, Orig.
iv.

— καὶ ἀνέβησαν Orig. iv. | ἀνέβ. οὖν
D. b.c.f.f.

— πολλοὶ] post εἰς Ἱερ. D. | Contra,
Orig. iv.

— πρὸ τοῦ πάσχα Orig. iv. 401^a. (402^b
πρὸς τ. π.) | om. 33. 69. | πρὶν το
πας. D. | post ἑαυτούς G.

— ἑαυτούς Orig. iv. | αὐτούς M.

56. οὖν] add. καὶ D. | Contra, Orig. iv.
400^a.

— ἐλεγον] -γαν D.

— μετ' Orig. iv. | μετὰ II.

— ἐστηκότες] ante εν τ. ἱερ. LX. 69.

Syr.Hel. Memph. Theb. | Contra, Orig.
iv. || ἐστῶτες D. | om. Syr.Pst.

56. δοκεῖ ὑμῖν Orig. iv. 402^d. | δοκεῖτε D.
| ὑμ. δοκ. Orig. iv. 401^a. (ὑμῖν) ἡμῖν
33. 69^a.)

57. δέδωκεισαν Orig. iv. 403^a. | δέδοκξαν
33.

— δε] ‡ add. καὶ Ξ. DII. 33s. rel. Theb.
| om. ABLXΔ. 1. 69. KMUA. Lat.

Syrr.Pst.&Hel. Memph. Arm. Orig.
iv.

— οἱ 1°] om. Δ.

— ἐντολὰς BII. 1. M. Syr.Hel.mg. Orig.
iv. | ‡ ἐντολὴν Ξ. ADLX. rel. Lat.

Syr.Hel.txt. Memph. Theb. [Syr.Pst.]
— ἵνα] iv X* T^f.

— εαν Orig. iv. | av D.

— γνῶ Orig. iv. | γνοι D*.

— μηνυσε 33. | Contra, Orig. iv.

1. ὁ οὖν Ἰησ. | om. 69 lat. (mg.man.rec.)

— ἦλθεν] add. ὁ Ἰησοῦς 69. II.

— ὁ τεθνηκὼς ADIIΔ. 1. 33. 69. rel.
Vulg. b.f.f.f.g. Syr.Hel. Memph. Goth.

Arm. | om. BLX. a.c.e. Syr.Pst. Syr.
Hier. Theb. Æth.

— ἐκ νεκρῶν] om. Vulg. b.f.f. (vid. Iren.
147.) mortuum c.e.

— ὁ Ἰησοῦς ad fin. A(B)DIIΔ. 33. EG
Λ². Vulg. (f)(f).g. Syrr.Pst. & Hel.

Memph. Theb. Goth. (Æth.) (om. ὁ
B.) | *om. Ξ. X. 1. 69. HKMSUA*.

a.b.c.e. Arm. (vid. ver. 9.)

2. ἐποίησαν οὖν (Vulg. "autem"). f.
Syr.Hel. Goth. | καὶ ἐποίησαν D. a.c.
e. Syr.Pst. Æth. [Orig. iv. 407^c.]

— δεῖπνον] post ἐκεῖ 69. | Contra, Orig.
iv. 407^c. (om. ἐκεῖ a.e.)

— Μάρθα (om. ἡ) post διηκονεῖ D. |
Contra, Orig. iv. 182°. 407^c. Orig. Int.

iii. 892^c.

— ἦν] add. ἐκ BL. Syrr.Pst & Hel. Orig.
iv. 407^c. (Orig. Int. iii. 892^c) | om. A

DII. rel.

— ἀνακειμένων σὺν AB.Mai.DIIΔ. 1.
69. EGHKMSUA. Orig. iv. (συνανα-

κειμένων σὺν 33.) | ‡ συνανακειμένων
Ξ. (anak. om. σὺν αὐτῷ X.)

3. Μαριάμ B. 1. 33. | ‡ Μαρία Ξ. ADII
L. rel.

— λαβοῦσα] λαμβανὶ DGr. (Latt.)

— μύρου νάρδου πιστικῆς Vulg. f.g.
Orig. Int. iii. 65^a. 892^d. | πιστικῆς μυ-

ρον D. (a.b.c.)e.(f.)

— πολυτίμου Orig. Int. iii. bis. | om. a.b.
ff.

— ἡλειψεν] αἰψεν II in ed. T^f. | praem.
καὶ D. Vulg. Cl. a.b.c.e.f. (om. Am.)

— του Ἰησ. ADIIQ. rel. | om. του B. |
αὐτοῦ X.

54. discip. suis Cl. | 55. Hierosolymam Cl. |
56. venit Cl.

1. Lazarus fuerat Cl. | et unxit Cl. | 3. pedes
ejus capillis suis Cl.

Vulg. a. b. c. 11^r
Syr. P. H.
Memph. Theb.
[Goth.] Arm. Æth.

3. ἐπλήσθη

4. ἰοῦδ. Σίμωνος
Ἰσκαρ. ante εἰς
τῶν μ. α.

9. [*δ"] ὄχλος 7θ

¶ II

|| Matt. 21:1-11.
|| Mar. 11:1-10.
|| Luc. 19:29-38.

12. [*δ"] ὄχλ. α

οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. ⁴ λέγει
οὖν ἡ Ἰούδας ἡ Ἰσκαριώτης εἰς τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι, ⁵ Διὰ τί τοῦτο
τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη
πτωχοῖς; ⁶ εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν
ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσό-
κομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. ⁷ εἶπεν οὖν
ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ
ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό. ⁸ τοὺς πτωχοὺς
γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
ἔχετε. ⁹ Ἐγὼ οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων
ὅτι ἐκεῖ ἐστίν, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον,
ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἡγείρειν ἐκ
νεκρῶν. ¹⁰ ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ
τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ¹¹ ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν
ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰη-
σοῦν.

40 ¹² m Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν

est ex odore ungenti. ⁴ Dixit
ergo unus ex discipulis eius
Iudas Seariotis, qui erat cum
traditurus, ⁵ Quare hoc ungen-
tum non venit trecentis dena-
riis et datum est egenis?
⁶ Dixit autem hoc non quia de
egenis pertinebat ad eum, sed
quia fur erat, et loculos habens
ea quae mittebantur portabat.
⁷ Dixit ergo Iesus, Sine illam,
ut in die sepulturae meae ser-
vet illud: ⁸ pauperes enim sem-
per habetis vobiscum, me au-
tem non semper habetis. ⁹ (99,
100.) Cognovit ergo turba multa
ex Iudaeis quia illic est, et ve-
nerunt non propter Iesum tan-
tum, sed ut Lazarum viderent
quem suscitavit a mortuis.
¹⁰ Cogitaverunt autem princi-
pes sacerdotum ut et Lazarum
interficerent, ¹¹ quia multi prop-
ter illum abibant ex Iudaeis et
eredebant in Iesum.

¹² (100, 1.) In crastinum autem
turba multa quae venerat ad

3. ἐξεμαξεν] post τ. θριξιν αὐτης 1. |
post τ. θριξιν 69.
— ταις] om. Δ.
— αὐτης] praem. της κεφαλῆς IIX.
Memph. Theb. Orig. Int. iii. 65^a. (vid.
Luc. vii. 38.) | praem. τας 69. (ἐαυτης
69 Scr. sed? M.) || non habent ABD
Q. rel. vv.
— τους ποδας αὐτου] om. 1. (non 69.)
Fuld. Memph. Æth. Orig. Int. iii. 65^a.
(ante ταις θρ. M. Vulg. Cl. Theb. Goth.)
— ἡ δὲ οἰκία f. Syr. Hel. Orig. Int. iii.
65^a. | καὶ ἡ οἰκ. D. Vulg. a. b. c. e. (Syr.
Pst.) || add. ὁλη 1. 69. Orig. Int. iii.
65^a.
— ἐπληρώθη ADIIQL rel. | ἐπλήσθη B.
4. λέγει οὖν ADIIQX. rel. Vulg. (f.) g.
Syr. Hel. | λέγει δὲ B. Memph. Goth.
et dieit b. | λέγει L. 33. a. e. Theb.
Arm. | et dixit c. ff. Syr. Pst. Æth.
— Ἰουδας ὁ Ἰσκαριώτης BL. 1. 33. Vulg.
g. Syr. Pst. Syr. Hier. Memph. S. Theb.
Arm. Æth. ed. et MSS. (om. Ἰουδας B.
Btly. Bch. sed habet Mai.) | † Ἰουδας Σί-
μωνος Ἰσκαριώτης c. AIIQ. rel. f. ff.
Syr. Hel. Goth. Æth. 3. Judas Simon
Seariotha c. Memph. W. | Ἰουδας ἀπο
Καρυωτον D. Simon Judas Searioth
a. (b.) (e.) || (Σίμωνος) Σίμων ὁ Εἰς
vid. FGHU. (-ος in E supra ras.) | om.
Syr. Hier. || habent hic BL. 33. Syr.
Pst. Theb. Æth. | † post αὐτου c. A

DIIQ. 1. rel. Latt. Syr. Hel. Memph.
Goth. Arm.
4. εἰς] om. K. || † add. εκ c. ADII. rel.
Latt. Syr. Pst. | om. B. Mai. QL. 33.
— ὁ μέλλων αὐτον παραδιδόναι] ὁς ἡμελ-
λεν παραδιδόναι αὐτον D. b. c. ff.
5. ἐπράθη] add. ἐπαυ X. | Contra, Orig.
Int. iii. 893^d.
— τριακοσίων Orig. Int. iii. | διακ. L. 69.
— πτωχοῖς] praem. τοῖς D. 33. (vid.
Mar. xiv. 5.)
6. εἶπεν δὲ τοῦτο Vulg. b. Syr. Hel. Theb.
| τοῦτο δὲ εἶπεν D. a. c. e. f. Syr. Pst.
Memph. Goth.
— ἐμελεν ADIIQLΔ. 1. rel. | ἐμελλεν
B. Mai. X. 69. EFGHKU Tz. | ἡμελλεν
33.
— ἐχων BDQL (1.) 33. Vulg. Memph.
Theb. Orig. iii. 490^e. iv. 419^e. (add.
καὶ 1. Orig. iii. etra, Orig. iv.) | † εἶχεν
καὶ c. AIIQ. rel. (Latt.) Goth. Arm.
(Æth.)
7. οὖν] add. αὐτοῖς 69. Æth. | add. ei b.
illi c.
— ἀφες Am. b. c. e. f. | sinite Vulg. Cl.
Arm. ed. Æth. dimitte a.
— ἵνα... τηρήσῃ BDQLX. 33. K. (Latt.)
Syr. Hel. mg. Memph. Theb. Arm.
(Æth.) (τηρήσει B. Blc.) | * om. ἵνα,
et habent † τετηρήκειν c. AII. rel. f.
Syr. Pst. & Hel. txt. Goth.
— μόν] om. D. 33 nunc (ras. in loc.).

7. αὐτο] -τω X. 33. | -τον Δ.
8. om. ver. D.
— γαρ] om. L. Arm.
— παντοτε 1°.] post εἰχετε 1°. 33.
— μεθ' εαυτ.... εἰχετε] om. Δ*.
9. ἐγὼ.... πολὺς Vulg. f. g. Syr. Hel.
Memph. Goth. | οχλος δὲ πολὺς D.
a. (b.) (c.) e. (ff.) Theb. | et post ἰουδ.
habent ἡκουσαν D. a. b. c. e. ff. (Syr.
Pst.) Theb.
— οχλος] praem. ὁ B* Mai. L. (vid. ver.
18.) | om. AB² DIIQ. rel. (praem. ὅτι
69.)
— ἦλθον] -αν D.
— μονον Vulg. a. c. f. ff. g. | om. D. b. e.
— ἵνα καὶ f. | om. καὶ D. (Latt.)
— ἰδωσιν.... Λάζαρον ver. 10] om. Δ*.
— ἐκ νεκρων] Ἰησοῦς ἐκ τῶν νεκρων D.
|| add. ὁ Ἰησοῦς A. 33. (vid. ver. 1.)
10. δὲ] οὖν MU. || add. καὶ B. | Contra,
ADQL rel.
11. αὐτων] αὐτῶν 33.
— των Ἰουδαίων post πολλοι D. a. c. e. ff.
Syr. Pst. Arm.
— ἐπίστευον] -σαν 69.
12. οχλος] praem. ὁ BL. (vid. ver. 18.) |
Contra, ADQ. rel. Orig. iii. 748^e. iv.
182^e.
— πολὺς Orig. iii. iv. | om. 33.
— ὁ ἐλθ.] om. ὁ Δ.

4. dixit Cl. | Iscariotes Cl. 7. Sinite Cl.

ABD(Q).
LXΔ.
1. 33. 69.
E(F)GHKMSUA.
Psa. 118 (117): 26.
13. [καὶ] ὁ βασι-
1Δ' ρα
ζ
F
Zac. 9: 9.
17. ὅτι τὸν Λαζ.
18. τοῦτο [καὶ]
19. κόσμος * [ὅ-
λος]
IE' 41 20 Ἦσαν δὲ ἑ²⁰ Ἑλληνέες τινες ἐκ τῶν ἀναβαι-

ἐορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ἰ¹ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσό-
λυμα, ¹³ ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον
εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραύγαζον, ἡ Ὡσαννά,
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, * καὶ ὁ
βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁴ εὐρών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνά-
ριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἔστιν γεγραμμένον,
¹⁵ ὁ Μὴ φοβοῦ, ἡ θυγάτηρ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου
ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. ¹⁶ ταῦτα οὐκ
ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε
ἐδοξάσθη ἰ¹ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν
ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.
¹⁷ ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτε τὸν
Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ¹⁸ διὰ τοῦτο ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ
ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ
σημεῖον. ¹⁹ οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἐαυτούς,
Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴδε ὁ κόσμος
ὅπισω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

diem festum, cum audissent quia venit Iesus Hierosolyma, ¹³ acceperunt ramos palmarum et processerunt obviam ei, et clamabant, Osanna, benedictus qui venit in nomine domini, rex Israel. ¹⁴ (101, 7.) Et invenit Iesus asellum et sedit super eum, sicut scriptum est, ¹⁵ Noli timere, filia Sion: ecce rex tuus venit sedens super pullum asinae. ¹⁶ (102, 10.) Haec non cognoverunt discipuli eius primum, sed quando glorificatus est Iesus, tunc recordati sunt quia haec erant scripta de eo, et haec fecerunt ei. ¹⁷ Testimonium ergo perhibebat turba quae erat cum eo quando Lazarum vocavit de monumento et suscitavit eum a mortuis: ¹⁸ propterea et obviam venit ei turba, quia audierunt eum fecisse hoc signum. ¹⁹ Pharisei ergo dixerunt ad semet ipsos, Videtis quia nihil proficimus: ecce mundus totus post eum abiit.

²⁰ Erant autem gentiles quidam ex his qui ascenderant ut

12. Ἰησ.] † praem. ὁ Ξ. B. Mai. 69s. Ss. Orig. iv. | om. ADQLXΔ. 1. 33. EFG HKMUA. | (ante ἐρχεται ALX. 33. a.c.e. Syr.Pst. Memph. Theb.)
— Ἱεροσολύμα Orig. iv. | Ἱερουσαλήμ D.
13. ὑπάντησιν BQΔ. 1. 33. EFHMSsA. | απαντησιν AKU. Orig. iv. 183^a. 193^b. | συναντησιν DLX. 69. G.
— αὐτῷ Orig. iv. | αὐτὸν D.
— ἐκραύγαζον BDQL. | † ἐκραζον Ξ. AX. rel. Orig. iv. 183^a. || add. λεγον-
τες ADQX. 1. K. a. ff. Syrr. Pst. & Hel. mg. MS. Memph. Arm. (Aeth.) | om. BLΔ. 33. 69. rel. Syr. Hel. txt. Theb. Goth. Orig. iv. 183^a. 193^b.
— Ὡσαννα Orig. iv. 183^a. | ὠσανα L. ὠσανα D². ὠσανα D*. (om. Orig. iv. 193^b.)
— εὐλογημένος Orig. iv. 183^a. 193^b. | ευ-
λογητος D. (εν ονομ. κυρ. om. e.)
— καὶ ὁ βασι. BQL. Memph. Aeth. Orig. iv. 193^c. | * om. καὶ Ξ. AD. rel. Latt. Theb. rel. Orig. iv. 183^a. || om. ὁ ΛΔ. 69. EFGHMUA. | habent BDQLX. 1s. rel. Orig. iv. bis. (h. 33.)
14. ἐκάθισεν EFH.
— αὐτῷ αὐτῷ XΔKM. Orig. iv. 183^c cod. (-του ed.)

15. θυγάτηρ ABDQLXΔKA. | praem. ἡ B(RL. Mai.) | † -τερ Ξ. 1. 33. 69. E. rel. Orig. iv. 183^a. 193^c.
— σου Orig. iv. bis. (mox, mansuetus sedens a. tibi mites sedens e. tibi sedens c.) | om. A. Theb. Mt.
— ἐπὶ πῶλον Orig. iv. bis. | ἐπὶ πολλὸν sic 69.
16. ταῦτα] † add. δε Ξ. ADX. rel. a.c.f. Memph. rel. Orig. iii. 738^d. | om. BQL. Vulg. b.e.l. Theb. [Aeth.]
— ἐγνωσαν Orig. iii. | ἐνοησαν D.
— αὐτοῦ] ante οἱ μαθ. B. | Contra, AD QL. rel. Orig. iii. (om. οἱ B. Bch.) | (om. K.)
— το προτερον a. Orig. iii.
— Ἰησ.] † praem. ὁ Ξ. D. 33s. 69s. H A. | om. AB. Mai. QLXΔ. 1. EGKM U.
— ἐμνήσθησαν] add. οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ L. Syr. Pst.
— ἐπ' αὐτῷ] περὶ αὐτοῦ D. (Latt.) om. b.e. Memph. MS.
17. οὖν Syr. Hel. Memph. | δε L. Theb. Woide (om. ap. Ming.) ("et" Syr. Pst. Aeth.)
— ὅτε St. 3. AB. Mai. QXΔ. 1s. 69. E² GsHMSUAs. Vulg. f. Syr. Hel. Goth. Aeth. (33 lacer.) | ὅτι Elz. DE* LK.

a. b. c. e. ff. Syr. Pst. Memph. Theb. Arm.
18. τουτο] † add. καὶ Ξ. AB² DQ espas. L. rel. Vulg. f. Syr. Hel. Aeth. | om. B* RL. Mai. AEHA. a. b. c. e. ff. l. Syr. Pst. Memph. Theb. Goth.
— ὑπῆντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος] ὑπῆντησαν αὐτῷ ὄχλοι D. c. Syr. Pst. || (? απηντ. 69*) | (om. ὁ ante ὄχλος 69. καὶ ὁ ὄχλος BRL.)
— ὅτι] ὅτ L.
— ἤκουσαν AB. Mai. DQ Tf. LX. 1. 33. 69. KMSA. Latt. Syr. Pst. Memph. Theb. | † -σεν Ξ. Q Knit. ΔEGHU. Syr. Hel.
— τουτο] post σημεῖον 69 (? -τον*).
19. οὖν Vulg. a. b. e. Syr. Hel. rel. | δε K. c. f. ff. l. Syr. Pst. (Aeth.)
— εἶπαν B. | † εἶπον Ξ. ADQ. rel.
— ἐάντους] αὐτοὺς D. a. c. e.
— ὠφελεῖτε] ὠφελεῖ S. | οφελ. 69.
— ἰδε] ἰδὸν A(2 Tf.).
— κοσμος] add. ὁλος DQ Tf. LX. 33. (Latt.) Syrr. Pst. & Hel.* Syr. Hier. Memph. Arm. Aeth. (post απηλθεν 69.) | om. ABΔ. 1. rel. Syr. Hel. txt. Theb. Goth.

12. Ierosolymam Cl. | 20. quidam Gentiles Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
¶ Q

22. καὶ πάλιν Ἀνδ.
κ. Φ. λέγουσιν
23. ἀπεκρίνατο ργ
δ

¶ Matt. 10:39. ρε
16:25. γ
Luc. 17:33.
25. ἀπολέσει
§ F

νόντων ἵνα † προσκυνήσουσιν" ἐν τῇ ἑορτῇ. ¶ 21 οὗτοι
οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαιᾶ τῆς Γαλι-
λαίας, καὶ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, θέλομεν
τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 ἔρχεται * ὁ Φίλιππος καὶ λέ-
γει τῷ Ἀνδρέᾳ, † ἔρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ"
λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ. 23 ὁ δὲ Ἰησοὺς † ἀποκρίνεται"
αὐτοῖς λέγων, Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου. 24 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ
κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς
μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.
25 ρ ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ † ἀπολλύει" αὐτήν,
καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ † ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ
εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.

42 26 Ἐὰν ἐμοὶ † τις διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω,
καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. †
ρδ ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. 27 νῦν
ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω; Πάτερ, σῶ-
ρη σόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον
εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ

adorarent in die festo: 21 hi ergo accesserunt ad Philippum qui erat a Bethsaida Galilaeae, et rogabant eum dicentes, Domine, volumus Iesum videre. 22 Venit Philippus et dicit Andreas, Andreas rursus et Philippus dicunt Iesu. 23 (103, 4.) Iesus autem respondit eis dicens, Venit hora ut glorificetur filius hominis. 24 (104, 10.) Amen amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, 25 ipsum solum manet: si autem mortuum fuerit, multum fructum adfert. (105, 3.) Qui amat animam suam, perdet eam; et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam.

26 (106, 10.) Si quis mihi ministrat, me sequatur, et ubi sum ego, illic et minister meus erit: si quis mihi ministrabit, honorificabit eum pater meus. 27 (107, 4.) Nunc anima mea turbata est, et quid dicam? Pater, salvifica me ex hora hac. (108, 10.) Sed propterea veni in horam hanc: 28 pater, clarifica

19. οπισω αυτου] post απηλθ. ὅλος 69.
20. ησαν δε] add. και D. Syr.Pst. Æth.
— Ἑλληνες ante τινες BDQLX. 1. 33.
M. Am. b.c.e.f.f. Syr.Pst. | †post τ.
AAGsic. rel. Vulg.Cl. a.g. Syr.Hcl.
Goth. Arm. (om. Ἑλλ. εκ 69.)
— προσκυνησουσιν DQKñit.LA. | †-σωσιν
τ. AB.Mai.QTf.X. rel.
21. ουν] om. L. 69. a.e. Syr.Pst. Goth.
Arm.
— προσηλθον] -θαν D. | προσειχον 69.
— Φιλιππῳ] praem. τῷ D.
— Βηθσαιδα] Βηθσαιδα D. a. Bessaida
e.
— ηρωτων] -τησαν X. 1. M. Syr.Pst.
— ηρωτ. αυτων] ειπον αυτω 69.
— κυριε] om. U*.
— θελωμεν 69.
22. ο φιλ. BLX. 33. | *om. ο τ. AD.
rel.
— ερχεται Ανδ. και Φιλ. και λεγουσιν A
BL. a.(e.) Syr.Hier. Æth. deinde ven-
nit Andreas et Philippus ihm. e. An-
dreas iterum et Phil. venientes dicunt
Jesu Memph. Andreas autem et Phil.
dicunt Jesu Theb. | †και παλιν Ανδ.
κ. Φιλ. λεγουσιν τ. (D)XΔ. 1. (33.)
69. (Vulg. f.g.) Syrr.(Pst.)&Hcl. Goth.
And. autem et Phil. iterum dicunt h.

ff. (sic om. "iterum" c.) || και] om. D.
Vulg. (om. και παλιν Arm.) | παλιν]
om. Syr.Pst. | add. και H. | Ανδ.]
praem. ὁ D. (ante παλιν Vulg. f.) |
λεγουσιν] praem. και 33. (λέγουν
Λ.)
23. αποκρινεται BLX. 33. | †απεκρινατο
τ. AD. rel. Latt. Syrr.Pst.&Hcl. απε-
κριθη 69.
— αυτοις] post λεγων 69. Syr.Pst.
Memph. Theb.
24. μενει Orig. i. 773^d. iii. 184^a. | -νη
M.
25. απολλυει BL. 33. | †απολειπει τ. A
D. rel. vv. Clem. 575. Cypr. 164. Lu-
cij. 242. (-ση 69 Scr.) vid. Matt. x. 39.
Mar. viii. 35. Luc. ix. 24. xvii. 33.
26. μοι τις διακονη AB(L)XKMU. Syrr.
Pst.&Hcl. Memph. Goth. (μοι L.)
τις μοι διακ. D(μοι). 1. 33. 69. Latt.
Arm. | †μοι διακ. τις τ. Δ. rel. (Theb.
"igitur"). (διακονει FHbis. 1° 69*
Scr.)
— ακολουθητω X. 69. E*Λ.
— ὅπου] add. αν D. | Contra, Orig. iv.
29^a.
— ειμι] post εγω D. a.b.c.(e.) Syr.Pst.
| Contra, Vulg. f. Syr.Hcl. Orig. iv.
Orig. Int. ii. 401^a. iii. 91^f.

26. εκει Orig. iv. Orig. Int. iii. | om. D.
(om. και seq. Λ.)
— εσται Orig. iv. | om. L. e.l.
— εαν 2°. | †praem. και τ. AAGsic. rel.
f. Syr.Hcl. Memph. Goth. Æth. | om.
BDLX. 1. 33. 69. Vulg. a.e. Syr.Pst.
Theb. Arm. ("autem" habent post b.
c.l.)
— τις] post εμ. διακ. Δ.
— τιμησει] -ση X. 69.
— πατηρ] add. μου 69. U. Vulg. a.c.e.
g. Memph. Theb. Arm. | om. b.f.
Æth.
27. την] om. H.
28. σου ADL. rel. vv. | μου B.
— το ονομα ABDΔ. 69. rel. (Latt.)
Syrr.Pst.&Hcl. xth. Theb. Goth. Arm.
MSS.(multi). Tert. adv. Prax. 23.
("nomen tuum; in quo erat filius"). |
τον υιον LX. 1. 33. g. Syr.Hcl.mg.
Memph. Arm.ed. Æth.Platt.(MSS. 1.
3. a. c.) Orig. Int. iii. 77^a. utr. q. Æth.
Rom. nomen tuum et filium tuum.
|| add. εν τη δοξη η ειχον παρα σου προ-
του τον κοσμον γενεσθαι D. (vid. cap.
xvii. 5.)

22. dixerunt Jesu Cl. | 23. clarificetur Cl. |
26. ministraverit Cl. | 27. hac hora Cl.

A B D.
L X Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUΛ.

30. καὶ εἶπεν ἰησ.

34. ἀπεκρ.*[οὖν]

— σὺ λέγεις

ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ ἐδό-
ξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ²⁹ Ὁ [οὖν] ὄχλος ὁ ἐστὼς
καὶ ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι. ἄλλοι ἔλε-
γον, Ἀγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ³⁰ Ἀπεκρίθη ἰη-
σοῦς καὶ εἶπεν, Οὐ δὲ ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν,
ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. ³¹ νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου
τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθή-
σεται ἔξω, ³² καὶ ἐγὼ εἰς τὴν γῆν, πάντας
ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. ³³ Τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαί-
νων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. ³⁴ ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος, Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου
ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς ἡ λέγεις
σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς
ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; ³⁵ εἶπεν οὖν
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, Ἐτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἔν
ὑμῖν ἐστίν. περιπατεῖτε ὥς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ
σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκο-
τία οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ³⁶ ὥς τὸ φῶς ἔχετε,
πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.
Ταῦτα ἐλάλησεν ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ'
αὐτῶν.

tuum nomen. Venit ergo vox
de caelo, Et clarificavi et ite-
rum clarificabo. ²⁹ Turba ergo
quae stabat et audierat dice-
bant tonitruum factum esse :
alii dicebant, Angelus ei locu-
tus est. ³⁰ Respondit Iesus et
dixit, Non propter me vox haec
venit sed propter vos. ³¹ Nunc
iudicium est mundi, nunc prin-
ceps huius mundi eicietur foras.
³² Et ego si exaltatus fuero a
terra, omnia traham ad me ip-
sum. ³³ Hoc autem dicebat
significans qua morte esset
morumus. ³⁴ Respondit ei
turba, Nos audivimus ex lege
quia Christus manet in aeter-
num, et quomodo tu dicis,
Oportet exaltari filium homi-
nis? quis est iste filius homi-
nis? ³⁵ Dixit ergo [eis] Iesus,
Adhuc modicum lumen in vo-
bis est: ambulate dum lucem
habetis, ut non tenebrae vos
comprehendant: et qui ambu-
lat in tenebris, nescit quo va-
dat. ³⁶ Dum lucem habetis,
credite in lucem, ut filii lucis
sitis. Haec locutus est eis Je-
sus, et abiit, et abscondit se ab
eis.

28. ἦλθεν οὖν (om. οὖν X* tzt. Memph. Arm.) | καὶ ἐγενετο D.
— οὐρανοῦ] add. λεγουσα D. a.c.e. Syr. Hcl. Memph. Æth. | Contra, Vulg. b. f.f.g. Syr.Pst. Theb.
— πάλιν] ante καὶ Δ. | Cohtra, Orig. ii. 618^b. Eus. c. Mcl. 48^d. 85^c. Ecl. Pr. 225. Tert. | om. Hil. 508^c.
29. οὖν ADL rel. (Latt.) Syr.Hcl. | om. B. a. "autem" Theb. Goth. "et" Syr.Pst. Æth. (ὁ οὖν ὁ 69 Scr.)
— ἐστὼς BLΔ. I. rel. | ἐστηκως ADX. 33. 69. GKM.
— καὶ] om. D. I. 69. I. Memph. Theb. Goth.
— ἀκούσας] ακουων X. I.
— ἐλεγεν] -γον LU. Vulg. b.(c.)(e.)
— βροντην γεγονεναι Vulg. f.g. Syr. Pst. | ὅτι βροντη γεγονεν D. (a.b.c.e. ff.l.) Syr.Hcl.
— ἀγγελος] praem. ὅτι D. 69. Memph. Theb.
30. ἰησ.] †praem. ὁ Ξ. ALΔ. 1s. Usic. rel. | om. BDx. 33. 69. GK.
— καὶ εἶπεν] ante ἰησ. BL. | Contra, A DX. rel. vv.
— ἡ φωνη ante αυτη ABDLX. I. 33. MU². Am. a.b.c.e.f. Hil. 1031^c. 1081^b.

- | † post Ξ. Δ. 69. Gsic U*. rel. Vulg. Cl. Syrr.Pst.&Hcl. Tert. adv. Prax. 23. (om. η Δ*.)
30. γεγονεν] ἦλθεν D.
31. νυν κρισις.... τουτου 1^o.] om. Λ*. (ἡ κρ. Λ².) Syr.Hier.
— τουτου 1^o.] om. D. Vulg. b.g.l. Theb. Mut.
— νυν ὁ αρχ.... τουτου Orig. iii. 537^a. ii. 628^b. | om. 69.
— ἐκβληθησεται Orig. ii. 628^b. iii. 537^a. | βληθησ. D.
32. καγω] καὶ ἐγω D. 69.
— εαν ADL. rel. Orig. i. 309^d. ii. 733^c. iii. 537^a. iv. 446^a. | αν B.
— εκ AB. rel. Orig. i. iii. | απο DL. Vulg. b.c.e.f.f.g. ("de" a.)
— παντας Orig. i. 309^d. ii. 581^f. 640^b. 733^c. iii. iv. | παντα post ἐκκ. D. Memph. Theb. Æth. | id ante Latt. Orig. Int. ii. 350^c.
— ἐκλυσω Orig. i. ii. ter. iii. iv. | ἐκλυ-σσω 69. (ἐκλυσω Δ.)
— εμαντω F.
33. ημελλεν] εμελλεν X. I. HKU. (εμελ. Λ.)
34. απεκριθη] add. οὖν BLX. Syr.Hcl. mg. Theb. | Contra, ADΔ. I. 33. 69. rel. Latt. Syrr.Pst.&Hcl.txt. Memph. rel.

34. αυτω] om. 33. H.
— ὁ οχλ.] om. ὁ Δ.
— μενει] post εις τον αιωνα 69. Orig. Int. iv. 633^c. | Contra, Cypr. 359.
— πως] προς Δ*.
— συ post λεγεις BLX. Syrr.Pst.&Hcl. Memph. | † ante Ξ. ADΔ. I. 33. 69. rel. Latt. Theb. Arm. Cypr.
— ὅτι 2°. (Latt.) rel. Cypr. | om. ΔΕF GH. Vulg. g. Æth.
— τις εστ. ad fin. ver.] om. 69. EFG. | τις εστιν ὁ λογος ουτος L.
— εστω] add. οὖν D.
— ουτος] om. 33. H. b.c. Memph.
35. μικρον] post χρονον 69.
— το φως] om. Λ.
— εν ὑμιν BDLX. I. 33. 69. KM. Latt. Syr.Hcl. Memph. Goth. | † μεθ' ὑμων Ξ. ΔΔ. rel. Syr.Pst. ut vid. Theb. Arm. Æth.
— περιπατετε] add. οὖν D. e. Memph.
— ὡς ABDLX. I. 33 Scholz. K. Syr. Hcl.mg. | † ὡς Ξ. Δ. 69. rel. Latt. ("dum"). Syrr.Pst.&Hcl.txt. (Memph. Theb. ut vid.) Goth. Arm. Cypr. 351. | utr. q. Æth. ("quam diu et dum").

28. nomen tuum Cl. | 29. dicebat Cl. | esso factum Cl. | 30. haec vox Cl. | 35. om. eis Am. | vos tenebrae Cl. | 36. om. cis Cl.

Vulg. α. δ. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

⁹ Es. 53:1.

¹ Es. 6:9, 10.

41. ὅτε εἶδεν
■ Es. 6:1.

43 ³⁷ Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμ-
προσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, ³⁸ ἵνα ὁ
λόγος Ἡσαίου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν εἶπεν,
⁹ Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βρα-
χίον κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; ³⁹ Διὰ τοῦτο οὐκ
^{ρθ} ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαίας, ⁴⁰ ὁ Τε-
^ατύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἔπαύρωσεν
αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν ταῖς ὀφθαλμοῖς καὶ
νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ ἰστραφῶσιν καὶ ἰάσονται
αὐτοὺς. ⁴¹ ταῦτα εἶπεν Ἡσαίας ὅτι ⁸ εἶδεν τὴν
δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. ⁴² ὁμως
μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν,
ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γενωνται. ⁴³ ἡγάπησαν γὰρ
τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ περὶ τὴν δόξαν
τοῦ θεοῦ.

^{ρiα} 44 ⁴⁴ Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων
εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ ἄλλα εἰς τὸν πέμψαντά
με, ⁴⁵ καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.
^{ρβ} 46 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πι-
στεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μένη. ⁴⁷ καὶ ἐάν

³⁷ Cum autem tanta signa
fecisset eorum eis, non crede-
bant in eum, ³⁸ ut sermo Esaiæ
prophetæ impleatur quem
dixit, Domine, quis credidit
auditiui nostro? et brachium
domini cui revelatum est?
³⁹ (109, 1.) Propterea non pote-
rant credere, quia iterum dixit
Esaias, ⁴⁰ Excceavit oculos
eorum et induravit eorum eor,
ut non videant oculis et intelle-
gant corde et convertantur et
sanem eos. ⁴¹ (110, 10.) Haec
dixit Esaias quando vidit glori-
am eius, et locutus est de eo.
⁴² Verum tamen et ex princi-
pibus multi crediderunt in eum,
sed propter Pharisæos non
confitebantur, ut de synagoga
non eiecarentur: ⁴³ dilexerunt
enim gloriam hominum magis
quam gloriam dei.

⁴⁴ (111, 1.) Iesus autem clama-
vit et dixit, Qui credit in me,
non credit in me sed in eum
qui misit me, ⁴⁵ et qui videt
me, videt eum qui misit me.
⁴⁶ (112, 10.) Ego lux in mundo
veni, ut omnis qui credit in
me in tenebris non maneat.
⁴⁷ Et si quis audierit verba mea

35. σκοτια] praeam. ἢ LXA. 1. KU.
— ὕμας] ante σκοτ. D. Vulg. Cl. a.m. |
Contra, Am. b.c.e.f. Cypr. 351.
— καταβη A.
36. ὡς ABDL. 33. Æth. | † ἕως Ξ. XΔ.
1 sic. 69. rel. Latt. Syrr.Pst.&Hel.
(Memph. Theb. ulvid.) Goth. Arm.
— Ιησ.] † praeam. ὁ Ξ. AX. rel. | om.
BDL.
— ἀπελθων] ἀπηλθεν καὶ D. Latt.
— ἐκρυβη] ἐκρυβηθη X.
37. τοσαυτα] τοιαυτα F.
— δε Eus. D.E. 312^d. 454^b. | om. G.
Goth.
— αὐτοῦ] post σημεια A. | Contra, Eus.
D.E.bis.
— ἐπιστευον Syrr.Hel. | ἐπιστευσαν 69.
G. a.e.f. Syrr.Pst. Eus. D.E.bis.
38. του προφητου Eus. D.E. 312^d. 454^c. |
om. 69.
— κυριε Orig. Int. 627^c. Eus. D.E.bis. |
om. H.
39. ηδυναντο ABX. rel. Eus. D.E. 312^d.
454^c. (ηδυναντο 1.) | εδυναντο DLK.
— οτι παλιν Eus. D.E. 312^d. | καὶ γαρ
D. Memph. MS. (εἰπε γαρ παλιν Eus.
D.E. 454^c.)
— εἰπεν Eus. D.E.bis. | om. 1.
40. τους οφθ. καὶ επ. αυτων] om. D.

40. επωρωσεν AB*RI.Mai.LX. (33. 69.)
K. Eus. D.E. 454^c. (επορ. 33. 69.) |
† επεπωρωκεν Ξ. B²RI.Mai.ed.1.Δ. rel.
Eus. D.E. 312^d. (επαρωκεν B²Mai.ed.
2.)
— οφθαλμοις] add. καὶ τοις ωσιν ακου-
σωσιν 69. | Contra, Eus. D.E.bis.
— νοησωσιν Eus. D.E.bis. | -σουσιν D.
69. | (praeam. μη D. Vulg. Cl. a.
Memph. Mnt.) | συνωσιν (post καρδ.)
K.
— στραφωσιν BD*. 33. | † επιστραφωσιν
Ξ. AD². rel. | επιστρεψωσιν LXXM.
Eus. D.E.bis. | επιστρεψουσι 69.
— ιασομαι AB.Mai.DXA. 33. 69. EFG
HKMS(U*Ty.?)A. b. Eus. D.E. 312^d
(cod.) | † -σωμαι Ξ. L. 1s. U*(Ty.).
Vulg. a.c.e.f. Eus. D.E. 312^d(ed.). 454^c.
41. ταυτα] add. δε D. Hil. 873^d. | Con-
tra, Eus. D.E. 310^d. 312^d. 454^c.
— οτι AB.Bth.Bch.LX. 1. 33. M. e.
Memph. Theb. Arm. Orig. Int. iv.
577^d(codd.) | † οτε Ξ. B.Mai.DΔ. rel.
Vulg. a.b.c.f. Syrr.Pst.&Hel. Goth.
Æth. Orig. Int. iv. 577^d(De la Rue).
Eus. D.E.ter. Hil. 873^d.
— αυτου 1°. ABLX. 1. 33. rel. Syrr.Pst.
&Hel.mg. Goth. Arm. Æth.ed. Orig.
Int. iv. Eus. D.E.ter. Hil. | του θεου

αυτου D. | του θεου 69. Syrr.Hel.txt.
Syr.Hier. Memph. Theb. Æth. 1. 5.
42. ωμολ.] ὁμολ. 69* Scr. F*GHIA*(corr.
1.)
— γεωνται] -νουνται XHK*.
43. γαρ] μαλλον 69 (habet et post ανθρ.).
— ηπερ] ὑπερ LX. 1. 33. 69. (επερ Δ.)
44. ο Ιησ. 69.
— δε] ουν D.
— εκραξεν καὶ εἰπεν Vulg. f. (Tert. adv.
Prax. 23.) | εκραξεν κ. ελεγεν D. 69.
(a.)b.c. ff. Eus. in Ps. 369^b. clamat di-
cens e. || (εκραξεν A*corr.1.)
— αλλα BDLΔ. | † αλλ' Ξ. AXGsic.
rel. Eus. in Ps.
45. om. ver. U. b. | Contra, Orig. iv. 432^b.
etc.
— καὶ Orig. iv. Eus. in Ps. 369^b. Tert. |
om. D.
— πεμψαντα Orig. iv. 236^a. 245^c. 432^b.
451^a. Eus. in Ps. 369^b. | αποσειλαντα
69.
46. πας ADL. rel. vv. Eus. in Ps. 369^b.
| om. B.
47. εαν] αν D.

40. cor eorum Cl. | non intelligant Cl. | 42. e
synagoga Cl. | 46. in mundum Cl.

A B [C] D.
L (X) Δ.
1. 33. 69.
EFGHKMSUA.

τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ [†] φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σῶσω τὸν κόσμον. ⁴⁸ ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκείνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁹ ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαντοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν [†] δέδωκεν· τί εἶπω καὶ τί λαλήσω. ⁵⁰ καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. ἃ οὖν [†] ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

et non custodierit, ego non iudico eum: non enim veni ut iudicem mundum, sed ut salvificem mundum. ⁴⁸ Qui spernit me et non accipit verba mea, habet qui iudicat eum: sermo quem locutus sum, ille iudicabit eum in novissimo die. ⁴⁹ Quia ego ex me ipso non sum locutus, sed qui misit me pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam et quid loquar. ⁵⁰ Et scio quia mandatum eius vita aeterna est. Quae ergo ego loquor, sicut dixit mihi pater, sic loquor.

† Goth.

XIII. 15'

45 ¹ Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι [†] ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ [†] εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. ² καὶ δείπνου [†] γινομένου, τοῦ διαβόλου ἥδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν [†] ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης. ³ εἰδὼς [†] ὅτι πάντα [†] ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξηλήθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, ⁴ ἐγείρεται ἐκ τοῦ

¹ Ante diem autem festum paschae sciens Iesus quia venit hora [ejus] ut transeat ex hoc mundo ad patrem, cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. ² (113, 9.) Et cena facta, cum diabolus iam misisset in corde ut traderet eum Iudas Simonis Scariothis, ³ (114, 3.) sciens quia omnia dedit ei pater in manus, (115, 10.) et quia a deo exivit et ad deum vadit, ⁴ surgit a cena et

† Theb.

ργ
θ

ριδ
γ
ριε

47. ακουσῃ] -σει H. | ακουει U.
— των ῥηματων] της φωνης 69.
— μη Vulg. | om. D. a.b.c.f.f.l.[e.]
— φυλαξῃ ABDLX. 1. 33. 69. K. Vulg. a.b.c.f.f.l. Syrr.Pst.&Hel.txt. Syr.Hier. Memph. Theb. Arm. Æth.[e.] | † πι-
στευσῃ Σ. Δ. rel. f. Syr.Hcl.ing. Goth. (-σει H.)
— ἀλλ' ἵνα] ἀλλὰ D*Gr.
48. κρινοντα] -ναντα ΔΕ.
49. ἐγὼ] post ἐμαντου D. | om. G.
— ἐξ] ἀφ' L. | ἀπ' 1. 69. a.e.l.
— αυρος] οὗτος G.
— μοί] post ἐντολὴν 1. | Contra, Tert. adv. Prax. 23. | (εμοι XTf.)
— δέδωκεν ABX. 1. 33. 69. M. | † ἔδωκεν Σ. DLΔ. rel.
50. ζωὴ αἰωνιος ἐστίν] αιων. εστ. ζωὴ D. | ζωὴ εστ. αιων. 69.
— ἐγὼ ante λαλῶ ABLX. 1. 33. 69. M. Vulg. b.c.f.f.g. Memph. Arm. Tert. adv. Prax. 23. | † post Σ. Δ. rel. Theb. rel. | om. D. a.[e.]
— εἰρηκεν] ἐνετειλαιο 69.
— οὕτως] οὗτος 69.
1. εἰδως Theb. Orig. i. 233f. Tert. adv. Prax. 23. | εἰδων 33 sic. Memph.
— ἦλθεν ABLX. 1. 33. 69. KM. Orig. i. | † ἐληλυθεν Σ. ΔΕ. rel. | παρην D.

1. τουτου] του 69.
2. γινομενου BLX. Æth. Orig. iv. 404c. 405a. 407c. 419c. | † γενομ. Σ. ADGr. Δ. 1. 33. 69. rel. Latt. rel. ut vid. Orig. i. 391a.
— του διαβ. Orig. iv. 212a. 404c. 406d. 407c. 409a. in Cat. ap. Cram. (Eph. 183). jam Orig. Int. i. 141c. | του τε διαβ. A.
— ἵνα παραδ. αυτον Ιουδας Σιμωνος Ισκαρ. BLX(M). Vulg. b.g. (Memph.) Arm. Orig. (ii. 126c) iv. 404cod. 407c. 409a. 416a. 419c. 435b. in Cat. ap. Cram. | (παραδοι BD*) | † -δω Σ. AD². rel. Orig. | (Ιουδας] Ιουδα M. e sil. Orig. in Cat. ap. Cram.) | (Σιμωνος Msic. non -μων. | Σιμων ο Orig. ii.) || † Ιουδα Σιμωνος Ισκαριωτου ἵνα αυτον παραδω Σ. A(D). rel. a.(c.)(e.)f.(ff.)(m.) Syrr.Pst.&Hel. Æth. Orig. iv. 404cod. 433d. Orig. Int. i. 144b. ii. 161a. iii. 82c. 92c. (om. Ιουδα 69 txt.) | (om. Σιμ. m. Orig. Int. i. ii. iii.) || Ισκαριωτης BX. b. Orig. ii. 126c. iv. 404cod. 407c. 409a. 416a. 419c. 435b. | † -ωτου Σ. LM. rel. Vulg. a.c.f.(ff.)g. Arm. Orig. iv. 404ed. in Cat. ap. Cram. | απο Καρυωτου D. e. | παραδ. ante αυτον D.
3. εἰδως Orig. i. 233f. iv. 404c. 407c. 409c. | ιδων 33. | add. δε 69. b. Syrr.Pst.&

- Hel.* Theb. Mnt. || † add. ὁ Ιησους Σ. A. rel. b.f.m. Theb. Mnt. rel. Orig. iv. 407c. 409c. | om. BDLX. Vulg. a.e.e. ff. Æth. Orig. i. iv. 404c.
3. ἔδωκεν BL. 1. K. Orig. i. iv. 407c. 408a.b.c.d. 409a.d. | † δέδωκεν Σ. AD. rel. Orig. iv. 404c.
— θεου] prae. του 1. Orig. iv. 409d(20). | Contra, Orig. i. iv. 404c. 407c. 409d.
— και προς Orig. i. iv. quater. Tert. adv. Prax. 23. | και οτι προς D.
— τον Orig. iv. quater. | om. A.
— θεου Orig. iv. quater. | πατερα H*.
4. ἱματια] add. αυτου D. Vulg. a.c.f.g. Syrr.Pst.&Hel. Æth. | Contra, b.e.ff. rel. Orig. iv. 404c. 410a. 413a. Hil. 508b.
— διεψαsen] περιεξ, Δ.
5. βαλλει] prae. λαβων ιδωρ D. 69. Arm. (om. ιδωρ postea). | Contra, Orig. iii. 328f. iv. 404c. 410b.d. 413a. (βαλει G.)
— ηρξαντο A*.
— μαθητων] add. αυτου D. c.f. Syrr.Pst. Memph. Æth. | Contra, Orig. iii. 328f. iv. 404c. 405b. 411a. 413a. 415b.
— εκμασσαν Orig. iv. 404c. 413a. 415b. | -σει 69.
— τη λευτιω] om. τη Δ.

1. om. autem Cl. | om. ejus Am. | 2. in cor. Cl. | Iscariotae Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. (Theb.)
(Goth.) Arm. Æth.

¶ X

6. om. ἐκεῖνος

§ C

9. Πέτρος Σίμων

§ Goth.

δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον
διέζωσεν ἑαυτόν, ⁵ εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα,
καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ
ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. ¶ ⁶ ἔρχεται
οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. [†] λέγει αὐτῷ [ἐκεῖνος],
Κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ⁷ ἀπεκρίθη Ἰη-
σοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας
ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα. ⁸ § λέγει αὐτῷ Πέτρος,
Οὐ μὴ νίψῃς [†] μου τοὺς πόδας" εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπε-
κρίθη ^{††} Ἰησοῦς αὐτῷ, "Εὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις
μέρος μετ' ἐμοῦ. ⁹ λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε,
μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ
τὴν κεφαλὴν. ¹⁰ Λέγει αὐτῷ [ὁ] Ἰησοῦς, Ὁ λελου-
μένος [†] οὐκ ἔχει χρεῖαν" [†] εἰ μὴ" τοὺς πόδας νίψασθαι,
ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε,
ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ¹¹ ἤδει γὰρ τὸν παραδιδόντα
αὐτόν· διὰ τοῦτο [§] εἶπεν "ὅτι" Οὐχὶ πάντες καθαροὶ
ἐστε.

46 ¹² Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ¹² Postquam ergo lavit pedes
eorum et accepit vestimenta
12. [καὶ] ἔλαβεν ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ [†] καὶ ἀνέπεσεν" [†] πάλιν, εἶπεν sua, cum reenbuisset iterum,

5. διεζωσμενος D. | Contra, rel. *Orig.*
6. οὖν *Orig.* iv. 411^c. | om. U. *b.l.m.*
Arm. autem c. Syr.Pst. (et cum e.)
— Σίμωνα Πέτρ. *Orig.* iv. | praem. τον
69. | τον Πέτρ. Σίμ. D. a.
— λέγει | praem. και ς. A. rel. Vulg.
a.b.c. Syr.Hel. Arm. Æth. | om. BD
L. *e.l.m.* Syr.Pst. Memph. *Orig.* iv.
— ἐκεῖνος A DL. rel. ff.m. Syr.Hel.
(Arm.) | om. B. b. Æth.sic. *Orig.* iv.
| Petrus Vulg. a.c.e.f. Memph. Si-
mon Syr.Pst.
7. Ἰησ.] praem. ὁ Δ. 33. KM. | Contra,
Orig. iv. 411^c.
— και ειπεν αυτω *Orig.* iv. 411^c. 415^b. |
om. 33.
— συ *Orig.* iii. 328^f. iv. 411^c. 413^b. 415^b.
416^c. 417^c. *Orig.* Int. iii. 117^f. | om. Δ.
— γνωσθ *Orig.* iii. iv. 5^{12c}. | -σεις BRL. |
— σει 69. KU.
8. Πέτρος] praem. ὁ ΛΔ. 69. *Orig.* iv.
411^c. || add. κυριε D. | Contra, *Orig.*
iv.
— νίψῃς *Orig.* iv. 413^b. 416^d. 417^{c.d}. |
— ψεις D. l. *Orig.* iv. 411^c.
— ει μη BC(L). (Vulg. b.c.e.f.
m.) *Orig.* iv. 413^b. 416^d. 417^{a.c.d}. 423^c. |
‡ post ς. AΔ. 33. rel. a. *Orig.* iv. 411^c.
‡ ante νιψ. D. l. 69.

8. Ἰησοῦς] † praem. ὁ ς. Δ. rel. | om.
AB, Mai. ed. 1. CDLE sic GK. *Orig.* iv.
(om. ὁ Ἰησ. B. Btly. Beh. Mai. ed 2.)
— αυτω post Ἰησ. AB, Mai. ed. 1. C³ L.
Vulg. *Orig.* iv. (h. 33.) | ‡ ante ς. Δ.
rel. a.c.f. Syr.Pst. & Hel. | om. αυτω
C³ D. b.e.m. Memph. Arm.
— εχεις] εχει Δ.
9. Σίμων] post Πέτρος B. | Contra, ACL.
rel. vv. *Orig.* iv. 411^d. | om. D.
— μου Vulg. f.g. *Orig.* iv. | om. D. 69.
EGH. a.b.c.e. ff.l.m.
— μονον] post μη D. Vulg. a.b.c.f. ff.g.
m. Memph. | Contra, e. *Orig.* iv.
— χειρας] add. μου F*. Syr.Pst. & Hel.
Memph. | Contra, *Orig.* iv. | ad fin.
add. et totum corpus a.
10. ὁ Ἰησ.] om. ὁ B. *Orig.* iv. 411^d.
— λελουμένος *Orig.* iv. 411^d. 414^b bis.
418^c bis. | λελουσμενος 69. E.
— ουκ εχει χρεαν ABC*. a.e. *Orig.* iv.
6^{12c}. Tert. de Bapt. 12. | ‡ ου χρ. εχ. ς.
C³ DL. rel. || add. την κεφαλην νιψασ-
θαι D(om. νιψ. postea). | Contra, rel.
Orig.
— ει μη BC*(D)L. 33. 69. (K η μη).
Orig. iv. 411^d. | ‡ η ς. AC³ ΔE*. rel.
| om. E² FH.
— ποδας] add. μονον D. Syr.Pst. | Con-

tra, *Orig.* iv. | (non indiget ut lavet c.
om. rel.)
10. αλλ' εστιν *Orig.* iv. 411^d. 414^{b.c}. 418^c
bis. | εστιν γαρ D. (Syr.Pst.) | om.
αλλ' 69.
11. γαρ] add. Ἰησοῦς D. Syr.Pst. Arm.
| Contra, *Orig.* iv. 411^d.
— παραδιδοντα M.
— δια τουτο... εστι *Orig.* iv. | om. D.
— ειπεν οτι BCL. 33. a.b.c.f. ff.l. Syr.
Pst. & Hel. | *om. οτι ς. A. rel. Vulg.
e.g.m. Goth. Arm. Æth. *Orig.* iv.
— ουχι *Orig.* iv. | ου 33. | ουχ οί
69.
12. τους ποδας] post αυτων 69. | Contra,
Orig. iv. 419^d.
— και λαβ. BC*ΔA. 1. 69. rel. Vulg. e.
Syr.Hel. Goth. *Orig.* iv. 419^d. | om.
και AC² ut vid.L. 33. a.b.c.m. Syr.Pst.
Memph. Arm. Æth.
— αυτου *Orig.* iv. | om. D. b.e.m.
— και... αυτοις] om. A*.
— και ανεπεσεν BC*. a.e. Syr.Pst.
Memph. Æth. *Orig.* iv. | και αναπε-
σων A² L. 33. b.c.m. Arm. | ‡ αναπε-
σων (*om. και) ς. C³ D. rel. Vulg.
Syr.Hel. Goth.

7. dixit Cl. | 8. ei Jesus Cl. | habebis Cl.

A B C D [Fr. Nitr.]
L [X] Δ. ρις
1. 33. 69.
EFGHKMSU A.
γ
ρζ

αὐτοῖς, Γινώσχετε τί πεποίηκα ὑμῖν; ¹³ ὑμεῖς φωνεῖτέ με, Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. ¹⁴ εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. ¹⁵ ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ¹⁶ ἂμὴν ἂμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν ὁ δούλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. ¹⁷ εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. ¹⁸ οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα ἑκάστην ἑξ ἐλεξάμενην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, ὅτι ὁ τρώγων τὸν ἄρτον, ἐπὶ ἔμῃ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ¹⁹ ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ εἰμι. ²⁰ ἂμὴν ἂμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων τὸν ἀντιπάλον ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν ἐμὲ πέμψαντά με.

dixit eis, Scitis quid fecerim vobis? ¹³ (116, 2.) Vos vocatis me, Magister et domine, et bene dicitis: sum etenim. ¹⁴ (117, 10.) Si ergo ego lavi pedes vestros dominus et magister, et vos debetis alter alterius lavare pedes: ¹⁵ exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis ita et vos faciatis. ¹⁶ (118, 3.) Amen amen dico vobis, non est servus maior domino suo, neque apostolus maior eo qui misit illum. ¹⁷ Si haec scitis, beati eritis si feceritis ea. ¹⁸ (119, 10.) Non de omnibus vobis dico: ego scio quos elegi, sed ut impleatur scriptura, Qui manducat mecum panem, levabit contra me calcaneum suum. ¹⁹ A modo dico vobis prius quam fiat, ut credatis cum factum fuerit quia ego sum. ²⁰ (120, 1.) Amen amen dico vobis, qui accipit si quem misero, me accipit: qui autem me accipit, accipit cum qui me misit.

^t cap. 15:20.

Matt. 10:24.

Luc. 6:40.

22:27.

§ Fr. Nitr.

ρθη

γ

¶ Fr. Nitr.

ρθη

18. οἶδα οὐδ

° Psa. 41 (40):9.

18. μετ' ἐμοῦ τ. ἀρτ.

§ Fr. Nitr.

19. ὅταν γέν. πι-

στεύσητε

§ X

ρκ

¶ Matt. 10:40.

Luc. 9:48.

¶ Fr. Nitr.

13. με] om. 69*.

— ὁ εἶδ' αὐτ. καὶ ὁ κυριος ABC*DLΔ. 1. KSsU. Latt. rel. *Orig.* iii. 725^c. iv. 23^a. 33^{a-b}. 419^d. 420^b. 421^c. *Orig. Int.* ii. 476^d. iii. 116^a. 830^d. 878^c. | ὁ κυρ. κ. ὁ εἶδ'. C². 33. 69. EFGHMA. (vid. ver. seq.)

14. ὑμῶν b.f. Syr.Pst. Goth. *Orig.* iv. 419^d. 420^b. *Orig. Int.* iii. 878^c. | post τοὺς ποδας DK. Vulg. a.c.e.f.f.m. Syr. Hcl. *Orig.* iv. 423^b. *Orig. Int.* ii. 476^d. ("vobis" ante *Orig. Int.* iii. 116^a) | ante εἰνιψα A. (a.)

— καὶ ὑμ. [Syr.Pst.] praem. πῶσω μαλλον D. a. f.f.g.m. (Syr.Pst.) | om. *Orig.* iv. ter. *Orig. Int.* ii. iii.

15. ἔδωκα *Orig.* iv. 405^c. 419^d. 423^b. | δε- ἔδωκα A. 33. 69. KM.

— ἐγω *Orig.* iv. 405^c. 423^{a-b}. | om. 33. U. *Orig.* iv. 419^d. *Orig. Int.* iii. 878^c. iv. 626^a.

— ἐποίησα *Orig.* iv. quater. | πεποιηκα 69.

— ποιητε ABC.Fr.Nit.L. rel. *Orig.* iv. quater. | ποιείτε D. 1. EFGHMA.

17. εἰαν *Orig.* iv. 423^c. 424^{a-c}. | ὅταν F. *Eus.* in Ps. 169^c. (ad fin. ver. om. e.)

— ποιητε *Orig.* iv. ter. | ποιείτε MS. *Eus.* in Ps.

18. ἐγω] add. γαρ A. 69. K. c.l. Syr.Pst. Memph. Arm. | Contra, rel. *Orig.* iv. 423^c. 425^{a-c}. 426^e. *Eus.* D.E. 466^a. in Ps. 169^c.

18. τινος BCL. 33. M. *Orig.* iv. quater. | τῶς ADA. 1. 69. rel. *Eus.* D.E. in Ps.

— ἡ γραφή] post πληρωθῇ D. Vulg. b.c. Goth. (*Orig.* iv. 425^d). | Contra, *Orig.* iv. 423^c. 426^e. *Eus.* D.E. in Ps.

— μου BCL. Tol. Aeth. *Orig.* iv. 423^c. 425^d. 427^d. *Eus.* in Ps. (vid. LXX., nbi tamen cetera dissentiunt.) | τῶς μου ADA. rel. Vulg. a.b. Syrr.Pst. &Hcl. Memph. Goth. Arm. *Orig.* iv. 426^e. *Eus.* D.E.

— τον αρτον *Orig.* iv. quater. *Eus.* D.E. | om. 1. || add. μου E*.

— ἐπηρεν *Orig.* iv. 423^c. 425^d. 426^{b-c}. 427^d. *Eus.* D.E. in Ps. | ἐπηρεν A. 1. U.

— ἐπ' *Orig.* iv. 5tes. *Eus.* D.E. in Ps. | om. B.

— την *Orig.* iv. 423^c. 425^d. 426^e. 427^d. *Eus.* D.E. | om. 33. 69. *Orig.* iv. 426^b. *Eus.* in Ps.

19. πιστ. ante ὅταν γεν. B.Fr.Nitr.L. Am. a.b.e.g. Memph. (Aeth.) *Orig.* iv. 426^d. 427^b. 430^b. | τῶς post ADA. rel. Vulg. Cl. c.f.f.f. Syrr.Pst.&Hcl. Goth. Arm. *Orig.* iv. 427^a. || πιστευητε B Mai.C. *Orig.* iv. 427^{b-d}. 430^b. | τῶς ADL. rel. *Orig.* iv. 426^d. 427^a. [h. Fr.Nitr.]

20. αμην bis *Orig.* iv. 430^c. | semel FH. — αν (A)BC.Fr.Nitr.LX. 33. KM. (a

A.) | τῶς ADA. rel. *Orig.* iv. 431^d. 432^b. δν *Orig.* iv. 430^c.

20. ὁ δε εμε λαμβ. ABC.Fr.Nitr.L. (33 om. δε sic.) rel. *Orig.* iv. 430^d. 432^b. | καὶ ὁ λαμβ. εμε D. a ut vid. [e.] — πεμψαντα *Orig.* iv. bis. | αποστειλαντα X. 1.

21. ἡστ] †praem. ὁ ADA. rel. *Orig.* iv. 432^{c-d}. | om. BL.

— λεγω] post ὑμιν B. | Contra, *Orig.* iv. 432^c. 433^c. 437^b.

22. ουν ADLX. rel. | om. BC. e. Arm. | δε a. Syr.Pst. (Aeth.) *Orig.* iv. 435^a.

— μαθηται] add. αυτον 69. a. Memph. | Contra, *Orig.* iv. 435^a. 437^b.

— απορουμενοι *Orig.* iv. 435^a. 437^c. | ρονντες D. 69.

23. ἡστ] †add. δε ADA. rel. AC'DX. rel. a.c.f.f.f. Syrr.Pst.&Hcl.* Memph. Goth. Arm. (ergo Vulg. b.g.l.) [e.] | om. B.Mai. C*L. Syr.Hcl.txt. *Orig.* iv. 437^c. 438^c.

— εκ των ABCD.Fr.Nitr.LXΔ. 33. 69. KM. Latt. Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Theb.Mnt. *Orig.* iv. bis. | *om. εκ ADA. rel. Goth. (*Orig.* iv. 437^c)

— ον] add. καὶ D. (a.) | Contra, *Orig.* iv. 437^{c-e}.

16. major est eo Cl. | 18. adimpleatur Cl. | 19. cum factum fuerit credatis Cl.

Vulg. a, b, c. $\rho\kappa\alpha$
Syr. P. H. δ
Memph.
Goth. Arm. \mathcal{A} eth.
w Matt. 26:21. $\rho\kappa\beta$
Mar. 14:18. a
Luc. 22:21.
§ Fr. Nitr. $\rho\kappa\gamma$
47 ²¹ w Ταῦτα εἰπὼν [†] Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύ-
ματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν, Ἀμήν ἀμήν λέγω
ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. ²² Ἐβλεπον
[οὖν] εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ
τίνος λέγει. ²³ ἦν [†] ἀνακείμενος [§] εἰς ^{*} ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἡγάπα ὁ
Ἰησοῦς. ²⁴ νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος [†] καὶ λέγει
αὐτῷ, Εἰπὲ τίς ἐστίν [¶] περὶ οὗ λέγει. [¶] ²⁵ [†] ἀναπεσὼν [¶]
[†] ἐκεῖνος ^{*} [οὕτως] [¶] ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει
αὐτῷ, Κύριε, τίς ἐστίν; ²⁶ ἀποκρίνεται [ὁ] Ἰησοῦς,
Ἐκεῖνός ἐστιν ὃς ἐγὼ [†] βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω [¶]
^{*} αὐτῷ. [†] βάψας οὖν τὸ ψωμίον, ^{*} λαμβάνει καὶ [¶]
δίδωσιν [§] Ἰούδα Σίμωνος [†] Ἰσκαριώτου. ²⁷ καὶ μετὰ
τὸ ψωμίον, τότε εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς.
§ Fr. Nitr. $\rho\kappa\epsilon$
λέγει οὖν αὐτῷ [†] Ἰησοῦς, Ὁ ποιεῖς, [¶] ποιήσον τάχιον.
²⁸ τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί
εἶπεν αὐτῷ. ²⁹ τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσό-

²¹ (121, 4.) Cum haec dixisset
Iesus, turbatus est spiritu et
protestatus est et dixit, Amen
amen dico vobis quia unus ex
vobis tradet me. ²² (122, 1.) As-
piciabant ergo ad invicem disci-
puli, hesitantes de quo dice-
ret. ²³ (123, 10.) Erat ergo re-
cumbens unus ex discipulis
eius in sinu Iesu, quem dilige-
bat Iesus: ²⁴ innuit ergo huic
Simon Petrus et dicit ei, Quis
est de quo dicit? ²⁵ Itaque
cum recubisset ille supra pec-
tus Iesu, dicit ei, Domine, quis
est? ²⁶ Cui respondit Iesus,
Ille est cui ego intinctum panem
porrexero. (121, 2.) Et cum
intinxisset panem, dedit Iudae
Simonis Scaeriotis. ²⁷ Et post
buccellam, tunc introivit in il-
lum satanas. (123, 10.) Dicit ei
Iesus, Quod facis fac citius.
²⁸ Hoc autem nemo scivit dis-
cumbentium ad quid dixerit ei:
²⁹ quidam enim putabant quia

23. ὁ Ἰησοῦς Orig. iv. bis. | om. 69. || om.
ὁ B.
24. οὖν ABC²D. Fr. Nitr. L. rel. Syr. Hel.
Memph. Goth. Orig. iv. 437^c. | om. C*.
69. A sic. c. ff. (Sabat.). Syr. Pst. Arm.
[e. \mathcal{A} eth.]
— Πέτρος D*.
— καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰπὲ τίς ἐστίν BC. Fr.
Nitr. LX. 33. (Vulg.) (a.) b. (f.) (ff.) (g.) l.
(\mathcal{A} eth.) Orig. iv. (437^c). (438^b). (440^{b,c}).
| † πνεσθαί τις αν ιη \mathcal{C} . A (ειῖ)
D. rel. Syr. Pst. & Hel. (Memph.) Goth.
Arm. uti cognosceret a Jesu de quo
dixisset e. || add. οὗτος D. | Contra,
Orig. iv. quater. || (περι οὗ λέγει om.
b. ff. l.)
25. ἀναπεσὼν BC* LX. 33. K. Orig. iv.
437^c. (440^d). | † ἐπιπεσὼν \mathcal{C} . AC³D
M sic. rel. || † add. δε \mathcal{C} . A EFGHS
U. ff. Syr. Hel. txt. Memph. MS. Goth.
(Arm.) (\mathcal{A} eth.) ("et" etc. Syr. Pst.) |
add. οὖν DLXΔ. 1. 33. 69. M. (Vulg.)
a. (b.) c. f. l. Syr. Hel. mg. Memph. ed.
Theb. Mt. | om. BC. e. Orig. iv. 437^c.
— οὕτως (post κεινος) BCLXΔ. 33. EF
GHM. Goth. | οὗτος KSUA. | * om.
 \mathcal{C} . AD. 1. 69. vv. Orig. iv.
— του Ἰησ. Orig. iv. | το Ἰησ. 1.
26. ἀποκρίνεται add. αυτῷ D. 69. (etra,
Orig. iv. 437^d.) cui resp. Am. || add.
οὖν BC* LX. a. Syr. Hel. mg. Orig. iv.
437^d. | om. AC³DA. 1. 33. 69. rel. vv.
|| (om. αποκρ. ὁ Ἰησ. εκ. εστιν F.)

26. ὁ Ἰησοῦς Orig. iv. | om. ὁ B. Mai. M.
|| add. καὶ λέγει D. 69 (add. αυτῷ).
Syr. Pst. (Memph.) Arm. \mathcal{A} eth.
— ψ] add. αν D. 1. | om. Orig. iv. 437^d.
441^{a,c}.
— βαψω το ψωμιον και δωσω BC (L).
(Syr. Pst.) Memph. Arm. \mathcal{A} eth. Orig.
iv. (437^d). 441^{a,c} deserte οὗ γέγραπται,
ἐκεῖνός ἐστιν ὃς ἐγὼ δώσω τὸ ψωμίον,
ἀλλὰ μετὰ προσθήκης τοῦ βάψω κτλ.
(non ψωμιον C.) | δώσω δω L. | † βα-
ψας το ψωμιον ἐπιδώσω \mathcal{C} . (A)(D)X
Δ. (1.) 33. rel. (Vulg. a. b. c.) e. (f. l.)
Syr. Hel. Goth. || βαψας] εμβαψας
AD. 1. K. (nom 69.) vid. Matt. xxvi.
23. Mar. xiv. 20. || ἐπιδώσω δώσω X
M.
— αυτῷ BCLX. 33. M. Syr. Pst. Memph.
Orig. iv. 441^a. | * om. \mathcal{C} . AD. rel.
Arm.
— βαψας οὖν BCLX. 33. (a.) Orig. iv.
437^d. 444^a. | † καὶ εμβαψας \mathcal{C} . A. rel.
(Vulg.) (b. c.) e. (f.) rel. | καὶ βαψας D.
69. Orig. iv. 441^{a,c}.
— το ψωμ. 2°. Orig. iv. quater. | om. το
B.
— λαμβάνει και BCLX. 33. M. Syr. Hel.
mg. \mathcal{A} eth. Orig. iv. quater (444^a dis.) |
* om. \mathcal{C} . AD. rel. Latt. Syr. Pst. &
Hel. txt. rel.
— Σιμωνε] om. a. e. Arm. | τῷ 69 sic.
| Σιμωνι Orig. iv. ed.
— Ἰσκαριωτου BC. Fr. Nitr. L(X). 33 sic.

M. Am. g. Orig. iv. 437^d cod. 441^a cod.
444^b cod. (Σκαρ. X.) | † Ἰσκαριωτῇ \mathcal{C} .
ΔΔ. 1. 69. rel. Memph. -tac Vulg. Cl.
b. c. Goth. Arm. Orig. iv. 426^c. 437^d ed.
441^a ed. e. 444^b ed. 445^a. | απο Καρνω-
του D. Scaerioth a. e. ff. Scaerithe
f.
27. μετὰ το ψωμιον Orig. ii. 126^c. iii. 581^d.
iv. 212^a. 419^d. 426^c. 437^d. 441^a. 444^b. in
Cat. ap. Cram. (Eph. 183.) Orig. Int. iii.
401^f. | om. D. e.
— τότε Am. f. Orig. iv. 437^d cit. 441^a.
444^b. (etra Orig. ii. 126^c.) | om. DL.
Vulg. Cl. a. b. c. ff. Memph. Orig. iii.
581^d. iv. 212^a. in Cat. Orig. Int. iii. iv.
bis. statim e.
— ὁ σατ. Orig. iii. iv. 5^{ies}. in Cat. | om.
ὁ D* Δ.
— λεγει οὖν b. c. ff. Syr. Hel. rel. Orig. iv.
437^d. | καὶ λεγει D. Vulg. Cl. e. Syr.
Pst. \mathcal{A} eth. dicit (tantum) Am. a. f. l.
— Ἰησ.] † praem. ὁ \mathcal{C} . ACD. Fr. Nitr.
rel. Orig. iv. | om. BL.
— ποιησον Orig. iv. 437^d. 442^d (2^o).
443^{b,c,d}. 444^c. | ποιης D*. ποιει Orig.
iv. 442^d (1^o).
— ταχιον Orig. iv. 7^{ies}. | εν ταχει X.
28. τουτο Orig. iv. 437^d. | τοτε Δ.
— δε Orig. iv. | om. B.
29. επει Orig. iv. 437^d. | ορι D.

24. dixit Cl. | 26. om. cui Cl. | Scaeriotao Cl.
| 27. om. tunc Cl. | in cum Cl. | et dixit ei Cl.

A B C D [N] [Q].
L X Δ.
1. 33. 69.
E (F) G H K M S U A.

κομον εἶχεν † Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ [ό] Ἰησοῦς,
Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτὴν· ἢ τοῖς
πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. ³⁰ λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκείνος,
† ἐξῆλθεν εὐθύς. ἦν δὲ νύξ.

loculos habebat Indas quia dicit ei Iesus, Emec ea quae opus sunt nobis ad diem festum, aut egenis ut aliquid daret. ³⁰ Cum ergo accepisset ille buccellam, exivit continuo: erat autem nox.

³¹ Cum ergo exisset, dicit Iesus, Nunc clarificatus est filius hominis, et deus clarificatus est in eo. ³² Si deus clarificatus est in eo, et deus clarificabit eum in semet ipso, et continuo clarificabit eum. ³³ Filii, adhuc modicum vobiscum sum. Quaeritis me, et sicut dixi Iudaeis, Quo ego vado vos non potestis venire, et vobis dico modo. ³⁴ Mandatum novum do vobis ut diligatis invicem, sicut dilexi vos ut et vos diligatis invicem. ³⁵ In hoc cognoscent omnes quia mei discipuli estis, si dilectionem habueritis ad invicem. ³⁶ (126, 1.) Dicit ei Simon Petrus, Domine, quo vadis? Respondit Iesus, Quo ego vado non potes me modo sequi, sequeris autem postea. ³⁷ Dicit ei Petrus,

32. ἐν ἑαυτῷ

*cap. 7:34.
8:21.

¶ F

48 ³¹ ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει † Ἰησοῦς, Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. ³² [εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ,] καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν. ³³ τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου † ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ³⁴ ἐντολὴν καὶ νῦν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ³⁵ ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, εἰ ἠγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. ³⁶ Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη † Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασάι μοι νῦν ἀκολουθεῖν. † ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. ³⁷ λέγει

ρκς
α

29. *Ιουδας* | † praem. ὁ ς. CD. rel. | om. ABLX. 1. 33. 69. FMU. *Orig.* iv.
— ὁ *Ιησοῦς* | om. 1. Syr. Pst. | om. ὁ B. *Orig.* iv.
— *τὴν ἑορτὴν* *Orig.* iv. | om. *ἑορτὴν* 33 sic. (habet *τὴν*.)
— *δῶ* *Orig.* iv. | *δοι* D.
30. *εκείνος* *Orig.* iv. 443^c. | ante *το ψωμ*.
33. Vulg. *a.c.f.f.g.* | om. 69. b. Judas e. Syr. Pst.
— *ἐξῆλθεν* ante *εὐθ*. BCDLX. 33. 69. M. Vulg. *b.c.* Memph. *Æth.* *Orig.* iv. 443^{c,d}. 444^c. | † post ς. AΔ. rel. *a.f.* rel. (om. *εὐθ. e.*)
— *εὐθὺς* BCDLX. *Orig.* iv. *ter.* | † -*θεω* ς. AΔ. 1. 33. 69. rel.
— *ἦν δὲ νύξ.... ἐξῆλθεν* (ver. 31) | om. G.
31. *οὖν* St. 4. Elz. B. Mai. CDLX. 1. 33. 69. Latt. Memph. Arm. *Orig.* iv. 445^c. [*Æth.*] | om. St. 3. AΔEFHKMSUA. Syrr. Pst. & Hel. Goth. Arm. (*λέγει οὖν* U.)
— *λέγει* *Orig.* iv. | praem. *καὶ* A. Syr. Pst. | add. *οὖν* U. Goth.
— *Ἰησ.* | † praem. ὁ ς. ACDX. rel. *Orig.* iv. | om. BLΔ. | (ante *λέγει* X. *Orig.* iv.)
32. *εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ* AC². rel. Vulg. *e.f.* Syr. Pst. Memph. Theb. Mnt. Goth. Arm. *Æth.* Rom. *Orig.* iv. 445^c (cit.) 447^a. Hil. 1009^a. 1010^c. 1105^d.

- 1106^a. | om. BC*DLX. 1. *a.b.c.f.f.g.l.* Syr. Hel. *Æth.* 1. 2. 3. c. (vid. *Tert.* adv. Prax. 23.)
32. *αὐτῷ* 2^o. B. Mai. HA. *Orig.* iv. 445^c. 447^{a,b}. | † *ἐαυτῷ* ς. ACD. rel. *Tert.*
— *καὶ εὐθὺς δοξάσει* *Orig.* iv. *ter.* | *καὶ εὐθὺς καὶ ἐνεδοξάσει* D.
33. *μικρὸν* | add. *χρονὸν* LX. *c.f.l.* Eus. Ecl. Pr. 102. | Contra, Clem. 105. 972. *Orig.* ii. 126^d. iv. 451^d. 452^{c,d}. 453^c bis. d. *Orig.* Int. iii. 372^c. Hil. 420^c.
— *εἰμι* | add. *καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πεμψάντα με* 33. | Contra, *Orig.* iv. 451^d.
— *ζητήσετε* *Orig.* iv. | -*σατε* U. | *ζητεῖτε* 69.
— *ὅτι a.f.* *Orig.* iv. | om. D. Vulg. *b.c. e.f.f.*
— *ἐγὼ* ante *ὑπάγω* ABCDLX. 1. 33. 69. KMU. Vulg. *c.(e).f.f.f.l.* Goth. Arm. *Orig.* iv. 454^{c,d}. 455^{a,c}. | † post ς. ΔE FSGHSA. (a.) b. Syrr. Pst. & Hel.
34. ab init. | praem. *πλὴν* 1.
— *καθὼς.... ἀλλήλους* | om. X. 69* (mg.².)
— *καθὼς* | add. *καγὼ* D. add. *ego a.b. c.e.f.m.* Syr. Pst. Goth. Hil. 464^d. (*ἵνα καὶ.... ἀλλήλ.* om. *c.e.f.f.*)
35. *τοῦτῳ* | add. *γαρ* D. c.
— *εἰν* | *ἵνα* A.
— *ἐχητέ* | *ἐχετε* HKΛ. (*ἀγαπῆν ἐχετε ἐν ἀλλήλοις* ἀγαπᾶτε ἀλλήλους 69. Syr. Hel. mg. Arm.)

35. *ἀλλήλοις* | *ἀλλοις* C (Tf. in ed. codicis).
36. *ἀπεκριθῆ* | *λέγει* D. Latt. || † add. *αὐτῷ* ς. AC²DX. rel. Latt. Syr. Hel. *Æth.* add. et dixit ei Syr. Pst. | om. BC*L. Memph. Goth. Arm.
— *Ἰησοῦς* | † praem. ὁ ς. C³D. rel. | om. ABC*L.
— ὅπου | add. *ἐγὼ* DX. 33. 69. Smg. U. Latt. Theb. Mnt. Goth. Arm. *Orig.* iv. 295^c. 409^b. *Orig.* Int. iii. 35^b. (vid. ver. 33.) | Contra, ABCL. 1. Stxl. rel.
— *νῦν* *Orig.* iv. *bis.* *Orig.* Int. iii. | om. ΔU*. | *σὺ* D*. *e.c.* *σὺν*- D². (*σὺ νῦν man. rec.*)
— *ἀκολουθεῖν* | *ἀκολουθεῖν* *Orig.* iv. *bis.* | -*θῶν* C. || add. *ἀρτι* D. (c.)e. (vid. ver. 37.)
— *ἀκολουθεῖς δὲ ὕστερον* BC*LX. 1. 33. Latt. *Orig.* iv. *Orig.* Int. iii. | † ὕστ. *δε* *ἀκολ.* ς. AC²(D). rel. vv. || † add. *μοι* ς. C³. rel. (b.) (ante *ἀκολ.* D.) | om. ABC*LX. 1. 33. Vulg. *a.c. e.f.f.f.* Syr. Pst. & Hel. Memph. Goth. *Orig.* iv. *bis.*
37. *Πέτρος* | † praem. ὁ ς. BL*. 1s. 33s. 69. M. | om. ACL*ΔEGHKSUA. || om. *Πετρ.* D.
— *κυριε* | om. 33. Vulg.

29. quod dixisset ei Iesus Cl. | 31. dixit Cl. | 35. discip. mei Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
|| Matt. 26:34.
|| Mar. 14:30.
|| Luc. 22:34.

αὐτῷ[†] Πέτρος, Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι[†] ἀκο-
λουθεῖν[†] ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.
33[†] ἀποκρίνεται^{††} Ἰησοῦς, Ὡς τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ
ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ
[†] φωνήσῃ[†] ἕως οὗ[†] ἀρνήσῃ[†] με τρίς.

XIV. ρκζ

§ N

3. [καί] ἔτοιμ.
— ὑμῖν τόπον

§ Q

3. εἰμί [ἐγὼ]

4. οἶδατε [καί] τὴν
ὁδὸν [οἶδατε].

5. πῶς δυνάμεθα
τὴν ὁδὸν εἰ-
δεῖν;

7. [καί] ἀπ' ἄρτι

49¹ Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πιστεύετε
εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ² ἐν τῇ οἰκίᾳ
τοῦ πατρός μου[§] μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον
ἂν ὑμῖν^{*} ὅτι[†] πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν.
³ καὶ ἂν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω[†] τόπον ὑμῖν[†], πάλιν
ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι[§] ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν.
ἵνα ὅπου εἰμί ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ᾗτε. ⁴ καὶ ὅπου ἐγὼ
ὑπάγω[†] οἶδατε τὴν ὁδόν.⁵ λέγει αὐτῷ Θωμᾶς,
Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις·[†] πῶς[†] οἶδαμεν τὴν
ὁδόν;[†] ⁶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν
πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. ⁷ εἰ ἐγνώκετέ με, καὶ τὸν
πατέρα μου[†] ἂν ᾗδετε[†].[†] ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐ-

Quare non possum te sequi
modo? animam meam pro te
ponam. ³⁸ Respondit Iesus,
Animam tuam pro me ponis?
Amen amen dico tibi, non can-
tabit gallus donec me ter ne-
ges.

¹ (127, 10.) Non turbetur cor
vestrum: creditis in deum, et
in me credite. ² In domo pa-
tris mei mansiones multae sunt:
si quo minus, dixissem vobis:
quia vado parare vobis locum.
³ Et si abiero et praeparavero
vobis locum, iterum venio et
accipiam vos ad me ipsum, ut
ubi sum ego et vos sitis. ⁴ Et
quo ego vado scitis, et viam
scitis. ⁵ Dicit ei Thomas, Do-
mine, nescimus quo vadis, et
quomodo possumus viam scire?
⁶ Dicit ei Iesus, Ego sum via
et veritas et vita: nemo venit
ad patrem nisi per me. ⁷ Si
cognovissetis me, et patrem
meum utique cognovissetis: et
a modo cognoscitis eum et vi-

37. δυνάμι σοι[†] δύνασαι μοι A. || add.
νυν C*DLX. (vid. ver. 36.) | om. AB
C² rel.

— ακολουθεῖν BC*. | † ακολουθῆσαι Ξ.
ADC² rel. (vid. ver. 36.)

— ἀρτι ABC³D. rel. | om. C*LX. (vid.
ver. 36.)

— μου ὑπὲρ σου[†] σου ὑπὲρ ἐμοῦ G.

— ὑπὲρ σου ante τὴν ψυχὴν μου X.

38. ἀπεκρ.... Ἰησοῦς[†] om. A*.

— ἀποκρίνεται ABC*LX. 1. 33. 69.
Syr.Hel. dicit Syr.Pst. | † ἀπεκριθῇ
Ξ. C³DA² rel. || † add. αὐτῷ Ξ. C³.
1. rel. Vulg. Cl. b.f. Syr.Pst. Memph.
Æth. | om. ABC*LX. 33. 69. KM.
Am. a.e.ff. Syr.Hel. Goth. Arm.
|| post Ἰησοῦς add. καὶ εἶπεν αὐτῷ D.
c.(ff.)

— Ἰησοῦς[†] † praem. ὁ Ξ. C³ rel. | om.
ABC*DLXK.

— ου μὴ[†] praem. ὅτι D. c. Syr.Pst.&
Hel. Goth.

— φωνήσῃ ABXΔ. 33. GKU. | † -σει Ξ.
CDL. rel. Orig. iv. 411^b.

— οὐ[†] om. X. (an Orig. iv.)

— ἀρνήσῃ BDLX. 1. Orig. iv. | † ἀπαρ-
νήσῃ Ξ. AC. rel. (vid. Matt. xxvi.
34. Mar. xiv. 30. Luc. xxii. 34.) | ἀπαρ-
νήσει 69. M. (τρὶς ἀπαρνήσει με 69.
vid. Mar. et Luc.)

1. ab init.] praem. καὶ εἶπεν τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ D. a.c.

1. καρδιά[†] add. μηδὲ δειλιῶ X. e. Hil.
291°. (vid. ver. 27.)

2. μὴ[†] μῆγε 1.

— αν[†] supra lin. X.

— ὅτι ante πορεύομαι ABC*DLX. 33.
69. K. Vulg. b.e.f.f.g. Syr.Pst.&Hel.
Memph. Arm. | *om. Ξ. C*NΔ. 1
sic. rel. a.e.f. Goth. Æth. Orig. Int.
ii. 375^b. (πορεύομαι.... ὑμῖν om. 1.)

3. καὶ εἰαν.... ὑμῖν τοπον[†] om. 69. Syr.
Pst.(ap. Widmanstad.) Arm.MSS.

— καὶ εἰαν[†] kan D. (postquam Æth.)

— καὶ ante ἔτοιμ. B.Mai.CNLX. 1. 33.
SsUA. (Latt.) Syr.Hel. Arm. Æth. |
om. AB.Bth.Bch.DΔEGHKM. f. Syr.
Pst. (Memph.) Goth.

— ἐτοιμάσω ABCNL. rel. (Latt.) Syr.
Pst.&Hel. (Goth.) Arm. | ἐτοιμάσαι
DM. f. Memph. | ἐτοιμάσας H* sic.

— τοπον ante ὑμῖν BDNLX. 1. 33. K.
Memph. | † post Ξ. AC. rel. Vulg.
b.c.f.f.f.g. rel. (om. ὑμ. τοπ. e. om.
τοπον a.)

— ἐρχομαι[†] ante πάλιν D.

— παραλήμψομαι[†] -ψομαι ΔΥ.

— ἡτε Orig. i. 645^c. (εἴτε G.) | εἶσθαι D.

4. ἐγὼ ABCNQΔ. 33. rel. Vulg. c.f.g.
Memph. | om. DLX. 1. 69. a.b.e.f.f.
Arm. Æth.

— οἶδατε τὴν ὁδόν BC*QLX. 33. a.
Memph. (Æth.) | † οἶδατε καὶ τὴν
ὁδὸν οἶδατε Ξ. AC³DNΔ. 1. 69. rel.

Vulg. b.e.e.f.f. Syr.Pst.&Hel. Goth.
Arm.

5. Θωμᾶς[†] add. ὁ λεγομενος διδυμος D.
(vid. cap. xi. 16. xx. 24. xxi. 2.)

— πως[†] † praem. καὶ Ξ. AC²DNQ. rel.
Vulg. c.e.f.m. rel. Tert. adv. Prax. 24.
| om. BC*L. a.b. Æth.

— οἶδαμεν τὴν ὁδόν BC*(D). a.(b).(e.)
(m.) Æth. (Tert. adv. Prax.) (τ. ὁδ.
οἶδ. D. b.e. Tert. adv. Prax.) | † δύνα-
μεθα τὴν ὁδὸν εἰδεῖναι Ξ. AC²(N)Q.
rel. Vulg. c.f. rel. (δυνάμεθα N.) | τ.
ὁδ. δυν. εἰδ. K. Arm.

6. ὁ Ἰησ. ABC³DNQ. rel. | om. ὁ C*L.

7. εἰ[†] om. A*.

— ἐγνώκετε[†] -κατε D*.

— με[†] εἰ D. | om. A. | Contra, Tert.
adv. Prax. 24. Hil. 939^a.d.

— αν ᾗδετε BC*QL(X). 1. 33. Vulg.
(f.) [Latt.] | εἰδῆτε LX. ante αν X. |
† ἐγνώκετε αν Ξ. AC³D²N. rel. | γνω-
σέσθαι D*.

— απ' ἀρτι[†] † praem. καὶ Ξ. AC³DN. rel.
Vulg. b.c.e.f.f.m. vv. Iren. 200. 236.
Tert. adv. Prax. 24(MS.). Novat. 210.
Hil. 939^a. | om. BC*QLX. 1. 33. a.
Victorin.(ap.Sabat.)

— γινώσκετε Tert. adv. Prax. Hil. | cog-
novistis Iren. 236. nostis Novat.

— αὐτον 1°. ? om. Q(ap.Knit.)

33. respondit ei Cl. | pones Cl. | ter me Cl.
7. cognosceitis Cl.

Α Β (C) D (N) Q.
L X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUA.
¶ C
§ Theb.
9. τοσουτω χρόνον
¶ Theb.

10. ἐγὼ λαλῶ
§ Syr. Crt.
¶ N

τὸν καὶ ἐωράκατε [αὐτόν].[¶] ⁸ Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Κύριε, δείξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.
⁹ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, [§] Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμί, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; [¶] ὁ ἐωρακὼς ἐμὲ ἐώρακεν τὸν πατέρα. [καὶ] πῶς σὺ λέγεις, Δείξον ἡμῖν τὸν πατέρα; ¹⁰ οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστίν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ [†] λέγω ὑμῖν [§] ἀπ' ἐμαντοῦ οὐ λαλῶ. ὁ δὲ πατὴρ [ὁ] ἐν ἐμοί μένων [†] [¶] ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹¹ πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί. εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε [μοι].

50 ¹² Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, [¶] ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα [†] πορεύομαι. ¹³ καὶ ὁ [†] τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. ¹⁴ εἰάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω.

distis eum. ⁸ Dicit ei Philippus, Domine, ostende nobis patrem, et sufficit nobis. ⁹ Dicit ei Iesus, Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me, Philippe? Qui vidit me, vidit et patrem: quomodo tu dicis, Ostende nobis patrem? ¹⁰ Non creditis quia ego in patre et pater in me est? Verba quae ego loquor vobis a me ipso non loquor: pater autem in me manens, ipse facit opera. ¹¹ Non creditis quia ego in patre et pater in me est? ¹² Alioquin propter opera ipsa credite.

Amen amen dico vobis, qui credit in me, opera quae ego facio et ipse faciet, et maiora horum faciet, quia ego ad patrem vado: ¹³ (126, 4.) et quodcumque petieritis in nomine meo, hoc faciam, ut glorificetur pater in filio. ¹⁴ Si quid petieritis in nomine

¶ Syr. Crt.

13. αἰτῆτε ρκη
14. αἰτήσητέ
* [με]
—† τοῦτο ποιήσω

8. αὐτον ult. AC³DNQL. rel. Latt. rel. Iren. cdd. 236. Tert. adv. Prax. Hil. | om. BC*. Iren. 200. (et cdd. et ed. Mass. 236.) (om. kai ἐωρ. αυτον 33. Arm. Use.)
9. λεγει Hil. 939^a. | απεκριθη N. (a.)
— ὁ Ἰησ. BCDNQ. rel. | om. ὁ AL.
— τοσουτον χρονον ABN. rel. Hipp. c. Noet. 7 (ii. 11). Orig. i. 725^c. | τοσουτω χρονω DQL. Iren. 200. Orig. Int. iii. 936^a. Marcel. ap. Eus. 39^a. Tert. adv. Prax. 24. Hil. 939^a. 940^d. 941^c. (τοσουτον L* sed corr.!)
— ἐγνωκας Hipp. Orig. i. | cognovistis Vulg. a.b.c.f. Æth. Iren. cdd. Tert. adv. Prax. 24. cognovisti Iren. MSS. et ed. Mass. | nostis e. Hil. | agnovistis Novat. 209.
— ἐωρακεν] add. kai Vulg. a.b.e.l. Iren. Orig. Int. i. 56^{b.d}. 86^c. ii. 57^d. 256^c. iv. 528^c. 612^d. Tert. adv. Prax. Novat. Hil. 918^b. 941^f. 939^a. 942^{a.b.c}. 1019^a. 1029^c. 1030^c. 1089^c. Lucif. 25 bis. 255. | om. c. Hipp. Orig. i. 725^b bis. iv. 104^a. 236^a. 287^d. 315^b. 450^c. Eus. Ecl. Pr. 45.
— και πως ADN LX sic. rel. f. Syrr. Pst. & Hcl. Goth. Arm. | om. και BQ. Vulg. a.b.c.e. Memph. Iren. Hil. 939^b. 941^f. (quomodo ergo Æth.) | ad fin. ver. om. G. Hipp.
— συ] σοι N. 69.

10. πιστευεις Hipp. c. Noet. 7 (ii. 11). Tert. adv. Prax. 24 bis. Hil. 520^c. 939^b. | -σεις B* Mai. ed. 1. | creditis Vulg. Hil. 941^f. 942^d. 943^c.
— λεγω BN LX. e. Syr. Hel. mg. Memph. (om. B* Rl. Mai. ed. 2.) | † λαλω Σ. Δ Q. rel. (Latt.) Syrr. Pst. & Hcl. txt. rel. Tert. adv. Prax. 24. Hil. 520^f. 939^b. 943^c. 1002^d. 1013^c. 1021^d. 1089^c. | λελαληκα D.
— ἡμιν Tert. adv. Prax. Hil. 939^b. 943^c. | om. 69. Syr. Pst. Hil. 1089^c.
— αφ εμαντον N.
— ὁ εν εμοι ADQX. rel. a.c.f. Syrr. Crt. Pst. & Hcl. rel. Hil. | om. ὁ BL. Vulg. b.e. ff. g. Orig. ii. 614^b. (μενω Δ Gr.)
— ποιει τα εργα αυτου BD. (facit facta e. facit opera Tert. adv. Prax. 24.) | ποιει τα εργα αυτος LX. 33. | ipse facit opera sua Memph. Æth. Hil. 188^d. (488^a). 520^f. 939^b. 943^{c.e}. 944^a. 950^b. 1002^d. 1013^c. 1021^d. | † αυτος ποιει τα εργα Σ. Δ (N) Q. rel. Vulg. (f.) (g.) Syrr. Crt. Pst. & Hcl. Goth. Arm. Orig. ii. 614^b. (post αυτος hiat N.) (ποιη M.) | ipse loquitur, et opera quae ego facio ipse facit a.b.c.(f.) || add. "haec" Syrr. Crt. Pst. & Hcl. Goth.
11. πιστευετε] praem. ου U. Vulg. | Contra, Tert. adv. Prax. 24. Hil. saepe.
— μοι 1^o. Syrr. Crt. & Hcl. Hil. | om. Vulg.

ff. g. Syr. Pst. Syr. Hier. Tert. adv. Prax.
11. ὅτι εγω εν τω πατρι και ὁ πατηρ εν εμοι Iren. 315. Hipp. Philos. ix. 12 (289). Tert. adv. Prax. 9. 24. Hil. 520^f. 799^c. 807^b. 808^b. 939^b. 944^a. 1002^d. 1019^b. 1021^d. 1030^c. | ὅτι ὁ πατ. εν εμ. καγω εν τω πατρι D. Orig. i. 750^c (ὁ γαρ πατ.) Hil. 950^b. || και ὁ πατ. εν εμοι] om. A. (τα ῥήματα ver. 10. ad εν εμοι bis 69.)
— εμοι] add. εστιν Elz. 1. 69 (2^o). Vulg. c.e. Syr. Crt. Goth. Arm. Usc. Iren. Hil. 1002^d. (vid. ver. 10.) | om. St. 3. A (vid. sup.) BDQLX Δ. 33. 69 (1^o). EGH sic. K MSUA. a.b.f. ff. Syrr. Pst. & Hcl. Memph. Arm. Zoh. Æth. Eus. Ec. Pr. 204. Tert. bis. Hil. 101^{es}.
— μη] μηγε D. | om. 69*. (Et si mihi non creditis Syr. Crt.)
— αυτα ADQL. rel. Latt. (et e sic.) Syrr. Crt. & Hcl. Goth. Hil. 939^b. 944^a. 950^b. 1002^d. | αυτου B. Æth. | om. ff. (Blan.). Syr. Pst. Syr. Hier. Memph. Arm. Tert. Hil. 520^f. || add. μη G.
— μοι 2^o. ABQ. rel. a.b. ff. Syr. Hcl. rel. | om. DL. 33. Vulg. c.e.f. Syrr. Crt. & Pst. Syr. Hier. Tert. Hil. 51^{es}.
12. τουτων] τουτων sic U.

9. videt A. (bis). | 13. petitoritis patrem Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. [C.] P. H.
Memph. [Theb.]
Goth. Arm. Æth.
§ Syr. Cr. t.
15. τηρησατε
z cap. 15: 10.
a cap. 16: 17.

15 εἰν ἀγαπάτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς § † τηρή-
σετε." 16 † καὶ γὰρ ἐρωτήσω τὸν πατέρα, z καὶ ἄλλον
παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα † ἡ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν
αἰῶνα, 17 a τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ
δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει
αὐτό· ὑμεῖς [δὲ] γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει,
καὶ ἐν ὑμῖν † ἐστίν." 18 οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς,
ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. 19 ἔτι μικρὸν ¶ καὶ ὁ κόσμος
με οὐκ ἔτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ,
καὶ ὑμεῖς † ζήσετε." 20 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ † ὑμεῖς
γνώσεσθε" ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν
ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν. 21 ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ
τηρῶν § αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ
ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου.
† καὶ γὰρ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμὰν
τόν.

¶ Syr. Cr. t.

§ Syr. Cr. t.

ρθ
αρλ
ι

51 22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης,

meo, hoc faciam. 15 Si diligitis me, mandata mea servate. 16 Et ego rogabo patrem, et alium paracletum dabit vobis, ut maneat vobiscum in aeternum, 17 spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum nec scit eum: vos autem cognoscitis eum, quia apud vos manebit et in vobis erit. 18 Non relinquam vos orfanos, veniam ad vos. 19 Adhuc modicum et mundus me iam non videt: vos autem videtis me, quia ego vivo et vos vivetis. 20 In illo die vos cognoscetis quia ego sum in patre meo et vos in me et ego in vobis. 21 Qui habet mandata mea et servat ea, ille est qui diligit me: (120, 1.) qui autem diligit me, diligetur a patre meo, et ego diligam eum et manifestabo ei me ipsum.

22 (130, 10.) Dicit ei Iudas, non ille Scariotis, Domine, quid

12. πατέρα] † add. μου. 5. Δ. rel. e. Syrr. Pst. & Hel. (h. Syr. Cr. t.) | om. AB DQLX. 1. 33. 69. (Latt.) Memph. Goth. Arm. Æth. Novat. 213. Hil. 799^d. — πορευομαι] ante προς τ. πατέρα 33. e. Hil. | Contra, Novat. || πορευομαι QH*. Memph.
13. τι] om. l.
— αιτησητε AD. rel. | αιτητε BQ. (-ται B.) || add. τον πατέρα 33. Vulg. Cl. | add. ab eo b. ab illo c. (non hab. Vulg. a. e. f. f. g.) || mox ("faciam vobis") Syr. Pst. t.)
— ινα δοξασθη... ad fin. ver.] om. A*. (eadem bis habet G.)
14. om. ver. X. 1. A*. b. Syr. Hier. Arm. Zoh. et MSS. (habet Arm. Usc.)
— εαν τι] και εαν τι U. ff. Memph. MS. | αν τι D. (om. τι Syr. Pst. t.)
— αιτησητε] add. με BΔ. 33. EHU sic. Vulg. c. f. Syrr. Pst. ed. & Hel. Goth. Arm. Usc. | om. ADQL. rel. a. e. g. Syr. Pst. MS. Memph. | a patre meo ff. Æth. (om. εν τῷ ον. μου Arm. Usc.)
— εγω DQG (2°) M. rel. a. f. ff. Syrr. Pst. & Hel. Goth. | om. ABL. 33. G (1°) A². Vulg. c. e. g. Memph. Arm. Usc. (Æth.) || τουτο ABL. 33. G (1°) M* A². Vulg. c. g. Memph. Arm. Usc. Æth. (vid. ver. 13.) | Contra, DQG (2^o) M². rel. a. e. f. ff. Syrr. Pst. & Hel. Goth.
15. τηρησετε BL. Memph. Eus. c. Mcl.

170^b. | τηρησητε 33. 69*. | † τηρησατε 5. ADQ. 69 (e corr. l.) rel. Latt. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Arm. Æth. Orig. ii. 801^d. Orig. Int. iii. 45^a. Eus. in Ps. 251^b. Novat. 213. Lucif. 155.
16. καγω BDQ. 1. | † και εγω 5. ALX. rel. Eus. c. Mcl. 170^b. in Ps. 251^b.
— η (B) QLX. 33. a. (b.) c. e. f. f. m. Syrr. Cr. Pst. & Hel. mg. Memph. Goth. Eus. c. Mcl. 170^b. 171^a. in Ps. 251^c. Novat. 219. Hil. 805^d. Lucif. 155. (post αιωνα B. b.) ειη Eus. in Es. 506^d. | † μενη 5. AD. rel. Vulg. g. Syr. Hel. txt. Arm. ntr. q. habet Æth. (μενει 69.)
— μεθ' ὑμων] post εις τον αιωνα D. Eus. in Es. | Contra, Eus. c. Mcl. bis. in Ps. 17. θεωρει] -ριτε H.
— αυτο ter.] αυτον D* L. (3°. G² Tj.) | -τω* 1° et 2° 69. 1° et 3° M. 3° U.
— ουδε γιν. αυτο] om. E.
— γινωσκει] -κετε H.
— αυτο 2°.] om. B. a. Lucif.
— ὑμεις δε ADL. rel. Vulg. c. e. f. f. g. rel. | om. δε BQ. a. b. Lucif.
— μένει hoc accentu X. 1. 33. 69. EGH KMUA. a. b. c. e. f. ff. Syrr. Cr. Pst. & Hel. Goth. Lucif. | μενεί Vulg. Syr. Hier. Arm. Æth. | "est" Memph.
— εν ὑμιν Vulg. a. e. f. Lucif. | συν ὑμιν 1. b. c. ff. Arm.
— εστιν BD*. 1. 69. Tol. a. b. c. e. f. ff. Syrr. Cr. t. & Pst. Goth. Lucif. (add. in

eternum e.) | † εσται 5. AD² QL. 33. rel. Vulg. Syr. Hel. Syr. Hier. Memph. Arm. Æth. (hoc ord. in Syr. Hier. in vobis manebit et apud vos erit.)
19. ετι μικρον cum antt. conj. Syrr. Cr. t. Pst. & Hel.
— ουκ ετι Hil. 956^b. | ου Δ. b. e. Syr. Pst. — με 2°.] om. QL.
— οτι εγω ζω fin.] om. e.
— ζησετε BLX. | † ζήσεσθε 5. ADQ. rel.
20. ὑμεις ante γνωσεσθε BQLX. 33. M*. Vulg. f. | † post 5. DΔ. 1. rel. a. c. e. Syr. Hel. Memph. Goth. Arm. | om. ὑμεις Δ. b. Syr. Pst. Æth.
— καγω] και εγω ΔΕ² G M U.
21. ὁ δε αγαπων με] om. Δ.
— καγω BDQLX. 1. G sic A. | † και εγω 5. ΔΔ. 33. Usc. rel.
— ενφωνισω D* Gr.
— αυτη εμαυτον Lucif. 155. | αυτον εμαυτη M.
22. αυτη] om. A sic.
— ουχ ὁ ισκαρ.] Thomas Syr. Cr. t. | ὁ κανανιτης Theb. Mt.
— Ισκαριωτης Vulg. Cl. | απο Καρωτων. D. | Scarioth Lucif. 155. Scariotis Am. ille Scarioth a. ille Scariotes b. (f.) Syrr. Pst. & Hel. ille Scariotha e. (ff.) || add. sed alius b. ff.

17. cognoscetis Cl. | 22. Iscariotes Cl.

Λ Β Δ (Q).
L X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUA.
¶ Q

¶ Syr. Crt.

$\frac{\rho\lambda\alpha}{a}$

^b cap. 16: 13.

$\frac{\rho\lambda\beta}{a}$

§ Syr. Crt.

Κύριε, τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυ-
τόν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; ²³ ἀπεκρίθη ἡ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ, Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρή-
σει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς
αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησό-
μεθα. ²⁴ ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ
τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ
τοῦ πέμψαντός με πατρός. ²⁵ Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν
παρ' ὑμῖν μένων. ²⁶ ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ὃ πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου,
ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς
πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.

52 ²⁷ Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν
δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι
ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά, μηδὲ δει-
λιάτω. ²⁸ ἡκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Ὑπάγω καὶ

factum est quia nobis manifes-
taturus es te ipsum et non
mundo? ²³ Respondit Iesus et
dixit ei, Si quis diligit me, ser-
monem meum servabit, et pater
meus diliget eum, et ad
eum veniemus et mansiones
apud eum faciemus; ²⁴ qui non
diligit me, sermones meos non
servat: ^(131, 1.) et sermonem
quem audistis, non est meus,
sed eius qui me misit patris.
²⁵ Hæc locutus sum vobis apud
vos manens: ²⁶ ^(132, 10.) para-
clethus autem, spiritus sanctus
quem mittit pater in nomine
meo, ille vos docebit omnia et
suggeret vobis omnia quaecum-
que dixero vobis.

²⁷ Pacem relinquo vobis, pa-
cem meam do vobis: non quo-
modo mundus dat ego do vobis.
Non turbetur cor vestrum ne-
que formidet. ²⁸ Audistis quia
ego dixi vobis Vado et venio

22. κυριε] add. και QΔ. 1. 69. GHIKMSU
A. Syr.Hcl. (id est ut vid. κε bis scrip-
tum postea κε και). | om. ABDLX. 33.
E. Latt. Syrr.Crt.&Pst. Memph. Theh.
Mnt. Goth. Arm. Æth. Orig. Int. iii.
79^c. Lucif.
— γεγονεν Orig. Int. iii. Lucif. | εστιν
D.
— ἡμιν] post μελλ. D. (Vulg.Cl.) e.
Orig. Int. iii.
— εμφανιζειν Orig. Int. iii. | -ζεις A.
Lucif. 155.
— σεαυτον] εαυτον 69(*Scr.).
23. Ιησους] †praem. ὁ σ. X. 69. MA.
Orig. i. 234^a. | om. ABDLΔ. 1. 33. EG
HKSU.
— τηρησει Orig. i. 234^a. Eus. c. Mcl. 92^b.
170^d. | -ση X. 69. GH.
— αγαπησει Orig. i. Eus. c. Mcl. 170^d. |
-ση G.
— ελευσομεθα Orig. i. 230^b. 234^a. 238^c.
756^d. iii. 170^c. in Cat. ap. Cram. Matt.
78; Cat. Cram. Eph. 161. Orig. Int. i.
50^b. ii. 444^b. iii. 29^a. 65^a. 79^c. 958^d. iv.
474^a. Eus. c. Mcl. 170^d. 171^a. in Ps. 40^b.
Novat. 213. Hil. 449^a. 963^a. Lucif. 155.
| ελευσομαι D. e. Syr.Crt. | πορευσο-
μεθα 69.
— μονην παρ' αυτη Orig. i. quater. iii.
Orig. Int. i. iii. quater. iv. (Cat. Matt.
78.) Cat. Eph. 161. Eus. c. Mcl. bis.
in Ps. Novat. Hil. | προς αυτον μονην
D. Syr.Pst.

23. ποιησομεθα B(L)X. 1. 33. 69. Orig. i.
230^a. 234^b. 238^c. 756^d. iii. in Cat. ap.
Cram. Matt. 78. in Psal. Gall. xiv. 54.
Orig. Int. i. ii. iii. quater. iv. Eus. c.
Mcl. 170^d. 171^a. in Ps. Novat. Hil. bis.
Lucif. (-σωμαιθα L.) | † ποιησομεν σ.
AE. rel. Orig. Cat. Cram. Eph. 161.
(-σωμεν ΔMA.) | ποιησομαι D. e. Syr.
Crt.
24. τηρει (τηρη G.) | τηρησει D. Memph.
— ὁ λογος] add. ὁ εμος D. a.e. Syr.Hcl.
Arm. Æth. | Contra, Marcel. ap. Eus.
37^c. 38^d. || (om. ὃν ακουετε a.e.)
— παρτος Marcel. ap. Eus. bis. (πῆρ sic
II.) | om. 69.
25. ὑμιν 2^o. Eus. c. Mcl. 170^d. 171^b. in Ps.
251^c. | ὁμεν D*. | ὑμων L*X. 69² (ἡμ.
Scr.)
26. ὁ δε Eus. c. Mcl. 170^d. 171^b. in Ps.
251^c. | ἡ δε 1.
— ὃ Eus. c. Mcl. bis. in Ps. | ὃν LX.
— πεμψει Eus. c. Mcl. bis. in Ps. | -ψη
L. 69* Scr. A.
— πατηρ] add. μου D. g. Syrr.Crt.&Pst.
Memph.W. Eus. c. Mcl. bis. in Ps. |
Contra, Novat. 213.
— και υπομν. ὑμ. παντα Orig. iii. 697^b.
Orig. Int. i. 61^c. Eus. c. Mcl. bis. (in
Ps.) Novat. 213. | om. A. b.m. Syr.
Crt. | post ἡμιν (om. παντα) Arm.ed.
(Contra, edd. quidam.)
— ἃ e. | ὅσα 1. Vulg. a.b.c.f.f.m. Orig.
iii. Eus. c. Mcl. bis.

26. ειπον f. Syr.Hcl.mg. Arm. Æth.
Orig. iii. Eus. c. Mcl. bis. | αν ειπω D.
Vulg. a.b.c.e.f.f. | εγω ειπον X. 33. |
dico Syrr.Crt.Pst.&Hcl.txt.
— ὑμιν Vulg. f. Eus. c. Mcl. 170^d. |
om. a.b.c.e.f.f. Eus. c. Mcl. 171^b.
26. fin. seu 27 ab init.] add. εγω BL.
| om. AD. rel. Latt. rel. Orig.
iii.
27. ειρ. την ειρ. διδ. ὑμιν Orig. i. 752^d. iv.
100^c. Orig. Int. ii. 255^a. 267^b. 431^a. iii.
946^c. Eus. in Es. 364^d. 561^c. in Ps.
143^c. 171^b. Theoph.(Mai. 129.) Cypr.
203. 304. Hil. 377^c. 659^a. Lucif. 104. |
om. X.
28. ερχομαι] praem. εγω 69. | Contra,
Orig. i. 234^a. Novat. Hil. 1019^d.
— ηγαπατε AB. rel. Syrr.Crt.Pst.&Hcl.
rel. Orig. i. 234^a. Eus. c. Mcl. 110^b.
Novat. 214. Cypr. 169. 230. 321. Hil.
1019^d. | αγαπατε D*L. 69. H.
— πορευομαι] †praem. ειπον σ. ΔΕΚ².
rel. | om. ABDLX. 1. 33. 69. K*. Latt.
Syrr.Crt.Pst.&Hcl. Syr.Hier. Memph.
Goth. Arm. Æth. Orig. i. Eus. c.
Mcl. Novat. 214. Cypr. 169. 230. 321.
Hil. 1019^d. 1354^d. | (εγω πορ. 69.
Arm.)
— πατερα] add. μου 69. G. Syrr.Crt.&

22. manif. es nobis Cl. | 23. mansionem Cl.
| 21. misit me Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. (C.) P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.
¶ Syr. Cr.

ἐρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἡγαπάτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι
† πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ † μείζων
μου ἐστίν. ²⁹ καὶ νῦν ¶ εἰρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι,
ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε. ³⁰ οὐκ ἔτι πολλὰ
λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἐρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου †
ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, ³¹ ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ
κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς † ἐντολὴν
ἐδωκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως ποιῶ.

31. οὕτως ποιῶ,
ἐγείρεσθε

53 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

ad vos. Si diligeretis me, gauderetis atque quia vado ad patrem, quia pater maior me est. ²⁹ Et nunc dixi vobis prius quam fiat, ut cum factum fuerit credatis. ³⁰ Jam non multa loquar vobiscum: venit enim princeps mundi huius, et in me non habet quicquam, ³¹ sed ut cognoscat mundus quia diligo patrem, et sicut mandatum dedit mihi pater sic facio.

Surgite, eamus hinc.

XV.

¹ Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ
μου ὁ γεωργός ἐστιν. ² πᾶν κλήμα ἐν ἐμοὶ μὴ
φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον,
καθαίρει αὐτὸ ἵνα † καρπὸν πλείονα φέρῃ. ³ ἤδη
ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν.
⁴ μέντε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλήμα

¹ Ego sum vitis vera, et pater meus agricola est. ² Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet eum, et omnem qui fert fructum, purgabit eum ut fructum plus adferat. ³ Iam vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis: ⁴ manete in me, et ego in vobis. Sicut palme

cap. 13:10.

Pst. | Contra, *Orig.* i. *Eus.* c. *Mcl.* *Novat.* *Cypr.* *ter.* *Hil.* 1354^d.
28. πατήρ | † add. μου *Σ.* D²Δ. 69. rel. a. f. *Syrr.* Pst. & Hcl. rel. (h. *Syr.* Cr.) *Eus.* c. *Mcl.* | om. AB. Mai. D* LX. 1. 33. Vulg. b. c. e. ff. g. l. Æth. *Iren.* 158. *Orig.* *Int.* iii. 863^e. *Tert.* adv. Pr. 9. 14. *Novat.* 214. *Cypr.* 321. *Hil.* 512^e. 781^e. 794^b. 799^d. 857^f. 894^e. 918^e. 1018^{a, b}. 1355^a. | πατήρ ὁ πεμφας με *Orig.* i. 193^e. 752^e. 753^e. iii. 665^b. iv. 235^b. 247^a. 451^b. (*Novat.* 199. *Hil.* 1157^d om. πατήρ.)
29. πρὶν | προ του 69.
— ἵνα | in X.
— ὅταν | εαν L.
— πιστεύσητε | add. μοι D. || add. ὅτι ἐγὼ ἐπιπον ὑμῖν 33. | add. quia ego sum l.
30. γὰρ | om. 69. Arm.
— κοσμον | † add. τουτου *Σ.* 1. (Latt.) rel. *Hipp.* in Prov. Mai. vii. 74. *Orig.* ii. 816^a. iii. 225^b. iv. 349^a. 356^e. in Cat. Cram. Rom. 151. 1 Cor. 73. *Orig.* *Int.* ii. 315^e. 678^f. iii. 960^e. iv. 607^a. 657^f. *Hil.* 525^d. 619^d. 1021^a. | om. ABDGr. LXD. 33. 69. EGHK MSUA. *Syrr.* Pst. & Hcl. *Hil.* 129^e. 218^f.
— αρχων | ante του κοσμον 1. 69. Vulg. e. *Hipp.* in Prov. *Orig.* ii. 816^a. iii. 225^b. iv. 349^a. 356^e. in Cat. Rom. 1 Cor. *Orig.* *Int.* ii. 315^e. 678^f. iii. 960^e. iv.

607^a. 657^f. *Hil.* 129^e. 218^f. 525^d. 619^d. 1021^a. (vid. xii. 13. xvi. 11.)
30. ουκ εχει ουδεν (Latt.) *Syrr.* Pst. & Hcl. *Latt.* *Orig.* iii. 225^b. iv. 356^e. in Cat. Rom. (1 Cor. om. ουκ). *Orig.* *Int.* ii. 678^f. iii. 960^e. *Hil.* 1021^a. | ἐρησει ουδεν K. f. *Syr.* Hel. mg. (Arm.) (Æth.) *Hipp.* in Prov. *Orig.* *Int.* i. 91^d. *Hil.* 129^e. 218^f. | εἰρσκει ουδεν *Orig.* ii. 816^a. iv. 349^a. *Orig.* *Int.* ii. 315^e. iv. 607^a. 657^b. *Hil.* 525^b. 619^d. || add. εἰρειν D. a.
31. και καθως *Hil.* 1021^b. | om. και A* E. b. ff.
— εντολην εδωκεν BL(X). (1.) (33.) Latt. (*Hil.* 525^d. 1021^a.) (δεδ. X. 33. [δεδωκε 33 Mill.] εδωκ. μοι ὁ πατ. εντολ. 1.) | † ενετειλατο *Σ.* AD. rel. *Syrr.* Pst. & Hel. Goth. ut vid. Arm.
— ὁ πατηρ *Hil.* | om. D. e. l*. Æth.
— οὕτως | οὗτος 69*.
— αγωμεν 69 *Ser.*
1. ἡ 1^o. *Clem.* 138. *Orig.* iv. 23^b. *Eus.* D.E. 379^e. in Es. 371^d. in Ps. 493^a. 500^a. 667^d. | om. M*.
— αληθινη | add. ὑμεις τα κληματα *Orig.* iii. 304^e. in Prov. Mai. 16. *Orig.* *Int.* iii. 376^b. iv. 564^e. *Hil.* 76^e. (*Syr.* Hier. ad fin. ver.) | Contra, MSS. (et L.) vv. *Clem.* *Orig.* iv. 23^b. *Eus.* D.E. in Es. in Ps. 500^a. *Novat.* 214. ("discipuli vero palmites" habet *Orig.* *Int.* ii. 334^e inter "vitis vera" et "pater autem agric.")

1. ὁ γεωργ. ABL. rel. *Orig.* iii. iv. in Prov. *Eus.* Pr. E. 538^b. D.E. in Es. in Ps. | om. ὁ DA.
2. φερων 1°. *Eus.* in Ps. 500^b. | -ρων A. 33. H. || καρπ. φερ. | καρποφορον *Clem.* 138. | μενον μη φερων δε *Orig.* iii. 304^e. *Hil.* 76^e.
— και παν...καθαυρει αυτο *Clem.* *Eus.* in Ps. | om. 69.
— αυτο 1°. *Clem.* *Eus.* in Ps. *Novat.* p. 214. | om. 1. || add. pater b. c. l.
— το καρπον φερων *Eus.* in Ps. (φερων A. 33.) | το καρποφορον D. (-ρουν *Clem.*) | τον καρ. αυτον φερ. X. μενον και ποιουν καρπον καλον *Orig.* iii. manentem. *Hil.*
— καθαυρει a. f. *Clem.* *Orig.* iii. 304^e. *Orig.* *Int.* iii. 376^b. *Eus.* in Ps. *Novat.* | καθαυρει D. Vulg. b. c. e. ff. g. l. Memph. *Orig.* *Int.* iv. 564^d. *Hil.* 76^e.
— αυτο 2°. *Eus.* in Ps. | αυτον G. | αυτος H* sic. (pater meus *Hil.* 76^e.) | om. a. *Clem.* *Orig.* iii. *Novat.*
— καρπον ante πλειονα BLX. 33. M*. Latt. *Clem.* (habet πλειω). *Orig.* *Int.* iii. iv. *Eus.* in Ps. *Novat.* *Hil.* 76^e. | † post *Σ.* AD. rel. *Orig.* iii.
— φερη *Orig.* iii. *Eus.* in Ps. | -ρει 69. HKL.
3. init....καρπον φερειν ver. 4] om. D*.
4. ὑμιν | ἡμ. 69* *Ser.*
— καθως | add. γαρ 69. | Contra, *Eus.* in Ps. 500^b.

A B D [II] [N].
L X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUΛ.

4. μένῃ

6. συναγ. αὐτοῦ

^d cap. 14: 13. $\overline{\rho\lambda\gamma}$

$\overline{\rho\lambda\delta}$

10. τοῦ πατρὸς τὰς ἐντ.

§ II

$\overline{\rho\lambda\epsilon}$

$\overline{\delta}$

οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ ἡ μένῃτε." ⁵ ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ⁶ ἐὰν μὴ τις ἡ μένῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ καίεται. ⁷ ἐὰν μείνῃτε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ρήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὁ ἐὰν θέλῃτε ἡ ἀιτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. ⁸ ἐν τούτῳ ἔδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ ἡ γενήσθε ἐμοὶ μαθηταί. ⁹ καθὼς ἡγάπησέν με ὁ πατήρ, καὶ ἐγὼ ἡ ἀγάπησα. μένῃτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ¹⁰ ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρὸς μου τητήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

54 ¹¹ Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἡ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. ¹² αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους ὡς καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς. ¹³ μεῖζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει,

non potest ferre fructum a semet ipso nisi manserit in vite, sic nec vos nisi in me manseritis. ⁵ Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me et ego in eo, hic fert fructum multum, quia sine me nihil potestis facere. ⁶ Si quis in me non manserit, mittetur foras sicut palme et aruit, et colligent eos et in ignem mittunt, et ardent. ⁷ (133, 4.) Si manseritis in me et verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis petetis et fiet vobis. ⁸ (134, 10.) In hoc clarificatus est pater meus ut fructum plurimum adferatis et efficiamini mei discipuli. ⁹ Sicut dilexit me pater, et ego dilexi vos: manete in dilectione mea, sicut et ego patris mei praecepta servavi et maneo in eius dilectione.

¹¹ Haec locutus sum vobis ut gaudium meum in vobis sit et gaudium vestrum impleatur. ¹² Hoc est praeceptum meum ut diligatis invicem sicut dilexi vos. ¹³ (135, 4.) Maiorem hac di-

4. φέρειν *Eus.* in Ps. | φέρει 69.
— ἀφ' ἑαυτοῦ *Eus.* in Ps. | ἐν ἑαυτῷ 69.
— μενῃ *AD.* rel. *Eus.* in Ps. (εμμενῃ *Orig.* i. 586^c. μενῃ *G.*) | μενῃ *BL.* (vid. ver. 6.)
— οὐδὲ ὑμεῖς *Vulg.* *ef.* | καὶ ὑμεῖς *X. a. (b.)c.(ff.)* *Syr.Hel. Eus.* in Ps.
— μενῃτε *ABL.* | † μενῃτε *Σ. DX.* rel. *Eus.* in Ps. (ante ἐν ἐμοὶ 33. *e.*)
5. ἐγὼ] add. γὰρ *D*. a.* | Contra, *Orig.* iv. 23^c. *Orig. Int.* ii. 221^c. *Eus.* in Ps. 500^b.
— ἐν ἐμοὶ *Eus.* in Ps. | om. ἐν *DGr.**
— οὗτος *Eus.* in Ps. | οὕτως *M.*
— δύνασθε *Eus.* in Ps. | δύνατε 69.
— οὐδὲν *AD²L.* rel. | οὐδὲ ἐν *B.* | om. *D*.* || add. nisi in me quis manserit *a.*
6. μενῃ *ABD.* | † μενῃ *Σ. LX.* rel.
— ἐβλήθη] ἐκβλήθη *Lsic(G Tf.).* | ἐπλη-
θη *D*.*
— ἐξηράνθη] ξηρανθη *Lsic.*
— ἀντα *AB.* rel. *Am. a.b.c.f.f.* *Syr.Hel.* *Memph.* | αὐτο *DLXΔ.* 1. 33. *Vulg. Cl.* *e.g.* *Syr.Pst. Arm. Æth.* | αὐτου 69 (-τω *Scr.*) | om. *Goth.*
— το πῦρ *AB.Mai.LΔ.* 1. 33. 69. *EGK MSUΛ.* | *om. το *Σ. DXH.* vid. *Orig.*

- iii. 304^c. (vid. *Matt.* iii. 10. vii. 19. *Luc.* iii. 9.)
6. βάλλουσιν] ἐκβαλουσιν 33.
7. sic in 69 εαν μη μενῃτε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ρήματα τα ἐμα οὐ μενῃ ἐν ὑμῖν, εαν δὲ μενῃτε ἐν ἐμοὶ μηνῃ καὶ ὁ εαν θελήτε γενήσεται ὑμῖν.
— εαν] add. δε *D. f. Syr.Pst. Memph.* | add. μη 69.
— μενῃτε] μενῃτε *Δ.*
— ὑμῖν] ὑμῶν *L.*
— μενῃ] μενῃ *L.*
— ὁ εαν *ADL.* rel. | ὁ αν *B.*
— θελήτε] θέλετε *Δ.*
— αἰτήσαθε (*A*)*B(D) LX.* 1. *M. b.c.f.f.* *Goth. Arm. Æth.* (-σθαι *AD. Infin. u.c.f. Syr.Pst.*) | † αἰτησεσθε *Σ. E.* rel. *Vulg. g. Syr.Hel.* -σεσθαι *Δ.*
— ὑμῖν] om. *D*. e.*
8. τουτο *L*K*.*
— καρπον] post πολυν *D.*
— γενήσθε *BDLX.* 1. *M. Latt. Æth.* | † γενήσεσθε *Σ. A.* rel.
— ἐμοὶ] μου *D*.* | μοι *L. 33.*
9. καγὼ] καὶ ἐγὼ 33.
— ὑμᾶς ante ἡγάπησα *BD*L.* 1. 33. *a.b. e.* | † post *Σ. AD².* rel. *Vulg. cf. Goth. Novat.* 214.

10. μου 1°.] τας εμας *A.*
— τηρησητε] -σετε *L.*
— μου 2°.] τη ἐμῃ *X.* (om. *e.*)
— ἐγὼ] καγὼ *D. Latt. Memph.*
— του πατρος μου] post τας ἐντολας *Δ DLX.* rel. (*c.*)*ef.* rel. | ante *B. Vulg. a.b.f.f. Novat.* 214. | om. μου *B. a.b.c. ff. Novat.* 214.
— μενῷ *B**XEGU.*
— ἐν 2°.] εαν 69(**Scr.*).
11. ταυτα] add. δε *D. Syr.Hel.* | Contra, *Clem.* 466.
— ὑμῖν] ἡμῖν 1. (ἐν ὑμῖν...ὑμῶν om. *Clem.*)
— ἡ *ABD.* 1. (33.) (*Latt.*) *Syr.Pst.& Hel. Goth. Arm. Æth.* (ante ἐν ὑμ. 33. *c. Syr.Pst.*) | † μενῃ *Σ. LX.* rel. *f.* (? *Memph.*) | μενῃ *H.*
12. αὕτη] add. δε 69. *Clem.* 466. | Contra, *Cypr.* 14. 199. 304. *Lucif.* 156.
13. μεῖζονα] μεῖζο 69. (μεῖζονα *L.*)
— οὐδεὶς] οὐδὲ εἰς *B.*
— τις *Vulg. f.g.* | om. *D*. a.b.c.e.f.f.* *Arm. Lucif.* 156.
14. ὑμεῖς] add. γὰρ *D*.* | Contra, *Lucif.* — ποιητε] ποιειτε *LXM.* | ποιηητε *D*.*

6. arecet et colligent eum *Cl.* | mittent et ardet *Cl.*

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. ρλϵ
Goth. Arm. Æth. ι
° 1 Joh. 3:16.
14. δ̄ ἐγὼ
§ N

° ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.
14 ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ ἐὰν ποιήτε [†] ἅ" ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. 15 οὐκ ἔτι [†] λέγω ὑμᾶς" δούλους, ὅτι ὁ
§ δούλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ
εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἅ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός
μου ἐγνώρισα ὑμῖν. 16 οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε,
ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς
ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη·
ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου,
δῶ ὑμῖν.

16. αἰτῆτε ρλζ
— δῶ ὑμῖν δ
† cap. 13:34. ρλη

55 17 Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν [†] ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλή-
λους. 18 εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ
πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. 19 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε,
ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου
οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου,
διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 20 § μνημονεύετε
τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, Οὐκ ἔστιν δούλος
μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς
διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν
ὑμέτερον τηρήσουσιν. 21 ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιή-
σουσιν [†] εἰς ὑμᾶς" διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν

§ Matt. 10:24. ρλθ
cap. 13:16. γ
ρμ
ρμα
α
ρμβ
γ

lectionem nemo habet, ut ani-
mam suam quis ponat pro ami-
cis suis. 14 (136, 10.) Vos amici
mei estis, si feceritis quae ego
praecepit vobis. 15 Iam non
dico vos servos, quia servus
nescit quid facit dominus eius:
vos autem dixi amicos, quia
omnia quaecumque audiui a
patre meo nota feci vobis.
16 Non vos me elegistis, sed
ego elegi vos, et posui vos ut
eat et fructum afferatis et
fructus vester maneat, (137, 4.) ut
quodcumque petieritis patrem
in nomine meo det vobis.

17 (133, 10.) Haec mando vobis
ut diligatis invicem. 18 Si
mundus vos odit, scitote quia
me priorem vobis odio habuit.
19 Si de mundo fuissetis, mun-
dus quod suum erat diligeret:
quia vero de mundo non estis,
sed ego elegi vos de mundo,
propterea odit vos mundus.
20 (139, 3.) Mementote sermonis
mei quem ego dixi vobis, Non
est servus maior domino suo:
(140, 10.) si me persecuti sunt, et
vos persequentur, si sermonem
meum servaverunt, et vestrum
servabunt. 21 (141, 1.) Sed haec
omnia facient vobis propter no-
men meum, (142, 3.) quia ne-

14. ἅ B. Ech. DLX. 1. 69. Vulg. b. c. f. ff.
g. Syr. Hel. mg. (? Memph.) Cypr. 194.
Lucif. 119. | ὁ B. Btly. Mai. a. e. Goth.
Æth. Cypr. 108. Lucif. 124. 156. |
† ὅσα Ξ. AIIA. 33s. rel. Syrr. Pst. &
Hel. txt.
— ἐγὼ] om. A. Cypr. bis.
— ἐντέλλομαι] -λλωμαι 69. A.
15. λέγω ante ὑμᾶς ABLX. 33. Latt.
Syrr. Pst. & Hel. Iren. 243. Orig. Int.
ii. 104^c. iii. 48^c. iv. 542^a. 640^c. in Prov.
Mai. 46. Cypr. 108. 194. Hil. 522^d.
Lucif. 119. 124. 156. | † post Ξ. DGr.
IIG sic. rel. Goth. Æth. Orig. iv. 23^b. in
Cat. Cram. Eph. 107. (ὑμᾶς καλῶ Orig.
ii. 625^d. in Prov. Mai. 10. 21.)
— ὁ κυριος] ante αὐτου N. 69. Iren.
243 (2^o). Orig. iv. Orig. Int. iii. Hil.
522^c. | post ABDII. rel. Iren. 243 (2^o).
Novat. 214.
— δε Iren. Novat. | om. 69.
— φίλους] add. ὅτι διαμνησκᾶτε μετ'
ἐμου ἐν πασι τοῖς πειρασμοῖς μου Orig.
iv. 33^b. Hil. 522^c. (vid. Luc. xxii.
28.)
— ἃ ABD²HN. rel. a. e. (Goth.) Æth.
Iren. Orig. Int. iii. 91^f. iv. 640^c. Novat.

| ὅσα D*S. 33. Vulg. b. c. f. Orig. Int.
iii. 48^c.
15. μου] om. 1.
16. ἀλλ'] ἀλλα D.
— καὶ ἐθηκα ὑμᾶς] om. A. Goth.
— ὑμᾶς 2^o. e. f. | om. (Latt.) Memph.
Æth. Lucif. 156.
— καρπον] praeem. πολν A.
— μενῇ] μενι N. 33. 69. A. | μενῇ XK.
— ἵνα] καὶ 69. Arm.
— ἀν] εἰαν A.
— αἰτησῆτε ADIIN. rel. | αἰτητε BL.
— τον πατερα Lucif. 156. | om. 69.
— ἐν] ἐπι 33.
— ἐω ABDIILΔ. 1. KSsU. | ἐωη NX.
33. EGIIA. δ̄ωι M.
— ἐω ὑμῖν] τοντο ποιῶσω, ἵνα δοξασθῇ
ὁ πατηρ ἐν τῷ νῦν 69.
17. ἵνα] om. D. e.
18. ὑμᾶς] post μισεῖ N. Orig. Int. ii. 399^a.
| Contra, Cypr. 92. 268.
— ὑμων Vulg. f. g. Syrr. Pst. & Hel.
Theb. Mnt. Goth. Orig. Int. ii. Cypr.
92. | om. D. a. b. c. e. ff. Memph. Arm.
Æth. Cypr. 268. 315.
— μεμισῆκεν] ἐμισῆσεν N.
19. εἰ] ἢ A.

19. ὅτι δε (Cypr. 92. 315.) | om. δε D.
(e.)
— οὐκ ἐστε Orig. i. 300^a. Orig. Int. iv.
546^c. Cypr. bis. | ητε D*. Orig. iv.
303^c.
20. του λογου ου Cypr. 92. 315. | τους
λογους ους D.
— λογον] add. μον IIΔEΤΥ. GATY.
Vulg. ff. g. Syr. Hel. Æth. | Contra,
rel. Cypr.
— δουλος] praeem. μον D*Gr. | Contra,
Cypr. 92. 315.
— τον κυρ. αυτ.] add. (e xiii. 16—18)
“nec apostolus... si haec nostis... non
de omnibus... eligerim” a. | Contra,
Cypr. 92. 315.
21. παντα Petr. Alex. Routh (“Tres bre-
ves Tractatus” 13.) Novat. | om. D
X. Arm. | ante ταυτα Δ.
— ποιησουσιν Petr. Alex. | -σωσιν Δ.
— ας ὑμᾶς BD*L. 1. 33. (b.) (c.) (ff.)
(Syr. Pst. & Hel. mg. Petr. Alex. (ὑμᾶς
tantum X.) | † ὑμων Ξ. AD²HN. rel.
Vulg. a. e. f. Syr. Hel. txt. Memph. No-
vat.

13. ponat quis Cl. | 15. dicam Cl. | faciat Cl.

ABD[Fr. Nitr.] ρμγ
(II)(N).

L (X) Δ [Y].
1. 33. 69.

EGHKMSU[Γ]Λ.

^b cap. 9:41. ρμδ
¶ N

§ Γ

ρμε

¹ Psa. 35 (34): 19.
69 (68): 5.
109 (108): 3.
¶ X 12'

τὸν πέμψαντά με. ²² ^h εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα
αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ ἔῃχουσιν. νῦν δὲ ¶ πρόφασιν
οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ²³ ὁ ἐμὲ
μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. ²⁴ εἰ τὰ ἔργα μὴ
ἐποίησα ἐν αὐτοῖς α οὐδεὶς ἄλλος ἔποίησεν, ἁμαρ-
τίαν οὐκ ἔῃχουσιν. § νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ με-
μισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. ²⁵ ἀλλ' ἵνα
πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἔν τῳ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμέ-
νος ⁱ ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. ¶

56 ²⁶ Ὅταν [δέ] ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἐγὼ
πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀλη-
θείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυ-
ρήσει περὶ ἐμοῦ. ²⁷ καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ.

XVI.

¶ II

ρμζ

§ Y

¹ Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῇτε.
² ἀποσυναγώγους ¶ ποιήσουσιν ὑμᾶς. ἀλλ' ἔρχεται
ῥα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρεῖν
προσφέρειν τῷ θεῷ. ³ καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ἵ, ὅτι
οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ⁴ ἀλλὰ ταῦτα
λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ῥα * αὐτῶν μνη-
μονεύητε [αὐτῶν] ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ταῦτα δὲ ὑμῖν

sciunt eum qui misit me. ²²
(143, 10.) Si non venissem et lo-
cutus fuissim eis, peccatum
non haberent: nunc autem ex-
cusationem non habent de pec-
cato suo. ²³ (144, 1.) Qui me
odit, et patrem meum odit.
²⁴ (145, 10.) Si opera non fecissem
in eis quae nemo alius fecit,
peccatum non haberent: nunc
autem et viderunt et oderunt
et me et patrem meum. ²⁵ Sed
ut impleatur sermo qui in lege
eorum scriptus est quia odio
me habuerunt gratis.

²⁵ Cum autem venerit para-
clethus quem ego mittam vobis
a patre, spiritum veritatis qui a
patre procedit, ille testimonium
perhibebit de me: ²⁷ et vos tes-
timonium perhibebitis, quia ab
initio mecum estis.

¹ Haec locutus sum vobis ut
non scandalizemini. ² Absque
synagoga facient vos: (146, 1.)
sed venit hora ut omnis qui
interficiet vos arbitretur obse-
quium se praestare deo. ³ Et
haec facient quia non noverunt
patrem neque me. ⁴ Sed haec
locutus sum vobis ut cum vene-
rit hora eorum reminiscamini

22. εἰχσαν BN*L. 1. 33. Orig. iv. 44^b
(MSS.). 67^c(MSS.). | † εἰχον Ξ. AD²H
N². rel. Orig. iii. 338^b. iv. 44^b(ed. De la
Rue)^{c,e}. 67^c(De la Rue). | εἰχαν D*.

— εἰχουσιν] εἰχουσιν 69².

24. ἐποίησεν ABDHILX. 1. 33. 69. K. |
† πεποιήκεν Ξ. Δ. rel.

— εἰχσαν BL*. (1.) 33. (-ωσαν 1.) |

† εἰχον Ξ. AD²HIL². rel. | εἰχαν D*.

— ἐωρακασιν] add. με e. Goth. Aeth.
(non 69.)

— καὶ ἐμε Vulg. b.f. Syrr.Pst.&Hel.
Arm.MSS. Aeth. | om. καὶ D. a.e.e.ff.
Memph. Arm.MSS. | με D.

25. γεγραμμένος post εν τ. νομ. αυτ. BD
LX. 1. 33. G. Latt. (Aeth.) Orig. iv.
580 not. | † ante Ξ. AII. rel. Syrr.Pst.
&Hel. Goth. Arm.

26. δε ADIIL. Vulg. f. rel. | om. B.Mai.
Δ. e.m. Memph.MS. Novat. 220. Hil.
958^c. | ergo a.b.c.ff.

— ἐλθῃ Novat. Hil. | om. Δ.

— πεμψω (Novat.) Hil. | πεμπω D. ff.
Goth.

— παρὰ τοῦ πατρὸς 1°. Novat. Hil. |
om. G.sic. || add. μου ? A*D. 33.sic.
a.e.m. Syrr.Pst. Memph. Novat. | om.
Vulg. b.e.f.ff. Syrr.Hcl. rel. Hil.

26. πατρός 2°.] add. μου D. a.b.c. Syrr.
Pst. Novat. Hil. Vulg. e.f.ff.m. Syrr.
Hcl. (non 33.)

— μαρτυρήσει] -ση L. 33.

27. δε] om. D. Latt. Syrr.Pst.&Hcl.ed.
White. (sed habet in codd. 3 ap. Bern-
stein.)

— απ' αρχ.] εξ αρχ. 1.

2. ποιήσουσιν] ποιήσω 69.sic.

— ὑμᾶς 2°. Ep. Vienn. et Lugd. Euseb.
H. E. v. 1 (201). Orig. iv. 402^b. Cypr.
90. 268. 310. Lucif. 79. | om. B. (om.
1° ap. Bch.)

— προσφέρειν Ep. V. et L. Orig. iv. Cypr.
ter. Lucif. | -ρη Δ. | -ρη K*.

— θεω Ep. V. et L. Orig. iv. Cypr. ter.
Lucif. | κυριω Δ.

3. καὶ] om. L.

— ποιήσουσιν] -σωσιν 33. || † add. ἔμιν
Ξ. DL. 1. 69. Vulg. Cl. a.e.f.ff.g. Syrr.
Hcl.* rel. | add. εἰς ὑμᾶς 33. | om. A
BΔEGHKMSUFA. Am. b.e.l. Syrr.Pst.
&Hcl.txt. Goth. Cypr. 90. 268. 310.
Lucif. 80.

4. ἀλλὰ Vulg. | om. D*. a.e.l. Syrr.Pst.
(haec autem b.e.f.ff. Cypr. 90. 268.)

— ὅταν Cypr. bis. | εἰαν L.

— * αὐτῶν μνημ. αὐτῶν AB. 33.sic.

Syrr.Pst.&Hel. Goth. | † μνημ. αὐτῶν
Ξ. ΔY. rel. Memph. (Aeth.) | αὐτῶν
μνημ. L. 69. Vulg. b.c.e.f.ff.g.l. Cypr.
bis. | om. αὐτῶν utr. q. D. A. Arm.

4. μνημονεύετε ABY. rel. | μνημονεύετε
D*. | -νευετε LΔEΓTf. A. | -νευετε 1°.
| -νευετε D². 69.

— ἔμιν 3°.] post εξ αρχης D. 33. | post
εἰπον L. Syrr.Pst.&Hcl. Arm. Aeth. |
om. 69.

5. πρὸς] add. τον πατερα 69. | Contra,
Orig. i. 234^a.

— με ante ερωτα 69. | Contra, Orig. i.

6. ἀλλ' om. A. dixi vobis enim Syrr.
Pst.

— ὅτι] ὅτ A*. | ὅτε A².

— παντα] om. A*.

7. λεγω] post ἔμιν LY. 33. 69. K. a.

— γάρ] add. εγω ΔΔ. 33. 69. EGHKM
UTΛ. (a.)(b.)(c.)e.f. Syrr.Pst. Goth.
Arm. Aeth. Clem. Int. 1006. Novat.
(vid. ante.) | om. BDLY. 1. Ss. Vulg.
ff.g.m. Syrr.Hcl. Memph.

— ου μη BL. 33 Tf. | † ουκ Ξ. AD. rel.

²⁵. adimpleatur Cl. | habuerunt me Cl. | 27.
perhibebitis Cl.
1. sum vos Am.* | 3. facient vobis Cl.

Vulg. a. b. c. ρμζ
Syr. P. H.
Memph.
Goth. Arm. Æth.

7. οὐκ ἐλευσεται
§ Fr. Nitr.

¶ Fr. Nitr.

1 cap. 12:31.

§ Fr. Nitr.
12. λέγειν ὑμῖν

¶ Fr. Nitr.

1 cap. 17:10.

§ Fr. Nitr.

ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. ⁵ νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, Ποῦ ὑπάγεις; ⁶ ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ⁷ ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος [†] οὐ μὴ ἔλθῃ" πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω [§] αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. ⁸ καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. ⁹ περὶ [¶] ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· ¹⁰ περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα [†] ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με. ¹¹ περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ¹ ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

57 ¹² § "Ετι πολλὰ ἔχω [†] ὑμῖν λέγειν", ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. ¹³ ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς [†] εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν". [¶] οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἐαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ^{††} ἀκούσει" λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ¹⁴ ἐκεῖνος ἐμέ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ¹⁵ ^k πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ ἐμά ἐστιν· [§] διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ

quia ego dixi vobis. ⁵ (147, 10.) Haec autem vobis ab initio non dixi quia vobiscum eram: at nunc vado ad eum qui me misit, et nemo ex vobis interrogat me, Quo vadis? ⁶ Sed quia haec locutus sum vobis, tristitia implevit cor vestrum. ⁷ Sed ego veritatem dico vobis, expedit vobis ut ego vadam: si enim non abiero, paracletus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam eum ad vos. ⁸ Et cum venerit, ille arguet mundum de peccato et de iustitia et de iudicio. ⁹ De peccato quidem, quia non erudunt in me; ¹⁰ de iustitia vero, quia ad patrem vado et iam non videbitis me; ¹¹ de iudicio autem, quia princeps mundi huius iudicatus est.

¹² Adhuc multa habeo vobis dicere, sed non potestis portare modo: ¹³ cum autem venerit ille, spiritus veritatis, docebit vos in omnem veritatem: non enim loquatur a semet ipso, sed quaecumque audiet loquatur, et quae ventura sunt annuntiabit vobis. ¹⁴ (148, 3.) Ille me clarificabit, quia de meo accipiet et annuntiabit vobis. ¹⁵ Omnia quaecumque habet pater mea sunt: (149, 10.) propterea dixi quia de meo accipiet

7. ελθῇ BL. 33. | † ἐλευσεται Ξ. AD. rel. — δε Novat. | om. 69.
8. ελθῶν | om. K. — ἐλεγεῖ — ξη LE. — περι 3^o. | om. 69^a. b.
10. δικαιοσύνης] post δε 69.
— πατέρα] † add. μου Ξ. AΔY. rel. c.f. rel. | om. B.Mai.DL. 1. 33. Vulg. a.b. c.f.f.g.l. Memph. Theb.Mnt. Æth.
— ὑπάγω] πορευομαι 33.
11. τουτου Orig. i. 782^d. iii. 497^d. 537^a. Orig. Int. iv. 541^d. | om. 1. || add. του sic Δ.
12. ετι Orig. i. 387^c. 388^a. Orig. Int. ii. 403^a. iv. 659^d. Theognostus Routh. iii. 410. Eus. c. Mel. 172^d. in Ps. 251^c. Tert. de praes. haer. 22. de Monog. 2. de Virg. vel. 1. Hil. 805^d. 959^a. | επι Δ Gr. § Lat.
— ὑμιν ante λεγειν BL. 33. Y. Vulg. b. c.e.f.m. Orig. i. 388^a. (Orig. Int. i. 61^c. ii.) Theogn. Tert. de praes. eodd. Hil. 959^a. | † post Ξ. AD.Fr.Nitr. rel. (a.) vv. Orig. i. 387^c. Orig. Int. iv. Eus. c. Mel. in Ps. Tert. de praes. cod. de Monog. de Virg. vel. Hil. 805^d.
— ἐνασθε] add. αυτα D. a.b.c.e.f.f.(m.) Memph. Orig. Int. i. ii. iv. (Tert. qua-

ter.) Hil. | om. Vulg. f.g. vv. Orig. i. bis. Theogn. Eus. c. Mel. in Ps.
13. οταν δε Orig. i. 387^d. Orig. Int. i. 61^c. ii. 403^a. (iv. 659^d.) Theogn. Routh. iii. 410. Eus. c. Mel. 172^d. in Ps. 251^c. | om. δε D. e. Arm. Orig. i. 388^a. Tert. de pr. Haer. 22. de Monog. 2. de Virg. vel. 1. Hil. 959^a.
— αληθειας] add. εκεινος D. (a.) Syr. Pst. (om. autem.) (Orig. Int. i. iv. Novat. 220 om. ante.) (Tert.) vid. Hil. 805^c. | Contra, Orig. i. bis. Orig. Int. ii. Eus. c. Mel. in Ps.
— ὁδηγησει] post ὑμας D. a. Tert. Novat. Hil. 805^c. | ante Orig. i. 387^d. 388^b. Hil. 959^a. | διηγησηται ὑμιν Eus. c. Mel. in Ps. (ὁδηγησῃ 69.)
— εις την αληθειαν πασαν ABY. (e.) Orig. i. bis. Petr. Alex. (Routh. "Tres breves Tractatus" 9.) Eus. c. Mel. (om. eis). | † εις πασαν την αληθειαν Ξ. Fr. Nitr. Δ 69. rel. Vulg. a.f.f.(Blanc.) (m.) Tert. ter. Novat. Hil. bis. την αληθειαν tantum Eus. in Ps. | εν τη αληθεια παση DL. 1. 33. b.(c.) (l.) Arm. (vid. εν Psa. xxv. (xxiv.) 5. lxxxvi. (lxxxv.) 11. cxix. (cxviii.) 35.)
— αλλ' Orig. i. Eus. c. Mel. | αλλα D.

13. ὅσα] † add. αν Ξ. D²(Δ)Y. 33. 69. E(G)HMSsUFA. | add. εαν. AK. (ὅσ' αν ΔG.) | om. BD*L. 1. Orig. i. 387^d. MSS. et ed. De la Rue. Eus. c. Mel.
— ακουσει B.Mai.D. 1. (E*)HY. Orig. i. Eus. c. Mel. (Gaisford.) Marcel. ap. Eus. 168^a. (-σι E*) | ακουει L. 33. b.e. | † ακουση Ξ. AΔ. rel. (Latt.) Eus. c. Mel. (Viger.)
— λαλησει Orig. i. Marcel. ap. Eus. | -ση Λ.
14. om. ver. A*.
— δοξασει] -ση Y.
— οτι] και 69.
— λημψεται Orig. iv. 71^c. 346^d. Marcel. ap. Eus. 168^{a,b}. Eus. c. Mel. 169^{a,d}. Tert. adv. Prax. 25. Hil. 959^c. | δόξασει sic A².
15. παντα ab init. cum ver. 14 conj. 33. m.
— εχει Marcel. ap. Eus. 37^c. 38^b. | -η E.
— ειπον] add. ὑμιν L. a.c.f. Syr. Pst. & Hel. Memph. MS. Arm. Æth. | Contra, rel. Hil. 959^c. 1004^d. 1033^a. | om. ver. rel. e.

5. Et nunc Cl. | misit me Cl. | 9. non crediderunt Cl. | 11. huius mundi iam iudic. Cl. | 13. om. in ante omnem Cl.

A B[C]D(Fr.Nitr.).
L[X]Δ Y.
1. 33. 69.
EGHKMSUIA.
1 cap. 14: 19.
¶ Fr. Nitr.

† λαμβάνει" καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ¹⁶ ¹ μικρὸν καὶ † οὐκ
ἔτι" θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με †. ¶
¹⁷ Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους,
Τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ
με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καὶ ὅτι † ὑπά-
γω πρὸς τὸν πατέρα; ¹⁸ ἔλεγον οὖν, § † Τί ἐστὶν
τοῦτο" ὃ λέγει † μικρόν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ.

§ Fr. Nitr.
18. Τοῦτο τί ἐστὶν

¶ Fr. Nitr.

⁵⁸ ¹⁹ Εἰδὼν † † Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν,
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Περὶ τούτου ζητεῖτε" μετ' ἀλλή-
λων, ὅτι εἶπον, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν
μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; ²⁰ ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρή-
σεται· ὑμεῖς † λυπηθήσεσθε, † ἀλλὰ" ἡ λύπη ὑμῶν
εἰς χαρὰν γενήσεται. ²¹ ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη, λύπην
ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ
παιδίον, οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν
χαράν, § ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.
²² καὶ ὑμεῖς οὖν † νῦν μὲν λύπην" ἔχετε· πάλιν δὲ
ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ τὴν

§ C

et adnuntiabit vobis. ¹⁶ Modicum et iam non videbitis me, et iterum modicum, et videbitis me, quia vado ad patrem. ¹⁷ Dixerunt ergo ex discipulis eius ad invicem, Quid est hoc quod dicit nobis, Modicum et non videbitis me, et iterum modicum et videbitis me? et quia vado ad patrem? ¹⁸ Dicebant ergo, Quid est hoc quod dicit modicum? nescimus quid loquitur.

¹⁹ Cognovit autem Iesus quia volebant eum interrogare, et dixit eis, De hoc quaeritis inter vos quia dixi, Modicum et non videbitis me, et iterum modicum et videbitis me? ²⁰ Amen amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudebit: vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium. ²¹ Mulier cum parit, tristitiam habet, quia venit hora eius: cum autem pepererit puerum, iam non meminit pressurae propter gaudium, quia natus est homo in mundum. ²² Et vos igitur nunc quidem tristitiam habebitis: iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum, et gau-

15. λαμβανει BD, Fr. Nitr. LAY. 1. 33. 69. EGMSUA. a. Syrr. Pst. & Hel. Goth. Arm. | λαμβανεται HF sic. | † λημψεται S. AK. Vulg. b.c.f.m. Memph. Aeth. Hil. ter. (vid. ver. 14.)
16. ουκ επι BD Gr. Fr. Nitr. L. 1. 33. A. Vulg. b.c.f.f.g. Syr. Hel. Arm. Orig. iv. 453^d. | † ου S. AAY. 69. rel. a.e.f. Syr. Pst. Memph. Goth. Aeth. (vid. ver. 17.)
— οψεσθε με | † add. ὅτι εγω ὑπαγω προς τον πατερα S. (A. Fr. Nitr.) Y. rel. Vulg. c.f.f.f. (Blan.). g. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth. Arm. Aeth. Platt. (vid. verr. 10 & 17.) Fr. Nitr. hiat post προς. | ab init. και 33. 69. Arm. | ὅτι om. 33. Arm. | † εγω Y. 33. (f.) Memph. Arm. | om. A. Fr. Nitr. Δ. 1. 69. EGHKMSU GA. Vulg. c.f.f. (Blan.). | τον πατερα add. μου B. || (om. τον 69 Ser.) || non habent BDL. a.b.e.f.f. (Sabat.). Theb. Mnt. Aeth. Rom. Orig. iv. 453^e.
17. om. ver. 69.
— ειπον AD. rel. | ειπαν B.
— μαθητων | add. αυτων sic A.
— προς αλληλους | ante εκ. τ. μαθ. K.
— ου | ουκ επι D Gr. 33.
— θεωρειτε | οψεσθε D.
— και ὅτι | om. και G Tf. H. Syr. Hel.
— ὅτι | † add. εγω S. DAY. 1. 69. rel.

f. Syr. Hel. rel. (vid. cap. xiv. 12.) | om. ABL. 33. MA. (Latt.) Aeth.
18. ελεγον ουν Vulg. c.f. | om. D*. a.b.e. — τι εστιν ante τουτο BD* LY. 1. 33. 69. Vulg. a.b.c.f.f.f. Syr. Pst. Memph. Arm. Aeth. Orig. iv. 453^e. | † post S. AD** Gr. Fr. Nitr. Δ. rel. Syr. Hel. Goth. [e.] — ὃ λεγει (A) BD** Fr. Nitr. 33. rel. Vulg. c.f. Syrr. (Pst.) & Hel. Memph. Goth. Aeth. Orig. iv. (το λεγ. A.) | om. D*. 1. 69. a.b.e.f.f. Syr. Hier. Arm. (post το μικρον Syr. Pst.)
— μικρον | † praem. το S. AD. rel. Arm. | om. BLY. Orig. iv. [Fr. Nitr. n. l.]
— τι λαλει AD** Fr. Nitr. (- - λαλει) L. rel. Vulg. (a.) b.c.f. Orig. iv. | ὃ λεγει D*. c. | om. B. Aeth.
19. εγνω | † add. ουν S. A. Fr. Nitr. (sic) ΔY. rel. | om. B. Mai. DL. 1. 33. a.b.e. Memph. Arm. | δε U. Vulg. f.g. Syrr. Pst. & Hel. Goth. | et cogn. c.f.f. Aeth. — Ιησ. | † praem. ὃ S. AD. Fr. Nitr. sic. rel. Orig. iv. 453^e. | om. BL.
— ηθελον Orig. iv. | ημελλον 69. c.f.f.
— ερωταν Orig. iv. | επερωτησαι περι τουτου D.
— ειπεν | -πον 69 ul vid.
— αυτοις Orig. iv. | om. A.
— περι τουτο A.

20. αμην semel 69. | Contra, Cypr. 230. — και θρηνησετε Orig. iv. 454^a. Dion. Alex. 14. Eus. D. E. 119^a. Cypr. 230. 268. | om. A*. | κ. πυνθησετε A². — χαρησεται Orig. iv. | χαρησεσθε 69. — υμεις 2°. | † add. δε S. ALY. rel. Vulg. Syrr. (Pst.) & Hel. Aeth. Orig. iv. Orig. Int. iv. 483^e. Tert. de Idol. 13. | om. BD. 1. A. a.b.c.e.f.f.f. Syr. Hier. Memph. Goth. Arm. Tert. de Spect. 28. Cypr. 230. 268.
— αλλα DLYU Tf. ATf. | † αλλ' S. A. B. rel. Orig. iv.
— υμων Orig. iv. Dion. Alex. 14. Cypr. | ημων 33. Γ.
— γεννησεται Orig. iv. Dion. Alex. Cypr. | γενηται sic K.
21. τικτη | -ται A.
— ηλθεν | ηκει Y.
— ωρα Vulg. f. Syr. Hel. Memph. Theb. Mnt. Goth. Arm. Aeth. | ημερα D. a.b.c.e.f.f. Syr. Pst. (dies parturitionis Syr. Pst.)
— γεννηση (-σει H.) | γεννηση A.
— το | om. 1.
— θλιψεως | λυπησ D. c.
— εγεννηθη AD. rel. | εγεννηθη BLn. Tf. C.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. ρν
Goth. Arm. Æth. δ
22. αἰρεῖ
§ X

χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς † ἀρεῖ" ἀφ' ὑμῶν, ²³ καὶ ^δ ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, † † ἂν τι" αἰτήσητε τὸν πατέρα † δώσει
ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου." ²⁴ ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε
οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λήψετε, καὶ
ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη.

ρνα 59 ²⁵ Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν † ἔρχε-
ται ὥρα ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν,
ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς † ἀπαγγελῶ" ὑμῖν.
²⁶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε·
καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ
ὑμῶν· ²⁷ αὐτὸς γὰρ ὁ πατήρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς
ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ
† πατρὸς" ἐξῆλθον. ²⁸ ἐξῆλθον † ἐκ" τοῦ πατρὸς καὶ
ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον
καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

60 ²⁹ Λέγουσιν † οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, "Ἴδε νῦν * ἐν"
παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις.
³⁰ νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις

dinum vestrum nemo tollit a vobis. ²³ Et in illo die me non rogabitis quicquam: (150, 45) amen amen dico vobis, si quid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis. ²⁴ Usque modo non petistis quicquam in nomine meo: petite, et accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum.

²⁵ (151, 10.) Haec in proverbii locutus sum vobis: venit hora cum iam non in proverbii loquar vobis, sed palam de patre annuntiabo vobis. ²⁶ In illo die in nomine meo petetis, et non dico vobis quia ego rogabo patrem de vobis: ²⁷ ipse enim pater amat vos, quia vos me amatis et credidistis quia a deo exivi. ²⁸ Exivi a patre et veni in mundum: iterum relinquo mundum et vado ad patrem.

²⁹ Dicunt ei discipuli eius, Ecce nunc palam loqueris, et proverbium nullum dicis. ³⁰ Nunc scimus quia scis omnia, et non opus est tibi ut quis

22. οὐν Vulg. a.f. Syr.Hel. | om. U. b. c.e.f. Syr.Pst. Arm. Æth. | μεν 69. [Memph.]
— νυν μεν λυπην BC*DLX. 1. 33. M. Vulg. (a.)b.c.e.f. Syrr. (Pst.) & Hel. (Memph.) (Goth.) (Arm.) Hil. ap. Ln. | † λυπην μεν νυν Σ. AC³. rel. (Æth.) | λυπην μεν οὐν ΓΑ.
— εχετε BCDY. 1. 69. rel. Vulg. Cl. c.f. ff. Hil. ap. Ln. | εξετε AD. 33. Am. a.b.e. Memph. | εξητε L.
— οφομαι] -ωμαι E.
— αρει BD*ΓTf. Vulg. Cl. a.c.f. Memph. Arm. Æth. Orig. Int. ii. 83^c. Cyr. 230. Hil. ap. Ln. | † αρει Σ. A CD²LY. rel. Am. b.e.f. Syrr.Pst.&Hel. Goth.
23. και] om. X. e.
— ερωτησετε] -σητε A. (nihil metuebitis e.)
— λεγω ὑμῖν] † add. ὅτι Σ. AD²X. rel. a.c. Syrr.Pst.&Hel. rel. | om. B.Ble. Mai.CD*LY. (Latt.) Orig. i. 222^f.
— αν τι BCLY*. Memph. Latt. Orig. i. 222^f 1°. (εαν τι DY². Orig. i. 222^f 2°.) | αν Α. | ὅ εαν X. 33. Syr.Hel. Goth. Æth. | † ὅσα αν Σ. Δ. 1. 69. rel. Syr. Pst. | ὅσα εαν KM.
— πατερα] add. μου Y. Syr.Pst. Arm. Orig. i. 222^f 1°. (om. 2°.)
— δώσει Orig. i. 222^f. 223^a. | δωη 33.

23. εν τω ονοματι μου post δωσει ὑμῖν B C*LXΔY. Theb.Mnt. Orig. i. 222^f. 223^a. | † ante Σ. AC³D. rel. Latt. vv. (vid. xiv. 13.)
24. ητησατε Orig. i. 222^f. 223^a. | ητησασθαι Δ.
— μου] με A*.
— αιτετε Orig. i. bis. | -τητε ΚΑ.
— η] ει U.
25. λελαληκα] λαλησω Δ*. (λαληκα Δ².)
— ερχεται] † praem. αλλ' Σ. AC³D²Δ. rel. c.f. ff. Syr.Hel. Goth. Æth. Orig. i. 568^c. | om. B.Mai.C*D*LXY. 1. 33. 69. Vulg. a.b.e.g. Memph. Theb.Mnt. Arm. Orig. Int. iii. 32^b. ("autem" post Syr.Pst.)
— ὅτε Orig. i. in Cat. Cram. Eph. 223. Orig. Int. iii. | om. 1. | ὅτι Γ.
— παρησιγ B*Mai.D. (praem. εν D.)
— απαγγελω AB.Mai.C*D*DLXY. 33. K MU. Orig. Cat. Eph. | † αναγγελω Σ. C²Δ. rel. (vid. verr. 13, 14, 15.)
26. αιτησεσθε] αιτησασθε ante εν τω ον. μου 1. Memph.
— ου Hil. 899^f. | om. L*H*sic. (et ego rogabo propter vos a.)
— πατερα] add. μου D. | Contra, Hil.
— περι ὑμων Hil. | om. b.c.e.
27. εμε Clem. 102. | με L.
— και πεπιστευκατε] om. L.

27. παρα τον B.Ble.Mai.CDL. rel. | om. τον AB.Btly.Bch. 33.
— πατρος BC*DLX. Syrr.Pst.&Hel.(cod. Bars.) Memph. Theb.Mnt. (vid. ver. 28.) | † θεου Σ. AC³ΔY. rel. Latt. Syr. Hel.ed. Goth. Arm. Æth. Hil. 899^f. 902^a. 1002^f. (vid. ver. 30 & xiii. 3.)
vid. Orig. Int. ii. 233^a. iii. 29^c. Deo patre ff. (ab eo Syr.Pst.MS.)
— εξηλθον] add. και εκω X. 69.
28. εξηλθον εκ του πατρος] om. D. b.f. Orig. Int. ii. 233^a ut vid. iii. 29^c ut vid. | om. εξηλθον a.e. (et a patre veni a. Hil. 899^f. 902^a. 1002^f.)
— εκ BC*LX. 33. Hipp. c. Noet. 16 (ii. 17). | † παρα Σ. AC²Y. rel. (vid. ver. 27.)
— εληλυθα] ηλθον D. (εξηλθον Hipp.)
— πατερα] add. μου H. c.
29. λεγουσιν] † add. αυτω Σ. AC³D²LY. rel. Syrr.Pst.&Hel.mg. (Memph.) Arm. Æth. Hil. 901^a ed. | om. BC*D². 1. A. e. Syr.Hel.Lat. Goth. Hil. 901^a MS.
— εν παρ. BCD. | *om. εν Σ. ALY. rel. (vid. ver. 25.) | παρσω B*.
30. νυν Hil. 901^a. 902^a. 1002^e. | om. Y.
— οιδαμεν] εγνωκαμεν 69.
— παντα] patrem e.

22. tollet Cl. | 26. om. in Am. Ty. | 27. amastis Cl. | quia ego a Deo Cl.

ABCD.
LXΔY.
1. 33. 69. ρνβ
EGHKMSUΓA. δ

ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ
θεοῦ ἐξῆλθες. ³¹ Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ἰησοῦς, Ἄρτι
πιστεύετε; ³² ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ ἡ ἐλήλυθεν, ἵνα
σκορπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὴν μόνον
ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ
ἐστιν. ³³ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην
ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσείτε,
ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

te interroget: in hoc credimus
quia a deo existi. ³¹ (187, 4.) Re-
spondit eis Iesus, Modo credi-
tis? ³² Ecce venit hora et iam
venit, ut dispergamini unus-
quisque in propria et me solum
relinquatis: et non sum solus,
quia pater mecum est. ³³, (183,
10.) Haec locutus sum vobis ut
in me pacem habeatis. In
mundum pressuram habebitis:
sed confidete, ego vici mun-
dum.

XVII.

61 ¹ Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ἔειπεν, Πάτερ,
ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς
δοξάσῃ σε· ² καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης
σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν
αἰώνιον. ³ αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα ὁ υἱὸς
νῶσκούσιν σε τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέ-
στειλας ἰησοῦν χριστόν. ⁴ ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ

¹ Haec locutus est Iesus, et
sublevatis oculis in caelum
dixit, Pater, venit hora: clari-
fica filium tuum, ut filius tuus
clarificet te, ² sicut dedisti ei
potestatem omnis carnis, ut
omne quod dedisti ei, det eis
vitam aeternam. ³ Haec est
autem vita aeterna, ut cog-
noscant te solum deum verum
et quem misisti Iesum Chris-
tum. ⁴ Ego te clarificavi super

2. δώσει
3. γινώσκουσιν

30. τουτο Γ.
— πιστευομεν] γινωσκομεν 33.
— απο] παρα D.
— εξηλθες] εληλυθας 69.
31. ιησους] om. S. ||† praem. δ. C. A
DLY. rel. | om. BC. || add. και ειπεν
Arm.
32. εληλυθεν] † praem. νυν C. D³. rel.
Latt. Syrr.Pst.&Hcl. Goth. (Æth.) Hil.
1003^a. (vid. cap. v. 25.) | om. ABC*
D*LX. 33. Memph. Theb. Mnt. Arm.
— καμε BC*L. 1. | † και εμε C. AC³D.
rel.
— αφητε] αφητε L. αφειτε 69.
— πατηρ] add. μου Y. 69. Memph. |
om. Orig. ii. 787^a. Hil. 516^a. 1003^a.
33. εχητε Cypr. 251. Hil. 1003^a. | εχετε
Λ. | εχειτε K.
— εν τω κοσ. θλ. εχ.] om. Δ.
— εχετε St. 3 in corrigendis AB.Mai.C
LXY. 1. 33. EGHKMSUΓA. (e.)
Syrr.Pst.&Hcl. Memph. Orig. i. 678^a
(Hoeschel et Spencer.). 752^d (id.). Eus.
D.E. 119^a. in Ps. 18^c. | ἐξτε St. 3 *lat.*
Elz. D. 69. Latt. Goth. Arm. Æth.
Orig. i. 678^a (De la Rue). 752^d (id.).
Dion. Alex. 31 (et ap. Mai. vi. 166 bis.)
Eus. in Ps. 209^b. Cypr. Hil.
1. ὁ ιησ.] om. ὁ B.Mai.
— επιρας BC*DLX. 1. 33. 69. Mmg.Tf.
Vulg. a.b. Memph. Orig. i. 216^d. |
† επηρην et † add. και aute ειπεν C. A
C³Y. rel. c.e.f.f. Syrr.Pst.&Hcl. Goth.

- Arm. Æth. (επηρην sed om. και
G.)
1. ινα] † add. και C. C²LY. rel. (e.)
Theb. Mnt. Arm. Æth. Orig. i. 216^c. |
om. ABC*D. 1. Latt. Syrr.Pst.&Hcl.
Memph. Goth. Hil. 812^c.
— ὁ υιος AB.Mai.CD. rel. Orig. i. iv.
23^b. | om. ὁ B.Bly.Beh.K. || † add. σου
C. AC³D.Gr.LY. rel. (Latt.) Syrr.Pst.
rel. Orig. i. Orig. Int. ii. 147^d. iii. 890^d.
Hil. 43^a. 812^d. 1003^d. | om. BC*. e.f.
Syrr.Hcl. Orig. iv. 23^b. Hil. 812^c. 813^f.
— δοξαση] -σι Δ. 33. HM.
2. αυτω 1^o. Hil. 43^a. 812^c. 814^d. 1003^d. |
om. 69.
— δεδωκας] εδωκας ΔEGHKA.
— δωση ACX. 33. rel. | δωσει B.Mai.Δ
Y. 1. 69. EHUGA. (correctio ut vid.
ne sit in mod. subj. tempus futurum:
vid. Rev. viii. 3. 1 Cor. xiii. 3.) | δως L.
det Hil. 43^a. 812^c. 814^d. 1003^d. | εχη
(om. αυτους) D.
— αυτοις (Latt.) Syrr.Hcl. rel. | αυτω 1*.
e.f. Syrr.Pst. Hil. quater. | om. Arm.
3. δε Orig. Int. iv. 481^c. 483^d. 575^b. 622^c.
Eus. c. Mel. 139^d. Novat. 120. 201. Hil.
781^b. 812^c. 814^d. 1002^b. 1004^c. 1005^a.
1008^b. 1012^b. | om. L.
— γινωσκουσιν ADLAY. 33. GATf. |
† -κωσιν C. B.Mai.CX. rel. Orig. i.
59^c. iv. 50^d. Eus. D.E. 244^c. c. Mel.
27^d. 139^d. 141^c. Ecl. Pr. 45. in Ps. 534^b.
— μονον] post αληθινον 69. | Contra,

- Orig. iv. Orig. Int. iv. quater. Eus. D.E.
c. Mel. 27^d. 70^c. 139^d. 141^c. Ecl. Pr. in
Ps. Cypr. 284. Novat. bis. Hil. 11^{ies}.
3. fiu.] add. εις τουτον τον κοσμον D. |
non add. rel. Cypr. Novat. bis. Hil.
812^c.
4. το εργον] praem. και D. | Contra,
Novat. Cypr. 285. Hil. 510^a. 812^c. 815^c.
816^a. 1008^c.
— τελειωσας ABCL. 1. 33. (b.) (f.) Syrr.
Hcl.* Memph. Æth. Hil. 812^c. 815^c. |
† τελειωσα C. DXY. rel. (Latt.) et
m. Syrr.Pst.&Hcl. trt. Goth. Arm.
Hipp. Char. (245.) Marcel. ap. Eus.
157^a. Cypr. Novat. Hil. 510^a. 816^a.
1008^c.
— δεδωκας ABLXΔY. 1. 33. 69. rel. |
εδωκας CDK. Hipp.
— ποισω] add. αυτο U. (a.) Syrr.Pst.
Memph. | Contra, Cypr. Hil. quater.
5. πατερ Hipp. Frag. (ii. 29.) Orig. ii.
575^a. iii. 598^d. 687^b. Eus. c. Mel. 85^c.
in Ps. 140^c. 363^c. | πατηρ D*.
— γ Orig. ii. 575^a. iii. 687^b. | om. 69*.
(ην Eus. c. Mel. Orig. iii. 598^d).
— τον κοσμον ειναι Iren. 243. Orig. ii.
iii bis. Orig. Int. ii. 222^d. Eus. c. Mel.
in Ps. bis. Novat. 96. 122. 201. Cypr.
285. Hil. 41^a. 812^d. 816^a. 1008^c. | γινε-
σθαι τον κοσμον D*. Theb. Mnt. (τον
κοσμ. γεν. D**.

33. in mundo Cl. | confidite Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. [Theb.]
Goth. Arm. Æth.
4. ἐτελείωσα

§ Theb.

6. οὓς δέδωκας

7. νῦν ἔγνωκα ὅτι
— ἔδωκας (S.-κεις)
8. ἔδωκες
9. ver. 25.

9. ver. 22.

τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἡ τελειώσας" ὁ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· ⁵ καὶ νῦν δόξασόν με σὺ πάτερ παρὰ σεαυτῶ, τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ⁶ ἐφάνέρωσά σου τὸ ὄνομα ἡ τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἡ δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ἦσαν ἡ καμοὶ" αὐτοὺς ἡ δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου ἡ τετήρηκαν. ⁷ νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ ἡ εἰσίν. ⁸ ὅτι τὰ ῥήματα ἡ ἡ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον ἡ καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. ⁹ ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσίν. ¹⁰ καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ ἐμά· καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. ¹¹ καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν, ἡ καγὼ" πρὸς σε ἔρχομαι. πάτερ ἅγιε, ἡ τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ἡ ῥῆ" δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς καὶ"

terram, opus consummavi quod dedisti mihi ut faciam: ⁵ et nunc clarifica me tu, pater, apud te ipsum claritate quam habui prius quam mundus esset apud te. ⁶ Manifestavi nomen tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo. Tui erant, et mihi eos dedisti, et sermonem tuum servaverunt: ⁷ nunc cognoverunt quia omnia quae dedisti mihi abs te sunt, ⁸ quia verba quae dedisti mihi dedi eis, et ipsi acceperunt, et cognoverunt vere quia a te exivi, et crediderunt quia tu me misisti. ⁹ Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia tui sunt, ¹⁰ et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt, et clarificatus sum in eis. ¹¹ Et iam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio. Pater sancte, serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi, ut sint unum sicut et nos.

5. παρα σοι hic Orig. ii. 575. iii. 598^b. Hil. 41^a. 812^d. | ante προ του D. a.f. Iren. 243. Orig. iii. 687^b. Cyr. 285. Hil. 107^e. 799^e.
6. σου ante το ονομα ABC. rel. | post D. Latt. Hil. 150^b. 511^a. 521^c.
— ἔδωκας 1^o. AB.Mai.ed.2.Bth.Bch.DK. Eus. in Ps. 54^e. | ἡ δέδωκας (post οὓς) C. B.Mai.ed.1.CLXΔY. 1. 33. 69. rel. Orig. ii. 541^e.
— καμοι BY. 1. 33. | ἡ και εμοι C. AC D. rel. Orig. ii. Eus. in Ps.
— αυτους Orig. ii. Eus. in Ps. | αυτους L.
— ἔδωκας 2^o. ABDL. 1. K. | ἡ δέδωκας C. CXΔY. 33. 69. rel. Orig. ii. Eus. in Ps.
— τετηρηκαν BDL. | ἡ κασιν C. ACX Y. rel. | ετηρησαν 33. serravi e.f.f.
7. νυν ἔγνωκαν Hil. 521^c. | om. A*. || ἔγνωσαν X. 33. 69. U. (vid. ver. 8.) — κασιν S. || ἔγνωκα A. "super a tenuis admodum lineola cernitur" Woide. (forsitan a posteriori manu addita est). | ἔγνωκα a.b.c.e.f.f. Syrr.Pst.&Hel.mg. Syr.Hier. Theb. Goth. (vid. ver. 25.)
Contra, BCD. rel. Vulg. g. Syr.Hel. lat. Memph. Arm. Æth. τινες μὲν γὰρ λέγουσιν ὅτι νυν ἔγνωσαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστίν ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχοι τοῦτο λόγον. Chrysost. viii. 478^c. (τινὲς τὸ ἐπαγόμενον 'νυν ἔγνωσαν' λέγουσιν, ὅτι περὶ ἑαυτοῦ εἶπεν ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχοι τοῦτο λόγον.

- id. in Cat. Cram. 371.) et legit ἔγνωσαν. τινες χωρὶς τοῦ ν ἀναγινώσκουσι, νυν ἔγνωκα καὶ φασιν ὅτι ὁ κύριος λέγει, νυν ἔγνωκα ἐγὼ· ἀλλ' οὐκ ἔχει τοῦτο λόγον· μετὰ γὰρ τοῦ ν δεῖ ἀναγινώσκειν, νυν ἔγνωκαν οἱ μαθηταὶ μου. Theophylactus (ap. Wetst.).
7. δέδωκας CDLXΔY. 33. 69. rel. | ἔδωκ. AB. 1. vid. ver. 8. (— κεις B.)
— σου] σοι X. 69.
— εσιν BCLXY. 33. | ἡ ἐστιν C. AD. rel.
8. ῥήματα] add. σου D. | add. mea e.
— ἔδωκ. ABCD. | ἡ δέδωκας C. LXΔY. rel. (— κεις B.) (vid. ver. 7.)
— και ἔγνωσαν] om. AD. a.e. Goth. Hil. 521^c.
— ἐξηλθον exierunt a.b.e.f.f. | exivi Vulg. c.f.g.
— και ἐπιστευσαν bis Y*.
— συ] σοι L.
9. δέδωκας] ἔδωκας D.
— σοι] συ H.
10. και τα] κατα L.
— σα εμα] add. ἐστιν D. Vulg. a.c. Syr.Pst. Memph. Theb. Orig. Int. ii. 157^b. iv. 599^d. | Contra, rel. (Latt.) Syr.Hcl. rel. Orig. ii. 541^f. Orig. Int. i. 58^a. iv. 464^b, 593^a. 642^e, 663^a. Hil. 793^d. 1144^b.
— διδοξασμαι Orig. ii. Orig. Int. i. ii. iv. 464^b. | ἡ διδοξασας με D.
11. εμι εν τω κοσμῳ Orig. iii. 599^a bis. |

- εν τ. κοσ. εμι A. | εν τ. κοσ. εσιν K. om. eum antt. a. (vid. post.) || ante τ. κοσ. add. τουτῳ D. (a.)b.c.f.f. | add. et in saeculo sum e. | om. Orig. iii. bis.
11. οὔτοι] αυτοι B.
— καγω BC*DLX. 1. 33. Orig. iii. 599^a bis. | ἡ και εγω C. AC*Y. rel.
— κοσμῳ 1°.] add. et in saeculo sum e.
— ερχομαι] add. ουκ ετι εμι εν τῳ κοσμῳ και εν τῳ κοσμῳ εμι D. Orig. iii. (praec. και). et jam non sum in hoc mundo et in hoc mundo sunt a. et jam non sum in hoc mundo e.
— πατερ Exc. Theod. Clem. 969. | πατηρ B. (vid. ver. 21.)
— ονοματι σου] add. και ὅτε ημην μετ' αυτων (add. εν τῳ κοσμῳ *Gr.) εγω ετηρουν αυτους εν τῳ ονοματι σου D. e. (vid. ver. 12.)
— ψ ABCLΔY. 1. 33. EGHKMSFA. (δ D*XU. Fuld.) Syrr.Pst.&Hcl. Syr. Hier. Memph.ap.Mill. Theb. Arm. | ἡ οὓς C. D². 69. Vulg. f.g. Goth. Æth. (vid. ver. 6.) | om. eum seq. ad fin. ver. a.b.c.e.f.f. Hil. 417^f. 1062°.
— δέδωκας] ἔδωκας LM.
— καθως και B(*Mai.)Y. 69. MSU. Vulg. f.g. Syr.Hcl. Arm. | *om. και C. AB*Mai.CDLXΔ. 1. 33. rel. Syr. Pst. Memph. Theb. Goth. Æth. (vid. ver. 22.)

A B C D.
L X Δ Y.
1. 33. 69.
EGHKMSUΓA.
p cap. 18:9.

ἡμεῖς. ¹² ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν [†] ἐγὼ ἐτήρουν αὐ-
τοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου [†] ᾧ δέδωκάς μοι, * καὶ
ἐφύλαξα, ^p καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ
υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. ¹³ νῦν δὲ
πρὸς σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα
ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν [†] ἐαν-
τοῖς. ¹⁴ ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ
κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσ-
μου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁵ οὐκ
ἔρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τη-
ρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ¹⁶ ἐκ τοῦ κόσμου
οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ [†] οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.
¹⁷ ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ [†]. ὁ λόγος ὁ σὸς
ἀληθείᾳ ἐστίν. ¹⁸ καθὼς ἐμέ ἀπέστειλας εἰς τὸν
κόσμον, καὶ γὰρ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον.
¹⁹ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα [†] ᾧσιν
καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. ²⁰ οὐ περὶ τού-

¹² Cum essem cum eis, ego ser-
vabam eos in nomine tuo: quos
dedisti mihi custodiri, et nemo
ex his perit, nisi filius perditio-
nis, ut scriptura impleatur.
¹³ Nunc autem ad te venio, et
haec loquor in mundo ut ha-
beant gaudium meum imple-
tum in semet ipsis. ¹⁴ Ego
dedi eis sermonem tuum, et
mundus odio eos habuit, quia
non sunt de mundo, sicut et
ego non sum de mundo. ¹⁵ Non
rogo ut tollas eos de mundo,
sed ut serves eos ex malo.
¹⁶ De mundo non sunt sicut
et ego non sum de mundo.
¹⁷ Sanctifica eos in veritate:
sermo tuus veritas est. ¹⁸ Sicut
me misisti in mundum, et ego
misi eos in mundum: ¹⁹ et pro
eis ego sanctifico me ipsum, ut
sint et ipsi sanctificati in veri-
tate. ²⁰ Non pro his autem

11. ἡμεῖς] add. ἐν X. | add. ἐν εσμεν 33.
g. Syr.Hcl. Arm.
12. ἡμην] ημεν B. Btl. in coll. Blc. Mai.
(ὁτεμνη C.) ημιν II*ΓA.
— μετ' αὐτῶν] † add. ἐν τῷ κόσμῳ Ξ.
AC³. rel. f. rel. (vid. ver. 11.) | praem.
a. Arm. | om. BC*DL. 1. (Latt.)
Memph. Theb. Hil. 417^f. 1062^e.
— ᾧ BC*L. 33. Syr.Hier. Memph. Theb.
Arm. | † οὐδ' Ξ. AC³DXΔY. 1. 69.
rel. Latt. Syrr.Pst.&Hcl. Goth. Æth.
Orig. Int. iv. 485^b. Hil. 1062^e. (vid.
ver. 6 et xviii. 9.)
— δέδωκας] ἐδωκας C.
— καὶ ante ἐφύλ. BC*L. 33. Syr.Hier.
Theb. Arm. Hil. 1062^e. | * om. Ξ. A
C³DGr.Y. rel. Latt. Syrr.Pst.&Hcl.
Memph. Goth. (Æth.) Orig. Int. iv.
13. τῷ κόσμῳ.] praem. τουτῷ D. a.b.c.f.
ff. | om. Vulg. e.g. rel. Orig. iii.
599^a.
— ἐν ἑαυτοῖς AB.Mai.X. | † ἐν αὐτοῖς
Ξ. C³DLY. 69*. rel. Syrr.Pst.&Hcl. |
ἐπ αὐτοῖς 69 e corr.¹. | ἐν ταῖς καρδίαις
ἑαυτῶν C*. Theb.Mnt.
14. δέδωκα αὐτ. τ. λογ. σου] δε ἐδωκα τ.
λογ. σου ἐν αὐτοῖς D.
— ἐμίσησεν Orig. iii. 599^b. | μισεῖ D.
a.e.
— εἰσιν ἐκ] add. τουτου D. a.c.f. | om.
Orig. iii.
— καθὼς....κόσμου Vulg. a.f. ff.g. | om.

- D. 69. b.c.e. vid. Orig. iii. 599^a.
(? ver. 16. 599^b.) et Orig. Int. iii.
888^d.
14. οὐκ εἰμι] post ἐκ του κοσμου M.
15. 16. om. verr. 33.
15. οὐκ ἐρωτῶ....κόσμου] om. Y.
— ἀρῇς] ἀρεῖς K.
— ἐκ του κοσμου ad fin. ver.] om. a.
— “quae sequuntur in marg. ἀλλ' ἵνα
τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου” B.
Rulotta. (τηρήσῃς) -σεις B.Blc. | πο-
νηρου] κοσμου B.Blc. “et statim
textus sic habet [ver. 16] ἐκ τοῦ πο-
νήρου οὐκ εἰσιν ubi Rob. Steph. ha-
bet ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσιν” Rulotta.
(silent Benteleus Birchius Maius, quod
mirandum est!)
16. ἐκ] add. τουτου D. vid. Orig. Int. iii.
888^d. (? ver. 14.) | Contra, Orig. iii.
599^b.
— κοσμου Orig. iii. | πονηρου BRl. (su-
pra.)
— ἐγὼ] καγὼ D. 69. Vulg. c.f. Memph.
Theb. Orig. Int. iii. (om. “et” Latt.
rel.)
— οὐκ εἰμι ante ἐκ του κοσμου ABCDL
X. Latt. Syr.Pst. Memph. Theb. Arm.
| † post Ξ. ΔY. 1. 69. rel. Syr.Hcl.
Goth.
17. praem. πατερ αγιε Δ. | praem. pater
Syr.Pst.
— τυ] om. B.

17. ἀληθειᾳ] † add. σου Ξ. C³XY. rel.
Syr.Pst.&Hcl. Memph. Arm. Æth. |
om. ABC*DL. 1. Latt. Theb. Goth.
|| add. ὅτι Arm.
— ἀληθειᾳ] praem. ἡ B.
18. τον κοσμον bis] praem. τουτον D. a.
b.c.f. (καγὼ....κοσμον bis BLu.)
— αποστειλα Δ*.
19. ἐγὼ Vulg. a.f.(g.) vv. Orig. Int. ii.
310^a. | om. A. b.c.e. Theb. Æth.
— ὡσιν ante καὶ αὐτοὶ ABC*DLXY. 1.
33. 69. K. Vulg. (a.)(b.)(c.)(e.)f. Syr.
Pst. Memph. Goth. Arm. Æth. |
‡ post Ξ. C³Δ. rel. Syr.Hcl. Theb.
20. των πιστ.] praem. παντων X. 1 sic.
Syr.Hcl.mg. Arm. Orig. Int. i. 70^e. |
Contra, Cypr. 251. Hil. 950^e.
— πιστευοντων ABCD*Gr. LXΔY. 1.
33. 69. EGHKMSUΓA. b. Syr.Pst.&
Hcl. Memph. Goth. Arm. | † πιστευ-
σοντων Ξ. D². Vulg. a.c.e.f. Theb.
Æth. Orig. Int. i. Cypr. Hil.
— δια τ. λογ. αυτ. Orig. Int. i. Cypr.
Hil. | om. A.
21. παντες ἐν ABC³D. rel. Clem. 140.
Orig. Int. i. Eus. c. Mcl. 192^a. Cypr.
213. 251. Hil. 212^f. 950^e. 952^d. | om. ἐν
C*. (vid. post.)
— συ] σοι A.

¹². ex eis Cl. | peribit Am. | ¹⁴. eos odio Cl.
| ¹⁵. a malo Cl. | ¹⁸. sicut tu me Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.

21. πιστεύου

22. ἔδωκας
q ver. 11.

24. οὗς δέδ.

— ἦν ἔδωκας

ρνδ
γ
r ver. 8. ρνε

των δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν [†]πιστευόν-
των" διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ. ²¹ ἵνα πάντες ἐν
ὧσιν καθὼς σὺ [†]πατὴρ" ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν σοί, ἵνα
καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν [†]ᾧσιν" ἵνα ὁ κόσμος [†]πιστεύῃ"
ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. ²² [†]καὶ ἐγὼ" τὴν δόξαν ἣν
δέδωκάς μοι ^q δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ᾧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς
ἐν [†]. ²³ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ᾧσιν τετε-
λειωμένοι εἰς ἐν, [†] ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με
ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἡγάπη-
σας. ²⁴ [†] Πατὴρ," [†] ὁ" δέδωκάς μοι θέλω ἵνα ᾧσου
εἰμὶ ἐγὼ καὶ ἐν ᾧσιν μετ' ἐμοῦ. ἵνα θεωρῶσιν τὴν
δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν [†] δέδωκάς" μοι, ὅτι ἡγάπησάς με
πρὸ καταβολῆς κόσμου. ²⁵ [†] Πατὴρ" δίκαιε, καὶ ὁ
κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, ^r καὶ οὗτοι
ἔγνωσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. ²⁶ καὶ ἐγνώρισα
αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω. ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν
ἡγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ᾧ, καὶ ἐν αὐτοῖς.

rogo tantum, sed et pro eis qui
credidituri sunt per verbum eor-
um in me, ²¹ ut omnes unum
sint, sicut tu pater in me et ego
in te, ut et ipsi in nobis unum
sint, ut mundus credat quia tu
me misisti. ²² Et ego clarita-
tem quam dedisti mihi dedi
illis, ut sint unum sicut nos
unum sumus, ²³ ego in eis et tu
in me, ut sint consummati in
unum, et cognoscat mundus
quia tu me misisti, et dilexisti
eos sicut et me dilexisti. ²⁴ Pa-
ter, quos dedisti mihi, volo ut
ubi ego sum et illi sint mecum,
ut videant claritatem meam
quam dedisti mihi, quia dilex-
isti me ante constitutionem
mundi. ²⁵ (151, 3.) Pater in-
ste, et mundus te non cognovit,
ego autem te cognovi, (153, 10.)
et hi cognoverunt quia tu me
misisti: ²⁶ et notum feci eis
nomen tuum et notum faciam,
ut dilectio qua dilexisti me in
ipsis sit et ego in ipsis.

21. πατηρ B.Mai.D. Eus.c. Mcl. | [†]πατερ
C. AC. rel. Clem. 140. Orig. iii. 439^d.
— ἐν ἡμῖν] [†]add. ἐν C. AC³LY. rel.
Vulg. f. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Goth.
(Æth.) Clem. Orig. iii. 439^d. iv. 28^c.
395^d. Orig. Int. i. 70^a. 152^c. ii. 58^a. 331^c.
354^b. 438^c. iii. 42^c. 388^b. iv. 540^c. 564^d.
(in Cat. Cram. Eph. 110.) Eus. c. Mcl.
Cypr. 213. Firmil. ap. Cypr. 143. Hil.
155^b. (vid. verr. 11. 21 ante, 22.) | om.
BC³D. a. b. c. e. g. Theb. Arm. Orig. i.
300^d. Eus. c. Mcl. 193^c. Hil. 780^d. 951^a.
952^d.
— ὁ κοσμος] praem. καὶ i. Arm. Clem.
| Contra, Orig. iii. 599^c. Eus. c. Mcl.
192^a.
— πιστεύου BC³. Clem. Eus. c. Mcl. |
[†]πιστεύου C. AC³D. rel. Orig. iii. 599^c.
22. καὶ BC³DLX. 1. 33. U. Clem. 140.
Eus. c. Mcl. 192^a. | [†]καὶ ἐγὼ C. AC³
DY. rel.
— δέδωκας BCLXDY. 1. 33. 69. Ksic.
rel. Eus. c. Mcl. 192^a. | ἔδωκας ADU.
Clem. Hipp. c. Noet. 7 (ii. 11). Eus. c.
Mcl. 193^a.
— δέδωκα BCD. rel. Clem. Eus. c. Mcl.
bis. | ἔδωκα AKM. Hipp.
— ᾧσιν] add. το D. | Contra, Clem.
Hipp. Eus. c. Mcl. bis.
— ἡμεῖς ἐν] [†]add. ἰσμεν C. AC³X. rel.
Iatt. Syrr. Pst. & Hel. rel. Orig. Int. i.
70^a. 82^a. 152^d. Eus. c. Mcl. bis. Hil.

954^d. | om. BC³DL. 1. 33. e. Æth.
Clem. Hipp. Eus. c. Mcl. 193^c.
23. ἐγὼ ἐν αὐτ. κ. σὺ ἐν ἐμ. Clem. 140.
Hipp. c. Noet. 7 (ii. 11). Orig. Int. i. 70^a.
Eus. c. Mcl. 192^b. 193^a. Hil. 212^c. 390^c.
954^d. | σὺ ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν αὐτοῖς D.
— εἰς] add. το D. Eus. c. Mcl. bis. |
Contra, Clem. Hipp.
— ἵνα 2^o. a. e. f. g. | om. 1. Vulg. b. c.
Arm. Æth. || [†]praem. καὶ C. ADY.
(1.) rel. Vulg. b. c. f. Theb. rel. | om.
BCDLX. 33. 69. a. e. g. Memph. Hipp.
(Orig. iii. 599^b.) Eus. c. Mcl. Hil.
— γινώσκῃ Eus. c. Mcl. | -κεὶ HKΓΛ.
— ἡγάπησας 1°. Vulg. c. e. f. Syrr. Pst.
(MSS.) & Hel. mg. Theb. Goth. Clem.
102. Eus. c. Mcl. | ἡγάπησα D. a. b.
Syrr. Pst. ed. e punctis. & Hel. txt. Memph.
Arm. Æth.
— ἐμε Clem. Eus. c. Mcl. | σὺ με D.
a. b. (vid. ver. 25.)
24. πατηρ AB. | [†]πατερ C. CDX. rel.
Clem. 140. Eus. c. Mcl. 192^b.
— ὁ BD. Vulg. MS. (ap. Ln.) Memph.
Goth. | [†]οὗς C. ACLY. rel. Iatt.
Syrr. Pst. & Hel. Theb. Arm. Æth.
Clem. Eus. c. Mcl. Cypr. 235. 321.
Hil. 164^c. 1017^c. 1033^d. (vid. ver. 6.)
— δέδωκας Eus. c. Mcl. | ἔδωκας A.
Clem.
— κακεῖνοι Clem. Eus. c. Mcl. | καὶ ἐκεῖ-
νοι AKU.

24. θεωρῶσιν Clem. Eus. c. Mcl. | θεωρη-
σωσιν G.
— τὴν ἐμὴν Iren. 244. Clem. Cypr. 321.
| om. D. Eus. c. Mcl. cod. (Cypr. 235.)
— ἦν δέδωκας ACDLXΔ. 1. 33. 69. H
MU. Eus. c. Mcl. (vid. ver. 22.) | [†]ἦν
ἔδωκ. C. B.Mai. YE. rel. Clem.
25. πατηρ AB. | [†]πατερ C. CD. rel.
Clem. 140. Hipp. Char. (245.)
— καὶ 1°. Am. a. e. g. Syrr. Pst. & Hel.
Memph. MSS. ct ed. Goth. Arm. Æth.
Clem. Hipp. Orig. Int. 89^d. e. | om. D.
Vulg. Cl. b. c. f. Memph. MS. Theb.
— κοσμος] add. τουτος sic D. praem. hic
a. f. | non habent Clem. Hipp.
— δε σε Clem. (αλλ' ἐγὼ σε Hipp.) |
om. σε A.
— ἐγνων Clem. Hipp. | ἐγνοκα D.
— καὶ οὗτοι ἐγnowsαν (Clem.) Hipp. |
om. 69.
26. καὶ ἐγνώρισα.... καὶ γνωρίσω] om.
Syr. Hier. ap. Beh.
— ἦν] ᾧ D. Iatt. ("non est usitata lo-
cutio dilectio quam dilexisti me....,
usitate quippe diceretur, dilectio qua
dilexisti me. De Gracco quidem ista
translata est." Augustinus in Johan.
Ev. Tract. exi. (ed. Bass. iv. 1035.)

21. credat mundus Cl. | 22. dedi eis Cl. | si-
cut et nos Cl. | 24. sum ego Cl. | 25. om. et
ante mundus Cl.

A B C (D*). $\overline{\rho\alpha\tau}$
L X A Y. $\overline{\rho\alpha\tau}$
1. 33. 69.
E(G*)X(H)KMSUΓA.
XVIII.

$\overline{\rho\alpha\tau}$
¶ Matt. 26: 36, seq.
¶ Mar. 14: 32, seq.
¶ Luc. 22: 39, $\overline{\rho\alpha\tau}$
1. τοῦ Κεδρών. α
¶ H
¶ Theb.

4. Ἰησοῦς οὖν $\overline{\rho\alpha\tau}$
¶ G*
§ Theb.

cap. 17: 12.
¶ Theb. $\overline{\rho\alpha\tau}$

62 ¹ Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κεδρών,
ὅπου ἦν κῆπος εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ. ² ἤδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν
τὸν τόπον· ὅτι πολλάκις συνήχθη [¶] Ἰησοῦς ἐκεῖ
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ³ ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν
τὴν σπείραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν Φαρι-
σαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμ-
πάδων καὶ ὅπλων. ⁴ Ἰησοῦς δὲ εἰδὼς πάντα τὰ
ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνα
ζητεῖτε; ⁵ Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Ἰησοῦν τὸν Ναζω-
ραῖον. Λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ εἰμι. Εἰστήκει δὲ καὶ
Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ⁶ ὡς οὖν
εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ εἰμι, ἀπήλθαν εἰς τὰ ὀπίσω
καὶ ἔπασαν χαμαί. ⁷ πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐ-
τούς, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν
Ναζωραῖον. ⁸ Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Εἰπὼν ὑμῖν ὅτι
ἐγὼ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν.
⁹ ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὐς δέδωκάς
μοι οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. ¹⁰ Σίμων οὖν
Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαισεν
τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον, καὶ ἀπέκονψεν αὐτοῦ τὸ

¹ (156, 1.) Haec cum dixisset
Iesus, egressus est cum disci-
pulis suis trans torrentem Ce-
dron, ubi erat hortus, in quem
introiit ipse et discipuli eius.
² (157, 10.) Sciebat autem et Ju-
das, qui tradebat eum, locum,
quia frequenter Iesus convenie-
rat illuc cum discipulis suis.
³ (158, 1.) Iudas ergo cum acce-
pisset cohortem et a pontifici-
bus et Pharisaeis ministros,
venit illuc cum lanternis et fa-
cibus et armis. ⁴ (159, 10.) Iesus
itaque sciens omnia quae ven-
tura erant super eum, processit
et dicit eis, Quem quaeritis?
⁵ Responderunt ei, Iesum Na-
zarenum. Dicit eis Iesus, Ego
sum. Stabat autem et Iudas
qui tradebat eum cum ipsis.
⁶ Ut ergo dixit eis, Ego sum,
abierunt retrorsum et ecce-
derunt in terram. ⁷ Iterum ergo
eos interrogavit, Quem quaeri-
tis? Illi autem dixerunt, Ie-
sum Nazarenum. ⁸ Respondit
Iesus, Dixi vobis quia ego sum:
si ergo me quaeritis, sinite hos
abire. ⁹ Ut impleteretur sermo
quem dixit quia quos dedisti
mihi, non perdidici ex ipsis
quemquam. ¹⁰ (160, 1.) Simon
ergo Petrus habens gladium
eduxit eum et percussit ponti-
ficis servum et abscidit eius

1. Ἰησ. | †praem. ὁ $\overline{\rho\alpha\tau}$. ACD. rel. | om.
BL*.
— των Κεδρ. BCLY. rel. Orig. iv. 398^d.
vid. LXX. 1 Sam. xv. 23. 1(3)Reg. xv.
13. Cod. Vat. (in locis rel. LXX. articu-
lo caret.) | τον Κεδρ. ADAS. Vulg.
c.(e.)f.g. Goth. ut vid. Arm. ut vid.
LXX. 1(3)Reg. xv. 13. cod. Alex. |
τον Κεδρον D. Cedri a.b. Theb. ar-
boris cedri Memph. Kedros Aeth.
— εισηλθεν Orig. iv. | -θον E. e.
— και οἱ Orig. iv. | om. και U*. e.
2. δε | om. G. Arm.
— παραδιδους] παραδιδων D.
— συνηχθη] add. και ΔΥΕΓΗΜΣΓΑ. |
om. ABCDLX. 1 sic. rel. vv.
— Ἰησ. | †praem. ὁ $\overline{\rho\alpha\tau}$. ACD. rel. | om.
BLXA.
— εκει post Ἰησους ACL. rel. e. Syr.Hcl.
Goth. | post αυτον B. | post συνηχθη
D. Vulg. a.b.c.f. Syr.Pst. (Memph.
Theb. ut vid.) Arm. Aeth.
3. λαβων Orig. iv. 292^d. 398^d. | παραλα-
βων 1. || add. ὁλην 69. | om. Orig. iv. bis.
— και 2°.] add. εκ DL. (a.)
— των φαρ. BDL. Memph. | *om. των
 $\overline{\rho\alpha\tau}$. AC. rel. Orig. iv. bis.

4. Ἰησ. δε DLX. 1. 33. a.b.c.f. Syr.Pst.
Memph. Goth. (Aeth.) (ὁ δε Ἰησ. 69.)
| † Ἰησ. ουν $\overline{\rho\alpha\tau}$. ABC. rel. Vulg. e.g.
— ειδως Orig. i. 395^a. Orig. Int. iii. 906^e.
| ειδων D. 69. Syr.Hier. Arm. Aeth.
— παντα Orig. i. | -τας K*.
— τα Orig. i. | om. Y.
— ερχομενα Orig. i. | επερχομενα Δ.
— εξηλθεν και λεγει BC*D. I. (Vulg.)
a.(b.)c.e.g. Syrr.Pst.&Hcl. Theb.Mnt.
Arm. Aeth. Orig. i. iv. 399^a. | †εξελθων
ειπεν $\overline{\rho\alpha\tau}$. AC^oLX(Y). rel. f. Memph.
Goth. Orig. Int. iii. (ειπεν Y.)
5. απεκριθησαν] add. και ειπον X.
(Memph.) (Goth.) Aeth. | om. Orig. i.
395^a. iv. 399^a.
— Ναζωραιον b.e.f. Orig. i. iv. | Ναζα-
ρηνον D. Vulg. a.e. Orig. Int. iii.
906^e.
— λεγει αυτοις] †add. ὁ Ἰησους $\overline{\rho\alpha\tau}$. AC
L. rel. Vulg. c.f. Syrr.Pst.&Hcl.
(Memph.) rel. | om. BD. a.b.e. Orig.
i.
— εγω ειμι] add. ὁ Ἰησους B.Bth.Bch.(et
sine ὁ Mai.) (a.) | om. rel. Orig. i.
6. ουν Orig. i. 395^b. | om. Δ. Arm. Aeth.
— αυτοις] †add. ὅτι $\overline{\rho\alpha\tau}$. CΔY. rel. Syrr.

Pst.&Hcl. Goth. Arm. Orig. i. (add.
Jesus Syr.Pst.) | om. ABDLX. 1. 33.
Latt. Memph. Aeth. Orig. iv. 399^a.
6. απηλθαν BD. | †απηλθον $\overline{\rho\alpha\tau}$. AC.
rel. Orig. i. iv.
— επασαν BCDLX. 1. 33. E(?corr.) |
†επισαν $\overline{\rho\alpha\tau}$. ΔΔY. rel. Orig. iv.
7. επηρωτησεν ante αυτους ABCLXY.
(33.) 69. U. Vulg. Cl. c.f. Syrr.Pst.&
Hcl. Memph. Theb. Arm. Aeth. (Orig.
iv. 399^a). (ηρωτησεν 33. Orig. iv.) |
†post $\overline{\rho\alpha\tau}$. DA. I. rel. Am. a.b.c. Goth.
Orig. i. 395^b(αυτας). || add. λεγων D.
Theb. (Aeth.) | om. Orig. i. iv.
— ειπον] -παν DXsic. || add. παλιν D.
Orig. i. | om. Orig. iv.
8. απεκριθη] add. αυτοις DX. 1. 69. f.
Syr.Pst. Theb. Arm. (Aeth.) Orig. i.
395^b. | Contra, rel. (Latt.) Syr.Hcl.
rel.
— Ἰησ. | †praem. ὁ $\overline{\rho\alpha\tau}$. DX. 1. 69. Orig. i.
| om. ABCLΔY. 33. EKMSUΓA.
9. δεδωκας] εδωκας D.
— ουκ απωλεσα] om. ουκ et trsp. απω-
4. dixit Cl. | 7. interrogavit eos Cl. | 9. ex
eis Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. (Theb.) ρξα
Goth. Arm. Æth. a
u Matt. 26:42.

† ὠτάριον" τὸ δεξιόν. ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλ-
χος. ¹¹ εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Βάλε τὴν
μάχαιραν † εἰς τὴν θήκην. ^u τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν
μοι ὁ πατήρ οὐ μὴ πῖω αὐτό;

v || Matt. 26:57. ρξβ
|| Mar. 14:53. a
|| Luc. 22:54.

63 ¹² v Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ
ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ
ἔδησαν αὐτόν, ¹³ καὶ † ἤγαγον" † πρὸς Ἀνναν πρῶ-
τον. ἦν γὰρ πενθερός τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς
τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. [¶] ¹⁴ w ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμ-
βουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρεי ἓνα ἄνθρω-
πον † ἀποθανεῖν" ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. ¹⁵ § x ἡκολούθει δὲ
τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ [ὁ] ἄλλος μαθητής.
ὁ δὲ μαθητής ἐκείνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ
συνεισῆλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιε-
ρέως.

¶ D*
w cap. 11:50.

§ Theb. ρξδ
x || Matt. 26:58. δ
|| Mar. 14:54.
|| Luc. 22:54. ρξε

ρξε
α
ρξζ
ι
v || Matt. 26:69. ρξη
|| Mar. 14:69. a
|| Luc. 22:55.
ρξθ
ι
64 ¹⁶ Ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω.
ἔξηλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος † ὁ γνωστὸς" † τοῦ
ἀρχιερέως, καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσῆγαγεν τὸν
Πέτρον. ¹⁷ y λέγει οὖν † τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ
θυρωρός, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἰ τοῦ ἀνθρώ-
που τούτου; Λέγει ἐκείνος, Οὐκ εἰμί. ¹⁸ Εἰστήκει-
σαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιη-

auriculam dextram: erat au-
tem nomen servo Malchus.
¹¹ (161, 1.) Dixit ergo Iesus Pe-
tro, Mitte gladium in vaginam:
enilem quem dedit mihi pater,
non bibam illam?

¹² (162, 1.) Cohors ergo et tri-
bus et ministri Iudaeorum
comprehenderunt Iesum et li-
gaverunt eum, ¹³ (163, 10.) et ad-
duxerunt eum ad Annam pri-
mum: erat enim socer Cai-
aphae, qui erat pontifex anni
illius: ¹⁴ erat autem Caiaphas
qui consilium dederat Iudaeis
quia expedit unum hominem
mori pro populo. ¹⁵ (164, 1.) Se-
quebatur autem Iesum Simon
Petrus et alius discipulus:
(165, 10.) discipulus autem ille
erat notus pontifici et introivit
cum Iesu in atrium pontificis.

¹⁶ (166, 1.) Petrus autem stabat
ad ostium foris. (167, 10.) Exivit
ergo discipulus ille qui erat
notus pontifici et dixit ostia-
riae, et introduxit Petrum.
¹⁷ (168, 1.) Dicit ergo Petro an-
cilla ostiaria, Numquid et tu
ex discipulis es hominis istius?
Dicit ille, Non sum. ¹⁸ (169,
10.) Stabant autem servi et mi-
nistri ad prunas, quia frigus

λεια post εξ αυτ. ουδ. D. a. | Contra,
Hil. 1063c.

9. αυτων] αυτου Α.
— ουδενα] ου U*.

10. Σιμων ουν] οτε Σιμων D.

— ειλκυσεν] ηλκ. 69. K* A.

— δουλων] ante του αρχ. D. a.b.c.e.f. |
Contra, Vulg.

— ωταριον BC*LX. Latt. Syr.Hel.mg.
| † ωτιον ς. AC³D. rel. Syrr.Pst.&Hel.
txt. (vid. Matt. xxvi. 51.)

— ονομα] praeim. το DX.

— τω δουλω] του δουλου εκεινου D. a.e.
(f.)(ff.)

11. μαχαιραν] † add. σου ς. 1s. 69.
Vulg. Cl. e. Theb. Mnt. Æth. Orig.
Int. iii. 908c. Hil. 447d. 1056b. (vid.
Matt. xxvi. 52.) | om. ABCDLXY.
33. EKMSUFA. Am. a.b.c.f.g. Syrr.
Pst.&Hel. Memph. Goth. Arm.

— θηκην] add. αυτης X. 69. a.b.c.e.f. ff.
Syrr.Pst.&Hel. Memph. Arm. Æth.
Orig. Int. iii. | Contra, Vulg. Goth.
Hil. bis.

— εδωκεν Dion. Alex. 36 (et ap. Mai. vi.
165). | εδωκεν DA.

— πατηρ] add. μου 69. Syrr.Pst. Memph.

Æth. Dion. Alex. Hil. 510a. 531a. |
Contra, Hil. 447d. 1056b.

11. πω] ποιω 69.

12. συνελαβον] -βοντο Y.

13. ηγαγον BD. 69. a. Syrr.Pst. ut vid.

Memph. Goth. ut vid. | † απηγαγον ς.

ACL. rel. Vulg. b.c.f.g. Syr.Hel. ut vid.

Æth. (vid. Matt. xxvi. 57. Mar. xiv. 53.)

|| † add. αυτον ς. AC³L. rel. Vulg. b.

f.g. Syrr.Pst.&Hel. Memph. Theb. Mnt.

rel. | om. BC²DXΔ. 33. a.c. ff.

— ην γαρ πενθερος του Καιαφα] om.

Syrr.Hier.txt.

— Καιαφα AB. rel. Am. Memph. Goth.

| Καφα CD. Vulg. Cl. a.b.c.f.g.

— fin.] add. Misit eum igitur Annas vinc-

tum ad Caiapham principem sacerdo-

tum Syrr.Hel.mg. Et Annas misit Je-

sum ad Caipham Syrr.Hier. (vid. ver.

24.)

14. ην δε] add. και C.

— αποθανειν BC*[D]LX. 1. 33. 69 Ser.

Latt. Syrr.Pst.&Hel.mg. Memph.

Theb. Mnt. Arm. Æth. | † απολίσθαι

ς. AC³ΔY. rel. Syrr.Hel.txt. Goth.

— fin.] add. et non tota gens percat a.

(vid. xi. 50.)

15. δε τω Ιησου sic C². 69mg. man. rec. (τω
tantum 69*.) | δε αυτοις C*.

— ὁ αλλος CLXY. rel. (unus e discip.
aliis Syrr.Pst.) | om. ὁ AB. Mai.[D].

Memph. Theb. Arm. MSS.

— ην] post γνωστος B. a.c.f. Syrr.Pst.

— του αρχιερεως] om. Syrr.Pst. Goth.

16. τη θυρα] την θυρα sic Γ. | την θυραν

69.

— εηλθεν] εισηλθεν 69*.

— ὁ αλλος Vulg. Cl. g. | εκεινος 69.

Am. Æth. ille alius a.b.c.f. ff. | om. Y.

— ὁ γνωσ. BC*L. | † ὅς ην γν. ς. AC²

[D]X. rel. vv. (vid. ver. 15.)

— του αρχιερεως BC*LX. | † τω αρχιε-

ρει ς. AC²[D]. rel. (vid. ver. 15.)

17. τω Πετρω ante η παιδ. η θυρ. BC*L

X. 33. Vulg. b.c.f. ff. | † post ς. AC³

[D]Y. rel. a. vv.

18. ειστηκεισαν Eus. D.E. 293a. 488b. |

-κησαν KA.

— δε 1°. om. L. Memph. MS. Arm. Eus.

D.E. bis.

10. auriculam ejus Cl. | 11. gladium tuum
Cl. | illum Cl. | 13. etc. Caiaphae Cl. | 16. disci-
pulus alius Cl.

^{A B C D².}
^{L X Δ Y.}
^{1. 33. 69.}
^{E[G⁺H]KMSUΓΛ.}
^{§ H}
^{§ G^{*}}
 κότες, [§] ὅτι ψύχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ * καὶ"
 † ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν" ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος.
 19 ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν [§] τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ²⁰ ἀπε-
 κρίθη αὐτῷ † Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρῤῥησία † λελάληκα"
 τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν † συναγωγῇ καὶ
 ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου † πάντες" οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται,
^{ροα} καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. ²¹ τί με † ἐρωτᾷς";
 † ἐρώτησον" τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε
^{ροβ} οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ²² Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόν-
 † τος † εἰς παρεστηκὼς τῶν ὑπηρετῶν" ἔδωκεν ράπισμα
 τῷ Ἰησοῦ εἰπόν, Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ;
^{ρογ} ²³ ἀπεκρίθη αὐτῷ † Ἰησοῦς, Εἰ κακῶς ἐλάλησα μαρ-
 τύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, εἰ δὲ καλῶς, τί με δέ-
 ρεις;
^{ροδ} ²⁴ Ἀπέστειλεν [οὖν] αὐτὸν ὁ Ἀννας δεδε-
 μένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. ²⁵ ^z ἦν δὲ Σίμων
 Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος· εἶπον οὖν αὐτῷ,
 Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο
 ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Οὐκ εἰμί. ²⁶ λέγει εἰς ἐκ τῶν
 δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὧν οὐ ἀπέκοψεν
 Πέτρος τὸ ὠτίον, Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ'

erat, et calefiebat: erat autem
 cum eis et Petrus stans et cale-
 faciens se. ¹⁹ Pontifex ergo
 interrogavit Iesum de discipu-
 lis et de doctrina eius. ²⁰ (170,
 1.) Respondit ei Iesus, Ego pa-
 lam locutus sum mundo: ego
 semper docui in synagoga et
 in templo, quo omnes Iudaei
 conveniunt, et in oculo locu-
 tus sum nihil. ²¹ (171, 10.) Quid
 me interrogas? interroga eos
 qui audierunt quid locutus sum
 ipsis: ecce hi sciunt quae dixe-
 rim ego. ²² (172, 1.) Haec autem
 enim dixisset, nunc adstans
 ministrorum dedit alapam Iesu,
 dicens, Sic respondis pontifici?
²³ (173, 10.) Respondit ei Iesus,
 Si male locutus sum, testimo-
 nium perhibe de malo: si au-
 tem bene, quid me caedis?

²⁴ (174, 1.) Et misit eum Annas
 ligatum ad Caiaphan pontifi-
 cem. ²⁵ (175, 1.) Erat autem Si-
 mon Petrus stans et calefaciens
 se. Dixerant ergo ei, Num-
 quid et tu ex discipulis eius es?
 Negavit ille et dixit, Non sum.
²⁶ Dicit nunc ex servis pontifi-
 cis, cognatus eius cuius absci-
 dit Petrus auriculam, Nonne
 ego te vidi in horto cum illo?

18. καὶ ἐθερμαίνοντο Eus. D.E. bis. | om.
 1. a.b. ff*. (ante ὅτι ψυχ. ἦν Syr.Pst.)
 — ἦν δὲ * καὶ" ὁ Πέτρ. μετ' αὐτ. BCLX.
 1. 33. (a.) Syr.Pst. Theb. (Æth.) |
 † ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρ. Ξ. A[D]
 Δ. rel. (Vulg. b.c.) f.g. Syr.Hel.
 (Memph.) Goth. (Arm.) "et Petrus"
 Vulg. b.c. Syr.Hel.* Arm. | ἦν γὰρ
 μετ' αὐτ. καὶ ὁ Πέτρ. 69.
 — ἐστὼς] om. K*. (a.) | ἐστηκὼς Y.
 19. περὶ 2^ο] om. 69.
 20. ἀπεκρίθη] add. δὲ 1.
 — αὐτῷ] om. C. a.b.
 — Ἰησ. † praem. ὁ Ξ. AC. rel. | om. B.
 Mai.[D]L.
 — παρῤῥησία B*RI.Mai.
 — λελάληκα ABC*LXΔY. 1. 33. | † ἐλα-
 λησα Ξ. C³[D]. rel.
 — τῷ κόσμῳ] cum populo Syr.Pst.
 — ἐδίδαξα] om. 69 lxt.(mg. man. rec.)
 — συναγ. † praem. τῇ Ξ. Is. 69mg. A.
 Arm. | om. AB.Mai.C[D]LXΔY. 33.
 69*. EGHKMSUΓ.
 — πάντες AB.Mai.C*LX. 1. 33. 69.
 (H πάντε). Latt. Syr.Pst. Memph.
 Theb. Arm. Æth. Orig. Int. iii. 906^p.

| † πάντοτε St. 3. C³[D]ΔYEGKMSs
 UΓΛ. Syr.Hel. Goth. | παντοθεν Elz.
 20. συνέρχονται Orig. Int. iii. | συνηρ-
 χοντο 33. M. Arm.
 21. ἐρωτᾷς ABC*LXY. 33. | † ἐπερωτᾷς
 Ξ. C³ut vid.[D]Δ. 1. 69. rel.
 — ἐρωτήσων BC*LX. 1. 69. | † ἐπερωτ.
 Ξ. AC³[D]Y. 33. rel.
 — τι 2^ο.] ὅτι Δ.
 — ἃ εἶπον] τι ἐλάλησα X. (-δασιν ante
 mg. man. rec. 69.)
 22. δὲ] om. X. 69. a. Memph. Arm.
 — εἰς παρεστηκὼς τῶν ὑπηρετῶν B.
 Vulg. a. ff.g. (παρ. εἰς Beh.) | εἰς τῶν
 παρεστῶτων ὑπηρετῶν C*LX(Y). 33.
 h.(c.)f. Memph. (Æth.) (παρεστηκῶτων
 Y.) | † εἰς τῶν ὑπηρ. παρεστηκῶς Ξ.
 AC³[D]Δ. 1. rel. Syr.Pst.&Hel. Theb.
 Goth. Arm. | εἰς τ. ὑπηρ. ἐστηκὼς 69.
 — οὕτως] οὕτος 69(*Ser.)
 — ἀποκρίνη] -νη 69 sic. MUΛ.
 23. ἀπεκρ.... Ἰησ.] ὁ δὲ Ἰησ. εἶπεν αὐτῷ
 69. (Arm.) respondit Iesus et dixit
 illi Syr.Pst. Memph. Theb.
 — Ἰησ.] † praem. ὁ Ξ. AC³[D]. rel. |
 om. BC*L.

24. οὖν Elz. BC*LXΔ. 1. 33. a.b.f. ff.
 Syr.Hel. Arm. | δὲ 69. Syr.Pst. Theb.
 | om. St. 3. AC³[D]Y. rel. Memph.
 ("et misit" Vulg. c.g. Æth. tunc mi-
 sit Goth.)
 — ὁ Αν.] om. ὁ [D]Γ.
 — Καϊάφαν] -φα A.
 — ἀρχιερεα] -ριαν H.
 25. Σιμων] om. X.
 — εἶπον] -πεν A Tf.
 — αὐτου εἰ sic C³. | εἰ ἐκεινον C*. | εἰ
 του ἀνθρώπου ἐκεινον C³.
 — ἠρνήσατο] add. οὖν C³ΔYEGMΓΛ. |
 om. ABC*[D]LX. rel. Syr.Hel. Theb.
 Arm. (at ille neg. a. et ille c. Syr.
 Pst. Æth. antem f. Memph. Goth.)
 — εἶπεν] λέγει A. 33.
 26. λέγει] add. οὖν 1.
 — συγγενῆς ὧν a. Syr.Hel. | ὁ συγγενῆς
 LX. 33. Syr.Pst.
 27. ἠρνήσατο] post ὁ Πέτρος 69. c. (om.
 ὁ Πέτρ. a.b.e.)

18. calefaciebant se CL. | 19. discipulis suis
 CL. | 21. locutus sim CL. | 22. respondes CL. | 26.
 dicit ei CL.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
a || Matt. 27:1. ροτ
|| Mar. 15:1. α
|| Luc. 23:1. ροζ

αὐτοῦ; ²⁷ πάλιν οὖν ἡρνήσατο ἡ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

²⁷ Iterum ergo negavit Petrus, et statim gallus cantavit.

66 ²⁸ α' Ἀγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον. ἦν δὲ ἡ πρωΐ. καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἡ ἀλλὰ φάγωσιν τὸ πᾶσχα. ²⁹ ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ ἡ φησίν, Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ³⁰ ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, Εἰ μὴ ἦν οὗτος ὁ κακὸν ποιῶν, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. ³¹ εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτείνειν οὐδένα. ³² ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν ὁ σημαίνων ποῖον θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.

²⁸ (178, 1.) Adducunt ergo Iesum a Caiapha in praetorium: erat autem mane: (177, 10.) et ipsi non introierunt in praetorium, ut non contaminarentur sed manducarent pascha. ²⁹ Exiit ergo Pilatus ad eos foras et dixit, Quam accusationem adfertis adversus hominem hunc? ³⁰ Responderunt et dixerunt ei, Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum. ³¹ Dixit ergo eis Pilatus, Accipite eum vos et secundum legem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo Iudaei, Nobis non licet interficere quemquam. ³² Ut sermo Iesu impleretur, quem dixit significans qua esset morte moriturus.

67 ³³ Εἰσῆλθεν οὖν ἡ πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ³⁴ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ἡ Ἀπὸ σεαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι εἶπον σοι περὶ ἐμοῦ; ³⁵ ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μή τι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; ³⁶ ἀπεκρίθη

³³ (178, 1.) Introivit ergo iterum in praetorium Pilatus, et vocavit Iesum et dixit ei, Tu es rex Iudaeorum? ³⁴ (179, 10.) Et respondit Iesus, A temet ipso hoc dicis, an alii tibi dixerunt de me? ³⁵ Respondit Pilatus, Numquid ego Iudaeus sum? gens tua et pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti? ³⁶ Respondit Iesus, Regnum

27. Πέτρος] † praem. ὁ τ. C²X. rel. | om. ABC*[D]LAY. 1. EGKFA.
28. οὖν Syr. Hel. Memph. Arm. (Et dedux. Æth.) | om. L. 69. MU. b. Orig. iv. 387^d. autem f.g. Syr. Pst. Theb. Goth. | "post haec" ante ἀγουσιν Theb.
— ἀπο τ. Καϊαφ. εἰς τὸ πραιτ. Orig. iv. ad Caiapha in praetorio f. ad Caipham in praetorium ff.(g.) missum ad Caipham principem sacerdotum in praetorium a. ad Caipham et ad Pilatum in praetorium c. || (Καϊαφ [D.])
— πρωι ABC[D]LXΔ. 1. 33. 69. MUA. | † πρωια τ. YEGHKS&Γ.
— ἀλλὰ ABC*[D]Δ. 1. Am. b.(c.)g. (Syr. Pst.) Theb. Goth. | † ἀλλ' ἵνα τ. C²LXY. rel. Vulg. Cl. a.c.f.f. Syr. Hel. (Æth.) usque dum Memph.
— το πασ.] om. το [D.]
29. ἐξω ante πρὸς αὐτοὺς BC*LX. 1. 33. For. Syrr. Pst. & Hel.* (Goth.) Æth. | post 69. Vulg. a.b.c.e.f.f.g. (Arm.) *om. τ. AC²[D]ΔY. rel. Memph. Theb.
— φησιν BC*(Tf. in Gr. Test.) LX. 1. 33. | † εἶπεν τ. AC²(Tf. in Gr. Test.) [D] ΔY. rel.

29. κατα] om. B.
30. εἶπαν BC. | † εἶπον τ. A. rel. | (-πεν [D.])
— κακὸν ποιῶν BL. e. | κακοποιῶν C*.
33. a. | † κακοποιός τ. AC²[D]XΔ. rel. Vulg. b.c.f. Eus. in Ps. 30^b. (κακοποιός Y.)
31. οὖν] om. a.b.e. Syr. Pst. Memph. Arm.
— Πιλάτος] † praem. ὁ τ. AC². rel. | om. BC*.
— αὐτὸν 2°] om. 1. c. Arm.
— εἶπον] † add. οὖν τ. LXΔY. rel. (Latt.) | add. δε A[D]. 1. KU. Syr. Hel. Goth. (Æth.) | om. BC. e. Syr. Pst. Memph. Theb. Arm.
— ἀποκτείνει] post οὐδένα 1. a.c. | Contra, Orig. iv. 401^e.
32. Ἰησοῦ] θεοῦ LD. domini Goth.
— θανάτῳ] add. ὃ 69.
— ἤμελλεν] ἐμελλ. LK. | ἤμελλον 69.
33. πάλιν ante εἰς τ. πραιτ. BC*[D]LX ΔY. Latt. (Arm.) (Æth.) | † post τ. A. 1. rel. Syr. Hel. Goth. | om. C². 33. Syr. Pst. Theb. | (πάλιν ὁ Πιλάτος εἰς τὸ πραιτῳ. 69. Memph.) | om. ὁ ante Πιλ. [D.]

33. αὐτῷ] αὐτοῖς A.
— ὁ βασ. Orig. iv. 23^b. | om. ὁ Y*.
34. ab init.] add. καὶ [D.] Am. c.f.f.g. Æth.
— ἀπεκρίθη] ἀπεκρινάτο A[D]. 1. 33. U. || † add. αὐτῷ τ. C²Δ. rel. c. Syr. Pst. (Æth.) | om. ABC*[D]LXY. 1. 33. MU. (Latt.) Syr. Hel. Memph. Theb. Goth. Arm.
— Ἰησ.] † praem. ὁ τ. AC[D]. rel. | om. BLX. 1.
— ἀπο σεαυτοῦ BC*L. | † ἀφ' ἐαυτοῦ τ. AC²[D]. rel.
— συ b.e. | om. [D.] (Latt.) Theb. Arm. Æth. (σοι 69.)
— ἀλλοι σοι εἶπον τ. BC*[D]L. Vulg. Cl. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb. | † ἀλλοι σοι εἶπον τ. AC²X. rel. Am. a.b. c.e.f. Goth. Arm. [Æth.] ἀλλο (sic) σοι εἶπεν M.
35. μη τι Orig. iv. 401^e. | om. τι 1.
— οἱ ἀρχ.] om. οἱ [D.]
— ἐμοι Orig. iv. | μοι A.

28. sed ut manduc. Cl. | 31. ergo ei Cl. | 32. morte e-set Cl. | 34. om. et ab init. Cl. | dixerunt tibi Cl.

† Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου. [¶] εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ
ἐμὴ, οἱ ὑπηρεταὶ [†] οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἂν" ἵνα μὴ
παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ
οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. ³⁷ εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος,
Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ
λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι [†]. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι
καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον ἵνα μαρτυρήσω
τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου
τῆς φωνῆς. ³⁸ λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Τί ἐστὶν
ἀλήθεια; καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς
Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ οὐδεμίαν [†] εὐρίσκω
ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ³⁹ ^c ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἕνα
[†] ἀπολύσω ὑμῖν" ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν [†] ἀπο-
λύσω ὑμῖν" τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ⁴⁰ ἐκραύ-
γασαν οὖν πάλιν πάντες λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ
τὸν Βαραββᾶν· ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

meum non est de mundo hoc:
si ex hoc mundo esset regnum
meum, ministri mei decertarent
ut non traderer Iudaeis: nunc
autem meum regnum non est
hinc. ³⁷ (160, 4.) Dixit itaque ei
Pilatus, Ergo rex es tu? Re-
spondit Iesus, Tu dicis, quia
rex sum ego. (161, 10.) Ego in
hoc natus sum et ad hoc veni
in mundum ut testimonium
perhibeam veritati: omnis qui
est ex veritate audit meam vo-
cem. ³⁸ Dicit ei Pilatus, Quid
est veritas? Et cum hoc dix-
isset, iterum exivit ad Iudaeos
(162, 9.) et dicit eis, Ego nullam
invenio in eo causam. ³⁹ (1-3,
4.) Est autem consuetudo vobis
ut unum dimittam vobis in
pascha: vultis ergo dimittam
vobis regem Iudaeorum? ⁴⁰
(164, 1.) Clamaverunt rursum
omnes dicentes, Non hunc sed
Barabban. Erat autem Bar-
abbas latro.

XIX.

68 ¹ Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ
ἐμαστίγωσεν. ² ^d καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέ-
φανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ

¹ (165, 4.) Tunc ergo adpre-
hendit Pilatus Iesum et flagel-
lavit, ² et milites plectentes
eoronam de spinis imposuerunt
capiti eius et veste purpurea

36. Ἰησ.] † praem. ὁ ῥ. Δ. 33s. 69. Ss. |
om. ABC[D]LXY. 1. EGHKMUFLA.
— τουτου ει εκ του κοσμου τουτου om. Y.
— ἡ βασ. ἡ ἐμῃ 2°. Orig. i. 375^f. iii. 220^f.
582^d. iv. 23^b. | ἡ ἐμῃ βασ. [D.]
— οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ante an B²RLMai.)
LX. 1. 33. 69. Arm. Orig. i. iii. 220^f.
iv. | † post ῥ. A[D]. rel. Æth. Orig.
iii. 582^d. (om. an B²RLMai.)
— παραδοθῶ Orig. i. iii. bis. iv. | παρα-
δῶ [D.] 69.
37. ἀπεκρίθη] praem. καὶ U. Æth. || add.
αὐτω K. Syr.Pst. Memph.MS. Theb.
— ὁ Ἰησ. AB[D.] rel. | om. ὁ LXD. 33.
Γsic A Tj.
— ἐγω semel B[D]LY. 1. 33. 69. a.c.
Arm. Cyp. 297. (cum seq. conj. MSS.)
| † bis ῥ. AXA. rel. Vulg. b.f.f.g.
Syr.Pst.&Hel. Memph. Theb. Goth.
| om. utr. q. e. Æth.
— τουτο 1°. add. καὶ A. | Contra, Cyp.
— γεγεννημαι γεγενημαι 69 Scr. ΓTf.
38. ἀληθεια] praem. ἡ 1.
— οὐδεμίαν] om. ov- 69.
— εὐρίσκω εν αυτω ante αιτιαν BLX.
Vulg. (a.)b.c.e.f.g. Æth. | † post ῥ.
ΔΔ. rel. Syrr.Pst.&Hel. Goth. Arm.

|| αιτιαν] add. θανατου 69. | αιτ. εν
αυτ. εὐρ. [D.] | invenio causam in eo
f. non invenio ullam causam in hoc
homine Memph. (Theb. "in eo").
38. εν αυτω] om. Y*. (habet nunc inter
lineas bis ante αιτιαν et post ευρισκω
ad fin. ver.)
39. ὑμιν 1°. ὑμων L.
— ἵνα] om. Y.
— ἀπολύσω 1°. ante ὑμιν B[D]LXD.
1. 33. KU. Latt. Syrr.Pst.&Hel. Arm.
| † post ῥ. AY. 69. rel. Goth. Æth.
(om. ὑμ. c.)
— εν] om. B.Mai. (seq. το A.)
— ουν] add. ἵνα YKU.
— ἀπολύσω 2°. ante ὑμιν AB[D]LXY.
1. 33. 69. KU. (Latt.) Syrr.Pst.&Hel.
Goth. Arm. Æth. | † post ῥ. ΔE. rel.
(om. απολ. ὑμ. a.)
40. ἐκραύγασαν Orig. iv. 402^b. | -ανασαν
LM.
— ουν b.f. Syr.Hel. | om. S. Am. e.f.g.
Theb. | autem a. Memph. Goth. |
"et" ante Syr.Pst. Æth.
— παλιν Vulg. f.g. Syr.Hel. | om. 1.
33. 69. GKU. a.b.c.e.f. Syrr.Pst.
Memph. Theb. Arm. Æth.

40. παντες A([D])ΔY. 1. 33. 69. rel. vv.
(post λεγοντες [D.]) | om. BLX.
— τον] om. [D.]
— Βαραβαν et Βαραβας 69. (Rabbi Ba-
rabam ff.)
— ὁ Βαραββας Orig. iv. 402^a. | om. ὁ
[D.] || add. οὗτος 1. (Syr.Pst.) Arm.
1. ελαβεν ὁ Πιλατος τ. Ἰησ. καὶ AB[D].
rel. Vulg. b.c.e.f. Syr.Hel. Goth. Arm.
Æth. | ὁ Πιλ. ελαβεν τ. Ἰησ. καὶ YM.
| ὁ Πιλ. λαβων τ. Ἰησ. (om. καὶ) LX.
33. a. Memph. Theb. | om. ελαβεν et
καὶ Syr.Pst.
2. αυτον τη κεφαλῃ | αυτον επι την κεφα-
λην AU. | επι την κεφαλην αυτου G
(non H). c.
3. ab init. και ηρχοντο προς αυτον BLX.
33. 69. UA. (Latt.) Syr.Hel. Syr.Hier.
Memph. Theb. Arm. Æth. | *om. ῥ.
A[D]ΔY. 1. rel. f. Syr.Pst. Goth.
— ειδωσαν B(LX). 1. (-ωσαν LX.) |
† ειδουν ῥ. A[D]. rel. (ειδωυ K.)

36. de hoc mundo Cl. | mei utique decert. Cl.
| regnum meum Cl. | 37. vocem meam Cl. |
40. clamaverunt ergo Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Goth. Arm. Æth.
ρππ
θ

¶ G

ρππ
δ

e Matt. 27:23. ρπη

6. στ.στ. [*αὐτόν]

ρπθ

¶ Γ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ρπθ

ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτὸν, ³ καὶ ἤρχοντο
πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων· καὶ ⁴ ἐδίδοσαν αὐτῷ ράπίσματα. ⁴ καὶ
ἐξηλθεν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἴδε
ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι οὐδεμίαν αἰτίαν
εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. ⁵ ἐξηλθεν οὖν [ὁ] Ἰησοῦς ἔξω,
φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν
ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς, ⁶ Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος.
⁶ ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται,
ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον. λέ-
γει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυ-
ρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ ⁷ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.
⁷ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχο-
μεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ⁸ ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι
⁸ υἱὸν θεοῦ ἑαυτὸν ⁹ ἐποίησεν. ⁹ ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ
Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον μᾶλλον ἐφοβήθη, ⁹ καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ
Ἰησοῦ, Πόθεν εἰ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ
ἔδωκεν αὐτῷ. ¹⁰ λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Ἐμοὶ
οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ¹¹ ἀπολῦσαί
σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρώσαί σε; ¹¹ Ἀπεκρίθη

circumdederunt eum, ³ et vene-
niebant ad eum et dicebant,
Hæve rex Iudæorum, et da-
bant ei alapas. ⁴ (186, 9.) Exiit
iterum Pilatus foras et dicit eis,
Ecce adduco vobis eum foras,
ut cognoscatis quia in eo nul-
lam causam invenio. ⁵ (187, 4.)
Exiit ergo Iesus portans spi-
neam coronam et purpureum
vestimentum. Et dicit eis,
Ecce homo. ⁶ (188, 1.) Cum ergo
vidissent eum pontifices et mi-
nistri, clamabant dicentes, Cru-
cifige, crucifige. (189, 10.) Dicit
eis Pilatus, Accipite eum vos
et crucifigite: (190, 9.) ego enim
non invenio in eo causam.
7 (191, 10.) Responderunt ei Ju-
dæi, Nos legem habemus, et
secundum legem debet mori,
quia filium dei se fecit. ⁸ (192,
4.) Cum ergo audisset Pilatus
hunc sermonem, magis timuit.
9 Et ingressus est prætorium
iterum et dicit ad Iesum, Unde
es tu? Iesus autem responsum
non dedit ei. ¹⁰ (193, 10.) Dicit
ergo ei Pilatus, Mihi non lo-
queris? nescis quia potestatem
habeo crucifigere te, et potesta-
tem habeo dimittere te? ¹¹ Re-

4. καὶ ἐξηλθ. ABLX. 33. K. Syr.Pst.
Æth. | † ἐξηλθ. οὖν. ΔΥ. 69. rel.
Vulg. Cl. b. ff. | ἐξηλθ. tantum [D.] 1.
F. Am. a. c. e. f. g. Syr. Hel. Memph.
Theb. Goth. Arm.
— πάλιν om. b. ff.
— ἐξω post ὁ Πιλάτος LX. 69. Vulg.
a. b. c. f. ff. g. Arm. Æth. | ante πάλιν Y.
| post πάλιν Syr. Pst. | om. e. Memph.
Theb.
— οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ante ἐν αὐτῷ
B. 1. 33. (b.) (f.) Memph. Theb. Æth.
| † post. [D] Δ. rel. Am. (c.) (e.)
(ff.) g. Syrr. (Pst.) & Hel. Goth. Arm.
| αὐτ. ἐν αὐτ. οὐδ. ἐν. LXY. | οὐδ. ἐν
αὐτ. αὐτ. ἐν. A. | ἐν αὐτ. οὐχ ἐν. αὐτ.
69. non invenio in eo causam a. nul-
lam invenio in eo causam Vulg. Cl.
5. ὁ Ἰησ. om. ὁ B.
— ἐξω ante ὁ Ἰησ. 1. KUA. Goth. Æth.
| om. Vulg. ff. g. Memph. Theb.
— φορῶν Vulg. g. | ἐχων 1. a. b. c. e. f.
Arm.
— καὶ λεγ. ad fin. ver.] om. a. e. ff.*
— αὐτοῖς add. Pilatus Syr. Pst. (Memph.)
— ἰδοὺ B. Mai. LXY. 1. 33. | † ἰδοὺ. A
[D]. rel.

5. ὁ ἀνθρ.] om. ὁ B. Mai.
6. ὅτε] ὅτ' ἂν 1.
— εἶδον] ἰδεν Y.
— οἱ ἀρχ.] prae. ὁ οὐλος καὶ Y.
— ὑπηρέται] πρεσβυτεροὶ Y. || add. των
Ἰουδαίων 69.
— ἐκραύγασαν] -ανασαν LM.
— λεγοντες] om. Y.
— σταυρωσον 2°. | add. αὐτον A [D] ΔX
Y. 33. 69. EHKMSUFA. Vulg. Cl. (a.)
b. (c.) f. ff. Syr. Pst. (bis) & Hel. Syr. Hier.
Memph. (bis). Theb. (bis). Goth. Arm.
Æth. (bis). vid. ver. 15. | om. BL. 1.
Am. (e.)
— αὐτον] post ὑμεῖς [D] LY. e.
— ουκ ἐν. LD.
7. αὐτῷ Vulg. g. | om. 1. a. b. c. e. f. ff.
Æth. Orig. iv. 402a.
— οἱ Ἰουδαῖοι] add. καὶ εἰπον 69. (prae.
Æth.) | Contra, Orig. iv.
— ἐχομεν Orig. iv. | ἐχωμεν X.
— νομον] † add. ἡμων. AXY. rel. vv.
| om. B [D] LA. Latt. Orig. iv. Orig.
Int. ii. 324d. iv. 589d. Hil. 912d.
— θεον] prae. του Elz. | om. St. 3. A
B [D] LX ΔY. 1. 33. 69. EHKMSUA.
Orig. iv.

7. ἑαυτον post υἱον θεου BLXY. 1. 33.
69. (M.) Vulg. c. e. f. g. ff. (Æth.) Orig.
iv. Orig. Int. ii. iv. Hil. (αὐτον M.) |
† ante. A [D]. rel. Syrr. Pst. & Hel.
rel. | ἑαυτ. θεον υἱον ΔSA. | filium se
dei a. b.
8. ὅτε] ὡς 69.
— ὁ Πιλάτος] post λογον 69. Memph.
— τουτον τον λογον] τουτων των λογων
H.
— μᾶλλον] add. δε 69.
9. εἰσηλθον [D.]
— πάλιν] om. Theb. (cod.) Æth. | Πιλά-
τος M²mg.
— ὁ δε] καὶ ὁ M²ic.
10. οὖν] om. A. 69. Syr. Pst. Memph.
Arm. (non om. X.)
— εμοι ου λαλεις] ad fin. ver. (prae.
καὶ) 69.
— απολ. σε....σταυρωσαι σε ABE*. e.
Syr. Pst. | † σταυρ. σε....απολυνσαι σε
Σ. [D] LX YE corr. 1. rel. Latt. Syr. Hel.
Memph. Theb. Goth. Arm. Æth.

4. Exiit ergo iterum Cl. | nullam invenio in
eo causam Cl. | 5. exiit Cl. | coronam spineam
Cl. | 6. crucif. crucif. eum Cl. | 9. dixit Cl.

A E D² [II].
L X (Δ) Y.
1. 33. 69.
EHKMSUA.
§ II
11. ὁ παραδούς με

12. ἐκραύγαζον

¶ Goth.

* αὐτῶ[†] ἰησοῦς, Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν ἑκατ' ἐμοῦ
οὐδεμίαν, εἰ μὴ ἦν[§] δέδομένον σοι^{||} ἄνωθεν. διὰ
τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.
12 ἐκ τούτου ὁ Πιλάτος ἐζητεῖ ἀπολύσαι αὐτόν. οἱ
δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον
ἀπολύσῃς οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. πᾶς ὁ βασι-
λέα[†] ἐάντων ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. 13 ὁ οὖν
Πιλάτος ἀκούσας[¶] τῶν λόγων τούτων, ἤγαγεν ἔξω
τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον
λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθά.
14 ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα ὥρα[†] ἦν[†] ὥς^{||}
ἕκτη. καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν.

spondit Iesus, Non haberes potestatem adversum me ullam nisi tibi esset datum de super: propterea qui tradidit me tibi maius peccatum habet. 12 Exinde querebat Pilatus dimittere eum: Iudaei autem clamabant dicentes, Si hunc dimittis, non es amicus Caesaris: omnis qui se regem facit contradicit Caesari. 13 Pilatus ergo cum audisset hos sermones, adduxit foras Iesum, et sedit pro tribunali in locum qui dicitur Lithostrotus, hebraice autem Gabbatha. 14 Erat autem parascève paschae, hora quasi sexta. Et dicit Iudaeis,

11. αὐτῶ B[D]L. 1. 33. a.c. Syr.Pst. Theb. Aeth. | *om. S. AX. rel. Vulg. b.c.f.f. Syr.Hel. Memph. Goth. Arm. — ἰησοῦς † praem. ὁ S. AL. rel. | om. B[D]XY*EHKMU. || add. καὶ εἶπεν αὐτῶ 69. (a.) (c.) (f.) Aeth. — εἶχες BA. 1. 33. 69. rel. Theb. Aeth. Iren. 250. Orig. Int. i. 142^e. ii. 676^e. Cyp. 212. Hil. 745^d. | εἶχες A[D]L Xsic YATf. Memph. — κατ' ἐμὸν ante οὐδεμίαν B[D]LX. 1. 33. K. (Latt.) Memph. Theb. Arm. Aeth. | † post S. AA. 69. A². rel. (e.) Syrr.Pst.&Hel. Goth. (Iren.) | om. οὐδεμίαν A*. Hil. | κατ' ἐμὸν ante ἐξουσίαν Y. Orig. Int. i. ii. Cyp. — μὴ ἦν μὴν L. — σοι post δεδομ. B[D]LY. a.c.(c.) Syrr.Pst.&Hel. Aeth. Iren. Orig. Int. i. (Cyp.) Hil. 745^d. | † ante S. AII. rel. Vulg. b.f. Goth. Arm. Orig. Int. ii. | om. X. | (δέδομεν) B.Bthly.Bch.etra, Mai.) — ὁ παρ. | a παρ. Y. — παραδιδούς A[D]IIL. 1. 33. Usic. rel. | παραδούς BAE. | παραδός A. — μείζονα μίζον LY. 69. | μείζω U. 12. om. ver. Syr.Hier. — τουτον add. οὖν 1. 69. Memph. (ab init. "et" Vulg. Cl. a.c.f. Arm. Aeth.) — ὁ Πιλ. ante ἐζητεῖ BLX. 33. M. a.c. e.f.f.g. Memph. Theb. | † post S. A [D]II. rel. Vulg. f. rel. | om. b. | post ἀπολ. αὐτον K. (ὁ Πιλ. ἀπολ. ἐζητ. τον Ἰησουν 69.) — αὐτον ante ἀπολ. 33. M. — ἐκραύγασαν B.Mai.[D]. 33 a. Goth. | ἐκραύγαζον (A)B.Bthly.Bch.II(L)Y. 1. 69. (M.) Orig. iv. 402^a. (ἐκρυγ. A. -αναζ. LM.) Imperf. Vulg. b.c.e.f.f.g. Syrr.Pst.&Hel. | † ἐκραύζον S. XΔ. rel.

12. εαν Orig. iv. | an B. — ει Orig. iv. | ? ει δ 69. ? ἦν 69 Scr.) — πας add. γαρ [D.] Vulg. Cl. a. Syr.Pst. Memph. | Contra, Orig. iv. — εαντον AB.Mai.[D]IILXΔY. 1. 33. 69. EHKMSYf. UA. Syrr.Pst.&Hel. Goth. Arm. Aeth. Orig. iv. (post ποιων YM.) | † αὐτον S. Ss.Bch. — τῶ Καίς. Orig. iv. | om. τῶ 1. 13. των λογων τουτων AB(L). 33. (M.) Memph. Theb. Arm. (τον L. λογον M.) | τουτων των λογων [D]IILXΔY. 1. EHsic. Latt. Syr.Hel. (plur. Goth.) | † τουτον τον λογον S. 69. KSU. Syrr. Pst. Aeth. | τον λογον τουτον A. — βηματος † praem. τον S. ΔY. 69. rel. | om. AB[D]IILX. 1. 33. U. — λεγομενον] δε λεγεται 1. Latt. — δε] om. [D.] — Γαββαθα Γαβαθα H. Syr.Hel.mg. Graecē. | Καπφαθα 1. Kappatha Arm. | Genuaes a. Gennetha b. Gabtha c. Gennath a. Gennesar f. 14. ην δε] om. δε Y. Arm. || παρασκ. τ. πασχ. post ὥρα δε ἕκτη ην Theb. Woide. om. ὥρα δε ἕκτη Theb. in codd. Borgianis ap. Münster. — ὥρα ην AB[D]LXΔ. 1. 33. 69. MU. a.c. Memph. | † ὥρα δε S. IYEHSA. Syr.Hel. Arm. | ὥρα tantum Vulg. b. ef. | ὥρα δε ην K. | hora autem hora ff(Blanc.). (et erat quasi sexta hora Syrr.Pst.) tempus meridiei sextae horae Aeth. — ὥς ABIIILXY. 33. EKAZYf. | † ὥσει S. [D]Δ. 1. 69. HMSU. | om. Memph. Aeth. — ἕκτη ABIIY. 1. 33. 69. EHKMSUA. Latt. Syrr.Pst.&Hel. Syr.Hier. Memph. Theb. Woide. Goth. Arm. Aeth.

καὶ τὴν οἰκονομίαν δὲ ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἡμερῶν ἥτις ἐστὶ παρασκευὴ τῶν ἑσχατον ἡμερῶν εἰς ἀναγέννησιν τοῦ πρώτου ἀνθρώπου πεφηνέναι, ἥς οἰκονομίας ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ τὴν ἕκτῃ ὥραν ἐν ᾗ προσηλῶθη τῷ ξύλῳ. Marcus ap. Iren. 72. [et Hipp. Philos. vi. 46(210)]. λέγει ὁ Ἰωάννης, Ἦν δὲ ὥρα ἕκτη, ἵνα ἡμῖν τῶν ἡμερῶν ἐπιδείξῃ. Hipp. in Dan. p. 101. τίνας ἐνεκεν ὁ μὲν Μάρκος τρίτην ὥραν λέγει τὸν χριστὸν σταυρωθῆναι, ὁ δὲ Ἰωάννης ἕκτην; Μάρκος μὲν τὴν ὥραν τῆς ἀποφάσεως τοῦ σταυροῦ σαφῶς καὶ ἀναμφιβόλως ἐκτίθεται.... ὁ Μάρκος αὐτὸν τὴν τρίτην ὥραν σταυρωθῆναι λέγει ἀφ' ἧς ὁ Πιλάτος τὴν ἀπόφασιν ἐξήνεγκεν; Ἰωάννης δὲ ὡς ἐρηκότος τοῦ Μάρκου τὴν καιρὸν τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ τὴν ὥραν ἐν ᾗ τῷ σταυρῷ προσήλυσαν τὸν κύριον ἔφηνεν. Hesychius Hier. Cat. Cram. 389. | τρίτη ([DGr.]) LX (sed ἕκτη in comm.) Δ. Εὐσέβιος ὁ Καισαρεύς ὁ Παμφίλου προσαγορευόμενος ἐν ταῖς πρὸς Μαρίνον ἐπὶ ταῖς [add. περὶ Cram.] τοῦ σωτηρίου [θείου Cram.] πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως ζητήσῃσι καὶ ἐπιλύσῃσι, καὶ ταῦτα προὔθηκεν εἰς ἐξέτασιν, τὸ τὸν μὲν θεῖον εὐαγγελιστὴν Μάρκον εἰπεῖν ὥραν εἶναι τρίτην καθ' ἣν ἐσταυρώθη χριστὸς ὁ θεὸς καὶ σωτὴρ ἡμῶν τὸν δὲ θεολογικώτατον Ἰωάννην κατὰ τὴν ἕκτην ὥραν γράφει προκαθεσθῆναι τὸν Πιλάτον ἐπὶ τοῦ βήματος ἐν τῷ λιθοστρώτῳ τῷ καλουμένῳ καὶ ἀνακρίνειν τὸν Ἰησοῦν

11. datum esset Cl. | me tradidit Cl. | 12. Et exinde Cl. | omnis enim Cl. | 13. Pilatus autem Cl. | in loco Cl.

Vulg. a. b. c. $\overline{\rho\gamma\delta}$ 15 † ἐκραύγασαν οὖν ἐκεῖνοι, Ἄρον ἄρον, σταύρωσον
Syr. P. H. $\overline{\alpha}$ αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα ὑμῶν
Memph. Theb. $\overline{\rho\gamma\epsilon}$ σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Οὐκ ἔχομεν
(Goth.) Arm. Æth. ϵ βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.

$\overline{\rho\gamma\tau}$ 69 16 f Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα
 $\overline{\alpha}$ σταυρωθῇ. Παρέλαβον † οὖν τὸν Ἰησοῦν †. 17 καὶ
 $\overline{\rho\gamma\zeta}$ βαστάζων † αὐτῷ τὸν σταυρόν, † ἐξῆλθεν εἰς τὸν
† Matt. 27:32, etc. † λέγόμενον Κρανίου τόπον, † ὃ † λέγεται Ἑβραϊστὶ
† Mar. 15:21, etc. † Γολγοθά, 18 ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ
† Luc. 23:26, etc. † ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν
 $\overline{\rho\gamma\eta}$ Ἰησοῦν. 19 ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ
 $\overline{\alpha}$ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένος, Ἰησοῦς

Ecce rex vester. 15 (194, 1.) Illi autem clamabant, Tolle tolle, crucifige eum. 17 (195, 10.) Dixit eis Pilatus, Regem vestrum crucifigam? Responderunt pontifices, Non habemus regem nisi Caesarem.

16 (196, 1.) Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur. (197, 1.) Susceperunt autem Iesum et duxerunt: 17 et baiulans sibi crucem exivit in eum qui dicitur calvariae locum, hebraice Golgotha, 18 ubi cum crucifixerunt, (198, 1.) et cum eo alios duos hinc et hinc, medium autem Iesum. 19 (199, 1.) Scripsit autem et titulum Pilatus et posuit super crucem: erat autem scriptum, Iesus Nazarenus

καὶ φησι γραφικὸν εἶναι τοῦτο σφάλμα, παροραθὲν παρὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἀπογραφεμένων τὰ εὐαγγέλια· τοῦ μὲν γὰρ γάμμα στοιχείου τὴν τρίτην ὥραν σημαίνοντος, τοῦ δὲ ἐπισήμου τὴν ἔκτην, καὶ πολλὴν ἐμφέριαν ἔχόντων πρὸς ἀλλήλους τούτων τῶν χαρακτήρων κατὰ πλάνην τὸ γάμμα στοιχείου τῆς τρίτης ὥρας δηλωτικόν, κυρωθείσης τῆς ἀνατεταμμένης εἰς μῆκος ἐνθείας, εἰς τὴν τοῦ ἐπισήμου μεταχωρήσαι σημασίαν τοῦ τῆς ἔκτης ὥρας δηλωτικοῦ· τῶν γὰρ τριῶν εὐαγγελιστῶν συμφώνως λεγόντων ὡς ἀπὸ ἔκτης ὥρας σκότος ἐγένετο πρόδηλον ὡς ὁ κύριος ... πρὸ τῆς ἔκτης ὥρας ... ἐσταύρωτο, δηλαδὴ κατὰ τὴν τρίτην ὥραν, ὡς ὁ Μάρκος ἰστώρησε, καὶ τοῦ Ἰωάννου τὸν ὁμοιον τρόπον τὴν ὥραν τρίτην εἶναι ἐπισημνημαμένου καὶ τῶν ἀπογραφεμένων τὸ γάμμα μεταθέντων εἰς τὸ ἐπίσημον. Severus Ant. ad Thomam Germaniciae Episcopum. Mai. iv. 299. (et Cat. Cramer. 389.) ὁ δὲ καλλιγράφος ἀντὶ τοῦ γάμμα στοιχείου ὅπερ σημαίνει τὴν τρίτην ἔγραψε τὸ ἐπίσημον, ὃ καλοῦσιν οἱ Ἀλεξανδρεῖς, Γαμίζ, ὃ δηλοῖ τὴν ἔκτην, πολλὴν ἔχοντα πρὸς αὐτὰ τὴν ὁμοιότητα, καὶ διὰ τοῦ γραφικοῦ σφάλματος γέγονεν ἡ διαφωνία, ἀντὶ γὰρ Γ'. ὥρας ᾤ. ἔγραψεν. Ammonius in Schol. Ex Eusebio et Ammonio habet Theophylactus. τριτάτη habet Nonnus. In Chronico Paschali mira quaedam leguntur "ὡσεὶ τρίτη", καθὼς τὰ ἀκριβῆ βιβλία περιέχει, αὐτό τε τὸ ἰδιόχειρον τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὅπερ μέχρι τοῦ νῦν πεφύλακται χάριτι θεοῦ ἐν τῇ Ἐφεσίῳ ἀγιοτάτῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐκέῖσε προσκυνεῖται.

5 et rursus 219. "Scriptum est in Matthaeo et Johanne quod Dominus noster hora sexta crucifixus sit. Rursum scriptum est in Marco quia hora tertia crucifixus est.... Error scriptorum fuit: et in Marco hora sexta scriptum fuit; sed multi episcopus Graecum τ putaverunt esse Γ , sicut et ibi error fuit scriptorum etc." Breviarium in Psalt. lxxvii. Hieronymi Opera, ed. Vallarsi vii. App. 198. (de Matt. xiii. 35.)

15. ἐκραύγασαν οὖν ἐκεῖνοι B(L)X. b.(e.) (-aas. L.) om. ἐκεῖνοι e. | † οἱ δὲ ἐκραύγασαν τ . (A)([D])HΔ(Y). 1. 69. EH(K)(M)SUA. (Vulg.) a.(c.)(f.) (ff.) (Syr. Pst. & Hel.) Æth. Memph. (Theb.) Arm. -αασον A. -ααζον [D] YK. Vulg. c.f. ff. Syr. Pst. & Hel. Theb. -aas. M. | οἱ δὲ ἐκραύγασαν οὖν 33. || add. λεγοντες 69. U. (Æth.)

— αρον αρον] αἰρε ἀπο τῆς γῆς τον τοιουτον Orig. iii. 246^c. 639². 642^c. iv. 14^b. (vid. Act. xxii. 22.) | Contra, Orig. iii. 434^c. iv. 402^a.

— ἀπεκρίθησαν] add. οὖν 69.
— εχομεν Iren. 258. Orig. iv. 402^a. | -ωμεν EA.

16. παρέδωκεν] -καν Y.
— παρέλαβον οὖν τον Ιησουν B[D](L) X. 33. a.b.c.e. ff. Syr. Hier. Memph. (παρελαβον L.) | † παρελ. δε τ. Ιησ. τ . AΠΔΕΗΚSA. Vulg. Syr. (Pst.) & Hel. Theb. (Æth.) | παρελαβοντες δε τον Ιησ. U. παρελαβοντες οὖν αυτον Orig. iii. 543^c. | οἱ δὲ παρελαβοντες αυτον 1. 69. M. (f.) (Arm.) | οἱ δὲ παρελαβον τον Ιησουν Y. || add. και ηγαγον [D] HΔYEHKSA Tj. Am. f. Syr. Pst. ut vid. | † add. και απηγαγον

τ . A. Vulg. Cl. Syr. Hel. Theb. Æth. | add. απηγαγον 1. MU. Arm. | om. BLX. 33. 69. a.b.c.e. ff. Syr. Hier. Memph. Orig. iii. ut vid.

— fin.] add. εις το πραιτωριον MU. (ante απηγαγον U^a.) Syr. Hier. (a corr.) | add. επεθηκαν αυτω τον σταυρον 69. Syr. Hier. | επεθηκαν αυτω Orig. iii.

17. αυτω τον στ. B(L)X. 33. Latt. | εαυτω τον στ. L. | τ. στ. εαυτω 1. | εαυτου τ. στ. [D.] | τ. στ. εαυτου AΠYU. | † τ. στ. αυτου τ . EHKMSA. Syr. Pst. & Hel. (Δ hiat post τον). | αυτον tantum 69. Syr. Hier. Orig. iii. 543^d.

— εξηλθεν] om. Syr. Pst.

— τον το Y. | τοπον EHSA. a.b.e.f. Syr. Hel.* Syr. Hier. Memph. Theb. Æth. (c. Syr. Pst. om. post.)

— κρανιον] hoc est patris nostri Adami: in quo loco sepelivit eum Noach post diluvium, ibi fixerunt crucem Domini nostri. Syr. Hel. mg. in cod. Barsalibaei.

— ὃ λεγεται AB. Mai. ed. 2 (diserte). K. | † ὃ λεγεται τ . [D] II. rel. a.c.e.f. | om. LX. 33. Vulg. b. ff. Syr. Pst. Theb. Mt.

— Ἑβρ.] add. δε LX. 33. Vulg. Cl. ff. Syr. Pst. Memph. Theb. Æth.

— Γολγοθα ALY. rel. | Γολγοθ B. Theb. Γολγοθα [D.] Gulgotha e. | Γαββαθα X.

18. αυτον] post εσταυρωσαν 1. Vulg. Cl. | Contra, Orig. iii. 543^c.

— αλλους] post δυο [D.]

19. εθηκεν] επεθηκεν AK.

— γεγρα.] praem. το [D.] || add. ιβραιστι ελληνιστι ρωμαιοι 69.

15. dicit Cl. | 16. eduxerunt Cl. | 17. hebraice autem Cl. | 18. crucifixerunt eum Cl.

A B D² (II). —
L X Y.
1. 33. 69.
E[G]HKMSUA.

ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ²⁰ τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ καὶ Ῥωμαϊστὶ Ἑλληνιστί." ²¹ ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφῃ, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκείνος εἶπεν, Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων εἰμί." ²² ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

g || Matt. 27:35. — σα
|| Mar. 15:24. a
|| Luc. 23:34.

70 ²³ g Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄραφος, ἐκ τῶν ἀνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. ²⁴ εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους, Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἣ λέγουσα, ^h Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἐβαλον κλῆρον.

b Psal. 22(21):19.
¶ II

71 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

rex Iudaeorum. ²⁰ (200, 10.) Hunc ergo titulum multi legerunt Iudaeorum, quia prope eivatem erat locus ubi crucifixus est Iesus, et erat scriptum hebraice graece et latine. ²¹ Dicebant ergo [Pilato] pontifices [Iudaeorum], Noli scribere Rex Iudaeorum, sed quia ipse dixit Rex sum Iudaeorum. ²² Respondit Pilatus, Quod scripsi, scripsi.

²³ (201, 1.) Milites ergo eum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta eius et fecerunt quattuor partes, unienique militi partem, et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, de super contexta per totum: ²⁴ dixerunt ergo ad invicem, Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cuius sit. Ut scriptura impleatur dicens, Partiti sunt vestimenta mea sibi, et in vestem meam miserunt sortem.

Et milites quidem haec fecerunt.

19. Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος] om. 69. | praem. ita, Hic est Syr.Pst.
20. τοῦτον οὖν...των Ἰουδαίων] om. 69. — ἀνεγν.] post τ. Ιουδ. [D.]
— ὁ τοπος ante τῆς πόλεως AB[D]IIL XY. 33. EHKMSUA. Syr.Hel. Aeth. | † post σ. 1. 69. Latt. Syr.Pst. Memph. Theb. Arm.
— οπου Α** (οπ. supra ras.).
— ὁ Ἰησ.] om. ὁ X.
— καὶ ἦν γεγρ. ad fin. ver.] om. 69.
— Ῥωμαῖστι ante Ἑλληνιστι BLX. 33. e. Memph. Theb. Arm. Aeth. | † post σ. A[D]II. rel. (Latt) Syrr.Pst.& Hel.
21. οἱ αρχ.] om. οἱ [D].
— μὴ γραφῇ ὁ βασ. των Ιουδ.] om. Y.
— ἀλλα [D.]
— τῶν Ιουδ. 3^a. ante ἐμὶ BLX. 33. Aeth. | † post σ. A[D]II. rel. Latt. rel.
23. ὅτε Eus. D.E. 505^a. | om. L.
— ἐλαβον Eus. D.E. | λαβων 69. | λαβοντες Eus. Ecl. Pr. 87.
— τον Ιησουν] αυτον Vulg.
— καὶ ἐποιησαν Eus. D.E. (Ecl. Pr.) (om. καὶ 69.) | ποιησαντες [D]. | καὶ ποιησαν L.
— τεσσαρα ALM Tf. | † τεσσαρα σ. B Mai.[D]IIX. rel.

23. καὶ τον χιτωνα Vulg. efg. Syr.Hcl. rel. Eus. Ecl. Pr. | om. a.b.c.ff. Syr. Pst. | τον δε χιτωνα 69. Arm. Cypr. 196. (τον χιτ. δε Eus. D.E. 505^b.)
— ἦν δε ὁ χιτων] επει ἦν 69. Arm. (Cypr.) (ὅτι app. ἦν Eus. D.E. ἦν δε app. Eus. Ecl. Pr.)
— αραφος AB,Bty. esil.[D]IILXY. 1. 33. 69. FHKMUA. Syr.Hel.mg. Graecē. | † ἀράφος σ. B.Mai.Ss. Eus. D.E.
24. εἶπον Eus. D.E. 505^b. | εἶπαν LX. Eus. Ecl. Pr. 87.
— ουν Syr.Hcl. Memph. Seb. Theb. | om. 69. c. Arm. Eus. D.E. Cypr. 251. | δε [D.] Syrr.(Pst.)&Hel.mg. Memph. W. (Aeth.) (ὁδο καὶ εἰπ. Eus. Ecl. Pr.)
— λαχωμεν Eus. D.E. Ecl. Pr. | —ομεν XM.
— εσται Eus. D.E. Ecl. Pr. | εστιν [D.]
— ἡ λεγουσα Vulg. fg. Eus. D.E. (το tantum Eus. Ecl. Pr.) | om. B. a.b.c. e.ff.
— ἐαυτοῖς Eus. D.E. Ecl. Pr. | om. Α*.
— ἐβαλον Eus. D.E. Ecl. Pr. | ἐβαλλον II.
— οἱ μὲν ad fin. ver. Eus. D.E. | om. a.
— ταυτα] post ἐποιησεν LX. Theb. (ταυτα ἐποιουν Eus. D.E.)
25. αυτον 1^a.] om. 1. add. Maria a.
— ἡ ἀελεφη] om. ἡ [D]*.

25. μητρος] πρσ Lt. in Mon. Sac. (? erratum).
— Maria 1^a.] Μαριαμ 1. 33. | praem. καὶ Syr.Pst. Aeth.
— ἡ του] om. Arm. | om. ἡ L.
— Κλωπα sic Syr.Hcl.mg. Graecē. Κλεωπα Memph. Arm. Κλεωπα Memph. MS. Κλωπα Theb. | Κλωπα 69. H. Cleophae Vulg. Cl. Cleophaes a. Cleophae e. Cleopae Am. f. Cleopae b. Cleopha c. Syr.Pst. || add. et Maria Jacobi c. (Clopā et Iosephus fratres erant, et Maria et Maria Domini sorores: hi igitur duo fratres duxerunt has duas sorores Syr.Hcl.mg.) | (καὶ Μαρι. ἡ Μαγδ. om. a.)
— Μαρια 2^a.] Μαριαμ L. 1. 33.
26. ιδων] ὡς εἶδεν 1.
— παρῆστωτα] om. Α*.
— ὃν ἡγαπα] om. 1^a. | ante παρῆστωτα Syr.Pst. Arm.
— μητρι] † add. αυτου σ. A[D]Y. rel. Vulg. a.c.f. Syrr.Pst.&Hel. rel. Orig. iv. 6^a. | om. BLX. 1. b.e. Arm.
— ιδε B[D]X. 33 ut vid. MA*. Orig. iv. | † ιδου σ. ALY. rel.
27. ιδε BL. 33. | † ιδου σ. A[D]XY. rel.

20. Iudaeorum legerunt Cl. | 21. om. Pilato Am. | om. Iudaeorum 1^a. Am. | 24. impleretur Cl.

Vulg. a. b. c. σβ

Syr. P. H.

Memph. Theb.

Arm. Æth.

i || Matt. 27:55, etc.

§ G

j Ps. 69(68):22. δ

k || Matt. 27:48.

|| Mar. 15:36.

Luc. 23:36.

σδ
ασε
ι

είσθήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ
μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία
ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. ²⁶ Ἰησοῦς
οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν
ἠγάπα, λέγει τῇ μητρί[†], Γύναι, [†]ἴδε" ὁ υἱός σου.
²⁷ εἶτα λέγει τῷ [§] μαθητῇ, [†]"Ἴδε" ἡ μήτηρ σου. καὶ
ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν [†] ὁ μαθητὴς αὐτὴν" εἰς
τὰ ἴδια. ²⁸ j μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι [†] ἦδη
πάντα" τετέλεστοι, ἵνα τελειωθῇ ἡ γράφή, λέγει,
Διψῶ. ²⁹ k σκεῦος [†] ἔκειτο ὄξους μεστόν· [†] σπόγγον
οὖν μεστόν τοῦ ὄξους" ὑσσώπῳ περιθέντες προσή-
νεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. ³⁰ ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ
ὄξος [ὁ] Ἰησοῦς εἶπεν, Τετέλεστοι· καὶ κλίνας τὴν
κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα.

72 ³¹ Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, [†] ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα
μὴ μένῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαβ-
βάτῳ," (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββά-
του), ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν
τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. ³² ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται,

runt: ²⁵ (202, 10.) stabant autem iuxta crucem Iesu mater eius et soror matris eius Maria Cleopae et Maria Magdalene.

²⁶ Cum vidisset ergo Iesus matrem et discipulum stantem quem diligebat, dicit matri suae, Mulier, ecce filius tuus.

²⁷ Deinde dicit discipulo, Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua.

²⁸ (203, 4.) Postea sciens Iesus quia iam omnia consummata sunt, ut consummaretur scriptura, dicit, Sitio. ²⁹ Vas ergo positum erat aceto plenum: illi autem spongiam plenam aceto hysopo circumponentes obtulerunt ori eius. ³⁰ (204, 1.) Cum ergo accepisset Iesus acetum, dixit, Consummatum est, et inclinato capite tradidit spiritum.

³¹ (205, 10.) Iudaei ergo, quoniam parascève erat, ut non remaneret in cruce corpora sabbato, erat enim magnus dies ille sabbati, rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura et tollerentur. ³² Venerunt ergo milites, et primi qui-

27. καὶ ἀπ' ἐκείνης] ἀπ' ἐκείνης οὖν 1.
— ὥρας Memph. | ἡμέρας A. 33. 69.
E* ut vid. (ras.) Theb.

— ὁ μαθητὴς ante αὐτὴν AB. Mai. LXV.
33. EGHKMSA. e. Theb. Arm. |
‡ post σ. [D]. 1. 69. U. (Latt.)
Memph. || add. ἐκεῖνος U. a.c. Syrr.
Pst. & Hel. Æth.

28. τουτο a. Eus. in Ps. 379^e. | ταυτα U.
f. Syr. Pst. Eus. in Ps. 368^e. Hil. 224^b.
"postea" (Latt.) "tunc" e.

— εἰδὼς hic A [D] L. rel. (Latt.) Theb.
rel. Eus. in Ps. 379^e. | post Ἰησοῦς B
M*. | ἰδὼν Y. 69. EGHKS. a. Memph.
Æth. Eus. in Ps. 368^e.

— ὁ Ἰησ. Eus. in Ps. bis. | om. ὁ B.

— ἦδη ante πάντα AB [D] LXY. 33. U.
Am. Memph. | ‡ post σ. 69. EGHKM
SsA. f. Syr. Hel. Arm. | om. ἦδη 1.
(Latt.) Syr. Pst. Theb. Æth. | post
τετέλ. Eus. in Ps. bis.

— τετέλεστοι Eus. in Ps. bis. | τετελειω-
ται [D.] || add. τα περὶ αὐτοῦ U. |
add. περὶ αὐτοῦ M** Tf. | om. Eus. in
Ps. bis.

— τελειωθῇ] πληρωθῇ [D.] 1 (post ἡ
γραφῇ). 69. Eus. in Ps. bis.

— γραφῇ] add. quae dicit, Et dederunt
in potu meo acetum et fel Syr. Hel.*
(vid. Ps. lxxix. (lxx.) 21.) | add. Dede-

runt mihi in siti meâ acetum Syr.
Hier.

29. σκευος † add. οὖν σ. [D] Y. rel. Vulg.
c. f. g. Syr. Hel. (autem Memph. Theb.)
| om. ABLX. a. b. e. ("et vas" ff. Syr.
Pst. Æth. fuit autem ibi vas plenum
aceti Arm. λεκάνη ἐκεῖτο ὄξ. μεστή
Eus. in Ps. 368^e. 379^e.)

— μεστον] μεστον Y.

— σπογγον οὖν μεστον του οξους BL
(X). 1. 33 (? praem. οἱ δὲ e sil.) (Vulg.)
b. (c.) e. ff. (g.) (Theb.) Hil. 224^b. (om.
του X.) σπογγον οὖν μεστον ποιη-
σαντες οξους Eus. in Ps. bis. | ‡ οἱ δὲ
πλησαντες σπ. οξ. καὶ σ. A [D] Y. (69.)
rel. f. Syrr. Pst. & Hel. (Memph.) Arm.
(Æth.) (Erat autem ibi positum vas
aceti cum myrrha, et obluterunt ori
eius. Syr. Hier.) hysopo circumdantes
a. || οξους] add. μετα χολης 69. Syr.
Hel. Syr. Hier. Arm. Eus. in Ps. bis.
add. cum felle permixtum componen-
tes c.

— αὐτοῦ Eus. in Ps. bis. | om. G*.

30. οὖν] om. 33. a. Arm.

— ὁ Ἰησ.] ante το οξος 69. E. (Latt.)
Arm. Æth. Eus. in Ps. 369^e. 379^e. Hil.
224^b. | om. a. || om. ὁ B. || add. cum
felle Arm. | add. μετα χολης post οξος
69. Eus. in Ps. bis.

30. τετελεστοι Eus. in Ps. bis. | τετελειω-
ται [D.] || add. καὶ αὐτῇ ἡ γραφῇ
Eus. in Ps. bis. | add. Cum autem ex-
visset spiritus ejus scissum est velamen
templi a medio a summo usque ad
imūm Syr. Hel.*. Syr. Hier. (vid. Matt.
xxvii. 51. Mar. xv. 38. Luc. xxiii.
45.)

31. ἐπει παρασκευὴ ἦν ante ἵνα μη....
σαββατῳ B. Mai. LXV. 1. 33. 69. Latt.
Syr. Pst. Syr. Hier. Memph. Theb. Arm.
(Æth.) | ‡ post σ. A [D] L. rel. Syr.
Hel. (ἐπει παρασκευὴ [D] om. ἦν).
|| ἵνα μη.... σαββατῳ] dicunt, Non ma-
nebunt corpora ista in cruce quia Sab-
batum lucet Syr. Pst.

— ἦν γὰρ μεγ. ἡ ἡμέρα] om. M. | om. ἡ
A E.

— ἐκείνον St. 3. AB [D] (L) XY. 1. E
GKMSUA. a. b. e. ff. Syr. Pst. Memph.
Theb. Arm. Æth. (post σαββατον
[D] L.) | ἐκείνη Elz. 33. (69.) H. Vulg.
c. f. g. Syr. Hel. (post σαββατον 69.)

— ἠρωτησαν] add. οὖν L.

— κατεαγῶσιν] κατεγῶσιν L.

— αὐτῶν] αὐτῷ L. | αὐτῶν 33. (cruci-
fixorum Syr. Pst.)

25. Cleophae Cl. | 28. om. jam Cl. | dixit Cl.
| 29. erat positum Cl.

A B D².
L X [Δ] (Y).
1. 33. 69.
EGHKMSUA.
33. αὐτὸν ἦδη

34. ἐνθ. ἐξῆλθ.

§ Δ

35. πιστεύετε

¹Exod. 12:46.
²Psa. 34(33):20.
³Zac. 12:10.

IH' σσ
⁴Matt. 27:57-61. a
⁵Mar. 15:42-47.
⁶Luc. 23:50-55.

39. πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν
ση
α

καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ
ἄλλου τοῦ συνσταυρωθέντος αὐτῷ. ³³ ἐπὶ δὲ τὸν Ἰη-
σοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἦδη αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ
κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, ³⁴ ἀλλ' εἰς τῶν στρατιω-
τῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἔξῆλθεν
εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. ³⁵ καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμάρτυ-
ρηκεν καὶ ἀληθινὴν αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, καὶ
ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πι-
στεύετε. ³⁶ ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πλη-
ρωθῇ, ¹ Ὅστωι οὖν συντριβήσεται αὐτοῦ. ³⁷ καὶ
πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει, ² Ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέν-
τησαν.

73 ³⁸ Μετὰ δὲ ταῦτα ἡρώτησεν τὸν Πιλάτον ἡ
Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ
κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα
ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος.
ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα αὐτοῦ. ³⁹ ἦλθεν δὲ
καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶ-
τον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας
ἐκατόν. ⁴⁰ ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδη-

dem fregerunt crura et alterius
qui crucifixus est cum eo: ³³ ad
Iesum autem cum venissent, ut
viderunt eum iam mortuum,
non fregerunt eius crura, ³⁴ sed
unus militum lancea latus eius
aperuit, et continuo exivit san-
guis et aqua. ³⁵ Et qui vidit
testimonium perhibuit, et ve-
rum est eius testimonium, et
ille scit quia vera dicit, ut et
vos credatis. ³⁶ Facta sunt
enim haec ut scriptura implea-
tur, Os non comminuetis ex eo.
³⁷ Et iterum alia scriptura dicit,
Videbunt in quem transfixe-
runt.

³³ (206, 1.) Post haec autem ro-
gavit Pilatum Ioseph ab Ari-
mathia, eo quod esset discipu-
lus Iesu, occultus autem prop-
ter metum Iudeorum, ut tol-
leret corpus Iesu: et permisit
Pilatus. Venit ergo et tulit
corpus Iesu: ³⁹ (207, 10.) venit
autem et Nicodemus, qui vene-
rat ad Iesum nocte primum,
ferens mixturam murræ et
aloes quasi libras centum. ⁴⁰
(208, 1.) Acceperunt ergo corpus

33. ἦδη ante αυτον BL. (Syr.Hcl.) Orig.
iv. 176c. | †post σ. A[D]X. rel. Latt.
Syr.Pst. Memph. Theb. | om. c.f.
Arm. [Æth.]
34. αλλ' Orig. iv. 176c. | αλλα [D].
— στρατιωτων add. ἐξελθων 69. | Con-
tra, Orig. i. 416^a. iv.
— αυτου om. A*. Eus. D.E. 504^b. | post
τ. πλευρ. 69. Latt. Orig. i. iv.
— ενυξεν Memph. Theb. Æth. Orig. i.
iv. Eus. D.E. pupugit b. aperuit Vulg.
f. Syr.Hcl. perfodit c. inseruit e.
pereussit a.f. Syr.Pst. (ενυξαν Y*).
(postea "latus ejus quod dextrum"
Æth.)
— εξηλθ. ante ευθυς BLXY. 33. a.b.
Orig. iv. Eus. D.E. | †post σ. A[D].
rel. Vulg. c.f. rel. (om. e.)
— ευθυς ABLX. 1. 33. rel. Orig. iv.
176c. Eus. D.E. | ευθεως [D]Y. 69.
G sic MU. (om. Orig. i. 416^b.)
— αιμα και υδωρ] υδωρ και αιμα Y.
35. om. ver. e.
— αυτου ante εστ. η μαρτ. AB[D]LX.
1. 33. 69. MSS. Orig. i. 416^b. iv. 176c.
| post εστιν EGKUA. Am. | post μαρ-
τυρια YH. Vulg. Cl. (a.) b.c.f. Arm.
— και εκεινος BY. 1. Orig. iv. | †κα-
κεινος σ. A[D]L. rel. Orig. i.

35. ουδεν Orig. i. iv. (sic et M non ιδεν).
| ειδεν 69.
— και ante υμεις ABTf.[D]LX. 1. 33.
69. HKUA. Latt. Syrr.Pst.&Hcl. Theb.
Arm. Æth. Orig. iv. | *om. σ. B.Mai.
ΔΥΕΓΜSS. Memph.
— πιστευσητε A[D]L. rel. | πιστευητε
B. Orig. iv.
36. γαρ] δε K. e.
— αυτου] prae. απ' 33. 69. (Latt.)
Syr.Hcl. Theb. Æth. (vid. Exod. xii.
46.) in eo Syr.Pst. | Contra, e. Memph.
Arm. Exc. Theod. Clem. 984. Orig. ii.
iv. 176c.
37. λεγει om. 1. a.
38. δε AB[D]L. 1. 69. HU. Latt. Syr.
Hcl. Memph. MS. | om. XΔY. 33. EGK
MSA. Syr.Pst. Memph.W. Theb. Arm.
— Ιωσηφ] †prae. ο σ. AΔYHSSa. |
om. B[D]LX. 1. 33. 69. EGKMU.
— απο] †prae. ο σ. XΔY. 1. 33. 69.
rel. Syrr.Pst.&Hcl. | om. AB[D]L.
— Αριμαθιας] -θειας Δ.
— του Ιησ. 1°.] om. του B.

38. κεκρυμμενος....αργ το σωμα του Ιη-
σου] om. 69.
— αργ] αρει H.
— του Ιησου 2°.] το Ιησου Δ. | αυτου
M.
— και επιτρ. ad fin. ver.] om. A. 1 (cum
nota").
— ηλθον....ηραν a.b.c.e.f. Syr.Hier.
Arm. (etra, Use.)
— το σωμα αυτου BLX. 33. A. Theb.
Æth. (illum a. eum b.c.e.f. Syr.Hier.
Arm.) | †τ. σ. του Ιησου σ. [D]ΔY.
rel. Vulg. f.g. Syrr.Pst.&Hcl. Memph.
(vid. supra).
39. δε Vulg. b.c.e.f. Syr.Hcl. | om. A.
Arm. | ον E. a.f. (et venit Syr.Pst.)
— Νιδημος [D].
— προς αυτον ABLXYU sic. Theb. Mut.
| †πρ. τον Ιησουν σ. [D]Δ. rel. Latt.
Memph. Theb. Woide. rel. (νυκτος
προς τερρον τον Ιησουν προτερον sic
69.)
— μιγμα Syr.Hcl.mg. Graecè. | ελιγμα
B. malagmam e.
— σμυρνης Syr.Hcl.mg. Gr. | ζμυρνης
[D].

35. testimonium ejus Cl. | 36. impleretur Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

¶

σαν αὐτὸ ὁθονίοις μετὰ τῶν ἁρωμάτων, καθὼς ἔθος
ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ⁴¹ ἦν δὲ ἐν τῷ
τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ
μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη· ⁴² ἐκεῖ
οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν
τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

Iesu et ligaverant eum linteis
eum aromatis, sicut mos Iu-
daeis est sepelire. ⁴¹ Erat au-
tem in loco ubi crucifixus est
hortus, et in horto monimen-
tum novum, in quo nondum
quisquam positus erat: ⁴² ibi
ergo propter paraseceven Iu-
daeorum, quia iuxta erat mo-
numentum, posuerunt Iesum.

XX. ^{σθ}
ο || Matt. 28: 1-10. α
|| Mar. 16: 1-11.
|| Luc. 24: 1-12.

74 ¹ ο Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνὴ ἔρχεται πρῶτ' σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνη-
μεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημεῖου.
² τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ
πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ
λέγει αὐτοῖς, Ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημεῖου, καὶ
οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ³ ἐξῆλθεν οὖν ὁ
Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ
μνημεῖον· ⁴ ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος
μαθητής προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθεν
πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, ⁵ καὶ παρακύψας βλέπει
κεείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. ⁶ ἔρχεται
οὖν * καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλ-

¹ (209, 1) Una autem sabbati
Maria Magdalene venit mane,
eum adhuc tenebrae essent, ad
monumentum, et videt lapidem
sublatum a monumento. ² (210,
¹⁰) Cœurit ergo et venit ad
Simonem Petrum et ad alium
discipulum quem amabat Iesus,
et dicit eis, Tulerunt dominum
de monumento, et nescimus
ubi posuerunt eum. ³ Exiit
ergo Petrus et ille alius disci-
pulus, et venerunt ad monu-
mentum: ⁴ currebant autem
duo simul: et ille alius disci-
pulus praevenit citius Petro
et venit primus ad monimen-
tum, ⁵ et cum se inclinasset,
videt posita linteamina, non
tamen introivit. ⁶ Venit ergo
Simon Petrus sequens eum et

6. οὖν [καὶ]

39. αλοης Syr. Hel. mg. Gr. | -ωης XTf.
69* Scr. E.
— ὡς B[D]LΔEGHKMSA. | ‡ ὡσεὶ Σ.
AXY. 1s. 33s. 69. U.
40. Ἰησοῦ θεῖον A. (i.e. ΘΥ pro ΠΥ).
— ὁθονίοις] praem. εν A[D]LΔEGHMS
UA. | om. BLXY. 1. 33. 69. K. (Latt.)
— τῶν] om. 69.
— καθὼς ἔθος τ. Ἰουδ. ἐνταφ.] sicut Moy-
ses Judaeis sepelire jussit e.
— τοῖς] om. [D.]
41. τῷ τοπῷ] om. τῷ [D.] 69.
— ὅπου... τῷ κήπῳ] om. X.
— κήπῳ] τοπῷ 1.
— καινόν] κενόν sic scriptum [D.] 69.
— ἐτεθη A[D]L rel. Orig. i. 439^b. | ἡν
τεθειμένος B. (vid. Luc. xxiii. 53.)
42. Et posuerunt ibi Jesum, quoniam sab-
batum advenerat et quoniam prope erat
sepulchrum Syr. Pst.
— τῶν Ἰουδ.] om. b.e. ff. [a.]
— τὸν Ἰησοῦν L.
— τὸν Ἰησοῦν] illum e. | praem. αὐτοῦ
69 sic.
1. τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Syr. Hel. mg.
Graecē. Dion. Alex. ad Bas. Routh. iii.
227 (om. ἐε). Eus. D.E. 493^b. ad Mar.
Suppl. Mai. 293. (ad Mar. iv. 266.) |
τῇ κυριακῇ Amg. Theb.

1. Maria Dion. Alex. Eus. D.E. ad Mar.
| Μαριαμ AL. 1. 33.
— ἐρχεται hic Eus. D.E. | post σαββα-
των 33. a.b.c.f. Æth.
— πρῶτῃ Dion. Alex. Eus. D.E. ad Mar.
Suppl. Mai. 284 bis. | om. a.b.c.
— σκοτίας ἐτι οὔσης hic Dion. Alex.
Routh. iii. 227. (Eus. D.E. ad Mar. iv.
266. ad Mar. Suppl. Mai. 284 bis.) | σκ.
ἐτι οὐσ. post μνημεῖον 69. (Memph.)
(Theb.) Æth.
— ἐτι Dion. Alex. Routh. iii. 224. 227.
Eus. D.E. ad Mar. bis. | om. A.
— το Dion. Alex. | τὸν A.
— ἠρμένον Dion. Alex. Eus. D.E. ad
Mar. 266. | -von H.
— ἐκ Dion. Alex. ap. De Lagarde. Eus. D.E.
| απο 1. 69. Dion. Alex. ap. Routh. || add.
της θυρας 1. d.f. Memph. Theb. Arm.
Æth. | Contra, Dion. Alex. Eus. D.E.
2. Σίμωνα Σίμων H.
— κυρίον] add. μου Xd. Fuld. Eus. ad
Mar. Suppl. Mai. 286 (bis). vid. ver. 13.
nostrum Syr. Pst. Memph. Æth. | om.
Eus. ad Mar. iv. 266. "Nonnulli codi-
ces etiam Graeci habent Tulerunt Do-
minum meum, quod videri dictum pos-
test propensiore caritatis vel famulatus
affectu: sed hoc in pluribus codicibus

quos in promptu habuimus non inveni-
mus." Aug. In Joh. Ev. exx. 6. (Ed.
Bass. iv. 1064.)
2. εκ Eus. ad Mar. 286. | απο X. Eus.
ad Mar. iv. 266.
— οἶδαμεν] οἶδα S. e. Syr. Pst. Æth.
Eus. ad Mar. 266. (vid. ver. 13.)
3. ὁ Πέτρος] om. ὁ X.
— ὁ ἄλλος] om. ὁ [D.]
— ἤρχοντο] ἐρχοντο [D]*.
4. καὶ ὁ] ὁ δε A. 33. U. a.d.f. ff. Syr. Pst.
Theb. sed ille c.e. ille b.
— προέδραμεν] προέφθασεν U.
5. καὶ παρακύψας ad μνημεῖον ver. 6.]
om. 69.
— κείμενα ante τα ὀθόνια B[D]LΔ. I.
33. rel. (vid. Eus. ad Mar. Suppl. Mai.
285.) | post AX. c. Memph. Theb.
Arm. Æth. vid. ver. 6. (vid. Eus. ad
Mar. postea.) | om. A.
— μέντοι] add. γε LX. 1.
— εἰσῆλθεν] praem. καὶ X.
6. οὖν καὶ B[D] ap. Küster. LX. 33. (a.)
(Memph. Theb.) | * om. καὶ Σ. A
[D] in ed. Δ. rel. Latt. Syr. Pst. & Hel.
καὶ (om. οὖν) a. Arm. Æth.
— εἰσῆλθεν] add. πρῶτος X.

40. ligaverunt illum Cl. | est Judaeis Cl.
1. vidit Cl. | 2. dicit illis Cl. | 5. vidit Cl.

A B [D*] [II].
L X Δ [Fr.Mosq.].
1. 33. 69.
EG(H)KMSUΛ.

θεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα,
καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ
μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμέ-
νον εἰς ἓνα τόπον. ⁸ τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος
μαθητῆς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν
καὶ ἐπίστευσεν. ⁹ οὐδέπω γὰρ ᾗδειςαν τὴν γραφήν,
ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ¹⁰ ἁπῆλθον
οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί.

§ Fr. Mosq.

σῖα
α

75 ¹¹ Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημεῖῳ ἔξω
κλαίουσα. ὥς οὖν ἔκλαιεν, παρέκνυσεν εἰς τὸ μνη-
μεῖον, ¹² καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς, καθεζο-
μένους ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν,
ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ¹³ καὶ λέγουσιν

¶ H

σῖβ
ε

¶ Fr. Mosq.
§ D*

αὐτῇ ἐκείνοι, Γύναι, τί κλαίεις; ¶ λέγει αὐτοῖς, Ὅτι
ᾗραν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.
¹⁴ ταῦτα εἰπούσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ
τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾗδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν.
¹⁵ λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις; τίνα
ζητεῖς; ἐκείνη, δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν, λέγει

§ Fr. Mosq.

introivit in monumentum, et
videt lintamina posita, ⁷ et
sudarium quod fuerat supra
caput eius non cum lintamini-
bus positum, sed separatim in-
volutum in unum locum.
⁸ Tunc ergo introivit et ille dis-
cipulus qui venerat primus ad
monumentum, et vidit et cre-
didit. ⁹ Nondum enim scie-
bant scripturam, quia oportet
eum a mortuis resurgere.
¹⁰ Abierunt ergo iterum ad
semet ipsos discipuli.

¹¹ (212, 1.) Maria autem stabat
ad monumentum foris plorans.
Dum ergo fletet, inclinavit se
et prospexit in monumentum,
¹² et vidit duos angelos in albis
sedentes, unum ad caput et
unum ad pedes, ubi positum
fuerat corpus Iesu. ¹³ (212, 10.)
Dicunt ei illi, Mulier, quid plo-
ras? Dicit eis, Quia tulerunt
dominum meum, et nescio ubi
posuerunt eum. ¹⁴ Haec cum
dixisset, conversa est retror-
sum, et videt Iesum stantem,
et non sciebat quia Iesus est.
¹⁵ Dicit ei Iesus, Mulier, quid
ploras? quem quaeris? Illa
existimans quia hortulanus

6. και θεωρ. τα οθ. κειμ.] om. A*.

7. μετα] add. τα 69.

8. και ο] om. και [D.]

— ειδεν] ειδον 69.

— επιστευσεν sic d. (et Latt. rel.) | ουκ
επιστευσεν [D.] | επιστευσαν 69. Eus.
ad Mar. Suppl. Mai. 284. 286 bis. (vid.
Mar. xvi. 10.)

9. εκ νεκρων] post αναστηναι X. de.
Syr. Pst. & Hel. Memph. Theb.

10. αυτους BL | † αυτους Ξ. A [D] XΔ.
Fr. Mosq. rel.

— fin.] add. θαυμαζοντες το γεγονος Α
ad imam paginam.

11. Μαρια] Mariam Fr. Mosq. 1. 33.

— δε] om. 69.

— τω μνημειω AB [D] ΛΔ. 1. EGHIMΛ.
(το -ω [D] IIA.) | † το μνημειον Ξ. X
Fr. Mosq. 33s. 69. KSsU.

— εξω ante κλαιουσα BLXΔ Fr. Mosq.
1. 33. Vulg. dfg. Æth. | † post Ξ.
[D.] rel. Syr. Hel. | om. A. a. b. c. e. ff.
Syr. Pst. Theb. Mt. ante πρ. τ. μνημ.
Memph. Theb. (Woide.) Arm.

12. εν λευκοις καθεζομενους d. | om.
[D.]

— τη κεφαλῃ Eus. ad Mar. iv. 267. | την
κεφαλην K.

— ποσιν] ποδιν [D.]

— Ἰησου] praem. κυριου G.

13. κλαιεις] add. τινα ζητεις D. 69. Æth.
(vid. ver. 15.) | Contra, Eus. ad Mar. iv.
267.

— λεγει] praem. και B.

— μου] add. e sepulchro Syr. Hier.
Arm.

— εθηκαν Eus. ad Mar. iv. 267. | τεθει-
καν D. | τεθηκαν X.

14. ταυτα] † praem. και Ξ. Δ. 69. EGKM
UΛ. Æth. | add. δε L. | om. ABDX. 1.
33. S. Latt. Syr. Pst. & Hel. Memph.
Theb. Arm.

— Ἰησ.] † praem. ο Ξ. Α. | om. AB. Mai.
DLXΔ. 1. 33. 69. EGKMSU.

15. Ἰησ.] † praem. ο Ξ. AD Fr. Mosq. rel.
| om. BL

— εβαστασας Syr. Hel. mg. Graecè. | ηρεσ
D.

— εθηκας ante αυτον AB (D) LX Fr.
Mosq. 1. 33. 69. GKMUΛ. Vulg. a. b.
c. e. f. (τεθεικας D.) | † post Ξ. ΔΕ
Ss.

16. Ἰησ.] † praem. ο Ξ. AX. rel. | om. B
DL Fr. Mosq. M* ut vid.

— Μαρια BL Fr. Mosq. 1. 33. Memph.
Theb. | † Μαρια Ξ. AD. rel.

— στραφεισα] post εκεινη 69. e. (στρ. δε
D.)

— Ἐβραιστι BDLXΔ Fr. Mosq. 33. b. c.
eff. Syrr. Pst. & Hel. Syr. Hier. Memph.

Theb. Arm. Æth. | *om. Ξ. AK. rel.
Vulg. a. f. g.

16. ραββουνι Syr. Hel. mg. Graecè. Memph.
(Theb.) -νι B. Theb. | ραββουνι X
Fr. Mosq. 69. | ραββωνι D. Rabboni
b. c. e. f. ff. [a.]

— διδασκ.] praem. κυριε D. add. id. ff.
(e.) || add. και προσεδραμεν ἀψασθαι
αυτον g. Syr. Hel. Syr. Hier.

17. Ἰησ.] † praem. ο Ξ. AXΔ Fr. Mosq.
M (litteris paene evanidis). | om. BDL
(M* Tj. sed.?)

— μου] post αυτον B. Arm. Tert. adv.
Prax. 25. | Contra, Iren. 331. Orig. i.
234^c. iii. 829^b. iv. 155^c. 156^b. 199^c. 240^b.
Orig. Int. ii. 238^b. Eus. D. E. 508^c. c.
Mel. 172^b. Ecl. Pr. 102. ad Mar. 263
quater.

— πατερα 1^o.] † add. μου Ξ. AB. Mai.
ed. 1. LXΔ Fr. Mosq. (Latt.) rel. Orig.
i. iii. iv. 155^d. Eus. D. E. c. Mel. 172^b.
Ecl. Pr. 102. Tert. adv. Prax. | om.
B. Bily. Ech. Mai. ed. 2. D. b. e. Iren. Orig.
iv. 155^c. 199^c.

— πορευω... αναβαινω πρ. τ. πατ. μου
Orig. iv. | om. G. c.

6. vidit Cl. | 7. super Cl. | 9. sciebat Am. |
oportebat Cl. | 10. discip. ad semetipsos Cl. |
14. vidit Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. Theb.
Arm. Æth.

αὐτῷ, Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ
† ἔθηκες αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτὸν ἄρῳ. ¹⁶ λέγει αὐτῇ †
Ἰησοῦς, † Μαριάμ. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ
* Ἑβραϊστί, † Ραββουνί, (ὃ λέγεται, διδάσκαλε).
¹⁷ λέγει αὐτῇ † Ἰησοῦς, Μὴ μου ἅπτου· οὐπω γὰρ
ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα †. πορεύου δὲ § πρὸς
τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, Ἀναβαίνω πρὸς
τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεὸν μου καὶ
θεὸν ὑμῶν. ¹⁸ ἔρχεται † Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ
† ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι † Ἐώρακα τὸν
κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

⁷⁶ ¹⁹ P Οὐσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ †
σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν
οἱ μαθηταὶ † διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ
Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς,
Εἰρήνῃ ὑμῖν. ²⁰ καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν † * καὶ τὰς
χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν † αὐτοῖς. § ἐχάρησαν οὖν οἱ
μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. ²¹ εἶπεν οὖν αὐτοῖς †
πάλιν, Εἰρήνῃ ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ

esset, dicit ei, Domine, si tu
sustulisti eum, dicito mihi ubi
posuisti eum, et ego eum tol-
lam. ¹⁶ Dicit ei Iesus, Maria.
Conversa illa dicit ei, Rabbouni,
quod dicitur magister. ¹⁷ Dicit
ei Iesus, Noli me tangere: non-
dum enim ascendi ad patrem
meum; vade autem ad fratres
meos et dic eis, Ascendo ad
patrem meum et patrem vest-
rum et deum meum et deum
vestrum. ¹⁸ Venit Maria Mag-
dalene annuntians discipulis
quia Vidit dominum, et haec
dixit mihi.

¹⁹ (213, 9.) Cum esset ergo sero
die illo una sabbatorum, et
fores essent clausae ubi erant
discipuli propter metum Iudae-
orum, venit Iesus et stetit in
medio, et dicit eis, Pax vobis.
²⁰ Et hoc cum dixisset, ostendit
eis manus et latus. (214, 10.) Ga-
visi sunt ergo discipuli viso
domino. ²¹ Dixit ergo eis ite-
rum, Pax vobis: sicut misit me

17. μὴ ἅπτου μου

— πατέρα [μου]
§ II

¶ Fr. Mosq.

18. ἰώρακεν

^{σιν}
P || Luc. 24:36-40, θ

20. ἔδειξεν [αὐτοῖς]
.... πλεῖον αὐτοῦ

^{σιν}
§ Fr. Mosq.

17. δε BXA. 1. 33. rel. vv. Orig. iii. iv. 285^c.
Eus. D.E. 508^c. Hil. 1091^a. "sed" Iren.
| οὖν DLFr. Mosq. | om. A. vid. Orig.
iv. 452^c. (αλλα πορεύου Iren. Orig. iv.
155^c.)

— καὶ θεὸν μου Orig. iii. iv. 155^c, 285^c.
452^c (ed.). Orig. Int. ii. 250^f. iii. 388^c.
Eus. D.E. 377^a. 508^c. in Ps. 373^b. Tert.
adv. Prax. Hil. 1091^a. | om. μου D. e.
Iren. Orig. iv. 452^c (cod.).

— ἀναβαίνω Iren. Orig. iii. iv. 452^c.
Eus. D.E. 508^c. in Ps. 373^b. | πορευο-
μαι Orig. iv. quater. Eus. in Ps. 53^a.
ἀνερχομαι Eus. D.E. 377^a. c. Mcl. 69^d.
109^d. Ecl. Pr. 14.

— καὶ θεὸν μου Hipp. c. Noet. 6. (ii. 11.)
Orig. iii. iv. 155^c. 285^c. 357^c. 452^c.
Orig. Int. ii. 50^a. 147^c. 250^f. Eus. D.E.
bis. c. Mcl. 69^d. 109^d. Ecl. Pr. 14. in
Ps. 53^a. 373^b. Tert. adv. Prax. 25. 28.
Novat. 200. Hil. 783^c. 1086^c. 1088^d.
1090^d. 1091^a. | om. G.

18. Μαριάμ BL. 1. 33. Theb. | † Μαρία
§. ADX. rel. Memph. (II n. l.)

— ἀγγέλλουσα ABII. a. e. | † ἀπαγ-
γελλουσα §. D(L)Xsic. 1. 69. KM
SsUA. Vulg. b. c. f. ff. -γελοῦσα L*.
† ἀναγγέλλουσα (Δ.) 33. EG. -γελου-
σα Δ.

18. μαθηταῖς] add. αὐτοῦ D. Æth.

— ἰώρακα BX. Vulg. a. ff. Memph.
Theb. Æth. | -ραμεν 33. S. | † -ρακεν
§. ADIII. rel. b. c. e. f. Syrr. Pst. &
Hel.

— καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ] καὶ ἂ εἶπεν
αὐτῇ ἐμνησεν αὐτοῖς D. c. (e.) Æth.
— αὐτῇ a. f. Æth. | αὐτοῖς 69. | μοι
Vulg. ff. Memph. Theb. | om. b.

19. οὖν ABD. 33 sic. rel. Vulg. b. c. f. ff.
Syr. Hel. | om. X. 69. GA. set a. au-
tem e. Syr. Pst. Memph. Theb. Æth.
— σαββάτων] † praem. των §. DXA.
1. rel. | om. ABIII. 33. (dominicae
Theb.)

— μαθηταῖς] add. αὐτοῦ LA. 33. U.
Theb. Æth. || † add. συνηγμένοι §.
LXA. rel. Vulg. Cl. (b.) c. e. f. ff. Syr.
Hel.* (post ἦσαν). Memph. Theb. Arm.
Æth. vid. Eus. ad Mar. Suppl. Mai.
283. 285. (293.) | om. ABDIIA*. Am.
a. Syrr. Pst. & Hel. tet.

— ὁ Ἰησ. Eus. ad Mar. Suppl. Mai. 293.
| om. ὁ DII.

— ἐστὶ] ἐστὶ K.

20. ἔδειξεν] † add. αὐτοῖς §. LX. rel. vv.
Eus. ad Mar. Suppl. Mai. 294. | om. A
BDII.

— καὶ ante τὰς χεῖρ. AB. Syr. Hel. |

* om. §. DIIL. rel. Latt. Syr. Pst. rel.
Eus. ad Mar.

20. αὐτοῖς ABDII. | † αὐτοῦ §. LX. rel.
b. c. Syrr. Pst. & Hel. Memph. Theb.
Arm. Æth. Eus. ad Mar. | om. 1.
Vulg. a. e. f. ff. g.

— οὖν Vulg. c. Syr. Hel. Memph. Eus.
ad Mar. | δε 1. (a.) (b.) (e.) Theb. "et"
a. b. e. Syr. Pst. Æth.

— μαθηταῖς] add. αὐτοῦ D. Æth. | Con-
tra, Eus. ad Mar.

— ἰδόντες τὸν κύριον] om. a.

21. εἶπεν οὖν Syr. Hel. Eus. ad Mar.
Suppl. Mai. 294. | καὶ εἶπεν LXFr.
Mosq. Memph. Æth. | εἶπεν tantum
c. e. Arm. ("autem" Syr. Pst. Theb.)
— αὐτοῖς] † add. ὁ Ἰησοῦς §. ABII. rel.
b. f. ff. Syrr. Pst. & Hel. Æth. | om. DL
X Fr. Mosq. Vulg. a. c. e. Memph. Theb.
Arm. Eus. ad Mar. | post πάλιν 1.
(om. πάλιν Syr. Pst. Widm. sed habent
MSS.)

— ἀπεσταλκεν Eus. ad Mar. | ἀπιστει-
λεν L.

17. om. et ante Deum 1°. Cl. | 19. ergo sero
esset Cl. | discipuli congregati Cl. | dixit eis Cl.
| 20. cum hoc Cl.

[N]AE[C]D[II]P].
L X Δ (Fr. Mosq.).

1. 33. 69. ^{σιε}
EG[H]KMSUA. ζ

21. ἀποστέλλω ὅ-
μας.

† Matt. 18: 18.

23. ἀντινογ bis, σιε
— ἀφίενται ι

¶ Fr. Mosq.

25. εἰς τὸν τόπον

§ H

§ C

¶ II

καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. ²² καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν
καὶ λέγει αὐτοῖς, Λάβετε πνεῦμα ἅγιον. ²³ ἂν
τινων ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας, ἡ ἀφέωνται αὐτοῖς. ἂν
τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

77 ²⁴ Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος
Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ἰησοῦς. ¶
²⁵ ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί, Ἐωράκαμεν
τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς
χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν
δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω
† μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ
πιστεύσω.

78 ²⁶ § Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς ¶ μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ
ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ
μέσον καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν. ²⁷ εἶτα λέγει τῷ
Θωμᾶ, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖ-
ράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν
πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός.
²⁸ ἡ σι ²⁸ † ἀπεκρίθη ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὁ κύριός μου

pater, et ego mitto vos. ²² Hoc
cum dixisset, insufflavit, et dicit
eis, Accipite spiritum sanctum:
²³ (215, 7.) quorum remisistis
peccata, remittentur eis, et
quorum retinueritis, retenta
sunt.

²⁴ (216, 10.) Thomas autem unus
ex duodecim, qui dicitur Didy-
mus, non erat eum eis quando
venit Iesus. ²⁵ Dixerunt ergo
ei alii discipuli, Vidimus domi-
num. Ille autem dixit eis, Nisi
videro in manibus eius fixuram
clavorum et mittam digitum
meum in locum clavorum et
mittam manum meam in latus
eius, non credam.

²⁶ (217, 9.) Et post dies octo
iterum erant discipuli eius
intus, et Thomas cum eis.
Venit Iesus iannis clausis, et
stetit in medio et dixit, Pax
vobis. ²⁷ Deinde dicit Thomae,
Infer digitum tuum huc et vide
manus meas, et adfer manum
tuam et mitte in latus meum,
et noli esse incredulus sed fide-
lis. ²⁸ (218, 10.) Respondit Tho-
mas et dixit ei, Dominus meus

21. πεμπω ABD²He spat. rel. Eus. ad
Mar. | αποστέλλω D* L Fr. Mosq. 33.

22. καὶ ab init. f. Memph. Eus. ad Mar.
Suppl. Mai. 294. | om. D Gr. Vulg. a.
b. c. e. f. g. ("antem" post Theb.)

— ενεφύσησεν] add. αυτοῖς D. Syr. Pst.
(Memph. Theb.) Arm. Æth. | om.
Syr. Hel. Eus. ad Mar. Cypr. 155.

23. αν bis BILXΔ Fr. Mosq. rel. Orig.
i. 255^d. iii. 739^c. | εαν AD. Eus. in Es.
574^a.

— τωνων bis Vulg. b. c. g. Syr. Hel.
Memph. Theb. Arm. Æth. Orig. i.
255^d. iii. Novat. 218. | τινος B. a. e. f.
Syr. Pst. Orig. Int. iii. 964^e. Eus. in Es.
(1^o) Cypr. 131. 148. 155. 195.

— αφεωνται AD (L) X Fr. Mosq. 1. -ονται
L. | † αφιενται ε. B² Mai. II Δ. rel. Orig.
i. iii. Eus. in Es. (αφιεται 69^a.) re-
mittuntur Vulg. Cl. b. c. f. g. Memph.
remittentur Am. e. Syrr. Pst. & Hel.
Theb. Æth. Cypr. ter. remissa erunt
a. | αφιονται B* Mai. dimittuntur
Orig. Int. iii. erunt remissa Novat.
|| add. αυτω Eus. in Es. Cypr. 148. 155.
195.

— κρατητε Orig. i. iii. | κρατειτε XE. |
κρατησητε D.

— κεκρατηνται Orig. i. iii. | κρατηνται

L. retenta sunt Vulg. g. erunt re-
tenta Novat. tenebantur a. Memph.
Theb. Æth. Orig. Int. iii. Cypr. ter.
detinebantur f. detenta erunt b. e. de-
tenta sunt c. (praes. Syrr. Pst. & Hel.)
| καὶ κράτηνται A.

24. δε] ουν 1. | om. a. e.

— ὁ λεγ.] om. ὁ D.

— ην] add. εκει L. Syrr. Pst. & Hel.*
Memph. Theb.

— Ιησ.] † praem. ὁ ε. AILXΔ Fr. Mosq.
rel. | om. BD.

25. μαθηται] add. ὅτι D.

— ιδω] ιδωμεν K*.

— εν ταις χερσιν Hil. 818^b. ed. | εἰς τας
χειρας D. c. Hil. 818^b. MSS.

— τυπον 1°. Syr. Hel. Theb. | figuram
b. c. e. Memph. Hil. fixuram Vulg. g.
vestigium a. locum f. Syr. Pst. Syr.
Hier.

— και βαλω των ἥλων] om. 69. A. c.
Theb. ap. Mut. (non om. ap. Woide.) | post
εἰς τὴν πλευραν αυτου D.

— τον δακτυλον] post μου DL. 33.

— τυπον 2°. BDLXΔ. rel. Memph.
Theb. | τοπον AII. Vulg. a. b. c. g.
Syr. Hel. Syr. Hier. Arm. Hil. fora-
mina f.

— εἰς τον τ. των ἥλ.] in illis Syr. Pst.

in clavos ejus Æth. (ἥλων ad ἥλων
om. Syr. Hier.)

25. μου ante την χειρα B(D) L. 33. |
‡ post ε. AII XΔ. rel. Latt. Hil. |
om. μου 1. a.

— την χειρα] την χειραν A. | τας χειρας
D. Æth.

26. αυτου Vulg. f. Syr. Hel. Memph.
Orig. i. 434^a. | om. 1. 69. a. b. c. e. Syr.
Pst. Theb.

— Θωμας] praem. ὁ D. 69. | Contra,
Orig. i.

— ερχεται] add. ουν D. 1. f. ? Memph.
| Contra, Orig. i.

— ειπεν] add. αυτοις Aman. rec. Syr.
Pst. Memph. Theb. Æth. | Contra,
Orig. i.

27. γινου Orig. i. 433^d. | ισθι D.

28. ab init.] † add. και ε. AC³ Δ. rel.
Syr. Pst. & Hel. Æth. | om. BC* DLX.
1. 33 (e spat.). 69. G. Latt. Memph.
Theb. Arm. Cypr. 287.

— Θωμας] † praem. ὁ ε. L. 33. | om.
ABCDX T f. Δ. 1. 69. EGHKMSUA.

— αυτω] om. e. m. Memph. || add. tu es
a. c. | Contra, Hil. 922^d.

— ὁ θεος Orig. iii. 98^b. | om. ὁ D.

²². haec cum Cl. | dicit Cl. | ²³. remittuntur
Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph. (Theb.)
Arm. Æth.

καὶ ὁ θεός μου. ²⁹ λέγει αὐτῷ [ὁ] Ἰησοῦς, Ὅτι
ἑώρακάς με, [†] πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες
καὶ πιστεύσαντες.

et deus meus. ²⁹ Dicit ei Ie-
sus, Quia vidisti me, credidisti:
beati qui non viderunt et ere-
diderunt.

¶ Theb.

³⁰ Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα [¶] ἐποίησεν ὁ
Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν [†], ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμ-
μένα ἐν τῇ βιβλίῳ τούτῳ. ³¹ ταῦτα δὲ γέγραπται
ἵνα πιστεύσῃτε ὅτι [†] Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζῶν ἔχητε ἐν τῷ
ὀνόματι αὐτοῦ.

³⁰ Multa quidem et alia signa
fecit Iesus in conspectu disci-
pulorum suorum, quae non
sunt scripta in libro hoc: ³¹ haec
autem scripta sunt ut credatis
quia Iesus est Christus filius
dei, et ut credentes vitam ha-
beatis in nomine eius.

31. πιστεύετε

XXI.

σιθ

§^a in specimini-
bus Tischens-
dorffii

§³ P

2. καὶ οἱ υἱοὶ Ζεβ.

79 ¹ Μετὰ ταῦτα ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν πάλιν [†]
Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς ^{§a} θαλάσσης τῆς Τιβε-
ριάδος, ^{§b} ἐφάνερωσεν δὲ οὕτως. ² ἦσαν ὁμοῦ Σίμων
Πέτρος καὶ Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθα-
ναήλ, ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβε-
δαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. ³ λέγει
αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω ἀλιεύειν. λέγουσιν
αὐτῷ, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ
[†] ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον [†], καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ
ἐπίασαν οὐδέν. ⁴ πρωίας δὲ ἤδη [†] γινομένης ἔστη

¹ (219, 9.) Postea manifestavit
se iterum Iesus [discipulis] ad
mare Tiberiadis. Manifestavit
autem sic. ² Erant simul Si-
mon Petrus et Thomas qui
dicitur Didymus et Nathana-
hel qui erat a Cana Galilaeae
et filii Zebedaei et alii ex disci-
pulis eius duo. ³ Dicit eis
Simon Petrus, Vado piscari.
Dicunt ei, Venimus et nos te-
cum. Et exierunt et ascende-
runt in navem, et illa nocte
nihil prebiderunt. ⁴ Mane
autem iam facto stetit Iesus in

4. γενομένης

29. λέγει | εἶπεν δὲ 69. (et ait e.)

— ὁ Ἰησ.] om. ὁ B.

— με] † add. Θωμα §. Vulg. Cl. | om. ABCDLXΔ. 1. 33. 69. EGHKMSUA. Am. a. b. c. e. f. g. m. Syrr. Pst. & Hel. Syr. Hier. Memph. Theb. Arm. Æth. Cyp. 287. Hil. 923b.

— ἰδόντες] add. με Syrr. Pst. & Hel. | Contra, Clem. 433. Orig. iv. 209^a. b. Orig. Int. iv. 627^a. Tert. de res. ear. 34. Hil.

— καὶ πιστευσαντες] πεπιστευσαντες A.

30. σημεια] add. ὁ B. Bily. Bch. (etra, Mai.) ? E* Tj.

— ὁ Ἰησ.] om. ὁ D.

— μαθητων] † add. αυτου §. CDL. rel. Lat. Syrr. Pst. & Hel.* Memph. Arm. Æth. | om. ABΔEKSA. f. Syr. Hel. txt. Theb. Mnt. | add. postquam resurrexit a mortuis e.

— βιβλιω] βιβλω D.

31. om. ver. G*.

— πιστευσητε] -ευτε B.

— ὅτι Ἰησοῦς.... πιστευοντες] om. Theb. Mnt.

— Ἰησοῦς] † praem. ὁ §. 33s. | om. AB Mai. CDLXΔ. 1. 69. EG²HKMSUA. (mox om. ὁ χριστος Iren. 206 cdd.)

— ἐστιν Iren. Hil. 907^a. | om. X. || Ἰη-

σοὺς χριστος υἱος ἐστὶν τοῦ θεοῦ D. b. (c.) (e.) f. m. (Memph.) (Arm.)

31. ζων] add. αιωνιον C* (bis scr.) DL. 33. 69. b. e. f. g. Syrr. Pst. & Hel.* Memph. Arm. ap. Griesbach. Æth. Iren. 206. | om. ABC²XΔ. 1. rel. Vulg. a. c. m. Syr. Hel. txt.

— εχητε] εχετε HA.

— Tert. hoc eonima clausulam Evangelii vocat, "ipsa quoque clausula evangelii propter quid consignat haec scripta, nisi, Ut credatis, inquit, Jesum Christum filium Dei?" adv. Prax. 25. Sed e capite xxi^o. testimonia alibi bis affert.

1. παλιν] ante εφανερωσεν D. Memph. W. Arm. Æth. | post ὁ Ἰησοῦς 69. | om. G.

— Ἰησοῦς (A)BC(L). rel. | om. DM. e.

|| † praem. ὁ §. AL. rel. | om. BC.

— μαθηταις] add. αυτου C²DX. 69. Gsic HMu. a. b. c. f. g. Syr. Pst. Memph. Theb. Mnt. Arm. Æth. | om. ABC²L Δ. 1. 33. rel. Vulg. Syr. Hel. || post αυτου add. εγερθη εκ νεκρων 69. (om. τοις μαθ. Am. e.)

— εφαν. δε οντ.] om. a. Æth.

2. Ναθανλ C.

— ὁ απο] ὅς ην απο D. Vulg. b. c. f.

— οἱ] add. υιοι NDE(ιoi). Vulg. a. b. c. e. f.

g. Syr. Pst. Memph. Æth. | post Ζεβεδ. C. | Contra, ABPL. rel. Syr. Hel. Arm.

2. του] om. ND.

— αυτου] add. του D*.

3. αυτοις] αυτοις D.

— αυτω] add. εκενοι X.

— καὶ ἡμεῖς] om. 1. | κ. ἡμεῖς A.

— ἐξηλθον] ἐξηλθαν D. | ηλθον P. || praem. καὶ AP. Vulg. b. c. f. g. Syrr. Pst. & Hel.* Memph. Æth. | add. ουν NLXG. | non habent BCD. rel. a. e. Syr. Hel. txt. Arm.

— ἐνέβησαν] NABCDPLX. 1. 33. 69. E GHKMSU. | † ανεβησαν §. ΔA.

— πλοιον] † add. ευθυς §. AC²P. rel. Syr. Hel. | om. NBC²DLXΔ. 1. 33. 69. Lat. Syrr. Pst. Memph. Theb. Mnt. Arm. Æth.

— εν f. | om. L. Vulg. a. b. c. e.

— επιασαν] εκοπιασαν N*.

— ουδεν] ουδε εν C*.

4. δε] om. G.

— ηδη Am. b. f. | om. N*. 69. Vulg. Cl. a. c. e. Syr. Pst. Memph. Arm. Æth.

— γινομένης AB. Mai. C* LE. (γειν. AB.) | † γενομένης §. NCDPXA. 1s. 33s. rel.

29. dixit Cl. | Thoma, credidisti Cl.
1. om. discipulis Am. | 3. ascend. in noctem Am. | 4. om. jam Cl.

NA B C D (P).
(L) X Δ.
1. 33. 69.
EGHKMSUΛ.

4. ἐπὶ τὸν αἶγ.
- ἐγνωσαν

† Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾗδειςαν οἱ μαθη-
ταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. ⁵ λέγει οὖν αὐτοῖς [ὁ] Ἰη-
σοῦς, Παιδιά, μή τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρίθη-
σαν αὐτῷ, Οὐ. ⁶ ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Βάλετε εἰς τὰ
δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε.
ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἐλκῦσαι † ἰσχυον" ἀπὸ
^{σκ} τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. ⁷ λέγει οὖν ὁ μαθητὴς
ἐκεῖνος ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Ὁ κύριός
ἐστίν. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός
ἐστίν, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο (ἦν γὰρ γυμνός),
καὶ ἔβαλεν ἐαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. ⁸ οἱ δὲ ἄλλοι
μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον (οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν
ἀπὸ τῆς γῆς, † ἀλλὰ" ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων),
^{σκβ} σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ⁹ ὡς οὖν ἀπέβη-
σαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ
ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. ¹⁰ λέγει αὐτοῖς [ὁ]
Ἰησοῦς, Ἐνεγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε
νῦν. ¹¹ ἀνέβη * οὖν" Σίμων Πέτρος καὶ εἴλκυσεν τὸ
δίκτυον † εἰς τὴν γῆν" μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἐκα-
τὸν πεντήκοντα τριῶν καὶ τοσούτων ὄντων οὐκ

litore: non tamen cognoverunt
discipuli quia Iesus est. ⁵ Dicit
ergo eis Iesus, Pueri, numquid
pulmentarium habetis? Res-
ponderunt ei, Non. ⁶ Dixit eis,
Mittite in dexteram navigii
rete, et invenietis. Misce-
runt ergo, et iam non valebant illud
trahere a multitudine piscium.
⁷ (220, 10.) Dicit ergo discipulus
ille quem diligebat Iesus Petro,
Dominus est. Simon Petrus
cum audisset quia dominus est,
tunica succinxit se, erat enim
nudus, et misit se in mare:
⁸ alii autem discipuli navigio
venerunt, non enim longe erant
a terra sed quasi cubitis du-
centis, trahentes rete piscium.
⁹ (221, 9.) Ut ergo descenderunt
in terram, viderunt prunas po-
sitas et piscem superpositum et
panem. ¹⁰ Dicit eis Iesus, Ad-
ferte de piscibus quos prendis-
tis nunc. ¹¹ (222, 9.) Ascendit
Simon Petrus et traxit rete in
terram plenum magnis piscibus:
centum quinquaginta tribus:
et cum tanti essent, non est

11. ἀνέβη [οὖν] θ
¶ P
11. μεγάλων ἰχθύ-
ων

4. 1ησ. 1°.] † praem. ὁ Ξ. LX. rel. | om.
NABCDPE.
— εἰς BCPA. 1. rel. | ἐπὶ NADLX. 33.
MU. Latt. Clem. 104.
— ᾗδειςαν ABCDP. rel. | ἐγνωσαν NLX.
33.
— μαθηται] add. αυτον 69. f.
— 1ησ. 2°.] praem. ὁ Δ.
5. λεγει.... παιδια] "ait illis" a.
— ουν Syr.Hel. | om. C³. 33. U. e.
Memph. W. Arm. | "et" Syr.Pst. Æth.
— ὁ 1ησους] om. Λ* ut vid. | om. ὁ N
B.
— τι] om. N*.
— προσφάγιον AD. (οψον Clem. 104.)
6. ὁ δε ειπεν] λεγει N*.
— ὁ δε] add. 1ησους X.
— βαλετε] βαλε Λ* Tf.
— το ante δικτυον] om. 69.
— εὐρήσετε] -σητε 69. | add. οἱ δε ειπον,
Δ' ὁλης της νυκτος εκοπιασαμεν και
ουδεν ελαβομεν, ἐπὶ δε τῷ σφ ῥηματι
βαλουμεν N**.
— dixerunt ergo, Per to-
tam noctem laborantes nil cepimus in
verbo autem tuo laxabo rete g. (Æth.)
(Luc. v. 5.)
— εβαλον ουν Syr.Hel. | οἱ δε εβαλον N*

D. (Syr.Pst.) Memph. (Æth.) miserunt
illi a.
6. ἐλκυσαι (post αυτο 1.) | εἴλκυσαι D. |
εἴλκυσαι Δ.
— ισχυον NBCDL. 1. 33. A. Vulg. a.b.c.
f.g. Syr.Hel. (Arm.) | † ισχυσαν Ξ.
APX. rel. e. Syr.Pst. Memph.
7. ὁ 1ησ.] om. ὁ D.
— εστιν 1°.] add. ἡμων D.
— εβαλεν εαυτον (αυτον L.) | ἡλατο D*.
| ἡλλατο D².
— fin.] add. ut veniret ad Jesum Syr.Pst.
ed. et MSS. (om. in nonnullis.)
8. πλοιαριψ] πλοιψ P. | praem. αλλψ N.
— ηλθον] -θαν D.
— αλλα NABC. | † αλλ' Ξ. DPG. rel.
— πηχων] πηχεων Δ. | πυχων 69*.
— διακοσιων] viginti a. ω i.e. DCCC.
Memph. W.
— συροντες] συραντες 1. | σηροντες 69*.
9. απεβησαν] ανεβ. N*H. | επεβ. Δ.
— εις] ἐπὶ NLX.
— βλεπουσιν a.e.ff. | ειδαν P. Vulg. b.c.f.g.
— κειμενην] om. Arm. earbones incensos
a.b.c.ff. | Contra, Vulg. e.f.g.
10. ὁ 1ησ.] om. ὁ B.
— απο NABCP. rel. | εκ DL.

11. ανεβη] ενεβη NL. 1. (non 33.) Arm.
— ουν post ανεβη NBCLX. 1. 33. Syr.
Hel. Memph. | *om. Ξ. ADP. rel.
Latt. Arm. (praem. tunc c. "et" Syr.
Pst. Æth.)
— εἰς την γην NABCPLEXA. 33. Arm. |
ἐπὶ την γην D. 1. 69. (post μεστον D.
b.) | † ἐπὶ της γης Ξ. E. rel.
— ιχθ. ante μεγαλ. NBC. rel. c. | post A
DLXA. 1. 33. G. Vulg. a.b. (om. με-
γαλ. e.)
— τοσούτων] add. αυτων L.
12. ὁ 1ησ.] om. ὁ B.
— δε NADLX. rel. (b.)c.(e.f.f.f.) Syrr.
Pst. & Hel. Memph. | om. BC. "et"
ante Vulg. a.
— ειδοτες] ειδοντες A.
13. ερχεται] † add. ουν Ξ. AΔ. rel. f.f.f.
Syr.Hel. Memph. | om. NBCDLX. 1.
33. a.b.e. Theb. Mt. Arm. | "et"
ante Vulg. g. Æth. "tunc" c. "au-
tem" Syr.Pst.
— 1ησ.] † praem. ὁ Ξ. NALX. rel. | om.
BC ut vid. D.

5. dixit Cl. | 6. dicit Cl. | prae multitudine
Cl. | 7. dixit Cl. | tunicleam Am.* | 10. prendi-
stis Cl.

Vulg. a. b. c. $\overline{\sigma\kappa\gamma}$
Syr. P. H. $\overline{\sigma\kappa\delta}$
Memph. $\overline{\sigma\kappa\delta}$
Arm. Æth. $\overline{\iota}$

ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. ¹² Λέγει αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς, Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς [δὲ] ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν, Σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. ¹³ ἔρχεται [†] Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. ¹⁴ τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη [†] Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς [†] ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν.

⁸⁰ ¹⁵ Ὅτε οὖν ἡρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων [†] Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με [†] πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ, Ναὶ κύριε, [†] σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ, Βόσκε τὰ ἀρνία μου. ¹⁶ λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, Σίμων [†] Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ, Ναὶ κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ, Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. ¹⁷ Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, Σίμων [†] Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλνπήθη ὁ Πέτρος, ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, [†] πάντα σὺ [†] οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ [[†] Ἰησοῦς], Βόσκε τὰ [†] προβατὰ μου. ¹⁸ ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἡς νεώτερος, ἐζῶννυς σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηρά-

scissum rete. ¹² (223, 9.) Dicit eis Iesus, Venite prandete. (224, 10.) Et nemo audebat discumbentium interrogare eum, Tu quis es? scientes quia dominus esset. ¹³ (225, 9.) Et venit Iesus et accepit panem et dedit eis, et piscem similiter. ¹⁴ (225, 10.) Hoc iam tertio manifestatus est Iesus discipulis cum surrexisset a mortuis.

¹⁵ Cum ergo prandissent, (227, 9.) dicit Simoni Petro Iesus, Simon Iohannis, diligis me plus his? Dicit ei, Etiam domine, tu scis quia amo te. Dicit ei, Pisce agnos meos. ¹⁶ (228, 10.) Dicit ei iterum, Simon Iohannis, diligis me? Ait illi, Etiam domine, tu scis quia amo te. (229, 9.) Dicit ei, Pisce agnos meos. ¹⁷ (230, 10.) Dicit ei tertio, Simon Iohannis, amas me? Contristatus est Petrus quia dixit ei tertio, Amas me? dicit ei, Domine, tu omnia scis, tu scis quia amo te. (231, 9.) Dicit ei, Pisce oves meas. ¹⁸ (232, 10.) Amen amen dico tibi, cum esses iunior, cingebas te et ambulabas ubi volebas: cum au-

¶ L

16. τὰ προβατὰ μου

17. καὶ λέγει

13. καὶ δίδωσιν αὐτοῖς] ευχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς D Gr. (f.) (g.) Syr. Hier. 14. τουτο] add. δε NLX. 33. G. Memph. — ἡδη] om. Syr. Pst. Arm. Æth. — ἐφανερῶθη Vulg. f. ff. | ἐφανερῶσεν ἑαυτὸν X. a. b. c. e. (vid. ver. 1.) — Ἰησοῦς] om. S. post μαθηταῖς L. || † praem. ὁ $\overline{\sigma}$. SALX. rel. | om. B CD. — μαθηταῖς] † add. αὐτοῦ $\overline{\sigma}$. DXA. rel. Vulg. Cl. b. c. f. rel. | om. SABCL. 1. 33. Am. a. e. ff. Arm. 15. ηριστησαν] -σεν K. — ὁ Ἰησοῦς] om. S. | post λεγει D. Tol. a. c. Syr. Pst. & Hel. Memph. Æth. — Ἰωαννου N* B. Mai. (diserte) D Gr. | Ἰωαννου B. Bily. Bch. C* L. Vulg. a. b. (e.) f. Memph. Theb. Mnt. (om. N*). | † Ἰωανα $\overline{\sigma}$. AC² X. rel. Syr. Pst. & Hel. Arm. Æth. Barjona c. — πλεον NBCDLX. 33. SATf. | † πλειον $\overline{\sigma}$. AD. rel. | om. πλ. τουτων 1. a. b. c. e. ff. | Contra, Vulg. f. g. — συ οιδ. ὅτι φιλ. σε] om. a. e. — λεγ. αυτω 2^ο] add. ὁ Ἰησοῦς DU. — αρνια NABC² rel. Vulg. f. Memph. | προβατα C* D. a. b. c. e.

16. παλιν] ante λεγει NC. Memph. | om. D. c. e. — δευτερον c. e. | om. N*. Vulg. a. b. f. ff. Arm. | praem. το N*¹. 1. || add. ὁ κυριος D. — Ἰωανου B. Mai. D Gr. | Ἰωαννου N B. Bily. C*. Vulg. (a.) b. e. f. ff. | † Ἰωανα $\overline{\sigma}$. AC² rel. Barjona c. — ναι] om. N*. — συ οιδ. ὅτι φιλ. σε] om. a. — λεγει αυτ., Ποιμ. τα πρ. μου] om. 1. — αυτω 3^ο] add. ὁ Ἰησοῦς A. — λεγει αυτω 3^ο] add. Si diligas me et ames Syr. Hel. — προβατα NA(D)XA. 69 sic. rel. (post μου D.) Syr. Pst. & Hel. ut vid. agnos Vulg. oves a. c. e. f. ff. Memph. | προβατια B. Mai. C. oviculos b. Lucif. 190. 17. το τριτ.] om. το C. — Ἰωανου B. Mai. D. Vulg. (a.) b. e. | Ἰωαννου NB. Bily. Bch. C*. | Ἰωανα 69. | † Ἰωανα $\overline{\sigma}$. AC² rel. Barjona c. Orig. in Prov. Mai. 15. — ἐλνπηθη] ἐλνπη 69. | add. δε N*. — το τριτον 2^ο] om. D* (corr. 1.).

17. καὶ ante ειπεν Vulg. Cl. c. e. f. g. m. | om. A. Am. a. b. — φιλεις 2^ο] praem. καὶ N*. — ειπεν 2^ο. BC. rel. Vulg. Cl. m. | λεγει NADX. 1. 33. Am. a. b. c. e. f. g. — αυτω (ante κυριε)] om. B. — παντα ante συ NBC* D. 33. a. e. ff. m. Syr. Pst. & Hel. | † post $\overline{\sigma}$. AC² X. rel. Vulg. (b.) f. (Memph.) Æth. | om. συ c. g. — συ γιν.] om. συ B. Mai. ed. 1. ctra, ed. 2. (καὶ συ παντα γιν. Arm.) — Ἰησοῦς] om. ND. 1. 33. (Latt.) Memph. | Contra, ABC. rel. f. Theb. Mnt. rel. || † praem. ὁ $\overline{\sigma}$. AX. rel. | om. BC. — προβατια AB. Mai. C. Syr. Pst. & Hel. ut vid. | † προβατα $\overline{\sigma}$. NDX. 33. rel. oves Vulg. a. b. c. e. f. Hil. 904°. | αρνια A. 18. ὅτε NABC² D. rel. | ὅτι C*. | ὅτι ἐως Arm. — ης] εἰ 69. — περιεπατης XEK.

12. dominus est Cl. | 13. accipit Cl. | 14. discip. suis Cl. | 17. et dixit ei Cl. | omnia nosti Cl.

N A B C D.

X Δ.

1. 33. 69.

EGHKMSUA.

18. σε ζώσει

* 2 Pet. 1: 14.

* eap. 13: 23, etc.

σης, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος † ζώσει σε" καὶ οἶσει ὅπου οὐ θέλεις. ^{19 r} τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποῖω θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι. ²⁰ ἐπιστραφεὶς † ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ^s ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν, Κύριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε; ²¹ τοῦτον * οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, οὗτος δὲ τίς; ²² λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σε; σύ † μοι ἀκολουθεῖ. ²³ Ἐξήλθεν οὖν † οὗτος ὁ λόγος" εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. † οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ

tem seuueris, extendes manus tuas, et alius te cinget et ducet quo non vis. ¹⁹ Hoc autem dixit significans qua morte clarificaturus esset deum. Et hoc cum dixisset, dicit ei, Sequere me. ²⁰ Couersus Petrus vidit illum discipulum quem diligebat Iesus sequentem, qui et recubuit in cena super pectus eius et dixit, Domine, quis est qui tradit te? ²¹ Hunc ergo cum vidisset Petrus, dicit Iesu, Domine, hic autem quid? ²² Dicit ei Iesus, Sic enim volo manere donec veniam, quid ad te? tu me sequere. ²³ Exiit ergo sermo iste in fratres quia discipulus ille non moritur, Et non dixit ei Iesus, Non mo-

18. εκτενης X.

— τας χεῖρας] την χειραν N*.

— ἄλλος ABC*. rel. vv. | ἄλλοι NC²D.

1. 33. Syr.Hel.mg. Arm.

— σε post ζωσ. NBC²(? et C*). | † ante
ς. AD. rel.— ζώσει Syrr.Pst.&Hel.txt. (ζωση M.)
| ζώσουσαι D. | ζώσωσιν C². | ζώσου-
σιν N. 1. 33. Syr.Hel.mg. Arm.— οἶσει (ἡσοι 69.) οἰσουσιν C². 33.
Arm. Syr.Hel.mg. | αποισουσιν N**.
1. | απαγουσιν D. | ποιησουσιν σοι N*.
|| add. σε N**AD. a.c. ff. Syrr.Pst.&Hel.
Memph. Theb.Mnt. Æth.

— ὅπου] ὅσα N*.

— ου] ου ου D². (Latt.) D²CY. (? OY
mutatum.)19. τουτο 1°. Orig. i. 421^b. | ταυτα D.
Orig. i. 309^d.— δε Orig. i. 309^d. (δ² 421^b.) | om. 69.

— ειπεν] ελεγεν 1.

— τουτο 2°.] ταυτα A. Syr.Pst.20. επιστραφεῖς] † add. δε ς. NDXA. 1.
69 sic. E. rel. f. Memph. | om. ABC.
33. Vulg. b.c.e.g. Arm. et conuersus
a. ff. Syr.Pst.— ὁ Πέτρ. Orig. iv. 437^e. 440^e. | om. ὁ 1.

— ὁ Ἰησ. Orig. iv. bis. | om. ὁ D.

— ἀκολ. ὡς] om. N*.

— αὐτον Orig. iv. bis. | του Ἰησου Cut
vid. af.— ειπεν] λεγει N*. || add. αυτω NCD.
33. ff. Memph. Æth. | om. AB. rel.
(Latt.) rel. Orig. iv. bis.— κυριε ABC²D. Orig. iv. bis. | om. C*.
| καὶ sic G. | (τις ἐστιν ad fin. ver. 21.
om. e.)

— παραδιδούς Orig. iv. bis. | -ειδων D.

21. ουν post ταυτον NBCD. 33. Vulg. b.c.
f. ff. g. Syr.Hel.* (Memph.) Orig. iv.437°. [a hiat.] | *om. ς. AX. rel.
Syr.Pst. Arm. Æth.21. Πέτρος] add. ακολουθουντα X. | Con-
tra, Orig. iv.— τω Ἰησου Orig. iv. | αυτω Ἰησου D*
Gr.

— λεγει] ειπεν N.

— κυριε] om. N.

22. εαν Orig. iv. 438^a. | "sic" Vulg. b.c.
"si" e.f. "si sic" ff. [a.]— μεινεν] add. οὕτως D. | Contra,
Orig. iv.

— τι] τις 69* Ser.

— ου] add. δε Cut vid. (? sive².) Memph.
| Contra, Orig. iv.— μοι αὐτε ακολουθεῖ NABC* ut vid. D.
1. 33. (Latt.) Orig. iv. | † post ς. C²XA.
rel. f. Memph.23. οὗτος ante ὁ λόγος NBCD. 1. 33. a.b.
c.e.f. ff. Syr.Pst. | † post ς. AXA. rel.
Vulg. Syr.Hel. Arm. | om. Orig. iv.
438^a.— ὅτι] praem. καὶ εδοξαν D. Arm. |
Contra, Orig. iv.— ουκ ειπεν δε NBC. 33. (c.) (Syr.Pst.)
Orig. iv. | † καὶ ουκ ειπεν ς. AD. rel.

(Latt.) Syr.Hel. Arm. Æth. [Memph.]

— αυτω Orig. iv. | om. 69. a. | αυτο
D Gr. et Lat. (illud).

— ὁ Ἰησους Orig. iv. | om. XA*.

— ὅτι 2°. c.f. ff. Orig. iv. | om. D. Vulg.
a.b.e.

— ουκ Orig. iv. | om. A Tf.

— αποθνησκει Orig. iv. | -σκεῖς D. e.
— ἀλλ' Orig. iv. | ἀλλα D.— εαν Orig. iv. | "sic" Vulg. a.b.c.
"si" e.f. om. ff.

— τι Orig. iv. | om. D Gr.

— τι προς σε Orig. iv. | om. N*. 1. a.e.
Arm. || add. tu me sequere c.24. μαρτυρων] praem. καὶ B. | Contra,
Orig. iv. 438^a.

— τουτων] Jesu a.(e.)

— καὶ * ὁ" γραψας BD. (a.) b.(ff.)
Memph. Æth. | ὁ καὶ γρ. N. 33. 69. c.
Syr.Hel.* | *om. ὁ ς. ACX. 1. rel.
Orig. iv. et qui de eo scripsit e.— καὶ οἰδαμεν] praem. ὁ sic G. scimus:
et scimus a.— αὐτου ἡ μαρτυρια ἐστιν BC*. Memph.
MS. | ἐστ. αυτ. ἡ μαρτ. D. | αυτ. ἐστ.
ἡ μαρτ. 33. | † ἐστ. ἡ μαρτ. αυτ. ς. N
AC³X. rel. Latt. Memph.ed.

25. In Cod. 36. (saec. xii.) hoc scholion legitur. ἄλλος δὲ φησιν, προσθήκην εἶναι τοῦτο, τιθεῖς ὅτι μὲν αὐτὸ τινος τῶν φιλοπόνων ἐξωθεν εἰς παράστασιν τοῦ πλείονα τῶν γεγραμμένων εἶναι τὰ γεγεννημένα παρὰ τοῦ κυρίου θαύματα, κατὰ μέρος δὲ ἢ ὅ' ἐτέρων ἀγνοία τοῦ πρώτου τυχόν ἐσθωθεν, καὶ μέρος τῆς τοῦ εὐαγγελίου γραφῆς γενόμενον, εἶτα τοῦ χρόνου καὶ τῆς συνήθειας διὰ πάντων αὐτὸ τῶν εὐαγγελίων φέρεσθαι παρασκευάσαντος, οὕτως βεβαίαν ἰσχυρότος τὴν δόξαν παρὰ πᾶσι τοῖς πιστοῖς, ὥστε ἀληθῶς μέρος ἐν, καὶ τέλος τῶν παρὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ γραφέντων ποιήσασθαι, ἵνα μὴ δόξωμεν τοῖς θεοπνεύστοις τῶν εὐαγγελιστῶν διαφρεῖν ἢ καὶ παραχρησάσθαι λόγους, ἀπὸ τοῦτον τοῦ νοήματος ὁ θεὸς Βασιλεὺς κληθεὶς ἐν τῇ ἐξαήμερῳ θανατῶν τὴν κρίσιν τοῦ θεοῦ οὕτω φησιν, Ὡστε καὶ τὸν εὐτρεχέστατον νοῦν ἐλάττω φα- νῆναι τοῦ ἐλαχίστου τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν αὐτῷ ἐπεέλθειν, ἢ τὸν ὀφειλόμενον ἐπαινον ἀποπληρῶσαι τῷ κτίσαντι. (Hunc versiculum pro- stitheron vocant scholia in codicibus nonnullis aliis.)

— ἁ NBC²X. 33. Vulg. c.f. Orig. iv. 216^a.
| † ὅσα ς. AC²D. Syr.Hel.mg. Græecē.

18. quo tu non Cl. | 19. cum hoc Cl. | 20. tradet Cl. | 21. dixit Cl. | 23. exiit Cl. | inter fra- tres Cl.

Vulg. a. b. c.
Syr. P. H.
Memph.
Arm. Æth.

23. καὶ οὐκ εἶπεν

Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σε;

²⁴ Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ * ὁ" γράφας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἃ αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν." ²⁵ ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, ἃ οὐδ' αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον ἃ χωρήσειν" τὰ γραφόμενα βιβλία. †

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΗΝ.

[a.b.e. ff.] (ἀ seu ὅσα ἐποι. ὁ Ἰησ. om. Arm.)
25. Ἰησοῦς] praeom. χριστός D. || add. quae non sunt scripta in hoc libro b.
— οὐδ' NBDA. l. 69 Scr. Orig. iv. 352^c. | † οὐδὲ Ξ. ACX. rel. Orig. iii. 630^c. iv. 13^a. 216^a. ap. Eus. H.E. vi. 25. (291).
25. χωρῆσειν NB. Mai. C*. Orig. iv. 216^a. (χωρεῖν Orig. iii.) | † -σαι Ξ. AB. Btly. C² D. rel. Syr. Hel. mg. Graecē. Orig. iv. 13^a. 352^c. ap. Eus. H.E.

— fin.] † add. αμην Ξ. XA. rel. Syr. Hel. mg. Gr. rel. Am. c.f. Syr. Hel. (in uno codice.) Æth. | om. NABC ut vid. D. l. 33. Vulg. Cl. a.b.e. ff. g. Syrr. Pst. & Hel. MSS. Syr. Hier. Memph. Theb. Mt.

Subscriptio, κατὰ Ἰωάννην B. εὐαγγελίον κατὰ Ἰωάννην NACD. 33. E. τέλος του κατὰ Ἰῶ εὐαγγελίου: εἴκ κτα Ἰῶ στι. βτ H. εὐαγγελίον κατὰ Ἰῶ εἰρηφῆ και ἀντεβληθ. ὁμοίως εκ των

αὐτῶν αντιγραφῶν εν στιχοις βσι κεφ. σλβ' Α. εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην ἐξεδοθη μετα χρονους λβ' της του χριστου αναληψιως εχει δε στιχους βτ. S. εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην ετελεσθη αρχεται εὐαγγέλιον κατὰ Λουκαν D. το κατὰ Ἰῶ εὐαγ. ἐξεδοθη μετα χρον. της του χυ ἀναληψ. G litt. curs.

23. donec veniam Cl. | 24. discipulus ille Cl. | 25. capere posse eos Cl. | om. Amen Cl.

EVANGELIORUM CAPITULA ANTIQUA E CODICIBUS NONNULLIS POTIORIBUS.

Capitula MATTHAEI Evangelii e Codd. L. Δ (et interdum A. Z. ad summam paginam).

Τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου τὰ Κεφάλαια.

α'. περὶ τῶν μάγων. [ii. 1].
β'. περὶ τῶν ἀναιρεθέντων παιδίων. [ii. 16].
γ'. πρῶτος Ἰωάννης ἐκήρυξεν βασιλείαν οὐρανῶν. [iii. 1].
δ'. περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ σωτῆρος. [iv. 17].
ε'. περὶ τῶν μακαρισμῶν. [v. 1].
ς'. περὶ τοῦ λεπροῦ. [viii. 1].
ζ'. περὶ τοῦ ἐκατοντάρχου. [viii. 5].
η'. περὶ τῆς πενθερᾶς Πέτρου. [viii. 14].
θ'. περὶ τῶν ἰαθέντων ἀπὸ ποικίλων νόσων. [viii. 16].
ι'. περὶ τοῦ μὴ ἐπιτρεπομένου ἀκολουθεῖν. [viii. 19].
ια'. περὶ τῆς ἐπιτιμῆσεως τῶν ὑδάτων. [viii. 23].
ιβ'. περὶ τῶν δύο δαιμονιζομένων. [viii. 28].
ιγ'. περὶ τοῦ παραλυτικοῦ. [ix. 2].
ιδ'. περὶ Ματθαίου τοῦ τελῶνου. [ix. 9].
ιε'. περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου. [ix. 18].
ις'. περὶ τῆς αἱμορροῦσης. [ix. 20].
ιζ'. περὶ τῶν δύο τυφλῶν. [ix. 27].

ιη'. περὶ τοῦ δαιμονιζομένου κωφοῦ. [ix. 32].
ιθ'. περὶ τῆς τῶν ἀποστόλων διαταγῆς. [x. 1].
κ'. περὶ τῶν ἀποσταλέντων παρὰ Ἰωάννου. [xi. 2].
κα'. περὶ τοῦ ξηρὰν ἔχοντος τὴν χεῖρα. [xii. 9].
κβ'. περὶ τοῦ δαιμονιζομένου κωφοῦ καὶ τυφλοῦ. [xii. 22].
κγ'. περὶ τῶν αἰτούντων σημεῖον. [xii. 38].
κδ'. περὶ τῶν παραβολῶν. [xiii. 3].
κε'. περὶ Ἰωάννου καὶ Ἡρώδου. [xiv. 1].
κς'. περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων. [xiv. 15].
κζ'. περὶ τοῦ ἐν θαλάσῃ περιπάτου. [xiv. 22].
κη'. περὶ τῆς παραβάσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ θεοῦ. [xv. 1].
κθ'. περὶ τῆς χαναναίας. [xv. 21].
λ'. περὶ τῶν θεραπευθέντων ὄχλων. [xv. 29].
λα'. περὶ τῶν ἐπτὰ ἄρτων. [xv. 32].
λβ'. περὶ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων. [xvi. 5].

In notando hanc varietatem lectionis satis duxi mutationes additamenta omissiones indicare. Errores numerorum et ordinis sectionum, silentio praetermisi.

MATTHAEUS.

Titulus c Δ. εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον — κεφα — Λ.

β'. παιδίων Δ. | νηπιῶν Λ.

ιδ'. Ματθαῖον L (et Δ in loco). | Λεὺι Δ in Indice.

ετ'. hiat L.

κ'. sic ΔΔ. | κ'. περὶ του γενομένου ῥήματος προ—Ἰωάννη— Z ad sum. pag.

κβ'. κωφ. κ. τυφ. L. | τυφ. κ. κωφ. Δ.

κγ'. fin.] add. ἰδεῖν L. | om. Δ.

κδ'. sic Δ. | κδ'. περὶ του σπορου παραβολη L.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

λγ'. περὶ τῆς ἐν Καισαρείᾳ ἐπερωτήσεως. [xvi. 13].
 λδ'. περὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Ἰησοῦ. [xvii. 1].
 λε'. περὶ τοῦ σεληνιαζομένου. [xvii. 14].
 λς'. περὶ τῶν αἰτούντων τὰ διδραχμα. [xvii. 24].
 λζ'. περὶ τῶν λεγόντων τίς μείζων. [xviii. 1].
 λη'. περὶ τῶν ἐκατὸν προβάτων παραβολῇ. [xviii. 12].
 λθ'. περὶ τοῦ ὀφείλοντος τὰ μυρίατάλαντα. [xviii. 23].
 μ'. περὶ τῶν ἐπερωτησάντων εἰ ἔξεστιν ἀπολύσαι
 τὴν γυναῖκα. [xix. 3].
 μα'. περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος πλουσίου τὸν Ἰησοῦν.
 [xix. 16].
 μβ'. περὶ τῶν ἐργατῶν. [xx. 1].
 μγ'. περὶ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. [xx. 20].
 μδ'. περὶ τῶν δύο τυφλῶν. [xx. 29].
 με'. περὶ τῆς ὄνου καὶ τοῦ πώλου. [xxi. 1].
 μς'. περὶ τῶν τυφλῶν καὶ χωλῶν. [xxi. 14].
 μζ'. περὶ τῆς ξηραυθείσης συκῆς. [xxi. 18].
 μη'. περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν κύριον ἀρχιερέων.
 [xxi. 23].
 μθ'. περὶ τῶν δύο υἱῶν παραβολῇ. [xxi. 28].

ν'. περὶ τοῦ ἀμπελῶνος παραβολῇ. [xxi. 33].
 να'. περὶ τῶν κεκλημένων. [xxii. 1].
 νβ'. περὶ τῶν ἐπερωτησάντων διὰ τὸν κῆνσον. [xxii.
 15].
 νγ'. περὶ τῶν σαδδουκαίων. [xxii. 23].
 νδ'. περὶ τοῦ νομικοῦ. [xxii. 34].
 νε'. περὶ τῆς τοῦ κυρίου ἐπερωτήσεως. [xxii. 41].
 νς'. περὶ τοῦ ταλανισμοῦ τῶν νομικῶν. [xxiii. 1].
 νζ'. περὶ συντελείας. [xxiv. 3].
 νη'. περὶ τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας. [xxiv. 36].
 νθ'. περὶ τῶν δέκα παρθένων. [xxv. 1].
 ξ'. περὶ τῶν τὰ τάλαντα λαβόντων. [xxv. 14].
 ξα'. περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ χριστοῦ. [xxv. 31].
 ξβ'. περὶ τῆς ἀλειψάσης τὸν κύριον μύρω. [xxvi. 6].
 ξγ'. περὶ τοῦ πάσχα. [xxvi. 17].
 ξδ'. περὶ τῆς προσευχῆς τοῦ σωτῆρος. [xxvi. 26].
 ξε'. περὶ τῆς ποραδόσεως τοῦ Ἰησοῦ. [xxvi. 47].
 ξς'. περὶ τῆς ἀρνήσεως Πέτρου. [xxvi. 69].
 ξζ'. περὶ τῆς τοῦ Ἰουδᾶ μεταμελείας. [xxvii. 3].
 ξη'. περὶ τοῦ κυριακοῦ σώματος. [xxvii. 57].

λς'. τα διδραχμα Δ. | τα διδραχματα L.
 λθ'. τα L. | om. Δ.
 μ'. fin.] add. αὐτοῦ L. | om. Δ.
 μα'. Ἰησοῦν Δ. | κυρίου L.
 μβ'. ἐργατῶν] praeit. μισθουμένων Δ. | om. L.
 με'. τῆς οἴνου] του οἴνου LΔ.
 μη'. fin.] add. καὶ πρεσβυτέρων Δ. | om. L.
 μθ'. υἱῶν Δ. | τέκνων Δ.
 ν'. παραβολῇ Δ. | om. L.
 να'. fin.] add. εἰς τοὺς γάμους Δ.
 νδ'. νομικῶν] praeit. ἐπερωτησαντος L. | om. Δ.

νε'. sic L. | περὶ τῆς ἐπερωτήσεως του κυρίου προς τους φαρισαι-
 ους Δ.
 νθ' in Z legitur.
 ξ'. λαβόντων L. | λαμβανόντων Δ.
 ξδ'. περὶ τῆς προσευχῆς του σωτηρος L. | τυπος μυστικος Z. |
 περὶ τυπου μυστικου ΔΔ.
 ξε'. του Ἰησοῦ Δ. | του σωτηρος L. | om. Δ.
 ξς'. sic L(Δ). | πετρον] του— Δ. | αρνησις πετρον ZΔ.
 ξη'. sic L. | περὶ τῆς αιτησεως του σωματος ΔΔ. add. του κυρια-
 κου Δ ubi Δ hiat.

Capitula MARCI Evangelii e Codd. A.Δ (et L. inde ab λγ').

Τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου τὰ Κεφάλαια.

α'. περὶ τοῦ δαιμονιζομένου. [i. 23].
 β'. περὶ τῆς πενθερᾶς Πέτρου. [i. 29].
 γ'. περὶ τῶν ἰαθέντων ἀπὸ ποικίλων νόσων. [i. 32].
 δ'. περὶ τοῦ λεπροῦ. [i. 40].
 ε'. περὶ τοῦ παραλυτικοῦ. [ii. 3].
 ς'. περὶ Λευὶ τοῦ τελώνου. [ii. 13].
 ζ'. περὶ τοῦ ξηρὰν ἔχοντος χεῖρα. [iii. 1].
 η'. περὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἐκλογῆς. [iii. 13].
 θ'. περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ σπόρου. [iv. 2].
 ι'. περὶ τῆς ἐπιτιμῆσεως τοῦ ἀέμου καὶ τῆς θα-
 λάσσης. [iv. 35].
 ια'. περὶ τοῦ λεγεῶνος. [v. 1].
 ιβ'. περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου. [v. 22].
 ιγ'. περὶ τῆς αἰμορροούσης. [v. 25].
 ιδ'. περὶ τῆς διαταγῆς τῶν ἀποστόλων. [vi. 7].
 ιε'. περὶ Ἰωάννου καὶ Ἡρώδου. [vi. 14].
 ις'. περὶ τῶν πέντε ἄρτων. [vi. 34].
 ιζ'. περὶ τοῦ ἐν θαλάσῃ περιπάτου. [vi. 47].

ιη'. περὶ τῆς παραβάσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ θεοῦ.
 [vii. 1].
 ιθ'. περὶ τῆς φοινικίσσης. [vii. 25].
 κ'. περὶ τοῦ μογιλάου. [vii. 31].
 κα'. περὶ τῶν ἑπτὰ ἄρτων. [viii. 1].
 κβ'. περὶ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων. [viii. 15].
 κγ'. περὶ τοῦ τυφλοῦ. [viii. 22].
 κδ'. περὶ τῆς ἐν Καισαρείᾳ ἐπερωτήσεως. [viii. 27].
 κε'. περὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Ἰησοῦ. [ix. 2].
 κς'. περὶ τοῦ σεληνιαζομένου. [ix. 17].
 κζ'. περὶ τῶν διαλογιζομένων τίς μείζων. [ix. 33].
 κη'. περὶ τῶν ἐπερωτησάντων φαρισαίων. [x. 1].
 κθ'. περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος αὐτὸν πλουσίου. [x. 17].
 λ'. περὶ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. [x. 35].
 λα'. περὶ Βαρτιμαίου. [x. 46].
 λβ'. περὶ τοῦ πῶλου. [xi. 1].
 λγ'. περὶ τῆς ξηραυθείσης συκῆς. [xi. 12].
 λδ'. περὶ ἀμνησικακίας. [xi. 25].

MARCUS.

Titulus (A)Δ. || τα κεφάλαια Δ. | αἱ περιχαί Δ.
 ιβ'. του Δ. | om. Δ.

ιδ'. διατ. τ. αποστ. Δ. | τ. αποστ. διατ. Δ.
 κ'. μογιλαου Δ. | μογγιλαου Δ.
 λα'. Βαρτιμ. Δ. | Βαττιμ. Δ. || add. του τυφλου Δ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

λε'. περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν κύριον ἀρχιερέων
καὶ γραμματέων. [xi. 27].
λς'. περὶ τοῦ ἀμπελῶνος. [xii. 1].
λζ'. περὶ τῶν ἐγκαθέτων διὰ τὸν κήσον. [xii. 13].
λη'. περὶ τῶν σαδδουκαίων. [xii. 18].
λθ'. περὶ τοῦ γραμματέως. [xii. 28].
μ'. περὶ τοῦ κυρίου ἐπερωτήσεως. [xii. 35].
μα'. περὶ τῆς τὰ δύο λεπτά. [xii. 41].

μβ'. περὶ τῆς συντελείας. [xiii. 3].
μγ'. περὶ τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας. [xiii. 32].
μδ'. περὶ τῆς ἀλειψάσης τὸν κύριον μύρω. [xiv. 3].
με'. περὶ τοῦ πάσχα. [xiv. 12].
μς'. περὶ παραδόσεως προφητεία. [xiv. 17].
μζ'. ἀρνήσις Πέτρου. [xiv. 66].
μη'. περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ σώματος τοῦ κυρίου.
[xv. 42].

λε'. fin.] add. εν ποιη εξουσια ταυτα ποιεις Δ. | om. LΔ.
λθ'. sic LΔ. | περι των γραμματαιων Δ.
μ'. περι] add. της Δ. | om. AL.
μβ'. της AL. | om. Δ.

μς'. περι] add. της L. | om. ΛΔ.
μζ'. sic ΔΔ. | μζ'. περι αρνησεις πετρου sic L.
μη'. σωμ. του κυριου LΔ. | κυριακου σωμ. Α.

Capitula LUCAE Evangelii e Codd. A.C.(R).L.Ξ.Δ. (R. hiat ab μ' usque ad οδ').

Τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου τὰ Κεφάλαια.

α'. περὶ τῆς ἀπογραφῆς. [ii. 1].
β'. περὶ τῶν ἀγραυλούτων ποιμένων. [ii. 8].
γ'. περὶ Συμεών. [ii. 25].
δ'. περὶ Ἄννας τῆς προφήτιδος. [ii. 36].
ε'. περὶ τοῦ γενομένου ῥήματος πρὸς Ἰωάννην. [iii. 1].
ς'. περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν Ἰωάννην. [iii. 10].
ζ'. περὶ τοῦ πειρασμοῦ τοῦ σωτήρος. [iv. 1].
η'. περὶ τοῦ ἔχοντος πνεῦμα δαιμονίου. [iv. 33].
θ'. περὶ τῆς πενθέρας Πέτρου. [iv. 38].
ι'. περὶ τῶν ἰαθέντων ἀπὸ ποικίλων νόσων. [iv. 40].
ια'. περὶ τῆς ἄγρας τῶν ἰχθύων. [v. 4].
ιβ'. περὶ τοῦ λεπροῦ. [v. 12].
ιγ'. περὶ τοῦ παραλυτικοῦ. [v. 18].
ιδ'. περὶ Λευὶ τοῦ τελώνου. [v. 27].
ιε'. περὶ τοῦ ξηρὰν ἔχοντος χεῖρα. [vi. 6].
ισ'. περὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἐκλογῆς. [vi. 13].
ιζ'. περὶ τῶν μακαρισμῶν. [vi. 20].
ιη'. περὶ τοῦ ἑκατοντάρχου. [vii. 1].
ιθ'. περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας. [vii. 11].
κ'. περὶ τῶν ἀποσταλάντων ὑπὸ Ἰωάννου. [vii. 18].
κα'. περὶ τῆς ἀλειψάσης τὸν κύριον μύρω. [vii. 36].
κβ'. περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ σπείροντος. [viii. 5].
κγ'. περὶ τῆς ἐπιτιμῆσεως τῶν ὑδάτων. [viii. 22].
κδ'. περὶ τοῦ λεγεῶνος. [viii. 27].
κε'. περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγωγοῦ. [viii. 40].
κς'. περὶ τῆς αἱμορροῦσης. [viii. 43].
κζ'. περὶ τῆς ἀποστόλης τῶν δώδεκα. [ix. 1].

κη'. περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων. [ix. 12].
κθ'. περὶ τῆς τῶν μαθητῶν ἐπερωτήσεως. [ix. 18].
λ'. περὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Ἰησοῦ. [ix. 28].
λα'. περὶ τοῦ σεληνιαζομένου. [ix. 38].
λβ'. περὶ τῶν διαλογιζομένων τίς μείζων. [ix. 46].
λγ'. περὶ τοῦ μὴ ἐπιτρεπομένου ἀκολουθεῖν. [ix. 57].
λδ'. περὶ τῶν ἀναδειχθέντων ἐβδομηκόντα. [x. 1].
λε'. περὶ τοῦ ἐπερωτησάντος νομικοῦ. [x. 25].
λς'. περὶ τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές. [x. 30].
λζ'. περὶ Μάρθας καὶ Μαρίας. [x. 38].
λη'. περὶ προσευχῆς. [xi. 1].
λθ'. περὶ τοῦ ἔχοντος δαιμόνιον κωφόν. [xi. 14].
μ'. περὶ τῆς ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπαράσης φωνῆς. [xi. 27].
μα'. περὶ τῶν αἰτοῦντων σήμεον. [xi. 29].
μβ'. περὶ τοῦ φαρισαίου τοῦ καλέσαντος τὸν Ἰησοῦν.
[xi. 37].
μγ'. περὶ τοῦ ταλανισμοῦ τῶν νομικῶν. [xi. 46].
μδ'. περὶ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων. [xii. 1].
με'. περὶ τοῦ θέλοντος μερίσασθαι τὴν κληρονομίαν.
[xii. 13].
μς'. περὶ οὗ ὑψόφωσεν ἡ χώρα πλουσίου. [xii. 16].
μζ'. περὶ τῶν Γαλιλαίων καὶ τῶν ἐν τῷ Σιλωάμ.
[xiii. 1].
μη'. περὶ τῆς ἐχούσης πνεῦμα ἀσθενείας. [xiii. 10].
μθ'. περὶ τῶν παραβολῶν. [xiii. 18].
ν'. περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι.
[xiii. 23].

LUCAS.

Titulus CRLΞΔ. | om. A.
α'. β'. γ'. harum sectionum indicem, numerosque omnes C nunc
non habet.
α'. et β' partem R nunc non habet.
γ'. συμειων ARLΞ. | συμειωνος Δ.
δ'. εχ. πν. δαμ. ARLΞ (in indice) Δ. | εχ. το πν. του δαμ. C
et Ξ ad sum. pag.
ιε'. χεира] praem. την Ξ. | om. ACRLΔ. || χειρᾶ Δ.
ισ'. εκλογης ACRΔ. | διαταγης LΞ.
κ'. ὑπο ARLΔ. | παρα CΞ.
κα'. sic ACLΞΔ. | περι του φαρισαιου του καλεσαντος τον Ιη-
σουν' και της αλειψασης αυτον R.

κβ'. sic ARLΞΔ. | περι του σπορου παραβολη C.
κγ'. των ὑδατων ALΞΔ. | του ανεμου και της θαλασσης C. |
του ανεμου και του ὑδατος R.
κζ'. sic ARLΞΔ. | περι της των αποστολων διαταγης C.
κθ'. sic AΞΔ. | κθ'. περι της του κυριου επερωτησεως CL(add.
προς τους φαρισειους C.) | κθ'. περι της προς τους μαθητας
επερωτησαιως του κ--- R.
λδ'. εβδομηκοντα ACLΔ. | ο' Ξ. | οβ' R.
λε'. επερωτησαντος ARLΞΔ. | om. C.
λθ'. sic A(R)LΞΔ. | λθ'. περι του δεμονιζομενου κωφου C.
μ'. περι tantum in indice Ξ. habet ad sum. pag. in loc.
με'. κληρονομιαν CLΔ. | ουσιαν ΛΞ.
μς'. περι ου ACΞΔ. | περι του L.
μζ'. τφ ΣΔ. ALΞΔ. | om. τφ C.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

να'. περὶ τῶν εἰπόντων τῷ Ἰησοῦ διὰ Ἡρώδην. [xiii. 31].
 νβ'. περὶ τοῦ ὑδρωπικοῦ. [xiv. 2].
 νγ'. περὶ τοῦ μὴ ἀγαπᾶν τὰς πρωτοκλισίας. [xiv. 7].
 νδ'. περὶ τῶν καλουμένων ἐν τῷ δείπνῳ. [xiv. 16].
 νε'. παραβολὴ περὶ οἰκοδομῆς πύργου. [xiv. 28].
 νς'. παραβολὴ περὶ ἑκατὸν προβάτων. [xv. 3].
 νζ'. περὶ τοῦ ἀποδημήσαντος εἰς χώραν μακράν. [xv. 11].
 νη'. περὶ τοῦ οἰκονόμου τῆς ἀδικίας. [xvi. 1].
 νθ'. περὶ τοῦ πλουσίου καὶ Λαζάρου. [xvi. 19].
 ξ'. περὶ τῶν δέκα λεπτῶν. [xvii. 11].
 ξα'. περὶ τοῦ κριτοῦ τῆς ἀδικίας. [xviii. 1].
 ξβ'. περὶ τοῦ φαρισαίου καὶ τοῦ τελώνου. [xviii. 9].
 ξγ'. περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν Ἰησοῦν πλουσίου. [xviii. 18].
 ξδ'. περὶ τοῦ τυφλοῦ. [xviii. 35].
 ξε'. περὶ Ζακχαίου. [xix. 1].
 ξς'. περὶ τοῦ πορευθέντος λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν. [xix. 12].

ξζ'. περὶ τῶν λαβόντων τὰς μνᾶς. [xix. 13].
 ξη'. περὶ τοῦ πόλου. [xix. 29].
 ξθ'. περὶ ὧν ἠρώτησαν τὸν Ἰησοῦν ἀρχιερεῖς καὶ πρεσβύτεροι. [xx. 1].
 ο'. παραβολὴ ἀμπελῶνος. [xx. 9].
 οα'. ἐρωτήσεις διὰ τὸν κήνσον. [xx. 19].
 οβ'. περὶ τῶν σαδδουκαίων. [xx. 27].
 ογ'. ἐρωτήσεις πῶς ἐστὶν υἱὸς Δαυεὶδ ὁ χριστός. [xx. 41].
 οδ'. περὶ τῆς τὰ δύο λεπτά. [xxi. 1].
 οε'. ἐρωτήσεις περὶ συντελείας. [xxi. 8].
 ος'. περὶ τοῦ πάσχα. [xxii. 1].
 οζ'. περὶ τῶν φιλονεικούντων τίς μείζων. [xxii. 24].
 οη'. περὶ τῆς ἐξαίτησεως τοῦ σατανᾶ. [xxii. 31].
 οθ'. ἐξουθένσεις Ἡρώδου. [xxiii. 11].
 π'. περὶ τῶν κοπτομένων γυναικῶν. [xxiii. 27].
 πα'. περὶ τοῦ μετανοήσαντος ληστοῦ. [xxiii. 39].
 πβ'. περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ σώματος τοῦ κυρίου. [xxiii. 50].
 πγ'. περὶ Κλεόπα. [xxiv. 13].

νε'. sic ALΔ. | περι οικοδ. πυργ. παραβολη C. | παραβολη δι οικοδομης πυργου Ξ.
 νς'. sic AD. | περι των εκ. προβ. παραβ. C. | παραβ. δι εκατον προβατων Ξ.
 νζ'. αποδημησαντος add. υιον A. | om. CLΞΔ. || om. εις χωραν Δ. | habent ACLΞ.
 ξγ'. τον Ιησουν ALΞΔ. | αυτον C. || πλουσιου ACLΔ. | νομικου Ξ.
 ξε'. Ζακχαιου CLΞΔ. | Ζαχχαιου A.
 ξζ'. λαβοντων post μνας L. | Ctra, ACΞΔ. || δεκα μνας A. | om. δεκα CLΞΔ.
 ξθ'. sic A(L)Ξ. | Ιησουν AL. | κυριον CΞΔ. | (και οι πρεσβ. L.) || περι των επερωτησαντων τον κυριον αρχιερων και γραμματαιων CΔ.

ο'. sic AL. | παραβολη δι αμπ. Ξ. | περι του αμ. CΔ.
 οα'. sic AΞ(επερωτ. L.) | περι των εγκαθετων δια τον κηνσον C(Δ).
 ογ'. sic (A)L. (επερωτησεις A.) | ερωτησεις πως υιος εστιν δαδ ο χριστος Ξ. | περι της του κυριου επερωτησεως CΔ. add. προς τους φαρισαιους Δ.
 οε'. ερωτησεις RLΞ. | επερωτησεις A. om. CΔ. || της συντ. C Δ. | om. ARLΞ.
 οθ'. εξουθενσεις C. | Contra, ARLΞΔ.
 πβ'. του σωματος του κυριου ACΔ. | του κυριακου σωματος RLΞ.
 πγ'. Κλεοπα ARLΞΔ. | Κλοπα C.
 Subscriptio του κατα Λουκαν ευαγγελιου τα κεφαλαια A. (rel. non habent).

Capitula JOHANNIS Evangelii e Codd. A.C.L.

Τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου τὰ Κεφάλαια.

α'. περὶ τοῦ ἐν Κανᾷ γάμου. [ii. 1].
 β'. περὶ τῶν ἐκβληθέντων ἐκ τοῦ ἱεροῦ. [ii. 14].
 γ'. περὶ Νικοδήμου. [iii. 1].
 δ'. ζήτησις περὶ καθαρισμοῦ. [iii. 25].
 ε'. περὶ τῆς Σαμαρείτιδος. [iv. 5].
 ς'. περὶ τοῦ βασιλικοῦ. [iv. 46].
 ζ'. περὶ τοῦ τριακόντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχοντος ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. [v. 5].
 η'. περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων. [vi. 5].
 θ'. περὶ τοῦ ἐν θαλάσῃ περιπάτου. [vi. 16].

ι'. περὶ τοῦ τυφλοῦ. [ix. 1].
 ια'. περὶ Λαζάρου. [xi. 1].
 ιβ'. περὶ τῆς ἀλειψάσης τὸν κύριον μύρω. [xii. 3].
 ιγ'. περὶ ὧν εἶπεν Ἰούδας. [xii. 4].
 ιδ'. περὶ τοῦ ὄνου. [xii. 14].
 ιε'. περὶ τῶν προσελθόντων Ἑλλήνων. [xii. 20].
 ις'. περὶ τοῦ νιπτήρος. [xiii. 1].
 ιζ'. περὶ τοῦ παρακλήτου. [xv. 26].
 ιη'. περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ κυριακοῦ σώματος. [xix. 38].

JOHANNES.

Titulus Δ. | om. AC.

α'. β'. γ'. nunc non habet C.

η'. και των δυο ιχθυων ΑΔ. | om. C.

Post θ' in codd. nonnullis, e.g. KM., post hoc capitulum

legitur ι'. περι της μοιχαλιδος cap. viii. 3 spectans. Postea numerus capituli περι του τυφλου est ια', et sic deinceps; ita ut sint capitula ιθ'.

ι'. τυφλου] praem. εκ γεννητης Δ., εν γενετης sic C | om. A.

ιγ'. ὦν ACΔ*. | των Δ².

ιδ'. ονου ΑΔ. | πωλου C.

DATE DUE

EEF-3 '67

MIN 15 100A

~~JUN 13 1985~~

GAYLORD

PRINTED IN U.S.A.

BS65.5 .T78 v.2
The Greek New Testament

Princeton Theological Seminary-Speer Library

1 1012 00043 6610